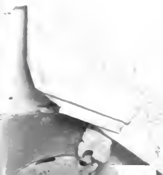

6
14 E
18

ΠΙΝΔΑΡΟΥ ΠΕΡΙΟΔΟΣ.

PINDARI
OLYMPIA, PYTHIA, NEMEA, ISTHMIA.

IOHANNES BENEDICTVS
Medicinæ Doctor, & in Salmuriensi Academia Regia linguæ Græcæ Professor,

AD METRI RATIONEM, VARIORVM EXEMPLARIVM FIDEM, SCHOLIASTAE ad verisimiles coniecturas directionem, totum authorem innumeris mendis repurgauit.

METAPHRASI RECOGNITA, LATINA PARAPHRASI addita, poëticis & obscuris phrasibus Græca prosa declaratis; denique adiectu rerum & verborum breuibus & sufficientibus commentarijs, arduum eiusdem sensum explanauit.

EDITIO PVRISSIMA, CVM INDICE locupletissimo.

SALMVRII,
Ex typis PETRI PIEDEDII.

Anno M. DC. XX.
CVM PRIVILEGIO REGIS.

ΠΙΝΔΑΡΟΥ ΠΕΡΙΟΔΟΣ.

PINDARI OLYMPIA, PYTHIA, NEMEA, ISTHMIA.

IOHANNES BENEDICTVS Medicinæ Doctor, & in Salmuriensi Academia Regia linguæ Græcæ Professor,

AD METRI RATIONEM, VARIORVM EXEMPLARIVM FIDEM, SCHOLIASTAE ad verisimiles coniecturas directionem, totum authorem innumeris mendis repurgauit.

METAPHRASI RECOGNITA, LATINA PARAPHRASI addita, poëticis & obscuris phrasibus Græca prosa declaratis; denique adiectu rerum & verborum breuibus & sufficientibus commentarijs, arduum eiusdem sensum explanauit.

EDITIO PVRISSIMA, CVM INDICE locupletissimo.

SALMVRII,
Ex typis PETRI PIEDEDII.

Anno M. D C. X X.
CVM PRIVILEGIO REGIS.

CLARISSIMO ET SAPIENTISSIMO VIRO,

D. IOHANNI HEROARDO,

CHRISTIANISSIMI REGIS LVDOVICI IVSTI IN SACRO CONSISTORIO CONSILIARIO, & Archiatron Comiti,

IOHANNES BENEDICTVS.

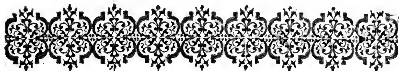

VM multoties, otium quod à functione munerum munere diuino in vita mihi impositorum, ſuppetere poſſet, aliquo in negotio collocare, tædiúmque longioris vacationis opere ſerio ſubleuare cogitarem, VIR CLARISSIME, *modò ſeſe* HVMANITAS, *modò ſeſe* MEDICINA *porrectis vlnis offerebat. Vtraque me ſui alumnum officij commonefaciebat, vtraque, literarum Græcarum quæ profiteor ſtudia, ſibi vendicabat, vtraque ſui culturam certatim exigens animum inflammabat. Sed cum vtrique ſimul & ſemel ſatisfacere me non poſſe cognoſcerem,*

vtriusque tamen beneuolentiam retinere vellem; vtrique meæ mediocritatis operam hoc ordine sum pollicitus. Tui gratia equidem, inquam, MEDICINA, *ad quam à natura sum comparatus, Græcas literas ab ineunte ætate colui, tui in gratiam easdem ea procedente* σὺν Θεῷ *colere pergam. At siquidem istius ope tibi messem istam feci, patere quæso, patere mihi dilecta, vt quas primitias à me ex æquo reposcit, ipsi quominus iniuriæ insimuler, priùs exoluam, quàm in horrea tua demessæ segetis aceruum conferam. Concessit illa eáque lege concessit, vt postea totus in se colenda versarer. Exinde quidnam ex meo penu* HVMANITATI *promerem, diu multúmque meditatus, tandem Attico sale & facundia temperatum Lucianum inter oratores: Dorica grauitate, & poëtica sublimitate magnificum Pindarum inter poëtas elegi. Illius qua potui diligentia contextum, & fidelitate versionem recognoui: quod elucubratum opus anno superiore, fœliciter in lucem edidi, & bonis doctisque viris acceptum esse intellexi. Hunc ad vnguem examinaui, ab omni obscuritate paraphraseos ope vendicaui, rerum & verborum commentarijs illustraui; & ni fallor, vix à doctioribus hactenus intellectum, acri sedulitate sic explanaui vt in comprehendendo eius sensu tyrones vix hæsuri sint amplius. Iam quidem* HVMANITATI *debitas primitias exolui: restat vt,* GVILIELMI COPI *Basiliensis proaui materni, longo licet interuallo, vestigia sequens, reliquam messem* MEDICINAE *tribuam. Verùm dum ad eam inter priuatos Musæi parietes me quotidie matutinus agens comparo: & Clarissimi Doctissimíque viri* D. RENATI CHARTERII *Medici Professorísque Regij, & Illustrissimæ Principis Ludouici Iusti sororis primarij Medici, qui me in Galeni operum & Latinæ versionis maximè necessaria*

emendatione συνεργὸν adiunxit, & ſic laudis ex tam heroico cœpto promanaturæ (qua ſi vellet, ſolus frui meritò poſſet) vir optimus, candidiſſimus, omníſque inuidiæ expers participem facere dignatur, lateri fideliter adhæreo: ne longioris in texendo opere magno moræ MEDICINAM *tædeat, & promiſſorum obliuiſci videar, datæ fidei pignus & arrham deponendam putaui. Qualis arrha, qualis depoſitarius eſſet eligendus, mihi mens ilico ſuggeſſit. Apud te medicorum Antiſtitem,* VIR CLAR. *paratum Pindarum, in pignus fidei, quam* MEDICINAE *dedi, deponendùm monuit. Accipe igitur, quæſo, & boni conſule ſecundum hoc quantulæcunque eruditionis noſtræ ſpecimen, quod tibi voueo, dico, conſecro. Scio equidem tua dignitate, ad quam probitas notiſſima, ſingularis doctrina, inſignis Medicinæ peritia te ſupra gentis noſtræ medicos omnes euexit, longè inferius eſſe hoc munuſculum. At ſcio etiam ea te eſſe clementia, vt non tam tenuitatis eius rationem ſis habiturus quàm mei animi, virtutum & meritorum tuorum obſeruantiſſimi, ſtudiũ ſpectaturus. Quòd ſi laborẽ hunc meum, vt ſpero, in tuam clientelam recipere dignaberis, hoc emolumenti procul dubio inde conſequar, vt extra omnem inuidię aleam verſetur. & à probis viris, qui in via ardua nonnunquam labenti facilè ignoſcunt, ingenuè probetur. Vale diutiſſimè, & viue fœliciter. Salmurij, ſeptimo Idus Maij, Anno* DOMINI 1620.

AD LECTOREM.

V M animaduerterem, Candide Lector, communem cùm rudiorũ, tum eruditiorũ eſſe querelam, Pindarũ Lyricorũ Græcorũ principem, ijs ſententiarum & ſtyli anfractibus variegatum, ea nube obſcuritatis obductum inuolui, vt à paucis intelligatur, quamuis non modò veterum, ſed etiam recentiorum calculo magni æſtimetur; hæc multis ab annis animum cupido inceſſit, vt ſiquando ſuppeteret otium, hunc authorem in puluere Academico accuratè expenderem. Obtigit tandem tempus illud quo conſilium animo diu agitatum, σὺν θεῷ παλάμᾳ ſequutus ſum, & exequutus. Etſi verò (ſiquidẽ verbum ſapienti ſat eſt) ex prima pagina rationem huius inſtituti breuiter & dilucidè comprehenſam facilè colligere ac percipere poſſis, id tamen paulò fuſiùs explicabo. Primò contextum authoris ad metri normam examinandum putaui, ratus poëtam hac potiſſimùm via reſtituendum. Idcirco cùm variorum codicum ope, ac ingenij dexteritate coniunctis id aſſequi conueniret, illorum neceſſariam opem accerſiui, huius medioeres opes, operámque impenſam adhibui, quò voti compos fierem. Grauiſſimas difficultates extricandi facultatem ſuppeditauêre Scholia, quorum exegeſis veriſimiles coniecturas menti paſſim ſuggeſſit. Iacto ſtudij noſtri hoc fundamento, & reſtituto, quoad fieri potuit & licuit, authoris

contextu, necesse fuit vt Latinæ versionis aliquot locis immutatio sequeretur: quod secundò à nobis præstitum est. Enimuero cum hæc esset tantummodo μεθερμηνεία ad pleniorem sensus ardui declarationem, non substiti. Latinam paraphrasin tertiò adiunxi, in qua periodorum connexionem, sententiarum puram explanationem inuenies: inuenies & historiarum, antiquitatum, fabularum ea arte paucis insinuatam enarrationem, vt rerum breuem commentarium, in quo mens acquiescat, habere te procul dubio confessurus sis. At quia non omnibus tanta breuitas sufficit, quartò commentarium addidi, in quo res paulò pluribus expono: eâdémque opera, non modò difficiliores voces ac dialectos quanta breuitate & perspicuitate fieri potest, excutio: sed & phrases poëticas Græca prosa expressas, siue acceptis Scholiorum verbis, siue illis proprij iudicij instinctu mutatis, ab omni obscuritate vendico. Iam Olympia, Pythia, & Nemeorum partem maximam hoc artificio illustraram, quum Clarissimi viri Erasmi Schmidij Delitiani nouus Commentarius in manus meas venit. Tunc paulum hæsi, & an pergerem, vtique dubitaui. Sed vt amicorū, cum quibus cœptum hocce meum communicaram, consilio opus aggressus eram: sic eorundem consilio ad vmbilicū duxi: tum quia diuersum illius à meo propositum in plerisque videbatur, tum quia, vt aliorum authorum, sic & huius ὑπομνηματισμοὶ plures extare non alienum putabant. Hæc mei in enarrando Pindaro propositi fuit ratio, via, methodus, Candide Lector. In quo quanquam nihil inextricatum reliquisse mihi videor, sicubi tamen ingenij tui acumen meliora comminisci poterit, deterioribus, in eorum gratiam quæ tibi probabuntur, æquitas tua, vt spero, facilè ignoscet. Vale, & meos in re literaria labores boni consule.

CATALOGVS

CATALOGVS VICTORVM

QVIBVS ENCOMIASTICA CARMINA SCRIPSIT PINDARVS.

OLYMPIONICAE.

I. Hieron Syracusanus, κέλητι.
II. Theron Agrigentinus, ἅρματι.
III. Idem Theron, in θεοξένια.
IV. Psaumis Camarinæus, ἵπποις.
V. Idem Psaumis, τεθρίππῳ, ἀπήνῃ, καὶ κέλητι.
VI. Agesias Syracusanus, ἀπήνῃ.
VII. Diagoras Rhodius, πύκτης.
VIII. Alcimedon παλαιστὴς, & Timosthenes παλαιστὴς, & Melesias ἀλείπτης.
IX. Epharmostus Opuntius, παλαιστής.
X. Agesidamus, Locrus Epizephyrius, puer, πύκτης.
XI. Agesidamo eidem, τόκος.
XII. Ergoteles Himeræus, δολιχοδρόμος.
XIII. Xenophon Corinthius, δρόμῳ, καὶ πεντάθλῳ.
XIV. Asopichus Orchomenius, Cleodami filius, σταδιεύς.

PYTHIONICAE.

I. Hieron Aetnæus Syracusanus, ἅρματι.
II. Hieron idem, ἅρματι.
III. Hieron idem, κέλητι.
IV. Arcesilaus Cyrenæus, ἅρματι.
V. Arcesilaus idem, ἅρματι.
VI. Xenocrates Agrigentinus, ἅρματι.
VII. Megacles Atheniensis, τεθρίππῳ.
VIII. Aristomenes Aegineta, παλαιστής.

IX. Telesicrates Cyrenæus, ὁπλιτοδρόμος.
X. Hippocleas Thessalus, διαυλοδρόμος.
XI. Thrasydæus Thebanus, puer, σταδιεύς.
XII. Midas Agrigentinus, αὐλητής.

NEMEONICAE.

I. CHromius Aetnæus, ἅρματι.
II. Timodemus Atheniensis, παγκρατιαστής.
III. Aristoclides Aegineta, παγκρατιαστής.
IV. Timasarchus Aegineta, παλαιστής.
V. Pytheas Lamponis filius Aegineta, παγκρατιαστής.
VI. Alcimides Aegineta, puer, παλαιστής.
VII. Sogenes Aegineta, puer, πένταθλος.
VIII. Dinis Megæ filius, Aegineta, σταδιεύς.
IX. Chromius Aetnæus, ἅρματι.
X. Thiæus Vliæ filius, Argiuus, παλαιστής.
XI. Aristagoras prytanis Tenedius Arcesilæ filius.

ISTHMIONICAE.

I. HErodotus Thebanus, ἅρματι.
II. Xenocrates Agrigentinus, ἵπποις.
III. Melissus Thebanus, ἵπποις.
IV. Melissus idem.
V. Phylacidas Aegineta, παγκρατίῳ.
VI. Phylacidas, Pytheas, Euthymenes auunculus, Aeginetæ, παγκρατίῳ.
VII. Strepsiades Thebanus, παγκρατίῳ.
VIII. Cleander Aegineta, παγκρατίῳ.

Μῦσα Ὑπομνηματιστῇ, Εἰς Βάσκανον.

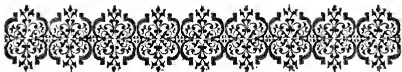
ΣΚΟΤΟΣ σοι ἐχθρὸν· τῷ μέλαν φεύγεις ΣΚΟΤΟΣ.
ΦΑΟΣ φίλον σοι· τῷ φλέγον ζητεῖς ΦΑΟΣ.
ΣΚΟΤΕΙΝΟΝ ὄμμα βασκάνου ΣΚΟΤΟΥΜΕΝΟΝ
ΦΑΕΙ Λυκίνου, Πινδάρου τάχα ΦΑΕΙ.

EXTRAICT DV PRIVILEGE du Roy.

PAR lettres patentes du Roy, il est permis à M. Iean Benoict Docteur en Medecine, & Professeur de la langue Grecque en l'Academie Royale de Saumur, de faire Imprimer par tels Imprimeurs que bon luy semblera, les œuures de Pindare, par luy corrigées, commentées, & amplifiées de paraphrase & metaphrase, icelles faire vendre debiter & distribuer dedans & dehors le Royaume. Faisant sa Majesté inhibitions & defenses à tous Imprimeurs, & Libraires, & autres Marchands quelconques, de faire imprimer, vendre, ny distribuer, soubs quelque pretexte, & en quelque maniere que ce soit, lesdictes œuures de Pindare, selon qu'elles ont esté corrigées, commentées, & amplifiées de paraphrase & metaphrase, par ledict Benoict, sans son congé & permissiō, & ce pour l'espace de six ans, à cōmencer du iour & date de l'impression desdits liures, sur peine d'amende arbitraire, despens, dommages & interests, & confiscation des exemplaires qui seront trouués auoir esté imprimés & mis en vente contre la teneur des presentes. En outre sa Majesté a voulu qu'en inserant vn bref extraict d'icelles lettres au commencement ou à la fin desdits liures, elles soyent tenuës pour suffisamment signifiées. Comme appert par lesdictes lettres données à Paris, le 27. iour de Decembre 1619.

Par le Roy en son Conseil.

LE BOSSV.

DE PINDARO.

INDAROS plures fuiſſe teſtantur hiſtoriæ. Fuit huius nominis tyrannus Epheſiorum, Pindarus Melanis filius, Alyattæ verò Lydi ex filia nepos, de quo Aelian. l. 3. c. 26. Pindarus alius hiſtrio, quem mutato nomine Valla Dareũ appellat. Pindarus alius fuit C. Caſſij libertus, qui Caſſium Philippenſi prælio victũ, iuſſu ipſius obtruncatum, conſultationibus hoſtium ſubtraxit: vt refert Valer. Max. l. 6. cap. 8. Alius Pindarus Thebanus qui vniuerſæ Homeri Iliados epitomen Latinis verſibus conſcripſit. Eſt etiam Pindarus, nomen fluuij apud Plutarchum in vita Alexandri, vbi in Caria aperto prælio Darium Alexander ſuperauit. Suidas duos facit Pindaros Lyricos poëtas, alterum Scopelini filium, obſcuriorem priúſque Pindaro natum: alterum Daiphanti, celebrem illum cuius extant carmina.

Iam ſublata nominis homonymia veniamus ad noſtrum. Pindarus noſter fuit Thebanus, ex ijs Thebis quæ in Bœotia ſunt, oriundus. Hunc alij Daiphanti, alij Scopelini filium faciunt. Sunt qui binominem patrem dicant, vt idem fit Daiphantus, & Scopelinus. Alij Pagonidis & Myrtûs filium aſſerunt, vt poſt mortem patris Myrto nupſerit Scopelino tibicini, qui Pindarum tibia canere docuerit. Recepta ex authoritate Suidę ſententia hęc eſt, illum fuiſſe Daiphanti filium. Auleticen in prima pueritia à Scopelino patruo eſt edoctus, & poſtmodum cùm rerum maiorum capax videretur, ab eo traditus eſt Laſo Hermionenſi poëtæ Lyrico, à quo non modò carmen componere, ſed etiam lyrā pulſare didicit: quam artem ita calluit, vt Lyricorum facilè princeps euaſerit. Habuit etiam Simonidem in carmine & lyra præceptorem, tum temporis præcipuum Lyricum. Fuit etiam, Suida teſte, Myrtidis mulieris diſcipulus. Factus ætate maturior, vxorem duxit, ex qua liberos tres ſuſcepit, Diophantum filium, filiáſque Protomachen, & Polymetin, quam Suidas Eumetin appellat. Fratrem habuit Erotionem. In matrimonio caſtè multos annos vixit, doctorum familiaritate, & Principum amicitia vſus. Ita piè ſe geſſit, vt Rheam, Apollinem, & Pana magna veneratione coluerit, & prope Rheæ templũ ædes habere voluerit. Fuit Lyricorũ Gręcorũ præſtātiſſimus, vnde illud Antipatri εἰς εἰκόνα Πινδάρου.

Νεβρείων ὁπόσον σάλπιγξ ὑπερίαχεν αὐλῶν,
Τόσσον ὑπὲρ πάσας ἔκραγε σεῖο χέλυς.
Οὐδὲ μάτην ἁπαλὸς ξουθὸς περὶ χείλεσιν ἑσμὸς
Ἔπλασε κηρόδετον Πίνδαρε σεῖο μέλι.
Μάρτυς ὁ Μαινάλιος κερόεις Θεὸς, ὕμνον ἀείσας
Τὸν σέο, καὶ νομίων λησάμενος δονάκων.

Quod ſic verto.

Altiſona ceruina tuba quàm tibia cedit,
Tam cuiuſque tua cedit iniqua chelys.
Nec temere tenerum, tua circum, Pindare, labra,
Flauarum examen mellificauit apum.
Qui tua cantauit, paſtorum oblitus auena,
Teſtis Manalius corniger ille Deus.

Cuius præſtantiæ, & eloquentiæ præſagium præbuit, quod adhuc puero apes in os eius mella congeſſerint. Vnde lib. 5. Anthologiæ Epigrammatum,

Θήβης δ' ὠγυγίης Ἑλικώνιος ἵστατο κήρυξ,
Πίνδαρος ἱμερόφωνος, ὃν ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
Ἔξεσε Βοιωτοῖς παρὰ σκοπιὴν Ἑλικῶνος,
Καὶ μέλος ἁρμονίης ἐπιδέξατο. πικτομένου γὰρ
Ἑζόμεναι λιγυρῇσιν ἐπὶ στομάτεσσι μέλισσαι
Κηρὸν ἀνεπλάσσαντο σοφῆς ἐπιμάρτυρα μολπῆς.

Quod ſic verto.

Pindarus Ogygijs ſurrexit gloria Thebis,
Mellea cycneæ referens modulamina linguæ:
Quem pater in ſpecula Bœoti Heliconis alumnum
Eduxit Phœbus, decorat quem argenteus arcus:
Et iungenda lyræ docuit contexere verba.
Nam ſimul ac hauſit vitales ætheris auras,
Arguto ſuper ore fauos & dulcia mella
Finxit apis certum perdocti carminis omen.

Quod prodigium refert Aelianus lib. 12. var. hiſt. c. 45. Extat etiam prædicti Antipatri epigramma in laudem eiuſdem, Antholog. l. 3.

Πιερικὰν σάλπιγγα, τὸν εὐαγέων βαρυύμνων
Χαλκευτὰν κατέχει Πίνδαρον ἅδε κόνις.
Οὗ μέλος εἰσαΐων, φθέγξαιό κεν ὡς ἀπὸ Μουσῶν
Κάδμου ἐν θαλάμοις σμῆνος ἀπεπλάσατο.

Quod ſic verto.

Pieridum lituus, ſancti grauis author & hymni
Pindarus exanimis hacce tenetur humo.
In Cadmi thalamus dicas finxiſſe poëma
Pieridas, huius ſi melos audieris.

Morum manſuetudine fuit etiam hoſpitibus & ciuibus iucundus, vnde Epigr. l. 3. Leonides canit,

Ἦτοι ἦν ξείνοισιν ἀνὴρ ὅδε, καὶ φίλος ἀστοῖς,
Πίνδαρος, εὐφώνων Πιερίδων πρόπολος.

Quod ſic verto.

Ciuium amans, blandus peregrinis, dulceſonantum
Præſul Pieridum Pindarus hicce fuit.

Quanquam autem eius laudi detrahere videtur, quod à muliere fuit ſuperatus carmine, veritas tamen probrum huiuſmodi tollit. Nam vt teſtatur Aelian. l. 13. c. 25. Pindarus poëta Thebis, in contentione imperitis auditoribus vſus, quinquies à Corinna ſuperatus eſt. Redarguens verò ruditatem ipſorum, Pindarus vocauit Corinnam. Quare meritum accepit à Quintiliano encomium, cuius hæc verba ſunt lib. 10. cap. 1. *Nouem Lyricorum longè Pindarus princeps: ſpiritus magnificentia, ſententijs, figuris beatiſſimus, rerum verborúmque copia, & velut quodam eloquentia flumine; propter quæ Horatius nemini credit eum imitabilem.* Ob has virtutes in vniuerſa Græcia honeſtiſſimo loco fuit habitus. Apud ſuos ciues ſolus Pindarus ad ſacra Apollinis eſt admiſſus, imò partem oblationum Apollinis meruit, & ſæpe ad ſacram eius cœnam vocatus eſt. Apud Athenienſes gratiam obtinuit, ob hunc verſum, *Λιπαραὶ καὶ ἀοίδιμοι Ἑλλάδος ἔρεισμα κλειναὶ Ἀθῆναι.* ob quem cùm à patria 1000 drachmis fuiſſet mulctatus (tunc enim hoſtiles erant hæ vrbes, Athenæ ſcilicet & Thebæ) huius certiores facti Athenienſes, ipſi ea pecunia miſſa, Pindarum liberarunt. Nec dubium eſt quin ab Hierone fuerit habitus in precio: ſiquidem illum laudibus proſequitur, & ab eo accepta beneficia commemorat. Nec viuo tantùm, ſed etiam mortuo ſuus fuit honos. Nam cùm Lacedæmonij Thebas cum tota Bœotia vaſtarent, Pindari ſolis ædibus pepercerunt. Nam cùm earum foribus adſcriptum extaret hoc carmen,

Πινδάρου τοῦ μουσοποιοῦ τὰν στέγαν μὴ καίετε hoc eſt,
Domum poëtæ Pindari ne exurite.

Hoc admoniti Lacedæmonij ab incendio abſtinuerunt. Idem ab Alexandro Magno factum fuiſſe ferunt, qui captis Thebis ſolam Pindari domum conſiſtere paſſus eſt. Aelian. 13. l. var. hiſt. cap. 7. Natus eſt Olympiade 65. erátque quadragenarius cùm Xerxes Græciam vaſtaret, teſte Suida. Vixit vt quidam volunt annos 66. vel vt alij. 55. vel vt habent Græca carmina, 80. Obijt Olympiade 86. Abione Principe: vtque refert Suidas, contigit ipſi, vt pro votis vita defungeretur. Nam precatus erat vt quod eſſet in vita optimũ conſequeretur. Quare in theatro in Theoxeni adamati pueri genua reclinatus, animam efflauit. Qua de re vide etiam Val. Max. l. 9. 12.

De Scriptis Pindari.

SCriptorum Pindari catalogus extat apud Suidam, numero 17. Olympionicæ, Pythionicæ, Nemeonicæ, Iſthmionicæ. Proſodia, Parthenia, Enthroniſmi, Bacchica, Daphnophorica, Pæanes, Hymni, Dithyrambi, Scolia, Encomia, Threni, Dramata tragica, Epigrammata heroica: præterea multa

alſa. Ex his omnibus reliqui ſunt quatuor primi, quos ἆθλοι Græci vocant. Denominationis autem ratio hæc eſt, quòd certamina compleċtatur, quæ certis temporibus redibant. Victores in ſacris hiſce certaminibus, encomijs exornat Pindarus: ac primo quidem libro Olympionicas. Vnde primùm de Olympijs dicendum.

De Olympicis ludis.

OLympici ludi in Græcia celeberrimi, ab Olympia Elidis vrbe nomen habent: Olympia à vicino monte Olympo: quæ & Piſa, Stephano authore, appellatur. Vel ſic dicti ſunt, quòd in Iouis Olympij honorem ab Hercule inſtituti fuiſſent. Hi ludi celebrabantur in Olympia, quinto quoque anno, vnde Ὀλυμπιὰς pro luſtro, ſeu quinquennio vſurpatur. Scholia Græca, & ipſe Pindarus Ode 2. Olymp. referunt inſtitutionem hanc ludorum Olympicorum ad Herculem. Item Ode 10. eiuſdem libri. Item Strabo lib. 8. Hercules ob negatam ſibi mercedem ab Augia Eleorum rege, collecta vicinorum manu Elidem inuaſit, Augiam occidit, & commilitonibus gratitudinis ergò ludos publicos aperuit, ex ſpolijs præmia proponens. Ita autem inſtituit vt plena Luna peragerentur. Initium erat 11 die menſis: ac per dies quatuor certamina erant in omni genere artium, præſertim in Curſu, Lucta, Saltu, Diſco, Quinquertio. Conueniebat ad ea ſpectacula vniuerſa Græcia. Die menſis 16. victoribus præmia decernebantur per Hellanodicas. Erant autem ex oleaſtri ramis. Plinius lib. 34. cap. 4. Qui ſemel viciſſet, inquit, ei erigebatur ſtatua: qui verò ter, ei erigebant ſtatuas, expreſſis etiam ipſorum membris, quas Iconas vocabant. De hiſce ludis plura vide apud Natalem Comitem initio libri quinti.

De vocibus: εἶδος, στροφὴ, ἀντιστροφὴ, ἐπῳδὸς, κῶλον.

VOx iſta Εἶδος pro certo carminis genere vſurpatur à Pindaro, qui ſic lyricum poëmatium appellat, vt Odas Horatius ſua carmina. Hinc ὑποκοριστικῶς εἰδύλλιον deducitur: quo nomine ſua poëmatia Theocritus vocauit. Lyrici poëtæ, Stropha, Antiſtropha, & Epodo ſuis in poëmatibus vtebantur, eáque ad lyram ſecundum terniones canebant. Stropha & Antiſtropha colis ἰσαρίθμοις conſtabant. Epodi numerus impar erat. Stropham canentes ſaltatores à dextra ad ſiniſtram vertebantur. Cui reſpondet cœli ab ortu ad occaſum motus. Orientem enim, dextram Homerus vocat, Occidentem ſiniſtram. In Antiſtropha mouebantur à ſiniſtra ad dextram. Cui reſpondet planetarum ab Occidente ad Orientem motus. Epodon verò pronunciantes, vno in loco ſtabant: cui terræ reſpondet ἀκινησία & immobilis ſtatio. Obſeruandum autem eſt, interdum δυάδας tantùm haberi, ſcilicet ſtrophen & antiſtrophen: vt Ode 5. Olympiorum. Interdum τριάδας, ſcilicet ſtrophen, antiſtrophen, & epodon, vt hac prima, multíſque alijs. Interdum Odas eſſe μονοστροφικὰς: qualis eſt

ΠΙΝΔΑΡΟΥ

ΟΛΥΜΠΙΑ.

ΙΕΡΩΝΙ ΣΥΡΑΚΟΥΣΙΩ. Κέλητι.	HIERONI SYRACVSANO EQVO CELETE, VICTORI.
ΕΙΔΟΣ Α.	ODE I.

ARGVMENTVM.

Haec Ode in laudem Hieronis Syracuſanorum regis, qui Olympia equo celete vicerat, eſt conſcripta. Cuius encomion, aliarum virtutum, quibus erat præditus, prædicatione amplificat. Prædicat enim Hieronem à iuſtitia, ſapientia, Muſices peritia: præterea equum quo victoriam retulit, & locum vbi Olympica certamina agebantur, celebrat. Ab eo loco nimirum Peloponneſo, vel Elide, occaſionem arripit digrediendi ad vulgatam de Tantalo & Pelope fabulam. Vnde ad Hieronem regreſſus fœlicitatem quæ ſequitur Olympionicas, proponit. Poſtremò concludit voto hanc Oden: precans vti Deus gloriam & dignitatem regiam Hieroni tueatur: & poëtam in ſtudio celebrandi victores conſeruet.

παράφρασις.	στροφὴ α΄. κῶλ. ιζ΄.	μετάφρασις.
Quemadmodum aqua, elementorum eſt præſtantiſſimum: cæteráque metalla fulgore ſuperat aurum, quod flammæ noctu	Ἄριστον μὲν ὕδωρ· ὁ δὲ χρυσὸς, αἰθόμενον πῦρ ἅτε διαπρέπει νυ- κτὶ μεγάνορος ἔξοχα πλούτου.	*Optima quidem eſt aqua: & aurum velut ignis noctu ardens, coruſcat eximiè inter*

lucentis instar corruscet inter diuitias, quæ superbum reddunt hominis animum. Vtque nullum est feruidius in cœlo sidus, quod per vacuum aërem interdiu lucens contempleris. Sic anime mi, qui certamina decantare cupis, nullum ex quatuor sacris illis certaminibus, tibi videri possit præstantius Olympico, quod nunc carmine celebres. Vnde celeberrimus hymnus à doctis viris contexitur, vt Iouem Saturni filium canant, quum veniunt opulentam & beatam Hieronis domum.

εἰ δ' ἄεθλα γαρύεν
ἔλδεαι φίλον ἦτορ,
μηκέθ' ἁλίου σκόπει
ἄλλο θαλπνότερον
ἐν ἁμέρᾳ φαεινὸν ἄστρον
ἐρήμας δι' αἰθέρος.
μηδ' Ὀλυμπίας ἀγῶνα
φέρτερον αὐδάσομεν·
ὅθεν ὁ πολύφατος
ὕμνος ἀμφιβάλλεται
σοφῶν μητίεσσι, κελαδεῖν
Κρόνου παῖδ', ἐς ἀφνεὰν ἱκομένοις,
μάκαιραν Ἱέρωνος ἑστίαν.

superbificas diuitias: at si certamina narrare cupis anime mi, ne iam Sole contempleris aliud splendidius interdiu lucens astrum per vacuum atherem. Neque Olympico certamen præstantius dicemus: vnde celeberrimus hymnus contexitur doctorum ingenijs, vt decantent Saturni filium, diuitem venientes & beatam Hieronis domum.

Ἱέρωνι Συρακουσίῳ. Hieron Syracusanus tyrannus, Dinomenis filius. Fratres habuit Gelonem, Polybulum, & Thrasybulum. Filium patris nomine Dinomenem. Hic septuagesimam tertiam Olympiadem vicit, cúmque septuagesimam septimam vicisset, in ea mortuus est. Victoria Olympiaca potitus, & Syracusium & Aetnæum sese ipse proclamauit, adiacentémque Siciliæ ciuitatem Aetnam extruens, monti cognominem reddidit. Hunc, Aeliano referente v. h. l. 9. c. 1. aiunt Græcorum fuisse perstudiosum, & plurimi doctrinam fecisse. Item ad largienda beneficia propensissimum fuisse, multóque promptiorem in dandis, quam petentes in accipiendis. Erat autem laudabili animi magnitudine præditus. Et summo candore, sine suspicione, aut inquisitione vlla, fratribus tribus conuixit: mirúmque in modum tum ipsos amauit, tum ab ipsis est redamatus. Eadem ratione vixit cum Simonide & Pindaro: neque Simonidem impediuit senectus profunda, quominus ad eum veniret. Erat enim Ceus ille auidissimus pecuniæ, magísque ipsum commouit Hieronis propensus ad largiendum animus. Idem Aelianus l. 4. c. 15. ait famam fuisse, hunc ignarum, & omnium hominum indoctissimum, ac rusticitate nihilo inferiorẽ Gelone fratre extitisse: verùm cùm aliquando in morbum incidisset, literatissimum euasisse, quum otium quod ei corporis imbecillitas imponebat, doctorum hominum sermonibus audiendis tribueret, videlicet Simonidis Cei, Pindari Thebani, & Bacchylidis Iulietę: sed Gelonem indoctum permansisse. Hunc, eodem Aeliano authore, l. 9. c. 5. Themistocles, cum equitatu venientem ad ludos Olympicos vetuit certamen spectare, dicens, Eum qui maximi periculi socium se non præbuisset, non æquũ esse vt communis festiuitatis particeps fieret, quã ob rẽ laudatus est Themistocles. Alius Hieron fuit Syracusanus tyrannus, de quo vide Iustinũ lib. 23. & Sabellicũ Enneade 4. l. 9. ipso initio. & Plutarch. in Marcello.

κέλητι. Subaudi, *victoriam adepto*. Est autem κέλης *equus desultorius*, de quo Eustathius κέλης ἵππος ἄζυξ, καὶ κατὰ μόνας ἐλαυνόμενος. Aristophanis interpres in Nubibus, Celetem generosiorem esse equum *affirmat, quem ad certamen alerent equites, quo ve ipsi sigillatim vterentur, quíque ad currus, vel bigas non submitteretur. Ideo à Scholiaste Comœdiæ quæ appellatur Εἰρήνη, *equi celeres* appellantur μονάμπυκες. Huius vsus nona Olympiade fuit institutus: eúmque Centauri dicuntur commonstrasse, cùm antea curribus vterentur. Hoc sine ephippijs exercebantur antiqui celeriter insilire ad vsus bellorum. Iis Romani in prælio vtebantur vt sudante altero transirent in siccum. Pares erant, *idest*, duo tantùm, vt est apud Sextum Pompeium. Quanquam Homerus Il. 15. sub finem, quatuor equorum vsum ad desultorios videtur designare, Ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ ἵπποισι κελητίζειν εὖ εἰδὼς. Ὅς τ' ἐπεὶ ἐκ πολέων πίσυρας συναγείρεται ἵππους. Hæc equitandi ratio, genúsque exercitij videtur militiæ vmbra fuisse, cùm de Numidis sic referat Liuius 23. l. *Nec omnes Numidæ in dextro locati cornu: sed quibus desultorum in modum binos trahentibus equos, inter acerrimam sæpe pugnam, in recentem equum ex fesso armatis transultare mos erat: tanta velocitas ipsis, támque docile equorum genus est.* Per translationem ita dicitur nauis actuaria quæ vno tantùm remorum ordine agebatur, Latinè *celox*. Sic & γυναικεῖον αἰδοῖον. apud Aristoph. Schol. Præterea videtur Plin. l. 24. c. 5. κέλητας pro statuis equestribus vsurpasse, *Equestres statuæ Romanam celebrationem habent, orto sine dubio à Græcis exemplo: sed illi celetas tantùm dicebant in sacris victores: postea verò cùm bigis & quadrigis vicissent.* Tandem vt Schol. in Thesmoph. Aristoph. κέλης σημαίνει τὸν μόνον ἵππον, καὶ ἐπὶ τούτῳ φερόμενον, τὸ συλλάβειν γυμνόν. Dictus est à κέλλειν, hoc est τρέχειν ταχέως. Vnde verbum κελητίζειν, τὸ ἀζεύκτοις ἵπποις ἐπιχεῖσθαι.

Ἄριστον μὲν ὕδωρ. Exordium est operis, quod Poëta συγκριτικῶς tractat: qui demonstraturus quantum cæteris præstet certamen Olympicum, tria sumit diuersorum generum, in suo quæque excellentia: aquam in elementis, aurum in metallis, Solem in astris: quæ sicut in suo genere excellunt, sic & in sacris ludis Olympia. Optima autem aqua (vt volunt) dicitur tribus de causis. Prima, quòd optimum sit illud elementum ex quo alia oriuntur. Philosophi autem naturæ contemplatione docti, alia tria ex aqua fieri obseruarunt: ex parte crassiore in seipsam compacta, terram: ex subtiliore, aërem: rursus ex aëre, ignem fieri dixerunt. Secunda, quòd (vt censuit omnis antiquitas) ex eo elemento nata sint omnia. Quam ob causam Thales Milesius aquam πάντων ἀρχὴν appellauit, vt refert in eius vita Laërtius, & Orpheus Oceanum, Ἀθανάτων τε θεῶν γένεσιν, θνητῶν τ' ἀνθρώπων, vt & Il. 14. Homer. Tertia & potissima, quòd necessitate, vtilitate, & vsu sit maior. Et Aristoteles ἄριστον ὕδωρ vocari putauit, quòd ad res multas expetatur. Ac sanè nullum animal, siue λογικὸν, siue ἄλογον sine aqua viuere potest: nec sine illa vegetantur plantæ. Præterea ad corporis sanitatem confert, vel potu, vel balneo. In balneum, quod Pindari imaginem habebat, extat hoc Epigramma: Anthol. Epigr. l. 4.

Αἴθε σε Πίνδαρε μᾶλλον ἐμοῖς ἐχάθηρα ῥεέθροις,
Καί κεν ἄριστον ὕδωρ τοὐμὸν ἔφησθα μόνον.

quod sic verto.

Pindare si nostra purgasses corpus in vnda,
Optima sola tibi dicta fuisset aqua. Et eodem libro
Πίνδαρον ἱμερόεντα παρ' ὕδασι Κῦρος ἐγείρει,
Οὕνεκα φορμίζων, εἶπεν ἄριστον ὕδωρ, quod sic verto.
Pindarus à Cyro positus stat imagine ad vndas,
Quòd cithara modulans, optima dicit aqua.

Erasmus in Adagijs, titulo Excellentiæ & inæqualitatis, hoc vsurpari docet, quoties rei vehementer laudatæ præfertur aliquid melius. Sed hoc mihi videtur ab authoris mente detortum, qui non dicit optimam esse aquam, aurum verò præstabilius: sed vt optima est aqua, aurum in diuitijs splendidissimum: sic & clarissimum inter certamina Olympicum.

ὁ δὲ χρυσός. Auri meminit, amator auri, & certè ὅτῳ τις ἀλγεῖ, κεῖθι καὶ τὴν χεῖρ' ἔχει. Ratio ob quam de auro tam magnificè loquitur, hæc est, quod sit omnium metallorum purissimum, & pretiosissimum: & quòd opulenti viri præ alijs sint conspicui: vnde sequenti Oda dicitur πλοῦτος ἀρίζαλος ἀλαθινὸν ἀνδρὶ φέγγος.

αἰθόμενον πῦρ. Periphrasis est τοῦ πυρὸς *flamma*. qualis Iliad. π. v. 293. κατὰ δ' ἔσβεσεν αἰθόμενον πῦρ. *extinxit ardentem ignem.*

μεγάνορος ἔξοχα πλούτου. Phrasis poëtica, pro ὁ δὲ χρυσὸς ὥσπερ πυρὸς ἐν νυκτὶ διαπρέπει ἔξοχα τοῦ ὑπὸ μεγάλως δυναμένου, καὶ παρασκευάζοντος αὐχητικοὺς τοὺς κεκτημένους. *aurum inter diuitias potentes, & quæ arrogantes faciunt eos à quibus possidentur. ita refulget vt flamma noctu.* Obseruanda in epitheto μεγάνωρ metonymia effecti: quòd superbos sui possessores efficiat: simili tropo Teles appellat πλοῦτον θρασύτατον, ὑπερήφανον *audacissimum, arrogantem.* Vel quòd res arduas præstet, vnde Eurip. dicit τὰ χρήματα δύναμιν πλείστην τῶν ἐν ἀνθρώποις ἔχειν, *pecunias inter homines plurimum valere.* Similiter χρυσὸν μεγασθενῆ *præpotens aurum* vocat author. Isthm. od. 5. Est autem μεγάνωρ poët. vocabulum à μέγας & ἠνορέη *robur, fortitudo.* ab ἀνήρ.

εἰ δ' ἄεθλα. Similitudinis ἀπόδοσις quam exornat ἀποστροφῇ, qua se ad seipsum conuertit. Est & metalepsis in voce ἄεθλα: nam propriè *præmia* dixeris, quæ hic ἀγωνίσματα, *certamina* intelligit. Obiter notabo seruidum & fœcundum authoris ingenium, tum verborum magnificentia, tum rerum multiplicitate, vt rectè de illo iudicarit Horatius Carm. l. 4. od. 2.

Monte decurrens velut amnis, imbres
Quem super notas aluere ripas,
Feruet, immensúsque ruit profundo
Pindarus ore.

γαρύεν. Doricè pro γηρύειν. Et poët. est γηρύω pro ὑμνέω, καταλέγω, *dico prædico.* frequens est apud authorem. Alibi γαρύομεν etiam Doricè habet. Nem. Od. 7. Ergo ἄεθλα γαρύεν, pro ἀγῶνας ὑμνεῖν.

ἔλδεαι. Ion. & poët. pro ἔλδῃ. Vsurpatur à poëtis ἔλδομαι, pro ἐπιθυμῶ. & ἔλδωρ pro ἐπιθυμία. Deriuatum putat Eustath. ab ἕλω, τὸ αἱρέω. Idcóque [illegible].

φίλον ἦτορ. Hoc est ἐμὴ καρδία. Non enim possum non probare Heinsij viri in literis Græcis versatissimi obseruationem, qui annotat φίλον & [illegible] quandoque esse παράλληλα vt & ἴδιον. Sic φίλον ἦτορ, φίλον κῆρ & similia apud Homerum, & a-

pud Smyrnæum. l. 9. v.344. φίλως δ' ἀιὰ δώματ' ἀκοίτας Κτεῖνον ἀτηλεγέως, vbi agitur de Lemniadibus quæ maritos occiderunt, quos φίλως appellat vel archaismi schemate, vel ἰδίως significando. Nam eos non occidissent, si chari fuissent.

ἀλίῳ. Commun. dicitur ἥλιος sed Doricè ἅλιος. Deducit hanc vocem Eustath. παρὰ τὸ εἰλεῖσθαι τὴν ἅλα. Quid si deducenda videatur ab Hebræo vocabulo *H E L I O N, excelsus*? quòd Sol de sublimi terram illustret.

Θαλπνότερον. Duplicem admittit expositionem: vel θερμότερον *calidius*: vel φαεινότερον, *lucidius*. Nam feruore non solùm calefacit, sed etiam rarefacit aërem: & per se obscurum iubare illuminat. ἁλίῳ θάλπεσθαι, pro ζῆν, lege Od. 4. antistr. 1. Nemeorum.

ἐν ἁμέρᾳ Doricè pro ἡμέρᾳ. Ex tempore summum Solis splendorem indicat, & per collationem cum alijs astris, quia illius aduentu obscurantur.

φαεινὸν ἄστρον. Solem κατα χρηστικῶς vocat ἄστρον, pro ἀστήρ. Nam ἄστρον est signum ex multis stellis conflatum: ἀστὴρ verò simplex est stella, qualis Sol. Dicuntur autem Phurnuto ἄστρα quasi ἄστατα, & quæ semper moueantur.

ἐρήμας δι' αἰθέρος, Desertum appellat ætherem, quòd cùm mare pisces, terra quadrupedes, aër volucres habeat hospites, æther sit vacuus, vt pote igneus, propter cuius calorem illa mundi pars nullum animal πελάζοντι accedere sinat. Est igitur αἰθὴρ ὁ ἐν ὕψει ἀὴρ καιόμενος, ab αἴθω *ardeo*, vt vult Anaxagoras, ætheris nomine ignem significans, quòd superiora igne sint plena. Sed Aristoteles lib. de mundo Aetherē pro Cœlo sumens deducit ab ἀεὶ & θέω, quòd perpetua volubilitate rotetur, & currat: eósque qui ab αἴθεσθαι deriuant, reprehendit. Vel desertum dicit ætherem, quia cùm Sol vnus interdiu appareat, occultatis reliquis stellis, inanis videtur. Vel quia non colligit nubes præ calore. Non tam propriè aëra vacuum dixit Horatius Carm. l. 1. Od. 3. Notandum αἰθὴρ esse hic fœminei generis, sic & Sophocl. ἱερὰν αἰθέρα, cœlum dicere volens, & Homer. μιδαλέας ἐξ αἰθέρος. Denique ἐρήμας Dor. pro ἐρήμης.

Ὀλυμπίας ὄχετα. Pro Ὀλυμπιακὸν sumitur vrbis nomen denominantis certamen, pro denominatiuo nomine. Aliàs hæc vrbs *Pisa* vocatur à Steph. Strabo Pisæ partem fuisse censet. Quicquid id est, hæc fuit vrbs Elidis, vrbs inter Ossam & Olympum montes, quinquennali ludorum sacrorum celebritate, quæ & Olympia dicebantur, toto terrarum orbe celeberrima.

φέρτερον. Triplici nomine præstat cæteris, quòd celeberrimum hominum Herculem habeat authorem: quòd in Iouis Deorum maximi honorem institutum fuerit: quòd splendidiore apparatu, quàm alia, perageretur.

αὐδάσομεν. Doricè pro comm. αὐδήσομεν ab αὐδάω. Simili Dorismo dixit 2. Od. huius libri αὐδάσομαι ἐνόρκιον λόγον. vtitur plurali, quia de se, déque suo animo, tanquam de duobus loquitur.

Ὅθεν Scil. ἐκ τῆ Ὀλυμπιακῆ ἀγῶνος, καὶ τῆτε νίκης. Dicitur ἀμφιβάλλεται pro κοσμεῖται, χέεται, & ὕμνος κατα χρηστικῶς pro ἐγκώμιον. Nam ὕμνος pertinet ad Deos. Sumpta metaphora, vel à coronamentis quibus decorantur Hieronicæ, vel à splendidis vestibus quibus ornantur locupletes. πολύφατος, hoc est, πολυθρύλλητος, & quia canentis ingenium celebre efficit, & quia decantari viri famam

dispergit. Notanda in his παρέκτασιν ad laudes Hieronis.

σοφῶν μητίεσσι. Hoc est ποιητῶν ἀγχινοίαις. Sic appellat σοφοὺς poëtas, vt vim & authoritatem argumento addat: vel quia poëtis necessaria est multiplex scientia. Huiusmodi autem argumentum, postulat magnum ingenium. Vnde monet Horatius. *Sumite materiam vestris, qui scribitis, aequam viribus.*

κελαδεῖν Κρόνου παῖδα. Declaratur scopus ὑμνῳδῶν, & finis ὑμνῳδίας nimirum vt decantent Iouem qui περιφραστικῶς, Κρόνου παῖς appellatur, vt ab Horatio Carmin. l. 1. Od. 12. *pueri Ledæ*, Castor & Pollux. Aequum autem videbatur, vt cuius in honorem instituti erant ludi, apud victorem decantaretur, & victoris fortitudo simul prædicaretur. Ante κελαδεῖν, quod est poëticū, subaudit. ἵνα.

ἱκομένους. Designat istos σοφοὺς hoc est ὑμνογράφους, Simonidem, Bacchylidem, & seipsum, qui familiares erant Hieronis, eiúsque domum frequentabant: vnde apparet non solùm Pindarum Olympionicas cecinisse. In hac voce nota αἰτ. πτῶσιν, accusat. pro nominat. vel etiam pro genit. vt congruat cum præcedente σοφῶν.

ἐς ἀφνεάν. Hoc est πλουσίαν. Hinc incipit laudare Hieronem, Primùm à Fortunæ bonis. Nam opulentam & beatam appellat eius domum. Deinde à bonis animi, vt à iustitia. Tandem à bonis corporis, quæ in eo non exigua fuēre, siquidem victoriæ compos factus est, in re tam ardua, quæ non sine dexteritate, & robore corporis conficitur.

ἑστίαν. Quod vertimus *domum*, Larem propriè diceremus. Nam non dicitur de quauis domo priuata, sed de præclariore aliqua vel vrbis, vel optimatiū, in qua sacer ignis non extinguatur, sed focus semper luceat: vt Leonicerus obseruat. Nihilominus annotat Budæus hanc vocem pro *domo* simpliciter usurpari. Exemplum afferam ex Amorib. Lucian. καὶ μέσην ἑστίαν τῶν ἰδίων ἕκαστος οἰκῶν. & ibid. πατρῴας ἑστίας ἐξέρχεται.

παράφρασις.	ἀντιστροφὴ κῶλ. ιζ.	μετάφρασις.
Qui iustis sub legibus pecorosæ Siciliæ regnum administrat, virtutes omnes præstabiles perfectè exercens, veluti Fortitudinem, Iustitiam, Temperantiam. Præter quas etiam artis Musicæ peritia decoratur, ita vt norit cithara ludere, sicuti nos conuiuantes circa iucundam mensam frequenter ludimus. Sed Doricam accipe citharam clauo appensam, & cane Pisā, atque Phereniicum Hieronis equum, si locus certaminis nobilitate, si equus eximius parta victo-	Θεμιστεῖον ὃς ἀμφέπει σκᾶπτον ἐν πολυμάλῳ Σικελίᾳ· δρέπων μὲν κορυφὰς ἀρετᾶν ἄπο πασᾶν, ἀγλαΐζεται δὲ καὶ μουσικᾶς ἐν ἀώτῳ, οἷα παίζομεν φίλαν ἄνδρες ἀμφὶ θαμὰ τράπεζαν. ἀλλὰ Δωρίαν ἀ- πὸ φόρμιγγα πασσάλου λάμβαν', εἴ τί τοι Πίσας τε καὶ Φερενίκου χάρις νόον ὑπὸ γλυκυτά- ταις ἔθηκε φροντίσιν.	*Iustum qui regit sceptrum in diuite pecoris Sicilia: decerpens quidē summitates ex singulis virtutibus: resplendet autem & musices in flore. qualiter ludimus frequēter* nos *viri iucundam circa mensam. Sed Doricam citharam à clauo exime, si tibi & Pisæ, & Pherenici* equi *gratia mentem dulcissi-*

ria Musam excitauit, & materiam encomij tuæ cogitationi gratã suggessit, quum nuper nullo calcari concitus corporis neruos omnes cursu contendebat, & victoriam peperit Domino suo.

ὅτε παρ' Ἀλφεῷ σύτο, δέμας
ἀκέντητον ἐν δρόμοισι παρέχων,
κράτει δὲ προσέμιξε δεσπόταν,

mis subiecit cogitationibus, quando iuxta Alpheum concitus ferebatur, corpus nõ stimulatum in cursu præbens, & victoria admouit dominum.

Θεμιστεῖον ὃς ἀμφέπει. Secunda laus Hieronis, ab animi bonis, nimirum à iustitia, omniúmque præclararum virtutum studio. Phrasis est poëtica, pro ὃς ἐν δικαιοσύνῃ τῆς Σικελίας πρεσβάτων εὐπορούσης βασιλεύει. Poëticæ sunt istæ voces θεμιστεῖος pro δίκαιος a θέμις. Ἀμφέπω quod & ἀμφιέπω. vt πηδάλι' ἀμφιέπεσκε *clauos tractabat*, Apoll. Argon. 1. pro κυβερνῶ, vel διοικέω. Doricum est σκᾶπτον. pro σκῆπτρον. & πολύμαλος pro πολύμηλος hoc est πολυθρέμμων, πολύβοτος *pecorosus*. Nam μῆλον non solum *ouem* significat: sed etiam *pecus*. Fortè autem pecoris maximam partem oues constituebant. Per synecdochen autem πολύμηλον de omnibus alijs opibus intelligemus: fuit enim hæc regio, montibus, syluis, agris, pratis fœcunda: quam 4. Verr. Cicero ex Catonis sententia, *Cellam penuariam Reip. & ærarium vocat.*

δρέπων μὲν. Poëticè, pro ἀπανθιζόμενος τῶν ἀρετῶν τὰς κορυφαίας. Hic intelligit τὸ τέλειον virtutum, Fortitudinis, Iustitiæ, Temperantiæ, aliarúmque. Est & hyperbole (Neque enim quisquam omnibus virtutibus præditus esse possit) sed eam mitigat vocabulo δρέπων. q. d. *carptim ex singulis virtutibus aliquid insignius sequitur*. Et κορυφαὶς metaphoricè vsurpat: innuens virtutum insignia specimina. δρέπειν etiam est translatum ab ijs qui plantarum summitates decerpunt. Et obiter notandum vsitatiorem esse passiuam vocem. ἀρετᾶν πασᾶν, Doricus genitiuus pro com. ἀρετῶν πασῶν. Has laudes confirmat Aeliani testimonium, quod prima huius Odes annotatione videas.

ἀγλαΐζεται δέ. Poëticum ἀγλαΐζομαι, pro λαμπρύνομαι, κοσμοῦμαι & simil. ab ἀγλαΐα poët. pro κόσμος. Nisi autem hæc sententia construatur cum præcedente ὃς ἀμφέπει, dictum erit ἀκαταλλήλως, pro ἀγλαϊζόμενος: vt congruat cum δρέπων. & μουσικᾶς ἄωτον pro μουσικῆς Doricè. Signif. igitur λαμπρύνεται ἐν μουσικῇ.

ἄωτον Translatum vocabulum, quo Musicæ suauitatem & amœnitatem exprimit. Nam nihil in planta flore est iucundius. Quam vocem multis locis, habet author, quum aliquid suauissimum & exquisitissimum denotat: Poëticè pro ἄνθος. ab ἄω spiro, quòd flores plerique iucundum odorem efflent. Scholiastes Musicæ florem explicat, & dicit esse τὰς ᾠδάς. Non possum probare Leoniceri sententiam, qui vix erraturum putat eum qui μουσικὴν bonas literas intellexerit hoc loco. Nam etsi μουσικὴ id significare possit: & Hiero μουσικώτατος euasisse dicatur apud Aelianum citato loco suprà: nihilominus sequentia satis supérque arguunt intelligendum hoc de Organica Musica. Cæterùm laudem hanc superioribus ἐπαγωγικῶς adiungit. Dictus fuit rex, diues, iustus, virtutibus omnibus insignis, nunc dicitur Musices peritus, quò veluti virtutes omnes, quæ ad vitam bene & iucundè agendam conferunt, complecteretur. At-

que vel ex hoc loco, veterum in colenda Musica studium colligere est: de quo vide quæ refert Erasmus in prouerbium *ᾄδειν πρὸς μυῤῥίνην canere ad myrtum.* Item Athen. lib. 14. Dipnosop.c.10.11.13.

οἷα παίζομεν. Demetrius Triclinius relatiuum hoc similitudinis sumit, pro relatiuo demonstrationis, vt sit pro, *qua parte lu imus.* Rectè *παίζομεν.* Nam in conuiuio & mensa res seriæ non conueniunt, sed adhibendus iocus,& delectatio. Conuiuijs Musicam adhibebant veteres vt ex Homeri hoc versu declaratur, φόρμιγγος δ' ἣν δαιτὶ θεοὶ ποίησαν ἑταίρην. Et apud eundem passim videre est eam adhiberi conuiuijs nuptialibus, familiaribus, alijsque: vt lib. 4. Odyss.

Ὣς οἱ μὲν δαίνυντο καθ' ὑψερεφὲς μέγα δῶμα
Γείτονες, ἠδὲ ἔται Μενελάου κυδαλίμοιο
Τερπόμενοι· μετὰ δέ σφιν ἐμέλπετο θεῖος ἀοιδὸς Φορμίζων.

Nunquam sine lyra, cantúque epulabantur proci Penelopes. Sub finem lib. 1. Iliad. Apollo in Deorum conuiuio ad occasum vsque per totum diem lyram tenet. Finis autem Musices in conuiuijs non fuit sola delectatio, sed vt Plutarchus docet, ὡς ἱκανὴν αἰτίαν ... , καὶ πραΰνειν τὴν τοῦ οἴνου ἀκρατέστερον δύναμιν. Quam rationem etiam affert Athen. Dipn. l. 14.

φίλαν τράπεζαν. Puta vel προσφιλῆ *gratam:* vel φιλοποιὸν *amicitia conciliatricem,* quia compotationes amicos faciunt: vel secundum antè propositam Heinsij obseruationem, puta ἡμετέραν. Doricum φίλαν pro φίλην.

Ἀλλὰ Δωρίαν. Alia ad se ipsum apostrophe, qua προσφιλῆ θυμὸν hortatur, vt citharam capiat, quam Doriam appellat, vel ἱστορικῶς. Aiunt enim primos Parnassi incolas fuisse Δωριεῖς Dorienses, qui primi lyram compegerunt: vel μυθικῶς: quia Mercurius citharæ primus inuentor, eam Apollini dono dedit: Græcis δῶρον. Lat. *donum.* Vel μετωνυμικῶς: quòd ea Doricum melos canere vellet. Rectiùs quidem intelligas, si postremam acceptionem alijs anteponas. Nam Pindarus lyram suam Harmoniæ Doricæ accommodauit,& Dorica cùm grauitate, tum Dialecto, Hieronis epinicium concinnauit. Complures autem sunt Harmoniæ, Dorica, Aeolica, Ionica, Phrygia, Lydia. de quibus vide Apuleium in Asino. Lucian. in Harmonide. Athenæum lib. 14. Platon. in libris de Rep. Plutarch. in lib. de Musica.

ἀπὸ πασσάλου Solebant veteres πασσάλῳ ἀνακρεμάσαι suam supellectilem, & arma, vt ex Homero Odyss. 21. cernere est. Εἵλετ' ὀρεξαμένη ἀπὸ πασσάλου αὐτῷ τόξον. h. est. *Hinc extensa à clauo accepit arcum. Clauo suspendere,* in prouerbium venit. de quo vide librum Adagiorum titulo *Indiligentia.*

Φερένικος. Pherenicus nomen equi Hieronis, ἀπὸ τοῦ φέρειν τὴν νίκην, ei impositum: de quo Bacchylides. Ξανθότριχα μὲν Φερένικον Ἀλφεὸν παρ' εὐρυδίναν πῶλον ἀελλοδρόμον νικάσαντα. *Flauum Pherenicum velocissimum equum, qui iuxta Alpheum latos vortices habentem vicit.* Equorum sic sunt nomina apud veteres. Apud Homerum Xanthus, Podarges, Aethon, Lampus: apud Aristoph. in Nebulis, Coppatias, & Samphoras. Solis equi, Phlegon, Aethon, Pyrous, & Eous.

νόον ὑπὸ γλυκυτάταις. Oratione prosa, ὑπέθηκε νόῳ γλυκυτάτην εὐπείαν λόγων, rectè diceres.

ὅτι παρ'

ἔτι παρ' Ἀλφεῷ, Loquitur καταχρηστικῶς, quia non est in ipso certaminis loco fluuius Alpheus: siquidem Pisa distat ab Elide stadijs quinquaginta. Fontes enim habet in Arcadia Alpheus, vnde originem ducens Elim circumfluit. Paulò antè citatus Bacchylides eodem pacto, παρ' Ἀλφεῷ νικήσαντα dixit.

σύτο. Poët. 3. per. sing. pl. q. per. pas. pro ἐσέσυτο. Præt. commun. habet σέσυμαι. vnde pl. q. per. ἐσεσύμην. sed poëtæ dicunt pro ijs ἔσυμαι, ἐσύμην, per hyperthesin. Tert. per. σύτο neglecto aug. pro ἔσυτο. Verbum σεύομαι sign. *Impetu feror, irruo.*

δέμας Poët. pro σῶμα. dictum παρὰ τὸ δέειν. Quia corpus est animæ vinculum & carcer. Quæ est Themistij sententia apud Stob. serm. 119. τοῦτο γὰρ δέμας ὀνομάζουσι, ὡς δεδεμένης ὑπ' αὐτοῦ τῆς ψυχῆς ἐνταῦθα παρὰ φύσιν. *Corpus δέμας appellant, tanquam anima ab eo hoc in loco præter naturam δεδεμένη, ligata sit.* Huic astipulatur Macrob. in Somn. Scip. l. 1. Sed Eustath. quasi δῶμα τῆς ψυχῆς appellat: vel putat à δέμειν *struere*, deductum, ob structuram membrorum.

ἀκέντητον. hoc est. ἀμάστικτον. *Calcari non indigens.* ac proinde natura celer & alacer. Laus equi non parua: quam Homer. quibusdam equabus tribuit, αἴω inquit, κέντροιο θέουσαι. Fit ex α. priu. & κεντέω *pungo, stimulo.*

κράτει. Intellige τὴν νίκην. Cuius significationis exempla vide in Lexicis.

δρόμοισι. Poët. & Ion. pro δρόμοις, & δεσπόταν Dor. pro δεσπότην. verbi προσμιγνύω similem significationem habent Lexica, vbi intransitiuè sumi videbis.

παράφρασις.

Syracusarum regi, quem equorum studium, & equestre certamen delectat. Cuius nunc gloria splendet in Elide, quò deduxit è Lydia, fortibus viris insignem coloniam Pelops, quem amauit Neptunus terram continens, postquam Deorum commiseratione, is quem pater cæsum epulis apposuerat, in lebetē est cōiect⁹, recoctúmque vitæ restituit Clotho, & cui pro humero ab imprudēte Cerere absorpto repositus est eburneus præclarus. Multa sanè miranda scribuntur & dicuntur, ea tamen fabulosa. Quæ quanquam falsa sunt, scitè tamen mendaciorum fucis oblita mentem magis decipiunt, quàm veri sermones afficiunt.

ἐπῳδ. κωλ. ιγ'.

συρακόσιον, ἱπποχάρμαν
βασιλῆα. λάμπει
δέ οἱ κλέος παρ' εὐάνορι Λυ-
δοῦ
Πέλοπος ἀποικίᾳ, τοῦ μεγαλοσ-
θενὴς
ἐράσσατο γαιάοχος Ποσει-
δῶν,
ἐπεί νιν καθαροῦ λέβητος ἔ-
ξελε
Κλωθὼ, ἐλέφαντι φαίδι-
μον
ὦμον κεκαδμένον.
ἦ θαύματα πολλά.
καί πού τι καὶ βροτῶν φρένα,
ὑπὲρ τὸν ἀληθῆ λόγον,
δεδαιδαλμένοι ψεύδεσι ποικί-
λοις
ἐξαπατῶντι μῦθοι.

μετάφρασις.

Syracusiū equis gaudentem regem. Spledet autem eius gloria apud insignem viris Lydi Pelopis Coloniam: quem præpotens amauit terram continens Neptunus, postquam eum puro ex lebete exemit Clotho, eburneo humero splendidè ornatum. Sunt miranda multa: & vtique mortalium mentem, magis quàm verus sermo, variegata mendacius diuersis decipiunt fabulæ.

Συρακόσιον. Systole pro Συρακούσιον metri causa. Legunt alij Συρακουσίων ἱπποχαρ-

μᾶν. *Syracusanorum hominum equis gaudentium regem*, dicentes. Quia putant, vt refert Schol. Hieronem cum vincebat non esse Syracusanum, sed ab Aetna, cui nomen dedit, antè Catane appellatæ, Aetnæum cognominatum. Sed contra illos affirmat Didymus, tum iam Syracusium, nondum verò Aetnæum appellatum. Quinetiam lectionem hanc reijcit metrum. ἱπποχάρμαι Doricè pro ἱπποχάρμην. Duplicem habet significationem ἱπποχάρμης. dicitur *qui pugna gaudet equestri*. Nam χάρμη sig. *pugnam*. Item *equo gaudens* à χαίρω. Reperitur & ἱπποχάρμης. Regi conueniens epitheton. Constat autem Principes olim ad hanc victoriæ gloriam equos studiosè aluisse, & exercuisse. Qui enim potuisset in hoc certamine Phereniсus sine calcari sua sponte corpus ad cursum accommodare, non prius exercitatus, præsertim per dies illos ad præparationem concessos? Itaque non casu, sed scientia, reique studio cum Pherenico victoriam reportauit. Ad hunc vsum præcipuè alebantur & formabantur equę: vnde Virg. Georg. 2. dicitur *mittere Eliadum palmas Epirus equarum*. Quod & colligere est ex Plutar. in vita M. Caton. τῶν δὲ Κίμωνος ἵππων, αἷς Ὀλύμπια τρὶς ἐνίκησεν, καὶ ταφαὶ πλησίον εἰσὶ τῶν ἐκείνου μνημάτων. *Equarum Cimonis, quibus Olympia ter vicerat, sunt etiam sepulchra prope illius monumenta*. vbi & habetur quis honor illis mortuis tribueretur.

βασιλῆα Ionicus accusat. pro comm. βασιλέα. Notandum tria Epitheta cum superiore substantiuo Ἱέρωνα, quod ad Pherenicum equum refertur, cohærere: primum patriam, Syracusas: secundum, studia: equorum curam. tertium dignitatem, & vitæ conditionem, regni dominationem, explicat.

λάμπει δέ οἱ κλέος. Laudis amplificatio à loco victoriæ. Notus apud Siculos Hieron erat, & bene audiebat, ob iustam regni administrationem, aliásque virtutes. Sed iam longiùs est notior apud Peloponnesios vbi Olympijs deuictis claret. Ambiguum est ad vtrum referatur hæc sententia, ad equum-ne, an ad Hieronem. Potest ad vtrumque referri commodè: sed ad Hieronem magis propriè.

περ' εὐάνορι. Εὐάνωρ. Dor. pro εὐήνωρ. Hoc est καλοὺς καὶ ἀνδρείους ἄνδρας ἔχουσα. Sic εὐάνδρων χώραν, synonyma voce legimus 1. Pyth. Coloniam Pelopis περιφραστικῶς intellige Elidē. Quia regno, filiáque Oenomai potitus, Lydiam reliquit, Elidémque incoluit, ac totam Chersonesum à se Peloponnesum denominauit.

Λυδῶ. Ex præsenti loco Lydius fuit Pelops. Sed vt annotat Schol. alij Paphlagonem, alij Græcum ex Oleno oriundum dixerunt. Sed verisimilius est Lydum illum fuisse, siquidem pater eius Tantalus, Imolo patre Lydiæ rege est genitus, vt refert Zezes hist. 10. Chil. 5.

τῶ μεγασθενής. Articulus præpositiuus pro relatiuo ὅ. passim apud poëtas. Duo sequuntur epitheta Neptuni. μεγασθενής à μέγα & σθένος. Sic dictus à magnitudine imperij, siquidem mare est amplissimum, cui præest: vel à maris violentia, & marinarum beluarum ferocitate, quam regit. Deinde γαιάοχος hoc est ὁ γῆς συνεκτικὸς *terram continens*, ἀπὸ τοῦ γαῖαν ἔχειν. Nam mare terras ambit: vnde & Amphitrite maris Dea. Errat Leonicerus qui hanc vocem, *terræ concussor* vertit, non enim est ἐνοσίγαιος, vel ἐνοσίχθων, sed γαιάοχος, quam vocem fusiùs explicant Lexica.

ἐῤῥάσατο. Geminato σ. pro ἐῤῥάσατο neglecto augmento. 3. perſ. Aor. med. tanquam ab ἐράζομαι. Sic Heſiod. in Theog. Μνημοσύνης ἐξαῦθις ἐῤῥάσατο. Hic Pelopis coloniæ facta mentione digreditur ad eius hiſtoriam. In qua digreſſione tria explicantur. Primò διήγημα μυθῶδες *narratio fabuloſa*. 2. ἐπίκρισις *cenſura*, qua in vanitatem veterum fabularum inuehitur. 3. veriora ſeſe narraturum promittit. Explicat Aretius hunc Neptuni amorem, quòd Inſulam ambit mare, quod amoris videtur eſſe. Paulò aliter mox explicabimus.

ἐπεί νιν. Antiquum νιν pro αὐτόν. Illud διήγημα μυθῶδες quod author perſtrinxit breuiter, pluribus ad loci lucem exequar. Tantalus cùm aliquando à Dijs ad conuiuium fuiſſet vocatus, vt parem gratiam referret, eos hoſpitio excepit, lautáſque epulas apparauit, & cæſum filium ad conuiuij magnificentiam appoſuit. Sed cùm hæc Dij cognouiſſent, ab epulis abſtinuerunt. Sola Ceres neſcia, humerum deuorauit, cùm quæſita filia rediuiſſet. Miſerti verò Dij eum rurſus in lebetem iecerunt, recoctúmque vitæ reſtituerunt, & pro abſorpto humero eburneum repoſuerunt, qui Pelopidis, vt Spartiatis pilum, ſigno fuit: vt teſtatur Iſacius. Clotho autem vna Parcarum ex lebete puro Pelopem exemit: exemptum, Neptunus amauit. Quo ſalulæ inuolucro videntur veteres innuiſſe, hominum officij eſſe quum beneficijs à Deo cumulantur, gratos ſe præſtare, ita vt neque rebus chariſſimis parcant, non liberis ipſis. Quod ſi fecerint, res amiſſas diuina ope facilè recuperauerint, imò ſi vitam prodegerint, eam receperint. Neptunus exemptum lebete Pelopem amauit, quia antequam ad incrementum naturalis caloris perueniſſet, naturâque ſuperuacaneos humores concoqueret, fuiſſet ille valetudinarius. Sed cùm veniſſet ad pubertatem vigente magis natiuo calore ſanus euaſit. Dictúſq; eſt à Neptuno amatus ex quo conualuit, quia filij eius, & amici, viri ſtrenui ac bellicoſi fuerunt. Quod cum ratione Phyſica conuenit, teſte Ariſtot. in hiſt. Anim. vbi ſcriptum reliquit multos ad pubertatem vſque fuiſſe valetudinarios, qui emiſſo ſemine ſani facti ſunt, aut contrà. Qua ſi conſtitutione corporis fuerit Pelops, bene illum δὶς ἡβήσαντα Lycophron appellanit. Denique Clotho è lebete exemit, quippe ipſi erat παρωμάλιον reuiuiſcere: neque enim, ſi valetudinarius erat, verè viuebat. *Non eſt viuere, ſed valere vita*, Martialis ait.

ἐλέφαντι φαίδιμον. Eburneo humero putarunt nonnulli opes & potentiam ſignificari. Dictum fuiſſe Pelopem à Tantalo patre cæſum, epulíſque Deorum appoſitum: quòd inſigni iniuria filium affeciſſet. Quem Dij poſtea miſerri recoquendum curarunt, & eburneo humero inſtruxerunt: hoc eſt, beneficijs innocentem leuarunt, ſcilicet opum magnitudine, nominis celebritate, ac potentia. Ebur enim diuitias, humerus potentiam denotat. Vnde apud Homerum omnia magni pretij finguntur eburnea vel aurea. Fuit diues, vnde *Pelopis talenta*. Potens, qui Peloponneſum tenuit.

κεκαδμένον. Part. præt. paſſ. Doric. pro κεκασμένον. mutato σ. in δ. à κάζω. cuius præt. paſſ. κέκασμαι. Hæc verba Latinè redduntur à Virg. *humeróque Pelops inſignis eburno*. De hac fabula eiúſque ſenſu plura vide apud Nat. Comit.

ἦν θαύματα πολλά. Pro θαυμαστά ἐστι τὰ πολλά. Nec possum cadere in Aretij sententiam qui τὰ πολλὰ explicat per philosophicum illud *ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ vt plurimum.* Sensus enim est *ὄντως τὰ πλείω τῶν πραγμάτων ἔκπληξιν. καί που κατά τι παραφέρουσιν ἔξω τοῦ ἀληθοῦς λόγου τὰς φρένας τῶν ἀνθρώπων, καὶ λόγοι ψεύδεσι ποικίλοις πεποικιλμένοι. Sanè multa res admirationem pariunt, & sermones varijs exornati mendacijs, hominum mentes à vera ratione abstrahunt.* sic Triclinius exponit. Porrò synceram hanc lectionem esse puto ἦ θαύματα πολλὰ, hoc est εἰσὶ πολλὰ θαυμαστὰ. vt τὸ ἦ non sit affirmatiua particula, sed mendosè legatur pro ἦ, quod sæpe vsurpatur pro ἐστι. & θαῦμα pro θαυμαστὸς sæpe, vt *θαῦμα ἰδέσθαι. mirabile visu:* vnde Triclinius exponit πολλὰ θαυμαστά εἰσιν. Sic θαύματα pro θαυμαστὰ sumere non erit opus. Mira illa consistunt in fabulis, vt sequentia docent. Propterea vt ait Natalis Comes, Sunt hæ solæ propè fabulæ quæ iucunda, quæ magnifica, quæ admirabilia fecerunt antiquorum poëmata, eáque locupletarunt. Quibus vt fidem facerent, possibilia plerunque excogitarunt, verisimilia pronuntiarunt: siquidem oportet vt *ficta voluptatis causa sint proxima veris*, alioqui non persuaderent.

ὑπὲρ τὸν ἀληθῆ λόγον. Huic sententiæ respondet illa Menandri Τὸ πιθανὸν ἰσχὺν τῆς ἀληθείας ἔχει ἐνίοτε μείζω, καὶ πιθανώτερον ὄχλου, *Probabilis oratio vim veritate habet aliquando maiorem, & persuadendo vulgo aptiorem.*

δεδαιδαλμένοι. Præt. pass. part. à δαιδάλλω, quod à poëtis vsurpatur pro κοσμέω & ποικίλλω, *orno, variego.* Sumptum à Dædalo artifice præstantissimo, à quo *Dædalea opera* dicta quæ nouo artificio & admirando fabricata sunt. De quo vide Erasm. in Chil. vbi citatur hic versus. Oportet igitur vt poëtæ fabulas suas arte mira construant. Nam vt esculenta boni succi per se sunt satis iucunda: sed insipida condimentis egent, vt grata reddantur. Sic veritas simplici oratione, mendacium multiplici colore persuadetur. Hinc Eurip.

Ἁπλοῦς ὁ μῦθος τῆς ἀληθείας ἔφυ.
κοὐ ποικίλων δεῖ τ' ἀνδίχ' ἑρμηνευμάτων.
Ἔχει γὰρ αὐτὰ καιρόν. ὁ δ' ἄδικος λόγος
Νοσῶν ἐν αὐτῷ φαρμάκων δεῖται σοφῶν.
Simplex est oratio veritatis,
Nec varijs eget interpretationibus bifariam.
Est enim opportuna per se: contrà sermo iniustus
Cùm æger in se ipso sit, pharmacis eget callidis.

ἐξαπατῶντι Dor. pro comm. ἐξαπατῶσι. Nam tertiam pluralem præsentis efferunt vt datiuum participij eiusdem temporis.

παράφρασις.	στροφὴ β. κῶλ. ιζ.	μετάφρασις.
Sed hoc gratia poëtices efficit, quæ tam artificiosè fabulas contexit, vt nihil sit tam insolens, quod non reddat suaue, decus afferen-	χάρις δ', ἅπερ ἅπαντα τεύχει τὰ μείλιχα θνατοῖς, ἐπιφέροισα τιμὰν, καὶ ἄπιστον ἐμήσατο πιστὸν	*Sed gratia* poëtices; *quæ omnia facit quæcunque blanda mortalibus, afferens hono-*

do suis fictionibus : ita vt sua solertia credibile sæpe efficiat quod fidem omnem superat. At cum tempore veritas emergit, & innorescit. Verùm in fabulis nihil est de Dijs proferendum quod eorum honori detrahat (vt quum à Cerere deuoratum Pelopis humerum finxerunt) ne vlla blasphemiæ culpa teneamur. Fili Tantali Pelops, aliter & contrà quàm priores historici & poëtæ, hanc historiam narrabo. Dicam enim, cùm pater tuus legitimas epulas vicissim præberet Dijs apud Sipylum suam, te, à Neptuno ob tridentem insigni, fuisse raptum,

ἔμμεναι τὸ πολλάκις.
ἁμέραι δ' ἐπίλοιποι,
μάρτυρες σοφώτατοι.
ἔστι δ' ἀνδρὶ φάμεν
ἐοικὸς ἀμφὶ δαιμόνων καλά. μείων γὰρ αἰτία.
υἱὲ Ταντάλου, σὲ δ', ἀντία προτέρων, φθέγξομαι,
ὁπότ' ἐκάλεσε πατὴρ τὸν εὐνομώτατον
ἐς ἔρανον, φίλαν τε Σίπυλον,
ἀμοιβαῖα θεοῖσι δεῖπνα παρέχων,
τότ' ἀγλαοτρίαιναν ἁρπάσαι,

rem, etiam quod est incredibile, solertia effecit sæpe esse credibile. Sed posteri dies testes sunt sapientißimi. Est autem homini dicere conueniens de Dijs honesta. Minor enim culpa est. Fili Tantali: te, contrà quàm priores, dicam, quando vocauit pater ad legitimas epulas, charámque Sipylum; mutuam Dijs cœnam præbens, tunc tridente inclytum Neptunum *rapuiße,*

Χάρις δ'. Απολογία, cur fabulis plus tribuatur quàm narrationibus veris. Quia nimirum ea est poëtices gratia, vt solerti inuentione, vt speciosa elocutione, de rebus fictis tanquam factis, & re ipsa existentibus agat : & sic miro lepore, & sermonis elegantia falsa pro veris supposita persuadeat. Post χάρις subaud. ποιητικῆς φράσεως. Poëtica phrasis sic aliter reddi potest. χάρις δὲ τῆς ποιητικῆς, ἧς δύναμίς ἐστι ψυχαγωγική, καὶ ἅπερ ἐν ἀνθρώποις ἡδέα γίνεται, τὰ τοιαῦτα ποιεῖ πάντα, αἰδῶ τιμῆς ἀξίαν ἐπιτηδεῦσα ἑαυτῇ, πολλάκις μῦθοι ἐμηχανήσατο δοκεῖν πιστὸν, τὸ ἀπὸ τῆς ἑαυτῆς φύσεως ἄπιστον ὄν. vide Od. 14. Olymp. de Charitibus.

τὰ. Sume hîc pro ἅπερ ἐστὶ, vel ὅσα. vox μείλιχος poët. est pro ἡδὺς vel γλυκύς. vt ab authore nostro Od. 8. Pyth. dicitur μείλιχος αἰὼν pro γλυκύς. θνατοῖς Dor. pro θνητοῖς. ἐπιφέροισα Dor. pro ἐπιφέρουσα. Item τιμὰν pro τιμήν. vsurpatur hic verbum ἐπιφέρω ea significatione qua ἐπάγω. Sic Lucian. dixit ἐπιφέρειν τούτῳ φήμην. *de hoc dicere.*

ἄπιστον ἐμήσατο πιστόν. Verbum μήδομαι (cuius Aor. 1. med. ἐμησάμην) est poëticum: quod Eustath. sic exponit, τὸ βουλευτικῶς μεταχειρίσασθαι, *inito consilio aliquid tractare.* Hic sig. μήσασθαι, ταῖς βουλαῖς καὶ τῇ ἀγχινοίᾳ ποιεῖν τι. *aliquid consilio, & solertia efficere.* Hæc ita declares: βουλεύεσθαι, ἐργάζεσθαι. Verum igitur est πολλὰ ψεύδονται ἀοιδοί. Item,

Miranda canunt sed non credenda poëtæ.

Hinc Ouid.

Exit in immensum fœcunda licentia vatum,
Obligat historica, nec sua verba fide.

ἔμμεναι. Hic sume pro δοκεῖν vt annotat Triclinius. vel pro νομισθῆναι vt interpretatur Scholiastes.

Αμέραι δ' ἐπίλοιποι. Hoc est, ὁ δὲ χρόνος προϊὼν, τὴν ἀλήθειαν ἀπογυμνοῖ. Elegans

ἐξομολογία, qua docet falsas narrationes suo tempore sponte corruere, emergente veritate. In quam sententiam à Schol. citatur Demosthenes inquiens, τῷ χρόνῳ δ' φανερῶται κὴ περὶ αὐτὰ καταρρεῖ. Hinc senarius prouerbialis,

πάντ' ἀνακαλύπτων ὁ χρόνος πρὸς φῶς φέρει.

Omnia sub auras tempus aperiens refert.

Vnde Gellius admonet quendã veterum poëtarum *Veritatem* temporis filiam vocasse. Quod hic ἁμέραι ἐπίλοιποι, ab Herodoto, ὁ ἐπίλοιπος χρόνος dicitur. Similem vide sententiam Olymp.10. Antistr.3.

μάρτυρες σοφώτατοι. Similiter Thales Milesius dicit τὸ χρόνον σοφώτατον ἁπάντων, ἀνευρίσκει γὰρ πάντα. *Tempus rerum omnium sapientissimum, vt quod cuncta adinueniat.*

ἔστι δ' ἀνδρὶ φάμεν ἐοικός. Pro πρέπον dicit τὸ ἐοικός: cui addit ἀνδρὶ emphaticè, quasi dicat, *viri boni est officium.* φάμεν Ion. pro φάναι infin. verbi φημί. Diceres autem prosa, προσῆκον, seu πρέπον ἐστὶ τῷ ἀγαθῷ ἀνδρὶ περὶ τῶν Θεῶν εὔφημα λέγειν. Huc refer similem Luciani sententiam, Aiac. & Agamem. Dial. οὐ θέμις λέγειν τι περὶ τῶν Θεῶν. *Non fas est de Dijs quicquam dicere.* Sic non probat Plato quod dixit Homerus, Risum Dijs ortum esse inextinguibilem. Οὐκοῦν Ὅμηρον, οὐδὲ τὰ τοιαῦτα ἀποδεξόμεθα περὶ Θεῶν, Ἄσβεστος δ' ἄρ' ἐνῶρτο γέλως μακάρεσσι Θεοῖσιν. *Ergo neque Homerum audiemus quum dicit, Inextinguibilis risus Dijs concitatus est.* Idem l. 2. de Rep. planiùs & pleniùs poëtas in his reprehendit Τί αὐτοῖ μεμφόμενος λέγεις; ὅπερ, ἦν δ' ἐγώ, χρὴ κὴ μάλιστα, καὶ πρῶτον μέμφεσθαι. ἄλλως τε καὶ τι μὴ καλῶς ψεύδηται. τί τοῦτο; ὅτι ἂν εἰκάζῃ τις κακῶς οὐσίας τῷ λόγῳ περὶ Θεῶν, καὶ ἡρώων οἷοι εἰσίν. *Quid in ipsis reprehendis? Quod & primò, & maximè reprehendo, est, præsertim quum aliquis non bene mentitur. Quid istud? quando quis verbis malè fingit quales Dij & Heroës sint.*

μείων γὰρ αἰτία. Id est οὐδεμία ἐστὶν αἰτία. *Nulla est culpa* q. d. *Omnia de Dijs honesta sunt dicenda vt nulla blasphemiæ culpa teneamur.* Vel μείων simpliciter intelligendum. q. d. *Satis frequenter multisque alijs delictis Deos offendimus: saltem abstinendum esset à dictis blasphemis, honestáque illis tribuenda: & sic minor esset culpa. Humanum enim est cadere, culpámque leuis lapsus venia dignantur. Sed impium illis indigna adscribere, in qua crimina maiora minoribus addita grauiùs animaduertunt.* Vel secundum Aretium sume μείων αἰτία, pro *minor est causa.* vt sit sensus. *Genio & conuiuijs indulgere minor est causa, seu minus est, quàm deceat Deos: Ergo de his neque cogitari, neque scribi debet.* Iudicet lector de his obscurioribus.

υἱὲ Ταντάλου. Apostrophe ad Pelopem, qua honestiorem de Pelope & Tantalo narrationem pollicetur, qua meliora dicat, quàm priores poëtæ & historici.

σὲ δ', ἀντία προτέρων φθέγξομαι. Schol. hoc φθέγξομαι sumit pro δεξιῶσω & ἐγκωμιάσω q.d. ἐναντία καὶ ἕτερα οἷς εἶπον οἱ πρότεροι ποιηταὶ δεξιῶσω κὴ ἐρῶ. Sed simpliciùs velim sumi cum Triclinio, ἐναντίως τῶν προτέρων ἱστορικῶν κὴ ποιητῶν φθέγξομαι κὴ εἴπω. Etenim φθέγγομαι, τὸ λέγω, ἀγορεύω, simpliciter significat. Et cuiuis satis apparet authorem diuersam, non laudem, sed narrationem polliceri. Obiter hic notanda est ellipsis vocum ἱστορικῶν, seu ποιητῶν. Porrò sic construo φθέγξομαι δ'

ὁ ἀγλαοτρίαιναν πότε σ' ἁρπάσαι.

ὁπότ' ἐκάλεσε. Hinc vera ducitur narratio: & post ἐκάλεσε, subau. Θεὸς, post πατὴρ absolutè positum suba. ὁ σός.

εὐνομώτατον. Hoc est δικαιότατον. Sic appellat Tantali conuiuium, vt innuat, nihil mali in eo fuisse commissum: quod fuisset, si filium Dijs apposuisset. Item vt doceat æquissimum fuisse parem gratiam Dijs referre eos mutuo conuiuio excipiendo.

ἔρανον. Hoc epularum genus ab Athenæo sic definitur. Ἔρανοί εἰσιν αἱ ἀπὸ τῶν συμβαλλομένων ἀγωγαὶ, ἀπὸ τοῦ συνερᾷν, καὶ συμφέρειν ἕκαστον. Est igitur ἔρανος conuiuium, ad quod quisque pro se cibum & potum affert: sine quibus qui accedebat ἀσύμβολος dicebatur. Dici videtur ἀπὸ τοῦ ἐρᾷν: quòd ita inter se in amicitiæ symbolum homines comessaturi conueniant, qui ἐρανισταὶ vocantur. Metonymicè speciem pro genere sumas, vt sit ἔρανος idem quod δεῖπνον. Vel, quod magis probo, in propria significatione: vt Tantalus dicatur tecto tantùm, & mensa excepisse Deos, qui sua symbola, nectar scilicet & ambrosiam attulissent: siquidem non corruptibili cibo, prout mortales, sed incorruptibili vescebantur, & amicitiæ causa eidem mensæ accumbebant. δεῖπνον erat secundum Tantali mentem: ἔρανος secundum Deos.

φίλαν τε Σίπυλον. Hoc epitheton Sipyli vel ad Deos vel ad Tantalum refertur. Si ad Deos, intellige θεοφιλῆ, non enim locum, nisi gratum adimus. Si ad Tantalum, intellige ἰδίαν. Est autem Sipylus nomen homonymum montis & vrbis Lydiæ, ex qua Pelops oriundus. Sipylus à Stephano in Phrygia ponitur, sed harum gentium termini confunduntur frequenter ob viciniam.

δεῖπνον ἀμοιβαῖον. *Cœna mutua.* Dicit Aretius hoc esse ἑρμηνευτικὸν τοῦ ἐράνου: ne putemus Deos partes suas contulisse. Verùm non video quid obstet istud, quominus dicamus reuera fuisse collatitiam cœnam, ob causas suprà allatas. Volo Tantalum epulas humanas Dijs apposuisse; non tamen verisimile est Deos eas attigisse, sed nectar & ambrosiam, quibus epularentur, attulisse; quæ humanis oculis non cerneret Tantalus. Quare quod hic δεῖπνον ἀμοιβαῖον præbere se putauit, illi ἔρανον effecerunt. Nunc ἀμοιβαῖα dicit, quia prior à Dijs exceptus conuiuio fuerat.

Ἀγλαοτρίαιναν. Dor. pro ἀγλαοτριαίνην Epitheton Neptuni, quod hìc per ἀντονομασίαν pro ipso Neptuno habemus. Comp. ex ἀγλαὸς *splendidus* & τρίαινα *tridens*, insigne Neptuni. vel ab ἀγάλλομαι *exulto, gaudeo*, quòd eo exultet Neptunus, vt Iupiter fulmine, vnde τερπικέραυνος dicitur.

παράφρασις.	ἀντιστρ. κῶλ. ιζ.	μετάφρασις.
Illo amore tui accenso,	δαμέντα φρένας ἱμέρῳ,	*Cùm domitus esset*
& in aureis equis sublatum	χρυσέαισιν ἀν' ἵπποις	*cupidine, auratis in*
in cœlum, vt ipsi Nectar	ὕπατον εὐρυτίμου	*equis vt in altissimam*
& ambrosiam ministrares,	ποτὶ δῶμα Διὸς μεταβᾶσαι.	*latè honorati Iouis*
quemadmodum Ioui Ganymedes, qui eundem in	ἔνθα δευτέρῳ χρόνῳ	*domum transferret.*

ipsum ante tua tempora raptus est. Quare cùm non ampliùs apud homines cõspiceresis, & te quæsitum missi à matre viri non inuenissent, neque reduxissent, ilico sumpta hinc occasione calumniandi, clam dixit aliquis ex vicinis inuidis, te ad ignem in lebete elixatum, dissectísque cultro membratim carnium extremitatibus, ac mensæ appositis, distributum & esum à Dijs ad conuiuium vocatis.

ἦλθε καὶ Γανυμήδης
Ζηνὶ τωὔτ' ἐπὶ χρέος.
ὡς δ' ἄφαντος ἔπε-
λες, οὐδὲ ματρὶ πολλὰ μαιό-
μενοι φῶτες ἄγαγον,
ἔννεπε κρυφᾷ τις αὐτί-
κα φθονερῶν γειτόνων,
ὕδατος ὅτι τε πυ-
ρὶ ζέοισαν ἀμφὶ ἀκμὰν
μαχαίρᾳ τάμον κατὰ μέλη,
τραπέζαισί τ' ἀμφὶ δεύτατα κρεῶν
σέθεν διεδάσαντο, καὶ φάγον.

Quò posteriori tempore venit & Ganymedes Ioui ad eundem vsum. Postquam autem nusquã conspicuus fuisti, nec matri qui te multum quærebant viri adduxerunt: dixit clam statim aliquis ex inuidis vicinis, quod circa feruentem igne vehementiã aqua gladio membratim dissecuissent, & mensis extremitates carnium tuarum distribuissent, & comedissent.

δαμέντα φρένας ἱμέρῳ. Diceres oratione prosa: *μαλαχθέντα πόθῳ τὸν νοῦν*. Est part. Aor. 2. ἐδάμην à δαμάω. *domo*. Quia verò profitetur honesta de Dijs dicere Pindarus, hic amor de honesto est intelligendus: nequis putet mascula libidine Neptunum exarsisse, & hunc, vt Ganymedis raptum interpretetur, quem nonnulli non ad ministranda Ioui pocula, sed ad stuprum fuisse raptum crediderunt.

χρυσέαισιν. pro comm. χρυσέαις. & hoc pro χρυσῷ ἐν ἅρματι, *aureo in curru* qui ab equis traheretur. Aureos autem equos, ab ornamentis, appellat, quæ auro essent distincta.

εὐρυτίμου Compositum vocabulum ex εὐρὺς *latus* & τιμὴ *honor*, vt sit εὐρύτιμος, *qui longè latéque honoratur*. ποτὶ Dor. pro πρὸς.

δῶμα Διὸς Periphrasis cæli. Ambiguum autem est vtrum in sui, an in Iouis gratiam, Neptunus Pelopem rapuerit. Malim ad Neptunum referre, qui Pelopis amore captus, eum pincernam habere voluit, vt Ganymedis amore captus Iupiter, eum quoque per aquilam rapuit eundem in finem. Ministerium huiusmodi Iouis in domo exercebatur, vbi Deorum cœtus epulari solebat.

μεταβᾶσαι. Dor. pro μεταβῆσαι. Inf. Aor. 2. verb. μεταβαίνω *transeo*. Sed hoc loco μεταβατικὸν est pro μεταβιβάζω *transfero*, μεταφέρω. Et constui debet μεταβᾶσαι cum præcedenti ἁρπάσαι. Nisi vt sentit Aretius, elliptica sit oratio, & subaudiendum sit φησὶ, vel simile quid. At melior altera constructio.

ἔνθα δευτέρῳ χρόνῳ. Obserua hyperbaton, nam ad superiora pertinet δευτέρῳ χρόνῳ, vt temporum constet ordo. Sic ergo construendum, ποτὶ δῶμα Διὸς μεταβᾶσαι δευτέρῳ χρόνῳ, ἔνθα ἦλθε καὶ Γανυμήδης.&c. & reuera Pelops tempore posterior est Ganymede.

Γανυμήδης. Ganymedes Trois filius, à γάνυμαι *lætor*, & μῆδος *consilium*, dictus: quasi *prudentia & consilio exultans*. Cuius rei amore captus Iupiter eum ad se rapuit.

rapuit. Neque enim, teste Xenophonte, propter libidinem, sed honesti, & sapientiæ nomine id factum est. Paucis autem, cùm id huic loco conueniat, vbi honestè de Dijs sentiendum affirmatur, sensum huius fabulæ persequar. Ganymedes significat hominis animam consilio & prudentia munitissimam. Hunc raptum fingunt, quia numini nihil est amabilius quàm vir prudens & sapiens, quem his virtutibus ad diuinam naturam propè accedentem, Deus ad se rapit. Ioui autem pocula ministrare, nihil est aliud quàm sapientiæ incumbere. Sic & Pelopis raptus est exponendus.

τωὐτ' ἐπὶ χρέος. Dor. & poët. pro *τὸ αὐτὸ*. fit per crasim à *τὸ* & *αὐτὸ*. articulo & pronomine, & ex *ο*. & *α*. fit *ω*. vt in Ἀντία Ἀντῶ. Quia verò hìc sequens dictio initium ducit à vocali, *ο* finale amittitur, & accentus in primam syllabam retrahitur. *χρέος* autem *vsum* à consequenti intellige *διακονίαν*. i. *ministerium*. *τωὐτῷ μηνὸς eodem mense*, Olymp. 13. pro *χρέος* communius diceres *χρείαν*.

ὡς δ' ἄφαντος. Non conspicuus fuit Pelops, postquam à Neptuno raptus in cœlum translatus est. Quia qui student sapientiæ, & ad cœlestes eriguntur contemplationes, consortium, conspectúmque hominum fugiunt vt intra se toti recipiantur. Lucas Euang. cap. 24. hoc vocabulum vsurpat eodem sensu, *ἄφαντος ἐγένετο ἀπ' αὐτῶν. ab eorum conspectu euanuit*. *ἔπλεες* autem est imperf. verb. poëtici *πέλω*, aliàs *πέλομαι*. *sum*. *ματεὶ*. Dor. pro *μητεὶ*.

μαιόμενοι. hoc est *ζητοῦντες*. Μαίομαι poët. est pro *ζητέω*, *ἐρευνῶ*. Qua in significatione hic vsurpatur. Aliàs pro *ἐπιθυμῶ* vt Od. 8. Olymp. *μαιομένων μεγάλαν ἀρεταν θυμῷ λαβεῖν. cupientium magnam virtutem animo consequi*. Originem ducit à *μάω* vel *μαιμάω*, *τὸ ὁρμῶμαι*, *προθυμοῦμαι cupio, gestio*. *ἄγαγον* Dor. pro *ἤγαγον*. Aor. 2. ver. *ἄγω*. Ἔννεπε. redupl. *ν*. pro *ἔνεπε*. Imperf. verbi poët. *ἐνέπω*. aliàs est imperat. vt Odyss. initio *ἄνδρα μοι ἔννεπε*. *Dic mihi musa virum*. *κρυφᾶ* Dor. pro *κρύφα*. Dicitur etiam *κρυφῆ*. & deducitur à *κέκρυφα* præt. verbi *κρύπτω*.

φθονερῶν γειτόνων. Huius mendacij authores facit vicinos, in quos plerunque cadit inuidia; vnde olim Hesiod. *ζηλοῖ δέ τε γείτονα γείτων*. Est autem inuidiæ ea natura, vt omnia interpretetur in peius.

πυρὶ ζέοισαν. Dor. pro *ζέουσαν*. q. d. *εἰς ὕδωρ ζέον ἀκμαῖως*. Deinde *ἀκμαὰν* pro *ἀκμὴν*, Dor. & *τάμον*. neglecto augmento pro *ἔταμον* Aor. 2. verbi *τέμνω*. & *τραπέζαισι* poët. pro *τραπέζαις*. Ἀμφὶ δεύτατα. Hoc vt exponi debeat, dubium est. Schol. *ἔσχατα καὶ μικρότατα* interpretatur: vt sint minutissimæ carnium particulæ, quoniam, inquiunt, in diuisione, & dissectione victimarum, quod minutissimum, id postremum est. Vel *μετὰ τὸ σῶμα μέλη δεύτερα*, vt sunt *χεῖρες*, *πόδες*, *κεφαλή*. Vel *δεύτατα*, *βεβρεγμένα τῷ αἵματι* i. *pollura sanguine*. Hunc locum citat Athenæus ad probandum secundas mensas: & sic differt ab expositionibus istis illius sententia. Eius verba hæc sunt. *ὅτι γὰρ ἦσαν καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις αἱ δεύτεραι τράπεζαι, πολυτελῶς μεμεριμνημέναι, παρίστησι Πίνδαρος ἐν Ὀλυμπιονίκαις, περὶ τῆς Πέλοπος κρεουργίας διηγούμενος, τραπέζαισί τ' ἀμφὶ δεύτατα*. &c. i. *fuisse etiam apud antiquos secundas mensas sumptuosè apparatas, ostendit Pindarus in Olympionicis, de concisis carnibus Pelopis, ita loquens*. &c. Quòd si hunc sequamur, *τὸ*, *ἀμφὶ δεύτατα* exponemus, *circa mensas secundas*. h. e. *circa conuiuij*

exurum. Et hæc opinio verisimilior videri possit, quia ad epularum magnificentiam, dixerunt Pelopem à Tantalo appositum. In secundis autem mensis, non solùm delicatissima, sed etiam magnificentissima dantur.

παράφρασις.

Quia verò absurdum est helluonem appellare Deorum aliquem, in hanc non venio sententiam: sed honesta de Dijs loquor, vt culpa vacem: ac ne maledicentia damnum capiam. Nam Dijs maledixisse sæpe nocet. Quòd siquem hominē Dij honore cumulauerunt, fuit hic Tantalus. Sed hac fœlicitate vti nesciuit, fastúque animum extulit; propter quem in pœnæ irrogationem Iupiter scelerum vltor, ipsius capiti saxum ingens superappendit, quod cùm demouere cupiat, nec tamen possit, mœrore & solicitudine semper angitur.

ἐπῳδ. κῶλ. ιγ.

ἐμοὶ δ' ἄπορα γαστρίμαργον
μακάρων τιν' εἰπεῖν.
ἀφίσταμαι. ἀκέρδεια λέλογχε
θαμινὰ κακαγόρους. εἰ δὲ δή τιν' ἄνδρα θνατὸν Ὀλύμπου σκοποὶ ἐτίμασαν, ἦν Τάνταλος οὗτος. ἀλλὰ γὰρ
κατα-
πέψαι μέγαν ὄλβον οὐκ ἐδυνάσθη. κόρῳ δ' ἕλεν
ἄταν ὑπέροπλον,
τάν οἱ πατὴρ ὑπερκρέμασε, καρτερὸν αὐτῷ λίθον.
τὸν αἰεὶ μενοινῶν κεφαλᾶς βαλεῖν,
εὐφροσύνας ἀλᾶται.

μετάφρασις.

Mihi verò absurdum est *helluonem Deorum aliquem appellare. Abstineo* ab hoc. *Noxa sortitur crebrò maledicos. Quòd siquem virum mortalem Olympi custodes honorauerunt, fuit Tantalus hic. Sedenim concoquere magnam fœlicitatē non potuit: sed saturitate accepit damnum immensum, quod ei pater* Iupiter *superappendit, validum lapidem, quem semper cupiens à capite depellere, à lætitia aberrat.*

ἐμοὶ δ' ἄπορα. Istud ἀντὶ τοῦ ἄπορον, inquit Triclinius. Et hoc puto pro ἄτοπον. hîc ellipsis notanda τοῦ ἐστὶ vel δοκεῖ. Et μάκαρες vt & ab alijs poëtis dicuntur simpliciter οἱ Θεοί.

γαστρίμαργον. Exponit Triclinius μάργον, ἤγουν μαινόμενον τὴν γαστέρα, τοῦτ' ἐστὶν, ἀκρατῆ τῆς γαστρός. Idque rectè. Nam dicitur γαστρίμαργος *helluo*, à γαστὴρ & μάργος quasi μὴ ἀργὸς *qui impigro est ventre, & in eo curando & inferciendo sedulus*. Aristot. ἠθικ. Nichom. l. 3. c. 11. λέγονται γαστρίμαργοι, ὡς παρὰ τὸ δέον πληροῦντες αὐτήν. *Vocantur helluones, vt qui præter decorum ventrem impleant*. Tradit Magnum etymolog. huius vocabuli etymon apertè satis ab Aristotele indicatum, quum τῷ περὶ τῶν ζώων declarat quodnam sit illud animal μάργον, quod ex putredine inter terram & aquam nascitur, & ex quo natum est non desinit μὴ φαγεῖν, donec terra perforata in soli superficiem erumpat: vnde factum dicit vt qui priscorum Philosophorum ætatem sunt secuti, τοὺς πολυφάγους, γαστριμάργους appellent: q. d. *circa ventrem insanos*, quòd nihil aliud, nisi ingluuiem curent.

ἀφίσταμαι. Hoc est, πόῤῥω γίνομαι τοῦ τοιαῦτα περὶ Θεῶν λέγειν. *Procul ab eo absum, vt de Dijs talia dicam*. vel sumitur pro ἀπέχομαι. Est autem ἦθος poëtæ, pietatem & bonos mores declarans. Sumitur ἀφίσταμαι pro ἀπέχομαι. vt ἀφίστασθαι τῆς κληρονομίας *abstinere ab hæreditate*.

ἀκέρδεια, Pindaricum vocabulum pro βλάβη. Ex α. priu. & κέρδος *lucrum* q. d. *Non lucrum*, vel, *illucrositas*. Notanda ἀπολογία cur mala de Dijs non sint dicenda:

quia maledicos damnum sequitur. Huic respondet illud Lucani,l.3.de bel. ciuili.*-quis enim læsos impune putaret Esse Deos?*

κακαγόρως. Duplici Dorismo pro κακηγόρους:nam ου in ω vertunt per omnes casus tertiæ declin.& η in α mutant.à κακῶς & ἀγορεύειν.

εἰ δέ τιν' ἄνδρα.Epanodos ad fabulam Tantali:hic θνατὸν & ἐτίμασαν Dor.pro θνητὸν, & ἐτίμησαν.In quo autem consistat honor quem à Dijs accepit Tantalus, ex ipsius historia colligere licet,Quum scilicet ad Deorum epulas est vocatus,& rerum diuinarum cognitione,quod paucissimis contingit,est imbutus.

Ολύμπου σκοποί.Periphrasis τῶν Θεῶν,qui è cœlo, Prophanis crediti sunt,tanquam è summa specula res humanas intueri.Hic enim Olympus pro cœlo accipitur, qui mons est de quo hac Oda diximus: hinc Ολύμπιοι, & Ολύμπια δώματ' ἔχοντες à poëtis dicuntur Dij.σκοποὶ ὀλύμπου hoc est ἔφοροι τοῦ οὐρανοῦ.

ἀλλὰ γὰρ.Alij dixerunt propter facinus in Pelope cõmissum,irrogatam Tantalo pœnã.Sed aliã hic astruit causam,nimirũ fastũ & insolentiã, ob quã rebus secundis vti nesciuit.In καταπέψαι metaphora est sumpta à corporis humani parte, cuius est cibos concoquere.Nam vt ventriculus copia ciborum obrutus turget, interdum euomit,interdũ torquetur: sic homines natura sunt comparati vt in prosperis rebus se non contineant,sed supra modum efferant, vnde casu graui decidũt.Hinc sapientum monita. εὐτυχῶν μέτριος ἴσθι.ἀτυχῶν δὲ φρόνιμος.& Horatius. *-ferre magnam Disce fortunam.*

κόρῳ δ'.Satietatẽ hic intellige ἀλαζονείαν & ὄγκον.Ab antecedẽti cõsequẽs:solẽt enim qui fortunæ bonis tanquã saturi turgent,insolẽtes esse.Vnde illud Theognidis,

τίκτει τοι κόρος ὕβριν,ὅταν κακῷ ὄλβος ἕπηται.

Fastum copia gignit, opes vbi prauus adeptus.

ἕλεν.Est Aor.2.verbi αἱρέω,neglecto augmento pro εἷλεν.& ἄταν Dor.pro ἄτην. *Ατη noxa.*βλάβη,πῆμα,ζημία.quam ὑπέροπλον per traiectionem dicit,ἀμήχανον *ineluctabilem*,vel ὑπερβολικὴν *summam*.ὑπέροπλος vox est poëtica,quasi *omnia superans arma*.In ἄταν est ἀντωνυμία:siquidem ita *lapidem* appellat,qui causa est τῆς ἄτης. τὰν verò Dor.pro τὴν & præpopositiuus articulus pro subiunctiuo. πατὴρ sc.ἀνδρῶν τε Θεῶν τε Iupiter.

λίθον καρτερὸν.hoc est ἰσχυρὸν vel μέγαν. Sunt qui tradunt Tantalum rerum naturalium sciẽtia claruisse, ac demonstrare voluisse,solẽ esse ignitũ ferrũ vel lapidẽ,atque ob eã rẽ capiti eius lapidẽ.i.solẽ imminere.Nã physici solẽ vocari lapidẽ asseuerant,vt apud Anaxagorã,& Euripidẽ in Oreste liquet.Hæc annotat Leonicerus.De hoc supplicio facit mentionẽ Euripides,sed aliã eius causã,nimirum linguæ impotentiam dicit.

Διὸς πεφυκὼς ὡς λέγουσι Τάνταλος,
Κορυφῆς ὑπερτέλλοντα δειμαίνων πέτρον,
Ἀέρι ποτᾶται,καὶ τίνει ταύτην δίκην,
Ὡς μὲν λέγουσιν,ὅτι Θεοῖς ἄνθρωπος ὢν,
Κοινῆς τραπέζης ἀξίωμ' ἔχων ἴσον,
Ἀκόλαστον ἔσχε γλῶσσαν,αἰσχίστην νόσον.

Nihil autem aliud est lapis ille capiti perpetuò imminens, quàm labor assiduus, & studium proficiendi in rerum cognitione:quod siquidem fit ignoran-

tiam depellendo,contra quam noctes diésque luctandū est,exedit animū cura vincendi,reijcit omnes corporis voluptates, in quibus versatur maxima vitæ iucunditas : ac quanuis aliquando amouere velit hanc discendi solicitudinem, nequit tamen: ea enim imposita est necessitas,quam optimè mortaliū omniū agnouit Ecclesiastes c. I. v. 13. *Hanc negotiationem molestam dedit Deus filijs Adam, vt in ea se affligant. In multitudine sapientiæ multa ira : & qui addet sapientiam addet dolorem.* Vide Natal. Comit. qui pluribus hanc fabulam persequitur.Satis est quæ ad hunc locum pertinent attulisse. Τάνταλος autem dictus, authore Platone quasi ταλαίτατος *miserrimus*.

τὸν pro ὃν, αἰεὶ pro ἀεί. μῶμενῶν à poëtico μωμενάω vel μώμενίω idem quod in prosa προθυμοῦμαι. βαλεῖν simplex pro composito ἀποβαλεῖν hoc est ἀπώσασθ. εὐφροσύνας Dor. pro εὐφροσύνης. & ἀλᾶται ab ἀλάομαι poëtico, pro ἁμαρτάνω : quæ duo genitiuum regunt: sic ἁμαρτάνειν τ̃ ὁδοῦ *aberrare à via*. Totam hanc periodum sic prosa efferres. Ἀλλ' οὐκ ἐδυνήθη ἀπολαῦσαι τ̃ εὐδαιμονίας. ἀλαζονείᾳ ᾗ μεγίστην ζημίαν εἷλεν, ἐπεὶ ὁ Ζεὺς ὑπὲρ τ̃ κεφαλῆς αὐτοῦ λίθον μέγαν ἀπῄρτησεν, ὅντινα προθυμούμενος ἀπὸ τ̃ κεφαλῆς ἀπώσασθ, τ̃ εὐφροσύνης ἁμαρτάνει. Vocem ἀλᾶται Leonicerus & Aretius interpretantur τιμωρεῖται *punitur*: sed nullam huius verbi significationem huiusmodi reperio.

παράφρασις. | στροφὴ γ. κῶλ. ιζ. | μετάφρασις.

Quia etiam nectar, ambrosiámque, quibus Dij fouent immortalitatem, furatus est, vt eā coæqualibus daret compotoribus : non solùm ipsi impositum est vt vitam ærumnosam & laboriosam viuat, quum præter illas tres pœnas, esuriendi, sitiendi, standi, quarta adhibita est, scilicet saxum capiti imminens. Sed etiam filius ipsius Pelops, qui Iouis in domo immortalitatem degustauerat, ad mortales homines, mortē suo tēpore obiturus, est relegatus. Vnde apparuit quàm sit hallucinatus, quū se furtū illud Dijs inscijs commissurum putauit: siquidem illis omnia videntibus fuit conspicuum, & postea vindicatū. Postea verò demissus ad mortales Pelops, cū ætatē florentē, & maturā attigisset, eiúsque mentū nigra barba tegeret, cōiugiū est meditatus, ei paratū qui Cenomaū vicisset.

ἔχει δ' ἀπάλαμον βίον
τοῦτον, ἐμπεδόμοχθον,
μετὰ τριῶν τέταρτον
πόνον, ἀθανάτων ὅτι κλέψαις
ἁλίκεσσι συμπόταις
νέκταρ ἀμβροσίαν τε
δῶκεν. οἷσιν ἄφθιτον
θέσσαν. εἰ δὲ θεὸν
ἀνήρ τις ἔλπεταί τι λαθέ-
μεν ἔρδων, ἁμαρτάνει.
τοὔνεκα προῆκαν υἱὸν
ἀθάνατοι οἱ πάλιν
μετὰ τὸ ταχύποτμον
αὖθις ἀνέρων ἔθνος.
πρὸς εὐάνθεμον δ', ὅτι φυὰν
λάχναι νιν μέλαν γένειον ἔ-
ρεφον,
ἑτοῖμον ἀνεφρόντισεν γάμον,

Habet autem auxilio carente vitā hanc, constāter ærumnosam, cum tribus quartū laborem, quòd furatus Deorum, coæqualibus cōpotoribus, nectar ambrosiámque dederit, in quibus immortalitate posuerūt. Quòd si Deum vir aliquis sperat latere quippiam faciens, fallitur. idcirco demiserūt filiū immortales et rursum ad breuis æui hominum genus. In florida autem ætate, quū lanugo nigrum eius mentum tegeret, p iratas nuptias animo voluntuit.

ἔχει δ' ἀπάλαμον βίον. Hoc est, διάγει δὲ βίον τοῦτον διηνεκῶς μοχθηρὸν, πρὸς ὃν οὐκ ἔστι τι μηχανήσασθαι, ἢ ἀπαλλαγῆς ὁδὸν εὑρίσκειν, παλάμης, τοῦτ' ἔστι, βοηθείας καὶ τέχνης τητώμενον. *Vitam hanc viuit perpetuò laboriosam, aduersus quam nihil moliri possit, &*

liberationis viam inuenire, auxilium & artem nactus. Cæterùm ἀπάλαμος peculiari huius loci significatione, exponi debet, *Insuperabilis*, *ineluctabilis*, cui nulla arte nec ope obsisti potest, ἀμήχανος, ἀνεκπάλαιστος. Sic Virg. *ineluctabile tempus*, Item *ineluctabile fatum*. Fit ex α. priu. & παλάμη. Hoc est τέχνη, βοήθεια. vt apud nostrum authorem Olymp. 10. Θεοῦ σὺν παλάμᾳ. *Ope diuina*, & Theog. παντοίαι βιότου παλάμαι. *Vitæ adminicula*, siue *subsidia*.

ἐμπεδόμοχθον. Componitur ἐμπεδόμοχθος ex ἔμπεδον poët. aduerb. pro quo comm. dicas σταθερῶς, βεβαίως, διηνεκῶς, *firmiter, constanter, perpetuò*, & μόχθος *labor, ærumna, dolor*. Itaque sign. *in perpetuis ærumnis versantem, constanter laboriosum*. Itaque non probo Aretij sententiam qui deducit hoc vocabulum ab ἐμπεδάω, *a'igo, vincio*, Nam non simpliciter innuit author, vinctum fuisse ærumnis, sed perpetuo dolori addictum. Sic & malè Leonicerus ἀπάλαμον vertit *imbellem*. Nam legendum fuisset ἀπάλαμον, hoc est ἄναλκιν.

μετὰ τριῶν τέταρτον. Ambigitur vtrum intelligere oporteat Tantalum quatuor pœnis obligatum fuisse, τῷ πεινῆν, τῷ διψῆν, τῷ ἑστάναι, καὶ τῷ ἔχειν ἐπὶ κεφαλῇ λίθον: an vero cum Ixione Sisypho, & Tityo quartum laborare. Iudicet lector.

ἀθανάτων ὅτι κλέψας. Priùs fastum & insolentiam Tantali dixit Deos impulisse vt in pœnam, ipsius capiti imminentem lapidem suspenderent. Nunc & ob aliud delictum alia pœna irrogatur, nempe ob furtum. Cùm enim nectar & ambrosiam furatus sit, vt hæc daret æqualibus compotoribus, vitæ in perpetuum ærumnosæ est alligatus, quinetiam filius eius ad mortales denuo relegatus. Verùm quid sit hoc furtum audi. Dicitur Tantalus ambrosiam, & nectar Dijs furatus, quia fuit rerum cœlestium suauissimæ & subtilissimæ cognitionis inuentor: qua nihil putes iucundius. Quam quia hominibus alijs, iisque numini exosis impertiuit, impune non tulit. Neque enim prophanis & impijs arcana Dei patefacienda putabant prisci homines.

ἁλίκεσσι. Doricè & poëticè pro ἥλιξι ab ἧλιξ coætaneus, ἐφῆλιξ, ἡλικιώτης. δῶκεν, Aor. 1. pro ἔδωκεν. οἷσιν pro οἷς: est & ellipsis præposit. ἐν. Hic ἄφθιτον. pro ἀθανασία. θέσαν pro ἔθεσαν. Aor. 2. ἔθην. verbi τίθημι. Triclinius hæc verba οἷσιν ἄφθιτον θέσαν exponit δι' ὧν ἀθάνατον αὐτοὶ τοῦτον ἐποίησαν, *quibus immortalem ipsi reddiderunt illum*. Sumendo verbum τίθημι pro ποιῶ, cuius significationis exempla passim reperias, vt ἀγαθὸν τιθέναι *bonum reddere*. Et referendo ad Tantalum: Sed ita non video sensum. Quare malo ad Ambrosiam, & nectar referre ἐν οἷς οἱ θεοὶ ἀθανασίαν ἔθηκαν. His enim, vt fabulæ ferunt, Dij fouebant immortalitatem. Quod satis innuunt etymologiæ τὸ νέκταρ, ἀπὸ τοῦ νὴ, & κτείνειν, & τὸ ἀμβροσία. ex α. priu. & βροτὸς *mortalis*. Vnde illud

Iuppiter ambrosia satur est, & nectare viuit.

Nisi per obscurum hyperbaton referas hæc verba ad Pelopem quem Neptunus in cœlum rapuerat vt nectar ministraret, & sic construas, οἷσιν ἄφθιτον θέσαν, υἱὸν οἱ πατέρες θεσπίζαν ἀθάνατοι &c. q.d. *Quibus immortalem fecerant filium, quem postea ob scelus paternum ad mortales iterum Dij demiserunt*. Eligat lector.

εἰ δὲ θεόν. Falluntur, inquit, qui putant sua scelera Dijs ignota. Huc referendum illud Senecæ Tragici, *credis hoc posse effici Inter videntes omnia vt la-*

reat Deos? πάντη γὰρ ὁρῶν, πάντα τε βλέπει Θεός. Ideóque rogatus Thales Milesius, num lateret Deos homo iniustè agens, respondit, ne cogitans quidem. Quod apophthegma, disticho expressit Lucianus Epigr. εἰς Θεόν.

Ἀνθρώπους μὲν ἴσως λήσεις ἄτοπόν τι ποιήσας,
Οὐ λήσεις δὲ Θεοὺς οὐδὲ λογιζόμενος. Quod sic verti.

Mortales si forte latent tua crimina nequam,
Quod tecum reputas non latet hocce Deos.

ἔλπεται. Pro ἐλπίζω poët. ἔλπομαι. Item ἔρδων ab ἔρδω. poët. pro δρέω, ποιῶ, ἐργάζομαι. λασέμεν. poët. Ion. & Doricè pro comm. λήσειν infin. fut. λήσω à λανθάνω. Schmidium sequutus sic restitui ob metrum. τοὔνεκα poët. pro τούτου ἕνεκα.

τοὔνεκα προῆκαν υἱόν. Patris scelus in filio punitur. Sic reges grauissimè læsi non solum sceleratum puniunt: sed totam familiam, liberos nimirum fugæ ignominia notant. Sic potuit Tantalus iste Principi alicui ob animi dotes fuisse acceptus, & propter eum filius. Sed cùm offendisset eum, pœnas sumpsit Princeps de Tantalo: & filium ab aula dimisit in vulgus hominum. Hæc enim sunt allegorica.

ταχύποτμος. Hoc est ὠκύμορος. Nam homines sunt ἐφημέριοι. Vnde Antiphon. τὸ ζῆν ἔοικε φρουρᾷ ἐφημέρῳ. *Vita similis est carceri vnius diei.* Deducitur à ταχὺς *celer*, & πότμος poët. pro θάνατος.

ποτὶ. Propositio hæc hoc loco poët. sumitur pro πρὸς. *ad.* vt ap. Homer. Il. δ. βῆ δὲ μετ' ἄλλους. & alibi ποτὶ νῆας ἐλαύνειν. & passim apud alios poëtas: & apud authorem nostrum. Isthm. Od. 7. Pyth. 4. & 9. Nem. 3. οἱ poët. pro αὐτῷ. & pleonasmum nota vocum συνωνύμων, πάλιν, & αὖθις, qui familiaris est poëtis. πρὸς εὐάνθεμον. Digressus ad Tantalum, nunc ad Pelopem regreditur poëta: cuius historiam persequuturus, narrat vt nuptias est meditatus, & cum Oenomao curuli certamine congressus. Sic prosa phrasim hanc exprimas, ὅταν δ' ἐν τῇ ἀνθηρᾷ ἡλικίᾳ λάχναι μέλαιναι γένειον αὐτοῦ ἔσκεπον. *Quum verò in florida ætate lanugo nigra mentum eius tegeret.*

εὐάνθεμος. Poët. pro εὐανθὴς seu ἀνθηρός, ex εὖ & poët. ἄνθεμον pro ἄνθος. Quas voces satis explicant trita lexica. φυάν. hoc est ἡλικίαν. Dor. pro φυήν. Poëtæ φυὴ pro φύσις vsurpant. μέλαν nomen pro participio μελαινόμενον, vel dicitur λάχναι μέλαν γένειον &c. pro λάχναι μέλαιναι. hoc est *lanugo* seu *barba nigra*, ob quam nigrum erat mentum.

ἔρεφον. neglecto augmento pro ἤρεφον à verbo ἐρέφω τὸ σκέπω *tego*, *contego*: quod malui vertere sic, quàm *corono*. Nam procul à se distant τὸ ἐρέφω, & τὸ στέφω. quanquam Schol. illud per hoc interpretatur: quod puto esse remotius. Nam simpliciter, rectè dicitur barba mentum tegere: quare metaphorico verbo non est exponendum.

ἑτοῖμον γάμον. Aretius exponit, *alacres nuptias*, quas sponte adibat. Id tolerari quidem potest. Sed malim interpretari *paratas nuptias*: seu quia coniugium erat cuiuis propositum aduersus Oenomaum decertaturo, postquam vicisset: seu quia paratum erat ipsi à fatis, in quibus erat vt socerum profligaret.

παράφρασις.

Statuitque Hippodamiã inclytam à patre ipsius Pisæ domino obtinere. Ideóque Neptuni opẽ implorauit. Solum autem ad mare noctu se contulit, Deúmque illum grauiter instrepentem, & tridente insignem inclamauit. Qui quidem ilico ferè ad pedes apparuit. Tum eo viso Pelops conceptis verbis preces fundit. Age Neptune, si tu Veneris es amator, & amatoribus, mihi præsertim Hippodamiam ambienti, faues, Oenomai æream hastam, quominus me vincat impedi. Me autem curru velocissimo vectum in Elidis possessionem deducito, tuáque manu victoriæ admoueto. Nam profligatis iam tredecim viris, filiæ procis, nuptias eius protelat.

ἀντιστρ. κωλ. ιζ.

Πισάτα παρ πατρὸς εὔ-
δοξον Ἱπποδάμειαν
σχεθέμεν. ἄγχι δ' ἐλθὼν
πολιᾶς ἁλὸς οἶος ἐν ὄρφνᾳ,
ἄπυεν βαρύκτυπον,
εὐτρίαιναν. ὁ δ' αὐτῷ
παρ' ποσὶ σχεδὸν φάνη.
τῷ μὲν εἶπε. φίλι-
α δῶρα Κυπρίας, ἄγ' εἴ τι
Ποσείδαον ἐς χάριν
τέλλεται, πέδασον ἔγχος
Οἰνομάου χάλκεον,
ἐμὲ δ' ἐπὶ ταχυτά-
των πόρευσον ἁρμάτων
ἐς Ἆλιν, κράτει δὲ πέλασον·
ἐπεὶ τρεῖς γε καὶ δέκ' ἄνδρας ὀ-
λέσαις
ἐρῶντας, ἀναβάλλεται γάμον

μετάφρασις.

Vt à Pisata Patre inclytam Hippodamiã haberet. Cùm autem venisset prope canum mare solus in nocte, inclamabat grauiter strepentem, tridente insignem Neptunũ. *Hic autem ipsi ad pedes ferè apparuit. Cui quidem Pelops dixit. Si quid suauia dona Veneris Neptune sunt in gratiam, age impedi hastam Oenomai aream. Me autem in velocissimis trãsmitte curribus ad Elin, ac victoria admoue: siquidem interfectis tredecim viris amantibus, differt nuptias*

Πισάτα Doricus genitiuus pro Πισάτου, à Πισάτης pro Πίσης βασιλεύς: periphrasis Oenomai. Hic, vt Triclinij habent scholia, Cùm filiam amaret ob formæ præstantiam, nullique viro locare vellet, omnes eius procos ad cursus certamen prouocabat, curru celerrimo fretus. Ratus itaque se à nemine superari posse, ita certamen instituebat. Proco quidem concedebat, vt Hippodamiam suo curru veheret, & cursu præiret. Ipse verò à tergo sequens, hastámque manu tenens, quando procum erat præteriturus, eum hasta transuerberatum interficiebat. Hoc ita se habuisse testantur Apollonij versus quos in sequentibus citabo. Vide & Euripid. in Tauris. vide & Lucianum in Charidemo.

εὔδοξον Ἱπποδάμειαν. Hoc est δόξαν ἀγαθὴν ἔχουσαν. Hippodamiæ mater fuit Eurythoë. Hæc & Hippodame 3. Georg. dicitur. Sic appellata est Brisei filia, alia Anchisæ, tertia Pyrithoi vxor. σχεθέμεν Ion. Dor. & poët. pro σχέθειν *habere* à σχέθω poëtis vsitatissimo.

ἄγχι δ' ἐλθὼν Quia omnium rerum magnarum (*vt loquitur Cicero.*) à Dijs immortalibus principia ducuntur, sine quibus agendi non sunt capienda primordia: antequam cum Oenomao manum conserar Pelops, Dei beneuolentiam supplici precatione sibi conciliat. Ac Neptunum potiùs quàm alium compellat, quia ab eo se amari sciebat.

πολιᾶς ἁλὸς οἶος ἐν ὄρφνᾳ. Hæc verba tres notatu dignas circunstantias continent, loci, personæ, temporis. Loci, quum ad mare venit, qui locis alijs videtur aptior, siquidem Dei marini opem implorabat. Personæ, quum nemi-

teat Deos? πάντα γὰρ ὁρᾷ, πάντα τε βλέπει Θεός. Ideóque rogatus Thales Milesius, num lateret Deos homo iniustè agens, respondit, ne cogitans quidem. Quod apophthegma, disticho expressit Lucianus Epigr. εἰς Θεούς.

> Ἀνθρώπους μὲν ἴσως λήσεις ἄτοπόν τι ποιήσας,
>   Οὐ λήσεις δὲ Θεοὺς οὐδὲ λογιζόμενος. Quod sic verti.
>
> *Mortales si forte latent tua crimina nequam,*
>   *Quod tecum reputas non latet hocce Deos.*

ἔλπεται. Pro ἐλπίζω poët. ἔλπομαι. Item ἔρδων ab ἔρδω. poët. pro δράω, ποιῶ, ἐργάζομαι. λασέμεν. poët. Ion. & Doricè pro comm. λήσειν infin. fut. λήσω à λανθάνω. Schmidium sequutus sic restitui ob metrum. τοὔνεκα poët. pro τούτου ἕνεκα. τοὔνεκα προσῆκαν υἱὸν. Patris scelus in filio punitur. Sic reges grauissimè læsi non solum sceleratum puniunt: sed totam familiam, liberos nimirum fugæ ignominia notant. Sic potuit Tantalus iste Principi alicui ob animi dotes fuisse acceptus, & propter eum filius. Sed cùm offendisset eum, pœnas sumpsit Princeps de Tantalo: & filium ab aula dimisit in vulgus hominum. Hæc enim sunt allegorica.

ταχύποτμος. Hoc est ὠκύμορος. Nam homines sunt ἐφημέριοι. Vnde Antiphon. τὸ ζῆν ἔοικε φρουρᾷ ἐφημέρῳ. *Vita similis est carceri vnius diei.* Deducitur. à ταχὺς *celer*, & πότμος poët. pro θάνατος.

μετὰ. Propositio hæc hoc loco poët. sumitur pro πρὸς. *ad.* vt ap. Homer. Il. δ. βῆ δὲ μετ' ἄλλους. & alibi μετὰ νῆας ἐλαύνειν. & passim apud alios poëtas: & apud authorem nostrum. Isthm. Od. 7. Pyth. 4. & 9. Nem. 3. οἱ poët. pro αὐτῷ. & pleonasmum nota vocum συνωνύμων, πάλιν, & αὖθις, qui familiaris est poëtis. πρὸς. εὐανθεμον. Digressus ad Tantalum, nunc ad Pelopem regreditur poëta: cuius historiam persequuturus, narrat vt nuptias est meditatus, & cum Oenomao curuli certamine congressus. Sic prosa phrasim hanc exprimas, ὅταν δὲ ἐν τῇ ἀνθηρᾷ ἡλικίᾳ λάχναι μέλαιναι γένειον αὐτοῦ ἐσκεπον. *Quum verò in florida ætate lanugo nigra mentum eius tegeret.*

εὐανθεμος. Poët. pro εὐανθὴς seu ἀνθηρὸς, ex εὖ & poët. ἄνθεμον pro ἄνθος. Quas voces satis explicant trita lexica. φυάν. hoc est ἡλικίαν. Dor. pro φυλὴν. Poëtæ φυὴ pro φύσις vsurpant. μέλαν nomen pro participio μελαινόμενον, vel dicitur λάχναι μέλαν γένειον &c. pro λάχναι μέλαιναι. hoc est *lanugo* seu *barba nigra*, ob quam nigrum erat mentum.

ἔρεφον. neglecto augmento pro ἤρεφον à verbo ἐρέφω τὸ σκέπω *tego*, *contego*: quod malui vertere sic, quàm *corono*. Nam procul à se distant τὸ ἐρέφω, & τὸ στέφω. quanquam Schol. illud per hoc interpretatur: quod puto esse remotius. Nam simpliciter, rectè dicitur barba mentum tegere: quare metaphorico verbo non est exponendum.

ἑτοῖμον γάμον. Aretius exponit, *alacres nuptias*, quas sponte adibat. Id tolerari quidem potest. Sed malim interpretari *paratas nuptias*: seu quia coniugium erat cuiuis propositum aduersus Oenomaum decertaturo, postquam vicisset: seu quia paratum erat ipsi à fatis, in quibus erat vt socerum profligaret.

παράφρασις.

Statuitque Hippodamiã inclytam à patre ipsius Pisæ domino obtinere. Ideóque Neptuni opẽ implorauit. Solum autem ad mare noctu se contulit, Deúmque illum grauiter instrepentem, & tridente insignem inclamauit. Qui quidem ilico ferè ad pedes apparuit. Tum eo viso Pelops conceptis verbis preces fundit. Age Neptune, si tu Veneris es amator, & amatoribus, mihi præsertim Hippodamiam ambienti, faues, Oenomai æream hastam, quominus me vincat impedi. Me autem curru velocissimo vectum in Elidis possessionem deducito, tuáque manu victoriæ admoueto. Nam profligatis iam tredecim viris, filiæ procis, nuptias eius protelat.

ἀντίστρ. κωλ. ιζ.

Πισάτα παρὰ πατρὸς εὔ-
δοξον Ἱπποδάμειαν
σχεθέμεν. ἄγχι δ' ἐλθὼν
πολιᾶς ἁλὸς οἶος ἐν ὄρφνᾳ,
ἄπυεν βαρύκτυπον,
εὐτρίαιναν. ὁ δ' αὐτῷ
παρ' ποσὶ σχεδὸν φάνη.
τῷ μὲν εἶπε. φίλι-
α δῶρα Κυπρίας, ἄγ' εἴ τι
Ποσείδαον ἐς χάριν
τέλλεται, πέδασον ἔγχος
Οἰνομάου χάλκεον,
ἐμὲ δ' ἐπὶ ταχυτά-
των πόρευσον ἁρμάτων
ἐς Ἆλιν, κράτει δὲ πέλασον·
ἐπεὶ τρεῖς γε καὶ δέκ' ἄνδρας ὀ-
λέσαις
ἐρῶντας, ἀναβάλλεται γάμον

μετάφρασις.

Vt à Pisata Patre inclytam Hippodamiã haberet. Cùm autem venisset prope canum mare solus in nocte, inclamabat grauiter strepentem, tridente insignem Neptunũ. *Hic autem ipsi ad pedes ferè apparuit. Cui quidem Pelops dixit. Si quid suauia dona Veneris Neptune sunt in gratiam, age impedi hastam Oenomai æream. Me autem in velocissimis trãsmitte curribus ad Elin, ac victoria admoue: siquidem interfectis tredecim viris amantibus, differt nuptias*

Πισάτα Doricus genitiuus pro Πισάτου, à Πισάτης pro Πίσης βασιλεύς: periphrasis Oenomai. Hic, vt Triclinij habent scholia, Cùm filiam amaret ob formæ prȩstantiam, nullique viro locare vellet, omnes eius procos ad cursus certamen prouocabat, curru celerrimo fretus. Ratus itaque se à nemine superari posse, ita certamen instituebat. Proco quidem concedebat, vt Hippodamiam suo curru veheret, & cursu præiret. Ipse verò à tergo sequens, hastámque manu tenens, quando procum erat præteriturus, eum hasta transuerberatum interficiebat. Hoc ita se habuisse testantur Apollonij versus quos in sequentibus citabo. Vide & Euripid. in Tauris. vide & Lucianum in Charidemo.

εὔδοξον Ἱπποδάμειαν. Hoc est δόξαν ἀγαθὴν ἔχουσαν. Hippodamiæ mater fuit Eurythoē. Hæc & Hippodame 3. Georg. dicitur. Sic appellata est Brisei filia, alia Anchisæ, tertia Pyrithoi vxor. σχεθέμεν Ion. Dor. & poët. pro σχέθειν *habere* à σχέθω poëtis vsitatissimo.

ἄγχι δ' ἐλθὼν Quia omnium rerum magnarum (*vt loquitur Cicero.*) à Dijs immortalibus principia ducuntur, sine quibus agendi non sunt capienda primordia: antequam cum Oenomao manum conserat Pelops, Dei beneuolentiam supplici precatione sibi conciliat. Ac Neptunum potiùs quàm alium compellat, quia ab eo se amari sciebat.

πολιᾶς ἁλὸς οἶος ἐν ὄρφνᾳ. Hæc verba tres notatu dignas circunstantias continent, loci, personæ, temporis. Loci, quum ad mare venit, qui locis alijs videtur aptior, siquidem Dei marini opem implorabat. Personæ, quum nemi-

nem secum ducit, quia preces fusuro necessaria est solitudo. Quod ij potissimum experiuntur qui verum Deum norunt. Temporis, quum noctem eligit potiùs quàm diem: tum quia nocte silent & quiescunt omnia: tum quia in tenebris nulla velut interdiu oculis obiecta sese offerunt, quæ mentis attentionem in oratione inprimis necessariam auertant. πολιᾶς hic sumit pro λευκῆς. Nam πολιὰ θάλασσα dicitur quia est λευκὴ διὰ τὸν ἀφρόν. Dor. ὄρφνα pro ὄρφνη. Poët. vocab. sic appellatur νὺξ, ἀπὸ τοῦ ἐρέφειν tegere, vnde ὀρφνὴ & pleonasmo τοῦ ν, ὀρόφνη. deinde syncope ὄρφνη. Nam in nocte, iam color vnus inest rebus, tenebrísque teguntur omnia. ὄρφνη παρεξυτόνως appellatur nox. ὀρφνὴ ὀξυτόνως obscura. ab adiectiuo ὀρφνός.

ἄπυεν 3. pers. sing. imperf. Dor. & poët. pro ἤπυεν. Dor. & poët. est ἀπύω. comm. ἠπύω. φωνῶ, ἐπικαλῶ, loquor, voco, inuoco. Fit ab ἔπω verso ε. in η. & pleonasmo τοῦ υ. vt à πλήθω, πληθύω. Habes hoc verbum Olymp. 5. Pyth. 2. 5. & 10.

βαρύκτυπον. Hoc est βαρὺν κτύπον ποιοῦντα. Ioui & Neptuno proprium epitheton, illi, quia tonitru grauem sonum edit, huic, quia strepitu aquarum fremit. Idem tribuitur Neptuno, Nem. 4. εὐτείχεναν. autem per ἀντωνυμίαν vocat Neptunum vt in superioribus ἀγλαοτρίαιναν.

παρ' Metri causa pro παρὰ & φάνη pro ἐφάνη 3. per. Aor. 2. pass. verbi φαίνομαι.

τῷ μὲν εἶπε Nimirum Neptuno, & est articul. loco pronomin. τούτῳ Quæri autem posset, cur non Veneris potiùs quàm Neptuni opem imploret hic, vbi de coniugio agitur. Respondebo, quia non tam arte, quam Marte peragenda res erat. Venerem enim tantùm implorant amatores, quum puellæ gratiam astu sibi conciliare conantur. Sed ad potiendum Hippodamia, non mellea linguæ cuspide cor eius erat vulnerandum: sed æneo hastæ mucrone patris eius confodiendum pectus: non donorum ἀκμῇ sed armorum αἰχμῇ tentandum negotium. Idcirco Deum hunc fortissimum à quo amabatur, inuocat vt pote equi primum inuentorem, & currus peritissimum agitatorem: quibus ad hoc opus susceptum, opus habebat.

φίλια δῶρα Κυπρίας. Hoc est προσφιλῆ δῶρα τῆς Ἀφροδίτης. Tota autem phrasis est poëtica, quam sic reddit Triclinius. Ἄγε δὴ Πόσειδον, ἐὰν ἀρεστά ἐστι τὰ προσφιλῆ δῶρα τῆς Ἀφροδίτης· ἀντίστρεψον ποίησον τὸ ἔγχος τοῦ Οἰνομάου τὸ σιδηροῦν, ἐμὲ δὲ ἐπὶ ταχυτάτου ἅρματος πορεύσον εἰς τὴν Ἦλιν, τῇ νίκῃ δὲ ἔνωσον. Venus per ἀντονομασίαν dicitur *Cypria*, á Cypro ipsi sacra. Vnde Horat. *Sic te diua potens Cypri.* Dicitur & *Cypris*.

Ποσείδαον Vocat. pro Πόσειδον à poët. Ποσειδάων pro Ποσειδῶν. πέλλεται poët. pro comm. ὑπάρχει, γίνεται, ἐστὶ, à πέλλομαι, *orior, fio, sum, existo.* πέδασον hoc est κατάσχε. Dor. pro πέδησον. Imperat. mod. Aor. ἐπέδησα à verbo πεδάω.

ἔγχος. hastam ἐκ παραλλήλου nominat, eo quòd cùm cursus initium à fluuio Clade, finem ad Isthmum Corinthiacum esse voluisset, ipse cum hasta à tergo currens, in curru procum sequeretur, & sic à tergo comprehensum transfigeret.

ἐμὲ δ'

ἐμὲ δ' ἐπὶ ταχυτάτων. Vires viribus, arma armis opponenda. Idcirco Pelops cùm sciret Oenomaum quatuor habere pernicissimos equos ex ventorum flatu creatos, Psillam, Arpinnam, Ocyon & Aoraton, velocissimos quoque postulat. Est autem enallage numeri pro ταχυτάτου ἅρματος.

πόρευσον, Imperat. Aor. 1. ἐπόρευσα. à πορεύω. quod per ἀγαγεῖν & πέμψαι explicat Hesychius, *duco, mitto, trajicio, transueho.* Ἆλιν Dor. pro Ἦλιν. κράτος poët. pro νίκη. vt antè κράτει προσέμιξε.

ἐπεὶ τρεῖς καὶ δέκα. Hæc est Pelopis petitionis αἰτιολογία, quæ non exiguam habere vim debet ad flectendum Neptuni animum: ab indignitate facti, quia indignum est Oenomaum tot occidisse viros: & ab æquitate petitionis, quia æquum est, vt tandem aliquis nuptias consequatur, quas ille per nequitiam differt. Nam quanuis oraculo diceretur monitus, fore vt à genero occideretur, ideóque filiam nulli viro locare vellet: nonnulli tamen existimant hoc de oraculo, fuisse ab Oenomao suppositum, vt procos proposito certamine deterrendo, quam amabat ipse forma præstantissimam filiam nemini concederet. Tredecim autem procos interemit, quorum hæc sunt nòmina. Mermnes, Hippothous, Pelops Opuntius, Acarnan, Eurymachus, Eurylochus, Automedon, Lasius, Chalcon, Tricoronus, Alcathus, Aristomachus, Crocalus: quorum capitibus Marti templum conditurus erat. Alij 15. alij 6. tantùm enumerant. In Græcis Threnis 13. dicuntur Πέφνε δὲ τρεῖς καὶ δέκα ἄνδρας, τετάρτῳ δ' αὐτὸς πεδᾶται. plura vide ap. Schol. & Natal. Comit.

παράφρασις.

Certè periculum magnum magno præditum animo virũ postulat. Cùm autem semel, serius, ocyus, sit cuiuis moriendum: quis generosus animus nõ malit res periculosas aggredi, in iisq; ætate media occumbere, quàm rerum eximiarum expertẽ vitam ad senium ingloriam prorogare, frustráq; tędio se macerare? Quare hoc certamẽ pro gloriosis Hippodamiæ nuptijs fortiter subibo, licèt alea refertum. Tu verò gratũ euentũ impertiri velis. Sic precatus est, nec infectũ fuit quod rogauit: sed Deus illum honore cumulaturus, dedit inauratũ currum, & indefatigabiles equos temoni iunxit.

ἐπῳ. κῶλ. ιγ'.

θυγατρός· ὁ μέγας δὲ κίνδυ-
νος ἄναλκιν οὐ φῶ-
τα λαμβάνει. θανεῖν δ' οἷσιν
ἀνάγκα,
τί κέ τις ἀνώνυμον γῆρας ἐν
σκότῳ
καθήμενος ἕψοι μάταν, ἁ-
πάντων
καλῶν ἄμμορος; ἀλλ' ἐμοὶ μὲν
οὗτος
ἄεθλός γ' ὑποκείσεται· τὺ δὲ
πρᾶξιν φίλαν δίδοι.
ὣς ἔννεπεν· οὐδ' ἀ-
κράντοις ἐφάψατ' ὦν ἔπεσ-
σι. τὸν μὲν ἀγάλλων Θεὸς,
ἔδωκεν δίφρον χρύσεον ἐν πτεροῖ-
σίν τ' ἀκάμαντας ἵππους.

μετάφρασις.

filiæ. Magnum autem periculum imbellem virũ non admittit. Mori autem quibus necesse; cur aliquis ex illis ignobile senium in tenebris desidens maceret frustra rerum omnium præclararum expers? Sed mihi quidẽ hoc certamẽ subibitur; tu verò euentum gratum da. Sic dixit: neq; irrita attigit verba. Hunc enim decorans Deus, dedit currum aureum, & in alis indefessos equos.

ὁ μέγας δὲ κίνδυνος. Rectè Triclinius exponit, τὸ πρᾶγμα ἐφ' ᾧ μέγας ἐστὶ κίνδυνος. *negotium in quo magnum inest periculum.* Præclara autem est sententia de fortitudine: de qua Aristoteles in libro de virtutibus, quæ huic loco quadrant, Ἀνδρείας ἐστὶ τὸ δυσέκπληκτον εἶναι ὑπὸ φόβων τῶν περὶ τὸν θάνατον. καὶ τὸ εὐθαρσῆ εἶναι, καὶ εὔτολμον

πρὸς τοὺς κινδύνους. καὶ τὸ μᾶλλον αἱρεῖσθαι τεθνάναι καλῶς, ἢ αἰσχρῶς διασωθῆναι, καὶ τῆς νίκης αἴτιον εἶναι. *Fortitudinis est inconcussum à mortis metibus, & constantem in malis, & intrepidum ad pericula esse: & malle honestè mori quàm turpiter seruari, & victoriæ causam præbere.*

ἄναλκιν. Hoc est ἀσθενῆ, δειλὸν, οὐ γενναῖον. Fit hæc vox, poëtis maximè familiaris, ex α pleonasmo τοῦ ν. & ἀλκὴ vis. ἀναλκεία. ἀσθένεια. & λαμβάνει. i. δέχεται.

θανεῖν δ' οἷσιν ἀνάγκα. Intelligit omnes homines, quorum seriùs ocyus versatur vrna. Hanc in sententiam Plato τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας βίου μὴ μακροῦ, ἀλλὰ λαμπροῦ δεῖσθαι. & Sophocl. in Aiace, ἢ καλῶς ζῆν, ἢ καλῶς τεθνηκέναι τὸν εὐγενῆ χρή. Hinc *lethi necessitas* 3. Od. 1. Car. Horat.

τά κε τις. Istud τις, inquit Triclinius, quod infinitè dicitur, vim habet pluralis. ἀνάγκα Doricè pro ἀνάγκη, ἀνώνυμον h. e. ἄδοξον. ἕψοι, hoc est τήκοι καὶ καταναλίσκοι. Schol. autem actiuum pro passiuo sumi notat sc. ἕψοιτο. quoniam aliquis non ἕψει *macerat* senium, sed ab eo ἕψεται *maceratur*. Verbum autem ἕψω Atticè formatur pro circunflexo ἑψέω. Metaphoricè hic vsurpatur, ab ijs sumptum quæ coquuntur & elixantur, quorum proinde succus absumitur. μάταν. Doricè pro μάτην comm. σκότῳ hoc est, ἀφανείᾳ καὶ ἀδοξίᾳ. Metaphora à tenebris noctis, in quibus incognita sunt omnia. ἄμμορος poët. pro ἀμέτοχος. cui oppon. ἔμμορος. Sententiam totam prosa sic efferas, vt rectè Schol. Ἐν δὲ τοῖς ἀνθρώποις ἐξ ἀνάγκης τὸ θανεῖν. διὰ τί δή, τις ἄδοξον τὸ γῆρας ἐν ἀδοξίᾳ καὶ ἀφανείᾳ καθεζόμενος, τήκοι καὶ καταναλίσκοι, πάντων τῶν καλῶν ἀμέτοχος ὑπάρχων;

Ἀλλ' ἐμοὶ μέν. Rectè Herodotus, μεγάλα πρήγματα μεγάλοισι κινδύνοισιν ἐθέλει καὶ αἱρέεσθαι. Hoc facit Pelops, coniugium arduum Hippodamiæ vitæ suæ discrimine ambit. Est autem in his syntomia, qua abrumpit argumentationem, sic concludens. Igitur par est vt hoc suscipiam.

ὑποκείσεται. Futur. med. verbi ὑπόκειμαι. *subeo, supponor*. Translatū ab ijs qui onus aliquod subeunt, & in humeros sublatū ferunt. Proinde hic est hypallage, pro ἀλλ' ἐγὼ μὲν τούτῳ τῷ ἄθλῳ ὑποκείσομαι. i. τοῦτον τὸν ἄθλον ὑπομενῶ. Odyss. l. 11. Mortem igitur ingloriæ vitæ anteponit. Contrà quàm Achilles apud Homerum, qui asserit se malle ingloriam vitam apud superos agere, quàm apud inferos rex esse. Qua de re vide festiuum Dialogum apud Lucianum. ἄθλον ὑποστῆναι. dixit Plutarch. in Cam.

τὺ δὲ πρᾶξιν φίλαν δίδοι. hoc est, δίδου ἀπόβασιν πράξεως προσφιλῆ. sunt Dorica τὺ pro σύ. φίλαν pro φίλην, & δίδοι pro δίδου quod à διδόω formatur. imperat. est δίδοε. ν. comm. δίδοθι. sic Olymp. 7. δίδοι χάριν. Πρᾶξις aliquando est *sors* seu *status fortunæ*, siue εὐπραγία, siue δυσπραγία, vt in Aiace Soph. οὐκ οἶδα τὴν σὴν πρᾶξιν: est vocabulum μέσον.

ὣς ἔννεπεν. Hoc est, οὕτως εἶπε. Est συμπέρασμα, conclusio precum Pelopis, & ad sequentia transitio.

οὐδ' ἀκράντοις. Nota ἀντίπτωσιν. Nam τὸ ἐφάπτομαι regit genit. ergo dicendum erat ἀκράντων ἐπῶν. Poët. est ἄκραντος pro ἄπρακτος, ἀτέλεστος, à verbo poëtico. κραίνω, τὸ τελῶ *perficio*: ἐν. Doricè pro οὐ & ἔπεσι metri causa pro ἔπεσι.

ἀγάλλων hoc est *τιμῶν*, & *κοσμῶν*. Poët. est *ἀγάλλω*. cuius paſſ. est *ἀγάλλομαι*. Etymon eſt petendum ab *ἄγαν* & *ἅλλομαι*. *ſalto, exulto, glorior.*

δίφρῳ χρυσέῳ. Puta non auro factum, ſed deauratum, ad decus & magnificentiam, quales ſunt magnatum currus, qui omnia quàm vulgus ſplendidiora habent. *χρύσεος*. *Aureus*, pro inſigni, & eximio ſæpe vſurpatur, vt *χρυσῆ Ἀφροδίτη*.

πτερόεσσιν. Poët. & Ion. pro *πτεροῖς*. Alas intellige, dextram & læuam temonis, cui alligantur equi vt ſint currui inſtar alarum, quibus ita velociter trahatur vt volare videatur. Sic *ἱστία* in nauibus *πτερὰ* vocant: vt ap. Heſiod. in Erg. *νηὸς πτερά*. & apud Homer. *ἐρετμὰ, τά τε πτερὰ νηυσὶ πέλονται*. *Remi ſunt alæ nauibus.*

ἀκάμαντας. Hoc eſt *οὐ κοπιῶντας*, *ἀκόπους*, *ἀκοπιάστους* *indefeſſos*. Poët. *ἀκάμας* vt Heſiodo dicitur *ἀκάμας ἥλιος*. & *ἀκάματος* ex *α*. priu. & *κάμνω* *laboro*. Innuit etiam fuiſſe *ταχυτάτους*. *celerrimos*. Et aiunt Pelopem à Neptuno currum accepiſſe, primúmque eius vſum docuiſſe, vt equi Bellerophon. Hîc non omittendum, maluiſſe poëtam auxilio diuino Pelopis victoriam tribuere, ſiquidem encomio ipſum cohoneſtare ſtudet, quàm fraudi & proditioni Myrtili quē pretio corruperat: vel Hippodamiæ, quæ cùm forma præſtantem Pelopem vidiſſet, eius amore flagrauit, & clam cum Myrtilo egit vt Pelopi victoriam aduerſus patrem concederet. Senſum fabulæ paucis expediam. Eſt hæc humanæ vitæ imago, in qua aduerſus pericula, calamitates, & voluptates contendendum: à quibus ſi vincamur, in perniciem prorſus ducimur: ſi vincamus, viri fortes & conſtantes cenſemur, fortitudinémque tanquam Hippodamiam per vniuerſum vitæ curriculum contubernalem habemus.

παράφρασις.

Sic adiutus vicit Pelops Oenomaum, virginémq; Hippodamiam duxit vxorē, ex eáq; ſex populorum duces virtutū ſtudioſos filios ſuſcepit. Nunc verò vita functus, & prope fluuium Alpheum ſepultus, magnificis exequiis & parentationibus decoratur, tumulúmq; habet quē athletæ ambiunt, ſitum ad arā, in qua frequentes hoſpites, qui luſum & ſpectatū venerunt, ſacra faciunt. Vnde eminus cernitur gloria, quā obtinent victores olympicorū certaminū, qui in loco vbi aduerſus Oenomaū cucurrerat Pelops, certare ſolent, & pedū celeritate, & pancratio in quo vigor roboris qui audaces ad laborē reddit homines, tot⁹ adhibetur. Quicunque autem victoriā conſequitur, reliquam vitam cum dulci animi tranquillitate exigit.

στροφὴ δ. κωλ. ιζ.

ἕλεν δ' Οἰνομάου βίαν,
παρθένον τε σύνευνον·
τέκε τε λαγέτας ἕξ,
ἀρεταῖσι μεμαλότας υἱούς.
νῦν δ' ἐν αἱμακουρίαις
ἀγλααῖσι μέμικται,
Ἀλφεοῦ πόρῳ κλιθείς,
τύμβον ἀμφίπολον
ἔχων πολυξενωτάτῳ παρὰ βωμῷ. τὸ δὲ κλέος
τηλόθεν δέδορκε τᾶν Ὀλυμπιάδων, ἐν δρόμοις
Πέλοπος. ἵνα ταχυτὰς ποδῶν ἐρίζεται,
ἀκμαί τ' ἰσχύος θρασύπονοι.
ὁ νικῶν δὲ λοιπὸν ἀμφὶ βίοτον
ἔχει μελιτόεσσαν εὐδίαν..

μετάφρασις.

Cepit igitur Oenomaum fortem, virginemq; coniugem: & genuit duces ſex, virtutum curam habentes. Nūc autē in exequiis magnificis mixtus eſt, iuxta Alphei meatum reclinatus, tumulum qui vndique ambitur habens frequentiſſimā hoſpitibus ad aram. Gloria autem eminus conſpicitur Olympicorum certaminum, in curſibus Pelopis: vbi velocitas pedum certat, & vigores roboris audaces in laboribus. Qui autem vincit, reliqua in vita habet mellitam trāquillitatem.

ἕλεν δ' Οἰνομάου βίαν. Periphrasis pro *εἷλεν Οἰνόμαον.* Sic apud Homer. *βίη Πριάμοιο* pro *Priamus*, *βίη Ἡρακλῆος* pro *Ἡρακλῆς.* Certaminis huius rationem & exitum ſcitè his verbis deſcribit Apollonius.

Ἐν δὲ δύω δίφροι πεπονήατο δηριόωντες·
Καὶ τοῦ μὲν προπάροιθε Πέλοψ ἴθυνε τινάσσων
Ἡνία· σὺν δέ οἱ ἔσκε παραιβάτις Ἱπποδάμεια.
Τοῦ δὲ μεταδρομάδην ἐπὶ Μύρτιλος ἤλασεν ἵππους,
Σὺν τῷ δ' Οἰνόμαος προτενὲς δόρυ χειρὶ μεμαρπὼς,
Ἄξονος ἐν πλήμνῃσι παρακλιδὸν ἀγνυμένοιο
Πῖπτεν, ἐπεσσύμενος Πελοπήια νῶτα δαΐξαι.

Quos verſus his Latinis transfero.

Arte laborati currus certamen inibant,
Hic gemini, primúſque Pelops agitabat habenas,
Frena regens: illic ſimul Hippodameia ſedebat.
Iámque ſequens currebat equus, & terga premebat
Myrtilus aligerus, porrectam vbi protinus haſtam
Oenomaus vibrans, fractum decliuis in axem
Concidit, vt properat Pelopis transfigere dorſum.

Prædicat autem fortunam Pelopis à victoria, à nuptijs quas obtinuit, à ſobole quam ex ijs ſuſcepit, à morte, & gloria poſt mortem, à ſepultura, & ſepulturæ loco.

σύνευνον. hoc eſt, *σύγκοιτον*, *σύλλεκτρον.* Vox poëtica *σύνευνος*, ex *σὺν*, & *εὐνή.* Dicitur tam maritus quàm vxor, quòd alter cum altero in eodem lecto cubet.

ἃ. Doricè pro *ἣ.* & *τέκε.* neglecto augmento pro *ἔτεκε.* Aor. 2. verbi *τίκτω.* ſed perperam, contra metrum legitur ita, pro *τέκε τε* vt Canterus ex vetutiſſimo codice legit *Τίκτω* autem viris tribuitur pro *γεννῶ.*

λαγέτας. hoc eſt *λαῶν ἡγεμόνας.* fit à *λαὸς* populus & *ἄγω* duco. quaſi *λαῶν ἀγέτης.* hoc eſt *ἡγεμόνος.* Quæ vox recurrit Pyth. 3. 4. & 10.

ἕξ. Numerantur ſex Pelopis filij. Nimirum ab alijs, Atreus, Thyeſtes, Pittheus, Alcathous, Pliſthenes, Chryſippus. Ab alijs Atreus, Thyeſtes, Alcathous, Hippalcmus, Pittheus, Dias. Chryſippum autem ex Axiocha nympha, Pliſthenem ex alia natum putant. Ab alijs Atreus, Thyeſtes, Hippalcmus, Pliſthenes, Pittheus, Pelops iunior. Notiſſimi omnium fuerunt Atreus & Thyeſtes, inter quos odia magna interceſſerunt. Alcathous à robore commendatur, quia leonem Citheronium occidit. Pittheus Trœzene regnauit, & auus Theſei maternus fuit. Pliſthenes Agamemnonem & Menelaum filios habuit, quos Atreo iuuenis moriens commendauit: à quo quum tanquam proprij ſuſcepti & educati fuerint, Atridæ ſunt dicti. Chryſippus patri fuit dilectiſſimus. Sed cùm nihil certi habeant authores de prole quam ſuſcepit ex Hippodamia Pelops, his non immorabimur.

ἀρεταῖσι μεμαλότας. Antiſtrophe ex Triclinij ſententia, vel hypallage potiùs. Nam inuerſa vice oratio profertur, idq; licentia poëtica: pro *οἷς ἀρεταὶ μεμήλασι,*

qui virtutum curam gerunt. Sic, *dare classibus austros*, pro, *dare classes austris*. Est autem μεμαλότας Dor. pro μεμηλότας. partic. accus. cas. à præt. medio μέμηλα. verbi imperson. μέλει.

μέμικ⁊) ἐν αἱμακουρίαις. Periphrasis, pro *mortuus est*, αἱμακουρίαι vel αἱμακουρίαι. Perperã apud etymol. in sing. num. αἱμακουρία. Authore Scholiaste, Hesychio, Etymolog. & Corintho, vox est Bœotica, quæ significat τὰ ἐναγίσματα vel ἐπικτήρια *parentationes mortuorũ*, à nomine αἷμα *sanguis*. & κορέω *saturo*: quòd animæ defunctorum quasi sanguine saturentur. Moris enim erat in veterum superstitionibus, pro mortuorum animabus pecudes mactare, ipsarúmque sanguine Deos inferos litare, vt liquet ex his Apollonij verbis Argon. 2. παρὰ δ' ἄσπετα μῆλα, Ἡ θέμις οἰχομένοισι ταφήια λαιμοτόμησαν. Magnificas autem inferias Pelopi persolutas esse tradit author, quæ maximo apparatu, quippe regi, factę fuissent. In duobus autem magnificentiam hanc videtur ponere, in victimarum scilicet multitudine, & tumuli extructione. Viris enim opulentis, & illustribus splendidæ fiebant exequiæ, & erigebantur tumuli, quibus ad nepotes deferretur memoria. Sic loco citato Apollonius Idmonem Abantiadem ab apro interfectum à socijs honoratum canit his versibus.

Τάρχυον μεγαλωστί. συνεκτερέϊζε δὲ λαὸς,
Αὐτῷ ὁμοῦ βασιλῆϊ Λύκῳ. παρὰ δ' ἄσπετα μῆλα,
Ἡ θέμις οἰχομένοισι ταφήια λαιμοτόμησαν.
Καὶ δή τοι κέχυται τοῦδ' ἀνέρος, ἐν χθονὶ κείνῃ
Τύμβος. σῆμα δ' ἔπεστι, καὶ ὀψιγόνοισιν ἰδέσθαι.
Magnificè exequias struxerunt: tota parentat
Vrbs cum rege Lyco: iugulant in funera multas
Lanigeras pecudes, defunctis munera sueta.
Illa dies tumulum erexit regionibus illis:
Quem seri poterunt etiam monstrare nepotes.

Annotat Aretius Hæmacuriam, festum fuisse apud Peloponnesios, in quo iuuenes Græci, sese singulis annis flagris cædebant vsque ad sanguinem, Pelopis iuxta sepulchrum, eóque cruore illi litabant. Dicitur idcirco ab αἷμα & κόρος *iuuenis*.

πόρῳ κλιθεὶς hoc est Ἀλφεῷ ποταμῷ παρακείμενος. Nam πόρος pro ποταμὸς interdum sumitur, & κλίνομαι pro παράκειμαι, γειτνιάω: vt ἁλὶ κεκλιμένη *mari adiacens*, apud Homer. & λίμνη κεκλιμένος apud eundem.

τύμβον ἀμφίπολον. Negant nonnulli monumentum fuisse Pelopis, sed templũ potiùs: & Eleos ei priùs sacra facere solitos quàm Ioui: ad Herculis imitationem, qui primus honoris causa id fecit. Alij sumunt pro περιπολούμενον qui circuiri potest: quia erat in medio vrbis. Nam οἰκισταὶ qui sunt coloniarum deductores, ciuitatum conditores ex more in medijs ciuitatibus sepeliebantur. Alij dicunt ἀμφίπολον appellari, quòd ab ijs qui vel lusum, vel spectatum venerant, ob splendidam eius structuram circumlustraretur. Aut quòd cùm in stadij medio collocatus esset, ab athletis ambiretur. Propriè autem ἀμφίπολος teste Ammon. est κοινὸν ὄνομα τοῦ ἄρρενος καὶ θηλείας δούλης. Hic dicitur pro

ἐν κύκλῳ περιπολούμενος.

πολυξενωτάτῳ παρὰ βωμῷ. Cùm magna, tum ad certandum, tum ad spectandum, ex vniuersa Græcia hominum multitudo Pisam confluerer, ibíque esset ara in qua hospites sacra faciebant, præsertim antequam certamen inchoaretur (quippe incipiebant Olympia die Lunæ decimo quinto transacto, peractis antè solennibus sacrificijs) ideo frequentissimam hospitibus aram meritò nuncupat. Aiunt quidam Iambum Apollinis filium, accepta à patre diuinandi arte, de religione ibi respondere solitum sciscitantibus: cúmque plurimi eò ad diuinationem venirent, aram πολυξενώτατον dictam. Eámque Iouis & Pelopis fuisse censent, qui hanc expositionem admittunt.

τὸ δὲ κλέος. Intellige splendorem & magnificentiam, quæ gloriosum & celebre hoc certamen efficiebant: siue ludorum apparatum respicias, siue victoris athletæ decus & honorem spectes.

Δέδορκε. Præt.med.verbi δέρκω. Hîc accipitur passiuè pro βλέπεται, περιφανές ἐστι. Actiuè sumitur initio Aiacis mastigoph. Sophocl, ἀεὶ μὲν ὦ παῖ Λαρτίου δέδορκά σε.

τᾶν pro comm. τῶν. genit. plur. Doricus. Ὀλυμπιάδ. autem hic sumitur pro Ὀλυμπικὸς ἀγών. vt Olymp. 2. & 10. Nem. 6. Isthm. 1.

τηλόθεν pro ἐκ μακροῦ. ἐν δρόμοις Πέλοπος. Hoc est *in loco vbi Pelops aduersus Oenomaum cucurrerat.* sic dicitur, ἐν δρόμοις Πέλοπος, quia ibi se exercebant & certabant athletæ vbi aduersus Oenomaum cucurrerat Pelops. Vel quia ibi regnauerat, & sedem posuerat incolendam, totius Peloponnesi Dominus, & rex Pelops. Vel quia, vt existimarunt quidam, non solùm in Iouis, sed etiam simul in Pelopis honorem hi ludi erant ab Hercule instituti.

ἵνα ταχυτὰς ποδῶν ἐρίζεται. Hoc est ὅπου ταχυτὴς ποδῶν ἁμιλλᾶται). Significatio τοῦ ἵνα pro ὅπου apud alios authores reperitur. Habes exempla in Lexicis. ταχυτὰς. Dor. pro ταχυτής. vno vocabulo ποδωκεία.

ἀκμαί τ' ἰσχύος θρασύπονοι. Hoc est. αἱ τῶν ἀκμαίων ἰσχύες αἱ γενναίως περὶ τοὺς πόνους χωροῦσι. vbi ἀπὸ κοινοῦ repetendum post ἰσχύες, ἐρίζονται. vt sit sensus, *vbi & vires ætate vigentium certant, quæ labores generosè adeunt.* Hæc autem verba, sunt ἐπεξήγησις qua describuntur Olympia à generibus certaminum. & πένταθλον intelligit author, scilicet ἅλμα, ποδωκείην, δίσκον, ἄκοντα, πάλην. Præponit autem ταχυτᾶτα ποδῶν: quia primùm est inuenta cursus exercitatio, primáque hæc fuit Olympicorum certaminum constitutio, in qua primus omnium Corœbus Eleus victor est renuntiatus.

ὁ νικῶν δέ. Sume participium præsentis, pro participio Aoristi, ὁ δὲ νικήσας. subaudi ἐν τούτῳ ἀγῶνι. λοιπὸν ἀμφὶ βίοτον hoc est περὶ τὸ αὐτοῦ ἐπίλοιπον βίον. ἔχει μελιτόεσσαν εὐδίαν. Hoc est ἠρεμίαν γλυκεῖαν, Metaphora sumpta à cœli serenitate, quã sequitur maris tranquillitas. Et μελιτόεσσα nomen est poëticum, cuius masculinum fuerit μελιτόεις, neutrum μελιτόεν. Hoc est, *dulcis instar mellis, iucundus.* Consistebat hæc animi tranquillitas in perpetua commotione iucunditatis ex successus recordatione; quem cùm optarent omnes athletæ (præsertim quia in agone præstantissimo gloriosissimum erat vincere, nec ad vlteriorem gloriam prouehi quisquam poterat) lætitia incredibili perfundebantur, si conseque-

rentur: quæ cùm quotidie recurreret, tranquillè vitam exigebant. Non enim amplius gloriæ maioris œstro percellebantur, quia maximam sibi compararant. Propterea dixit Horatius,

Sunt quos curriculo puluerem Olympicum
Collegiße iuuat, metáque feruidis
Euitata rotis, palmáque nobilis
Terrarum dominos euehit ad Deos.

παράφρασις. | ἀντιστρ. κῶλ. ιζ´. | μετάφρασις.

quam creat, fouétque perpetua præmiorum recordatio. Fieri autem solet vt bonum illud quod nostris animis quotidie obuersatur, homini cuiuis mortali summum veniat. Ex ijs autem qui hoc bonũ sunt consequuti, oportet vt nunc Hieronem Aeolico, varióque carmine, veluti coronamento decorem, qui rectè obseruata certaminis equestris lege superauit. Eóque libentiùs id facio, quòd confido me nullum amicum, ex ijs qui nunc sunt, vtrumque horum habentem, honestarum rerum peritiam, & potentiæ præstantiam, celebri hymnorũ artificio ornaturum. Deus qui res tuas curat, hanc solicitudinem gerit Hiero vt quæ tibi sunt cordi facilè consequaris. Quæ nisi citò defecerit, spero

ἀέθλων γ' ἕνεκεν. τὸ δ' ἀεὶ παράμερον ἐσλὸν
ὕπατον ἔρχεται παντὶ βροτῶ. ἐμὲ δὲ στεφανῶσαι
κεῖνον ἱππικῷ νόμῳ
αἰοληΐδι μολπᾷ
χρή. πέποιθα δὲ ξένον
μή τιν' ἀμφότερα,
καλῶν τε ἴδριν ἄλλον, ἢ δύναμιν κυριώτερον
τῶν γε νῦν, κλυταῖσι δαιδαλωσέμεν ὕμνων πτυχαῖς.
Θεὸς ἐπίτροπος ἐὼν, τεαῖσι μήδεται
ἔχων τοῦτο κᾶδος Ἱέρων
μερίμναισιν. εἰ δὲ μὴ ταχὺ λίποι,
ἔτι γλυκυτέραν κεν ἔλπομαι

propter præmia victoriæ. Semper autem quod vno quolibet die obuenit *bonum, summum venit omni mortali. Me autem coronare illum equestri lege Aeolico cantu oportet. Confido enim amicum nullum vtraque* habentem, *& rerum honestarum peritum, vel potentia præstantiorem ex ijs quidem qui nunc sunt, illustribus ornaturum hymnorum plicis. Deus custos tui, tuis prouidet curis, habens hanc solicitudinem Hiero. Quòd si non citò defecerit, adhuc spero suauiorem*

ἀέθλων γ' ἕνεκεν. Hoc est διὰ τὰ τοῦ ἀγῶνος βραβεῖα: quæ præmia erant oleagina corona: quã nõ lucri causa (non enim oleæ frondes magni sunt momenti) sed honoris, famæ, & glorię gratia magni faciebãt. [illegible]idetur autem illam tranquillitatis fruitionem, ad victoriam Olympici ludi restringere, propter cuius præmia victor semper lætetur: cùm alijs de rebus tristari possit: siquidem multæ diuersæque calamitates vitam humanam circunstant.

τὸ δ' ἀεὶ παράμερον. Dor. παράμερος pro comm. παρήμερος *quotidianus*, ὁ παρ' ἑκάστην ἡμέραν ὤν, ἢ γινόμενος: *qui singulis diebus est, fit, vel obuenit.* vt παρήμερα πράγματα. *res quæ quotidie accidunt, aut geruntur*, παράμερος ἄρτος *quotidianus panis.* Vult probare nullam esse maiorem fœlicitatem ea quæ ex huius certa-

minis victoria & præmijs proficiſcitur: & hanc rationem affert, quia ſingulis diebus recurrit. q. d. *Bonum illud quod animis noſtris quotidie obuerſatur, eſt maximum & ſummum: fœlicitas autem illa quam palma nobilis Olympicorum ludorum victoribus creat, reliquam vitam comitatur: proinde eſt bonum ſummum, eóque maius nullum inueniatur.* Loquitur ex communi hominum ſenſu, qui cùm ſint ἐφήμεροι, ἐφήμερα φρονοῦντες, & in diem viuant, præſentibus tantùm afficiuntur: nec præteritorum bonorum meminiſſe ſolent: ſed quod in dies bonum malúmue obuenit, ſolummodo conſiderant.

ὕπατον comparatè dicit. Nam bonum illud ſummum aſſerit, quod vno quolibet die obuenit, cùm alia ſint quæ minora mereant dici, ſi obiter tantùm ijs fruamur. Quare non vnicam eſſe hanc, ſed maximam tranquillitatis reliquæ vitæ materiam innuit: non vnicum ſed maximum bonum, quod multis æquipolleat, & in quo lubens animus acquieſcat. Rei autem bene geſtæ memoriam καθ' ἑκάστην ἡμέραν refricabat continuus honor, & ſumptus quem deinceps ex impenſa publica victores faciebant: quod ex his Xenophanis Colophonij verbis colligere eſt.

Ἀλλ' εἰ μὲν ταχυτῆτι ποδῶν νίκην τις ἄροιτο,
  Ἢ πενταθλεύων ἔνθα Διὸς τέμενος,
Παρ' Πίσαο ῥοῆς ἐν Ὀλυμπίῃ, εἴτε παλαίων,
  Ἢ καὶ πυκτοσύνην ἀλγινόεσσαν ἔχων.
Εἴτ' ἔτι δεινὸν ἄεθλον ὃ παγκράτιον καλέουσιν,
  Ἀστοῖσιν κ' εἴη κυδρότερος προσορᾶν,
Καί κε προεδρίην φανερὴν ἐν ἀγῶσιν ἄροιτο
  Καί κε σίτησιν δὴ δημοσίων κτεάνων.
Ἐκ πόλεως καὶ δῶρον ὅ οἱ κειμήλιον εἴη.
  Εἴτε καὶ ἵπποισιν ταῦτά γ' ἅπαντα λάχοι,

Quòd ſiquis leuitate pedum certamina tentet,
  Pentathlum ſiquis, eſt vbi ſylua Iouis,
Hîc prope Piſæas vndas, vbi Olympia ſurgit:
  Seu grauis ars pugilum, ſiue paleſtra iuuat,
Seu graue certamen quod pancration dixêre,
  Ciuibus ad ſummum mox venerandus erit.
Huic dabitur ſedes inter certamina prima.
  Impenſa hinc illi publica ſumptus erit.
Donáque ab vrbe feret, quæ ſint monumenta per æuum,
  Atque hæc vel celer[illegible]nſequeretur equo.

ἐσλόν. Dor. pro poëtico ἐσθλόν. De re, & de perſona dicitur. vide lexica. Magnum etymolog. deducit ab ἐθέλω, quòd ea cupiamus quæ ſunt bona.

βροτῷ pro ἀνθρώπῳ. Sic autem hæc declares. ἀεὶ δὲ τὸ ἀγαθὸν, τὸ κατὰ τὴν παρεστῶσαν ἡμέραν, κράτιστον καὶ ὕψιστον ἔρχεται παντὶ τῷ ἀνθρώπῳ.

ἐμὲ δέ. Nunc totus ad Hieronem, à quo digreſſus erat, in odæ colophonem redit, qui cùm victoriam reportarit, tantæ tranquillitatis cauſam, meritò celebrandus eſt encomio. στεφανῶσαι cum alluſione transfert à coronis quibus Olympionicæ

pionicæ decorabantur, quæ quidem flaccescunt, sed carmina semper virent. q. d. ἐμὲ δὲ πρέπει ἐγκωμιάσαι ἐκεῖνον τὸν ἐξ Ὀλυμπίας ἐν νόμῳ ἱππίῳ νενικηκότα, διὰ μολπῆς αἰολίδος.

ἱππικῷ νόμῳ. Supple ὃν στεφανοῦν ἱππικῷ νόμῳ νικήσαντα: vt sit hic sensus, *Oportet me Aeolico cantu mihi propositum Hieronem coronare, qui lege equestri vicit.* Lege autem sancitum erat, authore Triclinio, vt non solùm proprijs pedibus cursu pedestri: sed equis etiam equitando certarent in Olympicis, celete nimirum, curru, & quadrigis. Vel equestri lege dicit victorem, quòd bene & ἀκριβῶς obseruato certaminis ritu superauerit, ita vt citra fauorem coronam acceperit.

αἰοληίδι. Poët. pro αἰολίδι comm. fit ab αἰολίς. cui additur ε. & fit inusitatum αἰολεΐς. Deinde poët. & Ion. ει dissoluitur in ηι. Vox ista sumitur pro Πινδαρικῇ, si verum est ex Aeoli propagine oriundum Pindarum. Vel pro Θηβαϊκῇ: quia Aeoles aliquando Thebas incoluerunt: vel pro ποικίλῃ *varia, variegata*: nã αἰόλος *variegatum* significat. Variegantur autẽ carmina strophis, antistrophis, epodis, cum modulatione quæ fit ad lyram citharámue. Quam sententiã cæteris antepono. Neque putem poëtam respicere ad illud Αἰολίων ᾆσμα, de quo Athenæus, cuius cantus est superbus, & tumidus, molle tamen quippiam habet, quandoquidem testatus est se Doricam accipere velle citharam, cuius modulatio est grauis.

μολπᾷ Dor. μολπῇ. à præt. medio μέμολπα. verbi poët. *μέλπω cano, celebro.*

πέποιθα δὲ ξένον. Hæc ad Pindarum, & Hieronem refero. q. d. *Hieronem laudaturus sum, quod eò studiosius faciam, quia scio & confido mihi nullum esse amicum hoc tempore, & ingenio clariorem, & potentia potiorem: ac proinde qui laudari magis meruerit.* Sic modestè sua carmina commendabit poëta, & Hieronem à rerum honestarum studio, & potentiæ præstantia laudabit. Itaque non assentior ijs, qui ad solum Pindarum hæc referunt, vt sentiant eum velle Hieronem canere, sui ingenij viribus fretum. Quasi sit sensus huiusmodi: *Confido nullum aliũ esse poëtam, eorum qui nunc sunt, Hieronis amicum, qui me rerum praclararum peritia, & ingenij facultate superet, ad laudes Hieronis praclariùs hymno persequendas.* Neque enim est verisimile Pindaro venisse in mentem vt se alijs præferret: siquidem nihil est inuidiosius, nihil sordidius quàm seipsum tantopere laudare. Sic igitur prosa reddas hanc periodum. Πέπεισμαι ἀκριβῶς μηδένα με ἐπὶ φίλον τῶν νῦν ἀνθρώπων ἐγκωμιάσειν τοῖς ὕμνοις, ἀμφότερα ἔχοντα, καὶ ἐπιστήμονα τὰ κατὰ ψυχήν, καὶ σώματος ἰσχὺν τούτου ἀνδρειότερον.

ξένον sume pro φίλον. *μή τινα* pro μηδένα. *τῶν γε νῦν* supple ἀνθρώπων. *κλυταῖσι*. poët. pro κλυταῖς. *δαιδαλωσέμεν* Ion. & Dor. infinit. pro δαιδαλώσειν. à verbo poëtico δαιδαλόω pro comm. δαιδάλλω.

ὕμνων πτυχαῖς. Periphrasis pro ὕμνοις. vel est metaphora sumpta ab ijs quæ plicis δαιδάλλονται & ποικίλλονται vt per πτύξιν quam & Aretius notat, tacitè etiam sua carmina commendet, quòd varia sententiarum, & verborum ornamenta habeant.

Θεὸς ἐπίτροπος. Apostrophe ad Hieronem cum εὐχῇ, vt eius dignitatem Deus foueat. ἐπίτροπος hoc est φροντιστὴς τῆς σῆς εὐδαιμονίας. Huius periodi varium sensum

proponit Schol.ſed huius loci perſpicuitatem à noſtra haurito paraphraſi. Atque hic breuitatis cauſa reliquas interpretationes omitto.

ἐών. Ion.partic.pro ὤν verbi εἰμί. τεαῖσι. pro ταῖς. & hoc Dores pro σαῖς. Nam Dor. τεὸς dicunt pro σὸς *tuus*. μερίμναισιν. poët.pro μερίμναις. Ita hæc reddas, Θεὸς ὁ ὑπάρχων σὸς φροντιστὴς ἐν ταῖς σου μερίμναις, τὰ ὑπὲρ σου βουλεύεται.

εἰ δὲ μὴ ταχὺ λίποι. Subaudi ζωὴ vita, vel κῦδος ἐπιτρόπου Θεοῦ. Sed poſteriorem ſenſum præfero : quia retulit rerum Hieronis ſucceſſum ad diuinam prouidentiam , qua deficiente non præberetur Pindaro nouum laudis argumentum.

παράφρασις.

me profectum ad Cronium Olympiæ promontorium ſoli expoſitum , & ex victoria quam celeri quadriiugo curru adeptus fueris, nactum laudis materiã, vnde ad verborum copiam via ſternitur, ſuauius carmẽ decantaturum. Itaque muſa robuſtiſſimum telum, magnam nimirum cõponendi carminis facultatẽ alit mihi. Hominum autẽ alij alijs maiorẽ dignitatis gradum obtinent: ſed rex ad ſupremum eſt euectus, ita vt nemo ſit ipſo ſuperior. Idcirco ne longiùs oculòs circunferas vt dignitatem regia maiorem inuenias. In cuius ſublimitate vtinam reliquum vitæ tempus exigas: ego verò quandiu viuam, cum tantis victoribus, qualis tu es, conuerſer, & canendi peritia vbique apud Græcos ſim conſpicuus.

ἐπῳ. κῶλ. ιγ.

σὺν ἅρματι θοῷ κλεΐξειν,
ἐπίκουρον εὑρὼν
ὁδὸν λόγων, παρ' εὐδείελον ἐλθὼν
Κρόνιον. ἐμοὶ μὲν ὦν Μοῖσα καρτερώτατον βέλος ἀλκᾷ τρέφει. ἐπ' ἄλλοισι δ' ἄλλοι μεγάλοι. τὸ δ' ἔσχατον κορυ-
φοῦται βασιλεῦσι· μηκέτι
πάπταινε πόρσιον.
εἴη σέ τε τοῦτον
ὑψοῦ χρόνον πατεῖν, ἐμέ
τε τοσσάδε νικαφόροις
ὁμιλεῖν, πρόφαντον σοφίαν καθ' Ἕλ-
λανας ἐόντα παντᾶ.

μετάφρασις.

cum curru celeri me decantaturũ, adiutricem nactum viam verborum , ad expoſitum ſoli quum venero Cronium. Mihi igitur Muſa fortiſſimum telum robore nutrit. Alij ſupra alios magni ſunt: ſupremũ verò ad ſummitatem attollitur in regibus. Ne amplius circunſpice longiùs. Cõtingat te hoc vitę tẽp in ſublimi tranſigere: méque tantis cum victoribus verſari conſpicuum ſapientia inter Græcos vbique.

κλεΐξειν. Infin.futuri 1.Dor. pro comm. κλεΐσειν. à verbo κλεΐζω quod per ectaſin dicitur κλεΐζω deinde fit diſſyllabum κλῄζω. Oritur à κλέος *laus , gloria*. Vnde κλέω. Deinde κλείω. & κλεΐζω, τὸ δοξάζω.

ὁδὸν λόγων ἐπίκουρον. Victoriam intellige curru quadriiugo partam, quæ hymni materiam longè ſuauiorem ſuppeditaret : ſiquidem re iterum præclarè geſta, adiuta fuiſſet Muſa Pindari , cui quo pluribus factis is ſe commendaſſet , ampliora ad extollendam virtutem ſæpius exploratam ſpatia patuiſſent.

εὐδείελον. Rectè Triclinius meo iudicio hanc vocem ſic exponit , τὸν μετέωρον, καὶ καλῶς ἔχοντα τοῦ ἡλίου κατά τε τὰ πρὸς ἑσπέραν, καὶ τὰ πρὸς τὴν δείλην ἑῴαν. *ſublimem & bene ſitum tum ad ſolis occaſum tum ad ortum*. Nam promontorium illud ob altitudinem ſuam citius matutinum ſolem recipiebat, ſerius veſpertinum amittebat. Dicitur εὐδείελος quaſi εὖ πρὸς δείλην, δηλαδὴ ἑῴαν καὶ ὀψίαν, κείμενος.

Κρόνιον. Synecdoche partis Olympiæ, pro tota vrbe. Erat enim Cronius collis, seu promontorium illius vrbis, ex quo athletæ certantes conspiciebantur: cùm circa ipsum ludi celebrarentur.

καρτερώτατον βέλος. Intellige metaphoricè validam magnámque hymni componendi facultatem. Similis est metaphora 2. Olymp. ἔπεχε νῦν σκοπῷ τόξον, &c. ἀλκᾷ Dor. datiuus pro ἀλκῇ.

ἐπ' ἄλλοισι δ' ἄλλοι. Non possum admittere eorum interpretationem qui subaudiunt πράγμασι: quia non agitur de ijs qui aliqua virtute excellunt, sed de ijs qui alij alijs gradum & dignitatem superiorem possident: vt colligere est ex eo quod addit, supremum attolli in regibus, quò nihil longiùs respicias, nihil altiùs suspicias. Quod nisi sic intelligas, non tam bene cohærebit sententia.

τὸ δ' ἔσχατον. Hoc est, τὸ τελευταῖον, καὶ τὸ ὑπερβολὴν ἔχον. Ideo Petrus regem ὑπερέχοντα vocat. & à Philone dicitur μεγαπρεπὴς ὑπὸ τῆς φύσεως, ἐπὶ θρόνων, αἱρετώτατος. & à Philippo, ἐξουσίαν ἰσόθεον accepisse. Pariter ait Philo, Τῇ μὲν οὐσίᾳ τοῦ σώματος, ἴσος παντὸς ἀνθρώπου ὁ βασιλεύς. τῇ ἐξουσίᾳ δὲ τοῦ ἀξιώματος, ὅμοιός ἐστι τῷ ἐπὶ πάντων Θεῷ. οὐκ ἔχει γὰρ ἐπὶ γῆς αὐτοῦ ὑψηλότερον. *Corpore quidem rex cuiuis alteri homini par est: potestate verò dignitatis, similis est ei qui supra omnes est Deo: non enim habet in terris se quicquam excelsius.*

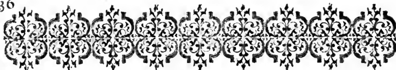
πόρσιον. Poët. aduerb. pro comm. πορρώτερον. Deducitur à πρόσω, per metathesim πόρσω. comparat. πόρσιον. superlat. πόρσιστα qui extat Ode 9. Nem. pro hoc diceres μηκέτι ἀπόβλεπε παπταίνων.

εἴη σε τοῦτον. Epilogus qui gemino voto constat. Priore, perpetuam Hieroni regiam dignitatem optat: posteriore, vt sibi contingat nomine carminum per vniuersam Græciam clarere, quibus non alijs solùm, sed sibi quoque famam immortalem pariat. Hæc ita declares, εἴη δέ σε μὲν τοῦτον τὸν χρόνον ὃν ζῶμεν ἐν ὕψει καὶ εὐδαιμονίᾳ διαζῆν, ἐμὲ δὲ τοὺς νικῶντας ὑμνοῦν, φανερὸν τῇ σοφίᾳ πανταχοῦ κατὰ τοὺς Ἕλληνας ὄντα.

τοσσάδε νικαφόροις pro τοσούτοις νικηφόροις. primùm τοσσάδε. pro τοσάδε. Deinde νικαφόροις pro νικηφόροις.

ὑψοῦ πατεῖν. Pro διέρχεσθαι ἐν ὕψει.

ἐμὲ δὲ. Notandum poëtam non gloriari se sapientia poëseos esse conspicuum, sed optare vt talis sit, & videatur: alioqui in manifestam arrogantiæ suspicionem incideret. Hic Dor. est Ἕλλανας pro Ἕλληνας & παντᾷ, pro παντῇ.

ΘΗΡΩΝΙ ΑΚΡΑΓΑΝΤΙΝΩ,
Ἅρματι.

ΕΙΔΟΣ Β.

THERONI AGRIGENTINO,
curru victoriam adepto.

ODE II.

ARGVMENTVM.

Laudatur Theron Agrigentinus tyrannus à victoria quam quadriiugo curru in Olympijs est adeptus; item à iustitia, liberalitate, fortitudine, & maiorum claritudine: quorum fortunam occasione sumpta attingit. Tum digressiones ad Semelen, Inonem, Peleum, Achillem, aliósque intertexit: atque obiter loca Beatorum & Damnatorum apud inferos designat. Tandem concludit Oden sui carminis, & Theronis liberalitatis laude.

παράφρασις.

Vos ô hymni, qui tanquã citharæ domini, modulos eius moderamini: quẽ Deũ, quem heroëm, quem virum sumemus celebrandum? Sanè cùm Pisa sit Ioui sacra, & ibi Olympicum certamen ei⁹ in honorẽ instituerit Hercules, offerens primitias spoliorũ debellati Augiæ, alterutri⁹, imò vtriusq; laudes nõ abs re canerem⁹. Sed victoria Theronis me in pręsentia totũ ad se conuertit. Itaq; Theronẽ encomio cohonestandũ sumam, & magna voce prædicabo victoriam, quam curru quadrijugo est adeptus vir ille, non solùm hac re commendandus, sed ob alias quoq; virtutes suspiciendus, vt qui sit iustus hospitalitatis obseruator, pa riæ columen & fulcimentum, flos clarorum maiorum, & subditarum vrbium rectus moderator.

στροφὴ α. κωλ. ιδ.

Ἀναξιφόρμιγγες ὕμνοι,
τίνα Θεὸν, τίν' ἥρωα,
τίνα δ' ἄνδρα κελαδήσομεν;
ἤτοι Πίσα μὲν Διός.
Ὀλυμπιάδα δ' ἔστα-
σεν Ἡρακλέης,
ἀκρόθινα πολέμου.
Θήρωνα δὲ τετραορίας
ἕνεκα νικαφόρου
γεγωνητέον ὀπὶ,
δίκαιον ξένον,
ἔρεισμ' Ἀκράγαντος,
εὐωνύμων τε πατέρων
ἄωτον, ὀρθόπολιν.

μετάφρασις.

Hymni dominantes citharæ, quem Deum, quem heroẽ, quem virum celebrabimus? Sanè Pisa quidem Iouis est: Olympicum autem certamen instituit Hercules, primitias spoliorum belli. Sed Theronem ob cursum in quadrigis victorem, sonare oportet voce, iustum hospitem, columen Agrigenti, clarorum progenitorum florem, vrbium rectorem.

Θήρωνι Ἀκραγαντίνῳ. Therō Siculus Agrigentinorum tyrannus, fuit genere Thebanus, ab Oedipode oriundus, Aenesidemi filius. Contraxit affinitatem cum Gelone tyranno, cui Demaretam filiam dedit in vxorem, à qua Demareteum numisma est appellatum. Idem filiam Polyzeli fratris Hieronis vxorem duxit, vt ait Timæus: hic teste Herodoto l. 7. Terillum Himeræ tyrannide deiecit, & vnà cum Gelone Amilcarem Pœnorum ducem prælio superauit, eodem die quo Græci Persas ad Salaminem profligarunt. Est item Theron alius apud Virgil. Aen. 10. quem Aeneas occidit.

strauitque Latinos,
Occiso Therone virûm qui maximus vltro
Aenean petit.

Nostri Theronis maiores hac serie ad Laiū referuntur, ita descēdentes, Laius, cuius filius Oedipus, eius Polynices, eius Thersander, eius Tisamenes, cuius Antesiō, cuius Theras, cuius Samus, cuius Telemachus, cuius Chalciopeus, cui⁹ Ommenides, cuius Aenesidamus, cuius Theron hic Siculus Agrigēti dominus.

Ἀκραγαντίνῳ. *Acragas* Græcis, *Agrigentum* Latinis, authore Stephano, vrbs Siciliæ à præterlabente flumine appellata. De qua vide Pomp. Melam li. 2. c. 7. Volaterr. l. 6. Strab. l. 6. Dici placet ab ἄκρον & γῆ, quasi dicas *primariam* & *fertilem*. vel ab ἀγρὸς & γῆ *ager*, & *terra*: quasi præstantissimum solum. Sunt qui oppido nomen affirment datum ab Agragante Iouis & Asteropes filio.

ἅρματι. Supple νενικηκότι. Quæ Olympias erat septuagesima septima. Notatur victoriæ genus: nimirum quadrigis. Cœpit autem certamen curule vigesima quinta Olympiade, primúsque victoriam reportauit Pagondas Thebanus. Et quanuis tunc solùm admissum fuerit in Olympiā curule certamen, tamen non erat nouum, sed iam alijs sæculis vsitatum, vt ex 23. Iliad. apparet. Perficiebatur ad metam currendo, eámque non attingendo, sed declinando, ita tamen vt currus attigisse visus fuisset, celeriter præteruehendo. Quod videtur docuisse Horatius Od. 1. l. 1. Carm.

Metáque feruidis
Euitata rotis.

Cúmque temporibus Homeri nobiles curru exercerentur, cursuro Antilocho currus regendi præcepta tradit Nestor, in his. Il. 23.

Τῷ σὺ μάλ' ἐγχείμψας ἐλάαν σχεδὸν ἅρμα καὶ ἵππους.
Αὐτὸς δὲ κλινθῆναι ἐϋπλέκτῳ ἐνὶ δίφρῳ
Ἦκ' ἐπ' ἀριστερὰ τοῖιν. ἀτὰρ τὸν δεξιὸν ἵππον
Κένσαι ὁμοκλήσας, εἶξαί τε καὶ ἡνία χερσίν.
Ἐν νύσσῃ δέ τοι ἵππος ἀριστερὸς ἐγχριμφθήτω,
Ὡς αὖ τοι πλήμνη γε δοάσσεται ἄκρον ἱκέσθαι,
Κύκλου ποιητοῖο, λίθου δ' ἀλεάσθαι ἐπαυρεῖν,
Μήπως ἵππους τε τρώσῃς κατὰ θ' ἅρματα ἄξῃς
Χάρμα δὲ τοῖς ἄλλοισιν, ἐλεγχείη δέ σοι αὐτῷ
Ἔσσεται· ἀλλὰ φίλος φρονέων πεφυλαγμένος εἶναι.
Εἰ γὰρ κ' ἐν νύσσῃ γε παρεξελάσῃσθα διώκων,

Οὐ γὰρ ἔσθ' ὃς νίν σ' ἐλάσαις μετάλμενος, οὐδὲ παρέλθῃ. hoc est.

Huic tu valdè appropinquans impelle propè currum & equos:
Ipse verò incumbe benefacto in curru
Paululum in sinistram horum: at dextrum equum
Punge vociferans, laxáque ei habenas manibus:
Ad metam autem tibi sinister equus appropinquet,
Vt tibi modiolus videatur summum attigisse
Rota benefacta: in lapidem verò vites impingere,
Ne quo modo equósque vulneres, & currus confringas,
Gaudium quidem alijs, probrum verò tibi
Erit: proinde dilecte prudens cautus esto:
Si enim ad metam praeteruehăris persequens,
Non erit qui te assequatur transiliens, neque prætereat.

Hæc cùm ignoraret Pseudorestes malè corruit: qui (vt est in Electra Sophoclis) cùm laxata læua habena, ex equis alter cursum inflexisset, imprudens ad summam columnam offendit: quo facto modiolos rotarum, axémque perfregit, ipse ex curru excussus est: deinde loris implicatum equi huc illuc fugientes miserè discerpserunt. Amphitryo apud Theocritum pręcepta Nestoreis similia filio tradit.

Ἵππους δ' ἐξελάσασθαι ὑφ' ἅρματι, καὶ περὶ νύσσαν
Ἀσφαλέως κάμπτοντα τροχῷ σύριγγα φυλάξαι,
Ἀμφιτρύων ὃν παῖδα φρονέων ἐδίδασκε.

Ita equos currui iunctos agitare, & circum metam
Tuto inflectere rota modiolum vt eam vitaret,
Amphitryo filium suum prudens docebat.

Quare hæc Ode Theroni pro vitata à quadrigis meta, contexitur.

εἶδος β. Hæc Oda secundo collocatur ordine, secundum victoriæ tempus. Hiero enim septuagesimam tertiam Celete, Theron septuagesimam septimam Olympiadem quadrigis vicit.

ἀναξιφόρμιγγες ὕμνοι. Exordium ducitur à propositione, quæ interrogatione, & subiectione constat. In quibus est ἀπορία, cùm veluti hæsitet in personarum delectu. Quod imitatur Horatius. l. 1. Car. Ode 12.

Quem virum, aut Heroa, lyra, vel acri
Tibia sumes celebrare Clio?
Quem Deum cuius recinet iocosa
Montis imago?

Differt tamen nominium inuersione, Pindarus habet

Θεὸν, ἥρωα, ἄνδρα. Horatius, *Virum, heroa Deum.*

Dicuntur hymni ἀναξιφόρμιγγες. hoc est ἄνακτες seu ἀνάσσοντες τῆς φόρμιγγος: quia primùm carmina componuntur, deinde ad hæc lyra aptatur, vt suam poësi det melodiam: & vt ait Triclinius, lyra est ὑπουργὸς τῶν ὕμνων, *ministra hymnorum.* Scholiastes exponit etiam per passiuam vocem quasi ὑπὸ τῆς φόρμιγγος ἀνασσόμενοι, *Hymni cithara dominio subiecti.* Sed prior interpretatio est potior. Nam

(vt meoiudicio rectè obseruat Triclinius) nomen istiusmodi cōpositionis non denotat πάθος, sed ἀλέξησιν vt ἀλεξίκακος, πωλόδαμος, πληξίππος, ἀλεξιάρης *malorum depulsor, mala sedans, equorum domitor, dirarum depulsor,* sic ἀλεξίμορος, *mortis expulsor,* ἀλεξιφάρμακον *remedium aduersus venena*: aliaque id genus.

τίνα θεὸν. Quod est ἀπορία, hoc est *addubitatio*, ratione poetæ, qui incertus est quod sumpturus sit canendi argumentum: Id fit ἀνακοινώσει hoc est *communicatio*, ratione cùm poëtæ tum Musæ, cum qua consultando communicat genus argumenti tractandi.

ἤτοι Πίσα μὲν, Διός. Subiectio qua superiori interrogationi respondet: primùm huic τίνα θεὸν: quando dicit, Pisa quidem est Iouis. Est enim Pisa illi Deo sacra ob quinquennalem, quæ ibi fiebat, sacrorum ipsi certaminum celebrationem. De Pisa vide superiori Oda. Supple hic ἱερὸν ἐστι.

Ὀλυμπιάδα δέ. hoc est τὸν Ὀλυμπικὸν ἀγῶνα: vt superiori Oda vocem hanc sumi documus, in τὸ Ὀλυμπιάδων κλέος, strophe 4. τὸ δὲ ἔστασεν Dor. pro ἔστησεν. à verbo ἵστημι. Scriptum reliquit Isacius Herculem Alcmenæ filium, at non Idæum Dactylum Olympia in Iouis honorem instituisse: idque videtur in his attestari Pindarus. Ferunt enim Herculem post debellatum Augiam Elidis regem, quoniam sibi promissam mercedem ob fimi boum purgationem non accepisset, ex illis populationibus & præda certamen instituisse Ioui Olympico, atque illud Olympicum nominasse. Vide *Augiæ stabulum repurgare*, apud Erasm. Secundo loco, huic respondet τίν' ἥρωα. Nam Heros habitus est Hercules.

ἀκρόθινα πολέμου. Transfert hanc vocem à primitijs frugum, pro qua dixit Euripides, ἀκροθίνια. Sed addit πολέμου, vt differentiam indicet & κατάχρησιν exponat. Nam vox ista propriè significat primitias frugum, videlicet frumenti, tritici, hordei: ex ἄκρον *summum*, & θὶν *aceruus*: quia ex summitate aceruí decerpebantur. Hic verò abusiuè manubias belli appellat, quas Ioui, hoc certamine instituto, tum primùm consecrauit. De hac voce vide Thesaurum Stephani.

Θήρωνα δέ. Tertio huic respondet τίν' ἄνδρα. Cuius nomen hic subjicit, nimirum Theronem, in quo magnam laudum segetem inuenit, Fortitudinem & dexteritatem, qua certaminis Olympici victoriam obtinuit: hospitalitatem, patriæ defensionem, virtutis lumen clarius quàm in maioribus, rectum in vrbes subditas imperium.

τετραορίας ἕνεκα νικαφόρου. hoc est ἐνδέχεται μὲν τοι ὑμνεῖν, ὅτι τεθρίππῳ ἐνίκησε. Vox τετραορία est poëtica pro τέθριππος, vel τέθριππον. Fit à τέτορα. Dor. pro τέσσαρα Atticè, & τέσσαρες comm. & syncope τέτρα. & verbo ἀείρω τὸ συζευγνύω *iungo*. Cuius præt. med. est ἤορα. & neglecto augmento ἄορα. Nomen adiectiuum est τέτρωρος vel τετράορος *quadriiugus*. νικαφόρου. pro νικηφόρου. à νίκη *victoria*, & φέρω *reporto*.

γεγωνητέον. Gerundium, quod significat ὑμνητέον. A verbo γεγωνέω quod quid sit vide apud Eustathium. Ab authore nostro hic sumitur pro ὑμνεῖν *celebrare*, & *alta voce prædicare*. vt & Pyth. Ode 9,

ὀπὶ hoc est φωνῇ. Duplex vocis ὄψ est significatio: aliquando est φωνή, aliquan-

do ὄψις: de qua vide lexica.

δίκαιον ξένον. Secundum laudis argumentum, ab hospitalitate: cuius iura satis obseruare dicitur, quando *δίκαιον ξένον* vocat. Hic hospitem eum intelligit, qui excipit hospitio: aliàs & sumitur pro eo qui excipitur. In hospitalitate iustitia etiam erat obseruanda: hoc est, non solùm nulla iniuria inferenda, sed beneficentia in hospites exercenda, vnde Odyss. 2.

> οὐ μὲν καλὸν ἀτίμβειν, οὐδὲ δίκαιον ξείνους.
> *Nec honestum nec iustum est lædere hospites.*
> πρὸς γὰρ Διός εἰσιν ἅπαντες ξεῖνοι.

vt Odyss. 3. idem ait: vnde & Ξένιος Ζεὺς, qui hospitibus iura dare dicitur. Rectè igitur *δίκαιον ξένον* dixit.

ἔρεισμα. hoc est *στήριγμα, τείχισμα, ἀσφάλεια. columen, arx, tutela.* Sic Lucianus quendam vocat ἔρεισμα τῶν Ἀθηναίων. Metaphora sumpta à fulcris illis quibus innititur & firmatur ædificium. Et est hoc tertium laudis argumentum: quòd Theron sit patriæ columen, & fulcimentum.

εὐωνύμων τε πατέρων. hoc est *εὐκλεῶν προγόνων.* Fit *εὐώνυμος*, ex εὖ, & ὄνυμα Aeol. pro ὄνομα. dicitur *clarus, boni nominis*: aliàs *ἀριστερὸς*, seu *λαιὸς sinister, læuus*, vt *εὐώνυμος χείρ.* idque *κατ' ἀντίφρασιν*, vel *κατ' εὐφημισμόν.* De voce *ἄωτος* dictum superiori Oda. Estque in his quartum laudis argumentum. Nam etsi pro Roscio Amerino dicat Cicero eum sibi proprium, solúmque videri honorem, quem neque maiorum commendatione, neque per alterius calamitatem assequutus sis: tamen honorificum est claros progenitores habuisse, si non modò non degeneres ab ijs, sed etiam virtute & nomine superes. Propterea cæteris addit Theronis laudibus, hanc quoque eximiam, quòd sit flos clarorum auorum. Sic Horatius Mecænatem facit commẽdatiorem, quòd regibus atauis esset editus. Theronis progenitores clari fuerunt, vt qui Cadmi nepotes.

ὀρθόπολιν. hoc est *ὀρθῶν καὶ σώζων τὴν πόλιν.* Quod facit qui remp. afflictam erigit, malè moratam corrigit, bonis legibus dirigit. Quintum laudis argumentum. Magistratus, & Principis epitheton poëticum: potéstque per alia quæ apud Scholiasten extant exponi, nimirum ἐρυσίπολις, & σωζόπολις.

παράφρασις.	*ἀντιστρο. κωλ. ιδ'.*	*μετάφρασις.*
Qui postquam relicta patria, sedes non sine magno animi labore subinde mutassent, tãdem proximam fluuij sedem incoluerunt, scilicet Agrigentum, sacro Mineruæ templo decoratum: atque ita virtutibus natiuis excelluerunt: quæ comite fœlici fato, diuitias & gratiam sortitæ sunt, vt in Sicilia omnium nobilissimi, & illustrissimi censerẽtur. Quo-	καμόντες οἳ πολλὰ θυμῷ, ἱερὸν ἔσχον οἴκημα ποταμοῦ. Σικελίας τ' ἔσαν ὀφθαλμός· αἰὼν τ' ἔφεπε μόρσιμος, πλοῦτόν τε καὶ χάριν ἄγων γνησίαις ἐπ' ἀρεταῖς. ἀλλ' ὦ Κρόνιε παῖ Ῥέας, ἕδος ὀλύμπου νέμων, ἀέθλων τε κορυφὰν,	*Qui cùm laborassent multum animo, sacrã tenuerũt sedem fluuij: Siciliæque fuerunt oculus: vitáque insequebatur fœlix, diuitias & gratiam afferens natiuis virtutibus. Verùm ô Saturnie, fili Rhea, sedem Olympi gubernans, & certaminum*

rum

rum hæreditaria terra eùm per seriem nepotum ad Theronem vsque descenderit, oratum te velim Iupiter Saturni & Rheę fili, qui cœlum, qui olympicum certamẽ omnium

πόρον τ' Ἀλφεοῦ, ἰανθεὶς ἀοιδαῖς, εὔφρων ἄρουραν ἔτι πατρίαν σφίσιν κόμισον,

summitatem, meatumq́; Alphei, delectatus hymnis, beneuolus aruum patrium adhuc ipsis cura,

præstantissimum, & meatum Alphei regis, vt hisce meis hymnis cum delectatione exauditis, beneuolentiã tuã posteris, scilicet Theroni & Xenocrati testeris, conseruato ipsis natali & hæreditario solo: adeò vt nullis inimicorũ odijs, nullis vicinorum bellis indeexpellãtur.

καμόντες οἳ πολλά. Ex eo quod progenitorum clarorum florem appellauit Theronem, Pindarus ansam arripit illorum historiam attingendi: quum ait labores ab ipsis exantlatos esse, quibus superatis sacram fluuij sedem tenuerunt. Sed quorum habet rationem? Illa diuersimodè narrantur. Quidam hoc ideò dictum intelligunt, Theronis auos multum animo laborasse, quia cùm antè Rhodij essent, belli ciuilis fugiendi causa, mutata sede Siciliam incoluerunt: ibíque contra barbaros gesto bello vrbem condiderunt. Sed quam vrbem? Aristarchus Acragantem putat, Acraganti fluuio homonymam. Sed Artemon Gelam sentit intelligendam, Gelæ fluuio homonymam, & Agrigentinos fuisse Geloorum colonos. Et hinc colligit, illud καμόντες πολλά, referendum non ad Agrigenti, sed ad Gelæ conditores. Illi enim hospitio excepti sunt à Rhæsto: hi verò ægrè & vix locum occuparunt. Etenim Antiphemus Rhodius, & Entimus Cretensis, qui coloniam miserant Gelam, primùm quidem non mediocriter in congregandis hominibus laborarunt, illos è Peloponneso, Rhodo, & Creta cogentes ad traiectũ: deinde in habitatione construenda, rursus confecto cum Sicanis bello. Sed Artemonem erroris arguit Menecrates. Antiphemum enim, eiúsq; socios de migrandis sedibus, & ponẽda colonia laborasse negat: imò ex facili omnia successisse asserit: & totum ad hanc *historiam* refert: scilicet, Theronis maiores à Cadmo fuisse oriundos, Cadmo fuisse filium Polydorum, Polydoro Aemonem: Aemonẽ hunc cùm in venatione ciuem quendam occidisset, cum socijs Athenas secessisse: postea relictis Athenis, Rhodum cum Argiuis incoluisse. Tandem Agrigentum venisse, & ad Theronem vsque viginti septem generationes fuisse numeratas. Quæ Menecratis sententia videtur præferenda. Omitto Hippostrati historiam, qui maiores Agrigentinorum Gellenos ait non adeò diuites fuisse: sed pro custodia vrbis stipendia merendo molestè & humiliter vixisse.

ἱερὸν ἔσχον οἴκημα. Sacrã sedem fluuij appellat Agrigentum μεταφορικῶς, quia vrbs illa prope fluuiũ nominis eiusdem condita, veneratissimum habebat Mineruæ templum: vel quia Agrigentum Proserpinæ pro sponsalibus donis à Ioue datum est. Quanquam sunt qui hoc referre velint ad Gelam Gelæ fluuio homonymam. Sed verisimilius est de Agrigento sacram sedem esse intelligendam. Sic Horat. Syluam Albuneam fluuio cognominem, vocauit domum Albuneæ, nisi vrbem ibi sitam, Tibur nimirum intelligas.

Σικελίας τ' ἦσαν. Maiores Theronis *Oculum* Siciliæ vocat, totius regionis illustrissimos & nobilissimos: metaphora sumpta ab oculo, quæ corporis pars est præstantissima, & clarissima, sine quo vita est infœlix, nec morte multò me-

hor. Similis translatio apud Cicer. de Nat. Deor. extat, *Hi duos oculos oræ maritimæ effoderunt.* Sic Iulianus vrbem Damascum τῆς ἑῴας ἁπάσης ὀφθαλμὸν, *totius Orientalis regionis oculum* dixit. Apud Catullum *Peninsula, Insularumq; ocellus Sirmio* dicitur. Vide plura in Erasmi adag.

αἰὼν τ' ἔφεπε μόρσιμος Aduersis rebus succedit fœlicitas, & contrà: sic post multos labores ἐπικολλήθησε βίος εὐμαρὴς, *Vita fœlix est sequuta*: ob virtutem & diuitias quas possederunt. Quæ duo coniungit ad perfectiorem fœlicitatem denotandam: quia vt testatur Callimachus hymno in Iouem

Οὐκ ἀρετῆς ἄτερ ὄλβος ἐπίσταται ἄνδρας ἀέξειν,
Οὔτ' ἀρετὴ ἀφένοιο.

Sumitur ἐφέπω hic pro ἕπομαι: vt Pyth. Oda prima ταὶ φιλοκτητᾶο δίκαν ἐφέπων.

γνησίαις hoc est ἰδίαις: vt virtutes intelligantur innatæ, genuinæ, non fictæ. Etenim οὐκ ἔστι διδακτὸν ἀρετὴ, οὔτ' ἐπεισακτόν τι. Vel pro ἐκ τοῦ γένους συγγεγονημένας. Sæpe enim fortes creantur fortibus & bonis.

ἀλλ' ὦ Κρόνιε παῖ Ῥέας. Apostrophe ad Iouem cum supplicatione, eáque non inidonea. Nam dandæ & conseruandæ fœlicitatis penes Iouem est facultas: nam valet ima summis mutare, & insignem attenuat Deus, obscura promens.

Ὅν τε διὰ βροτοὶ ἄνδρες ὁμῶς ἄφατοί τε φατοί τε.

Sic senserunt Ethnici pietatis studiosi. Hic nota periphrasin Iouis, qui Saturnius & Rheæ filius vocatur, de cuius parentibus vide Theogoniam Hesiodi. Attributa sunt hæc, quòd Olympum, quòd certamen præstantissimum, quòd Alphei meatum regat. Nam fama erat (teste Lactantio de falsa religione) Iouē in Olympo monte plerunque versari: cúmque gratum esset Olympicum certamen, ei præesse, & Alphei sibi sacri curam gerere. κορυφὰν ἀέθλων, intellige κορυφαῖον hoc est ἐξοχώτατον ἄεθλον.

ἰανθείς. Metaphora sumpta à plantis & herbis, quæ quum imbribus & rore perfunduntur, deinde Sole calefiunt, gestire & exhilarari videntur.

πατρίαν. Etsi Thero, posteríque stirpem à Laio Thebano ducant: nihilominus siquidem mutatis sedibus, posteri solum aliud incoluerunt diutissimè, terram patriam meritò nuncupauit partem illam Siciliæ, cui præerat Thero, quam per longam generationum seriem possidebat.

παράφρασις.

Quod non ita pridem contingere potuisset, cùm inter se dissiderent Theron & Hierō: inter quos si quid iure vel iniuria factum est, quāuis non possit, ne tēporis quidem longinquitate, fieri infectū: obliuio tamen eum rebus secūdis cōiuncta, efficiet vt nulla odia inter ipsos viguisse videātur. Nam quum aduersę fortunæ fœlicitas, mœstitiæ lætitia succedit, malorum molestia superata supprimitur.

ἐπῳ. κῶλ. ι.

λοιπῷ γένει. τῶν δὲ πεπραγμένων
ἐν δίκᾳ τε καὶ παρὰ δίκαν,
ἀποίητον οὐδ' ἂν
χρόνος ὁ πάντων πατὴρ
δύναιτο θέμεν ἔργων τέλος.
λάθα δὲ πότμῳ σὺν εὐδαίμονι
γένοιτ' ἄν.
ἐσθλῶν γὰρ ὑπὸ χαρμάτων
πῆμα θνάσκει παλίγκοτον δα-
μασθέν.

μετάφρασις.

postero generi. Actorum autem iure vel iniuria infectum ne tempus quidem omniū parens possit reddere operū finem. Sed obliuio forte cum prospera esse possit: Bonis enim à gaudijs malum perit odiosum domitum.

τῶν δὲ πεπραγμένων. Digressionis initium per gnomen consolatorium, qua ne fatalibus maiorum calamitatibus perturbetur, Theronem docet. In primis verò dissensionem attingit, quæ inter Theronem, Gelonem & Hieronem viguit: in qua si quid iure vel iniuria factum infectum fieri nequeat, id tamen temporis longinquitas, oblivio, meliórque fortuna supprimet. In scholijs narratur Polyzelum Theronis fuisse generum, qui cùm à fratre Hierone missus fuisset ad debellandos vicinos Siciliæ barbaros, bellum inconsulto fratre composuit, ideóque Hieroni suspectus fuit. Et cùm Thrasydæus Theronis filius suasisset Polyzelo vt Hieronem inuaderet, opémque promisisset: Hieronem hoc cognito statuisse Agrigentum capere, Theronémque & Thrasydæum. Ad quem etiam misit Simonides consilium dans, vt perturbaret potius quàm futuræ proditionis & proditorum delationem indicaret. Hic verò veritus, rebus Hieroni cessit, & postea tyrannidem ab ipso recepit, odiúmque est solutum: ita vt affinitatem vnà contraxerint, ab Hierone in vxorem accepta Theronis sorore. Quo fit vt exposcat Pindarus obliuioni anteacta tradi. Sed Didymus historiam tractat accuratiùs, testem proferens Timæum qui res Siculas digessit. Theron, *inquit*, rex Agrigentinorum contracta affinitate cum Gelone, filiam Demaretam, à qua & Demareteum numisma, ipsi collocat. Sed cùm moribundus esset Gelo, Polyzelus exercitum, vxorémque fratris excepit mandato Gelonis: adeò vt in Polyzelum translata fuerit affinitas quam Theron ipse cum Gelone contraxerat. At cùm hic nobilis & illustris per Siciliam fieret, inuidia percitus frater Hieron, sumptóque belli aduersus Sibaritas prætextu, ipsum patria expellit: sed Polyzelus bellum istud ex animi sententia cōfecit. Quem successum non ferens Hiero, nescius quò se verteret, Polyzelum rerum nouarum accusare conabatur. Ob quæ grauissimè indignatus Theron, nimirum filiam generúmque ita tractari, bellum contra Hieronem suscepit prope Gelam, Siciliæ fluuium: sed noxa nulla accepta est, statímque consopitū est bellum. Tunc enim in ipsos incidit Simonides Lyricus, & regum inimicitias dissoluit. Quæ cùm anteactis temporibus acciderint, à Ioue petit poëta, inquit Didymus, vt reliquum vitæ curriculum, pacem inter se fouentes decurrant.

οὐδ' ἀποίητον ἄν. Hanc sententiam his verbis effert Plato in Protag. οὐ γὰρ ἄν τό γε πραχθὲν ἀγένητον θείη. & Agatho.

Μόνου γὰρ αὐτοῦ καὶ Θεὸς στερίσκεται
Ἀγένητα ποιεῖν ὅσσ' ἂν ᾖ πεπραγμένα. Eò respicit Flaccus 29. Od. l. 3. Carm.

Cras vel atra
Nube polum pater occupato,
Vel sole puro: non tamen irritum
Quodcunque retro est efficiet, neque
Diffinget, infectúmque reddet
Quod fugiens semel hora vexit.

passim huiusmodi sententiam reperias.

οὐδ' ἂν χρόνος. Ne tempus quidem, *inquit author*, quod factum est, infectum facere potest. Verùm dicere possumus, id non minùs à tempore, quàm ab obli-

uione fieri. Nam si χρόνος ἀναιρεῖ πάντα, καὶ λήθην ἄγει: id à tempore fit primariò, à quo inducitur obliuio.

ὁ πάντων πατήρ. Tempus omnium parens rectè dicitur, quia etsi ipsum res non agit, cum ipso tamen omnia fiunt. Ideóque Menander

Χρόνῳ τὰ πάντα γίγνεται, καὶ κρίνεται. Et hic Senarius.
χρόνος μαλάσσει πάντα κἀξεργάζεται. Et Sophocles.
Ἅπανθ᾽ ὁ μακρὸς κἀναρίθμητος χρόνος,
φύει τ᾽ ἄδηλα, καὶ φανέντα κρύπτεται.

Hinc frequens illud, *Omnia cum tempore.*

λάθα δέ. Vox Dorica pro λήθη. Obliuioni facultatē & vim tribuit obliterādi res anteactas. Nam si, vt definit Plato, λήθη μνήμης ἐστὶν ἔξοδος, id meritò præstare dicitur, vt rerū anteactarum deleta memoria eas veluti infectas efficiat, in primis si calamitatem sequitur fœlicitas, qua quum homines fruuntur, se nihil aduersi anteà sensisse putant. Pindaro astipulatur Euripid.

Ὦ πότνια λήθη τῶν κακῶν ὡς εἶ σοφή,
Καὶ τοῖσι δυστυχοῦσιν εὐκταία θεός. Et Sophoc.
Ὡς τοῖς κακῶς πράσσουσιν ἡδύ, καὶ βραχὺν
Χρόνον λαθέσθαι τῶν παρεστώτων κακῶν.

Etenim cùm infortunij recordatio, potiùs quàm infortuniū ipsum cruciet, sempérque malum reddat pręsens & continuum: obliuio verò contrarios effectus edat: ab omnibus afflictis expetitur, vt quę facta velut infecta reddat.

πότμῳ σὺν εὐδαίμονι. Duo sunt quibus corrigi mala possunt, primùm λήθη *obliuio*: deinde πότμος εὐδαίμων, *prospera fortuna.* Ratio additur in his ἐσθλῶν γὰρ ὑπὸ χαρμάτων. Etenim bonorum aduentu depellitur malorū dolor, & succedit lætitia & gaudium. Obiter dicā δίκᾳ & δίκαν Dor. dictum pro comm. δίκῃ & δίκην. & θάμεν infin. esse Ion. & Dor. pro θεῖναι. & θνάσκει Dor. pro comm. θνήσκει. Hæc autem posterior sententia sic prosa posset efferri. λήθη δὲ τῶν πεπραγμένων γένοιτ᾽ ἄν. ὑπὸ γὰρ τέρψεως ἀγαθῶν ἀναιρεθεῖσα βλάβη συγγὴ θνήσκει, τοῦτ᾽ ἔστι, τῆς μνήμης ἐκπίπτει.

παράφρασις.

In primis quum diuina prouidētia mutata vice, fœlicitatē ad fastigium euexerit. Quæ mea sententia Cadmi filiabus conuenit: & quàm sit vera cōprobatur exēplo Inûs, & Semeles, quæ post graues calamitates, absorpto & obruto infortunio à bonis præstantioribus, omnis noxæ expertes sibi videntur fuisse. Quarū altera, nimirū Semele, longis capillis decora, quanquā fulmine fuit extincta, viuit inter cœlestes Deos, eámque Pallas amat semper, amat etiā valdè Iupiter Palladis pater: amat & Bacchus eius filius, qui sacram sibi hederam gestat.

στροφὴ β. κωλ. ιδ᾽.

ὅταν Θεοῦ μοῖρα πέμπῃ
ἀνεκὰς ὄλβον ὑψηλόν
ἕπεται δὲ λόγος εὐθρόνοις
Κάδμοιο κούραις, ἔπα-
θον αἳ μεγάλα. πένθος
δὲ πίτνει βαρὺ
κρεσσόνων πρὸς ἀγαθῶν.
Ζώει μὲν ἐν Ὀλυμπίοις,
ἀποθανοῖσα βρόμῳ
κεραυνοῦ τανυέθει-
ρα Σεμέλα. φιλεῖ
δὲ μιν Παλλὰς αἰεί,
καὶ Ζεὺς πατὴρ μάλα· φιλεῖ
δὲ παῖς ὁ κισσοφόρος.

μετάφρασις.

Quādo diuina sors miserit sursum opes altas. Cōgruit autem hic sermo in bona sede locatis Cadmi filiabus, passa sunt quæ grauia. Sed luctus opprimitur grauis potioribus à bonis. Viuit quidem inter cœlestes mortua fragore fulminis passis crinibus Semele: quam etiam semper amat Pallas, & Iupiter pater valdè: amat etiam filius hederiger.

ἕπεται Θεοῦ μοῖρα. Initium strophes cum fine præcedentis epodi cohæret. postea proponuntur exempla fatalium malorum, quæ melior fortuna tandem sustulit. Verba hæc poëtæ sic declares, ὅπως ὁ Θεὸς κατὰ τὴν πρόνοιαν εὐδαιμονίαν εἰς ὕψος ἄγῃ.

ἀνεκάς. Oritur in hac voce difficultas ob variam interpretationem. Postrema interpretatio habet, *tandem*. Leonicerus exponit *procul*, sed illud propriè est ἀπόθεν: nec satis exprimere sensum videtur. Lexicon Pindaricum habet hoc commodè significare posse οὐρανόθεν, καὶ ἄνωθεν: quia supernè de cœlo bona mittit Deus in terras. Præterea docet τὸ ἀνεκὰς idem valere interdum ac ἀπόθεν: quòd μεταφορικῶς aliquando vsurpetur pro παρὰ προσδοκίαν *præter expectationem*, vel παρ' ἐλπίδα, seu πόῤῥω τῆς ἐλπίδος, *præter spem*, seu *procul à spe*: sed nullo exemplo probat. Scholiastes simplicius exponit εἰς ὕψος. Triclinius εἰς παράτασιν χρόνου μακρὰν, *in longam temporis productionem*: quibus facilè assentior. Nam putem ἀνεκὰς *sursum* significare, ἐμφατικῶς, vt maximas opes innuat: videtúrque vocis non inutilis pleonasmus: vel longitudinem temporis declarare. Nam breuis fœlicitas nequeat præteritorum malorum recordationem tollere, imò confirmet potiùs: siquidem citò recurrens infortunium, anteacta recolligit. Sed longa fœlicitas & maxima, exhausta antè mala commodè delet. Iudicet lector. Videtur composita vox ex ἀνὰ significante ἄνω. & ἑκὰς *procul*.

ὄλβον ὑψηλόν. Altas opes, ab effectu dicit, vt prima oda. μεγάνορα πλοῦτον. vel sine tropo, *altas*, hoc est *magnas*, seu *summas*; quod ego malim. Vox ὄλβος tum πλοῦτον, tum εὐδαιμονίαν significat. Hîc vtrumuis intelligas, manebit sensus. Nam fœlicitatis maxima pars consistit in opibus. Imputat hîc Deo bonorum largitionem quia δωτὴρ ἐάων est creditus Iupiter.

ἕπεται δὲ λόγος. Hoc est ἀκολουθεῖ seu ἁρμόζει ὅπως ὁ λόγος θυγατράσι τοῦ Κάδμου, ταῖς νῦν ἐνδόξῳ τάξει ἱδρυμέναις, αἵτινες ἔπαθον συμφορὰς μεγάλας. Non video autem cur ἕπεται ab Aretio sumatur pro ἀμφέπεται *complectitur*. Non enim alia exempla priùs allata sunt, vt vocabulum *complecti* intelligatur. Sed illarum Cadmi filiarum proponitur exemplum, ad sententiæ propositæ probationem. Ideóque exponas, *congruit*, *competit*, *conuenit*, *pertinet*. Est itaque θρονοιπόδοις qua præcedens sententia Cadmi filiabus applicatur: quarum exemplum citiùs in mentem venit, & potiùs quàm aliud proponit, eo quòd author est generis Cadmus, à quo Theronis maiores ortum duxerunt.

εὐθρόνοις. Sic ab Homero ἐΰθρονος ἠὼς *aurora bona* seu *pulchra in sede collocata*, dicitur. Leonicerus exponit, *generosas*: sed mihi videtur non respondere menti authoris, qui non generis rationem nunc habet, sed honoris, quo potitæ sunt Ino & Semele vita functæ. Nam inter Deos relatæ perhibentur: ac proinde in præclara sede collocatæ. Minùs probo Aretij cōiecturā, qui legere vellet εὔφροσι h.e. *prudentes*. Nā quomodo prudentes eas appelles, quæ Bacchæ fuerunt? deinde typographi errorem esse puto, nam dicendum esset εὔφροσι in dat. plur.

Κάδμοιο κούραις. pro comm. genit. Κάδμου. eas recenset Hesiodus,

Κάδμῳ δ' Ἁρμονίη θυγάτηρ χρυσῆς Ἀφροδίτης,
Ἰνὼ καὶ Σεμέλην, καὶ Ἀγαυὴν καλλιπάρῃον,

Αὐτονόῃ τε. Sed hic de Inone & Semele tantùm fit mentio: de quibus atque alijs duabus earum ſororibus vide Eurip. in Bacchis, & Theocr. Idyll. 27.

πένθος δὲ πιτνεῖ. Hoc eſt. πένθος μέγα ὑπὸ μειζόνων καὶ ἐπικρατεστέρων ἀγαθῶν καταπίπτει καὶ ἀφανίζεται. Vox πιτνεῖ poët. eſt pro πίπτει cōm. à πιτνέω. Sic formatur à priſco πέτω, verſo ε in ι, fit πίτω, inſerto ν, grauitonū πίτνω. Hinc Atticè verbū circunflexum πιτνέω: ſic πιτνεῖ χαμαὶ, *humi cadit*, legitur od. 8. Pyth. Plura vide exempla in lexicis. Obiter notāda γνώμη. Nam vt effuſa magna lux tenebras vel Cimmerias diſpellit: ſic magna proſperitas aduerſæ fortunæ ſuccedens, malorum præteritorum delet veſtigia: præterea, vt Quem res plus nimio delectauêre ſecundæ, Mutatæ quatient: ſic tanto maiorem delectationem percipiet ex proſperis rebus, qui poſt acerbas calamitates illis potietur.

ζώει μ'. Hoc eſt. ζῇ Σεμέλη ἐν τοῖς θεοῖς τοῦ Ὀλύμπου οἰκοῦσι. Fabulam vide apud Natal. Com. ζώω. verbum poët. & Ion. pro ζάω. ἀποθανοῖσα Dor. pro ἀποθανοῦσα. & βρόμῳ κεραυνοῦ pro κεραυνῷ. ſeu πυρὶ κεραυνίῳ. τανυέθειρα. vocatur quia paſſis ac longioribus crinibus quàm cæteræ Deæ pingebatur: & vocabulum componitur ex τανύω, *extendo*, & ἔθειρα *coma*. Σεμέλα Dor. pro comm. Σεμέλη.

φιλεῖ δέ μιν Παλλάς. Vel ſimpliciter amat, vt inter Deas verſantem: vel quia tutelaris & indigena erat Dea. Nam Mineruæ ſimulachrum ei pater Cadmus poſuit in Oncis Bœotiæ vico. Amat eandē magnopere Iupiter pater Mineruę, vt cuius concubitu ſit potitus. Amat Bacchus Deus, vt qui ſit eius filius.

παῖς. Quia puer, non ſolùm vox eſt ambigua, ſed etiam ætatem adoleſcentia priorem denotat: exiſtimaui exponendum *filius*, quæ vox omni ætati conuenit: quam interpretationem habet etiam Leonicerus. Horatius tamen dicit *Semeles puer*. Od. 19. l. 1.

κισσοφόρος. Periphraſis Bacchi *puer hederiger*, ſeu *hedera coronatus*. & ſic appellatur, vel quia pro ſceptro thyrſum ex hedera geſtabat: vel quia ad ebrietatem depellendam, arbor hæc cùm natura ſit frigida, fronti & capiti admouebatur. Sacra fuit ipſi hedera: quia Ciſſus Bacchi comes, inter ſaltandum incommodiùs cum Satyris, perijt: ac iuſſu Bacchi fuit in arborem mutatus, quam Græci κισσὸν appellarunt. Vel quia paruus Dionyſus in illa arbore eſt occultatus: vel quia racemos vuarum imitatur. Vel quia ſemper eſt viridis, & iuuenis, qualis ipſe Deus fingebatur.

παράφρασις.	ἀντιστροφὴ α'. ιβ'.	μετάφρασις.
Alteri nimirum Inoni, in Nereidum choro, vt aiunt, vitam immortalem viuere conceſſum eſt. Quæ poſtquam cum Melicerta aufugiſſet, eúmque eo ſe in mare præcipitē dediſſet, Neptuno Veneris precibus exorato, in Leucotheam marinā	λέγοντι δ' ἐν καὶ θαλάσσᾳ, μετὰ κόραισι Νηρῆος ἁλίαις, βίοτον ἄφθιτον Ἰνοῖ τετάχθαι, τὸν ὅ- λον ἀμφὶ χρόνον. ἤτοι βροτῶν γε κέκειται πεῖρας οὔ τι θανάτου, οὐδ' ἡσύχιμον ἁμέραν	*Aiunt autem & in mari cum filiabus Nerei marinis, vitam immortalem Inoni conſtitutam eſſe, omne per tempus. Sanè mortalium cognoſcitur terminus nullus mortis: neque tranquillum diem*

Deam esse ὀuersa. Hine humanę vitæ vanitatē collige, & variabilis fortunæ instabilitatem. Ac sanè vt neque mortis nostrę tempus compertum habemus: sic neque nouimus an per totum vitæ curriculum, non interrupto bono fruentes, ad tranquillum vsque diē, mortem nimirū, exigemus. Siquidem aliàs aliæ mutationes rerum contingunt, vt modò bonorum voluptate fruantur, modò malorum molestia crucientur homines.

ὁπότε παῖδ' ἁλίου
ἀτιρεῖ σὺν ἀγαθῷ
τελευτάσομεν.
ῥοαὶ δ' ἄλλοτ' ἄλλαι
εὐθυμιᾶν τε μέτα, καὶ
πόνων ἐς ἄνδρας ἔβαν.

quando filium solis stabili cum bono finiemus. Nam fluxus aliàs alij cum voluptatibus & laboribus homines inuadunt.

λέγοντι δ. Doric. pro comm. λέγουσι. & θαλάσσᾳ Dor. pro comm. θαλάσσῃ dati. Item Νηρῆος, ectasi Ionica pro comm. Νηρέος. Hic secundum habes exemplum ex familia Cadmi desumptum: nimirum de Inone, cuius fabulam vide lib. 4. Metamor. & Odyss. 5. Sententiam hanc prosa sic effer. λέγουσι δ' κεκυρῶσθαι τῇ Ἰνοῖ κατὰ πάντα τὸν χρόνον, διατελεῖν ἄφθαρτον ἐν τῇ θαλάσσῃ, σὺν ταῖς τοῦ Νηρέος θυγατράσι θαλασσίαις.

ἤτοι. Postquam consolando Theronem docuit verbis & exemplis, succedentem rebus aduersis prosperitatem, præterita mala delere: hinc occasionem arripit exclamandi in humanæ vitæ vanitatem, & fortunæ variabilis instabilitatem. Et monet ignotam esse mortis horam, incertúmque an vnum eundémque diem sine aliqua noxa finiemus: quandoquidem aliàs aliæ fiunt fortunæ mutationes.

κέκριται. Scholiastes per compositum διακέκριται exponit. h. e. *diiudicatur, cognoscitur:* Triclinius per πεφανέρωται h. e. *declaratur.* Idque ab vtroque rectè: sed malè vt habent vulgati codices, *præscriptus est.* Nam reuera cuique moriendi tempus præscriptum est & præfinitum: sed nemini declaratum: ita vt nemo sciat quis sit futurus vitæ suæ terminus. Præterea exegesis est petenda ex sequenti sententia, vbi si repetas ἀπὸ κοινοῦ, vt necesse est, κέκριται, interpretari debes, *iudicatur*, vel, *cognoscitur.* Mens authoris est, moriendum esse omnibus, sed nemini notum quando. In quam sententiam Eurip.

Βροτοῖς ἅπασι κατθανεῖν ὀφείλεται.
Κοὐκ ἔστι θνητῶν ὅστις ἐξεπίσταται
Τὴν αὔριον μέλλουσαν εἰ βιώσεται.
Debetur orco nemo non mortalium.
Nec nouit vllus crastinum an viuet diem.

& Hesiodus

Κρύψαντες κατέχουσι Θεοὶ βίον ἀνθρώποισι.
Occultum diui retinent mortalibus æuum.

πεῖρας Poët. inserto ι. pro πέρας. Deinde ἁσύχιμον ἁμέραν Dor. pro comm. ἡσύχιμον ἡμέραν. Item ἁλίου Dor. pro comm. ἡλίου. vt priori Oda. τελευτάσομεν. Dor. etiam pro τελευτήσομεν.

οὐδ' ἁσύχιμον ἡμέραν. Repete ἀπὸ κοινοῦ præcedens κέκριται. vt docui superiori annotatione. Ideóque sustuli ex vulgata interpretatione vocabulum, *scimus.*

Diceres autē soluta oratione, οὐδὲ κέκριται ὁπότε ἀνύσομεν τῆς ἡσυχίας ἡμέραν σὺν ἀγαθῷ ἀβλαβεῖ. Diem tranquillum appellari putant Schol. & Triclin. τὸν θάνατον, quia in morte quiescimus. Posses etiam intelligere hoc pacto verba hæc. *Neque compertum est nobis an vnum eundémque diem exacturi simus cum tranquillitate illæso bono nostro*: siquidem Ἄλλοτε μητρυιὴ πέλει ἡμέρη, ἄλλοτε μήτηρ.

παῖδ' ἀλίου. Periphrasis est diei: qui filius est Solis: quia cùm per se caliginosus sit aër, sol aduentu suo nostrum horizontem illustrat, & lucem diémque nobis affert & generat.

ῥοαὶ δὲ. Hoc est ῥεύματα seu μεταβολαὶ τῆς τύχης ἄλλοτε ἄλλαι τοῖς ἀνθρώποις ἔρχονται μετὰ τέρψεων καὶ λυπῶν. Pulchrè sonat ῥοαὶ: qua voce declarantur fluxus perpetui fortunæ transeuntis, quæ nunc tibi, nunc alij est benigna. Similis γνώμη est Isthm. 3. αἰὼν δὲ κυλινδομέναις, &c. Item Ol. 7. & 12. Hoc significat figmentū illud doliorum quæ sunt apud Iouem, de quibus Iliad. vltimo. Et scitè Plautus in Amphit.

In hominum ætate multa eueniunt huiusmodi,
Capiunt voluptates, mox rursus miserias.

εὐθυμιᾶν. Doricus genit. plur. pro εὐθυμιῶν. ab εὐθυμία quæ Democrito est animi tranquillitas, seu animus terrore liber.

ἄνδρας. Notat Aretius Pindarum à muliebri sexu transire ad virilem, in quo ostendat etiam graues calamitates reperiri. Puto tamen simplicius sumendum pro ἀνθρώποις.

ἔβαν poët. pro ἔβησαν. Aor. 2. ἔβην verbi βαίνω.

παράφρασις.	ἐπῳδ. κῶλ. η.	μετάφρασις.
Eam vicissitudinem, in recta tui generis linea inuenies. Nam fatum quod lætam sortem tuis atauis, cum opulentia diuinitus immissa, impertiuit, alio tempore fortunam planè contrariam eum damno excitauit. Idque ex quo Oedipus fatalis Laij filius, patrem incognitum in via obuium interfecit, & responsum in Pythone, de suscipienda prole patri datum compleuit, & ad exitum perduxit.	οὕτω δὲ μοῖρ', ἅ τε πατρώιον τῶνδ' ἔχει τὸν εὔφρονα πότμον θεόρτῳ σὺν ὄλβῳ, ἐπί τι καὶ πῆμ' ἄγει παλιντράπελον ἄλλῳ χρόνῳ, ἐξ οὗπερ ἔκτεινε Λᾶϊον μόριμος υἱὸς συναντόμενος. ἐν δὲ Πυ- θῶνι χρησθὲν παλαίφατον τέ- λεσσεν.	*Sic & fatum, quod paternam hanc habet iucundam sortem cum diuitijs à Deo profectis, aliquam etiam cladem adducit in contrarium versam alio tēpore. Ex quo interfecit Laium fatalis filius occurrens, & in Pythone editum oraculū vetus perfecit.*

οὕτω δὲ μοῖρα. Tertium Oedipi exemplum adducit, ex eadem consanguinitate desumptum. Nam Laius Oedipodis pater à Phœnice originem duxit, Phœnix fuit Cadmi frater, vterque filius Agenoris. Exemplum datur familiare & domesticum, quia magis afficit animum. μοῖρα verte *fatum*, vel, *diuina prouidentia*: cuius ministra dicitur τύχη, *fortuna*, seu *casus*. Et certè, cùm poëta rerum

rum regimen non casui, sed Deo semper antehac tribuerit, facilè sentio hanc etiam ipsius hoc loco esse mentem.

ἅ τε πατρώϊον. Ad genus Theronis, ad Oedipum præcipuè, eiusque filios, proximè sequenti stropha refert hæc dicta. Nam maiores Oedipi diuites ac fœlices fuêre, sed à Laio quem filius Oedipus interfecit, calamitas initium duxit. Dilucidè prosa sic efferas poëtæ verba. Οὕτως ἡ μοῖρα ἥτις συνέχει ταύτην εὐδαιμονίαν πατρῴαν, τὴν εὐεργετικὴν, σὺν ὄλβῳ θεοπέμπτῳ, καὶ τινὰ χείρονα, τινὰ βλάβην ἐπάγει ἐς τὸ ἐναντίον τετραμμένην.

τόνδε. Alij legunt in plur. genit. τῶνδε pro τούτων. Hoc est, *harum rerum*: sed puto commodiùs in accus. sing. legi τόνδε: vt iungatur cum πότμον. Nam cùm priùs exempla consanguineorum attulisset, & alia à proprijs majoribus depromere vellet, rectè dixit, *fatum quod regit hanc paternam, seu auitam fortunam*: referendo non solùm ad Laium, cuius, & Cadmi genus refertur ad Agenorem.

θεόρτῳ. Scholiastes, & post eum Aretius, exponit, ὑπὸ θεοῦ ὀρθουμένῳ *qui à Deo regitur*: ac si θεόρτος fieret à Θεὸς & ὀρθόω. Sed fit à Θεὸς, & ὄρτος. Istud inusit. ab ὄρω, seu ὄρνυμι. vt sit ὃν ὁ Θεὸς ὀρίνει καὶ δίδωσι. sicut exponit & Scholiastes.

παλιντράπελον. Hoc est ἀντιτετραμμένον, ἐναντίον. Nam πάλιν sign. *in contrarium* & τράπελος, à τρέπω *verto*: quasi *in contrarium versus*: vnde Triclin. interpretatur εἰς τοὐναντίον τετραμμένος.

ἐξ οὗπερ. Facti illatio. Et περιφραστικῶς Oedipum non nominans, notat per μόριμος υἱός. Vide hanc historiam fusè in Oedipode tyranno: & summam in Lexicis vulgatis scriptam inuenies.

ἐν δὲ Πυθῶνι. Hoc est, τὸ πάλαι χρησμῳδοτηθὲν ἐν Πυθῶνι παρ' Ἀπόλλωνος, ἐπὶ πέρας ἤγαγε, πατροκτονήσας Λάϊον Οἰδίπους. Vox τέλεσσεν, dicitur gemin. σ. & negl. augm. pro ἐτέλεσεν. Oraculum quò respicit, à Scholiaste sic refertur. Μὴ σπεῖρε παίδων ἄλοκα δαιμόνων βίᾳ. *Noli serere liberorum sulcum inuitis Dijs.* Adscribam & illud quod refert Leonicerus.

Λάϊε Λαβδακίδη, παίδων γένος ὄλβιον αἰτεῖς.
Δώσω τοι φίλον υἱόν. ἀτὰρ πεπρωμένον ἐστὶ,
Σοῦ παιδὸς χείρεσσι λιπεῖν φάος. ὡς γὰρ ἔνευσε
Ζεὺς Κρονίδης, Πέλοπος στυγεραῖς ἀραῖσι πιθήσας.
Οὗ φίλον ἥρπασας υἱόν. ὁ δ' ηὔξατο σοὶ τάδε πάντα.

Sic versum versu reddo.

Laie Labdacida, prolem petis ipse beatam.
Filius en dabitur tibi, quem te lumine vitæ
Fata iubent priuare: dedit Saturnius atris
Hoc precibus Pelopis: natum quia dempseris illi.
Hinc peperit tibi tanta suis incommoda votis.

περίφρασις.	στροφὴ γ. κῶλ. ιδ.	μετάφρασις.
Quod scelus acribus ocu-	ἰδοῖσα δ' ὀξεῖ' Ἐριννὺς	*Sed inuita acre E-*

πέφνεν ἑοῖ σὺν ἀλλαλο-
φονίᾳ γένος ἀρήϊον.
λείφθη δὲ Θέρσανδρος ἐ-
ριπέντι Πολυνείκει,
νέοις ἐν ἀέθλοις,
ἐν μάχαις τε πολέμου
τιμώμενος. Ἀδραστιδᾶν
θάλος ἀρωγὸν δόμοις,
ὅθεν σπέρματος ἔχον-
τα ῥίζαν, πρέπει
τὸν Αἰνησιδάμου
ἐγκωμίων τε μελέων
λυρᾶν τε τυγχανέμεν.

rinnys interfecit ipsi per mutuam cædem, prolem Martiam: relictúsque est Thersander interfecto Polynici, iuuenilibus in certaminibus, & in pugnis belli honoratus, Adrastidum germen auxiliare domui: à quo seminis habentem radicem, decet filium Aenesidami encomiastica carmina lyrásque consequi.

lis intuita Erinnys, Eteoclem & Polynicem parricidæ Oedipi filios, de regno alternatim tenendo dissidentes, & litem singulari certamine dirimere intendentes, bellicosos viros cæde mutua peremir. Occiso autem Polynici superstes fuit Thersander, ex Argia Adrasti filia natus, qui in iuuenum tutis certaminibus, & periculosis belli conflictibus honorē est consequutus. Et Adrasti aui materni familiæ fuit vindex, quando cum Diomede facta in Thebanos expeditione, vterque parentibus illatam iniuriam vltus est. Ex cuius stirpe originem ducentem. Theronem Aenesidemi filium, decet conuenitque à me poëta carmen encomiasticum, ac lyræ accommodandum obtinere.

ἰδοῖσα δ' ὀξεῖ' Ἐρινύς. Dicit *ἰδοῖσα.* Dor. pro comm. *ἰδοῦσα.* Sume *ὀξεῖα* pro aduerb. *ὀξέως*, non pro epitheto, quanquam id tolerabile esset. Sic Hesiodus *ὀξέα καὶ λιγέως ἰαχεσκεν*: Idémque *ὀξεῖα χέλιμος.* Fit ab *ὀξύς.* Græcis *Ἐρινὺς* dicitur quæ *furia* Lat. ab *ἔρις.* & *νοῦς.* Hic autem trium illarum furiarum vnam intellige Tisiphonē, quæ cædem per iram, vel odium, vel aliter patratam vlcisci credebatur.

πέφνεν ἑοῖ σὺν. Hoc est. *ἀνεῖλεν αὐτῷ δι' ἀλληλοφονίας γονέας καὶ πολεμικοὺς υἱούς.* Dicitur *πέφνεν* negl. augm. pro *ἔπεφνεν.* Imperf. verbi poët. *πέφνω* pro comm. *κτείνω, φονεύω,* Deinde *ἑοῖ* poët. pro *οἱ*, hoc est, *αὐτῷ.* Est & Dor. *ἀλλαλοφονία* pro comm. *ἀλληλοφονία.* Sume *ἀρήϊον* poët. & Ion. pro *ἄρειον* ab *ἄρης.* *Mars.* Vide Statij Thebaidem, de conflictu Eteoclis, & Polynicis.

λείφθη δὲ Θέρσανδρος. Thersander fuit Polynicis filius ex Argia, teste Statio, qui vnà cum cæteris Græcorum principibus ad Troiam nauigauit, & in equo ligneo delituit. Vnde 2. Aen.

Læti se robore promunt,
Thersandrus, Sthenelusque duces.

Hic in Mysia cæsus à Telepho interijt.

ἐριπέντι. Poët. pro *πεσόντι.* Part. Aor. 2. *ἤριπον* verbi *ἐρείπω.* poët. pro *πίπτω.* quasi *εἰς ἔραν πίπτω.*

νέοις ἀέθλοισιν. Encomium à strenuitate, tum in certaminibus, quibus iuuenes exercebantur citra periculum vt ea essent tanquam belli præludia, ad vires roborandas, & dexteritatem pariendam: tum in prælijs bellicis, quorum duo suppetunt exempla. Vt quum Thersander & Diomedes Thebas exercitu oppresserunt in cæsorum parentum vltionem. Et quum Thersander ex Thebis quinquaginta naues duxit ad Troiam, vt testatur Dictys: vbi eum se fortem præbuisse, hoc solum arguit, quòd selecti fuerant duces præstantis-

ſimi, ad ligneum equum ingrediendum.

ἐν μάχαις πολέμου. Sic loquitur ad differentiam pugnarum illarum quæ in certaminibus & ludis exercentur. *μάχη* eſt Lat. *conflictus*, ſeu *prælium*. Et *πόλεμος* tempus durantis expeditionis, vt Lat. *bellum*.

Ἀδραστιδᾶν. Rectè matronymicum vocabulum hoc appellaueris. Nam Argia mater Therſandri, fuit Adraſti filia. Doricum eſt *Ἀδραστιδᾶν* pro *Ἀδραστιδῶν.* Qui genitiuus non eſt circunflectendus, quia fit a fœminino *Ἀδραστὶς*: ad differentiam genitiui nominis maſculini *Ἀδραστίδης.* Non malè iudicaueris, ſi dicas genit. plur. pro ſingulari *Ἀδραστίδος* poni, vt ſic reddatur ſenſus, *Germen Adraſtiadu*, hoc eſt, *Argiæ Adraſti filiæ*. Sic Scholia.

θάλος ἀρωγόν. Quia Therſandet & Diomedes vlti ſunt parentum iniurias à Thebanis illatas. Nam cùm Tydeus & Adraſtus, ille Diomedis pater, hic Therſandri maternus auus, Polynici aduerſus fratrem opem ferrent, Tydeus à Melanippo quodam Thebano cæſus eſt, & Adraſtus magno cum detrimento in regnum redijt.

ὅθεν σπέρματος. Nimirum Theronis majores, qui genus à Laio ducunt; ſi legas *ἔχοντι* Dor. pro comm. *ἔχουσι.* Sed arridet mihi Schmidij lectio, qui ſcribit *ἔχοντα* & refert ad *τὸν Αἰνησιδάμου.* Nam ſic clarior eſt ſenſus. Metaphor. dicit *ῥίζαν.* Habes enumerationem majorum Theronis in ſuperioribus.

πρέπει τ̃ Αἰνησιδάμου. Epanodos ad Theronis commendationem: quem periphraſticè deſignat per Aeneſidami filium. Comm. dices *Αἰνησίδημος* ſed Dor. *Αἰνησίδαμος. λυρᾶν.* genit. Dor. pro *λυρῶν.* & *τυγχανέμεν* pro *τυγχάνειν.*

ἐγκωμίων. Poëticum & Pindaricum vocabulum *ἐγκώμιος* pro comm. *ἐγκωμιαστικός.* q. d. vt rectè exponit Aemilius Portus, *τυγχάνειν μελέων καὶ ἡδέων ἐπῶν, ἀφ' ταῖς λύραις ᾄδεται πρὸς τὸ ἐγκωμιάζειν τὸν ἐγκωμίων ἄξιον.*

λυρᾶν τε. Quia nunc lyram dicit, quam antè *φόρμιγγα* vocauit initio, in *ἀναξιφόρμιγγες*, quæritur an idem ſint lyra, & cithara. Reſpondeo neceſſariò idem eſſe Muſicum organum apud Pindarum, quod nunc lyram, nunc *φόρμιγγα*, vt *Δωρίαν φόρμιγγα* ſuperiore Oda, vocat. Ipſe etiam interpres vbique ferè lyram per citharā exponit. Id etiā videtur arguere Horatius quum hunc locū imitatur.

Quem virum, aut heroa lyra. &c.

Id ipſum arguit hæc phraſis quæ extat apud Athenæum. lib. 14. Dipnoſoph. Vbi de Clinia agens dicit *ἐκιθάριζε τῇ λύρᾳ.* Item Ariſtoph. verba in Nebulis.

Πρῶτον μὲν αὐτὸν τὴν λύραν λαβόντ' ἐγὼ κέλευσα,
Ἆσαι Σιμωνίδου μέλος τ̃ κειὸν ὡς ἐπίχθη,
Ὁ δ' εὐθὺς ὡς ἀρχαῖον εἶναι ἔφασκε τὸ κιθαρίζειν.

Quo loco, & Athenæi, ſi lyra & cithara diuerſa eſſent, *λυρίζειν* erat dicendum, non *κιθαρίζειν.* Verùm Anaxilas *λυροποιὸς* Dipn. Athen. l. 14. videtur lyram à cithara diſtinguere, hiſce verſibus.

Ἐγὼ δὲ βαρβίτους, τριχόρδους, πηκτίδας,
Κιθάρας, λύρας, σκινδαψοὺς ἐξηρτυόμην.

At hoc nihil obſtat quo minus hoc firmum maneat, hæc duo idem eſſe apud Pindarum, ſiquidem ea confundere ſolet, nullúmque diſcrimen notāt ſcholia.

Quicquid id est, si non idem fuêre lyra, & cithara, saltem admodum vicina extitêre, siquidem λυρικὸς, λυρῳδὸς & κιθαριστὴς idem sunt.

παράφρασις.

Nam in Olympia victoriã quadrigis est adeptus, & præmium inde reportauit. Præterea in Pythijs & Isthmijs, cõmuni studio educati equi ab ipso eiusdémque hæreditatis consorti fratre, communem etiam vtrique, victoriæ quadrijugo curru, duodecies ad metam circumacto partæ, gloriam cõpararunt. Res autem est iucunda, & ad dispellendam molestarum curarum nubẽ valida, suscepti certaminis successus. Nec parum accedit opis ex opibus, viris virtute præditis: quarum subsidio eorum generosus animus ad res præclaras capessendas excitatur magis, vnde occasionem & opportunitatem variarum rerum oblatam amplectitur (Cuius luculentum præbes exemplum, quum tu ad virtutem natus, & opibus instructus, equos aluisti, Olympia decertasti, quæ sequuta est victoria, comitata corona, perennis honor additus.) Sic comite virtute opulentia dat res præclaras indagare.

ἀντιστρ. κω. ιδ'.

Ὀλυμπίᾳ μὲν γὰρ αὐτὸς
γέρας ἔδεκτο. Πυθῶνι
δ' ὁμόκλαρον ἐς ἀδελ-
φεὸν,
Ἰσθμοῖ τε, κοιναὶ χάρι-
τες ἄνθεα τεθρίππων
δυωδεκαδρόμων
ἄγαγον. τὸ δὲ τυχεῖν
πειρώμενον ἀγωνίας,
παραλύει δυσφρόνων.
ὁ μὰν πλοῦτος ἀρεταῖς
δεδαιδαλμένος
φέρει τῶν τε καὶ τῶν
καιρὸν, βαθεῖαν ὑπέχων
μέριμναν, ἀγροτέραν.

μετάφρασις.

Nam apud Olympiam ipse præmium accepit. Apud Pythonem autem eiusdem sortis participem ad fratrem: & apud Isthmum communes gratiæ flores quadrigarum duodecim cursus cõficientiũ attulerũt. Experientẽ autẽ certamen potiri, liberat à tristibus curis. Diuitiæ etiã virtutibus ornatæ afferunt horum atque illorũ opportunitatem, profundam sustinentes solicitudinem, indagatricem.

Ὀλυμπίᾳ γὰρ αὐτὸς. Ratio quare Theronem laudari conueniat: tum quia propriam in Olympijs, tũ quia cum fratre communes in Pythijs & Isthmijs victorias obtinuit. Hoc est quod prosa diceres, αὐτὸς μὲν γὰρ Ὀλυμπιονίκης γενόμενος ἆθλον ἤρατο. Vel. κατὰ τὴν Ὀλυμπίαν βραβεῖον ἐδέξατο.

Πυθῶνι δὲ. &c. Sic prosa loquaris. Ἐν τῇ Πυθῶνι δὲ, καὶ τῷ Ἰσθμῷ, κοινὰν ἵππων χάριτες, ἐς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, τὸν ὁμόκληρον, ἐξαίρετα βραβείων ἄνθη ἤγαγον. Notanda ellipsis præpositionis ἐν. ὁμόκλαρος. Dor. pro comm. ὁμόκληρος: ex ὁμοῦ *simul.* & κλῆρος *sors, hæreditas.* ἀδελφεὸν poët. pro ἀδελφόν.

ὁμόκλαρον ἐς ἀδελφεὸν. Vel quia Theron & Xenocrates, ex eadem familia fuêre, vel quia eodem præmio donati, vel quòd communes equos ad ea certamina miserint. Vel quòd communi sorte soleant fratres adire hæreditatem. ἔδεκτο pro ἐδέδεκτο.

ἄνθεα. Metaphorica vox, qua brabea, vel victoriam significat.

δυωδεκαδρόμων. Compositum vocabulum ex δυώδεκα *duodecim*, & δρόμος *cursus*, Nam quadrigæ duodecies se ad metam circumagebant, vnde, sequenti Oda, metam vocat δωδεκάγναμπτον, quòd toties ad eã currus flecteretur. & δρόμος dictus etiam est δωδεκάκυκλος. Ausonius tamen Epitaphio 35. cursum definit septenario.

Prosphore clamosi spatiosa per æquora Circi,
Septenas solitus victor adire vias.

Et Seneca Epist. 30. quum narrat se frequenter inuisisse hominem sibi charum & decrepitum, vt sciret, nunquid cum corporis viribus minueretur etiam animi vigor: qui sic crescebat illi, quomodo manifestior notari solet agitatorum lætitia quum septimo spatio palmæ appropinquant. Lætitia agitatorum videtur hic eorum esse, qui in certamine Olympiaco agitant quadrigas omnium proximè ad metam.

τὸ δὲ τυχεῖν. A fructu, & victoriæ bono cõsequenti laudat Theronem. Dicitur autem ei qui certamen expertus vincit, tristes abigi curas, siue eas suscepit studio vincendi, cùm dubitet de successu: siue eas aliunde ortas sustinet. Quis enim molestiarum nubem non discutiat, quum sibi ex palma certaminis, lumen honoris exurgit? Fortè autem respicit ad ea dissidia quæ mouerat Hieron Syracusanus, quorum molestiam, successus huiusmodi deleat. Hanc sententiam prosa sic efferres, τὸ δὲ ἐπιτυχεῖν καὶ νικῆσαι ἀπειρασάμενον ἀγῶνος, τῶν δυσκόλων φροντίδων ἀπολύει.

παραλύει δυσφρόνων. Hoc exprimi etiam potest per illa Hesiodi verba ἐλύσατο δυσφροσυνάων. Qui vt δυσφροσύνην vocat *curas molestas*: sic easdem δυσφρόνα Pindarus. ex δὺς *difficultatem* significante & φρὴν *mens*: cui voci δύσφρων, oppon. εὔφρων, & τῇ δυσφροσύνῃ, ἡ εὐφροσύνη.

ὁ μὰν πλοῦτος. Commendatio Theronis à diuitijs: quas cùm habuerit cum virtute coniunctas, opportunitatem rei bene gerendæ attulerunt. Primùm quidem ad alendos equos sumptus suppeditarunt: deinde animus viri generosus ad res præclaras veluti certamina Olympica, possessorem earum impulit: hinc obtigit victoria: ex victoria manauit honor. Itaque diuitiæ comite virtute harum atque illarum rerum opportunitatem Theroni attulerunt, ἱπποτροφίαν, τὸ ἐν Ὀλυμπίᾳ ἀγωνίζεσθαι, τὸ νικᾶν, τὸ ἆθλον καὶ βραβεῖον δέχεσθαι, τὸ τιμᾶσθαι. Sic intellecta verba Theroni applicabis, vt par est. Neque id obstabit quominus sit generalis sententia. μὰν Dor. pro μὴν.

δεδαιδαλμένος. Poëticè pro κεκοσμημένος. De verbo δαιδάλλω, vide superiore Oda in δεδαιδαλμένοι μῦθοι Huc refer sententiam Callimachi citatam prima antistropha in his, ἔρεπε μόρσιμος αἰών.

φέρει τῶν τε, καὶ τῶν. Laudat honesti viri diuitias à multiplici vsu quem præbent. Quod quamquam in Theronis exemplo ostendimus, obiter tamen ornatus gratia paucula addemus. Primùm ad animi bona faciunt diuitiæ. Nam ἡ πενία κωλύει πρὸς τὸ φιλοσοφεῖν, ὁ δὲ πλοῦτος ἐς ταῦτα χρήσιμος. Item ad pietatem & beneficentiam exercendam, vt docet Theocritus in Charitibus. Δαιμόνιοι τί δὲ κέρδος ὁ μυρίος ἔνδοθι χρυσός: &c. Deinde ad bona corporis, & vitæ humanæ necessaria. Nam ex diuitijs, Menandro* teste, πάντα σοι γίνονται, ἀγρὸς, οἰκίαι, θεράποντες, ἀργυρώματα, φίλοι, δικασταί. Tandem ad externa, vt ad honores. Etenim vt omnium patet oculis, eximij ac diuites in rebuspubl. ad dignitatum gradus euchi solent.

βαθεῖαν ὑπέχων μέριμναν Posset aliquis prima fronte arbitrari hoc referendum esse ad curas quas in bonis tuendis diuites sustinent. Sed qui vocem ἀγροτέραν statim sequentem expendet, videbit hoc intelligendum de studio rerum præ-

clararum, quo ſemper flagrant & obſtringuntur eximij virtute opibúſque viri, ideóque in profundam ſolicitudinem immerguntur. Idcirco cum interpretibus Pindaricam hanc vocem ἀγροτέραν expone ἀγρευτικὴν τῶν καλῶν *rerum honeſtarum indagatricem*. Neque enim locus hic alium ſenſum admittit: ſiquidem diuitiarum cum virtute coniunctarum laudes complectitur. Solicitudo verò, quam faceſſit hominum animis opum poſſeſſio, eſt vitioſa, ob eámque vituperantur diuitiæ. De vocabulo ἀγροτέρα alio ſenſu alibi dicemus.

παράφρασις.

Ac tum homini verum lumen affert, adeò vt quemadmodum ſtella præfulgida noctu micat inter ſydera: ſic ille inter diuites cęteros ſit maximè conſpicuus. Huiuſmodi autem diuitiarum poſſeſſor nouit quid poſt vitæ huius curriculum ſit futurum. Nimirum impias animas quæ ſe inemẽdabiles in hac vita prę buerunt, ſcelerum pœnas poſt mortem expendere. Et apud inferos iudicem eſſe, qui nulla gratia infirmandam iudicij neceſſitatem & ſententiã pronuntiãs pœnas illis infligit.

ἐπῳδ. κώλ. ι.

ἀστὴρ ἀρίζηλος, ἀλαθινὸν
ἀνδρὶ φέγγος. εἰ δέ μιν ἔχει
τις, οἶδεν τὸ μέλλον,
ὅτι θανόντων μὲν ἐν-
θάδ' αὐτίκ' ἀπάλαμνοι φρέ-
νες
ποινὰς ἔπ[illegible]. τὰ δ' ἐν τᾷ-
δε Διὸς ἀρχᾷ
ἀλιτρὰ, κατὰ γᾶς δικά-
ζει τις, ἐχθρᾷ λόγον φράσαις
ἀνάγκᾳ.

μετάφρασις.

Quę diuitiæ ſunt *ſtella præfulgida, verum homini lumen. Quòd ſi eas habet aliquis, nouit futurum quòd mortuorum hic mox intractabiles mentes, pœnas luunt: & quæ* fiunt *in hoc Iouis imperio ſcelera, ſub terra iudicat aliquis, inimica ſententiam pronuntians neceßitate.*

ἀστὴρ ἀρίζηλος. Commendationem verarum opum amplificat, quum innuit diuites virtute ornatos inter alios micare, & verum lumen ex diuitijs capere: vt differentiam conſtituat inter ſplendorem adulterinum & inanem improborum diuitum, qui veluti mala marſupia, tanti fiunt quantum pecuniæ continent: & verum illum proborum diuitum, quibus diuitiæ ſunt tanquam adminiculum ad faciliùs ſuum lumen virtuti vindicandum. Eſt autem ἀλαθινὸν. Dor. pro comm. ἀληθινόν. Hanc phraſin proſa ſic reddas. πλοῦτος ἀρετῇ ὀπαδὸς, ὡς ἀστὴρ ἐστὶν ἔκδηλος, ἀληθινὸν φῶς τοῖς ἀνθρώποις.

εἰ δέ μιν ἔχει τις. Ex ijs commoditatibus quæ ex diuitijs virtutem comitem habentibus, & cum profunda ſolicitudine res magnas indagantibus naſcuntur, hanc vnam omniúmque maximam profert, ſcilicet notum eſſe, fore vt qui improbè vixerunt, poſt mortem plectantur in inferis: qui verò ſeſe à ſceleribus continuerunt, beatiſſima quiete potiantur. Sed qui ſcit illud diues & virtute præditus? quia didicit etiam bene agere: docente conſcientia, ὅτι ἐσθλῷ ἀνδρὶ ἐσθλὰ καὶ δίδωσι Θεὸς, Κακοῖς τὸ θεῖον τοὺς κακοὺς πρὸς τὴν δίκην. Quod non nouit diues improbus: qui vel animum cum corpore emori putat, atque ita nullas de ſceleratis pœnas poſt mortem ſumi: vel nulla mali conſcientia torquetur: quod ſi ipſi accideret, diuinam vltionem pertimeſceret: vel quia, peior

Epicureo, nullo numine res humanas regi credit. Aretius hanc sententiam pro digressione sumit, ad pœnas diuitijs abutentium. Sed malim cum Leonicero sumere ista verba pro amplificatione à fructu diuitiarum virtutibus ornatarum.

εἰδὼς τὸ μέλλον. Hoc est Ὃς ἔχει τόνδε μετὰ τῆς ἀρετῆς πλοῦτον, ὁρᾷ καὶ πρὸς τὸ μέλλον, ὅτι αἱ ψυχαὶ αἱ ἐν ζωῇ ταύτῃ ἀδιόρθωτοι, τῶν θανόντων ὅτι τάχιστα δίκας διδοῦσι. Porrò ἀπάλαμνος, rectè exponitur à Triclinio per ἀδιόρθωτος, & ἀπαιδαγώγητος: quia praui adeò natura sunt plerique, vt sit πρὸς ἐκείνους μηδὲν παλαμᾶσθαι ἢ μηχανᾶσθαι ἀδύνατον. Alioqui ἀπάλαμνος dicitur *imbellis, imperitus* &c.& interseritur ν. Consule sextum Aeneidos, vbi sceleratorum pœnas, & piorum præmia describuntur. Passim etiam apud authores sententiæ in hanc rem occurrunt.

τὰ δ' ἐν τᾷδε. hoc est καὶ ὅτι δικαστής τις ἐστὶν ἐν ᾅδου, ὅστις τὴν τιμωρίας λόγον ἀποφαίνει, μηδένα μηδενὸς ἔχων λόγον, καὶ δικάζει τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ ἡμαρτηκότας. Iouis imperium est κόσμος, qui in sortem obtigit ipsi. Nam terra in qua, cœlum sub quo viuimus, Ioui: mare Neptuno: Orcus Plutoni in partem hæreditatis obuenit, vt ferunt fabulæ. τᾷδε ἀρχᾷ Dor. pro comm. τῇδ' ἀρχῇ.

δικάζει τις. Nullum definit iudicem: sed illi sunt, Pluto, Minos, Aeacus, Rhadamanthus, cuiuis notissimi ex poëtis. γᾶς. Dor. pro comm. γῆς.

ἐχθρᾷ ἀνάγκᾳ. Dor. pro comm. ἐχθρᾷ ἀνάγκῃ. Sic cum Triclinio, & Lambino in 3.Od.l.1. Carm. Horatij, sententiam illam iudicis inferorum aduersus improbos & sceleratos, vocari iudico, quia iudicium illud nulla ratione potest infirmari, nulla gratia inflecti, nullo denique pretio corrumpi. Et vt Triclinius inquit, διότι ἀπαραίτητόν ἐστι τὸ ἐκεῖ δικαστήριον, καὶ διότι οὐδεὶς ἐκεῖ φίλος. Videtur etiam sumi posse pro ἀναγκαίᾳ ἔχθρᾳ, hoc est *necessario odio*, quo iudices sententiam in sceleratos pronuntiant. Neque enim fieri potest quin incorrupti iudices corruptissimos homines oderint. Etiam ἐχθρὰ ἀνάγκα potest exponi per Horatij verba, *sæua necessitas*. Od.35.l.1.

Te semper anteit sæua necessitas.

παράφρασις.

Bonis contrà, bene esse, quibus noctu pariter, pariterque interdiu Solis perpetua fax lucem præbet: atque ab omni labore immunem vitam degunt: neque ipsis opus est robore manuum terram colere, & nauicularium exercere, quo vitata pauperie necessarium victum comparent. Iidemque fideli iuramento, & pietate delectati, apud Plutonem & Proserpinam honoratos Deos omni mœrore vacuum æuum

στροφὴ δ'. κῶλ. ιγ'.

ἴσον δὲ νύκτεσσιν αἰεὶ,
ἴσα δ' ἐν ἁμέραις ἅλι-
ον ἔχοντες, ἀπονέστερον
ἐσλοὶ νέμονται βίο-
τον, οὐ χθόνα ταράσσον-
τες ἀλκᾷ χερῶν,
οὐδὲ πόντιον ὕδωρ,
κεινὰν παρὰ δίαιταν. ἀλ-
λὰ παρὰ μὲν τιμίοις
Θεῶν, οἵτινες ἔχαι-
ρον εὐορκίαις,
ἄδακρυν νέμονται
αἰῶνα. τοὶ δ' ἀπροσόρα-

μετάφρασις.

At æqualiter noctu semper: æqualiter etiam interdiu solem habentes, non laboriosam boni degunt vitam: terram non turbantes robore manuum, neque marinam aquam, inopem propter victum. Sed apud honoratos Deos illi *qui gaudebant fidelitate in iureiurando, illachrymabili fruuntur æuo. Alij au-*

transfigunt. Alij verò nimirum mali & impij, pœnis visu horrendis addicti, grauissimum sustinent cruciatum.

τον ὀκχέοντι πόνον.

rem visu horrendum tolerant cruciatum.

ἶσον δὲ νύκτεσσιν. Opponit bonorum fœlicitatem infœlicitati malorum: & vt his labores & cruciatus sunt sustinendi quàm in vita maiores & sæuiores: sic illis paratus est tranquillitatis portus aliquis. Videtur Pindarus in his respicere ad Elysios campos. De quibus vide Homer. Odyss. l.4. Hanc in sententiam Pindari Valer. Flaccus in Argon. ait.

Lucet via latè
Igne Dei, donec syluas & amœna piorum
Deueniant, campósque, vbi Sol, totúmque per annum
Durat aprica dies.

Νύκτεσσιν Poët. pro νυξὶ. Metri causa αἰεὶ, pro comm. ἀεὶ. ἁμέραις Doricè pro ἡμέραις.

ἀπονέστερον. hoc est οἱ ἀγαθοὶ καὶ εὐσεβεῖς βίον ἄπονον διάγουσι. Est autem Pindaricus comparat. ἀπονέστερον, pro comm. & regulari ἀπονώτερος q.d. *minùs laboriosus*. sed ad sensum exprimendum conijcere oportet simplicius sumendum pro *laboris expers* vel *non laboriosus*.

ἐσλοί. Dor. pro comm. poët. ἐσθλοί.

οὐ χθόνα ταράσσοντες. hoc est οὐ γεωργοῦντες, siue τὴν γῆν οὐκ ἐργαζόμενοι, οὔτε τῇ ναυτιλίᾳ χρώμενοι. Sicut dixit Herodotus ναυτιλίῃσι χρέωνται. *nauicularium exercent*, vt Valla interpretatur.

κεινάν. Dor. & poët. primùm inserto, ι. metri causa: deinde mutato η. in α. Iliad. γ. κεινὴ τρυφάλεια. *vacua galea*. Grauis scribendus in vltima ad differentiam accusat. fœm. pronom. κεῖνος. si scriberetur κεῖναν, esset accusat. fœm. Doricus pro ἐκείνην. Hunc locum quodammodo interpretatur Horatius. Epist. 1. l. 1. epist.

Impiger extremos currit mercator ad Indos,
Per mare pauperiem fugiens, per saxa, per ignes.

παρὰ μὲν τιμίοις. Hellenismus elegans pro τιμίοις Θεοῖς. Intellige Deos infernos, Plutonem & Proserpinam.

εὐορκίαις. Virtutem vnam proponit pro multis alijs. Neque enim non intelligit in genere τοὺς εὐσεβεῖς τρόπους, καὶ τὴν δικαιοσύνην.

τοὶ δ' ἀπροσόρατον. Opponit bonorum conditioni conditionem sceleratorum: quorum cruciatum vocat ἀπροσόρατον, quasi μὴ προσβλέπεσθαι δυνάμενον, *cuius aspectum ferre non possis*. De horrore inferorum vide Tibull. Eleg. 3. lib. 1. & Statium l. 4. Thebaidis. vide etiam Plutarchum. Poët. est vox & Pindar. ἀπροσόρατος. pro qua diceres δυσόρατος.

ὀκχέοντι. Dor. & poët. pro ὀχέουσι: addito κ. metri causa, & mutato ου. in ον. Igitur ὀκχέω. pro ὀχέω vt & ab eodem Pindaro ὄκχος pro communi ὄχος. Metaphora sumpta à vehiculis.

Qui-

παράφρασις. | ἀντιστρ. κωλ. ιδ'. | μετάφρασις.

Quicunque autem ad tertiã vsque metempsychosim, in vtróque loco commorati, in mundo dum vixerunt, in domo Plutonis, postquam vita functi sunt, omnino ab iniustis facinoribus abstinuerunt, & iustitiæ morúmq; honestati studuerũt: viam quam instituit Iupiter ad Saturni vrbem, qua beatorum ad insulam perueniendum, peregerunt, vbi refertam omnigenis delicijs vitam degunt animæ beatorum. Nam locum illum lenes Oceani auræ perflant, & flores aureo colore micantes ornant: quorum alij ab humo, alij pulchris ab arboribus producuntur, alios aqua educat: vnde monilia, corollásque componunt, quibus manus læti inuoluunt & implicant.

ὅσοι δ' ἐτόλμασαν ἐς τρὶς
ἑκατέρωθι μείναντες,
ἀπὸ πάμπαν ἀδίκων ἔχειν
ψυχάν, ἔτειλαν Διὸς
ὁδὸν παρὰ Κρόνου τύρσιν· ἔνθα μακάρων
νᾶσον ὠκεανίδες
αὖραι περιπνέοισιν· ἄνθεμα δὲ χρυσοῦ φλέγει,
τὰ μὲν χερσόθεν ἀπ' ἀγλαῶν δενδρέων,
ὕδωρ δ' ἄλλα φέρβει,
ὅρμοισι τῶν χέρας ἀναπλέκοντι καὶ στεφάνοις.

Quicunque autem sustinuerunt, ter fuerunt cõmorati, continere omnino ab iniustis animã, peregerunt Iouis viã ad Saturni vrbem, vbi beatorũ insulam Oceanides auræ perflant, floresque auri micant, alij quidem ab humo, alij *à pulchris arboribus: aqua autem alios educat, quorum monilibus manus implicant, & corollis.*

ὅσοι δ'. Vitam beatorum in fortunatis insulis describit: ac disertè dicit, fœlicem illum locum pertinere ad viros bonos, qui ad tertiam vsque metempsychosim probè in terris vixerunt. Huius opinionis authores primi putantur Aegyptij, apud quos versatus est Pythagoras, qui in Græciam eam introduxit. De qua vide Diogenem Laërtium in Pythagora. Platonem in Menone, Phædone, Phædro, & Gorgia. Hoc dogma paucis declarat Ouid. lib. 15. Metamor.

Morte carent animæ, semperq; priore relicta
Sede, nouis domibus viuuntq; habitantq; receptæ.

& Virgilius Aeneid. 6.

animæ quibus altera fato
Corpora debentur, Lethæi ad fluminis vndam,
Securos latices & longa obliuia potant.

& eodem lib.

Has omnes vbi mille rotas voluêre per annos,
Lethæum ad fluuium Deus euocat agmine magno,
Scilicet immemores supera ut conuexa reuisant,
Rursus vt incipiant in corpora velle reuerti.

ἐτόλμασαν. Doricè pro ἐτόλμησαν. à τολμάω, in significatione τοῦ τλάω, seu καρτερέω. *sustineo.* vt 2. de Rep. Plat. τολμήσειεν ἀπέχεσθαι τῶν ἀλλοτρίων *sustineat ab alienis abstinere.* Sic prosa periodum hanc efferas. ὅσοι δ' ἐκαρτέρησαν ἄχρι τρίτης μετεμψυχώσεως ἐν ἑκατέρῳ τόπῳ μένειν, δηλαδὴ τῷ Ἅιδου, καὶ τῷ κόσμῳ, τῆς ἀδικίας παντελῶς ἀπεχόμενοι, ἐπορεύθησαν ὁδὸν ἣν ὁ Ζεὺς ἔταξε πρὸς τύρσιν Κρόνου.

ἀπὸ πάμπαν. Tmesis notanda : nam referendum illud ἀπὸ ad sequens ἔχειν, cum quo debet componi, vnúmque vocabulum constituere, ea significatione qua vsurpatur Il. α. λοιμοῖο βαρείας χεῖρας ἀφέξει.

à peste manus graues abstinebit.

& apud Hesiod.

ὕβριν γὰρ ἀτάσθαλον οὐκ ἐδύναντο ἀλλήλων ἀπέχειν.

à mutua iniuria sibi temperare non poterant.

ἔτειλαν ὁδὸν. Pindarica phrasis pro ὁδὸν ἤνυσαν, seu ἐπλείωσαν, καὶ τὴν πορείαν ἐπερεύθησαν: siue, vt Scholia habent, ἔτειλαν pro ἐστάλησαν, & Triclinius. ἐστείλαντο. Ita vt τὸ τέλλειν, quodammodo dicere possimus vsurpatum hic per aphæresin, pro verbo στέλλειν. Quod fieri posse testantur lexicographi : sed nullo nituntur exemplo.

Διὸς ὁδὸν hoc est ἣν ὁ Ζεὺς ἔταξε, seu προὔνει. Innuit ergo Iouem ijs qui bene vixerunt, iustam mercedem retribuere, scilicet assignata sede in Saturni vrbe, vbi sunt fortunatæ insulæ.

Κρόνου τύρσιν. Interpretare Κρόνου πόλιν. hoc est ἐν ᾗ ὁ Κρόνος ἔχει οἴκησιν. de voce τύρσις vide lexica. Ibi autem puto collocari Saturni vrbem, quia sub eo viguit ætas aurea, omnium bonorum ferax, qua sponte nascebantur omnia, qua cœli temperies innoxia, qua legibus nullis adstricti viuebant in otio & libertate. Qua de re lib. Platonis de regno lege. Hæc Saturni vrbs & insulæ fortunatæ, ipsissimum puta Ἠλύσιον πεδίον. Cuius descriptionem pete ex 4. Odyss. & confer cum hoc Pindari loco.

ἔνθα μακάρων νᾶσον. Subintellige hic ἐστιν. Et locum hunc ita redde, ἔνθα ἐστι μακάρων νῆσον, πλησίον ὧν Ὠκεανὸς ἡδείαις αὔραις περιπνεῖ. Eximiam hîc habes topographiam. Describitur enim illius insulæ mira fœlicitas, cuius commendatio tribus potissimum rebus constat : prima, quòd lenibus auris Oceani perflетur: secunda, quòd floribus aureis scateat, qui vel è terra, vel ex arbore, vel ex aqua surgunt: tertia, quòd iudicem Rhadamanthum habeat Saturni assessorem, ibíque sint viri clarissimi, Cadmus, Achilles, Peleus: aliíque. De his fortunatis insulis lege Luciani librum 2. de vera historia. & Zetzem in Hesiodi lib. 1. Operum, vbi quartum genus hominum describitur heroicum. Ibi enim Zetzes eleganter recitat fabulam fortunatarum insularum. Vide & quæ collegit Natalis Comes in Mythol.

ἄνθεμα. Vox est poëtica ἀνθέμων, pro ἄνθος comm. Aliàs nomen est herbæ de qua vide Theophrastum lib. 7. c. 13. histor. stirpium. Hi flores sunt rosæ, violæ, hyacinthi. vnde Tibullus de campis Elysijs,

Floret odoratis terra benigna rosis.

χρυσοῦ. hoc est χρυσοῖ *flores aurei.* hoc est *aurei coloris*, siue *pulchri & eximij.* Nam *aureum* figuratè dicitur pro *eximio* vt χρυσῆ Ἀφροδίτη.

φλέγει. hoc est λάμπει, vt apud Plutarch. in Romul. ὅπλοις φλέγουσι *armis fulgentibus.* vox passiua occurrit ea in significat. apud Pindar. Nem. Od. 10. & Isthm. 7. actiua pro φωτίζειν Od. Pyth. 5. Dicas igitur oratione prosa ἄνθεα δ' ὡς χρυσὸς στίλβει, seu λάμπει.

τὰ μὲν χερσόθεν. hoc est, τὰ μὲν ἐκ γῆς, τὰ δ' ἀπὸ δένδρων φυόμενα, ἄλλα δ' ἐν ὕδατι βεβρεγμένα. Ἀγλαῶν sume pro εὐθαλῶν.

ὅρμοισι τῶν. hoc est ἀφ' ὧν αὐτῶν ἀναπλέκουσι χερσὶν ὅρμους, καὶ στεφάνους. Sic vsus florum declaratur, ex quibus serta parãtur ad manus & capita, in lætitiæ & fœlicitatis signum exornanda. ὅρμοισι poët. pro ὅρμοις. χέρας metri causa pro χεῖρας. ἀναπλέκοντι. Dor. pro comm. ἀναπλέκουσι.

παράφρασις.	ἐπῳδ. κῶλ. ι.	μετάφρασις.
ex recto Rhadamãthi iudicis decreto, quem pater Saturnus, Rheæ supremam omnium Deorum sedem occupantis maritus sibi asciuit, & habet promptum assessorem. In hac beatorum insula recensentur Peleus & Cadmus, eóque mater Thetis, corde Iouis precibus exorato, transtulit filium Achillem.	βουλαῖς ἐν ὀρθαῖς Ῥαδαμάνθυος, ὃν πατὴρ ἔχει Κρόνος ἑτοῖμον αὐτῷ πάρεδρον, πόσις ὁ πάντων Ῥέας ὑπέρτατον ἐχοίσας θρόνον. Πηλεύς τε καὶ Κάδμος ἐν τοῖσιν ἀλέγονται. Ἀχιλλέα τ' ἔνεικ', ἐπεὶ Ζηνὸς ἦτορ λιταῖς ἔπεισε, μάτηρ.	*decretis in rectis Rhadamanthi, quem pater habet Saturnus promptum sibi aßeßorem, maritus Rheæ omnium supremum habentis solium. Inter hos Peleus & Cadmus recensentur, Achilleq́; trãstulit eò mater, postquam Iouis cor precibus flexit.*

βουλαῖς ἐν ὀρθαῖς. Commendatio iudicis ab æquitate iudicij consueta. Rhadamanthus, quia se iustitiæ obseruantissimum in vita declarauit, putatus est mortuorum iudex: de quo passim poëtæ. Dictus ἀπὸ τοῦ ῥεῖα *facilè* & δαμάω *domo*: quasi qui facilè domet, suóque imperio subijciat.

πάρεδρον. Ergo in iudicijs præsidere credebatur Saturnus, cui adiunctus esset consiliarius ob suam iustitiam Rhadamanthus. Sumptum à more Iudicum, qui suos habent assessores, cum quibus de judicio ferendo consultant: quorum dignitas appellatur παρεδρεία. Lat. *assessura*.

ὑπέρτατον πάντων. Omnium supremum occupare solium Rhea dicitur, quia Deorum omnium habita est mater. ἐχοίσας. Dor. pro ἐχούσης.

Πηλεύς. Hic fuit Aeaci inferorum iudicis filius, & inter beatos fortunatarum insularum incolas recensetùr, sine dubio singularem eius ob innocentiã. Nam cùm Chretheis filia Hippolyti, Acastíque vxor, eius amore capta fuisset, nec tamen ipsi, vt secum congrederetur, persuadere potuisset, apud Acastum accusauit, quòd suam pudicitiam tentasset. Eum idcirco ad Pelei montis verticem adduxit Acastus, atque vinctum feris laniandum reliquit. Sed eius innocentiæ misertus Iupiter, ensem per Vulcanum misit, quo se à feris tueretur. Deinde cùm ruptis vinculis in vrbem venisset, paucis comitantibus, Acastum debellauit, & imperio est potitus.

καὶ Κάδμος. Hic fuit Thebanorum rex, vir vt aiunt præclarus, cui Iupiter ob multas quas superauit difficultates, filiam Harmoniam nuptum collocauit. Hunc senem factum Iupiter ad Elysios campos cum vxore Harmonia misit, propter prudentiam & fortitudinem, qua laborum omnium victor

euaserat: quia Deus bonis fortibúsque viris adest in vita, & defunctis beatitudinem impertit.

Ἀχιλλέα τ'. Achilles ex Homero notissimus, à Pindaro inter Elysiorum camporum, seu fortunatatum insularum incolas collocatur: quod Thetidi matri fuit concessum.

ἐν τοῖσιν ἀλέγονται. Articulus τοῖσιν poët. pro τοῖς, & pro pronomine τούτοις. ἀλέγονται pro καταλέγονται, ἀριθμοῦνται. Hic præter vulgatas significationes, ἀλέγω accipitur pro ἀριθμῶ, καταλέγω. compositum ex α congregante & intendente, & λέγω. vide magnum Etymol.

ἔνεικε Poët. Aor. primus ἤνεγκα à verbo φέρω. μάτηρ. Dor. pro comm. μήτηρ.

λιταῖσι. hoc est ἱκεσίαις, εὐχαῖς *precibus, supplicationibus* Aliàs Λιταὶ Deæ finguntur à poëtis filiæ Iouis, de quibus Homerus lib. 9. Iliad.

παράφρασις.

Qui Hectorem prostravit, inexpugnabilem & incōcussam Troiç columnam, qua stante, vt staret, qua ruente, vt rueret Ilium, erat in fatis. Qui Cycnū etiam, & Memnonem Aethiopiæ regem, Tithoni & Auroræ filium interfecit. Reconditæ sunt in mente mea peracutæ, promptæque inuentiones multæ ad encomiasticos hymnos qui à doctis solummodo intelliguntur, apud vulgus interprete opus habent. Atque hæc poëtices facultas qua polleo, à naturali solertia promanat, quæ omni artis adminiculo præpollet. Ac sanè doctus dici debet, & reipsa talis est, quem naturæ solertia multarum rerū cognitione muniuit. Qui verò sunt vsi doctoribus, non tam solida scientia valent: ac nihilominus multiloquio vehementes natura doctis irrito clamore non cedunt: similésque suut coruis, qui quāquam partibus omnibus aquilæ sunt impares,

στροφὴ. ε. κῶλ. ιδ΄.

ὃς Ἕκτορ' ἔσφαλε, Τροίας
ἄμαχον, ἀστραβῆ κίονα. Κύκνον τε θανάτῳ πόρεν·
Ἀοῦς τε παῖδ' Αἰθίοπα. πολλά μοι ὑπ' ἀγκῶνος ὠκέα βέλη
ἔνδον ἐντὶ φαρέτρας
φωνᾶντα συνετοῖσιν· ἐς
δὲ τὸ πᾶν, ἑρμηνέων
χατίζει. σοφὸς ὁ πολλὰ εἰδὼς φυᾷ·
μαθόντες δὲ, λάβροι
παγγλωσσίᾳ, κόρακες ὥς,
ἄκραντα γαρύετον,

μετάφρασις.

Qui Hectorem prostrauit Troiæ inexpugnabilē, firmam columnam. Cycnum quoque morti dedit: & Auroræ filium Aethiopē. Multæ mihi sub cubito celeres sagittæ intra pharetrā sunt sonantes prudentibus: apud vulgus autē interpretibus indigēt. Sapiens est qui multa nouit naturæ solertia. Qui autem disciplina vsi sunt, vehementes garrulitate, velut corui, irrita clamant.

ὃς Ἕκτορ'. Commendatur Achilles trium magnorum virorum cæde, videlicet Hectoris, Cycni, & Memnonis. Hector autem fuit omnium Priami filiorū & Troianorū fortissimus, quo viuente vt staret, quo mortuo vt rueret Troia, erat in fatis. Ideóque ἄμαχος & ἀστραβὴς κίων hic appellatur, etsi manu Achillis ceciderit. Similia ipsi tribuit Lycophrō, qui sic apud ipsū Cassandra loquitur.

Σὺ δ' ὦ ξύναιμε πλεῖστον ἐξ ἴσης φρενὸς
Στερχθεὶς, μελάθρων ἕρμα, καὶ πάτρας ὅλης.
Frater mihi dilecte mente plurimum,
Tutela solæ qui domus, & patriæ es.

ἄμαχον ἀστραβῆ κίονα. Translatum à fulcris & columnis ædificiorum, in quas omnis domus inclinata recumbit. Sic columen familiæ is dicitur per quem

ſtat, & à quo ſuſtinetur. Et hæc ſententia ἄμαχος & ἀστραβὴς κίων, dici poteſt prouerbialiter, de re pariter, & perſona ſingularis conſtantiæ, quam neque præmiorum ſpe, neque periculorum metu poſſis vnquam ab integritate deijcere. Vide plura in Adag. Eraſ. titulo *Fortitudinis*.

ἀστραβῆ. Hoc eſt ἀστρεπτον, καὶ ἀμετακίνητον. Dicitur autem ἀστραβὴς, pro ἀστραφὴς, mutato φ. in β. quaſi *non diſtortus*, ac proinde *firmus*, *ſtabilis*, à priuatiuo α. & verbo στρέφω.

ἔσφαλε. Hoc eſt κατέστρεψε. *ſubuertit*, vt in metaphora maneat. Nam verbum σφάλλω ſignificat etiam καταβάλλω, πτερνίζω *deijcio, ſupplanto, proſterno*: vt, σφάλας ἐπὶ τὴν γῆν τὸν ἄνθρωπον. Dixit ἔσφαλε Dor. pro ἔσφηλε.

Κύκνον τε. Cycnum hìc intelligit illum qui fuit Neptuni filius. Nam cùm hic Græcos prohiberet ne ad portum appellerent, ab Achille eſt occiſus. Alius fuit Cycnus, Martis filius, ab Hercule interfectus. θανάτῳ πόρε, pro παρέδωκε θανάτῳ, hoc eſt ἔκτεινε.

Ἀοῦς τε. Dor. pro ἠοῦς. Periphraſis qua Memnon ſignificatur. Nam parentes habuit Tithonum & Auroram: imperauitque Aethiopibus: de quo vide Heſiodi Theogoniam. Loquitur autem Pindarus ex Homeri ſententia qui Memnonem ab Achille interfectum tradit. Verùm alij malunt à Theſſalis fuiſſe ex inſidijs occiſum.

πολλά μοι. Longa digreſſione vſus, tandem ad Theronis laudes regreditur, quas vt pluris faciat, priùs ſua carmina commendat, vt ſciat ille ſe non à vulgari poëta commendari. Loquitur autem ænigmaticè. Nam ὠκέα βέλη, ſignificat λόγους ἐγκωμιαστικούς, ſeu inuentiones & argumenta egregia & opportuna encomiorum, acumine ingenij excogitata. Pharetra eſt ingenium ipſum, in quo cuduntur inuentiones, & continentur veluti ſagittæ in pharetra.

ὑπ' ἀγκῶνος. Notat locum, & in metaphora perſiſtit. Nam ἀγκὼν eſt cubitus, vbi oſſa brachij coniunguntur: & hìc dependebat pharetra. Obiter modum indicat quo geſtabatur pharetra. Non enim à tergo ſolùm geſtabatur, vt hoc verſu docet Heſiodus,

κοίλην δὲ περὶ στήθεσσι φαρέτρην
Καββάλετ' ἐξόπιθεν:

Sed etiam ſub vlnis ferebatur, vnde bubulcus ὑπωλένιον φαρέτρην appellat: Pro eodem autem ſumuntur promiſcuè, ὠλένη, πῆχυς & ἀγκών.

φωνᾶντα. Doricè & poët. pro φωνῆεντα. Hoc eſt φωνὴν ἔχοντα δυνάμενα τοῖς συνετοῖσι pro συνετοῖς, hoc eſt φρονίμοις, εὐπαιδεύτοις. q. d. *vocem emittunt quam audiunt viri prudentes & eruditi*, hoc eſt, *comprehenduntur à doctis*. Hinc collige doctos cum acutè audientibus, indoctos cum ſurdis tacitè comparari. Vt vno verbo dicam, ſignificat obſcura eſſe ſua carmina: ita vt ab eruditis tantùm euolui poſſint, qui vim argumentorum, & compoſitionis ſuauitatem intelligunt.

ἐντὶ Dor. pro εἰσί. Citra ænigma dixiſſet. εἰσί μοι πολλαὶ ἐγκωμίων εὑρέσεις ὀξεῖαι ἐν τῇ οἰκείᾳ διανοίᾳ, ἅπερ οἱ εὐπαίδευτοι μόνοι νοοῦ συλλαμβάνοντα.

ἐς δὲ τὸ πᾶν. Hoc eſt εἰς τὸ κοινὸν, καὶ τοὺς πολλοὺς ἑρμηνείας χρῄζει τὰ μου ποιήματα. Vſurpatur hic τὸ πᾶν peculiari ſignificatione, & authori propria, pro τὸ κοι-

νὸν, οἱ πολλοὶ, τὸ πλῆθος hoc est, *vulgus, plebs.*

χατίζει, Hoc est χρείαν ἔχει, ἐνδεῖται. Vocabulum est poëticum, de quo vide Eustath. & Magn. Etymol. Communiter dicitur χρήζω, τὸ χατίζω. Sic & χατέω est poëticum. Non mirum autem est hunc authorem apud ineruditos egere interprete: siquidem & eruditissimi quique in eo explicando grauiter laborant, tot habet digressiones, tot támque crebras fabularum, historiarum, sententiarum insertiones, vnde cum sequentibus præcedentium obscurus nexus: tot habet etiam schemata, intricatas phrases, hyperbata, verborúmque διαδάλματα.

σοφὸς ὁ πολλά. Gnome, qua reddit rationem cur tanta facultate poëtices valeat. Nimirum quòd non disciplina, seu doctrina, sed naturæ vi polleat, quæ arte longè sit præstantior. Controuertitur vtrum natura plus possit arte, in primis in poësi, &, nascatur-ne poëta, an fiat: vnde & Horatius,

Natura fieret laudabile carmen an arte,
Quæsitum est.

Hanc quæstionem soluit Pindarus, & naturam anteponit arti. Cui astipulatur Menander,

Ἡ φύσις ἁπάντων τῶν διδαγμάτων κρατεῖ.
Natura superat omne doctrinæ genus.

Et Horatius,

Ingenium misera quia fortunatius arte
Credit, & excludit sanos Helicone poëtas
Democritus.

Non putandum tamen Naturam Arti à Pindaro sic anteponi, vt doctrinam excludat: sed potiùs hoc velle, nimirum carmina quæ naturæ præclaræ solius impetu promanant, esse meliora, quàm quæ solius artis ductu contexuntur: siquidem quiuis rerum æquus æstimator videt naturam arte excoli, & perfici: quanuis egregia natura faciliùs arte carere possit, quàm ars commoda natura. Vnde meritò arti præferatur natura. Rectè tamen cum Horatio dicam:

ego nec studium sine diuite vena,
Nec rude quid poßit video ingenium: alterius sic
Altera poscit opem res, & coniurat amicè.

Etenim ὁ γραμμάτων ἄπειρος οὐ βλέπει βλέπων: sed διπλοῦν ὁρῶσιν οἱ μαθόντες γράμματα. Quò fit vt poëta noster dicat Od. 7. huius libri Ep. 3. δαέντι δ᾽ ἐκ καὶ σοφία μείζων ἄδολος τελέθει.

κόρακες ὥς. Manifestè per aquilam intelligit naturam, ac proinde se ipsum, qui natiua polleat ingenij solertia. Per coruum intelligit artem, vtque vult Scholiastes, taxat Bacchylidem aduersarium. Dicit autem eos qui disciplina vsi sunt, etsi tam excelso non sint ingenio, tanta tamen, támque ardua audere aggredi vt non cedant ingenio potioribus: quemadmodum coruus infaustum animal, non cedit aquilæ audacia, etsi ferociore animo natura sit aquila, quàm coruus, qui affectata tantùm ferocit audacia, & robore est infirmior. Itaque corui naturam attingit, de qua sic Aelian. lib. 2. de Animal. cap. 51. Ὁ κόραξ ἐκ αὐτῶν ἐς τόλμαν ἀθυμότερος οὗτοις τῶν ἀετῶν. ὁμόσε γὰρ καὶ αὐτὸς τοῖς ζώοις χωρεῖ. οὐ μικροῖς

τοῖς βραχυτάτοις. ἀλλ' ὄνῳ τε καὶ ταύρῳ. κάθηται γὰρ κατὰ τῶν τενόντων, καὶ κόπτει αὐτούς. *Coruus aquilæ nihil de animo cedit, quò minùs quàm hæc sit audax. Non enim contra pusilla tantùm animalia venire audet: sed & contra asinos & boues pugnat, quorum in ceruicibus considens, eos percutit.*

ἄκραντα γαρύετον. Hoc est ἀτελῆ, καὶ περιττὰ, καὶ ἀσυνέτα φθέγγονται, πρὸς τὸν συνετὸν καὶ θεῖον ὄρνιν Διὸς τὸν ἀετὸν ἀντιβοῶντες. De voce γαρύω dictum Ode prima.

παγγλωσσία. Pindaricum vocabulum, pro λαλιὰ, φλυαρία: ex πᾶν, & γλῶσσα *loquacitas*, quum quis effutit quicquid in buccam venit.

παράφρασις.

ea tamen non sunt minùs fetoce & audaces. His ergo dotibus instructus, anime mi, ad institutum redi. Quis ille est ad quem celebris nostra laudatio ex beneuola mente proficiscens collimat? Ego directo ad Agrigentũ sermone, veraci mente deierabo illam ciuitatem centum abhinc annis, ex quo eam extructam esse constat, neminem tulisse, qui animo ad benefaciendum amicis esset propensiore, & manu largiore, quàm Theron.

ἀντιστρ. κῶλ. ιδʹ.

Διὸς πρὸς ὄρνιχα θεῖον.
ἔπεχε νῦν σκοπῷ τόξον,
ἄγε θυμὲ, τίνα βάλλομεν
ἐκ μαλθακᾶς αὖτε φρενὸς εὐκλέας ὀϊστοὺς
ἱέντες; ἐπί τοι
ἀκράγαντι τανύσαις,
αὐδάσομαι ἐνόρκιον
λόγον ἀλαθεῖ νόῳ,
τεκεῖν μή τιν' ἑκατόν
γε ἐτέων πόλιν,
φίλοις ἄνδρα μᾶλλον
εὐεργέταν πραπίσιν, ἀφθονέστερόν τε χέρα,

μετάφρασις.

Iouis aduersus auem diuinam. Intende nunc in scopum arcum, agedum anime mi, quem petimus, ex beneuola mente gloriosa tela mittentes? in Agrigentum dirigens, proferam iureiurando firmatum verbum, veraci mente, peperisse nullum intra centũ annos ciuitatem, amicis virũ magis beneuolũ pectore, largioremq́ manu,

Διὸς ὄρνιχα. Periphrasis aquilæ, quæ volucrum regina, Iouique sacra fertur. Fabulantur enim Ioui, antequam in bellum aduersus Titanas exiret, sacrificanti in Naxo augurium futuræ victoriæ aquilam dedisse: quare illum auem hanc sibi esse sacram in posterum voluisse: & in reliquis expeditionibus aquilæ effigiem pro signis militaribus habuisse. Tributa autem est Ioui aquila propter perspicacitatē, & rapacitatem, quatenus in terris regnasse putatur: quia debēt esse perspicaces & ingeniosi reges, & exploratores habere, quorum oculis videant quæcunque in regno, & extra regnum geruntur, ad sui suorúmque tutelā. Propter rapacitatē: quia, etsi boni est pastoris tondere pecus non deglubere, plerique tamen principes & reges, ingeniosos habent tributorum imponendorum consultores, ritúque tyrannico intimas subditorum medullas exugunt.

ἔπεχε νῦν σκοπῷ. Apostrophe ad animum, quem hortatur vt arcum ad scopum intendat, hoc est (vt metaphoram explicemus) redeat ad Theronem quē sibi tanquam odes scopum proposuit, vt victorem collaudaret. Quare per scopum, Theronis laudes intellige: per arcum, ingenium ipsum, ex quo sagittæ emittuntur, hoc est carmina, & laudum præconia.

τίνα βάλλομεν. Interrogatio: quasi dicere vellet. *Agedum anime mi ex longa di-*

greßione redi ad tuum scopum: quem quæso perimus nostris versibus? Et hoc facit ad suauitatem orationis: quasi ferè oblito sibi Theronem in memoriam vellet reuocare.

μαλθακᾶς. Dor. pro comm. μαλθακῆς. Sic autem mentem appellat, non mollem, non languidam: sed amicam, sed beneuolam. Idque conuenienter ad molliendam arcus & sagittarum acerbitatem: & ad differentiam, inter illam telorum, hanc verborum iaculationem, constituendam. Nam tela in aliquem emittere est inimici, sed laudes, beneuoli animi. μαλθακὸς. hic idem ac ἤπιος, προσφιλής.

εὐκλέας ὀϊστούς. Hoc est ἔνδοξα ποιοῦντα. Hic obserua metonymiam effecti pro efficiente: quòd carmina poëtæ encomiastica, victorem Theronem clarum reddant: vel si mauis, quòd suo carmine celebris fiat poëta. Simili tropo apud Horatium *palma nobilis* prima primi lib. Oda. & 29. *Nobiles libri Panætij* dicuntur.

ἐπί τοι. Responsio ad præcedentem interrogationem, τίνα βάλλομεν. h. e. ἐπὶ Ἀκράγαντι τείναις τὸν λόγον κατ' ἀλήθειαν ὀμόσω. h. e. *encomium dirigens ad Agrigentum in veritate iurabo.* &c. Vbi notes velim me vocem τανύσαις hic sumere pro Aeolico participio: non vt alij pro secunda persona optandi Aoristi prioris actiui. Nam sic videtur melius fluere sententia, quàm si per optandi modum, vim tamen hortandi vel imperandi habentem exponas. Solent autē Aeoles nomina & participia 5. decl. terminata in ας. efferre per αις. vt pro Αἴας. Αἴαις. pro τύψας. τύψαις.

αὐδάσομαι. Priori Oda monuimus Doricè dictum pro αὐδήσομαι sicuti αὐδάσομεν. prima stropha. Præmunit iureiurando laudes quas est Theroni attributurus, ne de fide & candore eius dubitemus. ἀλαθεῖ Dor. pro comm. ἀληθεῖ.

τεκεῖν. Laudat Theronem ab animo ad liberalitatem propensissimo: quam laudem collatione temporum illustrat: quum affirmat nullum ante annos centum in ciuitate extitisse liberaliorem. Item à personis quibus munera largitur, quum dicit φίλοις εὐεργέταν. Rege digna laus: virtus Principi necessaria. Vnde interrogatus Alexander Magnus, quis esset rex optimus, Ille, inquit, qui donis amicos retinet, & inimicos beneficijs amicos reddit. Ideò & ipse sua omnia dono dedit aliquādo amicis, solámque spem sibi seruauit. Vt autem à diuitijs Pindarus Theronem laudauit: sic ab earum vsu legitimo commendat: quin etiam tacitè munera pro suis hymnis postulare videtur.

μή τιν' ἑκατόν γ' ἐτέων πόλιν. Illud μή τινα, si construatur cum πόλιν, exponendum erit, *nullam vrbem à centum annis tulisse virum liberaliorem*, & sic de quauis ciuitate videbitur loquutus: si cum ἄνδρα, sic interpretabimur, *ciuitatem nullum virum tulisse munificentiorem seu liberaliorem*: & sic optimè referetur ad Agrigentum de quo præmisit, se eò tela directurum: à quo condito vsque ad Theronis ætatem centum numerabantur anni. Nam, vt refert Triclinius, conditum est Agrigentum Olympiade quinquagesima, Therō autem vicit septuagesima: Olympiades autem viginti, centum annos faciunt. siquidem quinquennium singulæ denotant.

εὐεργέταν. Dor. pro comm. εὐεργέτην. Vox πραπίσιν, est poëtica, pro φρεσὶ, vel διανοίαις. Cuius etymon habes in magno Etymol. sed quia inidoneum mihi videtur omitto. Sed Aemilij Porti sententiam probo, qui deducit à πρὸ, ἀπὸ, & ἰδεῖν.

ἰδεῖν. q.d. προορῶντες. Hoc est, *cura, solicitudines, mens*, eo quòd eminus, & è longinquo res prospiciunt antequam accidant,

ἀφθονέστερος poët. comparat. pro ἀφθονώτερος.

παράφρασις.

Cui hæc virtus vnde gloriam consequebatur, furiosorum quorundam, Capyos scilicet & Hippocratis cōsobrinorum, inuidiam conflauit: qua percitì iniustè in ipsum insolentes egerunt: ac non solùm maledictis lumen hoc virtutis obscurare voluerunt: sed etiam malè factis, indicto videlicet bello, extinguere tentarunt. Interim quemadmodum maris arenam nemo numerarit, sic neque quot beneficijs alios exhilararit, recensere possis.

ἐπῳδ. κωλ. ι.

Θήρωνος. ἀλλ' αἶνον ἔβα κόρος
οὐ δίκᾳ συναντόμενος, ἀλ-
λὰ μάργων ὑπ' ἀνδρῶν
τὸ λαλαγῆσαι θέλων,
κρύφον τε θέμεν ἐσλῶν, κα-
κοῖς
ἔργοις. ἐπεὶ ψάμμος ἀριθμὸν περι-
πέφευγεν.
κεῖνος ὅσα χάρματ' ἄλ-
λοις ἔθηκεν, τίς ἂν φράσαι δύναι-
το;

μετάφρασις.

quàm Theronem. Sed gloriam inuasit insolentia, non iure se opponens, sed furiosis à viris tumultuari volens, & occultationem afferre rerum honestarum, per mala facta. Siquidem arena numerum refugit, ille quot gaudia alijs contulerit, quis recēsere poßit?

ἀλλ' αἶνον. Hoc est ἀλλὰ ταύτην εἰς τὸ εὐεργετεῖν εὐχερείας δόξαν, καὶ ἔπαινον ἐπέβη ὕβρις. Etenim liberalitatem sequitur laus & gloria: laudem & gloriam inuidia. Nam τοῖς διὰ τῆς δόξης βαδίζουσιν ἀκολουθεῖ φθόνος. Inuidiam autem sequitur iniuria. Hic, authore Scholiaste, notantur Capys, & Hippocrates consobrini Theronis: qui licèt ab eo beneficia complura accepissent, vt florentem & gloriæ lumine clarescentem conspexerunt, inuidia permoti bello diuexarunt, sed ab ipso prope Himeram deuicti sunt.

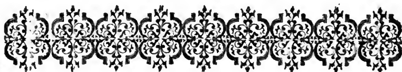
κόρος. Tota est metaphorica hæc sententia. Vtitur poëta vocibus κόρος & μάργος, quia inuidi quorum inuidia transit ad insolentem inuisi inuasionem, similes sunt ijs qui edacitate turgidi nauseant aut eructant. Vt ergo satietas helluonum corrumpit stomachum, atque interdum excitato vomitu peruertit: sic inuidi liuore turgentes non se continuerunt, quin deterrimos odij effectus ediderint, vt auctam Theronis gloriam viderunt. ἔβα, & δίκᾳ Dor. pro comm. ἔβη, & δίκῃ.

ἀλλὰ μάργων. Hoc est ὑπὸ μανιωδῶν ἀνδρῶν θορυβῆσαι θέλων τῷ λόγῳ. Nam vox poëtica λαλαγεῖν hoc significat. Notanda duplex inuidorum iniuria: verbis primùm in τὸ λαλαγῆσαι. deinde factis in κακοῖς ἔργοις. Huius libri Od. 9. sumitur pro ἐκφωνεῖν, seu λαλεῖν.

κρύφον. Pro κρύφιον: vt ex Aristarcho notat Scholiastes, qui hoc per κρύψιν interpretatur, hoc est κρύψιν καὶ ἀφανισμὸν ποιεῖν τῶν ἀγαθῶν. vel cum Triclinio, pro κρύφιον *occultum*, vt sic construamus, κρύφιον αἶνον τῶν ἀγαθῶν κακοῖς ἔργοις θεῖναι, *rerum præclararum laudem occultare per mala facta, & iniurias.* θέμεν. Ion. & Dor. pro θεῖναι.

ἐπεὶ ψάμμος. Cohærent iſta cum præcendente θήρωνος. Nam quæ intercessit digreſſio, quaſi parentheſi eſt includenda. παραβολικῶς autem & ὑπερβολικῶς docet Theronem fuiſſe liberaliſſimũ. In parœmiam venit, *Arenam ſuperat*, quum infinitatem ſignificamus. vide Chil. Eraſ.

χάρματα. Vocat τὰς εὐεργεσίας *gaudia*: nam pleroſque nihil magis delectat quam munera. Vnde Seneca, *Omnium dulciſsimum eſſe ait, accipere.* Eleganti autem interrogatione concludit: quod ad ſuauitatem facit.

ΤΩ ΑΥΤΩ ΘΗΡΩΝΙ εἰς Θεοξένια.	EIDEM THERONI in Theoxenia.
ΕΙΔΟΣ Γ.	ODE III.

ARGVMENTVM.

Occaſionem huius encomij præbuerunt equi Theronis victoriam conſequuti: quod ei nuntiatum eſt quum Theoxenia celebraret. Hinc Pindarus Theronem à corona equorum, & victoriæ loco prædicat. Deinde per digreſſionem narrat quomodo Hercules ab Hyperboreis oleam impetrarit: & locum in Elide certaminibus Olympicis conſecratum oleis ornarit: quomodo etiam aureis cornibus inſignem ceruam apud Hyperboreos captam in Peloponneſum tranſtulerit.

παράφρασις.	Στροφὴ α. κῶλ. θ.	μετάφρασις.
Inſtituo inclytum Agrigentum ornare, eximia laude Theronis equos pedibus indefeſſos celebrando: quos illi renuntiatum eſt victoriam Olympicam reportaſſe, cùm Theoxenia agitaret. Quorum ſacrorũ cùm fuerint authores Ca-	Τυνδαρίδαις τε φιλοξείνοις ἁδεῖν, καλλιπλοκάμῳ θ' Ἑλένᾳ, κλεινὰν Ἀκράγαντα γεραίρων, εὔχομαι, Θήρωνος Ὀλυμπιονίκαν ὕμνον ὀρθώσαις, ἀκαμαντοπόδων ἵππων ἄωτον.	*Tyndaridis hoſpites amãtibus placere opto, pulchricomaque Helenæ inclytum Agrigentum decorans, constructo hymno in* laudem *equorum Theronis qui*

stor & Pollux, ipsis, necnon Helenæ sorori, hoc carmine placere opto. Musa autem mihi sic astitit, noua varietate admirandum in Theoxenia scribendi commento modũ, vt carmen vocémque, qua ornatur chorea, Dorico numero accõmmodauerim.

μοῖσα δ' οὕτω ποι παρέστα
μοι νεοσίγαλον εὑρόντι τρόπον,
Δωρίῳ φωνὰν ἐναρμόξαι πεδίλῳ.

in Olympijs vicerunt pedibus indefeßi. Musa autem sic astitit mihi nouum commento modum Dorico carmen vt accommodarem cothurno.

Θεοξένια. Nomen habent παρὰ τὸ ξενίζειν τοὺς Θεούς: quòd Dij omnes excipi viderentur conuiuio. Ideo Hesychio dicitur κοινὴ ἑορτὴ πᾶσι τοῖς Θεοῖς. Pindari Scholiastes institutum hoc à Dioscuris sacrum dicit. Cùm enim se inter Deos reciperet Hercules, Castori & Polluci curam Olympiorum commisit, vt ea ex instituto suo disponerent. Illi interea festum nouum excogitarunt, idque Theoxenia nominarunt: eo quòd Dij tunc hospitio excipi viderẽtur. Sacra autem facienti & Theoxenia obseruanti Theroni nuntius venit, ipsius equos in Olympia vicisse. Ideo poëta de Dioscuris & Helena mentionem facit honoris causa, vt de Theoxeniorum authoribus. Verùm hoc festum in multis Græciæ locis celebrabatur, nulli priuatim Deo sacrũ, sed omnibus in vniuersum. Athenis autem potissimum videtur celebratum. Nam inter propria Reip. illius instituta hoc fuit, quod Θεοὺς ξένους colerent quamplurimos: vnde Hesychius, Θεοὶ ξενικοὶ παρὰ Ἀθηναίοις τιμῶνται, οὓς καταλέγει Ἀπολλοφάνης ἐν Κρησίν. Interdum hæc sacra Deo alicui peculiariter dicabantur, vt capere est ex lib. 9. Athenæi, διατέτακται παρὰ Δελφοῖς τῇ θυσίᾳ τῶν Θεοξενίων, vbi videntur Apollini peculiariter consecrata, qui Delphis colebatur. Cui etiam Theoxenio cognominato apud Pellenenses eadem celebrabantur: vnde Pausanias in Achaicis, ἔστι καὶ Ἀπόλλωνος Θεοξενίου Πελληνεῦσιν ἱερὸν, τὸ δ' ἄγαλμα χαλκοῦ πεποίηται, καὶ ἀγῶνα ἐπιτελοῦσι Θεοξένια τῷ Ἀπόλλωνι. Huius certaminis apud Pellenenses præmium fuit argentũ. In Theoxenijs etiam à Castore & Polluce institutis, ludi agebantur, in quibus qui vicissent, chlænam pro præmio accipiebant.

Τυνδαρίδαις. Initium ducit à proposita sibi commendatione authorum festi Theoxeniorum. Quærit autẽ Scholiastes cur non vouerit hanc Oden, vel Ioui, cui sacra erant Olympia, vel Herculi, qui ea instituerat. Et respondet, quia Castor & Pollux iussu Herculis regebant hæc certamina. Sed Aristarchus ait apud Agrigentinos in honore esse Dioscuros, ideóque ipsum vti more patrio. Sed Didymus eò refert, quòd à maioribus Theron Argiuus esset. Argis autem, & in Peloponneso coluntur Dioscuri. Hic Tyndaridæ dicuntur Castor & Pollux, à Tyndaro patre putatitio, quòd ex Leda eius vxore sint nati. Et cùm alter à Ioue, alter à Tyndaro esset conceptus, nihilominus ambo Tyndaridæ nuncupantur. Sed in Theocriti Dioscuris, Iouis ambo filij dicuntur.

Ὑμνέομες Λήδας τε, καὶ αἰγιόχω Διὸς υἱὼ,
Κάστορα, καὶ φοβερὸν Πολυδεύκεα πὺξ ἐρεθίζειν.

φιλοξείνοις. Hospitales appellantur, quia cùm Theoxenia instituissent, ad ea multi peregrini confluebant, quos beneuolentia dignabantur, & comiter excipiebant.

καλλιπλοκάμῳ. Hoc est *formosa*. Nam synecdochicè, *pulchricoma* dicitur Helena, pro, *omnibus partibus formosa*, cùm sit, vt Homerus ait, etiam καλλιπάρῃος. Sed quia magna formæ pars, & gloria mulierum non vltima, sunt pulchri capilli, eam ab his commendat. Nec non Homerus Il. 3. ἠΰκομον. & Ody. o. καλλίκομον vocat. Ελένα Dor. pro comm. Ελένη.

κλεινάν. Dor. pro comm. κλεινήν. De Agrigento habes superiore Oda. Sed locum hac interpretatione clariorem reddamus. Τοῖς Διοσκούροις τοῖς φιλοξένοις, καὶ τῇ καλῇ Ελένῃ ἀρέσκειν εὔχομαι, τιμῶν τὴν ἔνδοξον Ακράγαντα, διὰ τὸ ἀνεγεῖραι ὕμνον, κόσμον ἐξαίρετον, τῶν τοῦ Θήρωνος ἵππων τοὺς πόδας ἐν δρόμοις μὴ καμνόντων, καὶ Ολυμπιονικούντων.

εὔχομαι. Hoc est ἐρίζομαι, ποθῶ, ἐπιθυμῶ: vt & sumitur Ode Nem. 8. χρυσὸν εὔχονται, πεδίον δ' ἕτεροι aurum alij optant, alij campum. & 9. εὔχομαι ταύταν ἀρετὰν κελαδῆσαι *opto hanc virtutem resonare*. & apud Xenoph. εὔχομαι ἀθέμιτα *opto nefaria*.

Ολυμπιονίκαν. Hoc vocabulum Scholia & Triclinius iungunt cum ὕμνον: & hic exponit Ολυμπιονίκας ὑμνοῦντα. Sed malim cum Aretio sumere pro genitiuo Dorico qui mutat ων in αν hac in declinatione: idque iungere cum ἵππων: siquidem equi Theronis in certamine Olympico victores sunt proclamati.

ὕμνον ὀρθώσαις. Pindarica phrasis ὀρθοῦν ὕμνον *erigere hymnum*. Hoc est *componere carmen in laudem alicuius, quod alta voce canatur*. Et videtur allusisse ad ὄρθιον νόμον, de quo vulgata Lexica. Hæc notat Lexicon Pindaricum.

ἀκαμαντοπόδων. Non reperitur hæc vox in vulgatis Lexicis. Est autem ἀκαμαντόπους Poëticum vocabulum, quod significat ἀκάμαντας πόδας ἔχων, καὶ μὴ δυναμένους δαμασθῆναι πόνοις. *qui pedes habet indefessos, & qui nullo labore domari fatigariq́; possunt*. Huius libri Od. 4. tribuitur τῇ βροντῇ *tonitrui*, & 5. τῇ ἀπήνῃ *vehiculo*, hoc epitheton.

ἄωτον. Intellige κόσμον ἐξαίρετον. Huius vocis expositionem vide in priori Oda.

Μοῖσα. Dor. pro μοῦσα. Est autem αἴτιον. Cur Agrigentum & Theronis equos laudando, placere etiam Dioscuris optet. Quia nimirum, sic suasit Musa quæ Aretio & Leonicero putatur Clio, vel Calliope: Verùm Marsilius Ficinus in argumento in Platonis Ionem sub finem testatur Pindarum à Polymnia fuisse afflatum.

παρέστα. Dor. pro παρέστη. Et sic hanc sententiam exponas cum Triclinio, ἐπίνοια δὲ ἐγκωμίων μοὶ παρέστη, ἤγουν ἐπῆλθε. Nihil enim aliud est Musa, quàm inuentio quæ mentis solertia suggeritur.

νεοσίγαλον. Dor. pro νεοσίγηλον. Hoc est ποικίλον ἐπινοήσαντι τρόπον τὸ γεγάθει εἰς Θεοξένια. Et vt exponit Triclinius, καινοτέραν ἔχοντα ἀγλαΐαν. Hoc est, *qui nouum argumentum, varietate & elegantia admirandum adinueni*, quod in Theoxenia scribo. Νεοσίγηλος autem vox est poëtica, quæ deducitur à νέος & σιγὴ. q. d. διὰ καινότητα καὶ κάλλος τοῖς βλέπουσιν ἐμποιῶν μετὰ θαύματος σιγήν: *qui nouitatis, & pulchritudinis causa, tern silentibus enrium cum admiratione inducit*. Cuiusmodi ferè est etymon vocabuli σιγαλόεις in Lexicis, & apud Eustath.

Δωρίῳ πεδίλῳ. hoc eſt ῥυθμῷ. Metaphoricè ſumitur Doricum calceamentum pro harmonia vel rythmo. Tranſlatum ab vſu Tragœdiarum & Comœdiarum in quibus certo calceamenti genere vtebantur. Dicit etiam Scholiaſt. dici ἀπὸ τοῦ περιέχοντος τὸ περιεχόμενον, nẽpe τὴν βάσιν ἐναρμόσαι τῷ Δωρίῳ μέλει. *greſſum componere chorea ad Doricum melos.* Vide in Doricam harmoniam quæ annotauimus 1. Od. Ant. 1. in hęc verba, Δωρίαν φόρμιγγα. Alibi quoque appellatur αἰολὶς μολπὴ.

παράφρασις.

Etenim equorum Theronis victoria ob quam implicatæ ſunt illorum iubis corollæ, exigit à me vt debitum hoc encomium, afflatu Muſarum contextum, in gratiam Theronis Aeneſidemi filij proferam, quod ad citharam diuerſas voces exprimentem, ad tibiæ cantum, & viuæ vocis modulationem decenter aptetur. Quinetiam hoc ipſum exigit Piſa, à qua ad victores homines redundat non vulgaris gloria, quam diuina poëtarum carmina decantant.

ἀντιστρ. κώλ. δ.

ἀγλαόκωμον. ἐπεὶ χαίταισι
μὲν
ζευχθέντες ἔπι στέφανοι
πράσσοντί με τοῦτο θεόδματον
χρέος,
φόρμιγγά τε ποικιλόγαρυν,
καὶ βοὰν αὐλῶν, ἐπέων τε θέσιν,
Αἰνησιδάμου
παιδὶ συμμίξαι πρεπόντως·
ἅ τε Πίσα με γεγωνεῖν, τᾶς
ἄπο
θεόμοροι νίσοντ' ἐπ' ἀνθρώ-
πους ἀοιδαί.

μετάφρασις.

quo ſplendida inſtituitur chorea. Quia iubis adnexa corolla, exigunt à me hoc diuinitus ſtructum debitum, & citharam variè ſonantem, clamoremque tibiarum, & carminum ſtructuram Aeneſidemi filio commiſcere decenter. Et Piſa exigit *me celebrare, à qua diuinitus data veniunt ad homines carmina.*

ἀγλαόκωμον. hoc eſt, vt mihi videtur rectè exponere Triclinius, λαμπρὰν συνιστῶν χορείαν, *choream conſtituens ſplendidam.* Nam κῶμος *ſaltationem* ſignificat, Vtque dicit Scholiaſtes ἐκώμαζον ὑμνοῦντες τὴν νίκην. Et quia hîc agitur de Theoxenijs à Caſtore & Polluce inſtitutis, conijcere licet choream à comitatu ad Dioſcurorum templum duci ſolitam eſſe illius celebritatis tempore. Alioqui victorem amici canentes domum honoris cauſa deducebant. Vox autem ἀγλαόκωμος dicitur, vel vt ἀγλαὸς περὶ τὸν κῶμον *ſplendidus erga choream:* vel vt ἀγλαΐζων τὸν κῶμον. *ornans choream.*

ἐπεὶ χαίταισι. Duæ cauſæ quibus impellitur ad ſcribendum carmen continentur hac antiſtropha. Nimirum quòd illud à ſe exigant coronæ quibus equi fuerunt ornati. Item locus certaminis, Piſa videlicet. Et his verbis hanc periodum declares. ἐπειδὰν οἱ στέφανοι ταῖς τῶν ἵππων θριξὶ συνδεδεμένοι, ἀπαιτοῦσι ὀφειλόμενον ὕμνον ὑπὸ τῶν Μουσῶν κατεσκευασμένον· καὶ κιθάραν ποικιλόφωνον, καὶ αὐλῶν ἰδίαν ἠχὼ, καὶ ἐπέων συνθήκην, χάριν Θήρωνος Αἰνησιδήμου παιδὸς εὐπρεπῶς συναρμόξαι. Quæri hìc poteſt quibus hæ coronæ darentur. Negat primùm Scholiaſtes iubis equorum alligari, & vult circumponi capillis eorum qui choream agitabant. Deinde exponens hæc verba, ζευχθέντες &c. iunctas ait iubis equorum has corollas. Et hoc meliùs: ſiquidem vicerant equi Theronis: ac proinde coronam præ-

mium victoriæ merebantur.

ἐπι. Sic notatur accentu, quia post vocem quam regit, ponitur: alioqui scribendum foret, ἐπὶ. Sic paulò pòst in τοῖς ἄπι. vel sume pro ἐπιζευχθέντες.

πράσσοντι. Dor. pro comm. πράσσουσι. Cuius compositum ἐκπράττω est vsitatius hoc sensu. Translatum ab institoribus qui æs alienum exigunt. Sic & χρέος eadem translatione τὸ ὀφείλημα. Sic beneuolentiam Theronis captat, quum profitetur poëta se tam egregio regi encomium debere.

Θεόδματον. Dor. pro comm. θεόδμητον. Commendat sua carmina quòd mente diuinitus afflata condiderit illa. Hic per Deum intelligit, vel Apollinem Musarum principem, vel Musam illam de qua paulò antè dicebat, μοῖσα δ' οὕτω ποι παρέστα μοι, &c. Componitur θεόδματος ex Θεὸς, & δματός. q.d. ὑπὸ θεῶ ᾠκοδομημένος, à verbo δέμω. *ædifico*. Hæc vox occurrit Olymp. *6*. Pyth. *9*. Isthm. *6*.

ποικιλόγαρυν. Dor. pro comm. ποικιλόγηρυν. hoc est ποικίλην φωνὴν ἔχουσαν. γῆρυς hoc est φωνή. Notandus hic συναθροισμὸς & synonymia. Nam hæc tria sumit pro præsenti hymno seu encomio, citharam variè sonantem, tibiarum modulationem, & viuæ vocis concentum: quæ simul sonantia suauiorem reddebant laudem Theronis. Nihil tamen hìc abundat, quandoquidem apertè docet Pindarus hæc in chorea obseruari, citharæ, tibiæ, & vocis harmoniam.

βοὰν αὐλῶν. Leonicerus, & cum eo Aretius, dicit Pindarum vocem tibiarum sibi tribuere, quòd vt in ipsius vita fuit explicatum, non solùm cithara, sed & tibia canere potuit. Verùm non sui rationem in his habere videtur: sed duntaxat carminis quod his musicis instrumentis esset accommodatum. βοάν. Dor. pro βοήν.

ἐπέων θέσιν. Non solùm συνθήκη compositio carminis: sed etiam eius ἄρσις καὶ θέσις eleuatio, & depressio quę fit viua voce, intelligitur.

ἅ τε Πίσα. Subaudi εἰσπράττει με γεγωνεῖν. Altera causa impellens quæ hac antistropha continetur. Nimirum locus certaminis: vnde petit & aucupatur digressionem de Herculis peregrinatione ad Hyperboreos. Hìc ἁ. Dor. pro ἡ. & τᾶς. primùm Dor. pro τῆς artic. præposit. deinde pro subiunct. ἧς. Et sic exponenda hæc, ἥ τε Πίσα εἰσπράττεταί με γεγωνεῖν, ἀφ' ἧς θεοδώρητοι εἰς ἀνθρώπους ἔρχονται ὕμνοι.

Θεύμοροι. Dor. & poët. θεύμορος dicitur κατὰ κρᾶσιν pro θεόμορος. hoc est ὑπὸ τοῦ θεοῦ κατὰ μερισμὸν δεδομένος. Ex vocibus Θεὸς *Deus*, & μόρος à μείρω *diuido*. Simpliciter sume hoc loco pro θεόσδοτος: seu vt habet Triclinius, θεοδώρητος.

νίσοντ'. Per elisionem pro νίσονται. à νίσομαι, hoc est πορεύομαι. vox est poëtica.

παράφρασις.	ἐπῳδ. κῶλ. θ.	μετάφρασις.
Ad eos nimirum quibus incorruptus certaminis arbiter	ᾧ τινι κραίνων ἐφετμὰς Ἡρακλέος προτέρας	Cuicunque exequens iussa Herculis antiqua

vir Aetolus, seu Eleus, antiqua Herculis mandata exequens, in decus & ornamentum supra palpebras capiti circumposuit coronam glauci oleastri: quem celebris ille Amphitryonis filius, ab Istri fontibus, qui hoc arborum genere aliisque consiti obumbrantur, olim attulit, vt esset pulcherrimum monumentum Olympicorum certaminum.

ἀτρεκὴς Ἑλλανοδίκας βλεφάρων
αἰτωλὸς ἀνὴρ ὑψόθεν,
ἀμφὶ κόμαισι βάλοι γλαυκόχροα κόσμον ἐλαίας, τάν ποτε
Ἴστρου ἀπὸ σκιαρᾶν παγᾶν ἔνεικεν
Ἀμφιτρυωνιάδας,
μνᾶμα τῶν Ὀλυμπίᾳ κάλλιστον ἄθλων.

verus certaminis iudex Aetolus vir super palpebras comis circumposuerit glaucum ornamentum oliuæ, quam aliquando Istri ob opacis fontibus attulit Amphitryoniades, monumentum pulcherrimum Olympicorum certaminum.

ᾧ τινι. Obseruant scholia Pindarum à plurali numero ad singularem deficere: nam relatiuum est, ad præcedens ἀνθρώποις. Referre vellet Aretius ad Αἰνησιδάμου παιδί. Sed primò non possunt parenthesi includi quæ inter hęc verba intercesserunt. Nam disertè alteram causam impellentem continent. Deinde remotiora sunt illa: & videtur non de certo victore loqui author; sed indefinitè de quouis. Tertiò nullus error in numeri mutatione: siquidem ὅστις significat *Quicunque*: quæ vox est indefinitè notans omnes victores.

κραίνων ἐφετμάς. Sensus est sic extricando sententiam colligendus: οἷς τελειῶν τὰς παλαιὰς ἐντολὰς Ἡρακλέους, ὁ Ἠλεῖος ἀνὴρ δίκαιος Ἑλλανοδίκης, ἀμφιβάλοι ταῖς κόμαις ὑψόθεν βλεφάρων στέφανον ἐξ ἐλαίας γλαυκῆς εἰς κόσμον. Videris hîc ὑψόθεν referendum ad βλεφάρων, & ἀμφὶ per tmesin auulsum esse à βάλοι.

ἐφετμὰς Ἡρακλέος. Quia iusserat Hercules, vt à iudicibus certaminis victores in perpetuum oleastri corona decorarentur.

ἀτρεκής. Epitheta iudicis. ἀτρεκὴς à iustitia, hoc est: δίκαιος, ἀληθής, ἀπροσωπόληπτος: & αἰτωλὸς à patria. Nam ex Eleis (qui postea Aetoli dicti sunt, ex quo Aetolus Oxylus ipsis præfuit) eligebantur iudices.

ἑλλανοδίκας Dor. pro ἑλληνοδίκης. hoc est, *Græcorum iudex*. Describuntur autem ἑλλανοδίκαι à Varino ἄρχοντες Ἠλείων οἱ διέποντες τὸν ἀγῶνα τῶν Ὀλυμπιακῶν. De quibus vide Pausaniam in Eliacis. Primùm autem Elei vnum iudicem elegerunt: deinde duos: tandem etiam nouem. Hi præstito iuramento de victoribus pronuntiabant. Aristodemus Eleus ex singulis tribubus vnum elegit, vt essent decem numero. Quinquagesima Olympiade, ex omnibus duos electos esse, author est Suidas, vt vigesima quinta Olympiade nouem constituti fuerant: ac tres equorum cursus, tres quinque certaminum ludos obseruabant. Reliqui tres præmia distribuebant. His additus est decimus totius certaminis Præses. Ac semper electi sunt, qui iustitia & pietate integerrimi erant. Fuit etiam hoc nomine peculiaris apud Athenienses magistratus, qui pecunias rerum sacrarum nomine debitas exigebat: ipsisque choragis in sacrorum sumptus erogabat.

Αἰτωλὸς ἀνήρ. Respicit ad Oxylum, quem Hercules Olympiorum author primum vnùmque iudicem constituit, patria Aetolum. Hic Heraclidis in Pelo-

ponnesum migrantibus itineris fuit dux: qui memores beneficij Eleorum dominatum illi permiserunt. Vnde Elei, Aetoli dici cœperunt. De Oxylo vide Pausaniam in prioribus Eliacis. ὑφόθεν pro ὕψοθεν.

γλαυκόχροα κόσμον ἐλαίας Pro *κόσμον ἐλαίας γλαυκόχροος* hoc est *γλαυκῆς*. Dicit *ἐλαίαν*, quod vertit *κότινον* Scholiastes: quam vocem *κότινον*, Theocriti interpres Id. 5. *ἀγριέλαιον* vocat *Oleastrum, oleam syluestrem*, qua constat paratas fuisse Olympionicis coronas. *κόσμον* intellige *στέφανον*: quod erat ornamentum victoris. Est oleastri, non verò oleæ, glaucus color.

τάν. Dor. pro *τήν*. Estque articulus præpositiuus loco subiunctiui. Atque hinc digressionem aggreditur, qua commemorat, quomodo & vnde oleastri ab Hercule in Peloponnesum fuerint translati. Ostendit ab Istri fontibus translatam plantam.

σκιαρᾶν. Dor. pro *σκιαρῶν*. Est autem *σκιαρὸς* *vmbrosus*, *ἀπὸ τοῦ σκιὰν αἴρειν* *vmbram attollere, magnam facere*. Pro quo passim apud Homerū *σκιόεις*. *παγᾶν*. Dor. pro *πηγῶν*. Fuerunt vmbrosi fontes ob densitatem ibi plantatorum oleastrorum, aliarúmque arborum. Deinde transplantata arbor, in ipso loco certaminis certatoribus vmbram & coronam exhibuit.

Ἴστρου. Ister & Danubius eiusdem fluuij sunt nomina, vnde binominem vocat Ouidius. De hoc vide Plin. l. 4. c. 12. Pomponium Melam l. 2. c. 1. & Strab. l. 4. & 7. Mirum autem est dici allatum oleastrum ab Hercule ex Istri fontibus, & Hyperboreis populis. Nam nec oleam, nec oleastrum totus ille tractus habet: habuerit saltem, nec-ne, vehementer dubitari potest. Pomponius Mela Danubij fontes in Germania ponit. Strabo iuxta Sueuos, & ad Hercyniam syluam Istri fontes collocat. Aristot. l. 1. Meteor. c. 14. ait ex Pyrenæo Celticæ regionis monte oriri Istrum & Tartessum.

Ἀμφιτρυωνιάδας. Dor. pro comm. *Ἀμφιτρυωνιάδης*. Præterea interseritur *α*. pro *Ἀμφιτρυωνίδης*. hoc est, *Hercules*, ab Amphitryone putatitio patre.

μνᾶμα. Dor. pro comm. *μνῆμα*. Causaque est finalis facti Herculis, nimirum vt esset monumentum Olympici certaminis, & inde victoribus fierent coronæ. Sic autem redde posteriora verba pedestri oratione. *ἣν ἐλαίαν ὁ Ἡρακλῆς ἤνεγκέ ποτε ἀπὸ τῶν Ἴστρου πηγῶν σκιαζομένων τῇ περὶ αὐτὰς ἐλαιῶν φυτείᾳ, μνημόσυνον κάλλιστον ἐσομένην τῶν ἐν Ὀλυμπίᾳ ἱερῶν ἀγώνων.*

παράφρασις.	*στροφὴ β. κῶλ. θ.*	*μετάφρασις.*
postquam oratione sua ita flexit Hyperboreorū Apollinis cultorum animos, vt petitionem impetrarit. Nam ille beneuolo erga eos animo affectus plantam hanc petijt, vt ea consereret Iouis delubrum, quo confluentes vndique hospites recipiuntur cuius ex frondibus, communis	δᾶμον Ὑπερβορέων πείσαις, Ἀπόλ- λωνος θεράποντα. ὅ γε πιστὰ φρονέων, Διὸς αἴτει πανδόκῳ ἄλσει, σκιαρόν τε φύτευμα, ξυνὸν ἀνθρώποις, στέφανόν τ' ἀρετᾶν.	*populo Hyperboreorum cùm persuasisset, Apollinis cultori. Ipse amica cogitans, Iouis petit omnes excipiente luco, vmbrosámque plantam, cōmunē hominibus, coronámque virtutis. Iā enim ab ipso,*

homi-

hominibus vmbra, & strennis certaminum victoribus corona pararetur. Iam enim plenilunium instare: quo quum aureo curru vecta Luna vesperi, toto orbe illustratur, victimis honorandæ sibi sunt Iouis patris aræ.

ἤδη γὰρ αὐτῷ,
πατρὶ μὲν βωμῶν ἁγισθέντων, διχόμηνις ὅλον χρυσάρματος
ἑσπέρας ὀφθαλμὸν ἀντέφλεξε μήνα,

aris patri sacratis, plena luna, aureo curru vecta, vespere totum oculum illustrauerat.

δᾶμον ὑπερβορέων. Ostendit quibus rationibus allatis impetrarit oleastrum ab Hyperboreis. Atque interea Herculis eloquentiam obiter innuit, qui οὐ βίᾳ, ἀλλὰ πείθων λόγῳ impetrauit postulatam plantam. Ac talem Herculem Gallicum describunt. Vide Lucianum in Ἡρακλεῖ seu *Hercule*. talem etiam extitisse Herculem istum docet Pindarus: dicitur δᾶμον Dor. pro comm. δῆμον. Cùm autem hic ad Istri fontes author collocet Hyperboreos, verisimile est illum regionis illius situm ignorasse. Et certè testatur Strabo multa de Hyperboreis fabulosè narrari: quæ quum sequutus fuerit noster poëta, nihil mirum si non certa de situ regionis est locutus. Iam ergo Leonicerum & Aretium imitati, loco id postulanre, locupletum authorum in lectoris gratiam non solùm citemus, sed hic scribamus verba. Primùm Græca Scholia oriundos esse hos à Titanibus ostendunt, citato poëta Pherenico, qui sic ait

Ἀμφὶ δ' ὑπερβορέων, οἵ τ' ἔσχατα ναιετάουσι,
Νηῷ ὑπ' Ἀπόλλωνος, ἀπείρητοι πολέμοιο.
Τοὺς μὲν ἄρα προτέρων ἐξ αἵματος ὑμνήσουσι
Τιτήνων βλαστόντας, ὑπὸ δρέμων αἰθρήεντα,
Νάσσασθαι Βορέαο γένῳ Ἀριμασπὸν ἄνακτα.

Vnde satis patet ad boream eam fuisse gentem, nec tamen satis cognitam. Quare Strabo lib. 11. ait Græcos scriptores, vniuersos septentrionales olim Scythas, & Celtoscythas appellasse. Qui verò eos distinxêre, eos qui suprà Euxinum, & Istrum, & Adriam habitant, Hyperboreos, & Sauromatas, & Arimaspos vocasse. Et lib. 7. fabulosè narrari de Hyperboreis multa ait. Et lib. 15. Megasthenem eadem narrasse de Hyperboreis, quæ Simonides, Pindarus, & alij poëtæ, quòd mille annis viuant, nimirum significans fabulosa de his omnia tum fuisse. Tamen idem author grauiter refellit lib. 1. Herodotum, qui hos populos esse negat: quum postquam multa de ijs dixit hoc addit, εἰ δὲ εἰσὶ τινὲς ὑπερβόρεοι ἄνθρωποι, εἰσὶ καὶ ὑπερνότιοι ἄλλοι. Idque in Melpomene. Cui rectè respondet, non ideo dici Hyperboreos, quòd boreas apud eos non spiret: sed quia hi boreæ sunt proximi. Mela lib. 3. cap. 5. *In Asiatico*, inquit, *littore primi Hyperborei, super Aquilonem, Ripheósque montes, sub ipso syderum cardine iacent, vbi sol non quotidie vt nobis, sed primùm verno æquinoctio exortus, autumnali demum occidit, & ideo sex mensibus dies, & totidem alijs nox vsque continua est. Terra angusta, aprica, per se fertilis, cultores iustissimi, & diutius quàm vlli mortalium, & beatiùs viuunt, quippe festo semper otio læti, non bella mouere, non iurgia, sacris operari, maximè Apollinis, quorum primitias Delon misisse, initio per*

virgines suas, deinde per populos, subinde tradentes vlterioribus, moremq́ eum diu & donec vitio gentium temeratus est, seruasse feruntur. Habitant lucos, syluasq́: & vbi eos viuendi satietas, magisq́ tædium cepit, hilares redimiti sertis, semet ipsi in pelagus ex certa rupe præcipites dant. Id eis funus eximium est, Et lib.1.cap.2. inter Asiæ populos eos connumerat. Plinius l.4. c.12. *Pone eos montes*, inquit, (Ripheos intelligit) *vtraq́ Aquilonem, gens fœlix, (si credimus) quos Hyperboreos appellauêre, annoso degit æuo, fabulosis celebrata miraculis. Ibi creduntur esse cardines mundi, extremiq́ syderum ambitus, semestri luce, & vna die solis auersi: non vt imperiti dixêre, ab æquinoctio verno in autumnum, semel in anno solstitio oriuntur eis soles, brumáque semel occidunt. Regio aprica, fœlici temperie, animi afflatu noxis carens. Domus ijs nemora, lucíq́: & Deorum cultus viritim, gregatímque, discordia ignota, & ægritudo omnis: mors non nisi satietate vitæ, epulis, delibutisq́ senibus luxu, ex rupe quadam in mare salientibus, hoc genus sepulturæ beatissimum.* Quidam eos in prima parte Asiæ littorum posuêre, non in Europa, qui sunt ibi, similitudine & situs, Attacorum nomine. Alij medios fecêre eos inter vtrumque Solem Antipodum, occasum, exorientémque nostrum, quod fieri nullo modo potest, tam vasto mari interueniente. Qui non alibi, quàm in semestri luce constituêre eos, serere matutinis, meridie metere, occidente Sole fœtus arborum decerpere, noctibus in specus condi tradiderunt.

Ἀπόλλωνος θεράποντα. Ab hac gente coli solitum Apollinem docet Mela, loco citato: cui Plinius l. 4.c. 12. astipulatur, *Nec licet*, inquit, *dubitare de gente illa, cùm tot authores prodant frugum primitias solitos Delum mittere Apollini, quem præcipuè colunt. Virgines ferebant eas, hospitijs gentium: per annos aliquot venerabiles, donec violata fide, in proximis accolarum finibus deponere sacra ea instituêre, hisq́ ad conterminos deferre: atque ita Delum vsque: mox & hoc ipsum exoleuit.*

πιστὰ φρονέων. hoc est φιλικῶς διανοούμενος, nimirum ὥσπερ φιλικῶς ἔχων πρὸς αὐτούς. Vt doceat Herculem, cùm beneuolo erga Hyperboreos esset animo, verbis amicè obtinere voluisse oleastrum, non vi tanquam hostiliter illos excipiendo. Et per πιστὰ fidem amicitiæ notat.

Διὸς αἰτεῖ. Prima ratio Herculis. Nimirum quia αἰτεῖ τοῦ Διὸς ἄλσους χάριν, *postulat in gratiam luci Iouis*. Ἄλσος *lucus* vel *delubrum*. Est πᾶν χωρίον ἀφιερωμένον Θεῷ id est *locus omnis Deo consecratus*, licèt sit ψιλὸν φυτῶν. hoc est ἀφύτευτον, *nudus arboribus*, sicuti 2.Il. Ὀγχηστόν θ' ἱερόν, Ποσιδήϊον ἄλσος vocat, qui Neptuno tantùm sacer erat, & arboribus carebat.

Πανδόκῳ. Lucum vocat πάνδοκον *omnes excipientem*, hoc est *amplissimum*, vt παντοδαποὺς ἀνθρώπους exciperet. Nam ex gentibus omnibus ad Olympicos ludos plurimi confluebant: vnde & πανήγυρις apud Græcos dicebatur. Neque quisquam virtutis amans inde excludebatur. Scribitur autem πάνδοκος Ion. mutato χ. in κ. vt & huius lib. Od.4.

σκιαρὸν φύτευμα. Secunda ratio: nimirum vt hoc φύτευμα esset κοινῆς ἀνθρώποις σκιᾶς ποιητικόν. hoc est *communem hominibus vmbram faceret*. Proinde non in pro-

prios vſus poſci, ſed in aliorum vtilitatem: vt tempore certaminum ſub vmbra recreari liceret.

ξυνὸν. hoc eſt κοινὸν. vt apud Phocylidem Ξυνὸς χῶρος ἅπασι, πένησί τε καὶ βασιλεῦσι. στέφανόν τ' ἀρετᾶς. Dor. pro ἀρετῆς. Eſtque tertia ratio: videlicet vt inde victoribus fiat corona, præmium virtutis.

ἤδη γὰρ. Cauſam reddit Hyperboreis cur tam obnixè oleaſtrum peteret: eámque petit à circunſtantia temporis: quòd nimirum inſtarent Olympia, plenilunio celebranda. Prima autem Olympiade ἀκρόθινα πολέμου victoribus propoſuit. Poſtea cùm deeſſet adhuc victoribus aliquod ornamentum proximè ſequente Olympiade, oleaſtrum ad coronas ab Hyperboreis accepit.

αὐτῷ. Nimirum τῷ Ἡρακλεῖ, vt ſit pro ὑπ' αὐτοῦ Ἡρακλέος ἁγισθέντων βωμῶν. Eſt ὕστερον πρότερον. Nam priùs plenilunium acceſſerat, quàm aræ ſacris imbuerentur. Videtur itaque dicere Hercules inſtare plenilunium, quo ante ſacrorum certaminum celebrationem, Ioui patri ſibi erat ſacrificandum.

διχόμηνις Poët. pro comm. πανσέληνος. Nam quum plena eſt luna δίχα κόπτει τὸ μηνὸς *bifariam diuidit menſem*. Nam apud veteres νουμηνία nouilunium, ſemper inchoabat menſem, qui cùm triginta diebus pro ratione curriculi lunę conſtaret, dimidiatus erat plenilunio, quòd fit die decimo quinto. Dicit Scholiaſtes διχόμηνιν dici, quòd αὔξησιν patiatur luminis: ſtatim etiam eiuſdem λεῖψιν. Sed clarior eſt prior ſententia.

χρυσάρματος Poëtica vox, h. e. ὁ χρυσῷ ἅρματι φερόμενος, *aureo*, hoc eſt, *pulchro curru vectus*. Quod epitheton Caſtori tribuitur Ode 5. Pyth. & Iſthm. 6. χρυσαρμάτοι Αἰακίδαι appellantur. Nunc aureo curru vecta dicitur luna, quòd quũ plena eſt cœlo ſereno ſit pulcherrima. Notũ autẽ eſt poëtas Lunę quoq; currũ affinxiſſe.

ἑσπέρας. expone *veſperi*, adverbialiter. Nã quũ plena eſt luna, veſperi occidẽte ſole ſurgit, à quo tota tum illuſtratur. Quare ἑσπέρας dictum pro ἐπὶ τῆς ἑσπέρας vt Triclinius exponit.

ὅλον ὀφθαλμὸν. Vocat totum orbem lunę, quæ etiam oculos habere videtur, & veluti quędam facies apparet. Poteſt plenæ lunæ orbis, oculus vocari, quia nocturno ſplendore illuſtrat euntes, facítque vt, cùm cernant vbi pedem ponant, inoffenſi incedant.

ἀντέφλεξε. hoc eſt ἀντέθηκε λαμπρὸν, *oppoſito arſit lumine*. Nam fit ἀντιφλέγω, ex ἀντὶ quod hoc loco ſignificat ἀντίον. & verbo φλέγω. μήνα. Dor. pro μήνη. Quatuor autem poſteriora cola redde ſic proſa. ἤδη γὰρ ὑπ' αὐτοῦ, τῶν βωμῶν Διὸς τοῦ πατρὸς, διὰ τῶν ἐναγισμάτων, σεβασθέντος, ἡ πανσέληνος σελήνη, χρυσῷ ἅρματι φερομένη, ὁλόκληρον τὸν ἑαυτῆς ὀφθαλμὸν λαμπρὸν ἐπὶ τῆς ἑσπέρας δεδυκότος τοῦ ἡλίου ἀντέθηκε.

παράφρασις.	ἀντιστρ. κῶλ. θ.	μετάφρασις.
& ferendum ſanctum atque incorruptum iudicium magnorum certaminum, quæ inſtituto à ſe quinquennio mox erant celebranda in	καὶ μεγάλων ἀέθλων ἁγνὰν κρίσιν, καὶ πενταετηρίδ' ἁμᾶ θῆκε ζαθέοις ἐπὶ κρημνοῖς Ἀλφεοῦ	& magnorum certaminum ſanctum iudicium, & quinquennium ſimul conſtituerat diuinis in

Elide prope Alphei diuini fluuij præcipiria. At in conuallibus Cronij collis Pelopis vnde spectātur athletæ, nullas virere arbores ad loci decus & cōmoditatem. Ideóque cùm illud solū nudum, nulla vmbra gratū esse videretur; sed receptis solaribus radijs ferueret, sibi in mentem venisse vt in regionem Istrianā, hoc est Scythicam, proficisceretur.

ἀλλ' οὐ καλὰ δένδρε' ἔθαλλε
χῶρος ἐν βάσσαις Κρονίου Πέλοπος.
τούτων ἔδοξε
γυμνὸς αὐτῷ κᾶπος ὀξείαις ὑπακουέμεν αὐγαῖς ἀελίου.
δὴ τότ' ἐς γαῖαν πορεύειν θυμὸς ὥρμαι-

præcipitijs Alphei. Sed non pulchris arboribus floriduserat locus in vallibus Cronij Pelopis. Huic visus est et vacuus hortus acutis obedire radijs Solis. Tunc igitur animus in terram proficisci cogitabat

καὶ μεγάλων. Hæc construenda sunt cum præcedentibus. Et certamina magna κατ' ἐξοχὴν vocat Olympica, quòd reliquis Græciæ ludis essent celebriora. Sic *magna* vocauit Horatius Ep. 1. l. 1.

Quis circum pagos, & circum compita pugnax,
Magna coronari contemnat Olympia?

ἁγνάν. Dor. pro comm. ἁγνήν. Intelligit autem ἀπροσωπόληπτον, καὶ ἀδωροδέκητον *personam non respiciens, nec corruptelam admittens iudicium*: vt commendetur Hellanodicarum æquitas.

πενταετηρίδα. Hoc etiam dicunt πενταετίαν, ex πέντε *quinque*, & ἔτος *annus*: quod temporis spatium ab Olympicis ludis Ολυμπιὰς Latin. *lustrum* dicitur, quod quadriennio terminatur. Itaque tempus certaminis annotat: illud quinto quoque anno celebrari: nimirum quatuor annis in medio expletis, ineunte quinto. Item Herculem horum ludorum authorem disertè nominat.

ἁμᾶ. Dor. pro comm. ἅμα *simul*. quæ vox sic habetur Pyth. 3. Nem. 5. 7. & 10. Oda. quod Schol. 3. Pyth. dicit esse Dorico more περισπώμενον.

θῆκε. Neglecto augmento pro ἔθηκε. Locum notat certaminis. Alpheus enim est Pisæ fluuius: in Pisa autem Olympici ludi celebrabantur. Pro eodem ferè, ídque figuratè sumuntur Olympia, Pisa, & Elis.

ζαθέοις hoc est, ἄγαν θείοις. Nam ζα. in compositione, vocis significationem auget: vt ζάθεος sit, *vehementer diuinus*. Huic autem fluuio diuinitatem attribuit, veterum Ethnicorum quorundam opinionem sequutus, qui Alpheum pro Deo coluerunt, cui & statuam, & communem aram cum Diana erexerunt. Dictus Αλφειὸς ab ἀλφὸς *vitiligo* quam eius aqua curat.

Αλλ' οὐ. Ostendit qualis fuerit certaminis area priusquàm oleastrum ab Hyperboreis attulisset Hercules: nimirum nuda, vnde solibus athletæ torrebantur: nihílque in promptu erat, vnde victoribus corona compararetur. βάσσαις. Dor. pro comm. βήσσαις.

Κρονίου. *Cronij*, vel adiectiuè, vel substantiuè accipi potest. Adiectiuè refertur ad Pelopem vt sit κρονίου à κρόνος *Saturnij Pelopis*: quòd Pelops genus suum ad Saturnum retulerit. Pluto enim Saturni filia, Tantali fuit mater: Tantalus Pelopis pater, vt referunt Scholia. Substantiuè κρόνιον est mons

Elidis, quæ Peloponnesi est regio. Potes igitur sic locum construere, χῶρος ἐν βήσσαις τοῦ Κρονίου τοῦ Πέλοπος: vel χῶρος τοῦ Πέλοπος ἐν βήσσαις Κρονίου λόφου. Nam & dixit alibi ἐν δρόμοις Πέλοπος. Et eundem locum antè Λυδοῦ Πέλοπος ἀποικίαν vocauit, Od. 1. Olymp. Epod. vltim. τούτων ἔδοξε. Hoc est τούτων τῶν φυτῶν γυμνὸς ὢν ὁ τόπος ἐδόκει καταδέρμιος εἶναι ὀξεῖ ἡλίῳ.

κᾶπος. Dor. pro comm. κῆπος hoc est, hoc loco τόπος ἀνέμοις περιπνεόμενος, *locus ventis expositus, & qui ab ijs vndiquaque perflatur.* Hinc κάπαι *præsepia* vocantur apud Homerum, quòd spiritu equorum pabulum & alimoniam attrahente perflentur vt docet Scholiastes.

ὑπακουέμεν. Dor. & Ion. pro ὑπακούειν. Quod Triclinius exponit pro εἰς πεῖραν ἔρχεσθαι τῶν σφοδρῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου *tentari vehementibus radijs solis*: & notat loci incommoditatem, antequam esset ab Hercule plantatus.

δὴ τότε. Deliberatio exorta ex causis præcedentibus, coronæ penuria, locíque solibus expositi incommoditate;

πορεύειν. Hic actiuum pro pass. πορεύεσθαι sumendum, idque Atticè: vel est subaudiendus accusatiuus personæ ἑαυτόν. Aliàs est transitiuum πορεύειν pro ποιεῖν πορεύεσθαι. vt Ode Nem. 7.

θυμὸς ὥρμαινε. Hoc est προεθυμήθη, ἐπεθυμήθη, διενοήθη, ἐβουλεύθη.

παράφρασις.

Hic Diana Latonæ filia equorum agitatrix, excepit eum cùm ex Arcadia veniret, quæ altis montium iugis & depressis conuallibus constat. Idque cùm obeundo Eurysthei mandata, paterno decreto illis obligatus, cùm Iunoni concessisset vt natu posterior, priori inseruiret, aureis cornibus insignem Ceruam fœminã captaret, Eurystheo in Græciam adducendam, quam Taygeta olim Dianæ consecrarat, quòd ab ea in ceruam mutata Iouis libidinem effugisset.

ἐπῳδ. κῶλ. η.

ν᾽ Ἰστριανὼ, ἔνθα Λατοῦς
ἱπποσόα θυγάτηρ
δέξατ᾽ ἐλθόντ᾽ Ἀρκαδίας ἀπὸ δει-
ρᾶν, καὶ πολυγνάμπτων μυ-
χῶν.
εὖτέ μιν ἀγγελίαις Εὐ-
ρυσθέος ἔντυ᾽ ἀνάγκα πατρό-
θεν
χρυσόκερων ἔλαφον θήλειαν
ἄξον-
θ᾽ αὖ ποτε Ταϋγέτα
ἀντιθεῖσ᾽ Ὀρθωσίᾳ, ἔγραψεν
ἱεράν.

μετάφρασις.

Istria nam: vbi Latonæ equorum agitatrix filia excepit venientem Arcadiæ à iugis, & variè flexuosis recessibus: quando eum iussu Eurysthei adornabat necessitas à patre imposita auricornem ceruam fœminam adducturum: quã olim Taygeta, dedicans Dianæ, inscripsit sacram.

Ἰστριανὼ. Triplicem lectionem huius loci proponit Scholiastes, vel Ἰστρίαν νιν & Scythiam intelligit. Vel Ἰστρεία νιν, & Dianam intelligit quæ Ἰστρεία dicebatur à flumine Istro, quod colunt Amazones, quæ hanc Deam maximo in honore habent: vel à Tauris gente Scythica quæ circum Istrum habitat, apud quos similiter colitur Diana. Vel denique Ἰστριανὼ referendo ad præcedens γαῖαν, & intelligit Ἰστριανὼ γῶν hoc est *Istriam,* seu *Scythiam.* quæ tertia lectio maximè probatur.

ἔνθα Λατοῦς. Ad aliam insignem fabulam de Ceruа aureis cornibus insigni digreditur: quam Hercules Eurystheo tyranno morem gerens ex terra Istriana in Græciam retraxit. Cuius rei nomine constat Herculem ad Istrum se contulisse: vbi cùm insignem oleastrorum præstantiam & proceritatem conspiceret, eâdem opera plantam hanc ab Hyperboreis impetratam in Elidem vel Pisam secum transtulit.

Λατοῦς. Dor. pro Λητοῦς. à Λητὼ *Latona*. ἱπποσόα. Poët. vocab. ἡ τοὺς ἵππους σόουσα, hoc est, σεύουσα, *quæ equos agitat*. Cuius masculinum est ἱπποσόος comm. & Dor. ἱπποσόας de quo vide Pyth. Od. 2. Hic per periphrasin denotat Dianam: quæ Latonæ fertur filia, vt patet ex hymno Homeri in Apollinem.

χαῖρε μάκαιρ' ὦ Λητοῖ ἐπεὶ τέκες ἀγλαὰ τέκνα,
Ἀπόλλωνά τ' ἄνακτα, καὶ Ἄρτεμιν ἰοχέαιραν.

Vocatur ἱπποσόα quia eadem est cum Luna, cui vt & Soli, sui equi tribuuntur. Alioqui, vt testatur Callimachus, huic Deæ currum aureum qui à ceruabus candidis traheretur, antiqui affinxerunt.

δειρᾶν. Genit. Dor. pro δειρῶν. à singul. δειρή. Quæ vox Eusthatio est etiam ὄρους ἐξοχὴ *iugum montis*: qua in significatione vsitatius est δειράς. Vnde Aretius hunc genitiuum ducit, quanquam meliùs à δειρή petatur.

εὖτέ μιν. Hoc est, ἡνίκα αὐτὸν τοῖς προστάγμασι τοῦ Εὐρυσθέως ὑπουργεῖν ἡ πατρὸς ἀνάγκη παρεσκεύαζεν. Passim autem apud poëtas videre est Herculem Eurysthei mandatis obeundis fuisse obnoxium.

ἔντυε. Poët. neglecto augmento pro ἤντυε. Imperf. ab ἐντύω, quod est ὁπλίζω, εὐτρεπίζω *armo, instruo, preparo*. reiecto ν dicitur pro ἐντύω, quod fit à nomine quod in plurali tantùm in vsu est, τὰ ἔντεα *arma*, sic dicta quòd ἐντὸς αὐτῶν sit militum corpus. Sumitur aliquando ἐντύω pro ὁρμῶ, σπεύδω vt Pyth. Od. 9. & Nem. 9.

ἀνάγκα Dor. pro ἀνάγκη πατρόθεν, hoc est, ἡ τοῦ πατρός. Nam Iuno à Ioue Herculis patre obtinuit, vt qui prior nasceretur, alterius esset dominus. Itaque effecit vt prior Eurystheus in lucem fuerit editus, posterior Hercules: vnde hic debuit quicquid iuberet ille decreto paterno subire. Hic illius iussu Ceruam fertur insecutus.

χρυσόκερων ἔλαφον. Cornutam esse docet fœminam ceruam, contra physicorum sententiam. Nam Aristoteles l. 3. c. 2. de partib. Animalium, ostendit fœminam cornua non habere, & cur id fiat, à natura rationes affert. Proinde Pollux l. 5. c. 12. scribit masculum fuisse hunc ceruum Herculis, καὶ ἔλαφος χρυσόκερως ὁ ὑπὸ Ἡρακλέους ἁλούς. Disertè tamen Pindarus θήλειαν dicit. Et Volaterranus ex Euripide citat Ceruam ab Hercule expugnatam. Nec Atticismo potest excusari Pindarus, quia addit θήλειαν. Attici autem etiam masculis articulum fœmininum præponunt, vt dicant ἡ pro ὁ ἔλαφος. sicut & ἵππος θηλυκῶς vsurpant, vt apud Theogn. ἵππος ἐγὼ καλὴ καὶ ἀεθλίη. Quare ad Scholiastæ sententiam confugiendum, qui monet poëtas omnes, etiam fœminas Ceruas cornutas facere: idque fieri posse demonstrat argumento elephantorum. Nam quemadmodum Indicæ elephantes fœminæ dentibus carent, Aethiopicæ & Libycæ sunt dentatæ:

fic fieti poteſt vt Ceruæ aliæ alibi pro climatis varietate habeant aut non habeant cornua. Citant Scholia Anacreontem qui ait Ἀγανῶς οἷά τι νεβρὸν νεοθηλέα γαλάθηνον, ὅς τ' ἐν ὕλαις κεροέσσης ὑπολειφθεὶς ὑπὸ μητρὸς ἐπτοήθη. Sophocles ἔλαφον κεροέσσαν facit à qua fuit nutritus Telephus. Apud Eurip. in Iphigenia legimus Achæos Agamemnoni tradere ceruam cornutam pro ipſius filia mactandam. Et in Helena Eurip. χρυσόκερών τ' ἔλαφον verſ. 388.

ἔλαφον. Etymon huius vocis habet Plutarchus lib. de prudentia animalium, παρὰ τὸ ἑλεῖν vel ἐλᾶν τοὺς ὄφεις. *à capiendis vel ab inſectandis ſerpentibus* quorum de pugna vide Oppian. l. 2. cyneg. ver. 235.

ἅν ποτε. Dor. pro ἥν. Declarat autem huius Ceruæ originem. Quum Iupiter Taygetam Atlantis filiam deperiret, in ceruam à Diana mutata eſt: ſicque Iouis effugit conatum: mox eiuſdem beneficio humanam formam recepit. Cui gratiam referens, ceruam auricornem ei conſecrauit, quam cùm Hercules Eurystheo adduxiſſet, in collo eius reperta eſt hæc inſcriptio Ταϋγέτη ἱερὰν ἀνέθηκεν Ἀρτέμιδι, vt refert Scholiaſtes. Triclinius autem hoc modo inſcriptionem refert Ταϋγέτη ταύτην ἀφιεροῖ Ἀρτέμιδι.

ἀντιθεῖσα. Rectè obſeruat Triclinius dici pro ἀνατιθεῖσα per ſyncopen: vel ἀντιθεῖσα pro ἀνθ' ἑαυτῆς θεῖσα. hoc eſt, *quam ſuo loco conſecrarat*: ſed quadrat ſatis prior expoſitio.

Ὀρθωσίᾳ. Hoc eſt Ἀρτέμιδι. Scholia & Triclinius à monte Arcadiæ ſic dictam ferunt, ἔστι γὰρ ὄρος Ἀρκαδίας ὄρθιον. Hinc Dea & Orthia & Orthoſia. Vel quaſi ὀρθοῦσα τὰς γυναῖκας, καὶ εἰς σωτηρίαν ἐκ τῶν τοκετῶν ἄγουσα. nam fert parturientibus opem.

παράφρασις.

Dum autem eam inſequebatur ceruam, vidit Hyperboreorum regionem à tergo boreæ venti ſitam. Tunc obſtupefactus cõſtitit, conſpiciens egregias arbores: cúmque ſimul inuaſit dulcis cupido ijs conſerendi ambitum ſtadij Olympici vbi duodecies circum metam currus flectuntur à certatoribus. Idémq; nunc Hercules cum diuinis Ledæ decenter cinctæ filijs Caſtore & Polluce, benignus ad hãc quæ fit à Therone Theoxeniorum celebritatẽ accedit.

στροφὴ γ. κῶλ. θ.

τᾶς μεθέπων, ἴδε κἀκείναν
χθόνα
πνοιαῖς ὄπιθεν Βορέα
ψυχροῦ. τόθι δένδρεα θαύμαινε
σταθείς.
τῶν νιν γλυκὺς ἵμερος ἔσχε
δωδεκάγναμπτον περὶ τέρμα δρό-
μου
ἵππων φυτεῦσαι.
καὶ νῦν ἐς ταύταν ἑορτὰν
ἵλαος ἀντιθέοισι νίσεται
σὺν βαθυζώνοις διδύμοις παισὶ Λή-
δας.

μετάφρασις.

Quam inſequens, vidit & illam terram à tergo flatus boreæ frigidi, vbi arbores admirabatur ſtans. Quarum eum dulce deſiderium cepit, vt circa duodecim flexus habentem metam curſus equorum plantaret. Et nunc ad hoc feſtum propitius cum diuinis accedit altè cinctæ filijs Ledæ.

τᾶς μεθέπων. Articul. Dor. pro τῆς & præpoſit. pro ſubiunct. Hic oſtendit non data opera, ſed per occaſionem, quæſitũ & allatum ab Hercule oleaſtrum:

nimirum dum insequebatur hanc ceruam.

κἀκεῖναν. pro καὶ ἐκείνην. & πνοιαῖς Poët. & Dor. pro πνοῆς. βορέα Dor. pro βορέου. Breuiter autem describit terram Hyperboreorum à natura loci, & inclementia cœli. vide precedentia de hac gente annotata. Sic autem prosa loquaris, ὃν διώκων, ἐθεάσατο τὴν γῆν τὴν ψυχρὰν τῶν Ὑπερβορέων.

τόθι. Poët. pro ἐκεῖ. hoc est ἔνθα γὰρ ἐθαύμασε τὰ δένδρεα κοτίνου, καὶ αὐτῶν ἐπιθυμίαν ἔλαβε τοῦ ἀπ' αὐτῶν φυτεῦσαι περὶ τὸ τέρμα δρόμου ἱππικοῦ. De voce δωδεκάγναμπτον diximus antea in δωδεκαδρόμοις. fit hæc vox ex δώδεκα *duodecim*, & γνάμπτω *flecto*.

καὶ νῦν ἐς. Regressio ad festum Theoxeniorum, cui Herculem & Dioscuros interesse fingit, quum à Therone celebrantur q.d. καὶ νῦν ἐς ταύτην Θεοξενίων ἑορτὴν ὁ Ἡρακλῆς ἔρχεται εὐμενὴς σὺν δυοῖ παισὶ τῆς βαθυζώνου Λήδας. Dorica sunt ταύταν ἑορτὰν pro comm. ταύτην ἑορτήν.

βαθυζώνου. Epitheton mulieris βαθύζωνος *arctè & profundè cincta*: sic ab Homero βαθύζωνοι γυναῖκες vocantur: siue quòd mulieres sese pressiùs cingant, vt graciles appareant: nam βαθὺς est *multus*, vt βαθὺς πλοῦτος pro πολύς. siue quòd heroides ferè hoc epitheto decorentur, quæ haud dubiè peculiarem in cingendo modum sunt secutæ, quo honestatem præ se ferrent.

διδύμοις. Hoc est Διοσκούροις. Sunt Pollux & Castor, quos poëtæ eodem ouo prognatos, eodémque partu fingunt editos. ἀντιθέοισι poët. pro ἀντιθέοις vox est poëtica ἀντίθεος. & νίσομαι. poët. quoque.

παράφρασις.

Nam cùm in cœlum ad Deos ascensurus esset, his commisit gubernationem spectabilis huius certaminis, in quo virium corporis, & fortitudinis specimen edunt athletæ, & currus qui à velocibus equis trahuntur, agitant aurigæ. Quare me animus impellit ad dicendum toti Emmenidarũ tribui, vt & Theroni gloriã obtigisse, quam equis insignes heroës Castor & Pollux impertiuerunt: quò se gratos præberent præstiti sibi officij, quum pluribus, quàm alij mortales, sacrificijs & mensis hospitalibus Emmenidæ seu Agrigentini, & Theron ipsos adeant.

ἀντιστρ. κώλ. θ.

τοῖς γὰρ ἐπέτραπεν, Οὔλυμπόνδ' ἰὼν
θαητὸν ἀγῶνα νέμειν,
ἀνδρῶν τ' ἀρετᾶς πέρι, καὶ ῥιμφαρμάτου
διφρηλασίας. ἐμὲ δ' ὦν πα
θυμὸς ὀτρύνει φάμεν, Ἐμμενίδαις
Θήρωνί τ' ἐλθεῖν.
κῦδος εὐίππων διδόντων
Τυνδαριδᾶν. ὅτι πλείσταισι βροτῶν
ξενίαις αὐτοὺς ἐποίχονται τραπέζαις.

μετάφρασις.

His enim mandauit in Olympum proficiscens, vt hoc spectabile certamen regerent, & de virorũ fortitudine, & de habente celeres currus aurigatione. Me igitur anim⁹ impellit dicere, Emmenidis & Theroni venisse gloriã, quã dãt insignes equis Tyndaridæ: quoniam plurimis, inter ceteros *mortales hospitalibus ad ipsos accedunt mensis.*

τοῖς γάρ. Hoc est τούτοις γὰρ ἐπέτρεψεν Ἡρακλῆς, εἰς τὸν οὐρανὸν ἀπερχόμενος διοικεῖν τὸν θαυμαστὸν ἀγῶνα, ὄντα περὶ τῆς ἀνδρῶν δυνάμεως, καὶ σπουδαίας τῆς δίφρων κινήσεως, δι' ἧς ἡ τῶν ἁρμάτων ταχυτής

τοῖς δέδωκε. Initio autem iam annotauimus, quod dicit hìc author: curam Olympicorum certaminum ab Hercule Tyndaridis fuisse concreditam. Hic articulus τοῖς. pro τούτοις.

Οὔλυμπόνδ'. Poët. pro εἰς Ὄλυμπον, τοῦτ' ἔστιν, οὐρανόν. Nam à poëtis, vt notissimum est, hac significatione Ὄλυμπος vsurpatur, quod metri causa υ assumit in prima syllaba, vt fiat diphthongus ου. δε autem à poëtis vsurpatur pro εἰς vel ἐπὶ, vel πρὸς. vt κλισίηνδε, ἀγορήνδε apud Homerum, & similia. οἶκόνδε δόμονδε apud Hesiodum.

θαητὸν. Dor. pro comm. θαητὸν à θηέομαι admiror, cum admiratione video: à θεάομαι, specto, contemplor. Sed Lexicon Pindaricum θαητὸς deducit à θεατὸς mutato ε. in α. & α. in η. quod mihi longiùs petitum videtur. Spectabile hoc certamen vocat, ob præstantiam & splendidum eius apparatum.

ἀρετᾶς πέρι. Dor. pro ἀρετ. & πέρι quia voci quam regit, postponitur, accentum retrahit in priorem syllabam. His verbis docet quibus constet hoc certamen, quum ait viros virium virtutem in eo exercere, & in agitandis currulibus ludis dexteritatem, vbi laudem velocium & generosorum equorum currus trahentium complectitur.

ῥιμφαρμάτου. Vox ῥιμφάρματος non reperitur in vulgaribus Lexicis. Ab authore vsurpatur pro, qui celerem currum habet à ῥίμφα celeriter: & hoc παρὰ τὸ ῥίπτειν ἑαυτὸν διὰ τάχους. & ab ἅρμα currus.

διφρηλασίας. Est & διφρηλασία poëticum vocabulum pro ἡνιόχησις, & ἡνιοχεία. Huic respondet ἁρματηλασία. & dicitur vtrumque ἡ τοῦ δίφρου, καὶ ἅρματος ἔλασις. Hinc διφρηλάτης. hoc est ἡνίοχος.

ἐμὲ δ' ὦν. hoc est ἐμὲ δ' οὖν ψυχὴ διεγείρει λέγειν δόξαν ἐλθεῖν Ἐμμενίδαις ἥρωσι τῇ θεραπείᾳ τοῦ Θήρωνος, ἣν ἐπὶ καλῶν ἵππων ὀχούμενοι Διόσκουροι αὐτοῖς ἔδωκαν, διότι αὐτοὺς δεξιοῦνται τραπέζαις ξενοδοχικαῖς πάνυ πλείοσι τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. Est autem in his ἐπάνοδος post digressionem, qua redit ad laudes Theronis. & ὦν Dor. pro οὖν. Annotat Scholiastes δ' ὦν, πα, has copulas esse expletiuas. Vbi πα Doricum quoque videtur.

Ἐμμενίδαις. hoc est τοῖς Ἀκραγαντίνοις. Emmenidæ autem tribus est Theronis in Sicilia. Quum enim Telemachus quispiam Agrigentinorum tyrannus Phalarin oppressisset, filium habuit Emmenidem, cuius Aenesidamus, cuius Theron & Xenocrates, Theronis Thrasydeus, Xenocratis Thrasybulus.

εὐίππων διδόντων. Huius gloriæ quam Theron est adeptus, facit collatores Dioscuros. Τυνδαριδᾶν est genit. Dor. pro Τυνδαριδῶν.

ὅτι πλείσταισι. Reddit rationem cur Dioscuri conferant hanc illi gloriam: videlicet quia gratos se præbent accepti à Therone honoris, à quo frequentiùs quàm ab alijs mortalibus celebratione Theoxeniorum cohonestantur.

ξεινίαις. Metri causa pro ξενίαις. Hospitales mensas appellat Theoxenia, in Castoris & Pollucis honorem celebrari solita. Et horum sacrificium ξενισμὸς appellatur, vt Scholiastes ait.

παράφρασις.

adeò religiosè debitas Dijs solennitates obseruãt. Vt autem aqua inter elemẽta primatum obtinet, & inter diuitias pretiosissimum est aurum: sic Theron extremos virtutis limites assecutus, Hereulis ad columnas, nempe ad eulmen præstantiæ domestieis virtutibꝰ instructꝰ peruenit: Quare sicuti non licet ipsi, parta Olympiaca victoria, vlterius in via virtutis progredi: sic nõ pluribus laudibus ipsum prosequar. Nã summa laude proposita, alias qualescunq; congerere hominis inepti esset.

ἐπῳδ. κῶλ. θ.

εὐσεβεῖ γνώμᾳ φυλάσσοντες μακάρων τελετάς.
εἰ δ' ἀριστεύει μὲν ὕδωρ, κτεάνων
δὲ χρυσὸς αἰδοιέστατον,
νῦν γε πρὸς ἐσχατιὰν Θήρων ἀρεταῖσιν ἱκάνων, ἅπτεται
οἴκοθεν Ἡρακλέος σταλᾶν. τὸ πόρσω
δ' ἐστὶ σοφοῖς ἄβατον,
κἀσόφοις. οὐ μὰν διώξω. κεινὸς εἴην.

μετάφρασις.

religiosa mente obseruantes beatorum solennes ritus. Quòd si præstãtißima est aqua, inter poßeßiones autẽ aurum maximè venerabile: nunc certè ad extremos limites Theron perueniens, virtutibus domesticis attingit Herculu columnas. Quod vltra eas est *sapientibus, & insipientibus inacceßum est. Non igitur persequar: vanus* enim *eßem.*

εὐσεβεῖ. Cohærent hæc cum superioribus: & Agrigentinos potissimùm à religione commendat, quòd præ cæteris mortalibus Theoxenia celebrent. γνώμᾳ Dor. pro γνώμῃ. hoc est συνειδήσει, vel νόῳ.

εἰ δ' ἀριστεύει. Epilogus per comparationem: qualis initio 1. Olympiorum: cuius expositionem consule. εἰ. autem non est hoc loco conditionalis, sed cõtinuatiua particula. Hæc sic prosa declaro. ὥσπερ ὕδωρ ἐστὶν ἄριστον τῶν στοιχείων. ὁ δὲ χρυσὸς τῶν κτημάτων τὸ τιμιώτατον. οὕτως ὁ Θήρων πάντων ἀνθρώπων ἐστὶν ἄριστος, εἰς ἄκρον τῶν ἀρετῶν τῶν ἀπὸ πατέρων ἐλθών.

αἰδοιέστατος. Superl. poët. pro αἰδοιότατος ab αἰδοῖος, ότερος, ότατος. sed poët. έστερος, έστατος. νῦν γε. πρὸς ἐσχατιὰς, qua prouerbiali sententia Theronis virtutes effert. Nam columnas Herculis attingere, ad summa rerum culmina conscendere significat: huc refer quod in Chiliad. colligit Erasmus titulo *Perficiendi*, seu *Absoluendi*. Refert Scholiastes, simul ac Hercules, ob Geryonis boues ad insulam Erythiam in Oceano sitam peruenisset, omne nauigabile mare transiens, neque quicquam præter chaos & caliginem reperisset, eum columnas erexisse, quibus laborum suorum consummationem, & nauigationis metam indicauit, vltra quas nemo deuenire possit. Allegoricè autem intelligit per columnas Herculis, Olympiacũ certamen, quòd nihil sit illa victoria præclarius & augustius, nec illi quicquam maius accedere possit. De Columnis quarum altera Abyla, altera Calpe nuncupatur vide Strab. l. 3. & Melam lib. 1. c. 5.

ἀρεταῖσι. Poët. pro ἀρεταῖς. & σταλᾶν. genit. Dor. pro σταλῶν.

τὸ πόρσω. Monent hæc verba, vt rectè obseruat Aretius, terminum aliquem esse statuendum in quærendis honoribus. κἀσόφοις, pro καὶ ἀσόφοις.

οὐ μὰν διώξω. Pulchram finiendæ Odæ occasionem arripit ex columnis Herculis:

ita vt ſicuti non licet vltra eas progredi: ſic neque ſibi pluribus laudibus ſit proſequendus Theron: ſiquidem eſſet hominis vani & inepti, quum alicuius ſummam laudem propoſuit, alias qualeſcunque afferre. *κεινὸς* autem poëticè metri cauſa pro *κενὸς*, hoc eſt *μάταιος*, vt in ſuperiore Oda *κεινὸς εἴην*.

ΨΑΥΜΙΔΙ ΚΑΜΑΡΙΝΑΙΩ. ἵπποις.

ΕΙΔΟΣ Δ.

PSAVMIDI CAMARINAEO equis victoriam adepto.

ODE IV.

ARGVMENTVM.

Laudatur Pſaumis Camarinæus à victoria Olympica, quam adeptus eſt equis, ab hoſpitalitate, pacis ſtudio, amore in Rēpublicā, & alendorum equorum cura. Demum hiſtoria Ergini Clymeni filij canitiem excuſat.

παράφρασις.

Summe Deorum Iupiter, qui tonitrua velociſſimo fragore crepātia voluis & impellis (quandoquidē illæ tuę cœli ianitrices horæ, voluētibus annis Olympiadē tibi ſacrā reuexerūt: méq; Olympicorū certaminū ſummè pręſtātiū teſtē miſerūt, vt victorē Pſaumidē, encomio cithara varios edēre modulos canēdo, prædicē: cuius virtutē illaudatā prætermittere nō debeo, cùm ſim ei amicus: & ſit virorū bonorum audito dulci nuntio rei ab amicis fœliciter geſtæ, geſtire protinus gaudio, eiſq; animo inuidia vacuo gratulari) Rogo te fili Saturni, Iupiter qui ventris expoſitam Aetnam tenes, cuius onere iacet obrutus centiceps ille Typhon validus, quem fulmine ſub eum montem detruſiſti, accipe & boni conſule Gratiarum cauſa chorealem hunc hymnum,

στροφὴ κῶλ. ιε.

Ελατὴρ ὑπέρτατε βροντᾶς
ἀκαμαντόποδος
Ζεῦ (τεαὶ γὰρ ὧραι
ὑπὸ ποικιλοφόρμιγγος ἀοιδᾶς
ἑλισσόμεναί μ' ἔπεμψαν
ὑψηλοτάτων μάρτυρ' ἀέθλων.
ξείνων δ' εὖ πρασσόντων, ἔσαναν
αὐτίκ' ἀγγελίαν
ποτὶ γλυκεῖαν ἐσλοί)
ἀλλ' ὦ Κρόνου παῖ, ὃς Αἴτναν
ἔχεις
ἶπον ἀνεμόεσσαν ἑκατογ-
κεφάλα Τυφῶνος ὀβρίμου
Οὐλυμπιονίκαν
δέκευ χαρίτων ἕκα-
τι τόνδε κῶμον,

μετάφρασις.

Vibrator altiſſime tonitrus pedibus infatigabilis, Iupiter (tuæ enim horæ reuolutæ cū variâ cithara cantu me miſerunt, altiſſimorum teſtem certaminū: amicis enim fœliciter agentibus lætātur mox nuntium ad dulce viri boni) Sed ô Saturni fili, qui Aetnam habitas, onus ventoſum centicipitis Typhonis validi, de Olympica victoria accipe gratiarum cauſa hunc chorealem hymnum,

Ψαύμιδι Καμαριναίῳ. Inſcribitur hæc Oda Pſaumidi Camarinæo equis victoriam adepto, quem Scholia dicunt Acronis fuiſſe filium, qui quadrigis, vel equis victor euaſit, Olympiade 82. A patria Camarinæus dicitur. Eſt autem Camarina Siciliæ vrbs condita à Syracuſanis, Daſcone & Meneale ducibus, annis 135 à conditis Syracuſis. Cognominis eſt lacui vicino peſſimi odoris, de quo prouerbialis verſus,

Μὴ κίνει καμαρίναν, ἀκίνητος γὰρ ἀμείνων.

Hic de paræmia conſule Chiliadas Eraſmi.

ἐλατὴρ ὑπέρτατε. Exordium ducit ab apoſtropha ad Iouem, idque conuenienter: quandoquidē ſacra ſunt Ioui Olympia, in quibus vicit Pſaumis. Hic author, vt interpretātur Scholia, Iouis equū, per quandā proſopopœā, facit tonitru: quod tranſlatione ab equorū celeritate ἀκαμαντόποδα vocat: nam pedibus caret tonitru, ſed velocitate inexplicabili fragor iſte voluitur. De voce ἀκαμαντόπους. Vide Strophe 1.3. Olymp. βροντᾶς Dor. pro βροντῆς. Hęc vox eſt poëtica ὑπέρτατος pro ὑψηλότατος, ὕψιστος. Sicuti in Oper. & Dieb. Heſiodi ὃς ὑπέρτατα δώματα ναίει. Deducitur hic ſuperlat. ab aduerbio ὑπέρ. Hinc & comparat. ὑπέρτερος.

τεαὶ γὰρ. Dor. τεός. ά. όν. dicitur pro σὸς tuus. Eſt notanda ἐπίθεσις & hyperbatum, quo ſententia redditur impedita. Nondum enim abſoluta precatione cauſas impellentes interſerit, vnam à tempore Olympiorum, alteram ab amici erga victorem officio.

ὧραι. Horas hic pro tempore accipit, quo Olympia celebrabantur: quod fictitijs illis cœli ianitricibus ordine reuolutis recurrit. q. d. αἱ περίοδοι τῶν Ολυμπιάδων, αἱ σοὶ ἀνατεθειμέναι, ἐπανακυκλούμεναι, &c. vt exponit Triclinius. De Horis vide apud Homerum., alióſque poëtas. & Macrob. I. Saturn. & Natal. Comit.

ὑπὸ ποικιλοφόρμιγγος. Hoc eſt μετ' ἀοιδῆς ποικίλων μελῶν φόρμιγγος: compon. ex ποικίλος varius & φόρμιγξ. Hoc epitheton τῇ ἀοιδῇ datum aiunt Scholia, quòd Muſicis organis, tibia & cithara canerent.

ὑψηλοτάτων. Summa, quòd à ſummo Heroe Hercule inſtituta: ſummóque Ioui dicata eſſent. μάρτυρα hic interpretare ὑμνητὴν celebratorem: quoniam qui alicuius virtutem celebrat, illius ſe conſtituit teſtem.

εὖ πρασσόντων. Inſignis ſententia, qua veluti rationem reddit, cur Pſaumin laudandum ſuſceperit: & in his eſt altera cauſa impellens. Agit γνώμη contra inuidos, qui ſucceſſus amicorum ægrè ferunt: quod non eſt bonorum virorū.

ἔσαναν. Hoc eſt ἐχάρησαν, ἥσθησαν, tranſlatum ἀπὸ τῶν σαινόντων ζώων, quales ſunt canes, qui cauda & auribus adblandiuntur heris, veluti beneuolentiam hoc ſigno profitentes, vt Odyſſ. ρ reuerſum Vlyſſem canis agnoſcens,

Οὐρῇ μὲν ῥ' ὅγ' ἔσηνε, καὶ οὔατα κάββαλεν ἄμφω.

Sic igitur rectè Scholia reddunt, τῶν φίλων εὐδαιμονούντων εὐθέως οἱ ἀγαθοὶ ἐσαίνουσι, ἥδονται ὑπὸ γλυκειῶν ἀγγελιῶν μαθόντες. ποτὶ Dor. pro πρός.

ἀλλ' ὦ Κρόνου. Dixit antiſtropha. 2. Olymp. Αλλ' ὦ Κρόνιε παῖ Ρέας. Vt autem clarior ſit ſententia, poſt parentheſim mutatis verbis apoſtrophen repetit, & Iouem à patre nominat, à loco factíſque laudat. Similiter poſt

longum hyperbaton Od.3. initio, rediens ad sententiam dicit 3. colo. 1. Antistr. ἀλλ' ὦ Πίσας.

ὃς Αἴτναν ἔχεις. A loco, quum dicitur Aetnam occupare, cuius mentionem facit, quia mons iste est in Sicilia, Siculúsque est Psaumis. de Aetna & Typhone vide quæ dicit author, Od.1. Pyth. vbi ἑκατοντακάρανον dicit quem hic ἑκατογκεφάλαν. ex ἑκατὸν *centum*, & κεφαλὴ *caput*.

ἶπον. De hac voce vide Thesaurum Stephani, vbi per πιεσμὸν exponit ex Triclinio. pro hac voce ἰπνὸν. hoc est κάμινον, substituit in suo Lexico Constantinus, afferens Aeschylum qui dicit ἰπνούμενος ἐίζαισιν Αἰτναίαις ὕπο. Verisimile autem est caminum appellari posse Aetnam, quia semper ardet. Penes lectorem esto electio. Nam & ἶπος vt exponitur, hic potest conuenire. Fit à verbo ἴπω seu ἴπτω. hoc est βλάπτω. *lædo*.

Οὐλυμπιονίκαν. Metri causa & Dor. pro Ὀλυμπιονίκην. Sic vocat chorealem hymnum, quoniam victorem Olympiorum celebrat.

δίκευ. Hinc sumi debet propositio, qua Ioui explicat quid voto cupiat. Vox hæc est Ionica & Dor. quia χ. Iones in κ. & Dores ε. in ευ. mutant: & ἕκατι Dor. pro ἕκητι, hoc est ἕνεκα. Gratias intellige, vel pietatem & humanitatem victoris: vel eas carminis adiutrices quæ ad canendum Psaumin impulerunt.

κῶμον, hoc est ὕμνον τῇ χορείᾳ ἁρμόδιον. Est enim propriè κῶμος, ἡ μετ' ὀρχήσεως ᾠδή: & sæpe cum petulantia coniuncta.

παράφρασις.

virtutibus præpotentibus perenne allaturum lumen, ei qui Olympia nomini tuo sacra vicit. Etenim hic hymnus curru Psaumidis vehitur, scilicet eius laudes canit, qui coronam oleastri Elei, quadrigarum ob victoriam consequutus, magnam Camarinæ patriæ gloriam affert. Cui, quemadmodum hunc successum optanti, fauit Deus, vtinam & in reliquis votis sit propitius: quandoquidem eximijs virtutibus præditus refulget. Nam vehementi alendorum equorum studio tenetur: hospitalitate gaudet, qua quemuis excluso nemine dignatur, est reipublicæ amantissimus, & ad pacem patriæ tuendam educatus, vir fuco carens, & sincera mente cla-

ἀντιστρ. κώλ. ιε.

χρονιώτατον φάος εὐρυσθενέων ἀρεταῖν.
Ψαύμιδος γὰρ ἥκει
ὀχέων. ὃς ἐλαίᾳ στεφανωθεὶς
Πισάτιδι, κῦδος ὄρσαι
σπεύδει Καμαρίνᾳ. Θεὸς εὔφρων
εἴη λοιπαῖς εὐχαῖς· ἐπεί μιν
αἰνέω, μάλα μὲν
τροφαῖς ἑτοῖμον ἵππων,
χαίροντά τε ξενίαις πανδόκοις,
καὶ πρὸς ἡσυχίαν φιλόπολιν
καθαρᾷ γνώμᾳ τετραμμένον.
οὐ ψεύδεϊ τέγξω
λόγον. διάπειρά τοι
βροτῶν ἔλεγχος.

μετάφρασις.

diuturnissimum lumen præpotentium virtutum. Psaumidis enim venit in curribus: qui oliua coronatus Pisæa, decus excitare properat Camarinæ. Deus propitius sit reliquis eius votis: quoniam ipsum prædico, valdè quidem alendorum studiosum equorum: gaudentémque hospitalitatibus omnium excepticibus: & ad tranquillitatem vrbis amantem sincera mente educatum. Non mendacia tingam orationem. Experientia enim mortalium est iudex.

Ψαύμιδι Καμαριναίῳ. Inſcribitur hæc Oda Pſaumidi Camarinæo equis victoriam adepto, quem Scholia dicunt Acronis fuiſſe filium, qui quadrigis, vel equis victor euaſit, Olympiade 82. A patria Camarinæus dicitur. Eſt autem Camarina Siciliæ vrbs condita à Syracuſanis, Daſcone & Meneale ducibus, annis 135 à conditis Syracuſis. Cognominis eſt lacui vicino peſſimi odoris, de quo prouerbialis verſus,

Μὴ κίνει καμαρίναν, ἀκίνητος γὰρ ἀμείνων.

Hac de parœmia conſule Chiliadas Eraſmi.

Ἐλατὴρ ὑπέρτατε. Exordium ducit ab apoſtropha ad Iouem, idque conuenienter: quandoquidē ſacra ſunt Ioui Olympia, in quibus vicit Pſaumis. Hic author, vt interpretātur Scholia, Iouis equū, per quandā proſopopœā, facit tonitru: quod tranſlatione ab equorū celeritate ἀκαμαντόποδα vocat: nam pedibus caret tonitru, ſed velocitate inexplicabili fragor iſte voluitur. De voce ἀκαμαντόποις. Vide Strophe 1.3. Olymp. βροντᾶς Dor. pro βροντῆς. Hęc vox eſt poëtica ὑπέρτατος pro ὑψηλότατος, ὕψιστος. Sicuti in Oper. & Dieb. Heſiodi ὃς ὑπέρτατα δώματα ναίει. Deducitur hic ſuperlat. ab aduerbio ὑπέρ. Hinc & comparat. ὑπέρτερος.

τεαὶ γάρ. Dor. τεός. α. ον. dicitur pro σὸς tuus. Eſt notanda ἐπίθεσις & hyperbatum, quo ſententia redditur impedita. Nondum enim abſoluta precatione cauſas impellentes interſerit, vnam à tempore Olympiorum, alteram ab amici erga victorem officio.

ὧραι. Horas hic pro tempore accipit, quo Olympia celebrabantur: quod fictitijs illis cœli ianitricibus ordine reuolutis recurrit. q. d. αἱ περίοδοι τῶν Ὀλυμπιάδων, αἱ σοὶ ἀνατεθειμέναι, ἐπανακυκλούμεναι, &c. vt exponit Triclinius. De Horis vide apud Homerum, alióſque poëtas. & Macrob. 1. Saturn. & Natal. Comit.

ὑπὸ ποικιλοφόρμιγγος. Hoc eſt μετ' ἀοιδῆς ποικίλων μελῶν φόρμιγγος: compon. ex ποικίλος varius & φόρμιγξ. Hoc epitheton τῇ ἀοιδῇ datum aiunt Scholia, quòd Muſicis organis, tibia & cithara canerent.

ὑψηλοτάτων. Summa, quòd à ſummo Heroe Hercule inſtituta: ſummóque Ioui dicata eſſent. μάρτυρα hic interpretare ὑμνητὴν celebratorem: quoniam qui alicuius virtutem celebrat, illius ſe conſtituit teſtem.

εὖ πρασσόντων. Inſignis ſententia, qua veluti rationem reddit, cur Pſaumin laudandum ſuſceperit: & in his eſt altera cauſa impellens. Agit γνώμην contra inuidos, qui ſucceſſus amicorum ægrè ferunt: quod non eſt bonorum virorū.

ἔσαναν. Hoc eſt ἐχάρησαν, ἥσθησαν. tranſlatum ἀπὸ τῶν σαινόντων ζώων, quales ſunt canes, qui cauda & auribus adblandiuntur heris, veluti beneuolentiam hoc ſigno profitentes, vt Odyſſ. ρ reuerſum Vlyſſem canis agnoſcens,

Οὐρῇ μὲν ῥ' ὅγ' ἔσηνε, καὶ οὔατα κάββαλεν ἄμφω.

Sic igitur rectè Scholia reddunt, τῶν φίλων εὐδαιμονούντων εὐθέως οἱ ἀγαθοὶ ἔσηνεσι, ἥσθησαν ὑπὸ γλυκειῶν ἀγγελιῶν μαθόντες. ποτὶ Dor. pro πρός.

ἀλλ' ὦ Κρόνου. Dixit antiſtropha. 2. Olymp. Ἀλλ' ὦ Κρόνιε παῖ Ῥέας. Vt autem clarior ſit ſententia, poſt parentheſim mutatis verbis apoſtrophen repetit, & Iouem à patre nominat, à loco factiſque laudat. Similiter poſt

longum hyperbaton Od.3. initio, rediens ad ſententiam dicit 3. colo. 1. Antiſtr. ἀλλ' ὦ Πίσας.

ὃς Αἴτναν ἔχεις. A loco, quum dicitur Aetnam occupare, cuius mentionem facit, quia mons iſte eſt in Sicilia, Siculúſque eſt Pſaumis. de Aetna & Typhone vide quæ dicit author, Od.1. Pyth. vbi ἑκατοντακάρανον dicit quem hic ἑκατογκεφάλαν. ex ἑκατὸν *centum*, & κεφαλὴ *caput*.

ἶπον. De hac voce vide Thêſaurum Stephani, vbi per πιεσμὸν exponit ex Triclinio. pro hac voce ἰπνὸν. hoc eſt κάμινον, ſubſtituit in ſuo Lexico Conſtantinus, afferens Aeſchylum qui dicit ἰπνούμενος εἴζαιστ Αἰτναίαις ὕπο. Veriſimile autem eſt caminum appellari poſſe Aetnam, quia ſemper ardet. Penes lectorem eſto electio. Nam & ἶπος vt exponitur, hîc poteſt conuenire. Fit à verbo ἴπω ſeu ἴπτω. hoc eſt βλάπτω. *lædo*.

Οὐλυμπιονίκαν. Metri cauſa & Dor. pro Ὀλυμπιονίκην. Sic vocat chorealem hymnum, quoniam victorem Olympiorum celebrat.

δέκευ. Hinc ſumi debet propoſitio, qua Ioui explicat quid voto cupiat. Vox hæc eſt Ionica & Dor. quia χ. Iones in κ. & Dores ε. in ευ. mutant: & ἕκατι Dor. pro ἕκητι, hoc eſt ἕνεκα. Gratias intellige, vel pietatem & humanitatem victoris: vel eas carminis adiutrices quæ ad canendum Pſaumin impulerunt.

κῶμον, hoc eſt ὕμνον τῇ χορείᾳ ἁρμόδιον. Eſt enim propriè κῶμος, ἡ μετ' ὀρχήσεως ᾠδή: & ſæpe cum petulantia coniuncta.

παράφρασις.

virtutibus præpotentibus perenne allaturum lumen, ei qui Olympia nomini tuo ſacra vicit. Etenim hic hymnus curru Pſaumidis vehitur, ſcilicet eius laudes canit, qui coronam oleaſtri Elei, quadrigarum ob victoriam conſequutus, magnam Camarinæ patriæ gloriam affert. Cui, quemadmodum hunc ſucceſſum optanti, fauit Deus, vtinam & in reliquis votis ſit propitius: quandoquidem eximijs virtutibus præditus reſulget. Nam vehementi alendorum equorum ſtudio tenetur: hoſpitalitate gaudet, qua quemuis excluſo nemine dignatur, eſt reipublicæ amātiſſimus, & ad pacem patriæ tuendam educatus, vir fuco carens, & ſincera mente cla-

ἀντιστρ. κῶλ. ιε.

χρονιώτατον φάος εὐρυσθενέων ἀρετᾶν.
Ψαύμιδος γὰρ ἥκει
ὀχέων. ὃς ἐλαίᾳ στεφανωθεὶς
Πισάτιδι, κῦδος ὄρσαι
σπεύδει Καμαρίνᾳ. Θεὸς εὔφρων
εἴη λοιπαῖς εὐχαῖς· ἐπεί μιν
αἰνέω, μάλα μὲν
τροφαῖς ἑτοῖμον ἵππων,
χαίροντά τε ξενίαις πανδόκοις,
καὶ πρὸς ἡσυχίαν φιλόπολιν
καθαρᾷ γνώμᾳ τετραμμένον.
οὐ ψεύδεϊ τέγξω
λόγον. διάπειρά τοι
βροτῶν ἔλεγχος.

μετάφρασις.

diuturniſſimum lumen præpotentium virtutum. Pſaumidis enim venit in curribus: qui oliua coronatus Piſæa, decus excitare properat Camarinæ. Deus propitius ſit reliquis eius votis: quoniam ipſum prædico, valdè quidem alendorum ſtudioſum equorum: gaudentémque hoſpitalitatibus omnium excepricibus: & ad tranquillitatem vrbis amantem ſincera mente educatum. Non mendacio tingam orationem. Experientia enim mortalium eſt iudex.

rus. Ob quæ ipsum laudo: nec vllatenus mentior. Quod vulgi illius humanitatem experti testimonium comprobat. Nam experientia satis supérque arguit quales sint homines. Quæ nunc ostendit Psaumidem quanquam erat ante annos canus non minus fuisse fortem & ad Olympia aptum, siquidem victoriam reportauit.

χρονιώτατον φάος. Commendatio sui encomij. Nam dignum laude virum Musa vetat mori. Et vt Scholiastes in hæc ait, σβέννυται τὰ καλὰ ἔργα μὴ ἔχοντα ποιητικὴν φωνὴν μάρτυρα. Hæc sic explices oratione soluta, διηνεκῆ ἀπόδειξιν τῆ ἀρετῶν ἐκ μεγάλης τῆς νίκης. ἰσχύος ψωμιδῶν. Hîc ἀρετᾶν genit. Dor. pro ἀρετῶν.

Ψαύμιδος γὰρ ἥκει. Ratio cur debeat Iupiter excipere hoc encomium: quia nimirum venit vectum curribus Psaumidis, hoc est, continet laudationem victoriæ quam Psaumis τεθρίππῳ est adeptus. ante ὀχέων subintellige ἐπὶ, quod per ellipsin omittitur. Est autem genit. plur. ab ὄχος, εος, ους.

ἐλαίᾳ. Semper oleam pro oleastro nominat Pindarus. Nam oleastro, quod victorum fuit præmium, consitus fuit locus ante templum Iouis Olympici: vt superior Oda demonstrat.

κῦδος ὄρσαι. Phrasis poëtica: sed prosa diceres μεγαλύνεται τῇ πατρίδι Καμαρίνῃ δόξαν φέρων. Nam in patriam redundat ciuis præclari gloria. De Camarina dictum initio odes.

Πισάτιδι. Dat. cas. à Πισᾶτις. ιδος. Mascul. est Πισάτης. vt occurrit prima Oda, Πισάτα παρὰ πατρός.

Θεὸς εὔφρων. Comprecatio qua postulat vt Deus quemadmodum in victoria optata fauit: sic & reliquis in votis audiendis & perficiendis beneuolentiam suam erga Psaumidem declaret.

ἐπεί μιν. Hoc est ἐπειδὴ ἐπαίνου ἄξιος μοι δοκεῖ εἶναι. Laudat autem ab ἱπποτροφία, quæ singularis est principum virtus. Qua de re vide annotationem nostram ad vocem ἱππιοχάρμαν. 1. Od. 1. Epod.

χαίροντά τε. Alia laus ab hospitalitate. Hîc ξενίαι πανδόκοι. hospitalitas omnes recipiens, neminem excludens, plus est qnàm φιλοξενία. Præcedentibus Odis Olympionicas ab eadem virtute laudauit. In ξενίαις πανδόκοις est enallage numeri, & ξενία pro ξενία metri causa dicunt poëtæ. De voce πανδόκος vide Stroph. 2. 3. Odes.

καὶ πρὸς ἡσυχίαν. Alia laus à studio pacis & amore in patriam. Quibus omnibus virtutibus non simulatis, sed apertis sed sinceris est præditus, vt qui sit in ijs pura mente educatus.

οὐ ψεύδει. Præoccupatio qua suspicionem adulationis tollit: qualis 1. Oda. ἐνόρκιον αὐδάσομαι, vt sibi fidem faciat. Notanda metaphora in verbo τέγγω τὸ βρέχω. Orationem mendacio irrigare, est fucare: & mendacij colores, veri speciem præ se ferentes illinere. Prosa dixisses simpliciter. οὐ ψεύσομαι φαῦμιν ἐπαινῶν.

διάπειρα. Quod nihil mentiatur prouocat ad vulgi iudicium & experientiam: nam testes sunt omnes Psaumidem his virtutibus operam dare. Quare publica earum praxis est certo argumento poëtam vera profiteri.

παράφρασις.

Vt & Ergini canos prematuros, nihil vegetis iuueniliū annorum viribus detraxisse arguit: quum in stadium ingressus, præter opinionem omnium vicit: & Lemniacarum mulierum irrisionem eluit: ita vt admiratæ sint eum quem ex canitie ad certamen non idoneum iudicabant. Qui cùm in armis æneis Zeten, & Calain iuniores cursu superasset: & ad petendam ab Hypsipyla coronam se conferret, ei dixit: Ego quem despiciebatis ob canitiem, ea sum pedum celeritate non expectata, quam facto periculo vidistis. Meatum etiam manuum vires animi alacritati respondent. Nec mirum est me ætate florenti robustum simul esse, & capillis canum, ex quibus me annosiorem, ac proinde infirmiorem conijciebatis. Nam canities iuuenilem comam plerunque inficit, quamuis id accidat præter ætatis decorum.

ἐπῳδ. κῶλ. ιβ.

ἅπερ Κλυμένοιο παῖδα
Λαμνιάδων γυναικῶν
ἔλυσεν ἐξ ἀτιμίας.
χαλκοῖσι δ' ἐν ἔντεσι νι-
κῶν
δρόμον, ἔειπεν Ὑψιπυ-
λείᾳ,
μετ' στέφανον ἰών·
οὗτος ἐγὼ ταχυτᾶτι.
χεῖρες δὲ καὶ ἦτορ ἴσον.
φύονται δὲ καὶ νέοις
ἐν ἀνδράσι πολιαὶ,
θαμὰ, καὶ παρὰ τὸν ἁλικίας
ἐοικότα χρόνον.

μετάφρασις.

quæ Clymeni filium Lemniacarum mulierum liberauit probro. areis enim in armis vincens cursum dixit Hypsipylæ, ad coronam vadens, Ille ego sum *celeritate: manus autē & cor æqua sunt. Nascuntur autem & iuuenibus in viris cani crebrò, etiam præter ætatis congruum tempus.*

ἅπερ Κλυμένοιο. hoc est ἥπερ διάπειρα τοῦ Εργίνου τοῦ Κλυμένου ἔλυσε γέλωτος τῶν ἐκ Λημνίων γυναικῶν. Nam cùm putarent Erginum iam esse annosum, quòd viderent canos, ac proinde certamini non idoneum: Lemniacæ mulieres ipsum irriserunt, vbi stadium ingredientem conspexerunt: sed euentus animum & vires eius iuuenilis vigoris arguit. Quare si velis nosse qualis sit homo, eius periculum facito. Quemadmodum igitur Erginus iam canus iunioribus & in speciem fortioribus palmam præripuit: sic & Psaumis Camarinæus eadem senij nota minùs ad certamen visus aptus, Olympia tamen vicit. ἅπερ. Dor. pro ἥπερ. & Κλυμένοιο Ion. pro Κλυμένου, & Λαμνιάδων Dor. pro Λημνιάδων. χαλκοῖσι. poët. pro χαλκοῖς. à recto sing. χαλκεὸς, οῦς.

νικῶν δρόμον. Puto participium præsentis, pro Aoristi sumendum, νικῶν pro νικήσας. Nam sequitur μετ' στέφανον ἰών. Nemo autem ad coronam accipiendam se confert, quin priùs victor euaserit: præterea verba quæ ad Hypsipylen facit Erginus, magis conueniunt parta, quàm sperata victoria. Et verisimile est prudentiorem fuisse Erginum, quàm vt animum & vires iactaret priusquàm earum periculum fecisset: nam penes se non habebat euentum, qui si præter spem infœlix fuisset, & respondisset Lemniacarum mulierum opinioni, magis deridendum se propinasset, quòd temerè se iactasset.

ἔειπεν, Atticè præfixo ε. pro εἶπεν. Ὑψιπυλείᾳ pro Ὑψιπύλῃ, vt apud Homer. Πηνελόπεια pro Πηνελόπη. Hypsipyle fuit Thoantis Lemniorum regis filia, mortuo parenti funebre certamen instituit. Et cùm fortè id temporis eò appu-

lissent Argonautæ, ad certamen inuitati fuerunt. Inter alios Erginus Clymeni filius capillo iam canus, non tamen annosus, stadium ingressus est: quare risum mouit Lemniadibus mulieribus. Verùm cum Zeten, & Calain Boreæ filios superasset, omnibus admirationi fuit: & sic probro se liberauit. Ita non ex specie, sed experientia qualis quisque sit iudicandum.

μετ' pro σύν. Qua de re vide quod in hanc vocem annotauimus, strophe 3. col. 13. Od. I. μετ' τὸ ταχύπωλον &c. ταχυτᾶτι Dor. pro ταχύτητι.

οὗτος ἐγώ. Existimat Aretius hæc esse Ergini stadium ingredientis verba: sed putem egredientis potiùs & à victoria coronam reposcentis: fultus illis rationibus, quas superius in νικῶν δ' ἐρέων attuli. Breuis autem, & concisa est hæc oratio: quam sic declaro, ἐγὼ ὃν ἀπηξιοῦτε, οὗτος εἰμὶ καὶ τοῖος ταχυτᾶτι οἷον ἐσιδάσατε. αἱ χεῖρες δέ μοι ἴσαι γίνονται τῷ τοῦ ἤτορος προθυμίᾳ. Post οὗτος ἐγώ, nullum comma scribendum iudico, sed coniungendum ταχυτᾶτι & scribendum colon. Ita sensus loci clarus erit qui fuit hactenus obscurus: nisi sic construas χεῖρες δὲ καὶ ἦτορ ἴσον ταχυτᾶτι. hoc est, *non minùs manibus & corde valeo quàm celeritate.*

φύονται δὲ Hæc sunt etiam Ergini, non poëtæ verba, q. d. *Colligebatis ex cano capillo me iam esse annosum: sed crines ætatem mentiuntur. Nam & cani præter ætatem quandoque florenti ætate nascuntur.* Hic attingitur quæstio physica de canitie de qua vide Aristot. l. 3. Histor. anim. c. 11. & lib. 5. de Generat. c. 4. item c. 1. Transferri etiam possunt hæc verba ad eos qui mente sunt senes ἐν παισὶ γέροντες: & qui γέροντα τὸν νοῦν, σάρκα δ' ἡβῶσαν φέρουσι. *Mentem senilem, corpus at iuuenile habent.* Vide Erasm. in Chiliad. *Ergini cani.*

θαμά. Significat canitiem ante annos non rarò accidere: quod & experientia probat: cuius causæ sunt vitiligo, morbus vehemens, lues venerea, mœror. Sed plura sunt à physicis petenda. Postremò monebo subticeri applicationem huius exempli: quo non fuisset opus nisi innuere voluisset Psaumidem quoque cùm in hoc certamen descenderet, iam canum fuisse, quum tamen nondum insenuisset: & expectationem spectatorum superasse, qui iudicabant hunc ætate iam prouectiorem ex capillis, non fore iunioribus athletis fortiorem. Sed vt facto periculo Erginus nobile suæ celeritatis specimen inopinatum edidit: sic & Psaumis præter spem strenuè in quadrigis se gessit.

ΤΩ ΑΥΤΩ ΨΑΥΜΙΔΙ, τεθρίππῳ, ἀπήνῃ, καὶ κέλητι.

EIDEM PSAVMIDI, Quadrigis, vehiculo Mulari, & celete victoriam adepto.

ΕΙΔΟΣ. Ε.

ODE. V.

ARGVMENTVM.

PRædicatur triplex victoria Psaumidis, qui circiter 82. Olympiade victor euasit celete, curru mulari, & quadrigis: vnde patriæ & parentibus peperit gloriam: neque fuit ingratus erga Deos quos sacris honorauit. Postea preces Ioui offert pro Camarinæ, & Psaumidis fœlicitate.

παράφρασις.

O Camarina palus, Oceani filia, accipe animo hilari hoc dulce encomiū celsarum virtutum, quarum specimina in Olympijs eduntur, & coronarum quæ victoribus tribuuntur. Cuius doni tibi author est Psaumis, re mulari vehiculo præclarè gesta, qui tuam vrbem populo frequenti alendo accommodam sua virtute decorans & amplificans, sex duodecim Deorum aras festis diebus honorauit, oblatis multorum boum sacrificijs, & per dies quinque agitatis quadrigis, mulari curru, & equo celete, qui vnico fræno regitur: ac tibi gloriam eximiam, parta victoria, prout quodpiam donarium dicauit: fecitque vt eū suo, patris nomen à præcone pronunciaretur, & ciuitatis, quam sibi incolendam recens instaurarat, postquā à Syracusanis olim fuerat vastata.

στροφὴ. α. κῶλ. ιθ´.

Ὑψηλᾶν ἀρετᾶν, καὶ
στεφάνων ἄωτον γλυκὺν,
τῶν Ολυμπίᾳ
Ὠκεανοῦ θύγατερ
καρδίᾳ γελανεῖ,
ἀκαμαντόποδός τ' ἀπήνας δέ-
κευ,
Ψαύμιδός τε δῶρα.
ὃς τὰν σὰν πόλιν αὔξων
Καμάρινα λαοτρόφον,
βωμοὺς ἓξ διδύ-
μους ἐγέρασεν ἑορ-
ταῖς Θεῶν, μεγίσταις
ὑπὸ βουθυσίαις, ἀέθλων τε
πεμ-
πταμέροις ἁμίλλαις,
ἵπποις, ἡμιόνοις τε, μοναμ-
πυκί-
ᾳ τε. τὶν δὲ κῦδος
ἁβρὸν νικάσαις ἀνέθηκε· καὶ
ὃν πατέρ' Ακρων' ἐκάρυξε, καὶ
τὰν νέοικον ἕδραν.

μετάφρασις.

Celsarum virtutum, & coronarū florem suauem quæ sunt *in Olympia, ô filia Oceani corde hilari cùm vehiculi mularis indefessi pedibus accipe, tum Psaumidis dona, qui tuam ciuitatem amplificans ô Camarina, populi altricem, aras sex geminas honorauit festis Deorum cum maximis boum immolationibus, ludorumq́; quinque dierum certaminibus, equis, mulisq́;, & vnico frano. Tibi verò decus pulchrum victor dicauit, & suum patrem Acronem praconis voce pronunciauit, & nuper conditam sedem.*

τοῦ αὐτοῦ. Quas hîc celebrat victorias, tres sunt numero 1. τεθρίππῳ hoc est *curru quadriiugo*. 2. ἀπήνῃ *curru mulari*. Cuius fuit inuentor Asander quidam, qui cùm certarent tantùm equis in Olympijs, primus mulas iunxit: sed desijt ille mos Olympiade 89. 3. celete: de quo dictum Oda prima. Annotant scholia hanc Odam non fuisse repertam in ἐδαφίοις cum alijs Pindaricis: & cùm careat epodo factum est vt dubitarint nonnulli sit-ne Pindari. Verùm Didymus, & ipsa phrasis ipsius euincunt esse. Nec dubium quin reponi debeat vox ἐπῳδὸς loco στροφὴ β.

ὑψηλᾶν ἀρετᾶν, hoc est. ὦ Καμαρίνα θύγατερ Ὠκεανοῦ, δέχου φαιδρῷ προσώπῳ τοῦτον ὕμνον, ὅς ἐστι γλυκὺ ἄνθος τῶν ὑψηλῶν ἀρετῶν, καὶ τῶν στεφάνων τῶν ἐν Ολυμπίᾳ, καὶ δῶρον τοῦ πολυχάρεος Ψαύμιδος ἕνεκα τοῦ νικήσαντος ἀπήνῃ πόδας ἀκοπάτου. Est autem exordium per apostrophen ad Camarinam paludem, à qua denominata est vrbs Camarina: de qua superiori Oda diximus. Annotat scholion hoc referendum ad Arethusam ex Artemonis sententia, quam reprobat.

ἄωτον γλυκύν. Metaphoricè suum encomium intelligit: & per ἄωτον intellige καρπὸν *fructum*. Etenim encomium fructus est qui è re bene gesta percipitur. Qui fructus est γλυκὺς dulcis ijs à quibus percipitur: quandoquidem virtute laudata nihil est iucundius.

τῶν Ολυμπίᾳ. Hic articulus est referendus ad στεφάνων. subaudito ὄντων. éstque ellipsis præpositionis ἐν ante Ολυμπίᾳ.

Ὠκεανοῦ θύγατερ. Paludem hanc vocat Oceani filiam per prosopopœam. Quia fluuios omnes fontésque putant oriri ab Oceano.

τρεῖς γὰρ χιλιάδες εἰσὶ τανύσφυροι Ὠκεανῖναι.

authore Hesiodo. Quod cum poëtis sentit Plato in Phæd. sed l. 2. c. 2. Meteor. ab Aristotele refellitur. Hac de fluuiorum origine vide 1. Meteor. c. 13. apud Aristotelem.

γελανεῖ. Pindarica vox γελανής. h.e. ἱλαρῆς, φαιδρῆς, γηθῶν. à verbo γελάω. Nam hilaritas risu demonstratur. De his vocibus ἀγαπάζειν πῶς, δέκευ, dictum in superioribus Odis.

ἀπήνας. Dor. pro ἀπήνης. Est autem authore Scholiaste ἀπήνη, ἅρμα ἐξ ἡμιόνων ζευχθέν. Suidas ἅμαξαν exponit.

τὰν σάν. Dor. pro τὴν σήν. hoc est ὅστις ὁμώνυμόν σοι πόλιν δοξάζων πολυάνθρωπον ἔσται, τοὺς ἓξ ἐν Ηλιδι βωμοὺς διδύμους μεγίσταις βουθυσίαις ἐκόσμησεν ἐν ταῖς ἑορταῖς Θεῶν. Laudat Psaumidē à decore, cuius author est patriæ, quam λαοτρόφον, hoc est πολυάνθρωπον *populosam vocat*: nam incolarū multitudine ciuitates celebres fiūt.

βωμοὺς ἕξ. Laus eiusdem à cura religionis: quum ex Olympionicarum more ad sex duodecim Deorum aras sacra fecit. διδύμους aras dicit, quia singulæ erāt duobus Dijs dicatæ: vtque apud Scholiasten refert Herodorus: prima erat consecrata Ioui & Neptuno. 2. Iunoni & Mineruæ. 3. Mercurio & Apollini. 4. Gratijs & Baccho. 5. Dianæ & Alpheo. 6. Saturno & Rheæ. Quorum duodecim statuas fecit Hercules, quando instituit Olympia, vt refert Triclinius.

ἐγέραιρεν. Aor. 1. ἐγέραιρα à verbo γεραίρω τὸ κοσμέω, τιμῶ. De voce βουθυσία consule vulgata lexica.

πεμπταμέροις. hoc est πέντε ἡμερῶν. Nam quinque diebus ἀγωνίσματα perficiebantur, vndecimo, duodecimo, decimo tertio, decimo quarto, & decimo quinto. Die verò decimo sexto Hellanodicæ de victoribus pronuntiabant.

ἵπποις. Dicit ἵπποις quod τεθρίππῳ in titulo: ἡμιόνοις quod ἀπήνη (qui currus mularis 87. Olymp. in vsum venit. & 89. desijt, vt referunt Scholia) μοναμπυκίᾳ τε. Dicit quod κέλητι. Est itaque, vt cum Scholiaste docet Lexicon Pindaricum, μοναμπυκία poët. vocab. quod μονοχάλινον interpretatur Scholiastes *vnicum frænum habens*. ex μόνος & ἄμπυξ, muliebre capitis redimiculum auro & gemmis variegatum. Vnde metaphoricè ad equorum ornamentum est translatum. Et quoniam celes, nudus est equus, solóque fræno exornatus, μοναμπυκίαν equum singularem hîc appellat Pindarus. Homerus χρυσάμπυκας ἵππους. διαχρύσοις χαλινοῖς ornatos dixit.

τὶν δὲ κῦδος. hoc est σοὶ δὲ καλὴν δόξαν ὁ νικήσας τῇ ἑαυτοῦ νίκῃ ἀνέθηκε. Hîc τὶν Dor. pro comm. σοὶ. Ante νικάσαις ellipsis est articuli ὁ. Nec caret emphasi τὸ ἀνέθηκε. Nam gloriam victoriæ Psaumidis æquè insignem ac durabilem fore innuit, atque donarium aliquo in templo suspensum.

καὶ ὃν πατέρ'. Respicit ad Hellanodicarum morem, qui victorem proclamantes per præconem, ipsum, & parentes, & patriam nominatim exprimebant.

ἐκάρυξε. Dor. pro ἐκήρυξε. & hoc pro κηρυχθῆναι ἐποίησε. Non enim ipse fuit præco, sed quia vicit, fecit vt pater à præcone nominaretur.

νέοικον ἕδραν. Sic appellat Camarinam vrbem, hoc est νεωστὶ ἱδρυθεῖσαν. Idque ἱστορικῶς. Nam vt Scholia & Triclinius referunt, Camarina primitus ædificata est Olympiade 45. Deinde 57. à Syracusanis vastata: & circiter 82. à Psaumide instaurata, quo tempore victoriam est adeptus in Olympijs. Hîc emendanda ex Triclinio scholia: nam scribunt id factum Olympiade π. cùm sit scribendum πβ. ὀγδοηκόστῃ δευτέρᾳ. De Camarina vide Thucydidem lib. 6. sub initium.

παράφρασις.	ἀντισ. κῶλ. ιϑ.	μετάφρασις.
Præterea cùm ex Elide, iucunda Oenomai & Pelopis statione reuersus est, ô Camarinæ vrbis Dea tutelaris Minerua, sanctum tuum lucum celebrauit, fluuiúmq; Oanũ, & Camarinam paludem, venerandósq; canales, per quos labens Hipparis ciuitatem irrigat, & ligna deportat, vnde excelsarum & stabilium ędiũ multitudo Camarinæis facilè compingitur: ab inopia videlicet gloriæ suos ciues in lucem sua virtute, suísque præmijs ducens, ad quę capessen-	ἱκὼν δ' Οἰνομάου, καὶ Πέλοπος παρ' εὐηράτων σταθμῶν, ὦ πολιάοχε Παλλάς, ἀείδει μὲν ἄλσος ἁγνὸν, τὸ τεὸν, ποταμόν τε Ωανον, ἐγχωρίαν τε λίμναν, καὶ σεμνοὺς ὀχετοὺς, Ἵππαρις οἷσιν ἄρδει στρατὸν κολλᾷ τε σταδίων θαλάμων ταχέως ὑψίγυιον ἄλσος, ὑπ' ἀμηχανίας ἄγων ἐς φάος	*reuersus autē Oenomai, & Pelopis ab amabilib' stationib', ô vrbis cōseruatrix Pallas, celebrat lucum sanctum tuum fluuiumq́; Oanum, patriámque paludem, & venerandos canales, quibus Hipparis rigat exercitum, adglutinát ue stabilium domorum celeriter altam syluam à consilij inopia ducens in lucem hunc*

τόνδε δᾶμον ἀστῶν.
αἰεὶ δ' ἀμφ' ἀρεταῖσι πόνος δαπά-
νά τε μάρναται, πρὸς
ἔργον κινδύνῳ κεκαλυμμένον·
εὖ δ' ἔχοντες, σοφοὶ, καὶ πολί-
ταις ἔδοξαν ἔμμεν.

populum ciuium. Semper autem pro virtutibus labor & sumptus pugnant, aduersus opus periculo tectum. Voti autem compotes, sapientes etiã ciuibus visi sunt esse.

da nulli labori, nullis sumptibus pepercit Siquidem ei qui virtutẽ in isto certamine exercet, labor est exantlãdus, sumptúsque faciẽdi, quorum ope, quicquid inest & delitescit periculi, superetur: adeò reportata victoria summopere expetita, ciuibus sapiẽs videbatur: quãdoquidem quicunque voti fit compos, sapiens existimatur à vulgo qui consilia successu, & facta euentu metitur.

ἱκὼν δὲ. Narrat quid fecerit Psaumis ex Elide in patriam reuersus. Nempe in Deos patrios gratum fuisse. ἱκὼν. partic. Aor. 2. act. ἷκον ab ἵκω

Οἰνομάου. Periphrasticè Olympiam seu Pisam, ac proinde Elidem seu Peloponnesum intelligit. Nam hæc regio fuit Oenomai, quo deuicto Pelops ibi regnauit, & sepultus est.

εὐηράτων. Poët. vox composita ex εὖ. bene & ἠρατὸς. pro ἐρατὸς: & hoc rursus pro ἐραστὸς ab ἐράω. Recurrit hæc vox Ol. 6. & Pyth. 9. Sic Elidem vocat σταθμοὺς εὐηράτους hoc est ἐπιθυμητοὺς: quia hîc vincere cupiunt omnes, omnibúsque vincendi desiderium hic locus immittit. *authore Triclinio*. Sic autem prosa loquaris ἐπανελθὼν δὲ μετὰ νίκης ἀπὸ τῶν καλῶν καὶ ἐπιθυμητῶν οἴκων Οἰνομάου καὶ Πέλοπος, ἤγουν ἀπὸ τῆς Ολυμπίας.

ὦ πολιάοχε. Vox est poëticà πολιάοχος seu πολιήοχος: & per crasin πολιοῦχος: ab ἔχειν & πόλις. Sic Catullus Mineruã vocat Diuã quæ retinet in summis vrbibus arces. πολιοῦχος Ἀθάνα *vrbis Præses* seu *custos Minerua*. Hæc in acropoli Athenis colebatur: item apud Spartanos: & docet hoc loco Pindarus eandem apud Camarinæos fuisse cultam. Hic notanda altera apostrophe. Nam ad Palladem se conuertit. De voce ἄλσος Ode 3.

Ὤανον. Oanus est Camarinæ vrbis fluuius. & περιφραστικῶς, ἐγχωρίαν λίμναν appellat Camarinam.

σεμνοὺς ὀχετοὺς. Scholiastes dicit venerandos appellari canales Hipparis, quia eius aluei pars dulcis, pars salsa est. Triclinius verò, quia fluit in vtilem vrbis vsum. Vide num venerandos canales vocarit, quia veteres fluuijs diuinitatem affingebant.

Ἵππαρις. Refert Triclinius hunc esse Siciliæ fluuium prope Camarinam, qui tantus est suo alueo, vt naues recipiat: & oritur in nemoroso quodam monte Siciliæ: vbi ligna secant Camarinæi ad ædificia, eáque in fluuium immittunt à quo in vrbem deportantur, & vnde in vsum capiunt. Qui fluuius abundat etiã piscibus. Aristarchus referente Scholiaste, dicit hunc fluuium habere pinguem limum, vnde ἄλσοι propriè intellecta construuntur.

τὸν στρατὸν. Intellige τὸν λαόν: vt & in Pythijs κώμα τεθαλίῳ δικαίῳ στρατόν. Intellige, inquam, Camarinæum populum.

κολλᾷ τε. Hoc est περισπᾶ ταχέως μετέωρον πλῆθος στερεῶν οἰκημάτων. Quare τὸ κολλᾷν *adglutinare* dicit, quia trabes trabibus, ligna lignis ad ædificia coniun-

guntur: & ſic adglutinari videntur. σαδίοις θαλάμοις, hoc eſt σαδιαίοις, στερεοῖς, ἑδραίοις οἴκοις. Nam θάλαμος eſt ſponſi & ſponſæ cubiculum, ac pars domus: atque hic per ſynecdochen tota domus intelligenda. ταχέως verò pro ῥᾳδίως ſiquidē celeritas faciēdi à facilitate pendet. ὑψίγυιος, hoc eſt ὑψηλὸς apud poëtas, quaſi ὑψηλὰ γυῖα ἔχων *alta membra habens.* ἄλσος autē metonymicè materiam pro forma dicit. Nam domus ex arboribus ſtructæ ſylua dici poſſunt. Niſi ἄλσος vt ſyluam apud Latinos pro copia ſumas, vt quum Cicero ait, *Sylua rerum ac ſententiarum comparanda eſt.*

ἀπ' ἀμηχανίας. Hoc eſt κατάγων τὸν δῆμον τῶν Καμαριναίων ἀπ' ἀμηχανίας εἰς μηχανήν. Nam fluuius hic non ſolùm cæſa ligna defert in Camarinam vt inopes conſilij vnde ædificia comparent, materiam habeant: ſed etiam eſt piſcoſus, vnde veſci queant. Sed hoc videtur Aretius referre ad Pſaumidem, qui ſuæ victoriæ laudibus lucē afferat ſuis ciuibus, alioqui nullo vllius claro facinore nobilibus: quæ expoſitio videtur non incommoda. Et ſic conſtruendus erit locus ἀείδει μ' ἄλσος ἁγνὸν τὸ τεὸν, &c. vſque ad ἀπ' ἀμηχανίας ἄγων.

αἰεὶ δ'. Hoc eſt ὁ δὲ πόνος, καὶ ἡ δαπάνη ὑπὲρ τῶν ἀρετῶν ἀεὶ ἀγωνίζεται πρὸς τὸ ἐπικίνδυνον ἔργον. Sententia qua ſignificat rebus præclaris & difficilibus conſequendis opus eſſe labore, & impenſa. Et certè *nil ſine magno vita labore dedit mortalibus.* Et τῇ ἀρετῇ ἱδρῶτα θεοὶ προπάροιθεν ἔθηκαν ἀθάνατοι. Ac cùm ſit difficile in Olympijs vincere, opus eſt ſumma laboris tolerantia, neque non ſumptibus ad ludorum ſplendidum apparatum. Quod vtrumque Pſaumis adhibuit: nam & in laboribus ſe exercuit, & equos celetes, iugales, & mulas diligenter aluit.

εὖ δ' ἔχοντες. Hoc eſt εὖ πράξαντες δὲ καὶ ἐπιτυχόντες τῆς ἀρετῆς, τοῖς πολίταις δοκοῦσι σοφοί. Nam vulgus res metitur ſucceſſu. Nam quod bene fœlicitérque geſtum eſt, id recto conſilio ſuſceptum putant: & ſecus. Attamen non raró accidit vt quod ſine conſilio ſuſceptum eſt, bene cedat, & contrà.

κινδύνῳ κεκαλυμμένον. In genere dici poteſt de quouis opere periculoſo: ſed tamen peculiariter reſpicit ad certamen Olympicum. Non ſolùm enim in eo victoriæ finis eſt obſcurus, ſed etiam eſt periculoſæ plenum opus aleæ. Nam in ſtadio multi certantes ante victoriam perierunt, vel labore fatiſcentes, vel melioribus ſuccumbentes.

παράφρασις.

Cæterùm ad te me conuerto Seruator Iupiter, qui homines in omni periculo tueris, qui ſupra nubes in cœlo habitas, & Cronium collem incolis, fluuiúmque Alpheum latè fluentem, Idæúmque vbi educatus es venerabile antrum hono-

ἐπῳδ. κῶλ. ιβ'.

σωτὴρ ὑψινεφὲς Ζεῦ,
Κρόνιόν τε ναίων λόφον,
τιμῶν τ' Ἀλφεὸν
εὐρὺ ῥέοντα, Ἰδαῖ-
όν τε σεμνὸν ἄντρον,
ἱκέτας σέθεν ἔρχομαι, Λυ-
δίοις

μετάφρασις.

Seruator, qui es *in altis nubibus Iupiter, Croniúmque collem incolis, honoráſque Alpheum latè fluentem, Idaúmque venerabile antrum, ſupplex tibi*

ras: tibíque supplico, Lydijs modulans tibijs, suauissimóque cantu preces concipiens, vt hanc vrbem Camarinam generosis fortium virorum factis, ob quæ bene audiat, ornes: vtque tu Psaumi Olympionice præstantissimis equis gaudens, læta & iucunda senectute fruaris, quæ te filijs astantibus ad finem vsque vitæ comitetur. Lætitiæ autem argumentum tibi tuæ fortunæ præstantia suppeditat, quæ ea est vt tuæ sorti meritò acquiescas. Et certè si quis, vt tu, iustas auget diuitias, possessione præsentium interea contentus, hísque laudem famámque honestam adiungat, fastigium fœlicitatis attigit: adeò vt cùm mortalis intra mortalium rerum limites se continere debeat, ipsi quærendum non sit vt Deus fiat.

ἀπύων ἐν αὐλοῖς,
αἰτήσων πόλιν εὐα-
νορέαισι τάνδε κλυταῖς
δαιδάλλειν· σέ τ' Ὀ-
λυμπιόνικε, Ποσει-
δανίοισιν ἵπποις
ἐπιτερπόμενον, φέρειν γῆ-
ρας εὔ-
θυμον ἐς τελευτὰν,
υἱῶν Ψαῦμι παρισταμένων.
ὑγι-
έντα δ' εἴτις ὄλβον
ἄρδει, ἐξαρκέων κτεάτεσσι, καὶ
εὐλογίαν προστιθεὶς, μὴ
ματεύ-
σῃ Θεὸς γενέσθαι.

venio, Lydijs sonans tibijs, petiturus vt vrbem hanc fortium virorum factis illustribus ornes: vtque tu Olympionice Neptunijs equis gaudens, feras senecturem lætam vsque ad finem vitæ, filijs ô Psaumi astantibus. Sanam autem si quis opulentiam auget, contentus possessionibus, & laudem adiungens, ne quærat Deus fieri.

Habent codices στροφὴ β. verùm reposui ἐπῳδὸς quia verisimile est authorem hoc voluisse, & per librariorum errorem aliter scriptum fuisse. Nec obstat quòd par est colorum numerus, & metrum hic, quod in stropha & antistropha fuit. Nam hæc in Epodo diuersa esse non est necessum, quanquam id obseruare solitus est Pindarus. Eadem verò etiã interdum esse nihil prohibet.

σωτήρ. Epilogus per precationem, qua duo postulat: Camarinæ, gloriam à fortitudine ciuium: & Psaumidi, in studijs perseueranti fœlicitatem. Et constat hæc sententia congerie epithetorum grauium: nam σωτὴρ appellatur Iupiter, quia solius Dei est seruare: deinde ὑψινεφὴς, ex ὕψι quod sonat *desuper*, & νέφος *nubes*, quia cœlum Dei est sedes: tertiò *Cronium collem incolens*, quia sacra ipsi erant Olympia, erátque hic collis in Pisa: de quo in præcedentibus Odis dictum, quartò *honorans Alpheum*: quia Elidis erat fluuius vbi sacra Ioui certamina celebrabantur: quintò *Idæum antrum honorans*, quia ibi fuit nutritus & seruatus à Curetibus. Dixit autem Idæum à monte Ida, qui est Cretæ. Vide hymnum Callimachi in Iouem.

ἱκέτας. Dor. pro comm. ἱκέτης. De verbo ἀπύω cuius sequitur participium ἀπύων vide 1. Od. Ol. antistr. 3.

Λυδίοις ἐν αὐλοῖς. Hoc est γλυκεῖ μέλει Λυδίῳ. Nam cùm tres sint harmoniæ, Dorica, Phrygia, & Lydia, inter has Lydia est suauissima. Vel quia quæ dicuntur lingulæ tibiarum in Lydia optimæ fiunt. Vel quia Græci imitati sunt tibicines qui è Lydia cum Pelope venerunt, ait Scholiastes.

αἰτήσων. Primum petitionis caput: quod prosa diceres, αἰτήσων σε κοσμεῖν τήνδε τὴν πόλιν τὴν Καμαρίνων εὐδοξίαις ἀνδραγαθημάτων, καὶ τούτων εὐφημίαις. Nam hæc duo com-

plectuntur hæc verba, ἐυανορείαις κλυταῖς, τὴν ἀνδραγαθίαν, καὶ τὴν εὐφημίαν. Nam nihil foret virtus, si taciturnitas meritis eius obstaret: siquidem paulùm sepultæ distat inertiæ celata virtus. δαιδάλλειν. hoc est κοσμεῖν.

σέ τι. Alterum petitionis caput: q.d. σέ τι Ψαῦμι Ὀλυμπιόνικε τοῖς ἀείστοις ἵπποις ἐπιτρεπόμενον ἔχειν γῆρας ἄλυπον μέχρι τέλους τοῦ βίου σοῦ. Est autẽ apostrophe ad Psaumin: cuius equos *Neptunios* appellat, hoc est *præstantissimos*. Nam fertur Neptunus velocissimos habuisse equos, primúsque eos inuenisse, vnde sit cognominatus ἵππιος. Prẹterea vt prima fertur Oda, Pelopi dedit infatigabiles equos. Ποσειδανίας Dor. pro Ποσειδωνίοις & τελευτᾷ Dor. pro τελευτῶν. Optat Psaumidi εὐθυμίαν in senectute, hoc est *lætitiam*, ac proinde ab animi perturbationib⁹ immunitatẽ: quod beneficium in senectute non est minimum: siquidẽ ipsa est vt plurimũ morosa.

υἱῶν παρισταμένων. Incertus est Scholiastes an ἄπαιδα fuisse, an ἀῤῥένων υἱῶν ἐπιθυμοῦντα significet Pindarus, an precetur vt reliqui filij ipsi adstẽt. Sed neutrũ duorũ priorũ innuisse vllomodo video. Disertè autẽ precatur vt hilarem senectutem agenti Psaumidi præstò sint filij. Idque vt conijcere licet, quoniam filiorum est parentibus senectute inualidis ἀντιπελαργεῖν: & est fœlicitatis pars, εὐτεκνία.

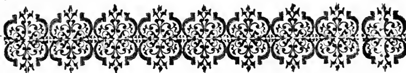
ὑγίεντα δ' εἴτις. Hoc est εἴτις δίκαιον ὄλβον αὐξάνει, παρῦσιν ἀρκούμενος, καὶ προσγενομένης εὐφημίας, οὗτος μὴ ζητείτω ἔτι καὶ Θεὸς γενέσθαι. Huic sententiæ respondent authoris nostri verba quæ extant Isthm. Od.5. tribus postremis primẹ antistrophes colis, duobúsque primis sequẽtis epodi. Item quinque postrema cola primæ Pythiorum Odæ. Docet autem hoc συμπέρασμα γνωμολογικὸν certum voto petendum finem in hac vita, certísque fœlicitatis gradibus acquiescendum. Hæc fœlicitas consistit in iustarum diuitiarum possessione, quas ὑγίεντα ὄλβον vocat, hoc est *honestis artibus, & sana mente acquisitam opulentiam.* Nam iustæ diuitiæ stabiles sunt vt plurimum. Quarum augendarum studium probat, sed αὐταρκείᾳ terminat. Nam licet animo præsenti sorte contento, maiora & meliora capessere. Vnde Isocrates ad Demon. στέργε μὲν τὰ παρόντα, ζήτει δὲ τὰ βελτίω. Vnde laudatur ab Horatio Aristippus, his versibus Ep.17. l. 1.

Omnis Aristippum decuit color, & status, & res,
Tentantem meliora, ferè præsentibus æquum.

2. In honesta fama, quã prudens quisque maiori quàm diuitias habebit in pretio. ὁ μὲν γὰρ θνητὸς, ὁ δ' ἀθάνατος ait Isocrates. Item χρήματα τοῖς φαύλοις παραγίνεται, τὴν δὲ δόξαν οὐχ οἷόν τε ἀλλ' ἢ τοὺς διενεγκόντας κτήσασθαι. *Diuitiæ improbis accedunt: at fama gloria non nisi viris eximijs potest contingere.* Ita vt qui bene audit probus necesse videatur.

μὴ ματεύσῃ. Vt hoc in parœmiam transiit, vide Erasmum in Chiliad. titulo. *bona fortuna.* Rationem istius moniti reddit citato Isthm. loco, θνατὰ θνατοῖσι πρέπει. *Mortalia mortales decent.* Quare debet hominis cupiditas hisce terminis concludi.

ἄρδει. Metaphora sumpta ab ijs quæ irrigata crescunt. κτεάτεσσι. Dat. Ion. pro κτέασι. à κτέαρ possessio. Significat autem Psaumin summa iam, quæ ex opibus & fama constat, fœlicitate adauctum. Ideóque eum monet vt in his se æquo animo contineat.

ΑΓΗΣΙΑ ΣΥΡΑΚΟΥΣΙΩ,
υἱῷ Σωστράτου, ἀπήνῃ.

ΕΙΔΟΣ ϛ.

AGESIAE SYRACVSANO,
filio Sostrati, vehiculo mulari victoriam adepto.

ODE VI.

ARGVMENTVM.

Constat hæc Oda Agesiæ Syracusani laudibus, sumptis à victoria quam vehiculo mulari est adeptus, à genere, à maioribus Iamidis, à vaticinio, vnde ipsum cum Amphiarao confert. Præterea Aeneæ chori magistro præscribit quid facere debeat: & vim sui carminis breuiter commendat. Tandem voto concludit, quo petit vt Deus præsentem Agesiæ fortunam tueatur.

παράφρασις.

Quemadmodum qui magnificum construunt ædificium, aureas columnas bene munito domus vestibulo subijciunt; quoniam par est vt qui opus istiusmodi inchoant, aspectum eminus conspicuum, & frontē præfulgidam primò faciant. Sic ego eximium moliēs encomium, & laudis argumentum præstabile tractans, procemium illustre adhibere debeo. Et certè cùm vir ille quem prædicandum suscipio, Olympia vicerit, & fatidicæ Iouis aræ, quæ est in Elide, sit præfectus, & in-

στροφὴ α. κῶλ. ια.

Χρυσέας ὑποστάσαντες εὐ-
τειχεῖ προθύρῳ θαλάμου
κίονας, ὡς ὅτε θαητὸν μέγαρον
πάξομεν. ἀρχομένου δ' ἔργου, πρό-
σωπον
χρὴ θέμεν τηλαυγές. εἰ
δ' εἴη μὲν Ὀλυμπιονίκας
βωμῷ τε μαντείῳ ταμίας Διὸς
ἐν
Πίσᾳ, συνοικιστής τε τᾶν κλεινᾶν
Συρα-
κουσᾶν, τίνα κεν φύγοι
ὕμνον
κεῖνος ἀνὴρ, ἐπικύρσαις ἀφθό-
νων

μετάφρασις.

*Aureas supponentes
valido vestibulo domus
columnas, velut quum
præclaras ædes* extrui-
mus, *cōpingemus hym-
num. Incipiente autem
opere, frontispicium
oportet facere præful-
gidum. Quòd si fuerit
Olympiorum victor,
araque fatidicæ Iouis
præfectus apud Pisam,
conditórque nobilium
Syracusarum, quem nō
assequatur hymnum ille*
clytas

clytas Syracusas incolat, quam laudem non consequatur amabilibus hymni cantionibus, ídque nactus ciues qui hoc bonum illi non inuideant? ἀςῶν ἐν ἱμερταῖς ἀοιδαῖς; *vir si inciderit in non inuidos ciues in amabilibus cantibus?*

Ἀγησίᾳ. Hic Agesias Sostrati filius, paterno genere fuit Syracusius: materno Stymphalius; relictis aliquando Syracusis Elidem petiuit, ibíque sacerdos, & vates Iouis factus est: & mulari vehiculo vicit Olympiade necessariò 84. vel 85. quia hæc consuetudo tunc est sublata. Qua de re consule superiorem odam. Vbi contrà Olymp. 87. institutum mularem currum, & 89. sublatum ex Schol. monemus.

χρυσέας. Allegoricum est exordium, quo se cum architecto comparat, suúmque carmen cum splendido ædificio, & cum ædificij vestibulo egregio, prooemium insigne: quæ comparatio sic in prosa perspicuè se haberet. *ὡς ὅτι θαυμαστὸν μέγαρον κτίζομεν, χρυσέας κίονας ὑποβάλλομεν εὐτειχεῖ προθύρῳ θαλάμου: οὕτως ἀξιόλογον ὕμνον συντιθέντες, προοίμιον καλὸν ποιῶμεν. ἐπεὶ χρὴ ἔργου ἀρχομένους τηλαυγὲς θεῖναι πρόσωπον.*

ὑποςάσαντες. Dor. pro *ὑποστήσαντες.* & *πάξομεν* pro *πήξομεν*, à verbo *πήγνυμι. compingo.* Quod vt monet Scholiastes hic *καταχρηστικῶς* vsurpatur, cùm propriè dicatur *περὶ τῆς τῶν ξύλων ἁρμογῆς.* Hic verò de compositione carminis.

ἀρχομένου δ' ἔργου. Hoc est *ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ ἔργου χρὴ ποιεῖν πρόσοψιν λαμπρὰν.* Aretius *πρόσωπον τηλαυγὲς est*, inquit, *elegans encomium suaui argumentorum forma concinnatum.* Attamen hoc propriè videtur de exordio intelligendum: vnde Gaspar Laurentius vir doctus, quem honoris causa nomino, in libros de oratorijs inuentionibus Hermogenis c. 1. Commentarij sui, sic comparationem reddit. *Initium operis debet habere primum aspectum splendidum, vt in magnifico ædificio frons est & vestibulum: ita & præstans argumentum desiderat exordium illustre.* Hanc sententiam citat Nazianzenus in laudem Basilij. Lucianus in Hippia seu Balneo, vbi legitur *ἀρχομένους*: quod magis probarem: vt esset hæc constructio *χρὴ δὲ ἀρχομένους τοῦ ἔργου πρόσωπον θέμεν τηλαυγές. Oportet autem vt qui inchoant opus, faciem faciant longe splendidam.* Vide etiam Erasm. in Chil. titulo. *Initium laudatum.* Oratores, & alij scriptores, suis scriptis & orationibus præmittunt exordia ad commendationem. Nam authore Cicerone 2. de Orat. *Prima commendatio Orationis est in principio, quod continuò debet allicere.*

εἰ δ' εἴη μέν. Sequitur *ἀνταπόδοσις*, hoc est applicatio comparationis sic reddendæ: *νῦν μὲν γὰρ ἐπαινῶ Ἀγησίαν, ὃς Ὀλυμπιονίκης ἐστὶ, καὶ ἱερεὺς Διὸς ἐν Πίσῃ μαντικῷ βωμῷ, καὶ συνοικιστὴς ἐνδόξους Συρακούσας. πῶς δὲ ἀνὴρ τοιοῦτος ἂν, οὐκ ἂν τύχοι λαμπροῦ ὕμνου ἐπιθυμηταῖς ἐν ᾠδαῖς, ἐπιτυχὼν πολιτῶν οὐ φθονούντων;*

βωμῷ μαντείῳ. Dor. pro comm. *βωμοῦ μαντείου*, hoc est *μαντικοῦ.* & *ταμίας* metaphoricè sumitur pro *ἱερεύς.* Hoc est *τοῦ ἐν Ὀλυμπίᾳ βωμοῦ μαντικοῦ διοικητής.* Consecrata erat in Olympia Ioui ara fatidica: hic Iamidæ vaticinabantur, vt postea dicet Pindarus: & huc se contulit ad vaticinium Agesias ab Iamo genus deriuans.

συνοικιστής. Syracusarum incola dicitur Agesias propter parentes qui ibi habitarunt: ipse enim tunc alibi habitabat cùm hæc Oda scriberetur. In

κλειναῖ Συρακουσαῖ genitiuus eſt Doricus.

τίνα κεν φύγοι. Hoc eſt τίνος ὕμνου ἂν ἀποτύχοι; Ac per ἐρώτημα ſic loquitur ἐμφατικῶς q.d. *Nullum non conſequetur hymnum: nihil tam præclarum carmine dicam, cui non virtutum magnitudine reſpondeat.*

ἀφθόνων. Inuidia laudes obſcurat: & hac laborant plerunque ciues: ſed hanc ſuperaſſe videtur Ageſias, qui inuidia maior euaſit virtutum præſtantia. Obtigêre igitur ciues Ageſiæ qui non inuideant ipſi quòd hymno celebretur à poëta: id quod laudi quoque ciuium vertitur.

παράφρασις.

Etenim ſciat Soſtrati filius Ageſias laudes haſce ſibi competere ob diuinam virtutem qua præditus eſt, quámque laboribus celebrem reddidit. Siquidem virtutes quæ vel in terra, vel in mari cum periculo exercentur, magno in pretio habentur: & multi rerũ præclarè geſtarum meminerunt. Cæterùm Ageſia, tibi conuenit ea laus, quam meritò Adraſtus olim ore proprio de Amphiarao vate Oiclei filio pronuntiauit, poſtquã & ipſe, & inſignes eius equi à terra ſunt abſorpti Iouis commiſeratione, ne cum alijs heroibus in Adraſti expeditione aduerſus Thebanos periret.

ἀντιστρ. κῶλ. ια.

ἴστω γὰρ ἐν τούτῳ πεδί-
λῳ δαιμόνιον πόδ' ἔχων
Σωστράτου υἱός. ἀκίνδυνοι δ' ἀρεταί,
οὔτε παρ' ἀνδράσιν, οὔτ' ἐν ναυσὶ κοίλαις,
τίμιαι. πολλοὶ δὲ μέ-
μνανται καλὸν εἴ τι πονηθῇ.
Ἀγησία, τὶν δ' αἶνος ἑτοῖμος, ὃν ἐν
δίκᾳ ἀπὸ γλώσσης Ἄδραστος μάντιν Οἰ-
κλείδαν ποτ' ἐς Ἀμφιάραον
φθέγξατ', ἐπεὶ κατὰ γαῖ' αὐτόν τέ νιν,
καὶ φαιδίμας ἵππους ἔμαρψεν.

μετάφρασις.

Sciat enim in hoc calceo diuinum pedem ſe habere Soſtrati filius. Periculorum autem expertes virtutes, neque apud homines, neque in nauibus cauis pretioſæ ſunt. Multi autem meminerunt ſi q̃d præclarũ elaboratũ fuerit. Ageſia: tibi autem laus eſt parata quã iure lingua Adraſtus de vate Oiclei filio Amphiarao protulit: poſtquam terra, & eum ipſum, & inſignes equos abſorpſit.

ἴστω γὰρ. Hoc eſt γινωσκέτω ὁ Ἀγησίας ὁ Σωστράτου, αὐτὸς δαιμονίως ἁρμόζων τῷδε ὕμνῳ. Nam πέδιλον metaphoricè vocat *hymnum*. & πόδα ſynecdochicè ipſum Ageſiam præſtantem virum. q.d. *Sciat has laudes ſibi competere.* Hanc ſententiam refert inter adagia Eraſmus titulo *Initium laudatum.*

ἀκίνδυνοι δ'. Hoc eſt τὰ καλὰ χαλεπά. Neque enim magni fit quod nullo negotio acquiritur. Tum rectè probantur athletæ vires, quum manus conferit cum forti colluctatore: ſuæque peritiæ ſpecimen edit nauclerus quum tempeſtate oborta rectè clauum dirigit. Elegans γνώμη, cui non abſimilis quæ præceſſit ſuperiori Oda, αἰεὶ δ' ἀμφ' ἀρεταῖς &c. Interim laudatur victoria quam magno labore adeptus eſt Ageſias.

πολλοὶ δὲ. Illud non referendum eſt ad ſolum Ageſiam, quaſi (quod aiunt) ipſi ſoli eſſet ἡδὺ μεμνῆσθαι πόνων. Sed reſpicit ad teſtes virtutis, qui meminerunt faciliùs viri illius quem cum ſudore gloriam ſibi peperiſſe viderint: quàm il-

lius qui aliquid nullo negotio sit consequutus. Hîc μέμνανται & ποναθῇ Doricè dicuntur pro μέμνηνται & πονηθῇ.

Ἀγησία. Confert Agesiam cum Amphiarao, ex dicto Adrasti, qui & militiæ & vaticinij nomine Amphiaraũ belli socium laudauit: quæ duo Agesiæ poëta competere dicit. τίν. Iam alibi diximus Dor. esse pro σοί.

Οἰκλείδαν. Terminatio Dorica in αν. pro ην. Fuit Amphiaraus Oiclei filius: hũc Adrastus offenso Polynice genero, multorum consilio belli socium adiunxit sibi. Is autem futurorum peritus, quum ita euenturum prospiceret, vt si ad Thebas proficisceretur, eo bello caderet, tantisper delitescere statuit, donec Adrastum, aliósque ad bellum egressos audiret. Studio igitur requisitus, cùm nusquam existeret, essétque ea res sola impedimento, quominus in Thebas iretur, ab Eriphyle coniuge aureo torque corrupta proditus, in publicum protractus est, & ad bellum ire coactus: in quo fusis ad vnum Adrasti militibus, Amphiaraus solus à terra est absorptus Iouis commiseratione.

ἐν δίκᾳ. Dor. pro δίκῃ. sicuti 2. Od. Ol. ἐν δίκᾳ καὶ παρὰ δίκαν. κατ' γαῖ'. Hîc tmesis: nam κατ' cum verbo ἔμαρψε iungendum. Cuius indicatiuus præsens est μάρπτω. Dictum quasi *μάρᾳ manu*, & *ἅπτω prehendo*. Hæc sententia sic prosa redditur à Scholiaste Σοὶ δ', Ἀγησία, προσήκει καὶ ἁρμόδιος ὁ ἔπαινος, ὁ ὑπὸ τοῦ Ἀδράστου ῥηθεὶς εἰς τὸν μάντιν Ἀμφιάραον τὸν Οἰκλέους υἱὸν, ὃν ἡ γῆ διαστᾶσα ἐδέξατο ἅμα τῷ ἅρματι.

παράφρασις.

Cùm enim Thesei opera Adrastus Talai filius cadauera cæsorum à Thebanis obtinuisset, & septem rogos ad septem vrbis portas, quibus singulis obiectus erat exercitus, ad ea cremanda extruxisset, nec vllibi Amphiaraum videret: Desidero, inquit ille, oculum mei exercitus, qui est vtrumque, & vates eximius, & bello strenuus. Quæ laus tibi Syracusano viro encomij mei Domino, nunc cõuenit. Nã arte vaticinandi, & militia es clarus: siquidem vaticinij in Elide, fortitudinis in bello cum Hierone specimen edidisti. Vnde ego qui nec sum contentiosus, nec vllomodo rixosus, te his rebus Amphiarao esse similẽ, magno iuramento palam testari ausim; nec quæ dulci voce canunt musæ mihi refragabuntur.

ἐπῳδ. κῶλ. ιδ΄.

ἑπτὰ δ' ἔπειτα πυρᾶν νεκρῶν τελεσθέντων, Ταλαϊονίδας
εἶπεν ἐν Θήβαισι τοιοῦτόν τι ἔπος,
ποθέω στρατιᾶς
ὀφθαλμὸν ἐμᾶς, ἀμφότερον,
μάντιν τ' ἀγαθὸν,
καὶ δουρὶ μάρνασθαι. τὸ καὶ
ἀνδρὶ κώμου δεσπότᾳ
νῦν πάρεστι συρακουσίῳ.
οὐ φιλόνεικος ἐὼν,
οὔτ' ὢν δύσηρις τις ἄγαν,
καὶ μέγαν ὅρκον ὀμόσαις,
τοῦτό γέ οἱ σαφέως μαρτυρή-
σω. μελίφθογγοι δ' ἐπιτρέψοντι
μοῖσαι.

μετάφρασις.

Septem enim postea rogis cadauerum constructis, Talai filius dixit apud Thebas tale quoddam verbum. Desidero exercitus oculũ mei, vrũq; vatemq; bonũ, & ad pugnãdũ hasta. Quod etiam viro huius *hymni domino nunc adest Syracusano. Non contentiosus existens, neque rixosus valdè, & magnum iusiurandum iuratus, hoc ei palam testificabor: mellisonæ verò permittent Musæ.*

ἑπτὰ δ' ἔπειτα. Cùm Adrastus rem in expeditione aduersus Thebanos malè

κλεινᾶς Συρακοσσᾶν genitiuus est Doricus.

τίνα κεν φύγοι. Hoc est τίνος ὕμνου οὐκ ἂν τύχοι; Ac per ἐρώτημα sic loquitur ἐμφατικῶς q.d. *Nullum non consequetur hymnum: nihil tam præclarum carmine dicam, cui non virtutum magnitudine respondeat.*

ἀφθόνων. Inuidia laudes obscurat: & hac laborant plerunque ciues: sed hanc superasse videtur Agesias, qui inuidia maior euasit virtutum præstantia. Obtigêre igitur ciues Agesiæ qui non inuideant ipsi quòd hymno celebretur à poëta: id quod laudi quoque ciuium vertitur.

παράφρασις.

Etenim sciat Sostrati filius Agesias laudes hasce sibi competere ob diuinam virtutem qua præditus est, quámque laboribus celebrem reddidit. Siquidem virtutes quæ vel in terra, vel in mari cum periculo exercentur, magno in pretio habentur: & multi rerũ præclarè gestarum meminerunt. Cæterùm Agesia, tibi conuenit ea laus, quam meritò Adrastus olim ore proprio de Amphiarao vate Oiclei filio pronuntiauit, postquã & ipse, & insignes eius equi à terra sunt absorpti Iouis commiseratione, ne cum alijs heroibus in Adrasti expeditione aduersus Thebanos periret.

ἀντιστρ. κῶλ. ια.

ἴστω γὰρ ἐν τούτῳ πεδί-
λῳ δαιμόνιον πόδ' ἔχων
Σωστράτου υἱός. ἀκίνδυνοι δ' ἀρε-
ταί,
οὔτε παρ' ἀνδράσιν, οὔτ' ἐν ναυσὶ κοί-
λαις,
τίμιαι. πολλοὶ δὲ μέ-
μνανται καλὸν εἴ τι πονηθῇ.
Ἁγησία, τὶν δ' αἶνος ἑτοῖμος, ὃν
ἐν
δίκᾳ ἀπὸ γλώσσας Ἄδραστος μάν-
τιν Οἰ-
κλείδαν ποτ' ἐς Ἀμφιάραον
φθέγξατ', ἐπεὶ κατὰ γαῖ' αὐτόν τέ
νιν,
καὶ φαιδίμας ἵππους ἔμαρ-
ψεν.

μετάφρασις.

Sciat enim in hoc calceo diuinum pedem se habere Sostrati filius. Periculorum autem expertes virtutes, neque apud homines, neque in nauibus cauis pretiosæ sunt. *Multi autem meminerunt si-qd præclarũ elaboratũ fuerit. Agesia: tibi autem laus est parata quã iure lingua Adrastus de vate Oiclei filio Amphiarao protulit: postquam terra, & eum ipsum, & insignes equos absorpsit.*

ἴστω γάρ. Hoc est γινωσκέτω ὁ Ἁγησίας ὁ Σωστράτου, αὐτὸς δαιμονίως ἁρμόζων τῷδε ὕμνῳ. Nam πέδιλον metaphoricè vocat *hymnum.* & πόδα synecdochicè ipsum Agesiam præstantem virum. q.d. *Sciat has laudes sibi competere.* Hanc sententiam refert inter adagia Erasmus titulo *Initium laudatum.*

ἀκίνδυνοι δ'. Hoc est τὰ καλὰ χαλεπά. Neque enim magni fit quod nullo negotio acquiritur. Tum rectè probantur athletæ vires, quum manus conserit cum forti colluctatore: suæque peritiæ specimen edit nauclerus quum tempestate oborta rectè clauum dirigit. Elegans γνώμη, cui non absimilis quæ præcessit superiori Oda, αἰεὶ δ' ἀμφ' ἀρεταῖς &c. Interim laudatur victoria quam magno labore adeptus est Agesias.

πολλοὶ δέ. Illud non referendum est ad solum Agesiam, quasi (quod aiunt) ipsi soli esset καὶ δὲ μεμνῆσθαι πόνων. Sed respicit ad testes virtutis, qui meminerunt faciliùs viri illius quem cum sudore gloriam sibi peperisse viderint: quàm il-

lius qui aliquid nullo negotio sit consequutus. Hic μέμνανται & πναθῇ Doricè dicuntur pro μέμνηνται & πονηθῇ.

Ἁγησία. Confert Agesiam cum Amphiarao, ex dicto Adrasti, qui & militiæ & vaticinij nomine Amphiaraũ belli socium laudauit: quæ duo Agesiæ poëta competere dicit. τίν. Iam alibi diximus Dor. esse pro σοί.

Οἰκλείδαν. Terminatio Dorica in αν. pro ην. Fuit Amphiaraus Oiclei filius: hũc Adrastus offenso Polynice genero, multorum consilio belli socium adiunxit sibi. Is autem futurorum peritus, quum ita euenturum prospiceret, vt si ad Thebas proficisceretur, eo bello caderet, tantisper delitescere statuit, donec Adrastum, alió sque ad bellum egressos audiret. Studio igitur requisitus, cùm nusquam existeret, essétque ea res sola impedimento, quominus in Thebas iretur, ab Eriphyle coniuge aureo torque corrupta proditus, in publicum protractus est, & ad bellum ire coactus: in quo fusis ad vnum Adrasti militibus, Amphiaraus solus à terra est absorptus Iouis commiseratione.

ἐν δίκᾳ. Dor. pro δίκῃ. sicuti 2. Od. Ol. ἐν δίκᾳ καὶ παρὰ δίκαν. κατ' γαῖ'. Hic tmesis: nam κατ' cum verbo ἔμαρψε iungendum. Cuius indicatiuus præsens est μάρπτω. Dictum quasi μάρᾳ manu, & ἅπτω prehendo. Hæc sententia sic prosa redditur à Scholiaste Σοὶ δ', Ἁγησία, πρόχειρος καὶ ἁρμόδιος ὁ ἔπαινος, ὁ ὑπὸ τοῦ Ἀδράστου ῥηθεὶς εἰς τὸν μάντιν Ἀμφιάραον τὸν Οἰκλέους υἱὸν, ὃν ἡ γῆ διασχοῦσα ἐδέξατο ἅμα τῷ ἅρματι.

παράφρασις.	ἐπῳδ. κῶλ. ιδ'.	μετάφρασις.
Cùm enim Thesei opera Adrastus Talai filius cadauera cæsorum à Thebanis obtinuisset, & septem rogos ad septem vrbis portas, quibus singulis obiectus erat exercitus, ad ea cremanda extruxisset, nec vllibi Amphiaraum videret: Desidero, inquit ille, oculum mei exercitus, qui est vtrumque, & vates eximius, & bello strenuus. Quæ laus tibi Syracusano viro encomij mei Domino, nunc cõuenit. Nã arte vaticinandi, & militia es clarus: siquidem vaticinij in Elide, fortitudinis in bello cum Hierone specimen edidisti. Vnde ego qui	ἑπτὰ δ' ἔπειτα πυρᾶν νεκρῶν τελεσθέντων, Ταλαϊονίδας εἶπεν ἐν Θήβαισι τοιοῦτόν τι ἔπος, ποθέω στρατιᾶς ὀφθαλμὸν ἐμᾶς, ἀμφότερον, μάντιν τ' ἀγαθὸν, καὶ δουρὶ μάρνασθαι. τὸ καὶ ἀνδρὶ κώμου δεσπότᾳ νῦν πάρεστι συρακουσίῳ. οὐ φιλονεικος ἐὼν, οὔτ' ὦν δύσερίς τις ἄγαν, καὶ μέγαν ὅρκον ὀμόσσαις, τοῦτό γέ οἱ σαφέως μαρτυρήσω. μελίφθογγοι δ' ἐπιτρέψοντι μοῖσαι.	Septem enim postea rogis cadauerum constructis, Talai filius dixit apud Thebas tale quoddam verbum. Desidero exercitus oculũ mei, vrũq; vatemq; bonũ, & ad pugnãdũ hasta. Quod etiam viro huius hymni domino nunc adest Syracusano. Non contentiosus existens, neque rixosus valdè, & magnum iusiurandum iuratus, hoc ei palam testificabor: mellisonæ verò permittent Musæ.

nec sum contentiosus, nec vllomodo rixosus, te his rebus Amphiarao esse similẽ, magno iuramento palam testari ausim; nec quæ dulci voce canunt musæ mihi refragabuntur.

ἑπτὰ δ' ἔπειτα. Cùm Adrastus rem in expeditione aduersus Thebanos malè

gessisset, & Amphiarao in Oropo Bœotiæ oppido absorpto, cæsísque ad vnũ omnibus vix euasisset, cuperétque cæsorum cadauera cremare vt illo tempore moris erat, nec interemptos posset recuperare, vsus Thesei rogatu cuius vim & manum timebant Thebani, tandem illos obtinuit. Itaque cùm vnicuique portę exercitum admouisset, omnésque ad vnum cecidissent, ad septem portas septẽ rogis interemptos cremari curauit. Alij dicunt Adrastum corpora suorum sepelire conatum, sed à Thebanis prohibitum, victo similem in Argiuos fines trepidè se recepisse. Sunt qui scribant, eum ab Atheniensibus adiutum, cæsorum corpora recepisse. Alij ab Atheniensibus ipsis, etiam absentibus Argiuis operam perhumanè nauatam memorant. Recordatur funestum hoc prælium Isocrates in Panathenaico, & Od. 9. Nem. Pindarus plura de Amphiarao habet.

πυρᾶν. Genit. Dor. pro comm. πυρῶν τελεσθέντων. Hoc est συναχθέντων, σεσωρευμένων. Vt sic exponatur sententia. τῶ νεκρῶν δὲ συναχθέντων. τῶ ἑπτὰ πυρκαϊῶν. i. *collectis cadaueribus quæ septem rogis imponerentur.* Schol. exponit τελεσθέντων per ἐπισωρευθέντων: quòd coaceruata sint trucidatorũ corpora: & καταριθμηθέντων, quòd numeratis illis desideratus sit Amphiaraus. Possit dici Att. τελεσθέντων pro τελεσθεισῶν. iuncto epitheto masc. cum nomine fœminino.

Ταλαϊονίδας. Terminatio Dorica in ας, pro communi in ης. Nomen patronymicum; fuit enim Adrastus Talai filius, Argiuorum & Sicyoniorum rex.

ὀφθαλμὸν. Oratio Adrasti lugentis casum Amphiarai, quem vocat oculum sui exercitus, vel αὐτὶ τοῦ τὸ περιφανέστατον, καὶ ἐξαίρετον: vt exponit Triclinius; vel vt exponit Schol. τὸ ἐν πολέμῳ περίβλεπτον. ἢ τὸν προορᾶν δυνάμενον τὰ μέλλοντα ὡς μάντιν. De vsu vocis ὀφθαλμὸς vide quæ annotauimus Od. 2. Olymp. in hæc verba, Σικελίας τ' ὀφθαλμὸς ἔσαν.

ἀμφότερον. Vsum huius vocis probant exemplis lexica: eâdem significatione author vsurpauit ἀμφότερα antistr. vlt. 1. Od. Ol.

τὸ καὶ ἀνδρεί. Applicatio est eorum quæ modò dixit, qua Agesiam non minùs Amphiarao μαντικὴν & πολεμικὴν callere docet. Et refert Scholiastes famam esse Agesiam cum Hierone multa bella vaticinij & fortitudinis ope prosperè confecisse. κώμου δεσπότην appellat, quia in eius gratiam encomium est scriptum: vt Schol. & Triclinius construunt hæc simul. Sed Aretius illud τὸ, iungit cũ κώμου: vt sit τὸ κώμου *hoc laudis*, vt & Latini loquuntur. Iudicet lector. δεσπότᾳ Doricus est datiuus pro δεσπότῃ.

νιῷ &c. Alij legunt νιῷ πάρεσι Συρακοσίῳ. Et annotat Leonicerus πάρεσι per syncopen carminis causa dici, & Συρακοσίῳ per systolen legendum: vt primus sit spondæus: secundus & tertius anapæstus.

οὐ φιλόνεικος. Amphibologia est. Nam sententia tam ad Pindarum, quàm ad Agesiam referri potest. Scholiastes ad poëtam refert: quasi sibi sit cauturus, quòd hic nihil ad gratiam loquatur. Præstare solet Pindarus iuramentum in re graui vt antistr. vlt. 2. Od. Ol. Hic Dorice ὤν pro οὖν. ὀμόσσαις. geminato σ. metri causa. σαφέως per Dialysin Ionicam pro σαφῶς, ἐπιτρέψοντι. terminatio Dor. in οντι. pro comm. in ουσι. Μοῖσαι. Mutatio Dorica τοῦ ο in οι.

παράφρασις.

At animæ mi qui meas actiones vt auriga dirigis: iam mihi iunge robustas mulas, hoc est, præclarum argumentum canendi, quod victrices mulæ tibi præbent, accipe, vt quàm celerrimè per puram viam currum ducamus, hoc est, insignibus versibus, hymnum contexamus, & vsque ad progenitorum virorum genus ascendamus. Nam solæ illæ ex omnibus mulæ norunt mihi viam sternere ad Agesiæ maiorúmque eius encomiũ: quandoquidem parta Olympica victoria coronatæ sunt. Itaque hymnorum via illis est patefacienda. Atque oportet vt hodie etiam hac oblata occasione, repetam rem altiùs ab origine maiorum Agesię, & accedam ad Pitanam Eurotę fluuij Laconici filiam.

στροφὴ β. κῶλ. ια.

ὦ Φίντις· ἀλλὰ ζεῦξον ἤ-
δη μοι σθένος ἡμιόνων
ᾗ τάχος, ὄφρα κελεύθῳ τ' ἐν καθαρᾷ
βάσωμεν ὄχον, ἵκωμαί τε πρὸς ἀνδρῶν
καὶ γένος· κεῖναι γὰρ ἐξ
ἀλλᾶν, ὁδὸν ἁγεμονεῦσαι
ταύταν ἐπίστανται, στεφάνους ἐν Ὀλυμ-
πίᾳ ἐπεὶ δέξαντο. χρὴ τοίνυν πύλας
ὕμνων ἀναπιτνάμεν αὐταῖς.
πρὸς Πιτάναν δὲ παρ' Εὐρώτα πόρον
δεῖ σάμερόν γ' ἐλθεῖν ἐν ὥρᾳ.

μετάφρασις.

Sed ô Phinti, iunge iam mihi robur mularum quàm celerrimè: vt via pura ducamus currum: & veniam ad virorum genus. Illæ enim præ alijs via duces esse norunt huius, coronas apud Olympiam quoniam acceperunt. Oportet igitur portas hymnorum patefacere ipsis. Ad Pitanam autem iuxta Eurota meatum oportet hodie venire tempestiuè.

ὦ Φίντις. Parasceuen hic facit & ingressum ad generis Iamidarum historiam qui fuerunt Agesiæ maiores. Idque aggreditur per apostrophen ad aurigam, hoc est ad animum suum, quem ad pangendum carmen excitat. Estque hæc oratio tota tropica. Nam per aurigam, mentem suam, per mulas & puram viam, præclarum argumentum & insignes versus: per currum, totum hunc hymnum intelligit: ac si diceres prosa, ἀλλ' ἄγε θυμὲ ζεῦξον μοι δύναμιν τοῦ λόγου τοῦ περὶ τῶν ἡμιόνων τοῦ Ἀγησίου, ἵνα ὡς τάχιστα αὐτόν τε, καὶ γένος αὐτοῦ προσηκόντως ὑμνήσω. Vox Φίντις quid sit, dilucidè explicat Lexici Pindarici author. Quidam, *inquit*, putant esse viri nomen proprium vt Eustathius in Iliad. l.v. apud quem Φίντις per ν. scriptum legitur, vt & in Odyss. κ. vbi τὸ λ. in ν. Doricè mutatum traditur. Nam à φίλτις communi, Doricum Φίντις formatum: vt à φίλτερος, & φίλτατος communibus, Dorica φίντερος & φίντατος. At Græcus Pindari Scholiastes, φίντις, *inquit*, ὁ ἡνίοχος, καὶ τὰ ἅρματα τῶν ἡνιόχων, &c. Idcirco interpres Latinus Eustathij sententiam sequutus vertit, *Phintis*, & pro viri proprio sumpsit. Ego verò Græcum Scholiasten sequi non dubitaui, qui per φίντιν ipsum Pindari animum & τροπικῶς & ἀλληγορικῶς intelligendum ait. Animus enim est corporis humani quidam auriga, id est, rector, & moderator. Caninius in sua Grammatica, ait à φίλτατος deductum diminutiuum Doricum φίντις *Amiculus*. Henricus Stephanus in suo Thesauro Scholiorum interpretationem sequitur: & hoc vocabulum tropicè vertunt Leonicerus & Aretius.

σθένος ἡμιόνων. Periphrasticè pro robustis mulis vel mulabus, quibus cùm vicerit, ab ijs allegoriam pulchrè ducit.

κελεύθῳ ἐν καθαρᾷ. Hoc est ὁδῷ δικαίᾳ. Viam autem puram seu iustam intelligit, præclarum argumentum, & materiam carminis, per quam currus est ducendus, hoc est, ex qua carmen encomiasticum est componendum: vel etiam versus præclaros & nitidam λέξιν Odes.

βάσομεν. Transitiuè vsurpat pro βιβάσωμεν vel ἐπιβιβάσωμεν sicuti loci sensus denotat, & Scholiastes exponit. Vóxque Dorica dialecto effertur pro βήσωμεν. Subiunctiui βήσω. temporis præsentis, à futuro ad præsens reuocato, vt & Lexici Pindarici author tradit.

ἵκωμαί τε καὶ γένος. Transponenda copula καί, & ponenda ante πρός. Vel est superuacanea. In voce ἀνδρῶν non malè emphasim obseruat Leonicerus: quòd fortem illam, & martia virtute præditam progeniem innuat, Iamidas scilicet.

κεῖναι γὰρ ἐξ. Hoc est, ἐκεῖναι γὰρ ἡμίονοι μόναι ἀπασῶν ἄλλων ἐπίστανται ταύτην ὁδὸν ἡγεμονεῦσαι ἐπὶ τὸν ὕμνον, ἐπεὶ ἐν Ολυμπίᾳ ἐστεφανώθησαν. Vox ἀλλᾶν, genit. est Doricus pro comm. ἄλλων. & Dor. ἁγεμονεῦσαι, pro ἡγεμονεῦσαι. ταύταν pro ταύτην. & δέξαντο neglecto augmento pro ἐδέξαντο.

πύλας ὕμνων. Tropica locutione portas hymnorum patefacere dixit pro *oportet musas canere*. Et ἀναπιτνάμεν. est infinit. præsentis Dor. Ion. & poët. formatus pro communi ἀναπιτνάναι: quam formandi rationem ex Grammaticis hauri. Dicitur hoc verbum ita formari à prisco πέτω significante idem ac πίπτω *cado*: vel à πέτομαι *volo*. Verso ε. in ι. fit πίτω: inserto ν. πίτνω grauitonum: hinc circunflexum πιτνῶ. ῶ. vel πιτνάω. ῶ. Hinc verbum in μι πίτνημι: vt ab ἱστάω, ῶ. ἵστημι. Hinc compositũ ἀναπίτνημι, pro quo cõm. ἀναπίπτω *cado, decido*: vel actiuè & transitiuè sumitur pro ἀναπίπτειν ποιῶ. *cadere facio, deijcio, demitto, aperio, patefacio*. Quæ explicatio respicit ad morem pendularum portarum, quæ cadunt dum aperiuntur: vt & pontes penduli, quos Gallicè vocamus *ponts leuiz*. Quod & obseruatur in multis ligneis fenestris, quæ funibus laxatis demittuntur, vt aperiantur: attractis verò funibus, & sursum sublatis clauduntur. Vel à πέτω (vnde & commune πίπτω *cado*) deducitur verbum πετάω. ῶ. πετάννυω, πετάννυμι. *pando, aperio*: tandem literarum manifesta mutatione fit πίτνημι: quæ vox recurrit Nem. 5. & Isthm. 4.

πρὸς Πιτάναν. Dor. pro comm. Πιτάνην. Est autem propositio narrationis sequentis. Pitane nympha filia Eurotæ fluminis Laconicæ regionis: & ciuitas eiusdem nominis iuxta fluuium illum Eurotam. Ab hac Nympha ortos Iamidas testatur Pindarus. Pitana à Neptuno compressa Euadnen quandam peperit, quam vt celaret corruptam virginitatem, clam Arcadum regi Aepyto Elati filio educandam transmittit. Hanc vbi ætate adultior esset, Apollo deuirginauit, è quo Iamum peperit: vnde Iamidæ, quos maiores suos agnoscit Agesias.

σάμερον. Dor. pro σήμερον. Deinde ἐν ὥρᾳ hoc est κατὰ καιρόν. Scilicet hac occasione, & hoc tempore quo Agesię victoriam prædico.

παράφρασις.

Quæ cùm vsa fuisset Neptuni Saturni filij concubitu, ex eo pulchram filiam Euadnen dicitur peperisse. Sed huiusmodi corruptæ virginitatis partum in gremio occultauit. Nono autem mense, qui partui est præstitutus, enixa misit famulas ad Æpytum regem Arcadum Elati filium: & iussit vt ei educandam traderent infantem. Quæ Phæsanæ, vbi Alpheum qui inde in Elim descendit, incolere sortitus est Æpytus, educata Euadne, ab Apolline primùm amata est & compressa.

ἀντιστρ. κῶλ. ια.

ἅ τοι Ποσειδάονι μιχθεῖσα Κρονίῳ, λέγεται
παῖδ' ἰοπλόκαμον Εὐάδναν τεκέμεν.
κρύψε δ' ἢ παρθενίαν ὠδῖνα κόλποις.
κυρίῳ δ' ἐν μηνὶ πέμποισ' ἀμφιπόλους, ἐκέλευσεν
ἥρωϊ πορσαίνειν δόμεν Ειλατίδᾳ
βρέφος γ' ὃς ἀνδρῶν Ἀρκάδων ἄνασσε Φαισαία, λάχε τ' Ἀλφεὸν οἰκεῖν.
ἔνθα τραφεῖσ', ὑπ' Ἀπόλλωνι γλυκείας πρῶτον ἔψαυσ' ἀφροδίτας.

μετάφρασις.

Quæ Neptuno mixta Saturni filio dicitur filiam violaceis capillis Euadnen peperisse. Sed occultauit clandestinum fœtum gremio. Præstituto autem partui *mense mittens famulas, iußit alendam dare Elati filio infantem, qui virorum Arcadum rex erat Phæsanæ, & cui sorte obtigit Alpheum vt incoleret:* vbi educata Euadne, *sub Apolline dulcem primùm attigit venerem.*

ἅ τοι Dor. pro comm. ἥτοι. & Ποσειδάονι. Dor. pro comm. Ποσειδῶνι; qui quia fuit Saturni filius Κρόνιος appellatur.

ἰοπλόκαμον. Vox ἰοπλόκαμος est poëtica, *violaceos vel nigros capillos habens*: vnde à Triclinio exponitur μελανοπλόκαμος. Et cùm huius coloris capillitium veteribus probaretur, ideo ἀπὸ μέρους τὸ πᾶν, καλὴν dici putat Scholiastes: sic & Musas Pyth. Od. I. vocat ἰοπλοκάμους. Compositum est ex nomine ἴον *viola*, & πλόκαμος *cincinnus, cæsaries, coma*, παρὰ τὸ πλέκειν. Schmidius vt metro inseruiat legit ἰοβόστρυχον *violacea cæsarie*.

Εὐάδναν. Dor. pro Εὐάδνην. Et τεκέμεν. Dor & Ion. pro τεκεῖν.

παρθενίαν ὠδῖνα. Hoc est λαθραίαν κόπον. Dicitur παρθένιος *qui virginis est corrupte*, vnde παρθενία ὠδὶς, dicitur ἣν τις παρθένος εἶναι δοκοῦσα ἔπαθε, *Partus dolor, quem passa est quæ virgo putabatur esse*: & παρθένιοι παῖδες, οἱ κρύφα τικτόμενοι παρὰ τῶν νομιζομένων παρθένων εἶναι. Vt apud Homerum in catalogo nauium,

Τῆς δ' ἑτέρης Εὐδωρος ἀρήϊος ἡγεμόνευε Παρθένιος.

κυρίῳ δ' ἐν μηνί. Hic subaudi τοῦ τίκτειν. Hoc est, *nono mense qui partui est præstitutus*. πέμποισα. Dor. pro comm. πέμπουσα. Verto autem ἀμφιπόλους famulas hoc est ancillas, non famulos: nam hæc interpretatio nominis ἀμφίπολος huic loco videtur meliùs conuenire, siquidem de curando infante agitur, quod muliebrium est partium.

πορσαίνειν. Triclinius interpretatur ἀνατρέφειν, αὔξειν. quasi πορσαίνω deductum ἀπὸ τοῦ πόρρω, sit εἰς προκοπὴν ἄγω, καὶ πόρρω ποιῶ ἐκεῖνο ἐφ' ᾧ ἐστιν. Sed cùm significet παρασκευάζω, παρέχω, πορίζω, videtur rectè deduci posse à πόρω: cuius futurum πορῶ, & Aeolicè πόρσω: hinc πορσαίνω & πορσύνω: de quo vulgata Lexi-

ca GræcoLat. Sed hic Pindarico ſenſu exponitur *educo, alo, nutrio.* Quod figuratè & μετωνυμικῶς dicas. Nam alimenta ſeruato modo ſumpta, corpus roborant, & ſpectatu gratum reddunt: atque ideo quodammodo ornant. At fames contrà. δόμεν. Ion. & Dor. pro δοῦναι.

Ελατίδᾳ. Dor. pro comm. Ἐλατίδῃ. hoc eſt Ἐλάτου υἱῷ. *Elati filio*, videlicet *Aepyto*, qui Arcadibus Phæſanæ imperabat. Fingit Aepyto miſſam conſulto, quam ille expoſitam forte fortuna reperit & excepit.

φαισάνᾳ. Dor. pro comm. φαισάνῃ. Phæſana authore Scholiaſte, omnium ſcriptorum ſententia eſt Arcadiæ vrbs: ſed eam Elidis tradit eſſe Didymus, hac ſuæ opinionis defenſione fretus, quòd aliquando Arcades imperarint Elidi temporibus Aepyti.

λάχε τ'. Hoc eſt ἔλαχε κατοικεῖν ἐν ταῖς ὄχθαις Ἀλφειοῦ. Nam ex Phæſana defluit fluuius Alpheus, qui cùm exiguus ſit in Arcadia, progrediendo fit magnus in Elide.

ὑπ' Ἀπόλλωνι, hoc eſt γλυκείας πρῶτον τῆς Ἀπόλλωνος συνουσίας μέτεσχε. vel vno verbo, διεφθάρη ὑπ' Ἀπόλλωνος. *ab Apolline eſt vitiata.* Sed vt annotat Leonicerus, poëta vtitur honeſta periphraſi, vitium tegere volens: vt hoc laudi adſcribatur Ageſiæ, & Euadnæ: quòd non crimen, ſed decus ſit, ſi Deus cum puella quapiam commercium habeat.

παράφρασις.

Sed non ſemper latuit Æpytum Euadnes furtum, quanquam ſe eſſe ex Deo grauidam celare volebat. Quo cognito, grauem iram in animo cum acri cura prudenter comprimens: nec malum hoc, donec vera rei notitia plenius eſſet inſtructus, patefacere volens, Apollinis oraculum conſuluit quid ſibi vellet intolerabilis hic corruptæ virginis caſus. Atq; interim illa ſoluta virginea zona, parturiendo præuias prænunciáſque aquas, & ſanguinem cum fœtu fundens, peperit ſub opaco dumeto filium diuina mente præditum, vtpote vatem eximium futurum Et ad facilem, fœlicémq; partum auricomus Apollo Lucinam & Parcas obſtetrices conſtituit.

ἐπῳδ. κῶλ. ιδ΄.

οὐδ' ἔλαθ' Αἴπυτον ἐν παντὶ
χρόνῳ
κλέπτοισα θεοῖο γόνον.
ἀλλ' ὁ μὲν Πυθῶνάδ', ἐν θυ-
μῷ πιέσαις
χόλον οὐ φατὸν ὀ-
ξείᾳ μελέτᾳ, ᾤχετ' ἰὼν
μαντευσόμενος,
ταύτας περ' ἀτλάτου πά-
θας.
ἁ δὲ φοινικόκροκον
ζώναν καταθηκαμένα
κάλπιδά τ' ἀργυρέαν
λόχμας ὑπὸ κυανέας,
τίκτε θεόφρονα κοῦρον.
τᾷ μὲν ὁ Χρυσοκόμας πραΰ-
μη-
τίν τ' Ἐλευθὼ συμπαρέστασέν τε
μοίρας

μετάφρασις.

Neque latuit Aepytum in omni tempore celans Dei ſemen. Sed ipſe Pythonem, in animo comprimens iram ineffabilem acri cura, abiit oraculum conſulturus de hoc intolerabili caſu. Ipſa verò puniceam tramam intextam zonam deponens, vrnámque argenteam, dumos inter opacos peperit diuina mente præditum puerum, cui auricomus placidam Lucinam adſtare fecit, & Parcas.

οὐδ' ἔλαθε. Hoc eſt οὐδ' ἔλαθε διὰ παντὸς Αἴπυτον Εὐάδνη πειρωμένη λαθεῖν ἐγκυ-
μονοῦσα

μαῖσα τὸ σπέρμα τῶ Θεῶ. Vbi apparet regis cura in educanda puella,& seruanda virgine casta,quam tamen præter votum corruptam deprehendit.Hic κλέπτοισα Dor. pro comm. κλέπτουσα. & θεῶ Ion. & poët. pro Θεῶ, qui intelligitur Apollo. Præterea in κλέπτοισα Metaphora est pro κρύπτουσα: sumpta à furibus, qui quæ surripuerunt, diligenter abscondunt.

ἀλλ' ὁ μ̃.H.e. vt rectè interpretatur Schol. ὁ δ' ἤγουν δεινὴν ἔχων τὴν ὀργὴν, λογισμῷ κατασχὼν, καὶ περὶ τῆς ἀληθοῦς γνώσεως καὶ ἐκμαθεῖν τὸ δεινὸν βουληθεὶς, εἰς τὸ τοῦ Πυθίου Απόλλωνος μαντεῖον ἐπορεύετο, γνωσόμενος περὶ τοῦ τῆς διαφθορᾶς ἀφορήτου πάθους. Cæterùm χόλον οὐ φατὸν, hoc est, ἄῤῥητον,ac proinde μέγαν & ὀξείᾳ μελέτᾳ hoc est ὀξείᾳ φροντίδι καὶ ἐπιτιμήσει: metaphora sumpta à sagittis acutis quæ acriùs feriunt.Eóque grauior erat animi perturbatio, quo magis celare volebat casum.

παύτας. Dor.genit. pro ταύτης, ἀτλάτου Dor. pro ἀτλήτου.Item πάθας Dor.pro πάθης: à nominatiuo πάθη. De quo vocabulo consule Lexica. Quare hallucinati videntur Leonicerus & Aretius qui πάθας pro πάθους à πάθος Doricè dictum putant.

ἁ δ'.Dorica sunt ἁ. pro ἡ. ζώναν pro ζώνην & καταθηκαμένα pro καταθηκαμένη. His verborum inuolucris partus arcana significat. Nam per φοινικόκροκον ζώναν, sanguineum humorem, & inuolucrum intelligit, cum quo fœtus vtero materno egreditur.Et per ἀργυρέαν κάλπιδα innuit aquam quæ instante partu fœtum mox egressurum præcurrit.Nam tanquam ex vrna, quæ vas est aquarium, emittitur,ad faciliorem partum per totos nouem menses sensim accumulata.

φοινικόκροκον. Ista vox componitur ex φοίνικεος *puniceus*,& κρόκη, *trama*. Quoniam rubra est vt pote sanguine intincta,ex eóque contexta secundina, quæ fœtum in vtero inuoluit, & in partu facili cum fœtu prodit. Præterea ζώναν καταθεῖναι, hîc periphrasticè dicitur, *parere*. λύειν ζώνην dicitur puella quæ virum admittit.

λόχμας ὑπό. Loci descriptio,in quo Euadne peperit:dumetum nimirum vmbrosum.Nam κυάνεος est idē ac μέλας *niger*:ac proinde *vmbrosus*:qualis locus esse solet densis arboribus consitus.Vel κυανέας λόχμας dici potest ab obscuro colore florum veluti violarum, quæ magna copia in locis istiusmodi vere ineunte reperiuntur.

Θεόφρονα.Diuina mente præditum Iamum dicit ὅτι μάντις τὴν τέχνην, vel qui omnia per vaticinandi artem intelligeret,non secus ac Dij.

τᾷ.Dor.pro τῇ.articulus loco pronominis ταύτῃ:& χρυσοκόμας Dor.pro χρυσοκόμης.Apollinis epitheton,qui est Sol,ab aurei coloris radijs sumptum.

πραΰμητιν.h.e. πραεῖαν seu εὐμενῆ,& κεχαρισμένα φρονοῦσαν. Est compositū ex πραΰς *mitis*,& μῆτις *consilium*.Ελευθὼ hîc intellige τὴν Εἰλείθυιαν.Lucinā dictam ab ἐλεύθω inusitato quod suppeditat tempora verbo ἔρχομαι *venio*.Nam venit opem latura parturientibus Ilithiia, quam Athenienses inter γενετυλλίδας Deas colebant.

μοίρας. Vt fœlix in lucem aditus esset Euadnes fœtui,facit Apollo vt non solùm Lucina,sed & Parcæ adstent: vt Clotho natiuitatis initium,Lachesis vitæ progressum prosperet:nec in morte sæua sit Atropos.

O

παράφρασις.

Tunc autem ex visceribus per amabilem partum Iamus statim in lucem venit: quem, suę virginitatis florem sibi decerptum esse dolens, & inde ignominiam metuens, humi relictum deseruit. Sed duo cęsiis oculis dracones, Apollinis patris & Neptuni aui consilio ac prouidentia, suscepta derelicti infantis cura eum melle à fauis apum subducto nutriuerunt. Interim rex in equo ex petricosa Pythone reuersus, omnes domesticos interrogabat, vbi esset puer, quem Euadne pepererat. Eum enim esse ab Apolline patre prognatum.

στροφὴ γ. κῶλ. ια.

ἦλθε δ' ὑπὸ σπλάγχνων, ὑπ' ὠδῖνός τ' ἐρατᾶς Ἴαμος
ἐς φάος αὐτίκα. τὸν μὲν κνιζομένα
λεῖπε χαμαί. δύο δὲ γλαυκῶπες αὐτὸν
δαιμόνων βυλαῖσιν ἐθρέψαντο δράκοντες ἀμεμφεῖ
ἰῷ μελισσᾶν κηδόμενοι. βασιλεὺς
δ' ἐπεὶ πετραέσσας ἐλαύνων ἵκετ' ἐκ
Πυθῶνος, ἅπαντας ἐν οἴκῳ
εἴρετο παῖδα τὸν Εὐάδνα τέκοι·
Φοίβου γὰρ αὐτὸν φᾶ γεγάκειν

μετάφρασις.

Prodijt autem ex visceribus & partu amabili Iamus in lucem statim: quem quidem mœsta reliquit humi: sed duo cæsijs oculis ipsum Deorum consilio, educarunt dracones, inculpato veneno apum, curam adhibentes. Rex autem postquam petrosa equitans redijt ex Pythone, omnes domi rogabat puerum, quem Euadne peperisset: Phœbo enim ipsum dicebat genitum esse

ἦλθε. Natiuitas Iami. q. d. ἐγεννήθη δ' ἐξ ἐπεράστου ὠδῖνος Ἴαμος, καὶ ἦλθεν εἰς τὸ φῶς εὐθέως. Hic σπλάγχνα intelligit τὴν νηδὺν, seu γαστέρα vbi formatur fœtus. Et ὠδῖνα dicit ἐρατὰν. quasi γένεαν ἐπιθυμητὸν *prolem optabilem*, vt vult Triclinius: vel quia Dei prolem pariebat: vel quia prægnantes omnes optant parere, & malis hinc oriri solitis liberari. Sed vide lector annon partum amabilem dicat Pindarus, quòd cùm in lucem statim venerit, ὠδὶς dolor partus breuis fuerit & momentaneus, qualem amant experiri grauidæ mulieres, cùm & difficiliore & tardiore partu pleræque cruciatæ grauiter exanimentur. Putem autem præpositionem ὑπὸ hic sumi pro ἀπὸ vt ἦλθε δ' ὑπὸ, pro ἀπὸ σπλάγχνων, dicatur, *venit à visceribus*. Et ἐρατᾶς. Dor. pro comm. ἐρατῆς. Ἴαμος autem ἀπὸ τῶν ἴων *à violis* dictus est: super quibus enixa Euadne infantem reliquit.

κνιζομένα. Dor. pro comm. κνιζομένη, hoc est λυπουμένη. Non quidem dolorum partus recordatione, siquidem videmus eum facilem fuisse: sed metu ignominiæ, quo victus maternus affectus infantem deseruit.

δύο δὲ γλαυκῶπες. Miranda Iami educatio. Sic à cane Cyrus fertur nutritus. Romulus cum fratre à lupa. Sed magis est mirandum à draconibus venenatissimis reptilibus hominem fuisse educatum quàm à cane, vel lupa. Sed non casu susceptum à draconibus Iamum docet, at diuina prouidentia, vt diuinam & cœlestem propaginem habere videatur. Deos autem quorum consilio id factum est, intellige in primis Apollinem eius patrem,

& Neptunum auum, quorum benignitatis erat desertum à pudibunda matre fœtum curare.

ἀμεμφεῖ ἰῷ μελισσᾶν. Intellige mel, παραφραστικῶς. Et expone ἀμεμφεῖ scilicet ἀβλαβεῖ *innoxio*, ac proinde non reprehendendo. Sume etiam vocem ἰὸς *venenum* καταχρηστικῶς. Nam μοχθηρίαν τινὰ ὑποφαίνει. At melle nihil est melius. Quem vocis abusum vt leniret, addidit epitheton ἀμεμφεῖ. Et vt puto suggessit authori hanc vocem, venenata draconum natura. Quanquam dracones etiam uenena non habere author est Plinius lib.32.

μελισσᾶν. Genit. Dor. pro μελισσῶν. κηδόμενοι hoc est ἐπιμελούμενοι.

βασιλεὺς δ'. Describitur reditus Aepyti ex Pythone: vt quæsiuit Euadnæ puerum, vt ab oraculo fuit pronuntiatum, Apollinem eius esse patrem, eum fore celeberrimum vatem, & æternam eius posteritatem.

πετραέσσας. Dor. pro comm. πετρηέσσης. Quod epitheton Il. α. eidem tribuit Homerus.

Φοίβου Ἀπόλλωνος Πυθοῖ ἐνὶ πετρηέσσῃ.

Sic appellata est, quia ad montem Parnassum asperrimum est condita.

Εὐάδνα Dor. pro comm. Εὐάδνη. & φᾶ. Dor. & negl. augmento pro ἔφη. γεγάκειν. Est infinit. modi verbi poëtici γεγάκω. Sicuti à πέφυκα, δέδυκα, πέπληγα deducuntur πεφύκω, δεδύκω, πεπλήγω & similia: sic à præterito γέγονα & Dor. γέγακα verbi γάω deducitur γεγάκω, *gignor, sum ortus, sum natus*.

παράφρασις.

Et omnium mortalium fore in terris vatem præstantissimum, neque sobolem eius defecturam vnquam. Sic vtique accepti responsi monita referebat. Sed eius famuli constanter asseuerabant se nec audisse nec vidisse infantem, idque etsi quintus iam esset dies ex quo erat in lucem editus. Neque enim id scire poterant, siquidem Euadne clam enixa fœtum in iunco, dumetóque magno occultatat, vbi tenerum ipsius corpus flauarum & purpurearum violarum splendentium rore madebat. Ac propterea promulgauit mater vt in perpetuum vocaretur Iamus,

ἀντιστρ. κῶλ. ια.

πατρός. περὶ θνατῶν δ' ἔσεσθαι μάντιν ἐπιχθονίοις
ἔξοχον, οὐδέποτ' ἐκλείψειν γενεάν.
ὣς ἄρα μάνυε. τοὶ δ' οὔτ' ὦν ἀκοῦσαι
οὔτ' ἰδεῖν εὔχοντο πεμπταῖον γεγενημένον. ἀλλ' ἐγκέκρυπτο γὰρ σχοίνῳ, βατίᾳ τ' ἐν ἀπειράτῳ, ἴων ξανθαῖσι, καὶ παμπορφύροις
ἀκτῖσι βεβρεγμένος ἁβρὸν
σῶμα. τὸ καὶ κατεφάμιξεν καλεῖσθαί μιν χρόνῳ σύμπαντι μάτηρ

μετάφρασις.

patre, supra mortales autem fore vatem terrestribus eximium, neque vnquam defecturam stirpem. Sic vtique indicabat. At illi neque audiuiße, neque vidiße dicebant cùm tamen iam *à quinque diebus natus eßet. Sed enim occultatus erat in iunco, & rubo immenso violarum flauis & omnino purpureis radÿs madefactus tenerum corpus. Ideo & promulgauit vocari ipsũ omni tempore mater*

περὶ θνατῶν δ'. Hoc est, ὑπὲρ πάντας ἀνθρώπους ἔσεσθαι μάντιν ἔξοχον τοῖς ἐπιχθονίοις. Hic θνατῶν Dor. pro com. θνητῶν. Et trium illorum quæ monuit oraculum, primum

habet finis strophes præcedentis. Reliqua duo initium huius antistrophes, scilicet vatem excellentem fore, eiúsque stirpem perpetuam.

ὥς ἄρα. Finis orationis Aepyti ad domesticos. Dixit autem μάνυε Dor. pro comm. μὴνύει. & negl. augm. pro ἐμήνυε. hoc est ἔδειξε.

τοὶ δ' οὔν. Responsio domesticorum, qui se & audisse & vidisse negant eum infantem, quem suis in ædibus natum existimabat Aepytus. Quod vt magis mirum videatur, poëta addit amplificationem à tempore, idque de suo, ita vt ipse hoc dicat, non illi quos introducit respondentes. Nam siquidem ne natum quidem sciebant infantem, quomodo tempus notassent? Sed poëta tantùm notat temporis circunstantiam, quot dies iam natus esset Iamus, quum ab Apolline redux Aepytus, quæsiuit ex domesticis vbi esset, ita vt cùm is iam esset quintus à partu dies, mirum videri debeat, qui id nescierint famuli regis.

ὦν. Coniunctio Dor. pro οὖν. Vocem εὔχοντο, Scholiastes dicit significare hic εἶπον, & Laconum lingua ita vsurpari. Triclinius exponit διεβεβαιοῦντο. *affirmabant*, quoniam ὁ καυχώμενος inquit, διαβεβαιοῦται ὃ καυχᾶται *qui gloriatur id affirmat quod gloriatur*. vel etiam, inquit, εὔχοντο, ἀντὶ μετὰ τῆς πρὸς τοὺς θεοὺς εὐχῆς διεβεβαιοῦντο. vel ἠρνοῦντο μετὰ κατάρας. hoc est *cum prece ad Deos affirmabant*: vel *cum execratione negabant*. In voce εὔχοντο cùm sit imperfecti temporis negligitur augmentum.

πεμπταῖον. Hoc est καὶ ταῦτα πεμπταῖον ἤδη ὂν τὸ παιδίον. vel πέμπτη ἤδη ἡμερῶν γεγενημένον. Significat πεμπταῖος *quinto die erumpens*, *accidens*: & sic rectè loquuntur Græci, vt Homerus πεμπταῖοι ἱκόμεσθα Ody. ξ. *quinto die venimus*. πεμπταῖος ἀπὸ τῆς νίκης ἐν Καπιτωλίῳ δειπνήσων Plutarch. in Fab. *quinto die à victoria in Capitolio cœnaturus*. Et sic alia id genus vocabula τεταῖος, τεταρταῖος &c. Cæterùm γεγαμένον. Dor. pro γεγονημένον.

ἀλλ' ἐγκέκρυπτο. Ratio cur domestici nesciuerint natum esse ex Euadne filium. Sumitur à loco, & rebus quibus erat occultatus. Et hæc sunt iuncus, rubus, & violæ. σχοῖνος est *iuncus*, vt legunt codicum maxima in parte. Sunt enim qui hic legant σχίνῳ. Sed σχῖνος est lentiscus. De σχίνῳ & σχοίνῳ vide Dioscoridem. Est hic βατία idem ac βάτος. & ἀπείρατος pro μέγας.

ξανθαῖσι καὶ παμπορφύροις. Duo violarum genera facit poëta, *flauas & purpureas*, quæ sunt præstantissimæ. Sed præter illas sunt etiam albæ. De his vide Dioscoridem. ξανθαῖσι pro ξανθαῖς. Quæ violæ sunt rariores & in montibus reperiuntur: taléſque ex montibus allatas in horto suo aluisse se testatur Aretius in hunc locum.

ἀκτῖσι. Τὰς ἀκτῖνας λέγει, inquit Schol. τὰς ἀποστίλβουσας ἀπὸ τῶν ἀνθῶν δρόσους. *rorem ex floribus calentem*: ἢ λαμπηδόνας τῶν ἀνθῶν, *vel florum fulgorem*. Et Triclinius λαμπρότητα *splendorem* exponit. Porrò est periphrasis sic reddenda: ὑπὸ διαυγῶν ἴων ξανθῶν τε καὶ πορφυρῶν βεβρεγμένος τρυφερὸν σῶμα.

τὸ καί. Ratio nominis Iami. κατεφάμιξεν. Dor. pro comm. κατεφήμισεν à καταφημίζω. Cuius tempora Doricè formantur per characteristicam ξ.

παράφρασις.

immortali nomine. Postquam verò puberem ætatẽ attigit, quæ ob ſuam venuſtatem ſuauis eſt, & delectabilis: & flauam lanuginem, qua velut aurea corona mẽtum eius, & genæ circundarentur, pubertatis fructum accepit, ad Epidaurum, quæ vrbs media eſt inter Arcadiam, & Elidem, ad Alpheũ deſcendit, & Neptunum auũ latè potentem, & patrem Apollinem arcu inſignẽ, dominúmque & cuſtodẽ Deli à Deo Ioue conditæ, quum è mari emerſit eius iuſſu, vt ibi pareret Latona, noctu ſub dio inuocauit, poſtulans, vt ſibi dignitatem regiam impertiret. Tum paterna vox veridica, quæſito compellatóque filio, reſpondit his verbis. Surge fili, huc ades, meámque vocem à tergo ſequere, vt eamus in Olympiam quæ olim futura eſt toti Græciæ communis, quum inſtituta erunt ab Hercule certamina, ad quorum ſpectaculum ex vniuerſa Græcia confluent.

ἐπῳδ. κώλ. ιδ.

τοῦτ' ὄνομ' ἀθάνατον. τερπνᾶς δ'
ἐπεὶ
χρυσοστεφάνοιο λάβεν
καρπὸν ἥβας, Ἀλφεῷ μέσσῳ καταβαὶς
ἐκάλεσσε Ποσει-
δᾶν' εὐρυβίαν ὃν πρόγονον,
καὶ τοξοφόρον
Δάλου θεοδμάτας σκοπόν,
αἰτέων λαοτρόφον
τιμάν τιν' ἑᾷ κεφαλᾷ,
νυκτὸς ὑπαίθριος. ἀν-
τιφθέγξατο δ' ἀρτιεπὴς
πατρία ὄσσα· μετάλλα-
σέν τε μιν, ὄρσο τέκνον δεῦρο
πάγ-
κοινον ἐς χώραν ἴμεν, φάμας ὄπι-
σθεν.

μετάφρασις.

hoc nomine immortali. Delectabilis autẽ auro coronatæ poſtquã accepit fructum pubertatis, in Alpheum medium deſcendit, & inuocauit Neptunum latè potentem ſuum progenitorem, & arcitenentem Deli diuinitus conditæ præſidem, petens populi altorem honorem quempiã ſuo capiti noctu ſub dio. Reſpondit autem veridica paterna vox, quũ quæſiuiſſet eum, Surge fili huc communẽ in regionem, vt venias poſt vaticinium.

τερπνᾶς. Pergit fabulam Iami narrare: & poſtquam retulit quomodo & ex quibus ſit natus, & vnde denominatus, nunc dicit quomodo ſe geſſerit ab ineunte adoleſcentia. Quam cùm attigiſſet, auum Neptunum, & patrem Apollinem rogat, vt eorum ope ſibi obueniat regia in homines dominatio. τερπνᾶς Dor. pro comm. τερπνῆς. χρυσοστεφάνοιο Ion. & poët. pro χρυσοστεφάνου, & ἥβας. Dor. pro comm. ἥβης. Habenda hîc ratio epithetorum quæ tribuuntur τῇ ἥβῃ *pubertati*. τερπνὴ *iucunda, delectabilis* dicitur, quia ætas illa vbi tenera lanugo prodit, omnium eſt ſuauiſſima, & amoribus quibus ineſt oblectamentum, iam apta. χρυσοστέφανος, *aurea corona inſignis*, quòd flaua lanugine coronetur, qui color eſt aureus. Et fortè ξανθὸς *flauus* fuit Iamus, ita vt huius pubertati peculiare ſit epitheton iſtud. His vocabulis præſtantiam ætatis innuit, quæ ὡραίους *venuſtos* ac proinde amabiles reddit homines. Sic autem ſtrophe tertia Odæ primæ huius libri dicitur eâdem ætate Pelops à patre Neptuno gloriam certaminis aduerſus Oenomaum impetraſſe precibus.

καρπὸν ἥβας. Periphrasticè lanuginem appellat, puberis ætatis fructum, qui pullulat & creſcit in mento, & genis, quas faciei partes coronæ inſtar cingit.

Ἀλφεῷ μέσσῳ καταβάς. Hoc eſt, interprete Scholiaſte, τότε δὴ παραγενόμενος ἐν τῇ Ἐπιδαύρῳ ηὔξατο. *Tunc cùm Epidaurum veniſſet, precatus eſt.* Nam Epidaurus media eſt inter Arcadiam & Elidem. Arcadia principium huius fluminis, Elis eius oſtia incolit. Sic Epidaurus cùm ſit in vtriuſque medio, rectè dicitur in medio Alpheo precatus Iamus: non quòd ingreſſus ſit medias aquas, ſed quòd in loco iuxta eius medium inter Arcadiam & Elidem extrema duo ſito, ſuas preces conceperit, qui locus eſt Epidaurus.

ἐκάλεσσε. Geminato σ. metri cauſa pro ἐκάλεσε. Item μέσσῳ eodem pacto pro μέσῳ. καλεῖν, hic vſurpatur pro εὔχεσθαι, exempla videbis in Lexicis.

Ποσειδᾶνα. Neptunum auum inuocat. Nam à Neptuno compreſſa Pitana, vt ſtrophe, & antiſtrophe ſecunda huius Odæ docet, Euadnen peperit: deinde ex Euadne compreſſa ab Apolline natus eſt Iamus, ideo illum auum, hunc patrem appellat.

εὐρυβίαν. Epitheton Neptuni, hoc eſt, maris, cuius longè latéque vis extenditur, ſiquidem toto ambitu terram complectitur.

τοξοφόρον. Epitheton Apollinis, cui tribuitur arcus, ſeu quia peſtem & morbos ſuis radijs immittit quandoque Sol: ſeu quia, vt ferunt fabulæ, ſagittis Pythonem ſerpentem confecit. Eundem appellat Deli ſpeculatorem, quia in Delo & natus eſt, & cultus: habuítque ibi templum clariſſimum, in cuius limine ſcripti erant verſus, qua herbarum compoſitione aduerſus omnia venena homines vti deberent.

Δάλῳ Dor. pro Δήλῳ. Delus inter inſulas Cycladas. Stephanus Cynthum, Aſteriam, Pelaſgiam, Chlamydiam, & ex Nicanore Scythiadam appellatam author eſt. Dicta Delus, à δῆλος *clarus, manifeſtus*, quòd Apollo, hoc eſt, Sol, omnia clara & manifeſta reddat. Vel quòd cùm antea eſſet aquis obruta, ac proinde occultaretur, patefacta eſt, tum quum Iupiter Latonæ pariturae eam monſtrauit, & è mari emergere iuſſit. Ideò ab hoc Iouis facto θεόδμητος nuncupatur.

αἰτέων. Poſtulatio Iami, qua rogat vt conſequatur λαοτρόφον τιμὰν *honorem populos alentem*, hoc eſt βασιλικὴν ἀρχὴν. *regium dominatum.* Nam & Homerus reges appellat ποιμένας λαῶν, *paſtores populorum.* Nam honor & amplitudo regis eſt alere, fouere, tueri, conſeruare ſubditos. Doricè efferuntur τιμὰ pro τιμὴ, & κεφαλᾷ pro κεφαλῇ. & dicitur ἐπ' κεφαλᾷ pro ἑαυτῷ, vel οἷ *ſibi*, periphraſticè.

λαοτρόφον. Hoc eſt τρέφουσαν τοὺς λαούς. Alioqui λαότροφος proparoxytonum, dicitur ὑπὸ λαῶν τρεφόμενος. Et ſic collocatus accentus in id genus compoſitis, in paroxytono actiuam, in proparoxytono paſſiuam ſignificationem ſortitur.

νυκτὸς ὑπαίθριος. Sic & Pelops preces concipit nocturno tempore, Ode prima huius libri. Ideo huc refer quod de illa circumſtantia eo in loco annotatum eſt.

ἀντεφθέγξατο. Apollinis patris reſponſio: qui voce tantùm ſuam præſentiam inuiſibilis teſtatur. ἀρτιεπὴς hoc eſt ἀληθὴς *vera*: & πατρία *paterna*, vt Apol-

linem respondisse innuat, qui veridicus sit in dandis responsis.

μεταλλᾶσεν. Dor. & neglecto augmento pro ἐμετάλλησεν, à verbo μεταλλάω. *quæro, scrutor*, propriè eo modo quo metallorum scrutatores in fodinis, vbi vno reperto, aliud quærunt, ἄλλο μετ' ἄλλο *aliud post aliud*: hinc μεταλλᾶν, *quærere*: & hic paulum detorta significatione significare possit, *interrogare, alloqui*: & sic referetur ad Apollinem, cuius verba ad filium Iamum sequuntur. Vel si referas ad Iamum, tunc significabit ἐρευνᾶν, quasi inuisibilem patrem quæreret. Sed verborum series refragatur.

ὄρσο τέκνον. Oratio Apollinis ad Iamum filium q. d. ἄγε δὴ ἀνίστασο παῖ, ἀπέλθωμεν εἰς τὴν ἰσομῆλιν ὕστερον πάγκοινον, καὶ πολυπληθῆ χώραν, τοῦτ' ἔστιν εἰς τὴν Ὀλυμπίαν. Intelligit Olympiam, non qualis tunc erat, sed qualem fore olim, futuri præscius sciebat. Nam institutis ab Hercule ludis, ea tũ demum πάγκοινος propter athletarum, & spectatorum ex tota Græcia celebrem concursum, & propter clarum oracũlum, erat futura.

ὄρσο. Poët. Imperat. κατὰ συγκοπὴν formatus ex ὄρσεο, quod Ionicum est pro cõmuni ὄρσου. Series formationis hæc est, ὄρω *conciro* habet futurum ὀρῶ. Aeol. ὄρσω. quod in tempus præsens actiuum transfertur: inde passiuum ὄρσομαι. imperat. ὄρσου, Ionicè, ὄρσεο. syncope ὄρσο.

ἴμεν. Ion. & Dor. infinitiuus pro εἶναι τὸ πορεύεσθαι. Subaudi ἕνεκα τοῦ, *ad eundum*.

φάμας ὄπισθεν. Dor. pro φήμης: & hæc vox pro φωνῆς. Vt Scholiastes & Triclinius interpretantur: nimirum τῇ ἐμῇ φωνῇ κατακολουθῶν *pone sequens vocem meam*. Nam vt dicit Homerus

χαλεποὶ δὲ Θεοὶ φαίνεσθαι ἐναργεῖς.

Difficile est Deos euidenti forma apparere.

Ideóque vocem suam sequi oportere dicit Apollo. Hinc ita construit Triclinius, ὄρσο hoc est διεγέρθητι, κινήθητι ὄπισθεν τῆς φήμης, hoc est τοῦ ἐμοῦ χρηματισμοῦ, τῆς ἐμῆς φωνῆς. *surge, moueare pone meam responsionem, & vocem.*

παράφρασις.

Itaque venerunt ad excelsum alti Cronij promontorium: vbi pater dedit ipsi geminam vaticinandi facultatem: vnam quidem ex arte per πυρομαντίαν: alteram ex ἐνθουσιασμῷ. Iussítque tunc vt suam vocẽ mẽdacij nesciam audiret: & quum Hercules Alcæi aui venerandum germẽ, Heros ad res gerendas audacissimus, & animo confidentissimus, celebritatem Iouis

στροφὴ. κώλ. ια.

ἵκοντο δ' ὑψηλοῖο πέ-
τραν ἀλίβατον Κρονίω,
ἔνθά οἱ ὤπασε θησαυρὸν δίδυ-
μον
μαντοσύνας, τόκα μὲν φωνὰν ἀ-
κούειν
ψευδέων ἄγνωστον, εὖ-
τ' ἂν δὲ θρασυμάχανος ἐλθὼν
Ἡρακλέης, σεμνὸν θάλος Ἀλκαϊ-
δᾶν,
πατρὶ θ' ἑορτάν τε κτίσῃ πλει-
στόμβροτον

μετάφρασις.

Venerunt igitur alti ad rupem excelsam Crony: vbi ei dedit thesaurum duplicem diuinationis: tunc quidẽ audire vocem mendaciorum nesciam, quando audax machinator veniens Hercules nobile germen Alcaidarum, patri celebritatem instituerer morta-

patris instituisset in Olympia, quò spectatorum conflueret infinita multitudo, ritúmque certaminum condidisset, tunc in summa Iouis ara cortinam oraculi collocaret.

πτθμόν τε μέγιστον ἀέθλων,
Ζηνὸς ἐπ' ἀκροτάτῳ βωμῷ, τότ' αὖ
χρηστήριον θέσθαι κέλευσεν.

libus frequentißimam, ritúmque maximũ ludorum, Iouis in suprema ara: tunc oraculum collocare iußit.

ἵκοντο. Aduentus Iami in Elim ducente Apolline describitur: quò cùm aduenissent, iubetur Iamus oraculum Ioui Olympico erigere, quando Hercules ludos Olympicos institueret. Denotatur autem hic Elis per Cronij rupem, quę eo in solo fuit. De qua vide suprà. ὑψηλοῖο Ion. pro comm. ὑψηλῦ.

ἠλίβατον. Hoc est ὑψηλὴν *excelsam*. Ἀλίβατος Dor. pro comm. ἠλίβατος quasi ἐφ' ἧς τὸν βαίνοντα ἐστιν ἀλιτεῖν διὰ τὸ ὕψος. vel ἐφ' ἧς ἀνατέλλων τὸ πρῶτον ἥλιος βαίνει. Nec dissimilis est huius vocis expositio apud Eustathium, quem vide. Sic πέτρα ἠλίβατος, *excelsa rupes*, apud Homerum.

ἔνθα. Declarat munus quod Iamo filio dedit Apollo: dicítque esse duplicem thesaurum vaticinij: quod sic exponit Scholiastes, dicens vnum thesaurũ, quòd iam tum veridicam patris vocem audiuisset: alterum, quòd in Elide futurus esset sacerdos Iouis, & oraculorum interpres. Sed Aretius duplicem hũc thesaurum meliùs exponere videtur. Nam μαντικῆς duas species facit, quas geminos hic dici diuinationis thesauros arbitratur. Prior est τεχνική: quia artis particeps aliquo modo est, & ea complectitur quæ arte obseruari possunt, vt coniecturas, euentuum obseruationes, regulas prędictionum, & similia. Qualis est tota Hetruscorum disciplina, Physiognomorum, Astrologorum, Physicorum, vbi certis ex caussis coniectura fit de euentu. Altera species est φυσικὸν, quod ab arte & præceptis alienum est: sed concitatione quadam naturæ & mentis, quodam motu libero futura prædicunt: qualis est somniantium conditio, & qui ἐνθουσιασμῷ concitati, & furore rapti prædicunt quæ interdum euentus comprobat. Musa Augusti castrum videt per quietem diripi, admonitus Augustus loco cessit, & vidit rem euentu comprobari. Vtroque genere vsos Iamidas in Elide constat. Nam πυρομαντίᾳ vsi sunt. Testatur enim Scholiastes Græcus moris ipsorum fuisse victimarum pelles in ignem conijcere, & hinc futura prædicere: quod ad primam artem spectat. Deinde ijdem ἐνθουσιασμῷ insolito modo concitati, libero animi motu vaticinabantur: quòd ad secundam speciem pertinet. Præterea duplex iste thesaurus referri potest ad duo tempora diuinationum. Est enim aut præsentis explicatio, aut futuri declaratio. Præsentia ergo rite declarare, & futuri notitiam certam habere, duo possunt dici thesauri μαντοσύνης. Denique diuinatio omnis aut consentit cum rei veritate, & sine fraude ἁπλῶς rem aperit, vt Ioseph Pharaoni declarat septem boues macilentas, & obesas: pistori & pincernæ somnia verè aperit. Aut dubia est, fallax, imò falsa in errorem ducens: qualia omnia ferme sunt Ethnicorum oracula, & vaticinia, exceptis Physicis. Hamilcar per quietem vidit se Syracusis certare, id quod fit, sed suo malo. Itaque thesaurus oraculorũ, alius

alius vera continet, alius falsa & erronea, cum quibus coniuncta sunt apertè impia, & dubia, sophistica, qualia omnia Apollinis, vel bona ex parte. Hæc rectè Aretius, à quo non piguit excerpere.

μαντοσύνας, τόκα, & φωνὰν Dorica sunt pro comm. *μαντοσύνης, τότε & φωνὴν*. Vaticinabantur Iamidæ, vt author est Schol. vel coniectis in ignem pellibus victimarum. Vel vt affirmant alij, è conscissis victimarum pellibus: quarum scissuræ si forent rectæ, læta: sin obliquæ, tristia denuntiabant.

ψευδέων ἄγνωστον. Hoc est *ἀληθῆ*. Notandum vocabulum *ἄγνωστος* comm. passiuè exponi, *Ignotus*. Sed hìc actiuè sumitur pro *ἀγνοῶν*, *qui nescit, qui ignorat*: sic & *ἀγνὼς* Od. 9. Pyth. *οὐκ ἀγνῶτα θηρῶν*, *non ignaram ferarum*. Et Isthm. Od. 2. *ἀγνῶτες κώμων δόμοι*, *Domus ignara chorealium hymnorum*. Scholiastes annotat quosdam pro *ψευδέων* legere *ὀρνέων*.

Ἀλκαϊδᾶν. Dor. pro *Ἀλκαϊδῶν*: patronymicum ab auo Alcæo patre Amphittyonis, cuius filius putatus est Hercules: qui *θρασυμάχανος* vocatur, ab audacibus factis quæ molitus est. Dicitur comm. *θρασυμήχανος*. Cæterùm annotat Scholiastes quosdam velle Herculem priùs vocatum fuisse Alcæum: sed Herculem monitu Apollinei oraculi, mutato nomine, postea dictum.

πατρὶ θ' ἑορτάν. Hoc est *ἑορτὴν συστήσῃ ὑπὸ πλείστων ἀνθρώπων συγκροτουμένην*. Patrē hic intelligit Iouem. Eius enim in honorem instituta sunt Olympia: & reuera fuit Herculis pater, quamuis Amphitryo esset Alcmenæ maritus. *ἑορτὰν* dixit Dor. pro *ἑορτὴν*. Et *κτίσῃ* quod propriè de ædificijs dicitur, hìc trāslatè sumit pro *συστήσῃ* vel *ποιήσῃ*. Et *πλειστόμβροτος* poëticum vocabulum ex *πλεῖστος*, & *βροτὸς* dicitur, *πρὸς ἣν πλεῖστοι βροτοὶ συνέρχονται*. Vel *πρὸς ἣν πλεῖστοι τῶν ἀνθρώπων ἀθροίζονται* *festum celebre, ad quod plurimi confluunt & conueniunt*: *πολυάνθρωπος* vno vocabulo.

τεθμόν. Hoc est *θεσμὸν*, seu *νόμον τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων μέγιστον*. Postea *ἐπ' ἀκροτάτῳ βωμῷ* hoc est *ὑψηλοτάτῳ*: de qua ara prima dictum Oda, in hæc, *πολυξενωτάτῳ παρὰ βωμῷ*.

παράφρασις.

Quod cùm fecisset Iamus, ab eo tempore, celebre Iamidarum genus sequutæ sunt diuitiæ. Siquidem qui virtutem colunt, in viam honoribus, omnibúsque bonis apertam ingrediuntur. Ceterùm quod quisque facit, qualis quisque sit indicio certo declarat. Sed tamē rei bene gestæ reprehēsio ab inuidis proficiscitur, cùm in alios, tū in eos etiā quibus equos agitantibus, stadio duodecies in Pisa dextrè decurso, & victis

ἀντιστρ. κῶλ. ια.

ἐξ οὗ πολύκλειτον καθ' Ἑλ-
λανας γένος Ἰαμιδᾶν·
ὄλβος ἅμ' ἕσπετο. τιμῶντες δ' ἀρε-
τὰς
ἐς φανερὰν ὁδὸν ἔρχονται· τεκμαί-
ρει
χρῆμ' ἕκαστον. μῶμος δ' ἐξ
ἄλλων κρέμαται φθονεόντων,
τοῖς οἷς ποτε πρώτοις περὶ δωδέκα-
τον
δρόμον γ' ἐλαυνόντεσσιν αἰδοία
ποτι-
στάζει χάρις εὐκλέα μορφάν.

μετάφρασις.

Ex quo tempore *inclytum inter Græcos genus Iamidarum diuitiæ comitata sunt. Qui autem colunt virtutes in apertam viam veniunt. Indicat autem opus quemque. Vituperatio autem ex alijs pendet inuidentibus, eis quibus aliquando primùm ad duodecimum cursum agitantibus e-*

Olympijs, gratia veneranda quam præstat victoria, gloriosum vultum præbet: quemadmodum tibi euenit. Si autem Agesia, aui tui materni sub Cyllenes monte habitantes

εἰ δ' ἐτύμως ὑπὸ Κυλλάνας ὄρος Ἁγησία μάτρωες ἄνδρες

quos, verenda adstillat gratia gloriosam formam. Si autem verè sub Cyllenes monte, ô Agesia aui tui materni

ἐξ οὗ. Subaudi χρόνου. Docet autẽ Iamidas honoribus & diuitijs auctos fuisse ex sua illa πυρομαντεία, & oraculorum interpretatione. Notum est ex bonis authoribus, delubra ista opulentissima fuisse reddita donarijs omnium gentium, præcipuè verò hoc Olympicum cui Iamidæ præfuerunt: vbi Iupiter stetit aureus, & eburneus magna statura.

Ἐλλανας & Ἰαμιδᾶν. Dor. pro comm. Ἕλληνας & Ἰαμιδῶν. ὄλβος ἅμ' ἕσπετο phrasis poëtica pro πλοῦτος καὶ εὐδαιμονία ἅμ' ἠκολούθησε. Vox ἕσπετο deducitur à poëtico verbo ἕσπομαι pro ἕπομαι, & construitur cum accusatiuo Pindarica quadam licentia, quam obseruare satius est quàm imitari.

τιμῶντες δ'. Hoc est οἱ τιμῶντες τὰς ἀρετὰς εἰς ἐπίδοξον ὁδὸν βίου ἔρχονται. Sententia quæ non solùm ad Iamidas pertinere debet: sed in genere ad quosuis qui virtutem colunt. Nam cuiuis virtus præcipua est fœlicitatis causa: nam sola est quæ nobilem facit & diuitem. Vnde in Apologia Socratis Plato, οὐκ ἐκ χρημάτων ἡ ἀρετὴ γίγνεται. ἀλλ' ἐξ ἀρετῆς τὰ χρήματα, καὶ τἆλλ' ἀγαθὰ τοῖς ἀνθρώποις ἅπαντα, καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ. In his gradationẽ obseruat Leonicerus, sic Diuitiarum & bonorum causa est virtus: Virtus cum diuitijs coniuncta præclarorum facinorũ: Præclara facinora inuidiã conflant. Sed primã sententiã ad Iamidas, ac proinde omnes virtutis studiosos refero. Hoc vero τεκμαίρει δ', cum sequentibus ad Agesiam, & alios qui ex præclarè gestis inuidiam patiuntur, vt ex paraphrasi clarius videbis.

τεκμαίρει χρῆμ' ἕκαστον. Hoc est ἑκάστου ἀνθρώπου ἡ πρᾶξις οἰκεία δεικνύει. Quod quisque facit, id qualis quisque sit, indicat, & prodit. Sic Homerum poësis: sic Demosthenem oratio, qualis sit, certo indicio declarat. Et certè si οἷος ὁ τρόπος, τοιοῦτος ἐστὶ καὶ ὁ λόγος, qualis vir est, talis & est oratio, ita vt oratio hominis mores indicet, potiori ratione hoc facient actiones: siquidem ὁ λόγος εἴδωλον ἐστὶ τῶν ἔργων μόνον. Huc refer prouerbialem illam sententiãm ἐκ τοῦ καρποῦ τὸ δένδρον γινώσκω. & id genus alia.

μῶμος δ' ἐξ ἄλλων. Hoc est ὁ δὲ ψόγος ἀπὸ τῶν φθονούντων ἐπιφέρεται τοῖς τετυχηκόσι τῶν τιμῶν. Veri comites virtutis sunt diuitiæ & laus: sed per accidens eam etiam comitatur inuidia, πρὸς γὰρ τὸ λαμπρὸν ὁ φθόνος βιάζεται, i. *Inuidia enim ad splendidissima enititur.* Momus est reprehensio, & reprehensionis Deus apud poëtas.

τοῖς οἷς ποτε. Hoc est τοῖς οἷς ἄν ποτε κατὰ τὴν Ὀλυμπίαν περὶ τὸν δωδεκάκυκλον δρόμον ἀγωνισαμένοις καὶ νικήσασιν, ἡ ἐκ νίκης χάρις ἔνδοξον ὄψιν παρέχει. Quod autem referri potest ad quiduis aliud quod vir virtute præditus præclarè gessit, illud præsenti occasione declarat sumpto de victoria Olympica exemplo: qua qui potiuntur, non potitorum inuidiam & reprehensionem facilè experiuntur. Est autem μῶμος seu ψόγος τοῦ φθόνου ἑπόμενος. Et certè si sunt qui τὰ κα-

λῶς ῥηθέντα, ἢ προσαχθέντα διὰ φθόνον ἐκ ἐπαινοῦσιν: ſunt etiam qui per inuidiam ea calumniantur.

δυσέρατον δρόμον. Vide Od. 3. de hoc curſu: & ἐλαυνόντεσσι ſume poët. & Ion. pro ἐλαύνουσι participio datiui pluralis verbi ἐλαύνω quod ſumptum ſimpliciter ſignificat, *equum ago, & impello.*

ποτιστάζει. Hîc ποτὶ. Dorica præpoſitio pro πρὸς. Item μορφᾷ pro μορφῇ. Obiter autem dictum velim, Pindarum forſan habere rationem Ageſiæ in quem exorta eſt inuidorum aliquorum vituperatio, quum ſtrenuè peracto certamine victoriam reportauit. Quanquam & id ad quoſuis alios victores queat referri, ſiquidem & γνωμολογία eſt vniuerſalis.

πρῶτον. Puto non eſſe otioſum hoc vocabulum: ſed authorem innuere velle, primam in his certaminibus victoriam inuidiæ magis eſſe obnoxiam: ſiquidem facilius eſt calumniari primum ſtrenuitatis ſpecimen: & probabilius eſt quod effutiunt calumniatores nondum explorata alicuius virtute, quàm rebus iam præclarè geſtis probata.

εἰ δ' ἐτύμως. Laus à maternis Ageſiæ maioribus. Eſt autem Cyllene mons Arcadiæ vbi Maia Mercurium peperit, vnde Virgil.

Nobis Mercurius pater eſt quem candida Maia
Cyllenes gelido conceptum in vertice fudit.

Hinc Mercurius dictus eſt Cyllenius Κυλλάνας. Dor. pro Κυλλήνης. Vbi habitarunt Ageſiæ maiores à matre.

μάτρωες. Dor. pro μήτρωες. Quanuis autem ſic propriè dicantur matris fratres, materni auunculi: interdum tamen ſic maiores appellantur ratione matris: ſed id paulò καταχρηστικώτερον. vt hoc loco. De qua voce vide Euſthatium.

παράφρασις.

pietatis ſtudio, Mercuriũ Deorũ præconem, qui certamina gubernat & pręmiorum ſortẽ regit, & viris inſignẽ Arcadiã in qua pręcipuè ſecoli animaduertit, honorat, multis frugalibus ſacrificijs crebrò donauerũt, Ille memor accepti à tuis maioribus honoris, tibi Ageſia Soſtrati fili, cũ Ioue patre grauiter tonante fœlicitatẽ perficit. Subit animũ cogitatio quæ me impellit, & attrahit mea ſponte iam ſatis propenſum, ad texendũ hymnum, ad lyræ argutæ muſicã quæ me cotis inſtar exteuit, & ad pulchrifluos tibiæ flatus canendũ Stymphalica Metope Ladonis Arcadiæ fluuij filia, & Aſopi fluminis Thebani coniux, ac proinde Thebes mater, auia mea eſt materna,

ἐπῳδ. κῶλ. ιδ'.

ναιετάοντες, ἐδώρησαν Θεῶν
κάρυκα λιταῖς θυσίαις
πολλὰ δὴ πολλαῖσιν Ἑρμᾶν εὐσε-
βέως,
ὃς ἀγῶνας ἔχει,
μοῖράν τ' ἀέθλων, Ἀρκαδίαν
τ' εὐάνορα τι-
μᾷ. κεῖνος ὦ παῖ Σωστράτου
σὺν βαρυγδούπῳ πατρὶ,
κραίνει σέθεν εὐτυχίαν.
δόξαν ἔχω τιν' ἐπὶ
γλώσσᾳ ἀκόνας λιγυρᾶς,
ἅ μ' ἐθέλοντα προσέλκει,
καλλιρόοισι πνοαῖς. ματρομά-
τωρ ἐμὰ Στυμφαλὶς εὐανθὴς Με-
τώπα,

μετάφρασις.

habitantes, donauerunt. Deorũ præconem ſupplicibus ſacrificijs frequẽter multis Mercuriũ piè: qui certamina gubernat, ſortẽque præmiorũ: Arcadiamq́; viris inſignẽ honorat. Ille ô fili Soſtrati, cum grauiſtrepo patre, perficit tuã fœlicitatem. Opinionem quandam habeo in lingua cotis acutæ, quæ me volentẽ attrahit pulchrifluos ad flatus. Auia mea materna Stymphalis florida Metope,

ἐδώρησαν. Hæc est maiorum matris Agesiæ commendatio, à pietate in Mercurium: quem quatuor adiunctis laudat, quum Θεῶν κάρυκα vocat, & dicit eum ἀγῶνας ἔχειν, præterea μοῖραν ἀέθλων, tandem etiam τιμᾶν Ἀρκαδίαν. Nam præcipuè cultus est in Arcadia, quam incoluerunt materni aui Agesiæ: circa palæstras versari creditus est, & Deorum præco & caduceator fuit. Vide de ipso quæ refert Natal. Comes.

κάρυκα Dor. pro κήρυκα. λιταῖς adiectiuè hìc sumitur, vt interpretatur Triclinius λιτανευτικαῖς hoc est, *supplicibus*. Sed λιτὸς nusquam hoc significare videtur; à λίσσομαι vel λίτομαι, *supplico*. Sed passim vsurpatur pro *frugalis, tenuis, vilis*, cuius significationis exempla pete à Lexicis. Quare λιταῖς θυσίαις forsan appellat, *tenues victimas*, quod probabile est: nam credidit antiquitas Deos non tam magnitudine sacrificiorum litari, quàm animo prompto & candido sacra facientis delectari: vnde monet Catonis distichum *Thure Deum placa, vitulum sine crescat aratro.* Item sæpius sacrificandum censuit, opimas autem victimas tā sæpe offerre quis potuisset nisi opulentia inexhausta quispiā instructus? Ideo Theophrastus, χρὴ τοίνυν τὸν μέλλοντα θαυμασθήσεσθαι, περὶ τὸ θεῖον φιλόθυτον εἶναι, μὴ τῷ πολλὰ θύειν, ἀλλὰ τῷ πυκνὰ τιμᾶν τὸ θεῖον. τὸ μὲν γὰρ εὐπορίας, τὸ δ' ὁσιότητος σημεῖον. *Oportet igitur, inquit, virum qui admiratione dignus haberi vult, sacrificandi studiosum esse, non quòd sumptuosè, sed quòd crebrò hunc honorem numini tribuat. Illud enim diuitiarum, hoc pietatis signum est.* Hoc studio arsisse Agesiæ maiores testatur author, quum sæpe & multis sacrificijs Mercurium honorarunt. πολλαῖς autem nihil obstiterit quominus præcedens λιταῖς *frugalibus*, si lubet, exponamus. Nam multa sacrificia dici possunt, quia sæpius iterata, quanquam illa frugalia rectè dicas.

Ἑρμᾶν Dor. pro Ἑρμῆν. ὃς ἀγῶνας ἔχει. Quia, vt notat Scholiastes Θεός ἐστιν ἐναγώνιος, vel quia præco, cùm in certaminibus sit præco: vel quia luctæ fuit inuentor.

εὐάνορα Dor. pro εὐήνορα, à recto εὐήνωρ. quæ vox est Ion. & poët. hic sumitur vice epitheti, & dicitur quasi ἀνδρείους ἄνδρας ἔχουσα sicuti & Ol. 10. hoc est, *quæ fortes viros habet*. Idem significat εὔανδρος.

κεῖνος ὦ παῖ Redit ad laudes Agesiæ, quem Mercurio maiorum ipsius pietatis memori, commendatum fuisse tradit; item Ioui: penes quos cùm sint hæc certamina, ijs fauentibus facilè consequutus est victoriam.

βαρυγδούπῳ πατρί Streperum patrem περιφραστικῶς Iouem appellat, à tonitru & fulmine, quæ quum mouet & torquet magno, fragore aërem implet. Significat autem βαρύγδουπος, βαρὺν δοῦπον ποιούμενος, vel βαρέως δουπῶν: cui Aeolicè inseritur γ. à poëtis vsurpatur hæc vox: dicitur & ἐρίγδουπος.

δόξαν ἔχω. Hinc epilogi huius Odæ initium ducitur. Ac primùm ἀλληγορικῶς Lyrices & Musices suæ præstantiam modestè & verè laudat poëta, vt animaduertat Agesias, se non vulgaribus, sed præstantibus encomijs auctum iri. Hanc sententiam, meo iudicio non aliter explicandam, sic rectè declarat Triclinius. Ἐπέρχεταί μοι ἔννοια τις καὶ λόγος ἡδὺς ὑπὲρ σου, παρακινῶν με λέγειν τοῦτο πρὸς σε, ὥσπερ γὰρ ἡ ἀκόνη ὀξύνει τὸ παραθηγόμενον. οὕτω καὶ ἐμὴ μουσικὴ, ὥσπερ

ἀκόνι δοκεῖ ἐμά. *Subit animum cogitatio & sermo de te suauis, qui me permouet ad hoc tibi dicendum. Nam vt cos admotum ferrum acuit; sic & Musica mea, erga me est velut cos.* Nam, vt subdit, cùm ad musicam eius poëmata canerentur, meritò nunc subeuntem dicendi de Agesia voluntatem, suæ musices esse dicit.

γλώσσα. Dor. pro γλώσσῃ. Item ἀκόνας pro ἀκόνης. λιγυρὸς autem exponi etiam hîc potest *argutus, canorus.*

καλλιρρόοισι πνοαῖς, *Ad pulchrè fluentes flatus*: hoc est *ad cautionem seu hymnum, tibia canendum*: Nam spiritus tibiæ cantum perficit. Nec ad lyram, seu citharam tantùm, sed ad tibiam quoque canebantur Pindari carmina vt monet Triclinius.

ματρὸς μάτρως ἐμά. Hîc subaudi δοκεῖ. Et Dor. sume ματρομάτωρ pro μητρομήτωρ, & ἐμὰ pro ἐμή. & Μετώπα. pro Μετώπη. Se autem describit poëta à patria per fictionem poëticam. Nam Metope filia fuit Ladonis, & vxor Asopi fluminis Thebani, & huius filia est Thebe. Et cùm Thebanus sit Pindarus Metopen auiam suam vocat, quasi Thebe Pindari patria, sit eius mater, & paterno genere Arcas propter Ladonem fluuium, qui pater Metopes fuit. Ad quem fluuium sita est Stymphalus.

παράφρασις.

quæ Thebam equorum agitatricem peperit, in qua iucundè vescor & viuo, carmine componens eximia encomia bellicosis viris. Cæterùm Ænea chori institutor hortare tuos socios, vt primùm quidem Iunonem quæ in Parthenio monte colitur, tecum celebrent: deinde rectè canendo notum faciant, nos vetus illud in stupidam ignorantiam probrum, scilicet Boëoticam suem, vera ratione effugere. Tu enim es huiusmodi, vt quemadmodum Lacones per scytalam arcana sua suis Imperatoribus misso fideli nuntio significabant: sic Musæ pulchricomæ, tibi tanquam bono chori magistro mysteria sua commiserint, ita vt sis vas & promus melodiæ carminum ex quibus valdè sonantibus gloria ad me redundat.

στροφὴ. ε. κῶλ. ια.

πλάξιππον ἃ Θήβαν ἔτικτεν, τᾶς ἐρατεινὸν ὕδωρ
πίομαι, ἀνδράσιν αἰχματαῖσι πλέκων
ποικίλον ὕμνον. ὄτρυνον νῦν ἑταίρους
Αἰνέα, πρῶτον μὲν Ἥραν παρθενίαν κελαδῆσαι·
γνῶναί τ᾽ ἔπειτ᾽ ἀρχαῖον ὄνειδος ἀλαθέσιν λόγοις εἰ φεύγομεν, Βοιωτίαν
ὗν. ἐσσὶ γὰρ ἄγγελος ὀρθὸς
ἠϋκόμων σκυτάλα μοισᾶν, γλυκὺς
κρατὴρ ἀγαφθέγκτων ἀοιδᾶν.

μετάφρασις.

agitatricem equorum quæ Thebam peperit, cuius amabilem aquam bibo, viris bellicosis nectens varium hymnum. Hortare nunc socios Aenea, primùm quidē Iunonē Partheniam vt celebrent; notúmque faciāt postea, antiquum probrū veris rationibus an effugim⁹, Bæotiam suem. Es enim nūtius rectus, pulchricomarū scytale musarum, dulcis crater valdè sonantium carminum.

πλάξιππον. Hoc est, ἃ Θήβαν ἱππικὴν ἔτεκε. πλάξιππος. Dor. pro πλήξιππος Hoc est πλήσσουσα τοὺς ἵππους: composita vox à πλήσσω & ἵππος. ἃ. Dor. pro ἣ. Θήβαν. Dor. pro Θήβην. Patriam commendat à studio & vsu equorum: ac proinde bellicosam esse innuit. Nam qui equorum agitationi operam dant,

illi ad bella ſeſe præparant. Vel etiam rationem habet equeſtrium certaminum, in quibus illi ſeſe exercebant.

τᾶς ἐρατεινὸν. Hoc eſt, ἀφ' ἧς εὐπορίαν λόγων πείσομαι, συντιθεὶς ποικίλον ὕμνον ἀνδράσι πολεμισταῖς. Hic τᾶς. Doric. pro τῆς, articulus præpoſitiuus pro ſubiunctiuo. πίομαι futuri eſt à verbo πίνω, quod hic allegoricè ſignificat, *Hauriam amabilem encomiorum materiam*, ſcilicet, tanquam aquam amabilem & ſuauem è perenni fonte. Aliter tamen, vt ex paraphraſi cognoſces, exponendum puto.

αἰχματαῖσι. Datiuus Ion. & poët. pro αἰχμηταῖς, à recto ſingulari αἰχμητὴς. hoc eſt πολεμιστὴς, vox poëtica, ἀπὸ τῆς αἰχμῆς *à cuſpide*. Fortè autem reſpicit ad Ageſiam, eiúſque maiores bellicoſos viros.

ὄτρυνον νῦν. Hoc eſt παρόρμησον νῦν Αἰνέα τοὺς συγχορευτὰς, πρῶτον μὲν ὑμνῆσαι τὴν Ἥραν τὴν ἐν Παρθενίῳ ὄρει τῆς Ἀρκαδίας τιμωμένην. Habes nunc apoſtrophen ad Aeneam χοροδιδάσκαλον, hoc eſt *chori inſtitutorem*, quo publicè vtebatur Pindarus, vt ſua poëmata doceret, cúmque alijs ea pſalleret. Nam vt Scholiaſtes monet, ἰσχνόφωνος, tenui voce erat Pindarus, adeò vt non poſſet ſua carmina pro dignitate recitare: cùm alij plerique poëtæ μεγαλόφωνοι choros ipſimet ducerent, & docerent.

ἑταίρους. Nimirũ τοὺς ἐν χορῷ, τοὺς συγχορευτάς. Neque enim vnus ſed plures chorum conſtituebant. Iunonem Partheniam appellat à monte Parthenio Arcadiæ vbi colitur, quemadmodum & apud Argos. Hoc nomine culta fuit apud Platæenſes.

γνῶναί τε. Hoc eſt γνώριμον ποιῆσαι, κατ' ἀληθῆ λόγον εἰ φεύγομεν τὴν Βοιωτίαν ὗν, τὴν ἀρχαίαν ἐπὶ τῇ ἀμουσίᾳ διαβολήν. Hic γνῶναι præter ſolitum vſum ſumitur pro γνωρίζειν, τὸ γνώριμον ποιεῖν. vt & γνώσομαι Od. 13. Ol. prima ſtropha.

Βοιωτίαν ὗν. Prouerbio dicebatur *Bœotica ſus*, in ſtupidos & indoctos. Nam Hyantes fuêre Bœotij quidam populi barbari, & ſtupidi, quos alij vocabulo corrupto pro Ὕαντας vocabant ὗας. Vide Adag. Eraſm. titulo *Stupidi*.

ἐσσὶ γὰρ. Hoc eſt εἷς κῆρυξ ἀληθὴς καλλικόμων μουσῶν. Et allegorica eſt ſententia, qua alludit ad Laconum morem, qui nuntios ſuos cum ſcytala mittebant, ſuis Imperatoribus, & regibus ſeu Harmoſtis ſecretioria mandata ſignificantes. Qua de re vide Gellium noctium Attic. l. 17. c. 9. Et Eraſm. in Adag. titulo *Lætitia, Triſtitia*. His continetur ingens Aeneæ chorodidaſcali præconium. Nam quum ſcytala Muſarum appellatur, ſecretorum Muſarũ cõſcius dicitur, ac talis qualem Muſę deligant, ſi cui myſteria ſua indicare velint. Cæterùm vox ἐσσὶ. Dor. eſt pro εἷς vel εἶ. Et ἠΰκομος. Ion. & poët. pro εὔκομος. & σκυτάλα. Dor. pro comm. σκυτάλη. & μοισᾶν, duplici Doriſmo pro μουσῶν.

γλυκὺς κρατήρ. Hoc eſt ἀγγεῖον γλυκὺ ἀοιδῶν ἀφ' ὧν μέγα κλέος. Dulce vas, per tranſlationem dicitur, quòd ei commiſſæ, tanquam vaſi liquor aliquis, cantionis egregiæ promus eſſet, vt eam ſua arte dulci melodia proferret & decantaret. κρητὴρ & κρατὴρ *crater*, ſeu *cratera* τὸ ἀγγεῖον ἐν ᾧ κιρνᾶται ὁ οἶνος. vox deducta à κεράννυμι *miſceo*. Non autem à κρατέω *capio*, *teneo*, vt malè docet Leonicerus.

ἀγαφθέγκτων. Vox poëtica & Pindarica ἀγάφθεγκτος *valdè ſonans*: παρὰ τὸ ἄγαν

ἐξιγγιᾶς *valdè sonare* ἀοιδᾶν Dor.pro ἀοιδῶν.

παράφρασις.

Dic etiam tuis socijs, vt Syracusarum paternæ patriæ, & Ortygię insulæ mentionem faciant, vbi rectis consilijs, iustóque sceptro dominatur Hieron: ibíque maturis segetibus flauam Cererem colit, eiúsque filiæ Proserpinę albis equis ad Iouem in cœlum à matre reductæ, festum cebrare solet, & Iouem Ætnæum potentia prępollentem honorat. Is quem non modò Musices peritum, sed rebus etiam gestis clarum, dulcisonæ citharę & cantiones cognoscunt: siue quid ipse canat: siue illis ipse celebretur. Cuius fœlicitatem vtinam futurum tempus non interrumpat & obliteret, sed beneuolo animo Agesiæ encomium excipere velit,

ἀντιστρ. κῶλ. ια.

εἶπον δὲ μεμνᾶσθαι Συρακοσσᾶν τε, καὶ Ὀρτυγίας,
τὰν Ἱέρων καθαρῷ σκάπτῳ διέπων
ἄρτια μηδόμενος, φοινικόπεζαν
ἀμφέπει Δάματρα, λευκίππου τε θυγατρὸς ἑορτὰν,
καὶ Ζηνὸς Αἰτναίου κράτος. ἁδύλογοι
δέ μιν λύραι, μολπαί τε γινώσκοντι. μὴ
θραύσοι χρόνος ὄλβον ἐφέρπων.
σὺν δὲ φιλοφροσύναις εὐηράτοις
Ἁγησία δέξαιτο κῶμον,

μετάφρασις.

Dic etiam vt mentionem faciant Syracusarum & Ortygiæ, quam Hieron puro sceptro gubernans recta in animo versans, rubripedem colit Cererem, & albos equos habentis filiæ festum, & Iouis Aetnæi imperium. Suauiloquæ autem ipsum lyræ, cantúsque cognoscunt. Ne frangat tempus adueniens fœlicitatem eius: *sed cum comitate amabili excipiat Agesiæ hymnum,*

εἶπον. Præscribit Aeneæ chorodidascalo quorum præcipuè mentionem facere debeat: ídque vt Hieronem regem σύγχορον Agesiæ commendet: cùm Agesias fuerit Syracusanus à patre Sostrato. εἶπον est imperat. modi Aor. εἶπε. μεμνᾶσθαι infin. Dor. pro μεμνῆσθαι, & Συρακοσσᾶν, pro Συρακουσῶν. Vult autem vt mentionem Syracusarum faciat, quæ vrbs patris Agesiæ fuit patria. Item Ortygiæ quæ fuit insula ante Syracusas sub Hieronis ditione, cum quo Agesias vixit.

τάν. Dor.pro τὴν. attic. præposit. pro subiunct. Hîc Hieronem à iustitia & pietate commendat. Confer antistrophen primam Odæ primæ cum hoc loco. Dicit σκάπτῳ Dor.pro σκήπτρῳ. Ἄρτια μηδόμενος hoc est, δίκαια βουλευόμενος.

φοινικόπεζαν. Hoc est τιμᾷ καὶ θεραπεύει τὴν Δήμητρα τοὺς πόδας ἐρυθρὰν, ἢ ξανθήν. Itaque puniceis pedibus Cererem dicit: hoc est rubicundam vel flauam: vt 1. Geor. Virg.

At rubicunda Ceres medio succiditur astu.

idémque

Flaua Ceres æstatis habet sua tempore regna.

Componitur φοινικόπεζα, à φοίνικος *puniceus*, & πέζα, ὁ πούς. Cæterùm dicit Hieronem venerari Cererem, quia segetum vbertate pollet Sicilia, vt 1. Oda docuimus. Veneratio autem ista consistere videtur in festi eius celebratione, quod Demetria, Thesmophoria, & Eleusinia Græci vocarunt.

Δάμαζα, Dor. pro Δήμητρα. A voce δᾶ quæ Doriensibus est γῆ & μήτηρ. *mater*, quasi *terra mater*. Sed Plato in Cratylo dici putat, quasi διδοῦσα μήτηρ *dans mater*.

λευκίππυ τε. Hoc est τῆς Περσεφόνης. quam λεύκιππον poëta appellat, quoniam in λευκοπώλῳ ἅρματι *curru albis equis instructo* à Cerere matre in cœlum ad Iouem est reducta, postquam eam à Plutone raptam reperit.

ἑορτάν. Dor. pro ἑορτήν. Hoc festum Proserpinæ Theogamia vocabant, *diuinas nuptias*, quòd à Plutone sit ducta. Item Anacalypteria, ab ἀνακαλύπτομαι *reuelor*: quia tertio die sponsa ex parentum ædibus educitur: eáque tum reuelatur, quæ antea domi clausa manserat.

καὶ Ζηνὸς Αἰτναίυ. Sic vocatur Iupiter à monte Aetna vbi cultum esse aiunt. ἀπὸ κοινοῦ hic repetas ἀμφέπει, hoc est θεραπεύει.

ἁδύλογοι. Dor. pro ἡδύλογοι & γινώσκοντι Dor. pro γινώσκυσι. Laus Hieronis vel quia Musices ipse fuit peritus, vnde dictum Antistr. pri. 1. Od. Ol. ἀγλαΐζεται δὲ καὶ μουσικᾶς ἐν ἀώτῳ. Vel quia lyræ, & carmina ipsum celebrant ob egregia facta, vt Triclinius & Scholiastes annotant.

μὴ θραύσοι. Elegans comprecatio, qua digressiunculam istam concludit: vbi Deo primùm res Hieronis commendat: deinde Hieroni Agesiæ encomium: q. d. μὴ δὴ οὖν, ὦ Θεοὶ, ὁ μακρὸς χρόνος τὴν αὐτοῦ εὐδαιμονίαν ἀφανίζοι. ἀλλ' εἴη τὸν Ἱέρωνα τὸ τοῦ Αγησίυ ἐγκώμιον εὐθυμίᾳ ἑτοιμάσῳ δέξασθαι. Vides minorem maiori commendari, Hieronem videlicet Ioui, Agesiam Hieroni. Nam Hieron rex fuit Siciliæ, Agesias autem non regia stirpe oriundus, quanquam maiorum imaginibus clarus habebatur.

Αγησία genit. Dor. pro comm. Αγησίυ. De voce κῶμος vide in superioribus, vbi etiam sumitur pro voce ἐγκώμιον.

παράφρασις.	ἐπῳδ. κῶλ. ιδ.	μετάφρασις.
quod à materna domo, nimirum à Stymphalijs mœnibus transit ad paternam, Syracusas nimirum, relicta Stymphalo Arcadiæ pecorosa metropoli: vt patriam Agesiæ vtramque memorem. Quemadmodum autem vtile est duas anchoras habere ad firmādam nauim aduersus tempestatem noctu ingruentem. Sic Agesiæ bonum fuerit duplicem patriam agnoscere, vt si fortè in hac malè se habeat, ad illam confugiat. At vtinam conterraneorum ipsius tum Arcadum, tum Syracusanorum res prosperet Deus. Cæ-	οἴκοθεν οἴκαδ' ἀπὸ Στυμφαλίων τειχέων ποτινισόμενον, ματέρ' εὐμήλοιο λείποντ' Αρκαδίας. ἀγαθαὶ δὲ πέλον- τ' ἐν χειμερίᾳ νυκτὶ θοᾶς ἐκ ναὸς ἀπ- εσκίμφθαι δύ' ἄγκυραι. Θεὸς τῶν δ', ἐκείνων τε κλυτὰν αἶσαν παρέχοι. φιλέων δέσποτα ποντόμεδον, εὐθὺν δὲ πλόον, καμάτων ἐκτὸς ἐόντα δίδυ, χρυ- σαλακάτοιο πόσις Αμφιτρί-	*de domo in domum à Stymphaliis mœnibus venientem matrem pecorosa relinquentem Arcadia. Vtiles autem sunt in tempestuosa nocte, celeri ex naue dependere ad firmandum duæ anchoræ. Deus horum illorumq́; sortem illustrem præbeat. Tu autē maris domine, regnator amore prosequens rectam nauigationem, quæ sit extra ærumnas, da, cæ-* terum

terùm tu Neptune domine marísque rector, Amphitrites aureo colo insignis marite, tuum nepotem Agesiam amore dignatus in hoc vitæ curriculo sic dirigas, vt illud citra omnem ærumnam conficiat. Quinetiam efficias vt magis magísque placeant iucundi mei hymni.

πας. ἐμῶν δ' ὕμνων ἄεξ' εὐτερπὲς ἄνθος.

lum aureā gerentis marite Amphitrites. Meorum autem hymnorum auge iucundum florem.

οἴκοθεν. Hoc iungendum cum præcedentibus, & referenda constructio ad κῶμον cum πεπνιωσόμενον, quod est participium à verbo ποτινίσσομαι ex præposit. ποτὶ. Doricè pro πρὸς & νίσσομαι. & significat προσέρχομαι, *accedo, venio.* Per synecdochen etiam dicit ἀπὸ Στυμφαλίων τειχέων, pro ἀπὸ Στυμφάλου. Stymphalus autem est Arcadiæ ciuitas, & fons. De huius vrbis situ, conditione, & rebus memorabilibus vide Pausaniam in Arcadicis qui liber est octauus.

ματέρ', εὐμήλοιο. Matrem, intellige metropolin. Fuit Stymphalus Arcadicarum vrbium præstantissima. Ionicè dictum εὐμήλοιο pro εὐμήλου. Arcadiæ laus qualis Siciliæ prima Oda. Hæc ibi πολύμηλος, illa hic εὔμηλος vocatur, hoc est, *pecorosa.* De voce μῆλον vide Antistroph. 1. Od. 1.

ἀγαθαὶ δ'. Gnome est allegorica, qua significat conducibile esse Agesiæ duas anchoras, hoc est, geminam patriam habere, vt quemadmodum nauis fulta duabus anchoris, altera detracta tamen procellæ obsistit: sic qui duplici patria nititur, ab huius incommodis ad illius commoda se transfert. Potest autem hæc parœmia referri, vel ad duos amicos, vel ad quæcunque duo salubria sunt. Vide Erasm. Adag. tit. *Securitatis & rei tutæ*: vbi non solùm hæc authoris verba reperies, sed etiam illa exposita ἐπὶ δυοῖν ὁρμεῖ.

πέλοντι. Dor. pro πέλουσι. à verbo poët. πέλω. *sum.* Notanda constructio nominis ἀγαθὸς cum infinitiuo, ἀγαθαὶ ἀποσκίμψασθαι: cuius exempla vide in lexicis. Significat ἀποσκίμπτομαι, τὸ στηρίζομαι, τὸ ἀπερείδομαι. Et deducitur à σκίμπους vt annotat Triclinius. Cæterùm hanc sententiam prosa sic efferas cum Scholiaste. ἐστὶ λυσιτελὲς καὶ συμφέρον ἐν χειμῶνι, καὶ νυκτὶ τὴν ναῦν δύο ἀγκύραις ἐπερείδεσθαι.

Θεὸς τῶνδ'. Odes conclusio qua Agesiæ ab vtraque patria Stymphalo, & Syracusis omnia læta, & fausta comprecatur. κλυτὰν. Dor. pro κλυτήν.

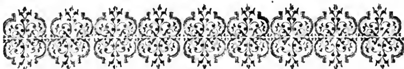
σιλέων. Neptunum compellat, quem ab adiunctis describit, ab imperio in mare, & ab Amphitrites coniugio. Ab eo duo poscit, vt Agesiæ fœlicem vitam exigere det: sibi autem à poëtica laudem consequi. ποντομέδων. Hoc est ὁ θαλάσσης ἄρχων epitheton poëticum quo significatur Neptunus.

εὐθὺν πλόον. Allegoricè petit ἀκάματον βίον. Comparatur autem vita humana nauigationi: vnde adhibita eius ratione scitè Palladas,

Πλοῦς σφαλερὸς τὸ ζῆν, χειμαζόμενοι γὰρ ἐν αὐτῷ,
Πολλάκι ναυηγῶν πταίομεν οἰκτρότερα.

χρυσαλακάτοιο. Ionic. genit. pro του. Et χρυσαλάκατος. Dor. pro comm. poët. χρυσηλάκατος. Hoc est χρυσῆν ἠλακάτην ἔχουσα.

ἐμῶν. Hoc est αὔξανε τιμὴν τῶν ἐμῶν ἀοιδῶν, καὶ ἡδείας τοῖς δεχομένοις, καὶ τῶν ἄλλων κρείττονας ποίει.

ΔΙΑΓΟΡΑ ΡΟΔΙΩ, πύκτῃ.

DIAGORAE RHOdio, pugili.

ΕΙΔΟΣ. Ζ.

ODE. VII.

ARGVMENTVM.

Diagoram Rhodium laudat cùm à diuersis victorijs, tum præsertim à pugilatu quo victoriam in Olympijs reportauit. Præterea à patria Rhodo, à patre Demageto, à maioribus Rhodiorum, Tlepolemo præsertim, de quo multa per digreßionem narrat, & ad quem genus refert Diagoras. Tandem voto concludit pro salute Diagoræ, & dignitatis incremento.

παράφρασις.

Quemadmodum si socer diues phialam munifica manu sumptam, ex solido auro conflatam, partémque suarum opum præstantissimam, infuso generoso vino bullientem, iuueni genero prębibens, donet è sua domo domum illius ferendam, quò & gratos conuiuas exhilaret, & generum cum quo affinitatem contraxit, honoret: hoc facto in præsentia amicorum, efficit

στροφὴ. α. κώλ. ια.

Φιάλαν ὡς εἴ τις ἀ-
φνειᾶς ἀπὸ χειρὸς ἑλὼν,
ἔνδον ἀμπέλου καχλάζοι-
σαν δρόσῳ, δωρήσεται
νεανίᾳ γαμβρῷ προπί-
νων,
οἴκοθεν οἴκαδε, πάγ-
χρυσον κορυφὰν κτεάνων,
συμποσίου τε χάριν, κᾶδός τε
τιμά-
σαις ἑὸν ἐν δὲ φίλων

μετάφρασις.

Phialam vt si quis à diuite manu sumptam intus rore vuæ bullientem donet, iuueni genero præbibens è domo in domum, totum aureum verticem posseßionum, conuiuijque decus, affinitatemq; honore prosequutus suam: amicisque præsentibus, fecit eum

vt beatus ille prędicetur qui cum adeò liberali socero necessitudine sit coniunctus:	*παρεόντων, δηλό μιν ζαλωτὸν ὁμόφρονος εὐνᾶς.*	*prædicari beatum ob concordem thorum.*

siquidem concordiam, coniugalémque amicitiam arctiori vinculo sic connecti posse sperant.

Διαγόρᾳ. Diagoræ Rhodio qui pugilatu vicit septuagesima nona Olympiade, hæc Oda inscribitur. Hactenus quidem qui Celete, quadrigis, vehiculo mulari victores euaserunt, encomio sunt decorati. Deinceps eos qui pugilatu, lucta, pentathlo, & id genus alijs certaminibus vicerunt, est laudaturus. Cæterùm, vt testatur Scholiastes, Diagoras fuit Damageti Rhodij filius, cuius simulachrū in Olympia stetit, post Lysandri imaginem, cubitorum quatuor, digitorum quinque, dextram extendens manum, sinistram ad sese inflectens. Post eum stetit Damagetus, filiorum Diagoræ natu maximus, cui cum auo idem fuit nomen: quinquertio insignis, & ipse cubitorum quatuor: minor autem patre digitis quatuor. His astitit Dioreus frater pugil. Tertius post eum Acusilaus, sinistra tenens lorum pugilatorum, dextram verò quasi ad orationem extendens. Atque hi Diagoræ victoris filij, in columnis cum patre stetère. Post hos filiarum eius filij duo victores: Euclon pugilatu vincens Andronam: ac post eum Pisirrhothius, & Lelegetes in Olympia vincentes, eodem die cum patre. Non longo pòst tempore fama est filiam Diagoræ Aristopatiram Olympiam venisse, & ab Hellanodicis petiisse vt ad spectaculum admitteretur. Et cùm dixissent lege cautum esse ne mulier gymnicum certamen spectaret, respondisse eis, sese reliquis mulieribus non esse similem: se quiddam habere cæteris excellentius: nempe se maiorum virtutibus illustrem esse, tum patris fratrúmque statuas commonstrasse. His victos Hellanodicas, legis soluta consuetudine, Aristopatiræ spectandi copiam fecisse. Sunt qui dicant Diagoram habitum esse Mercurij filium. Nam cùm mater eius in agrum aliquando esset egressa, fertur æstu inualescente secessisse in quendam Mercurij lucum, vbi ipsam conuenerit Mercurius: & inde Diagoram peperisse, qui primus ab Hercule tantus dicitur habitus. Alius fuit Diagoras impius de quo vide Aelian. Animal. l.6. c.40. & de Var. hist. lib. 2. c.31. & Cic. lib. 3. de Nat. Deor. & Volaterr. lib.15. Hic Diagoras noster Rhodius, authore Gellio. l. 3. c.15. quum se vnà cùm tribus filiis victoribus coronatum victorem Olympicum videret, præ gaudio animam efflauit.

Ῥόδιον. Rhodius à patria dicitur: & ab atheo illo distinguitur, qui fuit Milesius Philosophus, & poëta modicus: qui dictus est atheus, quòd putauit nullos esse Deos.

πύκτη. Explicatur genus victoriæ. Pugiles autem erant illi qui pugnis & cæstibus pugnabant. Vt liquet ex duobus Tullij locis. De clar. Orat. quum ait, *Pugiles inexercitati, etiamsi pugnos & plagas Olympiorum cupidè ferre possunt, solem tamen sæpe ferre non possunt*: & 2. Tuscul. *Pugiles cæstibus contusi ne ingemiscunt quidem.*

ἅδε. Et fuit in pretio hymnus hic Olympicus vt refert Gorgon, vt literis au-

reis scriptus in Mineruæ templo fuerit consecratus.

φιάλαν. Dor. pro comm. φιάλην. Dicta vox à πιεῖν ἄλις teste Eustat. μείζων γὰρ αὐτὴ ποτηρίου. Per ἀντιστοιχίαν dicitur φιάλη pro πιάλη. Et ab eodem definitur sic, ἔκπωμα χαλκοῦν ἐκπέταλον, λεβητώδες, δύο ἔχον ὦτα, δεχόμενον ψυχρὸν ὕδωρ. *Poculum areum, expaßum instar lebetis vtrinque ansatum, ad capiendam aquam frigidam.* Sed sæpius, vt hic etiam, Phiala est poculum aureum, quo vinum offertur in celebribus festorum & nuptiarum conuiuijs. Solebat autem phiala esse in vsu ad magnifica munera, vt ex hoc loco sat liquet, & patet ex Diogene Laërtio in Thalete, vbi relicta dicitur à Batycle phiala, vt sapientissimo daretur.

ὡς εἴ τις. Apparet syncriticum esse exordium. Sumitur à comparatione doni nuptialis: ac tale suum carmen esse dicit erga victorem, quale munus phialæ genero in conuiuio sumptum à socero. Vide explicationem in paraphrasi.

ἀμπέλου δρόσῳ. h.e. τῷ οἴνῳ. μεταφορικῶς vinum dixit δρόσον ἀμπέλου *rorem vitis.* Sumpta metaphora à rore, hoc est, humore illo qui mane æstiuo, sereno cœlo gramina rigat. De quo vide Aristotelem lib. I. Meteor.

καχλάζοισαν. Dor. pro comm. καχλάζουσαν. hoc est ἔχουσαν ἤχον ἀναπηδῶντα οἶνον τῇ ἑαυτοῦ φυσικῇ θέρμῃ. vt exponit Triclinius.

προπίνων. Dicit Scholiastes προπίνειν propriè esse cum diluto vino poculum dare. Vnde metaphoricè vsurpatur pro χαρίζεσθαι. vt apud Anacreontem. Ἀλλὰ πρόπινε ῥαδινοὺς ὦ φίλε μηρούς. pro χαρίζε. Et Demosthenes dicit τοὺς προεδόντας τὰς πατρίδας τοῖς ἐχθροῖς προπίνειν.

οἴκοθεν. Hoc est è domo soceri phialam dantis, οἴκαδε ad domum generi accipientis: vt gener à soceri domo ad suam donum illud ferat. Vide præcedente Oda οἴκοθεν οἴκαδε.

πάγχρυσον. Hoc est τὸ ἄκρον, ἤγουν κεφάλαιον ὅλον χρυσοῦν κτεάνων, seu κτημάτων. Sic donum extollit à materiæ præstantia: nam aurum est metallorum omnium præstantissimum. Ideo & appellat *culmen* seu *verticem*, hoc est *summum & eminentißimum bonorum*, idque totum aureum: cùm pleræque phialæ duntaxat inaurentur, & ex argento conflentur. Vox κορυφάν. Dor. pro comm. κορυφὴν. & κτεάνων poët. pro κτημάτων.

συμποσίου τε χάριν. Hoc est τῆς ἐν συμποσίῳ χάριν. nimirum vt animum ad beneficentiam propensum coram testibus erga generum declaret, eóque spectaculo conuiuas exhilaret. Potes & συμποσίου χάριν interpretari τοὺς χαρίεντας συμπότας.

κᾶδος τε τιμάσαις Dor. pro comm. κῆδος τιμήσας. Scholiastes vocem κᾶδος exponit συγγένειαν: quæ vox propriè refertur ad eos qui sunt eiusdem generis, & significat consanguinitatem: Sed κῆδος propriè affinitatem, quum per nuptias duæ diuersę cognationes necessitudinem contrahunt. Sic apud Euripid. κῆδος & κήδειαν συνάπτειν dicitur, *affinitatem contrahere.* Nec certè propriorum consanguineorum rationem hîc habere videtur, sed τοῦ γαμβροῦ vt & locum hunc interpretatur Triclinius, & post eum Aretius.

ἐν δὲ φίλων. Videtur illud ἐν per tmesin positum, & referendum ad θῆκε. Euentus

autem oſtenditur munificentiæ. Primùm quòd inde beatum prædicare poſſent eum qui ſocerum nactus eſſet, munificum & liberalem: deinde facilè iudicarent hæc beneuolentiæ τεκμήρια ſoceri erga generum, arctiori concordiæ vinculo coniunctura coniugum animos.

ζαλωτὸν. Dor. pro comm. ζηλωτὸν. Hoc eſt μακαριστὸν: & ἰωᾶς Dor. pro comm. ἰωῆς.

παράφρασις.

Ita ego ſuaue carminum meorum nectar, quibus immortales reddo viros inſignes, Muſarum dono ſponte ex mea mente fuſum, cuius dulcis eſt fructus, mittens ijs qui ex Olympiorũ & Pythiorum victoria præmium reportarunt, illos exhilaro, beóque meis laudibus. Siquidem beatus eſt ille qui famam bonam à poëtis conſequitur. Ego autem nunc hunc, nunc illum reſpicio, cui carmen gratificer, quo cum blandiſona etiam cithara, omniſoníſq; tibijs decantato, vitam eius vegetem.

ἀντιστρ. κῶλ. ια.

καὶ ἐγὼ νέκταρ χυτὸν,
μοισᾶν δόσιν, ἀθλοφόροις
ἀνδράσιν πέμπων, γλυκὺν
καρ-
πὸν φρενὸς γ' ἱλάσκομαι,
Ὀλυμπίᾳ, Πυθοῖ τε νικών-
τεσσιν. ὁ δ' ὄλβιος, ὃν
φᾶμαι κατέχοντ' ἀγαθαί.
ἄλλοτε δ' ἄλλον ἐποπτεύει χάρις
ζω-
θάλμιος, ἁδυμελεῖ
θ' ἅμα μὲν φόρμιγγι, παμ-
φώ-
νοισί τ' ἐν ἔντεσιν αὐλῶν.

μετάφρασις.

Sic & ego nectar fuſum Muſarum donum, præmium reportantibus viris mittens, dulcem fructũ animi mei, *exhilaro, apud Olympiam, Pythonémque victoribus. Beatus verò ille quem fama amplectitur bona. Aliàs autem alium reſpicit gratia floridam vitã præbens, blandiſona vnà cum cithara, omniſoniſq; in inſtrumentis tibiarum.*

καὶ ἐγὼ. Comparationis ἀπόδοσις, in qua eſt ἔλλειψις vocis οὕτω. Sic autem declaranda eſt, οὕτως ἐγὼ νέκταρ αὐτόχυτον, ὅπερ αἱ μοῦσαι διδόασιν, ὃ καὶ ἐκ τῆς ἐμαυτοῦ διανοίας ἐκαρπωσάμην, παρέχω τοῖς Ὀλυμπίᾳ καὶ Πυθοῖ νικητοῖς καὶ ἀθλοφόροις οὖσιν, ἵνα ἱλαροὺς αὐτοὺς ποιῶμαι.

νέκταρ. Intellige τὸ ποίημα, ſic metaphoricè vocatum. Nam vt nectare immortalitatem fouebant Dij: ſic Pindarus ſuo carmine perennem reddit victorum memoriam.

χυτὸν. Hoc eſt αὐτόχυτον & ἄκρατον vt Scholiaſtes vertit. Eſt & αὐτόματον quia quum mens furore poëtico incaluit, carmen ſponte fluit.

μοισᾶν. Doricè pro comm. genitiuo μουσῶν. Vocat autem μοισᾶν δόσιν, hymnum ſuum, quia Muſarum afflatu credebant veteres poëſim effundi: eáſque cauſam efficientem cenſebant.

γλυκὺν καρπὸν *Dulcem* metonymicè appellat, & *fructum* metaphoricè: ſumpta tranſlatione à plantis. Dulcis igitur mentis fructus, eſt, hymnus compoſitus in gratiam Olympionicæ Diagoræ.

ἱλάσκομαι hoc eſt ἱλαρὸν ποιῶ, ſeu τέρπω: alias ſignificationes vide in lexicis. νικώντεσσιν. autem eſt Datiuus poët. & Ion. pro νικῶσι.

ὁ δ' ὄλβιος. Gnome qua commendat hoc suum encomium. Nam si fœlix ille est qui bene audit, hoc poëmati Pindarico acceptum ferre debet, quod posteris Diagoræ famam celebrem reddit. Hoc nomine Alexander Magnus fœlicem prædicabat Achillem, qui præconem Homerum esset nactus. Similis sententia est in fine 1. Pyth. εὖ δ' ἀκούειν δευτέρα μοῖρα.

ἀγαθαὶ φᾶμαι. Vsus est plurali numero pro ἡ ἀγαθὴ φήμη, τοῦτ' ἔστι, χρηστὴ δόξα κατέχει. Cæterùm κατέχοντι 3. pers. plur. Dor. pro comm. κατέχουσι.

ἄλλοτε δ'. Hoc est, ἄλλοτε δ' ἄλλον ἐφορᾷ τὸ ἐπαγωγὸν τῶν ὕμνων, τὸ θαλερᾶς ζωῆς παρέχον. Vide declaratam in paraphrasi sententiam.

χάρις ζωθάλμιος. Laudatio sui carminis, quod ab effectu ζωθάλμιον vocat: quia sua gratia & lepore facit θάλλειν τὴν ζωὴν h.e. *florere vitam*, nimirum, dum honestiorem vitam, famámque æternam prestat.

ἁδυμελεῖ. Dor. pro ἡδυμελεῖ Et hęc sunt carminis coniuncta, videlicet cithara, tibię, aliáque Musices organa.

ἐν ἔντεσιν αὐλῶν. Periphrasticè ἔντεα αὐλῶν intellige τοὺς αὐλούς. Rectè autem ἔντεα dixit, authore Scholiaste, quia ἐντὸς ἔχουσι τὴν φωνήν. Porrò παμφώνους vocat tibias αὐλοὺς, vel pro ποικίλως φθεγγομένους, vel pro πολυφθόγγους, quia tibię cantus variatur, omnésque ferè vocis sonos refert ob ea foramina quibus est consperſa.

παράφρασις.

Nunc autem cum vtroque, carminis nimirum vivifico encomio, & citharæ, tibiarúmque cantu, cum duce Diagorā descendi, celebrans Rhodum insulam marinam, Veneris filiam, Solísque sponsam: vt ingentem illum virum Diagorā, intrepidum pugnatorem, qui Olympia prope Alpheū, & Pythia prope Castaliam coronatus est, in victoriæ pugilatu partæ remunerationem: & patrem eius Damagetum, qui iustitiam coluit, collaudem. Qui ambo cum Argiua multitudine in insulā illā Rhodum incolūt, tres vrbes, scilicet Lindum, Ialysum, & Camirum continentem, & prope Embolum Aricandes Lycię vrbis templum sitam.

ἐπῳδ. κῶλ. ιγ.

καὶ νῦν ὑπ' ἀμφοτέρων
σὺν Διαγόρᾳ κατέβαν, τὰν ποντίαν
ὑμνέων παῖδ' Ἀφροδίτας
Ἀελίοιό τε νύμφαν
Ῥόδον. εὐθυμάχαν,
ὄφρα πελώριον ἄνδρα παρ' Ἀλ-
φειῷ στεφανωσάμενον
αἰνέσω, πυγμᾶς ἄποινα,
καὶ παρὰ Κασταλίᾳ,
πατέρα τε Δαμάγητον ἁδόντα Δίκᾳ,
Ἀσίας εὐρυχόρου,
τρίπολιν νᾶσον πέλας
ἐμβόλῳ ναίοντας, Ἀργείᾳ σὺν αἰχμᾷ.

μετάφρασις.

Et nunc cum ambobus cum Diagora descendi, marinam laudans Veneris filiam, Solisq́ue sponsam Rhodum: vt decantem in pugnā rectà tendendem, *ingentis proceritatis virum iuxta Alpheum coronatum, pugilatus ad præmium, & apud Castaliam, patrémque Damagetum qui placuit iustitiæ, Asiæ spatiosæ insulam trium vrbium habitātes prope Embolum Argiua cum multitudine.*

ἢ τῶν ὑπ' ἀμφοτέρων. Transitio ad propositam Diagoræ laudationem : ad quã testatur se descendere. ὑπ' ἀμφοτέρων hoc est μετ' cum, sicuti apud Homerum,

δαΐδων ὕπο λαμπομενάων

cum facibus ardentibus.

Refertur autem ἀμφοτέρων ad poësin, quam χάριν ζωθάλμιον appellauit, & ad Musicam, quæ lyra tibiisque peragebatur, ad quas carmina Pindari canebantur. Quanquam Lonicerus & Aretius Scholiasten & Triclinium sequuti referunt ad φόρμιγγα & αὐλοῖς: Eligat lector, quam lubebit sententiam.

σὺν Διαγόρᾳ. Hoc est Διαγόρεω τῷ νικητῇ τὴν ὁδὸν ἡγουμένου. Nam viæ dux est, qui authori animam præbere dicitur ad Rhodum descendendi. κατέβαν Doricè pro κατέβην. Aor. 2. verbi καταβαίνω *descendo.*

τὰν Dor. pro τὴν & ἀφροδίτας. Dor. pro Ἀφροδίτης. & ἀελίοιο. Dor. & Ion. mutato η in α. & genitiuo Ion. & poët. terminato in οιο pro comm. ου. νύμφαν. Dor. pro comm. νύμφην.

πόντιαν ὑμνέων. Diagoræ patriam laudat, nimirum Rhodum, quam à parentibus describit. Sed parum certa est hæc genealogia. Asclepiades facit Rhodum Amphitrites & Solis filiam : Heraphilus Neptuni & Veneris : Epimenides Oceani. Noster author Veneris filiam, & Solis sponsam appellat. Dicit πόντιαν *marinam*, quòd in mari sit Insula, Solis sponsam, *hoc est* Apollinis. Nam Heroidem quandam huic Insulæ cognominem in ea Insula fertur Apollo compressisse. Vel habet rationem eius quod aiunt, nimirum nullum præterire diẽ quin Rhodus sole illustretur : eámque idcirco Solis sponsam vocare potest. Atque hanc luce solis facilè perfundi testatur Solinus, quum cap. 17. ait, *Nunquam ita cælum nubilum est, vt in sole Rhodos non sit.* Veneris filiam vocat, inquit Schol. διὰ τὸ εὔανθρον ἢ χαρίεσσαν.

Ῥόδον. Rhodus Insula Lyciæ, cuius topographiam repete à Strab. l. 14. & Diodoro l. 6. c. 3. ab Homero Iliad. β. & de eadem vide Volaterr. l. 9. Sic dicta quòd εὐώδεσι ῥόδοισιν, *odoriferis rosetis* abundet. Vel ab eius nominis Nympha, Veneris & Neptuni, vel Oceani filia.

εὐθυμάχαν. Dor. pro εὐθυμάχην. Est εὐθυμάχης poëtica vox, quæ fortem & strenuum bellatorem significat, ab εὐθὺς *rectà*, & μάχη *pugna*, quasi εἰς τὴν μάχην εὐθὺ ἐρχόμενος. Rectà enim ad prælium contendit vir fortis obuersa fronte, nec terga dat vnquam. Vel εὐθυμάχης. ab εὐθὺς significante *statim* dici potest, *qui ad pugnam properat.* Id autem tribuitur strenuo militi, vt Il. γ. Αἶψα δ' ἐπάχετα μεμνῆσθαι ἐν δαῒ λυγρῇ. Hæc autem prima laus est Diagoræ: secunda est πελώριος, illa à fortitudine, hæc à corporis proceritate & mole: fuit enim quatuor cubitorum, & quinque digitorum statura.

παρ' Ἀλφειῷ hoc est *in Olympia* vbi victoriam adeptus est. ἢ παρὰ Κασταλίᾳ hoc est, *in Pythone*: nam ibi fons est Castalius. Sic Diagoram laudat ab Olympijs, & Pythijs, quibus deuictis coronam accepit.

πυγμᾶς Dor. pro πυγμῆς. Hoc refertur ad certamen Olympicum quo potitus est pugilem agens. Cuius victoriæ ἀμοιβὴν καὶ ἄεθλον appellat ἄποινα. Quæ vox primaria, propriáque significatione est λύτρον *redemptionis præmium.* Pecunia

quæ datur alicui,vt aliquem pœna liberemus,fit ex α.priuat.& ποινὴ *pœna*,quasi φοινὴ à φονὴ cædes mutato φ.in π.tenuem, & inserto ι. quasi sit ποινὴ, ἡ ὑπὲρ φόνου ζημία, φονή τις οὖσα. Sic Homerus ἀπερείσι᾽ ἄποινα vocat τὰ ὑπὲρ ἀπολυτρώσεως φόνου προσταχθέντα δῶρα. Deinde latiùs sumitur pro δῶρον, ἆθλον, ἀμοιβὴ, vt hoc loco hymnum suum appellat πυγμᾶς ἄποινα, hoc est ἀμοιβὴν τῆς πυγμῆς, *præmium pugilatus*.Sic Pyth.Od.2. ἄποιν᾽ ἀρετᾶς ὕμνον. Isthm.3.εὐκλεῶν ἔργων ἄποινα.& 8. Ισθμιάδος νίκας ἄποινα. & Nem. 7. μόχθων ἄποινα νέμεσθαι. Cæterùm αἰνέσω, πυγμᾶς ἄποινα, patitur ellipsin præpositionis εἰς,ante ἄποινα,vt sic interpreteris,*laudabo in pugilatus præmium.*

πατέρα τε. Construendum cum αἰνέσω,ἀπὸ κοινοῦ repetito.Hoc est,*patrem etiam laudabo*.Petitur hæc laus patris à iustitiæ amore.Nam dicit Δαμάγητον ἁδόντα δίκᾳ hoc est ἀρεστὸν τῇ δίκῃ γεγονότα,ac proinde ὅσιον,καὶ δίκαιον. Is enim iustitiæ placet & gratus est,qui iustus & æquus est.

Ἀσίας εὐρυχόρου. Asia spatiosa dicitur, ídque rectè : nam geographi maiorem Asiam dimidia orbis terrarum parte constare,& reliquas duas,Europam nimirum & Africam magnitudine superare tradunt. Sic autem locus hic est construendus & exponendus, τοὺς κατοικοῦντας Ρόδον Ἀσίας εὐρυχώρου τρίπολιν νῆσον πλησίον τοῦ Εμβόλου.Cæterùm insula hæc inter Asiaticas insulas tertia numeratur.De qua vide Plin.l.2.c.62.εὐρυχόρου legendũ per systolen pro εὐρυχώρου.Vt Epod.3.Nem. Od.10. εὐρυχόρου Σπάρτας.

τρίπολιν νᾶσον. Constat Rhodus Insula tribus vrbibus, Lindo,Ialyso,& Camiro,vnde Homerus

> Οἳ Ρόδον ἀμφενέμοντο διάτριχα κοσμηθέντες,
> Λίνδον, Ιηλυσόν τε, καὶ ἀργινόεντα Κάμειρον.

Vrbibus hæc data nomina ἀπὸ τῶν τοῦ Ηλίου υἱωνῶν: vt refert Triclinius, & Schol. iique à Cydippe sunt suscepti.

πέλας ἐμβόλου. Descriptio situs Rhodi.Rhodus è regione Lyciæ sita est,vt refert Schol.Iuxta Lyciam verò vrbs Aricanda : prope quam est templum vocatum priùs Embolum,ob loci situm,quòd instar acuti nauigij,(id ἔμβολον Græci dicunt)in mare promineret.Postea verò τριήρης eàdem de causa dici cœpit, hoc est *triremis*.Est autem Doricum ἐμβόλω pro ἐμβόλου.Nam in tertia simpl.declin. ου per omnes casus mutant in ω.

Ἀργείᾳ σὺν αἰχμᾷ. Hoc est δυνάμει,στρατιᾷ.Dicendo pro Ἀργείοις αἰχμηταῖς.Etenim respicere videtur ad Tlepolemum,qui cùm Licymnium auunculum interfecisset,fabricatis nauibus,contractáque iuuenum manu,patriam reliquit,& Rhodon se contulit,vbi trium eius vrbium regnum obtinuit. Oraculi autem monitu dicitur à Scholiaste ἀποικίσαι τὸ Ἄργος,καὶ εἰς τὴν Ρόδον ἐλθεῖν.

παράφρασις.	στροφὴ β. κῶλ. ια.	μετάφρασις.
Volo igitur illis,nimirum Diagoræ,& Damageto, genus ab initio ad Tlepole-	ἐθελήσω τοῖσιν ἐξ ἀρχᾶς ἀπὸ Τλαπολέμου ξυνὸν ἀγγέλλων διορθῶ-	*Volam illis ab initio à Tlepolemo communem annũtians compo-* mum

mum referens, communem hunc sermonem tribuere Rhodijs omnibus, vt pote qui Tlepolemum patrem agnoscant, ac proinde præpotentis Herculis præpotens sunt progenies. Nam genus paternũ à Ioue Herculis patre profectum gloriantur: & maternum ab Astydamia Amyntoris filia deducunt. Cæterùm humanæ mentes innumeris erroribus implicatæ sunt, & obnoxiæ: ita vt nosse nemo nec comperire possit,

σαι λόγον, Ηρακλέος εὐρυσθενεῖ γέννᾳ. τὸ μὲν γὰρ πατρόθεν, ἐκ Διὸς εὔχονται. τὸ δ' Ἀμυντορίδαι ματρόθεν, Ἀστυδαμείας. ἀμφὶ δ' ἀνθρώπων φρασὶν ἀμπλακίαι ἀναρίθμητοι κρέμανται. τοῦτο δ' ἀμάχανον εὑρεῖν,

nere sermonem Herculis potenti stirpi. Nam à parte patris, ex Ioue gloriantur; à parte autem matris Astydameiæ sunt Amyntoridæ. Circa autem hominum mentes errores innumeri pendent. Hoc autem impoßibile reperire,

ἐξαγγεῖλαι. Digressio ad maiores Rhodiorum, qua docet vnde vtrumque genus, paternum scilicet, & maternũ deducant. Idque sequutus, vt refert Scholiastes, Achæum historicum, quantum ad maternum genus. Paternum igitur refert ad Herculẽ, qui fuit Tlepolemi pater: ex Tlepolemo autem Rhodij originẽ traxerunt. Maternũ ad Astydamiam Amyntoris filiam. Cuius genealogiam sic ordine texit historicus Achæus. Hyperochi filius fuit Eurypylus, Eurypyli Ormenus, cuius Pheres, cuius Amyntor, cuius Astydamia Tlepolemi mater. Amyntor autem suum quoque genus reducit ad Iouem. Verùm Homerus ex Astyochia Phylantis filia natum vult Herculi Tlepolemum 2. Iliad. vers. 657.

τοῖσιν Ion. & poët. pro τοῖς. Quod videtur referri ad Diagoram, eiúsque patrẽ Damagetum, quos inter cæteros Rhodios, ortũ ducere ostendit à Tlepolemo Herculis filio, ac proinde Iouis nepote. ἀρχᾶς Dor. pro comm. ἀρχῆς. Τλαπολέμου Dor. pro comm. Τληπολέμου: & γέννᾳ Dor. pro cõm. γέννῃ. Cæterùm obscura hęc periodus nec à Scholiaste, nec à Triclinio satis meo iudicio declarata, sic videtur illustranda, ἐθέλω σὺν τούτοις Διαγόρᾳ, καὶ Δαμαγήτῳ, γένος ἐξ ἀρχῆς ἀπὸ Τληπολέμου διηγούμενος, κοινὸν τῇ Ηρακλέος εὐρυσθενεῖ γέννῃ, δηλαδὴ τοῖς Ροδίοις, οἵ καὶ Τληπολεμίδαι ἐισὶν αὐτοῖς, ὀρθῶς ἀποδοῦναι λόγον. Pro τοῖσιν nonnulli non ineptè legunt τοίνυν.

πατρόθεν hoc est ἀπὸ vel πρὸς τοῦ πατρός. ματρόθεν. Dor. pro μητρόθεν. Hoc est ἀπὸ vel πρὸς τῆς μητρός. Et εὔχονται, hoc est καυχῶνται, αὐχοῦνται, vt Odyss. ξ. Ἐκ μὲν Κρητάων γένος εὔχομαι.

ἀμφὶ δ'. Sententia qua Tlepolemi casum honestè excusare conatur: suo more etiam infortunia Heroum referens in laudes, quum ea vel sententijs molliat, vel alia ratione excuset. Porrò hæc gnome sumpta est à proprio hominis. Nam ex Sopatri sententia σύμφυτον τὸ ἁμαρτάνειν ἀνθρώποις *Congenitum est hominibus errare.* Et vt ait Rhianus

Η ἄρα δὴ μάλα πάντες ἁμαρτίνοοι πελόμεσθα,
Ἄνθρωποι.

Omnes profectò erramus animis homines.

Vnde vulgo dicimus *Humanum est errare.* Hinc inferre vult, siquidem humanæ mentes, innumeris erroribus inuoluuntur, non mirum esse si quippiam à Tle-

polemo sit admissum imprudentiùs.

τοῦτο δ'. Alia gnome, etiam ad Tlepolemi casum referenda. Qua cæcitatem humanæ mentis ostendit, cui impossibile est antè scire quæ in posterũ fors futura sit, an permansura sit eadem fœlicitas, & an idèm ad extremum nobis vtile sit futurum. Sic Tlepolemus ante errorem & cædem Licymnij fortunatus erat, & ex ea cæde vtilitatem se capturum sperabat, attamen fuga salutem sibi quærere coactus est, & in calamitate versari. Verùm hoc exilium quod ei tum fuit acerbum, viam ipsi muniuit & strauit ad maiorem gloriam & fœlicitatẽ, quàm fuerat prior. Nam oraculi monitu Rhodum petijt, & in Rhodios regnum obtinuit. Ἀμάχανον Dor. pro. ἀμήχανον. Hoc est ἀδυνάτον.

παράφρασις.

an fœlicitas qua quis in præsentia fruitur, ad vitæ finem vsque sit permansura. Etenim hic Tlepolemus qui coloniam olim in hanc Rhodi insulæ terram deduxit, Licymnium Alcmenæ fratrem nothum duro oleæ baculo percussum, iratus interfecit Tirynthi, quum ex Mideæ matris ædibus exiret. Quo ex facinore cõperimus animi perturbationes cadere etiam in sapientes viros, illósque, vt tum Tlepolemus, in magnos errores ab ijs impelli. Hac autem cæde perpetrata cõsuluit oraculum Apollinis.

ἀντιστρ. κῶλ. ια.

ὅ,τι νῦν, καὶ ἐν τελευ-
τᾷ, φέρτατον ἀνδρὶ τυ-
χεῖν.
καὶ γὰρ Ἀλκμήνας κασί-
γνη-
τον νόθον σκάπτῳ θένων
σκληρᾶς ἐλαίας, ἔκταν' ἐν
Τί-
ρυνθι Λικύμνιον, ἐλ-
θόντ' ἐκ θαλάμων Μιδέας,
τᾶσδέ ποτε χθονὸς οἰκιστὴρ χολω-
θείς.
αἱ δὲ φρενῶν ταραχαὶ
παρέπλαγξαν καὶ σοφόν. μαν-
τύσατο δ' εἰς θεὸν ἐλθών.

μετάφρασις.

quod nunc optimum est homini, & in fine consequi. Etenim Alcmenæ fratrem nothũ baculo percutiens duræ oleæ interfecit apud Tirynthæ Licymnium, reuersum ex ædibus Mideæ, huius quondam terræ conditor iratus. Mentis autem perturbationes impellunt in errorem etiam sapientem. Oraculum autem consuluit, ad Deum cùm venisset.

ὅ,τι νῦν. Hæc duo prima cola cohærent cum vltimo superioris strophes, quæ sic prosa declares, Ἀδυνάτον ἐστιν εἰδέναι, εἰ ὅπερ ἐπὶ τοῦ παρόντος κράτιστον συμβέβηκεν ἀνθρώπῳ, τοῦτο καὶ μέχρι τελευτῆς τεύξεται.

καὶ γὰρ. Facti narratio, qua ostendit quo casu impulsus Tlepolemus, insulam Rhodũ petiuerit. Nimirum cùm occiso Licymnio auunculo patriam fugeret. Huius autem cædis causam alij aliam dicunt. Triclinius dicit orto dissidio inter vtrumque Tirynthi, Tlepolemum procul emisso fuste oleagino Licymnium occidisse. Alios verò imprudentiæ necem hanc tribuere. Tlepolemus, inquit, bouem ferire volens, baculo eminus emisso aberrauit, & percussum Licymnium occidit. Prioris sententiæ rationem sequi videtur Pindarus si circunstantias dispiciamus. Etenim hunc ira percitũ id perpetrasse dicit: vnde colligit Scholiastes cum sponte, vel glorię, vel regni affectatione in Licymnium insurrexisse. Deinde tempus notat facti: nempe cùm exiret è Mideæ domo Licy-

mius: vnde apparet à Tlepolemo quæſitam fuiſſe occaſionem, & opportunitatem. Præterea notat inſtrumentum ad cædem perpetrandam aptum, ſcilicet fuſtem oleaginum durum, quem procul dubio conſultò ferebat. Locus etiã indicatur Tiryns, quæ vrbs eſt in Argia. Vide huius hiſtoriæ narrationem in catalogo nauium Il. 2. In quem locum ſcribens Euſtathius, errore quodam id factum interpretatur. Quum videret, inquit, Tlepolemus ſenio confectum Licymnium, manu negligenter à famulo duci, fuſtem in famulum vibrauit, qui cùm plagam euitaſſet, percuſſus eſt ſenex, & inuito Tlepolemo trucidatus.

Ἀλκμήνας κασίγνητον νόθον. Quæritur quomodo Licymnius ſit nothus Alcmenæ frater: quod ſic ſoluit Scholiaſtes & cum eo Triclinius. Electryon Lyſidicen Pelopis filiam habuit vxorem legitimam, ex eáque ſuſcepit Alcmenam, ſed Licymnium ex Midea pellice, muliere Phrygia.

σκάπτῳ Dor. pro σκήπτρῳ. & θένων pro τύπτων. σκῆπτρον etiam pro ῥάβδῳ, ſeu ῥοπάλῳ ſumit. Pro θένω dicitur & θείνω. vide lexica.

ἐκ θαλάμων Μιδέας. Hoc eſt ἐξ οἰκίας Μιδέας τῆς αὐτοῦ μητρός. Eſt & Midea vrbs in Argia.

τᾶσδέ ποτε. Hoc eſt ταύτης. & Dor. τᾶσδε pro τῆσδε. Hoc autẽ eſt referendum ad Tlepolemum & ad Rhodum: nam oraculi monitu hanc in terram Tlepolemus coloniam deduxit, vbi cùm inter ſe diſſidentes ciues repeririſſet, alteri parti ſeſe adiunxit, ac tandem rex creatus eſt. Quò dignitatis euectus, Inſulam, vt credibile eſt, multis modis ornauit.

αἱ δὲ φρενῶν. Continuæ orationi interſeritur hæc gnome, qua excuſet factum ira perpetratum. Deducitur autem argumentum à maiori hoc modo: *Sapientes interdum animi perturbatione, vt eſt ira, odium, & id genus, vincuntur. Non mirum ergo videri debet ſi Tlepolemus aliquid humana fragilitate eſt paſſus.* Vel etiam voluit innuere ſapientem fuiſſe Tlepolemum, hoc modo. *Siquidem ira percitus Licymnium occidit Tlepolemus, videmus animi perturbationes etiam ſapientem virum, qualis ille fuit, à recto rationis tramite dimouere.* Hoc ſignificare voluerunt qui prouerbium hoc excogitarunt tritiſſimum ore vulgi, *Non eſt tam bonus, qui non caſpitet, equus.* Vel etiam innuit iram viris quoque ſapientibus prudentiam demere: vnde Eurip. in Med. θυμὸς δὲ κρείσσων τῶν ἐμῶν βουλευμάτων.

μαντεύσατο. Negligitur augmentum. Tranſit autem à facto ad conſilium. Poſtquam enim interemit auunculum, volens nolenſ-ve, conſuluit Apollinem. Quare iam inſtituitur narratio eorum quæ cædem ſequuta ſunt.

παράφρασις.

Qui Deus aureis comis inſignis, reſpondẽs ex odoratis templi adytis, ei ſignificauit, vt relicto Argiuo ſolo, claſſe ſe conferret ad Rhodum inſulam mari cin-

ἐπῳδ. κῶλ. ιγ.

τῷ μὲν ὁ χρυσοκόμας
εὐώδεος ἐξ ἀδύτου, ναῶν
πλόον
εἶπε Λερναίας ἀπ' ἀκτᾶς
στέλλειν ἐς ἀμφιθάλασσον

μετάφρασις.

Huic quidem auricomus ille Deus *odorato ex adyto, nauium curſum dixit Lernæo à littore vt deduceret*

ctam : vbi aliquando Iupiter magnus ille Deorum rex, aureo pluens imbre vrbem irrigauit: quum arte Vulcani, æreáque eius securi iussit grauidum sibi caput aperiri, ex quo ingenti cum clamore, qualis est bellantium, impetu prosiliens Minerua, cœlum, terrámque ad horrorem vsque perterrefecit.

νομόν. ἔνθά ποτε
βρέχε Θεῶν βασιλεὺς ὁ μέγας
χρυσαῖς νιφάδεσσι πόλιν,
ἀνίχ' Ἁφαίστου τέχναισι
χαλκελάτῳ πελέκει
πατέρος Ἀθαναία κορυφὰν κατ'
ἄκραν
ἀνορούσαισ' ἀλάλα-
ξεν ὑπερμάκει βοᾷ.
οὐρανὸς δ' ἔφριξέ νιν καὶ γαῖα μά-
τηρ.

ad vtrinque mari cinctā regionē. Vbi quondam irrigauit Deorum ille rex magnus aureis niuibus vrbem, quando Vulcani arte ex ære ducta bipenni Minerua vertice ex supremo patris prosiliens, vociferata est ingenti clamore. Cœlum autem horruit ipsam, & terra parens.

τῷ μὲν. Est oraculi explicatio, quo monetur ab Apolline Tlepolemus vt relicto Argiuo solo, Rhodum versus nauiget. Hic articulus τῷ sumitur loco pronominis τούτῳ. Et ὁ χρυσοκόμας Dor. pro comm. χρυσοκόμης. *auricomus*, est Apollo, qui sic ab aureo capillo vocatur: *hoc est*, à radijs solaribus, qui colorem auri referunt. Etenim Apollo & Sol poëtis idem sunt.

εὐώδεος ἐξ ἀδύτου. Ex adytis & penetralibus templi Deus & sacerdotes responsa dabant. Vnde Herodot. l. 1. λέγεται φωνὴν ἐκ τοῦ ἀδύτου χρῆσαι. Et Virg. Aen. 2.

Isque adytis hæc tristia dicta reportat.

Ducitur τὸ ἄδυτον ex α priuat. & δύω. *subeo*, Nam erat locus templi secretior, ad quem nulli nisi sacerdoti patebat aditus. εὐώδης dicitur ἀπὸ τῶν θυμιαμάτων, quibus bene olebat.

ναῶν πλόον. Hoc est, ἔχρησεν αὐτῷ διὰ πλοίων ὁρμᾶν ἀπ' Ἄργους εἰς τὴν χώραν τῆς νήσου τῶν Ροδίων. Hic Lernæum littus ipsum Argos significat, vel à fonte Lerna, vel à luco eius nominis, in quo hydra fertur delituisse: vel etiam ab vrbe. σέλλειν. Dor. pro comm. στέλλειν vt 1. Od. γαρύεν pro γαρύειν. alij pro σέλλειν legunt ἰυθῦναι.

ἐς ἀμφιθάλασσον νομὸν, hoc est εἰς τὸν τόπον ὑπὸ τῆς θαλάσσης περιλαμβανόμενον. Vno vocabulo, εἰς τὴν Ρόδον. Cæterùm νομὸς hic sumitur pro τόπος seu χώρα. cuius exempla vide in Lexicis.

ἔνθά ποτε. Hoc est ὅπου ποτὲ ὁ Ζεὺς ἔβρεξε τὴν πόλιν χρυσὸν ὕων. Locum non solùm à situ, sed ab alijs etiam notis designat, nempe à notissima fabula, quæ ferebat Iouem aurea pluuia Rhodum irrigasse. Vnde Homer. 2 Il.

Καί σφιν θεσπέσιον πλοῦτον κατέχευε κρονίων.

Vbi annotat Eustath. Rhodios Mineruæ è Iouis cerebro natæ primos omnium sacra fecisse. Idcóque Iouem aurea nube supra Rhodum insulam extensa aurum pluisse.

βρέχε. Neglecto augmento pro ἔβρεχε 3. pers. imperf. quod pro Aoristo sumitur. Θεῶν βασιλεὺς Periphrasis Iouis, ὃς Θεοῖς καὶ ἀνθρώποισιν ἀνάσσει, vt canit Homer⁹. νιφάδεσσι. Ion & poët. pro νιφάσι. Niues appellat, quod alij in hac fabula pluuiā. Idque fortè cōsulto facit, quia materiā solidā melius repræsentare vidētur Niues.

ἀνίχ'. Dor. pro ἰωῦκα. & Ἀφαίστου. Dor. pro Ἡφαίστου. Fabulam aureæ pluuiæ, alia fabula illuſtrat, dum notare vult tempus quo Rhodijs aurum pluit: vnde & Claudianus poëta.

Auratos Rhodijs imbres naſcente Minerua
Induxiſſe Iouem perhibent.

Quæ de Minerua fabulantur vide apud Lucianum, Natal. Comit. alióſque Mythologos. & Strab.l.14.

χαλκελάτῳ. hoc eſt ἐκ τοῦ χαλκοῦ ἐληλαμένῃ *ex ære ducto factâ*, hoc eſt *ærea*. Dicit Vulcanum Ioui Mineruam è cerebro parienti fuiſſe obſtetricatam, ídque multorum ex ſententia: qua de re apud Lucianum feſtiuus extat dialogus. Alij hoc opus Palamaoni, alij Mercurio, alij Prometheo tribuunt, vt ait Scholiaſtes.

Ἀθαναία. Dor pro Ἀθηναία. Homero dicitur Ion. Ἀθηναίη. & abiecto ι. factáque craſi Ἀθηνᾶ communiter.

κορυφάν: Dor.pro κορυφὴν. Hinc autem quod dicitur è Iouis cerebro nata, Plutarchus eam κορυφαγενῆ vocauit. ἀνορούσαισα hoc eſt ἀνορμήσασα. à verbo poët. ἀνορούω. vide in Lexicis.

ἀλάλαξεν. Hoc eſt πολεμικὸν ἐβόησεν. vt interpretatur Triclinius. Nam verbum ἀλαλάζω deducitur ab ἀλαλα quod bellantes exclamant: vnde ἀλαλαγὴ *clamor bellicus hoſtium concurrentium*.

ὑπερμάκει βοᾷ. Dor pro comm. ὑπερμήκει βοῇ. Hoc autem clamore quem per ἀλαλάζειν, τοῦτ' ἐστι, ἀναβοᾶν, denotat, innuere voluit poëta bellicoſam fuiſſe Deam Palladem Mineruam.

οὐρανὸς δ'. Hyperbole, qua magnitudinem clamoris exaggerat. ἔφριξε. hoc eſt ἐφοβήθη. & γαῖα μάτηρ. Nimirum rerum omnium parens terra: quam & Deorum matrem finxerunt poëtæ, & Opem appellauêre, item Rheam.

παράφρασις.

Tunc autem quum Iupiter erat pariturus, Deus ille Hyperionis filius Sol, qui ſuo lumine homines illuſtrat, Rhodijs dilectis filijs mandauit, rem illam, ſcilicet Mineruę natiuitatem, diligenter obſeruarent, vt Deæ primi aram conderent: & ſacra facerent, quibus animum patris & puellæ armipotentis exhilararent: eûm futurum eſſet, vt qui hoc primi feciſſent, habitaturam apud ſe Deam retinerent.

στροφή. γ. κῶλ. ια.

τότε καὶ φαυσίμβροτος
δαίμων Ὑπεριονίδας
μέλλον ἔντειλεν φυλάξα-
σθαι χρέος παισὶν φίλοις,
ὡς ἂν θεᾷ πρῶτοι κτίσαιεν
βωμὸν ἐναργέα, καὶ
σεμνὰν θυσίαν θέμενοι
πατρί τε θυμὸν ἰάναιεν, κόρᾳ
τ' ἐγ-
χειβρέμῳ· ἐν δ' ἀρετὰν
ἔβαλεν, καὶ χάρματ' ἀνθρώ-
ποισι Προμαθέος αἰδώς.

μετάφρασις.

Tunc & illuminator mortaliũ Deus hyperionides, futuram mãdauit obſeruare neceſsitatẽ filijs charis, vt Deæ primi conderent aram conſpicuam, & venerãdo facto ſacrificio, patríq́ animũ oblectarẽt, puellaq́ haſta fremeuti. Virtutem autem iniecit, & gaudia hominibus, venerandus Prometheus.

Verùm vt venerandus Prometheus, conſilijs quidem virtutem & lætitiam animo immittit humano:

τότη. Præcognito Iouis partu Sol siue Apollo iubet Rhodios dilectos filios vt primi aram struant, & sacra faciant Mineruæ: quia futurum erat vt à quibus Minerua iusto sacrificio culta esset, ibi habitaret. Rhodij autem aram quidem extruxêre, sed ignem non attulêre. Ideò cum ignem attulissent Athenienses, apud illos habitare voluit. τότη. Nimirum ὅτε ὁ Ζεὺς ἔμελλεν τίκτειν.

φαυσίμβροτος. Epitheton Solis à φαύσις h.e. φῶς *lux*, & βροτὸς *mortalis*. q.d. φαύων φέρων τοῖς βροτοῖς. Vox φαῦσις deducitur à φαύω Aeolico inserto υ. pro φάω. τὸ φαίνω. hoc est λάμπω. Apud Homer. Hesiod. φαεσίμβροτος idem dicitur.

Ὑπεριονίδας. Dor. pro comm. Ὑπεριονίδης. Patronymicum nomen ab Ὑπερίων: de quo vide Theogon. Hesiodi. Fabulæ locum dedit, quod Hyperion quidam insignis Mathematicus, Solis & Lunæ, aliorúmque sydérum motus diligenter obseruauit, & præcepta suis de ijs reliquit: vnde Solis pater est dictus, & Sol ab eo Ὑπεριονίδης, ἀπὸ τοῦ ὑπὲρ ἰέναι.

μέλλον χρέος. Hoc est μέλλον πρᾶγμα, *rem futuram*, vt exponit Scholiastes. Nimirum τῆς Ἀθηνᾶς τὴν γένεσιν: & vt Triclinius πρᾶγμα ἐξ ἀνάγκης γενησόμενον, ἤγουν γένεσιν τῆς Ἀθηνᾶς. Vel vt idem dicit τὸ μέλλον χρέος διὰ τοῦτο λέγει, διότι ἀναγκαίως ἔμελλεν ἐκεῖ τὴν Θεὸν οἰκήσειν, ἐν οἷς ἂν πρώτοις θυσία γένηται. Hoc est *futuram necessitatem ob id dicit, quod erat necessariò futurum, vt apud eos habitaret Dea à quibus primùm facta essent sacra.*

παισὶν φίλοις. Dicit Scholiastes hos esse Ochimum & Cercaphum. In genere Rhodios intellige.

ὡς ἂν Θεᾷ. Iubet vt primi Mineruæ sacra faciant, ob causas iam dictas. Sed cùm Rhodij arcem conscendissent ignis obliti, contigit vt Athenienses primi sacrificarint: apud quos quondam habitauit Dea. Nihilominus honorauit Rhodios, qui ob id sine igne sua sacra peragunt: & quibus Iupiter animum quem ostenderant boni consulens, aureum imbrem effudit, nimirum diuitias immisit.

βωμὸν ἐναργέα. Hoc est περιφανῆ, καὶ τῇ κατασκευῇ πολυτελῆ τυγχάνοντα. σημαδ. Dor. pro comm. σημαίνω. De verbo ἰαίνω dixi antea.

κόρᾳ τ' ἐγχειβρέμῳ. Periphrasis Palladis, quam appellat hasta frementem, quia simul atque in lucem venit, armata quatiebat hastam. Vox ἐγχειβρέμος componitur ex ἔγχος *hasta*, & βρέμω *fremo*. Dici potest *armipotens*, & *armisona*, idque perpetuo epitheto. Nam vt Iliad. ε. legimus, πολεμήϊα ἔργα non Veneri, sed ταῦτα δ' Ἄρηϊ θοῷ καὶ Ἀθήνῃ πάντα μελήσει.

ἐν δ' ἀρεταὶ. Per tmesin pro ἐνέβαλεν. & ἀρεταὶ. Dor. pro ἀρετήν. Hoc est ἐπέβαλε δ' ἀρετὴν καὶ ἡδονὴν τοῖς ἀνθρώποις ἡ περὶ πράγματα προμήθεια. Porrò est gnome per antithesin qua prudentiam & obliuionem in iisdem Rhodijs opponit, sub notissimo Promethei nomine, etiam subintellecto Epimetheo. In hoc prudentes fuêre Rhodij, ac proinde Promethei, quòd præmoniti se accinxerunt ad sacra facienda Mineruæ: sed rursus in eo obliuiosi ac proinde Epimethei, post factum sapientes, quòd arcem conscenderunt non allato igni: adeò vt ab Atheniensibus fuerint occupati. Hoc etiam declarabit paraphrasis.

Περμαθίως αἰδώς. Dor. pro Περμηθίως. & hæc phrasis est qualis illa βίη Πειράμοιο, seu Ηρακλέος. vel aliorum id genus. & dicitur pro αἰδοῖος vel αἰδέσιμος προμηθεύς.

παράφρασις.

sed interdum accedit obliuionis improuisa nebula, quæ mentes hominum à recta rei gerendæ ratione auocat. Sic huius quidem rei præscientia, animos illorum studio Deæ lætos reddidit: sed obliuio effecit vt aliquid ad rem gerendam necessarium deesset. Etenim Rhodij, quum in arcem ascenderunt, sacra in templo ibi extructo facturi, ignem non habuerunt. Quo quanuis caruerunt in peragenda re sacra: nihilominus Iupiter & Minerua studium boni consulentes, ille adducta nube flaua, aureum imbrem effudit: hæc verò Dea cæsiis oculis artem omnem ipsis præbuit, & statuariam in primis:

ἀντιστροφὴ κώλ. ια.

ἐπὶ μὰν βαίνει τι καὶ
λάθας ἀτέκμαρτον νέφος,
καὶ παρέλκει πραγμάτων ὀρ-
θὰν ὁδὸν γ' ἔξω φρενῶν.
καί τοι γὰρ αἰθοίσας ἔχοντες
σπέρμ' ἀνέβαν φλογὸς οὔ.
πῦξαν δ' ἀπύροις ἱεροῖς,
ἄλσος ἐν ἀκροπόλει, κείνοισι μὲν
ξαν-
θὰν ἀγαγὼν νεφέλαν,
πολὺν ὗσε χρυσόν· αὐτὰ
δέ σφιν ὤπασε τέχναν

μετάφρασις.

sed superuenit quadam & obliuionis improuisa nubes, & auertit rerum rectam viam extra mentem. Etenim Rhodij *ascenderunt quanuis non habentes ardentis semen ignis. Verùm dum instruunt sacrificiis igni carentibus aram in arce: ille quidem flauam adducens nebulam multum pluit aurum. Ipsa autem ipsis præbuit vt in arte*

ἐπὶ μὰν βαίνει. Per tmesin pro ἐπιβαίνει. λάθας Dor. pro comm. λήθης. ἀτέκμαρτον hoc est ἀπροσδόκητον. q. d. ἀλλ' ἐνίοτε καὶ τοῖς προμήθειαν λαβοῦσι, λήθης ἐπιβαίνει νέφος ἀπροσδόκητον. Quod de Rhodijs intelligendum, qui à sole quidem præmoniti, vt Mineruæ sacra facerent, simul atque nata esset, id quidem meminerunt, sed, quod erat potissimum, ignis obliti sunt: sine quo, quanuis alioqui necessario, suo sacra peregerunt.

παρέλκει. Hoc est, *auellit*, vt apud Plutarch. in Themist. παρέλκειν ἀκόντισμα, *auellere telum*, legimus. Translatum igitur ab ijs quæ alicunde auelluntur. ὀρθὰν Dor. pro ὀρθὴν. & ὁδὸν pro μέθοδον.

αἰθοίσας. genit. fœm. Dor. pro comm. αἰθούσης, hoc est καυστικῆς. Est autem participij verbi αἴθω. ἀνέβαν. 3. pers. plur. Aor. 2. ἀνέβην. effertur poët. 3. pers. pro com. ἀνέβησαν. σπέρμα φλογὸς periphrasis ignis, vt apud Homerum σπέρμα φλογὸς σώζων. Hic οὐ vltimo loco ponitur, quod est construendum sic primum, οὐκ ἔχοντες σπέρμα φλογός.

πῦξαν. Neglecto augmento pro ἔπυξαν. Aor. 1. ἔπυξα verbi πύχω. hoc est, κατεσκεύασαν ἐν τῇ ἀκροπόλει ναὸν σὺν θυσίαις ἀπύροις.

κείνοισι μὲν. Iupiter accepta Rhodiorum pia voluntate, remuneratione illos dignatur: & quia est δωτὴρ ἐάων, imbrem aureum ipsis pluit, hoc est, opes immittit. Præterea Pallas Minerua idem erga se studium boni consulens eis artes, ac in primis Statuariam communicauit. Hic κείνοισι poët. pro ἐκείνοις, & ξανθὰν νεφέλαν. Dor. pro ξανθὴν νεφέλην. & ἀγαγὼν Part. Aor. 2. ἤγαγον per reduplicationem Atticam pro ἦγον, quæ & in modis obseruatur. Item αὐτὰ. Dor. pro αὐτή. Nimirum Minerua, & τέχναν. Dor. pro τέχνην.

παράφρασις.

in qua manibus industriis optimè exercenda sic excelluerunt, vt mortales omnes superarint. Eorum autem artificum præstantia cernebatur in operibus eximijs, quæ passim in compitis vrbis extabant, tam scitè elaborata, vt viuis & gradientibus similia viderentur. Atque hinc Rhodijs obtigit ingens gloria: quibus ad hanc artem natura bene comparatis, accessit institutionis à Minerua acceptæ complementum Et certè perfectiora edit opera, quisquis ingenij dexteritatem arte expoliuit. Siquidem qui præceptis ingenium excoluit, maiorē solertiam doli expertem adipiscitur. Cæterùm veteres poëtarum fabulæ ferūt, Rhodum insulam, quum Iupiter, aliíque Dij terram partiebantur, nondum in mari alto manifestam extitisse: sed in salsas profunditates immersam latuisse.

ἐπῳδ. κῶλ. ιγ.

πᾶσαν ἐπιχθονίων
γλαυκῶπις, ἀριστοπόνοις χερσὶ
κρατεῖν,
ἔργα δὲ ζωοῖσιν ἑρπόν-
τεσσί θ' ὁμοῖα κέλευθοι
φέρον. ἦν δὲ κλέος
βαθύ. δαέντι δὲ καὶ σοφία
μείζων ἄδολος τελέθει.
φαντὶ δ' ἀνθρώπων παλαιαὶ
ῥήσιες, οὔπω ὅτε
χθόνα δατέοντο Ζεύς τε, καὶ
ἀθάνατοι
φανερὰν ἐν πελάγει
Ῥόδον ἔμμεν ποντίῳ·
ἁλμυροῖς δ' ἐν βένθεσιν νᾶσον
κεκρύφθαι.

μετάφρασις.

omni terrestres homines. *cæsiis oculis Dea, manibus optimè laborantibus superarent. Opera autem mortalibus gradientibus similia via* vrbis *ferebant. Erat autem gloria ingens. Edocto autem & sapientia maior expers doli est. Narrant autem hominum prisci sermones nondum quando terram partiebatur Iupiter & immortales, manifestam in profundo maris Rhodum fuiße, sed salsis in profunditatibus insulam occultatam fuiße.*

πᾶσαν. Minerua, hoc est *φρόνησις*, Ingenium ipsis hoc dedit, vt in omni arte superarent alios homines qui in terris degunt: præsertim verò laudat ipsos à Statuaria.

ἀριστοπόνοις. Hoc est *ἄριστα ἔργα διαπονούσαις.* Est etiam epitheton apis apud Phocylidem.

ἔργα δὲ. Exponit quomodo manus Rhodiorum ita fuerint industriæ. Nimirum quia in Statuaria sic excelluêre vt imagines quasi viuæ apparerent. Dicit autem Scholiastes, Rhodios huius artis fuisse inuentores: & Aristarchum affirmare, Pindarum hæc à Dædalo ad Rhodios artifices transferre, qui talia fingebant opera. Polemonem etiam referre, apud Chios quidem vinctum fuisse Bacchum: & apud Erythreos Dianæ simulachrum: vnde fama increbruit, statuas non stare in loco, sed sæpius ambulare.

ζωοῖσιν. Dat. plur. poët. pro *ζωοῖς*, *ἑρπόντεσσιν.* Dat. Ion. & poët. pro *ἕρπουσι* à partic. *ἕρπων*, verbi *ἕρπω. κέλευθοι*, hoc est *ἄμφοδα, compita*, in quibus positæ erant statuæ multæ. Dicit Plin. c.7. l.34. suis temporibus tria signorum millia Rhodi fuisse.

κλέος βαθὺ, hoc est *μέγα.* Inter cæteros Rhodiorum artifices Protogenes fuit celeberrimus, ob quem Rhodum Demetrius non incendit, ita vt dum

dum eius picturæ parceret, eum victoriæ fugerit occasio. author Plin. l. 34.c.10. Nuncupantur inter eximios sculptores, Agesander, Polydorus, & Athenodorus Rhodij.

δαέντι. Rectè etiam in genitiuo diceretur δαέντος à δαεὶς partic. Aor. 2. ἐδάην verbi δάω. Hæc autem gnome sic declaranda, τῷ δὲ μαθόντι εὐφυῆ ὑπάρχει σοφία μείζων καὶ ἁπλῆ. Sic Rhodij natura ad Statuariam comparati, addita Mineruæ institutione, proinde coniunctis natura & arte, præstantissimi artifices euaserunt. De arte & natura vide quæ annotauimus Od. 2. stroph. 5.

ἄδολος expono ἁπλῆ *simplex, ingenua, sine dolo.* τελέθει. 3. pers. à verbo τελέθω poëtico pro comm. εἰμὶ.

Φαντὶ. Dor. pro φασὶ 3. pers. plur. à verbo φημὶ. Hic fabulam illam exponit de origine Rhodi, quomodo in sortem Apollini cesserit.

παλαιαὶ ῥήσιες. Hoc est παλαιοὶ λόγοι ποιητῶν. Nam teste Scholiaste, cùm nondum extarent scriptores historiarum, poëtæ acceptis ijs quæ in vrbibus facta erant, idque à senioribus quibus innotuerant omnia per longinquitatem temporis, historias versibus mandabant.

δατέοντο. Neglecto augmento pro ἐδατέοντο 3. pers. imperfect. plur. à verbo δατέομαι, *diuido, partior*, μερίζω, διανέμω. A poëtis vsurpatur vt in Theogo. Hesiodi, ἀποφθιμένου δὲ διὰ κτῆσιν δατέονται. Vide magn. Etymol.

πελάγει. De voce πέλαγος Dicam obiter Etymologon petere etymon hinc quasi deducatur à πέλε τῆς γῆς. vt sit πέλαγος quasi πήλαγος. Est enim altum, maris pars remotior à terra, vnde etiam πέλαγος dictum putant μὴ πέλας τῆς γῆς ὄν. Hinc πέλαγος τῆς θαλάσσης *profundum maris*: quale nempe est in medio. Sed petendum putem etymon ab Hebraico verbo *pilleg* diuisit. vnde *peleg* riuus.

παράφρασις.

Sed cùm Sol abesset interim dum altero in Hemisphærio curriculum absoluebat, nullus Deorum meminit illi relinquendam esse sortem: Deúmque illum qui suis radijs omnia repurgat & illustrat, regionis exortem prætermiserunt. Quod cùm Ioui in memoriam reuocasset, Iupiter sortitionem iterare statuebat. Sed Sol non passus est: quia dixit se videre in cano mari è fundo sese attollentem terram, quæ multis hominibus alendis esset idonea, & iucunda pecudibus pabula procreare posset.

στροφὴ δ. κῶλ. ια.

ἀπόντος δ' οὔτις ἔν-
δειξεν λάχος ἀελίου.
καὶ ῥά μιν χώρας ἀκλά-
ρω-
τον λίπον ἁγνὸν Θεόν.
μνασθέντι δὲ, Ζεὺς ἄμπαλον
μέλ-
λεν θέμεν. ἀλλά μιν οὐκ
εἴασεν· ἐπεὶ πολιᾶς
εἶπέ τιν' αὐτὸς ὁρᾶν ἔνδον
θαλάσσας
αὐξομέναν πεδόθεν
πολύβοσκον γαῖαν ἀνθρώ-
ποισι, καὶ εὔφρονα μήλοις.

μετάφρασις.

Absentis autem nemo indicauit sortem Solis: atque illum regionis exortem reliquerunt castum Deum. Recordato autem Iupiter resortitionem erat facturus: sed ipsi non permisit: quoniam cano dixit aliquam se videre in mari crescentem è fundo maris terram multialentricem hominibus, & suauem pecudibus.

ἀπόντος. Absente Sole videlicet, cùm sub terra esset, aliud Hemisphærium illustrans, suúmque curriculum emetiens.

ἐπεὶ. Hoc est ὅτι δὴ εἰς scilicet τῶν Θεῶν. & ἔνδειξεν pro ἐνέδειξεν, hoc est ὑπέμνησε videlicet τὸν Δία Iouem, ὥστε αὐτῷ τὴν μερίδα φυλαχθῆναι. vt ipsi sors seruaretur.

ἀελίῳ. Dor. pro comm. poët. ἠελίῳ. ab ἠέλιος pro ἥλιος.

κῆ ῥά μιν. Hoc est, καὶ ἄμοιρον γέρως κατέλιπον αὐτ. Hic ἀκλάρωτον pro ἀκλήρωτον ex α. priuat. & κληρωτὸς sorte factus. λίποντο. neglecto augmento pro ἐλίποντο. Aor. 2. med. verbi λείπω.

ἁγνὸν Θεὸν. Castum Deum, appellat Solem ab effectu, quòd possit suis radijs purum reddere, non quòd per se sit purus, inquit Schol. & Triclinius.

μνασθέντι. Dor. pro μνησθέντι. nempe τῷ ἡλίῳ. & simplex pro composito ἀναμνησθέντι. Hoc est εἰς ἀνάμνησιν ἐλθόντι.

ἄμπαλον. Vox ἄμπαλος est poëtica, per syncopen pro ἀνάπαλος ex ἀνὰ, quæ particula in compositione significat iterationem, & πάλος, hoc est, κλῆρος, vel κλήρωσις sors, sortitio: & ἀνάπαλος proinde sumitur pro communi ἀνακλήρωσις repetita sortitio. μέλλεν neglecto augmento pro ἔμελλεν. & θέμεν Ion. & Dor. pro θεῖναι. Iouem autem hic vt æquitatis regulam proponit: qui alium sua sorte nolit fraudari.

ἀλλ' ὁ. Nimirum ὁ ἥλιος τὸν Δία. Non permisit Sol Ioui vt sortitionem iteraret: ratio sequitur, quia vidit terram aquis obrutam, quæ si emergeret, alendis hominibus multis, & pecudibus esset idonea.

πολιᾶς. De hoc maris epitheto, vide quæ annotauimus in πολιᾶς ἁλὸς, antistr. 3. Od. 1. θαλάσσας Dor. pro θαλάσσης & αὐξομέναν. Dor. pro αὐξομένην: deinde πεδόθεν. Hoc est ἀπὸ τοῦ πέδου, nimirum τοῦ πυθμένος.

πολύβοσκον. Vox poëtica πολύβοσκος hoc est πολλοὺς βόσκων seu τρέφων: pro qua etiam dicunt πολυβότειρα. Aliud attributum huic solo εὔφρονα μάλοις hoc est ἡδεῖαν πᾶσι ζώοις ἀλόγοις. Dor. μάλοις pro comm. μήλοις.

παράφρασις.

Tum protinus exegit à Lachesi, aureo reticulo insigni, vt porrecta manu per Stygiam paludem, maximum & sanctissimum Deorum iuramentum iuraret nec falleret, sed cum Ioue annueret, insulã illam quum è mari emersisset, & in lucem prodiisset, sibi pro præmio in sortem obuẽturã. Hæc autem petitio optatum euentum est sortita. Vtq; vera loquebatur Sol quũ dicebat se in mari profundo videre terram, sese ad emergendum attollentem: sic eã postulatã impetrauit. Atq; emersit quidẽ è mari humido insula.

αἰπερ. κώλ. ια.

ἐκέλευσεν δ' αὐτίκα
χρυσάμπυκα μὲν Λάχεσιν
χεῖρας ἀντεῖναι· Θεῶν δ' ὅρκον μέγαν μὴ παρφάμεν·
ἀλλὰ Κρόνου σὺν παιδὶ νεῦσαι,
φαεινὸν ἐς αἰθέρα μιν
πεμφθεῖσαν, ἑᾷ κεφαλᾷ
ἐξοπίσω γέρας ἔσσεσθαι. τελευτα-
σαν δ' λόγων κορυφαὶ,
ἐν ἀλαθείᾳ πετοῖσαι.
βλάστε μὲν ἐξ ἁλὸς ὑγρᾶς

μετάφρασις.

Iussit igitur statim aureo redimitam reticulo Lachesin manus porrigere, Deorumq; iusiurandũ magnũ nõ fallere: sed cũ Saturni filio annuere, lucidũ in aethera ipsam emissã, suo capiti in posterũ præmiũ fore. Perfecta autem fuerũt verborũ capita in veritate cadẽtia. Emersit enim e.x mari humido

κέλευσε. Apollo, siue Sol pro sua portione Rhodum petit, à Ioue & Lachesi ad magnum iuramentum adactis. Statim autem impetrata petitione, insula è mari emergit. Rectè autem Λάχεσιν proponit, quia de sorte περὶ τοῦ λάχους hoc est τοῦ κλήρου est sermo. Illa enim Dea dicitur ἀπὸ τοῦ λαγχάνειν. Appellat illam χρυσάμπυκα hoc est τιμίαν: decus enim addit ornamentum. De hac voce antea diximus.

χεῖρας ἀντεῖναι pro ἀνατεῖναι. A verbo ἀνατείνω. *porrigo*. Moris autem etiam olim fuit iurantibus manus attollere & porrigere: sumptum & translatum illud à foro iudiciali. Nam ibi quū quis legem aut decretum pro reipubl. faciebat, si bonum & conducibile videretur præfectis, illud extensa manu confirmabant.

Θεῶν δ' ὅρκον. Deorum iuramentum est quod fit per Stygiam paludem inferorum, per quam peierare non licebat: vnde Odyss. 5.

συγύδωρ, ὅς τε μέγιστος

Ορκος, δεινότατός τε πέλει μακάρεσσι Θεοῖσι.

Qui autem peierassent, per quoddam tempus à Deorum epulis abstinebant, vt refert Hesiod. in Theog.

μὴ παρφάμεν. Hoc est μὴ παραλογίζεσθαι, ἀπατῆσαι, παραπεῖσαι. Est autem infinit. Aeol. & Dor. formatus à comm. παραφάναι à verbo παράφημι. *decipio*. pro παρφάναι sæpius vsurpatur παρφάσθαι. vt apud Homer. μνηστῆρας μαλακοῖς ἐπέεσσι παρφάσθαι.

ἀλλά. Sic expone, ἀλλὰ σὺν Διὶ κατανεῦσαι ἀναδοθεῖσαν εἰς ἀέρα λαμπρὰν, ἔσεσθαι γέρας αὐτῷ ἐς τὸ ἔπειτα. Cæterùm φαεινὸν dicit poët. pro φαεινὸν dempto ι. & hoc fit à φαείνω, quod à φαίνω. ἐᾷ κεφαλᾷ Dor. pro ἐῇ κεφαλῇ hoc est αὐτῷ. ἑὸς Ion. & poët. proὅς.

τελεύταθεν. Dor. & neglecto augmento pro ἐτελεύτησαν. hoc est ἐτελειώθησαν. αἱ κορυφαὶ hoc est τὰ τέλη seu ἀποκαταστάσεις τῶν λόγων, seu etiam τὰ κεφάλαια *capita*. Durior autem est metaphora quum αἱ κορυφαὶ λόγων appellantur petitiones vel postulata.

ἐν ἀλαθείᾳ πετοῖσαι. Dor. pro comm. ἐν ἀληθείᾳ πεσοῦσαι hoc est ἀποβᾶσαι.

βλάστε δέ. hoc est ἀνέδυ. Narratio eorum quæ sequuta sunt petitionem. Dicitur autem βλάστε. Neglecto augmento pro ἔβλαστε 3. pers. Aor. 2. ἔβλαστον verbi βλαστέω inusitati pro βλαστάνω vsitato, & à βλαστέω sua tempora mutuante.

παράφρασις.	ἐπῳδ. κῶλ. ιγ.	μετάφρασις.
Quam obtinet genitalis ille radiorum ardentium pater, & equorum ignem spirantium rector. vbi olim compressa Rhodo Nympha septem genuit liberos nempe Cercaphum, Actim, Ma-	νᾶσος· ἔχει τέ μιν ὀξειᾶν ὁ γενέθλιος ἀκτίνων πατήρ, πῦρ πνεόντων ἀρχὸς ἵππων. ἔνθα Ῥόδῳ ποτὲ μιχθεὶς τέκεν ἑπτὰ, σοφώ-	insula[illegible] ineratq; eam acutorum generator radiorum pater, ignem spirantium dux equorum. Vbi Rhodo Nymphæ aliquando mixtus genuit

careum, Tenagem, Triopem, Phaëthōtem, & Ochimū, qui priscorum virorum tempore magno valuerunt ingenij acumine & solertia, & sapientissimi fuerunt. Quorum vnus, videlicet Cercaphus ex Cydippe Ochimi filia genuit natu maximum Ialysum, deinde Camirum, tertiò Lindū, qui patria terra in tres partes diuisa, separatim ac priuatim vrbes suas incoluerunt: eásque sedes singuli à sese denominarunt.

-τατα νοήματ' ἐπὶ προτέρων
ἀνδρῶν παραδεξαμένους,
παῖδας. ὧν εἷς μὲν Κάμειρον,
πρεσβύτατόν τε Ἰά-
λυσον ἔτεκεν, Λίνδον τ'. ἀπά-
τερθε δ' ἔχον,
διὰ γαῖαν τρίχα δασ-
σάμενοι, πατρωΐαν
ἀστέων μοῖραν. κέκληνται δέ
σφιν ἕδραι.

septem liberos qui sapiētissimas cogitationes tēpore antiquorum virorū acceperūt. Quorum vnus quidem Camirum, & maximum natu Ialysum genuit, Lindūq́; separatim autem habitabant, terrā trifariam dispartiti, paternam vrbium sortem.
Vocata sunt autem ab illis sedes.

ἔχει τε. Hoc est, ἔχει δὲ αὐτὴν ὁ γενέθλιος ἀκτίνων χρυσικῶν πατήρ. Hæc est declaratio euentus petitionis. Petitam in sortem suam Apollo obtinet Rhodum, sicuti iuratum fuerat. Addit poëta elegantem Solis περιγραφὴν, quum *genethliū* vocat, quem M. Cato *genitiuum Apollinem*: quia generationi & vitæ fauet animantium: vnde à Philosopho dictum *Sol et homo faciunt hominem.* Et fuit cultus apud Delios *Apollo genitor*, ad cuius aram nullum animal cædebatur, solùm prece solenni eum venerabantur.

ὀξειᾶν. Dor. genit. pro comm. ὀξειῶν. hoc est πυρωτικῶν, inquit, Schol. τὴν γὰρ ὀξύτητα καὶ ἐπὶ πυρώσεως λέγομεν. Triclinius exponit χρυσικῶν vel ταχειῶν.

πῦρ πνεόντων. Quia Sol fons est caloris, ideo eius equos ignem spirare fingit: & more poëtico equos ei adscribit, quos apud Ouid. 2. Metam. quatuor legas.

Interea volucres, Pyrois, Eous, & Aethon
Solis equi, quartusq́; Phlegon, hinnitibus auras
Flammiferis implent.

vno vocabulo dici potuisset πυρπνόων.

ἔνθα Ῥόδῳ. Refert quæ sequuta sunt postquam impetrata est insula. Rhodum nympham insulæ cognominem compressit, & ex ea septem filios suscepit, qui sunt hi: Cercaphus, Actis, Macareus, Tenages, Triopes, Phaëthon secundus, & Ochimus.

σοφώτατα νοήματα hoc est σοφωτάτους: quæ posteritatis est commendatio petita à solertia, rerúmque inuentione. Hæc autem σοφώτατα νοήματα dicit παραδεξαμένους accepisse ἐπὶ τῶν προτέρων ἀνδρῶν, hoc est ἐπὶ τῶν ὑπαρχόντων ἐν ἐκείνοις χρόνοις ἀνθρώπων. Id est, *qui sapientissimas inuentiones excogitarunt, temporibus illis quibus priores homines existebant.*

ὧν. Nimirum ex quibus Solis filijs vnus, Camirum, Ialysum, & Lindum genuit: quare hi tres non υἱοὶ, sed υἱωνοὶ fuerunt Solis. Vnus autem hic ex illis septem, triuū horum pater fuit Cercaphus, qui eos ex Cydippe Ochimi filia suscepit.

διὰ γαῖαν. per tmesin pro διαδασσάμενοι à διαδάζομαι. geminatur autem σ.

metri causa in hoc Aor.1.med.particip. τρίχα, hoc est, εἰς τρία μέρη. & singuli suam à se partem denominarunt. Vide locum citatum Il.2.

ἀπάτερθε. hoc est χωρὶς, seu ἰδίᾳ. κέκληνται. Hoc est ἐπωνομάσθησαν. & ἕδραι. Hoc est πόλεις in quibus sedes suas posuerant.

παράφρασις.

Illa in insula Tlepolemo Tirynthiorum & Argiuorum regi constituuntur diuini honores, qui sint tanquam iucunda sedatio miserandæ calamitatis, quam vagis erroribus à patria exulando expertus erat. Etenim ei tanquam Deo, relatis ex Troia eius ossibus, templum condiderunt, sacrificia nidorosa magno apparatu peragenda instituerunt, & certamina dedicarunt: in quibus victor Diagoras alba populo bis est coronatus, præter quàm quòd inclytis in Isthmijs quater prosperè rē gessit: Nemeis quoque bis vna serie est potitus, & in aspetæ ac petricosæ Atticæ certaminibus excelluit.

στροφὴ ε: κῶλ. ια.

τόθι λύτρον συμφορᾶς
οἰκτρᾶς γλυκὺ Τλαπολέμῳ
ἵσταται Τιρυνθίων ἀρ-
χαγέτᾳ, ὥσπερ θεῷ,
μάλων τε κνισσάεσσα πομ-
πὰ,
καὶ κρίσις ἀμφ' ἀέθλοις.
τῶν ἄνθεσι Διαγόρας
ἐστεφανώσατο δίς. κλεινᾷ τ' ἐν
Ἰσθμῷ
τετράκις εὐτυχέων.
Νεμέᾳ τ' ἄλλαν ἐπ' ἄλλᾳ.
καὶ κρανααῖς ἐν Ἀθάναις.

μετάφρασις.

Ibi liberatio calamitatis miserandæ iucunda Tlepolemo constituitur Tirynthiorum duci, tanquam Deo, ouiúmque nidore plena pompa, & de certaminibus iudicium, quorum floribus Diagoras fuit bis coronatus, inclytáque in Isthmo quater prospera vtens fortuna: Nemeáque aliam coronam *super aliam & asperis in Athenis.*

τόθι hoc est αὐτόθι, ἐκεῖ, nimirum in illa Insula Rhodo. Est autem regressio ad Tlepolemum, vnde digressus erat, quem à Rhodijs post mortem honorificè cultum dicit, institutis ipsi diuinis honoribus, quia dicata sunt sacra, & ludi publici.

λύτρον. Hoc sume pro λυτήριον: vt Schol. Vel vt Triclinius pro παῦλα, ἐλευθερία. Nam honores illi Tlepolemo exhibiti, erant veluti remedium quo exilij malo soluebatur: ac veluti finis & sedatio laborum in exilio exantlatorum. Alioqui λύτρον est redemptionis præmium quod pro captiuis soluitur.

συμφορᾶς. Hoc est πλάνης ἧς ἐπλανήθη *erroris quo vagatus est*, donec ad hanc Insulam venisset, vbi posuit pedem, & vixit.

γλυκύ. Dulcem hanc laborum sedationē vocat, quia nihil est iucundius quàm quum πένθος πιτνεῖ βαρὺ κρεσσόνων πρὸς ἀγαθῶν. Vtor autem verbis Pindari, quæ extant strophe 2.Od.2.Olymp.

Τιρυνθίων ἀρχαγέτᾳ. Hoc est vt Schol. interpret. Ἀργείων ἡγεμόνι. Nam Tirynthi & Argis regnauit. Est autem dati. Dor. pro ἀρχηγέτῃ.

μάλων. Dor. pro μήλων. Quanquam autem μῆλον propriè significat ouem: hîc tamen pro pecude quauis sumitur, quæ mactari & sacrificari soleat, κνισσάεσσα πομπὰ dicitur ἑορτὴ κνίσσης μετέχουσα. Ἑορτὴ autem vocatur hic πομπὰ quia sacrificium in ludis magno celebratur apparatu.

καὶ κρίσις. Hoc est κρίσις ἐπ' ἀγῶνι. Intelligit autem Tlepolemia. Nam militantibus aduersus Troiam Græcis, eò cum Rhodijs profectus est Tlepolemus. Cuius ossa, cùm ibi mortuus esset, Rhodum retulerunt: eíque tanquam eius conditori templum condiderunt, & celebritatem anniuersariam, nimirum Tlepolemios ludos instituerunt, in quibus corona ex populo alba in præmiũ dabatur.

τῶν. Hoc est ὧν τινων Τληπολεμίων ἀγώνων αἴσθοι δὶς ἐστεφανώθη. Annotat autẽ Schol. Pindarum encomij gratia ludos Soii sacros ad Tlepolemum transferre, qui celebrabantur à pueris virísque vigesimo quarto die mensis Gorpiæi, hoc est Septembris. Cæterùm hîc obseruanda ἐπάνοδος ad laudes Diagoræ sumptas à varijs variorum certaminum victorijs, Tlepolemiorum, Isthmiorum, Nemeorum, & Atticorum.

νεμέᾳ τε. Hoc est ἐν νεμέᾳ νίκην ἄλλην ἐπ' ἄλλῃ ἔσχεν. Nimirum bis vicit, non ex interuallo, sed reportata prima victoria, proximè etiam sequenti certamine coronam est adeptus.

καὶ κρανααῖς ἐν Ἀθάναις. Per synecdochen Athenas pro tota Attica sume, vt sit pro ἐν πετρώδει, καὶ καταξήρῳ Ἀττικῇ. Vbi celebrabantur Panathenęa, Heraclea, Eleusinia, & Panellenia: quæ omnia fortè vicit Diagoras, siquidem nihil Pindarus certi determinat.

παράφρασις.

Ipsum quoque victorem nouit scutum illud æreum quod pro Iunoniorum victoria accepit. Nouerunt etiam Lycea quæ in Arcadia, Iolæa & Herculea quæ Thebis, legitimáque Bœotiorum certamina: & Aeacea quæ in Aegina, & Theoxenia quę in Pellena deuicit. Eiusdémque omnium frequentissimè apud Megarẽses, lapideis columnis ob crebras victorias est insculptum nomen. Cæterùm ô Iupiter pater qui in summo Atabyrij mõtis Rhodij vertice, erecta tibi statua dominaris, meo carmini encomiastico honorem confer, illique viro qui victoriam Olympicam est adeptus,

ἀντιστρ. κῶλ. ια.

ὅ, τ' ἐν Ἄργει χαλκὸς, ἔ-
γνω μιν, τά τ' ἐν Ἀρκαδίᾳ
ἔργα καὶ Θήβαις, ἀγῶνές
τ' ἔννομοι Βοιωτοί.
Αἴγινα, Πελλάνα τε νικῶν-
θ' ἑξάκις. ἐν Μεγάροι-
σί τ' οὐχ ἕτερον λιθίνα
ψᾶφος ἔχει λόγον. ἀλλ' ὦ Ζεῦ πά-
τερ νώ-
τοισιν Ἀταβυρίου
μεδέων, τίμα μὲν ὕμνου
τεθμὸν, Ὀλυμπιονίκαν

μετάφρασις.

Et quod datur Argis æs nouit eum, Arcadiaque opera & Thebarum, certaminàque legitima Bœotia, Aegina, Pellenéque vincentem sexies: & apud Megara non aliud lapideus nomen habet calculus. Sed ô Iupiter pater, cacumini Atabyrij dominans, honora hymni legem, Olympiorúmque victorem.

ὅ, τ' ἐν Ἄργει. Aliarum victoriarum συναθροισμός: Argis æs ipsum nouit, hoc est ἐν ἑκατομβαίῳ ἀγῶνι ἀσπὶς χαλκῆ αὐτῷ δίδοται. Argis celebritas erat Iunonis. Hæc sacra Iunonia, vel Hecatombæa vocabantur: quòd centum boues Deæ immolarentur. Præmium erat scutum æreum, & myrthea corona. Hæc insti-

tuit Archinus, in quibus lex erat vt immolati boues per frusta ciuibus omnibus distribuerentur.

τά τ' ἐν Ἀρκαδίᾳ. In Arcadia erant Lycæa, Coria, Alcæa, præcipua tamen Lycæa à Lycaone instituta, in Lycæi Iouis honorem, vbi ærea arma erant victoriæ præmium. ἔργα autem iunge cum ἔγνω μιν. & sume pro ludis.

καὶ Θῆβαι. Thebis celebrabantur Iolæa, & Herculea: præmium erant æreus tripus.

Βοιώτιοι. Plurali numero loquitur, quia complures erant ludi in Bœotia, in quibus vicit Diagoras. Erant in Oropo Amphiarai, in Lebadea Trophonij, in Platæis Eleutherij, in Thespijs Erotidij.

Αἴγινα. In Aegina Insula, Aeacea Aeaco sacra celebrabantur. In Pellena Theoxenia, vel Hermæa: erátque præmium chlæna.

ἐν Μεγάροισι. In Megaris omnium frequentissimè vicit Diagoras: argumento est, quod nullius nomen frequentiùs reperitur columnis adscriptum quàm Diagoræ. Moris enim erat victorum nomina columnis insculpere.

λιθίνα ψᾶφος. Dor. pro comm. λιθίνη ψῆφος: & τὴν στήλην his verbis intelligit, cui victoris nomen ex iudicum suffragijs incidebatur. ἕτερον λόγον hoc est ἕτερον ὄνομα. Vndecim autem colliguntur hîc victoriæ.

ἀλλ' ὦ Ζεῦ. Epilogus continens εὐχήν. Quod frequenter in suis Odis facit author. Iouem autem *patrem* appellat a beneuolentia erga viuentia: & à dignitate: nam dicitur, *diuum pater, atque hominum rex.* Tribuit ipsi dominium νώτοισιν, in iuga Atabyrij, qui mons est Rhodi, à quo Iupiter qui illic colitur, dictus est Atabyrius, authore Stephano. Est & Siciliæ Atabyrion, vt tradit Timæus in Scholijs. In illo autem Rhodio Atabyrio dicit Scholiastes, esse boues æneas, quæ siquid absurdi fiat statim mugiant.

τίμα. Propositio epilogi, vt placidè admittat hoc carmen, & Diagoræ Olympionici curam gerat. ὕμνου τεθμὸν appellat ipsum hymnum, quo pro more & legitimè laudat egregium virum.

παράφρασις.	ἐπῳδ. κῶλ. ιγ.	μετάφρασις.
& virtutis laudem ex pugilatu nactus. Da etiam eidem Diagoræ, vt cùm ciues, tum exteri reuereantur ipsum, siquidem ab iniuria declinans, rectum iustitiæ tramitem calcat & insistit. Túque anime mi, qui compertum habes, quàm præclaris monitis rectæ proborum eius maiorum mentes, ipsum ad virtutis auitæ imitationem incitarint, ne reticeas Diagoram nobile	ἄνδρα τε, πὺξ ἀρετὰν εὑρόντα. δίδοι τέ οἱ αἰδοίαν χά- ριν καὶ ποτ' ἀστῶν, καὶ ποτὶ ξεί- νων. ἐπεὶ ὕβριος ἐχθρὰν ὁδὸν εὐθυπορεῖ. σάφα δαεὶς ἅτε οἱ πατέ- ρων ὀρθαὶ φρένες ἐξ ἀγαθῶν ἔχραον, μὴ κρύπτε κοι- νὸν σπέρμ' ἀπὸ Καλλιά-	*virum, pugilatu virtutem nactum: dáque ei venerandam gratiam, à ciuibus, & ab hospitibus: quia iniuriæ inimicam viam rectà incedit. Certò sciens, & quæ ei patrum iusta mentes proborum vaticinabantur, ne occultes notum passim genus à Callianacte,*

notúmque omnibus genus ducere à Callianacte, & ab Eratidis qui decus à Gratijs acceperunt. Cæterùm etiam in vrbe Rhodiorum festa conuiuia ad voluptatem & recreationem celebrantur: verùm vna eadémque diei hora, breuíque tẽpore, rerum status & cõditio subinde mutatur, ita vt quod incommodum modò accidit, mox in melius verti possit, & contrà.

γακτος, Ἐρατιδᾶν τοι σὺν χαρίτεσσιν. ἔχει θαλίας, καὶ πόλις· ἐν δὲ μιᾷ μοίρᾳ χρόνου ἄλλοτ᾽ ἀλλοῖαι διαιθύσσοισιν αὖραι.

Eratidarum cum gratijs. Habet & ipsa vrbs festa conuiuia. In vna autem parte temporis aliàs aliæ ingruunt auræ.

ἄνδρα τε. Causa cur petat à Ioue vt Diagoram honore prosequatur: quia pugilatu in Olympijs præualuit, ἀρεταὶ Dor. pro comm. ἀρετήν.

δίδοι τε. Hoc est δίδου αὐτῷ χάριτος αἰδοίμου τυχεῖν, καὶ παρὰ τῶν πολιτῶν, καὶ παρὰ τῶν ξένων. De voce δίδοι vide Od. 1. Epod. 3. in hæc πρᾶξιν φίλαν δίδοι. Porrò alterum est petitionis caput: nimirum vt tum ciuibus suis tum exteris sit gratus & acceptus, eorúmque beneuolentia potiatur. ποτὶ Dor. pro πρὸς.

ἐπεὶ ὕβριος. Causa cur debeat petitionem concedere. Quia Diagoras iustitiæ rectum iter ingreditur: hoc est, rectus & iustus est. Etenim hæc iustitiæ descriptio petitur à contrario, quum dicit *viam iniuriæ contrariam rectà tenet*. Estque εὐθυπορεῖν ὁδὸν, τὸ, κατ᾽ εὐθεῖαν πορεύεσθαι.

σάφα δαείς. Triclinius hæc quoque ad Iouem dici putat. Sed Scholiastes & cum eo Leonicerus & Aretius apostrophen poëtæ ad se ipsum hîc agnoscunt. q.d. σαφῶς γνοὺς ἅτινα αὐτῷ, αἱ τῶν ἀγαθῶν αὐτοῦ πατέρων ὀρθαὶ φρένες ἐξεχρησμῴδουν καὶ παρῄνουν, μὴ ἔα κρύβειν τὸ διάδηλον καὶ ἔνδοξον γένος ἀπὸ τοῦ Καλλιάνακτος, ἅμα ταῖς τῶν Ἐρατιδῶν χάρισι. Quòd si est apostrophe Pindari ad se ipsum, distinguenda est sententia posito puncto antè σάφα & antè μὴ κρύπτε, cõmate. Porrò hic notanda laus Diagoræ à maioribus, qui vt pij & sancti erant, piè sanctéque Diagoram monebant, vt virtutis viam rectam calcaret.

Καλλιάνακτος. Callianax & Eratidæ fuerunt ex maioribus Diagoræ. Atque ab Eratida Diagoræ progenitore eiusdem nominis tribus Rhodi est. Est autem genit. Dor. pro Ἐρατιδῶν. & χαρίτεσσιν Ion. & poët. dat. pro χάρισιν. Per Gratias autem intelligit vel beneficentiam, vel quamuis aliam virtutem à Gratijs acceptam: cùm ab ijs omnia τερπνὰ καὶ γλυκέα procedant: εἰ σοφὸς vt 14. Od. huius libri loquitur poëta.

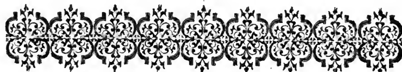
ἔχει θαλίας. Celebrat strictim Rhodiorum conuiuia, illa quidem festa totíque ciuitati communia, ad recreationem instituta: sed quæ ita se habeant, vt aliqua molestia, propter variam rerum mutabilitatem perturbentur, siquidem vna hora, aliæ aliàs auræ in diuersum spirant. Admonet autem Scholiastes, hęc dici, quasi quiddam subtriste, calamitosúmque Diagoræ lætitiæ interuenerit. Qua sententia victorem consolatur, vt quamuis nunc aduersi quidpiam sit expertus, meliora tamen postea fore speret, siquidem non solùm ἄλλοτε μητρυιὰ πέλει ἡμέρη, ἄλλοτε μήτηρ: sed etiam, ἐν μιᾷ μοίρᾳ χρόνου, ἄλλοτ᾽ ἀλλοῖαι διαιθύσσοισιν αὖραι. De hac gnome vide 2. antistroph. Od. 2. Olym. ῥοαὶ δ᾽. &c.

ἐν δὲ μιᾷ hoc est, ἐν μιᾷ ὥρᾳ βραχεῖ τε χρόνῳ τὰ πράγματα ἄλλοτε ἄλλως διατίθεται,

καὶ

καὶ ὁρμῶσιν ἄλλοτε ἄλλας μεταβολαὶ, καὶ εἴπι συμβέβηκε λυπηρὸν, ταχέως ἐπὶ τὸ κρεῖττον τραπέσθαι. Sumpta autem eſt metaphora à ventis qui ſubinde mutantur.

διαιθύσσοισιν. Verbum διαιθύσσω poët. eſt pro ὁρμάω. Magn. Etym. αἰθύσσειν, καὶ ἀναιθύσσειν interpretatur ῥίπτειν, πλεῖν, φέρεσθαι, ἀπὸ τῆς αἰθυίας ἐναλίας κορώνης. Idem ἀνασπεῖν, ἀνακινεῖν, vt Eurip. Troad. verſ. 344. ἀναιθύσσειν φλόγα, *flammam* vel *facem accenſam agitare*. Sic autem formari videtur αἴθω, τὸ καίω, καὶ λάμπω, hinc αἰθύω, tum αἰθύσσω. Compoſitum διαιθύσσω hic ſumitur pro μετὰ μεγάλης καὶ σφοδρᾶς ὁρμῆς φέρομαι. Vide vulgata Lexica.

ΑΛΚΙΜΕΔΟΝΤΙ ΠΑΛΑΙΣΤῆ, καὶ Τιμοσθένει παλαιστῇ, καὶ Μελησίᾳ ἀλείπτῃ.

ALCIMEDONTI PALAEſtritæ, & Timoſtheni palæſtritæ, & Meleſię vnctori.

ΕΙΔΟΣ η.

ODE VIII.

ARGVMENTVM.

VNa quod aiunt, fidelia duos parietes dealbat. Non enim vnum, ſed tres ſimul vno encomio complectitur, fratres duos Alcimedontem qui in Olympijs, Timoſthenem qui in Nemeis lucta eodem tempore vicerunt. Præterea Meleſiam vnctorem eorúmque præceptorem, quem non ſolùm à priuatis victorÿs laudat, ſed cui etiam adſcribit quas eius diſcipuli reportarunt.

παράφρασις.

O Elidis metropoli Olympia, quæ egregias ex oleaſtro coronas præbes Olympicorum certaminum victoribus: quæque

στροφὴ α. κώλ. θ.

Μᾶτερ ὦ χρυσοστεφάνων
ἀέθλων Ολυμπία,
δέσποιν' ἀλαθείας. ἵνα μάντιες ἄνδρες,

μετάφρασις.

O mater aureas coronas accipientiũ certaminum Olympia, domina veritatis: vbi

es domina veritatis, apud quã Iamidæ, cõcisis corijs, lorisque in ignẽ coniectis, Iouis lucidum velóxque fulmen torquentis, percertas coniecturas mẽtem explorant, an rationem sit habiturus hominum, qui magnæ virtutis præconium ex Olympica victoria consequi cupiunt, & post labores respirare, & otio ac tranquillitate frui.

ἐμπύροις τεκμαιρόμενοι, παρα-
πει-
ρῶνται Διὸς ἀργικεραυνοῦ,
εἴ τιν' ἔχει λόγον ἀνθρώπων
πέρι
μαιομένων μεγάλαν
ἀρετὰν θυμῷ λαβεῖν,
τῶν δὲ μόχθων ἀμπνοάν.

vates victimis incensis explorãtes, periculum faciunt mentis *Iouis velociter fulminantis, siquam habeat rationem hominum quærentium magnam virtutem animo consequi: à laboribus autem respirationem.*

Ἀλκιμέδοντι. Quæritur quare tres vno hymno sit complexus. Ratio hæc esse potest, quia fratres fuerunt priores duo; præceptor illorum, tertius: deinde communem habuerunt patriam: præterea eodem tempore vicerunt, quanquã diuerso in loco certaminum: tandem quia fortè non habuit ἀξιολόγους ἀφορμὰς amplum satis argumentum quod de singulis caneret. Verùm omnium certissima ratio, quia sic placuit poëtæ. Ἀλκιμέδων, inquit Aretius, nomen habet à cura roboris, nam ἀλκὴ est *robur* & μῆδος *cura*. Verùm errare videtur, nisi faciat vt μῆδος systolen in composito patiatur. Ideò malim à μέδων participio verbi μέδω vel μεδέω *rego, impero, curo*, & ἀλκὴ *robur* deducere. Hi duo fratres Olympiade octogesima vicerunt, vterque palæstra.

Μελησίᾳ ἀλείπτῃ. Hunc quoque fuisse παγκρατιαστὴν dicit Scholiastes. Sed hîc ἀλείπτης duntaxat dicitur, Alcimedontis & Timosthenis procul dubio præceptor, Fuit autẽ Aliptes, (nã & Græca voce in Epist. ad Lentulũ vtitur Cicero) peculiare nomen vnctoris athletarum in gymnasio, qui non solùm vngendi officio fungebatur, sed gymnasij magister erat, qui athletis epulandi & exercendi leges dabat. His omnibus vna fuit patria, scilicet Aegina Insula.

μᾶτερ. Dor. pro μῆτερ. Exorditur per apostrophen ad Olympiam vrbem quę mater dicitur, authore Scholiaste, tum quòd Elidis esset μητρόπολις, tum quòd certamen Olympicum esset omnium clarissimum.

χρυσοστεφάνων. *Aureas coronas*, hoc est, *elegantes & pulchras* appellat, sumpta metaphora, ab auro præstantissimo metallo: vt χρυσέην Ἀφροδίτην, *aurea*, hoc est, *pulchra* vocatur ab Homero. Exponitur καλλιστεφάνων, ab olea quæ ἐλαία καλλιστέφανος dici solebat.

δέσποιν' ἀλαθείας. Domina veritatis Olympia nuncupatur, quòd Iamidæ vates ibi responsa darent Iouis numine afflati: de quibus vide superiùs Ode 6.

ἵνα μάντιες. Fusiùs exponit quomodo veritatis domina sit Olympia: nimirũ ob certam illam πυρομαντίαν ex qua vates futura conijciebant, ἵνα h. e. ὅπου.

παραπειρῶνται, hoc est πεῖραν λαμβάνουσι, καὶ ἐπιζητοῦσι μαθεῖν, σημεῖα διὰ τῶν ἐμπύρων εὑρίσκοντες, εἰ ὁ Ζεὺς ἀργικέραυνος ἔχει λόγον τινα περὶ τῶν ἀνθρώπων ἐπιθυμούντων μεγάλην ἀρετὴν κτήσασθαι ἐκ τῆς νίκης, καὶ σπουδαζόντων ἀνάπαυλαν λαβεῖν ἐκ τῶν κατεχόντων μόχθων. Porrò notanda phrasis παραπειρᾶσθαί τινος, *alicuius periculum facere*. Et epitheton ἀργικέραυνος, quod fit ex ἀργὸς, hoc est λευκὸς & ταχὺς authore Eustath. *albus, & velox*, & κεραυνὸς *fulmen*. Homer. Il. θ. ἀργῆτα κεραυνὸν *lucidum*

fulmen. Quare ἀργικέραυνος Iupiter, ὁ ἀργὸν seu ἀργῆτα κεραυνὸν ἀφιεὶς *qui lucidum & velox fulmen emittit.*

μαιομένων. Verbum μαίομαι est poëtic. pro ζητῶ, ἐπιθυμῶ, deducitur à μάω, vnde μαίω, & μαίομαι. Hinc apparet athletas consulto prius oraculo, peractísque sacris certamina inire solitos.

ἀμπνοάν. Doricè pro ἀμπνοὴν, & syncope pro ἀνάπνοιὴν: ab ἀναπνοὴ hoc est *respiratio.* Laborum autem respirationem virtuti per appositionem accommodat: quia qui vicerant Olympia, postea quiete, otio, & securitate fruebantur: vt docet Od. I. ὁ νικῶν δὲ λοιπὸν ἀμφὶ βίοτον. &c.

παράφρασις.

Fieri autem solet vt Iouis voluntas & consilium innotescat in oraculi consultorum gratiam, ope supplicationum, quibus pij vates responsum eliciunt. At ô Pisæ nemus, inquam, iuxta Alpheum sitæ pulchris arboribus consitum, accipe carmen hoc quo coronam victoria partam celebro. Magnam sanè gloriam semper cõsequitur, quẽ tui præmij clarus honor sequitur. Cæterùm non omnes eadẽ obtinent bona, sed alius alia in re præstat: cùm multæ, variæque sint viæ modíque quibus fauor diuinus fœlicitatem impertit.

ἀντιστρ. κῶλ. θ.

ἄνυται δὲ πρὸς χάριν εὐ-
σεβέων ἀνδρῶν λιταῖς.
ἀλλ' ὦ Πίσας εὔδενδρον ἐπ' Ἀλφεῷ
ἄλσος
τόνδε κῶμον, καὶ στεφαναφο-
ρίαν
δέξαι. μέγα τι κλέος
αἰεὶ,
ᾧ τινι σὸν γέρας ἕσπητ' ἀ-
γλαόν.
ἄλλα δ' ἐπ' ἄλλον ἔβαν
ἀγαθῶν. πολλαὶ δ' ὁδοὶ
σὺν θεοῖς εὐπραξίας.

μετάφρασις.

Perficitur autem ad gratiam piorum virorum supplicationibus. Sed ô Pisa arborib⁹ bene instructũ nemus iuxta Alpheum, hũc hymnũ, & coronæ gestationem accipe. Magnũ aliquod decus semper adest ei, *quem tuum præmium sequitur illustre. Ex bonis autem alia ad aliũ proficiscuntur, multæque sunt via fœlicitatis cum Dijs.*

ἄνυται. Poët. pro ἀνύεται à verbo poët. ἄνυω *perficio,* pro ἀνύω. Illud enim fit ab ἄνω geminato ν. Hoc ab eodem addito & inserto υ. Porrò hoc vult dicere. γίνεται δὲ τὴν τοῦ Διὸς βουλὴν εἰς χάριν τῶν μαντείαν μαντευομένων φανερωθῆναι λιταῖς μαντέων αὐτοῦ, εὐσεβέων μὲν ἀνδρῶν. Gnome ergo est qua piorum preces à Deo exaudiri tradit. Intelligit autem Iamidas vates qui pijs precibus oraculum eliciunt, in illud consulentium gratiam. Sic illos obiter laudat à pietate erga Deum.

ἀλλ' ὦ Πίσας. Post hyperbaton, propositionem repetit, & apostrophen ad locum certaminis, quem antè Olympiam, nunc Pisam: antè matrem χρυσοστεφάνων ἀέθλων, nũc εὔδενδρον ἄλσος dicit: quia loc⁹ oleastris fuit cõsitus, iisq; Ioui sacris. Sic autem Ode 4. Olymp. post hyperbaton rediens ad propositionem, vtitur voce ἀλλὰ, στρο. 1. colo decimo. Πίσας autem genit. Dor. pro Πίσης. Eâdem Oda & stropha τόνδε κῶμον vltimo colo dicit, vnde petito expositionem.

στεφαναφορίαν hoc est τὴν ἐν στεφάνοις ἀνακήρυξιν. Idque de suo encomio intelligit, quo celebrat coronam à victore partã. Cæterùm in pauca potest contrahi propositio, *O tu Olympia, & Pisa suscipite quaso hunc hymnum.*

μέγα τι κλέος. Hoc est μεγάλη τις δόξα ἐπὶ ἐκείνῳ ἀνθρώπῳ ᾧ τινι ἀκολουθήσῃ ἡ σὴ τιμὴ λαμπρά. Est autem gnome deducta ab ipso certaminis loco. *Illum celebrius nominis manet, quem tuum præmium sequitur.* γέρας vocat coronam quæ victori dabatur.

ἄλλα δ' ἐπ' ἄλλον hoc est οὐ πάντες πάντα ἔχουσιν ἀγαθά, ἀλλ' ἄλλος ἄλλο. Cui sententiæ occasionem dedit, quod Alcimedon quidem Olympia, Timosthenes autem Nemea deuicit. Quare non omnia vni contingunt, vnde Homerus Il. ν.

Ἀλλ' οὔπως ἅμα πάντα δυνήσεαι αὐτὸς ἑλέσθαι.
Ἄλλῳ μὲν γὰρ ἔδωκε θεὸς πολεμήια ἔργα,
Ἄλλῳ δ' ὀρχηστύν, ἑτέρῳ κίθαριν καὶ ἀοιδήν, &c.

Idem dicit in Nemeis Pindarus, τέχναι δ' ἑτέρων ἕτεραι. & 9. Olymp. ἐντὶ γὰρ ἄλλαι ὁδῶν ὁδοὶ περαίτεραι. Alias similes sententias vide in Chiliad. Erasmi in hæc *Non omnia possumus omnes.*

πολλαὶ δ' ὁδοὶ hoc est, interprete Triclinio πολλαὶ γὰρ καὶ διάφοροι εὐπραγίαι εἰσίν, ὧν ἄλλον ἄλλης ἐπιτυχεῖν, βοηθούντων τῶν θεῶν. His continetur ratio cur bona alijs alia obueniant: nimirum quia Deus varijs modis benefacit hominibus omnibus, vni non dans omnia. Legunt ferè omnes εὐπραγίας; sed nonnulli meliùs habent εὐπραξίας: nisi secunda syllaba vocis εὐπραγίας possit esse longa.

παράφρασις.

Quod vestro probari potest exemplo Timosthenes. Nam fatum Ioui generationis authori, hac ætate iuuenili vos asciscendo & conciliando, fecit vt tu quidem victoria Nemeorum conspicuus euaseris: Alcimedon autem in Olympia, vbi Cronius est collis, Olympico certamine claruerit: qui re strenuè gesta, vir formosus formam non dedecorauit, sed fortitudine exornauit. Imò etiam lucta victoriam adeptus, Aeginæ patriæ lumen decúsque addidit, quę iam re nautica commendabilis est, & obseruatione iustitiæ Ioui assidentis, quam illi omnium hominum præstantissimè colunt & exercent.

ἐπῳδ. κῶλ. ια.

Τιμόσθενες, ὔμμε δ' ἐκλάρωσεν
πότμος
Ζηνὶ γενεθλίῳ, σὲ μὲν
ἐν Νεμέᾳ πρόφαντον,
Ἀλκιμέδοντα δὲ πὰρ Κρόνου λόφῳ
θῆκεν Ὀλυμπιονίκαν.
ἦν δ' ἐσορᾶν καλός, ἔργῳ
τ' οὐ κατὰ εἶδος ἐλέγχων.
ἐξένεπε, κρατέων
πάλᾳ, δολιχήρετμον Αἴγιναν
πάτραν,
ἔνθα σώτειρα Διὸς ξενίου
πάρεδρος ἀσκεῖται Θέμις.

μετάφρασις.

Timosthenes, vos autem cōciliauit fortuna Ioui generationis authori, te quidem apud Nemeam cōspicuū, Alcimidontem autē apud Saturni collem fecit Olympiorum victorē. Erat autem aspectu pulcher, re autem non formam dedecorans. Praconis voce promulgauit, quum vinceret lucta, longis remis vtentem Aeginam patriam: vbi seruatrix quæ Ioui hospitali assidet, colitur Iustitia.

Τιμόσθενες. Apostrophe ad Timosthenem, qua non solùm se ad eius, fratrísque confert encomium, sed etiam vtrique præcedentem sententiam applicat, quum ostendit, alterum in Nemeis, alterum in Olympijs ope diuina vicisse.

ὔμμι δ᾽. Hoc eſt, ὑμᾶς δ᾽ ϖεισφκειώσιν ἡ μοῖρα καὶ τὸ δαιμόνιον τῷ Διὶ τῷ γενεθλίῳ. Doricum eſt ὔμμι pro σφῶ dualis numeri à σύ. & κλάρωσιν. Dor. & neglecto augmento pro ἐκλήρωσε. Diuinam autem ſortem rei proſperè geſtæ cauſam efficientem conſtituit. Nihil enim ſine Deo: quod agnoſcit ſtrophe 3. I. Pyth. ἐκ Θεῶν γὰρ μηχαναὶ πᾶσαι βρoτέαις ἀρεταῖς. &c.

Ζηνὶ γενεθλίῳ, hoc eſt, ſicuti Triclinius exponit, ἐν τῇ νεότητι, ἐφ᾽ ᾗ πρῶται γενέθλιος Ζεύς, ὡς ἔφορος τῆς γεννήσεως: vnde & Scholiaſtes putat hæc dici, quia Timoſthenes & Alcimedon in iuuentute vicerunt. Cæterùm γενέθλιος Ζεὺς vocatur, quòd ſit γεννήσεως αἴτιος *generationis author*, ait Schol. Ideo verò παγγενέτην, βιοδώτορα θνητῶν, eum nuncupat Orpheus: item παντογένεθλον ἀρχὴν πάντων & Epigr. l. 7. ἀρχιγένεθλος, ἀφ᾽ οὗ φύσις ἐβλάστησε. Et Tibullus *Genium natalem* nominauit,

At tum Natalis quoniam Deus omnia ſentis.

σὲ μὲν ἐν Νεμέᾳ. Laus Timoſthenis à Nemeæa victoria, & Alcimedontis ab Olympiaca: quas ambas ſolennitates Ioui adſcribit. Nam non ſolùm Olympia, ſed etiam Nemea fuit illi ſacra: vnde in Nemeis, Νεμεαίῳ ἐν πολυμήλῳ Διὸς ἄλσει legimus. & apud apud Theocr. Idyl. κβ. Διὸς Νεμέοιο παρ᾽ ἄλσος.

πρόφαντον θῆκε. Hoc eſt, ἐπιφανῆ καὶ ἔνδοξον ἐν Νεμέᾳ πεποίηκε. Deeſt augmentum in θῆκε dicto pro ἔθηκε. Κρόνιε λόφος Periphraſticè ſumitur pro Olympia. De hoc colle vide quæ in ſuperioribus dicta ſunt: & ex hoc loco collige Saturno fuiſſe ſacrum, & ab eo nomen *Cronium* dictum.

ἦν δ᾽ ἐσορᾶν καλός. Alia laus Alcimedontis à bonis corporis, forma nimirum, quam Ariſtoteles inter ἀρετὰς σώματος recenſet. Eóque magis in hoc viro commendatur, quòd factis eam decorauit & ornauit, videlicet fortitudine & victoria: vnde etiam res eius geſtæ magis erant conſpicuæ, Etenim

Gratior eſt pulchro veniens de corpore virtus.

Hæc autem ſic etiam eloquaris. ἦν δ᾽ καλὸς ὀφθῆναι, οὐ κατήσχυνε δ᾽ τὸ εἶδος τοῖς ἔργοις. Per tmeſin autem dixit κατ᾽ εἶδος ἐλέγχων pro κατελέγχων. Sic Olympionicam Theocritum laudat Simonides lib. 1. Epigram. εἰς ἀγῶνας, quem dicit.

Κάλλιστον μὲν ἰδεῖν, ἀθλεῖν δ᾽ οὐ χείρονα μορφῆς.

Similiter Ariſtoclides à forma laudatur Nem. Od. 3. ep. 1.

ἐξένεπε. Hoc eſt ἀνεκήρυξε τὴν Αἴγιναν τὴν ναυτικὴν πάλη νικήσας. Quibus verbis oſtendit quonam opere formam corporis non dedecorarit, victoria nimirum, quæ corporis vires, animíque magnitudinem poſtulabat. Qua victoria etiam ſolum natalę commendauit, videlicet Aeginam. πάλᾳ Dor. pro πάλῃ. de Aegina hac vide Plin. lib. 4. c. 12.

δολιχήρετμον. Hoc eſt δολιχοῖς ἐρετμοῖς χρωμένην, ac proinde ναυτικήν. Nam re nauali claruerunt, qui ſeptuaginta nauibus conflixère cum Athenienſibus vt refert Herodot. in Erato: qui 30 naues contra Xerxem in Salamine exhibuerunt. In quo bello Aeginetarum enituit virtus, vt idem in Vrania refert. Hæc illorum prima commendatio. Secunda in hoc conſiſtit, quòd ſint

iustitiæ cultores : vnde δικαιόπολις Aegina vocatur.

ξενίῳ. Iupiter Xenius, quòd putaretur τῶν ξένων ἔφορος. Obiter autem & φιλοξένους Aeginetas videtur perhibere.

παράφρασις.

Nam vbi est multitudo, variásque ad vias inter se differentes tendit, & in diuersa studia inclinat, hanc regere & gubernare tempestiuè, certo iustóque rationis iudicio difficile est, vt in Aegina videlicet : quò etsi innumeri confluunt aduenæ sententijs inter se dissidentes, rectè tamen gubernantur. Sed Deorum voluntas & decretum fecit vt hæc regio mari vallata & cincta, non modò æquitatis obseruatrix, sed & conuenientibus vndique hospitibus tutum sit columen & asylum, tanquam diuina quæpiam columna (Quod vtinam ei longa futuri temporis seriè continuetur)

στροφὴ. β. κῶλ. ια.

ἔξοχ' ἀνθρώπων. ὅ, τι γὰρ
πολὺ, καὶ πολλᾷ ῥέπῃ,
ὀρθᾷ διακρίνειν φρενὶ, μὴ παρὰ καιρὸν
δυσπαλές. τεθμὸς δέ τις ἀθανάτων,
καὶ τάνδ' ἁλιερκέα χώραν
παντοδαποῖσιν ὑπέστασε ξένοις,
κίονα δαιμονίαν
(ὁ δ' ἐπαντέλλων χρόνος
τοῦτο πράσσων μὴ κάμοι)

μετάφρασις.

eximiè inter homines. Quod enim multum, & multas in partes vergit, recta discernere mente non intempestiuè, difficile est. Sed decretum quoddam immortalium, & hanc mari cinctam regionem omnigenis subiecit hospitibus, columnam admirabilem (subsequens autem tempus hoc faciendo non defatigetur)

ἔξοχ' ἀνθρώπων. Cohæret hoc cúm superioribus, éstque laudis quædam αὔξησις quum Aeginetas non simpliciter æquitatis obseruantes dicit, sed etiam eximiè inter homines. Etenim illos hac virtute alijs præcellere testatur.

ὅ, τι γὰρ. Amplificatio laudis iustitiæ & æquitatis Aeginetarum, à difficultate dijudicandi, in hominum multitudine varijs affecta studijs, quid rectum sit, q. d. καὶ γὰρ ὅπερ ἂν ᾖ τι πολὺ καὶ εἰς πολλὰς ὁδοὺς τείνῃ διαφέρουσας ἀλλήλων, τοῦτο διοικεῖν ἀσφαλεῖ κρίσει λογισμοῦ καὶ δικαίᾳ ἢ ἔξω τοῦ ἐγχωρεῖν, δυσχερές ἐστιν ὥσπερ ἐν Αἰγίνῃ δηλονότι, πλῆθος συρρεῖ ξένων, διαφέρον ταῖς γνώμαις, εἶτα ὀρθῶς διοικεῖται. Sic mihi videtur rectè interpretari hoc γνωμικὸν Triclinius: quod tibi Latinè declarabit paraphrasis. Itaque τὸ πολὺ, hîc significabit πλῆθος. & πολλᾷ ῥέπῃ, erit pro τείνει seu ἀποκλίνει εἰς διαφέρουσας γνώμας. Idque etiam translatè a statera dici potest. ὀρθᾷ Dor. pro comm. ὀρθῇ.

δυσπαλές. Id est, δύσκολον, δυσχερὲς, χαλεπόν. Est autem δυσπαλὴς vox poëtica, composita à δυς significante difficultatem, & πάλη lucta: quasi *qui lucta vix superari potest*: vel dicitur δυσπαλὴς quasi δυσχερῶς παλαισθῆναι καὶ βάλλεσθαι δυνάμενος, *qui ægrè vinci potest*. Metaphoricè autem de re quauis difficili vsurpatur. Reperitur hæc vox Od. 4. Pyth.

τεθμὸς δέ τις. Cùm difficile sit humano iudicio multitudinem quæ varia in studia scinditur, gubernare, tum ope diuina opus est. Id Aeginetis ob-

tigiſſe teſtantur hæc verba. Nam cùm difficile ipſis eſſet hoſpitum affluentiam, populíque multitudinem cum æquitate curare & regere, ſuperuenit auxilium diuinum q. d. ἡ δὲ Θεῶν δίκησις. καὶ ταύτην τὴν τῇ θαλάττῃ περιτετειχισμένην Αἴγιναν, τοῖς πανταχόθεν ἐπιφοιτῶσι ξένοις, ἐποίησεν εἶναι εἰς ἀνάπαυσιν καὶ ἀσφάλειαν, καθάπερ ὀλβίαν τινὰ καὶ θείαν κίονα.

τάνδε. Dor. pro τήνδε. & hoc pro ταύτην. ἁλιερκέα. Vox ἁλιερκὴς eſt poët. ex ἅλς *mare* & ἕρκος *ſeptum*: vnde ſignificat, *qui mari tanquam ſepto coërcetur, & vndique cingitur.* Modò paſſiuè ſumitur vt hic. & Iſthm. Od. 1. καὶ τὰν ἁλιερκέα Ἰσθμοῦ δειράδα. Modò actiuè vt Pyth. Od. 1. ταί θ' ὑπὲρ Κύμας ἁλιερκέες ὄχθαι.

παντοδαποῖσιν. Poët. Datiuus pro παντοδαποῖς. Et ὑπέστασε. Dor. pro cō. ὑπέστησε, h.e. ὑποκειμένην ἐποίησε. & ξένοις intellige τοῖς ἐξ ἄλλου τόπου ἀφικνουμένοις. Eſt autē hęc patrię commendatio à copia mercatorum & aduenarum. Teſtatur Volaterranus celebre olim emporium fuiſſe. Hanc inſulam quoque vſque adeò populoſam fuiſſe aſſerit Scholiaſtes vt 47. myriades famulorum in ea fuerint: quod certè fidem ſuperat.

κίονα δαιμονίαν. Hoc eſt ἔρεισμα θεῖον εἰς ἀσφάλειαν. quòd confluentibus vndique mercatoribus & aduenis tutum aſylum præberet. Columnam metaphoricè appellat ſumpta tranſlatione à columnis ædificiorum, quibus ita fulciuntur, vt tuta ſint aduerſus ruinam, cùm alioqui præ pondere fatiſcentia miſerè corruerent: δαιμονίαν *fœlicem, admirabilem*, ſeu *diuinam*: quia cùm rationem humanam ſuperet, in Repub. tam populoſa & indigenis, & aduenis, tantam eſſe εὐταξίαν, neceſſariò recurrendum ad diuinas cauſas.

ὁ δ' ἐπαντέλλων χρόνος. Hoc eſt ὁ δὲ χρόνος ἐπιὼν, εἴθε μὴ ἀπονήσειε τοῦτο ποιῶν. Eſt comprecatio qua concludit locum à patria, & optat vt Aegina diu in hoc ſtatu fortunata maneat. Atque hæc eſt ἐπίθεσις ſententiæ interpoſita: vbi ἐπαντέλλων per ſyncopen pro ἐπανατέλλων, ab ἐπανατέλλω verbo poëtico, pro quo dicas ἐπέρχομαι, ἔπειμι.

παράφρασις.	ἀντιστρ. κῶλ. θ'.	*μετάφρασις.*
Quam populus Dorienſis gubernauit, ex quo eam Triacon collecta manu Argiuorum, qui Dorico fuerunt genere, occupauit Aeaco mortuo: quem olim Latonę filius Apollo, latéque imperans Neptunus, mœnibus Iliū cincturi, vocarunt vt in muri conſtructione eſſet adiutor. Erat enim in fatis vt bello aduerſus ipſum commoto,	Δωριεῖ λαῷ ταμιευομέναν ἐξ Αἰακοῦ· τὸν παῖς ὁ Λατοῦς, εὐρυμέδων τε Ποσειδᾶν, Ἰλίῳ μέλλοντες ἐπὶ στέφανον τεῦξαι, καλέσαντο συνεργὸν τείχεος. ἦν ὅτι νιν πεπρωμένον ὀρνυμένων πολέμων	*Dorienſi populo gubernatam poſt Aeacum: quem filius Latonæ, & latè imperans Neptunus, quum Ilium mœnibus eſſent coronaturi, aduocauerunt cooperatorem muri. Erat quoniam fato decretum ſurgentibus bel-*

expugnatum conflagraret, eóque ex incendio fumum vehementem exhalaret: quod alioqui fieri non potuisset si à solis Dijs conditum fuisset.

πολιπόρθοις ἐν μάχαις λάβρον ἀμπνεῦσαι καπνόν.

lis, vrbium vastatricibus in pugnis vehementem exhalaturum fumum.

Δωριεῖ λαῷ. Hæc cohærent cum superioribus κίονα δαιμονίαν: & agunt de primis ab Aeaco Aeginæ rectoribus, nimirum Doriensibus. Qua de re sic ait Græcum Scholion. *Aeaci & Psamathes Nereidos filius fuit Phocus, quem ceu fratrem nothum Peleus & Telamon occiderunt: ac fugit quidem Peleus in Thessaliam, Salaminem verò Telamon, Aeaco mortuo, Aegina sine rege est relicta. Interim Triacon quidam Argiuus, collecta Argiuorum multitudine (Argiui autem sunt Dorici generis) Aeginam venit, eámque inhabitauit. Sicque visum est post Aeacum, à Doriensibus Aeginæ imperium gubernari.*

ταμιευομέναν ἐξ Αἰακοῦ. Hoc est διοικουμένην μετὰ τὸν Αἰακόν. Aeacus fuit Iouis & Aeginæ filius, qui insulam cùm priùs Oenone vocaretur, Aeginam à matre denominauit.

τὸ παῖς. Digressio ad fabulam de fato Troiæ. Conditores fuêre Dij duo, & homo vnus, Homerus Il. φ. dicit solum Neptunum suam operam Laomedonti locasse ad constructionem Pergamorum & Troiæ, & Apollinem pauisse boues illius. Virgilius tamen quum 3. Georg. dicit, *& Troiæ Cynthius author*, Apollinem eius quoque innuit fuisse conditorem. Pindarus trium facit mentionem Apollinis qui est παῖς ὁ Λατοῦς. Dor. pro Λητοῦς: & Neptuni, qui Ποσειδᾶν Dor. dicitur pro Ποσειδῶν. & Aeaci quem συνεργὸν sibi asciuerunt.

ἐπὶ στέφανον τεῦξαι. Per tmesin pro ἐπιτεῦξαι στέφανον hoc est κατασκευάζειν περίβολον seu περιτείχισμα. Elegans metaphora *coronam facere*, hoc est *muris cingere*. Sic Anacreon. Νῦν δ' ἀπὸ μὲν πόλεως στέφανος ὄλωλεν, hoc est τὰ τείχη.

ἦν ὅτι. Ratio cur Apollo & Neptunus Aeacum operis adhibuerint συνεργόν. Quia sciebant in fatis esse vt caderet Troia bello expugnata, quod fieri non potuisset, si à Dijs solùm condita fuisset. Itaque adhibitus est homo, vt hac ratione aliquando deleri posset: vt deleta est à Græcis.

ὀρνυμένων hoc est κινουμένων πολέμων ἐν μάχαις τῶν πόλεων πορθητικαῖς αὐτὴν Ἴλιον ἀναπνοὴν ἀναπέμψαι σφοδροῦ καπνοῦ. Vel paucioribus exponito, ὅτι πέπρωτο αὐτὴν δοριάλωτον γενομένην ἐμπρησθῆναι. Incendium autem emittit fumum, si ingens, vehementem. Hic ἀμπνεῦσαι pro ἀναπνεῦσαι.

παράφρασις. ἐπῳδ. κῶλ. ια. μετάφρασις.

Hoc autem aliquando futurum portenderunt dracones tres glaucis oculis horrendi, qui extructo muro in recens conditam turrim impetum

γλαυκοὶ δὲ δράκοντες ἐπεὶ κτίσθη, νέον πύργον ἐσαλλόμενοι τρεῖς, οἱ δύο μὲν κάπετον,

Cærulei autem dracones, postquam extructus fuit murus *nouam in turrim insilientes tres,* fece-

fecerunt: ex quibus duo quidem mortui corruerunt, ibiq; turbati animas efflarunt: tertius verò grauiter vociferatus irruit, & intrauit. Quod prodigium inimicum animo voluens & considerans protinus Apollo Aeacum est alloquutus, Iljum ea parte qua tuis manibus est conditum, erit expugnatu facile. Innuit hoc mihi visio illa, quam Iupiter Saturnius graui fragore tonans immisit.

αὖθι δ' ἀτυζομένω ψυχὰς βάλον.
εἷς δ' ἐσόρουσε βοάσαις.
ἔννεπε δ' ἀντίον ὁρμαίνων τέρας εὐθὺς Ἀπόλλων.
Πέργαμος ἀμφὶ τεαῖς ἥρως χερὸς ἐργασίαις ἁλίσκεται·
ὡς ἐμοὶ φάσμα λέγει Κρονίδα
πεμφθὲν βαρυγδούπου Διός,

duo quidem ceciderunt: ibi autem turbati spiritus abiecerunt, ac vnus irruit vociferatus. Dixit autem Apollo inimicum animo voluens prodigium statim, Pergamus circa tuas ô Heros, manus operationes capietur, vt mihi ostentum significat, Saturnio missum grauistrepo à Ioue,

γλαυκοὶ δὲ δράκοντες. Narrat mirabile portentum, quod extructo muro Troiæ conditoribus sese obtulit. Postquam turris est condita, tres dracones in eam nouam ingredi conati sunt: ex quibus duo quidem statim corruêre mortui: tertius magno clamore impetum faciens ingressus est. Hostes sunt illi dracones, duo pereunt qua parte Dij murum condiderunt, quia erat inexpugnabile Deorum opus: tertius vrbe potitur, qua parte eius murum struxerat homo, cuius structura euerti poterat. Dracones sunt, Achilles Pelei, & Aiax Telamonis filius, tentant vrbem capere, sed intereunt. Pyrrhus draco tertius vrbem capit. Cæterùm γλαυκοὶ dicuntur dracones, hoc est φοβεροί. Nam huiusmodi oculorum color est σιλπνός, ac proinde σιλπνοὶ ὄντες ὀφθαλμοὶ οἱ γλαυκοὶ τῇ ὁράσει ἐκφοβοῦσι. Post ἐπὶ κτίσιν subaudiendum τεῖχος.

κάππεσον. Est tertia persona plural. poëticè metri causa pro κάτπεσον. & hoc Aeol. per syncopen pro κατέπεσον. à verbo καταπίπτω, quod hîc significat ἀποθνήσκω. αὖθι. per syncopen pro αὐτόθι. vt Odyss. ο. παρ' ἡμῖν αὖθι μένοντες. Dualis est ἀτυζομένω verbi poëtici ἀτύζομαι de quo Lexica. ψυχὰς βάλον. hoc est ἀπέπνευσαν. Estque βάλον simplex pro composito ἀπέβαλον.

εἷς δ' ἐσόρουσε. Hoc est, ὁ δὲ εἷς εἰσῆλθε: vel meliùs, εἰσώρμησε. Nam verbum poëticum ὀρούω est τὸ ὁρμάω, *impetum facio*. βοάσαις Dor. pro βοήσας hoc est συρίξας· Nam συρίζειν draconum est proprium. Notat autem in hac periodo schema Scholiastes, γλαυκοὶ δράκοντες &c. nominatiuum pro genitiuo γλαυκῶν δὲ δρακόντων ἐπαλλομένων τειῶν, οἱ δύο μὲν κατέπεσον, ὁ δὲ εἷς ἐσόρουσε: cuius schematis hoc exemplum affert ex Homero,

Οἱ μὲν δύο σκόπελοι, ὁ μὲν οὐρανὸν εὐρὺν ἱκάνει.

ἔννεπε δ' ἀντίον. Hoc est, εὐθὺς δ' εἶπεν Ἀπόλλων σκοπῶν καὶ διαλογιζόμενος ἐχθρὸν τέρας. Hæc est prodigij expositio, quam rectè Apollini, vt pote vati tribuit. Est autem τέρας, σημεῖον τὸ παρὰ φύσιν γινόμενον.

Πέργαμος ἀμφί. Hoc est interprete Scholiast. ἡ πόλις δὲ ὦ ἥρως Αἰακὲ, ἡ Τρώων εὐάλωτος γίνεται κατὰ τὴν ἐργασίαν τῶν σῶν χειρῶν. Hîc primùm obserua apo-

ſtrophen Apollinis ad Aeacum: deinde ſynecdochen in voce Πέργαμος, quæ eſt Ilij Acropolis: & totam vrbem per hanc partem eius intellige. Metaphoricè quælibet arx vocatur Πέργαμος: quæ vox in ſingulari fœminei eſt generis: vt apud Homer. Περγάμῳ εἰν ἱερῇ. In plurali eſt neutrius & effertur *Pergama* per metaplaſmum. Sic Aeneidos 2. ſumitur,

Si Pergama dextra defendi poſſent, &c.

χερὸς. metri cauſa pro χειρὸς. & ſingularis pro plurali χειρῶν. Præterea τὸ ἁλίσκεται, præſens pro futuro. Sic denotatur per præſens tempus certitudo rei prædictæ. Quod paſſim, in ſacris literis præſertim, comperias.

ὡς ἐμοί. Docet non caſu, ſed Iouis ſummi voluntate oblatum eſſe portentum: ídque in ſuæ interpretationis confirmationem. q. d. οὕτω γοῦν δίδωσί μοι, ἡ πεμφθεῖσα παρὰ τοῦ Διὸς βαρυκτύπου ὄψις. Dicit φάσμα à verbo φαίνεσθαι quod priùs dixerat τέρας. Et Κρονίδα genit. eſt Dor. pro Κρονίδου. Et βαρύγδουπος hoc eſt βαρὺν δοῦπον ποιοῦντος ſeu βαρέως δουπῶν. Iouis epitheton quòd tonando grauem edat ſtrepitum. Ante Κρονίδα, ſubaudi τὸ ἀπό: vt ſit πέμφθεν ἀπὸ Κρονίδα.

παράφρασις.

Neqe uid perficietur ſine liberis tuis. Sed primi (qui fuerunt Telamon & Peleus, & Herculem contra Laomedontem iuuerunt) Ilium populabuntur. Et quarti poſteri (reſpicit autẽ ad Neoptolemum qui connumerato Aeaco fuit quartus) extremo dabunt excidio. Sic Deus perſpicuè loquutus, per Xanthũ Troiæ fluuium in Lyciam ad Amazonas properabat equis inſignes, & ad Iſtrum equitans Hyperboreos populos adibat Neptunus verò tridente terram pulſans ad marinum Iſthmum currum velocem impellebat, huc ad Aeginam pulchris in equis Aeacum deducens,

ϛροφὴ. γ. κῶλ. θ.

οὐκ ἄτερ παίδων σέθεν· ἀλ-
λ' ἅμα πρώτοις ἄρξε-
ται
καὶ τετράτοις. ὣς ἄρα Θεὸς
σάφα εἴπας,
Ξάνθον ἤπειγε, καὶ Ἀμαζό-
νας εὐ-
ίππους, καὶ ἐς Ἴστρον ἐλαύ-
νων.
ὀρσοτρίαινα δ' ἐπ' Ἰσθμὸν πον-
τίαν
ἅρμα θοὸν τάνυεν,
ἀποπέμπων Αἰακὸν,
δεῦρ' ἀν' ἵπποις χρυσέαις,

μετάφρασις.

non ſine liberis tuis: ſed ſimul cum primis incipiet, & quartis. Sic Deus apertè loquutus, ad Xanthum properabat, & Amazonas equis ſtrenuas, & ad Iſtrum equitans: at tridentis impulſor ad Iſthmum marinum currum velocem incitabat, dimittens Aeacum huc cum equis aureis,

οὐκ ἄτερ. Docet poëta per quos Troia delenda eſſet: nimirum per Aeaci poſteros. Per primos quidem vaſtandam, per quartos ſolo æquandam. Primi ab Aeaco ſunt Peleus & Telamon, qui Herculem Laomedonti bellum inferentem ſequuti ſunt, & populati vrbem. Quartus inde ab Aeaco, eóque connumerato eſt Pyrrhus Neoptolemus. Etenim Aeaci filij ſunt Peleus & Telamon, Pelei filius Achilles, Telamonis Aiax, Achillis Pyrrhus. Quare cùm non ſine Aeaci poſteris capi poſſet Troia, non mirum quòd Græci tanto ſtudio

Achillem perquisiuerint, vt in expeditionem Troianam iret: & Pyrrhum iuuenem ire coëgerint, qui etiam inde dictus est Neoptolemus.

ὡς ἄρα. Quò quisque absolutis Troiæ mœnibus abierit, iam exponitur. Apollo per Xanthum Troiæ fluuium in Lyciam tendit: hinc in Europam ad Hyperboreos populos, vbi colebatur sicuti Od. 3. diximus: vbi dictum de Istro. De Amazonibus vide Strabon. l.11. Paulum Orosium lib.1.cap. 15. Iustin.l.2.

Ὀρσοτρίαινα. Nominatiuus Aeolicus pro comm. ὀρσοτριαίνης, & Dorico ὀρσοτριαίνας: alioqui ὀρσοτρίαινα paroxytonum est, genitiuus Dor. pro comm ὀρσοτριαίνου. Nem. Od.4. Est hic antonomasia pro Ποσειδῶν. Composita est vox ex ὄρω moueo, quod in futuro habet ὀρῶ & Aeol. ὄρσω & τρίαινα tridens, quod illius Dei est insigne.

ἐπ' Ἰσθμόν. Neptunus Isthmum petit, vbi templum habuit, sacrósque ludos Isthmicos. τάνυεν imperfecti negl. augmento pro ἐτάνυεν, à τανύω.

ἀποπέμπων. Aeginam petit Aeacus vbi regnabat, eóque deducitur à Neptuno, idque rectè, quia mari circunflua est insula. ἀνὰ χρυσέαις ἵπποις hoc est *pulchris in equis*. Nam equi & currus tribuuntur Neptuno.

παράφρασις.

& ad Corinthi iugum properabat, celebre sacrificium, ibi suum in honorem peragi solitum inspecturus. Ceterùm non omnes homines ijsdem rebus & studijs delectantur, sed alius alijs dat operam, sicut hi athletæ, alius alij certamini. Quòd si iam ad Melesię laudes hoc hymno me conferam, ne quis inuideat mihi, neque me petat maledictis, prædicantem decus quod annis adhuc imberbibus Olympiorum & Nemeorum victoria est adeptus: posteáque ætate virili, quum pancratio, quo viri pugnant, antagonistam superauit.

ἀντιστροφὴ κῶλ. θ.

καὶ Κορίνθου δειράδ', ἐποψόμενος δαῖτα κλυτάν.
τερπνὸν δ' ἐν ἀνθρώποις ἴσον ἔσσεται οὐδέν.
εἰ δ' ἐγὼ Μελησίᾳ ἐξ ἀγενείων κῦδος ἀνέδραμον ὕμνῳ,
μὴ βαλέτω με λίθῳ τραχεῖ φθόνος.
καὶ Νεμέᾳ γὰρ ὁμῶς ἐρέω ταύταν χάριν,
τὰν δ' ἔπειτ' ἀνδρῶν μάχαν

μετάφρασις.

& Corinthi iugũ inspecturus conuiuium celebre. Delectabile autem inter homines æqualiter nihil fuerit. Quare si ego Melesiæ ad gloriam quam nactus est iam *ab imberbibus annis, recurrerim hymno, ne petat me lapide aspero inuidia. Et apud Nemeam enim similiter dicam hoc ornamentum, & postea virorum pugnam.*

καὶ Κορίνθου. Hoc cum superioribus cohæret ἐπ' Ἰσθμὸν ποντίαν: & notat reliquam Neptuni profectionem, qui ἅρμα θοὸν τάνυεν, h.c. ἐπέτεινεν ἅρμα, & ex consequenti ἠπείγετο ἐπὶ Κορίνθου δειράδα. Cur autem eò tenderet, statim additur: nimirum ἐποψόμενος δαῖτα κλυτάν. hoc est θεασόμενος τὴν εὐκλεᾶ θυσίαν αὐτῷ τελουμένην ἐκεῖ. Sic fabulæ residuum, & digressionem ad Troiæ conditores absoluit.

τερπνὸν δ' ἐν. Existimant nonnulli sententiam hanc additam esse à Pindaro ob tres illos Troiæ conditores, quibus diuersa placuissent loca. Sed quomodo de Dijs loquẽdo, de Apolline videlicet & Neptuno, diceret τερπνὸν δ' ἀνθρώποις? &c.

Quare malim ad tres victores quos hîc celebrat, referre: qui diuersis in certaminibus se exercuerũt,& victoriam adepti sunt. Ita vt hæc sit προκατάστασις eius quod de Melesia vnctore iamiam est dicturus: cuius sic declarãdus sensus, οὐχ ὁμοίως ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς τέρπονται ἅπαντες, Ἄλλος γὰρ πάντοιον ἀνὴρ ἐπιτέρπεται ἔργοις, ἤτοι καὶ ἕτοι ἀθληταὶ ἄλλος ἄλλῳ ἀγῶνι. Hanc gnomen vsurpare possis quum innuere voles suum cuique esse pulchrum, & à sua quemque voluptate trahi.

εἰ δ᾽ ἐγώ. Hoc est εἰ δ᾽ ἐπαινέσαιμι Μελησίαν ὅτι ἀγένειος ὢν ἐν Ὀλυμπίᾳ πάλῃ ἐνίκησε, μηδεὶς διὰ φθόνον κακῶς ἀγορευέτω με. Sic ad Melesiæ laudes se confert qui ætate iuuenili primùm in Olympijs victor euasit: postea paritérque in Nemeis. ὁμῶς hoc est ὁμοίως, ἤτοι ἀγένειος ὤν, similiter hoc est cùm imberbis etiam esset. ταύταν τὰν χάριν intelligit τὴν ἐν τῇ πάλῃ νίκην ἔχειν.

Μειλησία Metri causa pro Μελησία de quo dictum suprà ἐξ ἀγενείων: hoc refert ad imberbes Timosthenem & Alcimedontem Aretius: quòd hi Melesię opera vicerint, & laus discipulorum ad præceptorem quoque pertineat. Sed id mihi non necessarium videtur: siquidem fieri potuit vt Melesias ætate iuuenili certaminibus operam dederit: eíque scholia Olympiacam & Nemæeam victoriam iuueni tribuunt.

μὴ βαλέτω. Hoc est μηδεὶς φθονείτω μοι. Metaphora sumpta à funditoribus: qui lapidibus petunt inuisos, vt verbis asperis & maledicis inuidi exosos.

τὰν δ᾽ ἔπειτα. Hoc est, repetito ἀπὸ κοινοῦ, τὸ ἔρδω. Ἔρδω ἔπειτα τὴν μάχην τοῦ παγκρατίου, ἣν ἐνίκησεν ἀνὴρ γενόμενος. Hæc quoque victoria ipsi in Nemeis obtigit, sed quum iam sumpta virili toga ipse vir inter viros certauit.

παράφρασις.

Prӕterea siquidem ei qui sit alicuius artis gnarus, facile est eam docere: nec id præ imperitia præstare potest ignarus, & qui priùs non didicit: quoniam ineruditorum mentes sunt leues, & incertæ rerum experientia non comprobatarum: hic vtique athleticam cum laude expertus, ea meliùs quàm quisquam alius precceperit, quæ quis facere debet, quò desideratissimam ex sacris certaminibus gloriam reportet. Et certè post viginti nouem alios discipulos, quorum vnctor & præceptor, quibúsque victorię author fuit Melesias, ipsi nunc maximum decus peperit Alcimedon discipulorum trigesimus, lucta victoriam adeptus;

ἐπῳδ. κῶλ. ια.

ἐν παγκρατίῳ. τὸ διδάξασθαι δέ τοι,
εἰδότι ῥᾴτερον· ἄγνωμον δὲ, τὸ μὴ προμαθεῖν·
κουφότεραι γὰρ ἀπειράτων φρένες.
κεῖνα δὲ κεῖνος ἂν εἴποι
ἔργα περαίτερον ἄλλων
τίς τρόπος ἄνδρα προβάσει,
ἐξ ἱερῶν ἀέθλων
μέλλοντα ποθεινοτάταν δόξαν φέρειν.
νῦν μὲν αὐτῷ γέρας Ἀλκιμέδων,
νίκαν τριακοστὰν ἑλών·

μετάφρασις.

in pancratio. Docere autem perito facile: at stultum non prædidicisse: leuiores enim inexpertorum mentes. Illa autem ille dixerit opera vlterius cæteris: quis modus virum promouebit, ex sacris certaminibus desideratißimam gloriam reportaturum. Nunc quidem ipsi decus est Alcimedon victoriam tricesimam adeptus.

ἐν παγκρατίῳ. Cohæret cum ſuperioribus. *Παγκράτιον* autem eſt althletici certaminis genus, de quo apud authores controuertitur, quid ſit, & cur ſic appellatum. Budæus in Pand. Dicit eſſe certaminis genus, ex eo dictum, quòd aduocatis omnibus corporis viribus, omniúmque neruorum contentione transfigatur. Calcibus enim, etiam & cubitis, non modò pugnis pancratiaſtæ vtebantur, omníque petendi æmulum, prehendendíque modo. Plutarchus. l. 2. c. 4. Sympoſ. vbi quærit *εἰ πρεσβύτατον ἡ πάλη τῶν ἀγωνισμάτων*, docet *παγκράτιον* eſſe certamen ex pugilatu & lucta mixtum, quum ait. *ὅτι γὰρ μέμικται τὸ παγκράτιον ἐκ τε πυγμῆς καὶ πάλης δῆλον.* vide Lucian. *περὶ γυμνασίων.* Et Cœlium l. 7. c. 51. Stephani Theſ. ling. Gr. Sunt qui *πένταθλον* *quinquertium* & *παγκράτιον* idem eſſe putant, nimirum, quum athletæ illa quinque antiqua certamina obibant, videlicet pugilatum, curſum, ſaltum, diſcum, luctam: quos ſequutus eſt Hermolaus l. 30. ſuarum emendationum. Sed *πένταθλον* aliud à pancratio fuiſſe non dubium eſt ex citatis authoribus.

τὸ διδάξασθαι. Hoc eſt *τὸ διδάξαι τῷ ἐπισταμένῳ ῥᾷδιον. ἀνεπιτήδειον δὲ εἰς διδασκαλίαν ἑτέρων τὸ μὴ προμαθεῖν.* Hinc vulgo dicunt, *Doceat qui didicit*. Nemo enim faciliùs artem tradit quàm qui eam exactè callet. Quod & ad diſciplinas & liberales artes referri poteſt. Multa in compendium contrahere, obſcuris lucem dare nouit, qui perfectè didicit. Quam in ſententiam hæc Pindari verba præclarè vſurpabuntur: quibus Meleſiam ab athleticæ peritia commendat: qua instructus facilè præcepta dedit alijs athletis, quibus bene obſeruatis vincerent. Eſt autem *ῥᾴτερον* comparat. pro poſitiuo, vt & in ſequenti *κουφότεραι* pro *κοῦφαι*

ἀπειράτων hoc eſt *ἀπείρων*. Commune eſt *ἄπειρος*, poëticum verò *ἀπείρατος*, Dor. pro *ἀπείρητος*. Hoc compon. ex *α*. priuat. & *πειρατὸς* à *πειράομαι tento, experior*, quam vocem Ol. Od. 11. Nem. 1. Iſthm. 4. inuenias. Præcedenti autem Od. 6. in his *βατίᾳ τ' ἐν ἀπειράτῳ, ἀπείρατος* deducendum eſt ex *ἀ* priuat. & *πεῖραι* pro *πέρας finis, terminus*.

κεῖνα δὲ κεῖνος. Hoc eſt *ἐκεῖνος δ' ὁ πεπειραμένος λέγοι ἐπὶ πλέον τῶν ἄλλων ἐκεῖνα ἔργα, τίς τρόπος ἄνδρα προβιβάσει, μέλλοντα δόξαν ἀποφέρεσθαι ἐκ τῶν ἱερῶν ἀγώνων.* Hìc ob metrum habet *κεῖνα* & *κεῖνος* pro *ἐκεῖνα* & *ἐκεῖνος*. Deinde *περαίτερον* aduerb. quod ſequente vocali ſic effertur: ſequente conſona *περαιτέρω* vſurpatur, vt poſitiuus eius *πέρα*, & *πέραν*.

προβάσει. Dor. pro *προβήσει* & hoc pro *προβιβάσει*. *ποθεινοτάταν* Dor. pro *ποθεινοτάτην*, hoc eſt *ὑπερποθουμένην*.

νῦν μὲν. Hoc eſt, *νῦν μὲν τιμὴ ἔστιν αὐτῷ τῷ Μελησίᾳ ἀλείπτῃ ὁ Ἀλκιμέδων τριακοστὸς νικητὴς ὑπὸ ἀλείπτῃ τούτῳ ἀναδειχθείς.* Non enim hoc accipiendum ac ſi triginta victorias reportaſſet Alcimedon. Sed intelligendum trigeſimum hunc eſſe athletam ex ijs qui à Meleſia exercitati & edocti vicerunt. *νίκαν τριακοστὰν*, Dor. pro *νίκην τριακοστήν*.

παράφρασις.

Qui & diuino fauore vsus,& suæ fortitudinis dexteritate nō frustratus, quatuor pueros antagonistas prostrauit : ita vt per noctē viásque occultas, patriam inuito animo, & ignominiosè repetere eos coëgerit omnémque loquendi libertatem pudore perfusis ademerit. Contrà verò gloriæ accessione ex victoria, paternum auum tanto gaudio perfuderit, vt debilem eius senectutem, velut inspirato robore nouo recrearit: ipse verò re tam præclarè gesta, mortis metu sit liberatus: cùm illius obliuiscatur quisquis edito virtutis specimine nominis immortalitatem est consequutus.

στροφὴ δ'. κῶλ. θ.

ὃς τύχᾳ μὲν δαίμονος, ἀνορέας δ' οὐκ ἀμπλακών,
ἐν τετράσι παίδων ἀπεθήκατο γυίοις
νόστον ἔχθιστον, καὶ ἀτιμοτέραν
γλῶσσαν, καὶ ἐπίκρυφον οἶμον.
πατρὶ δὲ πατρὸς ἐνέπνευσεν μένος
γήραος ἀντίπαλον.
Ἀΐδα τοι λάθεται
ἄρμενα πράξαις ἀνήρ.

μετάφρασις.

Qui fauore quidem Dei, fortitudine tamen non frustratus, in quatuor puerorum deposuit membris reditū inuisissimum, & ignominiosam magis linguam, & occultam viā. Patri autem patris inspirauit robur senectutis aduersariū. Orci nimirum obliuiscitur vir qui conuenientia fecit.

ὃς τύχᾳ μὲν. Hoc est ὃς σὺν εὐτυχίᾳ Θεοῦ, ἀνδρείας δ' οὐκ ἀποτυχών, τετράσι παισὶν ἐπέθηκε πάνυ μεμισημένην εἰς τὸν οἶκον αὐτῶν ἐπαναστροφήν, καὶ ἄτιμον ἀπαρρησίαστόν τε γλῶσσαν, καὶ λαθραίαν ἐν νυκτὶ πορείαν. Ex his apparet Pindarum amplificare gloriam victoriæ Alcimedontis à dedecore plurium aduersariorum, quibus deuictis inglorium & ignominiosum in patriam effecit reditum.

τύχᾳ Dor. pro τύχῃ, éstque ellipsis τοῦ σὺν. Præterea necessariò simplex pro composito, εὐτυχίᾳ, sicuti Schol. & Triclinius exponunt, intelligendum est. Solet autem, vt antè vidimus, victorias numinis fauori, vt causæ principali adscribere, ita tamen vt adiuuantem non omittat, vt & hoc loco, quum & fortitudini Alcimedontis alteram victoriæ causam tribuit.

ἀνορέας. Vox ἀνορέα. Dorica est, ἠνορέη verò Ionica, deducitur ab ἀνὴρ mutato α. in η. Eadem occurrit Nem. 3. & Pyth. 8.

ἀμπλακών. Partic. Aor. ἤμπλακον ab ἀμπλακέω, τὸ ἁμαρτάνω. Fieri videtur ab ἀναπλέκω *implico*: quia peccatum homines veluti quibusdam retibus & pedicis implicat.

ἐν τετράσι παίδων γυίοις. Periphrasticè pro ἐν τετράσι παισίν. Cúmque dicendum esset τεττάρων παίδων γυίοις, dixit τετράσι. Sicuti paulò antè παισὶ χερὸς ἐργασίαις, pro ταῖς χερσί.

νόστον ἔχθιστον. Accidunt ista victis, reditus in patriam planè odiosus, ignominiosus, & occultus. Nam quod aduersario succubuerunt, efficit vt molestissimum sit patriam repetere, vt loqui præ pudore non audeant, vt clam per noctem ingrediantur, quò vitent eorum subsannationem à quibus viderentur.

πατρὶ δὲ πατρός. Hoc est τῷ δὲ πάππῳ ἐνέβαλεν ἰσχὺν τοῦ γήρως ἐναντίαν, ἤγουν καταπονούμενον αὐτὸν ὑπὸ τοῦ γήρως ἀνέῤῥωσε. Est hæc altera amplificatio ab aui paterni gaudio ex ea victoria. Opponuntur hic *robur*, & *senium*. In senectute est debilitas, sed exhilaratus senis animus vires amissas recreat.

Ἀΐδα τοι λάθεται. Hoc est τοῦ θανάτου ἐπιλανθάνεται, εὐτυχήσας ἀνήρ. Sententia qua duplicem illam ab aduersariorum dedecore, & aui gaudio, amplificationem victoriæ concludit: qua innuit res cum honore & laude gestas, mortis metum tollere. Tum enim non amplius graue est mori, quia virtutis editum specimen nominis immortalitate donabit. Hic ἀΐδα & λάθεται Dor. sunt pro ᾅδου & λήθεται.

παράφρασις.

Cæterùm oportet vt hæc Alcimedontis victoria, mihi maiores eius Blepsiadas in memoriam reuocet: quorum etiam in gratiam, victorialem hunc hymnum canam, fructum quem vtriusque fratris victoria ipsis peperit. Quorum, Blepsiadarum nimirum generi, sexta hæc corona iam obtigit ex Olympicis ludis, in quibus fronde oleastri coronantur victores. Nec mirũ si dum nepotes celebro, maiorum etiam defunctorum memini. Nam & ad mortuos consanguineos ex lege pertinet pars laudis viuentium: & rerum quæ ab illis geruntur præclarè. Neque sepulchrum occulit cognatorum eximiam virtutem, ita vt illa apud superos manifesta, ad sepultos non perueniat.

ἀντιστρ. κῶλ. θ.

ἀλλ' ἐμὲ χρὴ μναμοσύναν
ἀνεγείροντα, φράσαι
χειρῶν ἄωτον Βλεψιάδαις ἐπίνικον,
ἕκτος οἷς ἤδη στέφανος περίκειται φυλλοφόρων ἀπ' ἀγώνων.
ἔστι δὲ καί τι θανόντεσσιν μέρος
κἀννομον ἐρδομένων.
κατακρύπτει δ' οὐ κόνις
συγγόνων κεδνὰν χάριν.

μετάφρασις.

Sed me oportet memoriam excitantem, eloqui manuum florem Blepsiadis victorialem hymnum, *sexta quibus iam corona circumposita est, frondiferis ex certaminibus. Est enim & mortuis pars legitima rerum quæ gerũtur: occultatq; nequaquã puluis cognatorũ illustrẽ gratiam.*

ἀλλ' ἐμὲ χρή. Hoc est ἀλλ' ἐμὲ δεῖ τὴν μνήμην ἀνιστῶντα, φράσαι Βλεψιάδαις αὐτοῖς ἐπινίκιον ὕμνον τοῦτον, ἄωτον ὃν αἱ χεῖρες τοῦ Ἀλκιμέδοντος ἐνήνεγκαν. οἷς περιτέθη ἕκτος οὗτος στέφανος ἀπὸ τῶν ἀγώνων στεφάνοις φυλλίνοις πειζόντων. Apostrophe autem est ad se, qua memoriam suam excitat ad laudes omnium in genere Alcimedontis maiorum. μναμοσύναν Dor. pro comm. μνημοσύνην.

ἐπίνικον ἄωτον Periphrasticè τὸν ὕμνον appellat, quem victores tanquam suę victoriæ fructum a poëta accipiunt. ἐπίνικον subaud. ὕμνον.

χειρῶν. *Florem manuum* hoc est, *victoria manibus parta.* Nam lucta manus præcipuè robore constat.

Βλεψιάδαις. Blepsiadæ, tribus Alcimedontis in Aegina: qui nunc laudantur à numero victoriarũ, quas ea familia habuit, ita vt non solus Alcimedon vicerit, eiusque frater Timosthenes: sed quinquies ante ipsos, eiusdem generis viri, in Olympijs coronati fuerint. Quæ certamina φυλλοφόρα vocat ad

aliorum differentiam: nam hæc victori ex oleastri fronde contexunt coronam pro præmio. Sunt verò alia, quæ vestes, arma, æs, aliud-ve præmij genus habent.

ἔστι δὲ καὶ τι. Hoc est, vt exponit Triclinius, ἔστι δὲ καὶ τοῖς ἀποθανοῦσι μέρος τι τῶν ἐγκωμίων, ὃ περιτιθέμενον πρὸς αὐτοὺς, κατὰ νόμους ἂν πράττοιτο. Et vt Schol. ἔστι δὲ καὶ τοῖς τετελευτηκόσιν ἔννομον καὶ δίκαιον μέρος ἀποδιδόμενον, τὸ τῶν ἐπαίνων. Sed cùm ad loci perspicuitatem legendum sit, non ἐρδόμενον, sed ἐρδομένων, ideo sic ista malim interpretari, τῶν δὲ περιτιθεμένων ἀπὸ τῶν ζώντων μέρος τι καὶ ἔννομον θανοῦσιν ἐστί. Gnome qua docet posteritatis laudes ob præclara facinora ad defunctos pertinere. In qua θανόντεσσιν est datiuus plur. Ion. & poët. pro θανοῦσι. & κἀννομον pro καὶ ἔννομον.

καταχρύπτει δ' οὐ. Hoc est οὐ καταχρύπτει δ' ὁ τάφος τὴν ἀγαθὴν ἀρετὴν τῶν συγγενῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν τεθνεώτων ἐν τάφῳ κειμένων ἐφικνεῖται. Altera gnome ex præcedenti fluens, qua docet virtutem viuere post funera, eámque consanguineis vita functis innotescere. Legitur hîc κεδνὰν Dor. pro κεδνήν.

παράφρασις.

Quare Iphion Alcimedontis & Timosthenis pater, audita filiorum victoria ex Nunciatione Mercurij filia, corũ auunculo Callimacho referre poterit, quẽadmodum Iupiter suo generi splendidum in Olympieis ludis ornamentũ coronæ præbuit. Cæterùm velim vt idem Iupiter, quicquid hi iuuenes agẽt, bona super bonis immittendo prosperet: omnésq; morbos vehementes & periculosos ab ipsis arceat. Quinetiam precor ne patiatur, vt ab inuidia rebus præclaris contraria lædantur: sed illæsos ad inoffensæ vitæ metam deducat: & cùm ipsos, tum patriam Aeginam bonis & honoribus amplificet & cumulet.

ἐπῳδ. κῶλ. ια.

Ἑρμᾶ δὲ θυγατρὸς ἀκούσαις
Ἰφίων
Ἀγγελίας, ἐνέποι κεν
Καλλιμάχῳ λιπαρὸν
κόσμον Ὀλυμπίᾳ, ὅν σφιν ὤπασε
Ζεὺς γένει. ἐσλὰ δ' ἐπ' ἐσλοῖς
ἔργα θέλοι δόμεν. ὀξείας δὲ νόσους ἀπαλάλκοι.
εὔχομαι ἀμφὶ καλῶν
μοίρᾳ νέμεσιν διχόβουλον μὴ θέμεν.
ἀλλ' ἀπήμαντον ἄγων βίοτον,
αὐτούς τ' αὔξοι, καὶ πόλιν.

μετάφρασις.

Mercurij autem filiã vbi audiuerit Iphion Nuntiationem, indicet Callimacho splendidum ornatum qui obuenit *in Olympia, quem præbuit Iupiter ipsorum generi. Bona autem super bonis opera velit dare, acrésque morbos propulset. Opto de bonorum fatali prouentu Nemesin contraria cogitantem non immittere: sed damnorum expertem asserens vitam, ipsósque amplificet, & vrbem.*

Ἑρμᾶ δὲ θυγατρός. Hoc est ὁ Ἰφίων δὲ ὁ πατὴρ ἀκούσας ἀγγελίας θυγατρὸς τοῦ Ἑρμοῦ μηνυούσαι αὐ τῷ προσήκοντι κατὰ γένος Καλλιμάχῳ, ὅτι Ζεὺς διὰ τῶν ἑαυτοῦ υἱῶν τῷ αὐτοῦ γένει παρέσχε λαμπρὸν κόσμον ἐκ τῆς ἐν Ὀλυμπίᾳ νίκης. In his animaduerte fictionem poëticam, quum dicit Famam victoriæ Alcimedontis nuntiam ad inferos penetrare ad patrem, qui eiusdem rei certiorem possit facere auunculum, Ἑρμᾶ Genit. Dor. pro comm. Ἑρμοῦ.

Ἰφίων.

Ἰφίων. Iphion & Callimachus, authore Schol. ſecundum quoſdam conſanguinei fuerunt Alcimedontis. Secundum alios Iphion fuit eius pater: Callimachus verò, auunculus.

Ἀγγελίας. Siquidem Mercurius, inquit Triclinius, Deorum eſt nuntius in cœlo, terraq;, & animabus ad inferos ducẽdis pręeſt, idcirco dicit poëta Iphionẽ eius vocem audiuiſſe, quam per εἰδωλοποιΐαν fingit eius filiam, & vocat Ἀγγελίαν.

λιπαρὸν κόσμον. Intelligit victoriam Olympicam, quia vnius victoria totum genus exornat. Ante Ὀλυμπίᾳ ſubaudiendum ἐν.

ὃν ὤρσεν. Cauſam efficientem victorię tribuit Ioui, vt & Epodo 1. Genus autem, intelligit Alcimedontem & Timoſthenem filios.

ἐσλὰ δ' ἐπ' ἐσλοῖς. Hoc eſt ἀγαθὰ δ' ἐπ' ἀγαθοῖς θέλοι ὁ Θεὸς παρέχειν. Epilogus comprecatione conſtans, qua primùm εὐτυχίαν in rebus agendis optat. 2. ſanitatem morbos acutos arcendo. 3. Inuidiæ propulſationem 4. inoffenſam vitam 5. & vltimo cumulum honorum cùm ipſis, tum patriæ. Cæterùm ἐσλὰ & ἐσλοῖς effertur Dor pro comm. ἐσθλὰ & ἐσθλοῖς de quo 2. Olymp. Oda. δόμεν Infin. Ion. & Dor. pro δοῦναι.

ὀξείας νόσους. Vocat morbos acutos τοὺς ὀπισθίους καὶ σφοδρούς, de quibus vide Hippocratem, & Galenum.

εὔχομαι ἀμφὶ. Hoc eſt εὔχομαι τὸν Δία μὴ ἔσεσθαι συμβλῆναι φθόνον ἐναντία βουλευόμενον: vel paucioribus, μὴ φθονηθῆναι περὶ τῶν καλῶν. Itaque νέμεσιν hîc ſume pro φθόνον. & διχόβουλον expone ἐναντία πιθοῦσαν, ὧν βουλευόμεθα, οἷον διχάζουσαν, καὶ διαχωρίζουσαν τὰς βουλάς.

ἄγων. Nimirum ὁ Ζεὺς ἡμετέρους τε. Nimirum Alcimedontem & Timoſthenem Aeginetas, καὶ πόλιν. Nimirum Aeginam, fortunis & honoribus augeat.

ΕΦΑΡΜΟΣΤῼ ΟΠΟΥΝΤΙῼ, Παλαιστῇ.

EPHARMOSTO OPVNTIO, Palæſtritæ.

ΕΙΔΟΣ Θ.

ODE IX.

ARGVMENTVM.

PRædicatur Epharmoſtus ab Olympiorum & Pythiorum victorijs, ab Opunte patria, & à maioribus. Varias etiam

interſerit digreſſiones, veluti ad fabulas pugnæ Herculis contra Neptunum & Apollinem: & Deucalionis ac Pyrrhæ: quæ ſuo quæque loco aperientur.

παράφρασις.

Ille quidem Archilochi callinicus hymnus, quem in gratiam Herculis, pulchras variáſque victorias adepti, compoſuit, quíque poſtea ſingulis victoribus alta voce in Olympia trina repetitione cani ſolitus eſt, eo quidem in loco, videlicet in colle Cronio, ſuffecit ad præludiũ chori publici, vbi ſaltationem ducebat ſequẽtibus dilectis ſocijs Epharmoſtus. Sed nunc, anime mi, ne communi duntaxat omnibus victoribus laude vir rarus fruatur, ſed ſuis etiam meritis peculiarem conſequatur, huiuſmodi carminibus quæ à Muſis ſuppeditantur ad encomia, quibus longè latéque fama virtutis diffunditur, proſequere & Iouem rutila fulmina contorquentem, & venerandum Elidis promontorium Cronium, quod Pelops Lydus heros, quondam in pulcherrimam Hippodamiæ dotem oppreſſo Oenomao retulit.

στροφὴ α. κῶλ. ις.

Τὸ μὲν Ἀρχιλόχου μέλος
φωνᾶεν Ὀλυμπίᾳ
καλλίνικος ὁ τριπλόος κεχλαδώς,
ἄρκεσε Κρόνιον παρ' ὄχθον ἁγεμονεῦσαι
κωμάζοντι φίλοις Ἐφαρμόστῳ σὺν ἑταίροις.
ἀλλὰ νῦν ἑκαταβόλων
μουσᾶν ἀπὸ τόξων
Δία τε φοινικοστερόπαν,
σεμνόν τ' ἐπίνειμαι
ἀκρωτήριον Ἄλιδος
τοιοῖσδε μέλεσσι.
τὸ δή ποτε Λυδὸς ἥρως
Πέλοψ ἐξάρατο κάλλιστον ἕδνον Ἱπποδαμείας.

μετάφρασις.

Archilochi quidem carmen ſonans apud Olympiam Callinicus, ter acclamatum, ſatis fuit Saturnium apud collem vt præiret ſaltanti Epharmoſto amicis cũ ſocijs. Sed nũc lõge iaculantib' Muſarũ ab arcubus, Iouémque fulmine rubentem auguſtúmque impartire promontorium Elidis huiuſmodi carminibus: quod quondam Lydus heros Pelops adeptus eſt pulcherrimam dotem Hippodamiæ.

Ἐφαρμόστῳ. Epharmoſtus, nomen Olympionicæ qui hîc celebratur, fit à verbo ἐφαρμόζω *aptè & concinnè coniungo, adapto.* Dicitur *Opuntius* ab Opunte patria, quę ab Opunte Locri filio fuit denominata: éſtq; Locrorũ metropolis, de qua vide Strab. & Volaterr. *Palæſtrita* vocatur à genere certaminis & victoriæ. Lucta vicit, cuius proprium eſt θλίβειν καὶ κατέχειν aduerſarium. De qua vide Ariſtotel. Rhet. 1. c. 5.

Τὸ μὲν Ἀρχιλόχου. Exordium per præoccupationem, qua reddit rationẽ cur hũc ſcribat hymnum, quum tamen Epharmoſtus communi Archilochi carmine ſit laudatus in Olympijs. Commune carmen dico, quia illum Archilochi hymnũ ſingulis victoribus ter decantare ſolebant. Porrò Archilochus poëta Lyricus hymnum in victorem Herculem & Iolaum cõpoſiturus, citharœdi in Olympia cùm ſonitũ, tum rhythmum, quem cithara edebat, exprimere dictione aliqua tentauit: ideóque vocem τήνελλα effinxit: quam Cælius l. 3. c. 11. ex Ariſtophanis ſcholijs interpretatur *lyræ harmoniam*, vel κρουμάτιον *pulſatiunculam*, ſeu *præludiũ* quod in victoria edebatur. Sed Varinus vocat vocem illam τήνελλα, μίμημα

ἐπιφθέγματος αὐλοῦ. Cæterùm huius cantilenæ fuit hoc initium,

Τήνελλα καλλίνικε χαῖρ' ἄναξ Ηράκλεις
Αὐτός τε, καὶ Ἰόλαος αἰχμητὰ δύο.

Postea obtinuit vsus vt in quemuis victorem Archilochi melos istud ter caneretur. Vnde etiam Epharmosto idem epinicij decantari necesse fuit. Quod etsi quodammodo sufficere potuisset: tamen quia non adeò magna laus est, quæ omnibus ex æquo potest accommodari, statuit Pindarus aliud ipsi encomium scribere peculiare.

φωνᾶεν Dor. pro comm. φωνῆεν *vocale, resonans*: quod vocabulum occurrit etiam Isthm. 4. Hic sumitur pro μετεώρῳ φωνῇ ᾀδόμενον, vt monet Triclinius: vel pro participio φωνῆσαν. Ante Ολυμπίᾳ ellipsis τοῦ ἐν obseruanda.

καλλίνικος. Sic appellatur à Pindaro hoc loco carmen illud Archilochicū, quod in Herculē priùs cōpositum, postea cuiuis victori est aptatū. Sic inscribebatur διὰ τὸ κάλλος τῆς νίκης ᾄδεσθαι φιλεῖν: *quòd ob victoriæ præstantiam cani soleret*, τριπλόος vocatur, vel quòd esset τρίστροφος, vel quòd τρὶς ἐπικελάδειν, τὸ καλλίνικε, vel quod in ipsa victoria, in gymnasio, & in patria caneretur. Porrò Triclinius τὸ ὁ τριπλόος dicit aduerbialiter exponendum ἀντὶ τοῦ ἐκ τρίτου. Vnde annotat Leonicerus adiectiua in tribus generibus suis, iuxta substantiuorum opportunitatem aduerbij naturam sumere. Cæterùm Hercules vocabatur καλλίνικος, quòd varias varijs terrarum in partibus, eásque præclaras victorias heroica fortitudine adeptus esset. Quod epitheton aliàs ad quemlibet aliū virtute & victoria insignem transferri potuit: vt in Eurip. Med. Νῦν καλλίνικοι τῶν ἐμῶν ἐχθρῶν φίλαι, vbi καλλίνικος ἐχθρῶν exponitur, ὁ καλὴν νίκην ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν ἀποφέρων: *qui præclaram ab inimicis victoriam reportat*. Καλλίνικος apud Athenæum Dipnosoph. l. 14. & Pollucem l. 4. c. 14. περὶ εἰδῶν ὀρχήσεως, Nomen est saltationis cuiusdam quæ ad tibiæ modulos fiebat, & Hesychius καλλίνικος, inquit, εἶδος ὀρχήσεως ἐπὶ τῇ τοῦ Κερβέρου ἀναγωγῇ. Occurrit hæc vox Nem. 3. Isthm. 1. Pyth. 5. & 11. Nem. 4. Isthm. 5. Dicam obiter hoc Αρχιλόχου μέλος prouerbialiter dici, vt refert Erasmus in Chiliad. Hymnum qui ad multos potest accōmodari: qualem ferunt ab Achilocho fuisse repertum, qui fuit ante Pindarum, aliósque id genus poëtas lyricos, qui singulos proprijs laudibus exornabant.

κεχλαδὼς. Particip. præter. medij, quod à χλάζω deducitur, significante τὸ ψοφῶ, τὸ ἠχῶ, *strepo, resono, cum sono proferor*. Habet Aor. 2. act. ἔχλαδον. & præter. med. κέχλαδα vnde particip. κεχλαδὼς, vide Pyth. Od. 4. partic. κεχλαδὼν Aor. 2. act. ab eodem χλάζω. Hæc tria prima cola sic prosa declares. Τὸ μὲν μέλος ὅπερ εἰς Ηρακλέα ἐν Ολυμπίᾳ Αρχίλοχος συνέθηκε μετεώρῳ φωνῇ ᾀδόμενον, δηλονότι ὁ καλλίνικος ὁ τρὶς λεγόμενος.

ἄρκεσε. Neglecto augmento pro ἤρκεσε. Hoc est ἱκανὸν ἐγένετο κρόνιον κατὰ λόφον προῤῥηθῆναι Εφαρμόστῳ σὺν ἑταίροις φίλοις χορεύοντι. Vox ἀγεμονεῦσαι Dor. pro ἡγεμονεῦσαι, hic exponitur προηγήσασθαι, καθηγήσασθαι, προῤῥηθῆναι. Obseruatur hic quando & à quibus, quum caneretur carmen, chorus publicus constitueretur: nimirum à victore qui præibat, & amicorum turba quæ sequebatur præeuntem victorem.

ἀγχὰ νῦν. Pro νῦν δὲ: vt reſpondeat præcedenti τὸ μὲν. q. d. ὁ μὲν ὕμνος Ἀρχιλόχου κατὰ τὸν τῆς ἐν Ὀλυμπίᾳ νίκης καιρὸν ἱκανὸς ἐγένετο: νῦν δὲ ἐπέξελθε, καὶ ὕμνησον τὸν Δία, ὦ ψυχὴ, τὸν λαμπρᾶς ἀστραπῆς αἴτιον, καὶ ὄρος Κρόνιον τοιούτοις ὕμνοις, οἷς αἱ Μοῦσαι παρέχουσι διὰ τῶν ἐγκωμιαστικῶν λόγων τὴν εὐφημίαν πόῤῥω πεμπόντων. Hæc παρακέλευσιν continent, qua ſe ad ſcribendum excitat. Eſt enim ἐπίτειμαι, Imperat. modi Aor. 1. med. ἐπιτειμάμην, verbi ἐπιτείμομαι, quod hîc ſumitur pro ἐπεξέρχομαι. Emphaſis ineſt in τοιοῖσδε μέλεσι: quaſi ſit meliùs laudaturus, quàm Archilochi carmine fuit laudatus: qua laude complectitur cùm Iouem, cui ſacra ſunt Olympia, tum ipſum certaminis locum, quem ſynecdochicè per promontorium Elidis deſcribit, quæ pars tantùm Piſæ eſt vbi certamina hæc ſacra celebrabantur. Intelligit autem Κρόνιον λόφον, de quo iam antè. Et ἀκρωτήριον appellat σεμνὸν, fortè propter Iouem, & ſex aras duodecim Dijs κατὰ δύο ſacras.

ἀπὸ τόξων. Familiaris poëtæ metaphora: qui poëſin hîc appellat arcus, & encomium proinde telum quod ex eo emittitur. Tribuuntur arcus & ſagittæ Muſis, vt & Apollini earum præſidi: ſed huius ſunt radij ſolares: Illarum encomia & laudes: Hic ἑκαβόλος, ἑκατηβόλος, ἑκατηβελέτης appellatur, quia ſuis radijs Sol eſt efficax in omnia, præſertim quum longiſſimos circa ſolſtitium æſtiuum immittit: illæ ἑκατηβόλοι dicuntur quia carminibus decantatæ laudes procul trans mare, & remotiſſimas ad terras feruntur.

μοισᾶν. Geminus Doriſmus pro μουσῶν. & ἑκαταβόλων. Dor. pro comm. ἑκατηβόλων. à ſingulari recto ἑκατηβόλος *procul iaculans.* Deducitur iſta vox ab ἑκὰς *procul* & βέβολα præter. med. verbi βάλλω *iacio, iaculor.* Quare fit primùm ἑκαβόλος, & verſo α in η metri cauſa ἑκηβόλος: rurſus hoc Dor. ἑκαβόλος poſtea inſerta ſyllaba τη, ἑκατηβόλος & Dor. ἑκαταβόλος. Sic inſeritur τη voci ἔτυμος & dicitur ἐτήτυμος. Euſtathius deducit hanc vocem vel ab ἕκαθεν βάλλων *qui eminus iaculatur*, vel ab ἑκατὸν ἤγουν πολλοῖς βέλεσι χρώμενος, *qui centum* hoc eſt *multis ſagittis vtitur*, quòd Appollo Pythonem ſerpentem centum ſagittis occiderit.

φοινικοστερόπαν. Accuſ. Dor. pro φοινικοστερόπην, à nominat. φοινικοστερόπης. Epitheton Iouis, quod fit à φοίνικος *puniceus, ruber*, & στεροπὴ hoc eſt ἀστραπὴ *fulgur*: quod metonymicè in hoc compoſito ſumitur pro κεραυνὸς, quia fulguris ſplendor anteit, aut comitatur fulmen, στεροπὴ dicitur ἀπὸ τοῦ στερεῖν ὀπὸς hoc eſt ὄψεως ſeu ὀπτῆς quia fulguris ſplendor ita perſtringit oculos, vt eos viſu ferme priuet. Quare Iouem φοινικοστερόπην vocat *rubentia fulmina vibrantem.* Ideo Horat. 2. Od. l. 1. dicit

Iam ſatis terris niuis, atque diræ
Grandinis miſit pater, & rubente
Dextera ſacras iaculatus arces,
Terruit vrbem.

Et Virg. 1. Georg.

Ipſe Pater media nimborum in nocte, coruſca
Fulmina molitur dextra.

Ἀλιδος. Dor. pro comm. Ἤλιδος, ab Ἦλις nomine regionis in qua est Pisa: in Pisa autem Cronium promontorium.

τὸ δήποτε. Digressiuncula ad Pelopis fabulam: quam Oda prima satis exposuimus. Hic ἐξάρατο. compositum pro simplici ἄρατο & hoc Dor. pro ἤρατο: sic apud Homer. κῦδος ἀρέσθαι *decus reportare.* ἕδνον hic sumitur pro φέρνη. Nam hæc ita iureconsulti distingunt, vt ἕδνον sint ea dona quæ maritus vxori largitur: φέρνη verò dos quam marito affert vxor. Nihilominus ἕδνον impropriè hic sumitur pro φέρνη. Nam Elis propter Hippodamiam Pelopi obtigit in dotem.

παράφρασις.

Ad Pythonem quoque, vbi vt & in Elide vicit Epharmostus mitte celeriter dulcem hymnum. Humi repentibus verbis sanè non vteris, viri Opuntis inclytæ ciuis luctas cithara recinendo. Velim vtique eiuem collaudes, ipsámque ciuitatem, in qua diligentes extant iustitię cultores, & legum bonarum, quibus integrę respublicæ seruantur, obseruatores magnam hoc studio gloriam consequuntur: quæque pariter sui ciuis strenuitate clarescit, cuius geminum edidit specimen, alterum quum in Pythone vbi est fons Castalius, Pythiorum, alterum quum in Olympia prope fluuium Alpheum sita, Olympiorum victor euasit. Vnde fit vt encomiasticus hic hymnus, qui coronatum illarum est fructus, celebrem Opuntem Locrorum metropolim, & arboribus insigne solum, extollat.

ἀντιστρ. α. κῶλ. ιε.

πτερόεντα δ' ἵει γλυκὺν
Πυθῶνάδ' οἰστόν. οὔ-
τοι χαμαιπετέων λόγων ἐφά-
ψῃ,
ἀνδρὸς ἀμφὶ παλαίσμασιν
φόρμιγγ' ἐλελίζων
κλεινᾶς ἐξ Ὀπόεντος. αἰ-
νήσαις ἑ καὶ υἱόν,
ἃν Θέμις θυγάτηρ τέ οἱ
σώτειρα λέλογχεν
μεγαλόδοξος Εὐνομία.
θάλλει δ' ἀρεταῖς ἰ-
σον καὶ Κασταλίᾳ, παρ'
Ἀλ-
φεοῦ τε ῥέεθρον·
ὅθεν στεφάνων ἄωτοι
κλυτὰν Λοκρῶν ἐπαείροντι ματέρ' ἀγλαόδενδρον.

μετάφρασις.

Alatam autem mitte dulcem ad Pythonem sagittam. Non sanè humi serpentes sermones attinges, viri de luctis citharam mouens clara ex Opunte. Laudes eam, & filiũ eius, *quã Themis & filia eius seruatrix sortita est, magni nominis Eunomia. Floret autẽ strenuitate æqualiter & in Castalia, & apud Alphei fluentũ: vnde coronarum flores inclytam Locrorum extollunt matrem pulchrarum arborum* feracem.

πτερόεντα δ' ἵει. Perseuerat in apostrophe ad seipsum, vt dulce telum ab Olympia ad Pythonem dirigat, vt vna fidelia duos parietes dealbet, videlicet vt Epharmostum celebret non solùm ab Olympiaca victoria quam obtinuit Olympiade 73. sed etiam à Pythiaca, quam obtinuit Pythiade 30. Porrò allegoricè hymnum, seu encomium hoc suum appellat οἰστὸν, vt & vltima antistropha 2. Od. Olymp. Addit duo epitheta 1. γλυκὺν *dulcem*, vt emolliat vocem οἰστὸν: sicuti & loco citato dixit ἐκ μαλθακᾶς φρενὸς eundem in finem. 2. πτερόεντα *alatam.* Nam sagittis inseruntur pennæ quò ferantur velociùs: vúltque ita sui ingenij velocitatem denotare. Hæc ita sine tropo efferas,

πέμπε τῇ πρὸς τὴν Πυθῶνα γλυκὺν ὕμνον διὰ τάχεος. Πυθῶνάδε pro εἰς vel πρὸς Πυθῶνα sicuti οἴκαδε, οἶκόνδε pro εἰς vel πρὸς οἶκον.

ὕτοι χαμαιπετέων. Hoc est οὐ μάταιοι χρήσῃ λόγοις εὐτελέσι. Promittit his verbis splendidum carmen. χαμαιπετὴς autem fit ex χαμαὶ hoc est ἐπὶ τὴν γῆν & πέτων pro πίπτων *humi cadens*, vel *humi serpens*.

αὐδερός. Dixeris in prosa φόρμιγγα κινῶν ἐπὶ τοῖς μελίσμασι τοῦ αὐδερός. Verbum autem ἐλελίζω hoc loco & 1. Pyth. quum tribuitur citharæ, significat λείως κινῶ. *leuiter moueo.* Aliàs verò significat, σείω, πάλλω, συστρέφω, εἰλέω, ἑλίσσω, *quatio, quasso, contorqueo, conuoluo, inuoluo, implico.*

αἰνήσαις ἓ κ' υἱόν. hoc est ἐπαίνεσον αὐτὴν τὴν πόλιν Ὀπόεντα, καὶ τὸν αὐτῆς πολίτην Ἐφάρμοστον. In his primùm obseruemus αἰνήσαις esse 2. pers. singul. optat. αἰνήσαιμι. Aor. 1. ᾔνεσα. Non autem particip. Dor. pro αἰνήσας vt putat Leonicerus. Deinde ἓ. per antonymiam sumi pro αὐτήν: tertiò per υἱὸν significari πολίτην; nam patria communis est omnium ciuium mater.

ἂν Θέμις. Dor. pro ἣν: & hæc referuntur ad Opunta Epharmosti patriam, quam instituit laudare, primúmque commendat à iustitiæ cultu, & iusta legum ordinatione, ac proinde recta reipub. administratione. q.d. ἣν τινα πόλιν Ὀπόεντα εἰς κλῆρον ἔλαβεν ἡ δίκη, καὶ ἡ θυγάτηρ αὐτῆς πόλεως σώζουσα Εὐνομία κατὰ πολὺ τιμᾷ. Themis apud Hesiodum Iouis est coniux. Huius filiæ sunt, vt ex Orphei hymno constat, δίκη, εὐνομία, εἰρήνη. Sic enim ille.

> Ὧραι θυγατέρες Θέμιδος, καὶ Ζηνὸς ἄνακτος,
> Εὐνομίη τε, Δίκη τε, καὶ Εἰρήνη πολύολβε.

Hic Pindarus vnius Eunomiæ facit mentionem, quia Opuntem præcipuè à bonis legibus laudare instituit. Olymp. 13. fiet de reliquis mentio, nimirum stroph. 1.

σώτειρα. Seruatrix dicitur Eunomia, quia bonarum legum latione & obseruatione seruatur respublica: sine quibus facilè caderet. Vnde Demosthenes orator dicebat leges ciuitatis animam esse. Vt enim exanime corpus procumbit: ita ciuitas, si leges absint, non consistit. Additur μεγαλόδοξος, poëtica vox, quę significat ὁ μεγάλην δόξαν ἔχων, ἢ φέρων *magnam habens, aut afferens gloriam*: hócque epitheton tribuitur Eunomiæ, ab effectu. Nam bonæ leges, magnam sui cultoribus gloriam afferunt.

θάλλει τε. Secundò nunc commendatur à duabus sui ciuis victorijs, nam ciuis laudem ad patriā transfert. Altera victoria fuit Olympiorum in Olympia prope Alpheum sita: altera Pythiorum in Pythone prope fontem Castalium. Ante Κασταλίᾳ subaudienda præpositio ἐν.

ὄζον. Victoriam consequentia sunt coronæ, coronas gloria. κλυτὰν Dor. pro κλυτήν. & ἐπαιρέοντι. Dor. pro ἐπαιρέουσι: & ματέρα Dor. pro comm. μητέρα. Sic periphrasticę intelligenda Opus Locrorum metropolis. Opuntij autem sunt Orientales, Eubϙæ oppositi. Eadem vocatur ἀγλαόδενδρος hoc est ἀγλαὰ δένδρα φέρουσα: & à consequenti εὔγεως, vt interpretatur Triclinius.

παράφρασις.

Iraque dilectam hanc vrbem claris illustrans carminibus, huius Epharmosti victoriæ nuntium per omnes terrásque tractúsque maris velociùs quàm generoso equo, & celerrima naui mittã, si modò fatali ope adiutus ego poëta eximius, Gratijs splendidum carmen cõtexo: quandoquidem quicquid iucundum est, & placet, ab illis proficiscitur. Diuino autem dono homines cùm ad sapientiam, tum ad alias virtutes à natura sunt comparati.

ἐπῳδ. κῶλ. ι.

ἐγὼ δέ τοι φίλαν πόλιν
μαλεραῖς ἐπιφλέγων ἀοιδαῖς,
καὶ ἀγάνορος ἵππου θᾶσσον,
καὶ ναὸς ὑποπτέρου, παντᾷ
ἀγγελίαν πέμψω ταύταν,
εἰ σύν τινι μοιριδίῳ παλάμᾳ
ἐξαίρετον χαρίτων νέμομαι
κᾶπον· κεῖναι γὰρ ὤπασαν
τὰ τέρπν'. ἀγαθοὶ δὲ
καὶ σοφοὶ κατὰ δαίμον' ἄνδρες

μετάφρασις.

Ego autem charam vrbem claris illustrans carminibus, & feroci equo citiùs, & naue alata quoquouersum nuntium hoc mittam, si modò fatali auxilio eximium Gratiarum decerpo hortum: illæ enim præbent iucunda. Strenui autem viri, & sapientes per diuinam sortem

ἐγὼ δέ τοι. Hoc est, Ἐγὼ δὴ σὺν λαμπραῖς ᾠδαῖς λαμπρύνων θεοφιλῆ πόλιν Θ-πουντα, τὴν ἀγγελίαν ταύτην πέμψω γενναίου ἵππου, καὶ νηὸς ταχυτάτης θᾶσσον. Quibus verbis iterum promittit illustre carmen. Vtitúrque metaphora sumpta ab ignis splendore. Nam μαλερὸς dicitur καυστικὸς, λαμπρός. Ignis autem est lucidum esse & ἐπιφλέγειν hoc est λαμπρύνειν, ἐπαυγάζειν, *illustrare, clarum reddere*. Quare hoc loco μαλερὸς & ἐπιφλέγω metaphoricè sumenda sunt. Nam cùm μαλεραῖς ἐπιφλέγων ἀοιδαῖς propriè sonet, *ardentibus incendens carminibus*, tamen tropicè exponendum est, *claris illustrans carminibus*. Ita vt quemadmodum ignis ardet, & splendet, quo loca vicina calefiunt, & illustrantur: sic poëtarum carminibus accendatur existimatio hominum, ipsorúmque nomen clarum reddatur.

ἀγάνορος Dor. pro comm. ἀγήνορος. Ἀγήνωρ autem poëticum est: cuius variæ sunt significationes, rebúsque tum animatis, tum inanimis tribuitur. Hic ἀγήνωρ equo tribuitur. Od. 1. Isthm. κόμπον ἀγάνορα vocat *magnificam gloriam*. Porrò prouerbialiter hæc sententia vsurpatur, quum de festinatione agitur, sicut & illud, Πηγάσου ταχύτερος *Pegaso velocior*.

ναὸς ὑποπτέρου. Hoc est ταχείας. Nam ὑπόπτερος, propriè est *alatus*: sed metaphoricè *velox*: Sic autem vocatur nauis quæ remis tanquam alis citò fertur: vnde Homerus de remis loquens eos πτερὰ vocat τὰ πτερὰ νηυσὶ πέλονται. & à Polluce *palmulæ remorum*, qui & ταρσοὶ κωπῶν, vocantur πτερά. Hesiodus autem νηὸς πτερὰ vocat ἱστία. Nam quod alæ auibus, id vela remíque nauibus præstant. Innuere autem vult poëta se suis carminibus effecturum vt Epharmosti laudes citò per omnes terrásque tractúsq; maris perferantur. Siquidem iter fit equo per terram: naui per mare.

ἀγγελίαν ταύταν, hoc est τῷ ἐγκώμιον ἀγγέλλων ἐφαρμόσου ἀνδραγαθήματι. In ταύτας Dorismus est pro ταύτην.

εἰ σύν τινι. Hoc est εἰ μετά τινος θείας μηχανῆς τὴν ποιητικὴν ἀσκῶ. Etenim Gratiarum hortum, poëticam appellat, in qua quemadmodum in horto varijs floribus decoro, nitet eximia venustas: vnde prope Musas Charites habitare dicuntur ab Hesiodo.

Παρ' δ' αὐταῖς Χάριτές τε καὶ Ἵμερος οἰκί' ἔχουσι.

μοιριδίῳ. Vox μοιρίδιος poët. est, à μοῖρα fatum, & sumitur pro εἱμαρμένος vel πεπρωμένος. quæ vox occurrit. Pyth. 1. Isthm. 6. & Pyth. 4. παλάμᾳ Dor. pro παλάμῃ & κᾶπον pro κῆπον. Hac autem conditionali propositione vsus est, quòd nosset se ingenio poëtico multum valere.

κεῖναι γὰρ ὤπασαν. Ratio præcedentis sententiæ, ab effectu sumpta. Quid autem præstent Charites vide 14. Oda huius libri.

Ἀγαθοὶ δὲ καὶ σοφοί. Confirmatio rationis à generali sententia, qua docet sapientiam aliasque virtutes diuinitus ad homines promanare. Intelligit autem τὴν εὐφυΐαν præclaram indolem. Idem sentit stroph. 3. Pyth. 1. ἐκ θεῶν γὰρ μαχαναὶ &c. & 3. Isthm. Ζεῦ, μεγάλαι δ' ἀρεταὶ θνατοῖς ἕπονται ἐκ σέθεν. & Homerus Il. v. vbi Aeneas longam sui generis seriem explicat:

Ζεὺς δ' ἀρετὴν ἄνδρεσσιν ὀφέλλει τε μινύθει τε.

Innuit autem non solùm sibi à Deo datum esse vt esset σοφὸς ad componendum hymnum: sed Epharmosto etiam vt esset ἀγαθὸς ad victoriam comparandam. Preterea his verbis sibi sternit viam ad fabulam Herculei roboris, quo Dijs, Neptuno scilicet obstitit, & Plutoni.

παράφρασις.	στροφὴ β. κῶλ. ις.	μετάφρασις.
Etenim nisi ita se res haberet, vt sapientes & fortes diuinitus redderent homines, quomodo fieri potuisset vt Hercules claua manibus vibrata tridentem reprimeret, quum ei circa Pylum aduersus Neleum pugnanti resistebat Neptunus filio ferens opem? quomodo etiam Apollinem superasset, quum argenteo arcu etiam ipsi obsistebat: quando huic Deo proiecto tripode bellum intenderat, quia Pythia sacerdos Deum adesse, & responsa dare aliquando sciscitanti negauerat? quomodo etiam quum Pluto nō immotam teneret virgam qua mortalia corpora trahit	ἐγένοντο. ἐπεὶ ἀντί- τ' ἂν πῶς τριόδοντος Η- ρακλέης σκύταλον τίναξε χερ- σὶν, ἁνίκ' ἀμφὶ Πύλον σταθεὶς ἤρειδε Ποσειδᾶν, ἤρειδέν τε μιν ἀργυρέῳ τόξῳ πολεμίζων Φοῖβος· οὐδ' Ἀΐδας ἀκι- νήταν ἔχε ῥάβδον, βρότεα σώμαθ' ᾇ κατάγει κοίλαν πρὸς ἀγυιὰν θνασκόντων. ἀπό μοι λόγον τοῦτον, στόμα, ῥῖψον ἐπεὶ τό γε λοιδορῆσαι θεοὺς, ἐχθρὰ σοφία· καὶ τὸ καυχᾶσθαι παρὰ καιρὸν,	existunt: alioqui quomodo aduersus tridentē Neptuni, Hercules clauam vibrasset manibus, quando circa Pylum constitutus restebat ipsum argenteo arcu oppugnans Phœbus: nec Pluto immotam habebat virgam, mortalia corpora quæ deducit cauū ad vicū morientium? Mihi hunc sermonem abijce os. Nam conuiciari Dijs, odiosa est sapientia: & gloriari intempestiuè, ad se-

ad sepulchrum,eo repulso Cerberum ex inferis reduxisset? At verò tu meum os sermonem hunc missum facito.Nam absurda de Dijs dicere contumeliosum est, odiosum, stultúmque & gloriando Dijs homines anteponere,insaniæ simillimum.

ἐπεὶ ἔναντ'. Sic declaranda cum Triclinio sententia hæc, ἐπεὶ εἰ μὴ ἐγένοντο κατὰ μοῖραν θείαν φρόνιμοι καὶ ἀνδρεῖοι, πῶς ἂν ὁ Ηρακλῆς ἐναντίον τῆς τριαίνης τοῦ Ποσειδῶνος ἐκίνησε διὰ χειρῶν τὸ ῥόπαλον; Itaque à contrario probat viros sapientes & fortes à Deo esse. Quod nisi ita se haberet, Hercules non potuisset tribus Dijs, Neptuno, Apollini & Plutoni resistere. Quod ad primam historiam attinet, Hercules auhore Schol. Trachinio quodam occiso, Pylum Apollinis iussu se contulit, vt à cæde per Neleum expiaretur. Id renuente Neleo, eum bello persequutus est Hercules, etiam Neptuno, qui Nelei pater erat, filij partes defendente.

ἔναντα. Poëticum aduerbium pro comm. ἐναντίον, quod per syncopen formatur ex ἐναντία, & Aeolicè accentu in primam syllabam retracto ἔναντα dicitur, & significat *contra, aduersus*. τριόδοντ idem quod τρίαινα, & σκυτάλη quod ῥόπαλον seu κορύνη. De qua voce vide 6. Odam huius libri. τίναξε neglecto augmento pro ἐτίναξε à τινάσσω, τὸ κινῶ *moueo, quatio*.

ἀνίκ. h.e. ὁπηνίκα πᾶς ὁ Ποσειδῶν ἀμφὶ τὴν Πύλον αὐτῷ ἀντήρειδε. Dicit Schol. esse in hoc abusum loco Homeri dicentis· Ἐν Πύλῳ ἐν νεκύεσσι βαλὼν, quum ibi non de Pylo vrbe Nestoris agatur:sed τὴν ἐν ᾅδου πύλην intelligat.

ἤρειδε. Neglecto augmento pro ἤρειδε. ab ἐρείδω quod hîc vsurpatur pro composito ἀντερείδω, τὸ ἀνθίσταμαι. Qua in significatione etiam vsurpatur ἤρειδεν in sequenti colo.

πολεμίζων Φοῖβος. Secunda historia. Cùm Hercules venisset Pythonem, super re quadam consulturus Apollinem, respondit Pythia Apollinem non esse domi, neque iam responsa dare. Quamobrem ira percitus, arripuit τὸν μαντικὸν τρίποδα, Deo bellum illaturus: in quo certamine Apollinem vicisse fertur. Phœbo autem tribuitur ἀργύρεον τόξον, vnde ἀργυρότοξος appellatur.

οὐδ' ἀκινήτας. h.e. οὐδὲ ὁ Αδης εἶχεν ἀκίνητον τὴν ἑαυτοῦ ῥάβδον, δι' ἧς κατάγει τὰ τῶν ἀνθρώπων σώματα εἰς καταδύσεις τῆς γῆς, ὡς οἱ ἀποθνήσκοντες διέρχονται. Tertia historia de pugna contra Plutonem. Nam cùm Hercules Eurysthei mandato, Cerberum ab inferis educere vellet, Plutonem obsistentem repulit, & canem eduxit. Porro antè οὐδὲ, ἀπὸ κοινοῦ repetendum ἤρειδε.

Αΐδας. Dor. pro Αΐδης. Deinde ἀκινάτας Dor. pro ἀκινήτην. ab ἀκίνητος: quod etsi communiter generis est communis nihilominus poëta metri causa fœmineum genus format κατ' ἀναλογίαν. Postea ἔχε imperf. est negl. augm. pro εἶχε.

ῥάβδον. Virga tribuitur Plutoni vt & Mercurio: sed hac cum differentia: Quòd hic virga vtatur ad animas ducendas & reducendas: ille ad corpora. Proinde Ebeni corona ei dicata est: eúmque cupresso delectari tradunt, quæ arbor funeribus adhibetur. Hinc & ἀγησίλαος cognominatus est παρὰ τὸ ἄγειν τοὺς λαούς. Et infrà Pindaro dicitur λαγέτας eodem sensu.

ᾇ. Dor. pro ᾗ. & κοίλαν pro κοίλην. Vocat autem cauum vicum morientiũ, ipsum

ſepulchrum quò mortales trahit Pluto. Mirum igitur Herculis robur, mira fortitudo, ſiquidem effecit vt quum virgam illam Pluto mouerit, ab ea non ſolùm illæſus redierit, ſed Deum ipſum etiam vicerit. θνασκόντων Dor. pro θνησκόντων.

ἀπό μοι λόγον. Apoſtrophe ad ſuum os, cum graui increpatione, qua corrigit effuſam licentiam, fabuloſa liberiùs de Dijs narrandi, q.d. ἀπόῤῥιψον ὦ ϛόμα ἐμὸν τὸν λόγον τοῦτον ὡς ἐπιβλαβῆ.

ἐπεὶ. Ratio correctionis & increpationis. Et elegantiſſimæ ſunt hæ ſententiæ, quarum prima docet, ne de Dijs leuiter quicquam ſentiamus & dicamus: quẽadmodum quum Hercules homo Dijs opponitur, eóſque viciſſe dicitur. Huic non abſonum eſt quod prima Olymp. 2. epodo dixit, ἐμοὶ δ' ἄπορα &c. Nam nihil de Dijs contumelioſum dicendum ibi monet.

λοιδορῆσαι. Conuiciari vocat quod de Dijs liberiùs ex fabulis narrauit: & loco citato primæ Olymp. κακαγόρους maledicos appellat, qui Deum aliquem γαστρίμαργον fabulantur. Cúmque iſtiuſmodi fabulæ tanquam inuolucris ſapientiam quandam continere videantur, eam ἐχθρὰν hoc eſt μεμισημένην odioſam nuncupat, ac proinde meram ſtultitiam, ſiquidem οὐχ ὅσιόν ἐστι nefas eſt talia comminiſci & referre.

τὸ δὲ καυχᾶσθαι. Altera ſententia qua monet ne de nobis quicquam iactemus, ne-ue gloriemur, ſiquidem illud inſaniæ reſpondet. Cæterùm ἑρμηνευτικῶς additur hoc priori ſententiæ q.d. *Non modò odioſa eſt ſapientia male ſentire de Dijs: ſed gloriari homineſq; Dijs præferre, mera eſt inſania.*

παράφρασις.

Ne nunc nugas huiuſmodi proponas: miſſum facias bellum: nullius pugnæ memineris quando de Dijs ages, cùm hæc non cadãt in eos. Quin potiùs de Opunte Protogeniæ vrbe ſic ab Opunte eius filio denominata loquaris, vbi Iouis velocium fulminum authoris conſilio & prouidentia, Deucalion & Pyrrha, quum repreſſo Græciæ diluuio ex monte Parnaſſo deſcendiſſent, primas ſedes poſuerunt, & citra coniugalem congreſſum homines ſui ſimiles compararunt, iactis poſt terga lapidib⁹, ita vt iactu viri virilis, iactu fœminæ fœmineus ſexus repararetur: vnde populi à λᾶας lapis appellati ſunt λαοί: primúmque primi illi Opuntij, quorum in gratiam velim, ô tu meum os, nunc carmina pronuncies: omiſſiſque veteribus fabulis, quæ eorum in gloriam, ſicuti Epharmoſti victoria, recens acciderunt, recens canas: ſiquidem vt vina meliora quidem reddit dies, ſic contrà gratiores ſunt hymni eximij recens conditi.

ἀντιστρ. κῶλ. ις.

μανίαισιν ὑποκρέκει.
μὴ νῦν λαλάγει τὰ τοιαῦτ'. ἔα πόλεμον μάχαν τε πᾶσαν,
χωρὶς ἀθανάτων. φέροις
δὲ Πρωτογενείας
ἄστει γλῶσσαν, ἵν' αἰολοβρέντα Διὸς αἴσᾳ
Πύῤῥα Δευκαλίων τε Παρνασσοῦ καταβάντε,
δόμον ἔθεντο πρῶτον. ἄτερ
δ' εὐνᾶς ὁμόδαμον
κτισσάσθαν λίθινον γόνον.
λαοὶ δ' ὀνύμασθεν.
ἔγειρ' ἐπέων σφιν οἶμον
λιγύν. αἴνει δὲ παλαιὸν
μὲν οἶνον, ἄνθεα δ' ὕμνων

μετάφρασις.

inſaniis conſonat. Ne nũc ſtridas talia: omitte bellũ, pugnamq; omnem ſeorſum à Dijs. Conuertas autẽ ad Protogeniæ vrbẽ linguã, vbi velociter fulminantis Iouis imperio Pyrrha, Deucalióq; Parnaſo quum deſcendiſſent ſedes collocarunt primas, & abſq; concubitu, eiuſdẽ generis compararuerũt lapideã fœturam: λαοὶ autẽ appellati fuerũt. Excita carminũ ipſis viã canorã. Lauda autẽ vetus quidẽ vinũ, flores verò hymnorũ

μαίνεσιν Datiuus poëtic. pro *μανίαις* Cohæret autem cum superioribus. *ὑποκρέκει* hoc est *συμφωνεῖ, πρέπει, ὑπηχεῖ*, *consonat, simile est, congruit, conuenit*. Est autem *ὑποκρέκειν* *authore Schol.* *τὸ πρεμαίως ὑπηχεῖν ἐν τῷ ἁρμόζειν τὴν κιθάραν.* Nam *κρέκει* sonat cithara. Quare est metaphora sumpta à citharæ pulsatione. Cæterùm vt est insani seipsum laudare intempestiuè: sic contrà sapientis est tempestiuè gloriari, suásque laudes prædicare: quod quomodo fieri possit citra auditorum inuidiam & offensionem, docet Hermogenes, libro *περὶ μεθόδου δεινότητος*, cap. *περὶ τοῦ αὐτὸν παρ᾽ ἑαυτοῦ ἐπαινεῖν.* & Plutarchus in Opusculis.

μὴ νῦν λαλάγει. Hoc est *μὴ νῦν τὰ τοιαῦτα φλυάρει.* Epimone in eâdem sententia, ne bella, rixásque Deorum proferat. Est autem *λαλαγεῖν* poëticum pro *λαλεῖν, φωνεῖν*, *loqui, narrare, dicere*.

ἔα πόλεμον. Hoc est *μὴ μίμνησο πολέμων, μάχης τι, τὰ γὰρ τοιαῦτα πόῤῥω τῶν Θεῶν ἐστ.* Sume *μαχᾶν* Dor. pro *μάχην*.

φέροις δ'. Hoc est *λέγοις μᾶλλον ὦ σῶμα τὰ περὶ τῆς πόλεως τῆς ἀπὸ Πρωτογενείας, δηλονότι τῆς Ὀπουντος.* Hæc est *μετάβασις* qua redit ad laudes Opuntiorum, quorum originem deducit ad Deucalionem & Pyrrham hoc pacto. Iapeti filij sunt Prometheus, & Epimetheus: deinde Promethei & Clymenes filius est Deucalion, qui & Opus nominatur. Epimethei autem & Pandoræ filia Pyrrha. Pyrrhæ autem & Deucalionis filia Protogenia, quam Locrus duxit in vxorem. Quia verò sterilis erat, ne Locrus fine successore mortem obiret, rapit Iupiter Protogeniam, ad Mænala Arcadię montem transferens, eámque à se grauidam factam Locro marito reddit. Locrus è Ioue natam prolem suam putans, ei aui materni Deucalionis, qui alias etiam Opus dicebatur, nomen indidit: & ab hoc vrbs Opus, quæ periphrasticè Protogeniæ vrbs hic dicitur.

αἰολοβρέντα. Genit. Dor. à nominat. Dorico *αἰολοβρέντας* pro *αἰολοβρέντης*: quod vocabulum est poëticum, Iouísque epitheton q.d. *αἰόλας* hoc est *ταχείας βροντὰς ἐγείρων*. Interpres Latinus metonymicè exposuit *Iouem velociter fulminantem*. Tonitru enim pro ipso fulmine accepit, quod cum tonitrui fragore ingenti cœlitus in terras defertur. Apuleio autem *βροντᾶος* dicitur, *Tonitruus, Tonitrualis*: idem cum *αἰολοβρέντης. αἴσα* Dor. pro *αἴση* hoc est *τῇ πεπρωμένῃ, τῇ βουλῇ* seu *βουλήσει τοῦ Διός*.

Πύῤῥα. Digressio ad *κατακλυσμὸν* qui Pyrrhæ & Deucalionis ætate accidit, quorum fabulam Ouid. describit. 1. Metamorph. Horum hic mentionem facit tanquam primorum Opuntis incolarum, quum ex Parnasso post diluuium descendissent. Contrà tamen dicit Apollodorus eos in Cyno habitasse.

ἄτερ εὐνᾶς. Hoc est *ἄνευ κοίτης, καὶ μίξεως γόνον ὁμόφυλον ἀπὸ λίθων ἐκτήσαντο.* Fabulantur Deucalionem & Pyrrham iussu Iouis, lapidibus post terga iactis hominum genus instaurasse: ex illius autem iactu mares, ex huius verò fœminas surrexisse.

εὐνᾶς. Dor. pro comm. *εὐνῆς* item *ὁμόδαμον* pro *ὁμόδημον*. & *κτισσάσθαν.* Dualis numeri, Aor. prior. med. neglecto augmento & Dor. pro *ἐκτισάσθην*. Legunt nonnulli *κτισάσθαν* tanquam à *κτίζω*, quòd cùm actiuè sit sumendum, non ita probo.

λαοὶ δ'. Doribus λᾶας dicitur λίθος: vnde Epicharm. τοὺς ὄχλους ἀπὸ τῶν λίθων dictos λαοὺς asserit. Philochorus verò dicit Cecropem, quum vellet Atheniensium numerum cognoscere, iussisse vt lapides afferrent, & in medium proijcerent: ex iisque cognouisse viginta millia ciuium esse: & τοὺς ὄχλους à Cecrope λαοὺς esse appellatos. Sed maximè recepta est authoris nostri sententia, qui à lapidibus, vnde reparatum est genus humanum à Deucalione & Pyrrha, λαοὺς ait dictos esse populos, vnde illud refert Schol.

Ἐκ δ' λίθων ἐγένοντο βροτοὶ, λαοὶ δ' καλέονται.

ὀνόμαθεν. Sic neglecto augmento & Aeol. effertur 3. pers. plur. Aor. I. pass. pro ὠνομάσθησαν.

ἔγειρ' ἐπέων. Epanalepsis qua cœptam sententiam reuocat: iterúmque se excitat: q. d. κίνησον τὸ Ὀπουντίων χάριν τὸ ἀπὸ τοῦ Δευκαλίωνος ὁδὸν ἐπῶν ἐμμελῶν: τὰ γὰρ παλαιὰ διηγήματα οὐχ ὥσπερ παλαιὸν οἶνον ἐπαινετέον, ἀλλὰ τὰς νέας ὑποθέσεις ὕμνων, οἷα ὑπόθεσις ἡ νίκης τοῦ νικηφόρου Ἐφαρμόστου ἀπογόνου ὄντος Δευκαλίωνος.

αἴνει δὲ παλαιόν. Per antithesin confert vinum vetus cum recentibus versibus: illud quidem laudat, sed non antiqua poëmata: hos quoque laudat, & antiquos taxat Homerus Odyss. β. de vino veri.

Ἐν δὲ πίθοι οἴνοιο παλαιοῦ ἡδυπότοιο
Ἕστασαν, ἄκρητον θεῖον ποτὸν, ἐντὸς ἔχοντες.

Hoc ab Euryclea in vigesimum vsque annum erat seruatum. Sic & Odyss. γ. vinum laudat à Nestore retentum in vndecimum vsque annum. Idem Homer. de nouo carmine.

Τὴν γὰρ ἀοιδὴν μᾶλλον ἐπικλείουσ' ἄνθρωποι,
Ἥτις ἀκουόντεσσι νεωτάτη ἀμφιπέληται.

Huius sententiæ sensum vide pluribus in Adag. Erasm. titulo *Nouitas*. Vide apud Athenæum Dipnosoph. l. 1. c. 23. locum hunc citatum, eadémque opera rationem cur vinum vetus nouo præferatur, & inter mulieres vir iuuenis.

ἄνθεα δ' ὕμνων νεωτέρων, hoc est τῶν νέων ὕμνων τοὺς ἀνθηρούς, καὶ λαμπρούς. Metaphora est in voce ἄνθεα qua significatur precium, dignitas, & iucunditas. Flores enim in plantis sunt res præstantissima.

παράφρασις.

Porrò dicunt aquæ vim ingentem nigram fœcundámque terrã impetu magno obruisse: sed Iouis arte aquas quæ exũdarunt, derepente refluxisse, & resorptas in suos sinus rediisse. Ex ijs autem, Deucalione & Pyrrha, ortum duxerunt vestri maiores ô Opuntij: illi sanè bellicosi. Nam ex eorum filia Protogenia matre, & patre Ioue, filiorum Saturni præstantissimo, natus est filius, exinde pati ex ea stirpe reges indigenæ, ita vt sui sanguinis dominos semper habuerint.

ἐπῳδ. κῶλ. ι.

νεωτέρων. λέγοντι μὰν
χθόνα μὲν κατακλύσαι μέλαιναν
ὕδατος σθένος, ἀλλὰ Ζηνὸς
τέχναις ἀνάπωτιν ἐξαίφνας
ἄντλον ἑλεῖν. κείνων δ' ἔσαν
χαλκάσπιδες ὑμέτεροι πρόγονοι
ἀρχᾶθεν Ἰαπετιονίδος
φύτλας κοῦροι, κορᾶν τε φερτάτων Κρονιδᾶν, ἐγχώριοι βασιλῆες αἰεί.

μετάφρασις.

recentiorũ. Aiunt porrò terram quidem obruisse nigrã aquæ vim: sed Iouis solertia refluxũ repentè exundationem cepisse. Ex illis autẽ erant æreu clypeis instructi vestri maiores ab initio Iapetionidu stirpis ilij, filiarumq; præstantissimorum Saturniorum indigenæ reges semper.

λέγοντι. Iam antè occurrit antistr.2.Od.2.pro λέγουσι. Describit autem breuiter Deucalionis diluuium, vtque resorptæ sunt aquæ. Diceres prosa λέγουσι δὴ ὕδωρ πολὺ καταποντίσαι τὴν γῆν μέλαιναν. Dor.μαὶ pro μὴν.ὕδατος σθένος expono aquæ vim, hoc est magnam copiam:ita vt non sit periphrasis pro ὕδωρ, sed significet πολὺ ὕδωρ: aqua autem copiosa magno fertur impetu.

μέλαιναν. Rectè sanè obseruat Leonicerus huius epitheti vim, qua terræ fœcunditatem denotat: etenim ab omni æuo compertum est fertilem esse terram huiusmodi. Afferit autem Aristoteles περὶ χρωμάτων, alborem terræ propriũ colorem esse:alios illi colores ex variarum qualitatum aut elementorum mixtura accidere.

Ἐμᾶ Ζηνὸς. Hoc est, subaudito λέγουσι. Ἐμᾶ Ζηνὸς μηχαναῖς τὸν ἄντλον λαβεῖν τὴν ἐξαιφνίδιον ὕδατος ἀπογώρησιν. καὶ γενέσθαι ἀναῤῥόφησιν. Doricè dicitur ἐξαίφνας. pro ἐξαίφνης.

ἀνάπωσις & Dor mutato σ.in τ. ἀνάπωτις, & per syncopen ἄμπωσις propriè dicitur ἡ ἀναχώρησις τῆς θαλάσσης vel ἡ ἀναπινομένη θάλασσα, maris reciprocatio qua suas aquas reforbet. Fit ab ἀναπίνω. cuius simplex πίνω, sumit nonnulla tempora à πόω, inusitato. Reperitur etiam ἀνάπωσις, idem significans. Huic opponitur πλημμυρίς inundatio, æstúsque maris. Fusè autem ex Thesauro Stephani harum vocum expositionem hauri.

ἄντλον. Vox ista ἄντλος, in Mascul.& ἄντλον in neutro (non tamen Henrico Steph.latis probatur hoc genere) est sentina nauis, in quam omnes sordes confluunt. Sed hic est ἡ χύσις ἢ ῥύσις τοῦ ὕδατος, ἣν ἡ ἄμπωτις ἀνεῤῥόφησε.

κείνων δ' ἔσαν. Narrata Deucalionis & Pyrrhæ historia, venit ad Opuntios, quos ex hisce suam originem accepisse tradit: vt declarauimus superiore antistropha, in hæc verba φέρεις δ'. &c. κείνων pro ἐκείνων subaudito ἐξ. & ἔσαν poët. pro ἦσαν 3. pers. plur. per systolen & geminato σ. ἔσαν ab imperfecto ἦν. vbi εἰμί.

χαλκάσπιδες. Hoc est, à consequenti πολεμικοί. Vox hæc χαλκάσπις hoc est χαλκῆν ἀσπίδα φέρων est poëtica. & occurrit Pyth.9. ἀρχᾶθεν. Dor.& poët.pro ἀρχῆθεν, hoc est ἐξ ἀρχῆς. Ιαπετιονίδος φύτλας κόροι hoc est ἐκ τῆς Ιαπετοῦ φυλῆς γενόμενοι ἔκγονοι. φύτλας Dor.pro φύτλης.

κορᾶν Dor. genit. pro κορῶν. à singul. recto κόρα. & κρονιδᾶν. Dor. etiam genit. pro κρονιδῶν. Cæterùm Scholiastes hic obseruat numeri enallagen pro κόρης ἢ φερτάτου κρονίδου. Nã sũt ex posteritate puellæ Protogeniæ, quæ apud Locrum maritum sterilis erat, & à Ioue rapta concepit. Itaque ex hac & Ioue natus est Opus à quo genus Opuntiorum. Iupiter φέρτατος κρονίδης dicitur, quia Saturni trium illorum filiorum putatus est præstantissimus, factúsque est summus Deus.

ἐγχώριοι. Hoc est αὐτόχθονες. Laus est Opuntiorum qui peregrinum dominum nunquam experti sunt: sed sui sanguinis reges semper habuerunt, suíque iuris fuerunt βασιλῆες autem Ion.pro βασιλεῖς.βασιλεῖς.

παράφρασις.

Antea enim Iupiter cœli dominus, Protogeniam Opuntis, aliter Deucalionis, filiam, ex Eleorum solo clam sursum abreptam, in Mænalo monte compressit, & ad Locrum maritum grauidam reduxit, ne liberis carens vita defungeretur, atque ita successore destitueretur. Illa autem ex summi Iouis semine vterum gerebat: & Heros Locrus, conspecto suppositio filio, quem tamen proprium existimabat, exhilaratus est, & Opuntem appellauit, vt Deucalioni materno patri, aliter Opunti vocato, esset cognominis, qui in virum supra quàm dici potest, forma factisque eximium euasit: & cui genris Opuntiæ pater imperium tradidit, vt subiectum populum administraret.

στροφὴ γ. κῶλ. ις.

πρὶν Ὀλύμπιος ἀγεμὼν
ταὶ παῖδ' ἀπὸ γᾶς Ἐπει-
ῶν Ὀπουῶντος ἀναρπάσαις ἕκα-
λος,
μίχθη Μαιναλίαισιν ἐν
δειραῖς, καὶ ἔνεικε
Λοκρῷ, μὴ καθέλοι μιν αἰ-
ὼν, πότμον ἐφάψας,
ὀρφανὸν γενεᾶς. ἔχεν
δὲ σπέρμα μέγιστον
ἄλοχος, εὐφράνθη τε ἰ-
δὼν
ἥρως θετὸν υἱόν.
μάτρωος δ' ἐκάλεσσέ μιν
ἰσώνυμον ἔμμεν,
ὑπέρφατον ἄνδρα μορφᾷ
τε καὶ ἔργοισι. πόλιν δ' ὤ-
πασεν, λαόν τε διαιτᾶν.

μετάφρασις.

Quondam enim Olympius dux filiam Opuntis è terra Epeorũ quum surripuisset tacitus, mixtus est ei Mænalijs in iugis, & reduxit ad Locrum, ne auferret eum æuum mortem inducens, expertem prolis. Habebat autem semẽ generosissimum vxor, gauisúsque est intuitus Heros suppositirium filium. Ita autem vocauit eũ vt aui materni cognominis esset, excellentem virum supra quàm dici posset. forma factísque. Vrbem autem dedit, populúmque regere.

πρὶν. Explicat vt Iupiter Opuntem rapta Protogenia generarit. Vt autem apertior sit sententia, subaudienda coniunctio γὰρ. post πρὶν. ἀγεμὼν Dor. pro ἡγεμὼν, addito Ὀλύμπιος, erit periphrasis Iouis, qui poëtis Latinis *rector Olympi* dicitur.

ταὶ Dor. pro com. τὴν. παῖδα nimirum *Protogeniam*. γᾶς Dor. pro γῆς Ἐπειῶν hoc est Ἠλείων. Nam Elei vocati sunt Epei ab Epeo Endymionis filio. Ὀπουῶντος hoc est Δευκαλίωνος: nam is fuit binominis, vt iam obseruatum. ἕκαλος Dor. pro ἕκηλος hoc est ἥσυχος. μίχθη neglecto augmento pro ἐμίχθη. Μαιναλίαισιν Dat. poët. pro Μαιναλίαις: addito sequens ἐν δειραῖς, & erit periphrasis pro ἐν Μαινάλῳ. Mænalus mons & vrbs Arcadiæ. Hæc autem sic prosa efferas. πρότερον γὰρ ὁ Ζεὺς ὁ ἐν τῷ Ὀλύμπῳ βασιλεὺς τὴν τοῦ Ὀπουῶντος τοῦ Δευκαλίωνος θυγατέρα Πρωτογένειαν ἀναρπάσας λάθρα ἀπὸ τῆς Ἤλιδος, ἐμίγη αὐτῇ ἐν τῷ ὄρει Μαινάλῳ, καὶ ἤνεγκε τῷ Λοκρῷ αὐτῆς ἀνδρί.

μὴ καθέλοι. Impellens causa raptæ à Ioue Protogeniæ. Hoc est μὴ ἄτεκνον αὐτὸν καταστρέψειεν ὁ χρόνος.

πότμον ἐφάψας. Hoc est συντυχίαν θανάτου ἐπαγαγών. Deinde ὀρφανὸν γενεᾶς hoc est ἄτεκνον, ἄπαιδα.

ἴσχε. Neglecto augmento, pro εἶχε δ' ἡ γυνὴ τοῦ Λοκροῦ Πρωτογένεια υἱὸν ἀπὸ τοῦ σπέρματος μεγίστου. Nam erat ἐκ Διὸς filius ille. Est commendatio sobolis à patre.

θετὸν υἱόν. Supposititius erat filius: sed proprium putabat Locrus. μάτρωος. Dor. pro μήτρωος. Est genit. à μήτρως *maternus auunculus*: quæ vox est Ionicæ dialecti. Aliàs apud recentiores, vt hoc loco, est *maternus auus*, apud Eustath. plura vide.

ἰκάλεσσε. Metri causa pro ἐκάλεσε. & ἔμμεν. geminato μ. poëticè metri causa, & hoc Ion. & Dor. pro εἶναι. Dicas prosa ὀνόματι δ' αὐτὸν οὕτως ὡς ὁμώνυμον εἶναι τῷ ἀπὸ μητρὸς πάππῳ.

ὑπέρφατον ἄνδρα. Laus secundi Opuntis à forma & factis. Sic & à forma laudat Od. 8. Alcimedontem. μορφᾷ Dor. pro μορφῇ.

πόλιν δ'. Hoc est πόλιν δ' αὐτὴν τὴν Ὀποῦντα πάρεσχεν αὐτῷ διοικεῖν ὁ Λοκρός. Hic λαὸν Atticè pro λαόν. Metaphora est in διαιτᾶν q.d. *prudenter administrare*, vt medici qui cum consilio victus rationem præscribunt.

παράφρασις.

Virtute autem fuit adeò clarus, vt vndique ad eum se contulerint hospites eius fama perciti: finitimíque Heroës Argiui, Thebani, Arcades, & Pisatæ, amicitiæ ergo confluxerint. Verùm inter cæteros Heroas qui Opuntem habitatum venerunt, amore maximo cohonestauit Actoris & Aeginæ filium Menœtium. Nam Aegina postquam Aeacum peperisset, Actori Thessalo nupsit, vnde natus Menœtius: cuius & Stheneles filius, cum Agamemnone & Menelao Atrei filijs, in Mysiam, vbi olim regnauit Teuthras, appulsus (quum ignari viarum Græci, Troiam aduersus quam militabant, ibi esse rati, solum vastabant) solus cũ Achille, quando Telephus rex, suscepta patriæ defensione, strenuum Græcorum exercitum fugauit, & ad naues compulit, fugatis omnibus alijs in acie sterit: ita vt hoc suæ virtutis specimine, cuiuis prudenti facilè indicarit magnanimum esse se, fortémque bellatorem. A quo tempore viri fortitudinem admiratus Achilles Thetidis filius,

ἀντιστρ. κώλ. ις.

ἀφίκοντο δ' οἱ ξένοι
ἔκ τ' Ἄργεος, ἔκ τε Θη-
βᾶν, οἱ δ' Ἀρκάδες, οἱ δὲ καὶ Πισᾶ-
ται.
υἱὰ δ' Ἄκτορος ἐξόχως
τίμασεν ἐποίκων,
Αἰγίνας τε, Μενοίτιον.
τοῦ παῖς ἅμ' Ἀτρείδαις
Τεύθραντος πεδίον μολὼν,
ἔστα σὺν Ἀχιλλεῖ
μόνος, ὅτ' ἀλκάεντας Δανα-
οὺς
τρέψαις ἁλίαισι
πρύμναις Τήλεφος ἔμβαλεν.
ὥστ' ἔμφρονι δεῖξαι
μαθεῖν Πατρόκλου βιατὰν
νόον γ', ἐξ οὗ Θέτιος γό-
νος οὐλίῳ μιν ἐν Ἄρει

μετάφρασις.

Accesserunt igitur hospites ex Argo, & ex Thebis, & Arcades, itémque Pisatæ: sed filium Actoris, Aeginæque Menætium, maximè inter incolas honorauit: cuius filius cum Atridis Teuthranis in campum profectus, stetit in acie *cum Achille solus, quando strenuos Danaos in fugam versos, marinas ad puppes Telephus compulit, ita vt prudenti præberet cognoscēdam strenuam mentem Patrocli, ex quo Thetidis proles, pernicioso ipsum in bello*

ἀφίκοντο δ' οἱ. Amplificatio laudum Opuntis ab amicitia finitimorum Heroũ,

qui illius virtutum fama permoti, ex Argo, Thebis, Arcadia & Pisa ad ipsum confluxerunt. οἱ autem hoc loco non est articulus cum ξένοι coniungendus: sed habetur pro αὐτῷ à pronomine οὗ. 3. personæ. q. d. παρεγένοντο δὲ αὐτῷ ξένοι καὶ μέτοικοι ἀπό τε τοῦ Ἄργους, καὶ Θηβῶν, καὶ Ἀρκαδίας, καὶ Πίσης. Dor. genit. Θηβᾶν pro Θηβῶν.

υἱὰ δ' Ἄκτορος. Hoc est υἱόν τε Ἄκτορος καὶ Αἰγίνης Μενοίτιον ἐτίμησεν ὑπὲρ πάντας τοὺς ἐνοικοῦντας ξένους. Eiusdem Opuntis laus à singulari amicitia, qua prosequutus est Menœtium, vt pote hospitum Heroum fortissimum & præstantissimũ. Etenim boni est bonos amare.

τοῦ. Articul. præposit. pro subiunct. οὗ nimirum Μενοιτίου παῖς Πάτροκλος ἅμ' υἱοῖς Ἀτρέως ἐπελθὼν ἐς τὴν Μυσίαν τὴν γῆν Τεύθραντι ποτὲ βεβασιλευμένην, μόνος ἔστη σὺν Ἀχιλλεῖ, ὅτε ὁ Τήλεφος τρέψας τοὺς ἰσχυροὺς Ἕλληνας συνήλασεν εἰς τὰς ναῦς τὰς ἐν τῇ θαλάσσῃ διατριβὴν ποιουμένας. Ita est digressio de expeditione Græcorum ad Troiam, qui in Mysiam appulsi, hicque Ilium esse rati, regionẽ vastare cœperunt. Sed Telephus suscepta suæ ditionis defensione, Græcos omnes in fugam vertit, exceptis Achille & Patroclo, qui soli fugatis omnibus fortiter impetum hostium pertulère.

υἷα. Contractum pro υἱέα accus. ab inusitato singulari υἱεύς. τίμασεν Dor. & neglecto augmento pro ἐτίμησε. Αἰγίνας Dor. pro Αἰγίνης ἴσα Dor. pro ἴση. ἀλκᾶντας accus. plur. cõtractus pro ἀλκάεντας. à nominat. sing. Dorico ἀλκάεις pro ἀλκήεις. poëtica voce pro ἰσχυρός. à nomine ἀλκή. Occurrit Od. 5. Pyth. ἀλκάντας Ἡρακλέος ἐκγόνοις. Dat. poët. ἁλίαισι pro ἁλίαις. Synecdochicè dixit πρύμναις pro ναυσί. ἔμβαλεν. Poët. & Aeol. pro ἐνέβαλεν.

ὥστ'. Robur & magnanimitatem Patrocli ex hoc facto colligit. Cuius verba sic prosa efferas, ὥστε τὸν Πάτροκλον δεῖξαι παντὶ φρονίμῳ μαθεῖν γνήσιον ἑαυτοῦ νόον. Laus ista pertinet ad Opuntios, siquidem Opus Patrocli fuit patria, præfuítque Opuntijs in Troiano bello. βιατάν Dor. pro βιατὴν hoc est ἀνδρεῖον.

ἐξ οὗ. Hoc est ἀφ' οὗ χρόνου ὁ Ἀχιλλεὺς Θέτιδος παῖς παρῄνει αὐτῷ μηδέποτε τάσσεσθαι χωρὶς δ' πολεμικῆς ἑαυτοῦ τάξεως. Cæterùm ἐν ἄρει Metonymicè dixit pro ἐν πολέμῳ.

παράφρασις.

rogauit vt nunquam ab hasta sua semotus, qua mortales potenter occidit, in acie consisteret: sed secum suóque in ordine semper pugnaret. Vtinam verò ego verborum & argumentorũ inuentione polleam: ita vt conscenso Musarum curru sublime poëma accipiam: & sim ad celebrandum victorem idoneus. Vtinam

ἐπῳδ. κώλ. ι.

παρεγορεῖτο, μή ποτε
σφετέρας ἄτερθε ταξιοῦ-
σθαι
δαμασιμβρότου αἰχμᾶς.
εἴην
εὑρησιεπὴς, ἀναγεῖσθαι
πρόσφορος, ἐν Μοισᾶν δί-
φρῳ.
τόλμα δὲ, καὶ ἀμφιλαφὴς δύνα-
μις

μετάφρασις.

hortabatur, nunquã absque sua in acie stare hasta mortalium domitrice. Vtinam *sim excogitator verborum ad narrandum commodus, in Musarum curru: audacia quoque & ampla facultas comitetur. Ob hospitalitatem*

etiam

etiam dicendi libertatem, amplámque facultatem in rerum copia consequar. Accedo autem eâdem opera laudaturus Isthmiacas Lãpromachi victorias, propter quas coronis est redimitus: quando ipse & Epharmostus ambo consanguinei vicerunt, siue hic Olympia, ille Isthmia, siue vterque Isthmia,

ἕσποιτο. προξενία δ' ἀρετᾷ τ' ἦλθον τιμάορος Ἰσθμίαισι Λαμπρομάχου μίτραις. ὅτ' ἀμφότεροι κράτησαν

tem autem & virtutem accessi celebrator Isthmiacis Lampromachi coronis: quãdo ambo compotes euaserunt

* *

παραγγρεῖτο. Cohærent ista cum superioribus. Dor. autem dictum pro παρηγορεῖτο. Porrò hæc παρηγορεία ex Il. π. sub initium est petenda, quam & Scholiastes citat. Μὴ σύ γ' ἄνευθεν ἐμεῖο λιλαίεσθαι πολεμίζειν Τρωσὶ φιλοπτολέμοισιν, ἀτιμότερον δέ με θήσεις. Quod dicit Homerus Achillem interdicere Patroclo ne sine se pugnare cuperet, hoc dicit Pindarus, ne sine sua hasta in acie staret. Hoc est, *non procul à se suisq; armis*: nisi respicere velit ad arma Achillis quibus indutus pugnabat Patroclus.

ταξιᾶσθαι. Verbum ταξιόω Pindaro est proprium pro τάσσω, παρατάσσω. à nomine τάξις. αἰχμᾶς. Dor. pro αἰχμῆς. nota synecdoche: *cuspis*, pro *tota hasta*. Vox δαμασίμβροτος. poët. est, παρὰ τὸ δαμάζω τοὺς βροτούς. Huius hastæ descriptionem vide Iliad. τ. 387 versu.

εἴην. Noua præparatione regreditur ad laudes Epharmosti. Ea autem constat εὐχῇ, qua petit ingenium & vires à Musis, vt dignis laudibus extollat Epharmostum.

ἑυρησιεπὴς, & per systolen ἑυρεσιεπὴς. Hoc est ἐπῶν ἑυρετὴς *verborum inuentor*, poëtica vox, quæ à Schol. exponitur χαριλόγος. & à Triclinio χαριέντων ἐπῶν ἑυρετὴς. Fortè autem idem est cum ἑυρεσιλόγος, *facundus*, & *disertus*.

ἀναγεῖσθαι. Dor. pro ἀνηγεῖσθαι hoc est διηγεῖσθαι, quod construitur cum πρόσφορος hoc est ἐπιτήδειος *idoneus*, seu *commodus* ἀνηγεῖσθαι *ad narrandum*. Ab Aemylio Porto, Franciscum patrem sequente, πρόσφορος exponitur nomen pro participio προσφερόμενος *aduectus*, & compositum pro simplici φερόμενος: & iungitur cum ἐν Μοισᾶν δίφρῳ. *aduectus in Musarum curru*. Cur autem, inquit, poëta cupit se Musarum curru vehi? Quia poësis, & carmina poëtica quibus aliquis celebratur sunt quasi quidam currus alati, quibus & ipsi poëtæ per vniuersum terrarum orbem regiè vehuntur, & per ora virorum leuiter volant vnà cum illis, quorum laudes canunt. Ipsa verò oratio soluta, est quasi gregarius & minùs honoratæ fortunæ miles, qui pedibus iter humi facere cogitat: ideóque πεζὸς λόγος à Græcis appellatur. Hæc ille. Sed cùm simplex & commoda sit prior interpretatio: cui bono hæc tam subtilis, & coacta? Annon rectè dicetur ἑυρησιεπὴς *vir eloquens* ἀναγεῖσθαι πρόσφορος, *aptus ad narrandum*, ἐν Μοισᾶν δίφρῳ *in curru Musarum*. Hoc est ἐν ὑψηλῇ ποιήσει ἣν αἱ Μοῦσαι διφρεύουσι? Nam hoc allegoricè significat δίφρος Μοισᾶν, vt opponatur poësis humili orationi, quæ *prosa* dicitur.

τόλμα δὲ καὶ. Hoc est εὐτολμία δ' ἤρουν παῤῥησία, καὶ μεγάλη δύναμις, ἤγουν δαψίλεια δυνάμεως ἀκολουθήσειεν ἐμοί. Hæc addit ad illustrationem præcedentis εὐχῆς mẽbri. Nam

qui illius virtutum fama permoti, ex Argo, Thebis, Arcadia & Pisa ad ipsum confluxerunt. οἱ autem hoc loco non est articulus cum ξένοι coniungendus: sed habetur pro αὐτῷ à pronomine οὗ. 3. personæ. q. d. παρεγένοντο δὲ αὐτῷ ξένοι καὶ μέτοικοι ἀπό τε τοῦ Ἄργους, καὶ Θηβῶν, καὶ Ἀρκαδίας, καὶ Πίσης. Dor. genit. Θηβᾶν pro Θηβῶν.

υἱὰ δ' Ἄκτορος. Hoc est υἱόν τε Ἄκτορος καὶ Αἰγίνης Μενοίτιον ἐτίμησεν ὑπὲρ πάντας τοὺς ἐνοικοῦντας ξένους. Eiusdem Opuntis laus à singulari amicitia, qua prosequutus est Menœtium, vt pote hospitum Heroum fortissimum & præstantissimū. Etenim boni est bonos amare.

τοῦ. Articul. præposit. pro subiunct. οὗ nimirum Μενοιτίου παῖς Πάτροκλος ἅμ' υἱοῖς Ἀτρέως ἐπελθὼν ἐς τὴν Μυσίαν τὴν γῆν Τεύθραντι ποτὲ βεβασιλευμένην, μόνος ἔστη σὺν Ἀχιλλεῖ, ὅτε ὁ Τήλεφος τρέψας τοὺς ἰσχυροὺς Ἕλληνας συνήλασεν εἰς τὰς ναῦς τὰς ἐν τῇ θαλάσσῃ διατριβὴν ποιουμένας. Ita est digressio de expeditione Græcorum ad Troiam, qui in Mysiam appulsi, hicque Ilium esse rati, regionē vastare cœperunt. Sed Telephus suscepta suæ ditionis defensione, Græcos omnes in fugam vertit, exceptis Achille & Patroclo, qui soli fugatis omnibus fortiter impetum hostium pertulêre.

υἷα. Contractum pro υἱέα accus. ab inusitato singulari υἱεύς. τίμασεν Dor. & neglecto augmento pro ἐτίμησε. Αἰγίνας Dor. pro Αἰγίνης. ἔστα Dor. pro ἔστη. ἀλκᾶντας accus. plur. cōtractus pro ἀλκάεντας. à nominat. sing. Dorico ἀλκάεις pro ἀλκήεις. poëtica voce pro ἰσχυρός. à nomine ἀλκή. Occurrit Od. 5. Pyth. ἀλκᾶντας Ἡρακλέος ἐκγόνοις. Dat. poët. ἁλίαισι pro ἁλίαις. Synecdochicè dixit πρύμναις pro ναυσί. ἔμβαλεν. Poët. & Aeol. pro ἐνέβαλεν.

ὥστε. Robur & magnanimitatem Patrocli ex hoc facto colligit. Cuius verba sic prosa efferas, ὥστε τὸν Πάτροκλον δεῖξαι παντὶ φρονίμῳ μαθεῖν γενναῖον ἑαυτοῦ νόον. Laus ista pertinet ad Opuntios, siquidem Opus Patrocli fuit patria, præfuitque Opuntijs in Troiano bello. βιατὰν Dor. pro βιατὴν hoc est ἀνδρεῖον.

ἐξ οὗ. Hoc est ἀφ' οὗ χρόνου ὁ Ἀχιλλεὺς Θέτιδος παῖς παρῄνει αὐτῷ μηδέποτε τάσσεσθαι χωρὶς τῆς πολεμικῆς ἑαυτοῦ τάξεως. Cæterùm ἐν ἄρει Metonymicè dixit pro ἐν πολέμῳ.

παράφρασις.	ἐπῳδ. κῶλ. ι.	μετάφρασις.
rogauit vt nunquam ab hasta sua semotus, qua mortales potenter occidit, in acie consisteret: sed secum suóque in ordine semper pugnaret. Vtinam verò ego verborum & argumentorū inuentione polleam: ita vt conscenso Musarum curru sublime poëma accipiam: & sim ad celebrandum victorem idoneus. Vtinam	παραγορεῖτο, μή ποτε σφετέρας ἄτερθε ταξιοῦ- σθαι δαμασιμβρότου αἰχμᾶς. εἴην εὑρησιεπὴς, ἀναγεῖσθαι πρόσφορος, ἐν Μοισᾶν δί- φρῳ. τόλμα δὲ, καὶ ἀμφιλαφὴς δύνα- μις	*hortabatur, nunquā absque sua in acie stare hasta mortalium domitrice.* Vtinam *sim excogitator verborum ad narrandum commodus, in Musarum curru: audacia quoque & ampla facultas comitetur. Ob hospitalitatem* etiam

etiam dicendi libertatem, amplámque facultatem in rerum copia consequar. Accedo autem eâdem opera laudaturus Isthmiacas Lãpromachi victorias, propter quas coronis est redimitus: quando ipse & Epharmostus ambo consanguinei vicerunt, siue hic Olympia, ille Isthmia, siue vterque Isthmia,

ἕσποιτο. προξενίᾳ δ', ἀρετᾷ τ' ἦλθον τιμάορος Ἰσθμίαισι Λαμπρομάχου μίτραις. ὅτ' ἀμφότεροι κράτησαν

rem autem & virtutem accessi celebrator Isthmiacis Lampromachi coronis: quãdo ambo compotes euaserunt

παραγορεῖτο. Cohærent ista cum superioribus. Dor. autem dictum pro παρηγορεῖτο. Porrò hæc παρηγορεία ex Il. π. sub initium est petenda, quam & Scholiastes citat. Μὴ σύγ' ἄνευθεν ἐμεῖο λιλαίεσθαι πολεμίζειν Τρωσὶ φιλοπτολέμοισιν, ἀτιμότερον δέ με θήσεις. Quod dicit Homerus Achillem interdicere Patroclo ne sine se pugnare cuperet, hoc dicit Pindarus, ne sine sua hasta in acie staret. Hoc est, *non procul à se suisq; armis*: nisi respicere velit ad arma Achillis quibus indutus pugnabat Patroclus.

ταξιοῦσθαι. Verbum ταξιόω Pindaro est proprium pro τάσσω, παρατάσσω. à nomine τάξις. αἰχμᾶς. Dor. pro αἰχμῆς. nota synecdoche: *cuspis*, pro *tota hasta*. Vox δαμασίμβροτος. poët. est, παρὰ τὸ δαμάζειν τοὺς βροτούς. Huius hastæ descriptionem vide Iliad. τ. 387 versu.

εἴην. Noua præparatione regreditur ad laudes Epharmosti. Ea autem constat εὐχῇ, qua petit ingenium & vires à Musis, vt dignis laudibus extollat Epharmostum.

εὑρησιεπὴς, & per systolen εὑρεσιεπής. Hoc est ἐπῶν εὑρετὴς *verborum inuentor*, poëtica vox, quæ à Schol. exponitur καινολόγος. & à Triclinio καινῶν ἐπῶν εὑρετής. Fortè autem idem est cum εὑρεπιλόγος, *facundus*, & *disertus*.

ἀναγεῖσθαι. Dor. pro ἀνηγεῖσθαι hoc est διηγεῖσθαι, quod construitur cum πρόσφορος hoc est ἐπιτήδειος *idoneus*, seu *commodus* ἀνηγεῖσθαι *ad narrandum*. Ab Aemylio Porto, Franciscum patrem sequente, πρόσφορος exponitur nomen pro participio προσφερόμενος *aduectus*, & compositum pro simplici φερόμενος: & iungitur cum ἐν Μοισᾶν δίφρῳ. *aduectus in Musarum curru*. Cur autem, inquit, poëta cupit se Musarum curru vehi? Quia poësis, & carmina poëtica quibus aliquis celebratur sunt quasi quidam currus alati, quibus & ipsi poëtæ per vniuersum terrarum orbem regiè vehuntur, & per ora virorum leuiter volant vnà cum illis, quorum laudes canunt. Ipsa verò oratio soluta, est quasi gregarius & minùs honoratæ fortunæ miles, qui pedibus iter humi facere cogitat: ideóque πεζὸς λόγος à Græcis appellatur. Hæc ille. Sed cùm simplex & commoda sit prior interpretatio: cui bono hæc tam subtilis, & coacta? Annon rectè dicetur εὑρησιεπὴς *vir eloquens* ἀναγεῖσθαι πρόσφορος, *aptus ad narrandum*, ἐν Μοισᾶν δίφρῳ *in curru Musarum*. Hoc est ἐν ὑψηλῇ ποιήσει ἣν αἱ Μοῦσαι δωροῦνται? Nam hoc allegoricè significat δίφρος Μοισᾶν, vt opponatur poësis humili orationi, quæ *prosa* dicitur.

τόλμα δὲ καί. Hoc est εὐτολμία δὲ ἤγουν παῤῥησία, καὶ μεγάλη δύναμις, ἤγουν δαψίλεια δυνάμεως ἀκολουθήσειεν ἐμοί. Hæc addit ad illustrationem præcedentis εὐχῆς mẽbri. Nam

opus est παῤῥησίᾳ ad dicendum: item δυνάμει. quæ ἀμφιλαφὴς dicitur, metaphora sumpta à corporibus amplis, quæ manibus ambabus complecti sit opus. Macedonica dialecto dicitur mutato β. in φ. pro ἀμφιλαβής. Vide vulgata Lexica. Et ἀμφιλαφὴς δύναμις, μεγάλη, ἀμφοτέραις χερσὶ λαβοῦσα. Porrò ἕσποιτο metri causa poëtę dicunt pro ἕποιτο à poëtico ἕσπομαι pro ἕπομαι.

προξενίᾳ δ'. Præmissa noua προκατασκευῇ, laudum Epharmosti congeriem persequitur. Ante προξενίᾳ subauditur τὸ ἐπί. q.d. διὰ δὲ τὴν προξενίαν, καὶ ἀρετὴν ἦλθον ἐπαινετὴς καὶ ὑμνητὴς τῶν στεφάνων Λαμπρομάχου, οὓς ἐν Ἰσθμῷ ἔλαβεν. Hîc videas per transennam laudari Lampromachū Epharmosti consanguineum, sumpta occasione à victoria, quam eodem die ambo reportarant. Impulit autem Pindarum viri benignitas ad mentionem eius faciendam: quia cùm Thebanorum fuerit πρόξενος, Pindari quoque esse potuit.

τιμάορος. Hoc loco sumitur pro ὑμνητὴς, τιμητὴς, ἐπαινετής. Et Dor. effertur pro τιμήορος. παρὰ τὸ τιμὴν ἀείρειν *honorem afferre*: ac proinde *celebrare*. Formatur à præter. med. ἤορα reiecto η. & à τιμὴ, vt sit τιμήορος. Dor. verò τιμάορος. & crasi τιμωρὸς quod est vsitatissimum: & exponitur, *vindex, vltor, adiutor*, vt ex vulgatis Lexicis comperias. Sed peculiaris est poëtæ nostro significatio.

ὅτ' ἀμφότεροι. Ambo, nimirum Lampromachus, & Epharmostus eodem die vicerunt hic Olympia, ille Isthmia: vel vt nonnulli volunt vterque Isthmia. In κράτησαν negligitur augmentum pro ἐκράτησαν.

παράφρασις.

vno eodémque die. Porrò in Isthmo Corinthiaco, bis post Olympia victis Isthmiis, semélque in Nemea Nemeis, gaudio perfusus est Epharmostus. Argis præterea vir inter viros, in Iunonijs: Athenis iuuenis inter iuuenes in Panathenæis re strenuè gesta magnum decus obtinuit. Quàm verò fortem sese præbuit in Marathone cùm Heraclea celebrarētur! vbi, clam relictis iunioribus, ausus est ætate prouectiorum certamen sustinere, cuius præmium sunt argenteæ phialæ. In quo superatis magna corporis agilitate viris aduersarijs, ipse ab omni lapsu immunis, curriculi circulum pertransi-

στροφὴ δ. κώλ. ιε.

μίαν ἔργον ἀν' ἁμέραν
ἄλλαι δὲ δύ' ἐν Κορίν-
θου πύλαις ἐγένοντ' ἔπειτα χάρ-
μαι.
ταὶ δὲ καὶ Νεμέας Ἐφαρ-
μόστῳ κατὰ κόλπον,
Ἄργει τ' ἔσχεθε κῦδος ἀν-
δρῶν. παῖς δ' ἐν Ἀθάναις.
οἷον δ' ἐν Μαραθῶνι συ-
λαθεὶς ἀγενείων,
μένεν ἀγῶνα πρεσβυτέρων
ἀμφ' ἀργυρίδεσσι.
φῶτας δ' ὀξυρεπεῖ δόλῳ
ἀπτῶτι δαμάσαις,
διήρχετο κύκλον, ὅσσᾳ
βοᾷ, ὡραῖος ἐὼν καὶ
καλὸς, κάλλιστά τε ῥέξαις.

μετάφρασις.

eiusdem incepti eodem die. Alia autē duo in Corinthi portis contigerūt postea gaudia, alia autem & Nemeæ Epharmosto in sinu. Argisq́ obtinuit decus virilis ætatis: puer verò Athenis. Qualiter autē apud Marathonē quum subduxisset se ab imberbibus, sustinebat certamen seniorum de argenteis phialis virosq́ celeri dolo lapsu carente quum domuisset, pertransibat circulum, quanto cum clamore speciosus existens, & decorus, pulcherrimáque operatus.

bat, quanta spectantium cum acclamatione, qui iuuenem formosum, factisque insignem admirabantur.

μίαν ἱερόν. Hęc cum superioribus cohærent, & ἀμέραν Doricè dixit, pro comm. ἡμέραν.

ἄλλαι ἢ. Sequitur ἀϑροισμὸς victoriarum Epharmosti, & sex hac in strophe recensentur. Primùm δύο. Duas victorias Isthmiacas obtinuit: quod significat quũ dixit ἐν πύλαις Κορίνθου. Nã hæc est Isthmi periphrasis, vbi Isthmia celebrabantur. Ratio cur Corinthi πύλας appellet Isthmum, quia nimirum per Isthmum hunc, quæ sunt terræ angustiæ inter Ionium & Aegeum mare, ad Corinthum est aditus.

χάρμαι. Sic hæ duæ victoriæ ab effectu vocantur *Gaudia* hoc loco χαραὶ, ἡδοναὶ, sæpe tamen χάρμη est *pugna, prælium* apud Homerum, quia viri fortes χαίρουσι τῇ μάχῃ. Vide vulg. Lexica.

ταὶ ἢ. Tertia victoria Nemeorum, vbi ἀριπρεπεστάτας vocat Nemeam Νεμέας κόλπον. q.d. ἢ ἄλλαι ἢ χαραὶ νίκης ἐν Νεμέᾳ ἐγένοντο τῷ Ἐφαρμόστῳ.

Ἄργει τ'. Quarta victoria quam in Iunonijs Argiuorum sacris obtinuit. q.d. ἐν Ἄργει ἢ δόξαν περιείληφεν ἀνδρῶν νικήσας τὰ Ἡραῖα. Obiter autem obseruatur ætate virili tum temporis eum fuisse, ἔχεσι, est imperf. à poëtico χέω. Vide de his sacris antistropha vltima Od. 7. Olymp.

παῖς δ' ἐν. Quinta victoria Panathenæorum quæ Athenis celebrantur: quęque vicit ætate iuuenili. Dor. Ἀθάναις pro comm. Ἀθήναις.

οἷον ἢ. Sexta victoria Marathonia, vbi Heraclea in Herculis honorẽ peragebãtur. Hæc autẽ θαυμαστικῶς effertur q.d. φεῦ ὅπως ἐκεῖ ἢ λάθρα ἐξαρπάζων ἀπὸ τοῦ ἀγωνίζεσθαι μετὰ τῶν ἀγενείων, ἀνδρῶν ἢ ἀγῶνα τῷ τελειοτέρων ἢ ἡλικίαν, ἐπὶ ταῖς ἀργυραῖς φιάλαις. Fusiùs autem hanc uictoriam describit: in qua primùm considerandus locus Μαραθών, Atticæ regionis campus: de quo vide Strabonem. Deinde ætas, quum dicitur συλαθεὶς ἀγενείων, hoc est εἰς ἄνδρας χωρήσας, vbi συλαθεὶς Dor. pro συληθεὶς & hoc per translationem pro ἐξελθών. Tertiò præmium ἀργυρίδες. Hoc est *argentea phiala*: vt & χρυσίδες dicũtur *aurea phiala*. Vbi μένειν pro ἐμένειν, & ἀργυρίδεσσι. Dat. Ion. & poët. pro ἀργυρίσι. Quarto agilitas, quæ denotatur ὀξυρεπεῖ δόλῳ. Hoc est ὀξυτάτῃ κινήσει, quã comitatur firmitas, vt ex ἀπτῶτι epitheto colligitur. Quinto publica acclamatio, quum dicit θαυμαστικῶς, ὅσσα βοᾷ. Dor. pro ὅση βοῇ & in ὅσσα metri causa σ. geminatur. Sexto ætas ὡραῖος, matura. Septimo καλὸς, forma corporis. Octauo κάλλιστα ῥέξας, facti qualitas.

δόλῳ ἀπτῶτι. Poëta tribuit dolo celeritatem, & lapsus immunitatem, idque figuratè: cùm propriè hæc conueniant personis, quæ dolo in certaminibus vtuntur, celeriter, & sine lapsu: ita vt superando antagonistas non labantur. Quæ vincendi ratio victori est gloriosissima. Porrò ἀπτὼς componitur ex α priuat. & πίπτω *cado*: & ὀξυρεπὴς poët. pro quo frequẽtius cũ gemino ρρ. ὀξυῤῥεπὴς, & ὀξύῤῥοπος, *qui celeriter mouetur, velox, celer*. ex ὀξὺ, τὸ ταχὺ, vel ὀξέως τὸ ταχέως & ῥέπω τὸ κινοῦμαι.

παράφρασις. | ἀντιστρ. κώλ. ιε. | μετάφρασις.

Quinetiam in Lycæis Lycæi Iouis sacris, quę in Parrhasia Arcadiæ vrbe celebrari solent, Arcadico populo peperit admirationē, adeò præclarè certauit. Itē Pellenensibus visus est admiratione dignus, quum in Theoxenijs Apollinis festo, reportata victoria, chlęnam eius prçmium accepit, quo vestis genere frigus hybernum propulsaret, & ventorum iniuriæ mederetur. Testis quoque est fortitudinis eius Iolai tumulus apud Thebanos, iuxta quē Iolaia & Herculea celebrari solita deuicit. Testis & est splendidorū eius factorum ad mare sita Atticæ vrbs Eleusis, vbi Eleusinio certamine superauit. Cęterùm quod tam multa præstitit Ephatmostus diuino naturæ dono tribuendum est: quò fit vt magis ipsum laudem. Et certè qui à natura rectè ad aliquid sunt comparati, in hoc exercendo excellunt: solique veræ laudis præconium merentur. Plerique tamen doctrinæ ope ad studia virtutum promoti, gloriam apud homines consequi cupiunt. Sed cùm naturæ dotibus careant, aliisque sint inferiores, satius est, quicquid vel fœliciter ab illis gestum est, tacere: nec silentium illud fuerit reprehensione dignum.

τὰ δὲ Παῤῥασίῳ στρατῷ
θαυμαστὸς ἐὼν φαίν,
Ζηνὸς ἀμφὶ πανάγυριν Λυκαίου.
καὶ ψυχρᾶν ὁπότ' εὐδιανὸν φάρμακον αὐρᾶν
Πελλάνᾳ φέρε· σύνδικος
δ' αὐτῷ Ἰολάου
τύμβος, εἰναλία τ' Ἐλευσὶς ἀγλαΐαισι.
τὸ δὲ φυᾷ, κράτιστον ἅπαν.
πολλοὶ δὲ διδακταῖς
ἀνθρώπων ἀρεταῖς κλέος
ὤρουσαν ἑλέσθαι.
ἄνευ δὲ θεοῦ σεσιγαμένον γ' οὐ σκαιότερον χρῆμ' ἕκαστον. ἐντὶ γὰρ ἄλλαι

In iis autem quæ facta sunt in Parrhasio exercitu, admirandus esse apparuit, Iouis in celebritate Lycæi: & frigidorum quando propulsatorium remedium ventorum apud Pellenen retulit. Testis est Iolai tumulus, maritimáque Eleusis splendidis ipsius factis. Quod à natura est, optimum omne: multi tamen hominum partis doctrina virtutibus ad laudem prodierunt assequendam. Sed quæ absque Deo, si tacita fuerit, non deterior res est qualibet. Sunt enim aliæ

τὰ δὲ. Elliptica est hæc oratio, & sic declaranda, κατὰ δὲ τὰ ἔργα τὰ γινόμενα αὐτῷ ἐν τῷ Παῤῥασίῳ τῆς Ἀρκαδίας δήμῳ ἐφαίνη θαυμαστὸς ὢν ἐν τῷ Λυκαίου Διὸς ἀγῶνι. Cæterùm in Epodo 3. vnam victoriam, in stropha 4. sex enumerauit: nunc sequitur octaua quam obtinuit Epharmostus in Lycæis quæ celebrantur in honorem Iouis Lycæi in Parrhasia Arcadiæ vrbe. De quibus iam dictum Od. 7. Olymp. antistropha vltima.

Παῤῥασίῳ στρατῷ. Hoc est Ἀρκαδικῷ λαῷ. Nam Parrhasia est Arcadiæ vrbs in qua celebrari solebant Lycæa. στρατὸς autem sumitur pro λαὸς, δῆμος, vt Pyth. Od. 1. νώμα δικαίῳ πηδαλίῳ στρατόν. ἐὼν Ion. & poët. pro ὢν, & φαίν neglecto augmento pro ἐφαίνη. πανάγυριν Dor. pro comm. πανήγυριν.

καὶ ψυχρᾶν. Repetito ἀπὸ κοινοῦ, θαυμαστὸς ὢν ἐφαίνη, sic ista declarabis. καὶ ὁπότε ἐν Πελλήνῃ, ἔνθα τελεῖται ἀγὼν Θεοξένια καλούμενος, ἀπηνέγκατο χλαῖναν ἀλεξάνεμον καὶ ψύχους ἀποσβεστικόν. Nona victoria qua potitus est in Pellene

vrbe, vbi Theoxenia vel Hermæa in honorem Apollinis & Mercurij celebrabantur. Confer hæc cum ijs quæ annotata sunt antistropha vltima Od. 7. Olymp. & in Odam quæ *Theoxenia* inscribitur. Porrò ψυχρᾶν αὐρᾶν Dor. genit. pro ψυχρῶν αὐρῶν. & Πελλανᾳ Dor. pro comm. Πελλήνῃ. φέρε. pro ἔφερε & simplex pro composito ἀπέφερε.

φάρμακον εὐδιανόν. Translatio sumpta à medicina. Porrò εὐδιανὸς Dor. pro com. εὐδιεινὸς. Hic vertitur priùs ει in η. deinde Dor. η in α. Fit à nomine εὐδία. & exponitur *tepidus*.

συνδικος τ'. Subauditur ἐστὶ. Et sic prosa loquaris: μαρτυρεῖ δὲ τῇ αὐτοῦ ἀνδρείᾳ ὁ τοῦ Ἰολάου τάφος ἐν Θήβαις. Hoc dicit de victoria decima quam in Iolai sacris & Herculeis reportauit de quibus vide Od. 7. Olymp. antistr. vlt. in hæc ἐν Θήβαις.

συνδικος. Hic exponitur μάρτυς *testis*, qui veluti suo patrocinio fert cuipiam opem: quæ vox occurrit Pyth. Od. 1. σύνδικον μοισᾶν κτέανον. vide vsum eius in Lexicis.

εἰναλία τ'. Vndecima & vltima victoria quam in Eleusi Atticæ vrbe Cereri & Proserpinæ sacra obtinuit, vbi Eleusinia certamina fiebant, Anacalypteria & Demetria, in quibus præmium erat κριθὴ *hordeum*. vox εἰνάλιος poët. dicitur pro ἐνάλιος, vt & in Epigr. εἰνάλιοι φῶρες, hoc est *piratæ*. ἀγλαΐαισι poët. datiuus pro ἀγλαΐαις. hoc est ἀγλαοῖς ἔργοις.

τὸ δὲ φυᾷ. Hoc est, τὸ ὑπὸ φύσεως ἅπαν ἄριστον, καὶ δεξιώτατον Generalis est sententia, qua non ad se, sed ad Epharmostum respicit, quem naturæ beneficio, diuinitùsque insita facultate ad certamina singulariter instructum fuisse tradit. Interim collationem instituit bonorum quę à natura habemus, & eorum quæ doctrina comparauimus: illáque hisce præfert, vt & sub finem Od. 2. huius libri. Atque ita sententiam fert huius quæstionis apud Philosophos iam olim agitatæ,

Virtutem doctrina paret, natura-ue donet.

cui sanè ita astipulari licebit, vt dicamus bene ad aliquid natos disciplinis adiutos fieri præstantiores, vt pro Archia poëta docet Cicero: & quamuis disciplina quidam vtantur, tamen parum efficere præ ijs qui naturæ dotibus instructi sunt, cùm his adminiculis careant. Ars & natura sese mutuo perficiunt: ita tamen vt hæc illa potiùs quàm illa hac carere possit: vnde quidam sunt αὐτοδίδακτοι. Proinde stat sententia poëtæ qui naturam doctrinæ anteponit.

πολλοὶ δὲ. Antithesis quæ collationis alteram partem habet: q. d. πολλοὶ δὲ ἀπὸ διδαχῆς καὶ μαθήσεως ἀρετὴν κτησάμενοι ὥρμησαν κλέος λαβεῖν παρὰ τῶν ἀνθρώπων. Apud Platonem in Menone agitatur hæc quæstio sit-ne διδακτὸν ἡ ἀρετή. Innuit autem poëta infœliciorem esse laborem eorum qui inuita Minerua eandem cum alijs qui naturæ dotibus sunt instructi consequi laudem volunt.

ἄνευ δὲ θεοῦ. Intellige sicuti Schol. ἄνευ θείας φύσεως ἕκαστον πρᾶγμα κατορθούμενον μὴ θρυλλεῖσθαι, μέμψεως οὐκ ἄξιον. Atque hæc est sui defensio cur acquisititiæ virtutis genus non laudet, nimirum quia quod natura non est eximium, non

est multis præconijs dignum.

σεσιγαμένον. Dor. pro σεσιγημένον. οὐ σκαιότερον hoc est σοφώτερον, proinde ἄμεμπτον.

ἐντὶ γὰρ. Dor. pro εἰσί. Confirmatio suæ defensionis, quamobrem sapienter agat, qui donis naturæ non instructos non laudant: quia nimirum alia studia alijs sunt præstantiora: & virtutes aliæ primi, aliæ secundi sunt ordinis: illæ omnino, hæc minimum laudandæ. Primi ordinis est εὐφυΐα. Vnde virtutes Heroïcæ. Secundi διδαχὴ: quæ inuita tamen Minerua, virtutem instillat: à qua nihilominus aliquid etiam, sed non ita præclarum efficitur.

παράφρασις.

siquidem iniuria præstantioribus inferretur, si deteriores perinde nullo discrimine laudarentur. Etenim in studijs alij alijs vlterius progrediuntur, magisque proficiunt, pro ratione dotum naturæ. Nec omnes in vno tantùm vitæ instituto versamur, sed varij varijs incumbimus, alijque in alijs excellimus. Ac omnium quidem artium maximè arduæ sunt illæ quæ ratione exercentur, videlicet ingenuæ: qualis inter cæteras poësis. Ex qua anime mi, depromptum hoc præmium sonorum, encomiasticum nempe hymnum, offer Epharmosto: & audacter clama virum hunc insitas à natura, ac proinde diuinitus corporis dotes habere, scilicet manuum robur, totiúsque corporis agilitatem & dexteritatem: cuius aspectus virilis natiuam fortitudinem patefaciat. Quique præter enumeratas victorias, ex Oileis ludis victor redijt: & Aiacis Oilei (cuius in gratiam circum eius in Locride cenotaphium celebrantur) aram sacrificijs, festóque conuiuio decorauit.

ἐπῳδ. κῶλ. ι.

ὁδῶν ὁδοὶ περαίτεραι.
μία δ' οὐχ ἅπαντας ἄμμε
θρέψει
μελέτα. σοφίαι μὲν αἰπει-
ναί· τοῦτο δὲ προσφέρων ἄεθλον,
ὄρθιον ὤρυσαι θαρσέων,
τόνδ' ἀνέρα δαιμονίως γεγά-
μεν,
εὔχειρα, δεξιόγυιον, ὁ-
ρῶν-
τ' ἀλκάν. Αἰάντιον γε
δαι-
τὶ ὅς τ' Οἰλιάδα νι-
κῶν ἐπεστεφάνωσε βω-
μόν.

μετάφρασις.

viæ alijs transitu faciliores. Vnicum autem non omnes nos alet studium. Sapientiæ quidem arduæ. Hoc autem afferens præmium altè vociferare audacter, hunc virum diuinum ortum habere, præstantem manibus, dexteritatem in membris habentem, aspectu Martio præditum: qui Aiacis Oilidæ *vincens aram coronauit festis dapibus.*

ὁδῶν ὁδοὶ περαίτεραι. Hoc est, πρακτικώτεραι, ἀνυστικώτεραι, δι' ὧν τις δύναται περαιτέρω περαιοῦσθαι. Viæ nimirum vlteriores, per quas alius alio vlterius progredi potest, pro ratione dotum naturæ, quam in studijs ducem sequi oportet: quia nihil inuita dices, faciésue Minerua. Hic autem comparatiuus περαίτερος, nec à πέρα, nec à περαιόω est formandus: sed à positiuo περαῖος, cuius comparat. περαιότερος, & per syncopen περαίτερος. vt γεραιός. γεραιότερος, γεραίτερος.

μία δ' οὐχ ἅπαντας. Ratio cur viæ aliæ alijs sint transitu faciliores: quia ni-

mirum non omnes vno ſtudio tenentur. Et certè non omnes iiſdem ingenij corporiſque dotibus pollemus: ſed alius alijs artibus, & diſciplinis fit clarus. Hoc argumentum tractat Horatius prima Oda. Vide etiam Chil. Eraſmi in parœmiam, *Non omnia poßumus omnes*. Innuere autem vult etiam poëta ſequẽdum id genus ſtudiorum ad quod ſe quiſque natum ſentit. ἄμμε eſt dual. Dor. & Aeol. pro νῶ. μελέτα Dor. pro μελέτη. hoc eſt ἐπιτήδευμα. vt hanc ſententiam proſa efferas, ἓν δ' ἐπιτήδευμα οὐ δυνάται ἅπαντας ἡμᾶς θρέψαι.

σοφίαι μὲν αἰπειναί. Hoc eſt αἱ λογικαὶ τέχναι ὑψηλαί. Sapientiæ nomine literarum profeſſionem intelligendam puto: qua nihil magis arduum: vnde finxerunt poëtę Muſas in arduis, ac ſalebroſis montibus habitare. Porrò emphaticè loquitur numero plurali: quia plures ſunt ingenuæ artes. Cæterùm reſpicit ad ſuam poëſin, cuius ſtudium collocat inter difficillima: atque ita ſuam Lyricen commendat.

τοῦτο δ'. Apoſtrophe vel ad ſuum animum, vel ad chorum, vt hunc hymnum offerat Epharmoſto, tanquam victoriæ præmium: & alta voce clamet, diuinitus acceptas corporis dotes eum habuiſſe, ob quas facilè tot certaminum victor euaſit. q.d. τοῦτο δ' ἀπὸ τῆς σοφίας μου γέρας ἀποφέρων θαρσαλέως καὶ ἐξὺ ἀναβόησον τοῦτον ἄνδρα τὸν Ἐφάρμοστον θείᾳ μοίρᾳ γεγονέναι, δυνατὸν ταῖς χερσὶ, καὶ παντὶ τῷ σώματι δεξιόν.

ὄρθιον. à Schol. & Triclin. exponitur μέγα, ὑψηλὸς, ὀξύ. At videtur non ſine ratione Aretius ſenſiſſe hoc conſtruendum cum præcedente ἄθλον, vt ſit ὄρθιον ἄθλον. *præmium ſonorum*: ſicque alludatur ad ὄρθιον νόμον Arionis: cùm ſic hoc encomium ἄθλον appellet, quod præmij vice pro victoria largitur.

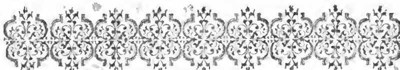
γεγάμεν. Dor. pro γεγάναι. Infinit. tanquam à γέγημι. Vel à γέγαα. præt. pro γέγονα. à verbo γάω. de quo conſule Anteſignanum.

εὔχειρα. Enumeratio naturæ dotum Epharmoſti εὔχειρ *manibus promptus*. & δεξιόγυιος, ὁ δεξιὰ γυῖα ἔχων. *qui valet dexteritate membrorum*. vt agilitate pedum, laterum, capitis, neceſſaria athletis. ὁρῶντ' ἀλκάν hoc eſt, τῷ βλέμματι ἀλκὴν καὶ δύναμιν ἐμφαίνοντα: vel ἀνδρεῖον βλέποντα.

Αἰάντειον γε. Hoc eſt ὅστις τὰ Αἰάντεια νικήσας Οἰλιάδου βωμὸν δαιτὶ κατεκόσμησε. Malè Ἰλιάδα legunt per aphęreſin τοῦ O. legendum Οἰλιάδα Dor. pro Οἰλιάδου. Hanc 12 victoriam coronidis vice apponit. Οἰλιάδης eſt patronymicum ab Οἰλεὺς vt docet Euſtath. Hinc Οἰλεΐδης. & per contractionem Οἰλείδης. vt à Πηλεὺς Πηλείδης. reiecto ε. Οἰλίδης, interiecto verò α. Οἰλιάδης vt apud Homerum Πηληϊάδης principio Iliados.

Αἰάντειον. Licentia poëtica dixit Αἰάντειον Οἰλιάδα βωμὸν. pro communiori loquendi formula, τὸν Αἴαντος τοῦ Οἰλιάδου βωμόν. *Aiaceam Oilidæ aram* pro *Aiacis Oilei filij aram*. Cæterùm apud Locros inſtituti fuerunt Oilei ludi, in gratiam Aiacis Oilei filij. Etenim Aiax iſte fuit Locrus, cui in Locride poſtquam in Troia mortuus eſt, tributi ſunt honores diuini. Huic cenotaphium fecerunt in medio loci vbi feſti eius certamina celebrantur: quæ vicit Epharmoſtus.

δαιτὶ ἐπιστεφανῶσε. A conſequenti antecedens intelligendum. Nam victores θυσίαις καὶ στεφάνοις aram ornabant.

ΑΓΗΣΙΔΑΜῼ ΛΟΚΡῼ, Επιζεφυρείῳ παιδὶ, Πύκτῃ.

AGESIDAMO LOCRO, Epizephyrio puero, pugili.

ΕΙΔΟΣ. Ι.

ODE. X.

ARGVMENTVM.

Commendatur Agesidamus Locrensis à patria, ab institutione, & laboribus, quibus ad victoriam peruenit. Hinc digreditur ad bellum Herculis & Augiæ, quo trucidato Hercules Olympia instituit. Primos etiam victores in ijs coronatos percurrit. Postea redit ad institutum encomium: & Agesidamum non sine laudum præconio moriturum concludit.

παράφρασις.

Reuocate mihi in memoriam, & suggerite, ô Musa, túque Iouis filia Veritas, qua meæ mentis in parte scriptus sit, & firmiter collocatus, Agesidam⁹ Archestrati filius, qui pugilatu vicit Olympia. Etenim obliuioni tradidi me dulce epinicion ipsi debere. Et quia non obliuionis sed mendacij possem insimulari, ac si data opera promissis non stetissem: efficite quæso ne me tanquam mendacij reum reprehendant homines, ob errorem, quem solúmmodo per memoriç lapsum commisi in amicum.

στροφὴ. α. κῶλ. ν.

Τὸν Ὀλυμπιονίκαν ἀνάγνωτέ μοι
Ἀρχεστράτου παῖδα, πόθι φρενὸς
ἐμᾶς γέγραπται· γλυκὺ γὰρ αὐτῷ
μέλος ὀφείλων ἐπιλέλαθ'. ὦ
Μοῖσ' ἀλλὰ σὺ, καὶ θυγάτηρ
Ἀλάθεια Διός,
ὀρθᾷ χειρὶ ἐρύκετον ψευδέων
ἐνιπὰν ἀλιτόξενον.

μετάφρασις.

Olympiorum victorem relegite mihi in memoriam Archestrati filium, qua in parte mentis meæ scriptus sit: dulce enim illi melos debere oblitus sum. Sed tu ô Musa, & filia Iouis Veritas, recta manu arcete mendaciorum reprehensionẽ ob admissum in hospitem peccatum.

Αγησι-

Ἀγησιδάμῳ. Nomen victoris qui hoc hymno celebratur est Ἀγησίδαμος Dor. pro Ἀγησίδημος. Deductum ex ἄγω *duco*, & δῆμος *populus*.

Λοκρῷ Ἐπιζεφυρίῳ. Patria est Locris. Sed quia plures sunt Locri, differentiam non omittit. Locri alij iuxta Aetoliam sunt, qui Ozolæ appellantur: alij iuxta Eubœam, qui Epicnemidij & Leleges: alij prope Italiam, qui Epizephyrij dicuntur, quòd iuxta Zephyrum oppidum, vt Stephanus habet, siti sint.

παιδί. Aetatis notatio: fuit iuuenis, necdum virilem ætatem id temporis ingressus: quare παῖς simpliciter significat νέον in hac epigraphe. Secundo colo primæ strophes significat υἱόν. De voce πύκτης vide 7. Od. Olymp. in epigraphen.

τὸν Ὀλυμπιονίκαν. Exordium sumit ab obliuione sua, qua factum est, vt non steterit promissis. Quare cùm excidisset ipsi, quod Agesidamo pro victoria Olympica carmen, pollicitus erat: in limine apostrophen facit ad Musas, rogátque sibi illum in memoriam reuocari. Ὀλυμπιονίκαν Dor. pro Ὀλυμπιονίκην.

ἀνάγνωτε. Hoc est, ἀναγνωρίσατε, ἀναμνήσατε, εἰς μνήμην ἀγάγετε. nimirum ὦ Μοῦσαι. Aliàs ἀναγινώσκειν propriè est *legere*. vide vulg. Lex.

πόθι φρενός, hoc est ἐν ποίῳ μέρει τῆς διανοίας μοι κεχάρακται. Mentem hîc appellat φρένα cuius cùm plures sint partes, rectè petit, quanam in parte mentis scriptus sit Agesidemus. Physici dicunt διάνοιαν siue νοῦν tres habere partes, φανταστικόν, λογιστικόν, & μνημονευτικόν: quæ num sint sedibus distinctæ disputatur apud medicos. Cæterùm quando significare volumus nos aliquid in animo recondere, & firmiter collocare, dicimus nos illud γράφειν ἐν φρεσί. Sic in Prometheo vincto Aeschylus ἣν ἐγγράφου σὺ μνήμοσιν δέλτοις φρενῶν. Citatur etiam Sophocles à Schol. σὺ δ' ἐν φρενὸς δέλτοισι τοὺς ἐμοὺς λόγους. Eadem est apud Hebræos loquendi ratio, vt 3. Prou. Salom. v. 3. *eas scribe super tabula tui cordis*. Sic passim Cicero *in mente insculpere*. & Terent. in Andr. *Nunc mihi scripta illa dicta sunt in animo Chrysidis*.

γλυκὺ γὰρ. Prosa dicas, Ἐγὼ γὰρ ἐπιλαθόμην χρεωστῶν αὐτῷ ἡδὺ ὕμνον. Ratio est præcedentis compellationis, cum translatione criminis ad obliuionem: quod quidem elui possit ἀναμνήσει Musarum. Doric. est ἐπιλέλαθα pro ἐπιλέληθα præter. medio verbi ἐπιλανθάνομαι.

ὦ Μοῖσ' ἀλλά. Hoc est σὺ πλὴν ὦ Μοῦσα, καὶ ὦ θύγατερ Διὸς Ἀλήθεια, διωρθοῦσαι χειρὶ ἀπ' ἐμοῦ, κωλύετε τὴν ἐπιτίμησιν, ἣν ἄν τις εἰς ἐμὲ ποιήσαιτο, ὡς εἰς ψευσάμενον, ὅτι ἥμαρτον εἰς τὸν φίλον, ὑπόσχεσιν πληρώσαι βραδύνας. Annotat Leonicerus poëtam nunc ab omnibus Musis ad vnam descendere: & Aretius alteram apostrophen hic facit. Sed meliùs Triclinius sentit: qui dicit Exordium istud non ad omnes Musas conuerti: sed ad Musam vnam: & Veritatem. Quare neutrius illorum stabit sententia. Et certè loci sensus, ei qui attentè considerabit, opinionem Triclinij admittet. Quæritur quam Musam intelligat author, ad Clionem respicere dicunt Aretius & Leonicerus: quia est ὑμνικὴ καλλιχόρου κιθάρης: verùm Marsilius Ficinus argumento in Platonis Io-

nem, Pindarum à Polymnia fabulatur afflatum.

καὶ σὺ θυγάτηρ. Cum Musa Veritatem inuocat: quia cùm mendacio factus sit obnoxius, veritate patrona opus habebat, vt ostenderet non mendacio, sed obliuioni tribuendum errorem, quem in amicum commiserat. Etenim postquam promisisset, officium data opera non præstabat, sed tantummodo promissi complementum obliuionis causa prorogabat. Rectè etiam filia Iouis fingitur Veritas: quia veritatis author est Deus: & vt sacra pagina testatur, Deus est Veritas. Sed alij poëtæ & Plutarchus eam Temporis faciunt filiam, vnde Senarius.

Ἄγει δὲ πρὸς φῶς τὴν ἀλήθειαν χρόνος.

ἐρύκετον. Est imperandi modi dual. numeri, cùm de duabus Musa & Veritate sit sermo. Poëticum est ἐρύκω. pro κωλύω. κατέχω. κρατῶ.

ἐνιπὰν Dor. pro ἐνιπήν. à recto ἐνιπή. poët. pro ἐπιτίμησις ab ἐνίπτω significante ἐπιτιμῶ, ἐπιπλήττω. Et ἀλιτόξενος poët. etiam est ὁ εἰς τοὺς ξένους ἀλιτών, hoc est διαμαρτάνων. Exponitur hic ἕνεκα τῆς εἰς τὸν φίλον ἁμαρτίας.

παράφρασις.

Nam præstitutum illud tempus quo futurum promiseram, vt victorem hymno decorarem, cùm iampridem præterierit, indéque magnum huc vsque interuallum intercesserit, meum ingens debitum dedecore affecit. Verùm tamen si fœnus pro dilatione pendam, scilicet hunc hymnum vt sortem, alterum vt vsurã soluẽdo, me ab illa hominũ acerba reprehẽsione potero liberare. Nunc autem videamus quo pacto, quẽadmodũ fluctus erumpens, calculos qui voluũtur in littore maris, abluit & obruit: sic etiam maculosum neglecti promissi crimen mea poësi eluere possim: quáque ratione commune cùm patriæ, tum Olympionicæ encomium gratam ad gratiam persoluam.

ἀντιστρ. κῶλ. η.

ἕκαθεν γὰρ ἐπελθὼν ὁ μέλλων χρόνος,
ἀμὸν κατήσχυνε βαθὺ χρέος.
ὅμως δὲ λῦσαι δυνατὸς, ὀξεῖ-
αν ἐπιμομφὰν ὁ τόκος ἀνδρῶν.
νῦν ψᾶφον ἑλισσομέναν,
ὅπα κῦμα κατα-
κλύσει ῥέον· ὅπα τε κοινὸν λόγον
φίλαν τίσομεν ἐς χάριν.

μετάφρασις.

A lõgo enim interuallo superueniens tempus, quod futurum expectabatur meũ dedecorauit magnũ debitũ. Sed tamen soluere potest vsura hominũ vituperationẽ acerbam. Nunc videamus *quo pacto calculũ qui voluitur* in littore, *fluctus obruet erumpens, & quomodo communem hymnum amicam persoluemus ad gratiam.*

ἕκαθεν. Ratio præcedentis petitionis, sic πεζῷ λόγῳ declaranda. μακρόθεν γὰρ ἐπιγενόμενος, καὶ πολὺς ὢν χρόνος ἀφ' οὗ ἔμελλον ἐπιτελεῖν αὐτῷ ἐπαγγελίαν, ἐπονείδιστον ἀπέδειξε τό μου πολὺ καὶ μέγα ὄφλημα. Porrò ὁ μέλλων χρόνος debet referri ad tempus illud determinatum promissi carminis, quod tunc futurum expectabatur. Quia verò præstitutum terminum præterijt, ille ὁ μέλλων χρόνος dicitur ἕκαθεν ἐπελθών. Cæterùm Dor. est ἀμὸν pro ἐμόν.

ὅμως δέ. Noua fœnoris, pro tardiùs soluto debito, promissione, ostendit se liberandæ fidei modum reperire posse. Τόκον metaphoricè vocat sequentem hymnum. Nam præsentem sortis instar debebat, quia promiserat. Quia autem

diu distulit, vsuram accedere oportebat. Id præstat altero hymno. Sumptum à debitoribus. ἐπιμομφαὶ Dor. pro ἐπιμομφὴν cum qua voce construe ἀνδρῶν.

νῦν ψᾶφον. Dor. sunt pro ψῆφον ἑλισσομένην ὅπα. Porrò aliquid ἔξωθεν petendum est ad sensum: & sic prosa loquendum, declarata etiam allegoria. νῦν δὴ σκοπήσωμεν ὅπως τὸ ἡμέτερον κῦμα ῥέον, τοῦτ' ἔστιν ἡ ἡμετέρα ποίησις, κατακλύσει τὴν ἑλισσομένην παρ' αἰγιαλῷ ψᾶφον, τοῦτ' ἔστι τὴν φερομένην καθ' ἡμῶν τῶν ἀνθρώπων μέμψιν.

ὅπα τε κοινόν. Præterquam quod in voce λόγον est ἀποδήλωσις metaphoræ, qua priùs hymnum appellauit κῦμα: est etiam propositio qua commune hoc patriæ & Agesidamo encomium pollicetur: vt liquet ex ijs quæ statim sequuntur. Adeò vt cum Triclinio sic efferendam putem hanc sententiam. ὅπως τε κοινὸν πάσῃ τῇ πόλει ἀποδώσομεν ὕμνον εἰς φιλουμένην χάριν. Etenim patriæ laudes Epodus ab initio profert.

παράφρασις.	ἐπῳδ. κῶλ. θ.	μετάφρασις.
Etenim in Locrorum Epyzephyriorum republ. viget candor & veritas, adeò bonis à Zaleuco legibus, est instructa: illique bonarum artium studijs delectantur & sunt bellicosi. Non mirum autem si in certamine principio languidus fuerit Agesidamus, cùm etiam Heroum fortissimus Hercules à Cycno illo qui peregrinos per Italiam transeuntes obtruncare solebat, quorum ex capitibus Marti templum conderet, fugatus retrocesserit. Quod si denuo resumptis viribus certarit, & Olympia vicerit, eã victoriam Ilæ victori acceptam ferat, à quo in nouas vires est erectus Agesidamus, eique gratiam habeat vt Achilli Patroclus, qui quòd in eius armis esset, fugatos à se Troianos agnouit. Ita vir qui virum ad virtutem natum præceptis acuit, eum Dei cum auxilio ad ingens decus prouehit, non sine labore.	νέμει γὰρ ἀτρέκεια πόλιν Λοκρῶν Ζεφυρίων, μέλει τε σφίσι Καλλιόπα καὶ χάλκεος Ἄρης. τράπε δὲ Κυκνεία μάχα καὶ ὑπέρβιον Ηρακλέα. πύκτας δ' ἐν Ολυμπιάδι νικῶν Ιλᾳ φερέτω χάριν Αγησίδαμος, ὡς Αχιλλεῖ Πάτροκλος. Θήξαις δέ κε φύντ' ἀρετᾷ ποτὶ πελώριον ὥρμασε κλέος ἀνὴρ, Θεοῦ σὺν παλάμᾳ.	Regit enim veritas vrbem Locrorum Zephyriorũ, & curæ ipsis est Calliope, & æreus Mars. Fugauit porro Cycnea pugna etiam Herculẽ supra modũ violẽtũ. Pugiles verò in Olympia vincẽs Agesidam⁹, gratiã habeat Ilæ, vt Achilli Patroclus. Acuens vir aurẽ virũ ad virtutẽ natũ ad ingens euexit decus, Dei cum auxilio.

νέμει γὰρ. Commendatur Agesidami patria à veritate, siue candore, & synceritate, ad quam instituebant leges optimæ, quibus ea Respub. instructa florebat. Huius legislator fuit Zaleucus pastor, ad id oraculi responso destinatus. Primíque hi Locri referente Strabone, scriptis legibus vsi sunt.

μέλει τε. Secunda commendatio à poëtices studio. Etenim Calliope Heroicum carmen docet. Putem autem synecdochicè per Calliopen Musas omnes, ac proinde bonas artes esse intelligendas. Καλλιόπα Dor. pro Καλλιόπη.

hoc est ἡ ποιητικὴ χάρις σπουδάζεται παρ' αὐτοῖς.

χάλκεος Ἄρης. Metonymicè pro πόλεμος. & Mars dicitur æreus, & ærea arma quibus bellatores muniri solent. Et hęc 3. commendatio, quòd sint πολεμικοί: & certè fuerunt homines bello constantes & fortes Locri Epizephyrij, qui Crotoniatas olim profligarunt, vt refert Strabo l. 6. vbi etiam meminit quomodo Dionysij tyrannidem vlti sint.

τράπε δὲ. Neglecto augm. pro ἔτραπε, hoc est εἰς φυγὴν ἐκίνησε, καὶ τὸν ὑπερβολικῶς ἰσχυρὸν Ἡρακλέα ὁ κατ' αὐτοῦ μάχην συγκροτήσας Κύκνος υἱὸς Ἄρεος. Hoc Herculis exemplo excusaturus est victoris imbecillitatem, & commendaturus vnctoris opem. Quasi dicere velit non mirum si principio elanguerit Agesidamus iuuenis: cùm ipse Hercules à Cycno Martis filio in fugam conuersus fuerit. Sed quemadmodum ille postea Cycnum nactus solum superauit: sic etiam iste industrio vsus alipta victor euasit.

Κυκνεία μάχα. Cycnus Martis filius in transitu Thessaliæ habitans, prætereuntes per insidias obtruncabat, vt ex occisorum capitibus templum conderet Marti. Herculi ergo illac aliquando transeunti insidias struxit, eúmque pugna adortus est, & adiuuante Marte fugauit. Sed Hercules postea reuersus, Cycnum solum repertum neci dedit.

πύκτας δ'. Vnctori victor tanquam causæ adiuuanti gratiam rei rectè gestæ debet, eíque acceptum ferre successum tenetur: ideo & Agesidamum ad hoc hortatur. Nam cùm in certamine trepidasset, postea à præceptore Ila in audaciam restitutus, victoriam reportauit. Lectio varia est huius vocis. Ἴλᾳ, alij Ἰόλᾳ, alij Ὕλᾳ.

ὡς Ἀχιλεῖ Πάτροκλος. Illustrat exemplo Patrocli & Achillis. Acceptam ferre debet Ilæ victoriam Agesidamus, quia vnctor athletam fatiscentem erexit: sicuti & Patroclus Achilli, quum vt refertur Il. 16. Troianos superauit, quum esset in armis Achillis.

Θήξαις δέ. Sententia qua Ilæ beneficium commendatur: quáque docemur exercitia, & præceptorum institutiones esse causas adiuuantes profectus. Alij legũt φῦτ' ἀρετᾷ alij pro φῦτα, φυῶντα quod malim. Vt sit hic sensus clarior. θήξαις δέ τις ἄνδρα πρὸς ἀρετὴν πεφυκότα πρὸς μέγα κλέος ὁρμᾶν ἐποίησε. Etenim hìc agitur de eo, qui pollet εὐφυΐᾳ, quem promouit præceptor: & certè teste Horat. doctrina vim promouet insitam. Tum adiuta ab arte natura præclari quid præstat, cuius fructus est gloria. Dorica sunt ποτὶ pro πρὸς, ὄρμασι pro ὁρμῆσαι. παλάμα pro παλάμη. hoc est βοήθεια.

παράφρασις.	στροφὴ. β. κώλ. η.	μετάφρασις.
Nemo autem sine labore lætam victoriam reportauit vnquam, ex qua præ omnibus operibus lumen & splendorem caperet. Cęterùm tempus illud quinquennale, quo ex	ἄπονον δ' ἔλαβον χάρμα παῦροι τινες, ἔργων πρὸ πάντων, βιότῳ φάος. ἀγῶνα δ' ἐξαίρετον ἀεῖσαι θέμιτες ὦρσαν Διὸς, ὃν ἀρχαί-	*At laborũ expers accepêre gaudiũ pauci aliqui, operib⁹ præ omnibus vitæ lumen. Certamen autem eximiũ canere iura incitarunt Iouis, quod antiquum*

lege institutionis celebrãtur Olympia, monet me vt eximium hoc Iouis certamen canam, quod Pisis vbi antiquum est Pelopis sepulchrum, potens Hercules	ᾧ σάματι πὰρ Πέλοπος βίᾳ Ἡρακλέος ἐκτίσσατο, ἐπεὶ Ποσειδάνιον πέφνε Κτέατον ἀμύμονα:	*iuxta sepulchrum Pelopis Herculea vis constituit, quum Neptunium interfecisset Cteatum inculpatum:*

instituit, postquam Neptuni & Moliones filios, inculpatum nimirum Cteatum occidit,

ἄπονον δ'. Sententia qua laborem, vnam ex præcipuis causis adiuuantibus commendat. Etenim vt 9. Sat. l. 1. canit Horat.

Nil sine magno
Vita labore dedit mortalibus.

& Phocylides.

Οὐδὲν ἄνευ καμάτου πέλει ἀνδράσιν εὐπετὲς ἔργον.

& Sophocl. in Elect.

πόνου τοι χωρὶς οὐδὲν εὐτυχεῖ.

& poëta noster,

αἰεὶ δ' ἀμφ' ἀρεταῖσι πόνος, δαπάνα τε μάρναται.

Cæterùm notanda loquendi formula παῦροί τινες, hoc est ὀλίγοι. Sic stro. 2. 1. Od. μείων γὰρ αἰτία hoc est ὀλιγία, & alibi μείων ἵππων μῶμος. pro ὀλίγος. Vnicus Polycrates Samius, de quo Herodot. l. 3. fine labore lætitiam percepit: vnde non tam alumnus fortunæ, quàm partus dici debuit. Sed in athletica nihil tale accidit.

χάρμα. A consequenti antecedens intellige, nempe τὴν νίκην, quæ gaudium parit. vt sit huius sententiæ sensus, ὀλίγοι χωρὶς πόνου νίκην ἔλαβον, ἣ πρὸ πάντων ἔργων, παρέχει φῶς αὐτοῖς. Etenim victoriam, corona, honor & laus sequitur, vnde vitæ splendor & lumen.

ἀγῶνα δ'. Tertia commendatio à genere certaminis, quod eximium est, omniúmque præstantissimum, vt superioribus Odis iam ostendimus. Ad cuius authorem, eiúsque res gestas tum temporis digreditur.

Θέμιτες ὦρσαν. Hoc est οἱ νόμοι seu νομοθεσίαι τοῦ Διὸς vel αἱ κατὰ νόμους συνήθειαι θεσπίσιοι. Vel θέμιδες, intelliguntur ὁ κατὰ θεσμὸν τῆς πενταετηρίδος πληρωθεὶς χρόνος, quod postremum mihi maximè arridet.

ὃν ἀρχαίῳ. Notatio loci vbi instituta sunt Olympia, Pisanimirũ, vbi olim fuit sepultus Pelops: de cuius sepulchro, vide strophen 4. primæ Odæ. Olymp. σάματι Dor. pro σήματι. & πάρ. per apocopen pro παρά. βίᾳ Ἡρακλέος per periphrasim pro Ἡρακλῆς. ἐκτίσσατο. gemin. σ. pro ἐκτίσατο à verbo κτίζω. quod hoc loco significat κατασκευάζω.

ἐπεὶ. Notatur circunstantia temporis, quo instituta sunt hæc certamina. Nẽpe postquam Cteatum, & Eurytum occidisset Hercules. Sic autem habet historia. Cteatus & Eurytus Moliones & Actoris dicti fuère, quum Neptuni & Moliones fuerint: hos interfecit Hercules cùm Augiæ à quo mercedem exigebat, militarent. Hi diuersam ab alijs hominibus naturam sunt adepti: vterque duo capita, quatuor manus, totidem pedes, vnum autem corpus habue-

runt, propterea bellicosi fortiter in prælijs dimicarunt. Ποσειδαόνιον autem Dor. mutato ω. in α. pro Ποσειδώνιον, vt & Ποσειδᾶν pro Ποσειδῶν. De Cteato & Euryto sic Pausan. l. 2. ἐν Κλεωναῖς δὲ τοῦτο ἐπὶ τὸ ἱερὸν, καὶ μνῆμα Εὐρύτου καὶ Κτεάτου. Θεωροὺς γὰρ ἐξ Ἤλιδος ἐς τὸν ἀγῶνα ἰόντας τῶν Ἰσθμίων αὐτοὺς ἐνταῦθα Ἡρακλῆς κατετόξευσεν, ἔγκλημα ποιούμενος, ὅτι οἱ πρὸς Αὐγείαν πολεμοῦντι ἀντετάχθησαν.

παράφρασις.

occidit & Eurytum, quò faciliùs mercedem exigeret ab Augia superbo: qui decimam quamque vaccam pro fimi purgatione promissam reddere nolebat. Illos autem ex insidijs circũuenit Hercules, in saltibus sub Cleonis Argolica ciuitate, & in via interceptos interemit: vt etiam priùs acceptam ab ipsis iniuriam vlcisceretur: quũ Moliones illi filii auxilio venientem ex Tirynthe exercitum in recessibus Elidis sedentem perdiderunt: vbi Heroës præstantissimi Telamon, Chalcodon, & Iphicles occubuerunt.

ἀντιστρ. κῶλ. η.

πέφνε δ' Εὔρυτον. ὡς Αὐγέαν λάτρειον
ἀκόνθ' ἑκὼν μισθὸν ὑπέρβιον
πράσσοιτο λόχμαισι δὲ δοκεύσαις
ὑπὸ Κλεωναῖ, δάμασε κἀκείνους Ἡρακλέης ἐφ' ὁδῷ.
ὅτι πρόσθε ποτὲ
Τιρύνθιον ἔπερσαν αὐτῷ στρατὸν,
μυχοῖς ἥμενον Ἄλιδος.

μετάφρασις.

interfecißet etiam Eurytum: vt à supra modum violento Augea nolente volens famularem mercedem exigeret. In saltibus autẽ insidiatus sub Cleonis, domuit & illos Hercules in via, quoniam antea aliquando Tirynthium profligauerant ipsi exercitum in receßibus sedentem Elidis.

ὡς Αὐγέαν. Hoc est ἵνα ἀπαιτοίη τὸν Αὐγέαν ἄκοντα ἑκὼν τὸν μισθὸν. Ratio cur hos duos priùs occiderit Hercules: nimirum vt solus relictus Augias faciliùs superaretur. Causa belli aduersus Augiam, quia nolebat promissam ex pacto mercedem reddere. Merces autem erat decima quæque vacca.

λάτρειον. Hoc est ὑπὲρ τῆς λατρείας, i. δουλείας τῆς ἐξαιρέσεως τῆς κόπρου. ὑπέρβιον est epitheton referendum ad præcedens Αὐγέαν.

λόχμαισι δὲ. Modus quo Hercules è medio sustulit Cteatum & Eurytum. Illos ex insidijs circumuenit in saltibus sub Cleonis, quum ad Isthmia se conferrent.

λόχμαισι. Dat. poët. pro λόχμαις. δοκεύσαις. ἐπιτηρήσας, ἐπιβουλεύσας.

Κλεωναῖ. Genit. Dor. pro Κλεωνῶν, Cleonæ autem est ciuitas Argolica. δάμασε neglecto augmento pro ἐδάμασε. De Cleonis vide Pausaniam lib. 2.

ὅτι πρόσθε. Altera ratio cur Hercules Molionidas istos inuaserit: nempe quia prior iniuriam ab ipsis acceperat, quum sibi suppetias venientem exercitum aduersus Augiam, perdidissent. Quo in conflictu cecidêre Telamon, Chalcodon, & Iphicles senior Herculis frater. Tirynthium exercitum appellat, quia ex Tirynthe vrbe Argiua proceres prodierant.

μυχοῖσι. Locus in quo cladem accepit exercitus ille, nempe in Elide, ἥμενον Dor. pro ἥμενον. Hoc est καθεζόμενον. Ἄλιδος Dor. pro Ἤλιδος. Videtur mendosè

geminari μ. in ἄμμορον. Nam ftabit fine illo & Dialectus,& metrum.

παράφρασις.

Paulò autem poftquam Molionides ifti fuperbi ceſſi fuerunt, rex ille Eleorum Augias erga hoſpitem perfidia vſus, vidit patriã poſſeſſionibus abundantem diripi, ferro, flammiſque vaſtari; & in profundam calamitatis abyſſum deuolui Phyctеum ciuitatem in qua habitabat. Ex quibus diſcimus fieri non poſſe vt deterior potentioris vim effugiat. Poſtea etiam ipſe præ temeritate, vltimus in patriæ excidio occurrẽs, mortẽ grauem non declinauit.

ἐπῳδ. κώλ. θ.

Μολίονες ὑπερφίαλοι. καὶ μὰν
ξεναπάτας Ἐπειῶν βασιλεὺς ὄπιθεν
οὐ πολλὸν, ἴδε πατρίδα πολυκτέανον
ὑπὸ στερεῷ πυρὶ, πλαγαῖς τε σιδάρου
βαθὺν εἰς ὀχετὸν ἄτας ἵζοισαν ἑὰν πόλιν.
νεῖκος δὲ κρεσσόνων ἀποθέσθ' ἄπορον.
κἀκεῖνος ἀβουλίᾳ ὕστατος
ἁλώσιος ἀντάσαις, θάνατον
αἰπὺν οὐκ ἐξέφυγεν.

μετάφρασις.

Moliones arrogantiſſimi. Sed enim deceptor hoſpitum rex Epeorum, non multò pòſt vidit patriam poſſeſſionibus abundantẽ ſub valido igni, ictibúſque ferri profundo gurgite calamitatis ſedentem ſuam ciuitatem. Contentionẽ enim ſuſceptam aduerſus potentiores deponere difficile eſt. Et ille temeritate, poſtremus expugnationis obuius factus, mortem grauem non effugit.

Μολίονες ὑπερφίαλοι. Cohærent iſta cum ſuperioribus. Et ſic appellantur à materno nomine Μολιόνη quæ fuit Moli filia. Μολιὼν, genit, όνος. Matronymicum pro quo communiùs diceres Μολιονίδης, vt ex Scholijs colligitur.

καὶ μὰν. Dor. pro μὴν. Augiæ ob perfidiam calamitas, deſcribitur: & ξεναπάτας Dor. ξεναπάτης *hoſpitum deceptor*, nuncupatur: quia iniurius fuit Herculi hoſpiti quum promiſſam mercedem pro nauata opera non reddidit.

ὄπιθεν οὐ πολλὸν. Hoc eſt οὐ πολὺ ὕστερον, & ὄπιθεν pro ὄπισθεν. Prima calamitas in excidio, incendióque patriæ. Hanc φύκτιον appellant Græca Scholia. στερεὸν πῦρ intellige δραστήριον, ἰσχυρόν τι. Metaphoricè βαθὺν ἄτας εἰς ὀχετὸν, pro ſimpliciori loquendi formula μεγίστην εἰς ἄτην. Tranſlatio petita ab aquis profundis. ἵζοισαν Dor. pro ἵζουσαν.

νεῖκος δὲ. Hoc eſt φιλονεικίαν τῶν κρεισσόνων ἄπορον τῷ ἥττονι ἐκκλῖναι. Gnome, quam ex euentu Herculei belli aduerſus Augiam elicit: innuítque nulla vi quemquam poſſe fortioribus reſiſtere: vt ſi regi potenti, quiſpiam inferior opibus, viribúſque ſeſe opponat.

Κρείσσων γὰρ βασιλεὺς ὅτε χώσεται ἀνδρὶ χέρηϊ,

inquit Homerus, & Nem. 10. Od. Ep. 4.

χαλεπὰ δ' ἔρις ἀνθρώποις ὁμιλεῖν κρεσσόνων.

κἀκεῖνος. Secunda calamitas, Augiæ mors, in quam ferri dicitur ἀβουλίᾳ per imprudentiam, propriámque amentiam, θάνατον αἰπὺν. Hoc eſt μέγιστον, καὶ χαλεπώτατον.

παράφρασις.

Protinus confecto bello, quum vniuersum exercitũ, omnémque prædam Pisis cõtraxisset strenuus ille Iouis filius Hercules, patri Deorum maximo metitus est diuinum lucum: circunsepsitque templum puro in loco separauit, statuítque vt eius ambitus, diuersorium esset certantium, in quo cibum sumerent: & Alpheum honore prosequutus est, eum connumerãdo inter duodecim Deos, quibus dicatæ erant sex aræ.

στροφὴ γ. κῶλ. η.

ὁ δ' ἄρ' ἐν Πίσᾳ ἔλσαις ὅλον τε
στρατὸν,
λείαν τε πᾶσαν Διὸς ἄλκιμος
υἱὸς, σταθμᾶτο ζάθεον ἄλσος
πατρὶ μεγίστῳ. περὶ δὲ πά-
ξαις,
ἄλτιν μὲν ὅ γ' ἐν καθα-
ρῷ
διέκρινε. τὸ δὲ
κύκλῳ πέδον, ἔθηκε δόρπου λύ-
σιν
τιμάσαις πόρον Ἀλφεοῦ,

μετάφρασις.

Ille itaque Iouis strenuus filius, contracto in Pisa vniuerso exercitu, prædáque omni, metiebatur diuinum lucum Patri maximo. Quum autem circunsepsisset, templum quidem in puro loco separauit: aream autem quæ in circuitu, fecit cœnæ diuersorium, honore prosequutus meatum Alphei,

ὁ δ' ἄρ' ἐν. Narrat ἐπίμυθα victoriæ, vt Hercules debellato Augia Olympiacos ludos instituit. In his Πίσᾳ Dor. est pro Πίσῃ, & ἔλσαις syncope pro ἐλάσαις, vt & in quibusdam Tyrtæi versibus. Et apud Homer. Il. α. Infinit. ἔλσαι pro ἐλάσαι ἀμφ' ἅλα ἔλσαι Ἀχαιούς. Notandum autem hoc vocabulum pro ratione spirituum variam agnoscere originem ἔλσαις, hoc loco pro ἐλάσαις particip. Aor. 1. ἤλασα verbi ἐλαύνω. Verùm ἕλσαι per syncopen pro ἑλκύσαι, ab Aor. 1. εἵλκυσα verbi ἑλκύω. *traho.*

σταθμᾶτο. Neglecto augmento pro ἐσταθμᾶτο, hoc est κατεμετρεῖτο. κατεσκεύαζεν: à verbo σταθμάομαι de quo vulgata Lexica. Cæterùm in hac institutione Olympiorum, considerat primùm ἄλσος quod Ioui maximo consecratur: deinde ἄλτιν *sacellum* quod in puro loco designatur, tertio locum quem conuiuio peracto agone designauit: quarto sex aras erectas in duodecim Deorum honorem, inter quos connumeratus est Alpheus, cuius aqua in his sacris sola erat in vsu. De sex illis aris vide 5. Olymp.

περὶ δὲ πάξαις. Per tmesin & Dor. pro περιπήξας, hoc est, περιφράξας, περικυκλώσας, ἄλτιν exponit ἄδυτον, seu ναόν. Dicítque ab alijs ὄνομα χωρίου appellari Scholiast. Monet etiam esse qui legant Ἆλιν hoc est Elidem, vt sit sensus τὴν μὲν Ἦλιν καθιέρωσε τῷ Θεῷ. Aristodemus ait ἄλτιν simpliciter esse locum circa Olympiam. Hincque Iouem Ἄλτιον nominari. Triclinius ἱερὸν *templum* interpretatur: quam interpretationem, primámque à Scholiaste allatam magis probo. Pausanias autem in Eliacis τὸ δὲ ἄλσος (inquit) ἱερὸν τοῦ Διὸς παραποιήσαντες τὸ ὄνομα, Ἄλτιν ἐκ παλαιοῦ καλοῦσι. καὶ δὴ καὶ Πινδάρῳ ποιήσαντι ἐς ἄνδρα Ὀλυμπιονίκην ᾆσμα, Ἄλτις ἐπωνόμασται τὸ χωρίον.

τὸ δὲ κύκλῳ. Hæc ita dilucidè interpretatur Schol. τὸ δὲ χωρίον τὸ κύκλῳ τοῦ ναοῦ,

κατα-

καταλυτήριον ἔταξεν εἶναι τῶν ἀγωνιζομένων εἰς εὐωχίαν.

τιμάσαις. Dor. pro *τιμήσας*. & *πόρον Ἀλφεοῦ* periphrasticè sumito pro ipso Alpheo: quem vt indigenam Deum honore dignatur.

παράφρασις.

Quarum sedem, Saturnium collem, à Saturno Deorum patre nominauit. Nam antea ignobilis erat regio in qua regnabat Oenomaus: necdum structis ibi aris, desertus ille collis non nisi multa niue conspersus occupabatur. Cæterùm huic primæ Olympiorum institutioni, primæque celebritati interfuerunt Parcæ, & Tempus Veritatis parens; ille vt fœlicitatem: hoc vt diuturnitatem ludis illis impertiret, quò non solùm fœlices, sed etiam diuturni redderentur.

ἀντιστρ. κῶλ. η.

μετὰ δώδεκ' ἀνάκτων Θεῶν. καὶ πάγον
Κρόνου προσεφθέγξατο. πρόσθε γὰρ
νώνυμνος, ἇς Οἰνόμαος ἆρχε,
βρέχετο πολλᾷ νιφάδι. ταύτᾳ
δ' ἐν πρωτογόνῳ τελετᾷ
παρέσταν μὲν ἄρα
μοῖραι σχεδὸν, ὅ, τ' ἐξελέγχων μόνος
ἀλάθειαν ἐτήτυμον

μετάφρασις.

cum duodecim regibus Dijs, & collem Saturni appellauit. Antea enim ingloria, cui Oenomaus imperabat, rigabatur multa niue. Hac autem in primonata celebritate, affuerunt Parcæ propè, & quod prodit solum veritatem certam

καὶ πάγον. Quinto loco celebrem Saturni collem reddidit Hercules: qui antea erat *νώνυμος*. Hoc est, *ἀνώνυμος*, *ἄδοξος*. Quidam autem dicunt hunc collem appellatum fuisse Saturnium antequam sex illas aras duodecim Dijs fecisset Hercules, quoniam ibi erat Saturni templum. Aiunt verò alij, cum quibus Pindarus, desertum priùs fuisse locum: sed Herculem structis duodecim Deorum aris illum appellasse collem Saturnium, à patre Deorum Saturno.

πρόσθε γὰρ. Hoc est *καὶ γὰρ ἀνώνυμος οὖσα ἡ χώρα, ἧς Οἰνόμαος ἦρχεν, ἐκαλύπτετο ὥσπερ ὑπὸ πολλῆς, καταφερομένης χιόνος*. Hæc autem sunt allegorica quibus significat, donec instituti fuissent hi ludi, Elidem vbi regnabat Oenomaus, obscuritate & silentio fuisse inuolutam & incognitam. Vel innuit hunc locum sub Oenomao non habitatum, & ædificijs carentem, solis niuibus obrui solitum.

νώνυμος. Vel per aphæresin pro *ἀνώνυμος*. Vel ex *νη*. Negat. partic. & *ὄνομα*. ellipsis vocum *ἦν ἡ χώρα*. & *ἇς ἆρχε*. Dor. pro *ἧς ἦρχε*, vel etiam *ἆρχε* negl. augmento imperfecti. *βρέχετο* negl. aug. pro *ἐβρέχετο*. *πολλᾷ* Dor. pro *πολλῇ*. Quòd si allegoricè hæc sumas, rectè locum illum niue irrigari dixeris, quia collis erat, & altiores loci niuibus accipiendis, & conseruandis sunt magis idonei, quàm inferiores & humiliores.

ταύτᾳ δ'. Hoc est *ἐν ταύτῃ δὲ τῇ πρώτῃ καταβολῇ τῶν Ὀλυμπίων, καὶ πρώτῃ τελουμένῃ ἑορτῇ*. Hîc *ταύτᾳ* & *τελετᾷ*. Dor. sunt pro *ταύτῃ τελετῇ*. Hanc autem Olympiorum institutionem fœlicem fuisse docet, quoniam adstiterunt Parcę. Fin-

git etiam tempus adstitisse, vt celebritatem hanc non solùm εὔμοιρον, sed etiam πολυχρόνιον futuram doceat.

παρέσταν. Tertia pers. plur. Aor. 2. act. Bœot. pro παρέστησαν, hoc est παρεγένοντο. & σχεδὸν hoc est, ἐγγὺς, πλησίον, vt Il. 1. ἐπεὶ μάλα τοι σχεδὸν ἔλθῃ. h.e. *quum proximè ad te venerit*: & passim apud nostrum poëtam. Nem. 10. Pyth. 5.

ὅ, τ' ἐξελέγχων. Hoc est, ὅ, τι χρόνος τὴν ἀλήθειαν ἀποδεικνύων. Vide hac de re Chiliad. Eras. prouerbio. *Tempus omnia reuelat*. Veritatem autem quam antè finxit Iouis filiam: nunc à tempore palam educi docet. Idque rectè: vnde fingitur tempus eam è puteo sensim euocare.

ἐτήτυμον. Hoc est ἀσφαλῆ, propriè tamen ἐτήτυμος & ἔτυμος exponi solent, ἀληθής: vt videre est in Lexicis.

παράφρασις.

Illud autem tempus longo progressu, posteris procerto declarauit, vbi Hercules diuisorum Augiæ deuicti spoliorum primitias Dijs obtulerit: & quomodo Olympia, quinto quoque anno deinceps celebranda, in celebritate prima, primisque victorijs instituerit. Quis autem ô Musa, in hoc recens instituto certamine primam sortitus est coronam, reportata victoria, pugilatu, pedum celeritate, & curruū agitatione gloriam sibi adipiscendo, & re bene gesta, gloriationem ex successu certaminis promanantem, antagonistæ detrahendo?

ἐπῳδ. κῶλ. θ.

χρόνος. τὸ δὲ σαφανὲς, ἰὼν πόρσω
κατέφρασεν, ὁπᾷ τὰν πολέμου δὲ δόσιν
ἀκρόθινα διελὼν ἔθυε, καὶ πεντα-
ετηρίδ' ὅπως ἄρα ἵστασεν ἑορτὰν,
ἐν Ὀλυμπιάδι πρώτᾳ, νικαφορείαισί τε.
τίς δὴ ποταίνιον γε λάχε στέφανον,
χείρεσσι, ποσίν τε, καὶ ἅρματι
ἀγώνιον, ἐν δόξᾳ θέμενος:
εὖχος ἔργῳ καθελών;

μετάφρασις.

Tēpus: certitudinemq́; vltra procedēs enarrauit, vbi belli munus spolia partitus immolasset, & quinquennalem quomodo instituißet celebritatem, in Olympiade prima, victoriaque adeptionibus. Quis verò recentem adeptus est coronam, manibus, pedibúsque & curribus, in gloria se collocans, gloriam certaminis aduersario *detrahens suo facto?*

τὸ δὲ σαφανὲς. Dor. pro σαφηνὲς & neutrum adiect. pro substant. σαφήνειαν. q. d. χωρῶν δὲ ἔμπροσθεν ἐδήλωσε, καὶ ἐφανέρωσεν, ὁπηνίκα τὴν τοῦ πολέμου δωρεὰν, λάφυρα δηλονότι διανείμας ἔθυε. Applicat autem huic Olympiorum institutioni, temporis officium in explicanda veritate: quod in paraphrasi patebit. Porrò de voce ἀκρόθινα dictum oda prima.

καὶ πενταετηρίδα. Adiectiuè sumitur hoc substantiuum. Et sic prosa loquaris, καὶ τὴν πενταετηρικὴν ἑορτὴν ἀγώνων ὅπως τελεῖσθαι ἔταξεν, ἐν τῇ πρώτῃ πανηγύρει καὶ πρώταις νίκαις. Hæc Scholiastes θαυμαστικῶς dici putat. Existimo potiùs construendum cum præcedenti sententia ὁπᾷ τὰν πολέμου &c. Porrò ἵστασεν, ἑορτὰν, πρώτᾳ. Dor. pro ἔστησεν, ἑορτὴν, πρώτῃ. Item νικαφορείαισι Dor. & poët. pro νικηφορείαις.

τίς δή. Arrepta occaſione ex ijs quæ de prima Olympiade, primíſque victorijs dixit, mentionem facit primorum victorum. Sermonem autē ornat apoſtropha ad Muſam: quam interrogat, quiſnam primam obtinuerit victoriam. q. d. τίς δὴ ὦ Μοῖσα, πρῶτον ἔλαχε στέφανον πυγμῇ, δρόμῳ, ἱππηλασίᾳ. Porrò ποτάνιος hoc eſt πρόσφατος recens, & à conſequēti πρῶτος: cōponitur, vt vult Euſtath. ex præpoſitione Dorica ποτὶ pro comm. πρὸς, & αἶνος ſignificante ſermonem: q. d. *ſermone dignus, ad ſermones pertinens*, quale eſt τὸ νεωστὶ συμβὰν *id quod recens accidit, nouum*, vide Eraſm. Chil. titulo *Conatus*, in hæc verba *Omnibus neruis*. λάχε. Negl. augm. pro ἔλαχε. χείρεσσι. Dat. Ion. & poët. pro χερσί.

ἀγώνιον. Hoc cum εὖχος iungendum, ſicque declarandus eſt locus ob hyperbaton: ἑαυτὸν ἐν δόξῃ καὶ τιμῇ θέμενος, καὶ δι' οἰκείας νίκης ἔργου, τὸ ἐκ τοῦ ἀγῶνος γινόμενον καύχημα, τῶν ἀνταγωνιστῶν ἀφελόμενος.

παράφρασις.

Oeonus quidem Licymnij filius, Mideæ vrbis Argolicæ princeps, indéque profecti exercitus dux, ſtadio in rectitudinem extenſo fuit præſtātiſſimus, quod omnium celerrimè pedibus decurrendo emenſus eſt. Lucta verò præſtantiſſimus fuit Echemus, qui re optimè geſta, Tegeam Arcadiæ vrbem, patriam ſuam illuſtriorem reddidit. Doryclus autem Tirynthius, honorē pugilatu eſt adeptus: & quadriiugo curru,

στροφὴ γ. κῶλ. η.

στάδιον μὲν ἀρίστευσεν εὐθύτονον
ποσσὶ τρέχων παῖς ὁ Λικυμνίου
Οἰωνός. ἷκεν δὲ Μιδέαθεν
στρατὸν ἐλαύνων. ὁ δὲ πάλᾳ, κυδαίνων Ἔχεμος Τέγεαν.
Δόρυκλος δὲ τέλος
πυγμᾶς φέρε, Τίρυνθα ναίων πόλιν.
ἐν ἵπποισι δὲ τέτρασιν,

μετάφρασις.

Stadio quidem in rectitudinē extenſo præſtantiſsimus fuit pedibus currens filius Licymnij Oeonus. Venerat autem ex Midea exercitum ducens. Lucta autem illuſtrans Echemus Tegeam. Doryclus verò finem pugilatus reportauit. Tiryntha incolens vrbem, cum equis autem quatuor,

στάδιον μὲν. Catalogus primorum Olympionicarum, qui recens inſtitutis ab Hercule ludis vicerunt, & coronati ſunt. Sex autem ſunt victores, qui ſex diuerſis certaminum ſpeciebus claruerunt. Primus refertur Oeonus Licymnij filius, Mideæ vrbis Argolicæ princeps, qui ſuperauit curſu. στάδιον quod Latinis *curriculum*, dictum vt volunt ἀπὸ τοῦ στῆναι: quòd Hercules eo ſpatio confecto vno ſpiritu conſtiterit, ídque ſpatium ſuis pedibus metitus ſit, quod Piſis poſtea decurrebant, fecítque id longum pedes ducentos. Quod ſpatium cùm alijs, quæ totidē pedibus conſtabant, eſſet longius: hinc Pythagoras collegit, Herculem reliquis hominibus tantò fuiſſe proceriorem, quantò Piſæum ſtadium reliqua per Græciam ſuperaret. ἀρίστευσεν, negl. augm. pro ἠρίστευσεν, idque metri cauſa, & ποσσὶ metri cauſa pro ποσί.

εὐθύτονον hoc eſt κατ' εὐθεῖαν εἰς μῆκος τεταμένον: ἀκαμπής. Itaque de curſu ἄνευ καμπῆς loquitur, ad illius differentiam qui fiebat κατὰ καμπήν. Significat etiam curri-

culum hoc in rectam longitudinem fuisse protensum. Est autem hoc vocabulum & poëticum,& Pindaricum,factum ex εὐθὺ & τείνω.

ἦκεν ϗ.Hoc est ἦλθε δ' ἐκ Μιδέας ἡγεμὼν ὢν στρατιᾶς.Hic sumpta metaphora ἀπὸ τῶν ποιμνίων dicitur ἐλαυνῶν. Cæterum monet Scholiastes Pindarum hunc declarare victorem in prima Olympiorum institutione,qua iam attigerat virilem ætatem.Nonnullos verò dicere eum ab Hippocoontidis,puer cùm esset, fuisse prohibitum.

ὁ ϗ πάλᾳ. Hoc est ὁ δ' Ἔχεμος πάλῃ νείστευσε δοξάζων Τέγεαν. Secundus victor Echemus lucta vicit. Cuius victoria patriæ gloriosa fuit: quia quum victores proclamabantur,patriæ mentio fiebat.Est autem Tegea Arcadiæ vrbs.Dicunt ab hoc Echemo peremptum Hyllum quum in Peloponnesum descenderet.

Δόρυκλος ϗ.Tertius victor Doryclus qui pugilatu superauit: vbi πυγμᾶς Dor. pro πυγμῆς & φέρε. pro ἔφερε. Cæterùm Triclinius τέλος πυγμᾶς φέρε exponit ἤρατο τὸ κράτος τῆς πυγμῆς. Hoc est τὴν ἐν τῇ πυγμῇ νίκην, *victoriam pugilatus reportauit.* Aretius τέλος exponit ἀξίωμα *dignitatem* & *honorem*. Aliàs hęc phrasis τέλος φέρειν apud Aristotel.in Polit.est ἀνάλωμα δαπανᾶν *impensas sustinere, sumptus facere.*

ἐν ἵπποισι ϗ. Hoc est τεθρίππῳ,*quadrigis*.Dixit autem ἵπποισι poët.& Ion. pro ἵπποις.Et fit mentio quarti victoris, qui curru quadrijugo strenuè rem gessit, ísque postea vocatur Halirrhothius.

παράφρασις.

in quo sua habuit insignia,Halirrhothius Mantinetus. Phrastor autē iaculo scopum attigit. Eniceus verò discum lapideum,manu rotatum & circumactū, omnium longissimè emisit: vnde sociorum adstantium magnam acclamationē excitauit, & admirationem sui peperit. Quum autem hæc peragerentur certamina, plenæ lunæ surgentis oculus formosus amabili suo lumine tempus vespertinum,alioqui obscurum illustrauit.

ἀντιστρ. κώλ. ε.

ἀπὸ Μαντινέας σᾶμ' Ἀλιῤῥο-
θίου
ἄκοντι Φράστωρ ἔλασε σκο-
πόν.
μᾶκος δ' Ἐνικεὺς ἔδικε πέ-
τρῳ
χέρα κυκλώσαις ὑπὲρ ἁπάντων,
καὶ συμμαχίᾳ θόρυβον
παραίθυξε μέγαν.
ἐν δ' ἕσπερον ἔφλεξεν εὐώπιδος
σελάνας ἐρατὸν φάος.

μετάφρασις.

ex Mantinea signum Halirrhothij,at iaculo Phrastor attigit scopum. Longè autem Eniceus iaculatus est saxo manu circū rotata supra omnes:& sodalitio tumultum cōmouit magnum: vesperúmque illustrauit pulchræ aspectu lunæ amabile lumē.

Μαντινέας.Mantinea Arcadiæ ciuitas in catalogo nauium Homeri. Οἳ Τέγεαν τ' εἶχον, καὶ Μαντινέην ἐρατεινήν.

σᾶμ' Ἀλιῤῥοθίου. Huius phraseos varia est lectio in Scholijs. Alij περιφραστικῶς sumunt pro corpus Halirrhothij,hoc est Halirrhothius:quia σᾶμα & Dor. σᾶμα est idem ac σῶμα:qua significatione vsus est Plutarchus in Homeri vita.Scholiastes interpretatur σᾶμα. σημεῖον καὶ δόξα τοῦ Ἀλιῤῥοθίου. Hoc est *insignis, & nobilis*

Halirrhothius. Alij Σᾶμε per apostrophen ad Semum Halirrothij filium. q. d. *vicisti quadrigis Seme Halirrhothy fili*: quoniam Diphilus poëta Theseidos author refert Semum quendam primum curru Olympia vicisse, his verbis quæ citantur in Scholijs. τρίψας δ᾽ πώλους ὡς ὁ Μαντινεὺς Σῆμος, ὃς πρῶτος ἅρματ᾽ ἔλασε παρ᾽ Ἀλφειῷ. Quo fit vt vulgata interpretatio sic habeat, *tu fili Halirrhothij Seme*. Vide plura apud Scholiasten, ex quo potiora elicuisse sit satis. Addam tantummodò Aretij sententiam, cui assentior facilè: exponit ille *signum Halirrhothij*, quoniam qui quadrigis, certabant, depicta in equis & quadrigis habebant sua insignia quibus agnoscerentur. Quæ interpretatio, si hoc in more fuerit, est simplicissima.

ἄκοντι Φράστωρ. Hoc est ὁ δ᾽ Φράστωρ ἐπὶ σκοπὸν ἔρριψε τὸ ἀκόντιον: ac proinde εὐστόχως ἠκόντισε. Quintus victor iaculo. ἔλασε negl. augm. pro ἤλασε Aor. 1. act. à themate ἐλαύνω.

μᾶκος Dor. pro μῆκος: vel subauditur præposit. εἰς: vel aduerbialiter pro μακρὸν. q. d. μακρὰν δ᾽ Ἐνικεὺς ἐδίσκευσε τῷ λιθίνῳ πέτρῳ. Sextus victor *disco*: definitur *discus* λίθος στρογγύλος, ὃν χειραζόμενοι ἔρριπτον οἱ γυμναζόμενοι: *lapis rotundus, quem libratores manu in longum proyciebant ludentes*. σόλος verò massa erat ferrea: Vt secundo Iliad. Eustathius distinguit. Sed Il. ψ. ex alijs etiam metallis, & σφαιροειδὴς ἦν σόλος, δίσκοι λίθινοι. Et Odyss. θ. ait, discus aliàs quidem ex ferro fiebat, qualis in Iliade fuit σόλος: vel ex ligno: fortè etiam ex ære & lapide. Disci inuentorem Perseum fuisse memorat Pausanias in Corinthiacis.

χέρα poët. pro χεῖρα. κυκλώσαις hoc est περιστρέψας. Et sic prosa loqueris, πρῶτον χειρὶ περιστρέψας, καὶ πάντας τῇ βολῇ παρελθών. Describitur rotatione, disci in aërem iaculatio, vt apud Propertium

Missile nunc disci pondus in orbe rotat.

Item etiam ostenditur, sphæra ista vltra scopum emissa præmium referri solitum: vt & in his Homeri Il. ψ.

Τὸ τρίτον αὖ τ᾽ ἔρριψε μέγας Τελαμώνιος Αἴας·
Χειρὸς ἀπὸ στιβαρῆς, καὶ ὑπέρβαλε σήματα πάντα.

Simile certamen habes Odyss. θ. vbi Vlysses superat Phæacenses. De hoc Lucianus in Anacharside, & Ouid. 1. Metamorph. Dixit autem hic, πέτρῳ metonymicè, materia pro forma.

καὶ συμμαχία hoc est καὶ τοῖς παροῦσι συμμάχοις ἐξέπληξεν ἐκίνησε. Sic & socijs admirationi Polypœtes Il. ψ. ver. 347. quum disco ipsum Aiacem superauit. In sexto colo legunt nonnulli παρῆλθε à παραθήγω. τὸ παρακινῶ, τὸ παρορμῶ, τὸ αἰγίζω. Sed metrum non potest eam lectionem ferre: vnde quidam scribunt παραίθυξε: à παραιθύσσω quod hic sumi potest pro παρακινῶ seu simpl. κινῶ: sicuti li. 2. Arg. Apoll. Rhodij

Λαίφεα πάντ᾽ ἐτίναξε παραιθύξας πτερύγεσσι.
Vela omnia quassauit, ea mouens suis alis.

De hoc verbo dicendi locus erit Pyth. 1.

ἐν δ᾽ ἕσπερον ἔφλεξε. Per tmesin pro ἕσπερον δ᾽ ἐνέφλεξε, id est ἀνέλαμψε. & illud ἕσπερον iudicio Triclinij sumendum aduerbialiter pro κατὰ τὴν ἑσπέραν. Sic φλέγειν

sumetur ἀμεταβάτως pro *ardere*, hoc est *lucere*. Vel si ἕσπερον sumas pro vespertino tempore, & nocturnis tenebris, ἕσπερον φλέγειν expones *vesperum illustrare*. Vtroque modo proposito sumere potes, seruato loci sensu.

σελάνας. Dor. pro σελήνης. quæ εὐῶπις h.e. εὐόφθαλμος appellatur, quia plenilunio, quo pulcherrima est Luna, fuerunt instituti ludi. ἐρατὸν φάος *amabile lumen*: quia nocturnæ illius facis lux est iucũda hominibus, quibus ita dẽsiores tenebræ nimium ingratę, dispelluntur. Cæterùm his concludit Olympiadem primam ab Hercule celebratam.

παράφρασις.

Tum verò quum ad iucundas epulas vesperi ventum esset, intérque cœnandum, carmen victoris encomiasticum pro more caneretur, delubrum omne cantu personabat. Cæterùm nos etiam nunc priscum illum morem victores post certamen in cõuiuio canendi, iam à principio vsitatum sequuti, victorialem hymnum, sic à victoria quæ superbos reddit, cognominatum, in munus victoris canemus. Canemus etiam Iouem tonitruum strepitus in aëre excitantem, ignesmque telum manu contorquentem, videlicet coruscum fulmen quod iaculatur quoties sua potentia vtitur. Porrò ad tibiam accommodabitur dulcis auribus nostra modulatio carminum:

ἐπῳδ. κῶλ. θ.

ἀείδετο δὲ πᾶν τέμενος τερπναῖσι θαλίαις τὸν ἐγκώμιον ἀμφὶ τρόπον.
ἀρχαῖς δὲ προτέραις ἑπόμενοι καὶ νῦν
ἐπωνυμίαν χάριν νίκας ἀγερώχου,
κελαδησόμεθα βροντάν, καὶ πυρπάλαμον βέλος
ὀρσικτύπου Διός γ', ἐν ἅπαντι κράτει
αἴθωνα κεραυνὸν ἀραρότα.
χλιδῶσα δὲ μολπὰ πρὸς κάλαμον
ἀντιάξει μελέων.

μετάφρασις.

Personabat autem totum delubrum iucundis conuiuijs laudatorio ritu. Initia autẽ priora sequẽtes & nũc, gratiã hymni *cognominẽ victoria superba canemus, tonitru & ignem protendens telum horrisoni Iouis in omnipotentia ardens fulmen aptum. Deliciosa autem modulatio carminum ad fistulam occurret:*

ἀείδετο δέ. Hoc est ὁ δὲ ναὸς ὅλος περιηχεῖτο τοῖς ὕμνοις ἐν ἡδείαις εὐωχίαις κατὰ τὸν νόμον τὸν ἐγκωμιαστικόν. Ostendit quid peractis certaminibus fieri soleret cùm à victoribus, tum à reliquo cœtu: concœnabant nimirum omnes, & victorum aliqui laudes accinebant, sub vesperam. Ἀείδεσθαι quod propriè significat *cani, celebrari*, hîc poëtica licentia expositum pro περιηχεῖσθαι, exponitur *personare*. ἐγκώμιος id est ἐγκωμιαστικός: vt & ἐγκωμίων μελέων Od. 2. Olymp. τρόπον hoc est νόμον: lex erat seu mos canendi victorum laudes in conuiuijs, quæ quo loco celebrarentur, vide stroph. 3. in hæc τὸ δὲ κύκλῳ πέδον ἔθηκε δόρπου λύσιν.

ἀρχαῖς δὲ προτέραις. Hactenus in res Herculis digressus, nunc redit ad institutum Agesidami encomium. Initio testatur se priscos mores sequuturum in præsentia: victorem nimirum peracto certamine celebraturum. Vt autem in

ſuperioribus, Iouem cui ſacri erant hi ludi in primis hymno cecinit: idem & hic ſe facturum teſtatur.

ἐπωνυμίαν χάριν νίκας. His intelligit, vt vult interpres, τ̃ ἐπινίκιον ὕμνον. Etenim huiuſmodi hymnus ἐπινίκιος eſt ἐπώνυμος τ̃ νίκης: cognomen habet à vocabulo νίκη hoc eſt *victoria*. Tum etiam idem hymnus χάρις appellatur, quia eſt veluti munus & merces quam victori poëta gratificatur. νίκας Dor. pro νίκης. Victoria dicitur ἀγέρωχος metonymicè, quia ſuperbos, & petulantes facit, ἐπωνύμιος poët. & Pindar. vox pro comm. ἐπώνυμος. ex ἐπὶ & Aeol. ὄνυμα poët. & Ion. ὔνυμα, poſtea Dor. mutato υ. in ω, ὤνυμα. vnde nomen adiect. ἐπώνυμος.

βροντᾶν. Tonitru & fulmen Iouis, ſume pro ipſo fulminante & tonante. Dor. dictum pro comm. βροντῶν. Fulmen autem περιφραστικῶς appellat βέλος πυρπάλαμον. hoc eſt, *telum igneum quod manu vibratur*. q.d. βέλος πυρῶδες παλάμῃ βαλλόμενον. Ideo 2. Oda lib. 1. Carm. Horat. Iupiter dicitur

rubente.

Dextera ſacras iaculatus arces.

& Ouid. Metam. 2.

Qui fera terribili iaculatur fulmina dextra.

& apud Aeſchyl. in Prometh.

Ζηνὸς ἄγρυπνον βέλος

Καταιβάτης κεραυνὸς ἐκπνέων φλόγα.

Porrò teſte Heſychio πυρπαλάμους vocabant *vafros & callidos*. τοὺς διὰ τάχους τι μηχανᾶσθαι δυναμένους, καὶ τοὺς ποικίλους τὸ ἦθος.

ὀρσικτύπου. Epitheton Iouis ὀρσίκτυπος poët. & Pindar. propriè ſignificat, *qui ſtrepitum excitat*. Formatur à futuro Aeol. ὄρσω, verbi ὄρω, & κτύπος, *ſtrepitus*. Διὸς κτύπος periphraſticè vocatur βροντή: vnde apud Homerum Iupiter κτυπεῖν ἀντὶ τοῦ βροντᾶν λέγεται Euſtathio.

ἐν ἅπαντι κράτει. Hoc eſt ἐπὶ πάσῃ χρείᾳ τοῦ κράτους αὐτοῦ ἡρμοσμένον. ſeu ᾧ Ζεὺς χρῆται εἰς ἅπασαν χρείαν. Quotieſcunque in vſum reuocat ſuam potentiam, accommodatum ad hoc eſt telum eius igneum, quod appellat αἴθωνα κεραυνὸν, & Heſiodus αἰθαλόεντα. Eſt ἀρηρότα part. præt. med. ἄρηρα. Sumitur ἀρηρὼς hoc loco pro ἡρμοσμένος, ἁρμόδιος, ἁρμόζων.

χλιδῶσα δέ. Hoc eſt πρὸς αὐλοὺς δὲ ἀπαντήσει ἐναβρυνομένη μολπὴ τῶν μελῶν. Clarius. ὁ δ' ὕμνος ἡδέως καὶ ἁβρῶς μετ' αὐλῶν ῥηθήσεται. Antea autem oſtendimus carmina noſtri poëtæ non ſolùm ad lyram ſeu cytharam, ſed etiam ad tibiam cani ſolita. Dorica ſunt μολπὰ pro μολπὴ, & ἀντάξει pro ἀντάσει. futuri, verbi ἀντάω. In voce καλάμων metonymia eſt materiæ pro forma.

παράφρασις.	στροφὴ ε. κῶλ. ι.	μετάφρασις.
quæ apud Thebas vbi eſt Dirce fons celebris, in lu-	τὰ παρ' εὐκλέϊ Δίρκᾳ χρόνῳ μὲν φανέν.	*qua apud inclytam Dircen longo quidem*

ἀλλ' ὥς τε παῖς ἐξ ἀλόχου
πατρὶ·
ποθεινὸς, ἵκοντι νεότατι
τὸ πάλιν ἤδη· μάλα δέ τοι θερ-
μαίνει φιλότατι νόον·
ἐπεὶ πλοῦτος ὁ λα-
χὼν ποιμένα ἐπακτὸν ἀλλό-
τριον
θνάσκοντι στυγερώτατος.

pòst tempore apparuerunt. Sed quemadmodum filius ex vxore patri amabilis, venienti ad iuuentutem rursum: valdè autē incendit amore mentem (quoniam diuitiæ fortunæ dominum ascititium alienum, morienti sunt *odiosissimæ.*

cem edidi, multò postquam ea promiseram Agesidamo. Sed etsi dilationem longam passa sit mea promissio: seriùs tamen exhibitum encomium non debet minùs esse gratum. Quemadmodum enim filius ex legitima vxore in senectute tardè genitus, quum iam pater incipit repuerascere, paternum animum amore magis inflammat, quia non sine proprio herede se moriturum spetat. Sic & hoc meum encomium, licèt seriùs exhibitum, gratissimum nihilominus erit tibi Agesidame, quia non sine laudum præconio morieris, quo tua virtus etiam posteris commendatur, Et vt diuiti.

τὰ παρ'. Hæc cum superioribus cohærent: & sic declaranda sunt ἅπερ μέλη μετὰ πολὺ τῆς ὁμολογίας χρόνον ἐν τῇ ἐνδόξῳ Δίρκῃ ἐφάνησαν. Quibus innuit se carmen encomiasticum Agesidamo cecinisse multo post promissionem tēpore. Articulus τὰ hic pro subiunctiuo ἃ sumitur: & εὐκλεῖ per syncopen pro εὐκλεέϊ vel εὐκλεεῖ; vt in superioribus μορφᾷ εὐκλέα, pro εὐκλεέα, vel εὐκλεᾶ.

Δίρκᾳ. Dor. pro Δίρκῃ. Dirce fons Thebanus à Dirce Lyncei Thebarum regis vxore denominatus. Synecdochicè hic sumitur pro ἐν Θήβαις. Hinc Dircæus ab Horatio dictus Pindarus 2. Od. l. 3. Carm.

Multa Dircæum leuat aura cycnum.

φάνεν 3. pers. plur. negl. augm. & Aeol. pro ἐφάνησαν.

ἀλλ' ὥς τε. Fastidium diutius expectatæ laudis, quàm ex promisso par erat, egregia comparatione mollit, imò tollit: simul etiam gratiorē hymnū reddit, ostendēs quanto bono præclari viri destituantur, qui sine laudum meritarum præcone moriuntur. Vide in paraphrasi comparationis declarationem. Sic autem prosa loquaris. Ἀλλ' ὥσπερ τις παῖς γνήσιος ἐκ νομίμης γυναικὸς πατρὶ ποθεινός ἐστιν ὑπὸ τοῦ γήρως εἰς τὸ ἀνέπαλιν τῆς νεότητος ἐλθόντι. Porrò νεότατι Dor. pro comm. νεότητι. Et cùm senio confecti viri repuerascant, δὶς παῖδες οἱ γέροντες prouerbio dicuntur.

μάλα δέ τοι. Hoc est μάλα δέ τοι ἐξάπτει καὶ διεγείρει τὸν νοῦν αὐτοῦ πρὸς φιλοφροσύνην. Dor. φιλότατι pro comm. φιλότητι. hoc est φιλίᾳ.

ἐπεὶ πλοῦτος. Ratio cur filius morienti seni sit iucundus, petita à contrario: ἐπειδὴ ὁ πλοῦτος χρῆμα λυπηρότατόν ἐστιν ἀποθνήσκοντι χωρὶς διαδόχου προσήκοντος καὶ λείποντι αὐτὸν ἀλλοτρίῳ καὶ ἐπισπάκτῳ κληρονόμῳ. Appellat ποιμένα quem prosa δεσπότην dicas. θνάσκοντι Dor. pro θνήσκοντι. Rectè autem obseruat Aemilius Portus in lexico Pindarico, poëtam figuratè κατ' ἐναλλαγὴν diuitijs tribuere quod ipsi morti propriè conuenit, quę solet esse patribus acerbissima, quum vident se mori sine liberis, & legitimis, proximísque hæredibus, opésque suas magnis laboribus partas, ad externos, alienósque homines deuolui. Posset tamen me iudice sine figura hoc intelligi, si dicamus virum ἄπαιδα & ἄτεκνον diuitias

diuitias quas amauit cùm esset in viuis, odisse moriendo quòd in hæredem alienum deuolui debeant: ita vt eas secum perire, quàm superstites esse mallet. ἐπακτὸς ab ἐπάγω *ascisco*, hoc loco, Sed Od. 6. Pyth. est προσθετός.

ἀντιστρ. κῶλ. η.

καὶ ὅταν καλὰ ἔρξας ἀοιδᾶς ἄτερ,
Ἁγησίδαμ᾽ εἰς Ἀΐδα σταθμὸν
ἀνὴρ ἵκηται, κενεὰ πνεύσαις,
ἔπορε μόχθῳ βραχύ τι τερπνόν.
τὶν δ᾽ ἁδυεπής τε λύρα,
γλυκύς τ᾽ αὐλὸς ἀνα-
πάσσει χάριν. ἔχοντι δ᾽ εὐρὺ
κλέος
κόραι Πιερίδες Διός.

μετάφρασις.

ita *etiam quum pulchra operatus vir, sine carmine, Agesidame in Orci ædes venerit, frustra sumpto labore, præbuit labori breuẽ quãdã delectationẽ, dulcisona autẽ lyra, dulcisq; tibia tibi inspergit gratiam: præbent quoque amplum decus filiæ Iouis Pierides.*

παράφρασις.

comparatæ multo labore diuitiæ, breuem breui vitæ tempore delectationem præbent: sed quum è vita migrat, ei sunt odiosissimę, si ascititium & à suo genere alienum hæredem nanciscantur. Sic etiam ei qui in sacris certaminibus strenuè se gesserit, exiguo tantùm tempore, quũ recens est victoria, iucundi sunt acti labores: sed eorum postea fermè pœnitet, si illis frustra susceptis, à poëta non laudatus, nec immortalitate nominis donatus, in sepulchrum descendat. Quod sanè tibi non accidet, Agesidame, cui dulcisona lyra, suauisque tibia iucundum melos vt pote mercedem mittit: cuius famam longè latéque diffusam posteritati tradunt Musę Iouis filiæ quæ montem Pierium incolunt.

καὶ ὅταν. Ellipsis vocis ἔτω. Nam est τῆς ἀνταποδόσεως comparationis. καλὰ ἔρξας hoc est καλὰ ἔργα πράξας. Doricum est ἀοιδᾶς pro comm. ἀοιδῆς. Ἁγησίδαμε. Est apostrophe ad Agesidamum, quem ferè passus erat mori sine promisso encomio. εἰς Ἀΐδα σταθμὸν. periphrasticè pro εἰς Ἀΐδην. Phrasis etiam apud Græcos vsitatissima εἰς ᾅδου, subaudita voce vel quæ hic additur σταθμὸς, vel alia, vt οἶκον. Porrò Ἀΐδα Doricus est genitiuus pro ἀΐδου.

κενεὰ πνεύσαις. hoc est μάταια κοπιάσας. Voce πνεῖν pro πονεῖν vel κοπιᾶν vtitur, quoniam in labore spirare magis solemus, quàm in otio. κενεὸς poët. & Ion. dici solet pro κενὸς: hoc loco significat μάταιος.

ἔπορε μόχθῳ. hoc est βραχεῖαν τινα τέρψιν παρέχει τῷ ἀγῶνι. Et per βραχεῖαν innuit vsque adeò breuem, vt nulla ferè sit. vel sic exponas βραχύ τι ἐτέρφθη τῷ μόχθῳ τοῦ ἀγῶνος.

τὶν δ᾽. Dor. pro σοὶ: & ἁδυεπὴς. q.d. σοὶ δὲ καὶ ἡδύφωνος λύρα, καὶ γλυκὺς αὐλὸς ἐπιπάσσει ἀναπιμπλᾷ τι χαρίεν μέλος. Epilogus hymni quo pollicetur Agesidamo fore, vt, non quemadmodum alij, qui quòd præconem laudum non habuerint, in ipso labore certaminis paulùm tantùm lætati sunt, perennem ex carmine suo delectationem percipiat, & eius victoria immortalitati nominis tradatur.

ἔχοντι Dor. pro ἔχουσι: & simplex pro composito παρέχουσι. κλέος εὐρὺ hoc est ἐπὶ πολὺν τόπον παρατεινόμενον. Nam carmina longè latéque famam diffundunt. Iouis filiæ sunt Musæ vt ex primis ἔργων καὶ ἡμερῶν versibus colligere est. Πιερίδες à monte Pierio quem incolunt dictæ: vnde ibidem Πιερίηθεν ἀοιδῇσι κλείουσαι,

dicuntur. Earum mater fingitur Mnemosyne. Vide hac de re Mythologos.

παράφρασις.

Quem ego quoque, meam operam cum Musis diligenter adhibens, dulci hoc carmine laudem inclytæ Locrorum gentis complexus, eodémque ornamento ciuitatem viris præstantibus insignem prosequutus, amabilem Archestrati filium encomio decoraui, postquã accepi eum pugilatu, in quo valet robur manuũ, Olympia vicisse, idque iã olim cũ esset adhuc aspectu formosus, & versaretur in vigẽtis ætatis flore, cuius venustas, simul cum Venere, gratum Ioui reddens Ganymedem, fecit vt in cœlum raptus fuerit, nec mortem expertus pincernam agat Deorum: cùm alioqui mors æquo pede pauperum, regúmque tabernas pulsare non erubescat.

ἐπῳδ. κώλ. θ.

ἐγὼ δὲ συνεφαπτόμενος σπουδᾷ,
κλυτὸν ἔθνος Λοκρῶν ἀμφέπεσον, μέλιτι
εὐάνορα πόλιν καταβρέχων, παῖδ' ἐρατὸν Ἀρχεστράτου αἴνησα, τὸν εἶδον
κρατέοντα χερὸς ἀλκᾷ, βωμὸν παρ' Ὀλύμπιον,
κεῖνον κατὰ χρόνον, ἰδέᾳ τε καλόν,
ὥρᾳ τε κεκραμένον· ἅ, ποτ' ἀναιδέα Γανυμήδει θάνατον ἄλαλκε, σὺν Κυπρογενεῖ.

μετάφρασις.

Ego quoque opitulans studiosè, illustrẽ gentem Locrorum amplexus sum, & melle ciuitatem irrigans viris præstantem, filium amabilẽ Archestrati laudaui, quem vidi vincentem manus robore aram apud Olympicam, illo tempore formáque pulchrum floreq́ue ætatis temperatum: qui flos impudentem à Ganymede mortem propulsauit, cum Venere.

ἐγὼ δὲ. Per quandam κεφαλαιώδη σύλληψιν memorat quid iam in Agesidami gratiam præstiterit, profiteturq; se Locrorum gentem eâdem opera cum ipso laudasse. συνεφαπτόμενος nimirum ταῖς μούσαις. σπουδᾷ Dor. pro σπουδῇ.

ἀμφέπεσον. hoc est περιεπτυξάμην, περιέλαβον, κατασπασαι. Poëtica phrasis ἀμφιπίπτειν ἔθνος, pro ἀσπάζεσθαι.

μέλιτι καταβρέχων. hoc est ὕμνῳ ἡδεῖ κοσμῶν: metaphora sumpta à rebus liquidis & dulcibus. αἴνησα negl. augm. pro ᾔνησα.

τὸν εἶδον hoc est ὃν ἔγνων πυκτικῇ νικῶντα. Hìc χερὸς pro χειρὸς. & ἀλκᾷ Dor. pro ἀλκῇ. βωμὸν παρ' Ὀλύμπιον. hoc est ἐν Ὀλυμπίᾳ. Nam hi ludi celebrabantur πολυξενωτάτῳ παρὰ βωμῷ qui eo erat in loco.

κεῖνον κατὰ χρόνον. Notat ætatem fuisse florentem quando Agesidamus certauit: quæ iam quum scribit, est senilis. Quo satis indicat se diu distulisse hunc hymnum, cùm inter has ætates multi anni labantur.

ἰδέᾳ τε καλὸν, hoc est τῷ εἴδει καλὸν, καὶ τῇ ἡλικίας ἀκμῇ συνόντα: vel etiam, τῷ τοῦ σώματος κάλλει, καὶ τῇ τούτου ἀκμῇ συγκεκραμένον.

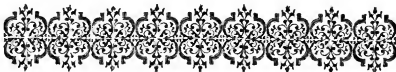
ἅ τε. Referendum ad vtrumq; ἰδέα, καὶ ὥρα, *forma*, & *flos ætatis*, quæ cùm in Ganymede essent, à Ioue raptus est, nec mortem sensit inter Deos relatus. De hoc dictum Olymp. prima.

ἀναιδέα. Mortis epitheton ἀναιδὴς *impudens*, quòd excusso pudore omnes pro-

miscuè metat: vnde Horatius.

Pallida mors æquo pulsat pede pauperum tabernas,
Regúmque turres.

Κυπρογενεῖ. Hoc est τῇ Ἀφροδίτῃ. Κυπρογενὴς poët. Veneris epitheton: item κυπρογένεια q.d. ἐν Κύπρῳ γεννηθεῖσα; quia fertur in Cypro nata. Eadem & κύπρις & κυπρεία.

ΤΩ ΑΥΤΩ ΑΓΗ-σιδάμῳ, τόκος.

EIDEM AGEsidamo fœnus.

ΕΙΔΟΣ. ΙΑ.

ODE. XI.

ARGVMENTVM.

Continet hæc Ode victoris Agesidami laudes, eiúsque patriæ: Illum à pugilatu & corona victoriæ: hanc à sapientia, hospitalitate, & fortitudine commendat.

περίφρασις.

Quemadmodum apud homines, magnus est vsus, aliàs ventorum, vt ad nauigationem, aliàs pluuiarum quas nebulæ producunt, vt ad agrorũ recreationem sic etiã carminum, ad laudem clarorum virorum Quandoquidem dulcisoni hymni, eius qui magnis in laboribus strenuè se gessit famam ad posteros perferunt, & magnarum virtutum honorem firmum stabilémque reddunt: ac si laus quam continent, & virtus irruptum iureiurando fœdus inierint.

στροφὴ α. κῶλ. ϛ.

Ἔστιν ἀνθρώποις ἀνέμων ὅτε πλείστα
χρῆσις, ἔστιν δ' οὐρανίων ὑδάτων
ὀμβρίων, παίδων νεφέλας.
εἰ δὲ σὺν πόνῳ τις εὖ πράσσοι, μελιγάρυες ὕμνοι
ὑστέρων ἀρχαὶ λόγων, τέλλεται
καὶ πιστὸν ὅρκιον μεγάλαις ἀρεταῖς.

μετάφρασις.

Aliquãdo hominibus vẽtorũ plurimus est v us: aliquando itẽ cœlestium aquarum, filiarũ nubis. Quòd si cum labore aliquis prosperè rem gerat, bl in !iloqui hymni qui sunt posteriorum occasiones sermonum, sunt. & fi 'um pignus magnis virtutibus.

τόκος. Priori hymno Pindarus profitebatur se dilati encomij Agesidamo promissi reprehensionem soluere posse, si pro debiti dilatione vsuram daret. Idcirco adiunctum prolixiori illi breuiorem hunc hymnum appellat τόκον. Ille igitur debiti κεφάλαιον erit, hic τόκος. Nam vt debitores præter acceptam pecuniam, qua vsi sunt aliquandiu, aliam quandam fœnoris gratia reddunt. Sic Pindarus vltra promissum atque adeò debitum encomium, Oden hanc fœnoris instar addit.

Ἐστι ἀνθρώποις. Exordium κατ' σύγκρισιν: quæ duabus constat partibus, altera à ventis: altera à pluuijs desumpta. Neque id sine arte, quam aperit Triclinius. Duæ sunt laudandi rationes: vna verbis & fama hominum: altera encomijs poëtarum: illam non scriptam laudem, vt pote instabilem, cum ventis inconstantibus nihilque post se relinquentibus comparat. Hanc scriptam cum pluuijs, quæ non modò terram pinguefaciunt & molliunt, vnde pullulant plantæ: sed etiam stabiles sunt, & inibi diutius immorantur. Etenim verba volant: sed scripta manent. Prosa autem sic hanc sententiam reddas, addendo συγκριτικὸν, καὶ προςαποδοτικὸν μόριον quæ subintelliguntur. ὥσπερ δὴ χρεὼς ὅτι γίνεται ἀνθρώποις χρῆσθαι πλεῖστα ἀνέμων· ὅτι δὲ ὄμβρων· οὕτω καὶ τοῖς διὰ πόνου νικῶσιν ὕμνοι χρήσιμοι. Habes πλεῖστα Dor. pro comm. πλείστη.

οὐρανίων ὑδάτων. Periphrasis & definitio imbris siue pluuiæ: etenim ὄμβρος pro ὑετὸς hic sumi debet μεταληπτικῶς. Est ὄμβρος cõfertim ruens pluuia ἀπὸ τοῦ ὁμοῦ ῥεῖν. At ὑετὸς est lenis & sensim delabens pluuia. Sic autem definiri potest pluuia, *cœlestis aqua ex nube generata*. Etenim vapores humidi in mediam aëris regionem inuecti condensantur in nubem, quæ postea soluitur in aquas. Vnde παῖδες ὀμβροφόροι appellantur nubes in νεφέλαις Aristophanis. νεφέλας Dor. pro νεφέλης. Nota metaphora in παίδων νεφέλας.

μελιγάρυες. Dor. pro μελιγήρυες. Μελίγηρις poët. vox q.d. ὁ μέλιτος δίκην γῆρυν χέων, hoc est, ἡδίστην φωνὴν χέων. Extat etiam Pyth. 3. & Isthm. 2.

ὑστέρων ἀρχαὶ λόγων. hoc est ῥίζαι, προφάσεις, αἰτίαι τοῦ τὴν φήμην ὕστερον ἐπικρατῆσαι. Post λόγων autem comma velim scribere, & τέλλεται construere cum πιστὸν ὅρκιον, sequendo Triclinij sententiam: siquidem hoc commodè seruata mente authoris fieri potest: & constructio singularis cum plurali nullibi apud authores reperitur, nisi cum neutro genere. Itaque hic erit ordo, μελιγάρυες ὕμνοι ὑστέρων ἀρχαὶ λόγων supple ὄντες, τέλλεται καὶ πιστὸν ὅρκιον μεγάλαις ἀρεταῖς. Cæterùm τέλλομαι poëticum est pro γίνομαι, ὑπάρχω, εἰμὶ, quod iam occurrit huius libri Od. 1. ὕστεροι λόγοι dicuntur, quoniam οἱ ὕστεροι μνημονεύονται τῶν πρεσβυτέρων.

πιστὸν ὅρκιον. hoc est βέβαια ἀσφάλεια. Sumitur metaphora à fœdere nunquam frangendo propter fidem vtrinque iureiurando datam. Fœdus autem laus & virtus iniuerunt, idque firmum. Et certè γίνεται ἔπαινος ἐπ' ἀρετῇ. vnde Socrates τὸν λιβανωτὸν τοῖς θεοῖς, τὸ δ' ἔπαινον τοῖς ἀγαθοῖς ἀπονέμειν δεῖ. Virtutes autem magnas appellat τὰ ἐν μεγάλοις πράγμασι κατορθώματα. Qualis est Olympiorum victoria. Alioqui magnæ virtutes, heroicæ nuncupabuntur: vt Fortitudo, Iustitia, Temperantia, & id genus.

παράφρασις.

Huiusmodi autem laus quæ encomiasticis hymnis continetur, quam nulla tēporis longinquitas, nec hominum inuidia delere queat, etiam Olympiorum victoribus debetur. Quorum equidem curam ex officio suscipere volo, & encomia pronunciare præstantissimo carmine, quod Deo acceptum feram: cùm diuini sit muneris nunquam non ingenij solertia, mentísque acumine valere & conspicuum esse. Cæterùm Agesidame Archestrati fili, scias velim me tui nunc rationem habere. Te ob pugilatum quo decertasti & vicisti,

ἀντιστρ. κῶλ. ς.

ἀφθόνατος δ' αἶνος Ὀλυμπιονί-
κais
οὗτος ἄγκειται. τὰ μὲν ἁμετέ-
ρα
γλῶσσα ποιμαίνειν ἐθέλει.
ἐκ Θεοῦ δ' ἀνὴρ σοφαῖς ἀνθεῖ ἐσαεὶ
πραπίδεσσιν.
Ἴσθι νῦν Ἀρχεστράτου παῖ,
τεᾶς
Ἀγησίδαμε πυγμαχίας ἕνε-
κεν,

μετάφρασις.

Inuidiæ autem non obnoxia laus Olympiorum victoribus hæc reposita est. Quæ quidem nostra lingua gubernare vult. Cæterùm ex Deo homines prudentibus florent in perpetuum mentibus. Scito nunc Archestrati fili, Agesidame tui pugilatus causa,

ἀφθόνατος Dor. pro ἀφθόνητος. Quod autem in genere dixerat, laudem deberi magnis virtutibus: nunc strictiùs ad strenuitatem athleticam refert. q. d. οὗτος δ' αἶνος ὁ τοῖς νικηφόροις δι' ὕμνων ἀνακείμενος φθόνου ἐστὶν ἐλεύθερος. Legitur ἄγκειται Aeol. pro comm. ἀνάκειται.

τὰ μ. Hoc est πάντα μὲν οὖν ἐγκώμια τῶν κατορθωμάτων διοικεῖν ἐθέλει ἡ γλῶσσά μου. Innuit autem se velle eorum hymnorum authorem esse, quibus indelebilis victorum laus contineatur. ἁμετέρα Dor. pro ἡμετέρα, & ποιμαίνειν translatum à pastoribus qui gregem regunt, eiúsque curam suscipiunt. γλῶσσα: quia non solùm scripto mandare, sed etiam voce pronunciare dignabatur encomium.

ἐκ Θεοῦ δ' ἀνήρ. Gnome est qua Deo tribuit, quicquid hominibus inest præclari. q. d. ἐκ γὰρ Θεοῦ βοηθείας πᾶς ἀνὴρ ἀεὶ εὐδοκιμεῖ ἐπὶ σοφαῖς διανοίαις. Est enallage personæ, quum indefinitè loquitur, & de se tamen hoc intelligit, dum suam poësin commendare conatur, quam Deo acceptã fert. Nec non hoc etiã referri potest ad eum qui laudatur, cùm & ipsi diuini sit muneris lumen eximijs poëtarum ex carminibus capere. Vox πραπίδες occurrit Od. 2.

Ἴσθι νῦν. Apostrophe ad Agesidamum, cui applicat priuato, quod in genere dixit de laudandis Olympiorum victoribus. ἴσθι pro ἴσαθι imperat. verbi ἴσημι. Porrò breuiter laudis argumenta aggreditur.

παράφρασις.

præter oleastri coronam, qua pulchrè redimitus fuisti, blandiloqui carminis ornamento decorabo: eadémque opera Locrorum Epi-

ἐπῳδ. κῶλ. ι.

κόσμον ἐπὶ στεφάνῳ χρυσέας ἐ-
λαίας
ἁδυμελῆ κελαδήσω, τῶν Ἐπι-
ζεφυρίων Λοκρῶν γενεὰν ἀλέγων,

μετάφρασις.

ornamentum præter coronam aureæ oliuæ blandiloquum cantabo, Epizephyriorum Lo-

zephyriorum gentis celebrationi studebo. Apud hanc, meecum ô Musæ choream quæso instituite. Polliceri & spondere ausim vos ad populum accessuras, qui non solùm hospitalitatis est amans, rerúmque honestarum peritus, sed summa etiam sapientia pollet, rebúsque bellicis claret. Quas dotes animi, corporísque à natura quum acceperint, non aliter quàm fulua vulpes astutiam, & grauiter fremens leo fortitudinem ingenitam, amittere queant, & immutare.

ἔνθα συγκωμάξατ'. ἐγγυάσομαι
μή μιν ὦ Μοῖσαι φυγόξενον στρατόν,
μηδ' ἀπείρατον καλῶν,
ἀκρόσοφον δέ, καὶ αἰχματὰν ἀφίξεσθαι. τὸ γὰρ
ἐμφυὲς, οὔτ' αἴθων ἀλώπηξ,
οὔτ' ἐρίβρομοι λέοντες
διαλλάξαιντο ἦθος.

crorum gentem curæ habes. Ibi choream vnà instituite. Spondebo non ad ipsum, ô Musæ, hospites fugientem populum, neque imperitum honestatis, sed summè sapientem, & bellicosum peruenturas esse. Siquidem natura insitos, neq; ardens vulpes, neque grauiter rugientes leones, mutauerint mores.

κόσμον. Cohærent ista cum superioribus & κόσμον ἀδυμελῆ intelligit hymnum: siquidem victori futurus est ornamento, ἐπὶ στεφάνῳ: præterquam quòd alium coronæ ornatum acceperat ab Hellanodicis. Etenim τὸ ἐπὶ, hic *præter* interpretor, quia videtur poëta duorum ornamentorum rationem habere, scilicet coronæ oleastri, & carminis laudatorij. Porrò suo more ἐλαίαν ἀντὶ κοτίνου sumit: vocátque χρυσέαν hoc est *pulchram*.

τῶν Ἐπιζεφυρίων. De his Locris iam egimus Oda superiore: vbi cum Scholiaste trium tantùm mentionem fecimus, cum & quarti nimirum Opuntij, à Triclinio nominentur. Ita laudes huius gentis proferens, victorem à patria prædicat.

ἔνθα. Hoc est, ἐν ταύτῃ Λοκρίδι τῶν Ἐπιζεφυρίων. συγκωμάξατε. Dor. pro comm. συγκωμάσατε. Imperat. modi. Aor. 1. med. verbi συγκωμάζω. Est autem apostrophe elegans ad Musas, apud quas suasorijs vtitur argumentis, sumptis à virtutibus illius gentis, quæ sunt, Hospitalitas, Honestas, Sapientia, Fortitudo. Etenim primò populum vocat μὴ φυγόξενον, significans κατ' ἀντίφρασιν, τὸν φιλόξενον. Deinde μὴ ἀπείρατον καλῶν, hoc est vno vocabulo μὴ ἀπειρόκαλον, tertiò ἀκρόσοφον *summa sapientia præditum*. Postremò αἰχματὰν, hoc est, πολεμικὸν *bellicosum*.

ἐγγυάσομαι. Dor. pro comm. ἐγγυήσομαι ὑμᾶς ἀφίξεσθαι πρὸς δῆμον αὐτὸν μὴ κακόξενον, μήτ' ἀπειρόκαλον, ἀλλ' ἄκρως σοφὸν, καὶ πολεμικόν. Dor. est μοῖσαι pro comm. μοῦσαι.

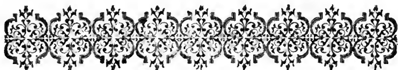
φυγόξενος poët. vox. ὁ φεύγων τοὺς ξένους. *Fugiens hospites*, vel φυγαδεύων hoc est διώκων τοὺς ξένους *fugans, persequens hospites*, ac proinde ἄξενος, καὶ κακόξενος. ξενηλάτης. Porrò αἰχματάν. Dor. pro αἰχμητήν.

τὸ γὰρ ἐμφυές. Hoc est τὸ ἐκ τῆς φύσεως, τὸ φυσικὸν, τὸ συγγενικόν. Dum autem poëta spondet pro Locris apud Musas, nititur necessaria coniectura Spondere ausim pro Locris, huiusmodi moribus esse, nec illos mutasse, quia ijs à natura sunt insiti. Naturam enim expellas furca, tamen vsque recurret. Vtque nec vulpes astutiam, nec leo fortitudinē immutare queat: sic neque Locri mores hosce bonos,

cùm natura sint ita comparati. De hac sententia vide Chiliad. Erasmi titulo. *Ingenij malitia. & institutio.*

αἴθων *rufa, ardens*, epitheton vulpis, vel à colore, quia est ἄγαν πυῤῥά. vnde & λαμπουρὶς vocatur: vel ab ingenio, quia est δεινὴ καὶ δολία τὴν διάνοιαν. *callida, astuta*, qualis à physicis describitur.

ἐρίβρομος. Est epitheton leonis, qui & ἐριβρεμέτης eâdem vocis origine dicitur Isthm. Od. 4. fit ab ἐρι, significante λίαν, in compositione, & βρέμω *fremo, rugio*. Hæc vox, occurrit etiam Pyth. 6. Innuitur autem hoc epitheto leonem esse γενναῖον, μεγαλαλκῆ, & μεγάλαυχον. *generosum, robustum, magnanimum.*

ΕΡΓΟΤΕΛΕΙ ΙΜΕΡΑΙΩ, δολιχοδρόμῳ.

ΕΙΔΟΣ ΙΒ.

ERGOTELI HIMERAEO, dolichodromo.

ODE XII.

ARGVMENTVM.

ERgotelem Philanoris filium laudat à triplici victoria, nimirum Olympica, quam septuagesima septima Olympiade obtinuit: Pythiaca quam vigesima nona Pythiade reportauit: & Isthmiaca.

παράφρασις.

O seruatrix Fortuna, Iouis, qui libertatis est author, filia, supplicem tibi precationē offero pro diu turna potentissimæ vrbis Himeræ salute, & incolumitate Tu enim numen illud es à quo res omnes humanæ reguntur, & gubernantur terra, marique: hîc celeres naues, illic bella ve-

στροφὴ α. κῶλ. θ.

Λίσσομαι παῖ Ζηνὸς ἐλευθερίου,
Ἱμέραν εὐρυσθενέ' ἀμφὶ πόλει, σώτειρα Τύχα.
τὶν γὰρ ἐν πόντῳ κυβερνῶνται θοαὶ νᾶες, ἐν χέρσῳ τε λαιψηροὶ πόλεμοι,
κἀγοραὶ βουλαφόροι· αἵ γε μὲν ἀνδρῶν

μετάφρασις.

Supplico tibi filia Iouis libertatis præsidis, pro Himera potenti vrbe, seruatrix Fortuna. A te enim in mari gubernantur celeres naues, & in terra rapida bella, cōcionésque consilij allatrices. Ho-

πολλ' ἄνω, τὰ δ' αὖ κάτω ψεύδη μεταμώνια τάμνοισαι κυλίνδοντ' ἐλπίδες.

minum certè spes multa sursum, alia deorsū mendacia vana secantes voluuntur.

hementia, & quæuis comitia, consiliáque: & à to pendet rerum euentus faustus, vel infaustus: non ab hominum iudicijs & opinionibus, qui varias spes in sese voluunt, inanes & irritas, aliàs hæc, aliàs illa sperantes, ac si nossent quid sit euenturum.

Ἐργοτέλη. Ergoteles Philanoris filius genere Cretensis, patria Cnossius, apud quam vigentibus dissidijs, ad Himeram Siciliæ vrbem profugit, vbi ciuitate donatus, concitatas ab Hierone & Gelone turbas sedauit. Et quoniam Cnossum patriam, Himera permutauit, in qua tanquam ciuis vixit, idcirco nūc Himeræum appellat. Est autem Himera Siciliæ ciuitas & fluuius: de qua Strabo lib.6. & Volaterr. lib.9.

δολιχοδρόμων. Δολιχοδρόμος is erat qui sexies, vt quidam putāt, stadium curriculo obibat, à *δρόμος cursus*, & *δόλιχος, curriculum spatij continentis duodecim stadia*, vel secundum Suidam, *viginti quatuor*: quem sequitur Varinus; cursus fuit plenus, & maior diaulo, qui est cursus à carceribus ad calcem, tum à calce ad carceres, nulla interposita quiete.

λίσσομαι. Exordium à loco communi de Fortunæ impetio, & ab eius inuocatione, cuius numen in rebus Ergotelis à patria profugi admiratus, ei commendat Himeram vrbem, ad quam bonis auibus Ergoteles se contulerat, vt Principum dissidia quibus agitabatur, sua prudentia componeret.

παῖ Ζηνός. Fortuna filia Iouis à Pindaro rectè dicitur. Nam etsi ratione nostri fortuitus sit rerum euentus: & vita regi videatur fortuna, non sapientia, omniáque non prouidentia, sed casu fieri putentur, adeò instabilis est mundi status: tamen ratione Dei nihil non consilio, decretóque numinis in hoc orbe terrarum voluitur & versatur. Ideóque id fortè ratus Pindarus, Fortunam finxit Iouis filiam, quem summum Deum Ethnicus ille putauit. Quo figmento nihil aliud possis intelligere, quàm fortunam esse fatum, atque è diuina prouidentia, & operatione profluere, vt rectè exponit Leonicerus. Oceani filia fingitur ab alijs, & inter Deos numeratur: vnde Iuuen. Saty.10.

Nullum numen abest, si sit prudentia: sed te
Nos facimus Fortuna Deam, cœlóque locamus.

& Horat.

O diua gratum quæ regis Antium.

ἐλευθερίου. Iupiter Eleutherius non abs re hoc loco vocatur, ὁ τῆς ἐλευθερίας ἔφορος Θεός: quia non solùm rebuspubl. author & largitor est libertatis: sed etiam priuatis, vt qui Ergotelem ab intestino Cnosio bello liberatum, in Himeræorum vrbis libertatem asseruerit. In Græcia & Athenis hoc nomine coli cœpit post deuictos Medos ad Platæas, vbi Mardonius cum 300 millibus Persarum occubuit: constructum Ioui Eleutherio est templum: ibique certamina Eleutheria postea celebrata.

Ἱμέρα.

Ἱμέρα. Hoc est σὺ ἣ μεγαλοσθενοῦς πόλεως Ἱμέρας ἱκετεύω. Quæ expositio cùm sit commoda, non est quod vno vocabulo legamus ἀμφιπόλει hoc est σῶζε, sicuti Schol. εὐρυσθενὴς appellatur à magna potentia.

σώτειρα. Seruatrix fortuna nunc vocari potest, vel respectu Ergotelis, qui seruatus est à turbis ciuilibus Cnosiorum: vel respectu Himeræorũ apud quos mota ob Gelonem & Hieronem dissidia, pacata fuerunt: & ciues à periculo quod ob seditiones imminet, liberati. Vel cùm sit μέση λέξις ἡ Τύχη, & aliàs κακὴ, aliàs ἀγαθὴ nuncupetur, ideo σώτειραν appellat, vt prosperam fortunam à se inuocari denotet.

τὶν γὰ. Hoc est ὑπὸ σοῦ κυβερνῶνται ταχεῖαι νῆες ἐν θαλάσσῃ. Ratio precationis est petita à potentia fortunæ: qua pollet terra, maríque ac proinde in toto terrarum orbe, qui duabus hisce partibus constat. τὶν Dor. pro σοί.

κυβερνῶνται θοαὶ νᾶες. Hinc desumptum illud Horatij lib. I. Carm. Od. 35.

Te pauper ambit sollicita prece
Ruris colonus: te dominam æquoris
Quicunque Bithyna lacessit
Carpathium pelagus carina.

λαιψηραί. Hoc est κοῦφοι, & τὴν ὁρμὴν σφοδροί. *Concitata, leuia* bella in quibus diuersas in partes motus fiunt subitanei. κἀγοραὶ pro καὶ ἀγοραί. βουλαφόροι Dor. pro comm. βουληφόροι: vno vocabulo dicas βουλευτήρια. In quibus, pacis & belli sumuntur deliberationes.

αἵγε μὲν. Ex eo quod spes hominum falluntur, cùm aliud sperent, aliud accidat, colligere vult, res omnes causæ occultæ, nimirum fortunæ (cuius tamen à Ioue pendet dispensatio) esse obnoxias. Hæc sententia rerum humanarum vanitatem disertè proponit: cùm spe tantùm fulciantur. Vanæ autem sunt spes, ac veluti vigilantium somnia: contra quas quod accidit fortuna casus-ve appellatur: vnde Fortuna, vel Casus à Philosophis definitur, *Euentus præter animi nostri deliberationem.*

μεταμώνια. Hoc est μάταια *inania, vana.* μεταμώνιος dicitur quasi à μετὰ & μὴ ὄνιος hoc est μὴ χρήσιμος *inutilis.* Pro μεταμέλιος dictum putat Henricus Stephanus, & hoc quasi μεταμελείας ἄξιος: *pœnitendus.* τάμνοισαι. Dor. pro τέμνουσαι. Metaphoram in hoc verbo agnoscit Schol. à nauibus aquam secantibus.

παράφρασις. | ἀντιστρ. κῶλ. θ. | μετάφρασις.

At verò nulli mortalium in terris versantium, nullũ quo res futura præsciri possit, certum diuinitus signum & argumentum obtigit: sed prudens futuri tẽporis exitum caliginosa nocte premit Deus. Quò fit vt multa hominibus præter coniecturas & expecta-

σύμβολον δ' οὔπω τις ἐπιχθονίων
πιστὸν ἀμφὶ πράξιος ἐσσομένας εὗρεν θεόθεν.
τῶν δὲ μελλόντων τετύφλωνται φραδαί.
πολλὰ δ' ἀνθρώποις παρὰ γνώμαν ἔπεσεν

Signum enim nondũ quisquam terrestrium certum de re futura nactus est diuinitus: sed futurorum excæcatæ sunt cognitiones: multáque hominibus præter opinionem euenerũt

tionem accidant: ita vt alij speratis rebus lætis & iucundis experiantur tristes: alij qui procelloso in statu paratum exitum metuunt, improuisa bona nanciscantur & formidatam ruinam prospero successu permutent.	ἔμπαλιν μὲ τέρψιος. οἱ δ' ἀνιαραῖς ἀντικύρσαντες ζάλαις, ἐσλὸν βαθὺ πήματος ἐν μικρῷ πεδάμειψαν χρόνῳ.	in contrarium delectationis. Alij verò molestias quum inciderunt in procellas, bonum ingens infortunio breui permutant tempore.

σύμβολον. Gnome qua docet nullum dari à Deo hominibus rei futuræ signum: ac proinde verum esse quod modò dixit, vanas esse hominum spes, sumitur autem σύμβολον pro σημεῖον: & cum πιστὸν pro τεκμήριον. Apud Scholiasten Philochorus dicit σύμβολα dici τὰς ἐκ φήμης μαντείας, τοῦτ' ἐπικληδόνας, καὶ πταρμούς, ἢ φωνάς, ἢ φήμας, ἢ ἀπαντήσεις. Cæterùm quum ait poëta nondum etiam diuinitus datum esse rei futuræ signum, videtur complecti ipsa oracula, & vaticinia, quæ nihil certi significent: ita vt auguria, arioli, aliáque id genus omnia incerta meritò putentur.

ἐπιχθονίων. Epitheton pro ἀνθρώπων. ἐσσομένας geminato σ. & Dor. pro ἐσομένης. Hoc est μελλούσης. θεόθεν. Hoc est ἀπὸ, vel παρὰ, vel ἐκ τοῦ θεοῦ. Porrò hanc sententiã prosa sic efferas. οὐδεὶς δ' ἀνθρώπων πράξεως μελλούσης ἐπὶ γῆς, πιστὸν εὗρε παρὰ θεοῦ σημεῖον.

τῶν δὲ μελλόντων. Hoc ipsum est quod ad Leptinem Demosthenes docet his verbis, τὸ μέλλον ἅπασιν ἀνθρώποις ἐστὶν ἄδηλον. Quódque Patrocles, τὴν δὲ πλησίον τύχην οὐκ ἴσμεν, οὐδ' ὁρῶμεν. & Silius Italicus.

nostros fortuna labores
Versat adhuc, casúsque iubet nescire futuros.

& Horat.

Prudens futuri temporis exitum
Caliginosa nocte premit Deus.

φραδαί. Hoc est γνῶσις. Est autem φράδη vox poëtica pro illa comm. γνῶσις. Formatur à præter. med. πέφραδα verbi φράζομαι, *perspicio, intelligo.*

πολλὰ δ' ἀνθρώποις. Hoc est πολλὰ συμβαίνει τοῖς ἀνθρώποις παρὰ προσδοκίαν, ἐναντία τῆς ἐλπιζομένης τέρψει. Gnome quæ tanquam πόρισμα sequitur ex antè dictis. Nam si nihil certi de rebus futuris norunt homines: cæca sunt de ijs illorum consilia: ac proinde multa hominibus præter expectationem, opinionem, & spem necessariò eueniunt: alijs tristia, qui læta sperabant; alijs læta, qui tristia præuidere sibi videbantur. Exemplis historiæ scatent: & id ipsum quisque quotidiana comprobat experientia.

γνώμαν Dor. pro γνώμην. & ἔπεσε. Vsurpatur à poëta μεταφορικῶς, sumpta translatione ἀπὸ τῶν κύβων.

ἔμπαλιν τέρψιος. Pindarica phrasis pro κατὰ τὸ ἐναντίον τῆς τέρψεως προσδοκωμένης. *contra speratam oblectationem, seu voluptatem.* Est & similis phrasis vltimo colo 12 Pythiorum ἔμπαλιν γνώμας.

οἱ δ' ἀνιαραῖς. Hoc prosa sic efferas οἱ δ' ἀλγειναῖς πραγμάτων ζάλαις ἐπιτυχόντες, εἰς ἀγαθὸν μέγα ἐν βραχεῖ ἀπὸ κακοπαθείας μετέπεσον. Porrò ἀντικύρσαντες. Est partic.

plur.num.à singulari αἰπκώρας Aor.1.act.per syncopen pro αἰπκωρήσας ab αἰπκωρέω. Aor. 1. αἰπκώρησα & syncope αἰπκωρσα. Vel à grauitono κύρω. pro comm. κυρέω. cuius futurum erit κυρῶ & Aeol. κύρσω. Vnde Aor. 1. ἔκυρσα.

πεδάμειψαν. Neglecto augm. pro πεδάμειψαν. A verbo πεδαμείβω Aeol. pro comm. μεταμείβω. Nam Aeoles præposit. μετ', faciunt πεδα. Mutant enim μ in π. vt pro ὄμματα dicunt ὄππατα. & τ. in δ. Simili Aeolismo Aemilius Portus vult vsum Euripidem in Phœnissis versu 1034 in πεδαίρω pro μεταίρω. Leonicerus componit ex πέδον,& ἀμείβω.q.d. πεδάμειψαν *firmiter permutarunt*. Eandem compositionem ex πέδον seu πέδον & ἀμείβω sequitur Aretius:sed melior est Aemilij Porti sententia.

παράφρασις.	ἐπῳδ. κῶλ. ι'.	μετάφρασις.
Sic ô Ergoteles Philanoris fili, quæ tibi damnosa videbatur futura soli natalis in alienum mutatio, iter ad gloriam tibi strauit. Nisi enim seditio inter tuos ciues orta, te patria Cnosso expulisset,patrios intra muros, cognitósque lares cum illis obscurum prælium cõmisisses,more galli gallinacei, qui suo in sterquilinio fortiter, at sine gloria pugnat:nec iam decurso dolicho gloriosam hoc certamine victoriam reportasses: sed honos quem ex pedum velocitate consequutus es, marcidus tibi ijsset.Iam verò, fuga tua spe meliorem	υἱὲ Φιλάνορος, ἤτοι καὶ τεά κεν, (ἐνδομάχας ἅτ' ἀλέκτωρ) συγγόνῳ παρ' ἑστίᾳ, ἀκλεὴς τιμὰ κατεφυλλορόησε ποδῶν, εἰ μὴ στάσις ἀντιάνειρα Κνωσίας ἄμερσε πάτρας. νῦν δ' Ὀλυμπίᾳ στεφανωσάμενος, καὶ δὶς ἐκ Πυθῶνι, Ἰσθμοῖ τ', Ἐργότελες, θερμὰ νυμφᾶν λουτρὰ βαστάζεις, ὁμιλέων παρ' οἰκείαις ἀρούραις.	*Fili Philanoris,certè & tuum, (domi pugnans velut gallus gallinaceus) cognatum apud lares, inglorium decus emarcuißet pedum, nisi seditio viros inter se committens Cnoßia te priuaßet patria. At nunc apud Olympiam coronatus, & bis apud Pythonem & Isthmum Ergoteles, calida nympharũ balnea extollis, versans apud domestica arua.*

euentum sortita, vicisti & coronatus es in Olympia, bisque alibi, nimirum in Pythone & Isthmo, vtroque in loco semel. Vnde Himeram, ad quam sitæ sunt thermæ, quas Minerua Herculi boues Geryonis per Siciliam agenti scaturire fecit, vt fessas longo itinere vires, in ijs lotus, recolligeret, illa multiplici victoria extollis: dum eo in solo tanquam patrio propitióque versaris.

υἱὲ Φιλάνορος. Apostrophe ad Ergotelem,qua ipsi applicat priorem sermonẽ, & doctrinam de rerum inexpectato euentu: & ostendit eum diuino beneficio,quum nihil tale expectandum videretur,relicta patria seditionibus perturbata,meliorem sedem nactum esse,& in Himera ciuitate Siciliæ potentissima cum honore vitam exegisse.

ἤτοι. Sic aliter prosa loquaris ἤτοι δὴ ἡ σὴ τιμὴ ἡ ταχυτῆτος τῶν ποδῶν ἐν τῇ οἰκίᾳ συγγενικῇ ἄδοξος κατεμαράνθη καθάπερ ἀλέκτωρ μάχας ἔνδον ποιούμενος. Hic Dor.est τεά pro

τι.& ἐνδομάχας Dor. pro comm. ἐνδομάχος. Videtur poëta respicere ad priscum morē, quo solebant veteres certamen gallorum solenniter & publicitus exhibere. Quare est comparatio elegans, qua turbarum ciuilium vanitatē, & inglorium domesticarum rixarum studium declarat: ita vt si patriæ discordijs interfuisset Ergoteles, & pro sua parte depugnasset, sine laude & gloria permansisset: non aliter ac gallus aliquis gallinaceus qui cum alio, suo in sterquilinio, cōmittitur. Cùm contrà clarus euaserit celeberrimo Olympiorum certamine per Græciam vniuersam: quod nō accidisset, si natale solū alieno non permutasset.

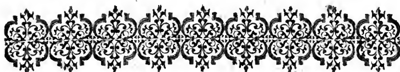
τιμά Dor. pro τιμή. vtitur verbo κατεφυλλορόησε. Metaphora sumpta ab arboribus, quarum folia humi decidunt, & delapsa marcescunt. Interdum etiam geminatur ρ.

ἀντιάνειρα. Hoc est ἐξ ἐναντιώσεως τῶν ἀνδρῶν γινομένη. Seditio quæ fit ex viris inter se commissis, sibique inuicem aduersantibus. Ex ἀντὶ contra, aduersus, & ἀνήρ. Aliàs ἀντιάνειρα exponitur ἰσανδρος. Estque epitheton Amazonidum, quæ sunt πολεμικαὶ instar virorum: vel quæ audent viris in bello concurrere, vt de Penthesilea lòquitur Virgil. Aen. 1. v. 127.

νῦν δ'. Subaud. ἐν ante Ολυμπίᾳ. Sequuntur autem Ergotelis laudes à triplici victoria Olympiaca, Pythiaca, & Isthmiaca. Hic δὶς per distributionem sumendum puto, bis nimirum, semel Pythia, semélque Isthmia: Scholia enim vnius tantùm Pythiadis mentionem faciunt.

θερμά. Hoc est Ιμέραν ὑψοῖς καὶ μεγαλύνεις. Hic notanda metaphora in βαστάζεις sumpta à baiulis, qui onera humi posita, humeris attollunt. Est & synecdoche in his θερμὰ λουτρά. Nam Thermas ad Himeram sitas, dicit pro tota Himera. Est etiam thermarum periphrasis θερμὰ νυμφᾶν λουτρά. Et quum hìc Nympharum mētionem faciat, videtur Pindarus sentire non Palladis sed Nympharum iussu hasce aquas prorupisse. Allegoricè etiam sumi possent hæc verba, θερμὰ νυμφᾶν λουτρὰ βαστάζεις, vt vult Leonicerus q.d. *ceu fessus iam vires resumis, & recrearis thermis*, hoc est, *hymnis & encomijs*.

ὁμιλέων παρ'. Hoc est οἰκῶν καὶ ἀναστρεφόμενος παρ' Ιμέρᾳ ὥσπερ ἐν οἰκείᾳ γῇ, καὶ πατρίδι.

ΞΕΝΟΦΩΝΤΙ ΚΟΡΙΝΘΙΩ, σταδιεῖ, δρόμῳ καὶ πεντάθλῳ.

XENOPHONTI Corinthio stadij cursori, cursu & quinquertio victoriam adepto.

ΕΙΔΟΣ ΙΓ.

ODE XIII.

ARGVMENTVM.

Xenophontis Corinthij laudes persequuturus, commendata statim ab initio victrice eius domo tantùm obiter, ingreditur in locos commendationis. Primùm patriam victoris ab æquitate, iustitia, certaminibus & ingenio Corinthiorum commendat. Deinde proprias Xenophontis virtutes recenset. Tertiò patris eius Thessali victorias aliquot percurrit: & Ptœodorum auum laudat. Hinc ad Corinthum redit. Tandem ad ipsum Xenophontem regressus plurimas eius recenset victorias: & oratione ad Iouem conuersa concludit.

παράφρασις.

Cùm suscipiam laudare Xenophontis domum, erga ciues benignam, erga peregrinos hospitalem, quæ tres in Olympia victorias obtinuit (siquidem Thessalus pater cursu pedum, Xenophon filius cursu in stadio, & quin-

στροφὴ α. κῶλ. ια.

Τρὶς Ὀλυμπιονίκαν ἐπαινέων
οἶκον ἅμερον ἀστοῖς,
ξένοισι δὲ θεράποντα, γνώσομαι
τὰν ὀλβίαν Κόρινθον, Ἰσθμίου

μετάφρασις.

Olympiorum ter victricem laudãs domum, benignam erga ciues, hospitibúsque inseruientem, in notitiam adducam beatã Corinthum,

quertio vicerunt, eâdem opera celebrabo Corinthum fœlici opulentia, florentibúsque iuuenibus claram, Peloponnesi vestibulum, quà in Peninsulam est aditus, vbi templum habet Neptunus, ab Isthmo, Isthmiúsque ei sacris dictus Isthmiacus, in qua huiusmodi est reipu. cōstitutio, vt firmis ciuitatum fundamentis, videlicet bonis legibus, iustitiæ & paci innitatur, sororibus eâdem matre Themide bona consilia suggerente prognatis: quę diuitias suppeditant,

πρόθυρον Ποσειδᾶνος ἀγλαόκουρον.
Ἐν τᾷ γὰρ Εὐνομία ναίει, κασίγνη-
ταί τε, βάθρον πολίων,
ἀσφαλὴς Δίκα, καὶ ὁμό-
τροπος εἰράνα, ταμίαι
ἀνδράσι πλούτου, χρύ-
σεαι
παῖδες εὐβούλου Θέμι-
τος,

Isthmij vestibulum Neptuni, florens iuuenibus. In hac enim habitat Eunomia, sororésque fundamentum vrbium, firma iustitia, & ijsdem moribus prædita pax, dispensatrices hominibus diuitiarum, aureæ filiæ Themidis consultricis bonæ,

Ξενοφῶντι. Xenophon hic fuit filius Thessali cuiusdam, & auum habuit Ptœodorum, de tribu Oligethidarum, Corinthius. Athletæ fuerunt eius pater & auus: ipse illis superior. De Corintho vide Suidam. Plin. Volaterr. & Stephanum.

σταδιῶν. Σταδιεὺς & σταδιοδρόμος. *Cursor stadij.* Sic appellatur Xenophon iste, fortè quia hoc in certamine potissimum se exercebat. Quia autem non modò hoc vicit, sed etiam quinquertio: ideo non dicit simplicirer σταδιῶν vt præcedenti Oda Δολιχοδρόμῳ. Sed facta distributione ait δρόμῳ καὶ πεντάθλῳ subaudi νικήσαντι. Itaque duplex victoria, vna δρόμῳ *cursu*, quo stadium, sexcentorum pedum, vel vt alij, sexcentorum & viginti qninque spatium emensus est & superauit. Altera πεντάθλῳ quo, quemadmodum Διόφαντος Φίλωνος, ἅλμα, ποδωκείην, δίσκον, ἄκοντα, πάλην. Nam hæc continet quinquertium, scilicet, *saltum, cursum, discum, iaculum, & luctam.* Sed vt dicam quod sentio, Puto legendum esse σταδιοδρόμῳ, καὶ πεντάθλῳ. Et sic clarior erit sensus. Nam σταδιοδρόμος *cursor stadij*, & πένταθλος, *qui quinquertio certat* dici solet, vt lib. 2. Epigram. Lucill.

Καὶ πένταθλος Ὕλας, καὶ σταδιεὺς Μενεκλῆς.

Nemo autem non videt facilem esse lapsum in σταδιῶν, δρόμῳ, pro σταδιοδρόμῳ.

τρὶς Ὀλυμπιονίκαν. Hoc est τρὶς ἐν Ὀλυμπίᾳ νενικηκότα. Exordium autem continet communem Xenophontis familiæ laudem. Primùm enim domum ter victricem appellat: quia pater eius Thessalus Olympiade 69. vicerat: ipse verò 79. vna die cursu, & pentathlo. Sic decem Olympiadibus, non decem annis vt habet Aretij commentarius, patris & filij victoriæ à se inuicem distarent. Sed suspicor esse errorem in numeri huius supputatione apud Triclinium. Deinde domum eandem appellat ἅμερον ἀστοῖς, hoc est πρᾷον πολίταις. & ξένοισι θεράποντα hoc est τὸν ξένων θεραπευτικὸν ac proinde φιλόξενον. Proinde laudat ab humanitate in ciues, & peregrinos. Quòd autem hoc ad τὸν οἶκον referatur, satis ostendit & series sermonis, & vocum congrua syntaxis. Quo fit vt falli mi-

hi videatur Aretius qui ista tribuit Corintho.

γνώσομαι. Hoc est *γνωρίσω*, *γνώριμον ποιήσω*, Eàdem significatione *γνῶναι* pro *γνωρίζειν* occurrit superius Oda sexta, stroph. 5. Atque hinc laudes Corinthi aggrediens, Xenophontem laudat à patria. Quæ 1. *ὀλβία.* hoc est *εὐδαίμων* vocatur, & *πλουσία.* Nam hoc complectitur *ὄλβια.* vt innuat huic ciuitati nihil defuisse ad vitam honestè & commodè transigendam: & certè ex historijs nota satis est Corinthi opulentia 2. *Ἰσθμίου Ποτειδᾶνος πρόθυρον*: hoc est *πρόθυρον τῆς Πελοποννήσου, ὅπερ ὁ Ποσειδῶν ὁ ἐν Ἰσθμῷ τιμώμενος ἔχει κατοικητήριον.* Etenim Corinthus sita est in fine Isthmi, & principio Peloponnesi: quare per eam tanquam per vestibulum aditus est in reliquam Peninsulam. Ideo etiam Od. θ. dixit *πύλας Κορίνθου.* & Bacchylides, vt habet Scholiast. *ὦ Πέλοπος λιπαρᾶς νάσου θεόδματοι πύλαι.* Metaphora hic agnoscenda ab ædibus petita ad topographiam Corinthi: qualis est 4. Od. lib. 3. Carm. Horatij qui suum solum natale appellat *altricis limen Apuliæ.* Et apud Ciceronem *vestibulum Siciliæ.*

Ἰσθμίου. Isthmiacus Neptunus dicitur, quia in Isthmo cultus est, vbi sacri erant ipsi Isthmiaci ludi. *Ποτειδᾶνος* Dor. pro comm. *Ποσειδῶνος.* 3. *ἀγλαόκουρον πρόθυρον.* hoc est *εὔανδρον.* Est autem *ἀγλαόκουρος, ὁ ἀγλαοὺς κούρους ἔχων.* Ab *ἀγλαὸς* illustris, & *κοῦρος* Ionica voce pro *νέος.*

ἐν τᾷ γᾷ. Dor. pro *τῇ*, sic legendum cum Ald. & Schol. legisse videtur *ἐν τᾷδε γᾷ.* sed vocis *τᾷδε* tollendum *δε.* propter metrum. 4. laus à recta reip. institutione: in qua vigent bonæ leges, iustitia, & pax. De Eunomia dictum est Od. 9. vbi *σώτειρα* dicitur & *μεγαλόδοξος.* quem locum cum isto confer in antistr. 1.

βάθρον πολίων. Hoc tribuitur non soli Eunomiæ, vt exponit Aretius: sed & alijs sororibus, quibus necessariò tanquam fundamento innititur, & in quas tutò inclinata recumbit ciuitas omnis. Et sic accipiendum satis indicat series verborum. Omnes codices habent *βάθρον πολίων ἀσφαλὴς Δίκα*, excepto Schmidio, qui meo iudicio rectè legit *Δίκα πολίων ἀσφαλὲς βάθρον.*

δίκα. Dor pro *δίκη* quæ *firma* dicitur *ἀσφαλὴς, ὅτι μὴ σφάλλεται* quia non titubat, nihilque ad gratiam iudicat: vel quia ciuitates à qua colitur inconcussæ diuino beneficio manent.

εἰράνα. Dor. pro *εἰρήνη. ἀπὸ τοῦ εἰς ἓν εἴρειν τοὺς ἀνθρώπους, quòd homines in vnum connectat.* Dicitur Iustitiæ *ὁμότροπος ijsdem moribus prædita.* Quia qui iustitiam amat, idem pacem amat: & qui pacem amat, idem iustitiam pacis fautricem amat. Pacem cum Iustitia coniungit: quia ciuitas in qua Iustitia regnat, pacata solet esse.

ταμίαι πλούτου. Regnante enim iustitia, vigente pace ditescunt homines: contrà quum iniustitia exercetur, bellúmque accenditur, diuites ad inopiam vt plurimum rediguntur.

χρύσεαι. Hoc est *κάλλισται θυγατέρες Θέμιδος δίκαια βουλευομένης*, seu *ἀγαθὰς βουλὰς διδούσης.* Hesiodus hanc illarum matrem vocat.

Δεύτερον ἠγάγετο λιπαρὴν Θέμιν ἣ τέκεν Ὥρας.

Ευνομίαν τε, Δίκαν τε, καὶ Ειρήναν τεθαλυῖαν.

Porrò Θέμιδος est genit. comm. nominis Θέμις. quæ vox teste Eustathio ταυτὸ, ὅπερ Θεσμὸς, καὶ δίκη, πολλαχοῦ παρ᾽ Ομήρῳ, κὶ οὐ μόνον διὰ τοῦ δ. Θέμιδος, κοινῶς κλίνεται, ἀλλὰ κὶ διὰ τοῦ τ. Θέμιτος, Δωρικῶς. κὶ μετὰ τοῦ σ. Θέμιστος.

παράφρασις.

Et quarum hic est scopus vt propulsent iniuriam quam mali homines dictis factisque audacibus inferre solent, quũ opulentia turgescunt, aut alia re quapiam potiores insolescunt. Habeo res præclaras de Corinthijs narrandas, quas vt lingua efferam, honesta mei animi audacia me impellit: ita vt cùm nemini possibile sit proprium ingenium occultare, abstinere non possim quominus res præstabiles commendem. Vobis ô Corinthij filij Aletæ regis, qui in Peloponnesum cum Heraclidis Heraclides ipse eorum dux migrando, Corinthi imperium obtinuit, horæ vernantes vario subinde tempore splendorem præbuerunt ob victorias, quibus plerique vestrorum ciuium sacris in certaminibus potiti sunt.

ἀντισρ. κῶλ. ια.

ἐθέλοντι δ᾽ ἀλεξεῖν ὕβριν, κόρου
ματέρα θρασύμυθον.
ἔχω καλά τι φράσαι, τόλμα τέ μοι
εὐθεῖα γλῶσσαν ὀρνύει λέγειν.
ἄμαχον δὲ κρύψαι τὸ συγγενὲς ἦθος.
ὔμμιν δὲ παῖδες Αλάτα, πολλὰ μὲν νικαφόρον ἀγλαΐαν
ὤπασαντ᾽ ἄκραις ἀρεταῖς
ὑπερελθόντων ἱεροῖς
ἐν ἀέθλοισιν· πολλὰ δ᾽ ἐν
καρδίαις ἀνδρῶν ἔβαλον

μετάφρασις.

Volunt autem arcere iniuriã saturitatis matrem audaciloquam. Habeo honestaq́, loqui, audaciaq́, mihi recta linguam incitat ad dicendum. Impoßibile occultare ingenitos mores. Vobis autem ô filij Aletæ, sæpe quidem victoriæ reportatorem splendorem præbuerunt, eorum qui per summas strenuitates victores fuerunt in sacris certaminibus: multa verò cordibus hominum immiserunt.

ἐθέλοντι Dor. pro ἐθέλουσι. Superioribus cohærent ista non συνεπτικῶς, sed præoccupatione quadam. Etenim cùm luxus & petulantia Corinthiorum taxari soleret, vnde Adagia, *Illum non indignatur Corinthijs*, item *Corinthiari*, aliáque id genus: vult probrum hoc arcere, quum dicit Eunomiam, Iustitiam, & Pacem illis opum esse dispensatrices, & contumeliæ propulsatrices, quam nimia fœlicitas, quali fruebantur, progignere solet.

ὕβριν κόρου. Per hypallagen est intelligendus hic locus, nam non contumelia saturitatis, sed saturitas contumeliæ est mater. Vnde illud.

Τίκτει τοι κόρος ὕβριν, ὅταν κακῷ ὄλβος ἕποιτο.

Porrò in κόρος est metaphora. Nam propriè est satietas cibi, potúsque, indéque manans fastidium. Iam verò transfertur ad magnarum opum satietatem, rerúmque inde manans fastidium. Vide hanc vocem alia acceptione. Ep. 2. Od. Olymp. & 3. Isthm.

ματέρα. Dor. pro μητέρα. θρασύμυθον appellat à θρασέως μυθεῖσθαι: *temerarij & impu-*

impudentis orationis authorem. At non dicta modò, sed & facta audacia parit satietas.

ἔχω καλά τι. Denuo sibi parat attentionem noua hac προκατασκευῇ ad Corinthiorum laudes alias.

τόλμα τι. Dor. pro τόλμη. q. d. ἔχω εἰπεῖν καλά, ἅπερ νῦν διηγεῖσθαι παρορμᾷ τὴν γλῶτταν μου δικαία τόλμη. Notandum epitheton cum τόλμη, quæ est μέση λέξις.

ἀμάχαν δ': hoc est ἀδύνατον κρύψαι τὸ ἐμφυὲς ἦθος. Hoc autem intelligi potest, & de poëtæ ingenio, & de Corinthiorum studijs, quorum ingenium colendis virtutibus addictum occultari non potest.

ὔμμιν. Aeol. pro ὑμῖν. & Ἀλάτα. Dor. pro Ἀλήτη. Quinta Corinthi commendatio à victorum copia. παῖδες Ἀλήτα periphrasticè pro *Corinthij*. Nam Aletes Heraclidarum in Peloponnesum migrantium dux fuit: idem ex stirpe Herculis oriundus: nam pater eius fuit Hippotes, auus Phylas, proauus Antiochus, abauus Hercules. Aletes, authore Didymo, fuit rex Corinthiorum, qui trigesimo à Doriensium aduentu anno regnauit. At Scholiastes dicit Aleten cepisse Corinthum, ob idque poëtæ dictos Corinthios παῖδας Ἀλήτα, tanquam eius posteros.

πολλὰ μὲν. Prosa sic declares hanc sententiam. πολλάκις μὲν αἱ ὧραι αἱ πολυανθεῖς αὐτῇ προσπίπτουσι, πάρεισιν ὑμῖν, ὦ Κορίνθιοι τὴν ἀπὸ τῶν νικῶν λαμπρότητα τῶν ἀριστευσάντων δι' ἐξοχὴν ἀνδραγαθιῶν ἐν τοῖς ἱεροῖς ἀγῶσι.

πολλὰ δ'. Hic πολλὰ pro *multa*, illic pro *sæpe* sumitur: & μὲν, & δὲ sibi inuicem respondent. καρδίας, τὸν νοῦν intellige.

παράφρασις.	ἐπῳδ. κῶλ. ια.	μετάφρασις.
Quinetiam virorum vestrorum mentibus solertia inuenta ab initio inspirarunt: quorum authores meritò dicantur, cùm omne inuentum sui sit inuentoris. Vnde nisi hinc profecta est dithyrambi inuentio? quod genus est saltationis in honorem Bacchi, pro qua sacer illi bos, saltatoris erat præmium. Quis alius equestrium instrumentorum, fræni nimirum & currus symmetriam commentus est? Quis Deorũ tẽplis prior ἀετώματα vtraq; ex parte apposuit? Hic quoque studium Musices &	ὧραι πολυάνθεμοι ἀρχαῖα σοφίσμαθ'. ἅπαν δ' εὑρόντος ἔργον. ταὶ Διωνύσου πόθεν ἐξέφαναν σὺν βοηλάτᾳ χάριτες διθυράμβῳ; τίς δ' ἱππίοις ἐν ἔντεσιν μέτρα, ἢ θεῶν ναοῖσιν οἰωνῶν βασιλῆα δίδυμον ἔθηκ'; ἐν δὲ Μοῖσ' ἁδύπνοος, ἐν δ' Ἄρης ἀνθεῖ νέων οὐλίαις αἰχμαῖσιν ἀνδρῶν.	*Horæ floribus copiosæ antiquitus solertia inuenta. Omne autem opus* est *eius qui inuenit. Bacchi vnde exorta sunt venustates cum boues agente dithyrambo? quis præterea equestribus in armis mensuras, aut Deorum in templis auium regem geminum apposuit? In ea est & Musa suauiter spirans: in ea Mars etiam floret iuuenum perniciosis prælijs hominum.*

literarum floret, floret & bellorum: vt quum præstantissimos poëtas Eumolpum & Aesonem habuerunt: & quum strenua illorum iuuentus Græcos ad Salaminem, ad Platæas, ad Thermopylas fortiter contra Persas defendit.

ὧραι. Sexta commendatio ab inuentorum solertia, quorum collationem tribuit Horis: quia successu temporis varia inuenêre Corinthij. Horæ autem sunt, vt docet Zezes 2. Hesiodi, quatuor anni tempora *ἔαρ, θέρος, φθινόπωρον, χειμών.* Dici putantur *παρὰ τὸ ὁρᾷν, τὸ φυλάσσειν.* vt in Hesiodi Theo. tradit idem, *αὗται γὰρ φύλακες τῶν ἀνθρωπίνων ἔργων.* vel secundum Platonem *ἀπὸ τοῦ ὁρίζειν*, quia terminos anni constituunt, & anni tempora distingunt.

πολυάνθεμοι. Sic vocantur quòd, quemadmodum Gratiæ, sint semper florentes & vernantes. Ideóque Ouid. in Fastis, eas Floræ Deæ comites facit. *πολυάνθεμος* poët. pro *πολυανθής.*

ἀρχαῖα σοφίσματα. Scholion admonet hæc dici, quia Phidon quidam Corinthius adinuenit mensuras & pondera, aliique Corinthij alia multa.

ταὶ Διωνύσου. Recenset quædam inuenta Corinthiorum. Primò ab illis inuentum ait Bacchi dithyrambum. Fuit, referente Schol. saltationis genus in quo victori bos dabatur apud Corinthios: vnde *βοηλάτης* dicitur *παρὰ τὸ βοῦν ἐλαύνειν.* Alij huius inuentionem ad Arionem Methymnæum referunt, & *βοηλάτην παρὰ τὴν βοὴν* dici sentiunt, quòd carmen cum clamore recitaretur. Scribit etiam Schol. Pindarum primo dithyrambo, dicere Thebis esse repertum. Sed cùm omnes Pindarici dithyrambi perierint, comperti nihil habere possumus. Tradunt nonnulli dithyrambum, chorum fuisse in orbem actum, ad laudem honorémque Bacchi: appellatum *ἀπὸ τοῦ Διονύσου τοῦ ἐκ δύο θυρῶν ἐξελθόντος*, *à Baccho duabus foribus egreßo*, vtero scilicet materno, & Iouis femore: vel quòd ab eodem Nisæ, in *διθυράμβῳ* hoc est *bifori* antro fuerit educatus. *βοηλάτᾳ.* Dor pro comm. *βοηλάτῃ.* Phrasin autem hanc prosa reddas, *πόθεν αἱ χαρίεσσαι τοῦ Διονύσου πανηγύρεις σὺν ὕμνῳ χορῷ τε διθυράμβῳ, βοὸς χάριν ἀθλητῶν ἐξεφάνησαν*;

τίς δ'. Secundum inuentum est, *frænum & currus*, quæ *ἵππια ἔντεα*, hoc est *ὅπλα* dicuntur, *equina instrumenta, κατασκευάσματα.* Bellerophon autem dicitur Corinthi Pegasum primum domuisse fræno. *τὰ μέτρα ἱππείοις ἐν ἔντεσι.* expone *τὴν ἐν ἱππείοις ὅπλοις συμμετρίαν.* Didymus autem apud Scholiast. dicit neque equestres cursus, neque curruum structuras, neque frænum per hoc denotari, sed *κεραμευτικὸν τροχὸν*, duplici metaphora, partim quia rota equis est propria, partim quia vtrinque à pedis calcaneo impellitur. Theophrastus lib. de Inuentis refert Hyperbium Corinthium inuenisse *τὴν τοῦ κεραμικοῦ τροχοῦ μηχανήν*: quod est genus mensuræ, ex quo quia mensuramus *μέτρα* dixit Pindarus. Nonnulli *ἵππια ἔντεα* per synecdochen sumunt pro *πολεμικά.* Geminatur σ. in *ἔντεσσι* metri causa.

ἢ Θεῶν. Tertium inuentum, quòd *ἀέτωμα* in Deorum templis primi fecerint. *Αετοὶ* autem siue *πτέρυγες*, *καὶ ἀετώματα* sunt ædificiorum fastigia & pinnacula in altum trianguli instar extensa, vt Galenus ostendit in glossis Hippocratis. Suidas exponit *τὰ τῶν ἱερῶν στεγάσματα.* Sic appellantur quòd in modum aquilæ extendentis alas formarentur.

ναοῖσιν. Ion. & poët. pro *ναοῖς.* & *βασιλῆα* Ion. pro *βασιλέα.* Rex auium

est aquila. δίδυμον hîc vocat, hoc est διπλοῦν ἀέτωμα. quòd ὄπισθεν & ἔμπροσθεν, vtraque ex parte fieret.

ἐν δὲ μοῖσ'. Septima commendatio à Musices studio, & poësi. Nam claros habuit poëtas hæc ciuitas, Eumolpum qui Græcorum reditum scripsit, & Aesonem, cuius meminit Simonides. ἁδύπνοος μοῖσα. Dor. pro ἡδύπνοος μοῦσα.

ἐν δ' Ἄρης. Octaua à bellicis gestis. Nam Corinthij multum in bellis Persicis pro Græcia præstiterunt, vt quum naues ad Salaminem habuêre Adimanto duce, quem Scholiast. perperam Adiantum nominat: vt quum ad Thermopylas Corinthij 400. milites cum alijs Græcis Persam sustinuêre. Item ad Platæas contra eosdem. Vide Herodot. in Polymnia, Vrania, & Calliope.

παράφρασις.

O summe Deorum Iupiter pater, qui in Olympia potenter regnas, esto fauens per omne tēpus laudatorijs versibus, quibus Corinthiacū populum prosequor: cui velim vt inoffensam fœlicitatē largiaris: simúlque secunda fortunæ aura Xenophonti aspires. Accipe etiam æquo animo encomiasticum hoc carmen, quod ille, vt lege sancitum est Olympionicas carmine laudare, pro coronis reportat, quas vna & eâdem Olympiade, stadio fœliciter decurso, & superato quinquertio est adeptus: qui successus post hominum memoriam nulli mortalium obtigit.

στροφὴ. β. κῶλ. ια.

ὕπατ' εὐρὺ ἀνάσσων Ὀλυμπίας,
ἀφθόνατος ἔπεσσι
γένοιο χρόνον ἅπαντα, Ζεῦ πάτερ·
καὶ τόνδε λαὸν ἀβλαβῆ νέμων,
Ξενοφῶντος εὔθυνε δαίμονος οὖρον.
δέξαι δέ οἱ στεφάνων ἐγκώμιον τεθμὸν, τὸν ἄγει πεδίων
ἐκ Πίσας, πεντάθλῳ ἅμα
σταδίῳ νικῶν δρόμον. ἀντιβόλησεν τῶν ἀνὴρ
θνατὸς οὔπω τις πρότερον.

μετάφρασις.

O supreme, latè imperans Olympiæ, nō inuidus carminibus meis sis omni tempore, Iupiter pater: & hunc populum damni expertem regens, Xenophontis dirige genij ventum prosperum: & accipe eius coronarum laudatoriam legem quā aduehit ex campis Pisæ, vnà cum quinquertio vincens stadij cursum: quæ non consequutus est vir mortalis vnquam priùs.

ὕπατ'. Precatione concludit laudes Corinthiorum: & ad virtutes Xenophontis transit. In precatione considerandæ sunt quatuor petitiones: primùm suis carminibus petit gratiam: deinde Corinthijs fœlicitatem integram: tertiò Xenophonti prosperam fortunam: quartò vt hunc etiam hymnum accipiat Deus. Voces quoque notandæ, ὕπατος hoc est ἔξοχος, ὕψιστος. vt ὕπατος κρειόντων ab Homero vocatur. εὐρὺ ἀνάσσων, hoc est κρατιαιῶς, seu μεγάλως: non enim tam de latitudine, quàm de potentia imperij fit mentio: siquidem non vsque adeò latè patet Olympia.

ἀφθόνατος Dor. pro ἀφθονώτατος. ἔπεσσι metri causa pro ἔπεσι. γένοιο. Ion. pro γένου. q. d. μὴ νεμέσητον ὦ Ζεῦ τοῖς μοῦ περὶ αὐτῶν ὕμνοις.

εὔθυνε. Metaphoricè loquitur, ſumpta tranſlatione à nauibus quæ ſecundo vento impelluntur: appellat autem δαίμονος οὖρον, τὴν εὐτυχίαν τοῦ Θεοῦ τοῦ διοικοῦντος αὐτῷ τὸν βίον.

δέξαι δὲ. Hoc eſt ἀπόδεξαι τὸν ἐγκωμιαστικὸν λόγον τῶν αὐτοῦ στεφάνων. Erat enim lex apud Græcos vt Olympionicæ encomio publicè laudarentur. Vox ἐγκώμιος eodem modo vſurpatur Ode ſecunda, ἐγκωμίων μελέων. & 10. ἐγκώμιον τερπνόν.

πενταέθλῳ ἅμα. Hinc apparet in titulo duas tantùm victorias notari, & validam eſſe noſtram coniecturam, de epigraphe tali, σταδιοδρόμῳ καὶ πεντάθλῳ. Porrò amplificat victoriæ laudem, eo quòd exemplo caret eius factum: cùm nemo Olympia ſtadio & pentathlo viciſſet hactenus vno die.

ἀντεβόλησεν. Hic verbum ἀντιβολέω poëticè vſurpatur pro ἐπιτυγχάνω: & cum genit. iungitur, éſtque *aſſequor, adipiſcor.* Proſa ſic hæc verba reddas: ὧν εὐτυχημάτων οὐδεὶς ἀνὴρ ποτε πρότερον ἐπέτυχε. Dixit Πίσας Dor. pro Πίσης, & θνατὸς pro θνητός.

παράφρασις.

Nec ſolùm in Olympia vicit: ſed bis etiam apio complicato pro decertatis Iſthmijs eſt coronatus: necnon in Nemea rem fœliciter geſſit. Quinetiam pater eius Theſſalus ad Alphei fluuium in Olympia pedum celeritate conſpicuus euaſit: & vno die ſtadium, & diaulûm in Pythijs cum honore decurrit. Eodem quoque menſe apud aſperas Athenas dies celeri pede decurrens caput ipſius cinxit coronis ob triplicem pulcherrimam triplici certamine victotiam, ſtadio, diaulo, & armato curſu.

ἀντιστρ. κῶλ. ια.

δύο δ' αὐτὸν ἔρεψαν πλόκοι σελί-
νων ἐν Ἰσθμιάδεσσι
φανέντα. Νεμέα τ' οὐκ ἀντι-
ξοεῖ.
πατρὸς δὲ Θεσσαλοῦ ἐπ' Ἀλ-
φεοῦ
ῥεέθροισιν αἴγλα ποδῶν ἀνά-
κειται·
Πυθοῖ τ' ἔχει σταδίου τιμὰν,
διαύλου
θ' ἁλίῳ ἀμφ' ἑνί. μη-
νός τέ οἱ τωὐτοῦ, κρανααῖς
ἐν Ἀθάναισι, τρία μὲν
ἔργα ποδάρκης ἁμέρα
θῆκε κάλλιστ' ἀμφὶ κόμαις.

μετάφρασις.

duo ipſum texerunt plicamenta apiorũ in Iſthmiadibus conſpectum: Nemeaq́ non repugnat. Patris autem Theſſali ad Alphei fluenta decus pedum eſt repoſitum: quinetiam in Pythijs habet ſtadij honorem, diauliq́ ſole in vno. Menſe præterea eodem aſperas apud Athenas, tria certamina celeripes dies poſuit pulcherrimas circum comas.

δύο δ' αὐτόν. Hoc eſt, δύο δὲ στέφανοι ἐκ σελίνων ἔστεψαν αὐτὸν Ἰσθμοῖ. Hic laudatur à uictorijs Iſthmiacis & Nemeæis. δύο πλόκοι, hoc eſt στέφανοι, nam ſolent πλέκεσθαι. Illud δύο poteſt intelligi de duabus Iſthmiacis victorijs, vel de priore in Iſthmijs, de poſteriore in Nemeis. Cùm autem dicat Iſthmiacam coronam ex apio conflatam, obſeruandum quod monet Scholiaſtes, quódque Triclinius: non ſolam pinum Iſthmiorum eſſe præmium: ſed & apium, vt & in Nemeis: hoc tamen diſcrimine, quòd Iſthmi arido ex apio corona

nectebatur: Nemeæ verò ex viridi. Vtroque in certamine vtebantur coronis ex apio, quia hi agones fuerunt Epitaphij, & σέλινον est sacrum τῶν καταχθονίων.

Νεμέα τ' ἐκ ἀντιξοεῖ. Hoc est ἐκ ἀντίκειται αὐτῷ, siquidem & in Nemeis vicit. Ἀντιξοεῖν significat ἐναντιοῦσθαι, ἀντιβαίνειν, ἀντίκεισθαι. Metaphora sumpta est ἀπὸ τῶν ξύλων ξεομένων, καὶ ἀλλήλοις ἁρμοζομένων. Quæ enim inter se bene conueniunt ligna, dicuntur συγξέεσθαι: quæ non conueniunt ἀντιξοεῖν, vnde ἀντίξοος *contrarius*. De quo Lexica.

πατρὸς δ'. Hoc est, καὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Θεσσαλοῦ, ἡ ἐκ τοῦ δρόμου δόξα, ἀνάκειται ἐν τῇ Ὀλυμπίᾳ. Iam ergo Xenophontem à patris Thessali virtutibus collaudat: primámque eius victoriam Olympicam attingit: quum gloriam pedum eius repositam esse dicit ad Alphei fluenta, qui Elidis est fluuius. Porrὸ ῥεέθροισιν poët. & Ion. pro ῥεέθροις seu ῥείθροις, & ἀγλαΐα. Dor. pro ἀγλαΐη.

πυθοῖ τε. Secunda Thessali victoria apud Pythonem. τιμαὶ Dor. pro τιμαί. ἀελίῳ. Dor. pro ἡλίῳ. ἀμφ' ἑνί. Metonymicè loquitur pro ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ. sic Virg. Aen. 3.

Tres adeò incertos cæca caligine soles
Erramus pelago.

Vbi *tres soles* pro *tres dies*. Duplex victoria Pythiaca, nimirum stadio, de quo iam diximus: & diaulo: de quo fusiùs hîc dicendum.

διαύλου. Vox δίαυλος fit à δὶς *bis* & αὐλὸς *tibia* id est, metaphoricè *angustus & prolixus*, à similitudine tibiæ, vt Schol. in Il. ρ. affirmant. Quare δίαυλος *bis angustum & prolixum* hic sonat. Estque propriè spatium duo continens stadia, vnde Iulius Pollux δίαυλον interpretatur διπλοῦν στάδιον. Dicitur etiam cursus reciprocus, seu duplicatus, obeundi scilicet stadium, & mox redeundi. Vnde διαυλοδρόμοι dicuntur qui δίστάδιον cursu emetiuntur. Cùm enim ad metam peruenissent, flectentes eò rursus recurrebant vnde cursum inierant.

μηνὸς δ' τω[illegible] Hoc est κατὰ τὸν αὐτὸν μῆνα. τωὐτοῦ pro τοῦ αὐτοῦ Dor. Refertur tertia Thessali, eáque triplex victoria, quam Athenis obtinuit. Ἀθάναισι Dor. pro comm. Ἀθήναις. τρία μὲν ἔργα. Intellige δίαυλον, ὁπλιτικὸν δρόμον, & στάδιον.

ποδαρκής. Hoc est ὀξυδρόμος, *cursu velox*, quia statim exigitur diei curriculum: quam vocem 5. Pyth. cum ποδαρκέω exponimus. ἁμέρα Dor. pro ἡμέρα. θῆκε negl. augm. pro ἔθηκε.

παράφρασις.	ἐπῳδ. κῶλ. ια.	μετάφρασις.
Vicit etiam septies Helloria in gratiam Eurytiones & Hellotidis sororum virginum, monitu Mineruæ instituta, vt expiaretur earum mors in suo templo	Ἑλλώτια δ' ἑπτάκις. ἐν δ' ἀμφιάλοισι Ποσειδᾶνος τεθμοῖσι Πτοιοδώρῳ σὺν πατρὶ, μακρότεραι	*Helloria autem septies* vicit. *In maris autem cinctis Neptuni ritibus, Ptœodoro cum patre, maiora oblecta-*

τέρψιες δ' ἕψοντ', ἐείπ-
μοί τ' ἀοιδαί. ὅσσα τ' ἐν Δελ-
φοῖσιν ἀριστεύσατε,
ἠδὲ χόρτοις ἐν λέοντος;
δηρίομαι πολέσιν
περὶ πλήθει καλῶν. ὡς μὰν σα-
φὲς
οὐκ ἂν εἰδείην λέγειν
ποντιᾶν ψάφων ἀριθμόν.

menta sequuntur, & perhonorifica carmina. Quàm multos etiam fortitudinis principatus obtinuistis apud Delphos, & in septis leonis? Pugno cum multis de multitudine vestrorum insignium factorum. Sic quidē apertè non possem recensere marinorum calculorum numerum.

crematarum. In Isthmijs præterea, quæ in Isthmo Corinthiaco mari vndique circundato, vbi colitur Neptunus, rite celebrantur, maiora ipsum oblectamenta, & perquam honorifica carmina cum Ptœodoro patre sequuntur, Xenophontis auo. Quàm sæpe etiam Delphis Pythia, & in Nemea sylua, vbi leo ille grassabatur, Nemea strenuè vicistis ô Thessale & Xenophon? Libens contendam solus aduersus multos innumerum esse numerum præclarè gestarum à vobis rerum: ita vt quemadmodum arenam numerare, sic vestras virtutes recensere non possim.

Ἑλλώτια. Pergit Thessali victorias recensere: quanquam hæc ad ipsum Xenophontem à Scholio referuntur: sed perspicua sermonis series poscit vt ad Thessalum potiùs respexisse videatur author. Porrò Hellotia panegyris erat apud Athenienses, vt cum Scholiaste narrat Triclinius, Mineruæ Hellotidis causa instituta. Quum enim Dorienses Heraclidarum ope Peloponnesios aggressi, Corinthum captam incendissent, virgines quædam incēdium perniciémque sui effugere volentes, cum Eurytione & Hellotide sororibus, in templum Mineruæ confugerunt. Quod cùm animaduertissent hostes, templum incenderunt. Vnde cùm aliæ virgines effugissent: Eurytione & Hellotis sorores ibi solæ conflagrarunt. Hinc peste deinceps exorta, editum est à Minerua oraculum, non antea desituram luem, quàm animas crematarum virginum expiassent. Quare Mineruæ Hellotidi ædem sacram extruxerunt, & panegyrim Hellotia dictam, pro Hellotidis expiatione instituerunt. Quidam verò Hellotiam dicunt appellatam fuisse Mineruam à palude quæ est apud Marathonem, vbi sacrum est ipsi templum, ἕλος enim Græcis est *palus*. Est etiam huius nominis festum lampadodromicum Corinthi in Mineruæ honorem, in quo iuuenes lampadas habentes currebant. Quam celebritatem quidam volunt inuentam, postquam Bellerophontis equum Pegasum Dea subiecit, frænúmque illi indidit, & ita ipsum εἷλεν cepit. At prima historia est verisimilior. Et hæc quarta est Thessali victoria.

ἐν δ' ἀμφιάλοισι. Hoc est ἐν ἀγῶσι δὲ τοῖς ἐν Ἰσθμῷ κατὰ νόμους πλημμύοις, ὧν ἔφορος ὁ Ποσειδῶν, μείζονες τέρψεις ἀπὸ τῶν τιμίων ὕμνων ἀκολουθοῦσι σὺν Πτοιοδώρῳ πατρί. Quinta Thessali victoria Isthmiaca. Sacra autem sunt Neptuno Isthmia. Dixit ἀμφιάλοισι πθμοῖσι pro ἀγῶσι κατὰ νόμους πλημμύοις ἐν τόπῳ ἀμφοτέρωθεν θάλασσαν ἔχοντι: & intelligitur Isthmus Corinthiacus.

Πτοιοδώρῳ σὺν πατρί. Laus aui Xenophontis, quam obiter attingit, innuendo eum etiam in Isthmijs vicisse. Et cùm hic sit Thessali pater, liquet Hellotiorum & Isthmiorum victoriam non Xenophonti, vt vult Schol. sed Thes-

ſalo tribuendam.

ἕψονται Enallage temporis:futurum pro præſenti ἕπονται. Hic duplex lectio à Schol.notatur, vel μακρότεραι Τέρψιες ἕψονται, Ἐρίτιμοί τ' ἀοιδαὶ quæ eſt receptiſſima: vel μακρότεραι Τερψίου ἕψονται, καὶ Ἐριτίμου ἀοιδαί: vnde ait, Terpſij frater Ptœodorus fuit:ac Terpſij quidem filij fuerunt Eritimus & Namertidas:Ptœodori Theſſalus,cuius Xenophon.Quidam verò Namertidam, Eritimum dicunt: Eritimi filium Autolycum.

ὅσσα δ'.Dicuntur iſta per admirationem q.d. ποσάκις ἐν Δελφοῖς ἐνικήσατε τὰ Πύθια, καὶ τὰ Νέμεα ἐν τοῖς λέοντος περιορισμοῖς.Hæc autē vel ad Xenophontem, vel ad auum eius referre potes.

χόρτοις.Hoc eſt περιορισμοῖς vel περιορίσμασι, vel περιφράγμασι aut περιχωρήμασι, ſicut interpretatur Euſtathius, in hunc verſum

Αὐλῆς ἐν χόρτοισι κυλινδόμενος κατὰ κόπρον.

Ratio cur χόρτος dicatur *ſeptum* à Schol.hæc dicitur, quòd antiquitus gramina plantantes loco ſepimenti,locorum terminos circunſcribebant.

εἰδείομαι.Hoc eſt ἴσον πρὸς τοὺς πολλοὺς περὶ τοῦ πλήθους ὑμετέρων ἀνδραγαθημάτων.Concluſio ſuperiorum:qua æquè ac littoris arenam, innumerabiles eſſe teſtatur res præclarè geſtas ab illis viris.

ποντιᾶν ψάφων Dor.pro comm. ποντιῶν ψήφων. Hoc eſt τῶν ψηφίδων τῶν παραθαλασσίων. Sic autem integra reddi poteſt comparatio. ὥσπερ τῶν ψηφίδων τῶν παραθαλασσίων ἀριθμὸν οὐκ ἂν εἰδείην λέγειν ἀκριβῶς, οὕτω καὶ τῶν ὑμετέρων ἀνδραγαθημάτων.

παράφρασις.

Sed mediocritas qualibet in re,proinde etiam in laude,ſeruanda eſt,eiúſque opportunum vſum noſſe magni eſt momenti.Porrò ego non vt alienus,ſed vt ex vobis vnus ô Corinthij, in communi miſſus, progenitorum veſtrorum prudentiam,bellúmque virtutibus heroicis clarum ita dicam, vt nihil falſi de Corintho proponam. Ac Siſyphum quidem artificijs inſtar Dei prudentiſſimum memorabo,qui omnium hominum fuit aſtutiſſimus, vt quum Autolyci præſtigias callidè repulit. Medeā quoq; quæ inuito Aeeta patre Iaſoni nupſit: nauémque Argo,

στροφὴ γ. κῶλ.ια.

ἕπεται δ' ἐν ἑκάστῳ μέτρον·
νοῆ-
σαι δὲ καιρὸς ἄριστος.
ἐγὼ δὲ ἴδιος ἐν κοινῷ σταλεὶς,
μῆτίν τε γαρύων παλαιγόνων,
πόλεμόν τ' ἐν ἡρωΐαις ἀρεταῖσιν,
οὐ ψεύσομ' ἀμφὶ Κορίνθῳ. Σίσυφον μὲν
πυκνότατον παλάμαις
ὡς θεὸν, καὶ τὰν πατρὸς ἀντία Μήδειαν θεμέναν
τὸ γάμον αὐτᾷ, ναΐ σώτειραν Ἀργοῖ, καὶ προπόλοις.

μετάφρασις.

Conſentaneus autem eſt in quaque re modus: quem intelligere opportunitas eſt optima. Ego autem proprius in communi miſſus, conſiliúmque laudans maiorum, bellúmque heroicis in virtutibus, non mentiar de Corintho: Siſyphum quidem prudentiſſimum artificijs vt Deum, & contra patrem Medeam molitam nuptias ſibi, nauis ſeruatricem Argûs & vectorum.

eiúsque vectores Iasonis socios, quos Aeetas perdere volebat, sua prudentia seruauit, & à morte liberauit.

ἕπεται ϑ. Ex vltimis præcedentis epodi verbis colligit modum qualibet in rê seruandum: ac proinde etiam in rerum præclarè gestarum laude. Respondet huic sententiæ illa, *μέτρον δ' ἐπὶ πᾶσιν ἄριστον*, & illa, *Est modus in rebus.* Et in his notanda προκατεργασία ad sequentia maiorum Corinthi præconia.

νοῆσαι. Hoc est τὸ νοῆσαι καιρὸν, ἄριστόν ἐστι. Sic etiam in mediocritate tenenda opportunitatis habenda ratio, sine qua ne mediocritatis quidem vsus planè bonus foret.

ἐγὼ ϑ. Hoc est, ἐγὼ δὴ οὐκ ὢν ὡς ἀλλότριός τις, ἀλλ' ὡς ἴδιος, καὶ εἷς ἐξ ὑμῶν ἐν κοινότητι ἀποσταλεὶς, τὴν σύνεσιν τῶν προγόνων ὑμετέρων λέγων, καὶ τὰς κατὰ τὸν πόλεμον ἀνδραγαθίας τῶν παρ' ὑμῖν ἡρώων, οὐδὲν ψεύσομαι περὶ Κορίνθου. In his est noua propositio, ad προπαρασκευὴν de alijs Corinthiorum laudibus, sumptis ab eorum maioribus: quorum priùs in rerum inuentione solertiam ostendit: nunc in consilijs prudentiam, & in bello fortitudinem commendat. Vt autem suæ beneuolentiæ Corinthijs, & veræ narrationis omnibus fidem faciat: se ac si non sit alienigena, sed ex illis vnus in communi missus, dicturum, nihílque falsi additurum pollicetur.

παλαίγονος, poët. idem ac commune *παλαιγενὴς, olim genitus, priscus, antiquus, vetus*, παλαιγόνος verò, *qui olim genuit*.

Σίσυφον μὲν. Primum συνέσεως ὑπόδειγμα Sisyphus, ὃς κέρδιστος γένετ' ἀνδρῶν vt Il. ζ. dicit Homerus: quo loco Eustath. Σίσυφον dictum tradit, quasi θεόσοφον. Nam Dores pro θεὸν, dicunt σιὸν, & Aeol. pro σοφὸν, συφὸν: vt & ὄνυμα pro ὄνομα.

πυκνότατον παλάμαις. Hoc est ἐν ταῖς ἐπινοίαις συνετώτατον, vel βουλαῖς, γνώμαις, πράξεσι. Sic Eustathius loco citato κέρδιστον exponit συνετώτατον: de Sisypho quæ dicuntur vide apud Natal. Comit.

καὶ ταὶ. Hoc est καὶ τὴν Μήδειαν παρὰ γνώμην τοῦ πατρὸς αὐτῆς γαμηθεῖσαν. Secundum exemplum, Medea Corinthia quæ Iasoni nupsit renitente patre, qui Argonautas perdere volebat. Qua de re consule Apollonij Argonautica. Sed quæritur quomodo hæc quæ Colchidē incoluit, vt Corinthia laudetur. Hoc ita soluitur. Sol ex Antiopa filios habuit Aloeum, & Aeeten: ac Aloeo pater dat Arcadiam: Aeetæ Corinthum. Quod regnum quum Aeetæ non placeret, Buno Mercurij filio tradidit administrandum, suísque liberis seruandum. Ipse verò in Colchidem Scythiæ migrauit. Cuius rei testis est Eumelus historicus poëta, quem citat Scholiastes.

Ἀλλ' ὅτε δ' Αἰήτης, καὶ Ἀλωεὺς ἐξεγένοντο
Ἠελίου τε καὶ Ἀντιόπης· τότε δ' ἄνδιχα χώρην
Δάσατο, παισὶν ἑοῖς, Ὑπερίονος ἀγλαὸς υἱὸς,
Ἣν μὲν ἔχ' Ἀσωπὸς, ταύτην πόρε δίῳ Ἀλωεῖ.
Ἣν δ' Ἐφύρην κτεάτισσ' Αἰήτῃ δῶκεν ἅπασαν.
Αἰήτης δ' ἄρ' ἑκὼν Βούνῳ παρέδωκε φυλάσσειν,

Εἰσόκεν,

Εἰσόκεν αὐτὸς ἵκοιτ᾽, ἢ ἐξ αὐτοῖο τις ἄλλος,
Η παῖς, ἠδ᾽ υἱωνὸς, ὁ δ᾽ ἵκετο Κολχίδα γαῖαν.

Quare ob paternam & hæreditariam Corinthi possessionem, meritò Corinthia dici potest. Quam etiam quidam Corinthi habitasse dicunt: eósque graui pestilentia liberasse sacro Cereri, & Nymphis facto: eius liberos mortuos diuinis honoribus cultos à Corinthijs vocari Μιξοβαρβάρους, q. d. *ex Græcis & barbaris parentibus mixtos & oriundos.*

θεμέναν & αὐτᾷ Dor. pro θεμένην & αὐτῇ. ναῒ σώτειραν hoc est ἡ ναῦν Ἀργὼ καὶ τοὺς ἐπιβάτας ἔσωσε. Nam Iasonē adiuuit in auferendo vellere aureo, & cum eo feliciter in Græciam nauigauit: imò Argonautas quos pater occidere volebat, seruauit.

προπόλοις. Intellige ἐπιβάτας *vectores*, & socios Iasonis ducis: qui πρόπολοι dicuntur, hoc est ὑπηρέται, θεράποντες: siquidem sui ducis mandatis erant obnoxij: idcóque Triclinius προπόλοις exponit ἐπιμελουμένοις *curam gerentibus*: legit tamen περιπόλοις à περίπολος idem ferè ac πρόπολος: sed huic lectioni versus metrum refragatur. Est autem πρόπολος propriè seruus, qui ante dominum, cui seruit, versatur, ὁ πρὸ ἰδίου κυρίου πολῶν.

παράφρασις.

Quod verò ad fortitudinem bellicam attinet: quidam etiam ex maioribus vestris heroës, qui ad Troiā militarunt, vtraque ex parte in prælijs strenuè se gesserunt: quorum alij Euchenore duce, Helenam à Paride raptam, cum Agamemnone & Menelao Atrei filijs repetebant: alij Troiam defendentes istis obsistebant duce Glauco, qui cum Lycijs Ilium profectus, timendum se præbuit Danais, apud quos, à Diomede de generis origine interrogatus, gloriabatur Corinthi vbi est fons Pirene, extare præclaram domum, ingentémque hæreditatem, auitúmque aui Bellerophontis imperium.

ἀντιστρ. κώλ. ια.

τὰ δ᾽, καί ποτ᾽ ἐν ἀλκᾷ πρὸ Δαρ-
δάνου
τειχέων ἐδόκησαν
ἐπ᾽ ἀμφότερα μαχᾶν τάμνειν
τέλος.
τοὶ μὲν, γένει φίλῳ σὺν Α-
τρέος
Ελέναν κομίζοντες· οἱ δ᾽ ἀπὸ πάμ-
παν.
εἴργοντες. ἐκ Λυκίας δὲ Γλαῦκον
ἐλθόν-
τα τρέμον Δαναοί.
τοῖσι μὲν ἐξεύχετ᾽ ἐν ἄ-
στει Πειράνας, σφετέρου
μὲ πατρὸς ἀρχὰν, καὶ βαθὺν
κλᾶρον ἔμμεν, καὶ μέγαρον.

μετάφρασις.

In ijs autem quæ in robore sunt *ante Dardani muros visi fuerūt quondam in vtramque* partem *præliorum secare finem, alij quidem cum charo Atrei genere Helenam repetentes, alij autem omnino prohibentes. Ex Lycia autem Glaucum qui venerat timuerūt Danai. Apud hos quidem gloriabatur, in vrbe Pirenes, sui quidem patris regnum, & magnas opes esse, & domum.*

τὰ δ᾽. Hoc respondet præcedenti periodo, quæ ita inchoatur Σίσυφον μὲν: & hæ particulæ μὲν & δὲ in distributione vsurpantur. Quare Corinthios dupli-ci nomine nunc laudaturus, priùs prudentiam, posteriùs fortitudinem me-

morat q.d. κατὰ δὲ τὸ ἕτερον μέρος, τὸν πόλεμον μέντοι ἐν ἀγωνίαις ἀρεταῖς οἱ Κορίνθιοι περὶ τῶν τοῦ Ἰλίου τειχῶν ἔδοξαν ἐπ᾽ ἀμφότερα τὰ μέρη ἐν ταῖς μάχαις ἀριστεῦσαι. Nunc itaque illos à fortitudine laudaturus, belli Troiani historiam affert, in quo partim pro Troia, partim contra Troiam militarunt. ἀλκᾷ Dor. pro ἀλκῇ. Δαρδάνου τείχεα Troiam periphrasticè appellat, cuius rex olim fuit Dardanus. μαχᾶν Dor. pro μαχῶν.

τοὶ poët. pro οἱ. q. d. οἱ μὲν σὺν φίλοις Ἀτρέως υἱοῖς, δηλονότι Ἀγαμέμνονί τε καὶ Μενελάῳ τὴν Ἑλένην ἀνακομίζειν ἐθέλοντες. Horum qui pro Græcis aduersus Troiam iuerunt, dux fuit Euchenor, de quo versus Homeri citat Schol.

Ἦν δέ τις Εὐχήνωρ Πολυΐδου μάντεος υἱὸς
Ἀφνειός τ᾽ ἀγαθός τε Κορινθόθι οἰκία ναίων.

Ἑλέναν Dor. pro Ἑλένην & κομίζοντες, hoc est, ἀνακομίζειν βουλόμενοι. Hoc igitur loco κομίζειν significat *repetere quod suum est*.

οἱ δ᾽. Hoc est πάμπαν ἀποκωλύοντες, καὶ ἀνθιστάμενοι. Glaucus autem qui fuit Corinthius à maioribus, & in Lycia habitauit, Lycios pro Troianis duxit. Eius autem genus ita refertur à Schol. Glaucus Hippolochi fuit filius, Hippolochus Bellerophontis, Bellerophon Sisyphi, Sisyphus Aeoli, Aeolus Hellenis, Hellen Iouis, Bellerophon autem Corinthius in Lyciam est missus. Nam Antia Prœti vxor, quum eum in sui amorem pertrahere non posset, eũ detulit apud maritum quasi suæ pudicitiæ insidiatorem. Prœtus cum literis eum ad Iobatum socerũ in Lyciam misit, vt eius iussu interficeretur. Verùm post multos labores superatos, quos tamen iniunxerat ipsi, sperans fore vt succumberet, non solùm nõ pepercit Bellerophonti, sed filiam etiam viro tam præclaro, Anticleam nomine locauit, ex qua habuit Hippolochum, Isandrum, & Laodamiam.

τρέμεον. Neglecto augm pro ἐτρέμεον. & Δαναοὶ, hoc est Ἀχαιοὶ, Ἕλληνες, sic Glaucum fortem virum fuisse innuit. etenim Danaos eum horruisse non constat.

τοῖσι μὲν. Articulus, τοῖς pro οἷς. Desumpta autem sunt ista ex Il. ζ. vers. 206 & sequent.

Ἱππόλοχος δέ μ᾽ ἔτικτε, καὶ ἐκ τοῦ φημὶ γενέσθαι.
Πέμπε δέ μ᾽ ἐς Τροίην, καί μοι μάλα πόλλ᾽ ἐπέτελλεν
Αἰὲν ἀριστεύειν, καὶ ὑπείροχον ἔμμεναι ἄλλων.
Μηδὲ γένος πατέρων αἰσχυνέμεν, οἳ μέγ᾽ ἄριστοι
Ἔν τ᾽ Ἐφύρῃ ἐγένοντο, καὶ ἐν Λυκίῃ εὐρείῃ.
Ταύτης τοι γενεῆς τε καὶ αἵματος εὔχομαι εἶναι.

Itaque apud Danaos hinc se genus ducere gloriabatur: siquidem apud Diomedem, alijs quoque audientibus hæc verba fecit.

ἐν ἄστει Πειράνας. Periphrasis pro ἐν Κορίνθῳ. Fuit Pirene fons Corinthi, infra Acrocorinthi verticem, qui affluentes quidem aquas non habet, sed tamen perspicuas, & potu suauissimas. De hoc fonte Strabo l. 8. Quam Corinthum communi nomine vocamus, Ephyram vocat Homerus loco citato.

πατρός. Intellige τοῦ πάππου, nimirũ Bellerophontis. ἀρχὰν, κλᾶρον. Dor. pro cõm. ἀρχὴν, κλῆρον. In illa autem vrbe poterant esse auita bona: quæ ibi multa possidebat Heros ille eximius Bellerophon antequam à Prœto fuisset expulsus.

παράφρασις.

Qui multum laboris diu olim pertulit, quum Medusæ Gorgonis, cuius caput scatebat serpentibus, filium Pegasum equum, ex sanguine illius à Perseo truncatæ natum, Corinthi sibi subijcere cuperet, antequã frænum aureum à virgine Pallade accepisset, sibi veraci visione oblatũ ex somnio excitato, hísque verbis ab illa compellato. Dormisne Aoli proles rex Bellerophon? Age hoc frænum accipe, quo indomitum equum delinias, tibíque subijcias: idque vero tuo patri Neptuno equorum domitori taurum obesitate tardũ sacrificans, ostendito.

ἐπῳδ. κῶλ. ια.

ὃς τᾶς ὀφιώδεος υἱ-
όν ποτε Γοργόνος, ἦ πόλλ' ἀμφὶ
κρουνοῖς
Πάγασον ζεῦξαι ποθέων ἔπα-
θε,
πρίν γέ οἱ χρυσάμπυκα κού-
ρα χαλινὸν Παλλὰς ἤνεγ-
κ'. ἐξ ὀνείρου δ' αὐτίκα
ἦν ὕπαρ. φώνασε δ', εὕ-
δεις
Αἰολίδα βασιλεῦ;
ἄγε φίλτρον τόδ' ἵππιον δέ-
κευ,
καὶ δαμαίῳ νιν θύων
ταῦρον ἀργὸν, πατρὶ δεῖ-
ξον.

μετάφρασις.

Qui serpentosæ filium olim Medusæ, certè multa circum riuos Pirenes *Pegasum iungere cupiens pertulit, donec ei aureas phaleras habens frænum puella Pallas attulit. Ex somnio autem statim hoc fuit vigilanti euidens, loquutáque est. Dormis ab Aeolo oriũde rex? age delinimentũm hoc equinum accipe, & domitori ipsum, sacrificans taurũ splẽdidum, patri ostende.*

ὃς τᾶς ὀφιώδεος. Pergit historiam Bellerophontis qui Glauci fuit auus, narrare: vt Pegasum domuerit beneficio Palladis. Fuit hic equus ille alatus ex Medusę, quæ eadem Gorgon, sanguine natus. Cùm enim dormienti Medusæ Perseus caput amputasset, ex sanguine equus ille alatus prosiluit. Vnde Ouidius

Creditur hic cæsa grauida ceruice Medusæ
Sanguine respersis prosiluisse comis.

Porrò Γοργὼν vocatur ὀφιώδης, quia eius caput anguibus horrebat, vt & sororum eius, quæ fuerunt Euryale, & Stheno Phorcynis filiæ.

ἀμφὶ κρουνοῖς. Nimirum Πειρήνης fontis Corinthiaci. Hoc est circa Corinthum, vbi Pegasum arte humana indomitum, accepto à Minerua fræno domuit, vnde superiùs Corinthios fræni diximus inuentores. Πάγασον Dor. pro comm. Πήγασον, & ζεῦξαι simplex pro composito ὑποζεῦξαι.

πρίν γέ οἱ. Quod humanæ vires nõ possunt, illud diuinũ præstat auxiliũ. Itaque cũ multũ diúq; Pegaso domãdo laborasset Bellerophõ, Pallas illi dat frenũ, cuius inuentrix illa cùm fuerit, Chalinitidem, hoc est *frænatricem* cognomento dixerunt.

ἐξ ὀνείρου. Modus quo Pallas Bellerophontem conuenit, nempe per insomniũ. ὄνειρος idem quod ὄναρ, manifestè distinguitur ab ὕπαρ, vt Homer. Odyss. τ.

Οὐκ ὄναρ, ἀλλ' ὕπαρ ἐσθλὸν, ὅ τοι τετελεσμένον ἔσται.

Putant ὄναρ & ὄνειρον dici quasi ὃν αἴρειν, quòd vt plurimum falsas imaginationes objiciat. ὕπαρ quasi ὕπαρ, παρὰ τὸ τὸν ὕπνον αἴρειν, quòd quasi vigilanti obiecta visio, sit vera.

φάνασι. Negl.augm.& Dor.pro ἐφάνησε. Oratio Palladis ad Bellerophontem, quem vocat Aeoliden, quia genus ab Aeolo fertur ducere: regem quoque, quia stirpe regia erat oriundus. φίλτρον ἵππιον allegoricè frænum appellat. Nam vt φίλτρον, quæ est amatoria potio, animos ad amori obediendum pellicit: sic frænum etiam equos homini parere docet.

καὶ δαμαίῳ. Hoc est καὶ τοῦτο φίλτρον δαμαστικῷ Ποσειδῶνι τῷ πατρὶ δεῖξον. Porrò δαμαῖος poët.& Pindaricum est vocabulum, pro δαμάζων vel δαμαστικός. Epitheton Neptuni qui fuit equi primus inuentor, vt docet Virg. 1. Georg.

Túque, ô cui prima frementem
Fudit equum magno tellus percußa tridenti.
Neptune.

Δαμαῖος, inquit Schol. λέγεται Ποσειδῶν ἐν Κορίνθῳ ἀπὸ τοῦ τῶν ἵππων δαμάσεως.

πατρί. Patrem Bellerophontis dicit Neptunum, quia hic verus erat pater illius, Sisyphus autem ex opinione & sermone vulgi: vt Amphitryo pater erat putatitius Herculis, cùm reuera pater Herculis esset Iupiter.

ταῦρον ἀργόν. Quia Homerus dicit tauros παμμέλανας offerri Neptuno: ideo Schol. nequid dissidij inter illum nostrúmque poëtam oriatur, ἀργὸν non *album*, sed ἐκλάμποντα τῷ μεγέθει, & ἐπιφανῆ ἐν τῇ ἀγέλῃ interpretatur. Sed cùm ἀργὸς aliud significet quàm λευκός, & exponatur aliquando, *piger*, *iners*, *otiosus*: hocque epitheton tauro conueniat, qui sit obesus, & ad victimam aptus: ideo ταῦρον ἀργὸν *lentum*, *pigrum* bouem offerre iubetur Bellerophon, videlicet otiosum, nec aratro adhibitum, vel amplius adhibendum.

παράφρασις.

Hæc illi per noctem dormienti dicere visa est, incorruptæ virginitatis, & nigro horrificóque scuto formidabilis Minerua. Tum ille rectus in pedes surrexit, arreptóque fræno, quod mirabili casu adiacebat, vatem Polyidum Cœrani filium sedulò quæsiuit, & lubens inuenit, cui rem totam vt acciderat declarauit: vtque eius consilio, noctu in Deæ templo dormiuerat: vtque illa Iouis fulmine tanquam hasta vtentis filia dederat, pretiosum auróque insigne frænum,

στροφὴ δ. κῶλ. ια.

κυανάιγις ἐν ὄρφνᾳ κνώσσοντί
οἱ
παρθένος τόσα εἰπεῖν
ἔδοξεν. ἀνὰ δ' ἔπαλτ' ὀρθῷ
ποδί.
παρκείμενον δὲ συλλαβὼν τέ-
ρας,
ἐπιχώριον μάντιν ἄσμενος εὗ-
ρεν.
δεῖξέν τε Κοιρανίδᾳ πᾶσαν τελευ-
τὰν
πράγματος. ὥς τ' ἀνὰ βω-
μῷ θεᾶς κοιτάξατο νύ-
κτ' ἀπ' κείνου χρήσιος, ὅ-
πως τέ οἱ αὐτὰ Ζηνὸς ἐγ-
χεικεραύνου παῖς ἔπορε

μετάφρασις.

Nigram habens ægidem in nocte, dormienti illi virgo non plura dicere visa est. Exiluit igitur recto pede: adiacénsque quum corripuisset prodigium, indigenam vatem lubens reperit, ostendítque Cœrani filio omnem rei euentum: vt in ara Deæ dormißet noctu, iuxta oraculum ab eo datum: & quomodo illi ipsa Iouis fulmine vt hasta vtentis filia dedißet.

κυαναιγίς. Conclusio orationis quam Pallas ad Bellerophontem habuit, quæ vocatur κυαναιγίς, hoc est αἰγίδα μέλαιναν καὶ φοβερὰν ἔχουσα: *nigram & terribilem ægidem tenens.* Etenim κυάνεος exponitur *niger*. & αἰγὶς est nomen scuti quod Ioui & Mineruæ tribuunt. Et est authore Seruio, in Aen. 8. propriè munimentum æreum pectoris, habens in medio Gorgonis caput: quod munimentum, si in pectore numinis fuerit, ægis vocatur: si in pectore hominis, sicut in antiquis Imperatorum statuis videmus, lorica dicitur. Vocatur autem αἰγὶς, ἀπὸ τῆς αἰγός. Nam Iupiter Creticæ illius capræ à qua nutritus fingitur, pelle pro scuto est vsus aduersus Titanas. Vel Vulcanus illi quoddam scutum fabricauit, in quo sculpta erat illa capra. Mineruæ ægis horrenda erat mirabili rerum terribilium pictura, vt Medusæ capite, terrore, pauore, clamore: cuius descriptionem pete ex Iliad. ε. Ideo Virgilius dixit,

Aegidaq; horrificam turbatæ Palladis arma.

ἐν ὄρφνᾳ hoc est, ἐν νυκτὶ vt prima Oda. οἷος ἐν ὄρφνᾳ. Pallas vocatur παρθένος ob virginitatem perpetuò seruatam.

ἀνὰ δ' ἔπαλτ'. Hoc est ἀνεπήδησε δ' ἐν ὀρθῷ ποδὶ γενόμενος. Sequitur itaque narratio eorum quæ sequuta sunt somnium: turbatus surrexit in pedes rectus Bellerophontes ob rei per somnum visæ insolentiam. ἔπαλτο Ion. mutato φ in π. pro ἔφηλτο, ab ἐφάλλομαι. quod Iones dicunt ἐπάλλομαι.

παρκείμενον. Syncope pro παρακείμενον. τέρας intellige χαλινόν: quoniam, inquit Schol. ὕπαρ τοῦτο, ὕπαρ αὐτῷ.

Κοιρανίδᾳ. Dor. pro Κοιρανίδῃ. patronymico nomine Polyidum vatem Cœrani filium intelligit, cui somnium enarrat. πελευταί. Dor. pro πελευτῶ. quam vocem ἀπέβαιον hic exponit Triclinius.

ὥς τ' ἀνᾶ. Hoc est ὅπως τε ἐν τῷ τῆς Ἀθηνᾶς ναῷ ὕπνωσε κατὰ τὴν νύκτα: μετὰ τὴν μαντείαν αὐτοῦ. Etenim cùm nesciret quo pacto Pegasum retinere posset, non dubium est quin consulti vatis consilio ibi cubuerit: Vnde ἀπ' ἐκείνου χρηστηρίου addit.

κοιτάξατο. Dor. & negl. aug. pro ἐκοιτάξατο poëtis vsitato vocabulo ab inusitato κοιτάζω. cuius futurum comm. κοιτάσω & Dor. κοιτάξω: vnde Aor. 1. act. ἐκοίταξα, & medius ἐκοιταξάμην. à nomine κοίτη. & hoc à κεῖσθαι.

ἐγχεικέραυνος, hoc est κεραυνῷ καθάπερ ἔγχει χρώμενος. *fulmine vt pore gladio vel hasta vtens.*

παράφρασις.	ἀντισρ. κώλ. ια.	μετάφρασις.
quo equi ferocem animum perdomaret. Tum vates iussit vt sublata omni mora ea præstaret quorum in somnis à Minerua monitus fuerat: ac	δαμασίφρονα χρυσόν. ἐνυπνίῳ δ' ὡς τάχιστα πιθέσθαι κελήσατό μιν. ὅταν δ' εὐρυ-	*domans feroces animos aurum. Somnio itaque quàm celerrimè parere iussit ipsum: & quum*

primùm Neptuno qui latissimum & potentissimum maris terram ambientis imperium tenet, firmum pedibus bouem mactaret: deinde equestri Mineruæ aram & templum ilico strueret. Quibus peractis rem antè impossibilem aditus ope diuina Bellerophon exegit. Ac sanè quod quis iuraret & desperaret fieri posse, id diuinæ potentiæ auxilio facillimè perficitur. Quare fortis Bellerophon alacri animo alarum equum prehendit & mandibulis inditum ori frænum circumposuit, hócque instrumento, tanquam mitigatorio pharmaco ferociam illius compescuit.

σθενεῖ
καρταίποδ' ἀνέρυ γαιαόχῳ,
δείμαι ἱππίᾳ βωμὸν εὐθὺς Ἀ-
θάνᾳ.
πληροῖ δὲ Θεῶν δύναμις καὶ
τὰν παρ' ὅρκον
καὶ παρὰ ἐλπίδα κού-
φαν κτίσιν. ἤτοι καὶ ὁ καρ-
τερὸς ὁρμαίνων ἔλαβε
Βελλεροφόντας, φάρμα-
κον
πραῢ τείνων ἀμφὶ γένυν,

præpotenti taurum mactasset terram continenti, vt strueret equestri aram statim Mineruæ. Efficit autem Deorum potentia vt sit opus facile, quod alioqui est *præter id quod quis iuraret, & speret* posse fieri. *Certè & fortis alacri animo accepit Bellerophontes, pharmacum mite extendens circa mandibulas,*

δαμασίφρονα χρυσόν. Periphrasis τοῦ χαλινοῦ cum metonymia materiæ pro forma. Nam *aurum* pro *aureo fræno* dicit. Et sic appellat, vel quòd esset τίμιον *pretiosum*: vel quòd esset ἐπίχρυσον *deauratum*: addit epitheton δαμασίφρων quasi δαμάζων τὸ ἄγριον τοῦ ἵππου φρόνημα: *domans ferinam equi indolem*: vel quasi δαμάζων τὰς τῶν ἵππων φρένας, καὶ τοῖς ἀναβάταις εὐπειθεῖς ποιῶν: *domans equorum animos feroces, & sessoribus morigeros reddens*. Fit à verbo δαμάω vel δαμάζω. & φρήν. Dixerat antè χρυσάμπυκα χαλινόν.

ἐνύπνιῳ δ'. Consilium & responsum Polyidi, quo suadet Belletophonti vt citra moram ea præstet, quæ Minerua per somnium monuit.

κελήσατο. 3. pers. singul. Aor. 1. med. neglecto augm. pro ἐκελήσατο: à præsenti κελέομαι: quod à poëtico barytono κέλομαι deducitur. Communiter vsurpatur κελεύω *iubeo*. Occurrit hæc vox, etiam Isthm. Od. 6.

ὄταν δ'. Iubet vt primùm Neptuno bouem immolet: deinde aram Mineruæ faciat. Neptunum per antonomasiam εὐρυσθενῆ appellat, quòd eius imperium sit amplissimum, & valentissimum: & γαιάοχον, quòd mare terram contineat. Iam autem quid sit γαιάοχος antè diximus: à quo γεάοχος nihil significatione, sed mutatione syllabæ γαι in γε differt.

καρταίποδα. Hoc est ταῦρον. Sic enim Delphi taurum vocant, ait Scholiastes. Fit hoc nomen à κάρτος *robur*, & πούς *pes*. Nam pedum robote magno valent tauri. Dici potest & κραταίπους. quod epitheton mulis tribuitur apud Homerum, hoc in versu

Ἡμίονοι δ' ἄξουσι κραταίποδες ἐς τόδε δῶμα.

Potest κραταίπους vel καρταίπους per syncopen formari à κραταιόπους vel καρταιόπους, hoc est ἰσχυρὸς, στεῤῥὸς, καρτερὸς τοὺς πόδας. Nisi quodammodo fides habenda esset Scholiastæ, qui dicit Delphis patrio nomine tautum κραταίποδα vocari, hanc vocem pro epitheto sumere liceret, vt & γεάοχον hîc pro Neptuno ponit.

αὐερύη. Hoc est *σφαγῇ*, *θύη*. Est autem *αὐερύειν*, *τὸ ἀνακλᾶν τὸν βάχηλον*, *καὶ λαιμοτομεῖν*, vt voluerunt quidam ex veteribus, quòd in iugulatione pecudum & victimarum, solerent earum iugula retrorsum flectere, & sursum versus cõuertere: hincque *αὐερρύειν* pro *θύειν* dictum volunt: & *αὐέρρυσις* pro *θυσία*. Citat Scholiastes ex Homero locum vbi eâdem significatione qua hic sumitur *αὐερύω*. & hæc sunt verba *αὐέρυσαν μὲν πρῶτα*. hoc est, vt exponitur *εἰς τοὐπίσω ἔκλασαν*. Aliàs *αὐερύω* est *τὸ ἀνέλκω*.

θεῶν. Ion. & Dor. pro *θεῖναι*, hoc est *ἱδρύσασθαι*. Minerua *ἱππία* hoc est *ἱππικὴ*, *equestris* appellatur, quia currum inuenisse fertur. *Αθαία* Dor. pro comm. *Αθηνῆ*.

τελέσει δ'. Hoc est *ἡ δὲ θεῶν δύναμις κούφως καὶ ῥαδίως ἀνύει τὴν πρᾶξιν ἀνέλπιστον καὶ ἀδύνατον δοκοῦσαν*. Gnome elegans de summa & incredibili potentia Dei, qui si homini opituletur, ipsi res difficiles reddit faciles. Rationem autem Bellerophontis habet poëta, cui cùm videretur impossibile equum illum alatum domare, accepto à Minerua fræno, eum sibi reddidit obtemperantem.

τὰν παρ' ὅρκον, hoc est *περὶ ἧς ἄν τις καὶ δι' ὅρκου ἀπαγορεύσειεν ὡς οὐχ οἷας τε γενέσθαι*: *quam quis iuraret fieri non posse*. *καὶ τὰν παρ' ἐλπίδα*, hoc est *ἣν οὐκ ἄν τις ἐλπίσειε ποτε*. *quam nemo speraret vnquam*. Porrò *κούφαν κτίσιν* hoc est *κενὴν πρᾶξιν inane opus* ratione hominum dicitur, quibus impossibile videtur, quod moliuntur: vel *ῥᾳδίαν* dixit *κούφαν*, ratione Dei qui facilè efficit, quod antea fieri non posse videbatur.

ἤτοι καὶ ὁ. Hoc est, *καὶ δὴ ὁ ἰσχυρὸς Βελλεροφόντης προθυμούμενος ἔλαβε πτερόεντα ἵππον*, *τὸν χαλινὸν πραϋντικὸν φάρμακον περὶ τῇ γένυϊ ἐπενεγκών*. Hoc autem rebus diuinis procul dubio peractis suscepit: vno verbo *ἐχαλίνωσε*.

φάρμακον πραῢ. Ab effectu pro *πραϋντικὸν mites efficiens*: in *πραῢ* est metonymia: in *φάρμακον* est metaphora sumpta à rebus medicis. Priùs idem *φίλτρον ἵππιον* appellauit.

παράφρασις.

Quo conscenso æneis armis indutus sese exercuit, vt experiretur num ex eo armatus facilè pugnaret. Postea cum eo vicit muliebrem & sagittis valentem exercitum Amazonum quæ frigidam Scythiam, desertúmque & vacuum volucribus cœlum incolunt, Chimæram quoque flammas spirans monstrum, Solymósque

ἐπῳδ. κῶλ. ια.

ἵππον πτερόεντ'. ἀναβὰς
δ' εὐθὺς ἐνόπλια χαλκωθεὶς
ἔπαιξε.
σὺν δ' ἐκείνῳ καί ποτ' Ἀμαζονίδων
αἰθέρος ψυχρᾶς ἀπὸ κόλπων ἐρήμων, τοξόταν βάλλων γυναικεῖον στρατὸν,
καὶ Χίμαιραν πῦρ πνέοισαν,

μετάφρασις.

equum alatum. Simul atque autem conscendisset, aratus lusit saltationem enoplion. Cum illo autem aliquando Amazonidum etiam, aëris frigidi, & à finibus deserti, sagittarium petens muliebrem exercitum, & Chi-

inter Lyciam Pamphiliámque habitantes interemit. Sed eius fatum silentio pręteribo. Equum autem ipsum excusso domino in cœlum translatum ferunt, & in antiqua Iouis præsepia receptum.

καὶ Σολύμους ἔπεφνε.
διασωπάσομαι ἀυτῶ μόρον.
τὸν δ' ἐν Οὐλύμπῳ φάτναι
Ζηνὸς ἀρχεῖαι δέκονται.

*maram ignem spirantem, & Solymos interfecit. Reticebo eius mortem. Sed ipsum e*quum *in Olympo præsepia Iouis antiqua excipiunt.*

ἵππον πτερόεντα. Periphrasis Pegasi. Cæterùm sequentia continent historiam rerum à Bellerophonte gestarum ex quo frænum accepit. Eadem etiam Homerus refert Iliad. 6. in Glauci oratione ad Diomedem: quem locum consule.

ἐνόπλια. Hoc est ἐνόπλιον ὄρχησιν χαλκέοις ὅπλοις ὡπλισμένος ἔπαιξε. Igitur frænatum equum conscendit : in conscenso armatus ludit : scilicet vt sese exerceat, & aliqua belli præludia præmittat. Alludit autem ad πυῤῥίχην, quæ est ἐνόπλιος ὄρχησις.

χαλκωθείς. Pindaricum vocabulum est χαλκοῦσθαι, id est, χαλκέοις ὅπλοις ὁπλίζεσθαι : vt hîc χαλκωθεὶς sit exponendum *æneis armis armatus.* Ideo & in Græcis Schol. exponitur χαλκοῦν πεποιημένος θώρακα, ἢ ὅπλα ἐνδὺς χαλκᾶ.

ἔπαιξε. Hoc est παιδιᾶς τρόπον ἑαυτὸν ἐγύμνασε: *lusus in modum sese exercuit.* παίων ὄρχησιν ἐνόπλιον. Quę & πυῤῥίχη πολεμικὴ dici potest: quam ἐνόπλιοι παῖδες ὠρχοῦντο *armati pueri saltare solebant in Creta.* Sic itaque ludendo, séque exercendo Bellerophon ad res grauiores sese comparabat.

σὺν δ' ἐκείνῳ. Quæ effecerit ope huius equi. Primùm Amazonidas vicit. περιφραστικῶς vocat τοξόταν γυναικεῖον στρατὸν sexus, & generis armorum mentionem faciens. Locum quem incolunt describit frigidissimum & desertum q.d. σὺν αὐτῷ δὲ Πηγάσῳ τὸν στρατὸν γυναικεῖον τόξων εὖ εἰδότα τῶν Ἀμαζόνων βολαῖς ἐπιτεθέμενος, τῶν ἐκ τοῦ ψυχροῦ αἰθέρος καὶ ἐρήμου ἐνίκησε.

αἰθέρος ψυχρᾶς. Sic construenda hæc verba ἀπὸ κόλπων αἰθέρος ψυχρᾶς καὶ ἐρήμου. Sinus ætheris metaphoricè dixit τὰ κοιλώματα, Frigidum aërem, ob cœli inclementiam sub quo viuunt Amazones. Nam frigidissimos tractus ad boream, & solitudines Scythicas, montésque Hyperboreos flexuosos incoluerũt. Desertum verò ἐφ' ᾧ οὐ διατρίβει τινὰ διὰ τὴν ψυχρότητα, inquit Triclinius. Vide prima primæ Olymp. Od. stropha ἐρήμας δι' αἰθέρος.

καὶ Χίμαιραν. Secundum facinus, Chimeræ extinctio. πῦρ πνέοισαν. Dor. pro πνέουσαν. Huius fabulam satis notam non adscribo.

καὶ Σολύμους. Tertium facinus. Solymorum profligatio. Sunt hi populi inter Lyciam, & Pamphyliam. Alijs Pisidæ dicti postea feruntur. vide Strab. l. 12. & 14.

διασωπάσομαι. Dor. pro διασωπήσομαι. αὐτῶ Dor. genit. pro αὐτοῦ. Reticet mortem Bellerophontis, quem excussisse fertur Pegasus, cóque casu claudum reddidisse: ipse verò in cœlum auolasse, & in stellas quæ φάτναι dicuntur, muratus

mutatus fuisse. Verùm Aratus separat Pegasum equum à præsepi. Nam in cancro præsepe est, vbi sunt asini, dicit Aratus.

Καὶ τοὶ μὲν καλέονται ὄνοι, μέσση δέ τε φάτνη.

vbi Schol. eius ait in cancro nubeculam esse galaxiæ similem, quæ vocatur φάτνη. Stellas autem, qui cancri videntur oculi, ὄνυς appellari. In genere autem exceptum Iouis præsepi fabulatur Pegasum: quia inter stellas reponitur. τῷ δὲ subaudi ἵππον. ἐν Ολύμπῳ hoc est ἐν οὐρανῷ.

ἀρχεῖαι Pindaricè scribitur pro ἀρχαῖαι.

παράφρασις.

Verumenimvero iam mihi redeundum est ad propositum laudis argumentum, nec longiori digressione ad res alias quæ sese offerunt vrenti, ab instituto encomio diutius deflectendum. Etenim excelsarum & præstabilium Musarum impulsui morem gerens, auxiliator aduersus rerum præclarè gestarum obliuionem, veni Oligæthidis familiæ Xenophontis, celebraturus illorum victorias quas in Nemeis & Isthmijs obtinuerunt. Paucis autem illas simul omnes comprehensas declarabo: & veraci iureiurando planè affirmabo illos in Isthmijs triginta, totidémque in Nemeis esse adeptos: ac proinde suaui præconis voce, victores in vtroque certamine sexagesie promulgatos.

στροφὴ ε. κῶλ. ια.

ἐμὲ δ' εὐθὺν ἀκόντων ἱέντα ῥόμ-
βον, παρὰ σκοπὸν οὐ χρὴ
τὰ πολλὰ βέλεα καρτύνειν χερσίν.
Μοίσαις γὰρ ἀγλαοθρόνοις ἑκὼν,
Ολιγαιθίδαισίν τ' ἔβαν ἐπίκουρος,
Ισθμοῖ, τά τ' ἐν Νεμέᾳ. παύρῳ δ' ἔπει θή-
σω φανερ' ἀθρό'. ἀλαθής τέ μοι ἔξορκος ἐπέσσεται. ἑξηκοντάκι δὴ
ἀμφοτέρωθεν γ' ἁδύγλωσσος βοᾷ κάρυκος ἐσλοῦ.

μετάφρασις.

Verùm me rectum telorũ mittentem turbinẽ, præter scopum non oportet multa tela firmare manibus. Musis enim splendidas sedes habentibus cedens, Oligæthidis veni auxiliator, ob eorum facta *apud Isthmum, & apud Nemeam. Breui igitur carmine faciam manifesta simul omnia: verumq́; mihi iusiurandũ aderit. Sexagesies enim vtrinq; dulcilinguis vox præconis boni*, victores eos pronuntiauit.

ἐμὲ δ' εὐθύν. Epanodus à longiori digressione, à qua se reuocat ad institutum. Tropica est loquendi formula, & allegoria ipsi familiaris: vt in præcedentibus πολλά μοι ὑπ' ἀγκῶνος ὠκέα βέλη &c. Hìc simpliciter sic loquaris cum Triclinio, ἐμὲ δὲ χρὴ προσήκουσαν ποιούμενον τὴν ὁρμὴν τῶν λόγων, ἐκ τῶν ἔξω τῶν προσηκόντων ἀποδιϊστάς, ποιεῖσθαι τοὺς πλείστους λόγους. vel cum Schol. οὐ χρὴ περιττολογεῖν περὶ ἄλλων, καὶ ἐκβαπλῶσαι τῶ προκειμένω ἐπαίνε. Obiter περιττολογίαν taxat, qualis est in digressionibus prolixioribus, quæ plus extra, quàm ad rem dicunt.

ῥόμβον. id est ῥίψιν & ὁρμὴν *iaculationem & impetum, vel* δίνησιν καὶ βολὴν *agitationem & vibrationem*. ἀκόντων hoc est τῶν λόγων. Itaque ῥόμβον ἀκόντων interpretare τὴν τῶν ἐγκωμιαστικῶν λόγων ὁρμήν. Vox ῥόμβος Isthm. Od. 4. significat ὁρμήν. quum ait ῥόμβον ἴσχει *impetum cohibet*.

τὰ πολλὰ βέλεα. hoc est τοὺς πολλοὺς λόγους τοὺς ἀλλοτρίους. Et notanda hypallage in his ἴστα καρτυνέμεν, pro εἶναι καρτύνοντα.

Μοίσαις γὰρ. Ratio cur se à digressione reuocet. ἀγλαόθρονος dicitur quasi ἐν ἀγλαῷ θρόνῳ καθήμενος. ex ἀγλαὸς & θρόνος: cui synonymum est ἀγλαόθωκος Nem. Od. 10. ἔκων metri causa pro ἑκών. & Ὀλιγαιθίδαισιν Datiuus poët. pro Ὀλιγαιθίδαις, Oligæthidæ autem tribus seu familia est Corinthi, ab Oligætho quodam, è qua Xenophon hic progenitus est, cuius familiæ in honorem Xenophontis enumerat victorias, in sacris certaminibus partas.

ἔβαν. Dor. pro ἔβην. ἐπίκουρος hoc est βοηθὸς. βοήθεια γὰρ, inquit Triclinius, τῶν ἀγαθῶν ἔργων τὰ ἔπη, ὡς ἐῶντα τῆς λοιπῆς λήθης αὐτῶν καταχαυχήσασθαι. *Carmina enim rebus præclarè gestis sunt auxilio, vt quæ non sinant obliuionem aduersus eas in posterum gloriari.*

Ἰσθμοῖ. h.e. διὰ τὰ αὐτοῦ ἔργα καὶ ἐν Ἰσθμῷ, καὶ ἐν Νεμέᾳ. Deinde παύρῳ δ' h.e. ἐν βραχεῖ λόγῳ δηλώσω ὁμοῦ πάντα ποιήσω. Promittit breuitatem in comprehendendis multis. Deinde veritatem, quam suo more iuramento firmat, quum ait, ἀλαθὴς δέ μοι ἔξορκος ἐπέσσεται. hoc est καὶ ὅρκος ἔσται μοι ἐπὶ τούτοις ἀληθής. Porrò ἔξορκος Pindaricum est vocabulum pro simplici ὅρκος. Etsi Græcus Schol. interpretetur, ἐξαίρετος ὅρκος *eximium iuramentum:* non vulgare, sed sanctum. Vel ἀντίορκος. q. d. ἐναντίος ὅρκος τοῖς ἄλλων ὅρκοις, *iuramentum contrarium iuramentis aliorum.*

ἑξηκοντάκι. Metri causa fit apocope literæ σ. in fine. Ergo Oligæthidæ tribus Xenophontis sexaginta victorias obtinuit ἀμφοτέρωθεν, nimirum in Isthmijs & Nemeis, vtrinque triginta. Nec quemadmodum Triclinius, Oligæthidas intelligere velim Corinthios per synecdochen: sed solummodo familiam Oligæthi, ex qua fuit oriundus Xenophon: vt huic stirpi natiua videatur hæc virtus rectè certandi, & maior sit illius laus quem hoc encomio celebrat.

ἁδύγλωσσος βοὰ Dor. pro ἡδύγλωσσος, hoc est ἡδύφωνος βοή. Figuratè & poët. tribuitur voci, quod propriè conuenit personæ, quæ vocem lingua format dulcem & iucundam. Præterea βοὰν ἡδύγλωσσον dicit, non propter eius modulationem concinnam, sed quia iucundum est victoribus laudis præconium.

κάρυκος ἐσλοῦ. Dor. pro κήρυκος ἐσθλοῦ. Deficit autem hîc ἀνεκήρυξεν αὐτοὺς. q. d. τοὺς γὰρ Ὀλιγαιθίδας ἡδύφωνος βοὴ κήρυκος ἀγαθοῦ ἀνεκήρυξεν ἑξηκοντάκις νικήσαντας καὶ τὰ Ἴσθμια καὶ τὰ Νέμεα.

παράφρασις.	*ἀντιστρ. κῶλ. ια.*	*μετάφρασις.*
Iam verò antè diximus Olympicas eorũ victorias quũ Xenophontis domum à principio ter Olympiorum victricem vocauimus. Futuras au-	τὰ δ' Ὀλυμπίᾳ αὐτῶν ἔοικεν ἤ- δη πάροιθε λελέχθαι· τά τ' ἐσσόμενα, τότ' ἂν φαίην	*Eorum autem apud Olympiam* facta *videntur iam antè dicta fuisse. Futura autem tum*

σαφές.
νῦν δ' ἔλπομαι μέν, ἐν Θεῷ
γε μάν
τέλος. εἰ δὲ δαίμων γενέθλιος
ἕρποι,
Διὶ τοῦτ', Ἐνυαλίῳ τ' ἐκδώ-
σομεν πράσ-
σειν· τὰ δ' ἐπ' ὀφρύϊ Παρ-
νασίᾳ, ἀμφ' Ἄργεΐ τε, ὅσ-
σα καὶ ἐν Θήβαις, ὅσα τε
Ἀρκάσ' ἀνάσσων, μαρτυ-
ρή-
σει Λυκαίου βωμὸς ἄναξ.

quum fuerint, *dicam aperte. Nunc autẽ spero quidem: sed in Deo* est *euentus. Verùm si Deus custos eius iã à natiuitate progrediatur, Ioui hoc, Martiq́, trademus faciendũ.* Facta autem eius *in iugo Parnassio, & apud Argos, & apud Thebas, quàm multa* sunt, *& quàm multa apud Arcades* fecit *dominium* coronę *obtinens, testabitur Lycæi Iouis ara regina.*

tem in posterum, carminetum declarabo, quum ipsis obtigerint: spero enim fore vt Olympia denuo vincant: sed huius rei penes Deum est euentus. Quòd si ad hoc certamen à suo genio posthac impellatur: huius operis curam, Ioui cui est sacrũ: & Marti indigenæ Deo, quippe Oenomai fuit pater, committemus. Porrò quàm multas Delphis ad Parnassum Pythiorum victorias reportauit: quàm multas Iunoniorum & Hecatombæorum Argis, & Iolaorum, Heracleorúmque Thebis: quàm multas etiam Lycæorum in Arcadia, quod testabitur Lycæi Iouis ara regina in qua sacra fecit idcirco.

τὰ δ' Ὀλυμπίᾳ. Iam enumeratas tradit victorias Olympicas. Etenim Xenophontis dixit τρὶς Ὀλυμπιονίκαν οἶκον, in ipso limine odes. Rectè hanc phrasim sic prosa cum Scholiaste declares, τὰ δ' ἐν τῇ Ὀλυμπίᾳ, αὐτοῦ νικητήρια, ἤδη ὡς ἔοικε προείρηται ἐν τοῖς ἔμπροσθεν λόγοις.

τά τ' ἐσσόμενα id est τὰ μέλλοντα. Hoc autem vult ἐὰν δὲ νικήσῃ πάλιν Ὀλύμπια, σαφῶς αὐτὰ ἐπαινέσω. Geminatur σ. in ἐσσόμενα. & σαφὲς neutrum adiectiuum pro aduerbio σαφῶς.

νῦν δ' ἔλπομαι. Ratio cur nouum carmen nouæ victoriæ promittat: Quia videlicet sperat fore vt Xenophon Olympijs iterum potiatur. Sed tamen illius spei euentum penes Deum esse confitetur.

γενέθλιος δαίμων. Hic ille est ὁ διοικῶν τὸν βίον ἀπὸ γενέσεως: siue τὸ συγκληρωθὲν δαιμόνιον, *Genium* Latini dicunt: qui Platonis, Socratis & Menandri sententia, simul cum homine nascitur atque occidit: qui cuique nascenti agnascitur, hominíque ad extremum vsquę spiritum apparet ac præstò est.

ἕρποι. Expone προέλθοι, προκόπτοι, ὁπόδοιη. Illúdque ἐκδώσομεν πράσσειν expone ἐπιτρέψομεν, Ioui nimirum, vt cui sacrum est certamen Olympicum, & Marti, vt qui Deus est indigena. Nam ex Harpine Asopi Thebani fluminis filia, Oenomaum Eleorum regem genuit.

τὰ δ' ἐπ'. Congeries victoriarum 1. in Parnasso, *hoc est* in Pythijs 2. Argis *hoc est* in Iunonijs, & Hecatombæis. 3. Thebis, *hoc est*, in Herculeis, & Iolaijs 4. in Arcadia, *hoc est*, in Lycæis. ὀφρὺς Παρνασία dicitur metaphoricè, pro ἐξοχὴ Παρνάσσου: mons autem Delphis adiacens Pythia denotat. De his vide Od. 7. & 9.

Ἀρκάσ' ἀνάσσων. hoc est, καὶ ἐν τῇ Ἀρκαδίᾳ νικῶν ὅπως γέγονε τοῦ στεφάνου δεσπότης. Post Λυκαίου subaudi Διός. Nã Lycæus Iupiter apud Arcadas colebatur. Huius ara regina dicitur quasi præstantissima.

παράφρασις.

Præterea virtutis & strenuitatis eius testis erit Pellene, vbi Theoxenia, Sicyon vbi Pythia, Megara vbi Dioclea, Aegina vbi Aeacea, Eleusis vbi Demetria, Marathon vbi Herculea celebrantur. Testes quoque erunt Syracusæ, ciuitas ad excelsum montem Aetnam sita, & opulentissima: vbi Isthmia & Nemea ad sacrorum illorum quinquennalium exemplar aguntur. Testis etiam Eubœa, in qua ad Geræstum Geræstia Neptuno pro sedata tempestate peraguntur. Quòd si Græciam percuttas, comperies eum res opinione maiores & plures gessisse. Enimuero concede mihi Iupiter, vt peracto hymno leuiter euadã, ne cui sim molestus: méque reuerendũ & honore dignum præsta: eámque fœlicitatem impertire, cum qua iucundè viuam.

ἐπῳδ. κῶλ. ια.

Πελλάνα τε, καὶ Σικυὼν,
καὶ Μέγαρ', Αἰακιδᾶν τ' εὐερκὲς ἄλσος,
ἅ, τ' Ἐλευσὶς, καὶ λιπαρὰ Μαραθὼν,
ταί θ' ὑπ' Αἴτνας ὑψιλόφου
καλλίπλουτοι πόλιες, ἅ, τ' Εὔβοια· καὶ πᾶσαν κατ'
Ἑλλάδ' εὑρήσεις ἐρευνῶν
μάσσον' ἢ ὡς ἰδέμεν.
ἀλλὰ κούφοισιν ἐκνεῦσαι ποσί
Ζεῦ τέλει', αἰδῶ δίδοις,
καὶ τύχαν τερπνῶν γλυκεῖαν.

μετάφρασις.

Pellana quoque testis e-rit factorum eius, *& Sicyon, & Megara, Aeacidarumq́ bene septus lucus, Eleusisq́ & opulenta Marathon, & quæ sunt sub Aetna altiuertice diuitijs florẽtes vrbes, & Eubœa. Deniq; vniuersã per Græciã inuenies scrutans maiora quàm mẽte possis complecti. Sed me leuibus exire pedibus Iupiter effice, reuerentiam dans, & prosperitatem rerum delectabilium dulcem.*

Πελλαία Dor. pro comm. Πελλήνη. est repetendum μαρτυρήσει. Pellene vrbs Achaiæ, vbi Theoxenia & Hermæa agebantur. Σικυὼν vrbs Bœotiæ, vbi Pythia. Megara vrbs inter Peloponnesum, Atticam & Bœotiam, authore Stephano, vbi Dioclea, à Diocle Megarensium principe dicta. Αἰακιδᾶν ἄλσος, periphrasis Aeginæ, vbi Aeacea & Delphinia. Eleusis vbi Eleusinia, seu Demetria: Marathon Atticæ vrbs, vbi Herculea celebrabantur. Vide Od. 9. de his.

ταί. poët. pro αἱ. ὑπ' Αἴτνας. Syracusas intelligit, vbi Nemea, vel, vt alij volunt, Isthmia celebrabantur, non eâdem periodo, qua illa quæ in Nemea & Isthmo: sed ad eorum similitudinem, & exemplar desumpta. Αἴτνας Dor. pro comm. Αἴτνης. Additur epitheton ὑψίλοφος hoc est λόφον ὑψηλὸν ἔχουσα, q. d. *qui verticem, apicem, cristam, acumen in summo habet.* Dicit καλλίπλουτοι πόλιες in plurali, quia in plurali Syracusæ vocantur: cuius ciuitatis nota satis opulentia. καλλίπλουτος hoc est καλὸν ἔχων πλοῦτον.

ἅ τε. Dor. pro comm. ἥ, τ'. Εὔβοια. Geræstia innuit. Cùm enim quondam ad Geræstum ingens oborta esset tempestas, vt ea sedaretur, Neptuno sacra promiserunt: ab eóque tempore Geræstia ipsi celebrarunt.

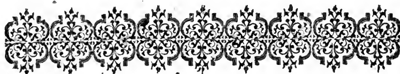
καὶ πᾶσαν. Syllepsis vniuersalis post longam rerum rectè gestarum enumerationem: sed hyperbolicè loquitur, quum opinione maiores & plures ab ipso partas victorias testatur. μάσσον' ἢ ὡς ἰδέμεν hoc est ἔργα μείζονα ἢ ὥς αὐτὰ νοῆσαι, μάσσων poët. pro μείζων. & ἰδέμεν. Ion. & poët. pro ἰδεῖν.

ἀλλ᾽ ὦ. Breuis epilogus continens εὐχὴν per apoſtrophen ad Iouem: qua petit vt iam concludat ne ſit moleſtus hymni prolixitate. q.d. ὦ Ζεῦ πάτερ με αἰδούμενα τὸ ὕμνον ἐλαφρῶς πρὸς ἐξελθεῖν αἰτία ᾄχθος φανῆναι.

αἰδῶ διδοῦ. Hoc eſt αἰδέσιμον καὶ τιμῆς ἄξιον ποίει. Sic honorem pro carmine repoſcit.

καὶ τύχαν. Dor. pro τύχην. i. εὐτυχίαν ἐξ ἧς ἐστι τέρπεσθαι, καὶ ὄλβον, ſic fœlicitatem optat, cum qua iucundos annos tranſigat.

ἐκνεῦσαι. Eſt infin. Aor. 1. ἐξένευσα verbi ἐκνέω *enato: natando euado: euado, effugio.* Quo verbo vtitur Iohannes Euang. c. 5. v. 13. ὁ γὰρ Ἰησοῦς ἐξένευσεν ὄχλου ὄντος ἐν τῷ τόπῳ. *Ieſus enim euaſerat ex turba quæ erat eo in loco,* alia exempla vide in Lexicis.

ΑΣΩΠΙΧΩ ΟΡΧΟΜΕΝΙΩ παιδὶ Κλεοδάμου, Σταδιεῖ.

ASOPICHO ORCHOMENIO filio Cleodami, curſori ſtadij.

ΕΙΔΟΣ ΙΔ.

ODE XIV.

ARGVMENTVM.

Laudatur Aſopichus Orchomenius Cleodami filius à victoria Olympica, & à patria. Interim quia Charites Orchomeni coluntur, ipſis hymnum hunc poëta commendat: eáſque ſuis à proprietatibus eleganter celebrat.

παράφρασις. | Εἶδος μονοστροφικὸν κῶλ. ιη. καὶ ιζ. | μετάφρασις.

O celebres Gratiæ Orchomeni Minyei fœcundi ſoli dominæ, quibus Cephiſus fluuius per medium Orchomenum labens, in ſortem obtigit: quæ apud

Καφισίων ὑδάτων λαχοῖσαι,
αἵ τε ναίετε καλλίπωλον ἕδραν,
ὦ λιπαρᾶς ἀοίδιμοι βασίλειαι

Cepheſias aquas ſortitæ, quæque incolitis equorum pulchritudine nobilem ſedem, ô pinguis celebres reginæ

gentem illam egregio equitatu valentem habitatis, & antiquorum Minyarum præſides & curatrices eſtis, quas fundo preces exaudite. Quicquid enim apud mortales iucundum exiſtit & ſuaue, veſtro fit beneficio: ſiue quis ſapientia, ſiue quis forma, ſiue quis fortitudine claret. Quicquid pariter apud immortales: adeò vt ipſi Dij choros ſibi ab hominibus inſtitutos, & quæ ſibi ex ſacrificijs celebrantur conuiuia, non ſine Gratijs diſpoſita tegant: quæ etiam rerum omnium quæ in cœlo geruntur ſunt diſpenſatrices: & ſuas ſedes iuxta Pythium Apollinem aureo arcu inſignē poſuerunt, ſicuti ad dextram eius in Delphico templo collocatæ pinguntur: ipſúmque Iouem patrem honore perenni proſequuntur.

χάριτες Ὀρχομενοῦ,
παλαιγόνων Μινυᾶν ἐπίσκοποι,
κλῦτ', ἐπεὶ εὔχομαι.
σὺν γὰρ ὑμῖν τὰ τερπνὰ καὶ τὰ γλυκέα
γίνεται πάντα βροτοῖς,
εἰ σοφὸς, εἰ καλὸς, εἴ τις ἀγλαὸς
ἀνήρ. οὔτε γὰρ Θεοὶ
σεμνᾶν Χαρίτων ἄτερ
κοιρανέοντι χοροὺς,
οὔτε δαῖτας. ἀλλὰ πάντων
ταμίαι ἔργων ἐν οὐρανῷ,
χρυσότοξον θέμεναι
παρὰ Πύθιον Ἀπόλλωνα θρόνους,
αἔναον σέβοντι πατρὸς
Ὀλυμπίοιο τιμάν.

Charites Orchomeni, antiquorum Minyarū præſides, audite quoniam precor. Nam per vos delectabilia & dulcia exiſtunt omnia mortalibus, ſi ſapiens, ſi pulcher, ſiquis ſplendidus ſit vir. Neque enim Dij venerabilibus abſque Charitibus regunt choros, neque conuiuia: ſed omnium diſpenſatrices operum in cœlo, quæ iuxta inſignem arcu aureo Pythium Apollinem collocarunt ſedes, ſempiternum colunt patris Olympij honorem.

Ἀσώπιχον. Aſopichus, forſan ab Aſopo Bœotiæ fluuio denominatus, nomen eſt victoris quem hoc hymno poeta celebrat. Is Orchomenius ab Orchomeno patria dicitur, quæ eſt Bœotiæ ciuitas. Nam etſi Homeri temporibus ſui iuris fuerit, & à reliqua Bœotia ſeiuncta: poſtea tamen à Phœnicibus adiuncta eſt Bœotiæ, quum ipſi ab Argiuis pulſi Orchomenum cum tota illa regione ſibi ſubmiſere. Nomen habet ab Orchomeno Minyæ filio: vnde Μινύειος Orchomenus appellatur, ad aliarum eiuſdem nominis vrbium differentiam. Nam in Arcadia eſt Orchomenus, quæ Polymelus dicitur: alia in Theſſalia: alia in Macedonia: alia in Caryſtia.

παιδὶ Κλεοδάμου. Pater Aſopichi Cleodamus: qui ſic Dorica dictione dicitur pro Κλεόδημος. & παῖς pro υἱὸς hic ſumitur.

σταδιεῖ. Genus victoriæ denotat: de quo in ſuperioribus verba fecimus. vicit Olympiade 76. *ἁπλοῦ δρόμον ἄνευ καμπῆς: ſimplicem ſtadij curſum ſine reflexione.*

εἶδος μονοστροφικόν. Sic appellatur Oda, q.d. *μόνην στροφὴν ἔχουσα*, quoniam vnicam habet ſtrophen in duas partes diuiſam, quarum altera continet octodecim, altera ſeptendecim cola.

Καφισίων ὑδάτων. Exordium ab inuocatione Gratiarum: quarum videtur meminiſſe, quia Orchomeni colebantur, quæ eſt Aſopichi patria. Porrò Deas il-

las commendat à loco, à viribus, officio, dignitate, & pietate in Iouem. Primùm igitur ait Gratias esse sortitas Cephisiam aquam: quia Cephisus est Orchomeni vbi colũtur, fluuius: cuius filius Eteocles primus ipsis sacra fecit: vnde Theocritus Gratias Eteocleas Idyll. 16 nuncupauit.

ὦ Ἐτεόκλειοι θύγατρες θεαὶ τ̃ Μινύειον
Ὀρχόμενον φιλέοισαι ἀπεχθόμενόν ποτε Θήβαις.

Porrò Καφίσιος Dor. pro comm. Κηφίσιος. Regulariter autem à nomine Κηφισὸς deducitur Κηφίσιος, sed Doricè η in α. & ι in η mutatur, & pro Κηφίσιος dicitur Καφήσιος, vt pro ἐπίβολος dicitur ἐπήβολος. λαχοῖσαι Dor. pro λαχοῦσαι.

αἴτε. Laus loci quem incolunt Charites, ab equorum pulchritudine: nam καλλίπωλος, poët. vox exponitur, *qui* vel *quæ pulchros equos habet*. Orchomenij autem, teste Scholiaste, olim fuerunt ἱππικοὶ *equitatu validi*. Et Erginus Orchomeni tyrannus Thebanos prælio superatos sibi fecit tributarios: donec ab Hercule qui Erginum trucidauit, liberati sunt Thebani.

λιπαρᾶς. Hoc est εὐγείου. Nam terra pinguis, est fœcunda, ac proinde opulenta, qualem Iliad. primo, hanc facit, enumeratis alijs locis opulentissimis addens,

Οὐδ' ὅσ' ἐς Ὀρχομενὸν ποτινίσεται, οὐδ' ὅσα Θήβας
Αἰγυπτίας.

ἀοίδιμοι. Celebres Gratiæ dicuntur, quasi ab omnibus decantatæ: & βασίλειαι, vel ob generis nobilitatem: vel ob regalem honorem quo apud Orchomenios afficiebantur. Iouis autem & Eurynomes filias fingit Hesiodus.

παλαιγόνων. Hoc est ἱεροῦ τ̃ παλαιῶν Μινυῶν, τοῦτ' ἐστι τ̃ Ὀρχομενίων. Nam veteres Minyæ dicuntur à Minya Thessalo, filio Neptuni, & Callirhoës Oceani filiæ. Hic autem Minyas fuit Orchomeni rex primus. Eustathius ait Pisidas etiam Minyas vocari, quos Homerus Solymos nominat. Μινυᾶν Dor. pro Μινυῶν. de voce παλαιγόνος superiore Oda dictum. ἐπίσκοποι *præsides, inspectrices, curatrices*, quasi quæ inuigilant: vt Homerus Hectorem Troianorum ἐπίσκοπον nominauit, quòd pro Troiæ salute vigilaret.

κλῦτε. Hoc est ἐπακούσατέ μου νῦν εὐχομένου. Est propositio, cuius rationem statim subiungit, quum ait σὺν γ̃. Hoc est μεθ' ὑμῶν γ̃ τὰ ἐπιτερπῆ, καὶ ἡδέα γίνεται τοῖς ἀνθρώποις πάντα, εἴτε σοφὸς εἴτ' καλὸς, εἴτε ἀγλαός τις ᾖ. Ratio petitur à Charitum potentia, quam in rebus tum humanis, tum diuinis habent. Cuius distributionis membrum primum ista complectuntur: tresque notant hominum virtutes, *Sapientiam, Formam, Fortitudinem.*

οὔτε γ̃. Alterum distributionis membrum de rebus diuinis, quæ Gratijs carere non possunt. Poëtico more Dijs tribuit res hilaritatis maximè plenas, quales sunt chori & conuiuia.

σεμνᾶν. Dor. pro comm. σεμνῶν. Venerabiles dicuntur quia castæ virgines, dolo & fraude carentes. Simili sensu *Gratiæ decentes* ab Horatio dicuntur Od. 4. l. 1. κοιρανέοντι. Dor. pro κοιρανέουσι. Verbum κοιρανέω est poëticum pro βασιλεύω, κυβερνάω. Regit hîc accusatiuũ: & alibi cum genitiuo iunctum reperias: item cum datiuo. Vide exempla in Lexicis.

ἀλλὰ πάντων. Nihil sine Gratijs etiam in cœlo fieri docet, adeò vt omnia

etiam ibi dispensent. Iuxta Apollinem sedem habere dicuntur, quia in Delphico templo ad dextram Apollinis erant collocatæ, tanquam Deo dignissimæ. Et Apollo pictus manu dextra Gratias gestabat: sinistra arcum & sagittas: quod Macrobius interpretatur: quia Deus ad salutem est promptior, ad noxam pigrior. Cæterùm χρυσότοξος vocatur Apollo ab aureis Solis radijs: & Pythius à Pythone serpente quem occidit.

ἀέναον. Hoc est ἀΐδιον τοῦ πατρὸς αὐτῶν οὐρανίου Διὸς τιμὰν δοξάζοισι. Laus Charitum à pietate. His verbis illas facit Iouis filias. ἀέναος *perennis* q. d. ἀεὶ νάων *semper fluens*, vt ἀέναον πῦρ Od. I. Pyth. h. e. αἰώνιος, ἀΐδιος. σέβοντι Dor. pro σέβουσι. & τιμὰν Dor. pro τιμήν. Ὀλυμπίοιο Ion. pro Ὀλυμπίου. πατὴρ Ὀλύμπιος periphrasis Iouis.

παράφρασις.

O veneranda Aglaia, & carminis amans Euphrosyne, tu quoque studiosa cantus Thalia, filiæ Iouis Deorum potentissimi, exaudite me conuersis beneuolis oculis ad chorealem hunc hymnum, qui leuiter in sublime fertur, contextus pro victoria quam prospera fortuna Asopicho impertiuit. Nam quia Orchomenus vbi colimini, Minyorum vrbs, vestro beneficio, victoria Olympica clarescit, Asopichum victorem eius ciuem Lydia harmonia, & carmine studiosè composito celebraturus veni. Cæterùm tu Echo ito ad inferos, tenebrosũ Proserpinæ regnum, & patri Asopichi Cleodamo refer celebrem filij victoriam: & dic eum pro stadij cursu in illustri Olympia coronam oleaginam accepisse, quo inclytorum illorum certaminum præmio iuueniles comas cinxit: sibique tanquam alas addidit, quibus in sublime attollatur, & per ora virorum volet.

τὰ ιζ' αὐτοῦ κῶλα.

πότνι' Ἀγλαΐα, φιλησίμολπέ
τ' Εὐφροσύνα, θεῶν κρατίστου παῖδες,
ἐπάκοοι νῦν, Θαλία τε ἐρασίμολπε, ἰδοῖσα τόνδε
κῶμον ἐπ' εὐμενεῖ τύχᾳ,
κοῦφα βιβῶντα. Λυδῷ γὰρ
Ἀσώπιχον ἐν τρόπῳ,
ἐν μελέταις τ' ἀείδων
μόλον, οὕνεκ' Ὀλυμπιόνικος ἁ Μινύεια
σεῦ ἕκατι. μελαντειχέα δόμον
Φερσεφόνας ἴθι Ἀχοῖ,
πατρὶ κλυτὰν φέροισ' ἀγγελίαν, Κλεόδαμον ὄφρ' ἰδοῖσ', υἱ-
ὸν εἴπῃς, ὅτι οἱ νέαν
κόλποισι παρ' εὐδόξοιο Πίσας
ἐστεφάνωσε κυδίμων ἀέθλων
πτεροῖσι χαίταν.

μετάφρασις.

Veneranda Aglaia, & carminis amans Euphrosyne, filiæ eius qui potentissimus est Deorũ exauditrices nunc estote. Tu quoque Thalia cantus studiosa, conspicata chorealem hunc hymnum forte propitia leuiter incedentem. Lydio enim Asopichum in rhythmo, & in præmeditatu carminibus decantans veni, quoniam in Olympijs victrix Minyea vrbs propter te est. *Nigros muros habentem domum Persephone vade Echo patri nobile ferens nuntium, Cleodamum vt intuita, filium dicas, quòd sibi iuuenilem in finibus illustris Pisæ coronauit inclytorum certaminum pennis cæsariem.*

πότνι' Ἀγλαΐα. Generalis præcessit ad Musas inuocatio: nunc sequitur specialis, qua nominatim eas compellat. Aglaia vocatur πότνια. Hoc est σεβασμία, vt

πότνια

πότνια Ἥρη apud Homerum. Huius Gratiæ nomen fit ab ἀγλαὸς, ἀγλαὸς ab ἀγλη, i. λαμπρότης, κάλλος. Itaque Ἀγλαΐα potest exponi *venustas* & poët. vsurpatur pro communi κόσμος *decus, ornamentum*, vt Nem. Od. 9.

φιλησίμολπε. Hoc vocabulum φιλησίμολπος est poët. & dicitur ὁ φιλῶν τὴν μολπὴν, *carminis amans*. Εὐφροσύνα Dor. pro Εὐφροσύνη à verbo εὐφραίνειν. Ab hoc Euphrosynes epitheto, non differt illud Thaliæ, ἐρασίμολπος, nisi compositione, & dicitur quasi ἐρῶν τῆς μολπῆς *cantus amans*. & Θαλεία deducitur ἀπὸ τοῦ θάλλειν.

Θεῶν κρατίστου. Periphrasis Iouis, cuius filiæ fuerunt Charites, teste Orpheo in his

Δεῦτέ μοι ὦ Χάριτες μεγαλώνυμοι, ἀγλαότιμοι
Θυγατέρες Ζηνός τε, καὶ Εὐνομίης βαθυκόλπου,
Ἀγλαΐη τε, Θάλεια, καὶ Εὐφροσύνη πολύολβε.

Alij aliorum filias faciunt: nonnulli etiam illis alia dant nomina: vt apud Natal. Comit. videre est.

ἐπάκοοι. Dor. pro ἐπήκοοι. Deficit autem ἐστὲ vel γένεσθε. ἰδοῖσα Dor. pro ἰδοῦσα. per κῶμον intellige λόγον ἐγκωμιαστικόν. De communi post Θαλία τε ἐρασίμολπε repetendum est ἐπήκοος γενοῦ. Deinde sententia sic cum Triclinio declaranda. ἐπήκοος γενομένη, ἐπισκέψαι τοῦτον τὸν σὺν ὑμῖν χορόν.

ἐπ' εὐμενεῖ τύχᾳ. Hoc est ἐπὶ μοίρᾳ φερούσῃ ἀγαθὰ, μετεώρως βαδίζοντα. Commendatio hymni, quòd in sublime incedat, ob victoriam, quam Asopicho fortuna propitia impertiuit. τύχᾳ Dor. pro comm. τύχῃ. κοῦφα poët. pro comm. κούφως. Nomen neutrius pluralis pro aduerbio, vt & πολλά.

Λυδίῳ γὰρ. Ratio propositionis, qua etiam Asopichi victoriam breuiter complectitur. Λύδιος τρόπος est *harmonia Lydia*, quæ erat suauissima. Lydij autem cum tibijs, & cantu bellum inibant. Vide quæ de varijs harmonijs annotauimus Od. 1. Antistr. 1.

ἐν μελέταις. Hoc est ἐπῶν συνθήκαις. & μόλον. Neglecto augm. pro ἔμολον. à poëtico μολέω.

οὕνεκα. Hoc est διότι Ὀλυμπιονίκος ἐγένετο ἡ τῶν Μινυῶν πόλις Ὀρχομενός. Adhibetur epitheton per antonomasiam. ἁ. Dor. pro ἡ. & σεῦ ἕκατι etiam Dor. pro comm. σοῦ ἕκητι. Quibus verbis acceptam refert Charitibus victoriam tanquam Deabus Orchomeni tutelaribus. In hoc autem σεῦ ἕκατι obseruanda numeri enallage: ita vt in vnius persona omnes alloquatur. Quanquam enim tres numerantur, sic tamen vnitæ sunt & concordes, vt meritò pro vna reputentur. Sic & poëtæ Choros qui ex pluribus constituuntur singulari numero compellare solent.

μελαντειχέα. Vltima pars hymni qua per idolopœiam, qualem etiam Od. 8. sub finem fecit, nuntium ad inferos mittit. Cleodamo patri, vt intelligat ille, filium ætate adhuc iuuenili Olympia vicisse. Quam autem illic ἀγγελίαν vocauit, hic Ἠχῶ vocat. de qua vide apud Natal. Comit. μελαντειχὴς poët. vox ὁ μέλαν τεῖχος ἔχων. Nota periphrasin τὸ ἅδου q. d. παραγενοῦ νῦν εἰς τὸν σκοτεινὸν τῆς Περσεφόνης οἶκον ὦ Φήμη, καὶ Ἠχοῖ.

inter Lyciam Pamphiliámque habitantes interemit. Sed eius fatum silentio preteribo. Equum autem ipsum excusso domino in cœlum translatum ferunt, & in antiqua Iouis præsepia receptum.

καὶ Σολύμους ἔπεφνε.
διασωπάσομαι οἱ μόρον.
τὸν δ' ἐν Οὐλύμπῳ φάτναι
Ζηνὸς ἀρχαῖαι δέκονται.

maram ignem spirantem, & Solymos interfecit. Reticebo eius mortem. Sed ipsum equum in Olympo præsepia Iouis antiqua excipiunt.

ἵππον πτερόεντα. Periphrasis Pegasi. Cæterùm sequentia continent historiam rerum à Bellerophonte gestarum ex quo frænum accepit. Eadem etiam Homerus refert Iliad. 6. in Glauci oratione ad Diomedem: quem locum consule.

ἐνόπλια. Hoc est ἐνόπλιον ὄρχησιν χαλκοῖς ὅπλοις ὡπλισμένος ἔπαιξε. Igitur frænatum equum conscendit: in conscenso armatus ludit: scilicet vt sese exerceat, & aliqua belli præludia præmittat. Alludit autem ad πυῤῥίχην, quæ est ἐνόπλιος ὄρχησις.

χαλκωθεὶς. Pindaricum vocabulum est χαλκοῦσθαι, id est, χαλκείοις ὅπλοις ὁπλίζεσθαι: vt hìc χαλκωθεὶς sit exponendum *aneis armis armatus*. Ideo & in Græcis Schol. exponitur χαλκοῦν περιθέμενος θώρακα, ἢ ὅπλα ἐνδὺς χαλκᾶ.

ἔπαιξε. Hoc est παιδιᾶς τρόπον ἑαυτὸν ἐγύμνασε: *lusus in modum sese exercuit*. παιδιὰν ὄρχησιν ἐνόπλιον. Quę & πυῤῥίχη πολεμικὴ dici potest: quam ἐνόπλιοι παῖδες ὠρχοῦντο *armati pueri saltare solebant in Creta*. Sic itaque ludendo, séque exercendo Bellerophon ad res grauiores sese comparabat.

σὺν δ' ἐκείνῳ. Quæ effecerit ope huius equi. Primùm Amazonidas vicit. περιφραστικῶς vocat τοξότας γυναικεῖον στρατὸν sexus, & generis armorum mentionem faciens. Locum quem incolunt describit frigidissimum & desertum q.d. σὺν αὐτῷ δὲ Πηγάσῳ τὸν στρατὸν γυναικεῖον τόξων εὖ εἰδότα τῶν Ἀμαζόνων βολαῖς ἐπιτιθέμενος, τὸν ἐκ τοῦ ψυχροῦ αἰθέρος καὶ ἐρήμου ἐνίκησε.

αἰθέρος ψυχρᾶς. Sic construenda hæc verba ἀπὸ κόλπων αἰθέρος ψυχρᾶς καὶ ἐρήμου. Sinus ætheris metaphoricè dixit τὰ κοιλώματα, Frigidum aërem, ob cœli inclementiam sub quo viuunt Amazones. Nam frigidissimos tractus ad boream, & solitudines Scythicas, montésque Hyperboreos flexuosos incoluerũt. Desertum verò ἐφ' ᾧ οὐ διατρίβει πολλοὺς διὰ τὴν ψυχρότητα, inquit Triclinius. Vide prima primæ Olymp. Od. stropha ἐρήμας δι' αἰθέρος.

καὶ Χίμαιραν. Secundum facinus, Chimeræ extinctio. πῦρ πνέοισαν. Dor. pro πνέουσαν. Huius fabulam satis notam non adscribo.

καὶ Σολύμους. Tertium facinus. Solymorum profligatio. Sunt hi populi inter Lyciam, & Pamphyliam. Alijs Pisidæ dicti postea feruntur. vide Strab. l. 12. & 14.

διασωπάσομαι. Dor. pro διασιωπήσομαι. αὐτῶ Dor. genit. pro αὐτοῦ. Reticet mortem Bellerophontis, quem excussisse fertur Pegasus, eóque casu claudum reddidisse: ipse verò in cœlum auolasse, & in stellas quæ φάτναι dicuntur,

muratus

mutatus fuiſſe. Verùm Aratus ſeparat Pegaſum equum à præſepi. Nam in cancro præſepe eſt, vbi ſunt aſini, dicit Aratus.

Καὶ τοὶ μὲν καλέονται ὄνοι, μέσση δέ τε φάτνη.

vbi Schol. eius ait in cancro nubeculam eſſe galaxiæ ſimilem, quæ vocatur φάτνη. Stellas autem, qui cancri videntur oculi, ὄνους appellari. In genere autem exceptum Iouis præſepi fabulatur Pegaſum: quia inter ſtellas reponitur. τῷ δὲ ſubaudi ἵππῳ. ἐν Ολύμπῳ hoc eſt ἐν οὐρανῷ.

ἀρχεῖαι Pindaricè ſcribitur pro ἀρχαῖαι.

παράφρασις.

Verumenimvero iam mihi redeundum eſt ad propoſitum laudis argumentum, nec longiori digreſſione ad res alias quæ ſeſe offerunt vrenti, ab inſtituto encomio diutius deflectendum. Etenim excelſarum & præſtabilium Muſarum impulſui motem gerens, auxiliator aduerſus rerum præclarè geſtarum obliuionem, veni Oligæthidis familiæ Xenophontis, celebraturus illorum victorias quas in Nemeis & Iſthmijs obtinuerunt. Paucis autem illas ſimul omnes comprehenſas declarabo: & veraci iureiurando planè affirmabo illos in Iſthmijs triginta, totidémque in Nemeis eſſe adeptos: ac proinde ſuaui præconis voce, victores in vtroque certamine ſexageſie promulgatos.

στροφὴ. ε. κῶλ. ιαʹ.

ἐμὲ δ' εὐθὺν ἀκόντων ἱέντα ῥόμ-
βον, παρὰ σκοπὸν οὐ χρὴ
τὰ πολλὰ βέλεα καρτύνειν χε-
ροῖν.
Μοίσαις γὰρ ἀγλαοθρόνοις ἑ-
κὼν,
Ολιγαιθίδαισίν τ' ἔβαν ἐπίκου-
ρος,
Ισθμοῖ, τά τ' ἐν Νεμέᾳ. παύ-
ρῳ δ' ἔπει θή-
σω φανερ' ἀθρό'. ἀλα-
θής τέ μοι ἔξορκος ἐπέσ-
σεται. ἑξηκοντάκι γὰρ
ἀμφοτέρωθεν γ' ἁδύγλωσ-
σος βοᾷ κάρυκος ἐσλοῦ.

μετάφρασις.

Verùm merectum telorũ mittentem turbinẽ, præter ſcopum non oportet multa tela firmare manibus. Muſis enim ſplendidas ſedes habentibus cedens, Oligæthidis veni auxiliator, ob eorum facta *apud Iſthmum, & apud Nemeam. Breui igitur carmine faciam manifeſta ſimul omnia: verumq́ mihi iuſiurandũ aderit. Sexageſies enim vtrinq; dulcilinguis vox præconis boni*, victores eos pronuntiauit.

ἐμὲ δ' εὐθὺν. Epanodus à longiori digreſſione, à qua ſe reuocat ad inſtitutum. Tropica eſt loquendi formula, & allegoria ipſi familiaris: vt in præcedentibus πολλά μοι ὑπ' ἀγκῶνος ὠκέα βέλη &c. Hic ſimpliciter ſic loquaris cum Triclinio, ἐμὲ δὲ χρὴ προσήκουσαν ποιούμενον τὴν ὁρμὴν τῶν λόγων, ἐκ τῶν ἔξω τῶν προσηκόντως ὑποθέσεως, ποιεῖσθαι τοὺς πλείσους λόγους. vel cum Schol. οὐ χρὴ περιττολογεῖν περὶ ἄλλων, καὶ ἐκβαπτίζειν τοῦ προκειμένου ἐπαίνου. Obiter περιττολογίαν taxat, qualis eſt in digreſſionibus prolixioribus, quæ plus extra, quàm ad rem dicunt.

ῥόμβον. id eſt ῥίψιν & ὁρμὴν *iaculationem & impetum, vel* δίνησιν καὶ βολὴν *agitationem & vibrationem*, ἀκόντων hoc eſt τῶν λόγων. Itaque ῥόμβον ἀκόντων interpretare τὴν τῶν ἐγκωμιαστικῶν λόγων ὁρμὴν. Vox ῥόμβος Iſthm. Od. 4. ſignificat ὁρμὴν. quum ait ῥόμβον ἴσχει *impetum cohibet*.

τὰ πολλὰ βέλεα. hoc est τοὺς πολλοὺς λόγους τοὺς ἀλλοτρίους. Et notanda hypallage in his ἴεντα καρτυνέειν, pro ἱέναι καρτυνέοντα.

Μοίσαις γὰρ. Ratio cur se à digressione reuocet. ἀγλαόθρονος dicitur quasi ἐν ἀγλαῷ θρόνῳ καθήμενος. ex ἀγλαὸς & θρόνος: cui synonymum est ἀγλαόθωκος Nem. Od. 10. ἔκων metri causa pro ἑκών. & Ὀλιγαιθίδαισιν Datiuus poët. pro Ὀλιγαιθίδαις, Oligæthidæ autem tribus seu familia est Corinrhi, ab Oligætho quodam, è qua Xenophon hic progenitus est, cuius familiæ in honorem Xenophontis enumerat victorias, in sacris certaminibus partas.

ἔβαν. Dor. pro ἔβην. ἐπίκουρος hoc est βοηθός. βοήθεια γὰρ, inquit Triclinius, τῶν ἀγαθῶν ἔργων τὰ ἔπη, ὡς ἐῶντα τὸ λοιπὸ λήθην αὐτῶν καταχωνύσασθαι. *Carmina enim rebus præclarè gestis sunt auxilio, vt quæ non sinant obliuionem aduersus eas in posterum gloriari.*

Ἰσθμοῖ. h.e. διὰ τὰ αὐτῶν ἔργα καὶ ἐν Ἰσθμῷ, καὶ ἐν Νεμέᾳ. Deinde παύρῳ δ' h. e. ἐν βραχεῖ λόγῳ διάδηλα ὁμοῦ πάντα ποιήσω. Promittit breuitatem in comprehendendis multis. Deinde veritatem, quam suo more iuramento firmat, quum ait, ἀλαθὴς δέ μοι ἔξορκος ἐπέσσεται. hoc est καὶ ὅρκος ἔσται μοι ἐπὶ τούτοις ἀληθής. Porrò ἔξορκος Pindaricum est vocabulum pro simplici ὅρκος. Etsi Græcus Schol. interpretetur, ἐξαίρετος ὅρκος *eximium iuramentum:* non vulgare, sed sanctum. Vel ἀντίορκος. q. d. ἐναντίος ὅρκος τοῖς ἄλλων ὅρκοις, *iuramentum contrarium iuramentis aliorum.*

ἑξηκοντάκι. Metri causa fit apocope literæ σ. in fine. Ergo Oligæthidæ tribus Xenophontis sexaginta victorias obtinuit ἀμφοτέρωθεν, nimirum in Isthmijs & Nemeis, vtrinque triginta. Nec quemadmodum Triclinius, Oligæthidas intelligere velim Corinthios per synecdochen: sed solummodo familiam Oligæthi, ex qua fuit oriundus Xenophon: vt huic stirpi natiua videatur hæc virtus rectè certandi, & maior fit illius laus quem hoc encomio celebrat.

ἀδύγλωσσος βοὰ Dor. pro ἡδύγλωσσος, hoc est ἡδύφωνος βοή. Figuratè & poët. tribuitur voci, quod propriè conuenit personæ, quæ vocem lingua format dulcem & iucundam. Præterea βοὰν ἡδύγλωσσον dicit, non propter eius modulationem concinnam, sed quia iucundum est victoribus laudis præconium.

κάρυκος ἐσλοῦ. Dor. pro κήρυκος ἐσθλοῦ. Deficit autem hîc ἀνεκήρυξεν αὐτούς. q. d. τοὺς γὰρ Ὀλιγαιθίδας ἡδύφωνος βοὴ κήρυκος ἀγαθοῦ ἀνεκήρυξεν ἑξηκοντάκις νικήσαντας καὶ τὰ Ἴσθμια καὶ τὰ Νέμεα.

παράφρασις.	ἀντιστρ. κῶλ. ια.	μετάφρασις.
Iam verò antè diximus Olympicas eorũ victorias quũ Xenophontis domum à principio ter Olympiorum victricem vocauimus. Futuras au-	τὰ δ' Ὀλυμπίᾳ αὐτῶν ἔοικεν ἤ- δη πάροιθε λελέχθαι· τά τ' ἐσσόμενα, τότ' ἂν φαίνω	Eorum autem apud Olympiam facta videntur iam antè dicta fuisse. Futura autem tum

tem in posterum, carmine tum declarabo, quum ipsis obtigerint: spero enim fore vt Olympia denuo vincant: sed huius rei penes Deum est euentus. Quòd si ad hoc certamen à suo genio posthac impellatur: huius operis curam, Ioui cui est sacrũ: & Marti indigenæ Deo, quippe Oenomai fuit pater, committemus. Porrò quàm multas Delphis ad Parnassum Pythiorum victorias reportauit: quàm multas Iunoniorum & Hecatombæorum Argis, & Iolaorum, Heracleorúmque Thebis: quàm multas etiam Lycæorum in Arcadia, quod testabitur Lycæi Iouis ara regina in qua sacra fecit idcirco.

σαφές.
νῦν δ' ἔλπομαι μὲν, ἐν θεῷ
γε μὰν
τέλος. εἰ δὲ δαίμων γενέθλιος
ἕρπει,
Διὶ τοῦτ', ἐνυαλίῳ τ' ἐκδώ-
σομεν πράσ-
σειν· τὰ δ' ἐπ' ὀφρύϊ Παρ-
νασσίᾳ, ἀμφ' Ἄργεί τε, ὅσ-
σα καὶ ἐν Θήβαις, ὅσα τε
Ἀρκάσ' ἀνάσσων, μαρτυ-
ρή-
σει Λυκαίου βωμὸς ἄναξ.

quum fuerint, *dicam apertè. Nunc autẽ spero quidem: sed in Deo* est *euentus. Verùm si Deus custos eius iã à natiuitate progrediatur, Ioui hoc, Martiq́; tra*demus *faciendũ*. Facta autem eius *in iugo Parnassio, & apud Argos, & apud Thebas, quàm multa* sunt, *& quàm multa apud Arcades* fecit *dominium* coronę *obtinens, testabitur Lycæi* Iouis *ara regina*.

τὰ δ' Ολυμπίᾳ. Iam enumeratas tradit victorias Olympicas. Etenim Xenophontis dixit τρὶς Ὀλυμπιονίκαν οἶκον, in ipso limine odes. Rectè hanc phrasim sic prosa cum Scholiaste declares, τὰ δ' ἐν τῇ Ὀλυμπίᾳ, αὐτοῦ νικητήρια, ἤδη ὡς ἔοικε προειρηται ἐν τοῖς ἔμπροσθεν λόγοις.

τά τ' ἐσσόμενα id est τὰ μέλλοντα. Hoc autem vult ἐὰν δὲ νικήσῃ πάλιν Ὀλύμπια, σαφῶς αὐτὸ ἐπιμελέσω. Geminatur σ, in ἐσσόμενα. & σαφὲς neutrum adiectiuum pro aduerbio σαφῶς.

νῦν δ' ἔλπομαι. Ratio cur nouum carmen nouæ victoriæ promittat: Quia videlicet sperat fore vt Xenophon Olympijs iterum potiatur. Sed tamen illius spei euentum penes Deum esse confitetur,

γενέθλιος δαίμων. Hic ille est ὁ διοικῶν τὸν βίον ἀπὸ γενέσεως: siue τὸ συγκληρωθὲν δαιμόνιον, *Genium* Latini dicunt: qui Platonis, Socratis & Menandri sententia, simul cum homine nascitur atque occidit: qui cuique nascenti agnascitur, hominíque ad extremum vsque spiritum apparet ac præstò est.

ἕρπει. Expone προΐοι, προκόπτοι, ὁπαδοίη. Illúdque ἐκδώσομεν πράσσειν expone ἐπιτρέψομεν, Ioui nimirum, vt cui sacrum est certamen Olympicum, & Marti, vt qui Deus est indigena. Nam ex Harpine Asopi Thebani fluminis filia, Oenomaum Pleorum regem genuit.

τὰ δ' ἐπ'. Congeries victoriarum 1. in Parnasso, *hoc est* in Pythijs 2. Argis *hoc est* in Iunonijs, & Hecatombæis. 3. Thebis, *hoc est*, in Herculeis, & Iolaijs 4. in Arcadia, *hoc est*, in Lycæis. ὀφρὺς Παρνασσία dicitur metaphoricè, pro ἐξοχὴ Παρνάσσου: mons autem Delphis adiacens Pythia denotat. De his vide Od. 7. & 9.

Ἀρκάσ' ἀνάσσων. hoc est, καὶ ἐν τῇ Ἀρκαδίᾳ νικῶν ὅπως γέγονε τοῦ στεφάνου δεσπότης. Post Λυκαίου subaudi Διός. Nã Lycæus Iupiter apud Arcadas colebatur. Huius ara regina dicitur quasi præstantissima.

παράφρασις. — ἐπῳδ. κῶλ. ια. — *μετάφρασις.*

Præterea virtutis & strenuitatis eius testis erit Pellene, vbi Theoxenia, Sicyon vbi Pythia, Megara vbi Dioclea, Aegina vbi Aeacea, Eleusis vbi Demetria, Marathon vbi Herculea celebrantur. Testes quoque erunt Syracusæ, ciuitas ad excelsum montem Aetnam sita, & opulentissima: vbi Isthmia & Nemea ad sacrorum illorum quinquennalium exemplar aguntur. Testis etiam Eubœa, in qua ad Geræstum Geræstia Neptuno pro sedata tempestate peraguntur. Quòd si Græciam percurras, comperies eum res opinione maiores & plures gessisse. Enimuero concede mihi Iupiter, vt peracto hymno leuiter euadã, ne cui sim molestus: méque reuerendũ & honore dignum præsta: eámque fœlicitatem impertire, cum qua iucundè viuam.

Πελλάνα τε, καὶ Σικυὼν,
καὶ Μέγαρ', Αἰακιδᾶν τ' εὐερκὲς ἄλσος,
ἅ, τ' Ελευσὶς, καὶ λιπαρὰ Μαραθὼν,
ταί θ' ὑπ' Αἴτνας ὑψιλόφου
καλλίπλουτοι πόλιες, ἅ, τ' Εὔβοια· καὶ πᾶσαν κατ'
Ἑλλάδ' εὑρήσεις ἐρευνῶν
μάσσον' ἢ ὡς ἰδέμεν.
ἀλλὰ κούφοισιν ἐκνεῦσαι ποσὶ
Ζεῦ τέλει, αἰδῶ δίδοις,
καὶ τύχαν τερπνῶν γλυκεῖαν.

Pellana quoque testis erit factorum eius, & Sicyon, & Megara, Aeacidarumq; bene septus lucus, Eleusisq; & opulenta Marathon, & quæ sunt sub Aetna altiuertice diuitijs florentes vrbes, & Eubœa. Deniq; vniuersã per Græciã inuenies scrutans maiora quàm mẽte possis complecti. Sed me leuibus exire pedibus Iupiter effice, reuerentiam dans, & prosperitatem rerum delectabilium dulcem.

Πελλάνα Dor. pro comm. Πελλήνη. est repetendum *μαρτυρήσει*. Pellene vrbs Achaiæ, vbi Theoxenia & Hermæa agebantur. Σικυὼν vrbs Bœotiæ, vbi Pythia. Megara vrbs inter Peloponnesum, Atticam & Bœotiam, authore Stephano, vbi Dioclea, à Diocle Megarensium principe dicta. Αἰακιδᾶν ἄλσος, periphrasis Aeginæ, vbi Aeacea & Delphinia. Eleusis vbi Eleusinia, seu Demetria: Marathon Atticæ vrbs, vbi Herculea celebrabantur. Vide Od. 9. de his.

ταί. poët. pro αἱ. ὑπ' Αἴτνας. Syracusas intelligit, vbi Nemea, vel, vt alij volunt, Isthmia celebrabantur, non eàdem periodo, qua illa quæ in Nemea & Isthmo: sed ad eorum similitudinem, & exemplar desumpta. Αἴτνας Dor. pro comm. Αἴτνης. Additur epitheton ὑψίλοφος hoc est λόφον ὑψηλὸν ἔχουσα, q. d. *qui verticem, apicem, cristam, acumen in summo habet*. Dicit καλλίπλουτοι πόλιες in plurali, quia in plurali Syracusæ vocantur: cuius ciuitatis nota satis opulentia. καλλίπλουτος hoc est καλὸν ἔχων πλοῦτον.

ἅ τε. Dor. pro comm. ἥ, τ'. Εὔβοια. Gerestia innuit. Cùm enim quondam ad Geræstum ingens oborta esset tempestas, vt ea sedaretur, Neptuno sacra promiserunt: ab eóque tempore Gerestia ipsi celebrarunt.

καὶ πᾶσαν. Syllepsis vniuersalis post longam rerum rectè gestarum enumerationem: sed hyperbolicè loquitur, quum opinione maiores & plures ab ipso partas victorias testatur. μάσσον' ἢ ὡς ἰδέμεν hoc est ἔργα μείζονα ἢ ὡς αὐτὰ νοῆσαι. μάσσων poët. pro μείζων, & ἰδέμεν. Ion. & poët. pro ἰδεῖν.

ἀλλά. Breuis epilogus continens εὐχὴν per apoſtrophen ad Iouem: qua petit vt iam concludat ne ſit moleſtus hymni prolixitate. q. d. ὦ Ζεῦ πάτερ με ἀνύσαντα τὸν ὕμνον ἐλαφρέως ποίει ἐξελθεῖν αὐτὸν ἀχθῆ φανεῖται.

αἰδῶ διδούς. Hoc eſt αἰδέσιμον καὶ τιμῆς ἄξιον ποιεῖς. Sic honorem pro carmine repoſcit.

καὶ τύχαν. Dor. pro τύχην. i. εὐτυχίαν ἐξ ἧς ἔστι τέρπεσθαι, καὶ ἥδεσθαι, ſic fœlicitatem optat, cum qua iucundos annos tranſigat.

ἐκνεῦσαι. Eſt infin. Aor. 1. ἐξένευσα verbi ἐκνέω *enato: natando euado: euado, effugio.* Quo verbo vtitur Iohannes Euang. c. 5. v. 13. ὁ γὰρ Ἰησοῦς ἐξένευσεν ὄχλου ὄντος ἐν τῷ τόπῳ. *Ieſus enim euaſerat ex turba quæ erat eo in loco,* alia exempla vide in Lexicis.

ΑΣΩΠΙΧΩ ΟΡΧΟΜΕΝΙΩ
παιδὶ Κλεοδάμου,
Σταδιεῖ.

ASOPICHO ORCHOMENIO filio Cleodami, curſori ſtadij.

ΕΙΔΟΣ ΙΔ.

ODE XIV.

ARGVMENTVM.

Laudatur Aſopichus Orchomenius Cleodami filius à victoria Olympica, & à patria. Interim quia Charites Orchomeni coluntur, ipſis hymnum hunc poëta commendat: eáſque ſuis à proprietatibus eleganter celebrat.

παράφρασις.

O celebres Gratiæ Orchomeni Minyei fœcundi ſoli dominæ, quibus Cephiſus fluuius per medium Orchomenum labens, in ſortem obtigit: quæ apud

Εἶδος μονοστροφικὸν κῶλ. ιη. καὶ ιζ.

Καφισίων ὑδάτων λαχοῖσαι,
αἵ τε ναίετε καλλίπωλον ἕ-
δραν,
ὦ λιπαρᾶς ἀοίδιμοι βασί-
λειαι

μετάφρασις.

Cepheſias aquas ſortita, quaque incolitis equorum pulchritudine nobilem ſedem, ô pinguis celebres reginæ

gentem illam egregio equitatu valentem habitatis, & antiquorum Minyarum præsides & curatrices estis, quas fundo preces exaudite. Quicquid enim apud mortales iucundum existit & suaue, vestro fit beneficio: siue quis sapientia, siue quis forma, siue quis fortitudine claret. Quicquid pariter apud immortales: adeò vt ipsi Dij choros sibi ab hominibus institutos, & quæ sibi ex sacrificijs celebrantur conuiuia, non sine Gratijs disposita regant: quæ etiam rerum omnium quæ in cœlo geruntur sunt dispensatrices: & suas sedes iuxta Pythium Apollinem aureo arcu insignē posuerunt, sicuti ad dextram eius in Delphico templo collocatæ pinguntur: ipsumque Iouem patrem honore perenni prosequuntur.

χάριτες Ὀρχομενοῦ,
παλαιγόνων Μινυᾶν ἐπίσκοποι,
κλῦτ᾽, ἐπεὶ εὔχομαι.
σὺν γὰρ ὑμῶν τὰ τερπνὰ καὶ τὰ γλυκέα
γίνεται πάντα βροτοῖς,
εἰ σοφὸς, εἰ καλὸς, εἴ τις ἀγλαὸς
ἀνήρ. οὔτε γὰρ Θεοὶ
σεμνᾶν Χαρίτων ἄτερ
κοιρανέοντι χορούς,
οὔτε δαῖτας. ἀλλὰ πάντων
ταμίαι ἔργων ἐν οὐρανῷ,
χρυσότοξον θέμεναι
παρὰ Πύθιον Ἀπόλλωνα θρόνους,
ἀέναον σέβοντι πατρὸς
Ὀλυμπίοιο τιμάν.

Charites Orchomeni, antiquorum Minyarũ præsides, audite quoniam precor. Nam per vos delectabilia & dulcia existunt omnia mortalibus, si sapiens, si pulcher, si quis splendidus sit *vir. Neque enim Dij venerabilibus absque Charitibus regunt choros, neque conuiuia: sed omnium dispensatrices operum in cœlo, quæ iuxta in*signem *arcu aureo Pythium Apollinem collocarunt sedes, sempiternum colunt patris Olympij honorem.*

Ἀσώπιχε. Asopichus, forsan ab Asopo Bœotiæ fluuio denominatus, nomen est victoris quem hoc hymno poëta celebrat. Is Orchomenius ab Orchomeno patria dicitur, quæ est Bœotiæ ciuitas. Nam etsi Homeri temporibus sui iuris fuerit, & à reliqua Bœotia seiuncta: postea tamen à Phœnicibus adiuncta est Bœotiæ, quum ipsi ab Argiuis pulsi Orchomenum cum tota illa regione sibi submisère. Nomen habet ab Orchomeno Minyæ filio: vnde Μινύειος Orchomenus appellatur, ad aliarum eiusdem nominis vrbium differentiam. Nam in Arcadia est Orchomenus, quæ Polymelus dicitur: alia in Thessalia: alia in Macedonia: alia in Carystia.

παιδὶ Κλεοδάμου. Pater Asopichi Cleodamus: qui sic Dorica dictione dicitur pro Κλεόδημος. & παῖς pro υἱὸς hîc sumitur.

σταδιῷ. Genus victoriæ denotat: de quo in superioribus verba fecimus. vicit Olympiade 76. ἁπλοῦ δρόμον ἄνευ καμπῆς: *simplicem stadij cursum sine reflexione.*

εἶδος μονοστροφικόν. Sic appellatur Oda, q.d. μόνην στροφὴν ἔχουσα, quoniam vnicam habet strophen in duas partes diuisam, quarum altera continet octodecim, altera septendecim cola.

Καφισίων ὑδάτων. Exordium ab inuocatione Gratiarum: quarum videtur meminisse, quia Orchomeni colebantur, quæ est Asopichi patria. Porrò Deas il-

las commendat à loco, à viribus, officio, dignitate, & pietate in Iouem. Primùm igitur ait Gratias esse sortitas Cephisiam aquam: quia Cephisus est Orchomeni vbi colũtur, fluuius: cuius filius Eteocles primus ipsis sacra fecit: vnde Theocritus Gratias Eteocleas Idyll. 16 nuncupauit.

ὦ Ἐτεόκλειοι θύγατρες θεαὶ τ Μινύειον
Ὀρχόμενον φιλέοισαι ἀπεχθόμενόν ποτε Θήβαις.

Porrò Καφίσιος Dor. pro comm. Κηφίσιος. Regulariter autem à nomine Κηφισὸς deducitur Κηφίσιος, sed Doricè η in α. & ι in η mutatur, & pro Κηφίσιος dicitur Καφήσιος, vt pro ἐπίβολος dicitur ἐπήβολος. λαχοῖσαι Dor. pro λαχοῦσαι.

αἵτε. Laus loci quem incolunt Charites, ab equorum pulchritudine: nam καλλίπωλος, poët. vox exponitur, *qui vel quæ pulchros equos habet*. Orchomenij autem, teste Scholiaste, olim fuerunt *ἱππικοὶ equitatu validi*. Et Erginus Orchomeni tyrannus Thebanos prælio superatos sibi fecit tributarios: donec ab Hercule qui Erginum trucidauit, liberati sunt Thebani.

λιπαρᾶς. Hoc est εὐγείου. Nam terra pinguis, est fœcunda, ac proinde opulenta, qualem Iliad. primo, hanc facit, enumeratis alijs locis opulentissimis addens,

Οὐδ' ὅσ' ἐς Ὀρχομενὸν ποτινίσεται, οὐδ' ὅσα Θήβας
Αἰγυπτίας.

ἀοίδιμοι. Celebres Gratiæ dicuntur, quasi ab omnibus decantatæ: & βασίλειαι, vel ob generis nobilitatem: vel ob regalem honorem quo apud Orchomenios afficiebantur. Iouis autem & Eurynomes filias fingit Hesiodus.

παλαιγόνων. Hoc est ἐφορεῖ τ παλαιῶν Μινυῶν, τοῦτ' ἐστὶ τ Ὀρχομενίων. Nam veteres Minyæ dicuntur à Minya Thessalo, filio Neptuni, & Callirhoës Oceani filiæ. Hic autem Minyas fuit Orchomeni rex primus. Eustathius ait Pisidas etiam Minyas vocari, quos Homerus Solymos nominat. Μινυᾶν Dor. pro Μινυῶν. de voce παλαίγονος superiore Oda dictum. ἐπίσκοποι *præsides, inspectrices, curatrices*, quasi quæ inuigilant: vt Homerus Hectorem Troianorum ἐπίσκοπον nominauit, quòd pro Troiæ salute vigilaret.

κλῦτε. Hoc est ἐπακούσατέ μου νῦν εὐχομένου. Est propositio, cuius rationem statim subiungit, quum ait σὺν γὰρ. Hoc est μεθ' ὑμῶν γὰρ τὰ ἐπιτερπῆ, καὶ ἡδέα γίνεται τοῖς ἀνθρώποις πάντα, εἴτε σοφὸς εἴτ' καλὸς, εἴτε ἀγλαός τις ἐστί. Ratio petitur à Charitum potentia, quam in rebus tum humanis, tum diuinis habent. Cuius distributionis membrum primum ista complectuntur: trésque notant hominum virtutes, *Sapientiam, Formam, Fortitudinem*.

οὔτε γὰρ. Alterum distributionis membrum de rebus diuinis, quæ Gratijs carere non possunt. Poëtico more Dijs tribuit res hilaritatis maximè plenas, quales sunt chori & conuiuia.

σεμνᾶν. Dor. pro comm. σεμνῶν. Venerabiles dicuntur quia castæ virgines, dolo & fraude carentes. Simili sensu *Gratia decentes* ab Horatio dicuntur Od. 4. l. 1. κοιρανέοντι. Dor. pro κοιρανέουσι. Verbum κοιρανέω est poëticum pro βασιλεύω, κυβερνάω. Regit hîc accusatiuũ: & alibi cum genitiuo iunctum reperias: item cum datiuo. Vide exempla in Lexicis.

ἀλλὰ πάντων. Nihil sine Gratijs etiam in cœlo fieri docet, adeò vt omnia

etiam ibi dispensent. Iuxta Apollinem sedem habere dicuntur, quia in Delphico templo ad dextram Apollinis erant collocatæ, tanquam Deo dignissimæ. Et Apollo pictus manu dextra Gratias gestabat: sinistra arcum & sagittas: quod Macrobius interpretatur: quia Deus ad salutem est promptior, ad noxam pigrior. Cæterùm χρυσότοξος vocatur Apollo ab aureis Solis radijs: & Pythius à Pythone serpente quem occidit.

ἀέναον. Hoc est ἀΐδιον τοῦ πατρὸς αὐτῶν οὐρανίου Διὸς τιμὴν δοξάζουσι. Laus Charitum à pietate. His verbis illas facit Iouis filias. ἀέναος *perennis* q. d. ἀεὶ νάων *semper fluens*, vt ἀέναον πῦρ Od. 1. Pyth. h. e. αἰώνιος, ἀΐδιος. σέβοντι Dor. pro σέβουσι. & τιμαὶ Dor. pro τιμὴν. Ολυμπίοιο Ion. pro Ολυμπίου. πατὴρ Ολύμπιος periphrasis Iouis.

παράφρασις.

O veneranda Aglaia, & carminis amans Euphrosyne, tu quoque studiosa cantus Thalia, filiæ Iouis Deorum potentissimi, exaudite me conuersis beneuolis oculis ad chorealem hunc hymnum, qui leuiter in sublime fertur, contextus pro victoria quam prospera fortuna Asopicho impertiuit. Nam quia Orchomenus vbi colimini, Minyarum vrbs, vestro beneficio, victoria Olympica clarescit, Asopichum victorem eius ciuem Lydia harmonia, & carmine studiosè composito celebraturus veni. Cæterùm tu Echo ito ad inferos, tenebrosū Proserpinæ regnum, & patri Asopichi Cleodamo refer celebrem filij victoriam: & dic eum pro stadij cursu in illustri Olympia coronam oleaginam accepisse, quo inclytorum illorum certaminum præmio iuueniles comas cinxit: sibique tanquam alas addidit, quibus in sublime attollatur, & per ora virorum volet.

τὰ ιζ' αὐτοῦ κῶλα.

πότνι' Αγλαΐα, φιλησίμολπέ
τ' Ευφροσύνα, θεῶν κρατίστου παῖδες,
ἐπάκοοι νῦν, Θαλία τε ἐρασίμολπε, ἰδοῖσα τόνδε
κῶμον ἐπ' εὐμενεῖ τύχα,
κοῦφα βιβῶντα. Λυδίῳ γὰρ
Ασώπιχον ἐν τρόπῳ,
ἐν μελέταις τε ἀείδων
μόλον, οὕνεκα Ολυμπιόνικος ἁ Μινύεια
σεῦ ἕκατι. μελαντειχέα δόμον
Φερσεφόνας ἴθι ἀχοῖ,
πατρὶ κλυτὰν φέροισ', ἀγγελίαν, Κλεόδαμον ὄφρ' ἰδοῖσ', υἱὸν εἴπῃς, ὅτι οἱ νέαν
κόλποισι παρ' εὐδόξοιο Πίσας
ἐστεφάνωσε κυδίμων ἀέθλων
πτεροῖσι χαίταν.

μετάφρασις.

Veneranda Aglaia, & carminis amans Euphrosyne. filiæ eius qui potentissimus est Deorū exauditrices nunc estote. *Tu quoque Thalia cantus studiosa, conspicata chorealem hunc hymnum forte propitia leuiter incedentem. Lydio enim Asopichum in rhythmo, & in præmeditatu carminibus decantans veni, quoniam in Olympijs victrix Minyea vrbs propter te* est. *Nigros muros habentem domum Persephonæ vade Echo patri nobile ferens nuntium, Cleodamum vt intuita, filium dicas, quòd sibi iuuenilem in finibus illustris Pisæ coronauit inclytorum certaminum pennis cæsariem.*

πότνι' Αγλαΐα. Generalis præcessit ad Musas inuocatio: nunc sequitur specialis, qua nominatim eas compellat. Aglaia vocatur πότνια. Hoc est σεβασμία, vt

πότνια

πότνια Ἥρη apud Homerum. Huius Gratiæ nomen fit ab ἀγλαὸς, ἀγλαὸς ab ἀγλη, i. λαμπρότης, κάλλος. Itaque Αγλαΐα poteſt exponi *venuſtas* & poët. vſurpatur pro communi κόσμος *decus, ornamentum*, vt Nem. Od. 9.

φιλησίμολπε. Hoc vocabulum φιλησίμολπος eſt poët. & dicitur ὁ φιλῶν τὴν μολπὴν, *carminis amans*. Ευφροσύνα Dor. pro Ευφροσύνη à verbo εὐφραίνειν. Ab hoc Euphroſynes epitheto, non differt illud Thaliæ, ἐρασίμολπος, niſi compoſitione, & dicitur quaſi ἐρῶν τῆς μολπῆς *cantus amans*. & Θαλεία deducitur ἀπὸ τοῦ θάλλειν.

Θεῶν κρατίστου. Periphraſis Iouis, cuius filiæ fuerunt Charites, teſte Orpheo in his

Δεῦτέ μοι ὦ Χάριτες μεγαλώνυμοι, ἀγλαότιμοι
Θυγατέρες Ζηνός τε, καὶ Ευνομίης βαθυκόλπου,
Αγλαΐη τε, Θάλεια, καὶ Ευφροσύνη πολύολβε.

Alij aliorum filias faciunt: nonnulli etiam illis alia dant nomina: vt apud Natal. Comit. videre eſt.

ἐπάκοοι. Dor. pro ἐπήκοοι. Deficit autem ἐστε vel γίνεσθε. ἰδοῖσα Dor. pro ἰδοῦσα. per κῶμον intellige λόγον ἐγκωμιαστικόν. De communi poſt Θαλία τε ἐρασίμολπε repetendum eſt ἐπάκοος γενοῦ. Deinde ſententia ſic cum Triclinio declaranda. ἐπήκοος γενομένη, ἐπισκέψαι τοῦτον τὸν σὸν ὕμνον χορόν.

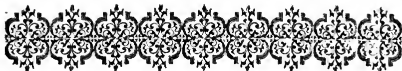
ἐπ' εὐμενεῖ τύχᾳ. Hoc eſt ἐπὶ μοίρᾳ φερούσῃ ἀγαθὰ, μετεώρως βαδίζοντα. Commendatio hymni, quòd in ſublime incedat, ob victoriam, quam Aſopicho fortuna propitia impertiuit. τύχᾳ Dor. pro comm. τύχῃ. κοῦφα poët. pro comm. κούφως. Nomen neutrius pluralis pro aduerbio, vt & πολλά.

Λυδίῳ γὰρ. Ratio propoſitionis, qua etiam Aſopichi victoriam breuiter complectitur. Λύδιος τρόπος eſt *harmonia Lydia*, quæ erat ſuauiſſima. Lydij autem cum tibijs, & cantu bellum inibant. Vide quæ de varijs harmonijs annotauimus Od. 1. Antiſtr. 1.

ἐν μελέταις. Hoc eſt ἐπῶν συνθήκαις. & μόλον. Neglecto augm. pro ἔμολον, à poëtico μολέω.

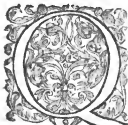
οὕνεκα. Hoc eſt διότι Ολυμπιόνικος ἐγένετο ἡ τῶν Μινυῶν πόλις Ορχομενός. Adhibetur epitheton per antonomaſiam. ἁ. Dor. pro ἡ. & σεῦ ἕκατι etiam Dor. pro comm. σοῦ ἕκητι. Quibus verbis acceptam refert Charitibus victoriam tanquam Deabus Orchomeni tutelaribus. In hoc autem σεῦ ἕκατι obſeruanda numeri enallage: ita vt in vnius perſona omnes alloquatur. Quanquam enim tres numerantur, ſic tamen vnitæ ſunt & concordes, vt meritò pro vna reputentur. Sic & poëtæ Choros qui ex pluribus conſtituuntur ſingulari numero compellare ſolent.

μελαντειχέα. Vltima pars hymni qua per idolopœiam, qualem etiam Od. 8. ſub finem fecit, nuntium ad inferos mittit. Cleodamo patri, vt intelligat ille, filium ætate adhuc iuuenili Olympia viciſſe. Quam autem illic ἀγγελίαν vocauit, hic Ηχῶ vocat. de qua vide apud Natal. Comit. μελαντειχὴς poët. vox ὁ μέλαν τεῖχος ἔχων. Nota periphraſin τὸ ἄδου q. d. πορεύθητι νῦν εἰς τὸν σκοτεινὸν τῆς Περσεφόνης οἶκον ὦ Φήμη, καὶ Ηχοῖ.

DE PINDARI

PYTHIORVM TITVLO.

VEMADMODVM Olympia, etiam à nonnullis Olympionicæ inſcribuntur : ſic & Pythia Pythionicæ : quia hoc libro continentur encomia eorum qui in Pythijs victoriam adepti ſunt. Porrò Pythia, ſacri fuerunt ludi in honorem Apollinis inſtituti. Sic dicuntur vel à Pythone ſerpente quem Apollo interfecit, vnde Ouid.

Inſtituit ſacros celebri certamine ludos,
Pythia perdomitæ ſerpentis nomine dictos.

vel ἀπὸ τοῦ πύθεσθαι *putreſcere*, quia ibi occiſus ſerpens computruit: vel ἀπὸ τοῦ πυνθάνεσθαι *ſciſcitari*: quòd homines ſciſcitandi gratia conſulerent, adiréntque Pythium Apollinem : vel à Πυθώ quæ eſt vrbs in Delphis ad Parnaſſum montem ſita. Hæc certamina apud Græcos fuère celeberrima, multiſque annis ante Iſthmia inſtituta: & multò poſt Olympia. Non ſolùm autem apud Delphos celebrabantur : ſed ad horum imitationem etiam alijs in locis, vt apud Magnetes, Sicyonios, quorum Pindarica Scholia meminêre. Celebrari ſolebant ineunte vere, vt patet ex Dionyſij lib. de Situ orbis v. 527. idque ab omnibus Cycladum incolis,

Ῥύσια δ' Ἀπόλλωνι χορὺς ἀνάγουσιν ἅπασαι
Ἀρχομένου γλυκεροῦ νέον εἴαρος.

Omnéſque inſulæ quæ circa Delum fuerunt ludos pro illa Serpentis victoria inſtituerunt. Horum inſtitutionem nonnulli ad Apollinem referunt, Qui, inquit Ouid.

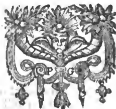
Ne operis famam poſſet delere vetuſtas
Inſtituit ſacros &c.

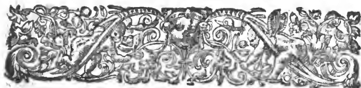
Itaque occiſo ſerpente ſeptima ſtatim die ludos peregit: eique nymphæ Parnaſſiæ ſua obtulêre munera. Cuius rei in memoriam, quòd nouem eſſent Muſæ, nono quoque anno eos ludos celebrari voluit. Verùm poſtea factum eſt vt quinquennijs ſingulis recurrerent. Nonnulli arbitrantur ab ipſo Serpente, qui cuſtos fuerit oraculi, etiam inſtitutos ludos. In his pancratio & quinquertio primùm ſeſe exercuerunt: quia fama eſt prima Pythiade in qua

certarunt Dij, vicisse Castorem stadio, Pollucem pugilatu, cursu Calaim, armatum Zeten, disco Peleum, lucta Telamonem, pancratio Herculem, qui pro præmio lauream coronam ab Apolline acceperunt. Deinde quadrigis exceptis, omnia quæ in Olympicis aderant athletarum studia, in hæc certamina recepta sunt: tandem etiam quadrigæ. Victoribus non semper eadem data præmia. Nam ante laurum æsculea frons dabatur, vt vult Ouid. I. Metam.

Hic iuuenum quicunque manu, pedibúsue rotáue
Vicerat, æsculeæ capiebat frondis honorem:
Nondum laurus erat.

Thesei verò temporibus hæc erat consuetudo vt victores palma coronarentur. Eurylochus debellatis Cirrhæis constituit præmium pecuniarum. Græcum epigramma μῆλα præmium fuisse asserit. Hæc de Pythijs pauca præmitto. Vide de his Natalem Comitem. Quinque fuerunt partes certaminis authore Strabone. ἀνάκρουσις *præludium.* ἄμπειρα, *prima experientia.* κατακελευσμὸς species quædam cantus. ἴαμβος καὶ δάκτυλος. prætcrea σύριγγες quibus bestiæ deficientis, & ad extrema sibila moriendo se conuertentis, languor exprimebatur. Paulò aliter partes constituunt Græca scholia. Primam πεῖραν vocant, qua periculum certaminis cum serpente fiebat. 2. Iambum, propter conuicia quæ ante certamen Apollo pertulit. 3. Dactylum, propter Dionysium qui primus oraculo præfuit. 4. κρητικὸν propter Iouem. 5. μητρῷον propter terram: huius enim fuerat oraculum. 6. σύριγμα, propter serpentis sibilum.

Π Ι Ν Δ Α Ρ Ο Υ

Π Υ Θ Ι Α.

ΙΕΡΩΝΙ ΑΙΤΝΑΙΩ
συρακουσίῳ ἅρματι.

HIERONI AETNAEO
Syracuſano curru victoriam adepto.

ΕΙΔΟΣ. Α.

ODE. I.

ARGVMENTVM.

Hiero Syracuſanus tyrannus, in quem eſt & primum Olympiorum encomium, primo hoc Pythiorum carmine commendatur à victoria, liberis, patria, vita honeſta, aliiſque virtutibus. Præter quas Hieronis laudes, citharæ Muſicéſque commendationem addit: & pro ſuo more fabulas, hiſtorias, ſententias per digreſſionem interſerit.

παράφρασις.

O eximia cithara, quam iure inuentionis Apollo, & iure communicationis Muſæ poſſident, vt ea comite & adiutrice ſuos cantus edant: cui tripudiantis chori greſſus geſtúſque obſequitur, inde lætitiæ ſuę ducens initium: cuius monitis excitati cantores

στροφὴ. κώλ. ιβ.

Χρυσέα φόρμιγξ Ἀπόλλωνος, καὶ ἰοπλοκάμων
σιμώδικον μοισᾶν κτέανον,
τᾶς ἀκούει μὲν βάσις, ἀγλαΐας
ἀρχά.
πείθονται δ' ἀοιδοὶ σάμασι,

μετάφρασις.

Aurea cithara Apollinis, & nigrum capillitium habentium Muſarum conſona poſſeſſio, quam audit quidem rhythmus lætitiæ initium: & parent cantores ſi-

obſecundant, quum prætentatis pollice fidibus hymnorum choros ducentium proludia moliris: quæ triſulci fulminis inextinctum ignem, Iouis iram placans extinguis, & Iouis aui aquilæ oſcinum principi ſub eius ſceptro ſomnum concilias, quo fit vt remiſſis & laxatis vtrinque velocibus alis dormiat,

ἁγησιχόρων ὁπόταν προοιμίων
ἀμβολὰς τεύχῃς ἐλελιζομένα,
καὶ τὸν αἰχματὰν κεραυνὸν σβεννύεις
ἀενάου πυρός. εὕδει δ' ἀνὰ σκάπτῳ Διὸς αἰετὸς, ὠκεῖαν πτέρυγ' ἀμφοτέρωθεν χαλάξαις,

ſignis tuis quando choris praeuntium procemiorum preludia facis, & cuſpidatum fulmen extinguis æterni ignis: dormitque ſub ſceptro Iouis aquila, velocem alam vtrinque laxans,

Ἱέρωνι Αἰτναίῳ. De Hierone Syracuſano diximus Ode prima Olympiorũ. Aetnæus hîc cognominatur: quia cùm Catanen Siciliæ vrbem inſtauraſſet, Aetnæ vicino monti cognominem fecit, ſéque Aetnæum in certaminibus proclamari voluit. Fuit Catane Naxiorum vetuſtum ædificium, quod per Hieronem veteres incolas ſuperinductis alijs amiſit. Sed Hierone mortuo Catanenſes, qui adhuc ſupererant ex Naxiorum colonia, ſedes ſuas expulſis inquilinis iterum occuparunt, ac Hieronis ſepulchrum ſolo æquarunt. Pulſi Aetnæi montana petierunt: Sinueſſam & ea loca Aetnæ montis inhabitarunt, oppido condito quod Aetnam dixêre, quódque abeſt à Catana 80 ſtadijs. Poſteris verò diuulgarunt hanc Aetnam eſſe cuius author & conditor fuerat Hieron. Strabo lib. 6. Syracuſanus à patria & ſede regni vocatur. Syracuſarum autem factus eſt princeps poſt mortem fratris Gelonis 85. Olympiade, vt refert Schol. Sed reſtituendum puto 75. Nam vt initio 1. Olymp. obſeruauimus 77 Olympiade eſt mortuus.

ἅρματι. Supple νικήσαντι. Curru vicit Hieron 29. Pythiade, ait Schol. quam victoriam hîc celebrat poëta. At 26. & 27. celete. Tot annorum autem eſt Pythias, quot Olympias.

χρυσέα φόρμιγξ. Exordium à citharæ laudibus conſultò ſumit, auréamque appellat: vel vt Hieroni citharam illam auream quam promiſerat ipſi, in memoriam reuocet: vel vt citharę præſtantiam denotet: nam aureus τίμιον ſignificat, vt ſuperiori libro ſat oſtendimus.

Ἀπόλλωνος. Non ſine hiſtoriæ, vel fabulæ commemoratione, citharam Apollinis poſſeſſionem appellat. Nam à Mercurio pro boum furto illam accepit. Imò illius inuentor fuiſſe creditur Apollo, vt Mercurius lyrę. Qua de re Ἠλιακ. 1. Pauſan. μετὰ δὲ τοῦτον, Ἀπόλλωνος καὶ Ἑρμοῦ βωμός ἐστιν ἐν κοινῷ, διότι Ἑρμῆν λύρας, Ἀπόλλωνα δὲ κιθάρας εὑρετὴν εἶναι Ἑλλήνων ἐστὶν ἐς αὐτοὺς λόγος. Hanc inueniſſe putatur Apollo, quum Admeti boues otij pertæſus cuſtodiret.

καὶ ἰοπλοκάμων. Hoc eſt μελανοπλοκάμων ſeu ἠυκόμων κτῆμα συνῳδὸν μουσῶν. Occurrit ἰοπλόκαμος antiſtr. 2 Od. 6. Olymp. vide locum.

σύνδικον. Scholiaſtes exponit συνῳδόν. hoc eſt, *ſimul canentem*. Nam pulſata cithara cantum edit ſeu ſonum, cum quo vocis ſuæ modulationem coniungentes

tes Musæ & Apollo, σύνδικον κτῆμα faciunt citharam. Exponit etiam σύντροφον. quia δίκη etiam vsurpatur pro τρόπος, *mos, consuetudo*, vt apud Homerum Αὕτη τοι δίκη ἐστὶ θεῶν. q. d. *vnà consuetam possessionem*. Etenim præeunte Apolline & citharam pulsante, Musæ canentes sequuntur. Putat autem Aemilius Portus σύνδικον metaphoricè vsurpari. Nam σύνδικοι propriè dicuntur plures patroni qui simul vnam eandémque causam in iudicio defendunt. Vnde per translationem σύνδικος dicatur *comes* & *adiutor*. Citharam autem comitem & Musarum adiutricem vocari censet, quia Lyricorum carmina à Musis dictata canebantur, ita vt cithara Musas, & poëtas, & cantores quodammodo comitaretur, & in sonis cantibúsque edendis adiuuaret. Κτέανον iam occurrit Olymp. 7.

τᾶς. Dor. pro ἧ. & artic. præposit. pro subiunct. ἧς, hoc est ἧς ἀκούει ὁ ῥυθμός. Itaque βάσις hoc loco pro ῥυθμὸς sumitur: vel quia modulorum concentus ad rythmum fingitur: vel παρὰ τὸ βαίνειν εἰς τὸν ῥυθμὸν τοῖς κρούουσι τὴν γῆν τοῖς ποσί. Nonnulli τὴν τῶν χορδῶν κροῦσιν exponunt τὴν βάσιν; quia à cithara auspicantur Odæ: deinde saltatorum ita sequitur rythmus. βάσις exponitur *pes* χορευτῶν ab Aretio q. d. *tibi obsequitur, tuum cantum sequitur saltantium gressus*. Et certè saltationem ad citharæ cantum accommodat chorus.

ἀγλαΐας ἀρχά. Hoc est εὐφροσύνης ἀρχή. *Lætitiæ initium*: nimirum βάσις: nam tum quum tripudiat chorus, hilaritatem denotat. Ambigit autem Schol. vtrum βάσις sit ἀγλαΐας ἀρχή: an verò κιθάρα: ex quo etiam obscurum maneat, vtrum ἀγλαΐαν hoc est ἡδονὴν illam dicat quæ est in celebritatibus, qua lætantes omnes delectamur: an verò animi laxationem & lætitiam, an verò initia cantus & præludia.

πείθονται δ'. Transit ad citharæ vsum in Musica. Parent cantores eius signis: quia qui voce canunt, præcipienti vocis modum citharæ obsecundant. σάμασιν dixit Dor. pro comm. σήμασι. & hoc pro σημείοις. Citharæ σημεῖα intellige συνθέματα seu κελεύσματα id est ipsum *melodiæ accentum*, ad cuius ἄρσιν καὶ θέσιν sese vox canentis accommodat.

ἁγησιχόρων ὁπόταν. Notat quando citharæ sese accommodent cantores, nimirum quando præludia facit choros ducentium hymnorum. Ἁγησίχορος Dor. pro ἡγησίχορος. hoc est τοῦ χοροῦ ἡγούμενος. Et προοιμίων hoc est τῶν ὕμνων. Nam προοίμιον vt rectè annotat Aemilius Portus Thucydidem authorem citans, hoc vocabulum præter vulgatam procemij significationem, interdum pro hymno accipitur. Verba Thucyd. hæc sunt Δηλοῖ δὲ μάλιστα Ὅμηρος ὅτι τοιαῦτα ἦν, ἐν τοῖς ἔπεσι τοῖσδε, ἅ ἐστιν ἐκ προοιμίου Ἀπόλλωνος: vbi Græca Scholia ἐκ προοιμίου exponunt ἐξ ὕμνου. ὕμνους γὰρ τὰ προοίμια ἐκάλουν.

ἀμβολάς. Per syncopen pro ἀναβολάς, ab ἀναβολή. Hîc præter vulgatas significationes accipitur pro προανακρούσεις, προανάκρουσις. vnde deducta loquendi formula ἀναβολὰς τεύχειν, i. ἀναβολὰς ποιεῖσθαι. Quod vnico verbo dixit Homerus ἀναβάλλεσθαι Odyss. α.

Ἤτοι ὁ φορμίζων ἀνεβάλλετο καλὸν ἀείδειν.

Ἀναβάλλεσθαι autem dicuntur, inquit Eustath. οἱ κιθαρίζοντες, pro προανακρούεσθαι seu

ἀναμβολὰς [?], Dicunt Latini poëtæ, *chordas pollice prætentare*, vt apud Ouid. Metam. l. 5.

Calliope querulas prætentat pollice chordas.

Ergo ἀναβολὴ dicetur ipsa chordarum digitis facta pręte ntatio, quam vulgò *proludium* & *prolusionem* appellant, & quidam *præcentionem* i. *cantus proœmium.*

ἐλελιζομένα. Dor. pro ἐλελιζομένη. hoc est διακινουμένη. Hic præter alias significationes vsurpatur ἐλελίζειν pro λείως κινεῖν, *leuiter mouere, pulsare.*

αἰχματάν. Dicendum fuisset σβεννύεις αἰέναον πῦρ αἰχματοῦ κεραυνοῦ. Porrò Dor. & poët. est αἰχματὰς, *cuspidatus, cuspide munitus*, Epitheton fulminis quod apud poëtas *Iouis telum appellatur*, vt Ol. 10. Od. πυρπάλαμον βέλος, quem locum consule.

ἀενάου. hoc est ἀσβέστου. Nam authore Schol. propriè ἀέναος de quo vide Ol. 14. in ἀέναον τιμάν, dicitur de aquis: nunc impropriè & καταχρηστικῶς de fulmine pro ἄσβεστος. Virgil. dicit *æternum ignem.* Ergo Musica facit vt Iupiter iracunda ponat fulmina, hoc est, numinis iram placat.

εὕδει δ'. h. e. καθεύδει ὑπὸ τῷ σκάπτῳ. Doricum est σκᾶπτον pro σκῆπτρον. Commendat ab effectu erga bruta quæ cantus dulcedine capiuntur.

ὠκεῖαν πτέρυγ'. Elegans pathos dormituræ aquilæ, quæ alas vtrinque demitteret. χαλάξαις autem est particip. Dor. & Aeol. pro χαλάσας Aor. 1. ἐχάλασα. Dor. σ. mutatur in ξ. & Aeol. interseritur ι.

παράφρασις.

quum nubem obscuram soporis, super aduncum eius rostrum, qua suauiter clauduntur palpebræ, oculis affudisti. Tum verò illa dormiens, diffusu facile & flexibile dorsum attollit, tanquam tuæ harmoniæ iaculis superata & oppressa. Quinetiam Mars violentus, ac proinde viri fortissimi, depositis quandoque asperis acutisque armis, tui concentus voluptate animum recreant: Imò Dij ipsi boníque genij vitæ nostræ auspices & comites tuæ melodiæ dulcedine capiuntur, cuius authores sunt Latonæ filius Apollo, pulchræque Musæ canendi peritia insignes, & scientiarum profunditate admirabiles.

ἀντιστρ. κῶλ. ιβ.

ἀρχὸς οἰωνῶν. κελαινῶ-
πιν δ' ἐπί οἱ νεφέλαν
ἀγκύλῳ κρατὶ βλεφάρων
ἁδὺ κλαΐστρον κατέχευας. ὁ δὲ
κνώσσων
ὑγρὸν νῶτον αἰωρεῖ, τεαῖς
ῥιπαῖσι κατασχόμενος. καὶ γὰρ βια-
τὰς Ἄρης, τραχεῖαν ἄνευθε λιπὼν
ἐγχέων ἀκμάν, ἰαίνει καρδίαν
κώματι. κῆλα δὲ καὶ
δαιμόνων θέλγει φρένας, ἀμφί
τε Λα-
τοΐδα σοφίᾳ, βαθυκόλ-
πων τε Μοισᾶν.

μετάφρασις.

dux auium: nigrámque nubem, palpebrarum suaue claustrum, super aduncum eius rostrum infundis: atque illa dormiens humidum dorsum attollit tuis missilibus delinita. Quinetiam violentus Mars asperam seorsum linquens hastarum cuspidem oblectat cor voluptate. Denique carminum illecebræ Deorum quoque demulcent mentes, cum Latoidæ sapientia, & profundos sinus habentium Musarum.

ἀρχὸς οἰωνῶν. Hoc est *ὁ τῶν ὀρνέων βασιλεύς.* Nam apud augures inter aues oſcines & auguratrices imperium obtinet aquila: de qua vide vltima ſtropha 2. Od. Olymp. Porrò eſt in his aquilæ periphraſis, & hæc cum ſuperioribus coherent.

κελαινῶπιν νεφέλαν. Periphraſis ſomni, Etenim ſenſus obſoporati obſcura omnia reddunt corpori, vt nubes atra aëri obſcuritatem interdiu inducit. *Κελαινῶπις* eſt fœmin. à maſcul. *κελαινώπης.* Dicitur & *κελαινώψ.* à *κελαινὸς niger*, & *ὤψ. aſpectus* *νεφέλαν* Dor. pro comm. *νεφέλην.*

ἐπί. Conſtruendum eſt cum *ἀγκύλῳ κρατί. Caput aduncum* vocat propter roſtrũ. Capitis verò mentionem facit quia eſt principium motus & ſenſus qui inter dormiendum quieſcunt. Synecdochen obſeruat Schol. *κρατὶ* pro *ῥινί.*

βλεφάρων ἁδὺ κλαῖστρον. Altera ſomni periphraſis ſumpta *ἀπὸ τοῦ πάθους.* Nam ferè omnibus dormientibus clauduntur oculi. *ἁδὺ* Dor. pro *ἡδύ.* *κλαῖστρον* Dor. & Aeol. pro comm. *κλεῖθρον* à verbo *κλείω claudo.* Latini *Clauſtrum* à *κλαῖστρον* deduxiſſe videntur.

ὁ δὲ κνώσσων. Hypotypoſis dormientis aquilæ, quia ſitum habitúmque deuotat. Solet autem in auibus dormientibus dorſum eſſe eminentius, reliquis corporis partibus contractis aut demiſſis. *ὑγρὸν* appellat dorſum, quoniam *εὐδιάχυτον* h.e. *diffuſu facile*: ſiquidem dormienti attollitur, eminétque. *αἰωρεῖ* autem magis poëticum eſt, pro quo dicas oratione proſa, *ἐπαίρει.*

τεαῖς ῥιπαῖσι hoc eſt *τοῖς σοῖς βέλεσι.* Et hoc pro *τοῖς σοῖς μέλεσι θελγόμενος.* Porrò *τεαῖς* Dor. pro *σαῖς.* & *ῥιπαῖσι* pro *ῥιπαῖς.*

καὶ γὰρ βιατάς. Dor. pro *βιατὴς* & poët. pro *βίαιος. violentus*, qui in rebus agendis vtitur vi. Interdum in bonam partem accipitur pro *fortis, generoſus*, vt Olymp. Od. 9. *νόον Πατρόκλου βιατάν.* Sic & Pyth. 6. *Ἀντίλοχος βιατάς.* Per Martem metonymicè intelligito *viros bellicoſos*, qui Muſicæ ſuauitate capiuntur, qualis Achilles Homeri, qui rapta ſibi Briſeide, poſthabito prælio Muſica ſe oblectat. Porrò *καὶ γὰρ* cauſale non eſt hoc loco, ſed ſignificat, *quinetiam*, ſicuti Od. 1. Nem. ant. 3. *καὶ γὰρ αὐτά.*

τραχεῖαν ἐγχέων ἀκμάν. Hoc eſt *δοράτων τραχεῖαν ἀκωκήν.* Idque periphraſticè pro *τὸν πόλεμον.* Deinde *ἰαίνει κώματι* hoc eſt *εὐφραίνει θέλγματι.* vide Ol. Od. 2. antiſtr. ſimilem vſum verbi *ἰαίνω* in *ἰανθεὶς ἀοιδαῖς.*

κώματι. Hoc eſt *θέλγματι τῆς κιθάρας.* *Κῶμα* autem propriè eſt *marcor*, ſeu *veternus*, dictum quaſi *κοίμημα* per ectaſin, & ſyncopen à *κῶ* quod ſignificat *κεῖμαι.* Eſt *κῶμα ὁ ἐκ τοῦ ὕπνου κάρος.* Galenus initio comment 1. *εἰς τὸ προῤῥητικὸν*, ſcripſit ſe in libello *περὶ κώματος* multis teſtimonijs demonſtraſſe Hippocratem omnem *καταφορὰν* appellare *κῶμα.* Sunt qui vocem hanc à *κωμάζειν* deducant: quoniam *οἱ κωμάζοντες* in hunc morbum facilè incidunt, ob crapulam. Metaphoricè autem ſumitur pro magna voluptate, quæ ſic animos demulcet, vt in profundum ſomnum pertrahat, vt hoc loco accipiendum *κῶμα* pro voluptate profundum ſomnum conciliante.

κῆλα. Per ſyncopen dictum pro *κηλήματα.* Deducitur *κήλημα* à *κηλέω demulceo.* hîc expone *κῆλα* cum Schol. *τὰ θελκτικὰ τῆς μουσικῆς πάθη*; ſeu *τὰ ὑπὸ τῆς μουσικῆς θέλ-*

γματα. Porrò Homerus κῆλα vocauit τόξικα βέλη, in his τὰ δ' ἐπῴχετο κῆλα Θεοῖο. Et Eustath. κῆλον interpretatur τὸ βέλος, & propriè τὸ τῶ βέλους ἄξακτον *ipsum teli lignũ* à nomine ξύλον verso α in η. Quod cùm ita sit, ζοπικῶς & ἀλληγορικῶς accipi potest pro carminibus poëtarum, quæ telorum instar hominum & Deorum mentes penetrant, adeò vt eas doment, & suauitate delinitas detineant, vt hìc accipi videtur.

δαιμόνων. Hoc est τῶν Θεῶν. Aretius autem bonos spiritus, bonos-ue genios putat hìc intelligendos: quia de malis à contrario paulò pòst loquitur, vt qui Musicã auersentur. Sed de Dijs in genere accipiendum putem. Nam vt ait Horat.

Carmine Dij superi, placantur carmine manes.

Et vt testatur Ouid. de Orpheo neruos ad verba in inferis mouente vt Eurydicen impetraret,

Nec regia coniux,
Sustinet oranti, nec qui regit ima negare:
Eurydicenq; vocant.

ἀμφί τε. Hoc est περὶ τε σοφίᾳ τῶ Ἀπόλλωνος. Porrò Λατοΐδα. Dor. genit. pro Λατοΐδου. à Λατῶ quæ dicta est mater Apollinis. Μοισᾶν Dor. pro μουσῶν. Musas βαθυκόλπους meritò appellat ob scientiarum profunditatem, & multiplicem difficultatem. Sic Thetin βαθύκολπον ob maris profunditatem Theocritus vocat 17. Idyll. Vocabulum hoc propriè repræsentat mammosas illas mulieres, quę cùm vastas mammarum moles in sinu prominentes habeant, sinum profundum habent, ut alti montes profundas valles. Eustath. ait barbaras mulieres ab Homero passim tali epitheto insigniri.

παράφρασις.

Contrà verò quæcunque Iupiter in terra marique odit, ac proinde quiuis improbi, suaues Musarum cantus oderunt & auersantur, eorúmq; nulla delectatione recreantur: sed potiùs ijs turbãtur expauefacti. Qualis gigas ille cẽticeps Typhœus, Deorũ hostis, qui in horribili Tartaro prostratus iacet, quẽ olim celebre factum flagitijs ipsius Typhoneum Ciliciæ antrũ aluit: & qui nunc in Sicilia sepultus est, & in littore Siculi maris quod Cumam alluit, villosum pectus oneris mole oppressum habet, imò & sub Aetna monte altissimo, perpetuísque niuibus frigidissimo detinetur:

ἐπῳδ. κῶλ. ιε.

ὅσσα δὲ μὴ πεφίληκε
Ζεύς, ἀτύζονται βοὰν
Πιερίδων ἀΐοντα, (κετον.
γᾶν τε, καὶ πόντον κατ' ἀμαιμά-
ὅς τ' ἐν αἰνᾷ ταρτάρῳ κεῖ-
ται Θεῶν πολέμιος,
Τυφὼς ἑκατοντακάρανος, τόν
ποτε
Κιλίκιον θρέψε πολυώ-
νυμον ἄντρον· νῦν γε μὰν
ταί θ' ὑπὲρ Κύμας ἁλιερκέες ὄ-
χθαι,
Σικελία τ' αὐτοῦ πιέζει
στέρνα λαχνάεντα· κίων
δ' οὐρανία συνέχει,
νιφόεσσ' Αἴτνα πάνετες
χιόνος ὀξείας τιθήνα.

μετάφρασις.

At quæ non amat Iupiter, turbantur quũ vocem Pieridum audiunt, per terram atq; per mare vastũ. Quiq; in horrẽda Tartaro iacet Deorũ hostis Typhœus centiceps, quem olim Ciliciũ educauit multi nominis antrũ. At nunc & littora quæ sunt super Cumas mare coërcentia, Siciliáque eius premit pectora hispida, columnaq; cœlestis cohibet niuosa Aetna per totum annum niuis acutæ nutrix.

ὅσσα δὲ μή. Commendationes superiores Musicę, ab eius natura fuerunt petitæ. Nunc aliam à contrario petitam proponit. Nimirum quòd ij qui Deo sunt inuisi ipsam auersentur. Improbi autem illi sunt quos Deus odit. Proinde improbi Musicã auersantur. Hæc ait vt ad audiendum parati sint auditores q. d. ὅσα δὲ μήτε κατὰ γῆν, μήτε κατὰ θάλασσαν ἄπειρον φιλεῖ ὁ Ζεὺς, ἀποστρέφονται καὶ ταράττονται ὅταν ἀκούωσι τὴν ᾠδὴν τῶν μουσῶν. Porrò ὅσσα geminato σ: pro ὅσα. Enallage temporis notanda in πεφίληκε, quod est præteritum pro præsenti φιλεῖ.

ἀτύζονται. Poëticè pro ἀποστρέφονται. γᾶν. Dor. pro γῆν. De voce ἀμαιμάκετος vide Lexica. Interpretari possis hìc ἀτύζεσθαι, ταράττεσθαι, θορυβεῖσθαι & similia.

ὅς τ'. Exemplo Typhœi argumentum illud à contrario sumptum confirmat. αἰνᾷ. Dor. pro αἰνῇ Hic Schol. mutationem generis masculini in fœmininum annotat. In plurali τὰ τάρταρα. in singulari ὁ τάρταρος dici solet. Qui Τυφὼς à Pindaro, Τυφωεὺς ab Homero vocatur. Additur epitheton ἑκατοντακάρανος pro ἑκατοντακάρηνος ex ἑκατὸν *centum*, & κάρα seu κάρηνον *caput*. Od. 4. Ol. dicitur ἑκατογκεφάλας: quem locum cum hoc confer. Capitum certus numerus Typhoni tribuitur pro incerto, πολυκέφαλος ergo sonat illud epitheton. Θεῶν πολέμιος, quia γιγαντομαχίας fuit particeps, vide Horat. l. 3. Carm. Od. 4. Ouid. 5. Metam.

τό Articulus præposit. pro subiunct. A patria Gigantem describit, innuitque illum esse ex Cilicia oriundum. Antri antem Cilicij mentionem facit Mela l. 3. *Tertius*, inquit, *specus est, quem Typhoneum vocant, ore angusto, & multum (vt experti tradidere) pressus, & ob id assidua nocte suffusus, neque vnquam perspici facilis. Sed quia nunc demissa in se confestim exanimat, natura fabulaque memorandus*. Pindarus antrum hoc πολυώνυμον. i. πολυθρύλλητον dicit propter Typhonem à quo propter insignia eius facinora celebre redditum est.

ταί γε μάν. A sepultura Typhœum describit. Sepultus est in Sicilia supra Cumam. Scribit autem Strabo vniuersum tractum à Cumis in Siciliam vsque, Aetnámque & Liparenses Insulas, Puteolanum, Neapolitanum, & Baianum agrum, Pithecusasque insulas, quasdam profundàs, & in vnum coëuntes sub se solitas habere cauernas, quæ in Græciam quoque porrigerētur, in quibus multa vis inesset sulphuris. Idcirco quibusdam temporibus cùm subterraneis ventis spirantibus, terræ motus in ijs locis frequentes fierent, & flammarum feruentiúmque aquarum profluuia, ignísque exhalationes, & cineres cum fauillis longiùs emitterentur, fabulati sunt veteres Typhonem illum Aegypti tyrannum, perpetuo supplicio damnatum sub ijs locis iacēre: qui quoties moueretur, ignes & cineres eructaret, terrásque concuteret. Hæc autem non solùm de sepulchro illius Gigantis dicuntur: sed loci illius naturam denotant. De qua in sequenti stropha.

ταί θ' ὄχθαι. *Littora* propriè interpretamur: quia maris Siculi Cumam alluentis habenda est ratio. Impropriè autem poëta mari ὄχθην tribuit: nam dicitur propriè de fluuio. αἰγιαλὸς verò de mari. Quanquam aliquando non tam strictè istud obseruatur. ἁλιερκέες ὄχθαι dicuntur quasi τὸ ἁλὸς ἕρκος οὖσαι. καὶ τὴν ἅλα ὡς ἕρκει τινὶ κωλύουσι καὶ συνέχουσι. Etenim littora sunt instar septi cuiusdam à quo

mare, ne exundet, intra suum alueum continetur. Vide ταίδ' ἀλιερκέα Od.8.Ol. stropha.2.

Κύμας. Dor. pro Κύμης. Intellige Cumam illam quæ est Insula Siciliæ opposita. Sex autem Cumæ numerantur apud authores, teste Stephano. Prima Aeolis Hesiodi patria. Secunda quæ Phryconitis & Lesbos appellatur: tertia Italiæ: quarta Elidis: quinta Eubœæ: sexta quæ Siciliæ adiacet: de qua hîc sermo. Cæterùm alij non in Sicilia sepultum Typhonē aiunt: sed sub Bœotiæ mōte iacêre dixerunt: alij in Phrygia: alij in Lydia. Omnium optimè sentit Artemon historicus, quando montem omnem qui flammas exhalat, à Typhone incensum dici putat: nam τύφειν est καίειν.

κίων δ' οὐρανία. Periphrasis Aetnæ, quæ columna cœlestis vocatur, quòd sit mons οὐρανομήκης. Describitur ab altitudine, & niuium rigore. νιφόεσσα πάνετες. Hoc est κατὰ πᾶσαν τοῦ ἔτους ὥραν χιονιζομένη: quales multi montes, qui media etiam æstate, & sub feruentissimo sole niuibus obruti manent. πάνετες aduerbium poëticum sonans κατὰ πᾶν ἔτος. Ambiguum putat vtrum ad niuem hoc referri debeat Schol. an verò ad Typhonem, qui in æternum ibi detinendus fingitur. De niue intelligendum arguit verborum series.

Αἴτνα. Dor. pro Αἴτνη. & τιθήνα. Dor. pro τιθήνη, hoc est τροφὸς, *altrix*. & ὀξεῖα χιὼν nuncupatur ob acre ipsius frigus: & quia qui niuem contrectant, quiddam ijs qui punguntur, simile sentiunt.

παράφρασις.

Cuius ex penetralibus, imisq; recessibus, ignis inaccessi & copiosi fontes purissimi scaturiunt, & eiectatur. Hinc eiusdem ignis fluuij perennes interdiu quidem ardentis fumi vortices agglomerant: noctu verò rutila flamma liquefactorum saxorum fragmenta vehementi cum strepitu in mare profundum deuoluit. Tum etiam serpens ille Typhon maximè horrendos eiectat ignis gurgites. Quare res est visu portentosa, & ex illis qui illac transeundo viderunt, auditu miranda,

στροφὴ β. κῶλ. ιβ.

ταῖς ἐρεύγονται μὲν ἀπλάτου πυρὸς ἁγνόταται
ἐκ μυχῶν παγαί. ποταμοὶ
δ' ἁμέραισιν μὲν προχέοντι ῥόον καπνοῦ
αἴθων'. ἀλλ' ἐν ὄρφναισι πέτρας
φοίνισσα κυλινδομένα φλὸξ ἐς βαθεῖ-
αν φέρει πόντου πλάκα σὺν πατάγῳ.
κεῖνο δ' Ἁφαίστοιο κρουνοὺς ἑρπετὸν
δεινοτάτους ἀναπέμ-
πει. τέρας μὲν θαυμάσιον προσιδέ-
σθαι, θαῦμα δὲ καὶ παριόντων ἀκοῦσαι,

μετάφρασις.

cuius ex penetralibus eructantur inaccessi ignis purissimi fontes. Fluuij autem ignis interdiu quidem effundunt vorticem fumi ardentem: sed noctu rutila flamma volutata saxa in profundam maris planitiem defert cum vehementi strepitu. Illud autem Vulcani reptile gurgites valdè horrendos eiectat. Prodigium quidem admirabile visu, miranda verò res & ijs qui audiunt ab illis qui transierunt,

τᾶς ἐρεύγονται. Digreſſio ad miracula montis Aetnæ. Primum quòd inde fontes ignis ſcaturiant copioſè. τᾶς Dor. pro τῆς pro ſubiunct. ἧς quod eſt iungendum cum ἐκ μυχῶν. In ἐρεύγονται notanda metaphora ſumpta à ventriculi ſubuerſione: quare dicitur pro ἀναδίδονται, ἀναφυσῶνται. vnde 5. *Metam. flammamq́ue fero vomit ore Typhæus.*

ἀπλάτου. Hoc eſt vel πελαστοῦ, ἀπείρου. vel ἀπροσίτου ſeu ἀπροσπελάστου, vel pro vtroque ſumitur. Nam inacceſſus eſt ignis, multuſque eo ex monte eructatur. De voce hac ἄπλατος & ἄπλητος vide Lexica.

ἁγνόταται παγαί. Fontes ſic appellantur ab effectu ignis qui eſt ἁγνιστικὸς: vel propter vim ſulphuris quæ ibi eſt. Nam ſulphure fiebant purgationes, vnde Homerus ὄφρα θεειώσω μέγαρον. *vt repurgem domum.* Porrò παγαὶ Dor. pro πηγαὶ. Fontes dicuntur propter ἀνάδοσιν τοῦ πυρός. Quia ignis Aetnæi eruptio fit ſurſum verſus: ſicuti accidit in fontibus.

ποταμοὶ δὲ. Obſerua hic αὔξησιν: ex illis fontibus, fiunt ignis fluuij: vnde interdiu fumus tantùm, noctu ſplendens ignis cernitur. Nam maior lux diei minorem ignis obſcurat. Dicit autem Hermogenes de Aetna ὅτι πυρὸς ῥύακας ἔχει *proſluuia ignis habere.* Fortè autem καπνὸν pro igne ſumit Pindarus vt 1. Nem. ὕδωρ καπνῷ φέρειν ἀντίον.

ἁμέραισι Dor. & poët. pro ἡμέραις, & hoc pro καθ' ἡμέρας. προχέοντι Dor. pro comm. προχέουσι. ῥόον, hoc eſt δεινὸν καπνοῦ. Seruius in 1. Georg. Virg. *Aetna mons Siciliæ*, inquit, *non fumum, ſed flammarum egerit globos.*

ἐν ὄρφναισιν Dat. poët. pro ὄρφναις. Hoc eſt κατὰ νύκτας. Primo autem Geor. Virgil. ſaxa volui ab hoc monte aſſerit, & flammas egeri quum canit hunc in modum,

Vidimus vndantem ruptis fornacibus Aetnam
Flammarumq́ue globos, liquefactaq́ue voluere ſaxa.

Hac de re videte verſus qui extant Gellij lib. 17. c. 10.

φοίνισσα φλὸξ. Hoc eſt ἐρυθρά. Fœmininum hoc fit vel à maſcul. φοίνιξ hoc eſt φοινίκεος: vt ab ἄναξ, ἄνασσα, vel à φοινίσσω *rubefacio*, vt ἄνασσα ab ἀνάσσω.

ἐς βαθεῖαν. Hoc eſt εἰσκυλίει τῇ παρακειμένῃ θαλάσσῃ. Metaphoricè πλάκα πόντου *maris æquor*, ſeu *planitiem*, appellat. Eſt πλὰξ *tabula* vel lapidea, vel ex alio metallo conflata.

κεῖνο. Pro ἐκεῖνο. Ἀφαίστοιο. Dor. & Ion. pro Ἡφαίστου hoc eſt πυρός: per ἑρπετὸν intellige τὸν Τυφῶνα. & κρουνοὺς à fluuijs tranſlatè dici puta: vt ſit hic ſenſus, ὁ δὲ Τυφὼν ἑρπετὸν ἀναδίδωσι κρουνοὺς πυρὸς δεινοτάτους: vnde, vt iam antè ex Ouidio dictum, *Flammam fero vomit ore Typhœus.* ἑρπετὸν dicitur fortè quia, vt ſcribit Strabo l. 16. quidam putarunt Typhonem non hominem fuiſſe, ſed ſerpentem. Cur autem ſerpentem eſſe exiſtimarint vide in Mythologia Natalis Comitis, vbi & plura de hac fabula collecta extant

τέρας μὲν θαυμάσιον. Exclamatio in rem portentoſam oratione proſa dicas, θαυμαστὸν ἰδεῖν, καὶ ἀκούειν τῶν ἐν παρόδῳ ἰωρακότων.

παράφρασις.

quo pacto monstrum illud est illigatum imis radicibus, summísque montis Aetnæ cacuminibus, quæ obscura sunt arborum densitate: quóque pacto stratus lectus torum dorsum inclinatum lancinat & pungit. Vtinam tibi placeamus, tuáque beneuolentia fruamur Iupiter qui in hoc mõte coleris, Siculæ regionis fœcundæ parte frontis instar conspicua. Cui quidem cognominem fecit vrbem vicinam Hiero, quum Catanẽ amplificatam, multísque ædificijs recens decoratã nouo nomine Aetnam appellauit. Vnde præco, denuntians egregiam illius victoriam, quam curruli certamine in Pythijs est adeptus, eius mentionem fecit, & victorem ab ea Aetnæum cognomento pronunciauit.

ἀντισρ. κώλ. ιβ.

οἷον Αἴτνας ἐν μελαμφύλλοις δέδεται κορυφαῖς,
καὶ πέδῳ. στρωμνὰ δὲ χαράσσοισ' ἅπαν νῶτον ποτικεκλιμένον
κεντεῖ.
εἴη Ζεῦ, τὶν εἴη ἁνδάνειν,
ὃς τοῦτ' ἐφέπεις ὄρος, εὐκάρποιο γαί-
ας μέτωπον. τοῦ μὲν ἐπωνυμίαν
κλεινὸς οἰκιστὴρ ἐκύδανε πόλιν
γείτονα. Πυθιάδος
δ' ἐν δρόμῳ κάρυξ ἀνέειπέ νιν ἀγ-
γέλλων Ἱέρωνος ὑπὲρ
καλλινίκου

μετάφρασις.

qualiter Aetna in nigrifrondibus ligatus est cacuminibus & solo, cubiléque vellicãs torum dorsum inclinatum pungit. Contingat Iupiter, contingat tibi placere, qui hunc regis montem, fertilis terræ frontem, cui cognominem inclytus conditor decorauit vrbem vicinam: Pythiadísque in curriculo præco proclamauit ipsam, nuntium afferẽs super egregij victoris

οἷον. Cohæret cum superioribus, nec opus est vt οἷον istud pro τοῖον sumatur, quod satis indicat series textus, quãquam ita sentit Aretius, & dicit οἷον esse pro τοῖον *tale*, vel *sic* οὕτως. Ego potiùs pro ὅπως sumo.

μελαμφύλλοις. Hoc est πολυδένδρεσι. Densitas autem & multitudo arborum obscuram reddit syluam. μελάμφυλλος, ὁ μέλανα φύλλα ἔχων, ab effectu dicitur hoc loco: nam virides sunt frondes: sed propter densitatem nigrum reddunt, *hoc est*, obscurum locum. Quidam putant cacumen Aetnæ montis nigrum appellari, ob fumum qui ex sulphureis cauernis in summum verticem ascendit. At prior sententia est probabilior.

δέδεται κορυφαῖς. Quæritur quomodo dicat poëta eundem Typhonem vertici Aetnæ alligari simul, & sub ea iacère. Respondetur quia ab eius quidem dorso Aetnæ solum tangitur, Aetna verò pectori eius imposita est, quæ vinculi & funis instar medium ipsum coërcet.

στρωμνά. Dor. pro στρωμνή. Item χαράσσοισα pro χαράσσουσα hoc est ἀμύσσουσα, ἐπινύσσουσα. Item ποτικεκλιμένον habet Dor. ποτὶ pro πρὸς. Sensus autem hic est, τὸ δ' ὑποστρωμένον ἔδαφος κεντρῶδες νύσσει τὸ τοῦ Τυφῶνος νῶτον. Punctionis huius causa est impositum onus à quo premitur & grauatur.

εἴη Ζεῦ. Hactenus laudes citharæ, & digressionem ad Typhœi fabulam absoluit. Iam verò ad Hieronis laudes transiturus, idonea inuocatione viam sibi patefacit,

tefacit, qua ſenſim à prima parte de citharæ laudibus, ad ſecundam de Hieronis encomio ſe confert. Cæterùm poëta narratis Typhœi pœnis, quaſi metu perculſus à Ioue petit facultatem ipſi placendi, vtque beneuolentiam impertiat. τὶν ἀνδάνειν hoc eſt σοὶ ἀρέσκειν.

ὄρος. Intelligit τὴν Αἴτνην. εὐκάρποιο Ion. pro εὐκάρπου. & μέτωπον hoc eſt πρόσωπον. Duo hic declarantur, Iouem in Aetna fuiſſe cultum, & fertilem fuiſſe Siciliam. Metaphoricè verò ſumpta tranſlatione ab animantibus, montem illum, terræ frontem appellat: ſiue διὰ τὸ ἐπιφανὲς, ſiue διὰ τὸ ὕψος.

τοῦ μὲν. Hoc eſt οὗ μὲν ὄρους τὴν ὁμώνυμον πόλιν Αἴτνην ὁ ἔνδοξος οἰκιστὴς Ἱέρων ἐδόξασεν. Vrbem Catanen amplificauit Hieron, & à vicino monte Aetnam cognominauit. Vide quæ in titulum Odæ diximus.

ἐπωνυμίαν. Hanc vocem explicatam habes Epod. 4. Od. 10. Olymp. in ἐπωνυμίαν χάριν.

Πυθιάδος δ'. Laus Hieronis à Pythica victoria, in qua primum Aetnæus eſt à præcone proclamatus Hiero. q. d. κατὰ δὲ τὰ Πύθια ὁ κῆρυξ τὴν αὐτοῦ δι' ἅρματος νίκην ἀγγέλλων, αὐτὴν εἰς Ἱέρωνος ὄνομα ἀνεκήρυξε.

καλλινίκου. Conſtruendum cum præcedenti Ἱέρωνος. Hiero autem καλλίνικος appellatur, ὁ καλῆς νίκης τυχών. Sic & Od. Pyth. vndecima vſurpatur, τὰ μὲν ἅρμασι καλλίνικοι πάλαι. vide initio Od. 9. Olymp. alium huius vocis vſum.

παράφρασις.

Quemadmodum autem nauigantibus gratiſſimum eſt, quum primum mari ſeſe committunt, ventis frui ſecundis, vt citò tutóque ad optatam ſedem & ſtationem deferantur. Et ex læto ſuſceptæ nauigationis principio, ſpem fauſti reditus concipiunt. Sic etiam ego primum hunc Aetnæ nouæ vrbis ſucceſſum celebrans, quum eius conditor Pythicam victoriam reportauit, ex hoc fœlici principio ſpem fœlicis progreſſus concipiens, dico ipſam in poſterum etiam victorijs & coronis illuſtrem fore, & ſacris conuiuijs, vbi Muſicç melos vſurpatur, celebrem. Quod vt conſequi poſſit, ô Lycie, ô Deli rex, & qui Parnaſſi fontem Caſtaliũ amas Apollo, regionem hanc viris fortibus, huius meæ precationis memor, inſtructe velis.

ἐπῳδ. κῶλ. ιε.

ἅρμασι. ναυσιφορήτοις
δ' ἀνδράσι πρώτα χάρις
ἐς πλόον ἐρχομένοις, πομ-
παῖον ἐλθεῖν οὖρον. ἐοικότα
γὰρ
κἀν τελευτᾷ φερτέρου νόστου
τυχεῖν ὁ δὲ λόγος
ταύταις ἐπὶ συντυχίαις δόξαν
φέρει,
λοιπὸν ἔσσεσθαι στεφάνοι-
σιν, ἵπποισί τε κλυτὰν,
καὶ σὺν εὐφώνοις θαλίαις ὀνομα-
στάν.
Λύκιε, καὶ Δάλοιο ἀνάσσων
Φοῖβε, Παρνασοῦ τε κράναν
Κασταλίαν φιλέων,
ἐθελήσαις ταῦτα νόῳ
πιθέμεν, εὔανδρόν τε χώραν.

μετάφρασις.

curribus. Viris autem qui manibus vehuntur, præcipuum gaudium nauigationum auſpicantibus deductorium venire ventum. Veriſimile enim eſt, & in fine meliorem reditum conſequuturos. Mea autem oratio his ſucceßibus gloriam affert, dicens *in poſterum futuram eſſe coronis, & equis inclytam, & inter dulciſona conuiuia celebrẽ. Lycie, Delique imperiũ obtinens Phœbe, Parnaßique fontem Caſtalium amans, velis hæc animo mãdare, & bene inſtructam viris regionem.*

ναυσιφορήτοις. Hoc est ὡς τοῖς διὰ νηὸς φερομένοις, καὶ πλόου ἀρχομένοις ἡδονὴ πρώτη οὔριον ἄνεμον ἐπιπνεῦσαι ἐπειδὰν εἰκὸς τὸ ἐξ ἀρχῆς ἀγαθῆς ἀρξάμενον, τοῦτο καὶ τέλους ἀγαθοῦ τεύξεσθαι. οὕτως ἐγὼ τὴν Αἴτνην ἐπὶ ταύτῃ πρώτῃ συντυχίᾳ ἐγκωμιάζων, λέγω ὅτι καὶ μετέπειτα γενήσεται νίκαις καὶ θαλίαις ἔνδοξος. Elegans est hæc comparatio à nautis petita. Qua significare vult poëta negocij præclarè inchoati præclarum esse finem: ita vt spem concipiat fore vt noua vrbs Aetna, cùm tam citò ex quo fuit condita, gloriam sit adepta propter insignem sui conditoris victoriam, in posterum etiam celebris reddi pergat, & fortuna prospera vtatur. Huic sententiæ respondet illa Sophoclis manifestior.

> Ἔργου δὲ παντὸς ἥτις ἄρχεται καλῶς,
> Καὶ τὰς τελευτὰς εἰκός ἐσθ' οὕτως ἔχειν.

& hæc Plauti,

> *Atque adepol ferme vt quisque rem accurat suam*
> *Sic ei procedit post principia.*

Attamen non ita semper accidit, vt experientia quisque videt comprobatum. Nam læti initij tristis finis, tristis initij contra lætus finis obseruatur quandoque. ναυσιφόρητος, dicitur poët. pro ναυσὶ φορούμενος.

πομπαῖον οὖρον. Ventus secundus πομπαῖος appellatur ἀπὸ τοῦ πέμπειν, quia nauigantes deducit quò volunt peruenire. Aliàs πομπαῖος est Mercurij cognomen, quòd animas deducat ad inferos.

ἐοικότα. Enallage numeri pro ἐοικὸς. & κἀν. pro καὶ ἐν. τελευτᾷ Dor. pro τελευτῇ.

ὁ δὲ λόγος. Applicatio similitudinis, vt antè in Græca prosa explicauimus, itē in paraphrasi. Porrò συντυχία hoc loco pro εὐτυχία. Aliàs est μέσον vocabulum, & casum quemlibet significat, tam bonum quàm malum, ἔσσεσθαι geminato σ. metri causa. στεφάνοισιν, & ἵπποισιν, addito in fine ιν. dat. plur. κλυτὰν Dor. pro comm. κλυτὴν & ὀνομαστὰν pro ὀνομαστήν. Appellat autem θαλίας εὐφώνους propter Musicam in conuiuijs vsurpari delectationis causa solitam.

Λύκιε καὶ. Apostrophe ad Apollinem κατ' εὐχήν, in qua epithetorum congeries: Lycius, à Lyciæ regione: Deli rex, vnde Delius, quia ibi in lucem editus: Castalij fontis amans, quia sacer illi Musisque iste fons. Δάλοιο Ion. & Dor. pro Δήλου, & Παρνασσοῦ Dor. pro Παρνασσοῦ κράναν Dor. pro κρήνην.

ἐθελήσαις. Hoc est ἐθελήσαις ταῦτα ἃ εὔχομαι τῷ σῷ νόῳ πράττειν, καὶ τὴν χώραν εὔανδρον ἀποτελεῖν. Ergo quoniam hanc spem futuræ fœlicitatis concepit, neque spei cōpos sine numinis ope fieri potest, Apollinem inuocat, & rogat vt eius vrbis quam condidit Hiero sit memor: fortésque regionis reddat incolas, cùm sine ea virtute speratam à poëta gloriam consequi nullo pacto queant. τιθέμεν Ion. & Dor. pro τιθέναι quod cum νόῳ est iungendum: & ἀπὸ κοινοῦ cum εὔανδρόν τε χώραν, repetendum.

παράφρασις.	στροφὴ γ. κῶλ. ιβ.	μετάφρασις.
Nam quicquid cū animi	ἐκ Θεῶν γὰρ μαχαναὶ πᾶ-	A Dijs enim moli-

tum corporis bonorum nobis inest, siue simus prudentes, siue robusti, siue eloquentes, id nos mortales non à nobis habemus, sed à Dijs immortalibus mero dono accipimus. Cæterùm cùm mediter Hieronis laudes, spero me hoc encomio nihil extra rẽ, nihil præter meritum eius dicturum: imò etiã quosuis in eo prædicando æmulos carminis excellentia longè superaturum. Atque vtinam vir ille perennem fœlicitatem, & perpetuam bonorum possessionem cõsequi, quinetiam temporis longinquitate grauissimum morbum obliuioni tradere possit.

σαι βρoτέαις ἀρεταῖς,
καὶ σοφοὶ, καὶ χερσὶ βια-
ταὶ, περίγλωσσοί τ' ἔφυν. ἄνδρα δ'
ἐγὼ κεῖνον
αἰνῆσαι μενοινῶν, ἔλπομαι
μὴ χαλκοπάραον ἄκονθ' ὡσεί τ' ἀγῶ-
νος βαλεῖν ἔξω παλάμᾳ δονέων,
μακρὰ δὲ ῥίψαις ἀμεύσασθ' ἀν-
τίους.
εἰ γὰρ ὁ πᾶς χρόνος ὄλ-
βον μὲν οὕτω καὶ κτεάνων δόσιν
εὐ-
θύνοι, καμάτων δ' ἐπίλα-
σιν παράσχοι.

mina omnia mortalibus virtutibus, & prudentes, & manibus fortes, & linguis eximij nascuntur. Virum autem ego illum laudare cogitans, spero me ærea cuspide iaculum non tanquam extra certamen iacturum manu vibrantem: sed vbi procul eiaculatus fuero, superaturum aduersarios. Vtinam enim vniuersum tẽpus fœlicitatem quidem, ita & diuitiarum donationem dirigat, laborum verò obliuionem præbeat.

ἐκ Θεῶν γάρ. Rationem reddit cur ab Apolline petat, vt regionem illam viris fortibus muniat. Quia nimirũ diuino munere virtutum omne genus accipiunt mortales. Aurea sententia, quæ illi Homericæ respondet.

Ἄλλῳ μὲν γὰρ ἔδωκε Θεὸς πολεμήϊα ἔργα.
Ἄλλῳ δ' ὀρχηστυὺν, ἑτέρῳ κιθάριν καὶ ἀοιδήν.
Ἄλλῳ δ' ἐν στήθεσσι τιθεῖ νόον εὐρυόπα Ζεὺς
Ἐσθλόν.

vnde apud eundem numini acceptam fert fortitudinem Vlysses:

Ἦ μὲν δὴ θάρσος μοι Ἄρης τ' ἔδοσαν καὶ Ἀθήνη,
Καὶ ῥηξήνορίην.

Et Callimach⁹ hymno in Iouẽ cũ poëta nostro cõsentire videtur, quũ ita canit.

Αὐτίκα χαλκῆας μὲν ὑδείομεν Ἡφαίστοιο,
Τευχηστὰς δ' Ἄρηος, ἐπακτῆρας δὲ χιτώνης
Ἀρτέμιδος, Φοίβου δὲ λύρης εὖ εἰδότας οἴμους,
Ἐκ δὲ Διὸς βασιλῆας.

Pindarus autem præcipuas enumerat virtutes, Sapientiam, Fortitudinem, Eloquentiam. q.d. ἐκ Θεῶν γὰρ ταῖς ἀνθρωπίναις ἀρεταῖς πᾶσαι μηχαναὶ δωροῦνται, εἴτε σοφοὶ εἶεν, εἴτε ἀνδρεῖοι, εἴτε λόγιοι.

ἄνδρα δ' ἐγὼ. Sic declaranda hæc. ἐγὼ δὲ τὸν Ἱέρωνα προθυμούμενος ἐγκωμιάσαι, ἐκεῖνον κατ' ἀξίαν αἰνέσειν ἐλπίζω. Quibus verbis huic encomio fidem facit, dum nihil præter Hieronis meritum à se dictum iri pollicetur. Suo autem more ἀλληγορικῶς loquitur de suis carminibus, vt iam antè occurrit.

μὴ χαλκοπάραον. Hyperbaton obscuram reddit sententiam, quam sic perspicuè construes. μὴ ὡσεί τι χαλκοπάραον, &c. Vox χαλκοπάραος est poët. Dor. & Aeol. pro comm. poët. χαλκοπάρηος. Hæc verò Atticè facta à comm. χαλκοπάρειος mu-

tato ει in η. vt in βασιλεῖς, ῆς. aliáque id genus. Et hinc mutato η in α fine ι subscripto Dor.& Aeol.dicitur χαλκοπάραος q.d. χαλκᾶς παρειὰς ἔχων. Epitheton teli, nihil aliud significans, quàm ære vtrinque munitum. Cuspis autem ærea vel ferrea, geminas acies hinc inde genarum instar plerumque habet.

ἔξω ἀγῶνος. Hoc est *extra rem*. παλάμᾳ Dor. pro παλάμῃ. ῥίψαις partic. Aor. 1. Aeol. pro ῥίψας.

ἀμεύσασθ᾽ ἀντίους. Hoc est παρελθεῖν τοὺς ἐναντίους ac proinde νικῆσαι. Cùm autem aduersarium habuerit Bacchylidem in primis, ad hunc respicere videtur. Porrò ἀμεύομαι verbum est poët. quod significat παρέρχομαι, νικῶ. Et me iudice deducitur ab ἀμείβομαι, quod aliquando significat *transeo*, vt in hac Homerica phrasi, ἀμείψεται ἕρκος ὀδόντων. Cæteras etymologias, vt pote futiles omitto.

εἰ γὰρ. Hoc est εἴθε ὁ πᾶς χρόνος τὴν εὐδαιμονίαν καὶ τὸν πλοῦτον εἰς εὐθεῖαν ἀγάγοι. Repetita precatio qua bonorum durationem, & malorum obliuionem Hieroni precatur. Addit etiam καμάτων ἐπίλασιν παράσχοι. Quibus videtur respicere ad morbum quo Hieron laborauerat. Ait enim authore Schol. alicubi Aristoteles in Geloorum rep. Gelonem Hieronis fratrem hydrope laborasse, ob eúmque è viuis excessisse: Hieronem autem in Syracusanorum rep. dysuria malè habuisse. ἐπίλασις. Dor. pro comm. ἐπίλησις h. e. λήθη, ἐπιλησμοσύνη, *obliuio*.

παράφρασις.

Sanè in memoriam facilè reuocaret, quales pugnas quàm patienti, fortique animo in bellis sustinuerit, quando diuina ope adiutus Siculum regnum est adeptus, quale Græcorum nullus obtinet, quódque eius diuitias magnificentia dignitatis exornat. Tum temporis autem quum in militiam profectus est, ægrotabat quemadmodum Philoctetes quum ad expeditionem Troianam est pertractus: eíque necessitate adactus, tanquam amico adblanditus est magnus quidam vir, puta Anaxilaus qui minis eius à bello in Locros Italos parato est deterritus. Dicunt autem Philocteten cùm vlcere vexaretur in Lemno, inde ad Troianum bellum adductum fuisse, quum quæsitum fuerunt.

ἀντιστρ. κῶλ. ιβ.

ἦ κεν ἀμνάσειεν οἵαις
ἐν πολέμοισι μάχαις
τλάμονι ψυχᾷ παρέμει-
ν᾽, ἀνίχ᾽ εὑρίσκοντο θεῶν παλάμαις
τιμὰν
οἵαν οὔτις Ἑλλάνων δρέπει,
πλούτου στεφάνωμ᾽ ἀγέρωχον. νῦν γε
μὰν
τὰν Φιλοκτήταο δίκαν ἐφέ-
πων
ἐστρατεύθη, σὺν δ᾽ ἀνάγκᾳ μιν
φίλον
καί τις ἐὼν μεγαλά-
νωρ ἔσανε. φαντὶ δὲ Λαμνόθεν ἕλ-
κει τειρόμενον, μεταλάσ-
σοντας ἐλθεῖν

μετάφρασις.

Certè in memoriam reuocaret, quales in bellis pugnas toleranti animo sustinuerit, quãdo nacti sunt Deorum auxiliis honorem, qualem nullus Græcorum decerpit, diuitiarum coronamentum superbum. Nunc Philoctetæ morem sequens in militiam profectus est: & ex necessitate tanquã amico etiam aliquis qui erat magna fortitudine præditus blanditus est. Aiunt autem ex Lemno cùm vlcere vexaretur inuestigaturos venisse

ἦκεν αὖ. A fortitudine bellica laudat Hieronẽ, qui pro Siciliæ regno obtinẽdo-

fortiter se gessit. q.d. καὶ τάχα ἄν τις εἰς ὑπόμνησιν ἀγάγοι ὁποίας ἐν τοῖς πολέμοις τῇ ἑαυτοῦ ὑπομονητικῇ ψυχῇ μάχας ὑπέμεινεν, ὁπότε τὴν Σικελικὴν τυραννίδα ἐκτήσατο σὺν θεοῖς, ὁποίαν οὐδεὶς τῶν ἄλλων Ἑλλήνων δρέπεται, τοῦ πλούτου ὑψοῦ στεφάνωμα τιμήν. Putat autem Schol. rationem hic haberi dissidiorum quæ inter Gelonem & Hieronem fratres pro tyrannide intercesserunt.

μνάσειεν. Dor. pro μνήσειεν. Item τλάμονι pro τλήμονι. & ψυχᾷ pro ψυχῇ. Item ἁνίκα pro ἡνίκα, τιμὰν pro τιμὴν. Ἑλλάνων. pro Ἑλλήνων Porrò Schol. tradit Pindarum suo more τιμὴν dicere pro βασιλείαν. Et quum addit οἵαν οὔτις, Hieronis regnum Græcis alijs anteponit.

νῦν γε μάν. Laus ab exemplo. q.d. ἐπὶ δὲ τοῦ παρόντος, Φιλοκτήτου τρόπον ἐστρατεύθη. Hieron autem propter vrinæ difficultatem ex vehiculo dimicans, aduersarios profligauit.

σὺν δ᾽ ἀνάγκᾳ. Hoc est ὑπ᾽ ἀνάγκης δέ τις ὑπερήφανος, αὐτὸν ὅπως φίλον ἐκολάκευσε. Innuit autem teste Schol. Anaxilaum Rheginorum regem, quem Locros Italos opprimere bello parantem, minis Hieron ab hoc cœpto deterruit. Alij hoc de Therone intelligunt, qui quanuis potens esset, Hieroni tamen blandiebatur. Porrò ἀνάγκᾳ Dor. pro ἀνάγκῃ. μεγαλάνωρ, Dor. & poët. pro μεγαλήνωρ. σαίνειν sumit metaphoricè à canibus seu lupis, qui territi caudam remulcent, aut adulantes, agitant.

φαντὶ δέ. Dor. pro comm. φασί. Digressio in Philoctetæ historiam: in qua tantùm ea attingit, quæ ad comparationem institutam faciunt. Vt enim Philoctetes vlcere malè affectus, sic Hieron dysuria, in militiam profectus est: & vt ille vicit, sic & iste. Consulendi Sophocles & Euripid. qui hanc historiam tractant fusè.

Λαμνόθεν Dor. pro Λημνόθεν hoc est ἀπὸ Λήμνου. μεταλλάσσοντας Germinato σ. & Dor pro μεταλλήσοντας hoc est ἐπιζητήσοντας. Metaphora sumpta ab ijs qui metalla quærunt. Post Λαμνόθεν supple ἵνα αὐτὸν ἀπάξωσιν *vt eum abducerent.* vel illud sume pro Λημνόθι per antiptosin, vt in nostra paraphrasi. Porrò μεταλλάσσοντας vitiosè legitur pro μεταλλάσοντας per σ. simplex.

παράφρασις.

Heroës diuini illum Pœantis filium insignem sagittarium, qui Troiam, vbi erat Priami regia, subuertit, & Græcorum diuturnæ ac laboriosæ obsidioni finem imposuit. Nam etsi corpore esset inualido, erat tamen in fatis, vt non sine ipso, qui sagittas Herculis habebat, Græci Ilium caperent. Quemadmo-

ἐπῳδ. κῶλ. ιε.

ἥρωας ἀντιθέους Ποίαντος υἱὸν τοξόταν,
ὃς Πριάμοιο πόλιν πέρσεν, τελεύτασέν τε πόνους Δαναοῖς·
ἀσθενεῖ μὲν χρωτὶ βαίνων,
ἀλλὰ μοιρίδιον ἦν.
οὕτω δ᾽ Ἱέρωνι θεὸς ὀρθωτὴρ πέλοι

μετάφρασις.

Heroas Dijs comparandos Poeantis filium sagittarium, qui Priami vrbem euertit, & finiuit labores Græcis, inualido quidem corpore incedens, sed fatale erat. Sic autem Hieroni Deus stabilitor sit sequenti

dum autem Philoctetæ Deus fuit recuperandæ sanitatis author: sic etiam velim vt diuino beneficio liberatus morbo Hieron, votorum omniũ fiat compos in posterum. Cæterùm ô musa obsequere mihi iubenti, vt apud Dinomenem decantes hoc encomium quod patri Hieroni pro curulis certaminis præmio cótexo. Non enim id illi molestum fore puto, quandoquidem ingenuo filio debet esse iucunda patris victoria. Postea etiam ô musa eidem Dinomeni Catanes instauratæ, Aetnæq; cognominatæ regi gratũ hymnum excogitemus:

τ̃ προσέρποντα χρόνον, ὧν
ἔραται καιρὸν διδούς.
Μοῖσα καὶ πὰρ Δεινομένει κελαδῆσαι
πίθεό μοι ποινὰν τεθρίππων,
χάρμα δ' οὐκ ἀλλότριον νι-
καφορία πατέρος.
ἄγ' ἔπειτ' Αἴτνας βασιλεῖ
φίλιον ἐξεύρωμεν ὕμνον.

tempore, eorum quæ optat facultatem opportunam tribuens. Musa etiam apud Dinomenem ad canendum mihi obsequere, præmium quadrigarum. Gaudium enim non alienum à filio victoria patris. Agedum postea Aetnæ regi gratum excogitemus hymnum:

ἥρωας. Cohærent hæc cum superioribus. Fatigati Græci diuturna obsidione, & ab Heleno vate moniti non sine sagittis Herculis casuram Troiam relictum in Lemno Philocteten adduci curant, penes quem illæ erant. Ad ipsum autem miserunt Vlyssem, qui ipsum non apertè adoritur, sed per subornatum Neoptolemum. Atque hi videntur illi esse heroes quos poëta intelligit.

Πριάμοιο Ion. pro Πριάμου. Priami vrbs περιφραστικῶς est Troia, vt in hoc Homeri versu,

Τῷ κε τάχ' ἠμύσειε πόλις Πριάμοιο ἄνακτος.

πέρσεν negl. augm. pro ἔπερσεν. & τελεύτασεν pro ἐτελεύτησεν. Philoctetes autem Paridem occidit.

ἀσθενεῖ. Hoc est ἀῤῥώστῳ μὲν σώματι βαδίζων, δι' ἐπέπρωτο οὕτως. Nempe erat in fatis, vt Herculis sagittæ excidio Troiano interessent. Corpore autem fuit semper inualido. Quanquam enim à Machaone sanatum fuit vlcus, claudus mansit Philoctetes: vt colligi potest ex Timoclis Comici versu, qui apud Athenæum legitur,

Χωλός τις ἐστὶν, τὸν Φιλοκτήτην ὁρᾷ.

οὕτω δ'. Precatur Hieroni fœlicem morbi exitum, qualem consequutus est Philoctetes. q. d. οὕτως οὖν καὶ τῷ Ἱέρωνι, ὡς τῷ Φιλοκτήτῃ ὁ Θεὸς ὀρθωτὴρ ὑγιείας γένοιτο, εἰς τὸν μέλλοντα χρόνον, ὧν ἐπιθυμεῖ παρέχων εὐχέρειαν. Narrat autem ex Dionysio Schol. Philocteten Apollinei oraculi monitu lotum obdormiuisse, & Machaonem extirpata vlceris carne putrida, eiúsque ablutione vino facta, herbam quam à Chirone acceperat Aesculapius inspersisse, & hac medela heroëm illum sanitati restituisse. Sed alio medicamento sanatum dicit Sophocles in Philoctete, Pausanias in Arcadicis, Philostratus in imaginibus, Dictys lib. 2. nimirum rubrica, qualis est bolus Armena: vel rectiùs terra Lemnia, &

sphragide.

Μοῖσα. Sermonem abrumpit subitò per apostrophen ad Musam, quam hortatur ad canendum apud Dinomenem filium Hieronis. Hic Dinomenes fuit Hieronis filius ex filia Nicoclis Syracusani, vt Philisto & Timæo placet. Nam ex Anaxilai filia, & Theronis consobrina, quam primam vxorem duxit, nullos suscepit liberos. Dinomenes etiam est appellatus Hieronis pater. πίθεο Ion. pro πίθου. ποιναὶ Dor. pro ποινὴ hoc est ἀντίκτιον, *præmium*: vti & Nem. Ode prima ἡσυχίαν καμάτων μεγάλων ποινὰν dixit.

χάρμα δ' Ratio cur apud Dinomenem velit Hieronis patris victoriam canere: quoniam filius ingenuus, paternis gaudet successibus. Nec immeritò, siquidem teste Synesio

Τέκνοις αἰδέσιμον χαίχεμα πατρὸς ἔπαινος.

Porrò patris boni vicissim est filij virtute lætari. Nam vt δόξα ἀνθρώπων ἐκ τιμῆς πατρὸς αὐτῶν: sic & τέκνων ἀρετὴ δόξα πατέρων. Prosa sententiam hanc ita reddas. ἡ γὰρ ἀλλότεια ἡδονὴ τῷ παιδὶ, ἡ τοῦ πατρὸς νίκη.

ἄγ' ἔπειτ'. Postquam poëta laudauit Hieronem ab εὐτεκνίᾳ, & filium Dinomenem à studio in patrem: ad alias eiusdem Dinomenis laudes digreditur: quem Aetnę regem appellat: nam illam à se conditam Hiero dedit filio administrandam: eúmque ducem Aetnæorum constituit.

παράφρασις.

cui quidem pater Hiero vrbẽ illam diuina libertate donatã, & Laconieis legibus institutam tradidit, collocatis in ea Gelois, Megarensibus, & Syracusijs, qui Doriensium erant coloni. Neque enim aliam instituendæ reipub. rationem sequi potuisset: cùm illi Pamphyli & Heraclidarum posteri, Laconicæ regionis incolæ Dorienses, in statutis ab Aegimio Pamphyli patre legibus permanere velint. Quas fortunati illi homines ex Pindo ad Peloponnesum & Laconiã occupandam profecti attulerunt, ibíque habitantes obseruarũt: vbi Dioscurorum, qui ex Amyclis natali solo sedes in vicinum Argos transtulerunt, celeberrimi vicini euaserunt, & armorum gloria floruerunt.

στροφὴ δ'. κῶλ. ιβ.

τῷ πόλιν κείναν θεοδμάτῳ σὺν ἐλευθερίᾳ,
Ὑλλίδος στάθμας Ἱέρων
ἐν νόμοις ἔκτισσε· θέλοντι δὲ Πάμφυλοι,
καὶ μὰν Ἡρακλειδᾶν ἔκγονοι,
ὄχθαις ὕπο Ταϋγέτου ναίοντες, αἰ-
εὶ μένειν τεθμοῖσιν ἐν Αἰγιμίου
Δωριεῖς. ἔσχον δ' Ἀμύκλας ὄλβιοι
Πινδόθεν ὀρνύμενοι,
λευκοπώλων Τυνδαριδᾶν βαθύδο-
ξοι γείτονες, ὧν κλέος ἄν-
θησεν αἰχμᾶς.

μετάφρασις.

cui vrbem illam cum diuinitus fundata libertate, Dorica libra in legibus Hiero condidit. Volunt autem Pamphyli, atque etiam Heraclidarum posteri, sub præcipitijs Taygeti habitantes semper manere in legibus Aegimij Dorienses. Obtinuerunt autem Amyclas fortunati ex Pindo proruentes, albis equis insidentium Tyndaridarum celeberrimi vicini quorum hasta gloria floruit.

τῷ πόλιν. Hoc eſt ᾧτινὶ τὴν Κατάνην ἀνακτίσας, καὶ Αἴτνην μετονομάσας, τῷ ὑφ' Δεινομένει διοικεῖν ἔδωκεν ἐν νόμοις τῆς Δωρίδος δικαιοσύνης, σὺν θείᾳ ἐλευθερίᾳ. Commendat Aetneæ reipub. inſtitutionem, à libertate & iuſtitia: vt populum illum Laconico more liberum, boniſque legibus vtentem oſtendat bene adminiſtrari: ſiquidem nulla reſpublica præſtantioti politiæ forma ſtetit.

Θεοδμάτῳ. Dor. pro θεοδμήτῳ. vox hæc iam occurrit Od. 6. Olymp. σάθμας Dor. pro σάθμης. Metaphoricè ſumitur σάθμη *libra*: ſumpta tranſlatione à ponderibus. Nam vt apud mercatores iuſta pars in ſtatera ad pondus libratur: ſic apud iudices norma iuſtitiæ ſunt leges. Et cùm σάθμη dicatur etiam funiculus ille quem minio vel atramento imbuunt fabri ad lineam rectam ducendam, hinc quoque metaphoram ducere poſſumus ad legum in politia vſum.

Ὑλλίδος. Hoc eſt Δωρίδος: ab Hyllo Dorienſium celeberrimo: qui finitimis Italiæ incolis Dorienſibus imperauit. Verùm nonnulli leges Hyllidis, Lycurgi ſanctiones appellant. Hic enim fuit ab Hercule vndecimus, vt refert Ephorus. Hieron verò Geloos, Megarenſes, ac Syracuſios, qui generis erant Dorici, in Aetna collocauit; atque ita cohæret ſermo, cùm Dorienſes fuerint Aetnæi, eiſque leges Laconicas dederit Hiero. Porrò Hyllus à quo Dorica regio dicta eſt Hyllis, fuit, authore Suida, Herculis filius ex Melita Aegei fluminis filia. ἔκπισι gemin. σ. pro ἔκπισι.

Θέλοντι. Dor. pro θέλουσι. Hoc eſt, θέλουσι δὲ οἱ ἀπὸ Παμφύλου Ἡρακλέος ἀπόγονοι Δωριεῖς, οἱ παρὰ ταῖς ὄχθαις τοῦ Ταϋγέτου μένοντες, ἐμμένειν τοῖς Αἰγιμίου νόμοις. Pamphylus, cuius fratres fuerunt Dymas & Dorus ex eodem patre, Aegimij fuit filius. Ab his qui Spartam commigrarunt Pamphylis, Dymanis, & Doris Spartanę gentes. Pamphyli autem & Heraclidarum nepotes ſunt Lacedæmonii. Nam Herculis poſteri, vt teſtatur Plutarchus in Lycurgo, Spartæ domini fuerunt, ibique habitarunt: vt innuit poëta, quum addit: ὄχθαις ὑπὸ Ταϋγέτου ναίοντες. Nam Taygetus eſt Laconiæ mons, Spartæ & Amyclis imminens. Aegimius Pamphyli pater ducentos annos vixit, author Anacreon.

Δωριεῖς. Sic Atticè ſcribitur cum ι. ſubſcipto pro Δωριεῖς Ion. verò Dor. & Aeol. ſcribes Δωριεῖς ſublato ι ſubſcripto. Ἡρακλειδᾶν Dor. pro Ἡρακλειδῶν.

Ἔχον δ' Ἀμύκλας. Amyclæ Tyndari regia, & vrbs Laconiæ, in qua nati ſunt Caſtor & Pollux: ſed inde Argos ſe contulerunt, Lacedæmoni vicinum, vnde hoc loco Lacedæmonij dicuntur βαθύδοξοι γείτονες Τυνδαριδᾶν. Et ſynecdochicè Amyclas dixit pro tota regione Laconica, Τυνδαριδᾶν. Dor. pro Τυνδαριδῶν. Hi λευκόπωλοι finguntur: vnde Lucianus Dial. Apollinis & Mercurij, eſt, inquit, ἵππος ἑκατέρῳ λευκός.

Πινδόθεν ὀρνύμενοι. Dorienſes qui antea Pindum, vnam ex quatuor vrbibus Perrhebœæ incoluerunt, Dorida quæ eſt inter Oetam & Parnaſſum, venerunt, quæque ſex vrbes complectitur, Erineum, Cytinum, Boëum, Liłæum,

læum, Carpheam, Dryopem. Inde cum Heraclidis Lacedæmonem descenderunt. Tum autem ita sedes ex Pindo mutarunt, quo tempore Peloponnesum, & Laconicam regionem Heraclidæ recuperarunt, ait Schol. Atque idcirco laudem illorum à strenuitate addere videtur. Quanquam etiam postea suę virtutis alia specimina ediderunt.

βαθύδοξοι hoc est ἐνδοξότατοι. Est autem βαθύδοξος poët. & Pindaricum vocabulum, hoc est βαθεῖαν, videlicet μεγίστην δόξαν ἔχων, ὁ ἐνδοξότατος *gloriosissimus, celeberrimus*. Nota autem est Lacedæmoniorum præstantia, vnde apud omnes gentes magni fuerunt nominis. αὔξησεν neglecto augmento pro ηὔξησεν. & αἰχμᾶς Dor. pro αἰχμῆς. Poëtica est phrasis ὧν κλέος αὔξησεν αἰχμᾶς. pro οἳ ἀπὸ πολεμικῶν ἔργων ἔνδοξοι ἐγένοντο.

παράφρασις.

O Iupiter effice quæso vt eum populus Aetnæus, tum reges eius prope fluuium Amenam habitantes, huiusmodi prospera fortuna in perpetuum fruantur: & reipsa comprobent verum esse quod dicunt homines, ipsos libertatem seruare, legésque Laconicas obseruare. Quinetiam Siciliæ rex Hieron tua ope adiutus, filium Dinomenem mandatis paternis obnoxium regens, Aetnæámq; gentem honore cumulans, mutuæ pacis & concordiæ vinculis inter se obliget, quò tranquillitatem, præstantissimum reip. bonum foueant. Tibi quoq; supplico Saturni fili, vt annuas Phœnicibus & Tyrrhenis bello non ita pridē vexatis, tranquilla in domo considere, intuitus cladem illam quam ante Cumas nauali prælio acceperunt:

ἀντιστρ. κῶλ. ιβ.

Ζεῦ τέλει, αἰεὶ δὲ τοιαύ-
ταν, Ἀμένα παρ' ὕδωρ
αἶσαν, ἀστοῖς καὶ βασιλεῦ-
σι, διακρίνειν ἔτυμον λόγον ἀν-
θρώπων.
σύν τοι τίν κεν ἁγητὴρ ἀ-
νὴρ,
υἱῷ τ' ἐπιτελλόμενος, δᾶμον γε-
ραίρων, τράποι σύμφωνον ἐς ἡσυ-
χίαν.
λίσσομαι, νεῦσον Κρονίων, ἅ-
μερον
ὄφρα κατ' οἶκον ὁ Φοί-
νιξ, ὁ Τυρσανῶν τ' ἀλαλατὸς
ἔχῃ,
ναυσίστονον ὕβριν ἰδὼν,
τὰν πρὸ Κύμας,

μετάφρασις.

O Iupiter effice autem semper talem fortunam Amena ad aquam, ciuibus & regibus, vt dijudicent veram famam hominum. Tua ope dux, filioq; imperans, & populum decorans, conuertat concordem in tranquillitatem. Supplex oro, annue Saturnie, vt pacificam domum Phœnix, & Tyrrhenorum strepitus obtineat, nauibus lachrymabilem cladem intuitus, ante Cumas acceptam,

Ζεῦ τέλει. Precatur à Ioue vt rempub. illam Aetnæorum, libertate & iustitia Laconica fundatam stabiliat: ita vt apud homines illorum hæc laus & fama maneat, liberos & bene moratos esse Aetnæos: quales ipsorum maiores fuerunt Dorienses & Lacedæmonij qui dicebant, μόνοι ἡμεῖς Ἑλλήνων ἐλεύθεροι εἶναι καὶ μὴ ὑπακούειν ἄλλοις ἐμάθομεν. Libertas autem tanti fuit semper momenti vt pro ea conseruanda Lacedæmonij, Athenienses, Romani, gnaui-

ter ſemper dimicarint: & optarit Marcus Tullius vt populum Romanum in libertate relinqueret. Hanc ſententiam ſic proſa efferas, Ἀλλ' ὦ Ζεῦ δίδου τοιαύτην εὐτυχίαν τοῖς ἀστοῖς, καὶ βασιλεῦσι περιοικοῦσι τὸν Ἀμένην ποταμὸν, ἤγουν τοῖς Αἰτναίοις, ὥστε ἀποφαίνειν ἀληθῆ τὸν ἀνθρώπων λόγον, ὅτι ἐν ἐλευθερίᾳ εἰσὶ, καὶ εὐνομίᾳ.

Ἀμένα Dor pro comm. Ἀμένη. Ἀμένης fluuius eſt Siciliæ prope Aetnam. Eſt autem Aetnæorum periphraſis Ἀμένα παρ' ὕδωρ ἀστοῖς καὶ βασιλεῦσι.

σύν τοι τίν κεν. Hoc eſt σὺν σοὶ ὦ Ζεῦ, ὁ τῆς Σικελίας βασιλεὺς Ἱέρων, τῷ ἑαυτοῦ υἱῷ Δεινομένει ἐντελλόμενος, εἰς ὁμόνοιαν εἰρηναίαν ἐνάγοι τοὺς Αἰτναίους. Quoniam ad firmum reipublicæ ſtatum maximè conducit ciuium concordia, ideo petit à Ioue poëta, vt Hieron ipſius ope ſic filium iuniorem inſtituat, vt ſuos ſubditos concordibus inter ſeſe animis vinciat: quò tranquillè in ciuitate viuant.

τίν. Dor. pro σοί. ἀγητήρ. Dor. pro ἡγητήρ, & δᾶμον pro δῆμον. Vnica Cratandri editio legit γερων, aliæ γεραιρων, ita vt abundet ſyllaba.

λίσσομαι νεῦσον. Obliqua Hieronis commendatio à recenti fortitudinis ſpecimine, aduerſus Tyrrhenos & Carthaginenſes. Nam precatur vt Tyrrheni in poſterum cladis ignominioſæ ante Cumam acceptæ memores domi quieſcant, Tyrrheni autem & Carthaginenſes qui Phœnicum fuerunt colonia, bellum aduerſus Cumæos geſſêre, quibus funditus perituris opem tulit Hieron, eóſque nauali prælio debellatis hoſtibus ſeruauit.

ἅμερον. Dor. pro ἥμερον. κατ' οἶκον. Illud κατὰ per tmeſin eſt legendum, & cum ἔχῃ coniungendum: vnde ſic conſtruendus erit hic locus, ὄφρα ὁ Φοίνιξ καὶ ὁ Τυρσανῶν ἀλαλατὸς ἅμερον οἶκον κατέχῃ. ναυσίστονον ὕβριν ἰδὼν τὰν πρὸ Κύμας. Cùm autem Leonicerus hanc tmeſin non obſeruarit, κατ' οἶκον, *per ſingulas domos* expoſuit: & locum obſcuriorem reddidit. Petit igitur vt hoſtes Hieronis domi quietem colant, & ſic quietum relinquant Hieronem. Et illud ἰδὼν pro θεασάμενος ſumo, & ad Iouem refero.

ὁ Φοίνιξ, ὁ Τυρσανῶν τ' ἀλαλατός. Hæc ſume pro ὁ Φοίνιξ, καὶ Τυρσηνὸς στρατὸς θόρυβον πρὸς Κυμαίοις κινήσας. Doricum eſt Τυρσανῶν pro Τυρσηνῶν. Et ἀλαλατὸς Dor. pro ἀλαλητὸς poët. pro θόρυβος. Fit ab ἀλαλὴ & Dor. ἀλαλὰ qui eſt clamor quem efferre ſolent milites ante pugnam, ὁ στρατιωτικὸς ἀλαλαγμός. At ἀλάλητος proparoxytonum, eſt ἀνεκφώνητος *inenarrabilis*.

ναυσίστονον ὕβριν. Intellige τὴν διὰ ναυμαχίας ὕβριν. Fit ναυσίστονον à ναῦς & στένω *gemo*. τὰν Dor. pro τὴν & Κύμας pro Κύμης.

παράφρασις.	*ἐπῳδ. κῶλ. ιε.*	*μετάφρασις.*
quando Hieron Syracuſanus tyrannus veloci claſſe militibus inſtructa ad Cumæorum, quos illi oppreſſuri videbantur, defenſionem,	οἷα Συρακοσίων ἀρχῷ δαμασθέντες πάθον ὠκυπόρων ἀπὸ ναῶν·	*qualia à Syracuſanorum duce domiti paßi ſunt velocibus à nauibus: qui ipſis in mare*

florentem iuuentutem in mare proiectam perdidit:& hanc Græciæ regionem à graui seruitute imminenti liberauit. Memorabiles sanè sunt clades, Persarum ad Salaminem: ita vt mercedem in gratiam Atheniensium pro barbaris ibi profligatis, & liberata Grecia, reposcere liceret. Item Medorum sagittariorum ad Plateas ante Cithęronem, adeò vt Lacones ob parram in istos victoriam meritò prædicarem. Sed res ab Hierone aliisque eius fratribus Dinomenis filijs, ad Himeram præclarum Siciliæ fluuium aduersus Pœnos gestæ non sunt minoris momenti: adeò vt meritò illos decorem hymno, quem præcipitatis in mare hostibus, pro tā insigni fortitudinis specimine iure sibi acquisiuerunt.

ὅς σφιν ἐν πόντῳ βάλεθ' ἁλικίαν,
Ἑλλάδ' ἐξέλκων βαρείας
δουλείας. αἱρέομαι
πὰρ μὲν Σαλαμῖνος Ἀθηναίων χάριν,
μισθόν· ἐν Σπάρτᾳ δ' ἐρέω τὰν
πρὸ Κιθαιρῶνος μάχαν,
ταῖσι Μήδειοι κάμον ἀγκυλότοξοι.
παρ' δὲ γε τὰν εὔυδρον ἀκτὰν
Ἱμέρα, παίδεσσιν ὕμνον
Δεινομένεος τελέσαις·
τὸν ἐδέξαντ' ἀμφ' ἀρετᾷ,
πολεμίων ἀνδρῶν καμόντων.

proiecit ætate florentes iuuenes, *Græciam eripiens ex graui seruitute. Amplector à Salamine quidem Atheniensium gratiam, mercedem: apud Spartam autem dicam ante Citharonem* commissam *pugnam: in quibus Medi laborarunt curuorum arcuum gestatores. At verò apud pulchrè aquosam ripam Himeræ, filijs Dinomenis hymnum conficiens, quem adepti sunt per virtutem, hostibus viriscæsis.*

οἷα Συρακοσίων. Cohærent hęc cum superioribus, q. d. ὁποῖα τῇ ναυμαχίᾳ ἔπαθον ὑπὸ τοῦ Ἱέρωνος Συρακοσίων ἄρχοντος καταπολεμηθέντες, ὅστις εἰς πόντον ῥιφθεῖσαν αὐτῶν ἡλικίαν ἀπώλεσε. Dixit πάθον neglecto augmento pro ἔπαθον. & βάλεθ' pro ἐβάλετο. ἁλικίαν Dor. pro ἡλικίαν hoc est τοὺς καθ' ἡλικίαν ὡραίους πολέμου. Ηλικία eam peculiariter ætatem significat, quę militiæ est idonea, & à 17. anno incipit: quę militaris à Liuio appellatur. Possumus etiam hic ἡλικίαν exponere τοὺς ἐν ἡλικίᾳ *florenti ætate iuuenes.*

Ἑλλάδ' ἐξέλκων. Liberatis Cumæis qui Græciæ partem tantùm constituunt, synedochicè totam Græciam dicit liberatam. Hæc autem referunt ad Ephori historiam huiusmodi, quam describit Schol. Quum Xerxes expeditionem aduersus Græciam pararet, legatos ad Carthaginenses misit, qui iuberent vt in Siciliam nauigantes illi, eas subuerterent naues quæ Græcis fauerent: ac deinde in Peloponnesum vela sua dirigerent. Eodem tempore ab Atheniensibus ad Hieronem missi sunt legati, efflagitantes vt Græcis opem ferret. Quibus obsequens Hieron & Gelon, ducentis nauibus instructis, duobus millibus equitum, decémque millibus peditum conscriptis, Carthaginensium classem in Siciliam irruentem profligarunt. Atque hac ratione non solùm Siculos, sed etiam vniuersam Græciam liberauit ab imminenti seruitute. De hoc bello obiter loquitur Nem. Od. 9. duodecade 6. De eodem vide Herodotum lib. 7.

αἱρέομαι. Amplificaturus victoriam Hieronis, hoc eius prælium cum duobus

alijs nobilissimis comparat. Primùm cum nauali illo quo Athenienses Xerxem ad Salaminem fuderunt: de quo vide Herodotum l.7. Deinde cum illo Lacedæmoniorum ad Platæas prope Cithæronem: de quo vide Thucyd.l.2. vbi hoc cum Lacedæmonijs Medorum bellum ad Platæas elegãter describit: horum cladem, illorum constantiam memorando. Cæterùm phrasim sic declaro αἱρέομαι hoc est ἐπιθυμῶ παρὰ Σαλαμῖνος μισθὸν Ἀθηναίων χάριν, ὅτι ἐκεῖ κινδυνεύσαντες ἐνίκησαν τοὺς βαρβάρους. ἀείδω δὲ τὴν μάχην τῶν Σπαρτιατῶν, οἳ περὶ Κιθαιρῶνος περὶ Πλαταιὰς πεζικὴν τοξοτῶν Μήδων δύναμιν ἀνέβλεψαντο. ἀείδω καὶ τὴν μάχην τὴν παρὰ τὸ εὔυδρον Ἱμέρα ποταμοῦ ὄχθην νικήσασιν Δεινομένους παισὶν ὕμνον ποιῶν, ὅντινα τῶν πολεμίων ἀναιρεθέντων ὑπὸ τῆς ἀρετῆς εἰκὸς αὐτοὺς δέχεσθαι. In his πάρ. per apocopen pro παρὰ & Σπάρτα Dor. pro Σπάρτη. τὰν μάχαν pro τὴν μάχην. ταῖσι artic. præposit. Ion. pro ταῖς & pro subiunct. αἷς. κάμον pro ἔκαμον. ἀγκυλότοξοι, hoc est ἄγκυλα τόξα ἔχοντες & poët. pro τοξόται sumendum.

Ἱμέρα. Himeras fluuius est Siciliæ ad quem dimicarunt Hiero aduersus hostes Cumæorum: vbi cùm victoriam obtinuisset, Gelon in gratiam fratrum aureos tripodas Deo dicauit hac cum inscriptione.

Φημὶ Γέλων᾽, Ἱέρωνα, Πολύζηλον, Θρασύβουλον,
Παῖδας Δεινομένους τοὺς τρίποδας θέμεναι,
Βάρβαρα νικήσαντας ἔθνη, πολλὴν δὲ παρασχεῖν
Σύμμαχον Ἕλλησιν χεῖρ᾽ ἐς ἐλευθερίην.

Quos versus sic reddo,

Hosce Gelon, Hierónque, Polyzelus, Thrasybulus
Sacrarunt tripodas Dinomenis soboles,
Gentem vbi barbaricam vicêre, & milite multo
Quem dederant, Hellas libera facta sedet.

παίδεσσιν. Ion. pro παισί. Filij Dinomenis illi sunt quatuor qui tetrasticho illo enumerantur. πλίσυς Aeol. pro πλίσας. τόν. poët. pro ὅν. & ἀμφ᾽ ἀρετᾷ hoc est περὶ τῆς ἀρετῆς.

παράφρασις.

Quorum quidem virtutem multis persequi possem: verùm res quas gesserunt, satius est paucis complecti, ad declinandam nimiæ laudis inuidiam. Etenim quisquis res multas dicendo in pauca verba opportunè contrahit, in nullam hominum reprehensionem incidit. Sed verborũ copia, & orationis prolixitas est fastidiosa, celerésque

στροφὴ. ε. κῶλ. ιβ.

καιρὸν εἰ φθέγξαιο, πολλῶν
πείρατα συντανύσαις
ἐν βραχεῖ, μείων ἕπεται
μῶμος ἀνθρώπων. ἀπὸ γὰρ κόρος
ἀμβλυνει
αἰανὴς ταχείας ἐλπίδας.
ἀστῶν δ᾽ ἀκοὰ κρύφιον θυμὸν
βαρύ-
νει, μάλιστ᾽ ἐσλοῖσιν ἐπ᾽ ἀλλο-
τρίοις.

μετάφρασις.

Opportunè si loquaris multarũ rerum summas cõplicans in paucis, minor sequitur reprehensio hominum. Satietas enim continua hebetat celeres mentes. Ciuiúmque aures clam animum angunt, maximè ob bona aliena. Verumtamen

hominum mentes obtundit. Quanquam autem fama clarorum virorum animis ciuium plerumque est molesta, quoniam alienis bonis facilè inuident, caue tamen rerum præclararum studium negligas & omittas ô Hieron. Nam satius est vt tibi virtutis nomine inuideant, quàm vt ob vitia, comitésque illorum calamitates tui misereantur. Rerum autem præclararum has potissimum capesse. Subditos tuos iusto rectarum legum gubernaculo rege. Veritatem in promissis sectare.

ἀλλ' ὅμως (κρέσσων γὰρ οἰκτιρμῶν φθόνος) μὴ παρίει καλά. νώμα δικαίῳ πηδαλίῳ στρατόν. ἀψευδεῖ δὲ πρὸς ἄκμονι χάλκευε γλῶσσαν.

(potior enim commiseratione inuidia) ne prætermittas honesta. Guberna iusto clauo populum, veracémque ad incudem fabrica linguam.

, καιρὸν εἰ φθέγξαιο. Hinc ducitur huius Odæ epilogus, initio breuitatem commendans. Ante καιρὸν subaud. κτ'. & phrasim sic redde εἰ τὰ καίρια τῶν πολλῶν λέγεις εἰς ἓν συντεμὼν, ὃ ἀκολουθήσει μέμψις. Vides in dicendo primum opportunitatem, deinde breuitatem commendari. Et certè ante omnia χρὴ καιροῦ μέτρα εἰδέναι. σοφίης γὰρ οὗτος ὅρος. Dicendi autem tempora indicat Isocrates, δύο καιροὺς ποιοῦ τοῦ λέγειν, ἢ περὶ ὧν οἶσθα σαφῶς, ἢ περὶ ὧν ἀναγκαῖον εἰπεῖν. Et monet Epictetus breuiter & opportunè loquendum: quum ait σιωπὴ τὰ πολλὰ ἔστω, ἢ λαλείσθω τὰ ἀναγκαῖα, καὶ δι' ὀλίγων. σπανίως δέ ποτε καιροῦ καλοῦντος ἐπὶ τὸ λέγειν τι ὄξεισθ.

μείων ἕπεται μῶμος. Similis phrasis στροφῇ β. 1. Od. Olymp. μείων γὰρ αἰτία: quem locum vide: vbi μείων pro οὐδεμία, & hîc pro οὐδείς. Si nihil in breui & tempestiuo sermone fit reprehensione dignum, dictum erit sapienter quod erat dicendum: vnde Sophocles

Βραχεῖ λόγῳ δὲ πολλὰ περαίνεται σοφά.

& Eurip.

Παῖδες, σοφοῦ πρὸς ἀνδρός, ὅστις ἐν βραχεῖ
Πολλοὺς λόγους οἷός τε συντέμνειν καλῶς.

ἀπὸ γὰρ κόρος. Tmesis in ἀπὸ & ἀμβλύνει pro ἀπαμβλύνει. Ratio cur sit paucis loquendum q. d. ἡ γὰρ μακρολογία καὶ πολυλογία, δυσωπικοῦ κόρου πρόξενος ἀμβλύνει τὰς τῶν ἀκουόντων ταχείας διανοίας. Hinc illud Horatij in arte poët. præceptum,

Quicquid præcipias esto breuis, vt citò dicta
Percipiant animi dociles, teneantq; fideles.

Quare breuitate quid gratius?

Nemo silens placuit, multi breuitate loquendi.

Contrà τὰ πλείονα πανταχοῦ λυπηρὰ ἔπη.

αἰανής. Hîc exponitur ἀΐδιος, αἰώνιος, διηνεκής, *perpetuus*. Et fit ab αἰεὶ pro ἀεὶ *semper*. Aliàs à nomine αἶα *terra*. Cuius color cùm sit niger tum αἰανὴς propriè exponitur *μέλας, σκοτεινός, ater, obscurus*. Postea metaphoricè σκυθρωπός, *tristis, lugubris, funestus*, vt & *ater* apud Latinos. Sic Pyth. 4. αἰανὴς κέντρον. Isth. 1. λιμὸς αἰανὴς & 3. κόρος αἰανής. Sed hoc loco quominus αἰανὴς pro *molesto* sumatur, nihil mihi videtur obstare.

ἀπάδις. Per syncopen pro ἀπάδας. vt accusat. plur. hic fit, sicuti πόλιας in πόλις contrahitur. ἀπάδις, ιος. Hoc est δικαία, vt Aemilio Porto assentiar huiusmodi etymon per coniecturam afferenti, fit ex ἀπὸ hoc est ἀπωθεν καὶ πόῤῥωθεν, & ἰδεῖν, q.d. πεσοφᾶν τὰ πράγματα. Sicuti & πραπίδες eundem sequentes diximus dici quasi πεσαπίδες, ex πρὸ, ἀπὸ, ἰδεῖν. Ergo inflectetur ἀπάδις, ιος. euphoniæ causa, non ιδος. vti πραπὶς, ίδος. Et in secunda syllaba fit mutatio τοῦ ι. in α. vt pro ἀπίδις dicatur ἀπάδις. Quod etymon cùm sit παραδοξότερον, alius meliusculum excogitet.

ἀστῶν δ'. Hoc est, ἡ δὲ τῶν πολιτῶν ἀκοὴ κρυφίως λυπεῖ τὴν ψυχὴν τοῦ συμπολίτου ἐπὶ τοῖς κατορθώμασιν ἀλλοτρίοις. Hinc quidam dixit Πολίτης μὲν πολίτῃ εὖ πράσσοντι φθονεῖ, καὶ ἔστι δυσμενὴς τῇ σιγῇ. Et certè teste Platone, τοῖς διὰ τῆς δόξης βαδίζουσιν ἀκολουθεῖ φθόνος. Ideo Themistocles, cùm sibi adhuc adolescenti nondum inuideri cognosceret, nihildum præclari se gessisse dicebat. Videtur autem poëta innuere Hieronem suorum ciuium inuidiæ fuisse obnoxium. Cuius nocumentis ne à recto uirtutis tramite depellatur, monet satius esse inuidiam quàm commiserationem parere.

κρέσσων γὰρ. In hanc sententiam Palladas,

Ο φθόνος οἰκτιρμοῦ κατὰ Πίνδαρον, ἐστὶν ἀμείνων.
Οἱ βασκαινόμενοι λαμπρὸν ἔχουσι βίον.
Τοὺς δὲ λίαν ἀτυχεῖς οἰκτείρομεν.

Et certè τυφλὸν ἠλίθιοι ἰδὼν τις, ἐφθόνησε δὲ οὐδ' εἷς.

μὴ παρίει καλά. Hoc monitu excitatur Hieron vt apud se dicat, quod apud Eurip. φθόνον οὐ σέβω, φθονεῖσθαι δὲ θέλοιμι ἂν ἐπ' ἐσθλοῖς. Vno verbo monet Hieronem ne ad vitandam inuidiam, res præclaras non capessat. Et hoc conuenit cum Horatij sententia,

Inuidiam placare paras virtute relicta?
Contemnere miser.

νώμα πηδαλίῳ. Hoc est, τὸν ἀρχομένους δικαίῳ πηδαλίῳ κυβέρνα: vel τὴν πολιτείαν δικαίως διοίκει. Primũ præceptũ proponit vt iustus sit. Nã in principe iustitia primum locum debet occupare. Vnde Alphonsus Aragonum rex, eos demum principes magni faciendos dicere solebat, qui iustitiam probè excolerent. Quia in quo fuerit, eius imperium omnes æquo animo ferunt, illiúsque moderationi sese facilè subijciunt. Porrò νωμᾶν poëticum est vocabulum pro κυβερνᾶν, & obseruanda metaphora sumpta à re nautica, nam per clauum iustum, leges iustas intelligendas videmus, quibus resp. vt nauis clauo dirigitur. στρατὸν pro δῆμον sumit. vox militaris pro ciuili.

ἀψευδεῖ δέ. Secundum præceptum, vt sit veridicus. Quod allegoricè monet, simpliciter dicas ἴσθι φιλαλήθης seu ἀληθολόγος. & vno verbo ἀλήθευε, ἄκμονα autẽ dixit τὸ στόμα. Hæc generosi animi est virtus. ψεύδεσθαι ἀνελεύθερον, ἀλήθεια γενναῖον. ἐλευθέρου ἀνδρὸς τἀληθῆ λέγειν. Quæ virtus si quemuis decet, regi potissimum conuenit, qui iustus esse debet. Teste autem Menandro Ἀλήθεια πάντων χρῆμα δικαιότατον.

παράφρασις.

Nam ſiquid à te perperã leuitérque committeretur, magni momenti videretur: ſiquidem omne animi vitiũ tanto conſpectius in ſe crimen habet quanto qui peccat maior habetur: ſicut tu qui numeroſo populo imperas: quem, ſubditóſque, multi teſtes fide digni circunſpiciunt. In primis verò generoſis inſiſtens moribus ſi bene apud homines audire amas, ne te pigeat ſumptus facere: ſed vt principẽ virum decet, vela liberalitatis expande, nec te inhoneſti lucri ſtudio decipi ſine. Quæ ſi diligenter obſeruaris, honeſta tui memoria nunquam morietur. Nam rerum bene geſtarum glorioſę laudes,

ἀντιστρ. κώλ. ιβ.

εἴ τι καὶ φλαῦρον παραιθύσ-
σει, μέγα τοι φέρεται
πὰρ σέθεν. πολλῶν ταμίας
ἐσσὶ· πολλοὶ μάρτυρες ἀμφοτέροις
πιστοί.
εὐανθεῖ δ' ἐν ὀργᾷ παρμέ-
νων,
εἴπερ τι φιλεῖς ἀκοὰν ἁδεῖαν αἰ-
εὶ κλύειν, μὴ κάμνε λίαν δαπά-
ναις.
ἐξίει δ' ὥσπερ κυβερνάτας
ἀνὴρ
ἱστίον ἀνεμόεν.
μὴ δολωθῇς ὦ φίλε κέρδεσιν
εὐτρα-
πέλοις. ὀπιθόμβροτον αὔ-
χημα δόξας,

μετάφρασις.

Si enim quicquam etiam leuis momenti abs te eruperit, magnum pondus obtinet. Multorum es diſpenſator: multi teſtes ſunt ambobus fide digni. At generoſis in moribus permanens, ſi amas famam dulcem ſemper audire, ne defatigeris nimium ſumptibus: ſed expande vt vir gubernator velum ventoſum. Ne decipiaris amicè lucris ſcurrilibus. Retrò mortales ſequens gloratio laudis,

εἴ τι καὶ. Deſideratur γὰρ. Nam hæc rationem continent, cur ſibi à vitijs cautiùs debeat temperare. Quia nimirum vel minimum Principis peccatum haberi ſolet pro maximo: ſiquidem peccati magnitudinem, peccantis magnitudine metiri vulgò conſueuimus. q. d. εἴ τι γὰρ κἂν εὐτελὲς παρά σου λεχθῇ καὶ ὁρμήσῃ, τοῦτο μέγα δοκεῖ.

Omne animi vitium tanto conſpectius in ſe
Crimen habet, quanto qui peccat maior habetur.

παραιθύσσει. Hoc eſt ἐξορμᾶται, παρορμᾶται. Poëticè vſurpatur παραιθύσσω. ex παρὰ & αἰθύσσω, de quo vide vltimam annotationem 7. Ol. Odæ.

πολλῶν ταμίας. Alia ratio cur veri, iuſtíque ſtudioſus eſſe debeat: quia rex cùm ſit, & in altiſſimo theatro verſetur, à multis teſtibus obſeruatur. ταμίας autem metaphoricè dicitur pro δεσπότης, βασιλεὺς, διοικητὴς. Nã regij eſt officij προμηθεῖσθαι τῶν ἀρχομένων inquit Baſilius, vt patrisfamilias domus, paſtoris pecudum: vt promi condi rerum ad victum neceſſariarum.

ἀμφοτέροις. Quidam exponunt, τῷ τε ἀληθεῖ, καὶ τῷ ψεύδει. Alij σοί τε καὶ τῷ υἱῷ: alij. σοὶ καὶ τοῖς ὑποτεταγμένοις. Hæc vltima ſententia mihi maximè probatur.

εὐανθεῖ δ' ἐν ὀργᾷ. Hoc eſt ἐν εὐγενεῖ τρόπῳ. Tertiò monet vt liberalitatem exerceat: ob quam ſibi encomiaſtas ſit comparaturus. Et fortaſſe ſui cauſa hoc

dicit, vt aliquod munus ipsi extorqueat pro suo carmine. εὐανθὴς metaphoricè petitur à plantis egregijs. ὀργᾷ. Dor. pro ὀργῇ. Ὀργὴ pro *animo, animiq; affectu* sumitur passim à poëta. Nem. Od. 5. Isthm. 2. παρμένων pro παραμένων.

[illegible] εἴπερ τι φιλεῖς. Hoc est εἰ δή τι φιλεῖς τὴν ἡδεῖαν τῶν ἐγκωμίων ἀκοὴν, vel τὸ δι᾽ ἐγκωμίων ἀκούειν, μὴ πρὸς ταῖς δαπάναις ἀπόκαμνε. Munificentia inter cæteras regum virtutes locum habere debet: vnde Cicero reges iustos, seueros, magnanimos, largos, beneficos, liberales esse debere pronuntiat. μὴ λίαν hoc est μηδαμῶς.

ἐξίει δ. Simile idoneum quo ad liberalitatem excitetur Hieron. Vela pandunt nautæ vt fœliciter nauigent: thesauros aperiunt reges vt laudentur. κυβερνάτας Dor. pro κυβερνήτης. Imperat. ἐξίει fit ab ἐξιέω, τὸ ἐξίημι, τὸ ἐκτείνω.

μὴ δολωθῇς. Quartum præceptum vt φιλοκέρδειαν fugiat: quæ omnium radix malorum est. Verbum δολόω poëticum est. & sumitur pro ἀπατάω. Nec sua caret emphasi, quia lucro subest quædam pellacia, & dolus quo decipiuntur facilè hominum animi.

εὐτραπέλοις. Hoc est αἰσχροῖς. Etenim etsi εὐτράπελος apud Philosophos pro *vrbano, faceto* sumatur: quia tamen hæc venustas in turpitudinem quandoque degenerat, pro scurrili possumus sumere, ac proinde pro turpi.

ὀπιθόμβροτον. Hoc est τὸ ὄπισθεν τοῖς βροτοῖς ἑπόμενον, i. μετὰ τὸν θάνατον ἐσόμενον καύχημα. δόξας. Dor. pro δόξης. Argumentum est à fine. Laus homini post mortem est vtilis, at non pecunia. Quare oportet vt Hieron sit liberalis.

παράφρασις.

scriptis vel historicis vel poëticis mandantur, quibus vita defunctorum declarata posteris innotescit. Sic illa Crœsi virtus cum comitate coniuncta, nunc etiam integra prædicatur, & nostris auribus insonat. Sed insigniter odiosum est nomē Agrigētini illi' tyrāni immanissimi, qui æneo tauro hospites crudeliter comburebat. Ita vt eum pueri nec cithara domi celebrare, nec suauibus sermonibus immiscere dignentur: adeò est indignus qui hominum in ore versetur. Quare quisquis studio virtutis addictus rem prosperè gesserit, præstantissimū nactus erit, & primum laborum præ-

ἐπῳδ. κῶλ. ιε.

οἷον ἀποιχομένων ἀν-
δρῶν δίαιταν μανύει
καὶ λογίοις καὶ ἀοιδοῖς.
οὐ φθίνει Κροίσου φιλόφρων ἀρε-
τά.
τὸν δὲ ταύρῳ χαλκέῳ καυ-
τῆρα νηλέα νόον,
ἐχθρὰ Φάλαριν κατέχει παντᾷ
φάτις.
οὐδέ μιν φόρμιγγες ὑπω-
ρόφιαι κοινωνίαν
μαλθακὰν παίδων ὀάροισι δέκον-
ται.
τὸ δὲ παθεῖν εὖ, πρῶτον ἀέ-
θλων.
εὖ δ᾽ ἀκούειν δευτέρα μοῖ-
ρ᾽. ἀμφοτέροισι δ᾽ ἀνὴρ
ὃς ἂν ἐγκύρσῃ καὶ ἕλῃ,

μετάφρασις.

sola mortuorum virorum vitam indicat, & per prosæ scriptores, & per poëtas. Non interit Crœsi comis virtus. At tauro æneo combustorem animo immitem, odiosa tenet Phalarim vbique fama. Neque ipsum cithara domestica in consortium suaue puerorū sermonibus admittūt. Caterùm fortunam prosperam consequi, præcipuum est præmiorum. Bene audire autē secunda fœlicitas. In

miūm.

στέφανον ὕψιστον δέδεκται. *vtrumque autem vir qui inciderit, & obtinuerit, coronam summam accepit.*

mium. Siquidem virtus optima sibi est merces. Quòd si præterea apud bonos, imò apud quosuis bene obscriptorum commendationem audiat, secundam fœlicitatem obtinuerit. Quibus ambobus si simul fruatur, summum fœlicitatis gradũ, & fortunæ apicem illustrissimum, ita vt vlterius promoueri non liceat, gloriosissimè attigerit.

οἶον ἀποιχομένων. Hoc est μόνον τῶν τεθνηκότων ἀνθρώπων τὸν βίον καταμηνύει τοῖς τε πεζογράφοις καὶ ποιηταῖς. Docet vsum historicorum & poëtarum, qui hominum priscorum memoriam ad nos transtulerunt. Quod & alijs in locis docet: vt Nem. 6. antistr. 2. Idémque apertè profitetur Horat. Od. 8. l. 4. Carm. & Theocrit. Idyll. Charit.

οὐ φθίνει. Exemplo præcedentem sententiam confirmat. q. d. οὐδαμῶς φθείρεται ἡ τοῦ Κροίσου φιλοφρονητικὴ ἀρετή. Innuere vult virorum doctorum amatorem, & erga eos beneficum fuisse Crœsum: indéque factum vt laude non caruerit. Solonem inter cæteros, vnum ex septem Græciæ sapientibus, familiarem habuit.

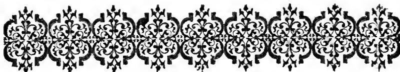
τὸν δὲ ταύρῳ. Hoc est κατὰ δὲ τοὐναντίον Φάλαριν τὸν ἐν χαλκῷ βοΐ, κατακαύσαντα τοὺς ἀνθρώποις αἰσχρὰ φήμη ἔχει. seu κακῶς ἀκούει. Alterum exemplum à contrario. Improbos homines & virtutis osores, vel obscuros, vel infames manere docet. Nihil tauro illo Phalaridis notius. Vide Lucianum in Phalaridis defensione: & passim poëtas. καυτὴρ *combustor*. Pindaricum vocabulum quod in Lexicis non reperitur, nisi pro instrumento ad inurendum.

οὐδέ μιν. Prosa dicas, οὐδὲ αὐτὸν αἱ ἐνοικίδιαι κιθάραι δέχονται εἰς κοινωνίαν ἡδεῖαν ταῖς τῶν παίδων ὁμιλίαις, καὶ τοῖς ὕμνοις παρὰ τοῖς συμποσίοις. Ergo vt abominabilem virum Phalarin in conuiuiorum cantilenis non celebrant, qui ad mensas Musicam colunt, vt moris erat sic παίζειν φίλαν ἀμφὶ τράπεζαν, vt prima Olymp. Oda vidimus.

ὑπωρόφιαι, Hoc est ἐνοικίδιαι. ὑπωρόφιος, h. e. ὑπὸ τῆς ὀροφῆς ὤν. proinde οἰκεῖος *domesticus*. Porrò ante κοινωνίαν subaud. præpositio εἰς. & μαλθακὰν Dor. est pro μαλθακήν.

τὸ δὲ παθεῖν εὖ. Hoc est τὸ δ' εὖ πράττειν, πρωτεύει. vel τὸ δ' ἐπιτυχεῖν τῶν ἀέθλων, καὶ τοῦ ἀγῶνος. Conclusio est posteriorum quæ dixit, quum Hieronem ad virtutũ regalium studium hortatus est, quò laudem & encomia acciperet à viris doctis: & hoc symperasmate ostendit quanti sit momenti gloria quam consequuntur insignes viri à poëtis vel historicis. Prima igitur fœlicitas consistit in rebus bene gerendis: secunda in bona fama, & rerũ bene gestarum laude. Quæ duo si vnà concurrant, hominis beatitudinem perficiunt: vt & idem Pindarus effatur Isthm. 5. εἴ τις εὖ πάσχων λόγον ἐσλὸν ἀκούῃ, μὴ μάτευε Ζεὺς γενέσθαι, πάντα ἔχεις.

ὅς ἂν ἐγκύρσῃ. Hoc est ὃς ἂν ἐπιτύχῃ καὶ κρατήσῃ. Verbum ἐγκύρω est poët. pro ἐντυγχάνω, vel ἐπιτυγχάνω. Hic est subiunct. ab Aor. ἐνέκυρσα per syncopen pro ἐνεκύρησα. vel Aeol. à futuro Aeol. ἐγκύρσω pro ἐγκυρῶ.

ΤΩ ΑΥΤΩ ΙΕΡΩΝΙ, ἅρματι.

ΕΙΔΟΣ Β.

EIDEM HIERONI, CVRRV victoriam adepto.

ODE II.

ARGVMENTVM.

TRia præstat hoc encomio : primùm laudat Hieronem à victoria curruli. Deinde ad locum de Gratitudine digreditur. Tertiò monet ne aurem adulatoribus accommodet.

παράφρασις.

O Syracusæ ciuitas amplissima, vrbs maxima ex quatuor vrbibus, Achradina, Neapoli, Epipolis, & Tyche conflata, quas subactas Archias in vnam redegit: Syracusæ bellicosis viris refertæ, diuinæ altrices virorũ equis ferróque gaudentium, ad vos fœcundis ex Thebis venio, vobísque hoc carmẽ affero, quo laudes Hieronis prędico, quas meritus est, quandoquidem curruli certamine fœlix, ita quadrijugum currum terram concutientem agitauit, & direxit, vt victoria potitus sit, & coronam adeptus, vnde Ortygiæ, vbi equos alit, splendidissima lux accessit, & longè

στροφὴ α. κῶλ. ιε.

Μεγαλοπόλιες ὦ Συράκοσαι, βαθυπολέμου
τέμενος Ἄρεος, ἀνδρῶν
ἵππων τε σιδαροχαρμᾶν
δαιμόνιαι τροφοί,
ὔμμιν τόδε τᾶν λιπαρᾶν ἀπὸ Θηβᾶν
φέρων μέλος ἔρχομαι,
ἀγγελίαν τετραορίας ἐλελίχθονος.
εὐάρματος Ἱέρων ἐν ᾇ κρατέων,
τηλαυγέσιν ἀνέδησεν Ὀρτυγίαν στεφάνοις,
ποταμίας ἕδος Ἀρτέμιδος.
τᾶς ἐκ ἄτερ, κείνας ἀγαναῖσιν ἐν-

μετάφρασις.

O grandiurbes Syracusa bellicosi delubrũ Martis, virorũ, equorúmque ferro gaudentium diuina alumna, vobis hoc fertilibus à Thebis afferens carmen venio, nuntium quadrigarum tellurẽ quatientium. In quibus Hieron curru fœlix victoria potiens, latè splendentibus redimiuit Ortygiam coronis, fluuialis sedem Dianæ. Qua non sine, illius placidis in manibus, variegatis habenis or-

latéque inclaruit fedes, vbi positum est fimulachrum fluuialis Dianæ: fine cuius | χερσὶ ποικιλανίοις ἐδάμασσε πώλους. | natos *equos domuit.*

ope, eius quæ etiam est equestris, equos variegatis habenis ornatos placidis manibus non domuit.

τῷ αὐτῷ. Hoc epinicion inscribitur Hieroni curru victoriam adepto: sed veteres dubitarunt cuiusmodi ex ludis reportata fuerit. Timæus in Thysiasteriis: Callimachus in Nemaicis: Ammonius & Callistratus in Olympijs: Dionysius in Panathenaicis obtentā putauit: quod vt probabilius videatur, τῶν λιπαρᾶν ἀπὸ Θηβᾶν legendū esse asserit, τᾶν λιπαρᾶν ἀπ' Ἀθανᾶν sexto colo. Sed longè verisimilius est victoriam quæ hic decantatur, fuisse Pythiacam, siquidem hoc ordine istud encomium collocatur, & vel priorem iterum, vel eiusdem generis aliam à poëta celebrari.

μεγαλοπόλιες. Apostrophe ad Syracusas à quibus exorditur, quia Siciliæ cuius rex erat Hieron, fuit vrbs clarissima. Hanc condidisse fertur Archias Corinthius, & Achradinen, Neapolin, Epipolas, & Tychen subactas in vnam redegisse. Hinc μεγαλοπόλιες dicuntur Syracusæ, quia vrbs erat amplissima, siquidem ex quatuor coniunctis in vnam erat redacta. Et hoc primum est Syracusarum encomium. Secundum petitur à re militari, quum appellantur τέμενος Ἄρεος, qui βαθυπόλεμος hoc est μεγαλοπόλεμος appellatur. q. d. εἰς βαθὺ τοῦτ' ἐστι μέγαν πόλεμον ἐρχόμενος: vel μέγαν πόλεμον ἐγείρων. Tertium à virorum præstantia: quum τροφοὶ vocantur ἀνδρῶν ἵπποις τε σιδάρῳ χαρμᾶν, hoc est *pedestrium & equestrium copiarum*: & addito epitheto δαιμόνιαι *diuinæ*, seu *fœlices*, quia recens Pœni & Thyrreni à Gelone & Hierone nauali prælio superati fuerant. σιδαροχαρμᾶν Dor. pro comm. σιδηροχαρμῶν, voce comp. ex σίδηρος & χαίρω. rectus singular. est σιδηροχάρμης. Porrò hactenus ostendit quò mitteret suum carmen.

ὕμμιν. Nunc ostendit vnde mittat carmen, ex Thebis nimirum quæ Pindari est patria. Thebas vocat λιπαράς, vel à soli fœcunditate, vel à loci claritudine propter Herculem & Bacchum qui Thebani fuerunt: imò & propter plerosque alios viros clarissimos inde oriundos. τᾶν λιπαρᾶν Θηβᾶν. Dor. pro com. τῶν λιπαρῶν Θηβῶν.

φέρων μέλος. Iam & quid mittat ostendit, Nimirum μέλος hoc est ᾠδὴν. Cuius officium statim addit: quando vocat hunc hymnum ἀγγελίαν τετραορίας. hoc est, nuntium quo non modò significatur, sed etiam laudatur victoria currulis regis Hieronis. τετραορία dicitur ἐλελίχθων, *terram concutiens* ab ἐλελίζω, quod vocabulum occurrit prima stropha primæ huius lib. Odæ & χθὼν *terra*. vel ab ἐλελίττω, *quatio, concutio.*

εὐάρματος. Hoc est ἐν ᾗ εὐτυχῶς ἅρματι χρώμενος Ἱέρων κρατήσας διαυγεστάτοις ἄρμασιν ἀνέδησε τὴν Ὀρτυγίαν. Communicatio laudis. Etenim & victoriæ laus etiā quadantenus pertinet ad Ortygiam vbi alebantur regis equi. Ortygiam autem intelligit Siciliæ Chersonesum. Nam cùm hæc priùs esset insula, cum Syracusis postea est coniuncta. Porrò εὐάρματος dicitur ὁ ἀγαθὸν ἔχων ἅρμα: vel τῷ ἅρ-

ματι χρώμενος ἐυτυχῶς. Ex εὖ & ἅρμα.

ποταμίας ἕδος. Commendatur Ortygia à tutelari eius Dea Diana. Scholion autem ποταμίας exponit Ἀλφειώας. Quia quidam dicunt Alpheum fluuium amasse Dianam, & eam vsque ad Ortygiam insequutum ibi constitisse. Vnde Alpheoæ Dianæ templum ibi constructum. Fluuialem alij nominatā dicunt, quia simulachrū Dianæ apud Arethusam fuit. Arethusa autē excipit Alphei aquas. Non tantùm autem Ἀλφειώα cognominata fuit Diana, sed & Ἀλφειαία Letrinæis in Elide, teste Pausan. El. post. & Dianæ Ἀλφειονίας ἢ Ἀλφειούσης lucum ad Alphei ostia fuisse, scribit Strab. l. 8.

τεᾶς. Dor. pro σοῦ. & artic. præposit. pro subiunct. ἅς. κείνας Dor. pro ἐκείνας qui locus sic est construendus τᾶς ἄτερ, οὐκ ἐδάμασσε ἀγαναῖσιν ἐν χερσὶ κείνας πώλους ποικιλανίους. Victoriæ nunc adhibentur causæ adiuuantes, Diana, & Mercurius.

κείνας. Iungendum hoc vocabulum cum πώλους: quoniam etiam equestris Diana putatur: de qua sic Homerus referente Schol. Τὸν δὲ χολωσαμένη χρυσήνιος Ἄρτεμις ἔκτα. Dixit ἀγαναῖσιν pro ἀγαναῖς. Illud poët. & Ion. hoc commune. ποικιλανίους Dor. & poët. pro ποικιληνίους. Hoc est πεποικιλμένας seu ποικίλας ἡνίας ἔχοντας. ἐδάμασσε. Geminato σ. pro ἐδάμασε.

παράφρασις.

Etenim illa sagittis venaticis gaudens virgo, & Mercurius certaminū præses, manibus ambabus coruscum & splendidum adhibet ornamentum, quando Neptunū longè latéque potenti imperio valentem, & tridente terram concutientem Deum inuocans, robustos equos vel ad bigas, vel ad quadrigas corū currum trahentium habenis obedientes iungit. Cæterùm alij poëtæ alios reges dulcisono hymno prosequuntur, quò meritum virtutis præmium illis pendant. Et sic quidem plerunque Cyprij poëtæ sonoro carmine decorant regem suum Cinyram, quem propenso animo dilexit aureis capillis insignis Apollo,

ἀντιστρ. κῶλ. ιε.

ἐπὶ γὰρ ἰοχέαιρα παρ-
θένος χερὶ διδύμᾳ,
ὅ, τ' ἐναγώνιος Ἑρμᾶς
αἰγλᾶντα τίθησι κόσμον,
ξεστὸν ὅταν δίφρον,
ἔνθ' ἅρματα πεισιχάλινα κατα-
ζευ-
γνύῃ σθένος ἵππιον,
ὀρσοτρίαιναν, εὐρυβίαν καλέων
Θεόν.
ἄλλοις δέ τις ἐτέλεσσεν ἄλλος
ἀνὴρ
εὐαχέα βασιλεῦσιν ὕ-
μνον, ἄποιν' ἀρετᾶς.
κελαδέοντι μὲν ἀμφὶ Κινύ-
ραν πολλάκις φᾶμαι Κυπρίων,
τὸν ὁ
χρυσοχαίτας προφρόνως
ἐφίλασ' Ἀπόλλων,

μετάφρασις.

Nam sagittis gaudēs virgo manu gemina, certaminūq́; præses Mercurius, radiantem imponit ornatū, quādo politas ad bigas, & ad currus habenis obediētes iunxerit robur equinū, tridentis impulsorē, præpotentem inuocās Deū. Alijs autē aliquis alius vir cōfecit canorum regibus hymnum, præmia virtutis. Nam resonant quidem circum Cinyrā sæpe sermones Cypriorū, quē auricomus propēsè dilexit Apollo,

ἐπὶ γάρ. Hoc per tmesin est capiendum, & ἐπὶ συναπτέον verbo τίθησι

ἰοχέαιρα παρθένος dicitur Diana, quia perpetuam virginitatem seruauit: vel à monte Arcadiæ Parthenio. Et quia vt pote venatica Dea sagittis gaudebat. ἰὸς *sagittam*, & χαίρω *gaudeo* significat. χερὶ διδύμᾳ hoc est ἀμφοτέραις χερσί.

Ἑρμᾶς Dor. pro Ἑρμῆς. ἐναγώνιος q.d. ὁ τῶν ἀγώνων προστάτης. Sic Aeschylus illum compellat, vt refert Schol. Ἐναγώνιε Μαίας καὶ Διὸς Ἑρμᾶ.

αἰγλάεντα. Hoc est λαμπρόν. Accusat. Dor. & poët. pro αἰγλήεντα. à nominat. αἰγλήεις: de quo vide Lexica: porrò αἰγλάεντα κόσμον *victoriam* vocat.

ξεστὸν ὅταν. Hoc est ὅταν εἰς ξεστὸν δίφρον, καὶ ἅρματα χαλινοῖς πιθόμενα καταζεύγνυῃ σθένος ἵππιον, τὸν Ποσειδῶνα καλῶν. Hic duo notanda: & quando splendidum ornatum imponant Mercurius & Diana, nimirum quando currum instrui curat Hieron. Et quid ante certamen fecerit: nimirum vt Neptunum inuocauit.

ἐν, Præpositio pro εἰς. Vide rationem construendi præcedenti in annotatione. Porrò ἅρματα vocat πεισιχάλινα hoc est πειθόμενα τοῖς χαλινοῖς. Græca autem Scholia τὰς σειρὰς καὶ τὰ ζυγὰ *funes* & *iuga* dicunt intelligi. Sed longè probabilius est metonymicè sumendam hanc vocem, & poëticè curribus tribui, quod equis est tribuendum: sicuti apud Virgilium l. 1. Georg. versu vltimo,

Fertur equis auriga, neque audit currus habenas.

Itaque χαλινὰ seu χαλινοὺς, quod est vsitatius, expone τὰς ἡνίας *habenas*, quibus equi currum trahentes reguntur, & aurigæ parere coguntur. Porrò σθένος ἵππιον equos ipsos intellige, eósque robustos.

ὀρσοτρίαιναν. Per antonomasiam sic vocatur Ποσειδῶν. vide hanc vocem expositam Od. 6. Olymp. str. 3. εὐρυβίαν vide Ol. Od. 6. ep. 3. idem εὐρυσθενὴς & εὐρυμέδων.

ἄλλοις δ'. Iam officij sui rationem reddit. q.d. ἄλλος δὲ τινὸς ἄλλοις βασιλεῦσιν εὔηχον ὕμνον κατασκευάζει ἀμοιβὴν τῆς ἀρετῆς. vsque ad σὲ δ' ὦ. &c. ἐτέλεσσεν geminato σ. metri causa. εὐαχέα. Dor. pro εὐηχέα. Εὐηχὴς poëtica vox, q.d. ὁ εὖ ἠχῶν, vel ὁ καλὸν ἦχον ἔχων. Hoc est εὔηχες, εὔρυθμος. De voce ἄποινον vide Ep. 1. Od. 7. Ol.

κελαδέοντι. Dor. pro κελαδοῦσι. Probat ab exemplo Cypriorum, qui regem suum Cinyram carmine celebrant. q. d. οἱ τῶν ποιητῶν Κυπρίων ὕμνοι περὶ τὸν Κινύραν αὐτῶν βασιλέα ἠχοῦσι. φᾶμαι Dor. pro φῆμαι hoc est ὕμνοι quibus fama extenditur. Cæterùm Cinyras Apollinis fuit & Paphiæ filius: vel vt alij volunt, Eurymedontis & Paphiæ, Cypriorum rex, & Veneris sacerdos, adeò diues vt Cinyræ opes in prouerbium venerint. Huius etiam in Nemeis meminit.

τὸν pro ὃν. & χρυσοχαίτας. Dor. pro χρυσοχαίτης, hoc est χρυσᾶς ἔχων χαίτας. idem χρυσοκόμης Od. 6. Olymp. ἐφίλασε Dor. pro ἐφίλησε. Hunc amauit Apollo, non vt παιδικά, sed vt qui Musices cantu decoratus fuerit.

παράφρασις. · ἐπῳδ. κῶλ. ιδ'. · μετάφρασις.

Sacerdotem Veneris, virum, non secus ac aries aliquis gregis dux, eximium, illius familiarem. Ac illi quidem ad huiusmodi præconia laudum impelluntur, vt pro beneficijs acceptis gratiam referant, quæ à gratis animis statim proficiscitur. Te verò fili Dinomenis Hieron, aute ædes laudant Zephyriæ Locrenses virgines, idque gratitudinis causa, quòd post fœlicem dubij belli euentum nunc intuentur securitatem, cuius ipsis author fuisti, quãdo missis ad Rheginorum regem Anaxilam, à quo obsidebantur, legatis, vt obsidionem soluerent obtinuisti. Ac sanè quod æquum est illæ fecerunt: quandoquidem gratitudinem ipsi Dij commendant: quorum iussu Ixion dum in celeri rota volutatur, monet homines vt parem gratiam referant: & beneficium beneficio rependant.

ἱερέα κτίλον Ἀφροδίτας.
ἄγει δὲ χάρις φίλων
ποίνιμος ἀντὶ ἔργων
ὀπιζομένα. σὲ δ' ὦ Δεινομένειε παῖ
Ζεφυρία πρὸ δόμων
Λοκρὶς παρθένος ἀπύει,
πολεμίων καμάτων ἐξ ἀμαχάνων,
διὰ τεὰν δύναμιν δρακεῖσ' ἀσφαλές.
Θεῶν δ' ἐφετμαῖς
Ἰξίονα φαντὶ ταῦτα
βροτοῖς λέγειν, ἐν πτερόεντι τροχῷ
παντᾷ κυλινδόμενον,
τὸν εὐεργέταν ἀγαναῖς ἀμοιβαῖς
ἐποιχομένους τίνεσθαι.

sacerdotem Veneris velut quendam *arietem*, gregis ducem. *Impellit autem* ad hoc faciendum *gratia beneuolis remuneratrix pro factis sequens. Te verò ô Dinomenie fili, Zephyria ante ædes Locrensis virgo resonat, bellicos post labores immensos propter tuas vires intuens securitatem. Deorum autem mandatis Ixionem aiunt hæc mortalibus dicere, dum in alata rota circumquaque volutatur, benefactorem placidis remunerationibus excipientes soluere* gratiam.

ἱερέα κτίλον Ἀφροδίτας. Hoc colon cum superioribus cohæret: in quo Cinyram à sacerdotali dignitate laudat. Hunc Veneris Paphiæ templum per indigenas aduenásque inclytum condidisse tradit Cornel. Tacit. 2. Annal.

κτίλον. Schol. exponit συντεθραμμένον, & συνήθη, & εἰθισμένον τῇ χειρί. *coalumnum, familiarem, manui aßuetum*: quoniam κτιλεύεσθαι Pindarus vsurpat pro τιθασσεύεσθαι, in his, ἔνθα ποιμένες κτιλεύονται χίμαιρον, λεόντων τε. & κτίλον deducit παρὰ τὸ κτίσαι quod est θρέψαι, vnde ὀρεκτίτος ὗς à Pindaro dictus ὁ ἐν ὄρεσι τεθραμμένος inquit Schol. Apud Suidam, & apud Homerum κτίλος est ὁ προηγούμενος τῶν προβάτων κριὸς à κίω τὸ πορεύομαι. Aliàs à κτῶ vnde κτίω. Et κτιλῶσαι, τὸ πραῢναι καὶ χειροήθη ποιῆσαι, παρὰ τὸ κτίλον. Apud Magnum Etymol. ἐκτιλωμένος exponitur συνήθης, ἐπεὶ ὁ κτίλος ὁ ἡγούμενος τῆς ποίμνης κριὸς συνήθης τῷ ποιμένι.

ἄγει δὲ. Generalis gnome de Gratitudine, quæ videtur applicanda primùm Cinyræ, quem tam studiosè Cyprij laudant, vt se gratos accepti beneficij præbeant. Deinde Hieroni quem Epizephyrij Locri celebrant ob secu-

ritatem cuius author ipsis fuit: quæ quomodo cohæreant docet paraphrasis. Hic ποίνιμος dicitur ἀμειπτικὴ, ἀντιδιδοῦσα, ἀμοιβὴν ἀποτίνουσα. Estque Pindaricum vocabulum per syncopen formatum, tanquam à ποινήπιος hoc est ἡ ποινὴν τίνουσα.

ὀπιζομένα. Dor. pro ὀπιζομένη, hoc est ἀκολουθοῦσα, ἑπομένη. Ab ὀπίζομαι quod interdum significat ἕπομαι, ὄπισθεν διώκω, vt hoc loco. Interdum τῶν μελλόντων ἐπιστροφὴν καὶ φροντίδα ἔχω, *rerum futurarum curam gero.* à nomine ὄπις. ὄπιδος. ἡ τοῦ μέλλοντος ἐπιστροφὴ καὶ φροντὶς, *rei futuræ solicitudo & cura.*

σὲ δ' ὦ. Aliud exemplum Hieronis quem alij laudant: vt apud Cyprios benefactorem suum Cinyram: sic apud Locros Epizephyrios Hieronem prædicant. Refert autem Schol. Hieronem Locros Epizephyrios de quibus superiori lib. Od. 10. periculo magno liberasse. Nam cùm Anaxilas Rhegij tyrannus cum Cleophrone filio his bellum intulisset, missis legatis Hieron obsidionem soluere iussit, alioquin Rhegium se inuasurum. Quod factum fuit. Λοκρὶς παρθένος. Enallage numeri, fieri autem potuit vt virgines hymnum aliquem in gratiam Hieronis canerent. De verbo ἀπύω dictum Od. 5. Olymp. παῖ Δεινομένειος periphrasis Hieronis, cuius pater fuit Dinomenes.

πολεμίων. Hoc est τῶν πολεμικῶν καμάτων ἐξ ἀπροσδοκήτου ἀπαλλαγεῖσα, καὶ διὰ τὴν σὴν δύναμιν τὸ ἐλεύθερον βλέπουσα. Hic ἀμαχάνων Dor. est pro ἀμηχάνων. & δρακοῖσα. pro δρακοῦσα. & ἀσφαλὲς neutrum adiectiuum pro substantiuo ἀσφάλειαν.

Θεῶν δ' ἐφετμαῖς. Gratiam parem referendam esse docuit: nunc id faciendum etiam asserit, quia Deus idipsum iubet, ídque per Ixionem, qui quòd fuerit ingratus, grauissimas dat pœnas, aliósque suo exemplo gratos fieri docet. Fabulam Ixionis vide 4. Metam. Ouid. ἐφετμαῖσι Dat. Ion. & poët. φαντὶ Dor. pro φασί.

ἐν πτερόεντι. Hoc est ἐν ταχεῖ τροχῷ πανταχῇ δινούμενον. πτερόεις τροχὸς à Leonicero exponitur *petrosa rota.* vulgata versio, *alata rota*, & à Scholiast. ταχὺς τροχός. Nullibi autem reperio vocabulum πτρόεις. Nec sic puto legendum: quia non lapidea, sed ferrea esse dicitur rota cui alligatus est Ixion. Ideóque legere mallem πτερόεις *alatus* hoc est ταχὺς *velox*, *celer*, vti interpretatur Scholiast. siquidem ea voluitur rota celeriter: & vt ait Tibull. lib. 1.

Illic Iunonem tentare Ixionis ausi
Voluuntur celeri noxia membra rota.

τὸν εὐεργέταν. Dor. pro εὐεργέτην. hanc gnomen sic prosa efferas, τὸν εὐεργετήσαντα αἰεὶ εὐεργετεῖν.

παράφρασις.	στροφὴ . κῶλ. ια.	μετάφρασις.
Suo autem periculo, imò damno perspicuè didicit be-	ἔμαθε δὲ σαφές. εὐμενέσι γὰρ παρὰ Κρονίδαις	*Id autem planè didicit. Propitios enim*

nefactori esse vicissim benefaciendum. Cùm enim per Iouis Saturni filij beneuolentiam & humanitatem, expiato eius homicidio, in consortium Deorum esset admissus, & suaui illorum conuersatione donatus, fœlicitatem illam non diu seruauit inoffensam. Sed nescio qua mentis insania percitus, Iunonis, quæ solius Iouis coniugium iucundum est sortita, amore flagrauit. Cui quòd stuprum obtulisset vir ille insolens, damnum ingens accepit: & merita eáque graui pœna statim est mulctatus. Atque hic quidem duorum scelerum fuit conscius, reúsque, ob quæ labori illi ærumnoso est addictus. Nam primus inter Græcos cognato sanguine sese contaminauit, quando Deioneum socerum pro data vxore munera acriùs efflagitantem, ad simulatum conuiuium inuitauit, ac si illa traditurus esset: attamen in foueam carbonariam, igni intus occultato, & tenuissimis trabibus superius instratam miserum dolosè detrusit.

γλυκὺν ἑλὼν βίοτον, μακρὸν οὐχ ὑπέμεινεν ὄλβον,
μαινομέναις φρεσὶν,
Ἥρας ὅτ' ἐράσσατο, τὰν Διὸς εὐναὶ
λάχον πολυγαθέες.
ἀλλά νιν ὕβρις ἐς ἀυάταν ὑπεράφανον
ὦρσε· τάχα δὲ παθὼν ἐοικότ' ἀνὴρ,
ἐξαίρετον ἕλε μόχθον. αἱ
δύο δ' ἀμπλακίαι
φερέπονοι τελέθοντι· τὸ μὲν
ἥρως ὅτι τ' ἐμφύλιον αἷμα, πρώτιστος οὐκ ἄτερ τέχνας
ἐπέμιξε θνατοῖς·

apud Saturni filios dulcem nactus vitam, longam non sustinuit fœlicitatem, furiosa mente Iunonem quum deperijt, quam Iouis strata sortita sunt multum iucunda: sed eum petulantia in damnum insolentem impulit. Et mox passus consentanea vir ille, exquisitam sustinuit ærumnam. Duæ autem culpæ portatrices sunt ærumnæ: vna, quòd heros cognatum sanguinem primus non sine fraude miscuit inter homines.

ἔμαθε δ' σαφές. Hoc est ἔμαθε δὲ σαφῶς ὅτι δεῖ τὸν εὐεργέτην ἀνταμείβεσθαι. Est hic amplificatio exempli, repetita narratione à beneficijs Iouis erga Ixionem.

εὐμενέσι γὰρ. Hoc est παρὰ γὰρ τοῖς τοῦ Κρόνου παισὶν εὐμενῶς διατεθεῖσιν αὐτῷ, ἡδὺν βίον δεξάμενος τὴν ἐν θεοῖς διαγωγήν. Iupiter cædem quam Ixion perpetrarat occiso socero, misericordia commotus non solùm expiauit, sed cœlo illum excepit, quòd flagitij valdè pœnituisset, & à secretis constituit. Pro qua liberalitate Iunoni Iouis coniugi stuprum inferre conatus est.

μακρὸν ὄλβον. Schol. interpretatur ὑπεραίροντα τὴν αὐτοῦ φύσιν. *superantem eius naturam.* Sed malim simpliciter exponere, οὐκ ἐδυνήθη διὰ μακροῦ χρόνου ἐνεγκεῖν ὄλβον τοῦτον. Quia magna fœlicitas citò animum tumefecit. Itaque non diu in hac fortuna remansit.

μαινομέναις φρεσίν. Quia nimius fuit ille amor, mentem turbauit. Sic apud Virgil.

Insano Cassandræ incensus amore,

legimus, & amor *insanus*, dicitur quum in animum impotentem incidit. Imò inter insaniæ species ponitur *Amor.*

τεὶ. Dor. pro τὴν. λάχον neglecto augmento pro ἔλαχον. πολυγαθέες. Dor. pro πολυγηθέες. Est autem poëticum vocabulum πολυγηθὴς. hoc est ὁ πολλὴν γηθοσύνην παρέχων. *qui multam lætitiam præbet.* Sic autem prosa loquaris, ἥτις τὴν Διὸς ἄλοχος.

ἀλλά νιν. Pœna sequens scelus. Hic ὕβριν dicit non ingratitudinis tātùm scelus, sed & stuprum quod Iunoni conatus est inferre. αὐάταν Dor. pro αὐάτην. & Ἄτη Aeol. dicitur αὐάτη. Nam ἄτη per contractionem formatur ab ἀάτη, gemino αα Aeoles υ. interserunt. Quod & inter duas vocales diuersas obseruare solent, vt ἀὴρ, ἄως, dicunt αὐὴρ, αὔως.

ὑπεράφανον. Dor. pro ὑπερήφανον. & existimat Aemilius Portus iungendum esse cum αὐάταν & exponendum μεγίστην. vt *damnum superbum*, nihil aliud sit quàm *maximum*. Sed vulgata versio refert ad *νιν ipsum*, nempe Ixionem, qui eò superbiæ deuenit, vt Iunonem tentare ausus sit.

ὦρσεν, Aorist. ὦρσα formatur à futuro Aeol. ὄρσω, verb i ὄρω. τάχα hîc pro ταχέως. Nō igitur à tergo sequuta est pede pœna claudo: sed inflicta est statim. παθὼν ἐοικότα hoc est τὰ δίκαια, καὶ τὰ τῷ ἁμαρτήματι ἁρμόζοντα. Sic Odyss. α. Καὶ λίην κεῖνός γε ἐοικότι κεῖται ὀλέθρῳ. vbi ἐοικὼς ὄλεθρος *merita mors* dicitur.

ἐξαίρετον μόχθον. Hoc est, non modò ἐξηλλαγμένον *peregrinam, inusitatum*: sed & μέγαν, ὑπερβάλλοντα. Sicut & ἐξαίρετον γάθησεν dixit, *gauisus est supra modum, vel vehementer*. Pyth. Od. 4.

αἱ δύο δ'. Hoc est, δύο δ' ἁμαρτίαι εἰσὶν αἳ τὴν τιμωρίαν ἐπιφέρουσι. Enumeratio est flagitiorum Ixionis, quæ duo sunt. Primum quòd socerum Deioneum occiderit, quod parricidium ei condonauerat Iupiter summopere pœnitenti. Secundum quòd in Deorum consortium admissus, non meminerit nullam iniuriam benefactori inferendam, sed ingratus Iunonem tentarit, τελέθοντι pro τελέθουσι. τελέθω poëticum pro εἰμὶ τὸ ὑπάρχω. φερέπονοι dicuntur ἀμπλακίαι. quia τοὺς πόνους φέρει hoc est τὰς τιμωρίας ἡ ἀμπλακία.

τὸ μὲν. Hoc primum scelus Ixionis qui in suo populo primus homicidium commisit, imò cognato sanguine se contaminauit, quando socerum interemit: οὐκ ἄτερ τέχνας non sine dolo. Nam cùm Deioneus munera ob acceptam vxorem ab Ixione flagitaret, acriúsque instaret, coactus Ixion inuitauit socerum tanquam ad conuiuium, & ad illa accipienda, quòd se æquitate mitigatum simularet. Sed hunc Ixion in foueam carbonariam, quam igne interius occultato tabulatis tenuissimis superius instrauerat, detrusit. Et hæc τέχνη qua vsus est Ixion.

ἐμφύλιον. Hoc est, πρῶτος ἐμφύλιον φόνον ἐν τοῖς ἀνθρώποις εἰργάσατο οὐκ ἄνευ δόλου.

παράφρασις. | ἀντιστρ. κῶλ. ιε. | μετάφρασις.

Deinde Iunonem Iouis | ἔπι τε μεγαλοκευθέες- | Altera quòd in magna

vxorem ſtuprare conatus eſt in eius thalamis ampliſſimis, & magna penetralia habentibus: nulla illius magnitudinis, nulla ſuæ conditionis, ſed flagitioſæ tantùm cupiditatis habita ratione Attamen metiri ſe quemque ſuo modulo ac pede verum eſt. Cætetùm non legitimi ſed peruerſi concubitus, iſtum qui ad eos acceſſit, in repentinam calamitatem coniecerunt, poſtquam cum nube rem habuit, falsò Iunonem eſſe ratus, & neſciēs ſe illius dulce ſimulachrum amplecti. Nam illa nubes erat Iunoni cœleſti filiæ præſtantiſſimæ Saturni ſimillima, & Iouis arte ad illius ſpeciem exquiſitiſſimè effecta, vt ſic deceptum pulchritudine virũ in perniciem cōijceret. Porrò Ixion rotam fecit quatuor habentem radios; quorum duobus manus, duobus pedes alligarentur,

ὅτι ἐν ποτὶ θαλάμοις
Διὸς ἄκοιτιν ἐπειρᾶ-
το. χρὴ δὲ καθ' αὐτὸν αἰ-
εὶ
παντὸς ὁρᾷν μέτρον.
εὐναὶ δὲ παράτροποι ἐς κακό-
τατ' ἀ-
θρόαν ἔβαλον ποτὶ
καὶ τὸν ἵκοντ', ἐπεὶ νεφέλᾳ πα-
ρελέξατο,
ψεῦδος γλυκὺ μεθέπων ἄϊδρις
ἀνήρ.
εἶδος γὰρ ὑπεροχωτάτᾳ
πρέπεν οὐρανιᾶν
θυγατέρι Κρόνου, ἅν τε δόλον
αὐτῷ θέσαν Ζηνὸς παλάμαι,
καλὸν
πῆμα. τὸν δὲ τετράκνα-
μον ἔπραξε δεσμόν,

penetralia habentibus thalamis vxorem Iouis tentauerat. Oportet autem vnumquemque ſecundum ſe ſemper cuiuſlibet rei conſiderare modulum. Concubitus autem peruerſi in calamitatem ſubitam coniecerunt etiam hunc accedentem, poſtquam cum nube concubuit mendacium dulce conſectans inſcius vir: forma enim excellentiſſima par erat cœleſti filia Saturni, quam fraude ſtructam manus Iouis fecerant ei pulchram perniciem. Quadriradium autem vinculum fecit.

ὅτι τε. Secundum Ixionis flagitium, quòd Iunonem tentarit. μεγαλοκευθέεσσιν poët. Dat. pro μεγαλοκευθέσι. μεγαλοκευθὴς poëtic. vocab. ὁ μεγάλα κεύθων, vel μεγάλους κευθμῶνας ἔχων, *qui magna penetralia, vel latibula habet.*

χρὴ δὲ καθ' αὐτόν. In proſa ſic dicas, χρὴ δὲ καθ' αὐτοῦ δύναμιν τὸ μέγεθος σκοπεῖν, καὶ μὴ τὴν ὑπὲρ δύναμιν ὀρέγεσθαι. Gnome qua mediocritas & modeſtia commendatur. Quam ſic expono ex Horatio

Metiri ſe quemque ſuo modulo ac pede verum eſt.

Similem huic Pindari ſententiam Delphis à Chilone inſcriptam fuiſſe monet Schol.

εὐναὶ δὲ παράτροποι. hoc eſt μοιχίδιοι, καὶ τοῦ δέοντος παρεκτετραμμέναι. Et ſic exponendum hoc vocabulum poëticum. ἐς κακότατα Dor. pro κακότητα hoc eſt δυστυχίαν, ἀθρόαν hoc eſt μεγίστην: quanquam Schol. refert à nonnullis legi ὀρθάν. & ποτὶ καὶ τὸν ἵκοντα puto per tmeſin accipiendum, pro καὶ τὸν προσίκοντα hoc eſt προσερχόμενον. & ποτὶ Dor. eſt pro πρὸς, ἵκω, & Atticè ἥκω *venio*. Sententia qua monet thoros illicitos conſequentes pati pœnas, Ixionis exemplo.

ψεῦδος γλυκύ. Dulce mendacium, quia licèt falſo obiecto Ixion decipiebatur, tamen iucundus erat illius amplexus. ἄϊδρις hoc eſt ἄπειρος. Compoſitum ex α priuante, & ἴδρις ab εἰδέω *ſcio*, vnde εἴδις, reiectò ε. ἴδις, interiecto ρ. ἴδρις.

εἶδος γάρ. Hoc eſt καὶ γὰρ κατὰ τὸ εἶδος ὁμοία ἦν τῇ ὑπερεχωτάτῃ Κρόνου θυγατρί. Hic πρέπεν Neglecto augm. pro ἔπρεπεν. Periphraſticè Iunonem dicit *cœleſtem Satur-*

ni filiam.

αὖ τι δόλον. Hoc est ὥσπερ νεφέλην εἰς δόλον αὐτῷ ἔθεσαν αἱ τοῦ Διὸς χεῖρες, seu τέχναι. Dolus erat in hac nube, quòd Iunoni esset similis, Nubes verò καλὸν πῆμα vocatur, quòd Ixion putaret esse formosam illam Iunonem quam deperibat: attamen hinc damnum consequebatur, nimirum supplicium meritum: vide in Chil. Erasm. parœmiam *de pulchro ligno vel strangulari*: vbi hoc καλὸν πῆμα citatur.

τὸ ε. Pœnas paratas Ixioni describit. δεσμὸν τετράκναμον appellat rotam quatuor radios habentem, sic structam vt duobus radijs manus, duobus pedes alligarentur. τετράκναμος Dor. & poëticum vocab. est pro τετράκνημος, hoc est τέσσαρας κνήμας hoc est ῥάβδους ἔχων. Nam κνήμη est τροχοῦ ῥάβδος.

περίφρασις.

in proprium exitium. Itaque in compedes istos vnde euadere non possent irretita membra coniectus, hoc præceptum accepit vulgo enunciandum, vt benefactori vicissim benefacerent homines. Porrò ex hoc nefando concubitu nubes sola solum vnicúmque peperit filium superbum, à quo ita erant alienæ Gratiæ, vt neque apud homines, neque apud Deos in honore esset: quem nutrix Centaurum appellauit. Qui Centaurus postea ad Pelij montis radices cum Magnesiis equabus rem habuit, vnde proguatum est genus hippocentaurorum admirandum, qui vtrisque parentibus similes erant, imáque parte matrem, superna patrem referebant.

ἐπῳδ. κῶλ. ιϛ.

ἑὸν ὄλεθρον ὅγ᾽. ἐν δ᾽ ἀφύκτοι-
σι γυιοπέδαις πεσὼν,
τὰν πολύκοινον ἀνδέ-
ξατ᾽ ἀγγελίαν. ἄνευ δ᾽ οἱ Χαρίτων τίκε
γόνον ὑπερφίαλον
μόνα καὶ μόνον, οὔτ᾽ ἐν ἀν-
δράσι γερασφόρον, οὔτ᾽ ἐν θεῶν νόμοις,
τὸν ὀνύμαξε τράφοισα Κένταυρον, ὃς
ἵπποισι Μαγνη-
λίδεσσιν ἐμίγνυτ᾽ ἐν Πα-
λίου σφυροῖς· ἐκ δ᾽ ἐγένοντο στρατὸς
θαυμαστὸς, ἀμφοτέροις
ὁμοῖοι τοκεῦσι· τὰ ματρόθεν μὲν
κάτω, τὰ δ᾽ ὕπερθε πατρός.

μετάφρασις.

suum exitium. In compedes igitur membra irretientes, & effugium non habentes, prolapsus, multum communem accepit rumorem. Sine Gratijs autem ipsi peperit prolem superbam, sola & solam, neque inter homines honorē consequentem, neq; in Deorum legibus, quā ea quæ aluerat appellauit Centaurum, qui cum equabus Magnesiis concubuit in Pelij vallibus. Nati sunt igitur gens mirabilis, ābob⁹ similes parērib⁹: quæ à matre erāt *infernè: at quæ supernè, patris.*

ἑὸν ὄλεθρον. Cohæret cum superioribus: & rotæ vsus ostenditur. Apparétque ex poëtæ verbis Ixionem ipsum eius fuisse fabricatorem.

ἐν δ᾽. Ostendit vt piscator ictus sapit. Nam hoc supplicio addictus tandem agnoscit errorem, & monet alios postquam accepit. ἀγγελίαν nimirum officium suo exemplo posteros monendi, quod dixit antè, εὐεργέταν ἀγαναῖς ἀμοιβαῖς ἐποιχομένους τίνεσθαι. γυιοπέδη autem est δεσμὸς τὰ γυῖα πεδῶν.

ἄνευ δέ οἱ Χαρίτων. Absoluta supplicij narratione, prolis mentionem facit:

quam dicitur Ixion ex nube ἄνευ χαρίτων suscepisse : quod exponit Schol. vel ἄνευ συννοίας : quia χαρίζω propriè significat συννοάζειν: vt probat exemplis: vel γόνον ἄχαριν καὶ ἄγριον : quod melius putem : quia sequitur eam prolem fuisse οὔτ' ἐν ἀνδράσι γερασφόρον, οὔτ' ἐν θεῶν νόμοις: *nec inter homines, nec inter Deos honorem accepisse*. Quam nubis prolem etiam appellat ὑπερφίαλον, ac proinde nec hominibus, nec Deo gratam, qui superbos oderunt.

μόνα. Dor. pro comm. μόνη: & refertur ad νεφέλαν. μόνον autem, ad γόνον. Neque enim talis soboles visa vnquam est in rerum natura. Item sola solum dicitur nubes peperisse Centaurum; vt opponatur multitudini Hippocentaurorum quos ex diuersis equabus habuit Centaurus, cùm Ixion vnum ex vna nube centaurum habuerit. οὔτ' ἐν ἀνδράσι, hoc est ὑπὸ παρ' ἀνθρώποις, ὑπὸ παρὰ θεῶν τιμῆς ἀπολαύοντα.

ὅ. Artic. præposit. pro subiunct. ὅν. & ὀνύμαξε. Neglecto augm. metri causa. Item Aeol. & Dor. pro ὠνόμασε. Nam Aeoles ὀνυμάζω dicunt pro ὀνομάζω, & futurum Doricè effertur in ξω. τιθάσσα pro τιθήνη: sic appellatur *nutrix* : & effertur Dor. & Aeol. pro τιθήνη. Nam Dor. η mutatur in α. & Aeol. retrahitur accensus in antepenultimam. De nomine, *Centaurus*, vide Eustathium.

ὃς ἵπποισι. Nubis filius ex Ixione dictus est Centaurus, quasi κεντῶν τὰς αὔρας. hoc est τὰ ἀέρια νεφέλαν. Centauri progenies Hippocentauri fuerunt : nati ex concubitu Centauri cum equabus Magnesię Thracicę. Quę tanquam fabulosa refutat Galenus lib. 3. de Vsu partium: quem locum consule, vbi reperies pro Παλίω σφυρεῖς, πολιοσφύροις q. d. *malleolos albos habentibus*. Porrò Doricum est Παλίω pro Πηλίω. Est mons Thessaliæ Pelion.

ἐκ δ' ἐγένοντο. Per tmesin pro ἐξεγένοντο. Et quia στρατὸς nomen est collectiuum, ideo pluralem numerum verbi, singularis numerus nominis rectè recipit. Hippocentauri isti διφυεῖς appellati fuêre, quia vtrisque parentibus erant similes.

παράφρασις.	στροφὴ γ. κῶλ. ιε.	μετάφρασις.
Ex his quæ in Ixionem ingratum fecit Iupiter, vides quanta sit Dei potentia, qui quæ vult perficit, qui volucrem aquilam auiũ præstantissimam assequitur: qui piscium velocissimum delphinẽ prçteruehitur, qui fastu turgidos homines subuertit, alios verò, nimirum modestos in gloriam immortalem, & decus æternũ euehit. Cæterùm	θεὸς ἅπαν ἐπὶ ἐλπίδεσσι τέκμαρ ἀνύεται. θεὸς ὃ καὶ πτερόεντ' αἰετὸν κίχε, καὶ θαλασσαῖον παραμείβεται δελφῖνα· καὶ ὑψιφρόνων τιν' ἔκαμψε βροτῶν. ἑτέροισι δὲ κῦδος ἀγήραον παρέδωκ'. ἐμὲ δὲ χρεών	*Deus omnẽ pro votis exitũ peragit: Deus, qui & alatam aquilam assequitur, & marinum præuertitur delphina: atque aliquem elatos animos habentiũ mortaliũ inflexit: alijs autẽ decus senij expers dedit. At me op° est fugere morsũ tri-*

φεύγειν δάκος ἀδινὸν κακαγο-
ρίαν.
εἶδον γὰρ ἑκὰς ἐὼν τὰ πόλ-
λ' ἐν ἀμαχανίᾳ
ψογερὸν Ἀρχίλοχον, βαρυλό-
γοις ἔχθεσιν πιαινόμενον. τὸ
πλου-
τεῖν δὲ σὺν τύχᾳ πότ-
μου
σοφίας, ἄριστον.

ſtē maledicentiã. Vidi enim procul exiſtens ſæpe in anguſtijs conuiciatorem Archilochum dum maledicis odijs pingueſieret. At diuitias habere cum fœlicitate ſortis ſapientiæ, præſtantiſſimum.

cũ de benemerito bene ſit loquendum, vt de Cinyra Cyprij, & de Hierone Locri Epizephyrij loquuntur: non tamen non benefaciēti eſt maledicendum. Atque hoc vitium apud te declinare velim, vt quo iniuſtè homines mordeatur. Quod vt faciam monet me conuiciatoris Archilochi exēplum, quem cùm pinguefaceret & delectaret odium maledicum, vidi ad triſtes anguſtias ſæpiſſime redactum. Itaque tuas laudes perſequar, dicámque diuitias cum fœlicitate & ſapientia coniunctas rem eſſe præſtantiſſimam.

Θεὸς ἅπαν. Hoc eſt Θεὸς ὅ, τι ἂν διανοηθείη, τοῦτο καὶ ἀνύει. Etenim ἐλπίδας hîc τὰς φρένας, ſeu διάνοιαν ſignificat: imò τὸ θέλημα. vt extollat diuinam potentiam, cui facile eſt quicquid vult. Cui gnomologiæ dedit occaſionem Ixion: ſiquidē Iupiter Nubem excogitatam nullo negocio Iunoni aſſimilauit, vide Eraſm. in Chil. Θεοὶ δέ τι πάντα δύνανται.

Θεὸς ὁ καὶ. Eandem diuinam potentiam eâdem occaſione extollit, quam nemo malus vllo modo deuitare poſſit: non ſecus ac Ixion, quem ſuperbum & ingratum ad inferos detruſit Iupiter. Quam ſententiam in Chiliad. Eraſmi inuenias titulo *Vltio malefacti*: in hoc adagium εὗρε Θεὸς τὸν ἀλιτρόν.

ὁ καὶ πτερόεντα. Hoc eſt ὃς καὶ τὸν πτηνῶν ἀετὸν, τὸν ἰχθύων δελφῖνα ταχύτατον καταλαμβάνει, καὶ τῶν ἀνθρώπων τοὺς ὑψηλοφρονοῦντας ταπεινοῖ, τοὺς δὲ ταπεινοφρονοῦντας ὑψοῖ. Ac proinde eſt omnibus animantibus cœli, maris, & terræ potior. Dixit αἰετὸν metri cauſa pro ἀετ. κίχε neglecto augm. pro ἔκιχε. à κίχω. & παραμείβεται hoc eſt παρέρχεται vt & Nem. 3. ἐμὸν πλόον παραμείβεν, κῦδος ἀγήρατον. hoc eſt *æternum decus*, vt loquitur Horat. Od. 25. l. 3. Carm. Alios igitur Deus extollit, alios deprimit, illos quidem bonos, hos verò malos.

ἐμὲ δὲ χρεών. Hoc eſt, ἐμὲ δὲ δεῖ φεύγειν τὴν κακηγορίαν. Correctio qua calumniæ crimen declinat: ne videatur exagitare conſulto Ixionem. Ait Schol. his verbis taxari Bacchylidem, qui ſoleret Pindarum apud Hieronem traducere. Propoſito ſibi exemplo Archilochi id ſe facere teſtatur. Nam illi malè ceſſit. κακαγορίαν Dor. pro κακηγορίαν. & pro ἀδινὸν nonnulli legunt ἄδικον. Sed hîc meo iudicio incipit ad Hieronem regredi, vt ex paraphraſi cognoſces.

εἶδον γάρ. Hoc eſt ἐγὼ γὰρ πόῤῥωθεν εἶδον τὸν λοίδορον Ἀρχίλοχον, ὅστις ἔχθεσι βαρυλόγοις ἐπιαίνετο καὶ ἔχαιρεν, πολλάκις ἐν ἀπορίᾳ καθεστῶτα. Hunc in locum malè ſentire videtur Aretius, qui ait bene ceſſiſſe Archilocho maledicendi ſtudium: quòd pauper cùm eſſet, obtrectationibus emerſit & ditatus eſt. Quod loci ſenſus erroris ſatis arguit. Fortè autem propter verbum πιαίνεσθαι ita expoſuit: ſed non animaduertit petitam è medio ſignificationem, & vulgò dici quempiam rebus malis pingueſieri, quum ijs delectatur perpetrandis.

τὸ πλουτεῖν. Hæc iam pertinent ad Hieronem, ad quem regreditur. q. d. τὸ δὲ πλούτου μετὰ σοφίας ἐπιτυγχάνειν, ἄριστον, καὶ εὐποτμότατός ἐστιν ὁ πλούτου καὶ σοφίας ἅμα τυγχάνων. *Optimum est diuitiis cum sapientia consequi, isque est fœlicissimus qui cum sapientia diues est.*

παράφρασις.

Quales cùm habeas, patentque omnibus te sapientem esse, simúlque diuitem, libera mente præditus eas alijs benignè impertire potes ô rex, qui in ciuitates fortibus viris munitas, & præstantibus muris einctas imperiũ habes. Honore autem & diuitijs adeò insignis es, vt nemo nisi qui stolida mente veritati aduersatur, dicat regem vllũ ex ijs qui ante tua tempora regnarunt in Græcia, honoribus opibúsque maiorem te extitisse. Sed vt fortitudinem tuam celebrem, est quod in eximiam classem cõscendam, qua strenuè bellasti contra eos qui bellum in Sieiliam inuehebant. Certè tu iuuenili ętate grauia bella eum Gelone fratre sustinuisti, in quibus edidisti tuæ fortitudinis specimina, vnde assero te immensam gloriam esse consequutum,

ἀντιστρ. κώλ. ις.

τὺ δὲ σάφα νιν ἔχεις ἐλευ-
θέρᾳ φρενὶ πεπορεῖν
πρύτανι, κύριε πολλᾶν
μὲν εὐστεφάνων ἀγυιᾶν,
καὶ στρατοῦ. εἰ δέ τις,
ἤδη κτεάτεσσί τε, καὶ περὶ τι-
μᾷ
λέγει ἕτερόν τιν᾽ ἀ-
ν᾽ Ἑλλάδα τῶν πάροιθε γενέσθαι ὑπέρ-
τερον,
χαύνᾳ πραπίδι παλαιμονεῖ κε-
νεᾷ.
εὐανθέα δ᾽ ἀναβάσομαι
στόλον ἀμφ᾽ ἀρετᾷ
κελαδέων. νεότατι μὲν ἀ-
ρήγει θράσος δεινῶν πολέμων, ὅ-
θεν
φαμὶ καὶ σὲ τὰν ἀπεί-
ρονα δόξαν εὑρεῖν,

μετάφρασις.

Tu autem certò eas potes libera mẽte suppeditare, dispensator, domine multorum vicorum bene cinctorum muris, vt coronis, & numerosæ gẽtis. Quòd siquis iam diuitijs & honore dicit alium quempiam in Græcia eorum qui antè fuerunt *extitisse superiorem, obtusa cum mente conflictatur futili. Conscendam igitur amœnam classem de virtute* Hieronis *sonans. Iuuentuti quidem auxiliatur audacia circa grauia bella. Vnde dico te quoque immensam gloriam nactum esse,*

τὺ δὲ σάφα. Alloquitur Hieronem. σὺ δὲ Ἱέρων σαφῶς σὺν τύχῃ πότμου σοφίας πλουτῶν δύνασαι πλοῦτον ἐλευθέρᾳ φρενὶ παρέχειν. Ad laudes igitur illius nunc redit, eúmque à diuitijs cum sapientia coniunctis commendat, atque etiam tacitè ad liberalitatem incitat. τὺ Dor. pro σὺ. ἔχεις hoc est δύνασαι.

πεπαρεῖν. Hoc mendosè legi puto, pro πεπορεῖν: siquidem Schol. exponit παρέχειν, ποιεῖν, καὶ παρασκευάζειν. Nam si legas πεπαρεῖν, erit infin. Aor. 2. πέπαρον per reduplicationem Ionicam, pro ἔπαρον, à præsenti πείρω: vt à σπείρω formatur ἔσπαρον: at verbum πείρω non significat πορίζω. Sed si reponas πεπορεῖν: erit infin. Aor. 2. ἔπορον & per reduplicationem Ionicam πέπορον. Hinc infin. πεπορεῖν, à themate πόρω *prabeo*. Et certè facilis fuit lapsus in huiusmodi mendum mutationis τοῦ ο. in α.

προύτανι Hoc eſt ἄρχων καὶ βασιλεῦ. Porrò laudat Hieronem à latitudine imperij. πολλᾶν Dor. pro πολλῶν. εὐστεφάνων hoc eſt εὐτυχέων. Nã στέφανος metaphoricè dicitur murus quo cingitur ciuitas, vt Ol. 8. antiſtr. 2. ἐπὶ στέφανον τεῦξαι videbis pro τεῖχος ἐπιτεῦξαι. ἀγυιᾶν Dor. pro ἀγυιῶν καὶ στρατῶ, h. e. τῶ λαῶ: vt ſolet author hanc vocem paſſim vſurpare. Verùm ei nunc ſubeſt emphaſis, vt innuat fortem eſſe populum & militiæ peritum.

εἰ δέ τις. Hoc eſt εἰ δέ τις λέγει ἕτερόν τινα κατὰ τὴν Ἑλλάδα τῶν πρὸ τούτου γενέσθαι μείζονα πλούτῳ καὶ τιμῇ, ματαίᾳ φρενὶ μάχεται, καὶ ἀνόητός ἐστι. Quibus verbis amplificat laudem à potentia & diuitijs: quum aſſerit Hieronem nulli præcedentium Græciæ regum eſſe ſecundum poſſeſſionibus & honoribus. κτεάτεσσι Ion. & poët. pro κτέασι. τιμᾷ Dor. pro τιμῇ. χαυνᾷ Dor. pro χαυνῇ. De voce πρότερος vide 2. Ol. κενεᾷ. à κενεός, εά, εόν. pro κενός, ή, όν. παλαιμονεῖν. poëticum pro παλαίειν.

εὐανθέα δ᾽. Hoc eſt, ἤδη ὁρμήσω αἰθερίως ἀνυμνῶν τὴν ἀρετὴν Ἱέρωνος. Laus eſt à peritia rei militaris. Dicit εὐανθέα στόλον ἀναβάσομαι alludens ad claſſem qua debellauit Phœnices qui Cumanos aggreſſi erant. ἀναβάσομαι. Dor. pro ἀναβήσομαι.

νεότατι. Dor. pro νεότητι. Laudem hanc à peritia rei militaris ab ætate amplificat, quòd iuuenis cùm eſſet, virtutis bellicæ ſpecimen edidit: quando in bellis Siciliæ illatis vnà cum Gelone fratre ſtrenuè ſe geſſit. θράσος in bonam partem ſumitur pro fortitudine animíque magnitudine.

ὅθεν. Hoc eſt, ἀπὸ τῆς περὶ τοὺς πολέμους θρασύτητος: vel ἀπὸ τῶν πολέμων. φαμὶ Dor. pro φημί. Notatur conſequens virtutis, nempe gloria.

παράφρασις.

tum in equeſtribus, tum in pedeſtribus pugnis, quando inter tuos equites peditéſque prælabaris. Nec ſola, qualem iuuenes decet, fortitudine valuiſti: ſed & conſilio prudentiáque ſenili in bello claruiſti: quò fit vt mihi te laudandi ſuppetat anſa, nec in periculo reprehenſionis verſer, ac ſi non laudabilem virum immeritò laudarem. Salue rex Hieron. Hoc encomiaſticum carmen itinere marino ad te mitto, more Phœnicum mercatorum, qui merces lucri cauſa per mare vectant nauibus. Et vt Caſtoreum illud carmen ſaltationi accommodum, Aeolico rhythmo

ἐπῳδ. κῶλ. ιδ.

τὰ μὲν ἐν ἱπποσόαισιν ἀνδρέσ-
σι μαρνάμενον, τὰ δ᾽ ἐν
πεζομάχαισι. βουλαὶ
δὲ πρεσβύτεραι, ἀκίνδυνον ἐμοὶ ἔ-
πος
ποτὶ ἅπαντα λόγον
ἐπαινεῖν παρέχοντι. χαῖ-
ρε. τόδε μὲν κατὰ Φοίνισσαν ἐμπο-
λὰν
μέλος ὑπὲρ πολιᾶς ἁλὸς πέμπε-
ται.
τὸ Καστόρειον·
δ᾽ ἐν Αἰολίδεσσι χορδαῖς
θέλων ἄθρησον χάριν ἑπτακτύ-
που
φόρμιγγος ἀντόμενος.
γένοιο δ᾽ οἷος ἐσσὶ, μαθών. καλός
τοι

μετάφρασις.

partim quidem inter equites viros pugnantem, partim verò inter pedites. Conſilia autem tua ſenilia, tutum mihi carmen ad omnem ſermonem, vt te laudem præbent. Salue: hoc quidem carmen more Phœniciæ negociationis ſuper canum mare mittitur. Caſtoreum autem in Aeolicis fidibus ſi velis, conſidera gratiam ſeptiſona cithara conſequutus. Sis autem qualis es, vbi didiceris.

compositum, quod ad te antehac misi, approbatum suauiter excepisti: sic & istud excipe, considerans vt ad citharam septem fidi-

πίθων παρὰ παισὶν αἰεὶ

Pulchram sanè simiam apud pueros semper

bus totidem diuersos sonos edentem concinnè est contextum. Cæterùm permane tibi similis, nec bonos mores tuos adulatorum calumniis vitiatos immutes: hoc sciens, nimirum simiam, etsi sit deformis, pulchram tamen videri pueris: sic & adulatores, etsi non sint probi, probos tamen iis videri quibus blandiuntur.

τὰ μὲν. Per distributionem loquitur quum ait eum inter pedites, item inter equites pugnasse. *ἱπποσόαισιν*. Ion.& poët.datiu.pro *ἱπποσόαις*. à recto sing. *ἱπποσόας*, vel *ἱπποσόης* poëticum vocabulum compositum ex *ἵππος equus* & *σόος* à *σόω* τὸ ἐλαύνω, παρακινῶ, παρορμῶ.

πεζομάχαις. A recto singul. *πεζομάχας*. Dor. pro comm. *πεζομάχης*, vel *πεζομάχος*, *πεζομαχῶν*, ὁ τὴν πεζὴν μάχην μαχόμενος. *qui pedestre prælium committit*.

βουλαὶ δὲ. A fortitudine bellica priùs laudauit: nunc à consilio senili. Etenim vis consilij expers mole ruit sua. Non solùm igitur fuit *πολεμικὸς*, sed etiam *εὔβουλος* ætate iuuenili: necesse enim est vt qui bella prosperè gessit, vnà cum fortitudine prudentiam miscuerit. Sic autem declaranda hæc sententia. *αἱ δὲ σαὶ γνῶμαι οἷαι πρεσβύτου ἀνδρὸς ἐν τῇ νεότητι σωστεαὶ, παρέχουσί μοι τὸ ἐγκωμιάζειν σε, μὴ κινδυνεύοντι ἐλέγχεσθαι ὑπό τινος, ὡς ἂν σὲ ἐπὶ ψεύδει ἐπαινοίην*. Dixit *ποτὶ* Dor.pro *πρὸς*. & *παρέχοντι* Dor.pro *παρέχουσι*.

χαῖρε. Salutatio est qua accedentes & discedentes vtebantur veteres: huic loco bellè conueniens.

τόδε μὲν κτ'. Hoc est *ὕμνον τόνδε σοι πέμπω ὑπὲρ θαλάσσης κτ' τὴν φοίνισσαν ἐμπολήν*. Tacitè significat se hymnum hunc spe mercedis mittere. Nam Phœnices mari mercaturam exercebant lucri causa. Vnde notantur Phœnices vt *παλιγκάπηλοι*, qui primi docuêre carinis ferre cauis orbis commercia. De hac gẽte sic Sophocles, *θηλὺν ἔδου καὶ πρᾶσιν ὡς φοίνιξ ἀνήρ*. Et Comicus. *Εὐθὺς φοίνιξ γίνομαι. τῇ μὲν δίδωμι χειρὶ, τῇ δὲ λαμβάνω*. Et prouerbio notatur *Σιδώνιος κάπηλος*.

ὑπὲρ πολιᾶς. Commendatio carminis à longiori itinere: nam quo remotiori è regione mittitur, eo carius esse debet.

τὸ Καστόρειον. Hoc est *τὸ καστόρειον μέλος ὑπορχηματικὸν τῷ Αἰολικῷ ῥυθμῷ συντεταγμένον*. Rogat Hieronem vt quemadmodum ipsi arrisit carmen quod miserat poëta nomine *castoreum*: sic & istud suauiter excipiat. Cæterùm *καστόρειον μέλος ὑπορχηματικὸν* vocat, ad quod carmen armati saltabant: ab inuentore Castore sic appellatum, vt volunt. Inuentionem ad Mineruam refert Epicharmus: ex quo Lacones morem retinuêre, vt ea cantione in bello vterentur: quæ saltatio & cantio *πυῤῥίχη* est dicta. Quidã Achilli eã tribuunt, qui primus ad Patrocli tumulũ ea sit vsus: vel Pyrrho Achillis filio. Et quia fiebat ad rogũ, fortè à *πυρὸς* est dicta *πυῤῥίχη*. Sunt qui denominent à castore animante. Castorei illius carminis, de quo iam mentio, initium hoc fuisse monet Schol. *Σαῶς ὅτι λέγω ζαθέαν Ἱέρων ἐπώνυμε.*

Αἰολίδεσσι.

Αἰολίδεσσι. Datiuus Ion.& poët. pro Αἰολίσι. quod Schol. interpretatur Βοιωτίαις, quia Pindarus erat Thebanus & Bœotus: vel Aeolico rhythmo compositum, quia canebatur ad Lyram: insignes autem citharœdi fuerunt Aeoles. vide Αἰολῆιδι μολπᾷ prima Ol. Oda.

ἄθρησον. Hoc est θεώρησον καὶ δοκίμασον τὸ μέλος εἰ εὐρύθμως γέγραπται ὑποδεξάμενος διὰ τῆς ἑπταμίτου κιθάρας. Rogat vt carmen hoc ad lyram examinet: quò queat deprehendere, an quemadmodum castoreum illud, bene sonet. ἑπτάκτυπος epitheton citharæ q.d. ἑπτὰ κτύποις ἐν τῷ κρούεσθαι ἱεῖσα. Nam ἑπτάμιτος cùm sit, *Obloquitur numeris septem discrimina vocum*, vt verbis Virgil. vtar, Aen. 6.

γένοιο δ'. Commēdato hactenus carmine, nunc admonet vt aurem nō præbeat adulatoribus. q.d. διάμεινον τῷ ἐξ ἀρχῆς τρόπῳ ἴσος, καὶ μὴ μεταβληθῇς τῇ προαιρέσει ὑπὸ τῶν κολακευόντων σε, μαθὼν ὅτι ὁ πίθηκος οὐ καλὸς ὤν, ἀεὶ καλὸς παρὰ παισίν ἐστι, καὶ οὕτω τοῖς κολακευομένοις οἱ κολακεύοντες ἀγαθοὶ δοκοῦσιν, ἀγαθοὶ οὐκ ὄντες. Simijs comparat adulatores: nam vt illi omnium imitatores sunt: sic hi omnium ingenijs sese accommodāt: & qui se ab illis decipi sinunt, pueris similes sunt qui pulchrum à deformi non dispescunt, nec hi veras laudes à falsis discernunt. hoc prouerbialiter sumitur, vnde πίθων καλός: in adagijs Erasmi. πίθων autem poëticum est pro πίθηκος. Plura de hac parœmia habet Scholiastes: sed hæc quæ propono sunt huic loco consentanea, ac proinde sufficiunt. Cæterùm ante καλός τοι subaud. ὅτι vt sic construas, μαθὼν ὅτι καλός τοι &c. vide paraphrasin.

παράφρασις.

Vides vt fœlix clarúsque fuit Rhadamanthus, quia iustitia & integritate illæsa & intemerata, non solùm à maledicorum reprehensione immunem se tutatus est, sed etiam in animo nō est delectatus fraudulentis illis deceptionibus, quas arte sua semper moliuntur calumniarum susurratores. Sanè qui calumnias subloquuntur, vulpibus omnino sunt similes; támque doloso valent ingenio vt malum inexpugnabile ereent ambobus, nimirum ei quem calumniantur, dum eum clā accusant, vt causam dicēdi nō sit locus, & odio obruatur: & ei apud quem calumniam effutiunt, dum falsis opinionibꝰ ipsum imbuūt, iniustúmque in odium impellunt. Illi verò quanquam aliquid commodi ex accusati incommodo aucupantur, quid tamen lucri faciunt? Nihil omninò. Quod in illis expertus sum qui mihi apud te maledicūt. Hi quidem more vulpeculæ clam insidiantur calumnijs, vt meam famam deturpent: at nihil

στροφὴ δ'. κῶλ. ιε.

καλός. ὁ δὲ Ῥαδάμανθυς εὖ
πέπραγεν, ὅτι φρενῶν
ἔλαχε καρπὸν ἀμώμη-
τον, οὐδ' ἀπάταισι θυμὸν
τέρπεται ἔνδοθεν,
οἷα ψιθύρων παλάμαις ἕπετ'
αἰεὶ
βροτῷ. ἄμαχον κακὸν
ἀμφοτέροις, διαβολιᾶν ὑποφά-
τιες,
ὀργαῖς ἀτενὲς ἀλωπέκων ἴκελοι.
κέρδει δὲ, τί μάλα τοῦτο κερ-
δαλέον τελέθει;
ἅτε γὰρ εἰνάλιον πόνον ὀ-
χεύοισας βαθὺ σκευᾶς ἑτέρας, ἀβά-
πτιστός εἰμι φελλὸς ὣς,
ὑπὲρ ἕρκος ἅλμας.

μετάφρασις.

pulchram. Rhadamāthus autem fœlix fuit, quia mentis sortitus est fructum inculpatū, neque dolis animum oblectatur intus: qualia susurronum artes sequuntur semper mortalium. Inexpugnabile malū ambobus calumniarum sublocutores, moribus impensè vulpium similes. Quantū *ad lucrum autem, quid hoc magnopere* ipsis *est lucrosum? Nam vt suber, reliquo instrumēto* piscatorio *marinū laborē sustinente in profundo, mergi tamen non potest super maris superficiem: sic ego calumnijs sum immersabilis.*

proficiunt. Nam vt ſuber piſcatorium mari perpetuò innatat, dum ſagena, reliquúſque ad piſcandum apparatus, à quo grauatur, in profundum demerſus, laborem ſuſtinet: ſic ego calumniarum vndis ſum immerſabilis: quibus etſi calumniatores meam famam obſcurare conantur, tamen clarus inter homines maneo.

ὁ δὲ Ῥαδάμανθυς. Exemplum Rhadamâthi ob oculos ponit, vt eum qui nō præbuit aurē aſſentatoribus imitetur, eodémque modo bene audiat nomine iuſtitię & integritatis. Scholiaſtes hanc ſententiā ſic declarat rectè. Ῥαδάμανθυς ἐπίδοξος γέγονεν, ὅτι ἄψεκτον εἶχε τὸν λογισμὸν, καὶ οὐδὲ μιᾶς ἀπάταις ἐτέρπετο τὴν ψυχήν. οἷα μάλιστα τοῖς τῶν κολάκων καὶ ἀπατεώνων ψυχαῖς εἴωθε παρακολουθεῖν.

θυμὸν ſubaudi κατά. & τέρπεται legendum per temporis enallagen pro ἐτέρπετο, vel ἐτέρφθη: præterea ἀπάταισι Dat. Ion. & poët. pro ἀπάταις.

ψιθύρων ἕρκεσιν. Hoc eſt ψιθυριστῶν. τοὺς ψιθύρους vocat τοὺς κόλακας, à verbo ψιθυρίζειν, quia adulatores ſunt ſuſurratores, & alienæ famæ clam detrahunt. Porrò naturam calumniatorum indicat, quum dicit ἀπάτας ſequi ſemper ψιθύρων παλάμας. Itaque artibus neſcio quibus decipiunt miſeros illos à quibus audiuntur.

ἄμαχον κακόν. Argumentum quo monet ne adhæreat linguis adulatorum, quia, inquit, calumniarum miniſtri, ſunt inexpugnabile malum ambobus, nimirū τῷ διαβαλλομένῳ quem falſa accuſatione reddūt inuiſum: & τῷ πρὸς ὃν διαβάλλουσι, quia malis imbuunt opinionibus, & ad odium iniuſtum inſtigant eum. Cur autem ſunt inexpugnabile malum? Quia vulpibus ſunt ſimiles qui rem ſuā ſubdolè gerunt, ita vt clam illata noxa, nihil mali intuliſſe videantur. Occulti autem hoſtes & inimici longè perículoſiores ſunt apertis.

διαβολιᾶν ὑποφάτιες. Periphraſis, pro διάβολοι. Doricus genit. hic eſt pro διαβολιῶν. & ὑποφάτιες Dor. pro ὑποφήτιες. Hoc eſt ἑρμηνευταί. Ὑποφήτης inflectitur vt μάντις: pro eo dicitur ὑποφήτης, & ὑποφήτωρ, quaſi *ſubuates, miniſter vatis*. & in hac compoſitione ὑπὸ pro πρὸ ſumpto, idem ſignificare poterit quod προφήτης. Schol. hāc vocem deducit à φατίζειν, τὸ λέγειν. Quod ſi verum eſt, α erit breue.

ὀργαῖς. Hoc eſt τρόποις, quā vocem expoſuimus ſuperioris Odæ antiſtropha vltima ἀτενὲς verò exponitur καθόλου *omnino*. ἀλωπέκων ἴκελοι. Apta ſimilitudo ad mores & ingenium calumniatorum depingendum. Et certè vulpium dolos graphicè deſcribunt authores, & in prouerbium venit *Archilochia vulpes. Vulpina lingua*, de quibus vide Eraſmi Chiliadas.

κέρδει δέ. Hoc eſt τί κέρδος αὐτοῖς ἐμὲ διαβάλλειν; Oſtendit calumniatores id ſui commodi ſpe facere: quod tamen non conſequuntur. Hoc enim infert ἐρωτηματικὸς λόγος, nimirum negationē: vnde alibi dixit Pindarus, ἀκέρδεια λέλογχε θαμινὰ κακαγόρους. Porrò κέρδει hoc eſt περὶ τοῦ κέρδους. *quod ad lucrum attinet*. τί μάλα τοῦτο κερδαλέον τελέθει; hoc eſt τί τοῦτο μάλα ἐπικερδές ἐστι.

ἅτε γάρ. Quales ſint obtrectatores in calumnijs proferendis docuit: nunc qualis ipſe ſit in ijs ferendis oſtendit, ducta comparatione à ſubere immerſabili q. d. ὥσπερ τοῦ ἁλιευτικοῦ δικτύου ἐν βάθει ὄντος, καὶ τὸν θαλάσσης πόνον ἐνδέχεσθαι φέροντος οὐ βαπτίζεται οὔτε δύνει ὁ φελλὸς, ἀλλ᾽ ἐπινήχεται ὑπὲρ τὴν τῆς θαλάσσης ἐπιφάνειαν, οὕτως ἐγὼ ταῖς τῶν ἄλλων κακηγορίαις ἀβάπτιστός εἰμι. Huc alluſit Horat. in Epiſtol.

a luersis rerum immersabilis vndis.

ἐνάλιον πόνον, Intellige laborem quem sagena sustinet mari immersa. *σκευᾶς ἑτέρας* intellige *δίκτυον* & *σαγήνην*, totúmque piscatorium instrumentum excepto subere. *ὀχεῖσας* Dor. pro comm. *ὀχοῦσας* ab *ὀχέω*, *τὸ βαστάζω*. *σκευᾶς* Dor. pro *σκευῆς*.

ὑπὲρ ἕρκος ἅλμας. Maris *ἕρκος* appellat *τὴν ἐπιφάνειαν*, quia vt vult Scholiastes, *τῇ ἑαυτοῦ ἐπιφανείᾳ περιτειχίζεται*, *sua superficie circumuallatur*. *ἅλμας* Dor. pro comm. *ἅλμης*.

παράφρασις. — *ἀντιστρ. κῶλ. ιε.* — *μετάφρασις.*

Siquidem fieri non potest vt dolosus & calumniator ciuis, dicat quicquam quod pondus habeat, valeátque apud bonos. Quanquam tamen omnes blanditijs deliniens varios sermones callidè implicat, quasi omnium sit amicus. At ego non ita me gero, neque sum huiusmodi audaciæ particeps, sed candidè viuo. Amici amicum me profiteor, inimici inimicũ, in quem lupi instar sæuire, aliásque alijs eius vestigijs insistendo, & obliquis etiã vijs euntem insequendo vlcisci non dubitem. Constat autem eum qui veriloquus est, quauis in administratione reipub. præstare & præferri mendacibus & maledicis, siue in regno, siue in democratia quæ est populi vehementis, siue in aristocratia versetur, vbi optimates ciuitatem tuentur & conseruant. Preterea non est resistendum Deo.

ἀδύνατον ἔπος ἐκβαλεῖν
κραταιὸν ἐν ἀγαθοῖς
δόλιον ἀστόν. ὅμως μὰν
σαίνων ποτὶ πάντας, ἄγαν
πάγχυ διαπλέκει.
οὔ οἱ μετέχω θράσεος. φίλον εἴη
φιλεῖν. ποτὶ δ᾽ ἐχθρὸν ἅ-
τ᾽ ἐχθρὸς ἐὼν, λύκοιο δίκαν ὑποθεύσομαι,
ἄλλ᾽ ἄλλοτε πατέων ὁδοῖς σκολιαῖς.
ἐν πάντα δὲ νομὸν εὐθύγλωσσος ἀνὴρ προφέρει,
παρὰ τυραννίδι, χ᾽ ὡπόταν ὁ
λαῦρος στρατὸς, χ᾽ ὅταν πόλιν οἱ σοφοὶ
τηρέοντι, χρὴ δὲ πρὸς
θεὸν οὐκ ἐρίζειν.

Impoßibile est verbũ emittere validũ inter probos ciuem dolosum. Verumtamen adulans omnibus valdè prorsus implicat sermones. *Nõ eius sum particeps audaciæ. Amicum contingat amare, aduersus inimicum autẽ vt inimicus existens lupi more cõcurram, aliàs alia* loca *perambulans vijs obliquis. In omni autem regimine vir rectilinguis antecellit, videlicet, & in vnius dominatu, & quũ impetuosa multitudo, & quum vrbem prudẽtes custodiunt. Oportet autem aduersus Deum non contendere.*

ἀδύνατον ἔπος. Hoc est, *οὐ δύναται ὁ ἐν τοῖς ἀγαθοῖς διαβάλλων ἰσχυρόν τι λέγειν· καὶ ὁ δόλιος πολίτης τὸν συνετὸν πεῖσαι*. Hæc rationem continent superiorum vbi dicit se suberis instar esse immersabilem. Bonis enim & prudentibus nihil calumniosi persuaderi potest. Apud bonos nullius est ponderis maledica calumnia. *δόλιον ἀστὸν* dicit *τὸν πανοῦργον διάβολον*.

ὅμως μάν. Quia mirari posset aliquis quomodo calumniator apud bonos cognitus, inter eos versetur: dicit illum adulatione erga omnes vtentem hoc consequi. Illis enim blanditur occulta sermonis subdoláque textura. De verbo *σαίνειν* diximus libro superiore.

οὔ οἱ μετέχω. Testatur de suo cãdore & ingenio liberali, quum dicit se nolle esse

adulatorũ imitatorẽ,eorúmque audaciæ participem. Sed qua in re cõsistit hæc audacia? In eo quod simulant se amicos & inimicos amare,& vtrisque pariter adulantur.

φίλον εἴη φιλεῖν. Qualis esse velit ista declarãt. Apertas amicitias & inimicitias colere vult:quod est hominis sinceri & candidi, qui nõ solet aliud in ore aliud in pectore habere. λύκοιο δίκαν. Ion. & Dor. pro λύκου δίκην. Hoc ad inimicum est referendũ,quem cum lupo cõparat:non ad ipsum, quasi velit vt lupus inimicũ aggredi. Nisi innuat se malo nodo,malũ cuneũ opponere,& in inimicũ sequire.

ἄλλ' ἄλλοτε. Videtur non meliùs locũ hunc intellexisse Aretius,quã Scholiastes. Hic ita exponit ἐπ' ἄλλο καὶ ἄλλο βαίνων, ἐπιπατῶν αὐτοῦ τοῖς ἴχνεσι, καὶ βλάπτων αὐτὸν οὐκ ἐκ τοῦ φανεροῦ, ἀλλὰ λεληθότως. Sed Aretius authorem hoc innuere dicit,maximo periculo pellendos esse adulatores,vt oportet lupos per difficillimas vias persequi, donec eorum vicinia liberemur. Vterque errare videtur:ille quòd putet Pindarũ clã inimico nocere velle:hic quòd putet ad adulatores referẽdum, quasi per asperrimas vias aliquis suo periculo eos abigere debeat. Etenim innuere vult poëta se cupere vlcisci quauis ratione inimicũ,imò si per obliquas etiam vias, proindéq; difficiles ipsum persequi oporteat. Illud antẽ λύκοιο δίκαν de inimico, non de se à Pindaro dici satis euincit,quòd vulgo dicatur,aduersus malũ tãquã aduersus lupum clamore concitandos animos:& qui iniustè quempiam odit,is rectè credatur homo homini lupus. Nisi fortè referendo ad Pindarum,dicas illum contra aduersarios sæuire crudeliter velle;vt Scholiastes intellexisse videtur. Eligat lector vtrum iudicabit commodius,vide prouerbium *Amico amicus*.

ὑποθεύσομαι,futurũ med. verbi ὑποθέω q.d *subcurro, cursu subeo*,quod solẽt facere aduersarij in lucta,vt aduersarios in altũ sublatos humi fundant: quod facere dicitur rhinoceros,qui subiẽs ventrẽ elephantis, subtus infligit vulnus suo cornu,magnúmq; animal paruus ipse prosternit. Futurum medium est θεύσομαι vt apud Lucianum Quom. conscrib. sit histor. θευσομένους ἐπ' ἄκρων αἰθερίων.

ἄλλ' ἄλλοτε. Hoc est ἐπιπατῶν ἴχνεσιν αὐτοῦ ἄλλοις ἄλλοτε, καὶ ὁδοῖς σκολιαῖς αὐτῷ ἀκολουθῶν μεταπλεύσομαι.

ἐν πάντα δὲ νομὸν. Hoc est εἰς πᾶσαν πολιτείας διοίκησιν. Opponit iam virum probũ, & veriloquũ simulatoribus & calumniatoribus:vnde innuit hos in quauis reip. administratione inutiles esse:illos contrà vtiles. Triplicem attingit dominationẽ, δημοκρατίαν, ἀριστοκρατίαν, & βασιλείαν. Præpositio ἐν hìc sumẽda pro εἰς. εὐθύγλωσσος. i. εὐθεῖαν γλῶσσαν ἔχων, ac proinde δίκαια λέγων.

λαβρος στρατὸς. Hoc est πολὺς δῆμος. Nam λαβρος præterquam quod significat idem cum λάβρος, sumitur pro *magnus, copiosus*, vt λαῦραι πυλίδες i. μεγάλαι. Potest etiam λαβρος in propria significatione nominis λάβρος sumi: siquidem res, à populo, quæ bellua multorum est capitum, non tam consilio quàm animi impetu geruntur. χὤποταν & χὤταν. ob metrum pro καὶ ὁπόταν, & καὶ ὅταν, item τηρέοντι Dor. pro comm. τηροῦσι. Latet emphasis in hoc verbo:nam indicat quodnam sit officium magistratuum:nimirum obseruare, cõseruare ciuitatem, & pro ea, quomodo res gerantur, animaduertere.

χρὴ δὲ πρὸς Θεὸν. Argumentum quo inuidos emendare conatur. Ostendit enim

eos contra Deum pugnare qui aliorum bonis inuident: siquidem donorum omnium largitori resistunt. Vide Θεομαχεῖν in adag. Erasmi.

παράφρασις.

Qui nunc res illorum extollit, & nunc his nunc illis pro libito magnum decus impertit. Quod tamen faciunt ij qui alienæ fœlicitatis osores, eis nocere calumniando cupiunt. Sed harum rerum consideratio inuidorũ animum nullo pacto emollire potest, & sic afficere vt à maledicentia abstineant. Imò quisque sui odij grauiori pondere deorsum trahitur, & in inuidiam inemendabilem fertur, quæ ipsius cordi tabificũ impacto dolore vlcus inurit, priusquam finem suum assequatur, & excogitatam in inuiso sibi homini noxam inferre possit. Sed quid faciat is quem petit inuidia? Iuuat ipsum huic malo patientiam opponere, & calamitatem hanc, vt leue iugum submisso collo perferre, atque suas agendo calumniã contemnere: ita vt inuidenti non inuideat inuicem: alioqui in lubrica & periculosa via versaretur. Nam si eum inuidente inuidia certaret, ita læderetur vt bos qui magis læditur quum aduersus stimulum calcitrat, quàm quum stimulo monitus aratrum acriùs trahit. Quæ cùm ita sint, faxit Deus, vt neglectis inimicorum iniurijs fruar iucunda virorum bonorum consuetudine, quibus mea carmina placeant.

ἐπῳδ. κῶλ. ιδ.

ὃς ἀνέχει ποτὲ μὲν τὰ κείνων,
ποτε δ' αὖθ' ἑτέροις ἔδωκε μέγα κῦδος. ἀλλ' οὐ-
δὲ ταῦτα νόον ἰαίνει φθονερῶν. σταθμᾶς
δέ τινος ἑλκόμενοι
περισσᾶς, ἐνέπαξεν ἕλκος ὀδυναρὸν ἑᾷ πρόσθε καρδίᾳ,
πρὶν ὅσα φροντίδι μηχανῶνται τυχεῖν.
φέρειν δ' ἐλαφρῶς
ἐπαυχένιον λαβόντα
ζυγὸν, ἀρήγει. ποτὶ κέντρον δέ τοι
λακτιζέμεν, τελέθει
ὀλισθηρὸς οἶμος. ἁδόντα δ' εἴη
με τοῖς ἀγαθοῖς ὁμιλεῖν.

μετάφρασις.

qui extollit aliàs quidẽ res illorum, aliàs autem alijs tribuit magnum decus. Sed neque hæc mentem emolliunt inuidorum. Verùm à libra aliqua qui trahitur eximia, infixit vlcus dolorificum suo priùs cordi, quàm quæ cogitatione molitur, assequatur. Ferre autem leuiter super ceruicem iugum, quum sumpseris, prodest: at contra stimulum calcitrare, est lubrica via. Placentem autem me *contingat consuetudinem cum probis habere.*

ὃς ἀνέχει. Hoc est ὃς ἀναίρει, ὑψοῖ τὰ ἐκείνων πράγματα. Ostendit his verbis inuidos aduersus Deum pugnare. Nam Deus est bonorum, & honorum largitor quibus libet. Ergo qui alienam fœlicitatem iniquo fert animo, diuinæ voluntati aduersatur. Similis gnome reperitur superiori strophe 3. ὃ ἀφεῖλεν τὸν ἔχοντα, ἑτέροισι δὲ κῦδος ἀγήραον παρέδωκε.

ἀλλ' οὐδέ. Proposuit paulò antè veraces homines rebus gerendis esse idoneos, & in rep. vtiles: & contrà. Item inuidos diuinæ voluntati reluctari, proinde aduersus Deum pugnare, quod tamen sedulò cauendum est. Quorum argumentorum finis erat, vt inuidi hoc vitium excuterent. Iam autem ostendit illorum hominum inemendabilem naturam.

ἰαίνει. Hoc malè exponitur, *oblectant*. Nam hîc agitur de animo inuidorum, quem non flectunt & afficiunt proposita argumenta, vt calumniari desinant: ideóque expono *emolliunt*, sumpta metaphora à pruina vel glacie, quam duram liquefacit & emollit calor solis: vnde Apollonius de pruina, μεσημβριόωντος ἰαίνεται ἠελίοιο. Leonicerus vertit *sanant*, quasi legerit ἰᾶται, quod non putem improbandum. Schol. ita declarat hæc, καὶ τοὺς φθονεροὺς, καὶ διαβόλους κινεῖ, εἰς τὸ ἀπέχεσθαι τοῦ πρὸς τοὺς πέλας φθόνου. vel ταῦτα καὶ ὁ προσαχθεὶς πείθει τὸν νοῦν αὐτοῦ, ἵνα παύσωνται διαβάλλοντες.

σταθμᾶς δέ τινος. Debet quidem inuidus suprà dictorum pondere affici, ita vt ab inuidia discedat: sed hoc animi vitium suo pondere monita superat. Itaque puto vocem στάθμη idem esse ac σταθμὸς hoc loco, & πίεσσαι significare, *qui modum excedit*: & metaphoricè sumenda hæc verba, sumpta translatione à libra, quæ geminis lancibus constat: quibus duæ res suspensæ opponuntur. Hîc librantur remedia quæ inuidi animum sanare deberent, & vitium eius, inuidia: sed morbus remedio potior est.

στάθμα. Dor. pro com. στάθμη, cuius alias significationes pete ex Lexicis. πιεσσαῖς etiam Dor. pro comm. πιέσαις. Aliter Aretius, & Schol. exponunt. Aretius στάθμην πίεσαν *florentem fortunam*, quæ est inuidiæ materia, qua trahitur animus. Schol. οἱ σταθμώμενοι πολλὰ, καὶ περιγράφοντες μεγάλα τινὰ μέλλοντα αὐτοῖς ἔσεσθαι: *qui multa ponderant: magnaq́ sibi pollicentur*. Ad sententiam Aretij accedit Leonicerus. Sed hæc remotiora & obscuriora mihi videntur.

ἐνέπαξεν. Dor. pro com. ἐνέπηξεν. Aor. 1. ἐνέπηξα verbi ἐμπήγνυμι *infigo*. Sic dum malum inuiso molitur inuidens, sibi ipsi est perniciosus. Est enim liuor tabificum malis venenum, vt scitè canit Virgil. de liuore, ὀδυναρὸν. Dor. pro com. ὀδυνηρὸν. hoc est λύπην seu ὀδύνην ποιοῦν.

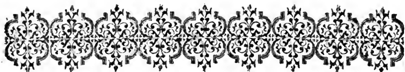
πρὶν ὅσα. Hoc est πρὶν τυχεῖν ὧν ἐπιζητοῦσι, καὶ ἐλπίζουσι. Etenim inuidus alterius rebus macrescit opimis. Clariùs etiam hæc verba exponit Schol. & prosa reddit, οἱ ἄδικα φρονοῦντες πρότερον ἑαυτοὺς ὀδυνῶσι, πρὶν ἄλλον κακῶσαι.

φέρειν δ' ἐλαφρῶς. Proponit remedium aduersus inuidiam: nempe patientiam, quæ vincit omnia. Hac se vti velle satis indicat aduersus eos qui Hieronis in aula ipsi detrahunt.

ἐπαυχένιον. Hoc est ἐπὶ αὐχένι φερόμενον. Obseruanda metaphora à bubus sumpta, quorum colla si iugo submittantur, facilè cicurantur.

ποτὶ κέντρον δέ τοι. Sūpta metaphora à bubus aratro submissis: & hæc prouerbialis est sententia: qua significatur eum qui potentiori reluctatur, maius malum creare, quàm qui cedit: vt bos qui pungitur, magis læditur quum calcitrat, quàm quum acriùs aratrum trahit stimulo parens. Vide adag. apud Erasmum.

ἁδόντα δ' εἴη. Votum quo se munit aduersus inuidiam. Optat enim vt relicta aula vbi seges est inuidorum & calumniatorum, sibi liceat inter bonos viuere, inter quos vita priuata, quæ est aulica tranquillior, & otio literario pacatus & placens fruatur. Si metri ratio pateretur legerem ἅδοντα. Bonus enim esset sensus.

ΤΩ ΑΥΤΩ ΙΕΡΩΝΙ Κέλητι.

ΕΙΔΟΣ. Γ.

EIDEM HIERONI, Celete victoriam adepto.

ODE. III.

ARGVMENTVM.

COnſcriptum eſt hoc encomium in gratiam Hieronis qui celete 26. & 27. Pythiade vicit: potiſſimùm tamen conſolatorius eſt hymnus. Etenim cùm videret Hieronem λιθιάσει *laborantem, medicum reperire non poſſe à quo curaretur, confugit ad conſolationum argumenta, quibus docet leuius fieri patientia quicquid corrigere eſt nefas: & nihil eſſe ab omni parte beatum: quod exemplis Cadmi & Pelei probat. Poſtea facta ſibi diuitiarum & dignitatis ſpe, laudatáque poëtica concludit.*

παράφρασις.

Vellem equidem (ſi mihi fas eſſet vſitatum vulgo votum pronunciare, vt quum dicunt, optarem vt hic viueret, quò res ſic ſe haberet) vellem vt Chiron Philyræ Oceani filiæ, & Saturni Cœli filij filius vita defunctus in viuis nunc eſſet, & in vallibus Pelij montis latè dominans im-

στροφὴ α. κῶλ. ιγ.

Ἤθελον Χείρωνά κε Φιλλυρί-
δαν,
εἰ χρεὼν τοῦθ' ἁμετέρας ἀπὸ
γλώσ-
σας κοινὸν εὔξασθαι ἔ-
πος,
ζώειν τὸν ἀποιχόμενον,
Οὐρανίδα γόνον εὐ-
ρυμέδοντα Κρόνου,

μετάφρασις.

Velim Chironem Philyriden, (ſi fas hoc è noſtra lingua commune optare verbum) reuiuiſcere mortuum, prolem latè potentem Vranidæ Saturni, vallibuſq; imperare Pelij feram agreſtem, mentem ha-

peraret , ille corpore quidem agrestis veluti fera, quatenus Centaurus ex Saturno in equum mutato natus: animo autem erga hominum genus benigno quatenus arte medendi opitulator insignis Qui talis corpore, talisq; animo cùm esse, olim educauit instituitq;. Aesculapium praestantissimum virum, heroica virtute clarum, medicum ad propulsandos quosuis morbos summopere idoneum, mitissimum indolentiae procuratorem, vt sedatis doloribus, restitutáque membris bona valetudine, corpus sustinēdis laboribus par esset,

βάσσαισί τ' ἄρχειν Παλιὸς
φῆρ' ἀγρότερον
νόον ἔχοντ' ἀνδρῶν φίλον· οἷ-
ος ἐὼν ἔθρεψέν ποτε
τέκτον' Ανωδυνίας
ἅμερον γυιαρκέος Ἀσκλαπιὸν
ἥρωα παντοδαπᾶν ἀλκτῆρα νόσων,

bentem hominum amicam: qualis existens nutriit olim effectorem suauem incolumitatis membris vegetae Aesculapium, heroem omnigenorum propulsatorem morborum,

ἤθελον. Quoniam consolatorius est totus hic hymnus, ad leuandum lithiaseos taedium & dolorem immedicabilem, ideo vtitur exordio εὐκτικῷ, ostendens sibi quidem ob beneuolentiam, qua prosequitur Hieronem, in votis esse vt Chiron aliquis reperiri posset, à quo pristinae sanitati redderetur: Quod cùm fieri non possit, malum hoc aequo animo esse ferendum postea monebit.

χείρωνα. Chiron fuit Saturni & Philyrae filius. Nam fama est Saturnum Philyram Oceani filiam in insula Philyreide compressisse: qui veritus ne à Rhea superueniente in adulterio deprehenderetur, sese in equum mutauit, è quo concubitu natus est Chiron, ab vmbilico sursum homo, deorsum equus. Qua de re Apollon.l. 2. vide ea quae de Chirone fabulantur, apud Natal.Com.

φιλλυρίδαν. Geminatur λ. metri causa, & Dor. accusat. pro φιλλυρίδην. hoc est Φιλύρας υἱόν. Sic l.1. Argon. Apollon.. χείρων φιλλυρίδης. Philyra fuit Oceani filia. Porro κε. poët. pro ἄν. & cum ἤθελον iungendum.

εἰ χρεών. Haec vsque ad ἔπος includenda parenthesi, q. d. εἰ πρέπον τοῦτο λεγόμενον ἐν τῷ κοινῷ εὔξασθαι. Vulgo enim istiusmodi vota concipi solent. Si hic viueret, haec fierent: & similia. ἁμετέρας γλώσσας. Dor pro comm. ἡμετέρας γλώσσης.

ζώειν. Perficit inceptum votum, vt reuiuiscat Chiron. verbum ζώω Ion. est & poët. & ἀποιχόμενος idem qui θανὼν *defunctus*.

Οὐρανίδα. Dor. pro comm. Οὐρανίδου. Sic patronymico nomine dicitur Saturnus quem Coeli filium finxerunt: sic Οὐρανίδης κρόνος Apollon. lib. 2. vocatur: vbi quemadmodum hic ab authore nostro Chironis pater fingitur.

γόνον εὐρυμέδοντα. H.e. υἱὸν εὐρὺ ἄρχοντα. fuit Chiron Pelij magni montis dominus, vt sequentia testantur: quum dicit βάσσαισί τ' ἄρχειν Παλιὸς hoc est ἐν τοῖς βασίμοις τόποις Πηλίου καθηγεῖσθαι. Dor. βάσσαισι pro βήσσαις & Παλιὸς pro Πηλίου.

φῆρ'.

φηρ'. Aeolibus φὴρ dicitur pro comm. θὴρ. Ab Homero Centauri dicuntur φῆρες, tanquam φυῆρες hoc est διφυεῖς, tanquam duabus ex naturis conflati. Chironem poëta hic vocat φῆρα ἀγρότερον hoc est θῆρ' ἄγριον ratione corporis, quia Centaurus erat: cùm ratione mentis esset προσφιλέστατος ἀνθρώποις, quos arte medica curabat, morbísque liberabat.

οἷος ἐών. Nempe cùm talis esset corpore & animo, educauit Aesculapium, & medicina imbuit. Dicit Dor. Ἀσκλαπιὸν pro Ἀσκληπιὸν: cui tribuit epitheta diuersa. Vocat 1. τέκτον' ἅμερον ἀνωδυνίας: ab effectu artis medicæ, innuens eum fuisse πραότατον ὑγιείας κατασκευαστὴν sicuti loquitur Schol. Videntur hîc inuersione vti qui legunt τίκτον. Nam ἀνωδυνία non produxit Aesculapium, vt dicatur τίκνον ἀνωδυνίας: sed ipse Aesculapius arte sua producebat ἀνωδυνίαν hoc est *indolentiam*: ac proinde *secundam valetudinem*, quam doloris vacuitas comitatur, quare cum Schmidio legere malui τέκτον'. Fuit autem hæc lectio Scholiastæ procul dubio, qui κατασκευαστὴν exponit. 2. vocat ἄρωα. Dor. pro comm. ἥρωα propter viri excellentiam. 3. ἀλεκτῆρα νόσων, ob artis peritiam qua morbos propulsabat.

γυιαρκέος. Epitheton ἀνωδυνίας q.d. ποιούσης τὰ μέλη ἀρκοῦντα πρὸς τὸ φέρειν τοὺς πόνους: tunc enim corporis membris valemus, quum dolore caremus. Componitur γυιαρκὴς à nomine γυῖον, & reiecto ι γύον, quod *membrum* significat, in primis verò manus, pedésque. Sed apud Hippocratem ὅλον τὸ σῶμα vt lib. 6. τῶν ἐπιδημιῶν Comment 4. annotauit Galenus.

παντοδαπᾶν Dor. pro παντοδαπῶν. & νόσων. Ion. & metri causa apud poëtas pro νόσος dici solet νοῦσος. ἀλεκτῆρα pro ἀλεξητῆρα. Etenim ἀλεκτὴρ à poëta per syncopen formatur pro ἀλεξητής.

παράφρασις.

Quem priusquam in lucem maturo partu ederet, opem ferente Lucina quæ parturientium auxiliatrix circa matres versatur, Coronis Phlegyę præstantis equitis filia, Dianæ sagittis aureis in thalamo suo, iussu & arte Apollinis interempta ad inferos descendit. Neque enim Iouis filiorum, omniúmque Deorum irritatorum vana & inefficax est ira. Ratio autem cur irati Coronidi Apollo & Diana eā interemerint, hæc est, quoniam Apollinē cōtempserat cuius clandestinum cō-

ἀντιστρ. κῶλ. γ.

τὸν μὲν εὐίππου Φλεγύα θυγάτηρ,
πρὶν τελέσσαι ματροπόλῳ σὺν Ἐλει-
θυίᾳ, δαμεῖσα χρυσέοις
τόξοισιν ὑπ' Ἀρτέμιδος,
εἰς Ἀΐδα δόμον ἐν
θαλάμῳ κατέβα,
τέχναις Ἀπόλλωνος. χόλος
δ' οὐκ ἀλίθιος
γίνεται παίδων Διός. ἁ
δ' ἀποφλαυρίξασά μιν,
ἀμπλακίαισι φρενῶν

μετάφρασις.

quem boni equitis Phlegyæ filia, priusquam confecisset cum Lucina circa matres versante, aureis domita sagittis à Diana, in Plutonis ædes in thalamo descendit, Apollinis technis. Ira enim non vana est filiorum Iouis. Ipsa autem quum flocci fecisset eum errore mentis, alijs nuptijs assensit clam patre,

cubitum, patriq; ignotum cùm priùs passa esset, non multò pòst pleno eius cõiugio fruitura, alias tamẽ nuptias nescio quo mentis errore probauit.	ἄλλον αἴνησε γάμον, κρύβδαν πατρὸς πρὶν ἀκερσεκόμᾳ μιχθεῖσα Φοίβῳ,	priùs intonso mixta Phœbo,

τὸν μὲν. Digressionem continuat de Coronide Aesculapij matre, & quomodo interempta sit à Diana, iussu Apollinis. Locum autem intricatum sic explico, τὸν μὲν πρὶν τελέσσαι σὺν Ἐλειθυίᾳ ματροπόλῳ, ὑπ' Ἀρτέμιδος ἐν θαλάμῳ χρυσέοις τόξοις δαμεῖσα εἰς Ἀΐδαο δόμον κατέβα εὐίππου Φλεγύα θυγάτηρ, τέχναις Ἀπόλλωνος. Itaque hac in periodo sume τὸ pro ὃν: illúdque ἐν θαλάμῳ, per Hyperbaton construe. Quod vt moneat, hanc notam X pingit Schol. quod cùm ita sit, nullus vt tamen quidam volunt, est pleonasmus.

εὐίππου Φλεγύα. Per circumlocutionem intelligit Coronidem, quæ fuit Phlegyæ filia, & mater Aesculapij: cuius mythologiam vide apud Natal. Comit. Scholiastes admonet alios Coronidem, alios Arsinoën appellare Aesculapij matrem. Asclepiades dicit Arsinoën fuisse Leucippi filiam, ex qua nati Aesculapius, & Eriopis, his verbis:

Ἡ δ' ἔτικεν μεγάροις Ἀσκληπιὸν ὄρχαμον ἀνδρῶν·
Φοίβῳ ὑποδμηθεῖσα, ἐϋπλόκαμόν τ' Ἐριῶπιν.

Aristides in commentario de Cnidio ait Aesculapium Apollinis & Arsinoës fuisse filium, quæ cùm virgo esset, vocabatur Coronis. Hęc autem erat Leucippi filia, qui patrem Amyclam habuit, auum Lacedæmonem. Filij autem Aesculapij & Epiones, Podalirius & Machaon. Hesiodus in Theogon. Homerus in Aesculapij hymno dicit Coronidem Phlegyæ filiam fuisse matrem Aesculapij Φλεγύα genitiuus Doricus pro Φλεγύου.

πρὶν τελέσσαι. Iungendum cum τὸν μὲν expone, ὃν πρὶν τεκεῖν. In τελέσσαι geminatur σ. metri causa. ματροπόλῳ σὺν Ἐλειθυίᾳ hoc est, *ope Lucinæ*: nam σὺν auxilium rectè denotat, vt in hac phrasi σὺν Θεῷ. Porrò ματρόπολος Dor. pro μητρόπολος, hoc est ἡ πολοῦσα καὶ στρεφομένη σὺν ταῖς μητράσι: *quæ cum matribus versatur*: epithetum Lucinæ, quæ parturientibus opem ferre credebatur. Dicitur hìc Ἐλειθυία tanquam à participio fœminino præteriti medij ἤλευθα. Particip. ἠλευθώς, ἠλευθυῖα. vbi primùm η in ε mutatur. ευ. in ει. & fit Ἐλειθυῖα, epenthesi τοῦ ι. Ἐιλειθυῖα. παρὰ τὸ ἐλθεῖν πρὸς τὰς τικτούσας.

δαμεῖσα. Calamitates Coronidis attingit, quòd ante partum occisa fuerit, idque à Diana, sagittis, in thalamo: & sic temporis, personæ, instrumenti, loci, poëta notat circunstantias. Porrò τόξα solent significare *sagittas* & *arcum*. χρύσια hoc est τίμια Ἀΐδαο Dr. pro Ἀΐδου. κατέβα Dor. pro κατέβη.

χόλος δ'. Hoc est ἡ γὰρ Θεῶν ὀργὴ οὐκ ἔστι ματαία. Gnomologia qua docet non solùm efficacẽ fuisse Apollinis & Dianæ iram in sumenda contumeliæ vindicta. Sed in genere etiam innuit iram numinis non esse irritam, sed semper efficacem. παίδων Διὸς hoc est Ἀπόλλωνος καὶ Ἀρτέμιδος: quam sobolem ex compressa Latona suscepit. ἀλίθιος Dor. pro comm. ἠλίθιος hoc loco μάταιος: aliàs ἀνόητος, μωρὸς vide magnum Etymol.

ἀλλ᾽ ἄρ᾽ γε. Ratio cur è medio sublata fuerit Coronis à Diana. γε autem assumptū est pro causali γὰρ, vt monet Schol. ἀποφλαυρίξασα. Dor. pro comm. ἀποφλαυρίσασα. à verbo ἀποφλαυρίζω. τὸ καταφρονῶ, εὐτελίζω, ὀλιγωρέω. Vide Magn. Etym. φλαυρίζω futur. habet comm. φλαυρίσω Dor. φλαυρίξω. vnde Aor. ἐφλαύριξα.

ἄλλον αἴνησε. Hæ sunt φρενὸς ἀμπλακίαι, quòd alias nuptias fraudato Apolline probarit: ob quas iratus Apollo Dianam sororem iussit vt Coronidem sagittis suis conficeret. Pro αἴνησε cum augmento dicendum communitèr ᾔνησε. Arcadi autem Ischyj nupsit. An autem κρύβδαν πατρὸς ad præcedens, an ad subsequens referatur, id ambiguum videtur: potuit enim clam patre Ischyj nubere, vel clam patre cum Apolline concumbere. κρύβδαν. Dor. pro κρύβδην, malim tamen ad subsequeus referre, quia cum Apolline patre non conscio concubuit.

ἀκερσεκόμα. Dores, Aeoles & poëtæ dicunt ἀκερσεκόμας pro ἀκερσεκόμης: fit ex α priuat. & futur. Aeol. κέρσω & κόμη. Hoc epitheton Iuuenalis habet in his. *Si nemo tribunal Vendit Acersecomes.* à poëtis Latinis *intonsus* nuncupatur.

παράφρασις.

Cúmque ferret in vtero purum Dei semen, libidinis tamen œstro percita, non potuit expectare dum venisset tempus quo legitima sponsalia celebrarēt, & publicarum nuptiarum hymenæi quoslibet sonos edentes canerentur, qualibus coætaneæ sociæ virgines nocturnis cantilenis inter se ludentes sponsum & sponsam prosequi solent. Sed absentium & peregrinorum amore capta fuit: quod multis etiam accidere solet. Siquidem inter homines quidam adeò stulti existunt, vt rebus parabilibus, patriísque, & quæ sunt ante pedes obuiæ, relictis & neglectis, remotas, exoticas, inutilésque, imò noxias futuras circunspiciendo appetant, & spe fallaci aucupentur.

ἐπῳδ. κώλ. ιε.

κὴ φέροισα σπέρμα θεοῦ καθαρὸν
οὐκ ἔμειν᾽ ἐλθεῖν τράπεζαν νυμφιδίαν,
οὐδὲ παμφώνων ἰαχὰν
ὑμεναίων, ἅλικες
οἷα παρθένοι φιλέοισιν ἑταῖραι
ἑσπερίαις ὑποκουρίζεσθ᾽ ἀοιδαῖς· ἀλλά τοι
ἤρατο τῶν ἀπεόντων· οἷα καὶ πολλοὶ πάθον.
ἔστι δὲ φῦλον ἐν ἀνθρώποισι ματαιότατον,
ὅστις αἰσχύνων ἐπιχώρια παπταίνει τὰ πόρσω
μεταμώνια θηρεύων ἀκράντοις ἐλπίσιν.

μετάφρασις.

& ferens semen Dei purum, non expectauit dum veniret mensa sponsalis, nec omnisonorum clamor hymenaeorum, coætaneæ vt virgines sociæ solent in *vespertinis cantibus dicere iuuenilibus iocis: sed amore capta fuit absentium; qualia etiam multi passi sunt. Est autem genus hominum stultissimum*, eorum *qui vituperantes* quæ sunt *indigena, circunspiciunt* quæ sunt *vlterius, vana consectantes irrita spe.*

φέρεισα Dor. pro φέρουσα. σπέρμα Θεοῦ καθαρόν. Intelligit Aesculapium: & vt huiusmodi concubitus vituperium tollat, purum Dei semen à virgine conceptum dicit. Quod magnum erat Coronidi argumentum, quo moueretur vt in officio se contineret.

οὐκ ἔμεινε. Hoc est οὐκ ἐπεριδέχετο γαμηλίων νόμον. Porrò mensam sponsalem dicit ob conuiuium illo tempore celebrari solitum. Post conuiuium autem epithalamia, quos nunc hymenæos appellat, virgines canebant. hymenæos παμφώνους ob varietatem cantus vocat. ἰαχὰν Dor. pro ἰαχὴν hoc est, ἠχὴν.

ἅλικες. Dor. pro ἥλικες hoc est ὁμήλικες. οἷα. sumendum aduerbialiter. φιλέοισι Aeol. & Dor. pro φιλέουσι 3. pers. plur. verbi φιλέω.

ἑσπερίαις ἀοιδαῖς. Noctu epithalamium canebant sociæ virgines coætaneæ: quod carmen κατακοιμητικὸν vocabant, quoniam vespere accinebatur, quum sponsa in thalamum deducebatur. Alterum autem erat διεγερτικὸν quod mane sub auroram canebatur, quasi sponsos vellent excitare.

ὑποκουρίζεσθαι, vel ὑποκορίζεσθαι exponitur à Schol. παίζειν seu νεωτερίζεσθαι τὴν ψυχὴν, hoc est τῶν νεωτέρων δίκην εὐφραίνεσθαι. Vel pro ἀμφοτέρους τοὺς κόρους ὑμνεῖν, τὸν νυμφίον, καὶ τὴν νύμφην, vel διὰ τὸ τοὺς ὑμνοῦντας ἐπευφημιζομένους λέγειν, σὺν κόροις τε καὶ κόραις, vt Aeschylus Δαναΐσι.

Κἄπειτα δ' εἶσι λαμπρὸν ἡλίου φάος,
Ἕως ἐγείρω πρευμενεῖς τοὺς νυμφίους,
Νόμοισι θέντων σὺν κόροις τε καὶ κόραις.

alias communiores huius verbi significationes pete ex Lexicis.

ἀλλά τοι ἤρατο. Locus amplificationis, quòd pro licito illicitum elegit Coronis. Cuius factum frequenti humanæ fragilitatis in rebus huiusmodi exemplo excusare videtur.

ἔστι δὲ φῦλον. Gnomologia qua curiositatem hominum taxat, qui rebus quæ sunt parabiles non contenti, remotas & nocituras affectant: vel qui peregrinorum amore magis quàm patriorum capiuntur, vt solent exoticæ merces & à longinquo allatæ esse vendibiliores, & exotica pharmaca pluris quàm patria fieri.

ὅστις. Est ἑτέρωσις generis: nam dicendum erat ὅπερ: vel enallage numeri referendo ad ἀνθρώπων, pro οἵτινες.

παράφρασις.	στροφὴ. β. κῶλ. ιγ.	μετάφρασις.
Sic pulchrè vestita, animóque superbo Coronis, cùm relictis indigenis peregrinum maluisset coniugium in magnam calamitatem incidit. Nam posthabito Apolline ex quo conceperat, cum aduena Arcadico Ischye contraxit	ἔσχε τοιαύταν μεγάλαν ἀάταν καλλιπέπλου λῆμα Κορωνίδος. ἐλ- θόντος γὰρ εὐνάσθη ξένου λέκτροισιν ἀπ' Ἀρκαδίας· οὐδ' ἔλαθε σκοπόν· ἐν	*habuit talem magnam calamitatem pulchrè vestitæ fastus Coronidis. Nam cubuit in stratis hospitis qui venerat ex Arcadia. Neque latuit speculatorem:*

nuptias. Quod sanè resciuit Apollo Deli speculator, qui omnia videt, auditque. Et quanuis Coronis in Laceria, ipse verò in Pythone esset vbi mactantur oues: ille tamen fatidici rex templi, & ambiguorũ responsorum dator, non ex coruo, vt quidam fabulantur, Coronidis facinus audiuit: sed à mente sua, quam nihil latet, tanquam à socio familiari rectissimo declaratum accepit. Neque enim mendacijs vnquam fallit, nec vicissim fallitur, quem neque Deus, neque homo factis apertis, consilijs-ue occultis decipit.

δ᾽ ἄρα μηλοδόκῳ
Πυθῶνι τόσ᾽ ἐάιε
ναοῦ βασιλεὺς
Λοξίας, κοινᾶνι παρ᾽ εὐ-
θυτάτῳ γνώμαν πιθὼν,
πάντα ἰσάντι νόῳ.
ψευδέων δ᾽ οὐχ ἅπτεται, κλέπτει τέ μιν
οὐ θεὸς, οὐ βροτὸς, ἔργοις, οὔτε βουλαῖς.

sed in receptrice ouium mactatarum *Pythone illa omnia sensit templi rex Loxias, socium apud rectissimum quũ opinionem* de Coronide, persuasisset *sibi omniscium mentem. Mendacia autem non attingit, fallítque eum non Deus, non mortalis factis, neque consilijs.*

ἔχε τοιαύταν. Applicatio præcedentis sententiæ Coronidi quæ peregrini amorem indigenæ Apollini anteposuit. τοιαύταν μεγάλαν ἀυάταν Dor. pro τοιαύτην, μεγάλην, ἀυάτην. De voce ἀυάτη vide strophe 2. Od. 2. Pyth.

καλλιπέπλου. Hoc est καλὸν πέπλον ἐχούσης *pulchrè vestita.* λῆμα Κορωνίδος non est solummodo periphrasis Coronidis, sicuti apud Homerum ἱερὴ ἲς Τηλεμάχοιο est Telemachi periphrasis: sed vt ἲς Τηλεμάχοιο fortem Telemachum significat: sic est emphasis in λῆμα Κορωνίδος hoc est *superba Coronis.* vox λῆμα fusè exponitur in Lexicis.

ἐλθόντος γ̃. Qua in re peccarit Coronis nunc ostenditur. Nimirũ quòd Ischyos Arcadici viri peregrini amore capta fuerit.

ἐν δ᾽ ἔλαθε. Apollo quanquam Delphis erat, & Coronis in Laceria, tamen illius peccatum resciuit per σκοπὸν, hoc est, *sua mente diuina*, qua speculatur omnia, ita vt absentia, præsentia, propinqua, & remota norit. Superiori libro, Δαλοσκόπον eundem appellauit. Hesiodus tradit speculatorem fuisse coruum, cuius verba emendatè citantur in Scholio:

Τῷ μὲν ἄρ᾽ ἄγγελος ἦλθε κόραξ ἱερῆς ἀπὸ δαιτὸς,
Πυθὼ ἐς ἠγαθέην. καί ῥ᾽ ἔφρασεν ἔργ᾽ ἀΐδηλα
Φοίβῳ ἀκερσεκόμῃ, ὅτι Ἴσχυς γῆμε Κορωνίν
Εἰλατίδης Φλεγύαο διογνήτοιο θυγάτρα.

Sed Artemon Pindarum laudat, quòd reiecta corui fabula, rem ab ipso Apolline propria mente cognitam tradat. Quia absurdum esset eum qui alijs vaticinatur, ea quę contra se committuntur, ignorare, vide hanc coruī fabulam Ouid. 2. Metamorph.

μηλοδόκῳ. Pytho vocatur μηλοδόκος à μῆλον *ouis* & δέχομαι Ion. autem δέκομαι. *recipio.* exponitur *receptrix ouium*, adijciendo *mactatarum*. τόσσα gemin. σ. pro τόσα. Apollo ναοῦ *templi* nimirum *fatidici rex* nuncupatur, quia ibi præsidet, & dominatur. Λοξίας *ambiguus, obliquus*, quòd oracula ambigua reddat.

κοινᾶνι. Vox κοινᾶν est poëtica pro κοινωνὸς, sic appellat νόον ἴσαντα πάντα: nam sua tantùm cum mente communicat: nec vt homines ea quæ geruntur aliorum opera rescifcit, iuxta Homericum illud.

Ἠελιός θ' ὃς πάντ' ἐφορᾷς, καὶ πάντ' ἐπακούεις.

Πιθών. sic legendum potiùs quàm πεπιθὼν γνώμαν. Hoc est πείσας γνώμην. Est autem πεπιθὼν poët. pro πιθών. Aor. 2. ἔπιθον. & poët. πέπιθον. à verbo πείθω persuadeo. Apud authorem nostrum aliàs passiuè sumitur, vt κυβερνατῆρος γνώμᾳ πεπιθών.

ψευδέων δ' οὐχ. Hoc est ἀψευδής ἐστιν ὁ νοῦς Ἀπόλλωνος, ὃν οὐδεὶς παραλογίζεται οὔτε Θεὸς &c. Hæc verba citat in hanc sententiam parœmiastes

Πολλά κεν εἰδείης οἷς τὸν Θεὸν ἐξαπατήσαις

Multa noris oportet quibus Deum fallas. tit. *Inconstantiæ.*

Neque hoc de solo Apolline dici potest: sed alijs etiam numinibus tribuitur apud poëtas, vt apud Hesiodum Ioui, οὐκ ἔστι Διὸς κλέψαι νόον, οὐδὲ παρελθεῖν.

παράφρασις.

Cùm igitur omnia sciendi facultate cognouisset Ischyem Elati filium ex peregrina regione aduenam, nefario & doloso concubitu prægnantem suo semine Coronidem constuprasse: Dianam sororem indomito animi furore ardentem in Laceriam misit, vbi prope lacum Bœbiadē habitat puella, vt ibi pestē excitaret: & ipse Ischyem adulterum occidit. Dęmon autem ille malus à quo Coronis ad scelus impulsa fuerat, ipsam ad exitium comparauit, eidémque exitio multos vicinos implicauit, multos simul immissa peste perdens: quæ vt scintilla exigua magnum ignem paulatim excitans multam syluam comburit: sic ab vno in alios sensim sine sensu grassans magnam stragem edit.

ἀντιστρ. κῶλ. ιγ.

καὶ τότε γνοὺς Ἴσχυος Εἰλατίδα
ξενίαν κοίταν, ἄθεμίν τε δόλον
πέμψεν κασιγνήταν μένει
θύοισαν ἀμαιμακέτῳ
ἐς Λακέρειαν· ἐπεὶ
παρὰ Βοιβιάδος
κρημνοῖσιν ᾤκει παρθένος.
δαίμων δ' ἕτερος
ἐς κακὸν βλέψαις ἐδαμάσσατό νιν, καὶ γειτόνων
πολλοὶ ἐπαῦρον, ἁμᾶ
δ' ἔφθαρεν· πολλὰν τ' ὄρει πῦρ ἐξ ἑνὸς
σπέρματος ἐνθορὸν ἀΐστωσεν ὕλαν.

μετάφρασις.

Tunc quoque vbi cognouit Ischyis Elatida peregrinum concubitum, nefariámque fraudem, misit sororem animo furentem impetuosissimo in Laceriam. quoniam ad Bœbiadis ripas habitabat virgo. Dæmon autem alter ad malum qui impulerat, domuit eam, & ex vicinis multi participes fuerunt exitij Coronidis: *simúlque perdidit: velut ignis in monte ex vno semine prosiliens magnam vastauit syluam.*

καὶ τότε γνούς. Pergit narrare facinus Coronidis, illius nomen & genus explicans, qui Coronidem vitiarat. Ischys Elatides appellatur patronymico nomine ab Elato patre. Concubitum eius appellat ξενίαν, vel quòd esset peregrinus: vel quòd sub iure hospitij commisisset illud scelus: quod per

ἀλέξιον vocat δόλον ἄθεμιν,quòd hanc ἄδικον χακουεγίαν ambo λάθρα seu δολερῶς perpetrassent.

πέμψε κασιγνήταν.Hoc est ἔπεμψε τὴν ἀδελφὴν Ἄρτεμιν ἀκαταμαχήτῳ δυνάμει ἐμμῶσαν. Offensus scelere Coronidis Apollo,de ea pœnas sumit per sororem, idque in Laceria.κασιγνήταν Dor.pro κασιγνήτην.& θύοισαν Dor.etiam pro θύουσαν. Quam hic Laceriam,alij Larissam vocant:quæ vrbs est Thessaliæ.

ἐπὶ παρά.Amplior loci,in quo Coronis erat,descriptio,à lacu Bœbiade vicino,qui fertur esse inter Olympum,Ossam,& Pelion montes Thessaliæ.

παρθένος.Quanuis deuirginata esset Apollinis & Ischyos concubitu, virgo tamen vocatur:quia talem putabat vulgus commissi facinoris ignarum.

δαίμων δ' ἕτερος. Causa impellens ad peccatum,nempe δαίμων ἕτερος. Hoc est vt Schol. interpretatur ὁ κακοποιὸς, ὡς πρὸς τὸν ἀγαθοποιόν. Is ad flagitium inflammauit animum Coronidis, & in pœna deseruit, imò vt Scholij verbis vtar αἰτιαθῆναι αὐτὴν κατεσκεύασε. h. e. *author exitij fuit*. Bonum autem , & malum Genium,hunc qui mali,illum qui boni sit author,veteres nobis adesse finxerunt.

καὶ γειτόνων πολλοί. Magnitudinem pœnarum ostendit , eo quòd non sola Coronis eas luit, sed ijsdem inuoluti fuerunt vicini.Apollo Ischyem adulterum interfecit. Diana pestem immisit: cuius clade eos etiam qui μηδὲν αἴτιοι videbantur,deiecit.

Πολλάκι γὰρ ξύμπασα πόλις κακοῦ ἀνδρὸς ἐπαυρεῖ,
Ὅστις ἀλιτραίνῃ καὶ ἀτάσθαλα μηχανάαται.

Exemplo est Agamemnonis culpa , quem cùm ob vitiatam Chrysæ sacerdotis filiam Apollo immissa peste persequeretur,totus etiam Græcorum exercitus simul est afflictus.

ἐπαῦρον neglecto augmento pro ἐπαῦρον hoc est ἀπέλαυσαν vel συναπέλαυσαν. De verbo ἐπαυρέω vide magnum Etymol. & Eustathium. De ἀμᾶ vide 3.Ol.antist.2.

ἀμᾶ δ' ἔφθαρεν.Hoc est,καὶ πολλοὺς ὁ δαίμων ἔφθαρε,ὥσπερ ἀπὸ σπινθῆρος κατακαίεσθαι φιλεῖ ὕλη πολλή. Puto τὸ ἔφθαρεν malè exponi *perierunt*,& construi cum ἐπαῦρον præcedente.Nam ἔφθαρε est Aor.2.act.3.pers.sing.& commodè referri potest ad præcedentem sententiam, & tribui τῷ δαίμονι,qui fuit author exitij non Coronidi tantùm,sed promiscuè vicinis omnibus immeritis. Quòd si ἔφθαρεν sit 3. pers. Bœot.pro ἐφθάρησαν Aor.2.pass.ἐφθάρην:rectè exponetur *perierunt*, & construetur cum ἐπαῦρεν.

πολλάν. Dor.pro πολλήν. sic & ὕλαν pro ὕλην.Citatur autem à Schol.Euripides simile quid dicens.

Μικροῦ γὰρ ἐκ λαμπτῆρος Ἰδαῖον σέλας πρήσειεν ἄν τις.

Huc alludere videtur Horat. l. 1. Epist. 2. Epist.

Et neglecta solent incendia sumere vires.

σπέρμα vocat scintillam metaphora sumpta à semine , quod exiguum cùm sit magnam plantam procreat: sic exigua scintilla magnum & luculentum ignem accendit.

παράφρασις.

Postquam autem extincta fuit Coronis, eam in rogo muri instar constructo cognati cremandam posuerunt. Quam cùm accensam, eiúsque flammis vehementibus puellæ cadauer obsessum vidisset Apollo: paterna commiseratione permotus animum continere non potuit quin ita loqueretur. Non sustinebo vt mea proles miserrima morte pereat, & maternæ calamitatis consors fiat. Tum ita locutus, vno passu ex Pythone in Laceriam repentè transiit, & infantem ex cadaueris vtero eripuit inter flammas pyræ, quæ Deo venienti diuisa viam fecit. Itaque ereptum incendio filium Chironi Centauro Magnesio attulit educandum, artémque medicam docendum, qua morbos curaret, qui hominum generi multa mala inferunt.

ἐπῳδ. κώλ. ια.

ἀλλ' ἐπεὶ τείχει θέσαν ἐν ξυλίνῳ
σύγγονοι κούραν, σέλας δ' ἀμφέδραμε
λάβρον Ἀφαίστου, τότ' ἔειπεν Ἀπόλλων, οὐκ ἔτι
τλάσομαι ψυχᾷ γένος ἁμὸν ὀλέσσαι
οἰκτροτάτῳ θανάτῳ
ματρὸς βαρείᾳ σὺν πάθᾳ.
ὣς φάτο. βάματι δ' ἐν
πρώτῳ κιχὼν, παῖδ' ἐκ νεκροῦ
ἅρπασε. καιομένα
δ' αὐτῷ διέφαινε πυρά.
καί ῥά μιν Μάγνητι φέρων
πόρε Κενταύρῳ, διδάξαι
πολυπήμονας ἀνθρώποισιν ἰᾶσθαι νόσους.

μετάφρασις.

Sed postquam pyra collocarunt in lignea cognati puellam, fulgórque circumcurrit impetuosus Vulcani, tum dixit Apollo, non item sustinebo animo genus meum perdere miserabilißima nece, matris graui cum calamitate. Sic dixit: & gressu in primo cùm attigißet locum, *puerũ è cadauere eripuit: ardens autem ipsi dißiļa est pyra. Itaque illum Magnesio adferens cõmisit Centauro, docendum multinocuos hominibus sanare morbos.*

ἀλλ' ἐπεί. Consequentia mortem Coronidis narrantur. Primum rogus in quo cremata est cognatorum consilio, vbi poëta τεῖχος ξύλινον vocat πυρκαϊάν. fortè quia ligna lignis, vt lapides lapidibus ad murum superstruuntur. σέλας Ἀφαίστου, periphrasis ignis ardentis & flammam emittentis.

τότ' ἔειπεν. Secundum, patris commiseratio, cuius dolentis facit μίμησιν, sicuti & Ouidius l. 2. Metam. quem locum cum isto confer. τλάσομαι ψυχᾷ Dor. pro τλήσομαι ψυχῇ. Etiam ἁμὸν Dor. pro ἐμὸν, sicuti ἁμὸν χρέος Ol. 10. ὀλέσσαι geminato σ. pro ὀλέσαι ματρὸς Dor. pro μητρὸς & πάθᾳ pro πάθῃ. de qua voce vide 6. Olymp.

βάματι Dor. pro βήματι. & pro πρώτῳ Aristarchus legit τετάτῳ. Mirum videri posset quòd ex Pythone in Laceriam Apollo transijsset vno passu, ni Deus esset. ἅρπασε negl. augmento pro ἥρπασε.

καιομένα. Dor. pro καιομένη. & διέφαινε non quia διαφανὴς ἐγένετο καὶ λαμπρὰ, sed quia πῦρ eius διῃρέθη, seu διάστημα τοῦ πυρὸς ἐγένετο. Ideóque fortè legendum, vt bene coniecit Schmidius, διέχανε.

καί ῥά μιν. Tertium, quòd Chironi commisit ereptum incendio Aesculapium,

Æsculapium, vt ex loco Metamorph. Ouidij citato comperies.

πολυπήμονας. Hoc est πήματα πολλὰ φέρουσας νόσους θεραπεύειν. Magnesium Centaurum vocat Chironem, qui fuit Thessalus.

παράφρασις.

Quare ab ipso edoctus, omnes qui ipsum adirent, aut vlceribus interna causa ortis conflictantes, aut vulneribus, siue ferro, siue lapide eminus misso, siue alia externa causa inflictis fauciati: vel qui ardenti febre consumerentur, vel qui algida laborarent, sanauit: Imò alios alijs doloribus liberauit: ad eos demulcendos, nunc blandis incantamentis, magicisque verbis vtens, nunc mitigantia pharmaca bibenda propinans, nunc medicamenta membris vndique admouens, nunc decumbentes & languentes chirurgicis sectionibus leuatos erigens.

στροφὴ γ. κῶλ. ιγ.

τοὺς μὲν ὦν ὅσσοι μόλον αὐτοφύτων
ἑλκέων ξυνάονες, ἢ πολιῷ
χαλκῷ μέλη τετρωμένοι,
ἢ χερμάδι τηλεβόλῳ,
ἢ θερινῷ πυρὶ περθόμενοι δέμας, ἢ
χειμῶνι, λύσαις ἄλλον ἀλλοίων ἀχέων,
ἔξαγεν, τοὺς μὲν μαλακαῖς
ἐπαοιδαῖς ἀμφέπων,
τοὺς δὲ προσανέα πίνοντας, ἢ γυίοις περάπτων πάντοθεν
φάρμακα, τοὺς δὲ τομαῖς ἔστασεν ὀρθούς.

μετάφρασις.

Eos itaque quotquot venerunt ad ipsum sponte natorum vlcerum participes, aut corusco ferro membra sauciati, aut saxo eminus misso, vel quibus æstiuus ignis depopulabatur corpus, aut frigus: liberans alium alijs doloribus eripuit: quosdam mollibus incantationibus tractãs, quosdam verò lenia bibentes, aut membris circumponens vndique pharmaca, quosdam etiam sectionibus stare fecit rectos.

τοὺς μὲν ὦν. Quos morbos à Chirone edoctus Aesculapius curarit, nunc docet, & quibus remedijs vsus sit. Primùm ἕλκη αὐτόφυτα *innata vlcera*. Hoc autem epitheto satis indicat quomodo sit definiendum vlcus. Dicunt medici ἕλκος esse continui solutionem, ab interna causa, humore scilicet vitioso & acri, qui exedendo soluit particulæ in quam incubuit continuitatem, siue ea sit caro, siue cutis, siue quid aliud ab osse diuersum, cuius vitium τερηδὼν appellatur.

ξυνάονες. Hoc est κοινωνοὶ à nominat. sing. ξυνάων voce poët. q. d. ξυνῶν: ita vt αὐτοφύτων ἑλκέων ξυνάονες sint οἱ τοῖς αὐτοφύτοις ἕλκεσι ξυνόντες.

ἢ πολιῷ. Secundum τρώματα ferro, vel lapide, vel alia plaga inflicta. Τρῶμα definiente Galeno comment. 3. in prorrhet. est quælibet corporis offensa à causa externa inducta. Idémque 5. εἰς τὸ ϛ τῶν ἐπιδημιῶν scribit Hippocratem τρώματα vocare magnas noxas ab aliquo extrinseco etiam citra vulnus illatas: adeò vt τετρωμένον vocet eum qui quouis modo sit offensus.

τηλεβόλῳ. Hoc est τηλόθεν βεβλημένῃ. Nam τηλέβολος proparoxytonum est, *è longinquo iactus*: τηλεβόλος paroxytonum *è longinquo iaciens*.

ἢ θερινῷ πυρί. Tertium, febres. Neque enim πῦρ θερινὸν *calorem aestatis*, & χειμῶνα *frigus hyemis*, nisi quadam comparatione intelligere debemus, sed τὸ πῦρ θερμαντικὸν, & φρίκην, seu ῥῖγος, vnde ῥιγοπύρετος, à Schol. hîc intelligitur.

λύσαις. Est particip. Aeol. pro λύσας. Quum autem dicit huic facultatem fuisse alium alijs doloribus liberandi, non solùm denominatos morbos, sed quoslibet alios etiam intelligit. ἔξαγεν neglecto augmento pro ἐξῆγεν seu ἐξήγαγεν.

τοὺς μὲν μαλακαῖς. Sequuntur remedia quibus vti solebat Aesculapius. Prima sunt, ἐπαοιδαί. Quarum magnus fuit apud veteres vsus, vnde hæc Odyss. τ.

Ὠτειλὴν δ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος ἀντιθέοιο
Δῆσαν ἐπισταμένως, ἐπαοιδῇ δ' αἷμα κελαινὸν
Ἔσχεθον.

Sed hæc medendi ratio apud Christianos obsoleuit vt impia.

τοὺς δὲ προσανέα. Secunda sunt πόσεις. Tertia sunt τοπικὰ φάρμακα: quæ duo pertinent ad φαρμακευτικήν. Quarta sunt τομαὶ quæ ad χειρουργικήν. Porrò προσανέα Dor. pro προσηνέα. & ἔστασεν pro ἔστησεν.

παράφρασις.

Sed hac facultate morbos curandi non contentus, mortuos etiam in vitam reuocare tentauit, ad id muneribus illectus, quibus etiam viri sapientes irretiuntur. Vt enim oblatam auri mercedem in manibus vidit fulgentem, eius vi statim impulsus est, vt virum vita iam defunctum morti eriperet. Quo auso irritatus exarsit Iupiter, manibúsque fulmen iaculatus, vtriusque nimirum Aesculapij, eiúsque quem resuscitauerat Hippolyti pectora transuerberauit, & sublata respiratione extinxit. Qua ex temeritatis pœna hoc discendum, oportere vt mortales mortalia sapiant, & quæ suo captui conueniunt, à Dijs petant, cognoscendo se ipsos & perspiciendo quæ sit humanæ vitæ sors & conditio.

ἀντιστρ. κώλ. ιγ.

ἀλλὰ κέρδει καὶ σοφία δέδεται.
ἔτραπε κἀκεῖνον ἀγάνορι μισθῷ, χρυσὸς ἐν χερσὶν φανείς,
ἄνδρ' ἐκ θανάτου κομίσαι
ἤδη ἁλωκότα. χερσὶ δ' ἄρα Κρονίων,
ῥίψαις δι' ἀμφοῖν ἀμπνοὰν
στέρνων καθεῖλεν
ὠκέως, αἴθων δὲ κεραυνὸς ἐνέσκηψε μόρον.
χρὴ τὰ ἐοικότα πὰρ
δαιμόνων μαστευέμεν θναταῖς
φρεσί,
γνόντας τὸ πὰρ ποδὸς, οἵας εἰμὲν
αἴσας.

μετάφρασις.

Verùm lucro etiam sapiẽtia irretitur. Impulit illum quoque ingenti mercede aurum in manibus apparens, virum à morte vt reduceret iam captum. Quare manibus Saturnius iaculatus fulmen *per amborum pectora, respirationem ademit statim, ardénsque* eius *fulmen irruens immisit mortem. Oportet consentanea à Dijs quærere mortalibus mentibus, cognoscentes quod ante pedes, cuius simus sortis.*

ἀλλὰ κέρδει. Generalis gnome, quam præmittit casui Aesculapij. Notum autem est vt sapientum oculi muneribus excæcantur, & optimus plerisque lucri odor.

ἔτραπ. Applicatio sententiæ generalis Aesculapio, quē fulgor auri impulit vt mortuū ad viuos reuocaret. Queritur autē quis ille sit. Alij Hippolytū, alij Tyndarū, alij Capanea, alij Glaucū Minois filiū, alij Hymenæū, alij Prœti filias, alij Orionē, alij Phœnei filias: Pherecydes autē ait eū Delphis mortuos resuscitasse. Epiphanius, Eurycleā, inquit, Aesculapius resuscitauit. Sed id Staphylus negat, nec vllum ab inferis ab eo excitatū scribit, sed Hippolytū tantùm sanatū.

ἀγάνορι μισθῷ. Hoc est πλείονι: sic mercedē à viribus quibus pollet nominat, vocē autē ἀγάνωρ antè exposuimus, ἄνδρ' ἐκ. Hoc est ἐκ τοῦ θανάτου ἀναγαγεῖν, ἤδη ἀπὸ τῆς μοίρας ληφθέντα. Dictum κομίσαι simplex pro composito ἀνακομίσαι.

ῥῖψαις. Subaudi κεραυνόν. Proponitur pœna temeritatis. Et certè Iupiter teste Virgilio,

Fulmine Phœbigenam Stygias detrusit ad vndas:

quē locū vide sub finē 7. Aeneid. ῥῖψαις Aeol. pro ῥίψας. Porrò ἀμφοῖν, alij ad Aesculapiū & Hippolytū quē sanauerat, referunt: alij δι' ἀμφοτέρων τῶν μαστῶν interpretantur. Crates ad Aesculapiū & Chironē retulit. De voce ἀμπνοά vide Oly. 8.

χρὴ τὰ ἐοικότα. Concludit porismate digressionem, & ex dictis gnomen elicit, qua monet, oportere vt mortales mortalia sapiant, nihílque aggrediantur quod vires humanas superet, quale illud Aesculapij qui mortuum resuscitauit, quod præstare sollius est Dei. Sententiam autem hanc prosa sic reddas. Πρέπει δὲ τὰ τοῖς ἀνθρώποις ἁρμόζοντα παρὰ θεῶν αἰτεῖν, γινώσκοντας τὸ ἐνεστὸς, οἵαν μοῖραν εἰλήχαμεν.

μαστευέμεν. Ion. & Dor. pro μαστεύειν. & πὰρ per apocopen pro παρά. θνατοῖς Dor. pro θνητοῖς. τὸ πὰρ ποδὸς hoc est τὸ ἐνεστὸς *præsens status, & vitæ conditio.* εἰμὲν formatur à prima singulari Aeol. & Dor. pro ἐσμέν. & αἴσας Dor. pro αἴσης.

παράφρασις.

Itaque hoc obseruato anime mi, ne quasi vitam viuas immortalem, res homini non possibiles moliaris, sed eas aggredere quas homo cùm sis, perficere possis. Quòd si, inquam, vt esset in votis, etiamnum viueret prudens ille Chiron Philyræ filius, Pelióque in antro habitaret, meíque hymni quorum mellea est modulatio, tanquam potētes illecebræ ad meorum votorum finem pellicere possent, ipsum vtique persuasionibus adduxissem, vt se viris præclaris vehemē-

ἐπῳδ. κῶλ. ιε.

μὴ φίλα ψυχὰ βίον ἀθάνατον
σπεῦδε, τὰν δ' ἔμπρακτον ἄντλει μαχανάν.
εἰ δὲ σώφρων ἄντρον ἔναι'
ἔτι Χείρων, καί τί οἱ
φίλτρον ἐν θυμῷ μελιγάρυες ὕμνοι
ἁμέτεροι τίθεν, ἰ-
ατῆρά τοί κέν μιν πίθον
καὶ νυν ἐσλοῖσι παρα-
σχεῖν ἀνδράσι θερμᾶν νόσων,
ἤ τινα Λατοΐδα
κεκλημένον, ἢ πατέρος.
καί κεν ἐν ναυσὶ μόλον, Ἰ-

μετάφρασις.

Ne anime mi vitam immortalem moliaris, sed aggredere opera quibus agendis par sis. Si autem prudens specum habitaret adhuc Chiron, & aliquas illecebras ei in animo suauisoni nostri hymni ponerent, ipsi vtique persuasissem nunc quoque bonis viris præbere se ipsum medicū calidorū morborum, aut aliquē Latoidæ vocatum filiū,

ονίαν τέμνων θάλασσαν,
Αρέθουσαν ἐπὶ κράναν,
παρ' Αἰτναῖον ξένον,

aut patris. Atque adeò in nauibus venissem Ionium secans mare Arethusam ad fontem ad Aetnaeum hospitem,

tium morborum medicum præberet, vel suo loco aliquem ex Apollinea stirpe & arte, vt pote Aesculapiū, aut Iouis filium, nempe Apollinem, qui id præstaret. Tum certè Ionio mari me in nauibus committens, in Siciliam vbi est fons Arethusa contendissem ad amicum meum Hieronem vrbis Aetnæ conditorem,

μὴ φίλα ψυχά. Apostrophe parænetica ad seipsum, cui hoc præceptum ex præcedenti gnomologia deriuatum proponit. Nimirum ne ad vitam immortalem properet, *hoc est*, ne quod immortalium est facultatum, & quod ἀδυνάτον est in hac mortali vita cuiuis homini, illud moliatur: sed quod homini est δυνατὸ curet & aggrediatur. φίλα ψυχὰ Dor. pro φίλη ψυχή.

ταν δ' ἔμπρακτον. Hoc est ἐπιχείρει ἃ δυνάται προσχθῆναι. Habet ἄντλει pro ἐπιχείρει, sumpta translatione ab aquis quæ ex puteo vel aliunde hauriuntur. ταὶ μαχαναὶ Dor. pro τὴν μηχανήν.

εἰ δ' σώφρων. Epanodus ad institutum. post longam digressionem de Aesculapio. Vt autem prolixioris hyperbati tollatur obscuritas considerandum est poëtæ protasin esse huiusmodi. *Vtinam Chiron in viuis esset, eum carminis illecebris ad Hieronem traherem, quò sanaret eum.* Duabus autē ex partibus constat protasis, cuius priorem ipso hymni in limine absoluit: alteram post digressionem exequuturus est. Sed vt τὸ ἑπόμενον connecti possit, in regressione ad rem, voti priorem. partem repetit hypotheticè. Hoc declarabit paraphrasis.

καί τι οἱ φίλτρον. Hoc est, καὶ ὁ μου ὕμνος μείλιχος θέλγειν αὖ ἐδυνάτο θυμὸν αὐτοῦ, αὐτὸν αὖ ἔπιθον τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας χωστικῶν νόσων ἰᾶσθαι. Habes Metaphoram in voce φίλτρον, quod est Eustath. λάχανον τι διεγερτικὸν εἰς ἀφροδίσια, & vulgò *potio ad excitandum amorem efficax*. Nunc autem θελκτήριον quoddam significat τῆς φιλίας ἐνεργητικόν.

μελιγάρυες. De hac voce vide Olymp. XI. Od. ἁμέτεροι Dor. pro ἡμέτεροι. πίθον 3. pers. pl. poët. & Dor. pro ἐπίθοσαν. reiecto primùm augmento: deinde formata 3. pl. à pr. sing. mutato ν. in ε. vt & Bœoti faciunt in Aor. 1. passiuo.

ἰατῆρα. Finis philtri. πίθον negl. augm. pro ἔπιθον, cum quo τὸ κεν poëticum pro ἂν est iungendum. θερμᾶν Dor. pro θερμῶν. Et quoniam calidi morbi mentionem facit, nonnulli Hieronem febre laborasse putant: quidam ποδαλγία, qui morbus inter τοὺς διαπύρους ponitur. Quidàm verò hoc ad λιθουργίαν referunt. Ego putem θερμὰς νόσους hic non significare καυστικὰς seu διαπύρους: sed metaphoricè dici *feroces, præcipites morbos, vel vehementes*.

ἤ τινα. Matronymicum est Apollinis Latonæ filij. Intelligit autem Aesculapium, vel aliquem alium Apollineæ stirpis, & medicinæ peritum: vel etiam ipsum Apollinem, addens ἢ πατέρος q. d. repetendo ἀπὸ κοινοῦ, ἰατῆρά τοι κεν πίθον παρασχεῖν αὐτῷ ἤ τινα τοῦ Απόλλωνος ἀπόγονον, ἢ πατέρα, ἤγουν τοῦ Διὸς υἱὸν κεκλημένον τὸν Απόλλωνα. Hoc ipsum paraphrasis declarabit. Λατοΐδα Dor. pro Λητοΐδην. Per πατέρος intelligit Iouem κατ' ἐξοχὴν qui creditur πατὴρ ἀνδρῶν τε, θεῶν τε. Hactenus prior propositionis pars.

καὶ κεν ἐν ναυσί. Altera pars propositionis, *Irem nimirum ad Hieronem, & eum illi adducerem in Siciliam.* Iter autem describit, scilicet, marinum per Ionium pelagus, quod aliàs est Adriaticum, ab Ionio Illyrico viro, vel ab Ionijs, teste Archidamo, qui ibi perierunt, vel ἀπὸ Ἰῦς. De Arethusa alibi iam diximus. κράναν Dor. pro κρήνην. & μόλον pro ἔμολον.

παρ' Αἰτναῖον ξένον. Intelligit Hieronem, qui condita vrbe Aetna, Aetnæum se proclamari voluit. Aretius hic absolui putat alteram partem propositionis, sed mihi videtur produci vsque ad finem sequentis strophæ. Quod sensus loci satis euincit: ξένον interpretare hîc φίλον, vt alibi iam docuimus.

παράφρασις.

Qui Syracusis regiam habet, rex ciuibus suis benignus, erga bonos candidus, erga peregrinos hospites paterna beneuolentia suspiciendus. Ad quem si venire potuissem geminum hoc beneficium afferens, pretiosam nimirum sanitatem, eiúsque victoriæ in Pythijs certaminibus partę laudatorem hymnum, quo splendidæ redduntur coronæ, quas tę omnium optimè gesta, quondam in Locrorum oppido Cirrha, Delphorum Pythonísque vicina, Pherenicus est meritus, sanè traiecto mari immenso, Sole splendidissimo gratior ipsi affulsissem, & aduenissem.

στροφὴ δ'. κῶλ. ιγ'

ὃς Συρακόσσαισι νέμει, βασιλεὺς
πρᾳῢς ἀστοῖς, οὐ φθονέων ἀγαθοῖς,
ξείνοις δὲ θαυμαστὸς πατήρ.
τῷ μὲν διδύμας χάριτας,
εἰ κατέβαν, ὑγίειαν ἄγων χρυσέαν,
κῶμόν τ' ἀέθλων Πυθίων,
αἴγλαν στεφάνοις,
τοὺς ἀριστεύων Φερένικος ἕλε Κίρρᾳ ποτέ,
ἀστέρος οὐρανίου
φαμὶ τηλαυγέστερον κείνῳ φάος
ἐξικόμαν κε, βαθὺν πόντον περάσαις.

μετάφρασις.

Qui Syracusis imperat, rex lenis ciuibus, non inuidens bonis, hospitibusq; suspiciendus pater. Ad quem si descendissem geminas gratias adferens, videlicet *sanitatem auream, & encomium certaminum Pythiorum, splendorem futurum coronis quas fortissimè omnium se gerens Pherenicus* eius equus *consecutus est apud Cirrham aliquando: stella cœlesti inquam splendidius ipsi lumen venissem, profundo mari traiecto.*

ὃς Συρακόσσαισι. Breuiter laudat Hieronem à dignitate regali, à mansuetudine, à candore, ab hospitalitate. Quibus non absimilia dicit Oda prima Olympior. Συρακόσσαισι Doricè & poëticè sublato υ. & gemin. σ. pro Συρακούσαις.

τῷ μέν. Hoc est ᾧ μὲν εἰ ἦλθον διπλῆν εὐεργεσίαν φέρων, καὶ τὴν ὑγίειαν τιμίαν, καὶ ὕμνον τῶν Πυθικῶν ἀγώνων, δι' οὗ γίνονται λαμπροὶ στέφανοι, οὓς ὁ Φερένικος ἵππος ἀριστεύων εἷλ' ἐν Πυθῶνι ποτὲ, κατῆλθον ἂν αὐτῷ λαμπρότερον φῶς τοῦ ἡλίου, βαθεῖαν θάλασσαν διαπεράσας. Ex his patet, quid facturus esset poëta si Chiron reuixisset, sanitatem ipsi attulisset, & victoriæ Pythicæ encomium, quæ duo διδύμας χάριτας *geminum beneficium* vocat, illius Chiron, huius ipse author fuisset.

ὑγίειαν vocat χρυσίαν hoc est τιμίαν. Notum quanti fiat sanitas.

αἴγλαν. Dor. pro αἴγλην. & τὸν artic. præposit. pro subiunct. ὅς. Φερένικος equus Hieronis de quo 1. Olymp. ἕλε negl. augm. pro εἷλε.

Κίῤῥᾳ. Ellipsis præpositionis ἐν. & notatio loci certaminis. Nam Cirrha, teste Plin. l.4. c.3. est Locrorum oppidum non procul à Delphis & Pythone. Quare poëta per Cirrham Pythios ludos intelligit.

κατέβαν Dor. pro κατέβην hoc est ἦλθον. Sicuti apud Homerum, quem citat Schol.

Πρίν τινα κεχρημένον καταβήμεναι ἐκ Διὸς ἱερόν.

& Odyss. κ. Κίρκης ἐς μέγαρον καταβήμεναι, pro ἐλθεῖν.

ἀστέρος οὐρανίου. Periphrasis, pro ἡλίου: quem primæ Odæ initio ἄστρον impropriè, nunc ἀστέρα propriè appellat. Ostendit quo in pretio foret apud Hieronem, si hæc præstitisset quæ optabat: Sole nimirum gratior ipsi venisset. Qui autem procurat sanitatem, is quoque φάος appellatur, vt in hoc epigrammate.

Ἱπποκράτης φάος ἦν μερόπων, καὶ σώετο λαῶν
Ἔθνεα, καὶ νεκύων ἦν σπάνις εἰν Ἀΐδῃ.

φαμὶ Dor. pro φημὶ. & ἐξικόμαν pro ἐξικόμην. & πελάγους Aeol. pro πελάγος. hic finis ᾠδῆς.

παράφρασις.

Sed cùm horum vtrumque præstare non possim, magnam Deorum & hominum matrem Rheam, quam vt pote venerandam Deam prope meas ædes vbi templum habet, simúlque comitem & assessorem eius Pana Thebanæ puellæ noctu canunt & celebrant, volo flectere precibus, vt tibi sit benigna. Verumenimuero Hieron si rectas sententias quæ principatum in orationibus tenent, intelligere potes, ex veterum dictis didicisti, diuinam prouidentiam res humanas sic administrare & dirigere, vt bonum vnum duobus malis temperent. Sed aduersam fortunam homines desipientes moderatè ferre non possunt, & nunquam non fronte infortu-

ἀντιστρ. κῶλ. ιγ.

ἀλλ' ἐπεύξασθαι μὲν ἐγὼν
ἐθέλω
ματρὶ, τὰν κοῦραι παρ' ἐμὸν
πρόθυρον
σὺν Πανὶ μέλπονται θαμὰ
σεμνὰν Θεὸν ἐννύχιαι.
εἰ δὲ λόγων συνέμεν
κορυφὰν Ἱέρων
ὀρθὰν ἐπίστᾳ, μανθάνων
οἶσθα προτέρων,
ἓν παρ' ἐσλὸν πήματα
σύν-
δυο δαίονται βροτοῖς
ἀθάνατοι. τὰ μὲν ὦν
οὐ δύνανται νήπιοι κόσμῳ φέ-
ρειν,
ἀλλ' ἀγαθοὶ, τὰ καλὰ τρέ-
ψαντες ἔξω.

μετάφρασις.

Sed vota facere ego volo matri, quam venerabilem Deam puellæ, iuxta meum vestibulum cum Pane celebrant frequenter per noctem. Verùm si sermonum intelligere summam rectam nosti Hieron, edoctus à prioris sæculi hominibus, scis quòd vnum ad bonum bina mala partiuntur mortalibus immortales. Sed ea stulti non possunt moderatè ferre: at sapientes ea ferunt, *bona obuertentes extra.*

nium produnt: prosperam verò fortunam sua stultitia obuunt. Atcontrà sapientes, quemadmodum puriorem & pulchriorem vestium partem conspiciendam obuertimus, sordidiorem intus occulimus, sic dolores occulunt, lætitiam patefaciunt.

ἀλλ' ἐπεύξασθαι. Cùm voti compos fieri non possit Pindarus, nempe obtinere vt reuiuiscat Chiron, à quo sanetur Hieron, confugit ad preces, aítque sibi esse in animo Rheam pro Hieronis salute inuocare.q.d. ἀλλ' ἐπειδὴ ἀδύνατον τὸ Χείρωνα ἀναβιῶσαι, καὶ Ἱέρωνα θεραπεύειν, ἐγὼ τὴν μητέρα Θεῶν Ῥέαν καθικετεῦσαι βούλομαι.

ματρὶ. Dor. pro μητρὶ Rheam sic vocat κατ' ἐξοχήν. De qua sic Orpheus,

Μήτηρ μὲν τε Θεῶν, ἠδὲ θνητῶν ἀνθρώπων.

Et Lucretius l.3.

Magna Deûm mater, matérque ferarum,
Et nostri genitrix hac dicta est corporis vna.

& Virgil. l.10.

Alma parens Idæa Deûm.

τὰν κοῦραι. Dor. pro τὴν & præposit. artic. pro subiunct. hoc est, ἣν Θεὸν σεμνὴν πλησίον τῆς οἰκίας μου αἱ κόραι σὺν αὐτῆς παρέδρῳ Πανὶ ὑμνοῦσι κατὰ τὴν νύκτα. His ostendit vbi, à quibus, & quando colatur Rhea. Vbi, nimirum Thebis prope ædes Pindari: nam ibi, quæ eius erat pietas, ædes habere voluit, vt in Prolegom. dictum. A quibus, nempe à Thebanis virginibus, vel à filiabus Pindari Protomacha & Eumeti, vel à nymphis. Quando, nempe noctu eius mysteria agebantur. Hoc autem Thebanis videtur peculiare. Nam alioqui quæ de Rhea dicuntur, sunt diuersa, vt ex Natal. Comit. Myth. comperies. Refert Schol. ex Aristodemo, qui factum sit vt Thebis Rheam coluerint: ait enim ille, Olympicum quendam tibicinem Pindari discipulum, cùm in montem, vbi sese exercebat canendo, secessisset, strepitum magnum, ignémque delabentem animaduertisse, idémque Pindarum sensisse, & matris Deorum Rheæ simulachrum pedibus incedens obseruasse, vnde factum sit vt Rheæ & Panos simulachra prope suas ædes statuerit: tum ciues aliquot oracula Phœbi sciscitatum miserit, qui respondit matri Deorum extruendum esse templum. Quod responsum cùm accepisset Pindarus, ciues pariter cum ipso metu consternati, Deam sacris honorarunt.

σὺν Πανὶ. Non cum Pane Rheam, sed Panem & Rheam à puellis celebrari canit. Nam Rheæ Pan erat assessor, vt ipse Pindarus, authore Schol. ἐν τοῖς κεχωρισμένοις τῶν παρθένων dicit, ὦ Πὰν Ἀρκαδίας μεδέων, ματρὸς μεγάλας ὀπαδὲ σεμνᾶν Χαρίτων μέλημα τερπνόν. Vel panem assumpsit, quòd prope suas ædes simulachrum haberet: vel quòd ille vt pote montanus Deus, cum montana Dea versaretur. Poëtæ autem nostro fabulantur propitiam fuisse Rheam, & Pana saltitasse ad carminum eius modulos.

μέλπονται Dor. pro μέλπουσι, & σεμνὰν pro σεμνὴν.

εἰ δὲ λόγων. Transit ad alteram propositionis partem consolatoriam. Nam cùm nemo reperiri possit qui Hieronis morbum curet, cum solatur à re-

rum humanarum natura, quarum ea eſt conditio, vt duo mala bonum vnum comitentur. q.d. εἰ δὲ δυνάσαι συνιέναι τὰν τῶν λόγων ὀρθὰν κορυφὰν, γινώσκεις, μανθάνων τὰ τῶν παλαιῶν, ὅτι παρὰ ἓν ἀγαθὸν κακὰ δύο ἀπονέμουσιν οἱ Θεοί. Porro hic apoſtrophe eſt ad Hieronem.

κορυφάν. Dor.pro κορυφήν. per κορυφὰν λόγων intelligit τοὺς κορυφαίους λόγους, h. e. *principes ſermones*: intelligo ſententias,& dicta quæ doctrinā aliquam & præcepta continent. Etenim ea eſt ſententiarum dignitas, vt in oratione veluti faſtigium alti montis appareant. Aliàs κορυφὴ τοῦ λόγου exponitur *orationis ſumma & caput*. συνιέμεν Ion. & Dor.pro συνιέναι. ὀρθάν Dor pro ὀρθήν.

ἐπίσα. 2.perſ. verbi ἐπίσαμαι, vel per apocopen pro ἐπίσασαι. vel Dor. pro Attico ἐπίσῃ. quod fit ab Ionico ἐπίσεαι ſublato σ. & facta craſi ἐπίσῃ Doricè tollitur ι. ſubſcriptum. A Schol. ἐπίσα exponitur hîc δυνάσαι. Et certè ἐπίσαμαι frequenter eſt in vſu pro δύναμαι. Exempla in Lexicis habes.

οἱ δὲ πρότερον. Intelligit veteres qui de rerum humanarum conditione ſcripſerunt gnomologias. Et putat Schol. poëtam ad illud Homericum alluſiſſe.

> Δοιοὶ γάρ τε πίθοι κατακείαται ἐν Διὸς οὔδει,
> Δώρων οἷα δίδωσι, κακῶν, ἕτερος τε ἐάων.

Vide quæ habet Eraſm.in Chil.hæc in verba,

> *Nihil eſt ab omni parte beatum.*

σύνδυο Poëticum compoſitum. *Duo ſimul, bini.*

τὰ μὲν ὦν, Hoc eſt οἱ μὲν οὖν ἄφρονες τὰ κακὰ κοσμίως οὐ φέρουσιν, ἀλλ' οἱ σπουδαῖοι φέρουσι, τὰ καλὰ περιβάλλοντες ἔξω. Hoc ipſum monet Theognis in his.

> Οὐδείς τοι πάντ' ἐστὶ πανόλβιος· ἀλλ' ὁ μὲν ἐσθλὸς
> Τολμᾷ ἔχειν τὸ κακὸν, καὶ οὐκ ἐπίδηλος ὅμως.
> Δειλὸς δ' οὔτε κακοῖσιν ἐπίσαται, οὔτ' ἀγαθοῖσι
> Θυμὸν ἔχων μίμνειν.

τὰ καλὰ τρέψαντες ἔξω. Scholiaſtes in his metaphoram agnoſcit ſumptam à veſtibus, quæ ſi maculatæ ſint, honeſtè geſtari à dominis non poſſunt. Ideóque maculata parte intus occultata, honeſtam extra obuertunt, vt à prætereuntibus laudetur. Sic Micyllus in Gallo Luciani, ad Eucratis conuiuium ſe confert κοσμίως μάλα ἐσχηματισμένος, ἀντιστρέψας τὸ τριβώνιον, ὡς ἐπὶ τοῦ καθαρωτέρου γένοιτο ἡ ἀναβολή. Aemilius Portus tranſlationem petit ab ædificijs quorum pulchriores partes extra patent, deformiores ab oculis remouentur. Sic Aeneas apud Virgil.

> *curis ingentibus æger*
> *Spem vultu ſimulat, premit altum corde dolorem.*

παράφρασις.

Quod autem ad te attinet, quanquam calculo affligeris, alia tamen fœlicitate fubleuaris, quatenus diuino munere rex es, fi quifquam hominum alius, populorum ductor fœlix, quo non fœlicior alter. Quòd fi hæc fœlicitas morbi infortunio temperetur, nihil mirum. Nulli enim quantũuis præftanti heroi contigit vnquam vitæ inoffenfæ metam contingere, exempli gratia Peleo Æaci filio & diuino Cadmo. At nihilominus fama eft illos omniũ mortalium fuiffe fœliciffimos: quandoquidem Peleus in monte Pelio apud Chironem, marini Dei fatidici Nerei, ac proinde bona confilia dantis Thetin inclytam filiam: & Cadmus Thebis, quę feptem portis funt nobiles, formofam Harmoniam vxorem duxit: vbi Mufarum aurea redimicula habentium fuauiffimos cantus audiuerunt.

ἐπῳδ. κῶλ. ια.

τὶν δὲ μοῖρ' εὐδαιμονίας ἕπεται.
λαγέται γάρ τοι τύραννον δέρκεται,
εἴ τιν' ἀνθρώπων, ὁ μέγας
πότμος. αἰὼν δ' ἀσφαλὴς
οὐκ ἔγεντ', οὔτ' Αἰακίδᾳ πὰρ Πηλεῖ,
οὔτε παρ' ἀντιθέῳ
Κάδμῳ. λέγονταί γε μὰν βροτῶν
ὄλβον ὑπέρτατον οἳ
σχεῖν, οἵ τε καὶ χρυσαμπύκων
μελπομενᾶν ἐν ὄρει
Μοισᾶν, καὶ ἐν ἑπταπύλοις
ἄϊον Θήβαις, ὁπότ' Ἁρμονίαν γᾶμεν βοῶπιν·
ὁ δὲ Νηρέος εὐβούλου Θέτιν παῖδα κλυτάν.

μετάφρασις.

Te verò fors fœlicitatu fequitur. Rectorem enim populorum regem te intuetur, fi quem ex hominibus, magna fortuna. Sed enim inoffenfa vita non contigit, nec Aeacidæ Peleo, neque diuino Cadmo. Dicuntur tamen illi mortalium fupremam fœlicitatem habuiffe, qui & Mufas aureis reticulis redimitas, canentes in monte, & in feptem portas habentibus audiuerunt Thebis, quando Cadmus *Harmoniam vxorem duxit bouis oculis fpeciofam: ille autem* Peleus *Nerei confilio valentis Thetin filiam inclytam.*

τὶν δὲ μοῖρ'. A dignitate regia Hieronem ad patientiam hortatur, q.d. σοὶ δὲ κἂν λιθιῶντι ἡ τῆς εὐδαιμονίας μοῖρα ἀκολουθεῖ, καθ' ὅσον ἡ μεγάλη εὐτυχία ὁρᾷ σε εἴπερ τιν' ἄλλον εὐδαίμονα βασιλέα λαῶν ἡγούμενον. De voce λαγέτης vide ftroph. 4. I. Olymp.

αἰὼν δ' ἀσφαλής. Hoc eft βίῳ δ' ἀπταίστῳ ἐχρήσατο μήτε τοῦ Αἰακοῦ παῖς ὁ Πηλεύς, μήτ' ἰσόθεος φὼς ὁ Κάδμος, καίτοι ἀνθρώπων εὐδαιμονέστατοι γενέσθαι λέγονται. A præftantiffimorum heroum, qui neque magnis calamitatibus liberi fuêre, confolatur Hieronem, ne mirum ipfi videatur, fi quibus ipfe etiam malis tentatur.

Αἰακίδᾳ. Dor. pro Αἰακίδῃ. patronymicũ nomẽ, quia Peleus Acaci fuit filius. πὰρ per apocopen pro παρά. ὄλβον ὑπέρτατον. hoc eft ὑψίστην feu μεγίστην εὐδαιμονίαν. De epitheto χρυσάμπυξ alibi diximus. μελπομενᾶν Μοισᾶν Dor. pro μελπομένων μουσῶν. ἐν ὄρει. nimirum Πηλίῳ. Vide quintam Nem. ἀντιστρ. 2.

ἑπταπύλοις. Hoc epitheton Thebarum habet Homer. Il. δ. Θήβης ἕδος ἑπταπύλοιο: illis inditum à feptem portarum numero.

ὀπὶθ' Ἁρμονίαν. Primò Cadmi fœlicitas quòd Harmoniam Martis & Veneris filiam vxorem duxerit, & nuptias celebrarit Thebis quas Musæ suo cantu dignatæ fuerunt. γᾶμε. Dor. & neglecto augmento pro ἔγημε. βοῶπιν. hoc est μεγαλόφθαλμον βοῶν δίκην. & synecdochicè καλήν: quia probantur magni oculi in mulieribus ad formam.

ὁ δὲ. Prima Pelei fœlicitas quòd Thetin filiam Nerei marini Dei vxorem duxerit, & in monte Pelio apud Chironem nuptias celebrantem Musæ suo cantu dignatæ fuerint. Nereum autem vocat εὔβουλον quòd vates & fatidicus cùm esset, quid facto opus foret, rectè consuleret.

παράφρασις.

Quandoquidem etiam Dij vtriusque nuptiarum epulis interfuerunt: in quibus Cadmus & Peleus Saturni prolem regiam in aureis sedilibus mensæ accumbentem viderunt, & ab omnibus dona acceperunt: Peleus à Neptuno equos, à Vulcano gladium: Cadmi sponsa frumenti fructum à Cerere, lyram à Mercurio, monile, peplum, & tibias à Pallade, aureum monile à Venere, aliáque ab alijs Dijs. Hoc autem beneficio nuptiarum accepto à Ioue prioribus liberati laboribus animum erexerunt. Nam Peleo tentatæ pudicitiæ à Cretheide falsò accusato, & in Pelio monte feris exposito, per Vulcanum misit gladium quo se ab ijs tueretur, eúmque vinculis solutum, & debellato Acasto Thetidis coniugio decorauit. Et Cadmo, post difficultates in quærenda Europa superatas, Harmoniam collocauit. Sed hunc alio postea tempore, graues trium filiarum calamitates lætitia priuarunt, quum Ino & Agaue furore percitæ, altera Pentheum, altera Melicerten laniauit: & Semele formosa à Ioue compressa est, & fulmine extincta.

στροφὴ ε. κῶλ. ιγ.

καὶ Θεοὶ δαίσαντο παρ' ἀμφοτέροις·
καὶ Κρόνου παῖδας βασιλῆας ἴδον
χρυσίαις ἐν ἕδραις, ἕδνα τε
δέξαντο. Διὸς δὲ χάριν
ἐκ προτέρων μεταμειψάμενοι καμάτων,
ἔστασαν ὀρθὰν καρδίαν.
ἐν δ' αὖτε χρόνῳ,
τὸν μὲν ὀξείαισι θυγατρες ἐρήμωσαν πάθαις
εὐφροσύνας μέρος αἱ τρεῖς· ἀτὰρ λευκωλένῳ γε Ζεὺς πατὴρ
ἤλυθεν ἐς λέχος ἱμερτὸν Θυώνᾳ.

μετάφρασις.

Quinetiam Dij epulati sunt apud vtrosque, & Saturni filios reges viderunt Peleus & Cadmus *aureis in sedibus, donaq; nuptialia acceperunt* ab illis. *Iouis denique beneficio ex prioribus transmutati ærumnis, statuerunt erectum cor. Sed rursum procedente tempore, hunc quidem* Cadmum *filia tres per grauia infortunia priuarunt lætitia forte: at candida brachijs Semele Iupiter pater venit in cubile amabile.*

καὶ Θεοὶ. Secunda fœlicitas, quòd vtriusque nuptijs interfuerint Dij, in iisque epulati sint. Nam ad Cadmi nuptias Dij omnes dicuntur relicto cœlo aduenta sse. Et ad Pelei nuptias Dij cum ingentibus imbribus & tempestate accessisse feruntur.

Κρόνου παῖδας. Intellige Iouem, Neptunum, Plutonem, quinetiam reliquos huius stirpis Deos, quos Peleus & Cadmus accumbentes mensæ vi-

derunt aureis. i. eximijs in sedibus, quales conueniebant Dijs. Vide Od.4. Nem. Ep. 3.

ἕδνά τε. Sumit hanc vocem (quam iam alibi exposuimus) per ἀμφιλογίαν pro δῶρα. Per nuptias autem Cadmi Dij dona sponsæ dederunt, Ceres frumenti fructum, Mercurius lyram, Pallas monile & peplum, & tibias, Electra sacra magnę matris & cymbala, & tympana, in quibus nuptijs Apollo cum cithara cecinit, Musę tibias inflarunt, Diique reliqui multa dona dederunt: Venus autem monile aureum dedit, quod postea Polynices successione generis possidens Eriphylæ dedit, vt Amphiarao profectionem ad bellum Troianum persuaderet. Porrò in Pelei nuptijs Neptunus illis equos dono dedit, Vulcanus gladium, alij aliud.

Διὸς δὲ χάριν. Tertia fœlicitas, quòd Iouis beneficio prioribus malis liberati animum erexerunt, q.d. Διὸς δὲ διδόντος ἐκ τῶν προτέρων πόνων μεταβαλόντες, εὐθυμίας ἀπέλαυσαν. Hoc autem innuere vult poëta, Iouem vtriusque horum curam suscepisse, & laboribus quos ambo exantlarunt ante nuptias, ipsos liberasse. Nam Cadmus à patre Agenore ad quærendam Europam missus, varias peragrãs regiones, multa mala pertulit. Et iussus in patriam non redire quin sororem reduceret, ea non reperta, oraculi monitu vrbem Thebanam extra natale solum condidit. Postea Iupiter illi ob multas difficultates quas superauerat, Harmoniam collocauit. Peleus autem ab impudica Cretheide falso accusatus, & ab Acasto eius viro in vertice Pelij montis vinctus, ferísque expositus fuit. Sed eius innocentiæ misertus Iupiter gladium ei misit per Vulcanum, quo sese à feris tueretur. Deinde ruptis vinculis in vrbem paucis comitantibus venit, & debellato Acasto imperium occupauit: postea Thetidem vxorem duxit.

ἐν δ' αὖτε. Hoc est πάλιν δ' ἐξ ὑστέρου, καὶ μετὰ ταῦτα, τὸν μὲν Κάδμον αἱ τρεῖς θυγατέρες εὐφροσύνης ἔρημον ἐποίησαν ταῖς ὀξείαις συμφοραῖς ἀπολλύμεναι. Probat autem vt ad vnum bonum duo mala hominibus etiam fœlicissimis accidunt. Nam liberatos prioribus laboribus Peleum & Cadmum, beneficio Iouis cor erexisse dixit. Iam verò alijs postea calamitatibus implicatos ostẽdit. Primùm quidem de Cadmi ærumnis agit, quas ob trium filiarum calamitates sustinuit. Inonis & Agaues hæ fuerunt quòd in furorem versæ sunt, vt Agaue Penthea filium, Ino Melicerten laniarit; de quibus Olymp. Od. 2. str. 2. Semele à Ioue compressa & fulmine icta fuit.

ἐρήμωσαν. Hoc est ἔρημον ἐποίησαν, pro ἀφείλοντο, ἐστέρησαν. Dor. est εὐφροσυνάς pro εὐφροσύνης. Θυώνα Dor. pro Θυώνη hoc est Σεμέλη sic dicta ὅτι θύει καὶ ἐνθουσιᾷ κατὰ τοὺς χορούς: *quòd in choris furore sit percita*: sicut & θυάδες Bacchę, & thyrsi θύσθλα dicũtur. Vel petendum etymon ἀπὸ τῆς θυηλῆς. Eandem Dionen appellat Euripid. vt refert Schol. in his ex Antigone. ὦ παῖ Διώνης ὃς ἔφυς μέγας Διόνυσε.

Sed alij Thyonen diuersam à Semele faciunt, nimirum Bacchi nutricem, vt ex hoc Panyasidis versu ostendit Schol.

Καὶ ῥ', ὁ μὲν ἐν κόλποισι τροφῇ θρέψε ποτὶ Θυώνης.

Interpr. Apollon. Argon. 1. Θυώνην καλοῦσι τὴν Σεμέλην, ἐπεὶ δὴ Αἰσχύλος ἔγκυον αὐτὴν περικαταφλεγομένην εἶπεν, καὶ ἐνθεαζομένην.

ὁπόθ' Ἁρμονίαν. Primò Cadmi fœlicitas quòd Harmoniam Martis & Veneris filiam vxorem duxerit, & nuptias celebrarit Thebis quas Musæ suo cantu dignatæ fuerunt. γᾶμε. Dor. & neglecto augmento, pro ἔγημε. βοῶπιν. hoc est μεγαλόφθαλμον βοῶν δίκην. & synecdochicè καλήν: quia probantur magni oculi in mulieribus ad formam.

ὁ δὲ. Prima Pelei fœlicitas quòd Thetin filiam Nerei marini Dei vxorem duxerit, & in monte Pelio apud Chironem nuptias celebrantem Musæ suo cantu dignatæ fuerint. Nereum autem vocat εὔβουλον quòd vates & fatidicus cùm esset, quid facto opus foret, rectè consuleret.

παράφρασις.

Quandoquidem etiam Dij vtriusque nuptiarum epulis interfuerunt: in quibus Cadmus & Peleus Saturni prolem regiam in aureis sedilibus mensæ accumbentem viderunt, & ab omnibus dona acceperunt: Peleus à Neptuno equos, à Vulcano gladium: Cadmi sponsa frumenti fructum à Cerere, lyram à Mercurio, monile, peplum, & tibias à Pallade, aureum monile à Venere, aliáque ab alijs Dijs. Hoc autem beneficio nuptiarum accepto à Ioue prioribus liberati laboribus animum erexerunt. Nam Peleo tentatæ pudicitiæ à Cretheide falsò accusato, & in Pelio monte feris exposito, per Vulcanum misit gladium quo se ab ijs tueretur, eúmque vinculis solutum, & debellato Acasto Thetidis coniugio decorauit. Et Cadmo, post difficultates in quærenda Europa superatas, Harmoniam collocauit. Sed hunc alio postea tempore, graues trium filiarum calamitates lætitia priuarunt, quum Ino & Agaue furore percitæ, altera Pentheum, altera Melicerten laniauit: & Semele formosa à Ioue compressa est, & fulmine extincta.

στροφὴ ε. κῶλ. ιγ.

καὶ Θεοὶ δαίσαντο παρ' ἀμφοτέροις·
καὶ Κρόνου παῖδας βασιλῆας ἴδον
χρυσέαις ἐν ἕδραις, ἕδνα τε
δέξαντο. Διὸς δὲ χάριν
ἐκ προτέρων μεταμειψάμενοι καμάτων,
ἔστασαν ὀρθὰν καρδίαν.
ἐν δ' αὖτε χρόνῳ,
τὸν μὲν ὀξείαισι θύγατρες ἐρήμωσαν πάθαις
εὐφροσύνας μέρος αἱ
τρεῖς· ἀτὰρ λευκωλένῳ τε Ζεὺς πατὴρ
ἤλυθεν ἐς λέχος ἱμερτὸν Θυώνᾳ.

μετάφρασις.

Quinetiam Dij epulati sunt apud vtrosque, & Saturni filios reges viderunt Peleus & Cadmus *aureis in sedibus, donaq́ nuptialia acceperunt* ab illis, *Iouis denique beneficio ex prioribus transmutati ærumnis, statuerunt erectum cor. Sed rursum procedente tempore, hunc quidem* Cadmum *filiæ tres per grauia infortunia priuarunt lætitia forte: at candidæ brachijs Semelæ Iupiter pater venit in cubile amabile.*

καὶ Θεοὶ. Secunda fœlicitas, quòd vtriusque nuptijs interfuerint Dij, in iísque epulati sint. Nam ad Cadmi nuptias Dij omnes dicuntur relicto cœlo aduentasse. Et ad Pelei nuptias Dij cum ingentibus imbribus & tempestate accessisse feruntur.

Κρόνου παῖδας. Intellige Iouem, Neptunum, Plutonem, quinetiam reliquos huius stirpis Deos, quos Peleus & Cadmus accumbentes mensæ vi-

derunt aureis. i. eximijs in ſedibus, quales conueniebant Dijs. Vide Od. 4. Nem. Ep. 3.

ἕδρα τε. Sumit hanc vocem (quam iam alibi expoſuimus) per ἀκυρολογίαν pro θῶκα. Per nuptias autem Cadmi Dij dona ſponſæ dederunt, Ceres frumenti fructum, Mercurius lyram, Pallas monile & peplum, & tibias, Electra ſacra magnę matris & cymbala, & tympana, in quibus nuptijs Apollo cum cithara cecinit, Muſę tibias inflarunt, Diique reliqui multa dona dederunt: Venus autem monile aureum dedit, quod poſtea Polynices ſucceſſione generis poſſidens Eriphylæ dedit, vt Amphiarao profectionem ad bellum Troianum perſuaderet. Porrò in Pelei nuptijs Neptunus illis equos dono dedit, Vulcanus gladium, alij aliud.

Διὸς δὲ χάριν. Tertia fœlicitas, quòd Iouis beneficio prioribus malis liberati animum erexerunt, q.d. Διὸς δὲ διδόντος ἐκ τῶν προτέρων πόνων μεταβαλόντες, εὐθυμίας ἀπέλαυσαν. Hoc autem innuere vult poëta, Iouem utriuſque horum curam ſuſcepiſſe, & laboribus quos ambo exantlarunt ante nuptias, ipſos liberaſſe. Nam Cadmus à patre Agenore ad quærendam Europam miſſus, varias peragrãs regiones, multa mala pertulit. Et iuſſus in patriam non redire quin ſororem reduceret, ea non reperta, oraculi monitu vrbem Thebanam extra natale ſolum condidit. Poſtea Iupiter illi ob multas difficultates quas ſuperauerat, Harmoniam collocauit. Peleus autem ab impudica Cretheide falſo accuſatus, & ab Acaſto eius viro in vertice Pelij montis vinctus, feriſque expoſitus fuit. Sed eius innocentiæ miſertus Iupiter gladium ei miſit per Vulcanum, quo ſeſe à feris tueretur. Deinde ruptis vinculis in vrbem paucis comitantibus venit, & debellato Acaſto imperium occupauit: poſtea Thetidem vxorem duxit.

ἐν δ᾽ αὖτε. Hoc eſt πάλιν δ᾽ ἐξ ὑστέρου, καὶ μετὰ ταῦτα, τὸν μὲν Κάδμον αἱ τρεῖς θυγατέρες εὐφροσύνης ἔρημον ἐποίησαν ταῖς ὀξείαις συμφοραῖς ἀπολλύμεναι. Probat autem vt ad vnum bonum duo mala hominibus etiam fœliciſſimis accidunt. Nam liberatos prioribus laboribus Peleum & Cadmum, beneficio Iouis cor erexiſſe dixit. Iam verò alijs poſtea calamitatibus implicatos oſtẽdit. Primùm quidem de Cadmi ærumnis agit, quas ob trium filiarum calamitates ſuſtinuit. Inonis & Agaues hæ fuerunt quòd in furorem verſæ ſunt, vt Agaue Penthea filium, Ino Melicerten laniarit; de quibus Olymp. Od. 2. ſtr. 2. Semele à Ioue compreſſa & fulmine icta fuit.

ἐρήμωσαν. Hoc eſt ἔρημον ἐποίησαν, pro ἀφείλοντο, ἐστέρησαν. Dor. eſt εὐφροσυνᾶς pro εὐφροσύνης. Θυώνα Dor. pro Θυώνη hoc eſt Σεμέλη ſic dicta ὅτι θύει καὶ ἐνθουσιᾷ κατὰ τοὺς χορούς: *quòd in choris furore ſit percita*: ſicut & θυάδες Bacchę, & thyrſi θύσθλα dicũtur. Vel petendum etymon ἀπὸ τῆς θυηλῆς. Eandem Dionen appellat Euripid. vt refert Schol. in his ex Antigone. ὦ παῖ Διώνης ὃς ἔφυς μέγας Διόνυσε.
Sed alij Thyonen diuerſam à Semele faciunt, nimirum Bacchi nutricem, vt ex hoc Panyaſidis verſu oſtendit Schol.

Καί ῥ᾽, ὁ μὲν ἐν κόλποιο ἐροφῶ θόρε ποσσὶ Θυώνης.

Interpr. Apollon. Argon. 1. Θυώνην καλοῦσι τὴν Σεμέλην, ἐπεὶ δὴ Αἰσχύλος ἔγκυον αὐτὴν παρεισήγαγεν οὖσαν, καὶ ἐνθεαζομένην.

παράφρασις.

Illum verò nempe Peleum lætitia priuauit filius Achilles, quem illi Thetis immortalis in Phthia solum genuit, quum in bello Troiano à Paride telis confossus, animam exhalauit, & pyræ impositus luctum Græcis excitauit. Cæterùm decet virum prudentem bona fortuna, quam consequutus est Deorum munere, frui & vti, quandoquidem sua dona cōtemni nolunt. Verùm vt aliàs alij spirant venti, nunc secundi, nunc aduersi: sic aliàs alio vultu, nunc sereno, nunc torno fortuna respicit. Nec fœlicitas diu apud homines cōmoratur. Quæ si fortè aliquādo graui pondere me comitetur, hoc faciam:

ἀντιστρ. κώλ. ιγ.

τοῦ δὲ παῖς, ὅνπερ μόνον ἀθανάτα
τίκτεν ἐν Φθίᾳ Θέτις, ἐν πολέμῳ
τόξοις ἀπὸ ψυχὰν λιπὼν
ὦρσεν πυρὶ καιόμενος
ἐκ Δαναῶν γόον. εἰ
δὲ νόῳ τις ἔχει
θνατῶν ἀλαθείας ὁδόν,
χρὴ πρὸς μακάρων
τυγχάνοντ' εὖ πασχέμεν. ἄλλοτε δ' ἀλλοῖαι πνοαὶ
ὑψιπετᾶν ἀνέμων.
ὄλβος οὐκ ἐς μακρὸν ἀνδρῶν ἔρχεται,
ὃς πολὺς, εὖτ' ἂν ἐπιβρίσαις ἕπηται,

μετάφρασις.

Illius autem Pelei *filius quem vnicū immortalis peperit in Phthia Thetis, in bello sagittis animam amittens, excitauit dum igni crematur gemitū à Græcis. Quòd si quis ex hominibus in animo habet veritatis viā, oportet eū à Dijs beatis consequutum prosperam fortunā, frui sua fœlicitate. Nā aliàs alij sunt flatus altè volantium ventorum. Fœlicitásque hominum non accedit in longum* permansura. *Qua quidem quandocunque ingens graui cum pondere* me *sequuta fuerit,*

τοῦ δὲ παῖς. Secundo agit de Pelei ærumnis ob filij necem, quem à Paride sagittis occisum Danai luxerunt, q. d. τοῦ δὲ Πηλέως παῖς ὁ Ἀχιλλεὺς, ὃν μόνον ἡ ἀθάνατος Θέτις ἐν Φθίᾳ ἔτικτεν, ἐν τῷ Ἰλιακῷ πολέμῳ ὑπὸ τοῦ Πάριδος τοξευθεὶς πυρὶ νεκρὸς κατακαιόμενος γόον τοῖς Ἕλλησιν ἐκίνησε.

ὅνπερ μόνον. Non solum Achillem peperit, sed etiam alios, quos immortales reddere cùm vellet, sub igne per noctem occultatos, vt quod erat mortale absumeret, interemit. Sed Achilles ambrosia per diem inunctus, & per noctem sub igne occultatus, dicitur aliquandiu perdurasse, donec re à Peleo deprehensa seruatus est, & inde Pyrisous appellatus.

ἀθανάτα. Dor. pro ἀθανάτη. ab ἀθάνατος. τίκτεν imperf. neglecto augm pro ἔτικτεν, ἐν πολέμῳ nimirum Ἰλιακῷ. ἀπὸ ψυχὰν λιπὼν per tmesin pro ψυχὴν ἀπολιπών.

εἰ δὲ νόῳ τις. Gnome qua docet quo animo diuina beneficia debeat vir prudens accipere. νόῳ ἀλαθείας ὁδὸν ἔχει hoc est φρόνιμός ἐστιν, ὀρθῶς λογίζεται: vt hic sit sensus, εἰ δέ τις φρόνιμός ἐστι, πρέπει αὐτὸν παρὰ τῶν θεῶν εὐεργετούμενον τῆς εὐπραγίας ἀπολαύειν. Neque enim Dij volunt sua munera contemni: vnde Homerus

Οὔτοι ἀπόβλητ' ἐστὶ θεῶν ἐρικυδέα δῶρα,
Ὅσσά κεν αὐτοὶ δῶσιν· ἑκὼν δ' οὐκ ἄν τις ἕλοιτο.

ἄλλοτε δ' ἀλλοῖαι. Similis extat sententia 2. Ol. qua fortunæ denotat incōstātiam.

quum ait, ῥοαὶ δ' ἄλλοτε ἄλλαι. Hic similitudinem ducit à varietate ventorum, q. d. ὡς οὐχ οἱ αὐτοὶ ἄνεμοι διὰ παντὸς πνέουσιν, ἀλλ' ἄλλος ἄλλοτε, οὕτω καὶ αἱ τύχαι τῶν ἀνθρώπων, οὐχ αἱ αὐταὶ παραμένουσιν· ἀλλ' ἄλλοτε μὲν εἰς κακὸν, ἄλλοτε δ' εἰς ἀγαθὸν μεταβάλλονται. Vnde, quod a Schol. citatur Euripid.

> Κάμνουσι γάρτοι καὶ βροτοῖς αἱ συμφοραὶ,
> Καὶ πνεύματ' ἀνέμων οὐκ ἀεὶ ῥώμην ἔχει.

ὄλβος δ' οὐκ ἐς. Hoc est ἡ δ' εὐδαιμονία τῶν ἀνθρώπων οὐκ ἐπὶ πολὺ παραμένει. Quod & Eurip. docet, ὁ μέγας μὲν ὄλβος οὐ μόνιμος ἐν βροτοῖς.

ἐς πολύς. Epilogus in quo docet suo exemplo quales esse deceat Hieronem, & quosuis alios fortunatos. q. d. ὃς ὅτε πολὺς ἀκολουθῶν ἐπιβαρήσῃ, σμικροῖς σμικρῶν, σμικρόν με ποιήσω, ἐκείνοις ἐμὲ συμμετρήσους, καὶ μέγαν ἐν μεγάλοις ἐκείνοις ἐμὲ ἐξισώσας.

ἐπῳδ. κῶλ. ιε.

σμικρὸς ἐν σμικροῖς, μέγας ἐν
μεγάλοις
ἔσσομαι. τὸν δ' ἀμφέποντ' αἰεὶ
φρεσὶ
δαίμον' ἀσκήσω, κατ' ἐ-
μὰν
θεραπεύων μαχανάν.
εἰ δέ μοι πλοῦτον θεὸς ἁβρὸν ὀ-
ρέξαι,
ἐλπίδ' ἔχω κλέος εὑ-
ρέσθαί κεν ὑψηλὸν πρόσω.
Νέστορα καὶ Λύκιον
Σαρπηδόν' ἀνθρώπων φά-
τις
ἐξ ἐπέων κελαδεν-
νῶν, τέκτονες οἷα σοφοὶ
ἅρμοσαν, γινώσκομεν·
ἁ δ' ἀρετὰ κλειναῖς ἀοιδαῖς
χρονία τελέθει,
παύροις δὲ πράξασθ' εὐμα-
ρές.

μετάφρασις.

parvus inter parvos, magnus inter magnos ero. Semper autem ad eam fortunam quæ me amplectetur, me in *animo accommodabo*, *iuxta meam facultatem colens* eã. *Quòd si mihi diuitias Deus speciosas dederit*, *spem habeo gloriam me nacturum altam in longinquum. Nestorem & Lycium Sarpedonem hominum fama* habet *ex versibus sonoris, quales compegerunt fabri periti. Nam quæ cognoscitur virtus per inclytos cantus, diuturna est: sed paucis* id *facere facile* est.

παράφρασις.

Nimirum apud tenues, & me inferiores me deprimam, apud magnos & me maiores magnum agam, illisque me æquiparabo: & eam quæ me circundabit, pro viribus & facultate colens fortunam, animo fouebo. Quòd si inter cæteras fœlicitates diuina benignitas mihi diuitias amplas suppeditaret, sperarem me altissimam apud posteros gloriam adepturum, cùm poëtis mearum laudum præconibus liberalem me præberem, Hieron: quorum sanè est clarorum virorum laudes tradere posteritati Vides vt Nestoris Pylij, & Sarpedonis Lycij fama ad posterioris sæculi homines dimanauit carminum eximiè sonantium opera, qualia solummodo docti poëseos artifices compegerunt. Etenim virtus quæ carminum celebrium beneficio nobilis euadit, æternam vitam obtinere solet: sed talia componere paucis facile est, vt res insignium heroum gestas immortalitati consecrent.

τὸν δ' ἀμφέποντ'. Prima virtus viri fortunati est vt sese inter paruos

non efferat, inter magnos non deprimat: sed cum vtrisque moderatè se gerat. Secunda vt quam nactus est fœlicitatem pro virili colat & foueat. Huius secundæ sententiæ hic est sensus. τὴν δ' με ἀμφιέπουσαν τύχην εἴσω τῇ διανοίᾳ κατὰ τὴν ἐμαυτοῦ δύναμιν θεραπεύσω.

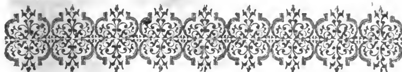
μαχανάν. Dor. pro μηχανήν. Exponit Schol. γνώμην, sed videtur sensus posce-re vt exponamus δύναμιν.

εἰ δέ μοι. Tertia virtus viri fortunati, vt si sit diues, erga viros doctos liberalem se præbeat, quorum carminibus laudem æternam consequatur. Sed hoc in sua persona facit, obliquè Hieronem liberalitatis erga se laudum ipsius præconem, aliósque poëtas, commonefaciens: quum dicit, ἐὰν δέ μοι ὁ Θεὸς πλοῦτον ἁβρὸν παράσχῃ, ἐλπίζω δόξαν ὑψηλοτέραν εὑρεῖν, καὶ εἰς τὸν μετέπειτα χρόνον. vide paraphrasin.

Νέστορα καί. Exemplis ostendit esse poëtarum principum virorum laudes persequi, vt si laudis amator sit Hieron princeps rebus gestis clarus, de suis opibus impertiat poëtæ. Nestoris & Sarpedonis apud Homerum fit mentio. In ἀνθρώπων φάτις est subaudiendum ἔχει. vt hæc sit ἀκολουθία. Νέστορα καὶ Λύκιον Σαρπηδόνα φάτις ἀνθρώπων, ἔχει ἐξ ἐπέων κελαδεινῶν, οἷα σοφοὶ τέκτονες ἥρμοσαν. Porrò τέκτονες σοφοὶ sunt, οἱ ποιηταί: quos sic vocat, quia nomen artis habet poësis. κελαδεννὸς Argiua dialecto pro κελαδεινός.

γινωσκομένα. Hoc est ἡ δι' ἀρετὴ ταῖς ἐνδόξοις ἀοιδαῖς γινωσκομένη διηνεκὴς παραμένει. ὀλίγοις δὲ ῥᾴδιον τοιαύτας ἀοιδὰς ποιεῖσθαι. Virtutem autem beneficio poëticorum & historicorum monumentorum post funera viuere habes etiam sub finem primæ Pythiorum.

παύροις δέ. Dignitas poëtices eo commendatur, quòd pauci sint qui in ea excellant. Innuítque eorum laudes non diu viuere, qui excellentem poëtam nacti non sint, siquidem mediocribus esse poëtis, non Dij, non homines, non concessère columnæ, vt canit Horatius: quorum siquidem carmina obsolescunt, eorum etiam quos cecinerunt, laudes commoriuntur.

ΑΡΚΕΣΙΛΑΩ ΚΥΡΗΝΑΙΩ, ἅρματι.

ARCESILAO CYRENAEO, curru victoriam adepto.

ΕΙΔΟΣ Δ.

ODE IV.

ARGVMENTVM.

ARcesilaum Cyrenes regem ab vrbe Cyrene, à maioribus, à Thera insula ad quam Argonautæ appulerant, vnde Arcesilai progenitorum origo, & à Pythiaca victoria laudat. Denique pro Demophilo, qui ex vrbe ob seditionem quandam pulsus fuerat, intercedit vt ad priorem functionem eum admittat.

παράφρασις.

Oportet ô Musa vt hodierno die te sistas apud Arcesilaum, vt virum illum mihi charum, & equis insigni Cyrenæ imperantem laudes, & cum eo choros pro victoriæ successu agitante, Cyrenæis ob eiuem, & Pythoni ob certaminis sedem, debitum persoluas hymnum, quo tanquam secundo vento in honoris portum prouehantur: Pythoni inquam hymnum persoluas, vbi olim sacerdos (quæ assidet aureis

στροφὴ α. κῶλ. ιδ.

Σάμερον μὲν χρή σε παρ' ἀνδρὶ φίλῳ
στᾶμεν εὐΐππου βασιλῆϊ Κυρά-
νας, ὄφρα κωμάζοντι σὺν Ἀρκεσίλᾳ,
Μοῖσα, Λατοΐδαισιν ὀφειλόμενον,
Πυθῶνί τ' αὔξῃς οὖρον ὕμνων.
ἔνθα ποτὲ χρυσέων
Διὸς αἰετῶν πάρεδρος,
οὐκ ἀποδάμου Ἀπόλλω-

μετάφρασις.

Hodie oportet te apud virum amicum stare, equestris regem Cyrenes, vt choreas ducente cum Arcesila, O Musa, Latoidis debitum, Pythonique proueheas ventū prosperum hymnorum: vbi olim ea quæ aureis Iouis aquilis assidet sacerdos, quum absens non esset Apollo, oraculo

νος τυχόντος, ἱέρεα
χρῆσεν οἰκιστῆρα Βάττον,
καρποφόρου Λιβύας, ἱερὰν
νᾶσον ὡς ἤδη λιπὼν,
κτίσσειεν εὐάρματον
πόλιν ἐν ἀργινόεντι μαστῷ.

suo pronunciauit conditorem fore Battum frugiferæ Libyæ, sacra insula vt iam relicta conderet curribus præstantem ciuitatem in albo vbere terræ:

aquilis à Ioue in Apollinis templo conseeratis, in memoriam aquilarum quas pari celeritate præditas, alteram ab ortu, alteram ab oecasu emiserat, vt terrarũ orbis medium definiret, & quæ eodem tempore eirea Pythonem, seu Delphos connolarant, húneque orbis vmbilicum esse ostenderant) eùm præsens esset Apollo, certáque responsa suggereret, oraeulum edidit Batto, eum in fœeundam Libyam deducturum eoloniam, vt relicta Thera insula, ob Neptuni & Mineruæ templum saera, in vberi colle eurru præstantem Cyrenen eonderet:

Ἀρκεσιλάῳ. Arcesilaus Cyrenæ fuit rex Polymnesti filius, ex Batti familia, de qua Herodotus in Melpomene sub finem. Hic trigesima prima Pythiade curru victoriam obtinuit: & post hanc octogesima Olympiade vicit. Hoc tamen encomio, quanquam hæc posterior fuit, solam illam cohonestat: quod alia prolixitate longè superat, ob longiorem de Cyrene digressionem, qua quæ vel Orpheus vel Apollonius Rhodius suis libris referunt, paucis complectitur. Porrò Arcesilaus à Cyrenæis dolo fuit occisus, & Battiadum vltimus regnum tenuit, quod in illa familia ducentos annos perdurauerat. Cyrenæus appellatur à patria Cyrene, quæ in Africa ciuitas est amplissima, de qua vide Strab.l.17. Volaterr.l.12. Iustin.l.13.

Σάμερον. Exordium per apostrophen ad Musam quam ad laudandum Arcesilaum excitat. q. d. Σὲ μὲν χρὴ ὦ Μοῦσα παρ' ἀνδρὶ φίλῳ, εὐίππου Κυρήνης βασιλεῖ παρεστῆναι σήμερον, ἵνα σὺν αὐτῷ κωμάζοντι, Κυρηναίοις καὶ Πυθῶνι ὀφειλόμενον οὖρον ὕμνων ἀποδῷς. Quod autem dicit σάμερον, referendum non ad tempus quo cœpit carmen scribere: sed ad diem illum quo epinicium accepturus erat Arcesilaus. Doricum est σάμερον pro σήμερον.

παρ' ἀνδρὶ φίλῳ. Duabus de causis laudandum Arcesilaum sibi proponit: altera quòd esset amicus, altera quòd rex Cyrenes. στᾶμεν Dor. & Ion. pro στῆναι. βασιλῆϊ Ion. pro βασιλεῖ. Κυράνας Dor. pro Κυρήνης, quæ εὔιππος non abs re dicitur: sed quia equestribus copijs validi fuêre semper Afri. Schol. tres profert rationes. Prima est, quia Neptunus Afros docuit regere equos. Secunda quia fertur ibi nata equestris Minerua. Tertia, quia equitandi artem Afri repererunt. Addi potest cum Aretio quarta, nimirũ quia bonis equis abundabat, ex Laconicis Amyclis originem habentibus: vnde Dionysius poëta eodem epitheto eam appellauit, vt annotat Volaterranus. Ἀρκεσίλᾳ. Datiuus à recto Ἀρκεσίλας pro communiori Ἀρκεσίλαος.

Λατοΐδαισιν. Dor. pro Λητοΐδαισιν. Cyrenæos intelligit, qui Aristæum Apollinis & Cyrenes filium coluerunt. Alij enallagen numeri sibi fingunt, ipsúmque Latonæ filium Apollinem dici putant. Sunt etiam qui Delphos intelligant, vbi Apollo cultus est, vnde Apollonidæ dicuntur, Δελφοὶ θεμιστῶν ὕμνων μάντιες

-τος Ἀπόλλωνίδα, eligat lector quam volet ſententiam.

οὖρον ὕμνων. Sic quadam emphatica periphraſi τὸν ὕμνον appellat : quia qualis nauigantibus eſt ſecundus ventus, talis eſt victoribus encomiaſticus hymnus.

ἔνθα ποτέ. Propoſitionem laudandi Arceſilai ſequitur digreſſio ad hiſtoriam Batti : cuius recenſendæ occaſio ſumitur à loco Pythonis, ad quam illud ἔνθα referendum. Senſus autem hic erit, ὅπου ποτὲ ἡ τῶν χρυσῶν τοῦ Διὸς ἀετῶν πάρεδρος, καὶ ἱέρεια τοῦ Ἀπόλλωνος Πυθία, οὐκ ἀποδημοῦντος, ἀλλὰ παρόντος τοῦ Θεοῦ ἐχρησμῴδησε συνοικιστὴν γενέσθαι τῆς Λιβύης τὸν Βάττον, ὅπως αὖ τὴν ἱερὰν νῆσον Θήραν καταλιπὼν ὁ Βάττος κτίσῃ τὴν εὐάρματον Κυρήνην ἐν τῷ τροφιμωτάτῳ καὶ ἄκρῳ μέρει τῆς Λιβύης.

χρυσέων Διὸς αἰετῶν. Sacerdos Apollinis dicitur χρυσέων Διὸς ἀετῶν πάρεδρος, quia in templo Apollinis vbi reſponſa dabat, aureæ duæ aquilæ erant conſecratæ. Etenim Iupiter aliquando medium orbis inquiſiturus, duas pari celeritate aquilas emiſit, vnam ab ortu, alteram ab occaſu, quæ circa Delphos eodem tempore conuenerunt: ex quo hic orbis terrarum medium eſſe prodidit. Cuius rei in memoriam duas aquilas aureas in Apollinis templo conſecrauit : quas cum alijs templi theſauris Phocenſi bello diripuit Eumelus.

οὐκ ἀποδάμου τυχόντος. Vno vocabulo οὐκ ἀποδημοῦντος. Quod ad certitudinem oraculi dicit. Etenim adeſſe dicebatur Apollo quum vera reſponſa edebantur, abeſſe quum falſa.

ἱέρεα. Dicitur abiecto ι. pro ἱέρεια: vt apud Homerum, Τὴν γὰρ Τρῶες ἔθηκαν Ἀθηναίης ἱέρειαν. Neglecto augm. χρῆσεν pro ἔχρησεν.

Βάττον. Deficit vocabulum οἰκιστὴν ait Schol. Narrat quomodo monitu oraculi maiores Arceſilai ex Thera in Cyrenen coloniam deduxerint. Hunc Theræ regem Battum, primùm Ariſtotelem vocatum tradunt, inter quos eſt Herodotus : & ab oraculo Pythico Battum, quod Libyca lingua regem ſonat, appellatum. Alij quia propter linguæ balbutiem Pythonem venerat, Battum à βατταρίζειν. i. *balbutire* dictum putant. Alij Coccyga, quòd non poſſet integra pronunciare verba. Aceſander non quòd balbus eſſet, ſed quòd linguam conſulto inflecteret, pronunciationi aptãdo: cùm eloquẽtia & cõſilio claruerit, nuncupatum autumat. De Batti profectione Delphos varia eſt ſententia. Qui propter vocem putant, illud Phœbi oraculum referunt,

> Βάττ' ἐπὶ φωνὴν ἦλθες, ἄναξ δέ σε Φοῖβος Ἀπόλλων
> Ἐς Λιβύην πέμπει μηλοτρόφον οἰκιστῆρα.
> *Nomine veniſti vocis pie Batte: ſed ipſe*
> *Fœcundam ad Libyam dominus te mittit Apollo.*

Menecles apud Schol. author eſt, Battum orta in Thera ſeditione, patria eiectum fuiſſe : tum Apollinem conſuluiſſe, num ſibi in patriam eſſet redeundum: hócque à vate reſponſum habuiſſe.

> Βάττε τὸ μὲν πρᾶτον κακόν, τὸ δὲ δεύτερον ἐσθλὸν ἐρεύνα.
> Ἔρχεο, λεῖπ' ἄλλην χώραν, ἥπειρος ἀμείνων

Ἡῶς. θεόπεμπτον δόλον ἔκβαλε πίθεϊ πίθων.
Στεῤῥὸν γλῶ ὅσιως, λῶ μισεῖ πόλλ' ἀθέμιστος.
Οἷά τ' ἀνὴρ ἔρξει, τοῖον τέλος αὐτῷ ἱκάνει.

Alius fuit Battus poëta ineptus.

ἱερὰν νᾶσον. Theram intellige, quæ ideo ſacra dicitur, quòd Mineruæ & Neptuni templum haberet, vt memoriæ prodidit Theophraſtus, cõditum à Cadmo quum miſſus eſſet quæſitum Europam ſororem. Vel quòd eò deducta colonia, locum Apollini conſecrarint Lacedæmonij. Vel ornatus tantùm gratia.

ἐν ἀργινόεντι μαστῷ. Hoc eſt *in vberi ſolo.* Et apud Schol. Ariſtarchus putat hîc intelligi ὕδωρ ἀργέννης, vt loquitur Homerus. & ἀπὸ τῆς εὐτερφίας dici ἀργινόεντα μαστὸν, quia huic ἀργινόεις magis conſonat. Hierocles dici putat, quia ſita eſt vrbs ἐπὶ λόφου μαστοειδοῦς λευκογείου. Et certè in editiore loco, teſte Strabone, ſita fuit Cyrene, ita vt è mari nauigantibus conſpicua eſſet.

παράφρασις.

& vaticinium illud curaret ac perficeret, quod in Thera inſula, vbi gleba ab Eurypylo in hoſpitale munus Eumelo data, aquis exundantibus diſſoluta eſt, iracunda Medea Aeetæ filia Colchorum regina, immortali ore pronunciauit, fore vt qui decimus ſeptimus ab Eumelo naſceretur, ex Thera in Libyam migraret. Etenim hæc illius verba fuerunt ad ſemideos Iaſonis bellicoſi ſocios. Aures menteſque aduertite ô viri magnanimorum virorum & Deorum filij, Aſſero ex hac inſula Thera quæ fluctibus vndique percutitur, aliquando deductum iri coloniam, quæ in Libya Epaphi filiæ cognomine Cyrenen incolet, ex qua tanquam radice ac metropoli mortalibus curæ futura, in Iouis Ammonis ſacro ſolo, aliæ producentur, vt Apollonia & Teuchira, quas Cyrenæi condent.

εἰπτρ. κῶλ. ιδ.

ϗ τὸ Μηδείας ἔπος ἀγκομίσαι-
θ' ἑβδόμα καὶ σὺν δεκάτα γενεᾷ,
Θήραιον. Αἰήτα τό ποτε ζαμενὴς
παῖς ἀπέπνευσ' ἀθανάτου στόματος,
δέσποινα Κόλχων, εἶπε δ' οὕτως
ἡμιθέοισιν Ἰά-
σονος αἰχμητᾶο ναύταις·
κέκλυτε παῖδες ὑπερ-
θύμων τε φωτῶν ϗ Θεῶν.
φαμὶ γὰρ τᾶσδ' ἐξ ἁλιπλάγ-
κτου ποτὲ γᾶς Ἐπάφοιο κόραν
ἀστέων ῥίζαν φυτεύ-
σεσθαι μελησίμβροτον,
Διὸς ἐν Ἄμμωνος θεμέθλοις.

μετάφρασις.

& Medea vaticiniũ reportaret cum ſeptima & decima generatione, apud Theram editum, quòd Aeetæ olim periracunda filia efflauit ab ore immortali, domina Colchorum, dixit autem ita ſemideis Iaſonis bellicoſi nautis. Audite filij magnanimorumq́ hominum & Deorum. Dico enim ex hac mariuaga terra filiam Epaphi aliquando vrbium radicem plantaturam eſſe, quæ ſit curæ mortalibus, Iouis in Ammonis fundamentis.

ϗ τὸ Μηδείας. Hoc eſt ϗ ὅπερ ἔπος ἐν Θήρᾳ ἡ τοῦ Αἰήτου παῖς ὀργίλος Μηδεία τῶν Κόλχων βασίλεια ἐκ τοῦ ἀθανάτου στόματος ἀπεφθέγξατο μαντευομένη, τοῦτο ἀξιώσειεν ἐπιμελείας, ὅτι δὴ ἑπτακαιδεκάτῃ γενεᾷ, ἀποικία ἔσται ἐκ Θήρας εἰς Λιβύην. Cùm in Syrtin incidiſſent Argo-

nautæ, per Lybiam humeris Argo nauim vectabant: deinde in mare demiserunt rursum, vbi Eurypylum Neptuni filium Cyrenes regem offenderunt, à quo pro munere hospitali glebam acceperunt quum discessum pararent: cámque accepit Euphemus: quam cùm diluisset fluctuum superantium vis, in Thera vaticinium hoc edidit Medea: nimirum posteros Euphemi decima septima generatione coloniam deducturos in Libyam. Iam Battus decimus septimus erat ab Euphemo: ideo rectè iussus est ab Apolline vt ex Thera in Libyam migraret.

ἔπος Θήραιον. Hoc est τὸ ἐν Θήρᾳ λελεγμένον. & ἀγκομίσαιτο Aeol. pro ἀνακομίσαιτο: & hoc pro ἀξιώσειεν ἐπιμελείας. vide Lexica de verbo κομίζω. Αἰήτα Dor. pro Αἰήτου. Periphrasis Medeæ Αἰήτου παῖς.

ζαμενής. Hoc est ὁ ἄγαν ὀργίλος. Quod epitheton ab historia pendet. Nam proprios liberos, & fratrem Apsyrtum occidere sustinuit. Alioqui ζαμενὴς est poëticum vocabulum pro comm. ὁ μέγα μένος, ὁ μεγάλην δύναμιν ἔχων: vt apud magnum Etymol. exponitur. Duo igitur significat ζαμενὴς, nempe ἔχων ψυχικὴν προθυμίαν, *qui magnum animi robur habet*, Item ὁ ἄγαν ὀργίλος, *vehementer iracundus*. Nam τὸ ζα extensiuum, significat μεγάλως, πάνυ, σφόδρα. & μένος, nunc ὀργὴν, nunc θυμόν.

ἀθανάτου στόματος. Medeæ os vt Chæris tradit, inquit Schol. immorrale vocat, vt ex parte totam immortalem: siquidem Hesiodus in Theogonia ipsam ἀθανάτην nuncupat: nimirum vt tradit Asclepiades, quia nihil eorum quæ dixit infectum fuit.

ἡμιθέοισιν. Semideos vocat, quia fuerunt φωτῶν καὶ θεῶν παῖδες, & sunt ἥρωες. Et certè sic Hesiodus, Ἀνδρῶν ἡρώων θεῖον γένος οἳ καλέονται Ἡμίθεοι. αἰχματᾶο. Dor. pro αἰχμητοῦ.

φαμὶ γάρ. Proponit vaticinium vt ex Insula Thera colonia in Libyam à posteris Euphemi aliquando deducetur, q.d. φημὶ γὰρ ὅτι ἐκ τῆσδε γῆς ἁλιπλάγκτου τῆς νήσου Θήρας, ἡ κόρη Ἐπάφου Λιβύη, ἀστέων ῥίζαν τὴν Κυρήνην φυτεύσει. Itaque per γῆν ἁλίπλαγκτον, periphrasticè Θήραν insulam intellige, quæ cùm mari cingatur, in eo veluti vagatur & errat: vel πλήττεται κύμασι. Nam ἁλίπλαγκτος fit ex ἅλς *mare* & πλάζω *erro*; seu πλήσσω *percutio*, vnde πλαγκτὸς deducitur, inserto γ, & mutato η in α.

Ἐπάφοιο Ion. pro Ἐπάφου. Epaphi filiam, intellige heroidem Libyam, cui regio est cognominis. Solent enim regionum vel vrbium & heroidum nomina implicari: sicuti εὐάρματι χρυσοχίτων, ἱερώτατον ἄγαλμα Θήβα. Etenim εὐάρματι vrbis est, τὸ χρυσοχίτων Heroidis.

ἀστέων ῥίζαν. Ita Cyrenen notat, nam à Cyrenæis ædificatæ sunt vrbes Apollonia & Teuchira, quarum radix hoc est metropolis fuit Cyrene.

μελησίμβροτον. Hoc est διὰ φροντίδος οὖσαν τοῖς ἀνθρώποις. Nam μελησίμβροτος componitur ex futuro μελήσει, impersonalis μέλει: & βροτὸς inserto μ. euphoniæ causa: vt in φαεσίμβροτος.

Διὸς ἐν Ἄμμωνος θεμέθλοις. Hoc est ἐν τῇ χώρᾳ τοῦ Διὸς Ἄμμωνος: ac proinde in Africa seu Libya, arenosa terra. Libyes autem Iouem appellant Ammonem Aegyptiaca, vt quidam volunt, lingua. Alij ab ἄμμος i. *arena* quasi *arenarium*.

Fuit autem Iouis Ammonis μαντεῖον in Libya, vbi ſub arietis ſpecie colebatur, vnde ſic Phæſtus,

Ζεῦ Λιβύης Ἄμμων κερατηφόρε κέκλυθι μάντι.

Et in Africæ arenis ac ſolitudinibus erat Iouis inde Ammonis vocati templum. Quæritur autem cum Cyrenen multis ſtadijs diſtantem dicat eſſe ἐν θεμέθλοις, hoc eſt, ἐν ἱρῷ Διός: reſpondetur, quia non ſolùm illi ſacrum eſt templum, ſed tota regio.

παράφρασις.

Tum verò quum Theræi ab inſularibus facti erunt mediterranei, & Cyrenen incolent, non amplius delphinos breuibus pinnis tanquam alis mare ſecantes ſed celeres equas, non remos ſed habenas, nõ naues ſed veloces currus regent: omniáque inſtrumenta & opera marina, maris in poſterum ignari, terreſtribus permutabunt. Gleba illa quam olim in Tritonide palude Triton iuueni Eurypylo Neptuni filio, regionis illius regi aſſimilatus, in hoſpitale munus dedit Argonautis, & quam ad eum ex prora deſcendens accepit Euphemus: gleba inquam illa vt pote certum augurij ſymbolum, portendit Theram inſulam, magnarum vrbium, nimirum Cyrenes, Apolloniæ & Teuchiræ olim metropolim futuram. Quod fœlix fauſtúmque fore Saturnius ipſe Iupiter innuit, quando cum fragore læuum intonuit.

ἐπῳδ. κῶλ. ιγ.

ἀντὶ δελφίνων δ᾽ ἐλαχυπτερύγων
ἵππους ἀμείψαντες θοάς,
ἁνία τ᾽ ἀντ᾽ ἐρετμῶν,
δίφρους τε νωμάσοισιν ἀελλόποδας.
κεῖνος ὄρνις ἐκτελευτάσει μεγάλαν πολίων ματρόπολιν
Θήραν γενέσθαι. τόν ποτε
Τριτωνίδος ἐν προχοαῖς
λίμνας, θεῷ ἀνέρι εἰδομένῳ,
γαῖαν διδόντι ξείνια,
πρῴραθεν Εὔφαμος καταβαίς
δέξατ᾽. αἴσιον δ᾽ ἐπί οἱ Κρονίων
Ζεὺς πατὴρ ἔκλαγξε βροντάν.

μετάφρασις.

Pro delphinibus autem paruas habentibus alas, equos permutantes veloces, habenáſque pro remis, currus regẽt celeripedes. Illud augurium efficiet magnarum vrbium metropolim eſſe Theram: quod aliquando Tritonidis in fluentu paludis, Euphemus, cùm è prora deſcendiſſet, ad Deum homini aſſimilatum, terram dantem pro xenijs, accepit. Fauſtum autem ſuper eo Saturnius Iupiter pater cum fragore edidit tonitru.

ἀντὶ δελφίνων δ᾽. Innuit Theræos inſulares inſtrumenta nautica cum equeſtribus commutaturos, nec marinos amplius, ſed mediterraneos fore. Ideo delphinos equis, remos habenis, currus nauibus opponit. q. d. ἀντὶ δὲ μικροπτερύγων δελφίνων ταχείας ἵππους, καὶ ἡνία ἀντὶ κωπῶν, καὶ δίφρους ταχυπόδας ἀντὶ νεῶν ἐναλίων μεταλαβόντες κυβερνήσουσι.

ἐλαχυπτερύγων. Nomen ἐλαχυπτέρυξ, ὁ ἐλαχείας. i. βραχείας, ſeu μικρὰς πτέρυγας ἔχων, μικροπτέρυξ, *qui paruas alas habet*. Quum tribuitur piſcibus, eſt *qui pinnas paruas tanquam alas habet*. Componitur ex ἐλαχὺς hoc eſt βραχὺς aut μικρὸς & πτέρυξ. *ala*. hic Schol. τὰς πτέρυγας exponit τὰς ἀκάνθας τὰς ἑκατέρωθεν τῶν βραγχίων, αἷς καὶ διανήχονται, καὶ διίπτανται ὕδωρ οἱ ἰχθύες. Hîc τὸ ἰχθύες fortè legitur pro ὄρνιθες. Nam videtur delphinum pinnas cum alis auium comparare.

vt quem vsum alæ præstant auibus, eundem pinnæ piscibus præstare dicantur.

τωμάσιση. 3. perf.plur. fut. Doricè pro τωμήσουσι. primùm mutato η in α. deinde ε in ι. à verbo τωμάω de quo alibi dictum. ἀελλόπος autem est τοὺς πόδας ἀέλλης δίκλω ταχεῖς ἔχων. Hoc est ταχύτατος. Pedes autem curruum sunt rotę. Et vt animalia pedibus feruntur: sic rotis currus voluuntur.

κεῖνος ὄρνις. Hoc est ἐκεῖνη βῶλος, ἥντινά ποτε ἐν ταῖς προχοαῖς τ Τειτωνίδος λίμνης ὁ Εὐφημος ἐκ πρώρας καταβὰς ἀν δρὶ Θεῷ ὁμοιωθέντι καὶ ξένια παρέχοντι, ἐδέξατο μαντικὸν ὄντα σύμβολον, παρασκευάσει τ μεγίστων πόλεων μητρόπολιν φυλάξαι τὴν Θήραν. Ergo ὄρνις hic sumitur pro diuinationis symbolo: de qua voce sat multa in Lexicis.

ἐκτιλευτάσει. Dor pro genit. ἐκτιλευτήσει. μεγάλαν pro μεγάλων, & ματρόπολιν pro μητρόπολιν. Cyrene autem paulò antè ἀστέων ῥίζα dicta est: quia fuit conditrix Apolloniæ & Teuchiræ, ac proinde illarum metropolis. Nunc Thera insula magna vrbium metropolis dicitur: quia hinc Cyrenen deducta est colonia, & Cyrene iam dictas vrbes condidit, & populo muniuit.

τ ποτι. Refertur ad præcedens ὄρνις: & est articulus præpositiuus pro subiunctiuo ὅν. Est autem Tritonis palus siue stagnum, quò nauim Argonautæ tulerunt, vnde Triton Africæ fluuius erumpit.

Θεῷ ἀνέρι. Deus assumpta viri forma Argonautis apparuit, & glebam dedit. Quæri potest quis fuerit ille Deus. Fuit ille Triton vt 4. Argon. docet Apollon. versu 1550 & sequentibus: quem locum cum isto confer.

πρώραθεν. Aduerbium significans ἐκ τ πρώρας. & Εὐφαμος, Doricè pro Εὐφημος. Quærit Schol. quare glebam Argonautis oblatam acceperit Euphemus: & dicit alios putare id factum, quòd Euphemus proreta esset, & Eurypylus ad proram apparuisset: alios, propter consanguinitatem, quòd Eurypylus qui dabat, & Euphemus qui accipiebat, essent ambo Neptuni filij. Eurypylū fuisse Neptuni filium. testatur loco citato Apollonius: & versus Asclepiadis citat Schol. quibus Euphemum Neptuni quoque fuisse filium declarat.

Ἠὴν υἱέα πυκινόφρον Μηκιονίκη,
Ἡ τίκεν Εὐφημον γαιαόχῳ ἐννοσιγαίῳ
Μιχθεῖσ' ἐν φιλότητι πολυχρύσου Ἀφροδίτης.

αἴσιον ὅ. Iupiter tonitru faustum fore xenium munus declarat. q.d. αἴσιον δ' ἐπὶ τῇ δόσει βροντήσας, ἐπεκτύπησεν ὁ Ζεύς. Porrò ἔκλαγξε βροντὴν poëticè dicitur, pro ῥῆ τ κλαγγῆς τετέσι κτύπε βροντὴν ἐποίησε καὶ ἀνήγειρε. Et ἐπί οἱ intellige ἐπὶ τῷ ὄρνιθι, hoc est τῷ οἰωνῷ, καὶ μαντικῷ συμβόλῳ, δηλαδὴ τῇ βώλῳ.

παράφρασις.	στροφή. β'. κῶλ. ιδ'.	μετάφρασις.
Quā aute auulsa ænea an-	αἰίκ' ἀγκύραν ποτὶ χαλκό-	Quando anchoram fer-

chota, eáque à naui suspensa, qua immota retinetur, vt equus fræno à cursu cohibetur, soluturi essent Argonautæ, illis superuenit Triton. Priùs autem per duodecim dies, per Libyæ deserta, exceptam Syrtibus nauim meo consilio vectaueramus. Tunc inquam soliuagus ille Deus assumpto viri reuerendi Cyrenæ regis Eurypyli decoro vultu, superuenit. Porrò eos verbis amicis compellauit, vtque solent benefici hospites, ad hospitium inuitatis ante omnia cœnam denunciauit.

γλώχιν
ναὶ κριμνάντων ἐπέτοσσε θοᾶς
Ἀργοῦς χαλινόν. δώδεκα δὲ πρό-
τερον
ἁμέρας ἐξ Ὠκεανοῦ φέρομεν
νώτων ὕπερ γαίας ἐρήμων,
εἰνάλιον δόρυ μή-
δεσσιν ἀνσπάσαντες ἁμοῖς.
τουτάκι δ' οἰοπόλος
δαίμων ἐπῆλθε, φαιδίμαν
ἀνδρὸς αἰδοίου πρόσοψιν
θηκάμενος. φιλίων δ' ἐπέων
ἄρχετο ξείνοις ἅτ' ἐλ-
θόντεσσιν εὐεργέται
δεῖπν' ἐπαγγέλλοντι πρῶτον.

reas malas habentem in naue suspendentibus fortè superuenit, circa Argûs frænum. Duodecim autem priùs dies extra Oceanum portabamus super dorsa terræ deserta, marinam machinam consilijs extractam meis. Tunc autem soliuagus Deus superuenit, qui induerat illustrem viri venerabilis faciem: amicósque sermones ordiebatur hospitibus vt aduenientibus benefici cœnam denunciant primùm.

αὖικα. Notatio temporis quo Triton in Argonautas incidit, nimirum quum ex palude soluerent. Sic autem construendus est locus, αὖιχ' ἐπέτοσσε ποτὶ ναὶ κριμνάντων χαλκόγλωχιν ἄγκυραν θοᾶς Ἀργοῦς χαλινόν. Sic quoque alijs verbis declarandus, ὅτε ὁ Τρίτων, τὴν σιδηρᾶν ἄγκυραν, χαλινὸν τ' Ἀργοῦς οὖσαν, ἀνελκυσάντων καὶ ἐκκρεμάντων Ἀργοναυτῶν πρὸς τῇ νηΐ, ἐπέτυχε. hæc sunt quæ facere solent qui è littore soluunt, anchoras extractas è naui suspendunt.

χαλκογλώχιν. Dicitur anchora χαλκόγλωχις, hoc est χαλκᾶς γλῶχις ἔχουσα, hoc est χαλκᾶ, σιδηρᾶ. Eadémque appellatur χαλινὸς *frænum* metaphoricè, quia quemadmodum fræno cohibemus equos: ita & naues anchoris retinemus immobiles.

κριμνάντων. Est particip. genit. plur. à sing. κριμνάς, verbi poëtici κρίμνημι, quod à κρεμάω formatur. ἐπέτοσσε, est Aor. ἐπέτοσσε geminato σ. pro ἐπέτοσε, à verbo πετόω quod non reperitur in Lexicis, & à Pindaro vsurpatur, significátque πίπτω. Et habet in futuro πετόσω. in Aor. 1. ἐπέτοσα. vt verbum ἀρόω. fut. ἀρόσω Aor. ἤροσα. Et ὀμόω, fut. ὀμόσω. Aor. ὤμοσα. Iam à Pindaro sumitur τὸ πετόω. pro ἐπιτυγχάνω, ἐπικυρέω, ἐπιπίπτω. Si mauis, præsens erit ἐπιτόσσω, tanquam ab ἐπὶ & τόσσω, hoc est τυγχάνω.

δώδεκα δ᾽. Medea historiam altiùs repetit, quomodo suis consilijs adducti Argonautæ nauim per deserta humeris vectarint ex Oceano in Tritonidem paludem. Hic φέρομεν pro ἐφέρομεν. Et εἰνάλιον δόρυ peripbrasticè appellat τὴν ναῦν. Et ἁμοῖς Dor. pro ἐμοῖς. & ἀνσπάσαντες pro ἀνασπάσαντες.

τουτάκι. Respondent ista præcedentibus αὖιχ' ἄγκυραν &c. Porrò τουτάκι ante consonam, & τουτάκις ante vocalem, est poët. & Dor. pro τότε, τηνίκα, τηνικαῦτα. Οἰοπόλος hoc est οἶος καὶ μόνος πολῶν, vel πολούμενος hoc est ἀναστρεφόμενος. Sic autem

denda sententia, τότε ὁ μόνος ἀναστρεφόμενος Θεὸς ἐπιγίνετο, αἰδοίου ἀνδρὸς ὄψιν ἐνωπεῖ περιθεὶς ἑαυτῷ. Doricum est φαιδίμαν pro φαιδίμην.

φιλίων δ' ἐπέων. Hoc est λόγων δὲ προσφιλῶν καὶ φιλοφρονητικῶν κατήρχετο, ὥσπερ τοῖς ξένοις παραγενομένοις οἱ ξενισταὶ τὰ δεῖπνα πρῶτον ἐπαγγέλλονται. Notat priscum morem eorum qui peregrinos hospitio excipiebant: eos ante omnia ad cœnam, hoc est, ad cibum inuitabant: sic Odyss. 7. Vlysses primum hospitio Alcinoi exceptus in mensa collocatur ad epulandum. ἐλθόντεσσιν Ion. & poët. pro ἐλθοῦσι. & ἐπαγγέλλοντι. Dor. pro ἐπαγγέλλουσι.

παράφρασις.

Verùmenimuero prætextus iucundi in patriã ad quã properabãt reditus, prohibuit quominus manerent, & beneficijs ab hospite blando oblatis fruerentur. Is autem profitebatur se appellari Eurypylum: séque Neptuni terram continentis & tridente concutientis Dei immortalis filiũ dicebat. Et quia nos festinare cognoscebat, nec sine munere abire volebat, quiduis obuium nobis offerre quæsiuit, glebámque raptim è solo captam dextra manu prætendit. Tum Heros Euphemus non neglecto tam benigni hospitis munusculo, protinus in ripam è prora desilijt, & dextram dextræ iungens, beatam illam quæ à Deo offerretur, glebam accepit. At eam è mari delapsam audio esse submersam, & aquæ marinæ permixtam:

ἀντιστρ. κώλ. ιδ.

ἀλλὰ γὰρ νόστου πρόφασις γλυκεροῦ
κώλυε μεῖναι· φάτο δ' Εὐρύπυλος
γαιαόχου παῖς ἀφθίτου ἐννοσίδα
ἔμμεναι. γίγνωσκε δ' ἐπειγομένους
αὖ δ' εὐθὺς ἁρπάξαις ἀρούρας
δεξιτερᾷ, προτυχὸν
ξείνιον, μάστευσε δοῦναι.
οὐδ' ἀπίθησέ νιν, ἀλ-
λ' ἥρως ἐπ' ἀκταῖσι θορὼν,
χειρί οἱ χεῖρ' ἀντερείσαις,
δέξατο βώλακα δαιμονίαν.
πεύθομαι δ' αὐτὰν καταχλυσθεῖσαν ἐκ δούρατος,
ἐναλίᾳ βᾶμεν σὺν ἅλμᾳ,

μετάφρασις.

At dulcis reditus opportunitas prohibuit manere. Dicebat autem ille se esse Eurypylum, terram continentis filium immortalis, concussoris: animaduertebat autem nos *festinantes. Quare cùm subitò terram arripuisset dextra, obuium xenium quæsiuit dare. Nec verò immoriger recusauit* Heros, *sed in littora prosiliens, manu manum eius cùm firmasset accepit glebam admirandam. Audio autem eam submersam è naui, marina se permiscuisse cum salsugine,*

ἀλλὰ γὰρ νόστου. Causa cur inuitati Argonautæ non manserint. q.d. ἀλλὰ γὰρ ἡ γλυκείας ἐπανόδου πρόφασις, ἐκώλυσεν αὐτοὺς παραμένειν, καὶ τῆς Θεοῦ δεξιώσεως ἀπολαύειν.

φάτο δ'. hoc est ἔλεγε δ' ὅτι ἦν Εὐρύπυλος τοῦ ἀθανάτου Ποσειδῶνος παῖς. Hunc modò Tritonem, modo Eurypylum appellat Apollonius. Dicit Acesander Eurypylum esse Tritonis fratrem: ita scribens *Eurypylus Neptuni & Celenus filiæ Atlantis filius, vxorem duxit Steropen Solis filiam & Pasiphaes sororem, ex qua*

Lycaonem & Leucippum filios suscepit.

γαιάοχον. Per ἀντονομασίαν Neptunum intelligit. De voce γαιάοχος dictum Od. 13. Olymp. ἐννοσίδας Dicitur Dor. & poët. pro ἐννοσίδης, idem qui ἐνοσίχθων, ab ἐνόθω, significante κινῶ: & à δᾶ vel δῆ hoc est, γῆ: vt in Δημήτηρ quasi γῆ μήτηρ. Idem etiam significat ἐννοσίγαιος.

γίγνωσκε. H.e. ἔγνω δ' ὅτι ἐπισπεύδομεθα. Sequẽs autem sententia αὖ δ' εὐθὺς, sic declaranda, ἀναρπάσας δ' εὐθὺς ἐκ τῆς γῆς τῇ δεξιᾷ χειρὶ τὸ παρατυχὸν ξένιον, ἐζήτει παρασχεῖν. Est obseruanda tmesis in αὖ δ' εὐθὺς ἁρπάξαις, pro ἀναρπάξαις: & ἁρπάξαις Aeol. est & Dor. pro ἁρπάσας. vox παρτυχὸν significat παρατυχὸν *quiduis obuium, quicquid nobis fortuito se offert.*

οὐδ' ἀπίθησέ νιν. Poëtica & Pindatica phrasis, quò transitiuè sumatur hoc verbum, pro οὐδ' ἀπειθῆ πεποίηκεν αὐτὸν. hoc est, *nec immorigerum reddidit ipsum*. Dicitur ἀπιθέω & ἀπειθέω de quibus Lexica.

ἀλλ' ἥρως. Hoc est ἀλλ' ὁ ἥρως Εὔφημος ἀποθορὼν τῇ ἀκτῇ τῇ αὐτοῦ χειρὶ τῇ αὐτοῦ συνάψας ἐδέξατο τὴν θείαν βῶλον. Hic notandum ἀντερείσαις Aeol. dictum pro ἀντερείσας. particip. Aor. 1. verbi ἀντερείδω. Quod hic Pindarus dixit χειρὶ ἀντερείδειν χεῖρα Virgil dixit, *dextra iungere dextram.*

βώλακα δαιμονίαν. *Glebam diuinam* vocat, quia dæmon eam dederat, & quia symbolum erat posteros Euphemi Libyam diu possessuros.

πεύθομαι. Hoc est, πυνθάνομαι δ' αὐτὴν ἐκ τῆς νεὼς πεσοῦσαν κατακλυσθῆναι, καὶ τοῖς τῆς θαλάσσης ἁλμυροῖς ῥεύμασι συμβαλεῖν. Verbum πεύθομαι est poëticum pro πυνθάνομαι. ἐκ δούρατος metonymia materiæ pro forma: ex robore compacta nauis firma esse solet. βάλλω. Dor. & Ion. pro βαλεῖν & σὺν per anastrophen dicitur pro συμβαλεῖν.

παράφρασις.

eam per occidentale pelagus ferretur. Attamen ego subinde famulos, quorum est cura laboribúsque liberare dominos, hortabar vt eam diligenter custodirent. Verùm vt video, mandatorum obliti sunt. Et nunc in hac insula Thera, ante tempus idoneum dissoluta est illa gleba, quæ portendit Euphemi posteros in spatiosa Libya habitaturos. Si enim rex Euphemus, Neptuni præsidis equitum filius, quem olim ad Cephisi ripas Europa Tityi filia peperit, ad Neptuno sacram vsque Tænarum, domum suam peruenisset, eãque in Tænatias Orci fauces proiecisset,

ἐπῳδ. κώλ. ιγ.

ἑσπέρας ὑγρῷ πελάγει σπομέναν.
ἦ μὰν μὶν ὤτρυνον θαμὰ
λυσιπόνοις θεραπόντεσσι φυλάξαι. τῶν δ' ἐλάθοντο φρένες
καὶ νῦν ἐν τᾷδ' ἄφθιτον νάσῳ κέχυται Λιβύας εὐρυχόρου σπέρμα πρὶν ὥρας. εἰ γὰρ οἴκοι νιν βάλε πὰρ χθόνιον
Ἀΐδα στόμα Ταίναρον εἰς ἱερὰν
Εὔφαμος ἐλθὼν, υἱὸς ἱππάρχου Ποσειδάωνος, ἄναξ,
τὸν ποτ' Εὐρώπα Τιτυοῦ θυγάτηρ
τίκτε Καφισοῦ παρ' ὄχθαις,

μετάφρασις.

h. sperium humidum pelagus sequutam. At ego hortabar identidem famulos, qui liberant à laboribus, vt eam custodirent: sed eorum oblitæ sũt mẽtes. Et nũc in hac insula immortale fusum est Libyæ spatiosæ semen ante tempus. Si enim domi eã proiecisset, iuxta terrestre Orci ostium Tænarum ad sacram veniens Euphemus filius præsidis equitum Neptuni rex, quem aliquando Europa Tityi filia peperit Cephisi iuxta ripas,

ἑσπέρας

ἑσπέρας ὑγρῷ. Cohærent hęc cum superioribus: & ambiguum est vtrum tēpore vespertino perditam, an verò in occidentali pelago dissolutam intelligat. Ad alterutrumq; referri posse dicit Schol. Sícque locum exponit, ἤτοι κατὰ τὸν καιρὸν ἑσπέρας, ἢ τῷ πελάγει τῆς δυτικῆς θαλάσσης ἀκολουθήσασαν.

σπομέναν Dor. pro σπομένην & per aphæresin poëticam pro ἑσπομένην à themate ἕσπομαι poëtico pro comm. ἕπομαι. Sic σπέσθαι pro ἕπεσθαι dicit Isthm. Od. 6. antistr. 1.

ἦ μάν. Hoc est ἀλλ' ὅμως συνεχῶς παρήνυν τοῖς λυσιπόνοις οἰκέταις αὐτὴν φυλάξαι. Ita in famulorum negligentiam amissæ glebæ culpa transfertur. Hîc obserua ὄτρυνον, neglecto augmento dici pro ὤτρυνον. & θεραπόντεσσι Ion. & poët. pro θεράπουσι. Famuli autem vocantur λυσίπονοι, quoniam τὸ διαπαντὸς τοὺς πόνους διαλύουσι τῇ θεραπείᾳ. Mauult Aretius legi θαμαλυσιπόνοις vna dictione, vt exponatur, *subinde cessantibus*: quod pigrorum est. Quæ lectio non malè conueniat huic loco.

καὶ νῦν. Ostendit quid mali famulorum negligentia attulerit. Nimirum quòd πρὶν ὥρας, hoc est, πρὸ τοῦ δέοντος καιροῦ, ἐν τῇδε νήσῳ τῇ Θήρᾳ διεχύθη βῶλος τῆς εὐρυχώρου Λιβύης σπέρμα. Huius sententiæ sensum pleniorem ex paraphrasi haurito. τᾷδε νάσῳ. Doricè dicta pro τῇδε νήσῳ: & intelligitur insula Thera. Et σπέρμα Λιβύας dicitur gleba: vel quia erat Libyca: vel quia tanquam principium migrationis in Libyam erat.

εἰ γὰρ οἴκοι. Docet quæ bona contigissent si in Tænarum vsque asseruata fuisset gleba. q. d. εἰ γὰρ αὐτὴν τὴν βῶλον, ἐν τοῖς ἑαυτοῦ οἴκοις ἤγαγεν εἰς τὴν ἱερὰν Ταίναρον παραγενόμενος, καὶ εἰς τὸ χθόνιον Ἀΐδου στόμα ἔβαλε &c. Innuit autem primum Euphemum in Tænaro habitasse, quæ vrbs est in Laconica regione, vbi inferorum portam esse fabulantur: & Cerberi speluncam, per quam ab Hercule ab inferis est reductus. De ea vide Strab. l. 8. Εὔφαμος Dor. pro Εὔφημος. de Cephiso Od. 14. Olymp.

παράφρασις.

quarta generatione Euphemi nepotes cum Græcis latam continentem possedissent, & ex Lacedęmone, Argis & Mycenis in Libyam profecti fuissent: tunc enim quarta generatione migraturi sunt Heraclidę in hanc insulam. Nunc verò quia in hac insula dissoluta est gleba, decimaseptima tantùm generatione Euphemi illi posteri, Cyrenen Libyæ Coloniam deducent. Et certè qui ex peregrinis mulieribus Lemniacis nascentur Argonau-

στροφὴ γ. κώλ. ιδ.

τετράτων παίδων κ' ἐπιγεινομένων,
αἷμά οἱ κείναν λάβε σὺν Δαναοῖς
εὐρεῖαν ἄπειρον. τότε γὰρ μεγάλας
ἐξανίσταται Λακεδαίμονος, Ἀργείου τε κόλπου, καὶ Μυκηνᾶν.
νῦν γε μὲν ἀλλοδαπᾶν
κριτὸν εὑρήσει γυναικῶν

μετάφρασις.

quartis liberis prognatis, sanguis eius eam obtinuisset cum Danais, amplam continentem terram. Tunc enim magna summouentur Lacedæmone, Argiuóque sinu, & Mycenis. Nunc verò peregrinarum selectum inuenier mulierum in lectis genus: qui in hanc insulam cum honore Deorum quum venerint, gignent

tis, selectum virorum genus, à Thera Heros in Callistam quam à se Theram denominabit, deducetur. Ex illis autem, postquam huc venerint, honore sic à Dijs affecti, orietur ex progenitore Samo Battus, ab Euphemo, qui ex Lemniaearum aliqua filium susceperat, decimus septimus, ille qui Lybicorum camporū pluuijs nubibus fuscorum dominus erit: eam in regionem vt se conferret, Apollinis oraculo, in eius æde multis donariis aureis insigni, accepto monitus:

ἐν λέχεσι γένος. οἵ κεν τᾶνδε σὺν τιμᾷ θεῶν νᾶσον ἐλθόντες, τέκωνται φῶτα κελαινεφέων πεδίων δεσπόταν. τὸν μέν πο- λυ- χρύσῳ ποτ᾽ ἐν δώματι Φοῖβος ἀμνάσει θέμισιν,

virum nigrinubium camporum dominum, quem diuite quondam auri in æde Phœbus admonebit oraculis,

πρῶτον παίδων. Hoc est μετὰ τέσσαρας αὖ γενεὰς ἐγένετο ἡ ἀποικία, καὶ κατέσχε σὺν τοῖς Ἕλλησι τὴν πλατεῖαν ἤπειρον τῆς Λιβύης τὸ αὐτὸ Εὐφήμου γένος. Notandum αἷμα sumi pro γένος. & οἱ pro αὐτῷ. Et Dor. ἄπειρον pro ἤπειρον. Rectiùs legitur ἐπιγεινομένων in Aor. quàm ἐπιγινομένων in præs.

τότε γὰρ. Hoc est μετὰ τὰς τέσσαρας γενεάς. Rationem reddit vaticinij: quia nimirum in fatis erat vt quarta generatione Heraclidæ Lacedæmone Argis, & Mycenis migrarent in Callistam insulam, quam coloniæ deductor Theras à se Theram denominauit. ἐξανίσανται per temporis enallagen pro ἐξαναστήσονται: Nam Medea de re futura loquitur. μεγάλας & Μυκηνᾶν Dor. pro comm. μεγάλης, & Μυκηνῶν.

νῦν γε μάν. Mutatam sortis seriem amissa gleba dicit, hoc modo, ἐπὶ γὰρ τῷ παρέργως τὸ ἐκκειτον γένος τῶν ξένων γυναικῶν, εὑρήσει τὴν ἀποικίαν. Historiam autem huiusmodi refert. Schol. Argonautæ in Scythiam nauigantes in Lemniacas mulieres inciderunt, quæ quòd à maritis ob graueolentiam passæ essent repulsam, eos communi consilio occiderant. Viris autem vacuum nacti locum Argonautæ, cum mulieribus congressi sunt, posteàque discesserunt. Inde progeniti liberi patres Lacedæmona quæsitum iuerunt, à quibus ciuitate donati sunt. Sed cùm Spartam clanculum inuadere conspirassent, patefacto scelere eos in carcerem detruserunt. Ad quos matres aditum habuerunt: & vestes cum ipsis permutarunt: ac manentes in carcere filios opertos dimiserunt. Sed cùm hac arte euasissent, denuo capti sunt à Lacedæmonijs, qui cùm eos supplicio afficere vellent, Theras Antesionis filius coloniam fortè deducturus, Lacones rogauit, vt captiuos illos sibi darent: quos impetratos in Theram insulam transfert. Inter illos fuit Samus, ex quo Battus oriundus, qui primus è Thera Cyrenen coloniam deduxit. Vide Herodot. l.4. Fuit autem hic Battus ab Euphemo decimusseptimus, vt prima antistropha huius Odæ annotauimus, in hæc verba καὶ τὸ Μηδείας. Vox ἀλλοδαπᾶν Dor. pro ἀλλοδαπῶν.

οἵ κεν τᾶνδε. Hoc est, οἵτινες σὺν τιμῇ θεῶν εἰς ταύτην νῆσον παραγενόμενοι τέκωσι τὸν βασιλέα τὸν τῆς Λιβύης πεδίων δεσπότην. Vides τὸ οἱ referri ad præcedens γένος: quam constructionem ferunt nomina collectiua. Quibusdam circunstan-

rijs Battum intelligi satis indicat.

κελαινεφέων. Nomen *κελαινεφὴς* fit à *κελαινὸς niger*, & *νέφος nubes*. Sic vocantur campi Libyæ nigris nubibus fusci, quia locus est frequentibus imbribus & tempestatibus fertilis: quod fieri non potest quin cœli faciem fuscæ nubes priùs obscurarint. Alia ratio affertur ab Ammonio: quia in sola Cyrena Libyæ vrbe nubes circunfunduntur. Vel potiùs, inquit Schol. magnitudinis quædam declaratur emphasis, quòd oculi veluti tenebris obuoluantur, cùm finis eius non cernatur. Vel propter adustam terram, & arenæ turbines qui visum iter facientium offuscant, & terræ superficiem tegunt, vt docet Curtius in Alexandri historia.

τὸ̀ μὲν. Hoc est, ὅντινά ποτε τὸ̀ Βάττον, ἐν πολυχρύσῳ οἴκῳ ὁ Ἀπόλλων ἀναμνήσει τοῖς ἑαυτοῦ χρησμοῖς, εἰς τὸ̀ Πυθικὸν ναὸν παραγινόμενον οἰκιστὴν τῆς Κυρήνης γενέσθαι. Hac circunstantia Battum satis indicat, qui vt oraculum Apollinis consuluit, priùs diximus. Porrò ædem Apollinis appellat πολύχρυσον vel ab ornamentis aureis, quibus non dubium est quin refulserit: vel à multitudine aureorum donariorum, vt Crœsi qui lateres aureos Delphis consecrauit. ἀμνάσει Dor. & poët. pro ἀναμνήσει. & θέμισσι geminato σ metri causa pro θέμισι. hoc est χρησμοῖς.

παράφρασις.

quum in Pythium templum descenderit, vt in posterum instructa classe coloniam ampla m deduceret Cyrenē, Libyæ ciuitatem, vbi Iouis Nilei pingue delubrum extat. Atque sic loquuta est Medea. Tum Argonautæ diuini heroes obmutescentes obstupuerunt, quum eius præscientiæ sapiētiam audiuissent. Eius verò vaticinij veritatem euētus comprobauit Nam ô beate Polymnesti, ex Phronima fili Batte, secundum fatidica Medeæ verba, Delphica sacerdos res tuas erexit, quum ex inspiratione diuina, non ad tua interrogata respondit, sed ad tua fata respexit: quò factum est vt tibi ter dicta salute, declarauerit te fato destinatum esse Cyrenes regem,

ἀντιστρ. κῶλ. ιδ´.

Πύθιον ναὸν καταβάντα, χρόνῳ
ὑστέρῳ νάεσσι πολεῖς ἀγαγὲν
Νείλοιο πρὸς πῖον τέμενος
Κρονίδα.
ἦ ῥα Μηδείας ἐπέων στίχες. ἔπταξαν δ᾽ ἀκίνητοι σιωπᾷ
ἥρωες ἀντίθεοι
πυκιναὶ μῆτιν κλύοντες.
ὦ μάκαρ υἱὲ Πολυμνάστου, σὲ δ᾽ ἐν τούτῳ λόγῳ
χρησμὸς ὤρθωσε Μελίσσας
Δελφίδος αὐτομάτῳ κελάδῳ·
ἅ σε χαίρειν εἰς τρὶς αὐδάσαισα πεπρωμένον
βασιλέ᾽ ἄμφανε Κυράνᾳ,

μετάφρασις.

ad Pythium templum cùm descenderit, vt tempore sequenti in nauibus multos deducat, Nili ad pingue delubrum Saturnij. Sanè Medea verborum hæc fuit *series. Tremefacti autem fuerunt immoti cum silentio heroës diuini, prudens consilium audientes. O beate fili Polymnesti, te verò in hac oratione oraculum erexit sacerdotis Delphicæ, spontanea voce: quæ te saluere cùm ter iussisset, fato destinatum regem declarauit Cyrenes,*

Πύθιον ναόν. Obserua ellipsin præpositionis εἰς. & hæc cum superioribus coniunge τὸ μὲν, εἰς Πύθιον ναὸν καταβάντα. Vbi, & quando oraculum acceperit Battus.

χρόνῳ δ' ὑστέρῳ. Hæc sunt quæ monet Apollo: & iungenda cum ἀμνάσει θέμισσι. q.d. ἀναμνήσει χρησμοῖς χρόνῳ δὴ ὑστέρῳ, διὰ ναῶν πολλοὺς ἄνδρας ἀγαγεῖν πρὸς τὸ τοῦ Νείλου Κρονίδα λιπαρὸν τέμενος. In his obserua νάεσσι Ion. & poët. dici pro ναυσί. & ἀγαγὲν Dor. pro ἀγαγεῖν. vt in sequentibus βαφὲν pro βαφεῖν.

Νείλοιο. Ion. pro Νείλου & Κρονίδα Dor. pro Κρονίδου. Hoc est Διὸς Κρόνου παιδὸς. Nilus autem vocatur Iupiter etiam à Parmenone, Αἰγύπτιε Ζεῦ Νεῖλε, quòd Iouem sub Nili nomine colerent Aegyptij, apud quos Nili aqua Iouis pluuiæ æquipollet. τέμενος Νείλοιο Κρονίδα periphrasticè vocat Libyam.

ἦ ῥα. Conclusio vaticinij Medeæ. q.d. ταῦτα ἔφη ἡ τῆς Μηδείας στιχμυθία, vel ἔπη ἐγένοντο Μηδείας λόγοι.

ἔπταξαν. Ad Medeæ verba obstupuerunt Argonautæ. q.d. κατεπλάγησαν σιγῇ οἱ ἰσόθεοι ἥρωες συνετὴν Μηδείας συμβουλὴν ἀκούσαντες. Hic ἔπταξαν, & σιωπᾷ. Item πυκινὰν Dor. sunt pro ἔπτηξαν. σιωπῇ, πυκινήν.

ὦ μάκαρ υἱέ. Poëtæ Apostrophe ad Battum Polymnesti filium, sic declaranda prosa, ὦ μακάριε Βάττε υἱὲ Πολυμνήστου, σὲ δὲ κατὰ τόνδε τὸν Μηδείας μαντικὸν λόγον, ὤρθωσεν ἡ Δελφικὴ ἱέρεια ἐκ ταὐτομάτου χρήσασα, ἐπὶ σοὶ ἀνακρινομένῳ περὶ τῆς κακοφώνου φωνῆς, τίς παρὰ Θεῶν ἀπόλυσις γένοιτο, οὐκ ἀπεκρίνατο περὶ ταύτης, ἀλλὰ τρὶς χαίρειν σὲ προσειποῦσα, εἱμαρμένον Κυρήνης βασιλέα ἀπέδειξε. Rectè igitur beatus Battus vocatur, quia fortunatus ille est qui bona petens, diuersa multò meliora, quæ nunquam in mentem venissent, obtinet. Hic vocis emendationem quærens, regnum inuenit.

υἱὲ Πολυμνάστου Dor. pro Πολυμνήστου. Assentitur huic Herodotus libro 4. qui dicit Polymnestum ex Phronima habuisse filium balbutientem, cui fuerit nomen Batto.

μελίσσας. Hoc est ἱερείας. Propriè quidem, vt monet Schol. Sacerdotes Cereris μελίσσας vocant, καταχρηστικῶς verò etiam quaslibet alias, ob illius animalculi, scil. apis puritatem. Nam vt puræ castæque sunt apes: sic etiam sacerdotes castas & puras esse oportet. Nonnulli, Nymphas quæ circum sacra versabantur, Melissas vocabant. Hæ, sicuti narrat Mnaseas Patarensis, persuaserunt hominibus vt carne humana vesci desinerent, & fructibus arborum potiùs sese alerent. Quo tempore vna ex illis Melissa, reperto apum fauo, prima mel comedit, & cum aqua mixtum bibit; idémque alias docuit, eáque animalcula μελίσσας à se denominauit, magnóque studio custodiuit. Atque hoc in Peloponneso factum tradunt. Lactantius scribit Melissæum Cretæ regem fuisse, cuius filia fuerit Melissa, & Amalthæa quæ Iouem nutrierit: & inde Melissam magnæ matris antistitem fuisse constitutam.

αὐτομάτῳ κελάδῳ. Hoc est αὐτομάτῳ φωνῇ: vel quia non ex mandato, sed ex inspiratione diuina sacerdotes respődebant. Vel potiùs quia non ad interrogata Batto respondit sacerdos: sed insperatũ aliud inspiratione diuina ipsi declarauit

vltro, non pro interrogatione. Rogabat qua ratione balbutientis linguæ nodos solueret Battus: respondit vltro vates, in fatis esse vt Cyrenes esset conditor. Αὐτόματος à Schol. exponitur per αὐτώρης Callimachi vocabulum, in his, Αὐτώρης ὅτε τοῖσιν ἐπέφραδε. Dicitque αὐτώρης ὁ μάντις τότε λέγεται, ὅταν μὴ βουλευομένου τινὸς περὶ ὅτου ἥκει μαντευσόμενος, ἀποταυματίσῃ. τοιοῦτον οὖν ἐστὶ καὶ τὸ, αὐτομάτῳ κελάδῳ παρ' ὅσον ἐξ αὐτομάτου ἔχρησεν ἡ Πυθία περὶ τῆς ἀποικίας ὧν ἀφηγήσατο. οὐδ' ὡς πυθομένου τοῦ Βάττου, περὶ φωνῆς ἐρωτῶντος. Hic ἄμφανε metri causa, pro ἀνέφανε, vel ἀνέφηνε.

παράφρασις.

eùm tamen nihil tale cogitans sciscitareris quo Deorum auxilio impeditæ loquelæ liberationem obtinere, durisonámque vocem emendare posses. Nunc verò quemadmodum purpurei veris in vigore flos pullulans enitescit: sic vtique inter Batti posteros eius nepotum octauus elarescit Arcesilaus. Cui Apollo, cui sacra sunt Pythia, & Pytho vbi celebrantur, gloriam cursus equestris, nimirum quadrijugi currus præbuerunt, ex iudicio Amphictyonum, qui sacris hisce ludis præerant. Cæterùm suggesto mihi à Musis carmine ipsum laudabo, ipsósque Argonautas, qui suscepta nauigatione ad aureum arietis vellus capiendum, diuinitus missorum Cyrenæis honorum primi authores fuerunt: quatenus ex vno ipsorum Euphemo ortus est Battus, quem monuit oraculum, vt se cum classe Cyrenen conferret.

ἐπῳδ. κώλ. ιγ.

δυσθρόου φωνᾶς ἀνακεινόμενον,
ποινὰ τίς ἔσται πρὸς Θεῶν.
ἦ μάλα δὴ μετὰ καὶ
νῦν, ὥς τε φοινικανθέμου ἦρος
ἀκμᾷ,
παισὶ τούτοις ὄγδοον θάλλει μέρος Ἀρκεσίλας· τῷ μὲν Ἀπόλ-
λων ἅ, τε Πυθὼ κῦδος ἐξ
Ἀμφικτυόνων ἔπορεν
ἱπποδρομίας. ἀπὸ δ' αὐτὸν
ἐγὼ
Μοίσαισι δώσω, καὶ τὸ πάγ-
χρυσον νάκος κριοῦ. μετὰ γὰρ
κεῖνο πλευσάντων Μινυᾶν, θεόπεμ-
πτοί σφισι τιμαὶ φύτευθεν.

μετάφρασις.

dum percontareris à durisona voce qua liberatio futura esset à Dijs. Sanè verò & nunc inter liberos hos Arcesilas, octaua pars floret, vt purpureos flores habentis veris in vigore: cui Apollo & Pytho gloriam per Amphictyonas prabuerunt cursus equestris. Ipsum autem Musis tradam, & totum aureum vellus arietis. Ad illud enim cùm nauigassent Minya, à Deo missi ipsis honores plantati fuerunt.

δυσθρόου φωνᾶς. Hæc cum superioribus cohærent, & à Schol. δύσθροος exponitur χαλεπόφωνος: & componitur ex δὺς, & θρόος de quo vide lexica. Hic ποινὴ sumitur pro λύσις, ἀπάλλαξις.

ἦ μάλα δή. Sic construendus hic locus, ἦ μάλα δὴ καὶ νῦν μετὰ παισὶ τούτοις, ὥς τε φοινικανθέμου ἦρος ἀκμᾷ, θάλλει μέρος ὄγδοον Ἀρκεσίλας. Quibus verbis à longa digressione regreditur ad laudes Arcesilai Pythionicæ: quem à Batto Cyrenes conditore octauum testatur esse, & inter posteros eius eximium. Sententiam prosa sic declares. νῦν δὲ ὥσπερ ἐν φοινικοῦ καὶ ἀνθηροῦ ἔαρος ἀκμῇ θάλλει ἄνθος, οὕτω καὶ ἐν Βάττου πα-

Ηὦις. προὔπεμψεν δόλον ἔκβαλε πίθει πίθων.
Σπέρρον γλῶ ὅσιως, λῶ μισεῖ πόλλ' ἀθέμιστος.
Οἷάτ' ἀνὴρ ἔρξει, τοῖον τέλος αὐτῷ ἱκάνει.

Alius fuit Battus poëta ineptus.

ἱρὰν νᾶσον. Theram intellige, quæ ideo ſacra dicitur, quòd Mineruæ & Neptuni templum haberet, vt memoriæ prodidit Theophraſtus, cōditum à Cadmo quum miſſus eſſet quæſitum Europam ſororem. Vel quòd eò deducta colonia, locum Apollini conſecrarint Lacedæmonij. Vel ornatus tantùm gratia.

ἐν ἀργινόεντι μαστῷ. Hoc eſt *in vberi ſolo*. Et apud Schol. Ariſtarchus putat hîc intelligi ὕδωρ ἀργινὲς, vt loquitur Homerus. & ἀπὸ τῆς ἐντερφείας dici ἀργινόεντα μαστὸν, quia huic ἀργινόεις magis conſonat. Hierocles dici putat, quia ſita eſt vrbs ἐπὶ λόφῳ μαστοειδοῦς λευκογείῳ. Et certè in editiore loco, teſte Strabone, ſita fuit Cyrene, ita vt è mari nauigantibus conſpicua eſſet.

παράφρασις.

& vaticinium illud curaret ac perficeret, quod in Thera inſula, vbi gleba ab Eurypylo in hoſpitale munus Eumelo data, aquis exundantibus diſſoluta eſt, iracunda Medea Aeetæ filia Colchorum regina, immortali ore pronunciauit, fore vt qui decimus ſeptimus ab Eumelo naſceretur, ex Thera in Libyam migraret. Etenim hæc illius verba fuerunt ad ſemideos Iaſonis bellicoſi ſocios. Aures mentéſque aduertite ô viri magnanimorum virorum & Deorum filij, Aſſero ex hac inſula Thera quæ fluctibus vndique percutitur, aliquando deductum iri coloniam, quæ in Libya Epaphi filiæ cognomine Cyrenen incolet, ex qua tanquam radice ac metropoli mortalibus curæ futura, in Iouis Ammonis ſacro ſolo, aliæ producentur, vt Apollonia & Teuchira, quas Cyrenæi condent.

ἀντιστρ. κῶλ. ιδ.

ϗ τὸ Μηδείας ἔπος ἀγκομίσαι-
θ' ἑβδόμᾳ καὶ σὺν δεκάτᾳ γενεᾷ,
Θήραιον. Αἰήτα τό ποτε ζαμενὴς
παῖς ἀπέπνευσ' ἀθανάτου στόματος,
δέσποινα Κόλχων, εἶπε δ' οὕτως
ἡμιθέοισιν Ἰά-
σονος αἰχμητᾶο ναύταις·
κέκλυτε παῖδες ὑπερ-
θύμων τε φωτῶν ϗ Θεῶν.
φαμὶ γὰρ τᾶσδ' ἐξ ἁλιπλάγκτου ποτὲ γᾶς Ἐπάφοιο κόραν
ἀστέων ῥίζαν φυτεύ-
σεσθαι μελησίμβροτον,
Διὸς ἐν Ἄμμωνος θεμέθλοις.

μετάφρασις.

& Medea vaticiniū reportaret cum ſeptima & decima generatione, apud Theram editum, quòd Aeeta olim periracunda filia efflauit ab ore immortali, domina Colchorum, dixit autem ita ſemideis Iaſonis bellicoſi nautis. Audite filij magnanimorumq́; hominum & Deorum. Dico enim ex hac mariuaga terra filiam Epaphi aliquando vrbium radicem plantaturam ſibi, quæ ſit cura mortalibus, Iouis in Ammonis fundamentis.

ϗ τὸ Μηδείας. Hoc eſt ϗ ὅπερ ἔπος ἐν Θήρᾳ ἡ τοῦ Αἰήτου παῖς ὀργίλος Μηδεία τῶν Κόλχων βασίλεια ἐκ τοῦ ἀθανάτου στόματος ἀπεφθέγξατο μαντευομένη, τοῦτο ἀξιώσειεν ἐπιμελείας, ὅτι δὴ ἑπτακαιδεκάτῃ γενεᾷ, ἀποικία ἔσται ἐκ Θήρας εἰς Λιβύην. Cùm in Syrtin incidiſſent Argo-

nautæ, per Lybiam humeris Argo nauim vectabant: deinde in mare demiserunt rursum, vbi Eurypylum Neptuni filium Cyrenes regem offenderunt, à quo pro munere hospitali glebam acceperunt quum discessum pararent: cámque accepit Euphemus: quam cùm diluisset fluctuum superantium vis, in Thera vaticinium hoc edidit Medea: nimirum posteros Euphemi decima septima generatione coloniam deducturos in Libyam. Iam Battus decimus septimus erat ab Euphemo: ideo rectè iussus est ab Apolline vt ex Thera in Libyam migraret.

ἔπος Θηραῖον. Hoc est τὸ ἐν Θήρᾳ λελεγμένον. & ἀγκομίσαιτο Aeol. pro ἀνακομίσαιτο: & hoc pro ἀξιώσειεν ἐπιμελείας. vide Lexica de verbo κομίζω. Αἰήτα Dor. pro Αἰήτου. Periphrasis Medeæ Αἰήτου παῖς.

ζαμενής. Hoc est ὁ ἄγαν ὀργίλος. Quod epitheton ab historia pendet. Nam proprios liberos, & fratrem Apsyrtum occidere sustinuit. Alioqui ζαμενὴς est poëticum vocabulum pro comm. ὁ μέγα μένος, ὁ μεγάλην δύναμιν ἔχων: vt apud magnum Etymol. exponitur. Duo igitur significat ζαμενὴς, nempe ἔχων ψυχικὴν προθυμίαν, *qui magnum animi robur habet*, Item ὁ ἄγαν ὀργίλος, *vehementer iracundus*. Nam τὸ ζα extensiuum, significat μεγάλως, πάνυ, σφόδρα. & μένος, nunc ὀργὴν, nunc θυμόν.

ἀθανάτου στόματος. Medeæ os vt Chæris tradit, inquit Schol. immortale vocat, vt ex parte totam immortalem: siquidem Hesiodus in Theogonia ipsam ἀθάνατον nuncupat: nimirum vt tradit Asclepiades, quia nihil eorum quæ dixit infectum fuit.

ἡμιθέοισιν. Semideos vocat, quia fuerunt θνητῶν καὶ θεῶν παῖδες, & sunt ἥρωες. Et certè sic Hesiodus, Ἀνδρῶν ἡρώων θεῖον γένος οἳ καλέονται Ἡμίθεοι. αἰχματᾶο. Dor. pro αἰχμητοῦ.

φαμὶ γὰρ. Proponit vaticinium vt ex Insula Thera colonia in Libyam à posteris Euphemi aliquando deducetur. q. d. φημὶ γὰρ ὅτι ἐκ τῆσδε γῆς ἁλιπλάγκτου τῆς νήσου Θήρης, ἡ κόρη Ἐπάφου Λιβύη, ἀστέων ῥίζαν τὴν Κυρήνην φυτεύσει. Itaque per γῆν ἁλιπλάγκτον, periphrasticè Θήραν insulam intellige, quæ cùm mari cingatur, in eo veluti vagatur & errat: vel πλήττεται κύμασι. Nam ἁλίπλαγκτος fit ex ἅλς *mare* & πλάζω *erro*; seu πλήσσω *percutio*, vnde πλαγκτὸς deducitur, inserto γ, & mutato η in α.

Ἐπάφοιο Ion. pro Ἐπάφου. Epaphi filiam, intellige heroidem Libyam, cui regio est cognominis. Solent enim regionum vel vrbium & heroidum nomina implicari: sicuti ἐνάρματι χρυσοχίτων, ἱερώτατον ἄγαλμα Θήβα. Etenim ἐνάρματι vrbis est, τὸ χρυσοχίτων Heroidis.

ἀστέων ῥίζαν. Ita Cyrenen notat, nam à Cyrenæis ædificatæ sunt vrbes Apollonia & Teuchira, quarum radix hoc est metropolis fuit Cyrene.

μελησίμβροτον. Hoc est διὰ φροντίδος οὖσαν τοῖς ἀνθρώποις. Nam μελησίμβροτος componitur ex futuro μελήσει, impersonalis μέλει: & βροτὸς inserto μ, euphoniæ causa: vt in φαεσίμβροτος.

Διὸς ἐν Ἄμμωνος θεμέθλοις. Hoc est ἐν τῇ χώρᾳ τοῦ Διὸς Ἄμμωνος: ac proinde in Africa seu Libya, arenosa terra. Libyes autem Iouem appellant Ammonem Aegyptiaca, vt quidam volunt, lingua. Alij ab ἄμμος i. *arena* quasi *arenarium*.

Fuit autem Iouis Ammonis μαντεῖον in Libya, vbi sub arietis specie colebatur, vnde sic Phæstus,

Ζεῦ Λιβύης Ἄμμων κερατηφόρε κέκλυθι μάντι.

Et in Africæ arenis ac solitudinibus erat Iouis inde Ammonis vocati templum. Quæritur autem cum Cyrenen multis stadijs distantem dicat esse ἐν θεμέθλοις, hoc est, ἐν ἱερῷ Διός: respondetur, quia non solùm illi sacrum est templum, sed tota regio.

παράφρασις. | ἐπῳδ. κῶλ. ιγ. | μετάφρασις.

Tum verò quum Theræi ab insularibus facti erunt mediterranei, & Cyrenen incolent, non amplius delphinos breuibus pinnis tanquam alis mare secantes sed celeres equas, non remos sed habenas, nō naues sed veloces currus regent: omniáque instrumenta & opera marina, maris in posterum ignari, terrestribus permutabunt. Gleba illa quam olim in Tritonide palude Triton iuueni Eurypylo Neptuni filio, regionis illius regi assimilatus, in hospitale munus dedit Argonautis, & quam ad eum ex prora descendens accepit Euphemus: gleba inquam illa vt pote certum augurij symbolum, portendit Theram insulam, magnarum vrbium, nimirum Cyrenes, Apolloniæ & Teuchiræ olim metropolim futuram. Quod fœlix faustúmque fore Saturnius ipse Iupiter innuit, quando cum fragore læuum intonuit.

ἀντὶ δελφίνων δ' ἐλαχυπτερύγων
ἵππους ἀμείψαντες θοάς,
ἀνία τ' ἀντ' ἐρετμῶν,
δίφρους τε νωμάσοισιν ἀελλόποδας.
κεῖνος ὄρνις ἐκτελευτάσει μεγαλᾶν πολίων ματρόπολιν
Θήραν γενέσθαι. τόν ποτε
Τριτωνίδος ἐν προχοαῖς
λίμνας, θεῷ ἀνέρι εἰδομένῳ,
γαῖαν διδόντι ξείνια,
πρῴραθεν Εὔφαμος καταβαὶς,
δέξατ'. αἴσιον δ' ἐπί οἱ Κρονίων
Ζεὺς πατὴρ ἔκλαγξε βροντάν.

Pro delphinibus autem paruas habentibus alas, equos permutantes veloces, habenásque pro remis, currus regēt celeripedes. Illud augurium efficiet magnarum vrbium metropolim esse Theram: quod aliquando Tritonidis in fluentis paludis, Euphemus, cùm è prora descendisset, ad Deum homini assimilatum, terram dantem pro xenijs, accepit. Faustum autem super eo Saturnius Iupiter pater cum fragore edidit tonitru.

ἀντὶ δελφίνων δ'. Innuit Theræos insulares instrumenta nautica cum equestribus commutaturos, nec marinos amplius, sed mediterraneos fore. Ideo delphinos equis, remos habenis, currus nauibus opponit. q. d. ἀντὶ δὲ μικροπτερύγων δελφίνων ταχεῖς ἵππους, καὶ ἡνία ἀντὶ κωπῶν, καὶ δίφρους ταχυπώλους ἀντὶ ναῶν ὠκυάλων μεταλαβόντες κυβερνήσουσι.

ἐλαχυπτερύγων. Nomen ἐλαχυπτέρυξ, ὁ ἐλαχείας. i. βραχείας, seu μικρὰς πτέρυγας ἔχων, μικροπτέρυξ, *qui paruas alas habet*. Quum tribuitur piscibus, est *qui pinnas paruas tanquam alas habet*. Componitur ex ἐλαχὺς hoc est βραχὺς aut μικρὸς & πτέρυξ. al. i. hic Schol. τὰς πτέρυγας exponit τὰς ἀκάνθας τὰς ἑκατέρωθεν τῶν βραγχίων, αἷς καὶ διανήχονται, καὶ διίπτανται ὥσπερ οἱ ἰχθύες. Hic τὸ ἰχθύες fortè legitur pro ὄρνιθες. Nam videtur delphinum pinnas cum alis auium comparare.

vt quem vſum alæ præſtant auibus, eundem pinnæ piſcibus præſtare dicantur.

νωμάσοισιν. 3. perſ. plur. fut. Doricè pro νωμήσουσι. primùm mutato η in α. deinde ου in οι. à verbo νωμάω de quo alibi dictum. ἀελλόπους autem eſt τοὺς πόδας ἀέλλης δίκην ταχεῖς ἔχων. Hoc eſt ταχύτατος. Pedes autem curruum ſunt rotę. Et vt animalia pedibus feruntur: ſic rotis currus voluuntur.

κεῖνος ὄρνις. Hoc eſt ἐκείνη βῶλος, ἥντινά ποτε ἐν ταῖς προχοαῖς τῆς Τριτωνίδος λίμνης ὁ Εὔφημος ἐκ πρώρας καταβὰς ἀνδρὶ θεῷ ὁμοιωθέντι καὶ ξένια παρασχόντι, ἐδέξατο μαντικὸν αἴσιον σύμβολον, παρασκευάσαι τῶν μεγίστων πόλεων μητρόπολιν γενέσθαι τὴν Θήραν. Ergo ὄρνις hic ſumitur pro diuinationis ſymbolo: de qua voce ſat multa in Lexicis.

ἐκτελευτάσει. Dor pro genit. ἐκτελευτήσει. μεγάλαν pro μεγάλων, & ματρόπολιν pro μητρόπολιν. Cyrene autem paulò antè ἀστέων ῥίζα dicta eſt: quia fuit conditrix Apolloniæ & Teuchiræ, ac proinde illarum metropolis. Nunc Thera inſula magna vrbium metropolis dicitur: quia hinc Cyrenen deducta eſt colonia, & Cyrene iam dictas vrbes condidit, & populo muniuit.

τόν ποτε. Refertur ad præcedens ὄρνις: & eſt articulus præpoſitiuus pro ſubiunctiuo ὅν. Eſt autem Tritonis palus ſiue ſtagnum, quò nauim Argonautæ tulerunt, vnde Triton Africæ fluuius erumpit.

Θεῷ ἀνέρι. Deus aſſumpta viri forma Argonautis apparuit, & glebam dedit. Quæri poteſt quis fuerit ille Deus. Fuit ille Triton vt 4. Argon. docet Apollon. verſu 1550 & ſequentibus: quem locum cum iſto confer.

πρῴραθεν. Aduerbium ſignificans ἐκ τῆς πρῴρας. & Εὔφαμος, Doricè pro Εὔφημος. Quærit Schol. quare glebam Argonautis oblatam acceperit Euphemus: & dicit alios putare id factum, quòd Euphemus proreta eſſet, & Eurypylus ad proram apparuiſſet: alios, propter conſanguinitatem, quòd Eurypylus qui dabat, & Euphemus qui accipiebat, eſſent ambo Neptuni filij. Eurypylū fuiſſe Neptuni filium teſtatur loco citato Apollonius: & verſus Aſclepiadis citat Schol. quibus Euphemum Neptuni quoque fuiſſe filium declarat.

Ἠοίη υἱέα πυκινόφρων Μηκιονίκη,
Ἣ τέκεν Εὔφημον γαιαόχῳ ἐννοσιγαίῳ
Μιχθεῖσ᾽ ἐν φιλότητι πολυχρύσου ἀφροδίτης.

αἴσιον δ᾽. Iupiter tonitru fauſtum fore xenium munus declarat. q.d. αἴσιον δ᾽ ἐπὶ τῇ δόσει βροντήσας, ἐπεκτύπησεν ὁ Ζεύς. Porrò ἔκλαγξε βροντὰν poëticè dicitur, pro μετὰ τῆς κλαγγῆς τουτέστι κτύπου βροντὴν ἐποίησε καὶ ἀνήγειρε. Et ἐπί οἱ intellige ἐπὶ τῷ ὄρνιθι, hoc eſt τῷ οἰωνῷ, καὶ μαντικῷ συμβόλῳ, δηλαδὴ τῇ βώλῳ.

παράφρασις.	στροφή. β΄. κῶλ. ιδ΄.	μετάφρασις.
Quū autē auulſa ænea an-	αἰίκ᾽ ἄγκυραν ποτὶ χαλκό-	Quando ancoram fer-

chora, eáque à naui suspensa, qua immota retinetur, vt equus frænoà cursu cohibetur, soluturi essent Argonautæ, illis superuenit Triton. Priùs autem per duodecim dies, per Libyæ deserta, exceptam Syrtibus nauim meo consilio vectaueramus. Tunc inquam soliuagus ille Deus assumpto viri reuerendi Cyrenæ regis Eurypyli decoro vultu, superuenit. Porrò eos verbis amicis compellauit, vtque solent benefici hospites, ad hospitium inuitatis ante omnia cœnam denunciauit.

γένυν
ναὶ κρημνάντων ἐπέτοσσε θοᾶς
Ἀργοῦς χαλινόν. δώδεκα δὲ πρό-
τερον
ἁμέρας ἐξ Ὠκεανοῦ φέρομεν
νώτων ὕπερ γαίας ἐρήμων,
εἰνάλιον δόρυ μή-
δεσσιν ἀνσπάσαντες ἁμοῖς.
τουτάκι δ' οἰοπόλος
δαίμων ἐπῆλθε, φαιδίμαν
ἀνδρὸς αἰδοίου πρόσοψιν
θηκάμενος. φιλίων δ' ἐπέων
ἄρχετο ξείνοις ἅτ' ἐλ-
θόντεσσιν εὐεργέται
δεῖπν' ἐπαγγέλλοντι πρῶτον.

reas malas habentem in naue suspendētibus fortè superuenit, circa Argûs frenum. Duodecim autem priùs dies extra Oceanum portabamus super dorsa terra deserta, marinam machinam consilijs extractam meis. Tunc autem soliuagus Deus superuenit, qui induerat illustrem viri venerabilis faciem: amicósque sermones ordiebatur hospitibus vt aduenientibus benefici cœnam denunciant primùm.

ἆμος. Notatio temporis quo Triton in Argonautas incidit, nimirum quum ex palude soluerent. Sic autem construendus est locus, ἆμος ἐπέτοσσε ποτὶ ναὶ κρημνάντων χαλκόγενυν ἄγκυραν θοᾶς Ἀργοῦς χαλινόν. Sic quoque alijs verbis declarandus, ὅτε ὁ Τρίτων, τὴν σιδηρᾶν ἄγκυραν, χαλινὸν δὲ Ἀργοῦς οὖσαν, ἀνελκυσάντων καὶ ἐκκρεμώντων Ἀργοναυτῶν πρὸς τῇ νηΐ, ἐπέτυχε. hæc sunt quæ facere solent qui è littore soluunt, anchoras extractas è naui suspendunt.

χαλκογένυν. Dicitur anchora χαλκόγενυς, hoc est χαλκᾶς γένυς ἔχουσα, hoc est χαλκῆ, σιδηρᾶ. Eadémque appellatur χαλινὸς *frenum* metaphoricè, quia quemadmodum fræno cohibemus equos: ita & naues anchoris retinemus immobiles.

κρημνάντων. Est particip. genit. plur. à sing. κρημνάς, verbi poëtici κρήμνημι, quod à κρημνάω formatur. ἐπέτοσσε, est Aor. ἐπέτοσε geminato σ. pro ἐπέτοσε, à verbo πετόω quod non reperitur in Lexicis, & à Pindaro vsurpatur, significátque πίπτω. Et habet in futuro πετόσω. in Aor. 1. ἐπέτοσα. vt verbum ἀρόω. fut. ἀρόσω Aor. ἤροσα. Et ὀμόω, fut. ὀμόσω. Aor. ὤμοσα. Iam à Pindaro sumitur τὸ πετόω. pro ἐπιτυγχάνω, ἐπικυρέω, ἐμπίπτω. Si mauis, præsens erit ἐπιτόσσω, tanquam ab ἐπὶ & τόσσω, hoc est τυγχάνω.

δώδεκα δὲ. Medea historiam altiùs repetit, quomodo suis consilijs adducti Argonautæ nauim per deserta humeris vectarint ex Oceano in Tritonidem paludem. Hic φέρομεν pro ἐφέρομεν. Et εἰνάλιον δόρυ peripbrasticè appellat τὴν ναῦν. Et ἁμοῖς Dor. pro ἐμοῖς. & ἀνσπάσαντες pro ἀνασπάσαντες.

τουτάκι. Respondent ista præcedentibus ἆμος ἄγκυραν &c. Porrò τουτάκι ante consonam, & τουτάκις ante vocalem, est poët, & Dor. pro τότε, τηνίκα, τηνικαῦτα. Οἰοπόλος hoc est οἷος καὶ μόνος πολῶν, vel πολύφωνος hoc est ἀναστρεφόμενος. Sic autem

denda sententia, *τότε ὁ μόνος ἀναστρεφόμενος Θεὸς ἐπεφαίνετο, αἰδοίου ἀνδρὸς ὄψιν συνθετικῶς περιθεὶς ἑαυτῷ.* Doricum est *φαιδίμαν* pro *φαιδίμην.*

φιλίων δ' ἐπέων. Hoc est *λόγων δὲ προσφιλῶν καὶ φιλοφρονητικῶν κατήρχετο, ὥσπερ τοῖς ξένοις παραγενομένοις οἱ ξενισταὶ τὰ δεῖπνα πρῶτον ἐπαγγέλλονται.* Notat priscum morem eorum qui peregrinos hospitio excipiebant: eos ante omnia ad cœnam, hoc est, ad cibum inuitabant: sic Odyss. 7. Vlysses primum hospitio Alcinoi exceptus in mensa collocatur ad epulandum. *ἐλθόντεσσιν* Ion. & poët. pro *ἐλθοῦσι.* & *ἐπαγγέλλοντι.* Dor. pro *ἐπαγγέλλουσι.*

παράφρασις.

Verùm enimuero prætextus iucundi in patriā ad quā properabāt reditus, prohibuit quominus manerent, & beneficijs ab hospite blando oblatis fruerentur. Is autem profitebatur se appellari Eurypylum: séque Neptuni terram continentis & tridente concutientis Dei immortalis filiū dicebat. Et quia nos festinare cognoscebat, nec sine munere abire volebat, quiduis obuium nobis offerre quæsiuit, glebámque raptim è solo captam dextra manu prætendit. Tum Heros Euphemus non neglecto tam benigni hospitis munusculo, protinus in ripam è prora desilijt, & dextram dextræ iungens, beatam illam quæ à Deo offerretur, glebam accepit. At eam è mari delapsam audio esse submersam, & aquæ marinæ permixtam:

ἀντιστρ. κώλ. ιδ.

ἀλλὰ γὰρ νόστου πρόφασις γλυκεροῦ
κώλυε μεῖναι· φάτο δ' Εὐρύπυλος
γαιαόχου παῖς ἀφθίτου Ἐννοσίδα
ἔμμεναι. γίγνωσκε δ' ἐπειγομένους
αὖ δ' εὐθὺς ἁρπάξαις ἀρούρας
δεξιτερᾷ, προτυχὸν
ξένιον, μάστευσε δοῦναι.
οὐδ' ἀπίθησέ νιν, ἀλ-
λ' ἥρως ἐπ' ἀκταῖσι θορὼν,
χειρί οἱ χεῖρ' ἀντερείσαις,
δέξατο βώλακα δαιμονίαν.
πεύθομαι δ' αὐτὰν κατακλυσθεῖσαν ἐκ δούρατος,
ἐναλίᾳ βᾶμεν σὺν ἅλμᾳ,

μετάφρασις.

At dulcis reditus opportunitas prohibuit manere. Dicebat autem ille se esse Eurypylum, terram continentis filium immortalis, concussoris: animaduertebat autem nos *festinantes. Quare cùm subitò terram arripuisset dextra, obuium xenium quæsiuit dare. Nec verò immoriger recusa*uit *Heros, sed in littora prosiliens, manu manum eius cùm firmasset accepit glebam admirandam. Audio autem eam submersam è naui, marina se permiscuisse cum salsugine,*

ἀλλὰ γὰρ νόστου. Causa cur inuitati Argonautæ non manserint. q.d. *ἀλλὰ γὰρ ἡ γλυκείας ἐπανόδου πρόφασις, ἐκώλυσεν αὐτοὺς παραμένειν, καὶ τοῦ Θεοῦ δεξιώσεως ἀπολαύειν.*

φάτο δ'. hoc est *ἔλεγε δ' ὅτι ἦν Εὐρύπυλος τοῦ ἀθανάτου Ποσειδῶνος παῖς.* Hunc modò Tritonem, modo Eurypylum appellat Apollonius. Dicit Acesander Eurypylum esse Tritonis fratrem: ita scribens *Eurypylus Neptuni & Celænus filiæ Atlantis filius, vxorem duxit Steropen Solis filiam & Pasiphaes sororem, ex qua*

Lycaonem & Leucippum filios suscepit.

γαιάοχον. Per ἀντονομασίαν Neptunum intelligit. De voce γαιάοχος dictum Od. 13. Olymp. ἐννοσίδας Dicitur Dor. & poët. pro ἐννοσίδης, idem qui ἐννοσίχθων, ab ἐνόθω, significante κινῶ: & à δὰ vel δῆ hoc est, γῆ: vt in δημήτηρ quasi γῆ μήτηρ. Idem etiam significat ἐννοσίγαιος.

γίγνωσκε. H. e. ἐώρα δ' ὅτι ἐπιτρέπομεθα. Sequẽs autem sententia αὖ δ' εὐθὺς, sic declaranda, ἀναρπάσας δ' εὐθὺς ἐκ τῆς γῆς τῇ δεξιᾷ χειρὶ τὸ παρατυχὸν ξένιον, ἔζ[...]τει παρασχεῖν. Est obseruanda tmesis in αὖ δ' εὐθὺς ἁρπάξαις, pro ἀναρπάξαις: & ἁρπάξαις Aeol. est & Dor. pro ἁρπάσας. vox παρατυχὸν significat παρατυχὸν *quiduis obuium, quicquid nobis fortuito se offert.*

οὐδ' ἀπιθησέ νιν. Poëtica & Pindarica phrasis, quò transitiuè sumatur hoc verbum, pro οὐδ' ἀπειθῆ πεποίηκεν αὐτόν. hoc est, *nec immorigerum reddidit ipsum.* Dicitur ἀπιθέω & ἀπειθέω de quibus Lexica.

ἀλλ' ἥρως. Hoc est ἀλλ' ὁ ἥρως Εὔφημος ἐπιθορὼν τῇ ἀκτῇ τῇ αὐτοῦ χειρὶ τῇ αὐτοῦ συνάψας ἐδέξατο τὴν θείαν βῶλον. Hic notandum ἀντερείσαις Aeol. dictum pro ἀντερείσας. particip. Aor. 1. verbi ἀντερείδω. Quod hic Pindarus dixit χειρὶ ἀντερείδειν χεῖρα Virgil dixit, *dextra iungere dextram.*

βώλακα δαιμονίαν. *Glebam diuinam* vocat, quia dæmon eam dederat, & quia symbolum erat posteros Euphemi Libyam diu possessuros.

πεύθομαι. Hoc est, πυνθάνομαι δ' αὐτὴν ἐκ τῆς νεὼς πεσοῦσαν κατακλυσθῆναι, καὶ τοῖς τῆς θαλάσσης ἁλμυροῖς ἀπολυθῆναι. Verbum πεύθομαι est poëticum pro πυνθάνομαι. ἐκ δούρατος metonymia materiæ pro forma: ex robore compacta nauis firma esse solet. ἕσπομαι. Dor. & Ion. pro βῆναι & σὺν per anastrophen dicitur pro συμβᾶμεν.

παράφρασις.

cùm per occidentale pelagus ferretur. Attamen ego subinde famulos, quorum est cura laboribúsque liberare dominos, hortabar vt eam diligenter custodirent. Verùm vt video, mandatorum obliti sunt. Et nunc in hac insula Thera, ante tempus idoneum dissoluta est illa gleba, quæ portendit Euphemi posteros in spatiosa Libya habitaturos. Si enim rex Euphemus, Neptuni præsidis equitum filius, quem olim ad Cephisi ripas Europa Tityi filia peperit, ad Neptuno sacram vsque Tænarum, domum suam peruenisset, eãque in Tænatias Orci fauces proiecisset,

ἐπῳδ. κώλ. ιγ.

ἑσπέρας ὑγρῷ πελάγει σπομέναν.
ἦ μάν μιν ὤτρυνον θαμὰ
λυσιπόνοις θεραπόντεσσι φυλάξαι. τῶν δ' ἐλάθοντο φρένες
καὶ νῦν ἐν τᾷδ' ἄφθιτον νάσῳ κέχυται Λιβύας εὐρυχόρου
σπέρμα πρὶν ὥρας. εἰ γὰρ οἴκοι νιν βάλε πὰρ χθόνιον
Ἀΐδα στόμα Ταίναρον εἰς ἱερὰν
Εὔφαμος ἐλθών, υἱὸς ἱππάρχου Ποσειδάωνος, ἄναξ,
τόν ποτ' Εὐρώπα Τιτυοῦ θυγάτηρ
τίκτε Καφισοῦ παρ' ὄχθαις,

μετάφρασις.

h. sperium humidum pelagus sequutam. At ego hortabar identidem famulos, qui liberant à laboribus, vt eam custodirent: sed eorum oblitæ sũt mẽtes. Et nũc in hac insula immortale fusum est Libyæ spatiosæ semen ante tempus. Si enim domi eã proiecisset, iuxta terrestre Orci ostium Tænarum ad sacram veniens Euphemus filius præsidis equitum Neptuni rex, quem aliquando Europa Tityi filia peperit Cephisi iuxta ripas,

ἑσπέρας

ἑσπέρας ὑγρῷ. Cohærent hęc cum superioribus:& ambiguum est vtrum tēpore vespertino perditam, an verò in occidentali pelago dissolutam intelligat. Ad alterutrumq; referri posse dicit Schol. Sicque locum exponit, ἤτοι κατὰ τὸν καιρὸν ἑσπέρας, ἢ τῷ πελάγει τῆς δυτικῆς θαλάσσης ἀκολουθήσασαν.

ἀπομνᾶσαν Dor.pro ἀπομένην & per aphæresin poëticam pro ἑσπομένην à themate ἕσπομαι poëtico pro comm. ἕπομαι. Sic σπέσθαι pro ἕπεσθαι dicit Isthm. Od. 6. antistr. 1.

ἦ μάν. Hoc est ἀλλ' ὅμως συνεχῶς παρῄνουν τοῖς λυσιπόνοις οἰκέταις αὐτὴν φυλάξαι. Ita in famulorum negligentiam amissæ glebæ culpa transfertur. Hìc obserua ὄτρυνον, neglecto augmento dici pro ὤτρυνον. & θεραπόντεσσι Ion.& poët.pro θεράπουσι. Famuli autem vocantur λυσίπονοι, quoniam τῆς δεσπότου τοὺς πόνους διαλύουσι τῇ θεραπείᾳ. Mauult Aretius legi θαμαλυσιπόνοις vna dictione, vt exponatur, *subinde cessantibus*: quod pigrorum est. Quæ lectio non malè conueniat huic loco.

καὶ νῦν. Ostendit quid mali famulorum negligentia attulerit. Nimirum quòd πρὶν ὥρας, hoc est, πρὸ τοῦ δέοντος καιροῦ, ἐν τῇδε νήσῳ τῇ Θήρᾳ διεχύθη βῶλος τῆς εὐρυχώρου Λιβύης σπέρμα. Huius sententiæ sensum pleniorem ex paraphrasi haurito. τᾷδε νάσῳ. Doricè dicta pro τῇδε νήσῳ: & intelligitur insula Thera. Et σπέρμα Λιβύας dicitur gleba: vel quia erat Libyca: vel quia tanquam principium migrationis in Libyam erat.

εἰ γὰρ οἴκοι. Docet quæ bona contigissent si in Tænarum vsque asseruata fuisset gleba. q.d. εἰ γὰρ αὐτὴν τὴν βῶλον, ἐν τοῖς ἑαυτοῦ οἴκοις ἤγαγεν εἰς τὴν ἱερὰν Ταίναρον παραγενόμενος, καὶ εἰς τὸ χθόνιον Ἅιδου στόμα ἔβαλε &c. Innuit autem primum Euphemum in Tænaro habitasse, quæ vrbs est in Laconica regione, vbi inferorum portam esse fabulantur:& Cerberi speluncam, per quam ab Hercule ab inferis est reductus. De ea vide Strab. l, 8. Εὔφαμος Dor.pro Εὔφημος. de Cephiso Od. 14. Olymp.

παράφρασις.

quarta generatione Euphemi nepotes cum Græcis latam continentem possedissent, & ex Lacedęmone, Argis & Mycenis in Libyam profecti fuissent: tunc enim quarta generatione migraturi sunt Heraclidę in hanc insulam. Nunc verò quia in hac insula dissoluta est gleba, decimaseptima tantùm generatione Euphemi illi posteri, Cyrenen Libyæ Coloniam deducent. Et certè qui ex peregrinis mulieribus Lemniacis nascentur Argonau-

στροφὴ γ. κῶλ. ιδ.

τετράτων παίδων κ' ἐπιγεινομένων,
αἷμά οἱ κείναν λάβε σὺν Δαναοῖς
εὐρεῖαν ἄπειρον. τότε γὰρ μεγάλας
ἐξανίσταντα Λακεδαίμονος, Ἀργείου τε κόλπου, καὶ Μυκηνᾶν.
νῦν γε μὰν ἀλλοδαπᾶν
κριτὸν εὑρήσει γυναικῶν

μετάφρασις.

quartis liberis prognatis, sanguis eius eam obtinuisset cum Danais, amplam continentem terram. Tunc enim magna summouentur Lacedæmone, Argiuóque sinu, & Mycenis. Nunc verò peregrinarum selectum inueniet mulierum in lectis genus: qui in hanc insulam cum honore Deorum quum venerint, gignent

ris, selectum virorum genus, à Thera Heros in Callistam quam à se Theram denominabit, deducetur. Ex illis autem, postquam huc venerint, honore sic à Dijs affecti, orietur ex progenitore Samo Battus, ab Euphemo, qui ex Lemniacarum aliqua filium susceperat, decimus septimus, ille qui Lybicorum camporũ pluuijs nubibus fuscorum dominus erit: eam in regionem vt se conferret, Apollinis oraculo, in eius æde multis donariis aureis insigni, accepto monitus:

ἐν λέχεσι γένος. οἵ
κεν τάνδε σὺν τιμᾷ Θεῶν
νᾶσον ἐλθόντες, τέκωνται
φῶτα κελαινεφέων πεδίων
δεσπόταν. τὸν μὲν πο-
λυ-
χρύσῳ ποτ' ἐν δώματι
Φοῖβος ἀμνάσει θέμισιν,

virum nigrinubium camporum dominum, quem diuite quondam auri in æde Phœbus admonebit oraculis,

τετράτων παίδων. Hoc est μετὰ τέσσαρας αὖ γενεὰς ἐγένετο ἡ ἀποικία, καὶ κάτεσχε σὺν τοῖς Ἕλλησι τὴν πλατεῖαν ἤπειρον τῆς Λιβύης τὸ αὐτοῦ Εὐφήμου γένος. Notandum αἷμα sumi pro γένος. & οἱ pro αὐτοῦ. Et Dor. ἄπειρον pro ἤπειρον. Rectiùs legitur ἐπιγεναμένων in Aor. quàm ἐπιγεινομένων in præs.

τότε γὰρ. Hoc est μετὰ τὰς τέσσαρας γενεάς. Rationem reddit vaticinij: quia nimirum in fatis erat vt quarta generatione Heraclidæ Lacedæmone Argis, & Mycenis migrarent in Callistam insulam, quam coloniæ deductor Theras à se Theram denominauit. ἐξανίσαντι per temporis enallagen pro ἐξαναστήσονται: Nam Medea de re futura loquitur. μεγάλας & Μυκηναῖ Dor. pro comm. μεγάλης, & Μυκηνῶν.

νῦν γε μάν. Mutatam sortis seriem amissa gleba dicit, hoc modo, ἐπὶ δὲ τοῦ παρόντος τὸ ἔκκειτον γένος τῶν ξένων γυναικῶν, εὑρήσει τὴν ἀποικίαν. Historiam autem huiusmodi refert. Schol. Argonautæ in Scythiam nauigantes in Lemniacas mulieres inciderunt, quæ quòd à maritis ob graueolentiam passæ essent repulsam, eos communi consilio occiderant. Viris autem vacuum nacti locum Argonautæ, cum mulieribus congressi sunt, posteàque discesserunt. Inde progeniti liberi patres Lacedæmona quæsitum iuerunt, à quibus ciuitate donati sunt. Sed cùm Spartam clanculum inuadere conspirassent, patefacto scelere eos in carcerem detruserunt. Ad quos matres aditum habuerunt: & vestes cum ipsis permutarunt: ac manentes in carcere filios opertos dimiserunt. Sed cùm hac arte euasissent, denuo capti sunt à Lacedæmonijs, qui cùm eos supplicio afficere vellent, Theras Antesionis filius coloniam fortè deducturus, Lacones rogauit, vt captiuos illos sibi darent: quos impetratos in Theram insulam transfert. Inter illos fuit Samus, ex quo Battus oriundus, qui primus è Thera Cyrenen coloniam deduxit. Vide Herodot. l. 4. Fuit autem hic Battus ab Euphemo decimusseptimus, vt prima antistropha huius Odæ annotauimus, in hæc verba καὶ τὸ Μηδείας. Vox ἀλλοδαπᾶν Dor. pro ἀλλοδαπῶν.

οἵ κεν τάνδε. Hoc est, οἵτινες σὺν τιμῇ Θεῶν εἰς ταύτην νῆσον παραγενόμενοι τέκωσι τὸν Βάττον τὸν τῆς Λιβύης πεδίων δεσπότην. Vides τὸ οἱ referri ad præcedens γένος: quam constructionem ferunt nomina collectiua. Quibusdam circunstan-

trijs Battum intelligi satis indicat.

κελαινεφέων. Nomen κελαινεφὴς fit à κελαινὸς niger, & νέφος nubes. Sic vocantur campi Libyæ nigris nubibus fusci, quia locus est frequentibus imbribus & tempestatibus fertilis: quod fieri non potest quin cœli faciem fuscæ nubes priùs obscurarint. Alia ratio affertur ab Ammonio: quia in sola Cyrena Libyæ vrbe nubes circunfunduntur. Vel potiùs, inquit Schol. magnitudinis quædam declaratur emphasis, quòd oculi veluti tenebris obuoluantur, cùm finis eius non cernatur. Vel propter adustam terram, & arenæ turbines qui visum iter facientium offuscant, & terræ superficiem tegunt, vt docet Curtius in Alexandri historia.

τὸν μὲν. Hoc est, ὅντινά ποτε τὸν Βάττον, ἐν πολυχρύσῳ οἴκῳ ὁ Ἀπόλλων ἀναμνήσει τοῖς ἑαυτοῦ χρησμοῖς, εἰς τὸν Πυθικὸν ναὸν παραγενόμενον οἰκιστὴν τῆς Κυρήνης γενέσθαι. Hac circunstantia Battum satis indicat, qui vt oraculum Apollinis consuluit, priùs diximus. Porrò ædem Apollinis appellat πολύχρυσον vel ab ornamentis aureis, quibus non dubium est quin refulserit: vel à multitudine aureorum donariorum, vt Crœsi qui lateres aureos Delphis consecrauit. ἀμνάσει Dor. & poët. pro ἀναμνήσει. & θέμισσι geminato σ metri causa pro θέμισι. hoc est χρησμοῖς.

παράφρασις.

quum in Pythium templum descenderit, vt in posterum instructa classe coloniam ampla m deduceret Cyrenē, Libyæ ciuitatem, vbi Iouis Nilei pingue delubrum extat. Atque sic loquuta est Medea. Tum Argonautæ diuini heroes obmutescentes obstupuerunt, quum eius præscientiæ sapiētiam audiuissent. Eius verò vaticinij veritatem euectus comprobauit. Nam ô beate Polymnesti, ex Phronima fili Batte, secundum fatidica Medeæ verba, Delphica sacerdos res tuas erexit, quum ex inspiratione diuina, non ad tua interrogata respondit, sed ad tua fata respexit: quò factum est vt tibi ter dicta salute, declarauerit te fato destinatum esse Cyrenes regem,

ἀντιστρ. κῶλ. ιδ'.

Πύθιον ναὸν καταβάντα, χρόνῳ
ὑστέρῳ νάεσσι πολεῖς ἀγαγεῖν
Νείλοιο πρὸς πῖον τέμενος Κρονίδα.
ἦ ῥα Μηδείας ἐπέων στίχες. ἔπταξαν δ' ἀκίνητοι σιωπᾷ
ἥρωες ἀντίθεοι
πυκινὰν μῆτιν κλύοντες.
ὦ μάκαρ υἱὲ Πολυμνάσου, σὲ δ' ἐν τούτῳ λόγῳ
χρησμὸς ὤρθωσε Μελίσσας
Δελφίδος αὐτομάτῳ κελάδῳ·
ἅ σε χαίρειν ἐς τρὶς αὐδάσαισα πεπρωμένον
βασιλέ' ἄμφανε Κυράνᾳ,

μετάφρασις.

ad Pythium templum cùm descenderit, vt tempore sequenti in nauibus multos deducat, Nili ad pingue delubrum Saturnij. Sanè Medea verborum hæc fuit *series. Tremefacti autem fuerunt immoti cum silentio heroës diuini, prudens consilium audientes. O beate fili Polymnesti, te verò in hac oratione oraculum erexit sacerdotis Delphicæ, spontanea voce: quæ te saluere cùm ter iussißet, fato destinatum regem declarauit Cyrenes,*

vltro, non pro interrogatione. Rogabat qua ratione balbutientis linguæ nodos ſolueret Battus: reſpondit vltro vates, in fatis eſſe vt Cyrenes eſſet conditor. Αὐτόματος à Schol. exponitur per αὐτόῤῥης Callimachi vocabulum, in his, Αὐτόῤῥης ὅτε τοῖσιν ἐπέφραδε. Dicitque αὐτόῤῥης ὁ μάντις τότε λέγεται, ὅταν μὴ βουλευομένου τινὸς περὶ ὅτου ἥκει μαντευσόμενος, ἀποταυματίσῃ. τοιοῦτον οὖν ἐστὶ καὶ τὸ, αὐτομάτῳ κελάδῳ παρ᾽ ὅσον ἐκ ταὐτομάτου ἔχρησεν ἡ Πυθία περὶ τῆς ἀποικίας ὧν ἀφήκατο. οὐδ᾽ ὡς πυθομένου τοῦ Βάττου, περὶ φωνῆς ἐρωτῶντος. Hic ἄμφανε metri cauſa, pro ἀνέφανε, vel ἀνέφηνε.

παράφρασις.

cùm tamen nihil tale cogitans ſciſcitareris quo Deorum auxilio impeditæ loquelæ liberationem obtinere, duriſonámque vocem emendare poſſes. Nunc verò quemadmodum purpurei veris in vigore flos pullulans eniteſcit: ſic vtique inter Batti poſteros eius nepotum octauus elateſcit Arceſilaus. Cui Apollo, cui ſacra ſunt Pythia, & Pytho vbi celebrantur, gloriam curſus equeſtris, nimirum quadrijugi currus præbuerunt, ex iudicio Amphictyonum, qui ſacris hiſce ludis præerant. Cæterùm ſuggeſto mihi à Muſis carmine ipſum laudabo, ipſóſque Argonautas, qui ſuſcepta nauigatione ad aureum arietis vellus capiendum, diuinitus miſſorum Cyrenæis honorum primi authores fuerunt: quatenus ex vno ipſorum Euphemo ortus eſt Battus, quem monuit oraculum, vt ſe eum claſſe Cyrenen conferret.

ἐπῳδ. κῶλ. ιγ.

δυσθρόου φωνᾶς ἀνακρινόμενον,
ποινὰ τίς ἔσται πρὸς Θεῶν.
ἦ μάλα δὴ μετὰ καὶ
νῦν, ὥς τε φοινικανθέμου ἦρος ἀκμᾷ,
παισὶ τούτοις ὄγδοον θάλλει μέρος Ἀρκεσίλας· τῷ μὲν Ἀπόλλων ἅ, τε Πυθὼ κῦδος ἐξ
Ἀμφικτυόνων ἔπορεν
ἱπποδρομίας. ἀπὸ δ᾽ αὐτὸν ἐγὼ
Μοίσαισι δώσω, καὶ τὸ πάγχρυσον νάκος κριοῦ. μετὰ γὰρ
κεῖνο πλευσάντων Μινυᾶν, θεόπομποί σφίσι τιμαὶ φύτευθεν.

μετάφρασις.

dum percontareris à duriſona voce quæ liberatio futura eßet à Dijs. Sanè verò & nunc inter liberos hos Arceſilas, octaua pars floret, vt purpureos flores habentis veris in vigore: cui Apollo & Pytho gloriam per Amphictyonas præbuerunt curſus equeſtris. Ipſum autem Muſis tradam, & totum aureum vellus arietis. Ad illud enim cùm nauigaßent Minyæ, à Deo miſſi ipſis honores plantati fuerunt.

δυσθρόου φωνᾶς. Hæc cum ſuperioribus cohærent, & à Schol. δύσθροος exponitur κακόφωνος: & componitur ex δύς, & θρόος de quo vide lexica. Hìc ποινὰ ſumitur pro λύσις, ἀπάλλαξις.

ἦ μάλα δὴ. Sic conſtruendus hic locus, ἦ μάλα δὴ καὶ νῦν μετὰ παισὶ τούτοις ὥς τε φοινικανθέμου ἦρος ἀκμᾷ, θάλλει μέρος ὄγδοον Ἀρκεσίλας. Quibus verbis à longa digreſſione regreditur ad laudes Arceſilai Pythionicæ: quem à Batto Cyrenes conditore octauum teſtatur eſſe, & inter poſteros eius eximium. Sententiam proſa ſic declares, νῦν δὴ ὥσπερ ἐν φοινικοῦ καὶ αὐθηροῦ ἔαρος ἀκμῇ θάλλει ἄνθος, οὕτω καὶ ἐν Βάττου παι-

eos huc adegit tanquam clauis adamantinis victos, ita vt fieri nō potuerit quin hanc expeditionem susceperint. Erat in fatis vt Pelias ab Iasone Aeoli abnepote, manibus aut consiliis è medio tolleretur. Is autem Pelias in medio orbis habitabilis (quæ est Python luco sacro arboribus conspicuo insignis) horrendum ab Apolline responsum acceperat, vt quàm diligentissimè ab eo sibi caueret, quem videret vnicum habentem calceum, quum ex Pelio monte excelso Chironis domicilio in occidentalem & inclytam Magnesiæ vrbem Iolcum,

τος δᾶσεν ἅλοις; θέσφατον ἦν Πελίαν
ἐξ ἀγαυῶν Αἰολιδᾶν θανέμεν,
χείρεσσιν ἢ βουλαῖς ἀκνάμπτοις.
ἦλθε δέ οἱ κρυόεν
πυκινῷ μάντευμα θυμῷ,
πὰρ μέσον ὀμφαλὸν εὐ-
δένδροιο ῥηθὲν ματέρος,
τὸν μονοκρήπιδα πάντως
ἐν φυλακᾷ σχεθέμεν μεγάλᾳ,
εὖτ᾽ ἂν αἰπεινῶν ἀπὸ
σταθμῶν εἰς εὐδείελον
χθόνα μόλῃ κλειτᾶς Ἰωλκοῦ,

rò periculum validis adamātis alligauit eos clauis? fatale erat Peliam ab illustribus Aeolidis occidi, manibus aut consiliis inflexibilibus. Venit autem horrendum vaticiniū prudenti animo eius, editum apud medium vmbilicum fœcundæ matris arboribus, videlicet *ab vnum habente calceum omnino cauere diligenter, quum altis è stabulis ad occiduam terram veniret claræ Iolci,*

τίς γὰρ. Res Argonautarum altiùs repetens, exordio vtitur planè Heroico, Musam interrogās, qua necessitate adacti nauigationē istam susceperint. Sic Virg. sic Homerus Musam compellant, *Musa mihi causas memora*, Μῆνιν ἄειδε θεὰ. Primum autem γὰρ hoc loco non est causalis particula: etenim interrogationi seruit aliquando. Deinde hypallage notanda, pro τίνα δὲ ναυτιλίας ἀρχὴν οἱ Ἀργοναῦται ἐδέξαντο, hoc est, ἐποιήσαντο, ἔσχον. Sed Latinus interpres hunc medium Aoristum passiuè sumpsit pro ἐδέχθη. Hoc est ἐλήφθη.

τίς δὲ κίνδυνος. Hoc est ποία ἰσχυρὰ καὶ κινδυνώδης ἀνάγκη παρώρμησε τοὺς Ἀργοναύτας; Tribuuntur autem necessitati claui adamantini, quòd illa sit dura, ingens telum, nec, vt aiunt, ipsi Dij ei resistere possint. Hinc & Horat.

> *Si figit adamantinos,*
> *Summis verticibus dira necessitas,*
> *Clauos.*

hîc δᾶσεν negl. augm. pro ἔδησεν & ἅλοις Dor. pro ἥλοις.

θέσφατον ἦν. Subiectio qua respondet sibi ad præmissam interrogationem. Orditur autem ab oraculo Peliæ dato, quo iubebatur μονοκρήπιδα vitare. Dicitur autem θέσφατον pro θεόφατον: hæc loci sententia est, εἱμαρμένον ἦν τὸν Πελίαν ἐκ τῶν ἄγαν ἐνδόξων Αἰολιδῶν πλευτᾶν τὸν βίον, εἴτε γνώμαις, εἴτε πράξεσιν ἀκαταμαχήτοις.

Αἰολιδᾶν. Doricus genit. pro Αἰολιδῶν: & enallage numeri pro Αἰολίδου, nimirum Ἰάσονος. Nam Tyro Salmonei filia è Neptuno Nelea & Peliam peperit. Deinde Cretheo Aeoli filio nupsit, ex quo Aesonem, Pheretem, & Amythaonē generat. Porrò ex Aesone Iason, ex Pherete Admetus, ex Amythaone

Melampus nascitur, sic Iason ex Aesone, Aeson ex Cretheo, Cretheus ex Aeolo ortus: proinde Iason Aeolides à proauo. ϑαλϑῶν Ion. & Dor. pro ϑαλεῖν.

ἀκνάμπτοις. Pro ἀκνάμπτος poëtico vocabulo, sæpius inuenias ἄγναμπτος vel ἄκαμπτος, hoc est μὴ δυνάμενος κάμπτεσθαι. ex α priuat. & γνάμπτω & κάμπτω. *flecto.*

ἦλθε δέ οἱ. Hoc est αὐτῷ δὲ συνετῷ θυμῷ ἀνεδόθη χρησμὸς φρικτὸς κατὰ τὸ Δελφικὸν χρηστήριον, τὸ ἐν μέσῳ τῆς οἰκουμένης, ἤγουν Πυθῶνος, γῆς εὐδένδρου. Porrò κρυόεις hoc est φρικτὸς, φοβερὸς, fit à nomine κρύος *frigus* quod fit à κρουὸς per ἐκβολὴν τοῦ ο. tanquam à κρούω, ἀπὸ τῆς ἐν κρύει, hoc est, ψύχει γινομένης κρούσεως ὀδόντων.

πὰρ μέσον ὀμφαλόν. Hoc est, in Pythone, quam Iupiter agnouit esse medium seu vmbilicum terræ: vt videre est ex ijs quæ annotauimus prima stropha huius Odæ, in hæc verba, χρυσέων Διὸς αἰετῶν. Ion. genit. εὐδένδρεοιο pro εὐδένδρου. Per εὐδένδρεον ματέρα, intelligit terram & locum oraculi arboribus consitum.

τὸ μονοκρήπιδα Hoc est τὸν μονοσάνδαλον πάντως φυλάσσεσθαι. Vox μονοκρήπις hoc est μονοπέδιλος, οἰοπέδιλος, μονοσάνδαλος, fit à μόνος & κρηπὶς *calceus.* χεθέμεν Ion. & Dor. pro χέσθαι. Est poëtica phrasis ἐν φυλακᾷ μεγάλᾳ πάντως χεθέμεν, pro πάσῃ ἐπιμελείᾳ φυλάσσεσθαι. Pherecydes autem, referente Schol. hoc modo texit historiam. Sacra faciebat Neptuno Pelias, omnésque præmonuerat, vt interessent. Inter cæteros autem ciues etiam erat Iason: qui prope fluuium Adaurum arabat, & sine calceo eum transiuerat: & cùm transiuisset, dextrum quidem induit, sinistri verò est oblitus: sícque ad conuiuium se contulit. Quo viso Pelias oraculi meminit: at tū quidem se continuit: verùm postridie accersitum Iasonem rogauit quid faceret, an ipsi ab oraculo responsum esset, vt ab aliquo ciuium interficeretur. Iason autem dixit, vt ipsum mitteret Aeam Colchidis vrbem vt ab Aeeta vellus aureum reportaret. Quod consilium ipsi suggesserat Iuno, vt inde Medeam in Peliæ perniciem adduceret. Vide Apollon. Rhodium hac de re.

εὖτ᾽ ἂν. Hoc est ὅταν ἀπὸ τῶν ὑψηλῶν ἐπαύλεων τοῦ Χείρωνος παραγένηται εἰς τὴν πρὸς ἑσπέραν κειμένην γῆν εὔδειξον Ἰωλκοῦ. Notat tempus: scil. cùm Iason à Chirone rediret ex Pelio antro, vbi medicinam erat edoctus. Erat autem Chironis sedes in Pelio monte excelso.

κλειταῖ Dor. pro comm. κλειτῆς. Ἰωλκοῦ. Iolcus est oppidum Magnesiæ inter Pelion & Ossam montes ad sinum Pelasgicum.

παράφρασις.	ἀντιστρ. κῶλ. ιδ.	μετάφρασις.
peregrinus quidem, quatenus Magnesiis & Peliæ ignotus: ciuis autem quatenus ex Aesone prognatus. Itaque vir ille Iason, vt præmonuerat oraculū, tandem venit duabus hastis	ξεῖνος, αἴ τ᾽ ὦν ἀστός. ὁ δ᾽ ἄρα χρόνῳ ἵκετ᾽, αἰχμαῖσι διδύμαισιν ἀνὴρ ἔκπαγλος, ἐσθὰς δ᾽ ἀμφοτέρα μιν ἔχεν,	*hospes atque ciuis. At ille vir tandem venit hastis geminis terribilis. Vestis autem duplex eum cingebat. Vna erat Magnesiorū* quas

quas gerebat terribilis, geminàque veste amictus, altera Magnesiorum regioni vsitata, quę admirandis eius membris apprimè conueniebat, altera verò nempe pelle pardi, qualem Chiron gestare solebat, qua tanquã palla aduersus horrorẽ incutientes imbres se muniebat insuper: pręterea intonsis capillis decorus, qui pulchri humeros totúmque tergum concutiebant. Hoc habitu conspicuus in frequentem congregati populi turbam rectà profectus est, animi sui generosi & interriti specimen edens.

ἅ, τε Μαγνήτων ἐπιχώειος ἁρ-
μόζοισα θαητοῖσι γύοις.
ἀμφὶ δὲ παρδαλέα
στέγετο φρίσσοντας ὄμβροις.
οὐδὲ κομᾶν πλόκαμοι
κερθέντες ᾤχοντ' ἀγλαοὶ,
ἀλλ' ἅπαν νῶτον καταίθυσ-
σον. τάχα δ' εὐθὺς ἰὼν σφετέ-
ρας
ἐστάθη γνώμας ἀταρ-
βάτοιο πειρώμενος,
ἐν ἀγορᾷ πλήθοντος ὄχλου.

regioni vsitata conueniens admirãdis membris: altera erat *pellis pardi quæ coercebat horrorem incutientes imbres. Neque cæsariei capilli tonsi abierant pulchri, sed totum tergum quatiebant. Statim autem rectà profectus, sui stetit animi intrepidi specimen edens, cùm in foro frequens esset turba.*

ξεῖνος. Hæc cum superioribus cohærent, quæ quomodo sint intelligenda docet paraphrasis. Et αἴτε Doricum est pro comm. εἴτε, vel καὶ. & à Schol. per καὶ exponitur, ξένος ὢν, καὶ πολίτης. Cæterùm hic desinit oraculi enarratio.

ὁ δ' ἄρα. Sequitur nunc quomodo sit adimpletum oraculum. Ac primùm docet poëta quis fuerit aduenientis habitus: tum ratione armorum, tum ratione vestimentorum. Venit duas hastas gerens. αἰχμαῖσι dixit synecdochicè pro δόρασι éstque datiuus poët. & Ion. pro αἰχμαῖς & διδύμαισι pro διδύμαις. & hîc δίδυμοι pro δύο. Per literarum transpositionem ἔκπαγλος dicitur pro ἔκπλαγος hoc est φοβερὸς, ἐκπληκτικός. Sic autem hanc sententiam declares, ὁ δ' Ἰάσων χρόνῳ παρεγένετο, δύο δόρασιν ἐκπληκτικός.

ἐσθὰς δ'. Hoc est ἐσθὴς δὲ διπλῆ συνεῖχεν αὐτὸν, ἥ τε Μαγνήτων ἐπιχώειος, ἁρμοζομένη τοῖς θαυμαστοῖς μέλεσι, καὶ ἡ παρὰ Χείρωνι παρδαλέα, ἥ ἔσκεπε πρὸς τοὺς φρίσσειν ποιοῦντας ὄμβρους. Obserua Doricum esse. ἐσθὰς pro ἐσθὴς: & ἀμφότερον poëticè sumi, pro ἀμφοτέρως, vel ἀμφοτέρωθεν, & hoc pro διπλῶς, istud autem pro διπλῆ.

ἅ, τε, & ἁρμόζοισα, & θαητοῖσι Dor. pro ἥ, τε, ἁρμόζουσα, θηητοῖς. Et φρίσσοντας metonymicè sumitur, pro φρίσσειν ποιοῦντας.

παρδαλέα. Pellis pardi allata fuit à Chirone, quæ fuit veluti virtutis insigne. Priscis autem Græcis in more fuit, vt leonum, pardorum, vrsorum pellibus tegerentur. Porrò notatur quis huius pellis fuerit vsus, nempe aduersus imbres: vnde conijci potest eam Iasoni aliísque tanquam pro palla vsitatam.

στέγετο. Neglecto augm. pro ἐστέγετο à στέγομαι passiuo quod actiuæ est significationis, & significat σκέπειν, ἀπωθεῖν, κωλύειν, ἀρκεῖν. *Impedire, arcere, tegere, propulsare*, vt Aristot. problem. sectione 8. quæst. 11. ἡ σὰρξ στέγει τὸ θερμὸν, *caro propulsat seu arcet calorem.*

οὐδὲ κομᾶν. Hoc est οὐδὲ αἱ κόμαις ἀγλαοὶς πλοκάμοις ἐκείρατο, ἀλλὰ κατὰ νῶτον ἀπαιωρούμεναι ἐσείοντο. Doric. genit. κομᾶν pro κομῶν: & οἴχοντο neglecto augm. pro ᾤχοντο. Significat autem poëta Iasonem fuisse intonsum, cincinnatum, adeò vt crispi, venusti, prolixi capilli, per humeros deorsum fusi ferrentur, & agitarentur. Comam autem nutrire apud veteres libertatis erat symbolum; vnde honesto epitheto καρηκομόωντας Ἀχαιοὺς appellat Homerus. Existimat autem Schol. Iasonem tum fuisse περιτικόμην: qualis Achilles apud Homerum. Ita vt nunquam comarum primitias Dijs consecrasset. Annotat enim veteres primam comam apud flumina detondere solitos, ijsque dicare, omnia primùm ex aquis orta significantes.

τάχα δ' εὐθύς. Secundo docet poëta quem vultum præ se tulerit. Nimirum viri interriti, & parrhesian amantis. q.d. ταχέως δ' ἐπ' εὐθείας πορευθεὶς τὸ ἑαυτοῦ γνώμης ἀταρβάτου ἔστη πεῖραν λαμβάνων, καὶ πολλοῦ ὄχλου ὄντος ἐν τῇ πόλει, πρὸς παῤῥησίαν ὅλον ἑαυτὸν παρεσκεύαζεν. Sumitur hîc τάχα pro ταχέως, & εὐθὺς pro εὐθέως seu ἐπ' εὐθείας. Scribitur ἵστατο Aeol. & Ion. cum tenui spiritu pro ἵστατο cum aspero communiter. γνώμας Dor. pro γνώμης & ἀταρβάτοιο. Ion. pro ἀταρβάτου ab ἀτάρβατος & hoc Dor. pro ἀτάρβητος, ex α priuat. & ταρβέω, τὸ δειλιάω, quasi à ταράττεσθαι τὴν βοήν, quia qui metu percelluntur perturbata voce loquuntur. Huiusmodi apparuit Iason in cœtu hominum à Pelia conuocatorum: de qua conuocatione dictum superius.

παράφρασις.

Atque hunc quidem non cognoscebant. Tum aliquis eorum qui illum conspectum reuerenter habebant, quanquam comatus erat vt Apollo, armat⁹ vt Mars, intrepido animo vt gigantes, hic, inquit, neutiquam est Apollo intonsus; non armiger Mars Veneris maritus, qui ęneo curru vehitur. Non est etiam Otus, non Ephialtes rex audax, Neptuni & Iphimedeæ Aloëi vxoris filij. Nam eos Apollo in fertili Naxo sagittis confecit, quum nono ætatis anno sua proceritate & robore freti, montes montibus imponentes cœlum oppugnare susceperunt. Nō est etiam Tityus, nam educto ex inuicta pharetra ve-

ἀντιστρ. κῶλ. ιγ.

τὸν μὲν οὐ γίνωσκον. ὀπιζομένων

δ' ἔμπας τις εἶπεν καὶ τόδε,

Οὔτί που οὗτος Ἀπόλ-

λων, οὐδὲ μὰν χαλκάρματός ἐστι πόσις

Ἀφροδίτας. ἐν δὲ Νάξῳ

φαντὶ θανεῖν λιπαρᾷ Ἰφιμεδεί-

ας παῖδας, Ὦτον, καὶ σὲ τολμάεις Ἐφιάλτα ἄναξ.

καὶ μὰν Τιτυὸν βέλος Ἀρτέμιδος

θήρευσε κραιπνὸν, ἐξ ἀνικάτου φαρέτρας ὀρνύμενον.

ὄφρα τις τῶν ἐν δυνατῷ φιλοτά-

των ἐπιψαύειν ἔραται.

μετάφρασις.

Eum quidem non agnoscebant: quispiam tamen eorum qui illū venerabantur, dixit & hoc, Neutiquam hic est Apollo, neque verò maritus Veneris qui aneo curru vehitur. In Naxo autem fertili aiunt mortuos esse Iphimedeæ liberos Otum, & te ô audax Ephialta rex. Quin etiam Tityum telum velox Diana confodit, tanquam venabulum *ex inuicta pharetra prodiens: vt vnusquisque cupidineas voluptates attingere amet, quæ sint in poßibili.*

loci telo Diana eum peremit, quòd Latonam de stupro interpellasset, vt hoc exemplo discat quisque eos amores captare qui sint possibiles & legitimi inter pares.

τ̃ μ̃ ἐ. Magnesij nunquam viderant Iasonem, ideóque nõ cognoscebant. Nã à primis annis eum mater Alcimede Chironi tradiderat educandum, & annis viginti abfuerat: donec adultus paternum regnum repetiuit.

ὀπιζομένων ϑ. Dialogismus turbæ virum admirantis. ὀπίζομαι autem est verbum deductum ab ὄπις, ιδος: hoc est τοῦ μέλλοντος ἐπιστροφὴ καὶ φροντὶς, *rei futuræ solicitudo & cura*: & significat τὰ μέλλοντα δι' ἐπιστροφῆς ἔχω, *rerum futurarum curam gero*: interdum quoque αἰδοῦμαι *reuereor*. Exponit etiam Schol. ἐπιστρέφεσθαι καὶ τοὺς ὦπας ἐμβάλλειν, *subinde respicere, & oculos conijcere*. Item τοὺς Θεοὺς πρὸ ὀφθαλμῶν ἔχειν, καὶ εὐλαβῆ εἶναι. *Deos ob oculos habere, & pium esse*. De hoc verbo consule Lexica.

οὔτί που. Hoc est οὐδαμῶς οὗτός ἐστιν ὁ Ἀπόλλων, οὐδὲ μὴν ὁ ἱππικώτατος Ἄρης ὁ πόσις τῆς Ἀφροδίτης. Sic à remotione argumentatur: poterat videri Apollo propter comam, Mars propter arma, Otus, vel Ephialtes, vel Tityus propter animi intrepidi confidentiam: sed nullus horum esse comperitur.

χαλκάρματος. Ita scribitur Ionicè seruata tenui κ qro χ aspirata, quanquam communiter in compositione præcedens tenuis sequente aspirata mutari solet, in aspiratam: sic & λεύκιππος pro λεύχιππος dicunt, & similia. χαλκάρματος autem est ὁ χαλκῷ ἅρματι φερόμενος: quo vocabulo significatur ἱππικώτατος: proinde etiam πολεμικώτατος. Obseruanda etiam periphrasis Martis, non Vulcani, quanquam legitimus fuit Veneris maritus. Mars autem Veneris maritus dicitur, tum propter eius cum illa adulterium, tum quòd Marti, *hoc est*, bello addicti viri in Venerem sint proni.

ἐν ϑ Νάξῳ. Hoc est, φασὶ δὲ ἐν εὐδαίμονι Νάξῳ τεθνηκέναι τοὺς Ἰφιμεδείας παῖδας, τὸν Ὦτον καὶ σὲ ὦ ἄναξ Ἐφιάλτα. De his gigantibus vide nostram paraphrasin, & Homer. 11. Odysseæ. φαντὶ Dor. pro φασὶ & τολμάεις pro comm. poët. τολμήεις, & in prosa τολμηρός.

καὶ μὰν Τιτυὸν. Hoc est ἀλλὰ μὴν καὶ τὸν Τιτυὸν τὸ ταχὺ τῆς Ἀρτέμιδος βέλος ἐθήρευσε καὶ ἀνεῖλεν, ἐκ τῆς ἀνικήτου βελοθήκης ὁρμώμενον. De Tityo vide Natal. Com. ἀνικάτου Dor. pro ἀνικήτου.

ὄφρα τις. Hoc est ὅπως ἂν διδάσκοι τοὺς ἐν δυνατῷ ἔρωτας διώκειν. Finis supplicij de Tityo sumpti. φιλοτάτων Dor. pro φιλοτήτων.

παράφρασις.	στροφὴ ε. κῶλ. ιδ.	μετάφρασις.
Ita equidem in frequenti turba illi se inuicem cõpellando ratiocinabantur. Interea Pelias mulari curru vectus, concitato cursu	τοὶ μὲν ἀλλάλοισιν ἀμειβόμενοι γάρυον τοιαῦτ'. ἀνὰ δ' ἡμιόνοις,	*Illi quidem se mutuo compellantes loquebantur talia. Mulis autem & polito vehiculo con-*

properans accessit. Tum protinus obstupuit, vbi percognitum oraculi monitu calceum in dextro tantũ viri pede obseruauit. Sed tamen altum in corde premens metum, sic ipsum est affatus. Dic age ô hospes, quam terram gloriaris esse patriam? quæ te mater inter terrigenas mulieres ex venerando vtero produxit? Noli quæso tuum genus nos celare: imò remotis omnibus mendacijs quæ sunt odiosissima, & os inficiunt ac polluunt, candidè illud aperito.

ξεστᾷ τ' ἀπήνᾳ προτροπάδαν Πελίας
ἵκετο σπεύδων. τάφε δ' αὐτίκα παπτήναις ἀρίγνωτον πέδιλον,
δεξιτερῷ μόνον ἀμφὶ ποδί. κλέπτων δὲ θυμῷ
δεῖμα, προσέννεπε· Ποίαν γαῖαν ὦ ξεῖν' εὔχεαι
πατρίδ' ἔμμεν, καὶ τίς ἀνθρώπων σε χαμαιγενέων πολιᾶς
ἐξανῆκεν γαστρός; ἐχθίστοισι μὴ ψεύδεσι
καταμιάναις εἰπὲ γένναν.

tatè Pelias venit properans. Obstupuit autem protinus cùm circunspexisset valdè cognitum fama *calceum, dextrum tantummodo circa pedem. Occultans tamẽ animo terrorem, dixit. Quamnam terram ô hospes gloriaris patriam esse, & quæ hominum terrigenarum te pretioso emisit è ventre? Odiosissimis mendacijs non polluens te dic genus tuum.*

τοὶ μὲν. Conclusio superioris dialogismi q.d. τοιαῦτα μὲν οἰκτὰν ἀγορὰν Μάγνητες ὄντες ἀλλήλοις διαλεγόμενοι ἔλεγον. Dixit ἀλλάλοισι pro ἀλλήλοις. De verbo γαρύω vide primam Olymp.

ἀνὰ δ' ἡμιόνοις. Habes hîc ἓν διὰ δυοῖν. q.d. ἐν δὲ ἐνδόξῳ ἀπήνῃ ἡμιόνοις ἐχούσῃ προθύμως σπεύδων ὁ Πελίας παρεγένετο. Describitur aduentus Peliæ, eiúsque oratio ad Iasonem. ξεστᾷ ἀπήνᾳ Dor. pro ξεστῇ ἀπήνῃ. Item προτροπάδαν. Dor. pro comm. poët. προτροπάδην: quod Suidas vertit προθύμως, & ἀμεταστρεπτί. At Scholiastes ἐπισπευδόντως: & interpres Latinus συντεταμένως, συντόνως, μεγάλῃ ὁρμῇ. De hac voce vide Lexica: & verbum προτρέπεσθαι à quo deducitur.

τάφε δὲ. Negl. augm. pro ἔταφε. Sensus autem est. εὐθέως δὲ καταπλαγεὶς θαυμάσας τὸ ἄγαν αὐτῷ διὰ τὸν χρησμὸν ἔγνωστον ὑπόδημα τοῦ Ἰάσονος, τῷ δεξιῷ αὐτοῦ ποδὶ περικείμενον. Ex calceo veritatem oraculi agnoscit Pelias. Aor. 2. ἔταφον act. verbi θάπτω.

κλέπτων. Hoc est, κρύπτων δὲ τῇ ψυχῇ τὸν φόβον. Metuebat, quia monuerat oraculum τὸν μονοκρήπιδα φυλάσσεσθαι. Habes προσέννεπε poëticum pro προσεῖπε à προσεννέπω, & geminato ν. προσεννέπω *alloquor*, vt apud Sophoclem τὸν ἥλιον προσεννέπω.

Ποίαν γαῖαν. Oratio Peliæ qua rogat vt verè edisserat cuias sit, & cuius generis. q.d. εἰπέ μοι ὦ ξένε πόθεν εἶ, καὶ ἐκ τίνος μητρὸς ἐκγεγαώς; Ionicè dixit εὔχεαι pro εὔχῃ, & ἔμμεν pro εἶναι. Dicitur πολιᾶς γαστρὸς hoc est τιμίας, propter τὸ τοῦ γήρως ἔντιμον, vt docet Schol. καταμιάναις Aeol. pro καταμιάνας. Subaudito post hoc vocabulum, vel σὲ, vel τὸ στόμα, vel aliud quid huic loco conueniens.

παράφρασις. | ἀντιστρ. κώλ. ιδ. | μετάφρασις.

Tum Iason sumpta fi-

τὸν δὲ θαρσήσαις ἀγανοῖσι λόγοις

Huic autem fiducia

duciæ his verbis placidè respondit. Vt vera ficuti rogas edifferam, aio me apud Chironem medicinam edoctum, & virtutis veritatísque ftudio imbutum. Nunc enim Chironio ex antro reuertor, quę domus eft Chariclonis vxoris Chironis, & Philyræ eiufdem matris, vbi Centauri illius caftæ filię me educarunt. Poftquam autem illic integros viginti annos habitaui, & conuerfatus fum adeò honeftè, vt nihil fordidi dixerim aut fecerim, domum repetiui, vt Aefonis patris mei regnum ab alio præter ius occupatum recuperem: fiquidem illud olim Iupiter largitus eft populorum duci Aeolo, eiúfque pofteris, vt illis effet hoc dignitatis regiæ decus, hic honor.

ἀλλ᾽ ἀμείφθη. φαμὶ διδασκαλίαν
Χείρωνος οἴσειν. ἄντροθε γὰρ νέομαι.
πὰρ Χαρικλοῦς καὶ Φιλύρας, ἵνα Κενταύρου με κοῦραι θρέψαν ἁγναί.
εἴκοσι δ᾽ ἐκτελέσαις
ἐνιαυτοὺς, οὔτε ἔργον,
οὔτ᾽ ἔπος ἐντράπελον
κείνοισιν εἰπὼν, ἱκόμαν
οἴκαδ᾽, ἀρχὰν ἀγκομίζων
πατρὸς ἐμοῦ, βασιλευομέναν
οὐ κατ᾽ αἶσαν· τάν ποτε
Ζεὺς ὤπασε λαγέτᾳ
Αἰόλῳ, καὶ παισὶ τιμάν.

fumpta placidis verbis fic refpondit. Aio doctrinam Chironis me afferre. Ex antro enim venio à Chariclone & Philyra, vbi Centauri me filiæ educarunt caftæ. Viginti autem à me completis annis, neque factum, neque dictum fordidum illis loquutus, veni domum, imperium repetens patris mei quod regnatur non fecundum ius & æquum: quod olim Iupiter dedit populorum duci Aeolo, & liberis vt effet illis *decus.*

τὸν δ᾽. Tranfitio ad refponfionem Iafonis, qua præmittit eum confidenter, & placidè tamen Peliæ refpondiffe. q.d. ὁ δ᾽ Ἰάσων θαρσοῦσι πρᾳοτάτοις λόγοις οὕτω τῷ Πελίᾳ ἀπεκρίνατο. Ion. & poët. dicitur ἀγανοῖσι. pro ἀγανοῖς & ἀμείφθη neglecto augmento pro ἠμείφθη, idque metri caufa.

φαμὶ διδασκαλίαν. Oratio Iafonis ἐξ ἀμοιβῆς q.d. διαβεβαιοῦμαι τὴν Χείρωνος διδασκαλίαν κομίζειν, ἤγουν τὴν ἀλήθειαν ἣν παρὰ Χείρωνος ἔμαθον. Fidem fuæ orationi primùm facit, quum poftulatam à Pelia veram generis declarationem pollicetur. οἴσειν enallage temporis, pro φέρειν. Schol. Χείρωνος διδασκαλίαν putat intelligendam effe τὴν ἀλήθειαν ὡς τοῦ Χείρωνος Ἰάσονα ἐλευθερίως ἀναθρέψαντος, καὶ διδάξαντος μὴ ψεύδεσθαι. Et certè non folùm artem medicam docebat, fed & in virtutis ftudio educabat difcipulos, vt liquet ex fequentibus, vbi teftatur Iafon fe tam rectè apud Chironem educatum, vt nihil fordidi dixerit feceritue.

ἄντροθε γάρ. Hoc eft, παραγίνομαι γὰρ ἐκ τοῦ ἄντρου Χείρωνος, ἀπὸ τῆς Χαρικλοῦς καὶ Φιλύρας, ὅπου αἱ τοῦ Κενταύρου ἁγναὶ κοῦραι ἀνέθρεψαν ἐμέ. Quibus verbis probat fe Chironis difcipulum fuiffe cùm ex eius antro veniat. Vox ἄντροθε poëticum eft aduerbium pro ἐκ τοῦ ἄντρου pro quo & ἄντροθεν dicas.

Χαρικλοῦς. Genit. Dor. pro Χαρικλοῦς à fing. recto Χαρικλώ: quod declinatur vt Ἀντὼ. geni. Ἀντόος, οῦς fic Χαρικλόος, οῦς & Dor. mutato ου in οι. Χαρικλοῖς. Romanū exemplar habet Χαρικλοῦς. Fuit Chariclo Apollinis filia, Chironis vxor: & mater Chironis Philyra, vnde 3. Od. Pyth. initio Χείρωνα φιλυρίδαν appellat. Chironis filiæ fuerunt Ocyroë & Endeis.

per noctem, quam huius commenti consciam fecerunt, itineri me commiserunt, & purpureis fascijs inuolutum clam ad Chironem miserũt, eique educandum tradiderunt.

πον σπαργάνοις ἐν πορφυ-
ρέοις,
νυκτὶ κοινάσαντες ὁδὸν Κρονί-
δᾳ
δὲ τράφεν Χείρωνι δῶκαν.

miserunt fascijs in purpureis, quum noctem ad iter sociam accepissent: Saturniq; filio Chironi alendum dederunt.

πεύθομαι. Hoc est κατανοῶ γὰρ τὸν ἄδικον Πελίαν, ταῖς ἀνοήτοις πειθέντα φρεσὶ, τὴν τῶν ἡμετέρων γονέων ἀποσυλῆσαι βασιλείαν. Vide μιν dici pro αὐτὴν, & referri ad præcedens τιμάν. Vocat ἄθεμιν Πελίαν: ex quo conijcere licet, vel ignotum fuisse tunc Iasoni Peliam cùm ista illi interroganti responderet: neque enim verisimile est Iasonem asperis apud illum verbis vsurum fuisse: cum contrà dicatur priùs ἀγανοῖσι λόγοις ἀμείφθη. Vel illo digresso Iasonem hæc præsenti turbæ dicere.

λευκαῖς φρεσὶ. Scholiastes annotat hîc metaphoram ab aquis sumptam, quæ quo minùs profundæ sunt, eo limpidiores, & lucido quodam candore pellucidæ apparent, contrà verò quo sunt profundiores, eo nigriores videntur. Vt ita λευκὰς φρένας dixerit τὰς ἐπιπολαίους superficiaria quadam, nec profunda prudentia præditas, contrà verò μέλαινας φρένας Homerus τὰς ἐν βάθει, quæ profunda prudentia sunt munitæ. Iunius in Adagijs Λευκὰς φρένας, inquit, habere dicitur homo stolidi ingenij & insulsus, metaphora à coloris vitio tracta: siquidem Aristoteli albus color maximè emouet oculorum sensum, vt inde emotæ mentis hominem ac bliteum λευκόνοον & λευκὰς ἔχειν φρένας dicant. Vnde Horat. Leuconoen vocat quandã genethliacorum vanitati fidem adhibentem, non fine stoliditatis morsu. Aemilius Portus λευκαὶ φρένες inquit, vocantur stulta mens, propter senectutem. Nam δὶς παῖδες οἱ γέροντες. Metaphoricè tribuitur menti quod ipsis senibus ad extremam senectutem prouectis conuenit. Tunc illi canos habent, & mentis aciem obtusam, & ingenium puerile.

πιθήσαντα. Est partic. Aor. ἐπίθησα verbi Attici & poëtici πιθέω pro quo & πιθέω metri causa, pro comm. πείθομαι. Doricum est ἀποσυλᾶσαι pro ἀποσυλῆσαι. De verbo ἀποσυλᾶν vide Lexica.

ἀρχεδικᾶν. genit. Dor. pro ἀρχεδικῶν à recto sing. ἀρχέδικος, hoc est, ὁ ἄρχων δικαίως, ὁ ἀρχὴν ἐν δίκῃ ἔχων. Græca Scholia monent nonnullis in codicibus legi ἀρχεδίκαν, & exponi τὴν ἀρχὴν, ἣν κατὰ τὴν δίκην, τουτέστι, κατὰ τὸ δίκαιον εἶχον οἱ ἐμοὶ γονεῖς. Verùm magis probat priorem lectionem.

τοί μ' ἐπεί. Hoc est οἵτινες γονεῖς μου, ἐπειδὴ τεχθεὶς τὸ πρῶτον φῶς ἐθεασάμην τοῦ ἀδικοῦντος τοῦ ἡγεμόνος δεδοικότες τὴν ὕβριν, οἴκοι τὸ πένθος ὡς ἐπὶ τοῦ νεκροῦ θέμενοι σὺν τῷ γυναικείῳ θρήνῳ, λαθραίως ἐν νυκτὶ ἀπέπεμψαν ἐνδύσαντες πορφυρέοις σπαργάνοις, καὶ ἔδωκαν με Χείρωνι ἐκθρέφειν. Monet quo fato ad Chironem sit missus. Iasone nato parentes simularunt funus eius, & Chironi clam educandum miserunt, ne Pelias in eum sæuiret, quò iustum regni repetitorem è medio tolleret.

ἀλλὰ τέτων. Animo properans ad cognitionem ædium paternarum abrumpit orationem qua summatim attigit rerum suarum historiam. κεφάλαια λόγων sunt educatio,præceptor,cur Chironi commissus fuerit, cur iam reuertatur, quàm iniustè Pelias occupet imperium.

λευκίππων. Hoc est, ὑμεῖς δὲ ὦ ἔντιμοι πολῖται μηνύσατέ μοι σαφῶς ὅπου εἰσὶν οἱ οἶκοι τῶν ἱππικῶν μου πατέρων. Scribitur λεύκιππος Ionicè: quod tamen etiam communiter vsurpatur pro regulari,sed non vsitato λεύχιππος,hoc est,λευκοῖς ἵπποις χρώμενος. De quo vocabulo antè diximus in χαλκάρματος. Geminatur σ in φράσσατε pro φράσατε. Porrò δόμους πατέρων fortè dicit Aesonis ædes, quas à maioribus acceptas tenebat.

Αἴσονος γὰρ. Petitionis ἀπολογία q.d. ἐγὼ γὰρ Αἴσονος παῖς ἐπιχώριος ὑπάρχων, οὐκ εἰς ξένην ἥκω γῆν. Porrò breuiter genus, & præceptorem repetit. ξεῖναν Dor. pro ξένην.& ἱκόμαν pro ἱκόμην.

φὴρ δέ με θεῖος. Vide superiori Oda quæ diximus de vocabulo φήρ. Hîc dicitur θεῖος, vel quia Saturni filius erat, vel quia iustus erat, & insignibus virtutibus præditus: φὴρ autem ob corporis equinam formam.

Ἰάσονα κικλήσκων προσαύδα. Hoc est, Ἰάσονα ἐκάλει. Nimirum imposito nomine ἀπὸ τῆς ἰάσεως à medicatione. Medicam enim artem eum docebat: poëticum autem est κικλήσκω pro καλῶ. Annotat Aretius Iasonem per anagrammatismum ab Aesone dici posse. Nam si nominis Αἴσων, τὸ αι dissoluas & preponas ι. fiet Ἰάσων.

τὸν μὲν εἰσελθόντα. Describitur patris Aesonis πάθος elegans: dum præ summo gaudio lachrymas effundit,vt plerisque vsu venit;quod fieri solet in immodico gaudio vt inuiti fleamus. Hinc Sophocles.

> Χαρᾶς γὰρ οὗτος ἐστὶν ἀνθρώπου φρενῶν,
> ὅπου τὸ τερπνὸν, καὶ τὸ τιμαῖον φύει.
> Δακρυρροεῖ γοῦν καὶ τὰ καὶ τὰ πυγχάνει.

ἐκ δ' ἄρ' αὐτοῦ. Hoc est, ἀπὸ δὲ γεραρικῶν αὐτοῦ βλεφάρων ἀπέβαλλεν δάκρυα, ἐπειδὴ κατὰ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ἐχάρη ὁρῶν ἤδη. Dicitur πομφόλυξαν neglecto augmento pro ἐπομφόλυξαν, à verbo πομφολύζω, quod est poëticum & significat πομφολύγων δίκην βρύειν καὶ ἐξέρχεσθαι: fit à nomine πομφόλυξ bulla. Cæterùm Schol.hoc exponit per ἀποβρέττεσθαι vel ἀναβρέττειν.

γεραρᾶν. Nomen γεραρὸς poëticum est pro comm. γεραρικὸς. ἂν ψυχὰν. Dor. pro τὴν ψυχήν.& γάθησεν Dor.& neglecto augmento pro ἐγήθησεν. Quæritur autem quomodo pater filium agnouerit, quem fascijs inuolutum miserat ad Chironem, & qui totos viginti annos manserat apud præceptorem. Respondendum fieri potuisse vt Aeson clam aliquoties filium viseret apud Centaurum, vnde iam eum agnouerit. Vel etiam agnouit, quia Iason Aesonis filium se esse profitebatur, & suæ educationis historiam narrauerat populo.

περίφρασις.

Protinus Aesonis fratres, Iasonis patrui, Pheres nimirum & Amythaon, audito nepotis inspetato aduentu, ille quidem ex propinquo loco, Pheris videlicet, vbi fons est Hypereius, accessit: hic autem ex Messena Laconiæ, ciuitate. Quinetiam simul cum illis venit Admetus Pheretis, & Melampus Amythaonis filius, patrueles eius, aduentum patrueli gratulantes. Illos autem lautis conuiuijs excepit Iason: inter quæ & oratione blanda apud eos vtebatur, & xenia conuenientia parabat. Atque omnis hilaritatis genere sese cum illis recreauit, & quinque solidos dies, totidemque noctes iucundissimo patruorum & patruelum conuictu fruitus est.

αὐτηρ. κῶλ. ιδ.

καὶ κασίγνητοί σφίσιν ἀμφότεροι
ἤλυθον κείνου γε κατὰ κλέος·
ἐγγὺς μὲν Φέρης κράναν Ὑπερηΐδα λιπών,
ἐκ δὲ Μεσσάνας Ἀμυθάν. ταχέως
δ' Ἄδματος ἷκεν, καὶ Μέλαμπος
εὐμενέοντες ἀνεψιόν. ἐν δαιτὸς δὲ μοίρᾳ
μειλιχίοισι λόγοις
αὐτοὺς Ἰάσων δέγμενος,
ξείνι' ἁρμόζοντα τεύχων,
πᾶσαν ἐς εὐφροσύναν τάνυεν,
ἀθρόαις πέντε δρεπών
νύκτεσσιν ἔν θ' ἁμέραις
ἱερὸν εὐζωᾶς ἄωτον.

μετάφρασις.

fratres quoque ad eos ambo venerunt illius ad famam. Ex propinquo quidem loco *Pheres fontem Hypereidem linquens, ex Messena autem Amythaon. Confestim Admetus quoque venit & Melampus gratulantes patrueli. In conuiuio autem blandis verbis eos Iason excipiens, dona hospitalia parans conuenientia, omnem hilaritatem extendit, totis quinque decerpens noctibus & diebus sacrum bona & iucunda vita florem.*

καὶ κασίγνητοι. Audito Iasonis aduentu veniunt patrui & patrueles. σφίσιν ἤλυθον, hoc est, αὐτοῖς παρεγένοντο. Et κείνου κατὰ κλέος hoc est ἀκούσαντες ὅτι ἐκεῖνος ἀφίκετο. Fratres Aesonis fuerunt Pheres & Amythaon, quod & ipse Homerus testatur.

Τοὺς δ' ἑτέρους Κρηθῆϊ τέκεν βασίλεια γυναικῶν,
Αἴσονά τ', ἠδὲ Φέρητ', Ἀμυθάονά θ' ἱπποχάρμην.

ἐγγὺς μὲν. Hic subauditur, & ἀπὸ κοινοῦ repetendum ἤλυθεν, & ἐγγὺς sumendum ex Scholiastæ monitu, pro ἐγγύθεν, hoc est ἐκ τοῦ σύνεγγυς τόπου. Pheræ vrbs est prope Iolcum, & Hypereia, fons Pherarum, de quo Sophocles,

Ὦ γῆ Φεραία χαῖρε, σύγγονόν θ' ὕδωρ,
Ὑπερεία κρήνη, νᾶμα θεοφιλέστατον.

Pherecydes dicit fontem hunc nomen habere ab Hyperete Melantis, & Eurycleæ filio, qui circa eum habitauit. Huius fontis mentio est apud Homerum in catalogo nauium, item Pherarum. κράναν Dor. pro κρήνην. Μεσσάνας Dor. pro Μεσσήνης. Messenæ autem est Laconiæ ciuitas à Lacedæmonijs expugnata 19 anno obsidionis, propter Teleclum regem occisum. Vide Strab. l. 6. Ἀμυθὰν contractum, pro Ἀμυθάων.

Ἄδματος Dor. pro Ἄδμητος Pheretis filius. Μέλαμπος Amythaonis: hi simul cum patribus venerunt.

ἐν δαιτὸς δ'. Officio funguntur Aeſon & Iaſon, qui eos à quibus viſebantur conuiuio excipiunt, & per quinque dies lautis epulis, blando colloquio, muneribus hoſpitalibus, omni denique vitę iucunditate cumulant. Periodus autem hæc ſic proſa declaranda, ἐν δὲ τῷ τῆς εὐωχίας καιρῷ, προσηνέσι λόγοις ὁ Ἰάσων αὐτοὺς δεξιούμενος, ξένια ἁρμόζοντα κατασκευάζων, πᾶσαν εὐφροσύνην αὐτοῖς ἐξέτεινεν, εὐδαίμονα ζωὴν διάγων ὅλας πέντε νύκτας καὶ ἡμέρας.

δέγμενος Particip. præterit. pluſq. perf. per aphæreſin pro δεδεγμένος, & retracto accentu in antepenultimam δέγμενος, à verbo δέχομαι. τάνυεν negl. augm. pro ἐτάνυεν. δρεπὼν partic. Aor. 2. ἔδρεπον verbi δρέπω. εὐζωᾶς hoc eſt ἀγαθῆς καὶ εὐδαίμονος ζωῆς. Ab Ariſtotele l. 1. c. 8. Ethic. εὐζωΐα dicitur *beata vita*.

παράφρασις.

Verùm die ſexto vir ille omnem ſerium ſermonem de regni repetitione, quem ab initio aduentus propoſuerat, repetens, & eum ſuis conſanguineis cõmunicans, cõſilium capiebat: illi autem eius ſententiam approbabant. Inito conſilio protinus domo cum illis exit, & ad Peliæ ædes contendit. Quò eùm perueniſſent, properè ingreſſi ſunt. Pelias autem Tyrûs ſtudioſæ capillitij filius, audito aduenientium ſtrepitu, obuiam properauit. Ilico eùm conueniſſent, Iaſon placida & ſapienti oratione Peliam compellat. Pelia fili Neptuni petræi (ſic dicti ex quo diſcidit montes Theſſalicos, Tempe dictos, & fluuium Peneum per eos deduxit)

ἐπῳδ. κῶλ. ιγ.

ἀλλ' ἐν ἕκτᾳ, πάντα λόγον θέμενος
σπουδαῖον ἐξ ἀρχᾶς ἀνήρ,
συγγόνοισι παρεκοινᾶθ'. οἱ δ' ἐπέσποντ'. αἶψα δ' ἀπὸ κλισιᾶν
ὦρτο σὺν κείνοισι. καί ῥ' ἦλθον Πελία μέγαρον· ἐσσύμενοι
δ' εἴσω κατέσταν. τῶν δ' ἀκούσαις αὐτὸς ὑπαντίασε
Τυροῦς ἐρασιπλοκάμου γενεά.
πραῢν δ' Ἰάσων μαλθακᾷ
φωνᾷ ποτιστάζων ὄαρον,
βάλλετο κρηπῖδα σοφῶν ἐπέων.
παῖ Ποσειδῶνος πετραίου,

μετάφρασις.

Sed in ſexto omnem ſermonem quum propoſuiſſet ſerium ab initio ille vir, cum conſanguineis communicabat. Illi verò ſequebantur, & approbabant dicta eius. *Statim autem è tentoriis prorupit cum illis, acceſſeruntq; ad Peliæ ædes, & cum feſtinatione intrò conſtiterunt. Eos autẽ audiẽs ipſe obuiam proceſſit, proles Tyrûs ſtudioſa capillitij. Placidũ autẽ Iaſon molli voce inſtillans ſermonẽ, iecit fũdamẽtũ ſapientum verborũ. Fili Neptuni petræi,*

ἀλλ' ἐν ἕκτᾳ. Hoc eſt, ἀλλ' ἐν ἕκτῃ ἡμέρᾳ τὸν ὅλον λόγον τὸν σπουδαῖον ἐξ ἀρχῆς ὁ Ἰάσων τοῖς συγγόνοις αὐτοῦ ἐκοινώσατο. Itaque exactis quinque diebus conuiuiorum, quibus iucundam hilarémque vitam duxerant, Iaſon amoto repetiuit ſeria ludo. Propoſuit conſanguineis conſilium, quod illi approbarunt. ἕκτᾳ Dor. pro ἕκτῃ. & παρεκοινᾶτο Doricè verſo ω in α pro ἐκοινοῦτο. à verbo κοινόω, quod Dor. etiã dicitur κοινάω. de quo iam dictum priùs in κοινάσαντες ὁδόν. Legunt omnes πᾶσι κοινᾶθ' ſed metrum refragatur, Ideóq; rectè Schm. ex Pal. Cod. author. legit παρεκοινᾶτο.

οἱ δ' ἐπίσταντο. Hoc est, ἐκολλήθησαν καὶ συνήεσαν αὐτῷ, καὶ γνώμην αὐτὴν ἀνέλαβον. Porrò ἐπίσταντο est imperf. verbi ἐπίσταμαι Ion. seruata tenui pro ἐφίσταμαι communi. vt lib. 1. Epigramm. Antipater vsurpat Δαρείῳ πυμάτην οἶμον ἐφισταμένη.

αἶψα. Hoc est, ταχέως δ' ἀπὸ σκηνῶν σὺν ἐκείνοις ὁρμήσας. Quod diu probéque consultatum est, id maturè ac diligenter exequitur Iason. κλισιᾶν genit. Dor. pro κλισιῶν.

καὶ ῥ' ἦλθον. Hoc est, καὶ δὴ παρεγένοντο εἰς τὸν τοῦ Πελίου οἶκον, σπουδαίως δ' ἔσω αὐτοῦ κατέστησαν. In phrasi Pindarica est ellipsis præpositionis εἰς vel πρὸς ante μέγαρον: quo vocabulo rectè vtitur quum de magnatis ædibus agit, quæ solent alijs esse maiores. Est autem μέγαρον, inquit Hesiodi interpres, κυρίως ὁ πλούσιος, καὶ ἐπίφθονος οἶκος. Et certè dicitur à μεγαίρω, τὸ φθονῶ. τὰ γὰρ μεγάλα φθονοῦνται. Vox κατέσταν per syncopen formatur pro κατέστησαν, à κατέστην verbi καθίστημι.

τῶν δ' ἀκούσαις. Hoc est ὁ δὲ Πελίας τῆς εὐειδέος Τυροῦς υἱὸς, τούτων τὴν εἴσοδον αἰσθόμενος, ἀπήντησεν αὐτοῖς. Cautè agit Pelias, qui honoris causa venientibus occurrit. Nam perspecto Iasonis consilio de repetendo patris regno, quod ille iniustè detinebat, operæ pretium erat vt comiter & vrbanè se gereret, ne vlla neglectus specie, magis irritaretur Iasonis animus. ἀκούσαις. Aeol. pro ἀκούσας. ἐρασιπλόκαμος autem poëticum est. ὁ ἐρῶν τοῦ πλοκάμου *capillitij studiosus.*

πραεῖαν δέ. Hoc est, ὁ δὲ Ἰάσων μαλακῇ φωνῇ πραεῖαν λόγων ἀπὸ τοῦ στόματος στάζων, κατεβάλετο βάσιν καὶ ἀρχὴν τῶν σοφῶν λόγων. Iason, vt cuius res agebatur, prior Peliam alloquitur, non asperis, non feruidis animi perturbati verbis, sed placida, ac composita moderatæ mentis oratione. ποτιστάζων Dor. pro comm. προσστάζων. Vide initio septimæ huius libri Odæ, ἀοιδᾶν κρηπῖδα βάλλεσθαι.

παῖ Ποσειδᾶνος. Secunda Iasonis oratio ad Peliam habita coram amicis, cùm priorem in populi cœtu habuisset. Rogat nunc Iason Peliam, quem periphrasticè Petræi Neptuni filium vocat, vt amicè secum transigat negocium: regni sceptrum ad se pertinere, bona reliqua Peliæ facilè relicturum.

πετραίου. Neptunus πετραῖος vocatur, vel quia discidit montes Thessalicos Tempe, & fluuium Peneum per eos deduxit, cùm priùs per vrbem flueret & campos vastaret: de quo Callimachus, φεῦγε δὲ καὶ Πηνειὸς ἑλισσόμενος διὰ Τεμπέων. Vel quia olim in petra dormiens semen emisit, quod à petra exceptum, statim produxit Scyphium equum. Vel quia petræo Neptuno certamen instituebatur, vbi primus equus à petra exilijt: vnde Neptunus dictus etiam ἵππιος.

παράφρασις.	στροφὴ ζ. κῶλ. ιδ.	μετάφρασις.
Promptiores sanè sunt hominum mentes ad laudandum	ἐντὶ μὲν θνατῶν φρένες ὠκύτεραι	*sunt hominũ mentes velociores ad lau-*

κέρδος αἰνῆσαι πρὸ δίκας δόλιον,
τραχεῖαν ἑρπόντων πρὸς ἐπίβδαν ὅμως.
ἀλλ' ἐμὲ χρὴ καὶ σὲ θεμισσαμένους
ὀργὰς, ὑφαίνειν λοιπὸν ὄλβον.
εἰδότι τοι ἐρέω.
μία βοῦς, Κρηθεῖ τε μάτηρ
καὶ θρασυμήδει Σαλμωνεῖ. τρίτοισι δ' ἐν γοναῖς
ἄμμες αὖ κείνων φυτευθέντες σθένος ἀελίου χρύσεον
λεύσσομεν. μοῖραι δ' ἀφίσταντ', εἴ τις ἔχθρα πέλει
ὁμογόνοις, αἰδῶ καλύψαι.

dandum lucrum dolosum præ iustitia, triste euntium ad sequens tempus tamen. At me oportet, & te iustitia accommodantes mores nostros *texere fœlicitatem in reliquum tẽ*pus. *Scienti tibi dicã. Vna eadémque bucula Cretheóque mater & Salmoneo audacis consilij* viro. *Tertia autem in generatione nos ab illis sati robur solis aureum cernimus. Fœlicitas autem abscedit, siqua simultas existat inter consanguineos, adeò vt tegant pudorem.*

lucrum iniustum, quàm ad iustum illi anteponendum, quanquam quod iniustè vel cum lucro fecerint, postea tristem sortiri solet exitum, nec iniquo lucro diu fruuntur. Quod cùm ita sit, par est vt omisso iniqui lucri studio, & animi affectibus ad iustitiam & æquitatem compositis, vterque nostrûm futuræ fœlicitati prospiciat, vt in reliquum vitæ tempus, amicè, pacatè, fœliciterque viuamus. Dicam quod ipse apprimè nosti. Vna eadẽque mulier, nempe Enarea vtero gessit, peperítque Aeolo Cretheum & audacem Salmoneum: à quibus oriundi tertij sumus, & inter mortales viuimus & versamur. Nam Salmoneus Tyronem filiam, Tyro Peliam filiũ habuit. Cretheus genuit Aesonem, Aeson Iasonem. Idcirco eùm consanguinitatis vinculo contineamur, honestum etiam sit, vt insolubili amicitiæ nodo fœderati connectamur, quò beatam vitam exigamus. Nam siqua inter consanguineos intercedat excusso omni pudore simultas, omnis abest fœlicitas.

ἐντὶ μὲν θνατῶν. Gnomologia quam certè facit κρηπῖδα τῶν σοφῶν ἐπῶν. Nam ea vtitur tanquam fundamento, cui innititur ratio eorum quæ persuasurus est. Vult Peliæ persuadere vt regnum sibi legitimo possessori restituat: idem etiam vult de suo iure remittere pacis causa. Idcirco proposita humani ingenij natura, quod per se lucri est studiosum, ab huiusmodi studio dimouere cupit Peliam: nequid obstet quominus bene conueniat inter ipsos q.d. εἰσὶ μέντοι αἱ τῶν ἀνθρώπων φρένες ταχύτεραι ἐπαινέσαι καὶ προκρίνειν τὸ παρὰ τὸ δίκαιον κέρδος, καίτοι τοῦ ἀδίκου καὶ ἐπικερδοῦς πράγματος τραχεῖαν ἔχοντος τὴν ἑξῆς ὁδὸν, τουτέστι τὴν μετὰ ταῦτα ἀπόλαυσιν οὐ τερπνὴν ἔχοντος. Τοιγαροῦν προσήκει ἡμᾶς τοῦτο γνόντας, καὶ φιλοκερδίας ἀδίκου ἀφεμένους, τοὺς τρόπους κατὰ δίκην διοικεῖν, εἰς τὸ συντιθέναι εἰς τὸ λοιπὸν τοῦ βίου τὴν εὐδαιμονίαν. Proinde inferet in sequentibus, conuenire vt quod regnum iniustè occupat, illud restituat: & pollicebitur se relicturum bona mobilia & immobilia: quæ parentibus suis eripuit: ne omnia summo iure repetens, Peliæ animũ exacerbet: & lucri studiosior quàm honoris videatur. Sed hæc paraphraseos series tibi probè declarabit.

ἐπίβδαν. Dor. pro comm. ἐπίβδην. Est autem ἐπίβδη & in plurali ἐπίβδαι tem-

pus futurum, tempus sequens. παρὰ τὸ ἐπιβαίνειν ταῖς προτέραις ἡμέραις. Sic propriè vocabantur apud Dorienses, illi dies qui præcedentes festos sequebantur. Hinc Græca Scholia. Ἐπίβδαι κυρίως καλοῦνται αἱ ἑπόμεναι τῆς ἑορτῆς ἡμέραι, αἱ μεθέορτοι, ἐπιβάδες τινὲς οὖσαι, οἷον ἑπόμεναι τῇ ἑορτῇ. Τινὲς δὲ φασὶ παρεμβεβλῆσθαι τὸ β. τὰς γὰρ ἐπὶ δευτέρᾳ λέγουσιν ἐπίδας, ὡς τὴν σίδην, σίβδην, καὶ ἔασον, ἔβασον. οἱ δὲ μετῆχθαι ἀπὸ τῶν ἐπιβαλλομένων προβάτων. βδάλλοντες γὰρ οἱ ποιμένες ἅπαξ, αὖθις ἐπιβάλλουσι. νῦν δὲ σημαίνει τὸ μέλλον, καὶ μετὰ ταῦτα. Consule præterea Eustathium. Suidam, & magnum Etymol.

θεμισσαμένους ὀργάς. Hoc est διοικοῦντας, κυβερνῶντας τοὺς τρόπους κατὰ θέμιν, seu δίκην. Est autem accus. plur. participij θεμισσάμενος. Aor. I. med. ἐθεμισσάμην geminato σ. metri causa, à themate θεμίζω vel θεμίζομαι cuius futurum est θεμίσομαι, sed poëticum est hoc vocabulum, quod significat *iustè iudico, rego, guberno.* Vox ὀργὴ iam alibi fuit explicata.

εἰδότι τοι ἐρέω. Hoc est εἰδότι σοι λέξω. Est autem quædam excusatio, ne videatur velle rem veluti ignotam ei referre. Ducit autem argumentum à concordia quæ debet inter consanguineos vigere, quò res ipsorum inconcussæ stent.

μία βοῦς. Hoc est μία τοκὰς, μήτηρ, vel μία γυνὴ ἐγένετο μήτηρ Κρηθεῖ καὶ Σαλμωνεῖ, vel ἐκ μιᾶς μητρὸς Κρηθεὺς καὶ Σαλμωνεὺς ὁμογάστριοι ἐγένοντο. In voce βοῦς obseruanda κατάχρησις, vel metaphora. Salmoneus & Cretheus fratres fuère vterini, Iason & Pelias ab illis tertij. Nam Salmonei filia fuit Tyro, Tyrûs filius fuit Pelias. Crethei filius Aeson, Aesonis Iason: sed Iason à Cretheo per Aesonem virum, Pelias à Salmoneo per Tyronem mulierem genus ducit.

μάτηρ. Hæc vocatur Enarea. θρασυμήδης autem fit à θρασὺς *audax* & μῆδος *consilium.* Epitheton Salmonei, qui & ab Hesiodo ἄδικος καὶ ὑπέρθυμος περὶ κρεῖ. Hic ille est qui Iouis tonitrua & fulmina imitabatur. De quo Virgil.

Vidi & crudeles dantem Salmonea pœnas,
Dum flammas Iouis & sonitus imitatur Olympi.

quem in locum vide Seruium Aen. 6.

τρίτατοι δ' ἐν γοναῖς. Hoc est τρίτοι δὲ κατὰ γενεαλογίαν ἀπ' αὐτῶν ἐφυτεύθημεν, καὶ τὸ ἥλιον ὁρῶμεν ἐν τοῖς ζῶσι διάγοντες. Dixit autem χρύσεον ἀελίου σθένος, nimirum τὴν χρυσέαν τοῦ ἡλίου δύναμιν: idque periphrasticè, pro τὸ ἥλιον ὁρῶμεν. Poëtica phrasis est ἥλιον ὁρᾷν, pro ζῆν.

μοῖραι δ'. Hoc est, εἰ δέ τις ἔχθρα τοῖς συγγενέσι γένηται, ὥστε μὴ τοῦ τοιούτου πράγματος αἰδεῖσθαι, ἐκ ἀγαθῇ μοίρᾳ χρῶνται. Innuit concordia res paruas crescere, discordia magnas dilabi: vt hoc argumento Peliam inuitet ad concordiæ studium: & hanc gnomen etiam κρηπῖδα σοφῶν ἐπέων meritò appelles.

αἰδῶ καλύψαι. Ellipsis τοῦ ὥστε, vt hic sit sensus: ὥστε τὴν αἰδῶ καλύπτειν, καὶ ἀποκρύπτειν, hoc est μὴ αἰδεῖσθαι. Pudoris mentionem facit, quia etsi non continet aliquorum animos à dissidijs, debita consanguineis mutua beneuolentia: tamē pudor & dedecoris fugiendi studium continere debet: qui si desit, actum est & conclamatum.

παράφρασις. | ἀντιστρ. κῶλ. ιδ. | μετάφρασις.

Proinde velim, quò finem illum consequamur, mutuo concordiæ studio teneamur, & siquid inter nos ditimendum venit, id placidè transigamus. Ecce maiorum meorum sceptrum, omniáque bona possides, quæ quidem singula nullo excepto, iure repetere possem: sed hæc volo tecum partiri tantummodo: nec tamen id facere (neque enim ita fieri decet) commoto inter nos bello, vbi res gladijs telísque agitur. Lubens tibi relinquo pecudes, armenta, fundósque omnes quos parentibus meis eripuisti, & quibus nunc aleris, & quorum vbertate ditaris. At regiam dignitatem mihi reddas aueo. Neque enim angit me vlla bonorum quibus tua domus amplificata turget, inuidentia: sed mihi ægrè est quòd monarchicum sceptrum non teneo, soliúmque regium non occupo: in quo sedens olim Crethei filius Aeson pater meus bellicosis populis iura dabat. Hæc igitur ô Pelia, sceptrum nempe, & solium, quę conditionibus æquis reposco, citra molestiam omnem mihi reddito:

οὐ πρέπει νῶιν χαλκοτόροις ξίφεσιν,
οὐδ' ἀκόντεσσι μεγάλαν προγόνων
τιμὰν δάσασθ᾽. μῆλα τέ γάρ τοι ἐγὼ
καὶ βοῶν ξανθὰς ἀγέλας ἀφίημ',
ἀγρούς τε πάντας, τοὺς ἀπούρας
ἁμετέρων τοκέων,
νέμεαι, πλοῦτον πιαίνων.
κοὐ με πονεῖ τεὸν οἶκον ταῦτα πορσύνοντ' ἄγαν,
ἀλλὰ καὶ σκᾶπτον μόναρχον,
καὶ θρόνος, ᾧ ποτε Κρηθεΐδας
ἐγκαθίζων ἱππόταις
εὔθυνε λαοῖς δίκας.
τὰ μὲν ἄνευ ξυνᾶς ἀνίας

Non decet nos æs perforantibus gladijs, neque iaculis magnum progenitorũ decus partiri. Nam ego tibi pecudes, & boum flaua armenta relinquo, agrósque omnes quos postquam eripuisti nostris parentibus, depasceris, diuitias opimas efficiens. Nec verò me angunt hæc domũ tuã amplificantia valdè: sed me angit, & sceptrum monarchicum, & soliũ, cui olim Cretheides insidens, equestribus populis iura dabat. Hæc sine communi molestia

οὐ πρέπει. A decoro argumentum petens Iason Peliam hortatur ad amicam transactionem. χαλκοτόροις hoc est τὸν χαλκὸν τορῶσι, τιτρῶσι, *qui æs perforant & penetrant*: & sic referes ad armaturam æream aut ferream quam gladij perforant. Si exponas τοῖς τῷ χαλκῷ τιτρώσκουσι *qui vulnerant ære*, vt Schol. habet, id referes ad ipsos gladios æreos vel ferreos qui corpus sauciant.

ἀκόντεσσι. Dat. Ion. & poët. pro ἄκουσι. τιμὰν hoc est βασιλείαν: vt in fine antistrophes quintæ in superioribus.

μῆλά τε γάρ τοι. Distributio regni, cuius duas facit partes, nempe diuitias, quæ in pecore, & agris erant sitæ veteribus, & sceptrum soliúmque regiæ dignitatis insignia. In voce μῆλα est ἀρχαϊσμὸς. Nam veteres non solùm oues, sed omnes etiam quadrupedes hoc vocabulo complectuntur, vt iumenta, sues, capras, boues, & id genus alia: sed boum mentionem seorsim facit.

ἀπούρας. De hac voce vide Lexica. ἁμετέρων Dor. pro comm. ἡμετέρων. & νέμεαι Ion. pro νέμῃ. In plurali dixit τοκέων per enallagen numeri pro singul. τοκέος.

κοὐ με πονεῖ. Hoc est κοὐ με ἀλγυνεῖ ταῦτα τὸν σὸν οἶκον αὔξοντα, ἀλλὰ καὶ τὸ σκῆπτρον, καὶ ὁ

θρόνος τῆς μοναρχίας. Quibus verbis innuit hanc rationem esse suæ regni partium distributionis, quòd non tam diuitiarum, quàm honoris sit studiosus. πιὸν Dor. pro σὸν. πορσυνέιν hîc vsurpatur poëticè pro αὔξειν. & σκᾶπτον Dor. pro σκῆπτρον: cuius epitheton μόναρχον poëticè pro μοναρχικόν.

Κρηθεΐδας. Doricum patronymicum pro Κρηθεΐδης hoc est Αἴσων Κρηθέος παῖς. dixit ἱππόταις λαοῖσι pro πολεμικοῖς ἀνθρώποις: qui autem equis vti norunt, illi ad bellum apti sunt. εὐθυνέιν δίκας ab Hesiodo dicitur εὐθυνέιν θέμιστας. In prosa autem cum Schol. ἐπ' εὐθείας ἄγειν τὰς δίκας, vel etiam δίκας seu εὐθείας δικάζειν.

τὰ μὴ. Conclusio cui minas inserit, vt Peliæ metum incutiat. ξυνᾶς Dor. pro ξυνῆς, à ξυνὸς hoc est κοινὸς communis: ἄνευ ξυνᾶς αἰτίας hoc est πρὸς λύπης, hoc est æquo animo, ὁμοθύμως. Vel ἄνευ ξυνᾶς αἰτίας, sine communi molestia: quia vtrique molestiam aliquam, ac proinde communem creasset.

παράφρασις.	ἑπῳδ. κώλ. ιγ.	μετάφρασις.
ne si id non feceris, nobis noui alicuius mali sis author. Hæc Iasonis verba fuerunt. Cui sic placidè respondit Pelias. Ita faciam Iason, vt mali nullius sim author: tecum pro imperio non digladiabor: sed rem amicè componemus. Verùm antequam regni clauū tibi restituam, tu qui iuuenili florentis ætatis æstu ferues, me senectute circūdatum necessario labore leua. Sanè potes iram placare Deorum terrestrium, quos malè habet quum alicuius anima in patriam nō est reducta. Iubet autem Phrixus qui in Colchica terra obijt, vt ad Æetæ regionem & ędes proficiscar, indéque eūm non supersit corpus, ipsius animam conuenientibus ceremonijs in patriam naui reducam, eadémque opera huc aduebam villosum vellus arietis illius, quo vectus olim è mari Colchos incolumis euasit:	λῦσον ἄμμι, μή τι νεώτερον ἐξ αὐτῶν ἀναστήσῃς κακόν. ὣς ἄρ' ἔειπεν. ἀκᾷ δ' ἀνταγόρευσεν καὶ Πελίας· ἔσομαι τοῖος. ἀλλ' ἤδη με γηραιὸν μέρος ἁλικίας ἀμφιπολεῖ. σὸν δ' ἄνθος ἥβας ἄρτι κυμαίνει. δύνασαι δ' ἀφελεῖν μᾶνιν χθονίων. κέλεται γὰρ ἑὰν ψυχὰν κομίξαι Φρίξος, ἐλθόντα πρὸς Αἰήτα θαλάμους, δέρμα τε κριοῦ βαθύμαλλον ἄγειν, τῷ ποτ' ἐκ πόντου σαώθη,	solue nobis, ne quod recentius ex his suscites malum. Sic vtique loquutus est. Placidè autem respondit & Pelias. Ero talis. Sed iam me senilis ætatis pars circundat: at tuus flos ætatis feruet ceu fluctus. Quare potes auferre iram terrestrium Deorum. Iubet enim Phrixus me suam animam referre profectum ad Aeetæ regis ædes, vellúsque arietis villosissimum afferre, quo aliquando è mari incolumis euasit,

λῦσον ἄμμι. Hoc est ἀπόδος ἡμῖν: & hoc cum superioribus cohæret. ἀκᾷ δ' ἀνταγόρευσε. Hoc est, ὁ δὲ Πελίας ἠρέμα καὶ ἡσύχως ἀντιπαρειπε αὐτῷ. Obserua Iasonis iuuenilem,

uenilem, apertam, & veridicam fuisse orationem: sed hanc Peliæ esse senilem, callidam, fallacem, fraudulentam. ἀκᾷ Dictum Doricè mutato η cum ι suscripto in α fine ι. Hic est datiuus aduerbialiter sumptus, vt alia id genus, cuius rectus est ἀκὴ hoc est σιωπὴ, σιγή. Doricè ἀκᾷ fit ex α priu. & verbo χαίνω. Sed Ionicè in composito mutatur χ in κ. & pro ἀχῇ scribitur ἀκῇ: qui enim silent, illi non hiāt, sed ore sunt clauso. Aliàs ἀκὴ est acies: sed fit ab ἥκω venio, penetro. tum mutatur η in α, & spiritus asper in lenem.

αἰτηχόρευον. Si sit Doricum, mutatur η in α longum: si verò negligatur augmentum, erit α breue ab αἰτηχορέυω. Sed prius illud requirit ratio metri.

ἔσομαι. Hoc sibi vult Pelias, γενήσομαι τοιῦτος, οἷος μηδὲν ἄδικον καὶ νεώτερον ἀνασῆσαι. Ita concedit quod petijt Iason: sed tamen id ad conditiones callidè restringit. Pollicetur enim se dignitatem regiam ipsi restituturū, postquam Phrixi animā curauerit, & vellus aureum aduexerit. Id per iuuenilem eius ætatem ipsi licere, non autem sibi per senilem.

ἀλλ' ἤδη με. Concessionis callida restrictio, sumpto ab ætate argumēto. q. d. Mihi necessum erat Phrixi animam curare, & vellus aureum petere, sed quoniam id tuæ ætati feruidæ & florenti est conuenientius, quàm mihi senectute circundato, id meo loco suscipe, postea regnum tibi restituam, quum id perfeceris. Interea tamen sperabat Pelias Iasonem in hoc periculoso cœpto moriturū: eūmque in finem callidus ille senex hoc excogitarat. vnde Apollon. Argon. l. 1. v. 15.

Αἶψα δὲ τόνδ' ἐσιδὼν ἐφράσσατο. καί οἱ ἄεθλον
Ἔντυε ναυτιλίης πολυκηδέος, ὄφρ' ἐνὶ πόντῳ,
Ἠὲ καὶ ἀλλοδαποῖσι μετ' ἀνδράσι νόστον ὀλέσσῃ.

με γηραιὸν μέρος. Phrasis est poëtica pro γέρων εἰμὶ. σὺ δὲ νέος εἶ. Ἁλικίας dixit pro ἡλικίας & ἀμφιπολεῖ. i. περιέχει. Metaphorica sunt ἄνθος ἥβας, & κυμαίνει. Translatio prior à plantis quæ quum florent, tum vigore summo fruuntur: posterior à fluctibus: nam iuuenilis ætas æstuans, & feruida est, variísque agitatur affectibus.

δυνάσαι δ' ἀφελεῖν. Hoc est, δυνάσαι δ' ἀπολῦσαι τὸν ἐκ τῶν χθονίων Θεῶν γεγονότα κότον τῷ γένει ἡμῶν. Duo dat in mandatis Iasoni Pelias, vnum vt animam Phrixi profectus in Colchicam regionem, reducat in Thessaliam, quò subterraneos Deos placet: qui volebant vt eorum qui alieno in solo mortui essent, animas reuocarent: cuius rei testis citatur à Schol. Homerus,

Οὐδ' ἄρα μοι προτέρω νῆες κίον ἀμφιέλισσαι,
Πρίν τινα τῶν δειλῶν ἑτάρων τρὶς ἕκαστον ἀῦσαι.

Alterum vt vellus aureum petat Colchos. Sed alij posterioris tantùm huius mandati mentionem faciunt, solus Pindarus meminit prioris. μανῖν Dor. pro μηνῖν. post χθονίων quod simplex pro composito vsurpatur καταχθονίων, subaudi Θεῶν.

κέλεται γάρ. Hoc est, ὁ γὰρ Φρίξος ἐν Κόλχοις τεθνηκὼς κελεύει με δι' ὀνείρων ἀνακαλέσασθαι τὴν αὐτοῦ ψυχὴν εἰς Θεσσαλίαν, παραγενόμενον εἰς τοὺς τοῦ Αἰήτου οἴκους. κελεύει δὲ καὶ τὸ δέρμα τοῦ κριοῦ ἀγαγεῖν, ᾧ τινι πιστὸς ἐκ τοῦ πόντου διεσώθη, καὶ ἐκ τῶν τῆς μητρυιᾶς

ἀξίαν ἐπιβουλᾶν. Verbum κέλομαι est poët. pro comm. κελεύω. ἐαὶ ψυχαὶ Dor. pro τῆς ψυχῆς. & κομίξαι simplex pro composito ἀνακομίσαι. & Dor. σ. mutatur in ξ. Moris autem erat, vt docet Schol eorum qui aliena in regione defuncti essent, si apud ipsos corpora esse non possent, animas saltem quibusdam mysterijs reuocarent, & tanquam simul nauigantes in patriam traijcerent. Quid significet Phrixi fabula, vide Lucian. de Astrolog. Αἰήτα Dor. pro Αἰήτου & βαθύμαλλος poët. vocab. *qui profundam*, hoc est, *densam altámque lanam habet*. τῷ. artic. præposit. pro ᾧ subiunct. σαώθη Negl. augm. pro ἐσαώθη 1. Aor. pass. à σαόζω poët. pro σώζω. vide Lexica.

παράφρασις. | στροφὴ η. κώλ. ιδ'. | μετάφρασις.

euitauítque nouercę impias insidias, quæ ei quòd suis amoribus noluisset obtemperare, periculum apud patrem struebat. Porrò mãdatum istud in somnis per somnium admirandum accepi. Ob quod Delphicum Apollinis oraculum consului, & interrogaui num id mihi peragendum esset. Id autem peragendum respondit. Ideóque te iuuenẽ hortatur, vt quamprimum instructa classe in Colchicam regionem proficiscaris. Age laborem hunc vltro suscipe: quem quum exegeris, sanctè iuro me tibi permissurum vt monarchiam obtineas, & regno potiaris. Iouem autem ad quem vterque nostrûm genus refert, testem appello, pérque nomen eius iuro fixum ratúmque fore quod spondeo. Postmodum qui Iasonem ad Peliæ ædes comitatierant, Peliæque domestici, qui his venientibus cum ipso, obuiam prodierant, approbatis hisce cõditionibus, alij ab alijs separati abiuerunt. Sed iam tum Iason

ἔκ τε ματρυιᾶς ἀθέων βελέων.
ταῦτά μοι θαυμαστὸς ὄνειρος
ἰὼν
φωνεῖ. μεμάντευμαι δ' ἐπὶ Κασταλίᾳ,
εἰ μετάλλατόν τι· καὶ ὡς τά-
χος ὀ-
τρύνει σε τεύχειν ναῒ πομ-
πάν.
τοῦτον ἄεθλον ἑκὼν
τέλεσον. καί τοι μοναρχεῖν,
καὶ βασιλευέμεν ὄ-
μνυμι προήσειν. καρτερὸς
ὅρκος ἄμμι μάρτυς ἔστω
Ζεὺς ὁ γενέθλιος ἀμφοτέροις.
σύνθεσιν ταύταν ἐπαι-
νήσαντες, οἱ μὲν κρίθεν·
ἀυτὰρ Ἰάσων αὐτὸς ἤδη

& à nouercæ impijs telis. Hæc mihi admirandum Somnium accedens clamat. Oraculum autem consului apud Castaliam, an sit aliquid quod indagari possit: idque te quamcelerrime hortatur parare naui profectionẽ. Hunc laborem vltro perfice, & iuro me permissurum vt monarchiam obtineas, & regnes, validum iusiurãdum nobis sit testis Iupiter, generis author vtrique nostrûm. *Pactum hoc cùm approbassent, ipsi quidem separati sunt: sed Iason ipsemet iam*

ἔκ τε ματρυιᾶς. Phrixi nouerca priuigni amore incensa, cùm non posset eo renuente potiri, apud patrem accusauit, & periculũ ipsi struxit. Quare ille insidias fugiens, arietem cum sorore conscendit, & per mare euasit. Variæ sunt sententiæ de nomine nouercæ. Pindarus Demoticen, Hippias Gorgopin, Sophocles Nephelen, Pherecydes Themisto nominat. βέλεα autem allegoricè vocat vel βουλεύματα, vel λόγοις seu ἐπιβουλαῖς, vt pote lethiferas sagittarum instar.

ταῦτά μοι. Obtendit insomnium, à quo monitus sit hoc faciēdum. Præterea dicit se consuluisse oraculum, à quo insomnij confirmationem acceperit: proinde Iason iubeatur id facere. Sed hæc à Pelia finguntur, nec certè alius authoris consensu confirmantur. Senis astuti commentum, qui sciebat fore vt si voluntatem Deorum Iasoni prætenderet, is pietatis causa obtemperaret.

μεμάντευμαι. Hoc est, ἐμαντευσάμην δὲ εἰς Δελφοὺς εἰ ἐρευνητέον καὶ πρακτέον τι τούτων. Castalia, fons Delphis in Apollinis templo quo abluitur ara Dei, dictus à Castalio Apollinis filio. Alius eiusdem nominis in Parnasso, Musis sacer. Alius prope Antiochiam Syriæ, vbi etiam oracula reddebantur.

μεταλλατόν. Dor. pro comm. μεταλλητόν. παρὰ τὸ μεταλλάω *indago, scrutor,* μεταλλητὸς *qui potest indagari.*

καὶ ὡς τάχος. Hoc est καὶ σὲ κελεύει ὡς τάχιστα ἀπόπλουν παρασκευάζεσθαι. dixit πομπάν Dor. pro πομπήν. ἄεθλον, *laborem* verto: quia masculini nominis recta est significatio.

καρτερὸς ὅρκος. Confirmatio per iuramentum, vt pote in re graui necessarium. Ζεὺς ὁ γενέθλιος ἀμφοτέροις, Nimirum Πελίᾳ καὶ Ἰάσονι. Nam Salmoneus & Cretheus genus suum ad Iouem referebant. Nam hi ex Aeolo, Aeolus ex Hellene, Hellen ex Ioue descenderunt. γενέθλιος etiam vocatur Iupiter, quòd illi curæ sit posteritatis conseruatio.

σύνθεσιν. Hactenus Peliæ verba, hæc poëtæ nunc sunt. q.d. συνθήκην ταύτην πρὸς ἑαυτοὺς ἐπαινέσαντες διεχωρίσθησαν. Dixit κρίθεν, Bœot. & Aeol. & neglecto augm. pro ἐκρίθησαν. Aor. 1. pass. ἐκρίθην.

αὐτὰρ Ἰάσων. Oraculo morem gerit Iason, & ad opus iniunctum se se accingit. q.d. ἀλλ' ὁ Ἰάσων αὐτὸς αὐτίκα κήρυκας καλέσας, παρώξυνε τὸν ἐσόμενον πλοῦν δεικνύναι καὶ φανεροῦν πανταχοῦ.

παράφρασις.

ipsemet cœpit suos præcones excitare, vt futuram nauigationem per totam Græciam denuntiarent, & socios nauigationis vndiquaque conuocarent. Itaque mox venerunt tres Saturnij Iouis filij heroës fortissimi & robustissimi, pugnatores infatigabiles, videlicet Hercules quē ex Alcmena nigris superciliis decora vxore Amphitryonis suscepit. Castor & Pollux quos ex Leda. Venerunt etiam duo viri altam comā gerentes Neptuni filij, qui

ἀντιστρ. κῶλ. ιδ'.

ὄρνυεν κάρυκας ἐόντα πλόον
φαινέμεν παντᾶ. τάχα δὲ Κρονί-
δα-
ο Ζηνὸς υἱοὶ τρεῖς ἀκαμαντομά-
χαι
ἦλθον, Ἀλκμαίας θ' ἑλικοβλεφά-
ρου,
Λήδας τε. δοιοὶ δ' ὑψιχαί-
ται
ἀνέρες, Ἐννοσίδα
γόνος, αἰδεσθέντες ἀλκάν,
ἔκ τε Πύλου, καὶ ἀπ' ἄ-
κρας Ταινάρου. τῶν μὲν κλέ-
ος

μετάφρασις.

incitabat pracones ad denunciandum vbique nauigationem quæ eßet. Mox igitur Saturnij Iouis filij tres infatigabiles pugnatores venerunt, videlicet *& Alcmenæ nigra habentis supercilia, Ledaque: & duo altè comati viri concußoris* Neptuni *genus, reueriti fortitudinem* suam: *& ex Pylo, & ex supre-*

ἐσλὸν, Εὐφάμου τ' ἐκράνθη,
σόν τε Περικλύμεν' εὐρυβία.
ἐξ Ἀπόλλωνος δὲ φορ-
μικτὰς ἀοιδᾶν πατὴρ
ἔμολεν εὐαίνητος Ὀρφεύς.

ma Tænaro. Horũ quidem gloria summa cõpleta est, videlicet *Euphemi, tuaq; Periclymene latè potens. Ex Apolline autem citharœdus carminum pater accessit bene laudatus Orpheus.*

veriti ne ignaui viderentur, & studiosè cauentes ne suæ fortitudini dedecus inurerent ad hanc nauigationem se contulerunt, nimirum latè potens Periclymenus ex Pylo, & Euphemus ex Tænaro Laconicæ promontorio, qui ex hac expeditione gloriæ complementum reportarunt. Venit etiam laudatissimus Orpheus, Apollinis filius, poëta & citharœdus longè præstantissimus.

ὄρνυεν. Neglecto augm. tempor. pro ὤρνυεν. κάρυκας Dor. pro κήρυκας. & in ἰόντα obseruanda enallage temporis præsentis pro futuro ἰεσόμενον. & φαινέμεν Ion. & Dor. pro φαίνειν.

τάχα δέ. Significato à præconibus per totam Græciam Iasonis instituto, veniũt præstantissimi Heroës, nimirum τρεῖς Κρονίδου Ζηνὸς υἱοὶ κατὰ τὴν μάχην ἀκάματοι, καὶ ἐκ μὲν Ἀλκμήνης ὁ Ἡρακλῆς, ἐκ δὲ Λήδας, οἱ Διόσκουροι. Primus Iouis & Alcmenæ filius Hercules. Sed is ab Argonautis in Mysia relictus est, vel quia rei nauticæ imperitus erat, & remos omnes cõfringebat, vel quia mole sua nauim nimium grauabat. Orpheus ait casu relictum, quum Hylam quæreret in Arganto monte à Nymphis raptum. Fatis autem prohibitum ne Colchos veniret. Sequuntur Castor & Pollux, Iouis & Ledæ filij.

Κρονίδαο Dor. pro Κρονίδου. ἀκαμαντομάχας dicitur ὁ ἀκάμαντος, seu ἀκάματος, ὁ μὴ κάμνων μαχητής, hoc est, ἐν μάχῃ ἀκαταπαυστος. ἑλικοβλέφαροι est ὁ ἑλικά, τουτέστι μέλανα βλέφαρα ἔχων. quod epitheton per synecdochen, *pulchram* significat.

δοιοὶ δ'. Secundo loco Neptuni duos filios nominat, Euphemum & Periclymenum. q. d. δύο δ' ἄνδρες ὑψίκομοι, ἐκ Ποσειδῶνος ἔχοντες γένος, ὡς ἀνάξια τῆς ἑαυτῶν ἀνδρείας λογισάμενοι ἦλθον, ὁ μὲν Περικλύμενος ἐκ Πύλου, ὁ δὲ Εὔφημος ἐκ Ταινάρου, ὧν μὲν δόξα τις ἀγαθὴ συνετελέσθη κατὰ τοῦτον ἀπόπλουν. De Euphemo dictum in superioribus. Periclymenus filius fuit Chloridis & Nelei: proinde nepos Neptuni qui Nelei fuit pater. ὑψιχαίτας dicitur ὁ ὑψοῦ χαίτην ἔχων. Doricum est ἐννοσίδα pro comm. ἐννοσίδου. Deducitur hoc Neptuni epitheton ab ἐνόθω τὸ κινῶ, & nomine δᾶ pro γῆ. geminatur autem ν. metri causa.

ἄκρας. Hoc epitheton Tænaro tribuitur, quia fuit ἀκρωτήριον promontoriorum Laconicæ. Εὐφάμου Dor. pro Εὐφήμου. Epitheton εὐρυβίας Neptuno tribuitur Od. 6. Olymp. quem locum vide.

ἐξ Ἀπόλλωνος. Tertio loco Orpheum nominat, quem dicit Apollinis filium, quanquam Oeagri semine prognatus est: sed vt reges ex Ioue dicuntur, propter dignitatem regiam, non quòd filij eius sint: ita Musici ex Apolline, quia Musices est princeps Apollo. vnde Hesiodus,

Ἐκ γάρ τοι Μουσάων καὶ ἑκηβόλου Ἀπόλλωνος
Ἄνδρες ἀοιδοὶ ἔασιν ἐπὶ χθονὶ καὶ κιθαρισταί.

Asclepiades tamen asserit fuisse Apollinis filium,

Πίερες αἰνοπαθῆς συζυγίην ἀπέπιοντι λύξειν.

Ὀρφ' ἀποκτείναντες Ἀπόλλωνος φίλον υἱόν.

Orpheus hic hanc expeditionem conſcripſit.

φορμικτάς. Dor. & poët. pro comm. *φορμικτὴς*, hoc eſt, *κιθαρῳδὸς*, ſeu *κιθαριςὴς*: à *φορμίζω citharam pulſo. ἀοιδᾶν* geniti. Dor. pro *ἀοιδῶν*. *εὐαίνητος* eſt poët. vocab. *bene laudatus.* Notiſſimum eſt laudatiſſimum fuiſſe poëtam & citharœdum.

παράφρασις.

Præterea Mercurius qui virgam auream geſtat, qua vel in Orcum ducit, vel inde educit animas, Echiona & Eurytum filios ætate florentes miſit ad laborem hunc inſuperabilem exantlandum. Inſuper Boreadæ qui in radicibus Pangæi montis Thraciæ ad Septentrionem habitant, celeriter aduenerunt. Etenim pater ipſorum Boreas rex ventorum, læto promptóque animo ocyus adornauit filios Zeten, & Calaim, viros qui bus ambobus terga purpureis alis horrebant, quique perniciſſimi erant. Verumenimuero quod diuini illi heroes dulci nauis Argûs deſiderio quod quæuis perſuadet, ita flagrarent, hoc Iunonis inſtinctu accidebat, quę animos ipſorum accendebat,

ἐπῳδ. κώλ. ιγ.

πέμπε δ' Ἑρμᾶς χρυσόῤῥαπις διδύμους
υἱοὺς ἐπ' ἄτρυτον πόνον.
τὸν μὲν Ἐχίονα, κεχλαδόντας ἥβᾳ, τὸν δ' Ἔρυτον. ταχέως
δ' ἀμφὶ Παγγαίου θέμεθλα
ναιετάοντες ἔβαν. καὶ γὰρ ἑκὼν
θυμῷ γελανεῖ θᾶσσον ἔντυες βασιλεὺς ἀνέμων
Ζήταν, Κάλαΐν τε πατὴρ Βορέας,
ἄνδρας πτερoῖσιν νῶτα πεφρίκοντας ἄμφω πορφυρέοις.
τὸν δὲ παμπειθῆ γλυκὺν ἡμιθέοισιν πόθον ἔνδαιεν Ἥρα

μετάφρασις.

Miſit autem Mercurius aurea geſtator virga geminos filios ad inſuperabilem laborem, vnum quidem Echionem, alterum verò Erytum plenos pubertate. Statim autem circum Pangæi fundamenta habitantes venerunt. Etenim vltro animo hilari ocyus adornabat rex ventorum pater Boreas Zeten & Calaim, viros alis terga quatientes ambos purpureis, at omnia perſuadens dulce ſemideis deſiderium incendebat Iuno

πέμπε δ' Ἑρμᾶς. Quarto loco nominantur Mercurij filij Echion & Eurytus. Hos autem ex Iſſa nympha ſuſcepit. *πέμπε* neglecto augmento pro *ἔπεμπε*. *Ἑρμᾶς* Dor. pro *Ἑρμῆς* cuius epitheton eſt *χρυσόῤῥαπις*, & geminato *ρ*, *χρυσόῤῥαπις, ὁ χρυσῆν ῥαπίδα, τουτέστι ῥάβδον ἔχων.* Apollonius Eryton vocat: idque hoc loco metri ratio vult, non *Εὔρυτον*, ſed *Ἔρυτον* legi.

κεχλαδόντας ἥβᾳ. Exponit Schol. *θάλλοντας ἥβᾳ*: rectè exponi mihi videtetur *θάλλοντας, εὐθηλοῦντας, χλοάζοντας.* *κεχλαδὼν* enim participium Aor. 2. act. per reduplicationam formati. *κέχλαδον* pro *ἔχλαδον*, fit à *χλάζω* fortè per ſyncopen formato, pro *χλοάζω* à nomine *χλόη. herba virens.* Schmidius ducit à verbo *κεχλάδω*. formato à præt. medio *κέχλαδα* verbi *χλαδέω* ſeu *χλιδάω*, *luxurior, floreo, vegetus ſum,* ſicuti paulò pòſt *πεφρίκοντας* à *πεφρίκω*, deducto à *πέφρικα*:

præt.medio verbi φείτλω: sed dicitur χλιδῶν non χλιδῶν. Notandum participium pluralis interponi duobus proprijs, Alcmanis more, veluti Κάστωρ τε πώλων ταχέων δμητῆρες ἱππόται σοφοί, καὶ Πολυδεύκης κυδνός. & apud Homerum, Ἠχ' ῥοὰς Σιμόεις συμβάλλετον, ἠδὲ Σκάμανδρος, vide Nem.10.Ep. 3. nostram annot. in Κάστορες &c.

ταχέως δ' ἀμφί. Quinto loco duos Boreæ filios recenset montis Pangæi vicinos: οἱ περὶ τὸ Πάγγαιον ὄρος οἰκοῦντες. Puto θέμεθλα vocari nunc fundamenta montis, *hoc est*, radices, imámque partem, cui totus mons tanquam fundamento incumbit, & ὑπωρεία dicitur vulgo. Huius regionis incolæ, Βορεάδαι nuncupabantur à Græcis.

μελανεῖ. Vide Olymp. 5. quid sit μελανὶς. & vnde, ἔντυεν Neglecto augmento tempor. pro ἐντύεν ab ἐντύω reiecto ν. pro ἐντύνω deriuato ἀπὸ τῶν ἐντέων, & significante hoc loco τὸ εὐθετίζω, ὁπλίζω. Rex ventorum Boreas dicitur, quia validissimus est: & pater, ratione Zetę & Calajs filiorum eius ex Orythia, vt videre est lib.1. Argo. Apollon. Rhodij versu 212. & sequentibus. Ζήτης à ζα τὸ ἄγαν, & ἄω τὸ πνέω: quasi Ζάητης: & Κάλαϊς quasi καλῶς ἄων hoc est πνέων.

ἄνδρας πτεροῖς. Quidam alatos fingunt Boreadas propter pedum pernicitatem: vnde *pedibus alas addere*, pro *accelerare*. Poëta noster his alas affingit dorso: sed pedum plantis Apollonius Argon.1.v.219.

Τὼ μὲν ἐπ' ἀκροτάτοισι ποδῶν ἑκάτερθεν ἐρεμνὰς
Σεῖον ἀειρομένω πτέρυγας.

& Orpheus in Argon.v.219.

Οἱ δὴ καὶ ταρσοῖσιν ὑπ' ὠκτίοις πεπότηντο.

πεφρίκοντας. Hoc est, φρίσσοντας. Verbum πεφρίκω est poëticum & formatur à præter.medio πέφρικα, vel actiuo πέφριχα mutato χ in κ. Ionicè.

τὸν δὲ παμπειθῆ. Hæc est causa impellens, Iuno, quæ heroum animos instigat. q.d. τὴν δὲ γλυκεῖαν ἐπιθυμίαν τῆς Ἀργοῦς ἡ Ἥρα τοῖς ἥρωσιν ἐνέβαλλε. Desiderium autem omnia persuadens dicitur. quia quæ quis cupit, sperat, quód sperat ratum esse iubet, & fœliciter cessurum esse credit. παμπειθὴς, hoc est, πάντα πείθων. Porrò ἔνδαιεν negl.augm. pro ἐνέδαιεν hoc est ἐνῆψε. Iunonis autem instinctu ista fieri docent & alij Argonaut. scriptores.

παράφρασις.	στροφὴ δ'. κῶλ. ιδ'.	μετάφρασις.
ne quis relinqueretur domi apud matrem, vbi ab omni periculo semotus, annos inglorios exigeret: sed quiuis fortitudine eximius, suæ virtutis specimen ederet, noménque gloriosum cum alijs coętaneis compararet, vt parta	ναὸς Ἀργοῦς, μή τινα λειπόμενον τὰν δ' ἀκίνδυνον παρὰ ματρὶ μένειν αἰῶνα πέσσοντ'. ἀλλ' ἐπὶ καὶ θανάτῳ φάρμακον κάλλιστον ἑᾶς ἀρετᾶς	*nauis Argûs, ne quis relictus periculi expers apud matrem maneret æuũ coquens: sed & in morte remedium pulcherrimum suæ virtutis cum alijs*

nominis apud posteros immortalitate, illa tanquam præstantissimo aduers⁹ mortis extinctionem remedio se solaretur. Postquam autem flos heroum Iolci fuit congregatus, ad naualem hanc expeditionem suscipiendam, Iason laudata ipsorum alacritate & diligentia, omnes numerauit. Tum Mopsos ariolus conspectis auibus, proiectisque talis augurari & vaticinari solitus, vbi ex his comperisset fœlicem faustámque fore nauigationem, exercitum alacer nauim conscendere iussit. Postea anchoris super nauis rostrum appensis,

ἄλιξιν εὑρέσθαι σὺν ἄλ-
λοις.
ἐς δ' Ἰωλκὸν ἐπεὶ
κατέβα ναυτᾶν ἄωτος,
λέξατο πάντας ἐπαι-
νήσαις Ἰάσων. καί ῥά οἱ
μάντις ὀρνίχεσσι, καὶ κλά-
ροισι θεοπροπέων ἱεροῖς
Μόψος ἄμβασε στρατὸν
πρόφρων. ἐπεὶ δ' ἐμβόλου
κρέμασαν ἀγκύρας ὕπερθεν,

coætaneis inueniret. In Iolcum autem postquam descenderunt nautarum flos, numerauit omnes Iason, postquam laudasset. Et quidem vates auibus & sortibus sacris vaticinans Mopsus prompto animo conscendere fecit exercitum. Postquam autem super rostrum anchoras appenderunt,

ναὸς Ἀργοῦς. Hæc cohærent cum superioribus. Nauis hæc, vt vult Cicero in Tuscul. nomen habet ab Argiuis principibus qui eam conscenderunt: & quia Iuno colebatur Argis, rectè dicitur illa heroum animos illius desiderio inflammare, & ad fortia facta instigare.

μή τινα. Sic reddenda hæc phrasis, ὥστε μηδένα λειπόμενον, ἐν ἀσφαλείᾳ παρὰ μητρὶ μένοντα, διαπέσσειν ἄδοξον τὸν αἰῶνα, ἀλλὰ τὴν μετὰ ταῦτα εὐδοξίαν κάλλιστον ἐπὶ τῷ θανάτῳ φάρμακον ἰδίας ἀρετῆς σὺν τοῖς ἄλλοις ὁμήλιξιν εὑρέσθαι. Sciebant veteres Ethnici sibi moriendum esse, ideóque viri inter illos virtute insignes, rebus præclarè gestis nominis immortalitatem capessebant, illiúsque æternæ gloriæ spe sese aduersus mortem solabantur. Sic Pelops prima Olymp. Oda. Epod. 3. θανεῖν δ' οἷσιν ἀνάγκα, τί κέ τις ἀνώνυμον γῆρας ἐν σκότῳ καθήμενος ἕψοι μάταν, ἁπάντων καλῶν ἄμμορος; Quod illic dicit γῆρας ἕψειν. Hic αἰῶνα πέσσειν, eâdem metaphora a rebus quæ coctione conficiuntur.

φάρμακον κάλλιστον. Intellige τὴν εὔκλειαν καὶ εὐδοξίαν, quæ ἐπὶ τῷ θανάτῳ παραμυθίαν suggerit. Ita Lacedæmonij qui sciebant aliquando esse moriendum vnicuique, sese solabantur, si gloriosè pro patria vita spoliarentur in bello. Expone inuenire in mortem remedium virtutis: nimirum εὐδοξίαν, quæ dolorem mortis tollit. Si cupis catalogum Argonautarum habere, consule Orpheum & Apollonium Rhodium qui scripserunt Argonautica. Nam decem tantùm a poeta nostro recensentur: at longè plures fuerunt.

ἐς δ' Ἰωλκόν. Priùs indicata est conuocatio: nunc indicatur congregationis locus, nimirum Iolcus Thessaliæ oppidum in Pelagisco sinu ad radices Ossæ montis. Deinde ostenditur vt eos recensuit addita laude Iason, qui hoc munere ducis fungitur, cuius est milites recensere, ordine collocare. Sic autē prosa reddas hanc sententiam, ἐπειδὴ δὲ ἐς τὴν Ἰωλκὸν κατῆλθε τὸ τῶν ναυτῶν ἀπάνθισμα, ὁ Ἰάσων αὐτοὺς ἐπαινέσας, κατέλεξε πάντας. Doricè scribitur κατέβα pro κατέβη, hoc est κατῆλθε. Annotat hoc loco Scholiastes poetam verbo καταβαίνειν

frequenter vti pro περιχέω.

λέξατο. Metri causa negligitur augmentum, παρὰ τὸ λέγομαι, quod hîc sumitur poëticè pro composito καταλέγω vel ἀριθμέω *numero, recenseo*. Deinde ἐπαινήσαις Aeol. scribitur pro ἐπαινήσας.

καί ῥα οἱ. Quia veteres nihil inauspicato aggrediebantur, ante omnia consulitur vates Mopsus, qui ductis sortibus comperit secundam fore nauigationem. Duo proponit vaticinandi genera vnum ex auium inspectione, alterum ex talorum iactu. Etenim tali solebant esse sacris super mensis, quibus iactis vaticinabantur: veluti si me iaciente hoc prodeat, hoc fiet, sin minùs, non fiet. ὀρνίχεσσι poët. dat. pro ὄρνιξι & κλάροισι Dor. & poët. pro κλήροις. Huic additur epitheton ἱεροῖς quia sacri erant tali, & sacra in mensa ducebantur sortes.

ἄμβασε. Dor. & poët. pro ἀμβῆσε: & hoc per syncopen pro ἀνέβησε: ab ἀναβαίνω, quod hîc sumitur pro ἀναβιβάζω *conscendere facio*. Sæpe etiam simplex βαίνω transitiuè sumitur apud poëtas, pro ἀναβιβάζω, vt Iliad. α. ἐς δ' ἑκατόμβην βῆσε θεῷ: & ἐκ δ' ἑκατόμβην βῆσαν ἑκηβόλῳ Ἀπόλλωνι.

Μόψος. Is dicitur πρόφρων, hoc est, πρόθυμος, εὔθυμος. Vnicum vatem nominat: sed ab alijs alij duo proponuntur, Idmon Abantis filius, & Amphiaraus Oiclei. Mopsus autem dicitur Ambycis filius. Porrò sic explicanda mihi videtur hæc sententia. καὶ δὴ ὁ μάντις Μόψος ὄρνιξι καὶ κλήροις ἱεροῖς μαντευόμενος, τὸν Ἰάσονα ἐνεβίβασε τὸν στρατόν.

ἐπεὶ δ'. Hoc est, ἐπειδὴ δὲ τοῦ ἐμβόλου ἄνωθεν τὰς ἀγκύρας ἐκρέμασαν, ἀποπλεῖν λοιπὸν μέλλοντες. Vsitatissimum est quòd qui littore soluunt nauigaturi, trahunt anchoras, & ex naui suspendunt.

ἐμβόλου. Embolum intellige lignum cui nautæ soluentes alligant anchoras. Obseruat autem Scholiastes Pindarum de suo anchoras dicere. Tum temporis enim non anchoris, sed lapidibus vtebantur, teste Apollonio.

παράφρασις.

Iason Argonautarum dux in puppi collocatus, phialam auream manibus sumens, Iouem qui fulmine ceu hasta vel ense vtitur, & Deorum cœlestium est pater, & celeriter meantes vndarum ac ventorum impetus inuocauit: præterea noctes, marisq; vias, lætósque dies, vt non solum fœliciterire, sed etiam redire prosperè liceret. Tum Iupiter exauditis precibus, læuū intonans, & radijs splē-

ἀντιστρ. κῶλ. ιδ'.

χρυσέαν χείρεσσι λαβὼν φιάλαν
ἀρχὸς ἐν πρύμνᾳ, πατέρ' Οὐρανιδᾶν
ἐγχεικέραυνον Ζῆνα, καὶ ὠκυπόρους
κυμάτων ῥιπὰς, ἀνέμων τ' ἐκάλει,
νύκτας τε, καὶ πόντου κελεύθους,
ἄματά τ' εὔφρονα, καὶ
φιλίαν νόστοιο μοῖραν.

μετάφρασις.

aureàm manibus sumens phialā dux in puppi, patrem cœlitum fulmen pro ense habentem Iouem, & celeriter meantes fluctuum impetus, ventorúmque inuocabat, noctésque & maris vias, diésque lætificos, & optabilem reditus sortem. E nubibus verò ei vicißim sonuit tonitrui

didi

didi fulguris erumpentibus locum illustrans, significauit se faustum iter annuere. Sed heroes incerti quid hoc sibi vellet, quasi consistere iubenti parendum esset, constituerant aliquandiu respirare.

ἐκ νεφέων δέ οἱ ἀϋ-
ταῦσε βροντᾶς αἴσιον
φθέγμα, λαμπραὶ δ᾽ ἦλθον ἀκ-
τῖ-
νες στεροπᾶς ἀπορηγνύμεναι.
ἀμπνοὰν δ᾽ ἥρωες ἔ-
στασαν Θεοῦ σάμασι
πιθόμενοι. κάρυξε δ᾽ αὐτοῖς

fausta vox, splendidique venerunt radij ex fulgure erumpentes. Respirationem autem heroes constituerant, Dei signis persuasi: sed præconio imperauit ipsis

χρυσίαν. Antequam soluat Iason ab Ioue principium facit, à quo fœlix iter & prosperum reditum poscit. Solebant veteres σπένδειν οἶνον in honorem illius Dei cuius opem implorabant. De phiala vide initio Odæ septimę Olymp.

πατέρ᾽ Οὐρανιδᾶν. Dicitur ab Homero Iupiter πατὴρ ἀνδρῶν τε Θεῶν τε. Οὐρανιδᾶν est genit. Dor. pro οὐρανιδῶν. οὐρανίδαι *cœlites, Dij cœlestes*. Epitheton ἐγχεικέραυνος. vide Olymp. Od. 13. Quod autem Iupiter inuocatur maritimo in negocio, potiùs quàm Neptunus, ita excusat Scholiastes ex his Arati verbis rationem ducens,

μεσταὶ δὲ Διὸς πᾶσαι μὲν ἀγυιαί,
Πᾶσαι δ᾽ ἀνθρώπων ἀγοραί, μεστὴ δὲ θάλασσα,
Καὶ λιμένες.

Quicquid autem prosperam nauigationem præbet, illud inuocat Iason, scilicet fluctus, ventos, qui si sint secundi, dies, noctésque lætas dant, viásque faciles sternunt ad eundum, & redeundum. ἄματα Dor. pro ἤματα; & εὔφρονα metonymicè.

ἐκ νεφέων δὲ. Signum fauoris, & precum exauditarum Iupiter dat heroibus edendo tonitru, cui φθέγμα καταχρηστικῶς attribuit, quia fragore suo, ac si loqueretur, promittit, vt ita dicam, aliquid. οἱ dixit pro αὐτῷ. ἀϋτάϋσε. Dor. pro ἀϋτήϋσε. Aor. 1. verbi ἀϋτάω, τὸ ἀντιβοάω, ἀντικτυπέω, ἀντιφωνῶ, ἀντηχῶ, *clamore, voce, strepitu, sono alicui respondeo*: Sic explicari potest sententia, ἐκ νεφῶν δ᾽ ἀμειβόμενος ὁ Ζεὺς ἐβρόντησε, σύμβολον αἰσίας ὁδοῦ διδούς. Vide αὔω simplex in lexicis: & hìc dialysin in ἀΰω obserua. στεροπᾶς Dor. pro στεροπῆς.

ἀμπνοὰν δὲ. Heroes incerti quid significaret Iupiter, statuũt aliquandiu respirare. Sed vates auspicatum monens esse nauigandi signum, facit vt soluant. Sic prosa hæc reddas: οἱ δὲ ἥρωες ἀναπνεύσαντες, ἔστησαν τοῖς τοῦ Διὸς σημείοις πειθόμενοι. vocem ἀμπνοὰ, vide 8 Olymp.

παράφρασις. ἐπῳδ. κῶλ. ιδ. μετάφρασις.

Sed Mopsus vates prodigiorum speculator suo pręconio imperauit vt remis incumbe-

ἐμβαλεῖν κώπαισι τερασκόπος, ἁ-
δείας ἐνίπτων ἐλπίδας.

incumbere remis prodigiorum speculator, latas subindicans spes.

berent, spem secundæ nauigationis faciens. Nec mora, Argonautarum animos incessit inexplebile studiũ remos validis manibus agendi. Ac primùm ad Euxini, quondam Axini dicti ponti ostia Noti flatibus impulsi venerunt. Atque in eo loco sanctum Neptuni marini delubrum condiderunt: & super lata ara lapidea diuinitus facta, excerptos aliquot boues nigros, ex maxima parte flauo taurorum Thraciorum agmine, Deo immolauit. Cúmque in periculum ingens sese tendere obseruarent, illi nauium præsidi supplicarunt,

εἰρεσία δ' ὑπεχώ-
ρησε βαχειᾶν ἐκ παλαμᾶν ἄ-
κορος.
σὺν Νότου δ' αὔραις ἐπ' Ἀξεί-
νου στόμα πεμπόμενοι ἤλυθον·
ἔν-
θ' ἁγνὸν Ποσειδάωνος ἕσ-
σαντ' εἰναλίου τέμενος.
Φοίνισσα δὲ Θρηϊκίων ἀγέλα
ταύρων ὑπᾶρχεν, καὶ θεό-
κτιστον λίθινον βωμοῖο θέ-
ναρ.
ἐς δὲ κίνδυνον βαθὺν ἱέμε-
νοι,
δεσπόταν λίσσοντο ναῶν,

Remigatio autem recessit asperis ex manibus insatiabilis, & cum Noti flatibus ad Axeni ponti *os missi venerunt: vbi sanctum Neptuni marini delubrum condiderũt. Flauum autem Thraciorũ agmen taurorũ aderat, & diuinitus ædificata saxea ara superficies lata. In periculũ autem profundũ tendentes, dominũ orabant nauium,*

ἐμβαλεῖν. Cohæret cum præcedenti κάρυξε δ' αὐτοῖς, q.d. ἀνεκήρυξε δ' αὐτοῖς ὁ μάντις σπουδαιότερον ἐρέττειν, ἡδείας ὑπεμφαίνων ἐλπίδας. Mopsus περασκόπος vocatur ἀπὸ τοῦ πέρας σκοπεῖν, & per syncopen, pro περατοσκόπος.

εἰρεσία δὲ. Confirmati vaticinio Mopsi heroës manum remis promptè & fortiter admouent: q. d. ἡ δὲ κωπηλασία ἐχώρει ἐκ τῶν ἰσχυρῶν χειρῶν τῶν Ἀργοναυτῶν, ἀκορέστως. Vel οἱ δὲ ἄγαν πρόθυμοι ἐγένοντο κατὰ τὴν εἰρεσίαν. Dixit βαχειᾶν παλαμᾶν Dor. pro βαχειῶν παλαμῶν. ἄκορος poët. pro ἀκόρητος. σὺν νότου. Ex Iolco primum veniunt in pontum Euxinum, quem ἄξεινον appellat eo quòd inhospitalis esset. Testatur Strabo primitus illud mare nauigationi non patuisse, proinde appellatum ἄξεινον propter tempestates & hyemes, & propter accolarum immanitatem, maximè Scytharum, hospites immolare solitorum, & humanis vesci carnibus, & pro pateris caluarias vsurpare. Tandem cùm Iones in littore vrbes condidissent, Euxinum, hoc est, hospitalem & benignum, vocarunt. Strab. l.7. Plin. l.6.c.1. Vide & Toxarin Luciani sub initium.

ἔνθ' ἁγνὸν. In Euxino ponto delubrum statuunt Neptuno, eique Thracenses boues immolant super ara quam ibi diuinitus conditam inuenerunt. Et hic est sensus. ἔνθα δὲ εἰναλίου Ποσειδῶνος ἁγνὸν τέμενος καθίδρυσαν, καὶ θεοκατασκευασμένον εὑρόντες βωμὸν, καὶ ἀγέλην Θρηϊκίων ταύρων τὴν χλοιαὶ πυῤῥῶν ἱερούργησαν τῷ Θεῷ.

ἕσσαντο. Aor.1.med.3.plur. ab ἕω quod aliquando significat καθίζω, καθιδρύω. vt hac Oda, ἐπὶ χώρας αὖθις ἕσσαι, *in sedem rursus collocare.*

φοίνισσα δὲ. Quia flauus erat color maximæ partis taurorum, ideo φοίνισσαν ἀγέλην dicit à potiore parte. Nec id obstat quominus nigros boues selegerint, quales Neptuno sacrificari solebant: qua de re dictum in hæc verba ταύρους ἀγρὸν Epod.3. Od.13. Olymp.

καὶ θεόκτιστον, hoc est, ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἐκτισμένον. vbi ἀπὸ κοινοῦ repete ὑπᾶρχεν. & obseruanda βωμοῖο θέναρ dici metaphoricè sumpta translatione à palma manus. Nam

χειρῶν θέναρ est τὸ πλάτος seu τὸ πλατύ. Et vt θέναρ est τὸ κοίλωμα τῆς χειρὸς δεχόμενον τὰ λαπτὰ, sic quū tribuitur aræ, est κοίλωμα βωμοῦ τὸ ὑποδεχόμενον τὰ θύματα. Fit θέναρ à θείνω, τὸ κόπτω percutio: fortè quia ea parte manus ad percutiendum vtimur.

ἐς ζ κίνδυνον. Hoc est, εἰς ὃ μέγαν κίνδυνον ἐμπίπτοντες τῆς τῶν διαφόρων ... Proponitur causa impellens ad sacrificium, nempe periculum imminens.

παράφρασις.	στροφὴ. ι. κῶλ. ιδ.	μετάφρασις.
vt cyanearum petrarum, siue Symplegadum concurrentium motum insuperabilem euitarent. Quæ duæ erant, ob eúmque motum viuæ videbantur, cùm velociùs voluerentur quàm grauem strepitum edentium ventorum agmina. Sed illa semideorum heroum nauigatio mortis occasionem eis præbuit, quatenus immobiles factæ sunt, & Orpheo citharam pulsante substiterunt. Postmodum per Phasim Eurotę fluuium ad Colchos ascenderunt, ipsíque robore præditi cum populo illo aspectu terribili apud Aeeten ipsum conuersati sunt. Interea Venus in Cypro nata, velocissimorum telorum, scilicet amorum domina, versicolorem motacillam cœlitus demissam, & indissolubili rotæ quatuor radios habenti alligatam,	συνδρόμων κινηθμὸν ἀμαιμάκετον ἐκφυγεῖν πετρᾶν. δίδυμοι γὰρ ἔσαν ζωαί. κυλινδέσκοντό τε κραιπνότεραι ἢ βαρυγδούπων ἀνέμων στίχες. ἀλλ' ἤδη τελευτὰν κεῖνος αὐταῖς ἡμιθέων πλόος ἄγαγεν. ἐς Φᾶσιν δ' ἔπειτ' ἐλήλυθον, ἔνθα κελαινώπεσσι Κόλχοισιν βίαν μῖξαν Αἰήτᾳ παρ' αὐτῷ. πότνια δ' ὀξυτάτων βελέων ποικίλαν ἴυγγα τετράκναμον Οὐλυμπόθεν ἐν ἀλύτῳ ζεύξαισα κύκλῳ,	concurrentium motum insuperabilem vt effugerent petrarum: bina enim erant viua, voluebantur autem velociores, quàm grauiter stridentium ventorum agmina. Sed iam mortem ipsis illa semideorum nauigatio attulit. Phasin autem postea ingressi sunt: vbi terribilibus aspectu Colchis robur suum miscuerunt, apud ipsum Aeeten. Domina autē velocissimorum telorū versicolorem motacillā, è cœlo quum alligaßet rotæ quatuor radiorum indißolubili,

συνδρόμων πετρᾶν. Cyaneas petras intelligit, quæ & Συμπληγάδες vocantur à συμπλήσσειν collidere. Nam concurrere inter se fabulosè tradebantur, quum paruo discretæ interuallo, ex aduerso intrantibus geminæ cernebantur, paulúmq; deflexa acie, coëuntium speciem præbebant. Plinius l.4.c.13. Strabo l.1. Idémque l.7. testatur Cyaneas duas esse exiguas insulas, quarum vna in Europam, altera in Asiam vergit: súntque Euripo disiunctæ stadijs circiter viginti. πλαγκταὶ vocantur ab Homero, qui eas in Siculo mari collocat, cùm sint in Euxino vnde Odyss. μ.

Ἔνθεν μὲν γὰρ πέτραι ἐπηρεφέες, προτὶ δ' αὐτὰς,
Κῦμα μέγα ῥοχθεῖ κυανώπιδος Ἀμφιτρίτης.

Πλαγκταὶ δὴ τοὶ ταί γε θεοὶ μάκαρες καλέουσι.

κινηθμὸς poëticum est vocabulum pro κίνησις. & πετρᾶν genit. Dor. pro πετρῶν.

δίδυμοι γὰρ. Prodigiosum est quod viuas illas petras appellat Pindarus, sed est poëtica fictio, cui occasionem putatitius ille petrarum motus dedit, ob quem ζωαὶ, hoc est, ζῶσαι videntur. ζωὶς viuus.

κυλινδέσκοντο: Poët. & Ion. pro ἐκυλίνδοντο. à verbo passiuo κυλίνδομαι, cuius commune imperfectum ἐκυλινδόμην & Ion. ac poët. κυλινδεσκόμην: & act. κυλίνδεσκον, à κυλίνδω. Sic autem hanc phrasin prosa reddas, ἐπεκυλίοντο γὰρ ἀλλήλαις αἱ πέτραι ταχύτερον, ἤπερ αἱ τῶν ἠχητικῶν ἀνέμων πνοαί.

ἀλλ' ἤδη. Euentum periculi ostendit. q.d. ἀλλ' ἤδη ὁ τῶν Ἀργοναυτῶν πλοῦς θάνατον αὐταῖς ἐπήγαγε. Quia viuas petras dixerat, quia moueri videbantur, nunc mortuas dicit, quia immotæ consistunt. Iuno Herodium heroibus mittit, qui per petras primùm transuolat illæsus, nisi extrema cauda amissa: hinc augurium sequuntur, & illæsi transeunt. Orpheus præterea saxa illa demulcet cithara & immota reddit: vnde canit ipse,

Αὐτὰρ ἐγὼ μολπῇσι παρήπαφον ἡμετέρῃσι
Πέτρας ἠλιβάτους, αἱ δ' ἀλλήλων ἀπόρουσαν·
Κῦμα δ' ἀπερρόχθησε, βυθὸς δ' ὑπεδέξατο νηῦς,
Ημετέρη τέχνῃσι κιθάρῃ διὰ θέσκελον αὐδάν.

Ἐς Φᾶσιν γὰρ. Quò peruenerint vitato periculo. Phasis est fluuius Eurotæ ex Armenia ortum habens, iuxta quem eiusdem nominis vrbs: Colchorum emporium Stra. l. 11. Schol. duos fluuios eiusdem nominis facit, vnum in Scythia Asiatica, alterum in Europa ad Mæotidem paludem.

ἔνθα. Hoc est, ὅπου παρ' Αἰήτη αὐτῷ ἐκείνοι βιαταὶ καὶ ἰσχυροὶ ἄνδρες τοῖς τὴν ὄψιν καταπληκτικοῖς Κόλχοις συνεμίχθησαν καὶ ὡμίλουν. Dixit κελαινώπεσσι pro κελαινῶψι Datiuo plur. à recto singul. κελαινώψ, ὁ κελαινὸν ἤγουν μέλανα, τουτέστι καταπληκτικὸν ὦπα ἔχων.

πότνια δ'. Ostendit quomodo Medea ad Iasonis amorem sit pellecta, idque factum docet per incantamenta, quæ vocat ἴυγγα. Iyngem aiunt fuisse filiam Echûs, quæ quum philtris Iouem incitasset ad Iûs amorem, à Iunone irata versa est in auem, qua mulieres in amatorijs veneficijs vti solent. Hoc loco hæc auis ita describitur à Scholiaste, maculosis plumis, oblongo collo, lingua admodum protensa, frequenter sese vertens, ceruicem volutans suam, quam veneficæ incantamentis amatorijs accommodant, rotæ cuipiam alligantes, quam sua cantantes carmina circumuoluunt. Vide Chiliad. Adag. in hæc *Iynge trahor*. Item *Iyngem habet*. ἴυγγα *motacillam* vertunt, quia caudam assiduò mouet.

τετράκναμον. Hic est Datiuus τετρακνάμονι à τετρακνάμων, ονος, idem ac τετράκναμος, de quo 2. antist. 2. Pyth. Quando τετρακνάμονι legunt, referunt ad κύκλῳ sequens, hoc est τροχῷ. Est enim rota quatuor radijs instructa, qui κνῆμαι appellantur. Quādo legunt τετράκναμον, referūt ad ἴυγγα & metaphoricè τὰς πτέρυγας καὶ τοὺς πόδας appellant κνήμας, κατὰ τὸ ἀνάλογον. Nō enim simpliciter rotæ 4. radios habenti alligatur, sed superiore in parte alę, in inferiore pedes radijs rotæ alligantur.

κύκλῳ. Rotam appellat κύκλον propter orbicularem figuram. ὠκύπετα βέλη τοὺς ἔρωτας appellat. & ἐλυμπόδην sumit pro ἐργαζόθην. Sic autem prosa hæc exponas, ἡ δὲ δέσποινα τῶν ἐρώτων ἀφροδίτη τὴν ποικίλην τῇ τετραχώσει ἴυγγα τοῦ οὐρανοῦ ἐξαγαγοῦσα, καὶ ἐν ἀλύτῳ τροχῷ ὑποζευχθεῖσαν καταγαγοῦσα συνέπεμψε τῷ Ἰάσονι.

παράφρασις.

auem quæ in furorem amatorium adigit, prima ad homines detulit, cum eáque sapientem Aesonis filium Iasonem in peragendo negocio adiuuit. Quinetiam docuit incantationes quarum ope Dijs supplicando obtineret, vt relicta parentibus debita reuerentia Medea peregrino adiungeretur, & viri amore inflammata, Græciæ desiderio flagraret, potentíque persuasione, tanquam acri flagello adducta, sese ad nauigationem cum Argonautis obeundam compararet. Sic comparata philtris & incantationibus Medea commonstrauit Iasoni quo pacto demandatos à patre Aeeta labores superaret & perficeret. Tum præparauit permixta oleo veneficia, eisque illinenda dedit, quibus graues dolores propulsaret. Et mutuo amore capti dulces inter se nuptias pacti sunt.

ἀντιστρ. κώλ. ιδ.

μαινάδ' ὄρνιν Κυπρογένεια φέρεν
πρῶτον ἀνθρώποισι, λιτάς τ' ἐπαοι-
δὰς ἐκδιδάσκησεν σοφὸν Αἰσονίδαν.
ὄφρ. Μηδείας τοκέων ἀφέλοι-
τ' αἰδῶ, ποθεινὰ δ' Ἑλλὰς αὐτὰν
ἐν φρεσὶ καιομέναν
δονέοι μάστιγι πειθοῦς
καὶ τάχα πείρατ' ἀέ-
θλων δείκνυε πατρωΐων.
σὺν δ' ἐλαίῳ φαρμακώσα-
σ' ἀντίτομα στερεᾶν ὀδυνᾶν,
δῶκε χρίεσθαι. καταί-
νησάν τε κοινὸν γάμον
γλυκὺν ἐν ἀλλάλοισι μῖξαι.

μετάφρασις.

furiosam auem Cypris attulit primum hominibus: supplicatricésque incantationes docuit sapientem Aesoniden, vt Medeæ eximeret reuerentiam erga parentes, desiderabilísque Græcia ipsam in pectore ardentem versaret flagello persuasionis. Et mox exitus certaminũ ostēdit paternorum. Cum oleo enim vbi miscuisset remedia aduersus duros dolores, dedit vt vngeretur. Pactíque sunt communes nuptias dulces inter se iungere.

ὄρνιν μαινάδα. Sic motacillam appellat ab effectu, hoc est, οὐ μαινομένην αὐτὴν, ἀλλὰ μαίνεσθαι ἄλλους ποιοῦσαν. Dixit φέρεν neglecto augm. pro ἔφερεν. Sic alijs verbis prosa loquaris, ὄρνιν μαίνεσθαι ποιοῦσαν ἀνθρώποις πρώτη ἤνεγκεν ἀφροδίτη.

λιτάς τ'. Hoc est, τὰς λιτανευτικὰς ἐπαοιδὰς ἐδίδαξε τὸν σοφὸν Αἴσονος υἱόν. Ergo ἐπῳδὰς vocat λιτὰς à λίσσεσθαι, τὸ λιτανεύειν καὶ καθικετεύειν, quia ijs vtebantur ad impetrandum quippiam à Dijs quibus supplicabant. Vide Od. 6. Olymp. λιταῖς θυσίαις. Αἰσονίδαν Dor. pro Αἰσονίδην, hoc est, Ἰάσονα.

ὄφρ. Finis ob quem Venus iyngem misit & incantationes docuit Iasonem.

q. d. ἵνα ἡ Μηδεία πρὸς τοὺς γονεῖς ἀναιδὴς γινομένη, καταλίποι μὲν αὐτοὺς, προσθοῖτο δὲ τῷ ξένῳ: καὶ αὐτῇ τῷ ἔρωτι κατὰ τὴν φρένα χαιομένη ποθεινὴ γένοιτο Ἑλλάς, καὶ ὁ πόθος αὐτῆς παρασκευάζοι συναπάρξαι τοῖς Ἀργοναύταις. Flagellum Suadelæ tribuit, Quoniam vt flagello, sic persuasione quispiam ad aliquid adigitur.

ἐν τάχα. Amatorio adducta pharmaco Medea docet Iasonem quo pacto superare posset propositos ab Aeeta labores. q. d. ἐν ταχέως ἡ Μηδεία τῷ Ἰάσονι ὑπετίθετο καθ' ὃν τρόπον τελοίη τοὺς ἀέθλους, οὓς ὁ πατὴρ Αἰήτης ἔμελλεν ἐπιτάξειν. Sume πείρατα poët. pro πέρατα hoc est τέλη.

ἀέθλων. Hoc est πόνων: dicit πατρῴων, non quòd à patre ferrentur, sed iniungerentur.

σύν δ' ἐλαίῳ. Hoc est, φάρμακα δ' ἐλαίῳ μίξασα τῷ Ἰάσονι ἔδωκεν εἰς ἀλέξησιν ἰσχυρῶν ὀδυνῶν. Verbum φαρμακόω est poëticum pro φάρμακα μηνύω. ἀντίτομα, Hoc est τὰ ἀντίδοτα seu ἀλεξιφάρμακα. Ἀντίτομος igitur, seu ἀντίτομον significat ἀντίπαλον, ἐναντίον: & componitur ex ἀντὶ & τέμνω, vbi poëta videtur rationem habere ῥιζοτόμων, qui radicibus sectis & contusis morbos abigebant, vt Patroclus apud Homerum, ἐπὶ δὲ ῥίζαν βάλε πικρὴν χερσὶ διατρίψας. Huc respexisse videtur Eurip. in Alcestide v. 972 quum ait φάρμακα πολυπόνοις ἀντιτεμὼν βροτοῖσι.

καταίνησαν τε. Hoc est συνέθεντό τε ποιῆσαι κοινὸν γάμον γλυκύν. καταίνησαν poët. pro κατῄνεσαν. à καταινέω quod est *collaudo, comprobo, consentio, de communi sententia paciscor.*

παράφρασις.

Itaque Aeetes primum Iasoni propositurus laborem, ipse durum aratrum ex adamante conflatum, solus in medium adduxit, firmitérque collocauit: itẽ boues aratro iungendos, & iugo summittendos, qui ardentem ore & naribus ignem spirabant, æneísque vngulis, pedes alternatim mouendo, terram proscindebant. Tum boues agens stimulo, sulcos rectos duxit, & ad vnius orgyæ profunditatem fidit dorsum terræ, quæ dum aratro versatur, glebas in altum mittit. Quod fecit Aeetes vt ad sui imitationem pro-

ἐπῳδ. κῶλ. ιγ.

ἀλλ' ὅτ' Αἰήτας ἀδαμάντινον ἐν
μέσσοις ἄροτρον σκίμψατο,
καὶ βόας οἳ φλόγ' ἀπὸ
ξανθᾶν γενύων πνέον καιομένοιο πυρός,
χαλκέαις δ' ὁπλαῖς ἀράσσεσκον χθόν' ἀμειβόμενοι, τοὺς ἀγαγὼν
ζεύγλᾳ πέλασσε μοῦνος. ὀρθὰς δ' αὔλακας ἐντανύσαις
ἤλαυν'. ἀνὰ βωλακίας δ' ὀργυ-

μετάφρασις.

Quum igitur Aeetes adamantinum in medijs aratrum firmaßet, & boues qui flammam ardentis ignis è malis efflabant, æreisq́; vngulis proscindebãt tellurem, alternatim pedibus insistentes, eos adductos admouit iugo solus, rectósque sulcos extendens agebat. Findebat autem terræ dorsum glebas attollentis ad profunditatem *orgyæ: dixítque ita; Hoc opus rex qui præest*

uocaret Iasonem: ideóque sic loquutus est; Quum rex qui Argoni naui præest, laborem huiusmodi mihi absoluerit, pro præmio reportabit incorruptibile stragulum,

αὐ χέζε νῶτον γᾶς. εἶπεν δ' ὧδε. τοῦτ' ἔργον βασιλεὺς ὅστις ἄρχει ναὸς, ἐμοὶ τελέσαις, ἄφθιτον στρωμνὰν ἀγέσθω,

huic naui, mihi quum perfecerit, immortale stragulum reportet,

'ἀλλ' ὅτ'. Aeetes Iasoni labores proponit: quorum primus est adamantinum aratrum cum spirantibus ignem bobus. ἄροτρον vocat ἀδαμάντινον, vel quia erat ἰσχυρὸν, vel quia reuera ex adamante erat conflatum. σκίμψατο, hoc est, ἐπήρεισε seu κατέθηκε.

οἳ φλογ' ἀπὸ. Dicit poëta boues istos ignẽ spirare ἀπὸ γενύων, vnde ab Apollonio Rhodio dicuntur στόματι φλόγα φυσιόωντες. Et Scholiastes ait hos boues vrere solitos eos qui accederent, cùm ἐκ τῶν μυκτήρων ignem effunderent. Fortè Sophoclem sequutus qui de his bobus sic loquitur, ἐκπνέουσι πνευμάτων ἄπο, φλέγει δὲ μυκτήρ. Eosdem Antimachus in Lyda vocat πυρσοπνόοις. Erant autem duo, iique χαλκόποδες: vnde Apollonius Rhod. Δοιὼ πεδίον τὸ Ἀρήϊον ἀμφινέμονται Ταῦροι χαλκόποδες. Et Pindarus χαλκέαις ὁπλαῖς iis tribuit. Sophoc. χαλκοπλεῖς vocat. Porrò ξανθαῖς legitur in aliis codicibus, & γενύων: sed hunc locum, cùm Schmidio lego sine illa voce ξανθαῖς quæ abundat in hoc colo, & pro γενύων πνέον: in sequenti colo lego πνέον γενύων, cum eodem, atque ita metro satisfit. χαομένοιο Ion. pro χαομένου. & ἀράασκον Ion imperf. pro ἤρασον, ab ἀράσσω.

ἀμειβόμενοι. Hoc est, ἐπιστρεφόμενοι, καὶ κατὰ τὴν πορείαν φερβαίνοντες, καὶ τοὺς πόδας ἐναλλάσσοντες κατὰ τὴν πορείαν. Dixit τοὺς artic. præposit. pro subiunct. οἵ. & ζεύγλα Dor. pro ζεύγλη. πέλασσε negl. augm. & gemin. σ. metri causa pro ἐπέλασε. Aor. 1. verbi πελάζω.

Αὔλακας. Sic appellat τὰς εὐθείας τῶν ἀρότρων τομάς: fit αὖλαξ à nomine, αὐλὸς tibia. Nam sic vocatur quicquid in longitudinem est protensum.

ἀναβωλακίας δέ. Hoc est ἔσχιζε δὲ τὸ νῶτον τῆς γῆς ἐπὶ μέτρον ὀργυᾶς κατὰ τὸ βάθος, τῶν βώλων ἄνω τεμνομένων. Porrò ἀναβωλακία γῆ dicitur ἡ ἐν τμήσει τὰς βώλους ἄνω τέμνουσα.

τοῦτ' ἔργον. Hoc est, ὁ βασιλεὺς ὁ τῆς ναὸς ἄρχων, τοῦτο τῆς γεωργίας ἔργον ἐμοὶ τελειώσας, τὴν ἄφθαρτον στρωμνὴν ἀφαιρείσθω τὸ κάλλιστον ὂν τῷ χρυσῷ μαλλῷ κῴδιον. Itaque facto primi laboris periculo Aeetes Iasonem ad sui imitationem prouocat, de qua vide Ouid. 7. Metam. Cum labore, præmium etiam proponit, vellus aureum, quod ἄφθιτον vocat ob incorruptibilem auri naturam.

παράφρασις. — στροφὴ ια. κῶλ. ιδ'. — *μετάφρασις.*

nimirum vellus illud, quod villis aureis tanquam aurea fimbria præfulget.

κῶας αἰγλᾶεν χρυσέῳ θυσάνῳ. ὣς ἄρ' αὐδάσαντος, ἀπὸ κρόκεον

vellus splendidum aurea fimbria. Sic loquuto Aeeta *Iason ab-*

ῥίψας Ἰάσων εἷμα, Θεῷ πίσυνος
εἴχετ' ἔργου. πῦρ δέ νιν οὐκ αἰόλλει
παμφαρμάκου ξείνας ἐφετμαῖς.
ἀνασπάμψαις δ' ἄροτρον
βοέοις δήσαις ἀνάγκας
ἔντεσιν αὐχένας. ἐμβάλλων τ' ἐριπλεύρῳ φυᾷ
κέντρον αἰανὲς βιατὰς
ἐξεπόνησ' ἐπιτακτὸν ἀνὴρ
μέτρον. ἴυξεν δ' ἀφωνήτῳ περ ἔμπας ἄχει
δύνασιν Αἰήτας ἀγασθεὶς.

iecto croceo vestimento, Deo fretus aggrediebatur opus. Ignis autem ipsum non turbabat ob præcepta hospita venefica omnimoda. Quumque extraxisset aratrum bubulis religauit necessitatis armis colla: immitténsque lateribus natura ingentibus stimulum grauem, violentus absoluit imperatum vir spatium. Ingemuit tamen tacito dolore Aeetes robur admiratus.

Tunc Iason audita Æetæ oratione, vestem croceo colore splendentem abiecit, & diuino fretus auxilio Veneris nempe, vel amoris, aut Iouis, aggressus est opus oblatum, cœpítque terram arare. Nec eum turbabat ignis ille quem æreis pedibus boues efflabant, siquidem munitus erat præsidio præceptorum Medeæ hospitæ omnis veneficiorum generis peritæ, quæ præceperat vt à tergo spirāte aura duceret aratrū, & sulcos ab eodem principio semper inchoaret. Itaque cū aratro tracto iugū ceruicibus boū imposuisset, eósque loris non sponte parētes vinxisset, molesto aculeo fortia ipsorum latera pungens vehementer, Iason imperatam operis mensuram elaborauit, & exegit. Quod conspicatus Æetes, & viri robur ingens miratus, ingemuit quidem, sed dolorem compressa voce intus inhibuit.

κῶας. Sic Apollon. 1. Argon. *χρύσειον κῶας* dicit. *ἀγλάεν* Dor. pro *ἀγλῆεν*. *θύσανον χρύσεον* dicit *τὸ ἔριον* *lanā*, velleríśque villos qui fimbrias quodammodo referunt. Hæc autem cum superioribus cohærent. *κῶας* appellat *στρωμνὴν* quia veteres sibi dormituris pelles substernebant.

ὣς ἄρ'. Hoc est *Αἰήτου οὕτως εἰπόντος, ἀποῤῥίψας ὁ Ἰάσων τὸ κροκωτὸν ἱμάτιον, πεποιθὼς τῇ ἀφροδίτῃ εἴχετο τοῦ ἔργου τοῦ ἀροτριᾷν*. *Αὐδάσαντος* Dor. pro *αὐδήσαντος*. & *ἀπὸ κρόκεον ῥίψας*, per tmesin pro *ἀποῤῥίψας*. Porrò *κρόκεον* appellat *τὸ εἷμα*, vel *κροκοβαφὲς* *croceo colore tinctum*, vel *ὑφαντὸν* *intextum, textile*, *παρὰ τὴν κρόκην* *à trama*, seu *subtegmine*.

Θεῷ. Videlicet vel *ἔρωτι*, vel *ἀφροδίτῃ*, vel *Διΐ*. vt inquit Schol.

πῦρ δέ νιν. Hoc est, *τὸ δὲ πῦρ αὐτὸν οὐκ ἐτάρασσε, ταῖς τῆς Μηδείας ξένης πάντων φαρμάκων ἐμπείρου ἐντολαῖς πεισθέντα*. Quid præceperit Iasoni Medea ne spiritu boum igneo læderetur, id non meminit poëta: sed huiusmodi est historia. Iussit Medea ne boues aduersus venti flatum ageret, ne retroacta ignis flamma offenderetur, sed ignei boum flatus ad anteriora raperentur. Prxterea vt peracto vno sulcorum ordine, alium ab eodem initio ordiretur, nec agricolarum more redeundo araret.

αἰόλλει negl. augm. pro *ᾐόλλει* ab *αἰολλέω* poët. & Attic. pro comm. *αἰόλλω* poët. *τὸ κινέω*, seu *ταράσσω*. *αἰόλλησις* & *κίνησις* idem. Homerus vsurpat hac significatione verbum *αἰόλλω*, *Αἰόλλει, μάλα δ' ὦκα λιλαίεται ὀπτηθῆναι*. *παμφάρμακος*, hoc est, *πάντων φαρμάκων ἔμπειρος*.

ἀναπάμψαις.

ἀπασάμενος. Depoſita veſte opus aggreditur, ceruices boum loris vincit, eóſque ſtimulis ad arandum adigit, & ſic præſcriptum opus abſoluit q. d. τὸ δ' ἄροτρον ἀπασάμενος ὁ Ἰάσων, ἔδησε τοῖς βοείοις λώροις, καὶ ταῖς τοῦ ζυγοῦ ἀνάγκαις τοὺς αὐχένας αὐτῶν. καὶ πλευραῖς φύσει ἰσχυροῖς κέντρον αἰνὸν βιαίως ἐμβαλὼν ἐπιτεταγμένον ἔργου μέτρον ἐξεπόνησε. Appellat autem βόεα ἔντεα, & lora, & iugum, quibus colla boum vinciuntur. Addit verò ἀνάγκας Dor. pro ἀνάγκης: quia neceſſitate quadam ad arandum adiguntur, nec id ſponte faciunt hæc animalia.

ἐριπλεύρῳ. Hoc eſt, ἐχούσῃ μεγάλα καὶ ἰσχυρὰ πλευρά. & κέντρον αἰανὲς dixit pro δεινὸν, αἰνὸν, χαλεπόν. Vox αἰανὴς iam occurrit prima Oda Pyth. alibi etiam βιαιῶς.

ἄϋξε. Eſt Aor. ἤϋξα verbi αὔω clamo, per dialyſin ἀΰω. vnde futur. αὔσω & Dor. αὔξω, Aor. ἤϋξα. ἀφώνητον ἄχος dicit τὴν λύπην καθ' ἣν οὐκ ἄν τις φωνὴν ἀφίῃ, ἀπὸ ἐκπλήξεως. Sic proſa loquaris, ἐστέναξε δ', ἀλλὰ λαθραίως κατὰ τὴν ψυχὴν ὁ Αἰήτης, τὴν τοῦ Ἰάσονος ῥώμην θαυμάσας.

δυνάσιν. Hoc eſt δύναμιν, ῥώμην. Poët. eſt δυνάσις: vt & apud Sophoclem in Antigone. Ἀλλ' ἁ μοιριδία τις δυνάσις: *ſed fatalis quadam poteſtas.* Hæc vox occurrit. Od. 5. & 9. Pyth.

παράφρασις.	ἀντιστρ. κώλ. ιδ.	μετάφρασις.
Argonautæ autem ſui ducis victoria læti, viro illi forti manus amicas porrexerunt, illum herbacea corona redimiuerunt, blādiſque verbis vt pote gratulantes proſequuti ſunt. Sed ilico Aeetes admirandus Solis filius Iaſoni indicauit vbi Phrixus extendiſſet vellus aureum arietis, quem Ioui Phyxio, quia eo per Helleſpontum vectus, nouercæ effugerat inſidias, cultro iugulatū immolarat. Illud autē vellus quod in præmiū prioris laboris exālari promiſerat, nouo laborea ſportandum propoſuit, quia virum hunc huic ſecundo labori ſperabat procul dubio ſuccubiturum. Siquidem erat petendum in denſa ſylua vbi cuſtodiebatur à peruigili dracone,	πρὸς δ' ἑταῖροι καρτερὸν ἄνδρα φίλας ὤρεγον χεῖρας. στεφάνοισί τέ μιν ποίας ἔρεπτον, μειλιχίοις τε λόγοις ἀγαπάζοντ'. αὐτίκα δ' Ἀελίου θαυμαστὸς υἱὸς δέρμα λαμπρὸν ἔννεπεν, ἔνθα νιν ἐκτάνυσαν Φρίξου μάχαιραι. ἔλπετο δ' οὐκέτι οἱ κεῖνόν γε πράξασθαι πόνον. κεῖτο γὰρ λόχμᾳ, δράκοντος δ' εἴχετο λαβροτάταν γενύων, ὃς πάχει μάκει τε πεν-	*Socij autem forti viro amicas porrigebant manus, coroniſque herba ipſum tegebant, blandiſque ſermonibus comiter excipiebant. Statim autem Solis admirandus filius, vellus ſplendidum indicauit, vbi ipſum extenderant Phrixi gladij. Sperabat autem non amplius ab eo illum confectum iri laborem. Iacebat enim in ſaltu draconiſque detinebatur vehementiſſimis genis; qui latitudine, longitudineque nauem quinquaginta remorum ſuper-*

atrocissimis genis horribili, qui longitudine & latitudine quinquetremem nauim ferri ictibus constructam superabat.

τυχόντεσσι ναῦ κράτει, τέλεσαν αἱ πλαγαὶ σιδάρου.

abat, quam confecerant ictus ferri.

πρὸς δ' ἕταροι. Narrat vt Iasonis socij ipsum salutarunt, & coronarunt, læti quòd periculosum hunc laborem superasset. q.d. οἱ δ' ἑταῖροι καρτερὸν ἄνδρα ἠσπάζοντο, καὶ τοῖς ἐκ ποίας στεφάνοις ἔστεφον, καὶ μειλιχίοις λόγοις ἐφιλοφρονοῦντο. Porrò πρὸς iungendum est cum καρτερὸν ἄνδρα.

στεφάνοισί τε. Coronabantur antiquitus victores vel gramine, vel folijs arborum, quia oportet virentem esse virtutem. ἐρέπτον negl. augm. pro ἤρεπτον, à verbo ἐρέπτω, quod hic significat κοσμέω, στέφω, καλύπτω. Aliàs significat propriè ἐσθίειν: & de brutis dicitur. vide Lexica.

Αὐτίκα δ'. Hoc est, εὐθέως δ' ὁ τοῦ Ἡλίου παῖς Αἰήτης, τὸ χρυσόμαλλον κῶας ὑπεδείκνυε τῷ Ἰάσονι, ἔνθα αὐτὸ ἐξέτειναν αἱ τοῦ Φρίξου μάχαιραι. Phrixus arietem, in quo nouercæ insidias effugerat, Ioui φυξίῳ. i. *fugæ authori* immolauit. At, inquit Schol. quidam dixerunt vellus illud aureum Marti à Phrixo dicatum. Illud extendisse dicitur gladijs Phrixus, quia cultris iugulatum arietẽ excoriauit, & pellem extensam consecrauit Deo.

Ἀελίου υἱός. Periphrasis Aeetæ, qui secundum Iasoni laborem proponit. Videlicet capiendum vellus aureum, quod à peruigili dracone custodiebatur. ἐκτανύσαν, negl. augm. pro ἐξετάνυσαν.

ἔλπετο δ'. Hoc est ἤλπιζε δ' ὅτι οὐκ ἂν κατεργάσαιτο πόνον ἐκεῖνον. Scopus Aeetæ erat vt difficilibus illis laboribus succumberet: & sic metuendum virum dolosè, non apertè ad vitandum odium perderet.

κεῖτο γάρ. Ratio est cur speraret laborem hunc ab Iasone non confectum iri, quia ingens & horrendus draco custos erat velleris: idque in saltu iacebat, ita vt draco hominem ex improuiso inuaderet, & necaret. λόχμᾳ Dor. pro λόχμῃ: éstque ellipsis τοῦ ἐν. Quam non habet citatus à Schol. Homeri versus, Ἔνθα δ' ἄρ' ἐν λόχμῃ πυκινῇ κατέκειτο μέγας σῦς. Est autem λόχμη, δάσος τῆς ὕλης, vnde citato versu, πυκινὴ dicitur.

δράκοντος δ'. Hoc est, κατείχετο δ' ὑπὸ τῶν λαβροτάτων τοῦ δράκοντος γενύων. Duabus de causis labor propositus erat difficilis: nimirum & quia vellus erat in saltu denso, & quia seruabatur ab horrendo dracone. Synecdoche autem latet in his, quum dicit vellus genis detineri: qualis est apud Nicandrum, quum de eo aduersus aquilam contendente canit, ἀντία δ' ἐχθρὴν Δῆριν ἄγει γενύεσσιν. Nam & Nicander synecdochicè intelligit, dentes, genas, os, caputque simul. λαβροτάταν est genit. plur. Dor. pro comm. λαβροτάτων.

ὃς πάχει. Hoc est, ὃς καὶ τὸ πάχος καὶ τὸ μῆκος μείζων ἦν τῆς πεντηκοντόρου ναός. Stupendus draco: cui similem vide apud Florum, quem Attil. Regulus ad Bagradam fluuium in Africa cum exercitu expugnauit: cuius exuuium 120 pedes continebat. Vide Gell. l. 6. c. 3. De hoc dracone vide Ouid. in Metam. Apollon. & Orpheum in Argon. μάκει Dor. pro comm. μήκει. & κράτει negl. augm. pro

ἐκράτει,hoc est, ἐνίκα. Nauim πεντηκόντορον intellige cum Thucydidis interprete, πλοῖον ἀπὸ πεντήκοντα ἐρετῶν ἐλαυνόμενον. Schol. annotat quosdam velle draconem hunc tantæ fuisse magnitudinis, vt coniectus in nauim istiusmodi, eam ita impleret vt etiam aliquæ eius partes abundarent.

παράφρασις.	ἐπῳδ. κώλ. ιγ.	μετάφρασις.

Sed quid ago dum Iasonis historiam accuratè persequor? Si per latam illam viā, qua ab encomio Arcesilai ad Argonautarum expeditionem digressus sum, regredi vellem ad institutum: & vt fusiùs quæ illi Colchos eundo ibíque cōmorando: sic & quæ patriā repetendo fecerunt, narrarem, sanè iusto prolixius esset poëma: verùm vela contraham. Nam redeundi ad institutum vrget tēpus. Et cur ego qui multa paucis noui dicere, & plerosque alios decentem sapientes breuitatem sectari doceo, eam quoque non obseruem? Draconem illum dorso maculosum, ô Arcesila, Lethæi gramine sucei, verbísque placidos somnos facientibus Iason interemit. Cúmque aureo vellere, Medeam volentem & consentientem clam parentibus abduxit, quæ postea Peliæ mortis causa fuit. Per Oceanum autem & mare rubrum Argonautæ varijs erroribus acti sunt. Quinetiam in Lemnum venerunt, vbi membrorum suorum roboris specimen ediderunt funebribus Thoantis in certaminibus, quorum præmium erat vestis: & cum Lemniadibus mulieribus, quæ maritos omnes, eorum graueolentia offensæ, occiderant, rem habuerunt.

μακρά μοι νέεσθαι κατ' ἀμαξιτόν. ὥ-
ρα γὰρ συνάπτει, καί τινα
οἶμον ἴσαμι βραχύν.
πολλοῖσι δ' ἄγημαι σοφίας ἑτέροις.
κτεῖνε μὲν γλαυκῶπα τέχναις
ποικιλόνωτον ὄφιν ὦ 'ρκεσίλα.
κλέψεν τε Μήδειαν σὺν αὐ-
τᾷ, τὰν Πελίαο φόνον.
ἔν τ' Ὠκεανοῦ πελάγεσσι μίγεν,
πόντῳ τ' ἐρυθρῷ, Λαμνιᾶν
τ' ἔθνει γυναικῶν ἀνδροφόνων.
ἔνθα καὶ γυίων ἀέθλοις ἐπεδείξαντο κρίσιν ἐσθᾶτος ἀμφίς.

Longum mihi redire in plaustralem viam: hora enim vrget, & quandam viam noui compendiariam: multísque alijs dux sum sapientiæ huius. *Interfecit* Iason *technis* cęsioculum *versicolore tergo draconem ô Arcesila. Clam igitur abduxit Medeam cum illa, Peliæ cædem. Et cum Oceani profundis commercium habuerunt, maríque rubro, Lemniarúmque gente mulierum homicidarum: vbi & membrorum certaminibus exhibuerunt specimen vestis gratia.*

μακρά μοι. Finis digressionis. & epanodos ad institutum, in qua etiam breuiter perstringit historiam redeūtium Argonautarum. Itaque antequam secundi laboris euentum proponat, sese per quandam epanorthosin ad Arcesilai institutum encomium reuocat: quod in paraphrasi declarabitur. Metaphorica autem est loquendi ratio, pro μακρὸς ἄν μοι λόγος εἰ τὰ πάντα διηγεῖσθαι ἤθελον. νέεσθαι contrahitur ex νέεσθαι. Infin. verbi νέομαι.

κατ' ἀμαξιτ. Hoc est κατὰ δημοσίαν καὶ λεωφόρον ὁδόν. Hanc Euripides appellat ἁμαξήρη τρίβον. Fieri videtur ἀμαξιτὸς ex ἄμαξα *currus*, *plaustrum*, & ἰτὸς ab εἶμι τὸ πορεύομαι, vt exponatur ὁδὸς δι' ἧς αἱ ἄμαξαι πορεύονται καὶ ἄγονται. Est gene-

ris fœminei,& abſolutè vſurpatur ſubaudita voce ὁδὸς. Trita & lata via, per quam currus aguntur,hæc dicitur.

ὥρα γὰρ συνάπτει. Pindarica phraſis, pro καιρὸς γάρ με ἐπείγει, ὥστε πρὸς τὸν Ἀρκεσίλαον ἀναδραμεῖν.

καὶ τινα. Hoc eſt,καὶ οἶδα ὁδόν τινα βραχεῖαν, εἰς τὸ κατὰ τὰς ἐξηγήσεις διὰ βραχέων λέγειν. His verbis συντομίαν promittit,vbi opponuntur ἁμαξιτὸς & οἶμος,illa via lata prolixitatis,hæc anguſta ſemita breuitatis in dicendo.

ἄγημαι Dor. pro ἥγημαι. Poſt σοφίας ſubaudi ταύτης. q. d. κἀγὼ πολλοῖς ἄλλοις τῆς σοφίας ταύτης, δηλαδὴ περὶ τοῦ συντόμως λέγειν, γέγονα καθηγητὴς καὶ διδάσκαλος.

γλαυκῶπα accuſat.ſing.à recto γλαυκῶψ, ὁ γλαυκὸν ὦπα ἔχων. & ποικιλόνωτος, hoc eſt,ὁ πεποικιλμένον νῶτον ἔχων,*maculoſus*, *maculis varijs diſtinctus*, ὦ Ἀρκεσίλα, pro ὦ Ἀρκεσίλαε metri cauſa ſicut ὦ γαθέ, pro ὦ ἀγαθέ.Notanda apoſtrophe ad Arceſilaum. In qua συντομίας hæc ſunt capita.Primum nex draconis,in quo abrupit orationem.

κλέψεν τε. Secundum,Medeæ abductio : quam volentem,& ad id faciendum fauentem & adiuuantem Iaſon abduxit clam Aeeta.Ideóque ratione patris & aliorum dixit ἔκλεψεν,ratione Medeæ,σὺν αὐτᾷ Nam aliquando σὺν ſignificat μετὰ βοηθείας,vt σὺν Θεῷ,*Deo iuuante*, *annuente*, *volente*.Sic cum Schol. hæc verba rectè explicabimus,ὁ Ἰάσων λάθρα τοῦ Αἰήτου καὶ τῶν Κόλχων ἀπέκλεψε τὴν Μήδειαν ἑκοῦσαν.

τὰν Πελιάο φόνον.Hoc eſt,τὴν τοῦ Πελίαν φονεύσασαν. Et ſic metonymia eſt in φόνος. Poſt τὰν Dor.pro τὴν,ſubaudi γενομένην.Πελίαο Dor.pro comm.Πελίε.Nonnulli legunt Πελιαοφόνον.

ἔν τ' Ὠκεανοῦ.Tertium,varij Argonautarum per Oceanum & mare rubrum errores.q.d.εἶτα ναυτιλλόμενοι προσεπέλασαν καὶ τῷ βαθεῖ Ὠκεανῷ,καὶ τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ.Hac nauigarunt Argonautæ,quum ex Colchis fugerent , μίγεν Aeol.& neglecto augm.pro ἐμίγησαν.

Λημνιᾶν τ'. Hoc eſt, καὶ τῷ τῶν Λημνιῶν γυναικῶν τοὺς ἰδίους ἄνδρας φονευσασῶν ἔθνει ἐμίγησαν. Quartum , in Lemnum aduentus : vbi nacti ſunt mulieres quæ viros ſuos occiderant , vnde ἀνδροφόνοις vocat , quòd *viros*. i. *maritos* occidiſſent,& Λημνιᾶν Dor. pro comm. Λημνιῶν. Obſeruandum eſt poëtam hanc hiſtoriam inuerſo ordine narrare.Nam hæc non redeundo , ſed eundo accidêre teſte Orpheo,quam hiſtoriam habet Herodot. l.4. Verùm Pindarus vt ad generis Arceſilai principium redeat , præpoſterè hæc refert. Porrò quod ἀπὸ κοινοῦ fuit repetendum ἐμίγησαν, exponendum eſt vt prius προσεπέλασαν.

ἔνθα. Obiter circunſtantiam certaminum ab Argonautis in Lemno celebratorum attingit.De his dictum Od.4.Olymp.quare hunc locum cum illo confer. Sic autem hæc proſa reddas, ὅπου ἐν τοῖς ἀγῶσιν ἐπὶ τῷ Θόαντος θανάτῳ ἀγωνιζόμενοι περὶ ἐσθῆτος,τὴν μελῶν τὴν ἀνδρείαν ἐπεδείξαντο.Quidã pro occiſis maritis hæc certamina celebrata dicunt : alij in mortem Thoantis ab Hypſipyle filia inſtituta tradunt.

παράφρασις.	στροφὴ ιβ. κῶλ. ιδ.	μετάφρασις.
Qui ſiue interdiu ſiue noctu cum illis concubuerunt, tum temporis in peregrina illa terra, clari beatíque generis veſtri fundamenta iecerunt, ô Arceſila, prout erat in fatis. Ibi enim inter cæteros Euphemus ex Malacha muliere Lemniaca Leucophanem ſuſcepit, ex quo longa nepotum ſerie ortus eſt Battus progenitor tuus Cyrenes conditor. Argonautarum autem Lemniaea proles Lacedæmonem venit patres per Græciam quærens, & in ciuitatem recepta eſt, vnde proceſſu temporis in Calliſtam poſtea Theram à Thera dictam, Thera duce migrarunt. Poſtea verò Apollo Libyam tuo generi dedit, quum ex hac inſula Cyrenen migrandum Batto ſignificauit, & prædixit fore vt diuina	καὶ συνεύνασθεν· καὶ ἐν ἀλλοδαπαῖς σπέρ' ἀρέραις τετάκις ὑμετέρας ἀκτῖνας ὄλβου δέξατο μοιρίδιον ἆμαρ, ἢ νύκτες. τόθι γὰρ γένος Εὐ- φάμου φυτευθὲν, λοιπὸν αἰεὶ τέλλετο, καὶ Λακεδαι- μονίων μιχθέντες ἀνδρῶν ἤθεσιν, ἔν ποτε Καλ- λίσταν ἀπῴκησαν χρόνῳ νᾶσον. ἔνθεν δ' ὔμμι Λατοΐ- δας ἔπορεν Λιβύας πεδίον σὺν Θεῶν τιμαῖς ὀφέλ- λειν, ἄστυ χρυσοθρόνου διανέμειν θεῖον Κυρά- νας,	*Et concubuerunt* cum fœminis. *Tunc verò licèt in peregrinis aruis veſtros radios fœlicitatis ſuſcepit fatalis dies, vel noctes. Ibi enim genus Euphemi ſatum, deinceps ſemper oriebatur, & Lacedæmoniorum virorum permixti ſedibus, ſucceſſu temporis migrarunt in inſulam Calliſtam. Inde vobis Latoides dedit Libyæ campum cum Deorum honoribus augere vrbem diuinam aureo throno inſidentis Cyrenes gubernare,*

hæc vrbs, cuius tutelaris eſſet Nympha cognominis Cyrene aureo ſedens in ſolio, Deorum beneficio honores conſequeretur, & à viris

καὶ συνεύνασθεν. Dicitur Aeol. & Bœot. pro συνευνάσθησαν 3. perſ. plur. Aor. 1. paſſ. συνευνάζομαι, *concumbo, vnà dormio.* Act. συνευνάζω *conſopio,* σύνευνος, *maritus* vel *vxor.* vt Od. 1. Olymp. Poſt συνεύνασθεν ſubaudiendum ταῖς γυναιξί. Argonautas cum Lemniadibus rem habuiſſe teſtatur Orpheus, quos vix tandem ſua cithara ad nauem iterum compulit. vide etiam Apollon. Rhod.

καὶ ἐν ἀλλοδαπαῖς. Ex hoc Lemniadum cum heroibus hiſce congreſſu duci generis Arceſilai originem docet. q. d. καὶ πλησιχθέντα, καίπερ ἐν ἀλλοδαπῇ γῇ, ὑμετέρου γένους λαμπροῦ καὶ ὀλβίου ἡ καταβολὴ γέγονεν ἐν ἡμέρᾳ, ἢ ἐν νυκτὶ, κατὰ τὴν μοῖραν. Lemnū aliena vocat arua, quia heroes illi Græci erant, Lemnus autem peregrina terra. τετάκις, & τουτάκι quod in ſuperioribus occurrit, idem ſunt, hoc ſequente conſona, illud ſequente vocali vſurpatur.

ἀκτῖνας. Intellige λαμπηδόνας, tranſlato vocabulo à ſole, aliíſque ſplendidis aſtris. ἆμαρ μοιρίδιον dicitur, quia in fatis erat vt inde generis originem ducerent Arceſilai maiores. Dixit poëta ἆμαρ, ἢ νύκτες, quia incertum eſt vtrum interdiu, an verò noctu Argonautæ congreſſi ſint cum Lemniadibus.

τόθι γαρ. Hoc eſt, *ἐκεῖ γὰρ τὸ γένος Εὐφήμου πεφυτευμένον, τὸ λοιπὸν ἀεὶ ἐγίνετο.* Euphemus, vt refert Schol. ex Malache Lemniaca muliere ſuſcepit Leucophanem: hinc Ariſtoteles, qui & Battus, progenitor Arceſilai. Hic dubium oritur, cur ſolius Euphemi meminerit, ſiquidem plerique omnes rem habuerunt cum Lemniadibus. Id ita ſoluit Didymus inquiens, ex hoc Euphemo, alterum Euphemum eſſe ortum, qui cum Batto Cyrenen condidit, quem aliquis propter homonymiam, illum eſſe conijceret. Fuerunt autem plures Euphemi: primus Mecionices, & Neptuni filius: ſecundus Sami filius, primi Euphemi uepos: tertius, qui cum Batto Cyrenen condidit: quartus qui Arceſilai tempore vixit, quem ad colligendos milites externos, & decertanda Pythia rex miſit.

καὶ Λακεδαιμονίων. Qui Argonautis ex Lemniadibus nati ſunt, cùm patres aliquando quærerent, relicta Lemno Lacedæmonem venerunt. Lacedæmoniorum *ἤθεα* intellige *ſedes*, ſiue *ſolum*. In quibus cùm aliquandiu habitaſſent, coloniam in Calliſtam duce Thera deduxerunt, à quo Calliſta cognominata eſt Thera.

ἔν ποτε. Sic legendum putat Chæris: ideo *τὸ ἐν* ſumetur pro *ἐς* vel *εἰς*. Et ſi credendum eſt Caninio Grammatico, Cretenſi dialecto vſurpatut *ἐν* pro *ἐς*. mutato *ς* in *ν*, ſicuti & Aeoles in participio præt. perf. *σ* mutant in *ν*. vt pro *εἰρηκὼς* dicunt *εἰρήκων*, aliáque id genus. Euſtath. in aduerb. *ἐνταῦθα*, dicit Dorienſes ſolitos eſſe præpoſitionem *ἐν* ſæpe ponere cum accuſatiuo. Od. 2. huius libri *ἐν* ita conſtiuctum bis reperitur. Hoc loco ſunt qui legendum putent *ἄν ποτε* per apocopen Doricam pro *ἀνὰ*. Sed ſeruandum eſt *ἐν* Aeolica & Cretenſi dialecto ſumptum. Et ſic reddenda erunt, *καὶ εἰς τὴν Καλλίστην ποτὲ χρόνῳ ᾤκησαν.*

ἔνθεν. Nimirum *ἐκ τῆς Θήρας.* Nam ſic ordine ſedium mutatio procedit, ex Lemno Lacedæmonem, Lacedæmone in Calliſtam, ex Calliſta Cyrenen migrarunt. Battus autem oraculi monitu Cyrenen migrauit, vt videre eſt huius Odæ initio.

Λιβύας πεδίον. Quod in genere vocat *Λιβύας πεδίον*, ſtatim reſtringit ad *Κυράνας ἄστυ.* Cyrenes vrbem appellat *περιφραστικῶς Κυρήνην.* Cyrenen Nympham facit poëta, ac tutelarem Deam vrbi cognominem. Hæc vrbs commendatur à fauore diuino quem nacta eſt. Sic autem reddi perſpicuè poteſt hæc ſententia. *ἐκ δὲ τῆς Καλλίστης τῷ σῷ γένει Ἀρκεσίλα ὁ Ἀπόλλων μαντείαις δέδωκε τὸ τῆς Λιβύας πεδίον τιμαῖς σὺν θεῷ αὔξειν, καὶ θεῖον ἄστυ Κυρήνην διοικεῖν τοῖς συνετὴν γνώμην εὑροῦσι.*

παράφρασις.	*ἀντιστρ. κώλ. ιδ.*	*μετάφρασις.*
conſultis ac prudentibus adminiſtraretur: è quorum numero vnus es cenſendus, qui	*ὀρθόβουλον μῆτιν ἐξευρομένοις. γνῶθι νῦν τὰν Οἰδιπόδα σοφίαν.*	*recti conſultricem prudentiam adeptis. Cognoſce nunc Oedipi*

εἰ γάρ τις ὄζους ὀξυτόμῳ πελέ-
κει
ἐξερείψαι κεν μεγάλας δρυός, αἰ-
σχύνοι δέ οἱ θαητὸν εἶδος,
φθινόκαρπος ἐοῖ-
σα διδοῖ ψᾶφον περ' αὐτᾶς,
εἴ ποτε χειμέριον
πῦρ ἐξίκηται λοίσθιον·
ἢ σὺν ὀρθαῖς κιόνεσσι
δεσποσύναισιν ἐρειδομένα,
μόχθον ἄλλοις ἀμφέπει
δύστανον ἐν τείχεσιν,
ἑὸν ἐρημώσαισα χῶρον.

Sapientiam. Si enim quisquam ramos magna quercus acuta securi prosterneret, fœdaretque eius admirandam formam, etiam desinens esse fructifera, daret tamen sententiam de seipsa, si quando ad hybernum ignem veniret vltimum: aut cum erectis columnis domus *principis* alicuius *ad fulciendū posita, laborē graue alienis sustineret in muris, suū postquā locū desertū reliquisset.*

acri sis & sapienti ingenio. Qualis eùm sis, nunc audi quæso quid mihi ænigmate velim, illúdque Oedipodica, qua polles sapientia, solue. Magna quercus peracuta securi ramis spoliata, & sic admirabili forma turpiter priuata, quum prostrata ceciderit, quanquam fructum ferre desinit, fert tamen de seipsa sententiam, se nimirum aliquem vsum præbere posse, quum hyberno tempore in ignem vltimum ad calefaciendum conijcitur: aut derelicto loco in quo nata erat, grauem laborem alienis in muris & ædibus sustinet, ad fulciendum posita cum erectis in principis alicuius palatio columnis. Sic Demophilus vir magnus, patrijs sedibus pulsus, suísque à te priuatus honoribus, quanquam est Thebis profugus, & nune patriæ inutilis: nihilominus hac sua in fortuna satis ostendit quàm forti sit animo, quum alieno in solo, alióque sub principe viuens, peregrinæ reipublicæ cum alijs eius columnis est vtilis. Satis euidens argumentum quanti esset in patria vsus, si solo natali denuo insereretur.

ὀρθόβουλον. Hoc est, ὀρθὰς βουλὰς παρέχουσαν. Ista cum superioribus cohærent, finémque imponunt longæ illi in Argonautas digressioni, qua laudare voluit Arcesilaum, vt pote ex heroibus illis oriundum.

γνῶθι νῦν. Iam se accingit Pindarus ad intercessionem pro Demophilo exule. Cùm enim quidam seditionem aduersus Arcesilaum excitassent, eum regno pellere cupientes: rex superior factus in fugam adegit omnes, quos inter Demophilus etiam erat, qui Thebas profugit, & Pindarum dato munere rogauit, vt Arcesilaum erga se placaret sui facta mentione in epinicio. Id facit Pindarus: & proposita Demophili bonitate & innocentia, dicit dignum esse qui patrijs sedibus restituatur. Exordium autem ducit ab ænigmatica insinuatione, qua in regis animum irrepit, Demophilum à candore commendans. Aenigmatis autem declarationem, & accommodationem pete ex paraphrasi. Sententiam hanc prosa sic efferas, συνίεσο νῦν τὸ αἴνιγμά μου κατὰ τὴν τοῦ Οἰδίποδος σοφίαν. Oedipi sapientia est ingenij vis & solertia, ad interpretandam obscuriorem sententiam. Nam solus Oedipus sphingis ænigma soluere potuit. Quum autem Arcesilao ænigma proponit, innuere videtur virum illum esse solertem, & acri ingenio, ac sapientem. Οἰδιπόδα Dor. pro comm. Οἰδίποδος. à recto Οἰδιπόδας pro Οἰδιπόδης. Declinatur etiám, vt passim videre est apud authores, Οἰδίπους, οδος. & Οἴδιπος, ου.

εἰ γάρ τις ὄζους. Aenigma quo Demophilum commendat. Vt enim quercus

cuicunque addicatur vſui, ſui roboris præbet argumentum : ſic vir fortis & ſapiens ſuæ virtutis, quamcunque fortunam experiatur: ſicuti & nunc Demophilus, qui licèt ſolo patrio ſit pulſus, æquo animo fert exilium. Poetæ verba ſic reddas, εἰ γάρ τις μεγάλης δρυὸς κλάδους ἐκκόψει ὀξέως τέμνοντι πελέκει, καὶ καταισχύνει αὐτῆς τὸ θαυμαστὸν εἶδος τῇ τῶν ἀκρεμόνων περικοπῇ, ὅμως καὶ καρποφορεῖν ἀδυνατοῦσα ψῆφον δίδωσι περὶ αὐτῆς, ὅτι δύναται εἴς τι χρησιμεύειν, ὅταν κατὰ τὸν χειμῶνα πῦρ ἔσχατον γένηται, ἢ χώραν ἴδιον ἐν ᾧ ἐπέφυτο ἔρημον λιποῦσα, δεινῶς κάμνῃ ἐν ἀλλοτρίοις τείχεσι, σὺν ὀρθαῖς κίοσιν οἴκου δεσποτικοῦ εἰς ἔρεισμα τεθειμένη.

ὀξύτομος. Eſt ὁ τέμνων ὀξέως. ἐξερείψαι 3.perſ. ſing. Aor. 1. act. optat. modi à verbo ἐξερείπω, τὸ καταβάλλω *proſterno*: ſimplex eſt ἐρείπω, vnde ἐρείπιον *ruina*. φθινόκαρπος hoc eſt φθίνων τῇ καρποφορίᾳ, καρποφορεῖν ἀδυνατῶν, καρπὸν οὐκέτι φέρων. à verbo φθίνω, & καρπός. περ' pro περί. κιόνεσσι Ion. & poët. dat. pro κίοσι: δεσποσύναισιν Ion. & poët. pro δεσποσύναις. Eſt autem δεσπόσυνος poët. pro δεσποτικός. Poëta vocat δεσποσύνας κίονας *Dominicas columnas*, quæ erectæ ſunt in principis alicuius palatio. ἐὸν pro ὂν hoc eſt ἴδιον.

παράφρασις.

Exilij tædium huius animo dolorificum vulnus infligit, & medico à quo curetur opus habet. Tu autem medicus es medendi opportunitatis peritiſſimus. Quare cùm atte hac te decorarit Apollo, par eſt vt tu qui ſolus huic ægro ſubuenire potes, benignã huic vlceri manum admoueas, idque ad cicatricem perducas, ſcilicet Demophilum in patriã reuoces. Facile equidem eſt etiam imbecillioribus ciuibus ciuitatem perturbare, ſicut vſuuenit illis qui tuam remp. concuſſerunt, & quos expuliſti. Sed turbatam ciuitatem priſtinæ tranquillitati reſtituere, etiam præpotentibus principibus eſt difficile, niſi prudentiam impertiẽdo regat illos Deus. Tibi autem Arceſilae Deus gratificatur hanc virtutem, nimirum prudentiam & ſapientiam, qua reſarcire poſſis captum à repub. tua detrimentum, videlicet exules patriæ reddendo. Quare ſuſtine omnem animi tui curam & ſtudium erga fœlicem Cyrenen nunc impendere, quæ ſuorum ciuium abſentium deſiderio tenetur.

ἐπῳδ. κώλ. ιγ.

ἐσσὶ δ' ἰατὴρ ἐπικαιρότα-
τος
Παιάν τέ σοι τιμᾷ φάος.
χρὴ μαλακὰν χέρα προσ-
βάλλοντα τρώμαν ἕλκεος ἀμφι-
πολεῖν.
ῥᾴδιον μὲν γὰρ πόλιν σεῖ-
σαι καὶ φαυροτέροις· ἀλλ' ἐπὶ
χώ-
ρας αὖτις ἕσσαι, δυσπαλὲς
δὴ γίνεται ἐξαπίνας,
εἰ μὴ Θεὸς ἁγεμόνεσσι κυ-
βερ-
νατὴρ γένηται. τὶν δὲ τού-
των ἐξυφαίνονται χάριτες.
τλᾶθι τᾶς εὐδαίμονος ἀμφὶ
Κυρά-
νας θέμεν σπουδὰν ἅπασαν.

μετάφρασις.

Tu verò es medicus opportuniſſimus, Peanque tibi honorat vitã. Oportet igitur *mollem manum admouentem, os vulneris tractare, facile equidem vrbem concutere etiam imbecillioribus, ſed in ſede rurſum collocare, difficile ſanè eſt repentè, niſi Deus principibus gubernator fuerit. Tibi verò harum rerum cõtexuntur gratiæ: ſuſtine fœlicem erga Cyrenen impendere ſtudium omne.*

ἐσσὶ δ' ἰατήρ. In allegoria cœpta perſeuerat, & Demophili exilium, morbum

bum appellat, Arcesilaum penes quem ius erat Demophilum reuocandi in patriam, medicum, ídque ἐπικαιρότατον, qui probè norit medendi opportunitatem: ac proinde quem deceat Demophilum reddere patriæ. Inter medici virtutes præcipuas hæc censenda est, vt sit ἐπικαιρότατος, intelligat quo tempore admouenda sint remedia, Nam καιρὸς ὀξὺς *occasio praeceps*. teste Hippocrate. 1. Aphor. siquidem corpus nostrum à suo statu subitò mutatur, præsertim in acutis morbis, quorum cùm celer sit motus, momentanea etiam est medendi occasio, captúque difficilis, qua elapsa, fit vel ad mortem, vel saltem ad deterius inclinatio.

Παιάν τέ σοι. Hoc est, καὶ ὁ Ἀπόλλων σοὶ τιμήσας τὴν ζωήν, εἰς τοῦτο δύναμιν παρέχεται. In his elegans est dicti confirmatio, Apollo tibi medicinam indulsit, ergo medicus es peridoneus. Proinde πρέπει σε πρᾳεῖαν ἐπιφέροντα τὴν χεῖρα θεραπεύειν τὴν τοῦ ἕλκους ῥῶσιν. Hoc est oportet te clementia vti more bonorum medicorum, qui vlceribus ἤπια φάρμακα aspergunt, lenésque manus admouent. Sic decentem Principes clementiam, huic Cyrenes regi commendat. μαλακὰν Doricè pro μαλακὴν. & ῥώμαν Doricè pro ῥώμην hoc est *ῥύμην foramen*. ῥώμη enim fit à τορέω, τερῶ. Fut. τορήσω, & syncope ῥώσω. Metaphoricum est ἀμφιπολεῖν, ductum ab ijs qui circum versantur ad ministrandum.

ῥᾴδιον μὲν γά. Hoc est, τὸ μὲν γὰρ διασεῖσαι πόλιν, καὶ τοῖς ἀσθενεστέροις ῥᾴδιόν ἐστιν· ἀλλὰ διασεισθεῖσαν πόλιν ἐπὶ χώρας καταστῆσαι δυσχερές ἐστιν, ἐὰν μὴ Θεὸς ἡγῆται τοῖς δυναστεύουσιν, εἰς τὸ αὐτὸ πειρωμένοις ἀγαγεῖν κατάστημα. Hic τὸ μὲν γά, non expono per *enim*: sed per *equidem*. Quia hæc gnome non videtur mihi præcedentium αἰτιολογία: sed nouum argumentum, quo vtitur Pindarus ad exorandum Arcesilaum, vt componat ciuitatem quodammodo adhuc turbatam, ciuium, præcipuè verò Demophili absentia. Antithesis obseruanda in his, quòd facile quidem est vel imbecillioribus vrbem turbare, sed difficile vel potentibus principibus turbatam componere, nisi à Deo adiuuentur. Quod Arcesilao hac occasione dicit obuenire, quum addit, τὶν δὲ τούτων ἐξυφαίνονται χάριτες, hoc est, σοὶ δὲ χαρίζονται οἱ Θεοὶ τὸ δύνασθαι τὴν πόλιν εἰς τὸ ἀρχαῖον ἀποδοῦναι κατάστημα. Plenam horum declarationem ex paraphrasi petc. Vide hanc gnomen citatam in Chil. Erasm. in δύσκολα τὰ καλά.

φαυροτέροις. Comparat. φαυρότερος fit à positiuo φαῦρος Dor. pro comm. φαῦλος. ἕσσαι Poët. pro comm. καθιδρῦσαι, éstque infin. Aor. 1. verbi ἕω vel ἕζω significante καθίζω seu *καθιδρύω colloco*.

ἐξυφαίνονται. Metaphora sumpta à textoribus, pro παρασκευάζονται, κατασκευάττονται, γίνονται, ἐκτελοῦνται. τλᾶθι. Doricè pro τλῆθι. Imper. Aor. 2. ἔτλην verbi τλῆμι.

παράφρασις.

Porrò & hoc Homeri dictum perpendens in precio habe. Dixit ille bonum nuncium omni rei maximum honorem afferre, vnde causa quam agit magnum pondus habeat. Addo Musæ studium in texendo carmine quod fiat acceptius augeri, quum agitur de bona re nuncianda. Quod mihi nunc accidit, quoniam bonus ille sum nuncius, qui te hortor & rogo vt pro diuinitus accepta prudentia consulas bono tuæ reipub. quæ nonnullos ciues exilio mulctatos desiderat: in primis verò Demophilum, cuius virtutum merita poscunt, vt tibi conciliato reditum in patriam illi annuas. Cyrene vtique vniuersa, tuáque domus ô Batti soboles, nouit quàm iusta mente sit Demophilus. Ille quidem quanquam ætatis ratione inter iuuenes est censendus: mentis tamen ratione, vnde haurit senilia consilia, inter viros annosos, pérque multam experientiam sapientia auctos. Ea autem est sermonis modestia, vt lingua nusquam abutatur ad maledicentiam, nec tibi à quo eiectus est, neque tuis obtrectet. Agnita verò culpa, quòd motæ in te seditioni interfuisset, suo periculo iniuriosum odisse didicit,

στροφὴ ιγ. κῶλ. ιδ.

τῶν δ' Ὁμήρου καὶ τόδε συνθέμενος
ῥῆμα, πόρσυν', ἄγγελον ἐσλὸν ἔφα
τιμὰν μεγίσταν πράγματι παντὶ φέρειν.
αὔξεται καὶ μοῖσα δι' ἀγγελίας
ὀρθᾶς. ἐπέγνω μὲν Κυράνα,
καὶ τὸ κλεεννότατον
μέγαρον, Βάττου δικαιᾶν
Δαμοφίλου πραπίδων.
κεῖνος γὰρ ἐν παισὶ νέος,
ἐν δὲ βουλαῖς πρέσβυς, ἐγκύρσαις ἑκατονταετεῖ βιοτᾷ,
ὀρφανίζει μὲν κακὰν
γλῶσσαν φαεννᾶς ὀπός,
ἔμαθε δ' ὑβρίζοντα μισεῖν,

μετάφρασις.

Ex Homericis autem & hoc dictum quum perpenderis in honore habe. Nuntium bonum dixit honorem maximum rei omni afferre. Augetur etiam Musa per nuntium bonum. Cognouit Cyrene, & celeberrima Batti domus iustitiam mentis Demophili. Ille enim inter pueros iuuenis, in consiliis autem senex consequutus centennale æuum, quo priuat quidem lingua maledicentiam à pulchra voce sua, didicitq́; iniuriosum hominem odiße,

τῶν δ'. Primùm sese insinuauit à laude personę Arcesilai. Nunc secundò à suæ personæ bonum nuntium afferentis consideratione. q.d. καὶ τόδε τῶν τοῦ Ὁμήρου ἐπῶν συνιεὶς τίμα, ὁπόταν εἶπεν ὅτι ἀγαθὸς ἄγγελος μεγίστην τιμὴν φέρει παντὶ πράγματι. Versus Homeri extat Il. ο. v. 207.

Ἐσθλὸν γὰρ τὸ τέτυκται ὅτ' ἄγγελος αἴσιμα εἰδῇ

Bonum etiam est istud, quum nuntius decentia nouit.

Hunc isti negocio rectè accommodat Pindarus. Nam bonus nuncius qui opportunè loquitur, suæ causæ pondus magnum affert: vt poëta qui occasionem commendandi Demophili arripit, Arcesilaum pro victoria Pythica encomiastico carmine ornando: quíque decentia nouit, quum pro viro præclaró, multísque virtutibus insigni apud Arcesilaum intercedit. Hic πορσύνειν sumitur pro ἀκούειν, προσέχειν, συνιέναι vide exempla in Lexicis.

πόρσυνει. Verbum πορσύνω poëticè sumitur pro τιμάω. *honoro, in precio habeo.*

ἐπέγνω μὲν. Hoc est, ἐπέγνω μὲν καὶ ἡ Κυρήνη, καὶ ὁ Βάττου οἶκος ἐνδοξότατος τὴν τοῦ Δημοφίλου φρενῶν δικαιοσύνην. Nota vocem δικαίαν esse accus. à recto δικαία per paragogen pro δίκη, vt pro Ἀθήνη, Ἀθηναία, & id genus alia. Alibi vox πραπίδες iam occurrit. Porrò tertio loco transit ad commendationem personæ rei. Primúmque commendat Demophilum à iustitia, quam probat testimonio domus Batti, proinde etiam ab eo descendentis Arcesilai, & testimonio publico ciuitatis, vt sibi fidem faciat.

κεῖνος γὰρ. Secunda Demophili laus à prudentia senili qua pollebat ætate iuuenili. q. d. ἐκεῖνος ἐν μὲν παισὶ τὴν ἡλικίαν νεώτερός ἐστιν· ἐν δὲ φρεσὶ, πρεσβύτερος τὸ φρόνημα, ὥσπερ ἂν ἑκατονταετεῖ τῷ χρόνῳ ἐπιτυχών. vel ἐν τῇ νεότητι οὕτω φρόνιμός ἐστι, ὥσπερ εἰ ἑκατονταέτης ἀνὴρ ἦν. Porrò impropriè dicitur ἑκατονταέτης, pro πολυέτης: sicuti & nauis ἑκατόνζυγος pro πολύζυγος. Nam delirat uir annos centum natus. Poëta autem simpliciter innuere vult Demophilum ætate quidem esse iuuenem: mente verò senem. ἐγκύρσαι, iam occurrit prima huius libri oda.

ὀρφανίζει. Tertia laus à modestia sermonis, quæ in ipso tanta est vt nulli prorsus maledicat. q. d. ἀποστερεῖ λαμπρὰν αὐτῆς φωνὴν κακολογίας. vel cum Schol. τῆς ἐλευθερίου φωνῆς τὴν κακὴν καὶ λοίδορον γλῶσσαν χωρίζει. vno verbo ἥκιστα κακολογεῖ. Ideo Schol. ὀρφανίζει exponit ἐρημοῖ, ἀποχωρίζει, & Aemilius Portus στερεῖ, quia translatum est ab ijs in quos orbitas vel parentum, vel liberorum, vel aliorum cadit. κακὰν γλῶσσαν intellige κακολογίαν metonymicè. hypallage autem est pro φαεννὰν ὄπα κακῆς γλώσσης ὀρφανίζει.

φαεννᾶς. Dor. pro φαεννῆς. φαεννὸς autem poët. & Argiua dialecto formatur à φαίνω, quod poëtæ faciunt φαείνω. vnde nomen poët. φαεινὸς & Argiua dialecto mutato ι in ν, φαεννός: vt αἰεὶ dicunt αἰὲν, δεινὸς δεννός, & id genus alia.

ἔμαθε δ'. Quarta laus à candore & sinceritate, quæ hæc in illo est vt homines contumeliosos odio, bonos verò beneuolentia prosequatur. Dicitur autē hoc didicisse, quia quum seditioni, apud Cyrenæos cōmotæ interfuit, contumeliosis fauit. Nunc autem agnita culpa didicit malos odisse, bonos diligere, ita vt illorum commercium in posterum fugere, horum consortio vti constituerit.

παράφρασις.	αὐτοπρ. κῶλ. ιδ'.	μετάφρασις.
at contrà diligere bonos, ita vt illos in posterum fugiat, his non aduersetur, sed se adiungat. Insuper tanta valet alacritate, & diligentia, vt in rebus gerendis vbi maturè facto opus est, nullam procrastinationem admittat. Etenim intelligit fronte capillatam esse, sed pòst caluam occasionem, quæ in temporis pun-	οὐκ ἐρίζων ἀντία τοῖς ἀγαθοῖς, οὐδὲ μακύνων τέλος οὐδέν. ὁ γὰρ καιρὸς πρὸς ἀνθρώπων βραχὺ μέτρον ἔχει. εὖ νιν ἔγνωκε· θεράπων δέ οἱ οὐ δράστας ὀπαδεῖ. φαντὶ δ' ἔμμεν	*non contendens ex aduerso cum bonis. Neque procrastinator est in perducendis rebus vllis ad exitum. Nam occasio apud homines breue spatium habet: bene eam nouit: & tanquam famulus nō fugax, eam*

ęto posita est, ac proinde præceps & momentanea. Quò fit vt non quemadmodum seruus fugax eam negligat, sed tanquam famulus sequax capiet, & oblatam prehendat. Cęterum, vt plerique omnes sentiunt, nihil molestius est viro virtute prædito, qui res præclaras nouit, quàm cogi à patria exulare, eiúsque commodis carere. At mihi dices Demophilum optare frustra quod à te non possit obtinere, non aliter ac cœlifer ille Atlas à Dijs, vt hoc onere leuetur, nec amplius absit à patria, charisq; possessionibus. At ego respondens, exemplo Iouis clementiæ te admonebo. Immortalis ille Deus, de Titanibus, qui ipsum regno pellere conati erant, pœnas non sumpsit, sed ijs pepercit. Vt autem quum nauiganti cessauit ventus secundus, velificationem nauclerus mutat ad tempus. Sic quum quis prospera fortuna excidit in patria, solum mutare debet tantùm ad tempus.

τοῦτ' ἀνιαρότατον,
καλὰ γινώσκοντ', ἀνάγκᾳ
ἐκτὸς ἔχειν πόδα. καὶ
μὰν κεῖνος Ἄτλας οὐρανῷ
προσπαλαίει νῦν γε πατρώ-
ας ἀπὸ γᾶς, ἀπό τε κτεά-
νων.
λῦσε δὲ Ζεὺς ἄφθιτος
Τιτᾶνας. ἐν δὲ χρόνῳ
μεταβολαὶ, λήξαντος οὔ-
ρου,

sequitur. Aiunt autem esse hoc molestissimū, res praclaras cognoscentē, cogi necessitate extrà pedem habere. Enimuero ipse Atlas cum cœlo luctatur, nunc patria procul à tellure, & procul à possessionibus suis. At soluit Iupiter immortalis Titanas. Ad tēpus, quū secūdus ventus cessauerit, mutationes fiunt

ὦ ἐρίζων. Hoc est, *ὦ αἰ τερίζων τοῖς ἀγαθοῖς.* hoc pacto viuendum esse monet Hesiodus his verbis: *Μηδὲ κακῶν ἑταῖρον, μηδ' ἐσθλῶν νεικεστῆρα.*

Contrarijs fuit moribus Thersites, quem Homerus *φιλόκακον* & *μισάγαθον* introducit: eisque quos virtutis nomine poëta laudabat, in primis Achilli & Vlyssi infensum. vt constat hinc: *Ἔχθιστος δ' Ἀχιλῆϊ μάλιστ' ἦν, ἠδ' Ὀδυσῆϊ.*

οὐδὲ μακύνων. Quinta laus ab animi alacritate & diligentia in rebus exequendis, q.d. *οὐδ' ἀναβαλλόμενος τοῦ πράγματος αὔυσιν· ὁ γὰρ καιρὸς ὀξὺς ἐν ἀνθρώποις, καὶ τοῦτον αὐτὸς ἔγνωκε, καὶ μηδέποτε παρέρχεται, ὡς δραπέτης τις, ἀλλὰ ὡς ἀκόλουθος καταλαμβάνει.* Doricū est *μακύνων* pro *μηκύνων. δράστας* Dor. pro *δράστης* poëtico: pro quo com. *δραπέτης.* Fit *ἀπὸ τοῦ δρᾶν.* q.d. *ὁ ἐπὶ δρᾶν, ἐκπεπταθεὶς δοῦλος. τουτέστιν ἀποδρὰς.* Seruus qui ex oculis, conspectúq; domini aufugit. *Ἀποδρᾶν* vide in Lexicis. *Δράστης* fit à 3. pers. præt. pass. *δέδρασμαι*, verbi *διδράσκω*, vt *δρασμὸς* à 1. pers.

Φαντὶ δ' ἔμμεν. Sexta laus ab amore patriæ, qua carere molestissimum est præclaro viro, qualis est Demophilus. *ἀνάγκᾳ ἐκτὸς ἔχειν πόδα*, hoc est, *δι' ἀνάγκην ἐκτὸς πατρίδος ἔχειν πόδα ἐξ αὐτῆς φυγαδευθέντα.*

καὶ μάν. Est hypophora qua Pindaro omnia refellere poterat Arcesilaus, cuius declarationem habes in paraphrasi. Sic autem hęc prosa reddas: *καὶ μὴν ἐκεῖνος Ἄτλας διηνεκῶς τῷ οὐρανῷ προσπαλαίει, τῆς πατρίδος καὶ τῶν κτημάτων χωρισθείς.*

λῦσε δὲ Ζεύς. Anthypophora respondens Arcesilao calamitatem Atlantis obijcienti: cuius etiam declarationem pete ex paraphrasi. Hic annotat Schol. Iouem pœna liberasse gigantes victos, postquam ipsum regno pellere conati fuerant. At passim fabulæ ferunt occisos fuisse. Argumentum hic habes ab exemplo Iouis sumptum, vt ad clementiam excitet regem.

ἐν δὲ χρόνῳ. Hoc ita Schol. exponit. *ἐν χρόνῳ δὲ καὶ τὸ ἱστίον τῆς νεὼς ἐνδιάστροφον ἔχει μεταβολὴν τοῦ χειμερινοῦ λωφήσαντος αὔρου.* Vide Latinam paraphrasin, vbi non eo sensu comparationem hanc sumimus. Nam existimamus poëtam à simili ducere argumentum, non oportere vt Demophilus perpetuo mulctetur

exilio. Illud autem ἐν χρόνῳ interpretamur, *ad tempus*, vt Aristol. Oecon. 2. ἐν χρόνῳ δανεῖσαι τὰ χρήματα, *pecunias ad tempus credere.* χρόνῳ sine præpositione ἐν, exponitur *processu temporis.*

παράφρασις.

Quamobrem optat hactenus exantlata exilij calamitate, domesticos lares reuisere tandem aliquando: & post ærumnas, in publicis conuiuijs, quæ apud Cyrenen prope fontem Apollinis agitari solent, animum iuuenili lætitia recreare & refocillare: quinetiam sæpenumero cordatos inter ciues & sodales variegatã citharam pulsando animi tranquillitate frui, nemini damnum inferendo, & à nemine accipiendo. Vtinã igitur à te receptus ô Arcesila, tibi coram narrare possit qualem poëtam sit nactus, ex quo tanquam perenni ex fonte diuina scaturiunt carmina. Quorum fuit testis quũ nuper Thebas, vbi viuo, profugit, ibique hospitio est exceptus.

ἐπῳδ. κῶλ. ιγ.

ἰσίων. ἀλλ' εὔχεται οὐλομέναν
νοῦσον διαντλήσαις ποτὲ,
οἶκον ἰδεῖν, ἐπ' Ἀπόλ-
λωνός τε κράνᾳ συμποσίας ἐφέ-
πων,
θυμὸν ἐκδόσθαι πρὸς ἥ-
βαν.
πολλάκις ἔν τε σοφοῖς δαιδα-
λέαν
φόρμιγγα βαστάζων πολί-
ταις ἡσυχίᾳ θιγέμεν.
μήτ' ὦν τινι πῆμα πορὼν, ἀπα-
θὴς
δ' αὐτὸς πρὸς ἀστῶν. καὶ κε
μυ-
θήσαιθ' ὁποίαν Ἀρκεσίλα
εὗρε παγὰν ἀμβροσίων ἐ-
πέων,
πρόσφατον Θήβᾳ ξενωθείς.

μετάφρασις.

velificationum. Quãobrẽ perniciosum morbum quum exantlarit, tandem domum reuisere, Apollinisque iuxta fontem conuiuia agitans animam dare ad iuuenilem lætitiam: sæpenumero & inter scitos ciues affabrefactam citharam gestans in ocio quieto pulsare: nec cuiquam damnum inferens, miniméque patiens ipse à ciuibus. Atque vtinam tibi *narrare possit Arcesilae qualem inuenerit fontem diuinorum versuum, nuper Thebis hospitio exceptus.*

Αλλ' εὔχεται. Mouetur affectus à desiderio bonorum amissorum, quæ sunt domus, publica conuiuia, ciuium sodalitia. Vocabulum ἀλλὰ non verto aduersatiuè: sed vt seruetur sensus expono *quamobrem.* Quod non caret exemplo: nam sic Plato de Legib. 7. ἀλλ' ὅσις τοῦ ζῆν ἡμῶν καὶ τοῦ φρονεῖν μάλιστα ἔστι κηδεμών, vbi ἀλλὰ exponunt, *Quamobrem.*

οὐλομέναν νοῦσον. Intelligit allegoricè τὴν ὀλεθριωτάτην τῆς φυγῆς νόσον.

ἐπ' Ἀπόλλωνος τε. Hoc est, καὶ ἐπὶ τῇ τοῦ Ἀπόλλωνος κρήνῃ πάλιν συνήθως συμποσιάσαι, καὶ τὴν ψυχὴν ἐκδοῦναι πρὸς φιλοφροσύνην νεανικήν. Conuiuia hæc publica Apollini videntur fuisse sacra, siquidem ad sacrum ipsi fontem agitabantur. κράνᾳ Dor. pro κρήνῃ. & συμποσίας accusat. plur. est a συμποσία recto singul. quod vocabulum poëticum est pro comm. συμπόσιον.

πολλάκις ἔν τε. Hoc est, καὶ πολλάκις βαστάζων τὴν πεποικιλμένην κιθάραν ἐν σοφοῖς πολίταις καὶ ἑταίροις ἐν ἡσυχίᾳ μουσουργεῖν. Hæc quoque ad laudem Demophili faciunt, quia Musicum eum esse ostendunt. Musices autem peritos olim in pretio habebant.

μήτ' ὦν. Hoc eſt, μήτε τινὶ κακὸν περιβαλόμενος, καὶ αὐτὸς δὲ ἀβλαβὴς ὢν πολιτικὸν πρὸς τοὺς πολίτας. Quibus verbis poëta fidem dat ſeruandæ in poſterum pacis inter ciues.

καί κε. Hoc eſt, καὶ δὴ εἴποι αὖ σοι ὦ Ἀρκεσίλα ὁποίαν εὗρε πηγὴν θείων ἐπῶν. Hoc συμπέρασμα concipitur per votum. Optat enim poëta vt Demophilus receptus in patriam, Arceſilao narret quàm fœcunda ſit Pindari vena.

πρόσφατον. Hoc eſt, ἀρτίως ἐπιδημήσας ταῖς Θήβαις. Ex his conſtat Demophilum Thebis hoſpitatum eſſe: non tamen hoſpitio exceptum à Pindaro neceſſum infertur. Nam facilè potuit, eum viſendo tantùm, cognoſcere ea quæ hic dicuntur.

ΤΩ ΑΥΤΩ ΑΡΚΕΣΙΛΑΩ, ἅρματι.	EIDEM ARCESILAO, curru victoriam adepto.
ΕΙΔΟΣ Ε.	ODE V.

ARGVMENTVM.

QVoniam Oda ſuperiore paucis Arceſilaum laudauit, & ad longam narrationem rerum ab Iaſone geſtarum digreſſus eſt, nec tam Arceſilao encomium ſcribere, quàm ei Demophilum ſupplicatione conciliare intendit: ideo alteram Odam ſcribit: & Arceſilaum nunc ex profeſſo laudat, à diuitijs, à compoſito ciuili tumultu, à victoria, à Carrhoto auriga, ab ope diuina, à maioribus, & claris eorum facinoribus, ab ætate, ab inſtitutione, & vitæ ſtudijs.

παράφρασις.	στροφὴ α. κῶλ. ιδ.	μετάφρασις.
Diuitiæ quæ multos amicos	Ο πλοῦτος εὐρυσθενὴς	*Diuitiæ latè potentes*

conciliant, & veluti asseclas hominibus opulentis reddunt, multum possunt quũ eas tradente fortuna, homo quispiam virtute præditus acceperit, & secundum virtutis regulam administrauerit. Tu autem ô beate Arcesilae, cuius sortem regit diuina prouidentia, diuitias istiusmodi possides, & ab ipsis inclytæ vitę primordijs, ab ætate prima, ex quo inter homines versaris, ijs non ad mollitiem, sed ad studia quibus gloriam compares probè vteris, veluti ad beneficentiam, in primis verò ad alendos equos in gratiam & honorem Castoris qui aureo curru vehitur, Dei vestri tutelaris, qui post illam inter ciues tuos seditionis excitatæ procellam, beatæ domui tuæ ciuicis dissidijs grauiter turbatæ splendidam pacis tranquillitatem reddidit.

ὅταν τις ἀρετᾷ κεκρα-
μένον καθαρᾷ βροτήσιος ἀ-
νὴρ
πότμου παραδόντος αὐτὸν ἀνά-
γῃ
πολύφιλον ἑπέταν,
ὦ θεόμορ' Ἀρκεσίλα.
σύ τοί νιν κλυτᾶς
αἰῶνος ἀκρᾶν βαθμίδων
ἄπο, σὺν εὐδοξίᾳ
μεταμείβεαι, ἕκατι χρυ-
σαρμάτου Κάστορος·
εὐδίαν ὃς μετὰ χειμέριον
ὄμβρον τεὰν καταιθύσ-
σει μάκαιραν ἑστίαν.

sunt *quum aliquis virtute temperatas pura mortalis vir, fortuna tradente ipsas producit*, quæ sunt *comites multos amicos* conciliantes, *ô sortem diuinitus adepte Arcesila. Tu vtique eas inclyti æui tui à summis gradibus cum gloria exerces in gratiam Castoris, qui aureo curru vehitur: qui hybernum post imbrem tranquillitatem cum coruscatione immittit in domum tuam beatam.*

τῷ αὐτῷ. Eadem persona, eadémque trigesimæ primæ Pythiadis victoria hoc epinicio prædicatur, quæ superiori. Præcedentis autem Odæ resumpsit argumentum, quia ibi tantùm obiter illud attigit, & pleniùs exponere voluit nouo hoc hymno.

ὁ πλοῦτος. Exordium ducit à recto diuitiarum vsu, quando coniunctam habent virtutem. Insinuat autem se, Arcesilaum laudando quòd semper rectè vsus sit diuitijs, & secundum virtutis regulam eas tractauerit. Nam hæc est eius sententia, ὁ πλοῦτος ἐστὶν ἰσχυρότατος, ὅταν τις ἀνθρώπων τύχης παραδιδούσης, αὐτὸν ὀπαδὸν πολλοῖς φίλοις ποιοῦντα τῇ ἀρετῇ καθαρᾷ κεκραμένον διοικῇ. σὺ δὲ ὦ ἐκ Θεοῦ μοῖραν ἔχων Ἀρκεσίλαε, τοιοῦτον πλοῦτον ἀπ' ἀρχῆς τοῦ βίου μετέρχῃ, οὐκ εἰς ῥαθυμίαν, ἀλλ' εἰς τὰ δοξάζειν δυνάμενα χρώμενος.

εὐρυσθενής. Diuitiæ multum possunt si cum virtute sint coniunctæ. Etenim vt docet Callimachus hymno in Iouem, Οὔτ' ἀρετῆς ἄτερ ὄλβος ἐπίσταται ἄνδρας ἀέξειν, Οὔτ' ἀρετὴ ἀφένοιο. & Sappho Ὁ πλοῦτος ἄνευ ἀρετῆς, οὐκ ἀσινὴς πάροικος. Et certè sine virtute, πλοῦτος κακίας μᾶλλον ἢ καλοκαγαθίας ἐστὶν ὑπηρέτης. Hic supple ἐστί.

πότμος pro τύχη. Penes fortunam enim putarunt esse opes, *Nempe dat*, inquit Ouid. *& quodcunque libet fortuna, rapitque: Irus & est subitò qui modò Crœsus erat.* Ἀνάγῃ expono διοικῇ. Cùm enim hic agatur non de amplificandis, sed in vsum reuocandis diuitijs, τὸ ἀνάγειν non significat αὔξειν, *augere*, sed potiùs *extrahere, producere*, quod faciunt qui eas dispensant, & administrant.

ἑπέταν. Accusat. Dor. pro ἑπέτην, à singul. recto ἑπέτης poët. pro ὀπαδὸς, ἀκό-

λυδος, *comes, assecla*. Diuitias autem ἐπίταν πολύφιλον vocat ab effectu. Nam multos conciliant amicos, addúntque eos veluti comites & asseclas opulentis hominibus, vnde Ouid.

Donec eris fœlix multos numerabis amicos,
Tempora si fuerint nubila, solus eris.

vel comitem multorum amicorum dicit, quòd egenis impertiantur opes.

Θεόμοιρ'. Arcesilaus dicitur θεόμοιρος, hoc est, ἐκ Θεῦ μοῖραν ἔχων, ac proinde ὄλβιος, *qui sortem adeptus est diuinitus*, proptereáque est *beatus*. Hæc vox occurrit etiam Isthm. Od. 8. Admonet eum diuitias habere diuinitus. Metrum requireret, vt legeremus θεόμοιρε.

σύ τοι νιν. Applicat sententiam Arcesilao, & dicit eum diuitias habere cum virtute coniunctas, iisque rectè vti. ἄκραν Dor. pro ἄκρων, & est anastrophe in his pro ἀπὸ ἄκρων βαθμίδων. Metaphoricè dixit βαθμίδας αἰῶνος, sumpta metaphora à gradibus scalarum. Nam ætas hominis veluti per gradus quosdam progreditur, ἄκρας βαθμίδας, intellige τὴν ἀρχὴν τοῦ βίου, ipsam pueritiam: quæ vitæ hominis alterum extremum est. Simili significatione ἄκρας νυκτὸς in Aiace Sophoclis, *summa nocte*, hoc est, *prima parte noctis*, vt *summo mane* dicere cõsueuimus. Sic & ἀκρίανες apud Nicandrum, à Schol. dicitur esse ἀρχὴ τῆς νυκτός.

μεταπίσσεαι poët. & Ion. pro μεταπίσση, à μεταπίσσομαι poët. pro comm. μετέρχομαι, *adeo, persequor, tracto*, verbum πίσσομαι & νίσσομαι vide in Lexicis & apud Magn. Etymol. & Eustath.

χρυσαρμάτος, hoc est, χρυσῷ ἅρματι φερόμενος: est epitheton Castoris. In gratiam Castoris dicit Arcesilaum opibus vti, quia equis alendis operam dabat, & in curruli certamine sese exercebat. Equestris autem Deus erat Castor, bigarúmque inuentor. Vel etiam Castoris meminit, quòd Lacones fuerint Arcesilai maiores, qui Lacedæmone Callistam Insulam seu Theram, inde Cyrenen incoluerunt. Vel quia apud Cyrenæos cultus fuit, apud quos Διοσκύεια celebrari solebant ex Batti institutione.

εὐδίαν ὅς. Hoc est, ὅστις εἰς τὸν σου μακάριον οἶκον μετὰ χειμῶνος ἐπιφέρει εὐδίαν. His verbis seditionem apud Cyrenæos fuisse docet (de qua iam dictum Oda superiore) eámque cum tempestate, pacem cum serenitate comparat: cuius authorem, & causam efficientem poëta facit Castorem, qui Cyrene colebatur, quòd tutelaris Dei sit suos cultores tueri. Nisi fortè alludat ad fabulam Castoris & Pollucis, quorum *inquit Horat. Od. 12. l. 1. Carm.* simul alba nautis stella refulsit, defluit saxis agitatus humor, concidunt venti, fugiúntque nubes: & minax (quod sic voluêre) ponto vnda recumbit. Vnde Plutarchus lib. de Oracul. defectu. Οἱ Τυνδαρίδαι τοῖς χειμαζομένοις βοηθοῦσιν, ἐπερχόμενοί τε μαλάσσοντες βίαν τοῦ πόντου, ὠκείας τε αὐλαίμων ῥιπὰς ἐκπλέοντες αὐτοὶ καὶ συγκινδυνεύοντες, ἀλλ᾽ αἰωθεν ἐπιφαινόμενοι καὶ σώζοντες. *Tyndaridæ tempestate iactatis opem ferunt, aduentu suo statim violentiam ponti, præcipitésque ventorum flatus mulcentes, quum haud quaquam vnà nauigent & periclitentur, sed salutares hospites superueniant*, vide Theocrit. in Dioscuris.

ταὶ

τεὰν δ'. τεὸς, τεὰ, τεὸν, pro σὸς, σὴ, σὸν comm. hoc, illud Doricum. vide quæ prima Olymp. Oda diximus in hæc verba, μάκαιραν Ἱέρωνος ἑστίαν. Porrò καταιθύσσειν hîc significat καταλάμπειν, καὶ μετὰ λαμπηδόνος διαπέμπειν, de hoc verbo superiore oda dictum est in hæc, ἅπαν τοῦτον καταιθύσσων. Sic se habet constructio horum verborum, ὃς μετὰ χειμέριον ὄμβρον τεὰν μάκαιραν ἑστίαν εὐδίαν καταιθύσσει. Itaque εὐδίαν non substantiuè, sed adiectiuè sumes.

παράφρασις. | ἀντιστρ. κῶλ. ιδ'. | μετάφρασις.

Præterea, vt sapientis est, potentiam à Deo acceptam cum animi moderatione geris, & tua virtute ornatiorem reddis. Propterea etiam cùm hoc tuo in imperio rectè viuas & iustitiam colas, ideo fœlicitate alta potiris. In primis autem duplici nomine es fœlix: altero quòd rex es magnarum vrbium: & præterquam quod insignes tuæ mentis dotes venerabilem te efficiunt, oculo etiam qui cognatione quadam cum ea est coniunctus, quique eius est character, eiusque proinde index, grauissimam maiestatem præ te fers: altero quòd cùm hoc tempore ex celebri Pythiorum certamine gloriam equis reportaris, accepisti hoc carmen encomiasticum, viris saltatoribus ludendum in chorea, cuius præses est Apollo cithara temperans harmoniam.

σοφοὶ δ' ἔτι κάλλιον
φέροντι καὶ τὰν θεόσ-
δοτον δύναμιν. σὲ δ' ἐρχόμενον
ἐν
δίκᾳ πολὺς ὄλβος ἀμφινέμε-
ται.
τὸ μὲν, ὅτι βασιλεὺς
ἐσσὶ μεγαλᾶν πολίων,
ἔχει συγγενὴς
δ' ὀφθαλμὸς αἰδοιέστατον
γέρας, τεᾷ τοῦτο μι-
γνύμενον φρενί. μάκαρ δὲ
καὶ
νῦν, κλεεννᾶς ὅτι
εὖχος ἤδη παρὰ Πυθιά-
δος
ἵπποις ἑλὼν, δέδεξαι
τόνδε κῶμον ἀνέρων

Sapientes autem adhuc pulchriùs ferunt & à Deo datam potentiam. Te verò incedentē iustè multa fœlicitas amplectitur, partim quòd rex sis magnarum vrbium, habet oculus congenitus honoratissimum præmium tua id admixtum prudentia. Beatus autem & nunc gloriosa quòd iam decus à Pythiade equis adeptus, accepisti chorealem hunc hymnum virorum saltatorum

σοφοὶ δ' ἔτι. Gnome qua docet esse viri sapientis datam à Deo potentiam virtute exornare: & innuit Arcesilaum id facere. Itaque quem priùs laudauit à diuitijs cum virtute coniunctis, eundem commendat à sapienti diuinitus acceptæ potentiæ vsu & gestione: quod dilucidè explicat paraphrasis. Vbi ἔτι expono *præterea*. φέροντι κάλλιον Schol. exponit καλλίονα ποιοῦσι περιττοκοσμοῦντες διὰ τῆς αὐτῶν ἀρετῆς.

Θεόσδοτον, hoc est, ὑπὸ τοῦ Θεοῦ δεδομένην. Porrò Θεόσδοτος per pleonasmum τοῦ σ. dicitur pro θεόδοτος metri causa vt docet Eustathius.

σὲ δ' ἐρχόμενον. Hoc est, σὲ δικαίως βασιλεύοντα μεγάλη εὐδαιμονία περιέχει. Notanda phrasis ἔρχεσθαι ἐν δίκᾳ pro δικαίως πράττειν seu ζῆν. rarior apud Græcos & Latinos: sed frequentior apud Hebræos, vt in Sacris literis passim videre est: viuũ

afferam exemplum Prou.14.v.2. *hole beioschro* h.e. *ambulans in rectitudine sua.*

τὸ μὲν ὅτι. Constructio hactenus huic sententiæ data non mihi satisfacit. Puto autem magnum esse hyperbaton, & ex altero huius sententiæ membro petendum vocabulum μάκαρ, & supplendum τὸ δὲ, quod respondeat τὸ μὲν præcedenti. Sic autem declaro locum & extrico, εἶ δὲ μάκαρ καὶ ὄλβιος, τὸ μὲν, ὅτι εἶ βασιλεὺς μεγάλων πόλεων, καὶ ὁ συγγενὴς τεᾶς φρενὸς ὀφθαλμὸς ἅμ' αὐτῇ γέρας αἰδοιέστατον ἔχει. τὸ δὲ, ὅτι καὶ νῦν τῆς ἐνδόξου Πυθιάδος τὴν δόξαν τοῖς ἵπποις λαβὼν, ἐδέξω καὶ τοῦτον τὸν κῶμον τῶν χορευτῶν ἀνδρῶν, ὄντα Ἀπόλλωνος μουσηγέτου Θεοῦ παίγνιον. His verbis ostendit in quibus potissimùm sita sit fœlicitas illa quæ Arcesilaum amplectitur : nempe in regia dignitate, & victoria Pythiorum, μεγάλαν genit. Dor. pro μεγάλων.

ἔχει συγγενὴς ὀφ'. Schol. exponit, ὁ ἴδιός σου ὀφθαλμὸς βλέπει πλεῖστον τὸ γέρας τῆς βασιλείας αἰδοιέστατον. οἷον βλέπει σαυτὸν τιμώμενον. Videat autem amicus lector quam antè posui expositionem. Cuius ratio hæc est. Non enim puto poëtam illa tautologia velle vti; idem enim est regem esse, & videre se hoc præmio honoratissimo insignem: sed dicere potiùs Arcesilaum non solùm prudentia sua venerabilem reddi, verùm etiam vultu qui est animi index, & sic cum mente cognationem quandam habet, maiestatem ob quam sit venerabilis, præ se ferre. Synecdochicè autem oculũ non pro toto corpore vt Schol. sed pro vultu sumo, cuius est pars præstantissima, in qua imprimitur animi character. αἰδοιέστατος occurrit Olymp. 3. Porrò exponere velim αἰδοιέστατον γέρας ἔχει, his verbis, αἰδῶ ἔχει γεραρὸν ποιοῦσαν, *maiestatem habet quæ augustum & honoratum reddit.*

κλεινᾶς Dor. pro κλεινῆς. A nomine κλεινὸς, quod sic Argiuorum & Cretensium lingua formatur, mutato ι in υ. pro κλεινὸς poët. pro κλεινὸς: sicuti superiore oda accidit in φαεννὸς pro φαεινός. δέδεξαι. Est 2. pers. præt. δέδεγμαι. Post ἀνέρων subaud. est cum Schol. χορευτῶν.

παράφρασις.

Quo carmine scias velim me Cyrenen etiam celebrare, quòd sit veluti veneris hortus, frugiferum videlicet & amabile solum. Porrò victoriam hanc tuã, Deo qui bonorum omniũ est author, memento acceptam ferre: eiúsque causam adiuuantem, videlicet aurigam tuum Carrhotum, vxoris tuæ fratrem, supra socios omnes dilige : qui non Epimethei more peracto negotio fuit sapiens, neque damno accepto opus

ἐπῳδ. κῶλ. ιδ.

Ἀπολλώνιον ἄθυρμα. τῷ σε
μὴ λαθέτω Κυράνας
γλυκὺν ἀμφὶ κᾶπον
Ἀφροδίτας ἀειδόμενον.
παντὶ μὲν θεὸν αἴτιον ὑπερτιθέμεν.
φιλεῖν δὲ Κάῤῥωτον ἔξοχ' ἑταίρων,
ὃς οὐ τὰν Ἐπιμαθέος
ἄγων ὑψινόου θυγατέρα Πρόφασιν, Βαττιδᾶν

μετάφρασις.

Apollineũ ludicrum: quo nõ te lateat Cyrene dulcem circa hortũ veneris celebrari. Omni quidem rei Deum authorem superpone: dilige autem Carrhotum eximiè supra socios, qui non Epimethei afferens serò sapientis filiam Excusationem, Battidarum rediuit ad domos iura colen-

habuit prętextu & excusatione ad tuendam imprudentiam, quum reuersus est Cyrenen Batti ciuitatem: sed Promethei consilio & prouidentia vsus in re peragenda, apud Pythonem ἀφίκετο δόμοις θεμισκρέοντων. ἀλλ' ἀεθλοφόρων, ὕδασι Κασταλίας ξεινωθεὶς, γέρας ἀμφίβαλε τεαῖσι κόμαις, rium, sed apud aquam Castaliæ hospitio exceptus, præmium præstantissimo curru partum posuit circum tuas comas,

vbi est fons Castalius hospitio exceptus, præmium coronæ qua cinctum fuit comatum caput tuum, tibi peperit ob rem præstantissimè curru gestam,

Ἀπολλώνιον ἄθυρμα. Cohæret cum superioribus: & sic poëta hymnum hunc suum periphrasticè vocat Apollinis ludicrum, quia Musicus est Deus & choreę præses, in qua carmen hoc suum erat canendum & ludendum: vel quia sacra ipsi erant Pythia. Porrò ἄθυρμα exponitur παίγνιον. Cuius vocis originē videbimus in ἀθύρω quod occurrit Nem. Od. 3.

τῷ σὲ μὴ λαθέτω. Hic quoque locus mihi videtur hactenus non intellectus, quare restitui, vt habes in textu. τῷ sumo articulum præposit. pro subiunctiuo ᾧ: non pro διὰ τοῦτο, vel διὸ, propterea, quare. Non enim perspicio, & percipio quàm rectè quadraret sensus. Præterea obscurius mihi videtur participium ἀειδόμενον. Ideóque eius loco fœmineum ἀειδομένα posui, & iungo cum Κυράνα. Simplicissimus autē erit sensus si dicas poëtam profiteri se eodem carmine Cyrenæum regem, & Cyrenen ipsam cohonestare. q.d. ᾧ κώμῳ Ἀπόλλωνος παιγνίῳ ἴσθι ὅτι ἡ Κυράνα ἀείδεται περὶ τὸ ἐπαφροδίτου κάπου. Quod autem meam coniecturam confirmat, est Scholiastæ expositio sic interpretantis, μὴ σὲ λανθανέτω ἡ Κυράνη ἀνυμνουμένη. Nam ἀνυμνουμένη expositio est τῶ ἀειδομένα.

κᾶπον Ἀφροδίτας Dor. pro comm. κῆπον Ἀφροδίτης. Sic vocat solum Cyrenæum ὅτι γαλλικαρπόν ἐστι, καὶ ἐράσμιον, καὶ ἐπαφρόδιτον, quia pulchros bonosq́; fructus edit, amabile est ac iucundum. Porrò notandum est Arcesilaum commendari à fertili solo, cuius erat dominus.

παντὶ μὲν. Hoc est, ἐπὶ παντὸς πράγματος τῷ Θεῷ τὴν αἰτίαν ἀνατίθει. Est illustratio victoriæ à causa efficiente Deo: qui cùm sit omnis bonæ actionis author, ei debet Arcesilaus acceptam ferre victoriam. Post hunc infinitiuū subaudit Schol. τὸ δεῖ. Sed fortè Ionum, Aeolúmque more infinitiuus pro imperatiuo ponitur, vt & φιλεῖν quod mox sequetur, quod Aristarchus sumit ἀντὶ τοῦ, φίλει, inquit Schol.

φιλεῖν δ. Illustratio victoriæ à causa adiuuante, auriga nimirum Carrhoto, cuius industria fecit vt Arcesilaus victoriam consequeretur. Carrhotus hic frater fuit vxoris Arcesilai, & Euphemo qui regijs equis vicerat, mortuo successit. Refert autem Scholiastes ex Theotimo historico, ad Euphemum pertinere, quæ hîc Carrhoto Euphemi successori tribuit Pindarus.

ὃς ὁ ταν. Laus aurigæ à prouidentia, & præmeditata industria, quòd aurigationis ita fuit peritus, vt rectè re gesta, nulla erroris excusatione fuerit opus. Hoc ornat Epimethei fabula, quem meritò ὀψίνοον serò sapientem appellat,

ſiquidem peracto negotio vidit quomodo fuiſſet agendum. Proinde poëtæ finxerunt *ματαμέλειαν* eius eſſe filiam, vt Promethei *προμήθειαν*. Verùm Pindarus *προφασιν* Epimethei filiam fingit: quia qui per imprudentiam deliquerunt, illi errorem excuſatione defendunt.

Βαττιδᾶν genit. Dor. pro Βαττιδῶν hoc eſt Κυρηναίων. Nam Battidæ dicuntur Cyrenæi à Batto qui ex Thera Cyrenen deduxit coloniam, & Βαττιδᾶν οἴκους periphraſticè dicit τὴν Κυρήνην. Vocem ἀφίκετο expono *rediit*: quia clarior eſt ſenſus, & procul dubio intelligendus eſt in patriam reditus: ſicuti & poſtea ἀντιστρ. 2. ἦλθες ἤδη Λιβύας, &c.

Θεμισκρεόντων. Genit. plur. à recto ſingulari θεμισκρέων quod eſt Pindaricum vocabulum, formatum à θέμις *ius*, & κέρων grauitono pro κερῶν participio verbi κεράω *miſceo, tempero*, q.d. *qui iura miſcet, temperat, colit*, ſiue ſibi, ſiue alijs, ſiue vtriſque, videtur dictum per ſyncopen pro θεμισκεράων. Hæc ab Aemilio Porto rectè coniecta puto.

Ἀντ. Præcedentem ἀρχὴν incipientem ab ὅς ὦ παῖ, &c. ſequitur nunc θέμις. q.d. vt Schol. verbis vtar, ὡς ἀπελθεὶς καὶ προφασισάμενος αἰτίαν τῆς ἥττης, ἦλθεν εἰς Κυρήνην, ἀλλὰ νικήσας. Rectè Schol. exponit ἀειθαρμάτων γέρας, τὸ ἐξοχώτατον ἐν τῷ ἁρμάτων γέρας, *praſtantiſſimum pramium curru partum*: verùm nominis compoſiti emphaſis facit vt exponere malim γέρας ἀείσῳ ἅρματι ἀριστωθέν. Et certè optimum currum à poëta intelligi ſatis euincit, quòd nihil in eo fregerit, etiamſi contra alios quadraginta certarit, quibus ſuperatis integrum remanſit.

ἀειθαρμάτος. Exponi poteſt, ὁ ἄειστον ἅρμα ἔχων, vel ὁ ἀείσῳ ἅρματι φερόμενος: vel vt hoc loco ſenſus poſtulat, ὁ ἀείσῳ ἅρματι νικήσας. Poſſet Ionicè ſcribi ἀεισάρματος ſicuti & λεύκιππος pro λευχιππος.

ὕδατι Κασταλίας ξενωθείς. Hoc eſt, vt Schol. exponit ἐν Πυθῶνι παραγενόμενος, nam à fonte loci, locus totus eſt intelligendus.

παράφρασις.

Quum ſacrum Pythonis delubrũ, quod curſu duodecies eſt cõficiendum, velocibus equorum quos regebat pedibus, citra noxã habenarum percurrit. Neque enim vllum robuſti currus inſtrumentum fregit, ſed eo ſaluo & integro vicit. In cuius rei monumentum, Apollini Pythiorum certaminum Deo talẽ eum dicauit & ſuſpendit, qualem quũ Criſæo colle

στροφὴ β. κῶλ. ιδ.

ἀκηράτοις ἀνίαις
ποδαρκέων δυωδεκά-
δρομον τέμενος, κατέκλασε γὰρ ἐν-
τέων σθένος οὐδέν. ἀλλὰ κρέμα-
ται
ὁπόσα χεριαρᾶν
τεκτόνων δαιδάλματ' ἄγων,
Κρισαῖον λόφον
ἄμειψεν ἐν κοιλόπεδον
νάπος Θεοῦ. τό σφ' ἔχει
κυπαρίσσινον μέλαθρον ἀμ-

μετάφρασις.

incorruptis habenis, velocibus pedibus percurrens delubrum duodecies percurrendum. Fregit enim inſtrumentorum robur nullum: ſed pendent quæcunque fabrorum compingentium manibus artificia elegantia afferens, Criſæo colle præterito peruenit in

præterito peruenit ad Dei lucum, cuius planities est caua, adduxit eâdem vtique artificij elegantia insignem, qua traditus fuerat à fabris qui eum manibus aptè compegerant In gratiam autem & memoriam ipsorum, Arcesilai nempe & Carrhoti, currus ille est collocatus in atrio cupressinis trabibus contignato, prope statuam quam sagittarij Cretenses, ex vnius arboris trunco, citra partium vllarum coagmentationem effictam in cacumine Parnassio, hoc est in Pythone collocarunt.

φ' ἀνδριάντι σχεδὸν,
Κρῆτες ὃν τοξοφόροι τέγει
Παρνασσίῳ καθέσαν-
το, μονόδροπον φυτόν.

Dei lucum qui cauam planitiem habet: quem currum ipsis habet cupressinum atrium, prope statuam quam Cretenses sagittarij in cacumine Parnassio collocarũt, plantam vnicũ habentẽ truncũ.

ἀκηράτοις ἁνίαις. Hoc est, *ἀφθάρτοις ἡνίαις*. vox *ἀκήρατος* fusè exponitur in Lexicis.

ποδαρκέων. Particip. à verbo *ποδαρκέω* quod est Pindaricum, nec est in Lexicis: significat autem *τοῖς ποσὶν ἐπαρκῶ· διαπερῶ* *pedibus sufficiens transeo: pedum velocitate ad transeundum valeo.* Fit à nomine *ποδάρκης* *pedibus celer.*

δυωδεκάδρομον. Huius loci lectionem commodiorem fore puto si *τέμενος* dicatur *δυωδεκάδρομον*: quàm si *δυωδεκαδρόμων* in genitiuo plur. legas & subaudias *ἁρμάτων*. Nam vt *ἀμφίδρομος* actiuè & passiuè sumitur, tum pro eo qui circumcurrit, tum etiam pro eo circum quod curritur: sic & *δυωδεκάδρομος* sumi potest tum pro eo qui duodecies curriculum emetitur, tum pro curriculo quod duodecies decurritur. Et certè stadium illius delubri duodecies decurrebatur. Quod si cum Schol. ante *τέμενος* subaudias *κατὰ*, verbum *ποδαρκέω* neutrum erit: sin minùs actiuum. Annotat hîc Schol. *τέλειον ἅρμα* duodecies, *πωλικὸν* octies rotari solitum.

κατέκλασε γὰρ. Hoc est, *οὐδὲν γὰρ σθεναρῶν ἐντέων κατέθραυσε*. Amplificatio sumpta ex eo quod prorsus illæso curru vicit. In cuius successus memoriam currus ille talis est dicatus & suspensus Deo, qualis erat recens ante victoriam fabricatus.

ἀλλὰ κρέμαται. Hoc est, *ἀλλ' ἀνάκειται Ἀπόλλωνι, ὁπόσα τῶν ταῖς χερσὶν ἁρμοζόντων τεκτόνων ποικίλματα ἄγων, Κρισαῖον λόφον, κατὰ τὸ κοιλόπεδον τοῦ Ἀπόλλωνος πεδίον διέδραμε.* Obserua *χειραρᾶν* esse genitiuum Doricum plur. pro *χειραρῶν* à recto singul. *χειράρης* vel *α*. q. d. *ὁ τῇ χειρὶ* seu *χειρὶ ἄρων* seu *ἁρμόζων* *qui aliquid manu aptat* seu *compingit.*

Κρισαῖον λόφον. Sic innuit Crisam Phocidis vrbem, quę aliàs Cirrha vocatur. In *ἄμειψε* obseruo non esse neglectum augmentum pro *ἤμειψε*. sed Dor. mutato *η* in *α*. & hoc pro *ἀμείψας ἦλθε*. Præpositio *ἐν* hic Aeol. & Cretensium more habetur pro *εἰς*: nam hi *ς* in *ν*. conuertũt, sicuti iam 2. & 4. Od. Pyth. occurrit. *ἐν νάπος* & *νάπη* idem sunt. Cúmque *νάπη* vel *νάπος* sit *κοιλάς*, rectè *νάπος* dicitur hîc *κοιλόπεδον*, q.d. *κοῖλον πέδον* seu *πεδίον ἔχον*.

τὸ σφ' ἔχει. Hoc est, *ὅπερ ὄχημα* seu *ἅρμα ἔχει τις οἶκος κυπαρισσίνοις δοκοῖς ἐστεγασμένος*. In gratiam Arcesilai & Carrhoti, ibi suspensum currum dicit poëta, vt eorum victoriæ memoria esset perennis.

ἀμφ' ἀνδριάντι. Hoc est, *πλησίον τοῦ ἀνδριάντος, ὃν μονόξυλον ὄντα Κρῆτες τοξόται*

παρὰ τῷ Παρνασσίῳ ὄρῳ καθίδρυσαν. Vocabulum τίγος est poëticum & sumendum hîc pro vel λόφος, vel ὄρος, vel ἐξοχὴ ὄρους. Effertur καθίσσαντο poët pro καθίσαντο. à verbo καθίζω fut. καθίσω. & gemin. σ. καθίσσω. vnde Aor. κάθισσα. Et hoc signif. καθιδρύω. Fit à κατὰ & ἵζω de quo vide in ἵσσαι Ep. 12. Od. superioris.

μονόδρεπον φυτόν. Metonymicῶς sic appellat statuam, sumendo materiam pro forma. φυτὸν dici potest, quia ex arbore, quę planta est, confinxêre statuam. & μονόδρεπον quod ex vnico ligno sine partium vllarum additamento, & coagmentatione constaret. μονόδρεπος dicitur, quasi μόνος δρεπόμενος, hoc est λαμβανόμενος.

παράφρασις.

Quare Arcesila, cùm huiusmodi aurigæ opera & beneficio victoriam consequutus fueris, decet te vt eum de te benemeritum spontanea beneuolentia prosequaris. Te verò ô Carrhote fili Alexibij illustrem reddunt mea carmina quæ pulchricomarũ Gratiarum venustate nitent. Et beatus es quòd postquam magnum laborem exantlasti, mea oratione metrica quæ est præstantissima, præconium laudis immortalis nactus es, idque meritissimum. Nam inter quadraginta aurigas qui tecum certantes ceciderunt, currum integrum & illæsum referens intrepido animo, ab illustribus Pythonis certaminibus in Libyæ campum, patriámque vrbem Cyrenen reuersus es.

ἀντιστρ. κῶλ. ιδ.

ἑκόντι τοίνυν πρέπει
νόῳ τὸν εὐεργέταν
ὑπαντιάσαι. Ἀλεξιβιάδα,
σὲ δ' ἠΰκομοι φλέγοντι Χάρι-
τες.
μακάριος ὃς ἔχεις
καὶ μετὰ μέγαν κάματον,
λόγων φερτάτων
μναμήιον. ἐν τεσσαρά-
κον-
τα γὰρ πετόντεσσιν ἁ-
νιόχοισιν, ὅλον δίφρον κο-
μί-
ξαις ἀταρβεῖ φρενὶ,
ἦλθες ἤδη Λιβύας πε-
δίον
ἐξ ἀγλαῶν ἀέθλων,
καὶ πατρῴαν πόλιν.

μετάφρασις.

Spontanea igitur decet mente benefactori occurrere. Te verò ô Alexibij fili, pulchricomæ illustrant Gratiæ. Beatus es qui habes etiam post magnum laborem sermonum præstantissimorum monumentum. Inter quadraginta enim lapsos aurigas integrum currum referens intrepido animo rediisti iam in Lybiæ campum, & patriam vrbem ab illustribus certaminibus.

ἑκόντι τοίνυν. Apostrophe ad Arcesilaum, quem officij monet, inferendo gratiam esse Carrhoto referendam, siquidem de eo est benemeritus: & beneficium beneficio est pensandum. ὑπαντιάσαι τὸν εὐεργέταν *occurrere benefactori*, phrasis est poëtica pro τὸν εὐεργέτην ἀμείβεσθαι.

Ἀλεξιβιάδα. Dor. pro Ἀλεξιβιάδη à recto Ἀλεξιβιάδης. patronymicum nomen pro Ἀλεξιβίου παῖς. Obserua apostrophen hic esse.

σὲ δ' ἠΰκομοι. Hoc est, σὲ δ' εὔκομοι Χάριτες λαμπρύνουσι. Hæc allegoricè de suis carminibus dicit, quæ Gratiarum venustate nitentia, clarum reddunt Carrhotum qui in Pythijs præstantissimè se gessit. ἠΰκομος Ion. pro comm.

εὔκομος. & φλέγοντι Dor. pro φλέγουσι. & φλέγω poët. pro comm. φωτίζω, λαμπρύνω, *illustro, illumino.*

λόγων φερτάτων μναμήιον. Periphrasis τοῦ ὕμνου, seu κώμου huius. Nam φέρτατοι λόγοι dicitur oratio metrica, quæ est præstantissima, & prosæ præcellit, hymnus autem est monumentum, quo posteris alicuius virtus declaratur. μναμήιον autem Dor. & poët. pro μνημεῖον.

μετ' μέγαν κάματον. Scholiastes putat poëtam respicere ad seditionem quam Cyrenæi Arcesilao excitarunt: vel ad Carrhotum qui multum in colligendis aduenis laborauit. Sed hæc sunt longiùs petita: & existimo magnum hunc laborem, eum esse intelligendum quem in isto certamine exantlauit. Quis enim inficietur Carrhotum sustinuisse grauem admodum laborem quum solus cum quadraginta aurigis certauit, eósque omnes deuicit? Et hæc videtur esse poëtæ mens quum sequenti periodo dicit πεσσαράκοντα γάρ. Nam τὸ γὰρ additum videtur ad rationem cur dixerit μετ' μέγαν κάματον.

πετόντεσσιν. poët. dat. plur. pro πεσοῦσι. & αἰνιόχοισι poët. & Dor. pro ἡνιόχοις. ὅλον δίφρον hoc est, ὁλόκληρον, ἄθραυστον, ὑγιᾶ. *integrum, irruptum, sanum.* ἀταρβεῖ φρενί. hoc est, ἀταρβήτῳ καὶ ἀταράχῳ διανοίᾳ. Ἀταρβὴς est poëtic. ex α priu. & τάρβος.

κομίξαις. Hoc est, ἀγαγών. Est autem Dor. pro κομίσας part. Aor. 1. ἐκόμισα à verbo κομίζω cuius fut. Dor. est κομίξω, & Aor. 1. ἐκόμιξα.

ἦλθες ἤδη. Hoc est, ἐπανῆλθες εἰς πεδίον Λιβύας καὶ εἰς Κυράνας πατρῴαν πόλιν ἐκ τῶν ἐνδοξοτάτων ἀγώνων: Illustria certamina vocat Pythia.

παράφρασις.	ἐπῳδ. κῶλ. ιδ΄.	μετάφρασις.
Ne putes autem quum in adipiscenda victoria tantum laborem exhausisti, tuam conditionem fuisse duriorem quàm aliorum qui res præclaras gesserunt. Nemo enim vnquam antehac præclari quicquam gessit, nemo vnquam in posterum sine magno labore geret. Arcesilaum verò sequitur vetus Batti fœlicitas, quæ pariter hæc & illa ipsi tribuit, vt sit turris & propugnaculũ vrbis, patriæ tutor ac defẽsor, & peregrinos vt benigno erga eos est affectu, ita oculo serenissimo aspiciat. Cùm autem in solo vbi Cyrenen condidit Battus, grassari solerent superbi leones, territi diffuge-	πόνων δ' οὔτις ἀπόκλαρός ἐστιν, ἔτ' ἔσεται, ὁ Βάττου δ' ἕπεται παλαιὸς ὄλβος, ἔμπας τὰ καὶ τὰ νέμων, πύργος ἄστεος, ὄμμα τε φαεννότατον ξένοισι. κεῖνόν γε καὶ βαρύκομποι λέοντες περὶ δείματι φύγον, γλῶσσαν ἐπεί σφιν ἀπένεικεν ὑπερποντίαν. ὁ δ' ἀρχαγέτας ἔδωκ' Ἀπόλλων θῆρας αἰνῷ φόβῳ,	*Laborum autem nemo exors est, neque erit. Batti verò sequitur vetus fœlicitas pariter hac & illa tribuens, turris vrbis, & oculus lucidissimus hospitibus. Illum Battum & grauiter fastuosi leones præ timore fugiebãt, linguam postquàm ad eos attulit transmarinam. Nam dux & author* deducendæ coloniæ *Apollo dedit feras graui metui, vt ne moderatori Cyre-*

runt, quum ille prout accepto vltra mare apud Delphos oraculo significatum fuerat, adducta sociorum manu, suæ coloniæ stationem construebat.

ὄφρα μὴ ταμίᾳ Κυράνας ἀτελὴς γένοιτο μαντεύμασιν,

nes irritus foret in suis *oraculis*,

Fecit autem Apollo, qui oraculi sui monitu author erat deducendæ coloniæ, vt feroces illæ feræ graui metu perculsæ, aufugerent, ne quid fatali illi Cyrenes conditori obstaret, ac ne vanum foret vaticinium Dei veridici,

πόνων δ' ἔστι. Gnome generalis qua consolatur Carrhotum, qui conqueri potuisset quòd sibi tam grauiter fuerat laborandum in certamine. Dicit enim hanc esse hominum, fuisse semper, & fore conditionem, vt cum labore res suas gerant. Cui illa respondet quæ extat 10. Od. Olymp. ἄπονον δ' ἔλαβον χάρμα παῦροί τινες. Vox ἀπόκλαρος est Dor. & poët. pro ἀπόκληρος hoc est ἄμοιρος. Hæc gnom: potest etiam ad ærumnas & calamitates transferri, quarum nemo mortalium est exors.

ὁ Βάττου δ' ἕπεται. Redit ad Arcesilaum, laudans eum à maioribus: à Batto autem laudat eum: cuius veterem fœlicitatem ipsum sequi ait. Nam vt Battus fuit suæ vrbis propugnaculum, & hospitum studiosus: sic & Arcesilaus.

ἔμπας τὰ καὶ τὰ νέμων. Hoc est, ὁμοίως τὰ καὶ τὰ νέμων, ὡς ἦ πύργος ἄστεος, καὶ ὀφθαλμὸς ξένοις φαεννότατος. In hac sententia vocabulum ἔμπας cum Schol. sumo pro ὁμοίως vel ὁμῶς *pariter, similiter*. Adducit autem huius significationis exemplum Ἔμπης μοι δοκέει δαΐδων σέλας ἔμμεναι, καὶ κινδυνεῖ. Item Ἔμπης ἐς γαῖάν τε καὶ οὐρανόν. Sed cũ eodem Schol. aliísque interpretibus non sentio, qui τὰ καὶ τὰ intelligunt τὰ ἀγαθὰ καὶ τὰ κακά. Cùm enim participium νέμων sit construendũ cum præcedenti ὄλβος, quomodo dicatur ὄλβος *fœlicitas* mala & bona distribuens? Ideóq; hæc τὰ καὶ τὰ νέμων refero ad sequentia: & dico veterem Batti fœlicitatem quæ sequitur Arcesilaum, hæc & hæc illi tribuere, vt sit quemadmodum Battus πύργος ἄστεος, ὄμμά τε φαεννότατον ξένοισι. Hæc perspicuè exponit Latina paraphrasis. Vide superiore Oda nomen φαεννὸς. cuius superlat. φαεννότατον hic habes.

πύργος. Battum & Arcesilaum simul laudat à fortitudine, quæ idoneum reddit, vt sit patriæ præsidium. Item ab hospitalitate.

κεῖνον γε. Digressio ad Batti historiam, cuius aduentu in Libyam, leones ibi grassari soliti, diffugerunt præ illius & sociorum metu, quem feris hisce immisit Apollo, nimirum vt fugatis illis, stationem ponere facilius esset, & quod oraculo prædixerat, plenè fieret.

βαρυκόμποι *superbi*. Βαρυκόμπος, hoc est ὁ βαρέως κομπῶν, *grauiter strepens superbiens*. φεῦγον neglect. augm. pro ἔφευγον hic legitur, sed præstaret legere φύγον.

περὶ δείματι. Aristarchus teste Scholiast. refert eo in loco vbi condita est Cyrene, leones versari solitos: sed Apollinem Batto quædam carmina dedisse, quibus eos extruderet, & locum mansuefaceret.

γλῶτ-

γλῶσσαν ὑπερπόντιον. Hoc est, ἐπὶ τὴν ἀπόφασιν ἐκ Πυθίας ὑπὲρ τὸν πόντον διακόμισιν. Non enim, inquit Didymus, ob vocem fugerunt: sed γλῶσσαν ὑπερποντίαν dixit, inquit Aristarchus apud Schol. παρ᾽ ὅσον τὴν τοῦ Ἀπόλλωνος φωνὴν ἐκ Δελφῶν εἰς Λιβύην μετήνεγκε. Vox itaque illa transmarina quam attulit Battus, intelligitur Apollinis oraculum, quod respondit vt relicta Thera Cyrenen conditum iret. Transmarina, quia trans mare sunt Delphi.

ὁ δ᾽ ἀρχαγέτας. Fugæ leonum causa efficiens Apollo Deus. Finalis ne quid obstaret conditoribus: nam nisi fugati fuissent leones, Cyrene condita non fuisset. Ἀρχαγέτας Doricè pro ἀρχηγέτης poët. quod iam Olymp. 7. occurrit. Sic appellatur Apollo quia fuit ἀρχηγέτης ἀποικίας.

δῶκεν αἰνῷ φόβῳ. Hoc est, αὐτοὺς φοβηθέντας εἰς φυγὴν παρώρμησε. Sic Cic. dixit. *Dare animum mærori*, pro *animum mærore afficere*, & Pindarus pariter δῶκεν φόβῳ, *dedit metui*, hoc est, *in metum compulit*.

ὄφρα μή. Causa finalis. q. d. ὡς μὴ πρὸς τὸ τέλος οὐκ ἄγοι ὅπερ μαντεύμασιν ὑπέσχη τῷ τῆς Κυρήνης οἰκιστῇ. Ταμίας Κυράνας periphrasis Batti. & ἀτελὴς hoc loco dicitur ὁ μὴ ἄγων πρὸς τὸ τέλος.

παράφρασις. | στροφὴ. γ. κῶλ. ιδ´. | μετάφρασις.

qui viros & fœminas medicinam docet, cuius ope inueniant & administrent remedia ad grauium morborum curationem: quique citharœdicam artem præbet, & dat quibuscunque vult literarum humanarum cognitionem, quibus ingenuorum mores emolliantur, & inducta in mentem recti cognitione, bonæ leges pacis & concordiæ inter ciues conseruatrices constituantur: qui etiam regit adytum in quo ipsius responsa redduntur: ex quo strenuis Herculis & Aegimij posteris significatum est, Heraclidæ Aristodemi filijs Procli & Eurystheni vt in Laconiam, Temeno vt Argos, Cresphontæ vt Pylum seu Messenen, cum Aegimij filijs Dyma & Pamphylo se conferrent. Gloriosum autem & celebre genus meum Sparta profectum fertur.

ὃ καὶ βαρειᾶν νόσων
ἀκέσματ᾽ ἄνδρεσσι, καὶ
γυναιξὶ νέμει, πόρεν τε
κίθαριν,
δίδωσί τε μοῖσαν οἷς ἂν ἐθέλῃ,
ἀπόλεμον ἀγαγὼν
ἐς πραπίδας εὐνομίαν,
μυχόν τ᾽ ἀμφέπει
μαντήϊον· τῷ καὶ Λακεδαίμονι, ἐν τ᾽ Ἄργει, καὶ
ζαθέᾳ Πύλῳ ἔνασσεν
ἀλκᾶντας Ἡρακλέος
ἐκγόνους, Αἰγιμιοῦ τε. τὸ
δ᾽ ἐμὸν γαρύετ᾽ ἀπὸ Σπάρτας ἐπήρατον κλέος.

qui & grauium morborum remedia viris & mulieribus dat, præbuitque citharœdicam artem: *dat quoque Musicam quibuscunque voluerit, pacificam in mentes inducens rectam legum constitutionem, adytumq́ue regit oraculare: per quod & Lacedæmonem, & Argos, & diuinam Pylum transportauit strenuos Herculis posteros, Aegimiiq́ue. Mea autem narratur è Sparta amabilis gloria.*

ὃ καὶ βαρειᾶν. Digreſſio ad Apollinis artes, quarum mentionem facit, fortè vt intelligat eas Cyrenæis ab ipſo collatas. De his artibus totóque Apolline, vide hymnum Homeri. Primò medicinæ authorem facit. q. d. ὃς ἀνδρεσσί τε καὶ γυναιξὶ βαρειᾶν νόσων ἄκεσιν δίδωσι: ſiue dicas eum morbos virorum & mulierum ſuis reſponſis curare, ſiue dicas eum illis medicandi facultatem præbere. Habes ὃ pro ὃς *qui*: ſicuti apud Homerum ſæpe: vnum autem proferam exemplum Iliad. α.

Ἠπίλησεν μῦθον, ὃ δὴ τετελεσμένος ἐστί.

πόρεν τε κίθαριν. Secundò facit citharœdicæ artis authorem. q. d. καὶ παρέσχε τὴν κιθαριστικὴν ἐμπειρίαν. ſiue vno vocabulo, τὴν κιθαριστικήν.

δίδωσί τε μοῖσαν. Tertiò facit authorem humanitatis literarum q. d. ὃς δωρεῖται τὴν μουσικὴν, οἷς ἂν βούλεται. Sumo autem Muſam, ſeu Muſicam hoc loco, vt apud veteres, qui μουσικὴν vocabant *humanitatem*, ſeu *doctrinam literarum*.

ἀπόλεμον ἀγαγών. Hoc eſt, ἀστασίαστον ἄγων εἰς τὰς φρένας τῶν ἀνθρώπων τὴν εὐνομίαν. Sic quarto loco Apollinem facit authorem bonarum legum conſtitutionis. Nam quum animum humanis literis excoluit, dat cognitionem rerum quæ ad rectam politiam, & ad ciuitatis concordiam faciunt.

μυχόν τ' ἀμφέπει. Quintò à vaticinio eum commendat. q. d. ὅστις τὸ ἄδυτον αὐτοῦ μαντικὸν ἀμφέπει. Per μυχὸν μαντήιον intelligit ipſum locum vbi reddebantur oracula. μαντήιος autem poëticè, pro μαντικὸς, & μαντήιος per dialyſin τοῦ ει in ηι.

τῷ καὶ. Hoc eſt, ᾧ χρησμῷ καὶ τοὺς Ἡρακλείδας, καὶ τοὺς Αἰγιμιοῦ παῖδας κατῴκισεν ἐν Λακεδαίμονι, καὶ Ἄργει, καὶ Πύλῳ. Vide paraphraſin Latinam. Occaſionem autem hinc ſumit redeundi ad maiores Arceſilai, quos cum Heraclidis commiſcet. Per Pylum hic Scholiaſtes vult Meſenen intelligi.

ἔνασσεν. Eſt Aoriſt. ἔνασσε geminato σ. metri cauſa, tanquam à νάω: & ἀλκᾶντας eſt accuſat. plural. à recto ſingular. ἀλκάεις comm. & Doricè ἀλκάεις. genit. ἀλκάεντος & per contractionem ἀλκᾶντος, & ſic in obliquis.

τὸ δ' ἐμόν. Hoc eſt, τὸ δ' ἐμὸν κλέος γαυχᾶται εἶναι ἀπὸ Σπάρτης. Pindarus Thebanus oſtendit Thebanos cum Lacedæmonijs eandem terram inhabitaſſe. Illud autem ſtudio contendere videtur poëta, vt ſe Lacedæmoniorum & Cyrenæorum, proinde & ipſius victoris Arceſilai cognatum eſſe oſtendat.

παράφρασις.	ἀντιστρ. κώλ. ιδ'.	μετάφρασις.
Quippe maiores noſtri Aegei filij, Thebanorum familia, qui Lacedæmonem cum Do-	ὅθεν γεγενναμένοι ἵκοντο Θήρανδε φῶ- τες Αἰγεΐδαι, ἐμοὶ πατέρες, οἱ	*vnde geniti venerunt in Theram viri Aegidæ mei maiores.*

ſtenſibus, & Ariſtodemo migrarunt, ibi cum tempore propagati, ex illis fuerunt colonis qui in Theram adducti ſunt. Neque hæc ſine diuina prouidentia facta ſunt. Nam fatum Aegidas ad celebranda Carnea, epulum multis victimis inſtructum adduxerat, quos Heraclidæ per Bœotiam tranſeuntes, oraculi monitu Thebis acceperunt, & ab illo Apollinis epulo ſecum Spartam abduxerunt. Quam ob cauſam inſtitutis per ſucceſſionem etiam in Libya, ô Apollo, Carneis hiſce ſacris tuis, in conuiuio honorificè celebramus Cyrenen vrbem ædificijs valdè inſignem: quam Troiani quoque hoſpites, bellicoſa proles Antenoris, incolunt: qui poſtquam bellico incendio vaſtatam viderunt patriam, cum Menelao Helenam abducente in Libyam vſque venerunt, vbi erroribus feſſi conſederunt, & eò deducta colonia aduenis nouis iuncti ſunt.

Θεῶν ἄτερ· ἀλλὰ μοῖρά τις ἄγε
πολύθυτον ἔρανον,
ἔνθεν ἀναδεξάμενοι
Ἄπολλον, τεᾷ
Καρνεῖα, ἐν δαιτὶ σεβίζομεν Κυράνας ἀγακτιμέναν πόλιν, ἔχοντι
ταὶ
χαλκοχάρμαι ξένοι
Τρῶες Ἀντανορίδαι. σὺν Ἑλένᾳ γὰρ μόλον, καπνωθεῖσαν πάτραν ἐπεὶ ἴδον

non abſque Dijs: ſed fatum quoddam adduxit ad multarum victimarum epulum. Inde ſuſcipientes ô Apollo tua Carnea, in conuiuio celebram' Cyrenes valdè inſignem ædificijs vrbem, quam incolunt æreis armis gaudentes hoſpites Troiani Antenoridæ. Cum Helena enim eò venerunt, fumantem patriam poſtquam viderunt

ὅθεν γεγενναμένοι. Hoc eſt, ἐξ ἧς γεγεννημένοι οἱ πρόγονοι ἡμῶν οἱ Αἰγεῖδαι εἰς τὴν Θήραν ἀφίκοντο. Hiſtoriā hanc vt ſe habet, breuiter attingo in paraphraſi. Apparet autem poëtam innuere velle Aegidas fuiſſe Thebanos, qui Lacedæmonem iuerunt, inde in Theram, ex Thera in Libyam migrarunt. Cùm autem Heraclidæ ſocios ſibi adiungerent Aegidas, eos inuenerunt Carneia Apollinis ſacra celebrantes. Quorum ſacrorum obſeruationem Lacedæmone in Theram, & Libyam per ſucceſſionem tranſtulerunt poſteri.

οὐ Θεῶν ἄτερ. Vide in Chil. Eraſm. οὐκ ἄνευ Θεοῦ.

ἀλλὰ μοῖρά τις. Diuina prouidentia factum ait, vt ſui maiores Spartam iuerint. Nam cùm Carnea celebrarent, inuenti ſunt, & ab Heraclidis aſſumpti ſocij. Appellat πολύθυτον ἔρανον, Epulum in quo multæ victimæ mactantur. Eſt autem πολύθυτος, ὁ ἐκ πολλῶν θυσιῶν συνεστώς, *qui multis conſtat ex victimis.* ἔρανος non ſignificat hoc loco cœnam collatitiam, ſed ſimpliciter εἰλαπίνην. Mendæ ſuſpectus locus. Nam hoc colon abundat ſyllaba.

τεᾷ Καρνεῖα. Commendatio Cyrenæorum à pietate, quòd Carneia Apollinis ſacra, à maioribus accepta obſeruarent. Ex lib. Pauſaniæ 3. de rebus Laconicis apparet à Carno Acarnane quodam inſtituta eſſe ſacra hæc: vnde & Carneus dictus ſit Apollo. Id factum Olympiade 26. colligimus ex Athenæi Dipn. l. 14. c. 4. Vbi autem & quomodo celebrarentur idem oſtendit l. 4. c. 9. in quem locum annotat Doctiſſimus Caſaubonus, hanc ſolennitatem quandam conuenientiam habere cum Iudaico illo feſto: quam ſeu σκηνοπηγίαν,

λιδος, *comes, assecla*. Diuitias autem ἐπίφιλον πολύφιλον vocat ab effectu. Nam multos conciliant amicos, addúntque eos veluti comites & asseclas opulentis hominibus, vnde Ouid.

Donec eris fœlix multos numerabis amicos,
Tempora si fuerint nubila, solus eris.

vel comitem multorum amicorum dicit, quòd egenis impertiantur opes.

Θεόμοιρ'. Arcesilaus dicitur θεόμοιρος, hoc est, ἐκ Θεοῦ μοῖραν ἔχων, ac proinde ὄλβιος, *qui sortem adeptus est diuinitus*, proptereáque est *beatus*. Hæc vox occurrit etiam Isthm. Od. 8. Admonet eum diuitias habere diuinitus. Metrum requireret, vt legeremus θεόμορε.

σύ τοι νιν. Applicat sententiam Arcesilao, & dicit eum diuitias habere cum virtute coniunctas, iísque rectè vti. ἄκραν Dor. pro ἄκρων, & est anastrophe in his pro ἀπὸ ἄκρων βαθμίδων. Metaphoricè dixit βαθμίδας αἰῶνος, sumpta metaphora à gradibus scalarum. Nam ætas hominis veluti per gradus quosdam progreditur, ἄκρας βαθμίδας, intellige τὴν ἀρχὴν τοῦ βίου, ipsam pueritiam: quæ vitæ hominis alterum extremum est. Simili significatione ἄκρας νυκτὸς in Aiace Sophoclis, *summa nocte*, hoc est, *prima parte noctis*, vt *summo mane* dicere cõsueuimus. Sic & ἀκρίαντες apud Nicandrum, à Schol. dicitur esse ἀρχὴ τῆς νυκτός.

μεταίσσεται poët. & Ion. pro μεταίσσει. à μεταίσσομαι poët. pro comm. μετέρχομαι, *adeo, persequor, tracto*, verbum νίσσομαι & νίσομαι vide in Lexicis & apud Magn. Etymol. & Eustath.

χρυσαρμάτου, hoc est, χρυσῷ ἅρματι φερομένου: est epitheton Castoris. In gratiam Castoris dicit Arcesilaum opibus vti, quia equis alendis operam dabat, & in curruli certamine sese exercebat. Equestris autem Deus erat Castor, bigarúmque inuentor. Vel etiam Castoris meminit, quòd Lacones fuerint Arcesilai maiores, qui Lacedæmone Callistam Insulam seu Theram, inde Cyrenen incoluerunt. Vel quia apud Cyrenæos cultus fuit, apud quos Διοσκύρεια celebrari solebant ex Batti institutione.

εὐδίαν ὅς. Hoc est, ὅστις εἰς τὸν σου μακάρειον οἶκον μετὰ λαμπηδόνος ἐκπέμπει εὐδίαν. His verbis seditionem apud Cyrenæos fuisse docet (de qua iam dictum Oda superiore) eámque cum tempestate, pacem cum serenitate comparat: cuius authorem, & causam efficientem poëta facit Castorem, qui Cyrene colebatur, quòd tutelaris Dei sit suos cultores tueri. Nisi fortè alludat ad fabulam Castoris & Pollucis, quorum *inquit Horat. Od. 12. l. 1. Carm.* simul alba nautis stella refulsit, defluit saxis agitatus humor, concidunt venti, fugiúntque nubes: & minax (quod sic voluêre) ponto vnda recumbit. Vnde Plutarchus lib. de Oracul. defectu. Οἱ Τυνδαρίδαι τοῖς χειμαζομένοις βοηθοῦσιν, ἐπερχόμενοί τε μαλάσσοντες βίαν τοῦ πόντου, ὠκείας τε ἀνέμων ῥιπὰς, οὐκ ἐμπλέοντες αὐτοὶ καὶ συγκινδυνεύοντες, ἀλλ' ἄνωθεν ἐπιφαινόμενοι καὶ σώζοντες. *Tyndaridis tempestate iactatis opem ferunt, aduenen suo statim violentiam ponti, præcipitésque ventorum flatus mulcentes, quum haud quaquam vnà nauigent & periclitentur, sed salutares hospites superueniant*, vide Theocrit. in Dioscuris.

παι

τεαὶ δ'. τεὸς, τεά, τεὸν, pro σὸς, σή, σὸν comm. hoc, illud Doricum. vide quæ prima Olymp. Oda diximus in hæc verba, μάκαιραν Ἱέρωνος ἑστίαν. Porrò καταιθύσσειν hîc significat καταλάμπειν, καὶ μετὰ λαμπηδόνος διαπέμπειν, de hoc verbo superiore oda dictum est in hæc, ἅπαν τοῦτον καταιθύσσων. Sic se habet constructio horum verborum, ὃς μετὰ χειμέριον ὄμβρον τεὰν μάκαιραν ἑστίαν εὐδίαν καταιθύσσει. Itaque εὐδίαν non substantiuè, sed adiectiuè sumes.

παράφρασις.

Præterea, vt sapientis est, potentiam à Deo acceptam cum animi moderatione geris, & tua virtute ornatiorem reddis. Propterea etiam cùm hoc tuo in imperio rectè viuas & iustitiam colas, ideo fœlicitate alta potiris. In primis autem duplici nomine es fœlix: altero quòd rex es magnarum vrbium: & prætetquam quod insignes tuæ mentis dotes venerabilem te efficiunt, oculo etiam qui cognatione quadam cum ea est coniunctus, quique eius est character, eiusque proinde index, grauissimam maiestatem præ te fers: altero quòd cùm hoc tempore ex celebri Pythiorum certamine gloriam equis reportaris, accepisti hoc carmen encomiasticum, viris saltatoribus ludendum in chorea, cuius præses est Apollo cithara temperans harmoniam.

ἀντιστρ. κῶλ. ιδ'.

σοφοὶ δ' ἔτι κάλλιον
φέροντι καὶ τὰν θεόσ-
δοτον δύναμιν. σὲ δ' ἐρχόμενον
ἐν
δίκᾳ πολὺς ὄλβος ἀμφινέμε-
ται.
τὸ μὲν, ὅτι βασιλεὺς
ἐσσὶ μεγαλᾶν πολίων,
ἔχει συγγενὴς
δ' ὀφθαλμὸς αἰδοιέστατον
γέρας, τεᾷ τοῦτο μι-
γνύμενον φρενί. μάκαρ δὲ
καὶ
νῦν, κλεεννᾶς ὅτι
εὖχος ἤδη παρὰ Πυθιά-
δος
ἵπποις ἑλὼν, δέδεξαι
τόνδε κῶμον ἀνέρων

μετάφρασις.

Sapientes autem adhuc pulchriùs ferunt & à Deo datam potentiam. Te verò incedentē iustè multa fœlicitas amplectitur, partim quòd rex sis magnarum vrbium, habet oculus congenitus honoratissimum præmium tua id admixtum prudentia. Beatus autem & nunc gloriosa quòd iam decus à Pythiade equis adeptus, accepisti chorealem hunc hymnum virorum saltatorum

σοφοὶ δ' ἔτι. Gnome qua docet esse viri sapientis datam à Deo potentiam virtute exornare: & innuit Arcesilaum id facere. Itaque quem priùs laudauit à diuitijs cum virtute coniunctis, eundem commendat à sapienti diuinitus acceptæ potentiæ vsu & gestione: quod dilucidè explicat paraphrasis. Vbi ἔτι expono *præterea*. φέροντι κάλλιον Schol. exponit κάλλιονα ποιοῦσι περιστικοσμοῦντες διὰ τῆς αὐτῶν ἀρετῆς.

Θεόσδοτον, hoc est, ὑπὸ τοῦ Θεοῦ δεδομένην. Porrò Θεόσδοτος per pleonasmum τοῦ σ. dicitur pro θεόδοτος metri causa vt docet Eustathius.

σὲ δ' ἐρχόμενον. Hoc est, σὲ δικαίως βασιλεύοντα μεγάλη εὐδαιμονία περιέχει. Notanda phrasis ἔρχεσθαι ἐν δίκᾳ pro δικαίως πράττειν seu ζῆν. rarior apud Græcos & Latinos: sed frequentior apud Hebræos, vt in Sacris literis passim videre est: vnū

afferam exemplum Prou.14.v. 2. *hole beioſchro* h.e.*ambulans in rectitudine ſua.*

τὸ μὲν ὅτι. Conſtructio hactenus huic ſententiæ data non mihi ſatisfacit. Puto autem magnum eſſe hyperbaton, & ex altero huius ſententiæ membro petendum vocabulum μάκαρ, & ſupplendum τὸ δὲ, quod reſpondeat τὸ μὲν præcedenti. Sic autem declaro locum & extrico, εἶς δὲ μάκαρ καὶ ὄλβιος, τὸ μὲν, ὅτι εἶς βασιλεὺς μεγάλων πόλιων, καὶ ὁ συγγενὴς τεᾶς φρενὸς ὀφθαλμὸς ἀεὶ αὐτῇ γέρας αἰδοιέστατον ἔχει. τὸ δὲ, ὅτι καὶ νῦν τῆς ἐνδόξου Πυθιάδος τὴν δόξαν τοῖς ἵπποις λαβὼν, δέδεξαι καὶ τοῦτον τὸν κῶμον τῶν χορευτῶν ἀνδρῶν, ὄντα Ἀπόλλωνος μουσηγέτου θεοῦ παίγνιον. His verbis oſtendit in quibus potiſſimùm ſita ſit fœlicitas illa quæ Arceſilaum amplectitur: nempe in regia dignitate, & victoria Pythiorum, μεγάλαν genit. Dor. pro μεγάλων.

ἔχει συγγενὴς ὀφ. Schol. exponit, ὁ ἴδιός σου ὀφθαλμὸς βλέπει πλεῖστον τὸ γέρας τῆς βασιλείας αἰδοιέστατον. οἷον βλέπει σαυτὸν τιμώμενον. Videat autem amicus lector quam antè poſui expoſitionem. Cuius ratio hæc eſt. Non enim puto poëtam illa tautologia velle vti; idem enim eſt regem eſſe, & videre ſe hoc præmio honoratiſſimo inſignem: ſed dicere potiùs Arceſilaum non ſolùm prudentia ſua venerabilem reddi, verùm etiam vultu qui eſt animi index, & ſic cum mente cognationem quandam habet, maieſtatem ob quam ſit venerabilis, præ ſe ferre. Synecdochicè autem oculū non pro toto corpore vt Schol. ſed pro vultu ſumo, cuius eſt pars præſtantiſſima, in qua imprimitur animi character. αἰδοιέστατος occurrit Olymp.3. Porrò exponere velim αἰδοιέστατον γέρας ἔχει, his verbis, αἰδῶ ἔχει γεραίρειν ποιοῦσαν, *maieſtatem habet quæ auguſtum & honoratum reddit.*

κλεεννᾶς Dor. pro κλεεννῆς. A nomine κλεεννὸς, quod ſic Argiuorum & Cretenſium lingua formatur, mutato ι in ν. pro κλεεινὸς poët. pro κλεινός: ſicuti ſuperiore oda accidit in φαεννὸς pro φαεινός. δέδεξαι. Eſt 2. perſ. præt. δέδεγμαι. Poſt ἀνέρων ſubaud. eſt cum Schol. χορευτῶν.

παράφρασις.

Quo carmine ſcias velim me Cyrenen etiam celebrare, quòd ſit veluti veneris hortus, frugiferum videlicet & amabile ſolum. Porrò victoriam hanc tuā, Deo qui bonorum omniū eſt author, memento acceptam ferre: eiuſque cauſam adiuuantem, videlicet aurigam tuum Carrhotum, vxoris tuæ fratrem, ſupra ſocios omnes dilige: qui non Epimethei more peracto negotio fuit ſapiens, neque damno accepto opus

ἐπῳδ. κῶλ. ιδ'.

Ἀπολλώνιον ἄθυρμα. τῷ σε
μὴ λαθέτω Κυράνᾳ,
γλυκὺν ἀμφὶ κᾶπον
Ἀφροδίτας ἀειδόμενον.
παντὶ μὲν θεὸν αἴτιον ὑπερτιθέμεν.
φιλεῖν δὲ Κάῤῥωτον ἔξοχ' ἑταίρων,
ὃς οὐ τὰν Ἐπιμαθέος
ἄγων ὀψινόου θυγατέρα Πρό-
φασιν, Βαττιδᾶν

μετάφρασις.

Apollineū ludicrum: quo nō te lateat Cyrene dulcem circa hortū veneris celebrari. Omni quidem rei Deum authorem ſuperpone: dilige autem Carrhotum eximiè ſupra ſocios, qui non Epimethei afferens ſerò ſapientis filiam Excuſationem, Battidarum rediuit ad domos iura colen-

habuit pretextu & excusatione ad tuendam imprudentiam, quum reuersus est Cyrenen Batti ciuitatem: sed Promethei consilio & prouidentia vsus in re peragenda, apud Pythonem

ἀφίκετο δόμοις θεμισκρεόντων.
'Αλλ' ἀειδόρματον,
ὕδασι Κασταλίας
ξενωθεὶς, γέρας ἀμφίβαλε τεαῖσι κόμαις,

tium, sed apud aquam Castaliæ hospitio exceptus, præmium præstantißimo curru partum posuit circum tuas comas,

vbi est fons Castalius hospitio exceptus, præmium coronæ qua cinctum fuit comatum caput tuum, tibi peperit ob rem præstantissimè curru gestam,

Ἀπολλώνιον ἄθυρμα. Cohæret cum superioribus: & sic poëta hymnum hunc suum periphrasticè vocat Apollinis ludicrum, quia Musicus est Deus & choreę præses, in qua carmen hoc suum erat canendum & ludendum: vel quia sacra ipsi erant Pythia. Porrò ἄθυρμα exponitur παίγνιον. Cuius vocis originē videbimus in ἀθύρω quod occurrit Nem. Od. 3.

τῷ σὲ μὴ λαθέτω. Hic quoque locus mihi videtur hactenus non intellectus, quare restitui, vt habes in textu. τῷ sumo articulum præposit. pro subiunctiuo ᾧ: non pro διὰ τοῦτο, vel διὸ, *propterea, quare.* Non enim perspicio, & percipio quàm rectè quadraret sensus. Præterea obscurius mihi videtur participium ἀειδόμενον. Ideóque eius loco fœmineum ἀειδομένα posui, & iungo cum Κυραίᾳ. Simplicissimus autē erit sensus si dicas poëtam profiteri se eodem carmine Cyrenæum regem, & Cyrenen ipsam cohonestare. q.d. ᾧ κώμῳ Ἀπόλλωνος παιγνίῳ ἴσθι ὅτι ἡ Κυρήνη ἀείδεται περὶ τοῦ ἐπαφροδίτου κήπου. Quod autem meam coniecturam confirmat, est Scholiastæ expositio sic interpretantis, μὴ σὲ λανθανέτω ἡ Κυρήνη ὑμνουμένη. Nam ὑμνουμένη expositio est τοῦ ἀειδομένα.

κᾶπον Ἀφροδίτας Dor. pro comm. κῆπον Ἀφροδίτης. Sic vocat solum Cyrenæum ὅτι καλλίκαρπόν ἐστι, καὶ ἐράσμιον, καὶ ἐπαφρόδιτον, *quia pulchros bonosq́ fructus edit, amabile est ac iucundum.* Porrò notandum est Arcesilaum commendari à fertili solo, cuius erat dominus.

παντὶ μὲν. Hoc est, ἐπὶ παντὸς πράγματος τῷ Θεῷ τὴν αἰτίαν ἀνάπτε. Est illustratio victoriæ à causa efficiente Deo: qui cùm sit omnis bonæ actionis author, ei debet Arcesilaus acceptam ferre victoriam. Post hunc infinitiuū subaudit Schol. τὸ δεῖ. Sed fortè Ionum, Aeolúmque more infinitiuus pro imperatiuo ponitur, vt & φιλεῖν quod mox sequetur, quod Aristarchus sumit ἀντὶ τοῦ, φίλει, inquit Schol.

φιλεῖν τε. Illustratio victoriæ à causa adiuuante, auriga nimirum Carrhoto, cuius industria fecit vt Arcesilaus victoriam consequeretur. Carrhotus hic frater fuit vxoris Arcesilai, & Euphemo qui regijs equis vicerat, mortuo successit. Refert autem Scholiastes ex Theotimo historico, ad Euphemum pertinere, quæ hîc Carrhoto Euphemi successori tribuit Pindarus.

ὃς οὐ ταν. Laus aurigæ à prouidentia, & præmeditata industria, quòd aurigationis ita fuit peritus, vt rectè re gesta, nulla erroris excusatione fuerit opus. Hoc ornat Epimethei fabula, quem meritò ὀψίνοον *serò sapientem* appellat,

siquidem peracto negotio vidit quomodo fuisset agendum. Proinde poëtæ finxerunt μεταμέλειαν eius esse filiam, vt Promethei προμήθειαν. Verùm Pindarus πρόφασιν Epimethei filiam fingit: quia qui per imprudentiam deliquerunt, illi errorem excusatione defendunt.

Βαττιδᾶν genit. Dor. pro Βαττιδῶν hoc est Κυρηναίων. Nam Battidæ dicuntur Cyrenæi a Batto qui ex Thera Cyrenen deduxit coloniam, & Βαττιδᾶν οἴκους periphrasticè dicit τὰν Κυράναν. Vocem ἀφίκετο expono *rediit*: quia clarior est sensus, & procul dubio intelligendus est in patriam reditus: sicuti & postea ἀντιστρ. 2. ἦλθες ἤδη Λιβύας, &c.

Θεμισκρεόντων. Genit. plur. à recto singulari θεμισκρέων quod est Pindaricum vocabulum, formatum à θέμις *ius*, & κρέων grauitono pro κερῶν participio verbi κεράω *misceo, tempero*, q.d. *qui iura miscet, temperat, colit*, siue sibi, siue alijs, siue vtrisque, videtur dictum per syncopen pro θεμιστοκρέων. Hæc ab Aemilio Porto rectè coniecta puto.

Ἐπῳδ. Præcedentem ἄρον incipientem ab ὅς οὐ παῖς, &c. sequitur nunc θέσις. q.d. vt Schol. verbis vtar, ὡς νηπιαῖς καὶ προφασιζόμενος αἰτίαν τῆς ἥττης, ἦλθεν εἰς Κυρήνην, ἀλλὰ νικήσας. Rectè Schol. exponit ἀειδάρματον γέρας, τὸ ἐξοχώτατον ἐκ τῶν ἁρμάτων γέρας, *præstantissimum præmium curru partum*: verùm nominis compositi emphasis facit vt exponere malim γέρας ἀρίστῳ ἅρματι προσποιηθέν. Et certè optimum currum à poëta intelligi satis euincit, quòd nihil in eo fregerit, etiamsi contra alios quadragintà certarit, quibus superatis integrum remansit.

ἀειδάρματος. Exponi potest, ὁ ἄριστον ἅρμα ἔχων, vel ὁ ἀρίστῳ ἅρματι φερόμενος: vel vt hoc loco sensus postulat, ὁ ἀρίστῳ ἅρματι νικήσας. Posset Ionicè scribi ἀριστάρματος sicuti & λεύκιππος pro λευχίππος.

ὕδατι Κασταλίας ξενωθεὶς. Hoc est, vt Schol. exponit ἐν Πυθῶνι παραγενόμενος, nam à fonte loci, locus totus est intelligendus.

παράφρασις.

Quum sacrum Pythonis delubrũ, quod cursu duodecies est cõficiendum, velocibus equorum quos regebat pedibus, citra noxã habenarum percurrit. Neque enim vllum robusti currus instrumentum fregit, sed eo saluo & integro vicit. In cuius rei monumentum, Apollini Pythiorum certaminum Deo talẽ eum dicauit & suspendit, qualem quũ Crisæo colle

στροφὴ β. κῶλ. ιδ.

ἀκηράτοις ἁνίαις
ποδαρκέων δωδεκά-
δρομον τέμενος, κατέκλασε γὰρ
ἐν-
τέων σθένος οὐδέν. ἀλλὰ κρέμα-
ται
ὁπόσα χεριαρᾶν
τεκτόνων δαιδάλματ' ἄγων,
Κρισαῖον λόφον
ἄμειψεν ἐν κοιλόπεδον
νάπος Θεοῦ. τό σφ' ἔχει
κυπαρίσσινον μέλαθρον ἀμφ-

μετάφρασις.

incorruptis habenis, velocibus pedibus percurrens delubrum duodecies percurrendum. Fregit enim instrumentorum robur nullum: sed pendent quæcunque fabrorum compingentium manibus artificia elegantia afferens, Crisæo colle præterito peruenit in

præterito peruenit ad Dei lucum, cuius planities est caua, adduxit eâdem vtique artificij elegantia insignem, qua traditus fuerat à fabris qui eum manibus aptè compegerant In gratiam autem & memoriam ipsorum, Arcesilai nẽpe & Carrhoti, currus ille est collocatus in atrio cupressinis trabibus contignato, prope statuam quam sagittarij Cretenses, ex vnius arboris trunco, citra partium vllarum coagmentationem effictam in cacumine Parnassio, hoc est in Pythone collocarunt.

φ' ἀνδριάντι σχεδὸν,
Κρῆτες ὃν τοξοφόροι τέγει
Παρνασσίῳ καθέσσαν-
το, μονόδροπον φυτόν.

Dei lucum qui cauam planitiem habet: quem currum ipsis habet cupreßinum atrium, prope statuam quam Cretenses sagittarij in cacumine Parnaßio collocarũt, plantam vnicũ habentẽ truncũ.

ἀκηράτοις ἁνίαις. Hoc est, ἀφθάρτοις ἡνίαις. vox ἀκήρατος fusè exponitur in Lexicis.

ποδαρκέων. Particip. à verbo ποδαρκέω quod est Pindaricum, nec est in Lexicis: significat autem τοῖς ποσὶν ἐπαρκῶ· διαπερῶ *pedibus sufficiens transeo: pedum velocitate ad transeundum valeo.* Fit à nomine ποδάρκης *pedibus celer.*

δυωδεκάδρομον. Huius loci lectionem commodiorem fore puto si τέμενος dicatur δυωδεκάδρομον: quàm si δυωδεκαδρόμων in genitiuo plur. legas & subaudias ἁρμάτων. Nam vt ἀμφίδρομος actiuè & passiuè sumitur, tum pro eo qui circumcurrit, tum etiam pro eo circum quod curritur: sic & δυωδεκάδρομος sumi potest tum pro eo qui duodecies curriculum emetitur, tum pro curriculo quod duodecies decurritur. Et certè stadium illius delubri duodecies decurrebatur. Quod si cum Schol. ante τέμενος subaudias κατά. verbum ποδαρκέω neutrum erit: sin minùs actiuum. Annotat hîc Schol. τέλειον ἅρμα duodecies, πωλικὸν octies rotari solitum.

κατέκλασε γάρ. Hoc est, οὐδὲν γὰρ ἀδυνατῶν ἔντεων κατέθραυσε. Amplificatio sumpta ex eo quod prorsus illæso curru vicit. In cuius successus memoriam currus ille talis est dicatus & suspensus Deo, qualis erat recens ante victoriam fabricatus.

ἀλλὰ κρέμαται. Hoc est, ἀλλ' ἀνάκειται Ἀπόλλωνι, ὁπόσα τῶν ταῖς χερσὶν ἁρμοζόντων τεκτόνων ποικίλματα ἄγων, Κρισαῖον λόφον, κατὰ τὸ κοιλόπεδον τοῦ Ἀπόλλωνος πεδίον ἤλεγμα. Obserua χειραρᾶν esse genitiuum Doricum plur. pro χειραρῶν à recto singul. χειράρης. ου. vel α. q. d. ὁ τῇ χειρὶ seu χειρὶ ἄρων seu ἁρμόζων *qui aliquid manu aptat* seu *compingit.*

Κρισαῖον λόφον. Sic innuit Crisam Phocidis vrbem, quę aliàs Cirrha vocatur. In ἄμειψε obseruo non esse neglectum augmentum pro ἤμειψε. sed Dor. mutato η in α. & hoc pro ἀμείψας ἦλθε. Præpositio ἐν hîc Aeol. & Cretensium more habetur pro εἰς: nam hi ς in ν conuertũt, sicuti iam 2. & 4. Od. Pyth. occurrit. ἐν νάπος & νάπη idem sunt. Cúmque νάπη vel νάπος sit κοιλάς, rectè νάπος dicitur hîc κοιλόπεδον, q.d. κοῖλον πέδον seu πεδίον ἔχον.

τό σφ' ἔχει. Hoc est, ὅπερ ὄχημα seu ἅρμα ἔχει τις οἶκος κυπαρισσίνοις δοκοῖς ἐστεγασμένος. In gratiam Arcesilai & Carrhoti, ibi suspensum currum dicit poëta, vt eorum victoriæ memoria esset perennis.

ἀμφ' ἀνδριάντι. Hoc est, πλησίον τοῦ ἀνδριάντος, ὃν μονόξυλον ὄντα Κρῆτες τοξόται

παρὰ τῷ Παρνασσίῳ ὄρει καθίδρυσαν. Vocabulum τύμος est poëticum & sumendum hic pro vel λόφος, vel ὄρος, vel ἐξοχὴ ὄρους. Effertur καθέσσαντο poët pro καθέσαντο. à verbo καθίζω fut. καθίσω. & gemin. σ. καθίσσω. vnde Aor. κάθισσα. Et hoc signif. καθιδρύω. Fit à κατὰ & ἵζω de quo vide in ἵσσαι Ep. 12. Od. superioris.

μονόδροπον φυτόν. Metonymicῶς sic appellat statuam, sumendo materiam pro forma. φυτὸν dici potest, quia ex arbore, quę planta est, confinxêre statuam. & μονόδροπον quod ex vnico ligno sine partium vllarum additamento, & coagmentatione constaret. μονόδροπος dicitur, quasi μόνος δρεπόμενος, hoc est λαμβανόμενος.

παράφρασις.

Quare Arcesila, cùm huiusmodi aurigæ opera & beneficio victoriam consequutus fueris, decet te vt cum de te benemeritum spontanea beneuolentia prosequaris. Te verò ô Carrhote fili Alexibij illustrem reddunt mea carmina quæ pulchricomarũ Gratiarum venustate nitent. Et beatus es quòd postquam magnum laborem exantlasti, mea oratione metrica quæ est præstantissima, præconium laudis immortalis nactus es, idque meritissimum. Nam inter quadraginta aurigas qui tecum certantes ceciderunt, currum integrum & illæsum referens intrepido animo, ab illustribus Pythonis certaminibus in Libyæ campum, patriámque vrbem Cyrenen reuersus es.

ἀντιστρ. κῶλ. ιδ.

ἑκόντι τοίνυν πρέπει
νόῳ τὸν εὐεργέταν
ὑπαντιάσαι. Ἀλεξιβιάδα,
σὲ δ' ἠΰκομοι φλέγοντι Χάρι-
τες.
μακάριος ὃς ἔχεις
καὶ μετὰ μέγαν κάματον,
λόγων φερτάτων
μναμήιον. ἐν τεσσαρά-
κον-
τα γὰρ πετόντεσσιν ἁ-
νιόχοισιν, ὅλον δίφρον κο-
μί-
ξαις ἀταρβεῖ φρενί,
ἦλθες ἤδη Λιβύας πε-
δίον
ἐξ ἀγλαῶν ἀέθλων,
καὶ πατρῴαν πόλιν.

μετάφρασις.

Spontanea igitur decet mente benefactori occurrere. Te verò ô Alexibij fili, pulchricoma illustrant Gratia. Beatus es qui habes etiam post magnum laborem sermonum præstantissimorum monumentum. Inter quadraginta enim lapsos aurigas integrum currum referens intrepido animo rediisti iam in Lybia campum, & patriam vrbem ab illustribus certaminibus.

ἑκόντι τοίνυν. Apostrophe ad Arcesilaum, quem officij monet, inferendo gratiam esse Carrhoto referendam, siquidem de eo est benemeritus: & beneficium beneficio est pensandum. ὑπαντιάσαι τὸν εὐεργέταν *occurrere benefactori*, phrasis est poëtica pro τὸν εὐεργέτην ἀμείβεσθαι.

Ἀλεξιβιάδα. Dor. pro Ἀλεξιβιάδη à recto Ἀλεξιβιάδης. patronymicum nomen pro Ἀλεξιβίου παῖς. Obserua apostrophen hic esse.

σὲ δ' ἠΰκομοι. Hoc est, σὲ δ' εὔκομοι Χάριτες λαμπρύνουσι. Hæc allegoricè de suis carminibus dicit, quæ Gratiarum venustate nitentia, clarum reddunt Carrhotum qui in Pythijs præstantissimè se gessit. ἠΰκομος Ion. pro comm.

εὔχομαι. & φλέγοντι Dor. pro φλέγουσι. & φλέγω poët. pro comm. φωτίζω, λαμπρύνω, *illustro, illumino.*

λόγων φερτάτων μναμήιον. Periphrasis τοῦ ὕμνου, seu κώμου huius. Nam φέρτατοι λόγοι dicitur oratio metrica, quæ est præstantissima, & prosæ præcellit, hymnus autem est monumentum, quo posteris alicuius virtus declaratur. μναμήιον autem Dor. & poët. pro μνημεῖον.

μετ᾽ μέγαν κάματον. Scholiastes putat poëtam respicere ad seditionem quam Cyrenæi Arcesilao excitarunt: vel ad Carrhotum qui multum in colligendis aduenis laborauit. Sed hæc sunt longiùs petita: & existimo magnum hunc laborem, eum esse intelligendum quem in istó certamine exantlauit. Quis enim inficietur Carrhotum sustinuisse grauem admodum laborem quum solus cum quadraginta aurigis certauit, eósque omnes deuicit? Et hæc videtur esse poëtæ mens quum sequenti periodo dicit πεσσαράκοντα γάρ. Nam τὸ γὰρ additum videtur ad rationem cur dixerit μετ᾽ μέγαν κάματον.

πιόντεσσιν. poët. dat. plur. pro πεσοῦσι. & ἀνιόχοισι poët. & Dor. pro ἡνιόχοις. ὅλον δίφρον hoc est, ὁλόκληρον, ἄθραυστον, ὑγιᾶ. *integrum, irruptum, sanum.* ἀταρβεῖ φρενί. hoc est, ἀταρβήτῳ καὶ ἀταράχῳ διανοίᾳ. Ἀταρβὴς est poëtic. ex α priu. & τάρβος.

κομίξαις. Hoc est, ἀγαγών. Est autem Dor. pro κομίσας part. Aor. I. ἐκόμισα à verbo κομίζω cuius fut. Dor. est κομίξω, & Aor. I. ἐκόμιξα.

ἦλθες ἤδη. Hoc est, ἐπανῆλθες εἰς πεδίον Λιβύας καὶ εἰς Κυράναν πατρῴαν πόλιν ἐκ τῶν ἐνδοξοτάτων ἀγώνων. Illustria certamina vocat Pythia.

παράφρασις.	ἐπῳδ. κῶλ. ιδ.	μετάφρασις.
Ne putes autem quum in adipiscenda victoria tantum laborem exhausisti, tuam conditionem fuisse duriorem quàm aliorum qui res præclaras gesserunt. Nemo enim vnquam antehac præclari quicquam gessit, nemo vnquam in posterum sine magno labore geret. Arcesilaum verò sequitur vetus Batti fœlicitas, quæ pariter hęc & illa ipsi tribuit, vt sit turris & propugnaculũ vrbis, patriæ tutor ac defẽsor, & peregrinos vt benigno erga eos est affectu, ita oculo serenissimo aspiciat. Cùm autem in solo vbi Cyrenen condidit Battus, grassari solerent superbi leones, territi diffuge-	πόνων δ᾽ οὔτις ἀπόκλαρός ἐστιν, ἔστ᾽ ἔσεται. ὁ Βάττου δ᾽ ἕπεται παλαιὸς ὄλβος, ἔμπαν τὰ καὶ τὰ νέμων, πύργος ἄστεος, ὄμμα τε φαεννότατον ξένοισι. κεῖνόν γε καὶ βαρύκομποι λέοντες περὶ δείματι φύγον, γλῶσσαν ἐπεί σφιν ἀπένεικεν ὑπερποντίαν. ὁ δ᾽ ἀρχαγέτας ἔδωκ᾽ Ἀπόλλων θῆρας αἰνῷ φόβῳ,	*Laborum autem nemo exors est, neque erit. Batti verò sequitur vetus fœlicitas pariter hac & illa tribuens, turris vrbis, & oculus lucidissimus hospitibus. Illum Battum & grauiter fastuosi leones præ timore fugiebãt, linguam postqñam ad eos attulit transmarinam. Nam dux & author* deducendæ coloniæ *Apollo dedit feras graui metui, vt ne moderatori Cyre-*

runt, quum ille prout accepto vltra mare apud Delphos oraculo significatum fuerat, adducta sociorum manu, suæ coloniæ stationem construebat.

ὄφρα μὴ ταμίᾳ Κυράνας ἀτελὴς γένοιτο μαντεύμασιν,

nes irritus foret in suis oraculis,

Fecit autem Apollo, qui oraculi sui monitu author erat deducendæ coloniæ, vt feroces illæ feræ graui metu perculsæ, aufugerent, ne quid fatali illi Cyrenes conditori obstaret, ac ne vanum foret vaticinium Dei veridici,

πόνων δ' ἔτις. Gnome generalis qua consolatur Carrhotum, qui conqueri potuisset quòd sibi tam grauiter fuerat laborandum in certamine. Dicit enim hanc esse hominum, fuisse semper, & fore conditionem, vt cum labore res suas gerant. Cui illa respondet quæ extat 10. Od. Olymp. ἄπονον δ' ἔλαβον χάρμα παῦροί τινες. Vox ἀπόκλαρος est Dor. & poët. pro ἀπόκληρος hoc est ἄμοιρος. Hæc gnome potest etiam ad ærumnas & calamitates transferri, quarum nemo mortalium est exors.

ὁ Βάττου δ' ἕπεται. Redit ad Arcesilaum, laudans eum à maioribus: à Batto autem laudat eum: cuius veterem fœlicitatem ipsum sequi ait. Nam vt Battus fuit suæ vrbis propugnaculum, & hospitum studiosus: sic & Arcesilaus.

ἔμπας τὰ καὶ τὰ νέμων. Hoc est, ὁμοίως τὰ καὶ τὰ νέμων, ὡς ὁ πύργος ἄστεος, καὶ ὀφθαλμὸς ξένοις φαεννότατος. In hac sententia vocabulum ἔμπας cum Schol. sumo pro ὁμοίως vel ὁμῶς *pariter, similiter*. Adducit autem huius significationis exemplum Ἔμπης μοι δοκέω δηΐων σέλας ἔμμεναι, καὶ κιθαρις Item Ἔμπης ἐς γαῖάν τε καὶ οὐρανόν. Sed cũ eodem Schol. aliísque interpretibus non sentio, qui τὰ καὶ τὰ intelligunt τὰ ἀγαθὰ καὶ τὰ κακά. Cùm enim participium νέμων sit construendũ cum præcedenti ὄλβος, quomodo dicatur ὄλβος *fœlicitas* mala & bona distribuens? Ideóq; hæc τὰ καὶ τὰ νέμων refero ad sequentia: & dico veterem Batti fœlicitatem quæ sequitur Arcesilaum, hæc & hæc illi tribuere, vt sit quemadmodum Battus πύργος ἄστεος, ὄμμά τε φαεννότατον ξένοισι. Hæc perspicuè exponit Latina paraphrasis. Vide superiore Oda nomen φαεννὸς. cuius superlat. φαεννότατον hic habes.

πύργος. Battum & Arcesilaum simul laudat à fortitudine, quæ idoneum reddit, vt sit patriæ præsidium. Item ab hospitalitate.

κεῖνον γ. Digressio ad Batti historiam, cuius aduentu in Libyam, leones ibi grassari soliti, diffugerunt præ illius & sociorum metu, quem feris hisce immisit Apollo, nimirum vt fugatis illis, stationem ponere facilius esset, & quod oraculo prædixerat, plenè fieret.

βαρυκόμποι *superbi*. Βαρυκόμπος, hoc est ὁ βαρέως κομπῶν, *grauiter strepens superbiens*. φύγον neglect. augm. pro ἔφυγον hic legitur, sed præstaret legere φύγον.

περὶ λίμαπ. Aristarchus teste Scholiast. refert eo in loco vbi condita est Cyrene, leones versari solitos: sed Apollinem Batto quædam carmina dedisse, quibus eos extruderet, & locum mansuefaceret.

γλῶτ-

γλῶτταν ὑπερπόντιον. Hoc est, ἐπὶ τὴν ἀπόφασιν ἐκ Πυθίας ὑπὲρ τὸν πόντον διεκόμισε. Non enim, inquit Didymus, ob vocem fugerunt: sed γλῶτταν ὑπερποντίαν dixit, inquit Aristarchus apud Schol. παρ' ὅσον τὴν τοῦ Ἀπόλλωνος φωνὴν ἐκ Δελφῶν εἰς Λιβύην μετήνεγκε. Vox itaque illa transmarina quam attulit Battus, intelligitur Apollinis oraculum, quod respondit vt relicta Thera Cyrenen conditum iret. Transmarina, quia trans mare sunt Delphi.

ὁ δ' ἀρχαγέτας. Fugæ leonum causa efficiens Apollo Deus. Finalis ne quid obstaret conditoribus: nam nisi fugati fuissent leones, Cyrene condita non fuisset. Ἀρχαγέτας Doricè pro ἀρχηγέτης poët. quod iam Olymp. 7. occurrit. Sic appellatur Apollo quia fuit ἀρχηγέτης ἀποικίας.

δῶκεν αὐτοῖς φόβῳ. Hoc est, αὐτοὺς φοβηθέντας εἰς φυγὴν παρώρμησε. Sic Cic. dixit. *Dare animum mærori*, pro *animum mærore afficere*, & Pindarus pariter δῶκεν φόβῳ, *dedit metui*, hoc est, *in metum compulit*.

ὄφρα μή. Causa finalis. q. d. ὡς μὴ πρὸς τὸ τέλος οὐκ ἄγοι ὅπερ μαντεύμασιν ὑπέσχη τῷ τῆς Κυρήνης οἰκιστῇ. Ταμίας Κυράνας periphrasis Batti. & ἀτελὴς hoc loco dicitur ὁ μὴ ἄγων πρὸς τὸ τέλος.

παράφρασις.

qui viros & fœminas medicinam docet, cuius ope inueniant & administrent remedia ad grauium morborum curationem: quique citharœdicam artem præbet, & dat quibuscunque vult literarum humanarum cognitionem, quibus ingenuorum mores emolliantur, & inducta in mentem recti cognitione, bonæ leges pacis & concordiæ inter ciues conseruatrices constituantur: qui etiam regit adytum in quo ipsius responsa redduntur: ex quo strenuis Herculis & Aegimij posteris significatum est, Heraclidæ Aristodemi filijs Procli & Eurystheni vt in Laconiam, Temeno vt Argos, Cresphontæ vt Pylum seu Mesenen, cum Aegimij filijs Dyma & Pamphylo se conferrent. Gloriosum autem & celebre genus meum Sparta profectum fertur.

στροφὴ. γ. κῶλ. ιδ.

ὃ καὶ βαρειᾶν νόσων
ἀκέσματ' ἄνδρεσσι, καὶ
γυναιξὶ νέμει, πόρεν τε
κίθαριν,
δίδωσί τε μοῖσαν οἷς ἂν ἐθέ-
λῃ,
ἀπόλεμον ἀγαγὼν
ἐς πραπίδας εὐνομίαν,
μυχόν τ' ἀμφέπει
μαντήιον· τῷ καὶ Λακε-
δαίμονι, ἐν τ' Ἄργει, καὶ
ζαθέᾳ Πύλῳ ἔνασσεν
ἀλ-
κᾶντας Ἡρακλέος
ἐκγόνους, Αἰγιμιοῦ τε. τὸ
δ' ἐ-
μὸν γαρύετ' ἀπὸ Σπάρ-
τας ἐπήρατον κλέος.

μετάφρασις.

qui & grauium morborum remedia viris & mulieribus dat, præbuitque citharædicam artem: *dat quoque Musicam quibuscunque voluerit, pacificam in mentes inducens rectam legum constitutionem, adytumque regit oraculare: per quod & Lacedæmonem, & Argos, & diuinam Pylum transportauit strenuos Herculis posteros, Aegimiique. Mea autem narratur è Sparta amabilis gloria.*

mensibus, & Aristodemo migrarunt, ibi cum tempore propagati, ex illis fuerunt colonis qui in Theram adducti sunt. Neque hæc sine diuina prouidentia facta sunt. Nam fatum Aegidas ad celebranda Carnea, epulum multis victimis instructum adduxerat, quos Heraclidæ per Bœotiam transeuntes, oraculi monitu Thebis acceperunt, & ab illo Apollinis epulo secum Spartam abduxerunt. Quam ob causam institutis per successionem etiam in Libya, ô Apollo, Carneis hisce sacris tuis, in conuiuio honorificè celebramus Cyrenen vrbem ædificijs valdè insignem: quam Troiani quoque hospites, bellicosa proles Antenoris, incolunt: qui postquam bellico incendio vastatam viderunt patriam, cum Menelao Helenam abducente in Libyam vsque venerunt, vbi erroribus fessi consederunt, & eò deducta colonia aduenis nouis iuncti sunt.

Θεῶν ἄτερ· ἀλλὰ μοῖρά τις ἄγεν
πολύθυτον ἐς ἔρανον,
ἔνθεν ἀναδεξάμενοι
Ἄπολλον, τεᾷ
Καρνεῖ', ἐν δαιτὶ σεβίζομεν Κυράνας ἀγακτιμέναν πόλιν, ἔχοντι ταὶ
χαλκοχάρμαι ξένοι
Τρῶες Ἀντανορίδαι. σὺν Ἑλένᾳ γὰρ μόλον, καπνωθεῖσαν πάτραν ἐπεὶ ἴδον

non absque Dijs: sed fatum quoddam adduxit ad multarum victimarum epulum. Inde suscipientes ô Apollo tua Carnea, in conuiuio celebram⁹ Cyrenes valdè insignem ædificijs vrbem, quam incolunt æreis armis gaudentes hospites Troiani Antenoridæ. Cum Helena enim eò venerunt, fumantem patriam postquam viderunt

ὅθεν γεγενναμένοι. Hoc est, ἐξ ἧς γεγεννημένοι οἱ πρόγονοι ἡμῶν οἱ Αἰγεῖδαι εἰς τὴν Θήραν ἀφίκοντο. Historiã hanc vt se habet, breuiter attingo in paraphrasi. Apparet autem poëtam innuere velle Aegidas fuisse Thebanos, qui Lacedæmonem iuerunt, inde in Theram, ex Thera in Libyam migrarunt. Cùm autem Heraclidæ socios sibi adiungerent Aegidas, eos inuenerunt Carneia Apollinis sacra celebrantes. Quorum sacrorum obseruationem Lacedæmone in Theram, & Libyam per successionem transtulerunt posteri.

θεῶν ἄτερ. Vide in Chil. Erasm. οὐκ ἄνευ θεῶ.

ἀλλὰ μοῖρά τις. Diuina prouidentia factum ait, vt sui maiores Spartam iuerint. Nam cùm Carnea celebrarent, inuenti sunt, & ab Heraclidis assumpti socij. Appellat πολύθυτον ἔρανον, Epulum in quo multæ victimæ mactantur. Est autem πολύθυτος, ὁ ἐκ πολλῶν θυσιῶν συνεστώς, *qui multis constat ex victimis.* ἔρανος non significat hoc loco cœnam collatitiam, sed simpliciter εἰλαπίνην. Mendæ suspectus locus. Nam hoc colon abundat syllaba.

τεὰ Καρνεῖα. Commendatio Cyrenæorum à pietate, quòd Carneia Apollinis sacra, à maioribus accepta obseruarent. Ex lib. Pausaniæ 3. de rebus Laconicis apparet à Carno Acarnane quodam instituta esse sacra hæc: vnde & Carneus dictus sit Apollo. Id factum Olympiade 26. colligimus ex Athenæi Dipn. l. 14. c. 4. Vbi autem & quomodo celebrarentur idem ostendit l. 4. c. 9. in quem locum annotat Doctissimus Casaubonus, hanc solennitatem quandam conuenientiam habere cum Iudaico illo festo: quam seu σκηνοπηγίας,

ἐν ἄρει. Cohæret cum superioribus: & ἄρης metonymicè dicitur, pro πόλεμος, quare ἐν ἄρει dictum pro ἐν πολέμῳ.

τὸ δ' ἐλάσιππον. Hoc est, τοῦτο δὲ τὸ Ἀντηνόρεος ἔθνος πολεμικὸν, αἳ θυσίαις καὶ δώροις ἐρχόμενοι τιμῶσιν, ὡς ὁ Βάττος κατὰ θάλασσαν ἤγαγεν εἰς Λιβύαν. Quibus verbis Antenoridas commendat ab honoribus diuinis quos acceperunt post mortem à Cyrenæis, qui periphrasticè innuūtur, quum dicit τοὺς Ἀριστοτέλης, &c. ἐλάσιππος. Fit ab ἐλαύνω & ἵππος: & poëticum est, pro ἱππικὸς, seu πολεμικός.

ἐνδυκέως δέχονται θυσίαις. Hoc est, ἐπιμελῶς δεξιοῦνται θυσίαις. Est autem ἐνδυκέως poët. aduerb. quod Magn. Etym. interpretatur φιλοτίμως, ἀξίως, μετ' ἐπιμελείας, ἐπιμελῶς, μετ' ἐπιστροφῆς, *propensè, dignè, cum accuratione, accuratè, cum solicitudine*. Hoc deducit Eustath. ab Ionico δέκω, pro comm. δέχομαι, ι per paragogen in ο mutato, & ο in υ Aeolicè. Alij deducūt ab ἐν & δύη *cura, solicitudo*, inserto κ. & η. in ε. mutato.

ἰχνίω est poët. pro εἶμι, πορεύομαι, ἔρχομαι: fit ab ἴχνος *vestigium*. & ante σφὶ, quod significat αὐτοὺς, subauditur præpositio πρὸς.

κτίσε δ' ἄλσεα. Hoc est, ἔκτισε δὲ μεγάλα τεμένη. Battum à rebus in Africa gestis laudat. ἄλση sunt τεμένη, quæ vocat μείζονα, pro simplici, μεγάλα: neque enim πρὸς ἄλλα συγκρίνει: quòd maiores lucos fecerit, quàm qui iam extabant.

εὐθύτομόν τε. Hoc est, ἐποίησε δὲ τὴν Σκυρωτὴν ὁδὸν εὐθυτενῆ καὶ λείαν, ἵνα γίνοιτο βατὴ δὴ τοῖς ἵπποις, καὶ ταῖς πομπαῖς ταῖς ἀπαλεξούσαις τὰ τῶν ἀνθρώπων κακὰ, εἰς Ἀπόλλωνος ἱεραῖς. Fit εὐθύτομος ab εὐθὺς & τέμνω, à quo τόμος. Legi etiam potest εὐθύτονον. ἀλεξίμβροτος, ὁ ἀλέξων ἀπὸ τῶν βροτῶν κακά.

Σκυρωτὰν Dor. pro Σκυρωτήν. Viā Scyrota, hoc est, λιθόστρωτος. Fit à σκύρον, hoc est, λεπτὸν τὸ ἀπὸ τῆς κατεργασίας τῶν λίθων ἀποπίπτουσα, puluis, & alia quæ in poliendis lapidibus decidunt. Innuit autem asperum priùs fuisse hunc locum, postea redditum commodum.

ἔνθα πρυμνοῖς. Batti honor post mortem à loco sepulturæ. q.d. ἔνθα διακεχωρισμένος τῶν ἄλλων βασιλέων ὁ Βάττος τεθνηκὼς τάφον ἔχει ἐπ' ἐσχάτοις τῆς ἀγορᾶς. In constructione huius sententiæ ἐπὶ ante πρυμνοῖς est ponendum: & δίχα scribendum, non ἐπίδιχα.

παράφρασις.

Qui postquam inter homines fœliciter vixit, post mortem à populo tanquā Heros cultus est. Alij verò reges sacri minùs honorificum sepulchrum, seorsim ante vrbem sortiti sunt. Qui omnes mente subterraneis in locis iacente, audiūt chorealem hunc hymnum, quo Arcesilaī virtus

στροφὴ δ'. κῶλ. ιδ'.

μάκαρ μὲν ἀνδρῶν μέτα
ἔναιεν, ἥρως δ' ἔπειτα
λαοσεβής. ἄτερθε δὲ πρὸ δω-
μάτων ἕτεροι λαχόντες ἀΐ-
δαν,
βασιλέες ἱεροί.
ἐντί. μεγάλαν δ' ἀρεταὰν
δρόσῳ μαλθακᾷ

μετάφρασις.

Beatus quidem inter homines habitabat, herósque postea à populis cultus: seorsum autem ante ædes alij sortiti orcum reges sacri sunt. Magnam autem virtutem molli rore rigatam, hymnorúmque

ingens, tanquam molli rore & liquore subtus affuso irrigata virescit: séque hoc nomine fœlices agnoscũt, cùm sibi & filio Arcesilao commune putent hoc laudis beneficium, quanquam illi propriè debitum; quem in choro canentium iuuenum decet decantare aureo ense conspicuum Apollinem,

ῥανθεισᾶν, κώμων δ' ὑποχεύμασιν ἀκούοντί ποι χθονίᾳ φρενὶ, σφὸν ὄλβον, υἱῷ τε κοινὰν χάριν ἔνδικόν τ' Ἀρκεσίλᾳ. τὸν ἐν ἀοιδᾷ νέων πρέπει χρυσάορα Φοῖβον ἀπύειν,

liquoribus audiunt terrestri mente, suam fælicitatem, filióque communem gratiam, & iustè debitam Arcesilao: quem in cantu iuuenũ decet aureo ense conspicuum *Phœbum resonare,*

μάκαρ μὲν. Battum laudat ab honore quo Cyrenæi viuentem ipsum prosequuti sunt: & ab eo quo defunctum tanquam Heroëm colentes cumularunt. Quare cùm tanto in pretio fuerit ante & post mortem, colligere licet quantum alijs à regibus discreparit. Passim autem in scriptis Ethnicorum videre est, viros magnos post mortem diuinis honoribus exceptos fuisse.

λαοσεβής. poët. ὁ ὑπὸ τοῦ λαοῦ σεβόμενος, *qui à populo colitur.* πρὸ δωμάτων Schol. exponit πρὸ τῆς τῆς πόλεως πυλῶν, *ante portas vrbis.* Puto ἀΐδαν, quod Doricè dicitur pro ἀΐδην, hîc sumi pro τάφον.

μεγάλαν δ' ἀρετάν. Epanodus ad laudes Arcesilai: & per ἰδιοποιΐαν facit defunctos affici honoribus filij Arcesilai. In præcedentibus etiam iterum atque iterum docuit posteritatis laudem ad defunctos pertinere. Hîc peculiariter magnam virtutem appellat victoriam illam Pythicam Arcesilai.

δρόσῳ μαλθακᾷ. Metaphorica hæc sunt: nam vt roris & humoris affusio facit vt planta virescat: sic & carmen quo virtus conspergitur, eam facit diuturniorem. Nonnulli codices legunt μεγάλαν ἀρετᾶν ῥανθεισᾶν in genit. plur. quæ lectio sensum non corrumpit. Nam sequentis verbi constructio cũ genitiuo est recepta. Si μεγάλαν ἀρετὰν in accus. sing. legas, erit Dor. pro cõm. μεγάλην ἀρετήν: si verò μεγάλαν ἀρετᾶν ῥανθεισᾶν erit genit. plur. Dor. pro comm. μεγάλων ἀρετῶν ῥανθεισῶν.

ὑποχεύμασι. Poëticum est & Pindaricum vocabulum ὑπόχευμα, ab ὑποχέω *suffundo* deductum, q.d. *suffusio*: sed sumitur pro comm. χυμὸς *liquor.* ἀκούοντι Dor. pro comm. ἀκούουσι. Dixit χθονίᾳ φρενὶ, hoc est, ὑπογείῳ quòd sub terra iaceant mortui.

σφὸν ὄλβον. Suam fœlicitatem dicit quatenus viuentium laus ad defunctos maiores pertinet. σφὸς Dor. & poët. pro σφέτερος, οἰκεῖος, ἴδιος, *suus, domesticus, proprius.*

τὸν ἐν ἀοιδᾷ. Hoc est, ὅν τινα Ἀρκεσίλαον προσήκει ἐν χορῷ νέων ἀειδόντων ὑμνεῖν Ἀπόλλωνα. Admonet officij victorem. Nam eum qui Dei ope vicit, decet grato esse animo erga illum. χρυσάωρ est Apollinis epitheton, qui dicitur aureum ensem ferre, quòd auricolores radios habeat instar ensis acutos. Verbum ἀπύειν iam occurrit, 5. Ol. & 2. Pyth.

παράφρασις.

cùm fuerit ipſi author egregiæ victoriæ ex Pythone reportatæ, pro qua venuſto carmine decoretur in ſolatium magnorum ſumptuum quos fecit. Virum illum v.ique laudant viri ſapientes, & prudentes. Ego autem laudes eius perſequendo, vulgaribus loquendi formulis vtar. Hic iudicio, prudẽtia, & eloquio præſtantior eſt quàm pro ætatis ipſius ratione. Quod ad fortitudinem, animiſque fiduciam attinet, is inter alios viros tantus eſt, quanta inter alias aues aquila volucrũ regina. In certaminibus tantũ robore valet, quantum in bellis ad defenſionem vrbis validum propugnaculum. In adipiſcendis & addiſcendis diſciplinis, celeri promptóque ingenio ſe ab ipſa pueritia oſtendit. Eſt etiam peritus agitandi currus, cuius ſuæ induſtriæ eximium ſpecimen in Pythijs iam edidit.

ἀντιστρ. κώλ. ιδ'.

ἔχοντα Πυθωνόθεν
τὸ καλλίνικον λυτήρι-
ον δαπανᾶν μέλος χαρίεν.
αὔ-
δρα κεῖνον ἐπαινέοντι συνε-
τοί.
λεγόμενον ἐρέω.
κρέσσονα μὲν ἁλικίας
νόον φέρβεται,
γλῶσσάν τε, θάρσος τε τα-
νύ-
πτερος ἐν ὄρνιξιν αἰ-
ετὸς ἔπλετο. ἀγωνίας
δ', ἔρκος οἷον, σθένος.
ἔν τε μοίσαισι ποτανὸς
ἀπὸ
ματρὸς φίλας, πέφανταί
θ' ἁρματηλάτας σοφός.

μετάφρασις.

cùm habeas ex Pythone carmen venuſtũ de tua egregia victoria perſolutoriũ ſumptuũ. Virum illum laudant prudentes. Quod vulgò aiunt dicam. Præſtantiorem ætate alit mentem & linguam: at animi magnitudine eſt velut *expandens alas inter aues aquila: robore autem in certaminibus eſt veluti propugnaculum. In Muſis autem volatilis ab vſque matre chara, apparuitque curruũ agitator ſcitus.*

ἔχοντα Πυθωνόθεν. Cohærent hæc cum ſuperioribus, q. d. ἔχοντα καλλίστην παραμυθίαν τῶν δαπανῶν, τὴν ἐκ Πυθῶνος νίκην, καὶ τὸ χαρίεν ἐπὶ τῇ νίκῃ μέλος τοῦτο. Ratio eſt cur debeat Arceſilaus Apollinem laudare. Πυθωνόθεν aduerb. quod ſignificat ἐκ τῆς Πυθῶνος, & ſumit ἔχοντα, pro διότι ἔχει.

λυτήριον δαπανᾶν. Sic vocat hoc carmen encomiaſticum, quia præmium laudis animum leuat moleſtijs quę propter ſumptus factos eum vexare ſolent. Itaque λυτήριον eſt remedium quod aliquo malo nos liberat. χαρίεν μέλος intellige hunc hymnum.

αὔδρα κεῖνον. Amplificat Arceſilai merita eo quòd à ſapientibus laudetur. Nam illud arguit ipſum eſſe verè laude dignum. Neminem enim niſi meritum laudant ſapientes: quorum exemplo idem ſe facturum teſtatur Pindarus.

κρέσσονα μὲν. Laudat Arceſilaum à ſenili prudentia qua pollet in ætate iuuenili. Vide in Chil. Eraſ.

Ante barbam doces ſenes.

Hoc autem ſibi vult, ὑπὲρ τὴν ἡλικίαν ἔχει τὸ νοῦ καὶ τὴν εὐγλωττίαν. φέρβεται metaphora ſumpta à rebus corporeis quæ aluntur. Et quum addit γλῶσ-

σοφὸν τι, laudat eundem ab eloquentia.

θάρσος τε. Laus ab animi magnitudine, quæ quanta sit in eo, comparatione ab aquilis sumpta ostendit: & rectè regẽ regali aliti cõparat. q. d. κτ῀ δὲ τὸ θάρσος, καὶ τὴν ἀνδρείαν τοσοῦτος ἐστὶν, ὅσος ὁ ἀετὸς πρὸς τοὺς ἄλλους ὄρνις συγκρινόμενος.

ἐγωνίας δ'. Laus à robore corporis per comparationem propugnaculi. q. d. ἐν δὲ τοῖς ἀγῶσιν ἔχει τὸ ἑαυτοῦ σθένος ὁποῖον ὀχύρωμα καὶ τειχεῖον. Schol. hæc sumit θαυμαστικῶς: sed inane illud puto.

ἔν τε μοίσαισι. Laus ab institutione in bonis literis, in quibus à pueritia est educatus. q. d. ἐν δὲ παιδεύσει ὀξὺ καὶ ταχὺς γέγονεν ἀπὸ τῆς προσώτης ἡλικίας, musas intelligit humanitatem literarũ, & ποτανὸς est Dor. pro ποτηνὸς *volatilis*. Nonnulli exponunt ἔνδοξος: quasi dicere velit eum in bonarum literarum studijs adeò profecisse, vt clarum nomen sit adeptus: sed malim interprerari ὀξὺ καὶ ταχὺς: quasi dicere velit eum prompto & celeri ingenio fuisse à pueritia. ἀπὸ ματρὸς φίλας, hoc est, ἀπὸ τῆς προσώτης ἡλικίας, quia tenera ætate versamur adhuc cum matribus.

πέφανται δ'. Laus à peritia regendi currus. ἁρματηλάτας Dor. pro ἁρματηλάτης, *agitator currus*.

παράφρασις.

Denique quotquot præclara studia & instituta vigent in patria, ca ſectatur accuratè, & fortiter affectat. Vt autem Deus illum hoc tempore beneuolentia prosequens viribus muniuit; sic & in posterum ô Dij Saturni filij beati concedite vt ad res gerendas & consilia animum appellat: nec permittite in vita quicquam detrimenti capiat: ità vt quemadmodum autumnali tempore hyemalium ventorum flatus folia fructúsque arborum in terram decutit, sic etiam ipsius præclara facinora marcescant: quin potiùs perpetuò viteat vitæ eius splendor, nullo interuallo defrondescens. Cæterùm Iouem, cuius prudentia magna charorum virorum fortunam gubernat, oro vt Arcesilao victoriam Olympicam olim concedat, quò magnorum etiam Olympiorum Pythijs maiorum decora & gloriosa victoria Batti generi obtingat.

ἐπῳδ. κῶλ. ιδ'.

ὅσαι τ' εἰσὶν ἐπιχωρίων κα-
λῶν ἔσοδοι, τετόλμα-
κε. Θεός τέ οἱ τὸ
νῦν γε πρόφρων τελεῖ δυνα-
σιν,
καὶ τὸ λοιπὸν ὦ Κρονίδαι μάκα-
ρες
διδοῖτ' ἐπ' ἔργοισιν ἀμφί τε βου-
λαῖς
ἔχειν. μὴ φθινοπωρὶς ἀ-
νέμων χειμερία κατὰ πνοὰ δα-
μαλίζοι χρόνον.
Διός τοι νόος μέγας κυβερ-
νᾷ
δαίμον' ἀνδρῶν φίλων.
εὔχομαί νιν Ὀλυμπί-,
ᾳ τοῦτο δόμεν
γέρας, ἐπὶ Βάττου γένει.

μετάφρασις.

Et quotquot in suam regionem inuehuntur præclara studia *aggreditur. Deusque illi nunc beneuolus suppeditat vires, & in posterum ô Saturnidæ beati date factis & consilijs deditum esse: ne fructibus exitialis ventorum hybernus flatus profliget tempus* vitæ illius. *Iouis mens magna gubernat fortem virorum charorum. Oro igitur eum apud Olympiam hoc dare decus in Batti genere.*

ὅπαι

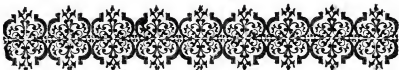
ὅσσα τ' ἐισὶν. Hoc est, ὅσα τ' ἐπιτηδεύματα οἱ ἐπιχώριοι ἄνδρες ἐπιτηδεύουσι, τόσα καὶ αὐτὸς ἐπιτήδευσε. Commendat denique Arcesilaum ab omnigenarum virtutum studio. ἔσοδος propriè est *ingressus*, sed hîc significat *mores*, *instituta*, *res quas quis primùm aggreditur*. Vir sanè laude dignissimus, qui nihil intentatum reliquit eorum quæ in patria laudari nouit. τετόλμηκε, hoc est, ὑπέμεινε, ἢ κατώρθωσε.

Θεός τέ οἱ. Comprecatio est vt Arcesilaum in fœlici vitæ statu conseruent Dij. q. d. ὡς νῦν ὁ Θεὸς αὐτῷ ἐπὶ τοῦ παρόντος τελεῖ τὴν δύναμιν, οὕτω καὶ τὸ λοιπὸν ὦ Κρόνου παῖδες δίδοτε τὸ νοῦν καὶ τοῖς ἔργοις καὶ ταῖς βουλαῖς προσέχειν. vox δύνασις, pro δύναμις, iam occurrit Oda superiore. In his etiam notatur laus à fauore diuino: quum dicit Deum Arcesilao vires nunc suppeditare.

μὴ φθινοπωρὶς. Malorum deprecatio bonorum sequitur comprecationem. q. d. μὴ ἐάσοιτε τοιοῦτον ἐλάττωμα περὶ τὸν βίον αὐτοῦ γενέσθαι, ὥστε καθάπερ ὑπὸ φθινοπωρινοῦ πνοῆς τὰ φύλλα τῶν δένδρων κεῖται ἐπὶ τὴν γῆν, οὕτω καὶ τὰ πράγματα αὐτοῦ μαρανθῆναι. ἀλλ' ἀειθαλὴς μένοι ὁ βίος αὐτοῦ, μηδέποτε φθίνων, μηδὲ φυλλοῤῥοῶν. Sic allegoriam hanc reddit dilucidè Scholiastes. φθινοπωρὶς, hoc est, τὴν ὀπώραν φθίνουσα. Aliàs est oliua conditanea, κολυμβὰς, seu νηκτεὶς apud Suidam.

δαμαλίζοι. Est optat. modi, verbi δαμαλίζω poët. pro δαμάζω comm. *domo*, *profligo*. Videtur fieri à δαμάλη iuuenca, vt δαμαλίζειν propriè videatur accipi pro τὰς νέας βοῦς δαμᾶν: per translationem autem de alijs dici. δαμάλη fit à δαμάω. & δαμαλίζεσθαι Pyth. II. est *iuuencæ more lasciuire*.

Διός τοι νόος. Generalis sententia qua docet Deos virorum charorum & bonorum curam genere. Quod cùm perspectum habeat, statim orat vt & aliquando victoriam Olympiorum Arcesilao concedat. q. d. ὁ Διὸς νοῦς τὴν ἑκάστου τύχην κυβερνᾷ. τοιγαροῦν εὔχομαι αὐτὸν τὴν τιμὴν τὴν ἀπὸ νίκης Ὀλυμπίων δοῦναι τῷ Ἀρκεσιλάῳ, ὅστις ἐστὶ Βάττου γένος. Dixit δόμεν. pro δοῦναι: quod construi potest etiam hoc modo, ἐπιδόμεν Βάττου γένει τοῦτο γέρας.

ΞΕΝΟΚΡΑΤΕΙ ΑΚΡΑΓΑΝΤΙΝΩ͂ ἅρματι.

XENOCRATI AGRIGENtino, curru victoriam adepto.

ΕΙΔΟΣ ϛ.

ODE VI.

ARGVMENTVM.

XEnocratem laudat qui curru victoriam est adeptus: eúmque à patria & à Pythiaca victoria commendat. Deinde ad filium Thrasybulum transit, quem laudat à pietate cùm in Deos tum in parentes, à patre, à patruo Therone, à modestia, sapientia, literis, equitatu, à candore, & morum suauitate inter æquales.

παράφρασις.

Attendite auditores. Etenim Delphos solum amœnissimum & iucundissimum nostro carmine celebramus, euntes ad templum Delphicum, quod mari & fluuijs horrendùm strepentis orbis terrarum est medium (sicuti coniectû est ex eo quòd aquilæ duæ à Ioue pari volatu emissæ, altera ab oriente, altera ab occidente huc concurrerunt) vbi & fœlicibus Emmenidæ posteris, & Agrigento quod eius-

στροφὴ α. κῶλ. θ.

Ἀκούσατ'. ἦ γὰρ ἑλικώπιδος Ἀφροδίτας
ἄρουραν, ἢ Χαρίτων ἀναπολίζομεν,
ὀμφαλὸν ἐριβρόμου χθονὸς
ἐς ναὸν προσοιχόμενοι. Πυθιόνικος
ἔνθ' ὀλβίοισιν Ἐμμενίδαις,
ποταμίᾳ τ' Ἀκράγαντι, καὶ μὰν Ξενοκράτει,
ἑτοῖμος ὕμνων
θησαυρὸς ἐν πολυχρύσῳ
Ἀπολλωνίᾳ τετείχισται νάπᾳ.

μετάφρασις.

Audite: nam nigriocule Veneris aruum, aut Gratiarum versamus, vmbilicum horrisonæ terræ ad templum pergentes: vbi de victoria Pythica: fœlicibus Emmenidis, fluuialique Agrigento, atque etiam Xenocrati, paratus hymnorum thesaurus in diuite auri Apollonio. luco.

ἀντιστρ. κώλ. θ.
τὸν οὔτε χειμέριος ὄμβρος ἐπακτὸς
ἐλθὼν
ἐριβρόμου νεφέλας στρατὸς ἀμείλι-
χος,
οὔτ᾽ ἄνεμος ἐς μυχοὺς ἁλὸς
ἄξει παμφόρῳ χεράδι τυπτόμενος.
φά-
ει δὲ πρόσωπον ἐν καθαρῷ,
πατρὶ τεῷ Θρασύβουλε, κοινάν τε
γενεᾷ
λόγοισι θνατῶν
εὔδοξον ἁρματινίκαν
Κρισαίαισιν ἐν πτυχαῖς ἀπαγγε-
λεῖ.

reconditus est *intra murum. Quem* thesaurum *neque hybernus imber cum impetu superueniens horrisona nubis exercitus implacabilis, neque ventus in recessus maris trudet, omnia rapiente colluuie tundens, sed luce faciem* habens *in pura patri tuo Thrasybule, & cõmunem stirpi sermone mortalium inclytam currulem victoriam Crisais in vallibus prædicabit.*

dem nominis fluuio alluitur, & Xenocrati in Apollinis templo multorum donariorum aureorum diuite, in promptu est hymnorum thesaurus, atque huiusmodi, vt ita dicam, murorum munimento vallatus, vt neque superueniens imber vehemens, qualis in tempestate oboritur, ac si horrisona nubes crudelem in hostes exercitum immittat: neque ventus colluuie omnia secum abripiente tundens, in maris profundi recessus intimos eum detrusum possit perdere. Sed potiùs puro lumine fulgentem gerens faciem, celebrem hominum sermonibus victoriam, curru Crisæis Delphorum in vallibus partam, tuo patri, tibíque eius filio communem, Thrasybule, apud posteros celebratus sit.

Ξενοκράτει. Xenocrates Agrigentinus vicit Pythiade 24. Ex quo Scholiastes admonet hos hymnos non fuisse ordine collocatos pro ratione temporum. Nam Xenocrates multo antè tempore vicit quàm Arcesilaus. Porrò cùm paucis hic laudetur Xenocrates, & multis filius eius Thrasybulus, videtur imperfectus hymni titulus, in quo idcirco fuisset nominandus Thrasybulus. Præterea nouum est quod hæc Ode stropha & antistropha tantùm constet, epodo careat.

Ἀκούσατε. Apostrophe est vel in persona chori, vel in persona Pindari ad auditores, à quibus attentionem petit, cùm sit laudaturus Pythicam Xenocratis victoriam. Eâdẽ autẽ fidelia duos parietes dealbat, vel plures: nam obiter Agrigentum: Pythonem seu Delphos, illud patriam victoris, hanc locum vbi vicit, laudat.

ἢ γὰρ. Hoc est, καὶ γὰρ ἀναπολοῦμεν τὸ χωρίον εὐοφθάλμου Ἀφροδίτης, ἢ τῶν Χαρίτων, τουτέστι, αἰνυμνοῦμεν τὴν Πυθῶ γῆν ἐπαφρόδιτον καὶ ἱερόσιμον. Ratio attentionis sumitur à loco victoriæ. Nam cum ijs sentio qui his verbis Pythonem denotari putant. Nam solet poëta locum victoriæ laudare, & ex paraphrasi satis patebit conuenientissimum esse hunc sensum. ἢ γὰρ sume pro καὶ γάρ.

ἑλικώπιδος. Synecdoche est: nam à parte totam formosam innuit. Est autem ἑλικῶπις idem ac μελανῶπις. Commendatur autem præcipuè in muliebri sexu niger oculorum color, vnde & 4. Pyth. Alcmenam vocauit ἑλικοβλέφαρον. Porrò ἄρουραν Ἀφροδίτας dicit vt 1. Epod. superioris Odæ γλυκὺν κᾶπον Ἀφροδίτας. *terram Veneris*, hoc est, *amœnissimam*: sic & *terram Gratiarum* ἱερόσιμον καὶ

ἐπιτρέπει. Quod attinet ad ἀναπολίζομεν poëticum est, pro ἀναπολοῦμεν, hoc est, ἀναστρεφόμεθα.

ὀμφαλόν. Locus in quo celebranda est ἄρουρα τῆς Ἀφροδίτης καὶ τῶν Χαρίτων. q.d. εἰς τὸν ναὸν Πυθῶνος παραγινόμενοι, τὸν τῆς ἐριβρέμου γῆς ὄντα ὀμφαλόν. Cur Delphi seu Pytho dicatur terræ vmbilicus iam antè fuit commemoratum.

ἐριβρέμου. Terra dicitur *horrisona* propter strepitum præterlabentis fluminis Permessi: vel quia quodam cum horrore & strepitu vates ibi dat responsa. Vel terra vniuersa dicitur ἐρίβρομος ob mare & fluuios qui circũstrepunt agitati. Quod est verisimilius: siquidem de orbis terrarum medio fit mentio, & ναὸν intellige τὸν Πυθῶνα.

Πυθιόνικος. Hoc est, ὅπου τοῖς εὐδαίμοσιν Ἐμμενίδαις, καὶ τῷ ποταμίᾳ Ἀκράγαντι, καὶ τῷ Ξενοκράτει, ὁ ἐπὶ τῷ ἅρματι ἐν Πυθῶνι νίκης ὕμνος πρόχειρος ἀνάκειται ἐν τῇ πολυχρύσῳ τοῦ Ἀπόλλωνος νάπῃ. Laus victoriæ Xenocratis: quæ materia est huius hymni. Laudem autem cum maioribus eius & patria pro more communicat. Πυθιόνικος propriè est ὁ ἐν τοῖς Πυθίοις νικήσας, *qui vicit in Pythijs*. Hic verò pro *qui de victoria est*: vt Πυθιόνικος ὕμνων θησαυρὸς, *thesaurus hymnorum de victoria Pythica*. Sic Pyth. 8. πυθιόνικον τιμὰν dixit *Pythica victoria honorem*.

Ἐμμενίδαις. Emmenidæ sunt maiores Xenocratis. Emmenides & Xenodicus Telemachi fuêre filij: Emmenidæ filij Theron & Xenocrates: Xenodici Hippocrates & Capys, qui à Therone in exilium pulsi sunt.

ποταμίᾳ τ' Ἀκράγαντι. Fluuiale dicitur Agrigentum propter eiusdem nominis fluuium.

ὕμνων θησαυρός. Hymnorum thesaurus non tam significat copiam amplam carminum in laudem alicuius scriptorum, quàm hymnum qui seruatur in posterum, quemadmodum thesaurus sunt diuitiæ in longum tempus reconditæ. Ac sanè scopus poëtæ præcipuus est, vt suo carmine virorum quos laudat virtus posteritati innotescat.

ἐν πολυχρύσῳ. Periphrasis Delphorum, vel templi Apollinis: vocat πολύχρυσον, ob multa donaria aurea. Alij Napen dicunt esse campum ipsum in quo equestria certamina fiebant. Alij Delphos in tres partes diuidunt: quarum vna sit summa, altera media, in qua etiam est quæ vocatur Nape.

τὸν οὔτε. Hoc est, ὅντινα θησαυρὸν ὕμνων οὔτε ὁ χειμὼν τῆς μεγαλοήχου νεφέλης ἀμείλικτος στρατὸς ἐπελθὼν, οὔτε ἄνεμοι ταῖς πνοαῖς τύπτοντες, καὶ σύροντες τῇ πολυφόρῳ χεράδι, ἐμβαλοῦσιν εἰς τὰ βάθη τῆς θαλάσσης. Amplificatio est à perpetuitate sui carminis. Hunc locum videtur imitatus Horatius Od. 30. lib. 3. Carm.

Exegi monumentum ære perennius,
Regaliq; situ Pyramidum altius,
Quod non imber edax, non aquilo impotens
Possit diruere.

ἄγγελος. Hoc est, σαφής. Hanc vocem Od. 10. Olymp. exposuimus, stropha ε.

Porro ἐρίβρεμος & βαρύβρεμος idem sunt, ὁ βαρέως βρέμων, vt expositum est Olymp. Od. II. ἐρίβρεμοι λέοντες.

χεράδι. χεράς vt definit Schol. ἐστὶν ὁ μετ' ἰλύος καὶ λίθων συρφετός, colluuies cum cæno & lapidibus mixta. Ideóque rectè dicitur πάμφορος, quòd quiduis ferat. Exponitur ibidem κοπρώδης φορυτός, sordida fimi congeries: éstque propriè φορυτὸς, ἡ ἐκ τῆς χαράδρας ἀναθαρσία torrentis illuuies.

φάει δέ. Postquam posuit hymnorum thesaurum non periturum, nunc ponit illustrem futurum. q.d. ἀλλ' ὦ Θρασύβουλε, ἐπιφανὴς ὢν ὁ θησαυρὸς τῶν ὕμνων, καὶ πρόσωπον ἐν καθαρῷ φωτὶ ἔχων, τὴν ἅρματι τυχοῦσαν νίκην, τῷ σῷ πατρὶ, καὶ τῷ αὐτοῦ γένει κοινὴν, ἀπαγγελεῖ τοῖς τῶν ἀνθρώπων λόγοις εὔδοξον. Hoc quoque Latina paraphrasis declarat..

πρόσωπον. Hic foris assumendum aliquid, vt pote particip. ἔχων. κοινάν Dor. pro κοινὴν. γενεᾷ. Nempe τῷ υἱῷ, qui patris est proles, & qui paternarum virtutum atque honorum est particeps. ἁρματινίκαν Doricè pro ἁρματινίκην. Est ἁρματινίκη Pindaricum vocabulum, & compositum. q. d. νίκη ἅρματι νικηθεῖσα. Quod cum Græca Scholia τοῦ ἐφ' ἅρματος νίκην exponant, videtur typographi esse error, pro ἅρματος νίκην.

Κρισαίαισιν ἐν πτυχαῖς. Periphrasis pro ἐν Δελφοῖς. Nam Crisa vt Schol. ait, τῶν Δελφῶν ἐστι.

παράφρασις.

Tu vtique illum patrem tuum dextra manu tenens, eóque quo teneris honore prosequens, ostendis te fideliter ea obseruare, quorum rectè olim admonitus est à Chirone Philyræ filio robustissimus Pelei filius Achilles, quum semotus à parentibus in Pelei montis antro est educatus. Etenim inter cætera præcepta quibus animum eius fingebat, consuluit vt Iouem in primis summum Deorum, qui tonitruum, fulgurum, fulminúmque est dominus, veneraretur: quinetiam diuinum honorem parentibus impertiret, dum fatis concessum vitæ curriculum emetirentur. Hoc & antea fuit animo, talísque pietatis exemplum præbuit fortis Antilochus Nestoris filius., qui pro patre

στροφὴ β. κῶλ. θ.

σύ τοι σχέθων νιν ἐπιδέξια χειρὸς, ὀρθὰν
ἄγεις ἐφημοσύναν, τά ποτ' ἐν ὄρεσι
φαντὶ μεγαλοσθενεῖ Φιλύρας υἱὸν ὀρφανιζομένῳ Πηλείδᾳ παραινεῖν· μάλιστα μὲν Κρονίδαν
βαρυόπαν, στεροπᾶν κεραυνῶν τε πρύτανιν
θεῶν σέβεσθαι·
ταύτας δὲ μήποτε τιμᾶς
ἀμείρειν γονέων βίον πεπρωμένον.

ἀντιστρ. κῶλ. θ.

ἔγεντο καὶ πρότερον Ἀντίλοχος βιατὰς
νόημα τοῦτο φέρων. ὃς ὑπερέφθιτο
πατρὸς, ἐναρίμβροτον ἀμμεί-

μετάφρασις.

Tu vtique tenens ipsum patrem tuum dextra manu, rectam refers admonitionem, quam olim in montibus aiunt Philyra filium robustissimo Pelidæ consuluisse orbato parentibus: videlicet *potissimum quidem inter Deos Saturnium grauisonũ fulgurum fulminumq́; dominũ venerari: hoc verò nunquã* honore *priuare parentibus vitã fatis datam. Extitit & antea Antilochus fortis mẽtẽ hanc habens, qui pro patre occubuit, homici-*

morrem oppetiuit inita pugna cum Memnone bellicoſo Aethiopum duce, rum quum verſatus eſt in periculo Neſtor, vulnerato ad mortem Paridis telis equo, ac ideo moram patiente curru. Pylius autem ille ſenex Nelei filius Neſtor, commota mente, metu perculſus, quum videret Memnonem haſtam validam vibrantem, filium inclamauit: nimirum ne cum illo Aethiopici exercitus duce congrederetur.

ναὶ στράταρχον Αἰθιόπων Μέμνονα. Νεστόρειον γὰρ ἵππος ἅρμ' ἐπέδα,
Πάριος ἐκ βελέων δαϊχθείς. ὁ δ' ἔφεπε
κραταιὸν ἔγχος.
Μεσσανίου δὲ γέροντος
δοναθεῖσα φρὴν βόασε παῖδα ὅν.

dam cùm ſuſtinuiſſet ducem exercitus Aethiopum Memnonem: Neſtoreum enim currum equus remorabatur, Paridis telis ſaucius: at ille geſtabat validam haſtam. Meſſenij autem ſenis concitata mens conclamauit filium ſuum.

σύ τοι χθόνιον. Laus filij à pietate erga patrem. Dicit enim Xenocratem patrem à Thraſybulo filio dextra manu teneri. Tenere autem aliquem dextra manu, eſt ei præſtò eſſe, ſcipionis vicem præſtare: quod debent liberi parentibus. νιν eſt referendum ad πατρὶ Θεῷ. Et ἐπιδέξια χειρὸς exponendum δεξιᾷ χειρὶ, *manu dextera*. Aliàs ſignificat, πρὸς τὰ μέρη δεξιὰ τῆς χειρὸς. vt quum ſic loquitur Theocritus Idyll.25.

Αὖλις δὲ σφίσιν ἥδε τεῆς ἐπιδέξια χειρός.

Stabulum illorum hoc ad dextram tuam manum.

ὀρθὰν ἄγεις ἐφημοσύναν. Hoc eſt, τηρεῖς ὀρθὴν ἐφημοσύνην. Eodem modo vſurpatur verbum ἄγω. vt quum dicitur ἄγειν ἐκεχειρίαν, σπονδὰς, *obſeruare inducias, fœdera.* ἐφημοσύνα Dor. pro comm. ἐφημοσύνη. hoc eſt, ἐντολὴ, παραίνεσις, *mandatum, admonitio*. Malè habent plerique omnes εὐφημοσύναν. ἐν ὄρεσι, in Pelio antro, quod in monte Pelio erat, & vbi habitabat Chiron Centaurus. μεγαλοσθενεῖ hoc eſt, ἰσχυροτάτῳ. μεγαλοσθενὴς hîc, & Iſthm. Od. 5. μεγασθενὴς, eſt ὁ μέγα σθένος ἔχων. Φιλύρας υἱὸν periphraſticè intelligit Chironem qui initio Pyth. 3. Φιλλυρίδης appellatur. ὀρφανιζόμενος. hoc loco non eſt *orbus parentibus*, (nam tum adhuc viuebant, ſiquidem eos colere docet) ſed χωριζόμενος & μονωθεὶς, *ſeparatus*, & *ſeiunctus*: vt fieri ſolet quum quis præceptori extra domum paternam traditur educandus, quanuis pater non ſit vita functus.

Πηλεΐδᾳ. Hoc eſt Achilli, Dor. pro Πηλεΐδῃ à Πηλεΐδης poët. pro Πηλείδης, τὸ ει. mutato in εϊ. παραινεῖν hoc eſt, εἰπεῖν. In his manifeſta eſt collatio Achillis & Thraſybuli.

μάλιστα μὲν. Admonitio quæ duo continet capita: nimirum vt Deum colat, deinde parentes. Cùm autem hæc ſint duo prima Decalogi mandata, à quibus cætera pendent, videmus Ethnicorum cordibus à natura ipſa pietatem in Deum & parentes fuiſſe inſculptam. Vide Pythagoræ, Phocylidis, Iſocratis, aliorúmq; ſententias. Ex eo quod Iouis cultum præcipuè commendat, apparet Ethnicos in ſua Deorum multitudine, vnum Iouem reliquis prætuliſſe, quem vnicum ſapientiores credebant colendum.

βαρυόπαν. Dor. pro βαρυόπλω. Βαρυόπης poëticum est vocabulum, pro βαρύφωνος, μεγαλόφωνος: & componitur ex βαρὺς, grauis, & ὢψ vox. q.d. ὄπα βαρεῖαν ἔχων, *grauem habens vocem.* Epitheton Iouis ob tonitruum fragorem & strepitum cuius est author. Hanc sententiam ita rectè declarat Schol. ἐξαιρέτως μὲν τὸν μεγαλόφωνον ἀστραπῶν καὶ κεραυνῶν δεσπότην τὸν Δία, παρὰ τοὺς ἄλλους θεοὺς τιμᾶν καὶ σέβεσθαι.

ταύτας δὲ μή. Sic & hoc admonitionis membrum explicat Schol. ταύτης δὲ τῆς τιμῆς τῆς πρὸς τοὺς θεοὺς μὴ στερίσκειν τοὺς γεγεννηκότας, τούτους τιμᾶς. nimirum τὸ πρὸς τοὺς θεούς. Ἀμείρειν est *portione priuare aliquem.*

ἔγεντο καὶ πρότερον. Quia Pindarus Thrasybulum laudare vult potissimùm à pietate in parentes, Antilochi parentum amantis exemplum proponitur. q.d. ἐγένετο καὶ τὸ παλαιὸν γνησίως Ἀντίλοχος, τὸ φρόνημα τοῦτο φέρων, τὸ περὶ τοὺς γονέας εὐσεβὲς ὅστις ὑπεραπώλετο τοῦ πατρός, τὸν δεινὸν τὸν ἀνδρόπων φονέα ὑπομείνας Αἰθιόπων στρατηγὸν Μέμνονα. Antilochum autem à Memnone fuisse occisum testatur Homerus Odyss. 4. v. 187.

> Μνήσατο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀμύμονος Ἀντιλόχοιο,
> Τόν ῥ' Ἠοῦς ἔκτεινε φαεινῆς ἀγλαὸς υἱός.

Quod autem ad seruandum patrem oppetiuerit mortem, egregijs versibus declarat Smyrnæus l. 2. v. 243. & sequentibus: vbi & à Memnone cæsum testatur. Nihilominus Penelope apud Ouidium dicit ab Hectore interfectum, his verbis,

> *Siue quis Antilochum narrabat ab Hectore victum,*
> *Antilochus nostri causa doloris erat.*

Εναρίμβροτον. Poëticum vocabulum ἐναρίμβροτος, ab ἐναίρω, τὸ φονεύω τοὺς βροτούς. hoc est, ἀνδροφόνος. ἀμμένας Aeol. & poët. pro ἀναμείνας. Et vt hic Memnonem στράταρχον Αἰθιόπων, sic & Isthm. Od. 5. appellat.

Νεστόρειον γάρ. Hoc est, τὸ γὰρ ἅρμα τοῦ Νέστορος, ὅτι ἵππος ἐνεπόδιζε βληθεὶς τοῖς τοῦ Ἀλεξάνδρου βέλεσι. Vulneratum fuisse Nestoris equum à Paride testatur Homerus l. Iliad. 8. v. 81. Sed non dicit tum temporis filium eius Antilochum periclitanti patri succurrisse, verùm Diomedem. Nec huius circunstantiæ meminit Smyrnæus loco citato.

Πάρεος. Hinc apparet flecti nomen Πάρις, Πάριδος & Πάρεος. Porrò δαϊχθεὶς, hoc est, βληθεὶς vel φονευθεὶς, est particip. Aor. 1. pass. ἐδαΐχθην à verbo poëtico δαΐζω: deducto à δαίω.

ὁ δ' ἔγχος. Ambiguum est vtrum hoc sit referendum ad Memnonem, an ad Antilochum. Etenim vt ex Smyrnæi versibus apparet, vterque hastam habebat. Sed ad Memnonem referre malo, cuius hastam cùm vidisset Antilocho minantem, ilico Nestor filio metuens eum reuocare à congressu Memnonis conatus est.

Μεσσανίου. Doricè pro Μεσσηνίου. Messenium vocat, quia Pylius erat: illius Pyli dominus, quę vrbs est Messenes. Pylus altera in Elide quam vastauit Hercules. Tertia dicta Τριφυλιακὸς, ad quam est Amathois fluuius. *Messenius senex*: est periphrasis Nestoris. Messene est Peloponnesi regio.

δονηθεῖσα. Hoc est, ταραχθεῖσα. Doricè pro δονηθεῖσα. Sic autem hæc verba

reddo prosa, ὁ δὲ Νέστωρ παραχθεὶς τὴν φρένα, ἐβόησεν τὸν παῖδα.

παράφρασις.

Verùm irritus fuit identidem repetitus clamor. Neque enim verbis suis Antilochum filium Nestor ab instituto reuocauit. Sed diuinus ille vir, pietatis in parentem studio flagrans, in eius tuitione perseuerauit, quem sua morte à morte liberauit. Quod facinus admirandum cùm patrasset, existimarunt natu iuniores hunc post hominum memoriam pietate erga parentes fuisse supremum & præstantissimum. Atque hoc quidem exemplum ex ijs quæ præterierunt, est desumptum. Nostræ verò ætatis hominum omnium Thrasybulus maximè rectà erga patrem mente procedit; eúmque debita beneuolentia prosequitur. Ostendit quoque se patrui Theronis splendorem & magnificentiam in omnibus imitari. Quinetiam diuitijs præclarè vtitur. Non enim eis ad iuuenilem insolentiam & intemperantiam abutitur: sed eas impendit in literarum studijs, quibus in scholis imbuitur. Ad te quoque Neptune terræ quassator, qui equitandi rationem inuenisti, in moribus omnibus animo valdè alacri accedit, & in equestribus exercitijs est versatissimus. Deniq; ea est morum suauitate, vt quando cum coætaneis versatur in conuiuijs, sermones habeat, melle quod in fauis apum fingitur, dulciores.

στροφὴ γ. κῶλ. θ.

χαμαιπετὴς δ' ἄρ' ἔπος οὐκ ἀπέρ-
ριψεν αὐτοῦ,
μένων δ' ὁ θεῖος ἀνὴρ, πρίατο
μὲν θανά:
τοιο κομιδὰν πατρός. δό-
κη-
σεν δὲ τῶν πάλαι γενεᾷ ὁπλο-
τέροισιν,
ἔργον πελώριον τελέσαις,
ὕπατος ἀμφὶ τοκεῦσιν ἔμμεν
πρὸς ἀρετάν.
τὰ μὲν παρήκει·
τῶν νῦν δὲ καὶ Θρασύβουλος
πατρῴαν μάλιστα πρὸς στάθμαν
ἔβα,

ἀντιστρ. κῶλ. θ.

πάτρῳ τ' ἐπερχόμενος ἀγλαΐαν
ἔδειξε:
νόῳ δὲ πλοῦτον ἄγει, ἄδικον
οὔθ' ὑ-
πέροπλον ἥβαν δρέπων, σο-
φίαν
δ' ἐν μυχοῖσι Πιερίδων. τίν τ'
ἐλέλιχθον
ὀργαῖς πάταις, ὃς ἱππιᾶν
εἴσ-
οδον, μάλ' ἁδόντι νόῳ Ποσειδᾶν
προσέρχεται.
γλυκεῖα δὲ φρὴν
καὶ συμπόταισιν ὁμιλεῖν,
μελισσᾶν ἀμείβεται τρητὸν πό-
νον.

μετάφρασις.

In terram autem decidens eius sermo, non abstraxit filium à proposito: sed manens diuinus ille vir, emit morte recuperationem patris. Visus est natu iunioribus, hoc facinus ingens cùm patrasset, omniū *veterū summus in virtute erga parentes. Hæc quidem prætereunt: at Thrasybulus maximè ex* omnibus *qui nunc sunt, paternam ad regulam graditur. Et ad patruum accedens, magnificentiam ostendit. Cum prudentia autem diuitias gubernat,* neque *iniustam, neque insolentem pubertatem carpens, sed sapientiam in penetralibus Pieridum. Et ad te terra concussor Neptune, qui equestrem introitum* inuenisti, *in moribus omnibus valdè alacri mente accedit. Dulcis præterea mens eius, & in conuersando cum conuiuis, apum superat opus cancellatum.*

χαμαιπετὴς. Hoc est, τὸ δ' ἔπος αὐτοῦ Νέστορος μάταιον ὄν, οὐκ ἀπέρριψεν μάχης υἱόν. Inanem ostendit fuisse patris vocem, cuius etiam στοργὴ apparet, quum ægrè fert

fert filium sese morti objicere pro patre. χαμαιπετὴς est ὁ χαμαὶ πίπτων, hoc est, πίπτων *qui cadit humi*, nunc est μάταιος *inanis, vanus*. & Od. 9. Olymp. εὐτελὴς *vilis & humilis*. In terram cadere, vulgo dicunt, verbum quod nihil efficit.

ἐδόκησεν. Ob pietatem hanc Antilochus laudem apud posteros consequitur. q. d. ἔδοξε δὲ τοῖς μετέπειτα γεγονόσιν, ἐπεὶ τόδε πρᾶγμα θαυμαστὸν ἐξειργάσατο, πάντων τῶν παλαιῶν πρὸς τὸν πατέρα φιλοστοργότατος.

ὁπλοτέροισιν. ὁπλότεροι dicuntur hîc iuniores posteri, quasi ad arma instructiores.

τὰ μὲν παρίκει. Conclusio superioris exempli petiti ex ætate præterita. Hîc puto esse enallagen temporis præsentis pro præterito.

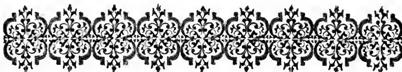
τῶν νῦν δὲ. Hoc est, τῶν δὲ ἀνθρώπων τῶν καθ' ἡμᾶς ὁ Θρασύβουλος πρὸς τὴν τοῦ πατρὸς ἑαυτοῦ στάθμην καὶ ὀρθότητα μάλιστα βαίνει. Hoc est, τὸν πατέρα τιμᾷ. Porrò πατρῴαν στάθμαν hîc vt puto, intelligit regulam quæ docet quomodo sit erga parentes agendum: vt series sensus indicat. Ideóque non videntur rectè sentire, qui *paternam ad regulam incedere*, exponunt *patris vestigia & præcepta sequi*. Quanquam non refragabor siquis malit nouam laudem Thrasybuli his verbis afferri. Nimirum eum tanquam rectam regulam, clari patris vestigia sequi. Ego autem, si non sit accommodatio exempli ad Thrasybulum, hęc verba, τὰ μὲν παρίκει. τῶν δὲ νῦν &c. sic explico, *Atque his quidem prætermissis, vt alias virtutes Thrasybuli persequar, ille omnium hominum qui nostra ætate viuunt, rectis & præclaris patris vestigijs insistit*. Interim verò patrem Xenocratem à rectitudine morum commendat.

πάτρῳ τ' ἐπερχόμενος. Hoc est, ἐπερχόμενος δὲ πρὸς τὴν τοῦ πάτρωος ἀγλαΐαν κατὰ πάντα κόσμον ἀπέδειξεν ἑαυτὸν ἴσον. Alia laus Thrasybuli ab imitatione patrui Theronis. Nam Theron Xenocratis patris Thrasybuli erat frater: ἅπασαν, hîc abundat, & remouendum est ob metrum.

νόῳ δὲ πλοῦτον ἄγει. Hoc est, μετὰ λογισμοῦ πλούτῳ χρῆται. Alia laus à bono diuitiarum vsu. Eo autem est laudabilior, quòd ab adolescentia ijs ita vsus sit, οὔτε τὴν ἥβην εἰς ἀκρασίαν, οὔτ' εἰς ἀλαζόνειαν τρεπόμενος, ἀλλὰ καταδεδυκὼς εἰς τοὺς μυχοὺς τῶν μουσῶν εἰς σοφίαν. Appellat σοφίαν *disciplinas, & bonas literas*. & μυχοὺς Πιερίδων, *ipsas scholas*.

τίν τ' ἐλέλιχθον. Alia laus à studijs & exercitijs equestribus, per apostrophen ad Neptunum equitationis authorem, σοὶ δ' ὁ Ποσειδῶν προσοικειοῦται πᾶσιν ἐπιτηδεύμασιν, ὅστις εὗρες ἱππικὰς ἁμίλλας. ἐλελίχθων fit ab ἐλελίζω poëtico, τὸ σείω, τινάσσω, κινῶ, *quatio, concutio, moueo*, & χθὼν *terra*. Quid sit εἴσοδος liquebit Pyth. Od. 5. in his ἱππείων ἔσοδοι. Ποσειδᾶν. Dor. pro comm. Ποσειδῶν. μάλ' ἀδόντι νόῳ hoc est, μάλα προθύμως.

γλυκεῖα δὲ φρὴν. Vltima laus à suauitate morum. q. d. ἡ δὲ φρὴν αὐτοῦ, κατὰ τὴν πρὸς τοὺς συμπότας ὁμιλίαν, γλυκεῖα ἐστὶν. Ad αὔξησιν autem addita est illius suauitatis comparatio cum melle: quasi addat, ὥστε τὰ κηρία παραβαλλόμενα παρεσπορεύεσθαι τῇ γλυκύτητι τῶν φρενῶν. Τρητὸν πόνον periphrasis est fauorum, quæ sunt cellulæ & domicilium apum: est & metonymia continentis pro contento, nempe melle.

ΜΕΓΑΚΛΕΙ ΑΘΗΝΑΙΩ, τεθρίππῳ.

MEGACLI ATHENIensi, quadrigis victoriam adepto.

ΕΙΔΟΣ. Ζ.

ODE. VII.

ARGVMENTVM.

Megaclem Atheniensem ornat encomio à patria, à victorijs Isthmiacis, Olympiaca, & Pythijs, à maioribus: & concludit consolatoria sententia, ostendens magnæ etiam fœlicitati calamitatem aliquam interuenire.

παράφρασις.

Pulcherrimum est Megaclis Atheniensis, qui genus ad Alcmæonem refert, laudum initium ducere ab Athenis vrbe maxima, multísque vicis à Theseo in vnum collectis amplificata: ita vt fundamentum & exordium hymni quo celebramus victoriam ab ipso quadrigis partam, ducamus à patriæ eius commendatione. Etenim quam ciuitatem, quam familiam ego qui in Græcia habito, nominare queam illustriorem quàm Alcmæonidarum?

στροφὴ α. κῶλ. ζ.

Κάλλιστον αἱ μεγαλοπόλιες Ἀθᾶναι
προοίμιον Ἀλκμανιδᾶν
εὐρυσθενεῖ γενεᾷ, κρηπῖδ' ἀοιδᾶν
ἵπποισι βαλέσθαι. ἐπεὶ
τίνα πάτραν, τίνα τ' οἶκον
ναίων ὀνυμάξομαι
ἐπιφανέστερον Ἑλλάδι πυθέσθαι;

μετάφρασις.

Pulcherrimum grandiurbes Athenæ sunt *proœmium Alcmaonidarum latepotenti stirpi, fundamentum carminum equis vt iaciatur. Nam quam patriam, quam familiam* ego *habitans in Græcia nominabo illustriorem auditu?*

Μεγακλῆ. Megacles Atheniensis ex Alcmæonidarum ſtirpe fuit, qui 88 Pythiade quadrijugo curru vicit. Hic autem ille eſt, inquit Schol. non qui Olympia vicit, ſed alter. Victoriam tamen illius huic pro more tribuit Pindarus.

κάλλιστον. Quoniam Megacles eſt Athenienſis, ideo encomij exordium ducit ab ipſis Athenis. Proinde victorem à patria laudat. q.d. κάλλιστόν ἐστι προοίμιον τῷ Μεγακλεῖ τῶν εὐρυσθενῶν Ἀλκμαιονιδῶν ἐκγεγαῶτι, αἱ μεγαλοπόλιες Ἀθῆναι, ὥστε θεμέλιον ὑποβαλέσθαι τοῦ ἐπαίνου τῆς νικηφορίας, τὸν ἀπὸ τῆς πατρίδος κόσμον.

μεγαλοπόλιες. Epitheton Athenarum, quia multos Atticæ vicos diſperſos in vnam vrbem collegit, vt in Helenæ encomio teſtatur Iſocrates. Sic & Syracuſæ, hymno 2. huius libri, dicuntur μεγαλοπόλιες.

κάλλιστον προοίμιον. Innuere vult poëta, pulcherrimum eſſe laudis genus quod à præclara patria ſumitur. Ideo elegantiſſimum eſſe ordiri Megaclis Athenienſis ciuis laudes ab Athenis. Ἀλκμαιονιδᾶν genit. Dor. pro com. Ἀλκμαιονιδῶν. εὐρυσθενεῖ γενεᾷ. periphraſticè Megaclem innuit qui genus ad Alcmæonem refert. Porrò latepotentem ſtirpem vocauit, quia Alcmæon fuit vir fortis & illuſtris à quo oriundi Alcmæonidæ.

Ἀλκμαιονιδᾶν. Fuit Alcmæon ciuis quidam Atticus, qui cùm Crœſi legatos Delphos euntes benignè ſuſcepiſſet, ab ijs domum reuerſis apud regem eſt laudatus. Quare Crœſus eum accerſiuit, & auri tantum dedit, quantum corpore ſemel efferre poſſet. Itaque tunica ampla indutus, laxato ſinu, ſumptíſque cothurnis calceis Dionyſiacis, regios theſauros adiuit. Ibi cothurnos auro impleuit, ſinum, & os, præterea crinibus aurum illigauit: ita vt ſub pondere vix poſſet incedere. Quod monſtroſum ſpectaculum Crœſo riſum mouit, qui hæc illi non ſolùm reliquit, ſed etiam alia munera inſuper addidit. Hinc ditiſſimus & celeberrimus euaſit Alcmæon, eiúſque poſteri potentia aucti, Piſiſtratidas expulerunt, & patriam ab eorum tyrannide exemerunt. Vide Herodot. l. 6.

κρηπῖδ' ἀοιδᾶν βαλέσθαι. Eſt ἀρχὴν ἀοιδῶν ποιεῖσθαι. Sicuti Od. 4. huius libri βάλλεσθαι κρηπῖδα σοφῶν ἐπέων. Epod. 6. Metaphora ſumitur ab ædificijs quorum pars prima, ſeu principium eſt fundamentum, vt orationis procemium.

ἐπεὶ τίνα. Hoc eſt, τίνα γὰρ πατρίδα, τίνα τ' οἶκον, ἐγὼ ἐν τῇ Ἑλλάδι ναίων ἐπιφανέστερον τῶν Ἀλκμαιονιδῶν εἴπω ἀκηκοέναι; Athenas antè commendauit à granditate, nunc à claritudine. Quod encomium eſſe meritiſſimum nulla demonſtratione opus habet: ſiquidem Athenæ cuiuis ſunt notæ. Huius autem ſententiæ cõſtructionem verſat mille modis Scholiaſtes: ſed quam attuli vnica ſufficit vt omnium clariſſima & commodiſſima.

ὀνυμάξομαι. Fut. 1. med. Aeol. pro ὀνομάσομαι, ab ὀνυμάζω. pro comm. ὀνομάζω. ante Ἑλλάδι ſubaudienda eſt præpoſitio ἐν.

παράφρασις.

Omnes namque Græciæ vrbes vno consensu canunt laudes Atheniensium, quorum fuit princeps Erechtheus, qui authoribus Alcmæonidis Apollo Pythium tuum templum à Pisistratidis incensum instaurarunt. Porrò me impellunt quinque victoriæ quas apud Isthmum, insignis vna quam in Olympia Ioui sacra, duæ quas apud Pythonem,

ἀντιστρ. κῶλ. ζ.

πάντεσσι γὰρ πολίεσσι λόγος ὁ-
μιλεῖ
Ἐρεχθέος ἀστῶν ὦ Ἀπόλ-
λων, οἳ τεόν τε δόμον Πυθῶνι
δίᾳ
θαητὸν ἔτευξαν. ἄγον-
τι δέ με πέντε μὲν Ἰ-
σθμοῖ
νῖκαι, μία δ' ἐκπρε-
πὴς
Διὸς Ὀλυμπίας· δύο δ' ἀπὸ
Κίῤῥας,

μετάφρασις.

Inter omnes enim ciuitates fama versatur Erechthei ciuium: qui ô Apollo tuam ædem apud Pythonem diuinam extruxerunt. Impellunt autem me quinque apud Isthmum victoriæ, vna verò excellens Olympiæ Iouis, duæ etiam à Cirrha.

πάντεσσι γὰρ. Ratio cur adeò illustres sint Athenæ. Nam illustres ij sunt quorum nomen omnium in ore versatur. Poëtica phrasis est, λόγος ὁμιλεῖ Ἐρεχθέος ἀστῶν, pro ἡ φήμη ἀναστρέφεται περὶ τὴν τοῦ Ἐρεχθέως πόλιν. Erechthei ciues, periphrasticè pro *Athenienses*, quia eorum princeps fuit Erechtheus.

Ἀπόλλων. Nominat. poëticè pro vocatiuo Ἄπολλον, metri causa. Est enim apostrophe ad Apollinem. οἳ τεόν τε. οἵτινες ἐν τῇ ἐξοχωτάτῃ Πυθῶνι τὸν σὸν ναὸν θαυμαστὸν κατεσκεύασαν. Hîc præcipuè ad Alcmæonidas respicit qui fuerunt authores instaurandi templi Apollinis. Cùm enim Delphicum templum à Pisistratidis fuisset incensum, Alcmæonidæ qui ab illis eiecti fuerant, nouum à fundamentis templum Apollini promiserunt, si victoriam ijs contra tyrannos daret. Itaq; acceptis pecunijs, & collectis copijs, Pisistratidas aggressi sunt, & vicerunt: tum multa cum gratiarum actione promissam templi instaurationem exequuti sunt. δόμον pro ναόν.

ἄγοντι Dor. pro ἄγουσι. q.d. προτρέπουσι δέ με ἐπὶ τὸν ὕμνον ὦ Μεγάκλεες αἱ σοὶ νῖκαι καὶ τῶν προγόνων, πέντε μὲν ἐν Ἰσθμῷ γενόμεναι, μία δ' ἐξοχωτάτη ἐν Ὀλυμπίᾳ, δύο δ' ἐκ Δελφῶν. Hîc Megaclis laudes congerie perstringit. Cùm autem ex victoriæ quas recenset, eius sint & maiorum, non liquet quot ad Megaclem pertineat. Scholiastes Olympicam non huius, sed alius Megaclis eiusdem nominis esse asserit. Et saltem constat 88 Pythiadem, quæ huius hymni dedit occasionem, esse huius Megaclis Atheniensis.

Κίῤῥας. Delphos intelligit vbi celebrabantur Pythia. Nam Cirrha est Phocidis oppidum ad radices montis Parnassi, vbi colebatur Apollo: & ob viciniam alterum pro altero in carmine ponere non dubitat.

παράφρασις.

tu ô Megacles, tuique maiores obtinuistis, vt hoc encomium scribam. Cæte-

ἐπῳδ. κῶλ. θ.

ὦ Μεγάκλεες ὑ-
μαί τε, καὶ προγόνων.
νέᾳ δ' εὐπραγίᾳ

μετάφρασις.

ô Megacles & vestra, & vestrorum *progenitorum. Recenti*

rùm gaudeo quòd recens in Pythijs rem. proſperè geſſeris,& viceris. Sed ægrè fero quòd egregium hoc facinus tuum impetat inuidia. Verùm hoc te conſolari debet , quod pleriſque omnibus vſuuenit, quódque vulgi ſermone circumfertur, videlicet homini etiam conſtanti proſperitate fruenti varios fortunæ caſus obuenire.

χαίρω τι, τὸ δ᾽ ἄχνυ-
μαι,
φθόνον ἀμειβόμενον
τὰ καλὰ ἔργα. φαντί γε
μὰν
οὕτω κεν ἀνδρὶ παρμονί-
μαν
θάλλοισαν εὐδαιμονίαν
τὰ ϗ τὰ φέρεσθαι.

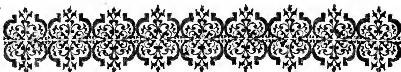
autem ſucceſſu gaudeo, ſed doleo quòd inuidia compenſet præclara facinora. Verùm aiunt homini ſtabiliter florentem fœlicitatem hac & illa nanciſci.

ὑμαί. *ὑμὸς* pro *ὑμέτερος* à poëtis vſurpatur. Sed hic ſumi pro *σὸς* videtur. Vnum enim Megaclem alloquitur. ſic & *σὺν ἑορταῖς ὑμαῖς* pro *σαῖς*. *ςρ. δ*. Odæ ſequentis.

νέᾳ δ᾽. Congratulatio ob ſucceſſum in Pythijs recentem. In proſa eleganter adderes *ἐπὶ*, ante *νέᾳ εὐπραγίᾳ*.

τὸ δ᾽ ἄχνυμαι. Condoleſcit vt veri eſt amici. q. d. *λυπῶμαι δ᾽ ὅτι ὁ φθόνος τὰ καλὰ ἔργα ἀμείβεται.* Expono *φθόνον ἀμειβόμενον* inuidiam compenſantem præclara facinora, quia cùm laus eorum merces eſſe deberet, inuidi ea odio, contemptu, & vituperio compenſant. Putat Ariſtarchus his verbis poëtam reſpicere ad Hippocratem quendam Megaclis amicum, qui tempore vel quo vicit Megacles, vel quo compoſitus eſt hic hymnus, exceſſit è viuis: in quem Threnos compoſuit Pindarus.

φαντί γε μάν. Conſolatoria gnome, qua oſtendit nullam eſſe tam florentem fœlicitatem, quæ aliquo fortunæ caſu aduerſo non temperetur. *παρμονίμαν* Dor. pro *παρμονίμην*. Dicitur poët. *παραμόνιμος*, & metri cauſa *παρμόνιμος*, pro *βέβαιος*, à *παραμένω*, *permaneo*. *τὰ ϗ τὰ*, hoc loco, *τὰ ἀγαθὰ ϗ τὰ κακὰ* intellige, Sed Od. 5. Ep. 2. *τὰ ϗ τὰ νέμων* ratione loci aliter interpretor.

ΑΡΙΣΤΟΜΕΝΕΙ ΑΙΓΙΝΗΤΗ, παλαιστῇ.

ΕΙΔΟΣ η.

ARISTOMENI AEGINETAE, palæstritæ.

ODE VIII.

ARGVMENTVM.

Aristomenem Aeginetam laudat ab Aegina patria, à maiorum victorijs quos sua virtute æquauit: à proprijs eius victorijs, à fortitudine. Interea per digressionem ipsi accommodat Amphiarai dictum de Alcmane filio. Item interserit precationem pro Xenarcis patris Aristomenis diuitiarum conseruatione. Sumit etiam occasionem loquendi de rerum humanarum miserijs. Tandem ducitur epilogus de præcipuis Aeginæ insulæ heroibus.

παράφρασις.

Hunc hymnum, quem in Aristomenis Pythiorum victoris honorem cano, accipe ô Tranquillitas, cuius mens in beneuolentiam est propensa, Iustitiæ filia quæ vrbes amplificas, reddisque florentissimas: siquidem concordia res paruæ crescunt: quæque tenes pacis, bellique claues supremas: siquidem consilia suggeris ad tuendã pacẽ, & ad præcidenda quæ iam imminent, vel compescenda quę

στροφὴ α. κῶλ. θ.

Φιλόφρον Ἡσυχία, Δίκας
ὦ μεγιστόπολι
θύγατερ, βουλᾶν τε καὶ πολέ-
μων
ἔχοισα κλαΐδας
ὑπερτάτας, Πυθιόνικον
τιμὰν Ἀριστομένει
δέκευ. τὺ γὰρ τὸ μαλθακὸν ἔρ-
ξαι
τε καὶ παθεῖν ὁμῶς ἐπίστασαι
καιρῷ σὺν ἀτρεκεῖ.

μετάφρασις.

O blanda mente prædita Tranquillitas, Iustitiæ filia maximas vrbes reddens, consiliorum & bellorum halẽs claues supremas, honorem Pythiacæ victoriæ Aristomenis accipe. Tu enim mollia præstare, & ijs frui pariter nosti, cum exacta opportunitate.

iam vigent bella: & nosti apprimè captata opportunitate, cum benignè te gerere erga alios, tum ab alijs vicissim benignè excepta, ijs vti.

Ἀριστομένει. Aristomenes ex Aegina oriundus fuit, & Xenarcis cuiusdam filius, qui maiores multis victorijs insignes habuit, vt constat ex hoc hymno. De Aegina vide Geographos. & Olymp. Od. 8. de voce παλαιστής. 35. Pythiade vicit Aristomenes.

φιλόφρον Ἡσυχία. Insigne ducit exordium ab inuocatione Tranquillitatis, seu Pacis, quam fingit esse personam aliquam, & graphicè depingit, eique hymnum hunc offert. Huius autem in limine meminit, siue quia bella Persica, à quibus afflicta fuerat tota Græcia, nuper desierant: siue quia fortè aliquid στάσιον acciderat inter Aeginetas, eo tempore quo vicit Aristomenes: siue quia Aeginetarum respub. semper fuit bene instituta, & pacata. Porrò Ἡσυχία eadem est cum Εἰρήνη, quæ φιλόφρων dicitur, quasi φιλοφρονητικὴ οὖσα, & τὰ φίλια φρονοῦσα: quia sub Pace amicitia, beneuolentia, humanitas, comitas, aliáque id genus locum habent.

Δίκας, Hoc est, δικαιοσύνης. 2. laus quum dicitur Iustitiæ filia. Non quia sub pace est iustitiæ locus: nam pax iustitiæ causa esset: sed quia vigente iustitia in rep. concordia, pax, & tranquillitas manet inter ciues: facítque iustitia vt diuersos inter populos nulla bella moueantur. Etenim quandiu iustitia suum cuique tribuit: ac nemo aliena iniustè petit, aut retinet, tranquillitas integra manet.

ὦ μεγιστόπολι. 3. laus ab effectu. Nam concordia res paruæ crescunt, discordia maximæ dilabuntur: & quæ vrbes ἀστασίαστοι manent, non solum conseruantur, sed etiam amplificantur & augentur. μεγιστόπολις est ἡ μεγίστας πόλεις ποιοῦσα, vel μέγα ἐν πόλεσιν ἰσχύουσα.

βουλᾶν τε. 4. laus à potentia conseruandæ pacis, & coërcendi belli. Habet claues consiliorum, quatenus compositis hominum animis consilia suggerit quibus pax continuatur. Habet claues bellorum, quatenus irarum nubes dispellens imminentia bella præcidit, vel commota compescit & claudit. Ergo clauibus vtitur ad aperiendam concordiæ viam, & ad occludendum iter bello. Dor. κλαΐς, pro κλείς. Nam monosyllabi κλεὶς diphthongus ει dissoluitur in αϊ. Ion. & mutatur Dor. in αϊ.

Πυθιόνικον τιμάν. Vel est periphrasis hymni compositi in laudem Pythicæ victoriæ: vel simpliciter intelligit honorem partum ob victoriam ex Pythijs reportatam. δέκευ Dor. pro δέχου: vbi Ionum more χ in κ mutatur.

τὺ γὰρ. Ratio cur pacis & belli claues habeat. q. d. σὺ γὰρ τὸ προσηνὲς ποιεῖν πάσχειν τε οἶδας εὐκαίρως. Vox μαλθακὸν omnia pacis seu tranquillitatis bona complectitur. Interim est quinta eius laus, quòd det & accipiat omnia benigna. ἀτρεκὴς hoc loco exponitur *exactus*, vt ἀτρεκὴς ἀλήθεια. Nem. Od. 5. Sic opportunitatem obseruans benignitati studet ad pacem.

παράφρασις. | ἀντιστρ. κῶλ. θ. | μετάφρασις.

contrà verò implacabilem superborum & contumeliosorum hominum itā, aduersarijs hisce tuis te opponens, asperámque præbens, potenter retundis, deles, & opprimis. Nec tamen nota fuisti minaei illi Porphyrioni, qui suseepto iniusto negocio te irritauir, quum Heieuli boues eripere, & Iouem regio cœli solio deturbare rentauit, vt in eorum possessionem succederet. Verùm experrus est iucundissimum & vtilissimum esse luerum quod quis facit, quum à volente rem alienam accipit:

τὺ δ' ὁπόταν τις ἀμείλιχον
καρδίᾳ κότον ἐνελάσῃ, τραχεῖα δυσμενέων
ὑπαντιάξαισα,
κράτει, τιθεῖς ὕβριν ἐν ἄντλῳ.
τὰν οὐδὲ Πορφυρίων
μάθεν παρ' αἶσαν ἐξερεθίζων.
κέρδος δὲ φίλτατον γ', ἑκόντος εἴ
τις ἐκ δόμων φέροι.

tu quum aliquis implacabilem iram in cor immiserit, aspera occurrens hostium robori, ponis insolentiam eorum in sentina. Quā neque Porphyrion cognouit se prater æquum & honestum irritare. Atqui lucrum sanè gratissimum si quis volentis ex adibus asporter.

τὺ δ'. Alterum rationis membrum, cur belli claues teneat: nimirum quia asperam se præbet contumeliosis hominibus, eósque opprimit. ἀμείλιχον κότον, h. e. ἀπαραίτητον ὀργήν. & καρδίᾳ ἐνελάσῃ, h.e. ἐνθῇ τῇ ἑαυτοῦ καρδίᾳ, sexta laus Tranquillitatis.

ὑπαντιάξαισα κράτει δυσμενέων, h.e. τοὺς πολεμίους ἀπαντήσασα. Aeol. est partic. ὑπαντιάξαισα, pro ὑπαντιάσασα. Porrò ὕβριν ἐν ἄντλῳ τιθέναι, est ἀλαζονείαν ἐν ἀφανείᾳ τιθέναι, καὶ ἐν ὕδατι βαπτίζειν. Sic Homerus dixit, Ἄντλῳ δ' ἐνδούπησε πεσοῦσ' ὡς εἰναλίη κήξ. Quare huius membri sensus est, σὺ ὦ Ἡσυχία τοὺς ἀλαζόνας καὶ τοὺς ὑβριστὰς ἀφανίζεις καὶ ἀμαυροῖς. Hactenus laudes Tranquillitatis.

τὰν præposit. artic. pro subiunct. ἣν: qui refertur ad Ἡσυχίαν. q. d. ἣν οὔτινα τὴν Ἡσυχίαν οὐκ ἔγνω ὁ Πορφυρίων, παρὰ τὸ καθῆκον ταύτην ἐγείρων. Exempla Gigantum aliquot proponit, quos malè habuit Tranquillitatem non coluisse. Inter cæteros nominatur atheus ille Porphyrio: qui inuito Herculi boues rapere, ipsúmque Iouem cœlo deturbare conatus est: & quem cum alijs seditiosis Iupiter occîdit.

κέρδος δέ. Hoc est, ὀνήσιμόν ἐστι κέρδος τῶν ἀπὸ τοῦ ἑκόντος διδομένων. Gnome est qua ostendit vtile esse lucrum illud quod quis facit accepto munere ab eo qui det libenter.

παράφρασις. | ἐπῳδ. κῶλ. ια. | μετάφρασις.

sed cum falli, tandémque

βία δὲ καὶ μεγάλαυχον ἔσφα-

At violentia & super-

pœnas

λεν ἐν χρόνῳ. Τυφὼς Κίλιξ πολυκάρα-
νος, ὔ μιν ἄλυξεν.
οὐδὲ μὰν βασιλεὺς γιγάν-
των.
δμᾶθεν δὲ κεραυνῷ,
τόξοισί τ' Ἀπόλλω-
νος. ὃς εὐμενεῖ νόῳ
Ξενάρκειον ἔδεκτο Κίρ-
ραθεν, ἐστεφανωμένον
υἱὸν, ποίᾳ Παρνασίᾳ
Δωριεῖ τε κώμῳ.

bum pessundat tandem. Typho Cilix multiceps non eam effugit, neque rex Gigantum: sed domiti fuerunt fulmine, & arcubus Apollinis, qui beneuola mente Xenarcis filium excepit è Cirrha, coronatum herba Parnassia, Doricóque hymno.

pœnas dare, qui superbo animo impulsus, inuito & per vim aliena rapere conatur. Idem quoque Cilix ille gigas Typhœus multitudine capitum monstrosus sensit, postquam in Iouem insurrexit. Itaq; neuter, neque hic Typhœus, neque Gigantum ille princeps Porphyrion, tuam asperitatem euitarunt: sed illum fulmine deiectũ sub Aetna Iupiter prostrauit, hunc Apollo sagittis confixit, Apollo inquam ille erga Aristomenem Xenarcis filium benignus, quando ita fauit illi vt Pythia, sacrum sibi certamen apud Delphos vicerit, pro qua victoria, lauti apud Parnassum crescentis coronam accepit, hymnúmque hunc meum Doricæ harmoniæ accommodandum.

Βία δὲ καὶ. Vt modò dixit vtile esse quod à volente accipitur: ita nunc docet esse noxium quod per vim & seditionem extorquetur, confidendo suis viribus. q. d. σφάλλεται δὲ χρόνῳ ὅστις μεγαλαυχέσας, καὶ σώματος ἰσχύι πεποιθὼς, βίᾳ λαμβάνειν ἐπιχειρεῖ. Hanc sententiam expressisse videtur Horatius 4. Od. l. 3. carm. quum ait,

Vis consili expers mole ruit sua:
Vim temperatam Dij quoque prouehunt
In maius, ijdem odêre vires
Omne nefas animo mouentes.

Hic & Porphyrionis, & Typhœi, aliorúmque gigantum facit mentionem.

Τυφὼς Κίλιξ, de hoc dictum Od. 1. Pyth. & 4. Olymp. 2. est seditionis exemplum. πολυκάρανος Dor. pro πολυκάρηνος poët. pro comm. πολυκέφαλος. Dicitur Κίλιξ, quia in Cilicia fingitur educatus, in spelunca Typhonis, vnde Homerus Εἰν Ἀρίμοις ὅθι φασὶ Τυφωέος ἔμμεναι εὐνάς. Alij tamen in Lydia, inter quos fuit Artemon historicus: alij in Phrygia dixerunt educatum. ὔ μιν ἄλυξεν, prosa dicas, αὐτὴν οὐκ ἐξέφυγεν.

οὐδὲ μὰν βασιλεύς. Quis sit intelligendus rex Gigantum non sat comperio, nisi ex Isacij verbis, ἡ γῆ τὰ τῶν Τιτάνων ἀγανακτοῦσα, ἐν Φλέγραις τῆς Παλλήνης γεννᾷ δρακοντόποδας, καὶ βαθυγενείους, καὶ βαθυχαίτας γίγαντας, οἳ πέτρας καὶ δρῦς πεπυρακτωμένας ἠκόντιζον πρὸς τὸν οὐρανόν. ὧν πρῶτοι Πορφυρίων καὶ Ἀλκυονεύς. Hic principes Gigantum finguntur Porphyrio & Alcyoneus. Puto autem hîc intelligendum Porphyrionem. Nam etsi de eo paulo antè verba fecerit: ibi tantùm agebatur de eius audacia in turbanda tranquillitate: nunc verò agitur de pœna: & verborum sequela id satis euincit, siquidem de duobus tantùm loquitur poëta: & alterum nempe Typhœum Iouis fulmine oppressum: alterum nempe Porphyrionem telis Apollinis confossum fuisse

cònſtat. Verùm hæc poëta συλληπτικῶς profert.

δμάθεν Dor.& Bœot. 3.perſ.Aor.1.paſſ. negl. augm. pro ἐδμάθησαν. Vnde Bœot. ἔδμηθεν.& reiecto augm. δμῆθεν. Dor. δμάθεν. à δαμάω per ſyncopen δμῶ. Eandem necis Gigantum rationem reddit Euripid.in Helena,

μισεῖ γὰρ ὁ θεὸς τὴν βίαν. τὰ κτητὰ δὲ
Κτᾶσθαι κελεύει πάντας, οὐκ ἐς ἁρπαγάς.
Odit Deus vim: poßidendáque imperat
Tenere iure quemque, non inferre vim.

Quæ ſentẽtia cõuenit rectè cùm præcedẽtibus verbis poëtæ, κέρδος δὲ φίλτατον &c.

ὃς εὐμενεῖ. Senſum ſine ſenſu, poſtquam exordium peregit, tranſit ad laudes ſui Ariſtomenis, quem commendat à beneuolentia Apollinis, cuius fauori tribuit victoriam quam cõſequutus eſt. ἐκ θεῶν γὰρ πᾶσαι μηχαναί, vt idem ait. Ξεναρκειον υἱόν Periphraſticè intellige Ariſtomenem, cuius pater fuit Xenarces, & puta aliam eſſe commendationem à patre honeſto.

Κιρράθεν Dor. pro Κιρρῆθεν, hoc eſt, ἀπὸ τῆς Κίρρας. Cirrha Delphos ſignificat: alia quoque commendatio à loco victoriæ.

ἐστεφανωμένον. Alia præterea commendatio ab honore gemino, nempe laureæ coronæ, & encomij. Herbam Parnaſſiam periphraſticè laurum appellat, & herbam ſynecdochicè αὐτὶ φυτῶ, vt hæc verba citans, annotat Chabotius in 2.Od.l. 2.Carm.Horatij.

Δωριεῖ τε κώμῳ. Doricum encomium putat Scholiaſtes denotare hymnũ poëtę quo laudantur Aeginetæ: quia Dores ab Argis in Aeginam commigrarunt. Sed puto Doricum encomium, eſſe intelligendum hunc Pindari hymnum, qui ſcribere ſolet Dorica grauitate & dialecto, lyrámque ſuam harmoniæ Doricæ accommodauit, vt annotauimus antiſtropha 1. Od. 1. Olymp. in hæc verba, ἀλλὰ Δωρίαν ἀπὸ πασσάλου λάμβανε φόρμιγγα.

παράφρασις.

Inſula autem Aegina quę ſuis in vrbibus iuſtitiam colit, nunquam Gratijs, quę omnia eximia reddunt, hactenus excidit: ſed maiorum ſuorum Aeaci filiorum, Telamonis, & Pelei, Aiacis, Teucri, Achillis virtutes inclytas ſectãs & imitans, inde ab initio perfectam gloriam obtinet. Etenim celebratur quòd multos habuerit victores ſacrorum Græciæ certaminum, & generoſos heroes ad acria prælia præſtantiſſimos, educarit.

στροφὴ β. κῶλ. θ.

ἔπεσε δ' οὐ Χαρίτων ἑκὰς
ἁ δικαιόπολις,
ἀρεταῖς κλειναῖσιν Αἰακι-
δᾶν
θιγοῖσα νᾶσος. τε-
λέαν δ' ἔχει δόξαν ἀπ' ἀρ-
χᾶς.
πολλοῖσι μὲν γὰρ ἀεί-
δεται νικαφόροις ἐν ἀέ-
θλοις,
θρέψαισα καὶ θοαῖς ὑπερτάτους
ἥρωας ἐν μάχαις.

μετάφρασις.

Cecidit autem non procul à Gratijs, iuſtitiam colens in ſuis vrbibus, virtutes inclytas Aeacidarum attingens inſula. Perfectam autẽ habet gloriã ab initio. Decantatur enim quòd educauerit heroas præſtantiſsimos in certaminibus victoriam reportantibus, & velocibus in prælijs:

ἔπεσε δ' οὐ Χαρίτων. Patriam Aristomenis laudat, vt personam cohonestet. In genere dicit ὅτι οὐκ ἐγένετο χαρίτων ἔξω. Quod etsi nonnulli interpretes tribuere velint humanitatis & beneficentiæ studijs: tamen horum rationem non videtur hoc loco habere poëta, quum illud restringit ad virtutes inclytas Aeacidarum. Et certè vt dixit 14 Olymp. à Gratijs hoc pendet, εἰ σοφὸς, εἰ καλὸς, εἴτις ἀγλαὸς ἀνήρ. Vult innuere poëta posteros non excidisse Gratijs, quatenus maiorum Aeacidarum virtutes celebres imitantur, & sectantur. Et vt sequentia docent, hæc imitatio sita est in primis in fortitudine, cuius specimen in sacris certaminibus, & in prælijs editur.

ἁ νᾶσος Dor. pro ἡ νῆσος, Aegina nimirum δικαιόπολις, hoc est, ἡ τὴν δικαιοσύνην ἐν ταῖς ἑαυτῆς πόλεσι θεραπεύουσα. Nam Aegina Insula pluribus vrbibus constabat. Interim hoc epitheton ei laudem tribuit à iustitia.

ἀρεταῖς κλειναῖσιν Αἰακιδᾶν θιγοῖσα. Obseruandum hoc loco, vt & Nem. Od. 4. νεομηνίᾳ. θιγέμεν, τὸ θιγεῖν construi cum datiuo, cùm genitiuum potiùs, interdum & accusatiuum regat. Similis Gallica videtur constructio *Atteindre aux vertus.* Aeacidæ autem sunt posteri regis Aeaci, cuius filij fuerunt Telamon & Peleus, Telamonis Aiax & Teucer, Pelei Achilles: vt videre est apud Isocrat. in Euagora. Hîc obseruanda laus Aeginæ à maiorum virtutibus.

τελέαν δ' ἔχει. Hoc est, τελείαν τὴν δόξαν ἐξ ἀρχῆς ἔχει, οὐ νῦν μόνον. Alia laus à gloriæ antiquitate.

πολλοῖσι μὲν γάρ. Laus à victorum copia, quòd floruerit heroum numero, qui tum in certaminibus sacris, tum in bellis strenuè se gesserunt. Plerisque autem Aeginetis hymnos scripsit Pindarus. Aliquot victores in sequentibus nominat.

θρέψαισα καὶ θοαῖς. Hoc est, καὶ ἐν ταῖς ὀξείαις μάχαις γενναιοτάτους καὶ πολεμικωτάτους ἥρωας ἀναγαγοῦσα. Tales Heroes fuerunt Aiax, & Teucer, Telamonis filij, & Achilles Pelei.

παράφρασις.

Quorum nomine etiam inter homines decus obtinet, & conspicua est. Possem sanè multa eius in laudem narrare: sed non licet mihi per otium, neque opportunum est vt longa oratione omnia persequar, & carminibus mandem quæ lyra & voce suaui canantur, ne copia molestam animis satietatem induat. Itaque id quod mihi nunc occurrit, meique in præsentia insti-

ἀντιστρ. κῶλ. θ.

τὰ καὶ ἐν ἀνδράσιν ἐμπρέ-
πει.
εἰμὶ δ' ἄσχολος ἀ-
ναθέμεν πᾶσαν μακραγορί-
αν,
λύρᾳ τε καὶ φθέγμα-
τι μαλθακῷ. μὴ κόρος ἐλ-
θὼν
κνίσῃ. τὸ δ' ἐν ποσί μοι
ἴτω, τράχον τεὸν χρέος, ὦ
παῖ,
νεώτατον καλῶν ἐμᾷ ποτα-

μετάφρασις.

quæ & inter homines decus obtinent. Sed enim non vacat mihi omnem orationis prolixitatem imponere lyræque & voci molli, ne satietas veniens offendat. Quod igitur ante pedes mihi currit, procedat tuum opus recentissimum, præclarorum facinorum, meam vola-

turi est, tuum opus recen- τὸν ἀμφὶ μαχανᾷ. tile circum artem.
tissimum, victoriam videlicet Pythiacam, quam nuperrime consequutus es fili Aristomenes canam, vt pote quæ appetat artis meæ poëticæ beneficio, quæ præclara facinora celebrat, famam huc illuc volantem nancisci.

τὰ καὶ ἐν. Hoc est, ἅτινα καὶ ἐν τοῖς ἀνθρώποις διαφέρει. Artic. præposit. τὰ pro subiunct. ἅ. & ἀνδράσι, καταχρηστικῶς pro ἀνθρώποις. Respicit autem ad ea quæ dixit de Aegina, quæ bellicosos & strenuos heroas educauit, qui in certaminibus sacris, & bellis excelluerunt: quæ nomen & decus apud homines non paruum obtinent.

εἰμὶ δ' ἄσχολος. Est ἀποδίωξις qua longiorem tractationem de virtutibus Aeginæ insulæ abrumpit. Hic autem est loci sensus, οὐκ ἔστι μοι σχολὴ διὰ πολλῶν τὰ ἐγκώμια τῆς Αἰγίνης, καὶ τῶν Αἰακιδῶν λέγειν, ὡς μὴ διὰ μακρολογίας ἐνόχλησιν ποιοῖμι.

τὸ δ' ἐν ποσί μοι. Est hæc propositio de laudibus Aristomenis. q.d. τὸ δὲ σὸν χρέος, Ἀριστόμενες, ἡ νίκη σου πρόσφατος ἐν ποσί μοι οὖσα, νυνὶ ἀνυμνητέα, ἐπειδήπερ πέταται ἀμφὶ τῇ μου ποιητικῇ τέχνῃ ᾀδούσῃ τὰ καλὰ πράγματα. Itaque τὸ ἐν ποσί dicitur *quod præsens est*, & τεὸν χρέος, est τὸ σὸν πρᾶγμα, scilicet ἡ νίκη. Puto ὦ παῖ, hanc compellationem esse blandientis poëtæ. καλῶν, subaudit post se πραγμάτων. & Dorica sunt ἐμᾷ ποταινὸν μαχανᾷ, pro comm. ἐμῇ ποτίμῳ μηχανῇ. *Suam machinam*, hoc est, *artem poëticam*, dicit μηχανὴν καλῶν: quatenus res præclaras commendat & celebrat.

παράφρασις. ἐπῳδ. κῶλ. ια. μετάφρασις.

Tu sanè tuorum auunculorum vestigijs insistens in luctis, eósque per omnia imitans, Theognetum qui Olympia, Clytomachum qui Pythia, audaci membrorum robore, puta pancratio vicit, nullo dedecore afficis, imò ipsis es decori. Præterea Midylidis, tuæ tribui gloriam addens, elogiũ illud promereris, quod Oiclei filius Amphiaraus ore suo pronuntiauit, quũ videret filios septem ducum ad Thebas, in ea septem portis munita vrbe fortiter pugnantes:

παλαισμάτεσσι γὰρ ἰχνεύων μα-
τραδελφεοὺς, Ὀλυμπίᾳ τε Θεό-
γνητ᾽
τον οὐ κατελέγχεις,
οὐδὲ Κλειτομάχοιο νίκαν
Ἰσθμοῖ θρασύγυιον.
αὔξων δὲ πάτραν Μι-
δυλιδᾶν, λόγον φέρεις
τὸν ὅνπερ ποτ' Οἰκλέος
παῖς ἐν ἑπταπύλοις ἰδὼν
υἱοὺς Θήβαις αἰνίξατο
παρμένοντας αἰχμᾷ.

Luctis enim per vestigia sequens auunculos & apud Olympiam Theognetum non dedecoras, neque Clytomachi victoriã in Isthmo audacimembrem. Promouens autem tribum Midylidarũ, verba reportas quæ olim Oiclei filius obscurè significauit, conspicatus apud septem portis munitas Thebas filios permanentes apud hastam.

ἰχνεύων. ab ἰχνεύω poëtico verbo, quod significat κατὰ τὰ ἴχνη βαίνω, seu διώκω. Poët. & Dor. est ματραδελφεοὺς pro μητραδελφοὺς, hoc est, ὁ πρὸς μητρὸς θεῖος

auunculus. νίκα metonymicè θρασύγυιον appellat, eíque tribuit quod hominibus propriè conuenit, in quibus membrorum robur, animíque præsentia requiritur, vt aduersarios superent. Itaque θρασύγυιος est ὁ ἔχων θρασέα γυῖα *qui audacia habet membra*. Porrò suum Aristomenem laudat Pindarus ab imitatione, & virtute auunculorum æmula, qua suum genus cohonestat, cùm viro præclaro honestum sit ortum à claris viris ducere, & vicissim. Theognetus & Clytomachus auunculi Aristomenis, ille Olympia, hic Isthmia vicit. Sic autem reddit hanc sententiam Scholiast. τοῖς γὰρ παλαίσμασι τοὺς πρὸς μητρὸς σου θείους, ὅτι τὸν Ὀλύμπια νικήσαντα Θεόγνητον, ὅτι τὴν Κλυτομάχου ἐν Ἰσθμῷ νίκην καταισχύνεις.

αὔξων δὲ πάτραν. Alia laus à præclara tribu, cui sua virtute decus addit. πάτραν sumit pro φατρία, sicuti Homerus Ἡμαὶ ἀμφοτέροισιν, ἐμὸν γένος, ἔνθ᾽ ἵνα πάτρη. Μιδυλιδᾶν Doricè pro Μιδυλιδῶν à Μιδυλίδης. In Aegina fuit Midylidarum tribus à Midylo primo eius authore: ex qua apparet Aristomenem hunc nostrum fuisse.

λόγον φέρεις. Alia præterea laus à simili encomio, similis aliorum fortitudinis: nam dicit eum meritum esse laudem quam Amphiaraus filijs tribuit aduersus Thebas fortiter pugnantibus. Dictum autem commendat ab authore Amphiarao Oiclei filio, de quo dictum in Olympijs, sexta Oda: vbi similiter Agesiæ tribuit elogium Pindarus, quod Amphiarao Adrastus.

ὅν περ ποτ᾽. Hoc est, ὃν εἶπέ ποτε Ἀμφιάραος, ἡνίκα ἐθεάσατο ἐν ταῖς ἑπταπύλοις Θήβαις τοὺς υἱοὺς κατὰ τῶν Θηβαίων θαρσαλέως πολεμοῦντας. Dixit μαρναμένων metri causa, pro μαρναμένοις, & ellipsis τοῦ ἐν ante αἰχμᾷ, est obseruanda: & sumenda vox αἰχμὴ hoc loco pro μάχη. ᾐνίξατο dixit pro ἐφθέγξατο. Nihil enim obscuri effatus est.

παράφρασις.

quum Polynicis posteri ex Argiuo solo profecti secundum bellum Thebanis intulerunt. Illis autem pugnantibus ita effatus est. Quæ innata est, & à parentibus accepta animi magnitudo, quatenus fortes creantur fortibus & bonis, refulget in liberis. Apertè video Alcmanem primum ad portas Thebarum quarum rex fuit Cadmus, quatientem coruscum clypeum sculptura maculosi draconis insignem.

στροφὴ. γ. κῶλ. θ.

ὁπότ᾽ ἀπ᾽ Ἄργεος ἤλυθον
δευτέραν ὁδὸν Ἐπίγονοι, ὧδ᾽ εἶπε μαρναμένων.
φυᾷ τὸ γενναῖον ἐπιπρέπει, ἐκ πατέρων παισὶν λῆμα. θαέομαι
σαφὲς δράκοντα ποικίλον αἰθᾶς
Ἀλκμᾶν᾽ ἐπ᾽ ἀσπίδος νωμῶντα πρῶτον ἐν Κάδμου πύλαις.

μετάφρασις.

quando ab Argo venerunt secunda expeditione posteri. Sic autem dixit cùm præliarentur. Natura in liberis eminet ex patribus generosa magnitudo animi. Intueor apertè Alcmanem in clypeo corusco quatientem draconem versicolorem, primum in Cadmi portis.

ὁπότ' ἀπ' Ἄργεος. Temporis circunſtantia, nempe ſecundo bello, quod Polynicis poſteri Thebanis intulerunt propter parentis necem. De Polynice & Eteocle, iam dictum 2. Olymp. Sexta fit mentio huius belli. δευτέραν ὁδὸν ἤλυθον: in proſa dicas, δεύτερον ἐστράτευσαν. Eſt quoque loci circunſtantia quum oſtendit vbi ſit loquutus, nempe Thebis interea dum pugnabant.

φυᾷ τὸ γενναῖον. Hoc eſt, vt rectè exponit Schol. τῇ φύσει τὸ συγγενὲς ἐκ πατέρων προσθύμημα, τοῖς παισὶν ἐμπρέπει. Et exemplum Homeri adducit, vbi τὸ γενναῖον exponitur συγγενικόν,

Οὐ γάρ μοι γενναῖον ἀλυσκάζοντι μάχεσθαι.

Iliad. ε.

Non enim mihi innatum eſt cum fugiente pugnare.

Θεάομαι. Alcmani filio dictum accommodat Amphiaraus, videns ipſum ποικιλόνωτον ὄφιν δράκοντα ἐπὶ τῆς ἀσπίδος πρώτον διακινοῦντα. Innuere videtur clypeum Alcmaonis inſignitum fuiſſe pictura draconis. Quod animal rectè vati conuenit, qui debet eſſe oculatiſſimus ad præuidenda futura: vel quia draco aptus eſt ad auguria, inquit Schol. vel quia ſubit terram, quam & ſubijt vates Amphiaraus vt reſponſa acciperet.

ποικίλον: quaſi *maculis diſtinctum*. αἰθᾶς Dor. pro αἰθῆς. & αἰθός, ὁ, ον. *niger, a, um.* Ἀλκμᾶνα pro Ἀλκμάονα. Alcmaon Amphiarai filius. Κάδμου πύλας, Thebarum vocat portas, quia Thebis regnauit Cadmus.

παράφρασις.

At verò Adraſtus heros, qui priori ad Thebas expeditione cladem accepit, ſolúſque cæſis reliquis omnibus incolumis euaſit, rem fœliciùs eſt geſturus ſecunda expeditione, cui proſperiorem euentum pollicetur augurium: quanquam eius domui aliquid ſiniſtri accidet. Tum enim eius filius ex Græcorum exercitu ſolus Aegialeus occidetur, cuius mortui collectis oſſibus, diuino munere fortunatus, incolumi ſaluóque reliquo exercitu redibit Argos,

ἀντιστρ. κώλ. θ.

ὁ δὲ καμὼν προτέρᾳ πάθᾳ,
νῦν ἀρείονος ἐνέχεται ὄρνιχος ἀγγελίᾳ
Ἄδραστος ἥρως. τὸ
δὲ οἴκοθεν ἀντία πράξει.
μοῦνος γὰρ ἐκ Δαναῶν
στρατοῦ, θανόντος ὀστέα λέξαις
υἱοῦ, τύχᾳ θεῶν ἀφίξεται
λαῷ σὺν ἀβλαβεῖ,

μετάφρασις.

At afflictus priori clade, nunc proſperioris detinetur augurÿ nuntio Adraſtus heros: ſed à domo aduerſa fortuna vtetur. Solus enim ex Danaorum exercitu, mortui collectis oſſibus filÿ, forte proſpera Deorum cum exercitu incolumi redibit,

ὁ δὲ καμών. Prædicit Amphiaraus euentum ſecundæ expeditionis aduerſus Thebanos, qui quàm prioris fortunatior erat futurus. Nam amiſſis ſex ducibus, totóque exercitu ad vnum, vix euaſit Adraſtus primo bello. Verùm

ſecundo,ſeruatis omnibus,excepto Aegialeo filio, Argos rediuit. Hæc ille vates,cùm priori bello intereſſet, vaticinatus eſt, antequam à terra in Oropo Bœotiæ urbe abſorberetur,& interiret. πάθᾳ vox hæc iam occurrit 6. Olymp. vbi & vide quæ de Amphiarao dicuntur.

τὸ δὲ οἴκοθεν. Priori Adraſti fortunæ contraria poſterior. Nam in illa nihil ipſe mali patitur, reliquis extinctis: in hac amiſſo filio,ſaluíſque reliquis ſolus affligitur. Sic autem poëtæ verba reddas. ὁ δὲ χαμὼν Ἄδραστος ἥρως τῇ προτέρᾳ συμφορᾷ, ἐν τῇ δευτέρᾳ βελτίονος ἔχεται τύχης τῇ τοῦ οἰωνοῦ ἀγγελίᾳ καὶ κληδόνι. τὸ δὲ κατὰ τὸν ἴδιον οἶκον ἐναντίως πράξει. μόνος γὰρ τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ τοῦ Αἰγιαλέως υἱοῦ τελευτήσαντος τὰ ὀστᾶ συλλέξας, Ἄργος ἀφίξεται σὺν πεισωθέντι στρατοπέδῳ. μοῦνος, nimirum Ἄδραστος. ἐκ Δαναῶν hoc eſt, Ἀργείων: Nam à rege Danao Argiui dicti ſunt Danai. & λέξας ſimplex pro compoſito συλλέξας. ἀφίξεται expono *redibit* ſequens loci ſenſum.

παράφρασις.	ἐπῳδ. κῶλ. ια.	μετάφρασις.
quod ſpatioſos habet vicos, vrbem Abantis qui fuit Lyncei filius, pater Talai ex quo natus Adraſtus. Atque hæc quidem dixit vates Amphiaraus. Ego autem etiam gaudio perfuſus, coronis Alcmanem redimio,& rore hymni perfundo: quoniam cùm ſit vicinus meus, heroicum monumentum prope meas ędes habens,meorúmq; bonorum cùm ſit cuſtos, occurrit mihi celebrem Pythonem, quod medium eſt orbis terrarum,proficiſcenti: ſuáque arte à patre Amphiarao accepta prædixit me victoriam reportaturum.	Ἄβαντος εὐρυχόρους ἀγυιάς. τοιαῦτα μὲν ἐφθέγξατ' Ἀμφιάρηος. χαίρων δὲ καὶ αὐτὸς Ἀλκμᾶνα στεφάνοισι βάλλω, ῥαίνω δὲ καὶ ὕμνῳ, γείτων ὅτι μοι, καὶ κτεάνων φύλαξ ἐμῶν ὑπαντίασεν, ἰόντι γᾶς ὀμφαλὸν παρ' ἀοίδιμον· μαντευμάτων τ' ἐφάψατο συγγόνοισι τέχναις.	*ad Abantis ſpatioſos vicos. Talia quidem loquutus eſt Amphiaraus. Gaudens verò & ipſe Alcmanem coronis pero, conſpergo autem & hymno, quoniam vicinus mihi, & poſſeſſionum cuſtos mearum occurrit, eunti terra ad vmbilicum celeberrimum: vaticiniaq; attigit congenitis artibus.*

Ἄβαντος. Hæc cohærent cum ſuperioribus: & periphraſticè deſcribunt Argos, cuius vici ſunt ſpatioſi, quales ſunt amplarum & rectè digeſtarum vrbium. Quis autem fuerit Abas habet Latina paraphraſis.

τοιαῦτα μὲν. Concluſio vaticinij. Ἀμφιάρηος. Dicitur Ionicè. Ἀμφιάρης, ηος, ηι. poët. pro com. Ἀμφιάραος.

χαίρων δὲ καὶ. Chorus vt vult Schol. hæc in Ariſtomenis perſona dicit, qui videtur ędes ſuas habuiſſe prope Alcmanis heroum: quíque fortè oraculum

consuluit, acceptóque bono responso, Pythonem ad sacros Appollinis ludos se contulit, in iisque vicit, vt prædictum fuerat. Vult Aretius vt hæc sint verba poëtæ breuiter laudantis Alcmaonem: quia coronare, & aspergere hymno, non Aristomenis, sed poëtæ est officium. Sed quia agitur de profectione ad certamen Pythiorum, & de vaticinio futuræ victoriæ, quæ competunt victori, & chorus eius personam imitari potest: ideo in Schol. sententiam magis inclino.

βάλλω. Fortè simplex pro composito ἀμφιβάλλω. ῥαίνω δὲ καὶ ὕμνῳ. metaphora sumpta ab ijs qui plantas irriganr vt crescant, & virescant. vno vocabulo dixisses. στεφανόω καὶ αἰνυμνέω. ὑπαντίασεν neglect. augm. vel Dor. pro ὑπηντίασεν. Quid dicatur γαίας ὀμφαλὸς, antè dictum est. ἀοίδιμον vocat ob celebritarem loci tum ratione oraculi, tum ratione Pythiorum, quorum causa nomen eius longè latéque diffusum vbique resonabat.

μαντευμάτων τ᾽. Hoc est, ἐμαντεύσατο δὲ τῇ μαντικῇ τέχνῃ αὐτῷ συγγενεῖ οὔσῃ. Notanda constructio verbi ἐφάπτομαι cum genitiuo. Idem cum Dat. iungitur Olymp. Od. I. εἰ δ᾽ ἀκραίτοις ἐφάψατ᾽ ἀντίτοις. σύγγονος poëtic. pro συγγενὴς: quæ vox iam occurrit huius l. Od. 3. τέχναις dixit plurali numero, quia multiplex est μαντική.

παράφρασις.

Tu autem sagittas procul iaculans Apollo, qui templum celebre conuenas omnes excipiens, tibi in Pythonis conuallibus sacrum gubernas, ibi Aristomeni successum dedisti, qui parta luctę victoria, gaudiorum quibus vnquam est perfusus, maximum percepit. Quinetiam antequam ad Pythia se conferret, in Aegina insula eius patria, ô rex Apollo, quum festi dies Delphiniorum apud Aeginetas sacrorum tibi ludorum celebrarentur, quinquertij victoriam ipsi contulisti, quam tua ope suáque virtute celeriter arripuit. A te autem consultò, certóque proposito precor.

στροφὴ. δ. κῶλ. γ.

τὺ δ᾽ ἑκαταβόλε πάνδοκον
ναὸν εὐκλέα διανέμων Πυθῶνος ἐν γυάλοις,
τὸ μὲν μέγιστον τόθι χαρμάτων ὤπασας· οἴκοι
δὲ πρόσθεν ἁρπαλέαν
δόσιν πενταέθλου σὺν ἑορταῖς
ὑμαῖς ἐπάγαγες ἄναξ. ἑκόν-
τι δ᾽ εὔχομαι νόῳ

μετάφρασις.

Tu autem longè iaculans qui templum celebre omnes excipiens gubernas in vallibus Pythonis, maximum quidem tunc gaudium præbuisti: domi autem antea quinquertij donū quod auidè arripitur, cum festis tuis attulisti rex. Prompta autem precor mente

τὺ δ᾽ ἑκαταβόλε. Apostrophe ad Apollinem: quem poëta κατ᾽ ἐπιμβολὴν inuocat. per antonomasiam Apollo intelligendus quum dicitur ἑκαταβόλος. Dor. pro ἑκατηβόλος: quæ vox iam exposita est Olymp. Od. 9. in hæc, ἑκαταβόλων μοισᾶν ἀπὸ τόξων. Tribuitur Apollini hoc epitheton, vel quia fingitur sagittarius,

gittarius, & passim ὑψινεφότοξος, χρυσότοξος à poëtis vocatur: vel quia idem est cum Sole, qui suos radios sagittarum instar, ex altissimo cœlo in terram eiaculatur.

πάνδοκον ναὸν dicit, sicuti Olymp. 3. πάνδοκον ἄλσος. & 4. χαίροντα ξενίαις πανδόκοις, periphrasticè dixit. Πυθῶνος ἐν γυάλοις, pro ἐν Πυθῶνι. nisi dicamus poëtam loci situm indicare.

τὸ μὲν μέγιστον. Pythiacam Aristomenis victoriam Apollini fert acceptam: eámque μέγιστον χαρμάτων vocat: quia celeberrimo in loco præstantissimi post Olympia certaminis victoriam reportauit, vnde maximum fuit hoc gaudiorum eius. Etsi enim in Aegina vicerat Delphinia, tamen non tantum gaudij inde quãtum hinc percepit. τόθι malim cum Schol. exponere αὐτόθι, quàm cum Latino interprete τότε. Nam videtur esse relatiuum ad Πυθῶνος ἐν γυάλοις, vt loci, non temporis habeatur ratio. Et sæpe Pindarus τόθι pro αὐτόθι, ἐκεῖ, vsurpat. vt Olymp. 7. τόθι λύτρον συμφορᾶς, *illic liberatio calamitatis*. Pyth, 4. τόθι γὰρ γένος Εὐφάμου φυτευθὲν, *ibi enim satum Euphemi genus*.

οἴκοι δὲ πρόσθεν. Alteram quoque victoriam quam idem Aristomenes in Aegina obtinuit, eidem Apollini acceptam fert. Aeginenses Apollinem, inquit Scholiast. & Dianam præcipuè coluerunt: ac in Apollinis honorem instituerunt ludos Delphinia dictos, qui constabant ex quinquertio. In his vicit Aristomenes priusquam ad Pythia se contulisset. Tota autem hæc sententia sic prosa reddi potest. σὺ δὲ ὦ Ἄπολλον, τὸν πάντας δεχόμενον εὐδοξον ναὸν ἐν Πυθῶνι διανέμων, τοῦτο μὲν μέγιστον τῆς νίκης χάρμα αὐτόθι ἐν τῇ Πυθῶνι παρέσχες· ἐν Αἰγίνῃ τε πρόσθεν, ἐν ταῖς σου ἑορταῖς τῶν Δελφινίων τὴν τοῦ πεντάθλου νίκην.

οἴκοι. Hoc est, ἐν Αἰγίνῃ. ἁρπαλέαν δόσιν vocat, *donum auidè arreptum*: id est, *celerem victoriam*, quam quis ope diuina suáque virtute adeptus est. πενταέθλιον idem ac πένταθλον. ὑμαῖς enallage numeri, pro σαῖς. sicutì Od. 7. huius libri, ὦ Μεγάκλεες, ὑμαὶ τε καὶ προγόνων. Ἄναξ, honoris titulus, quo Apollinem compellat.

ἑκόντι δ' εὔχομαι. Post apostrophen instituit precationem, qua rogat vt suam poëticen, & fortunas victoris habeat commendatas. ἑκόντι νόῳ dicit pro ἐκ προνοίας, *prudens & consultus, certoq́ue proposito precor*.

παράφρασις.	ἀντιστρ. κῶλ. θ.	μετάφρασις.
vt benigno oculo respicias quæcunque poëmata, ex certis rhythmis constantia, de vnoquoque in rerum ab ipsis præclarè gestarum laudem concinno & concino. Iustitia vtique suauisono hymno meo	κατά τιν' ἁρμονίαν βλέπειν ἀμφ' ἕκαστον ὅσα νέομαι. κώμῳ μὲν ἁδυμελεῖ δίκα παρέστακε.	*vt respicias quæ de vnoquoque certis quibusdam rhythmis compono. Hymno certè* nostro *suauisono institia astat. Deo-*

nihil nisi verum canenti assit. Porrò à Dijs immortalibus, penes quos solos est diuitiarum donatio, peto ô Xenarces vt fortunarum vestrarum curam gerant. Nam quanuis homines stulti, eum qui bona nullo negotio parta possidet, sapientem esse putent,

Θεῶν δ' ὄπιν ἄφθιτον αἰτέω
Ξενάρκες, ὑμετέραις
τύχαις. εἰ γάρ τις ἐσλὰ πέπαται
μὴ ξὺν μακρῷ πόνῳ, πολλοῖς σοφὸς
δοκεῖ πεδαφρόνων,

rum autem curam immortalem exposco, ô Xenarces, vestræ sorti. Si quis enim opes possidet, non longo cum labore partas *multis sapiens videtur stultis,*

κατὰ τὴν ἁρμονίαν. Prius precationis membrum continet hymnorum poëtæ commendationem. q. d. εὔχομαι ἀφθαρῆ ποιήματα ὅσα καθ' ἁρμονίαν τινα χάριτι ἑκάστου. Hoc loco ἁρμονίαν pro ῥυθμῷ sumit: & νέομαι, pro χάριτι.

κώμῳ μὲν. Fauorem Apollinis petit, vt quem meritus sit poëta, cuius hymno iustitia astat: hoc est in quo nihil mentiatur, sed meritas laudes prędicet. ἀδυμελὴς iam occurrit Olymp. 7. & 11.

Θεῶν δ' ὄπιν. Posterius membrum precationis, quo petit ab Apolline, omnibúsque Dijs vt fortunam Aristomenis curent. Est autem apostrophe ad Xenarcem huius victoris patrem. q. d. τῶν δὲ Θεῶν ἐπιστροφὴν εὔχομαι ὑμετέραις τύχαις.

εἰ γάρ τις. Hoc est, εἰ γάρ τις ἀγαθὰ κέκτηται ῥαδίως, πολλοῖς ἄφροσι δοκεῖ σοφὸς ὤν, τὴν πρὸς τὸν βίον οὐσίαν αὔξειν ταῖς ὀρθοβούλοις ἑαυτοῦ ἐπιτεχνήσεσι. Rationem reddit voti pro fortunis Aristomenis, nimirum quia Deorum munere, non hominum prudentia diuitiæ comparantur. Interim facit digressiunculam in vulgi iudicium de diuitijs.

πέπαται. Hoc est, κέκτηται. Est autem 3. perf. sing. præt. perf. πέπαμαι, verbi poëtici πάομαι, τὸ κτάομαι. πεδαφρόνων genit. plur. à recto sing. πεδάφρων q. d. πεπεδημένην ἔχων φρένα, *mentem habens vinctam.* vel quasi πεδινὰ φρονῶν, *humilia sapiens.* vel pro μετάφρων, hoc est, ἄφρων, παράφρων. q. d. μετὰ τὰ πεπραγμένα φρονῶν, *qui re facta sapit*: qualis Epimetheus, imprudens, improuidus. Et certè πέδα dicitur Aeolicè pro μετά.

Παράφρασις. Ἐπῳδ. κῶλ. ια. Μετάφρασις.

& honestis rationibus rectóque consilio facultates ad vitam necessarias amplificare, grauiter falluntur. Etenim non est positum in hominum facultate vt diuitias acquirant: sed eas suppeditat Deus, qui aliàs alium sublimem aut humilem reddit, aliíque subijcit, bona & mala quibus

βίον κορυσσέμεν ὀρθοβούλοισι μαχαναῖς. τὰ δ' οὐκ ἐπ' ἀνδράσι κεῖται.
δαίμων δὲ παρίσχει,
ἄλλοτ' ἄλλον ὕπερθε βάλλων'
ἄλλον δ' ὑπὸ χειρῶν
μέτρῳ καταβαίνει.

fortunas augere recta consilia suppeditantibus *artibus. Atqui illa non penes homines sunt: sed Deus præbet, aliàs alium super extollens, alium autem sub manibus*

vult certa ratione dispensans. Cæterùm tu Aristomenes præmium Megaris ex Diocleis reportasti:& in recessu Marathonis Herculea superasti : & Hecatombæa à maioribus tuis Argiuis in Aeginam delata in Iunonis honorem , etiam tua in patria vicisti. Partis verò tribus illis victoriis, Megarica, Marathonica, Aeginetica, in quibus alios tua fortitudine deiecisti,

Μεγάροις δ' ἔχεις γέρας,
μυχῷ τ' ἐν Μαραθῶνος·
Ἥ-
ρας τ' ἀγῶν' ἐπιχώριον·
νίκαισι τρισσαῖς ὦ 'ρισο-
με-
νες, δαμάσσας ἔργῳ,

certo modo deprimit. Apud Megara autem habes præmium, & in recessu Marathonis, Iunonisq; certamen patrium : cum victorijs tribus ô Aristomenes superasti fortitudine:

βίον κορυσσέμεν. Cohæret cum superioribus, & cum ijs alia redditum phrasi. Est autem κορυσσέμεν inf.Ion.& Dor.pro comm. κορύσσειν, quod hic metaphoricè vsurpatur pro κορυφοῦν καὶ μεγάλως αὔξειν. Fit enim à κόρυς *galea* quæ est capitis munimentum. Aliàs simpliciter significat *armare*. ὀρθοβούλοισι poëticè, pro ὀρθοβούλοις. quæ vox Pyth.4.iam occurrit μαχαναῖς Dor.pro comm μηχαναῖς.

τὰ δ' οὐκ. Epanorthosis præposteræ vulgi sententiæ q.d. τὸ δὲ ἐκ προνοίας ἀγαθὰ κτᾶσθαι οὐκ ἔστιν ἐφ' ἀνθρώποις. In his est ἄρσις falsæ causæ.

δαίμων δέ. Iam θέσις veræ causæ.q. d. ὁ δὲ Θεὸς μεμερισμένα ἑκάστῳ τὰ κακὰ, καὶ τὰ ἀγαθὰ παρέχει, ἄλλον ἄλλοτε ὑψηλοῦν, ἢ καταβιβάζων. Pia sententia, qualis est illa Hesiodi initio ἔργων καὶ ἡμερῶν.

Ὅν τε διὰ βροτοὶ ἄνδρες ὁμῶς ἄφατοί τε, φατοί τε &c.

Ideo & Iupiter δώτωρ ἑάων prædicatur à poëtis,& Callimachus, δίδου ἀρετήν τε καὶ ὄλβον, ideo canit.

ὕπερθε βάλλων. Poëtica phrasis ὕπερθε βάλλειν, pro comm. ὑψοῦν, ἐξαίρειν. Verbatim exponas, *supra alios iacere*. Huic opponitur ὑπὸ χειρῶν καταβαίνειν. hoc est, ταπεινοῦν, & ὑποχείριον, ταπεινὸν, οἰκτρὸν ποιεῖν. Porrò καταβαίνειν est poët.pro comm. καταβιβάζειν. Addit μέτρῳ: quia id facit Deus certa ratione modóque: ita vt nemo de iniuria possit meritò conqueri.

Μεγάροις δ' ἔχεις. Epanodus ad Aristomenis laudes. Megaris Dioclea , Marathonis in solo Herculea, in Aegina Iunonia seu Hecatombæa vicit. De primo vide 13.Olymp.de postremis duobus 9.Od.Olymp.Megaris etiam Pythia celebrabantur, vt refert Schol.Od.ε.Nem.

νίκαισι. Dat. poët. pro νίκαις , subaudita præposit. σὺν.& ὦ 'ρισόμενες pro ὦ Ἀριστόμενες , vt ὦ 'γαθὲ, pro ὦ ἀγαθέ. ἔργῳ hoc est , τῇ ἐνεργείᾳ καθυποτάξας σαυτῷ , τέτρασι σώμασι τῶν ἀνταγωνιστῶν ἄνωθεν ἐνέπεσες , ὕβριν αὐτῶν φροντίζων.

παράφρασις | στροφὴ ε. κῶλ. θ. | μετάφρασις

in Pythijs ludis incidisti supernè in quatuor antagonistas,

τέτρασι δ' ἔμπετες ὑψό-
θεν ,

quatuorque illapsus es supernè corporibus,

illis mala moliens: quibus deuictis apud Pythiadem iudicatum est, reditum in patriam non æquè ac tibi fore iucundum ob dedecus. Quique reuersi ad parentes, non festiuum illis ex victoria risum, sed pallidum mœrorem ex calamitate sua illis excitarent. Quique quòd aduersario succubuerint, cor saucium gerentes, eorum conspectum metuunt, procúlq; ab illis per vicos incedentes declinant & fugiunt.

σωμάτεσσι, κακὰ
φρονέων· τοῖς οὔτε νόστος ὁ-
μῶς
ἔπαλπνος ἐν Πυθι-
άδι κρίθη, οὐδὲ μολόντων
πὰρ ματέρ', ἀμφὶ γέ-
λως
γλυκὺς ὦρσεν χάριν· κατὰ
λαύρας
δ' ἐχθρῶν ἀπάοροι πτώσσοντι,
συμ-
φορᾷ δεδαιγμένοι.

mala illis moliens: quibus neque reditus pariter iucundus apud Pythiadem iudicatus fuit: neque reuersis ad matrem risus dulcis excitauit festiuitatem: sed per vicos ab hostibus procul semoti trepidant: calamitate sauciati.

τέτρασι δ'. Hæc de victoria Pythiaca, vbi docet quatuor antagonistas Aristomeni succubuisse. ἔμπετες 2.pers.Aor.2.act.poët.& Dor.pro ἐνέπεσες, mutatione literæ σ in τ. & syncope mutato ν in μ. ob sequens π. pro more: vel est imperfect. ab ἐμπέτω, pro ἐμπίπτω.

τοῖς. Depingit dedecus & dolorem eorum qui victi fuerunt. Illis molestus est in patriam reditus, ob illos mœrore afficiuntur parentes: illi per remotos vicos procul ab hospitibus trepidantes declinant. Similiter Od. 8. Olym. ἀντ. 4. ἐν τέτρασι παίδων ἀπεθήκατο γυίοις νόστον ἔχθιστον, καὶ ἀτιμοτέραν γλῶσσαν, καὶ ἐπίκρυφον οἶμον: cuius loci expositionem cum isto confer.

ὁμῶς. Relatiuè dicitur ad Aristomenem. Neque enim victis & victori pariter iucundus fuit reditus in patriam. Miror autem Leoniceri & Aretij coniecturam, qui ἐν Πυθιάδι κριθῇ scribunt & exponunt *per Pythium hordeum*: quod in reditu hordeaceam vel triticeam coronam haberent: ac si moris fuerit, vt victi hordeo coronarentur, quemadmodum victores laurea: quo monebantur impares adhuc esse rebus tantis. Sed fundamento caret hæc coniectura. Simplicius est & vero consentaneum si dicas, *reditus ad Pythiadem non iucundus iudicatus fuit*. Nam ibi iudicium ferebatur de ignominia victi, & honore victoris. Itaque Πυθιάδα sumes pro loco in quo Pythia celebrabantur.

ἔπαλπνος. A Schol. exponitur. ἡδὺς καὶ προσηνής. Hoc vocabulum est Pindaricum, omnibúsque Lexicis ignotum. Quòd si coniecturæ est locus, liceat dicere hoc tribuendum vento secundo, qui nautis in mari aspirat. q.d. ἐπὶ ἅλα πνέων. Is autem est iucundus. Vel erit syncope dictum ab ἐπιθαλπνος. comp. ex ἐπὶ & θαλπνὸς *splendidus, lucidus, calidus*. μεταφορικῶς *gratus*, vel *lucis*, vel *caloris instar*. à θάλπω *calefacio, foueo*. vnde θαλπωρὴ *tepor, iucunditas, spes nostras fouens cogitationes*. Vel est compos. ex ἐπὶ & ἄλπνος, cuius superlatiuus gradus sit ἄλπνιστος, de quo suo loco Isthm. Od. 5.

οὐδὲ μολόντων. Vt matres præcipuè exultant filiorum honoribus: sic plus doloris capiunt ex eorum ignominia. Sic autem tota sententia reddetur soluta-

oratione. οἵτινες τοῖς νικηθεῖσιν ἐκ τῆς Πυθίας ἀνακομιδὴ, οὐθ' ὁμοίως προσηνὴς ἐν Πυθῶνι ἐπειδὴ γενήσονται. ὅτι ὑπαναλθόντων αὐτῶν ἐπὶ τὴν πατρίδα, περὶ τοὺς γονεῖς, μάλιστα περὶ τὴν μητέρα, γέλως γλυκὺς ἐκ τῆς νίκης χάριν, ἀλλὰ λύπην ἐκ τῆς συμφορᾶς ἐκίνησε.

λαύρα dicitur substantiuè pro λαύρα ὁδὸς. *platea, lata via.* πλώσσοντι Dor. pro πλώσσουσι. ἀπάορος. hoc est, *remotus, separatus*, à re, vel persona. Fit ab ἀπαείρω. & Ion. dicitur ἀπήορος. δεδαϊγμένος partic. præt. pass. verbi δαΐζω: de quo in δαϊχθεὶς Od. 6. Pyth. Postrema hæc sic reddas prosa. κατὰ πλατείας δὲ τοὺς ἐχθροὺς εὐλαβοῦνται καὶ φεύγουσι τῇ τῆς ἥττης συμφορᾷ δακνόμενοι.

παράφρασις.

Sed qui recens rem præclarè gessit, & spe sua non frustratus, victoriam veloci & prompta strenuitate est adeptus, fœlicitate sublimis fertur, & summa voluptate fruitur, neque diuitias quas ad certamen liberaliter impendit, vllo modo desiderat, imò victoriæ honorem ijs præfert. Quod & tibi lucta victoriam adepte Aristomenes nunc vsuuenit. At vide ne nimium successu gaudeas ac si perpetuò fœlix futurus esses. Velim enim scias hanc esse fragilitatis humanæ sortem, vt res vel splendidissimæ & iucundissimæ exiguo tempore crescant, & aliqua calamitate concussæ breui dilabantur.

ἀντιστρ. κῶλ. θ.

ὁ δὲ καλόν τι νέον λαχών,
ἁβρότατος ἔπι
μεγάλας, ἐξ ἐλπίδος πέταται,
ὑποπτέροις ἀνορέαις,
ἔχων κρέσσονα πλούτου μέριμναν. ἐν δ' ὀλίγῳ
βροτῶν τὸ τερπνὸν αὔξεται, οὕτω
δὲ καὶ πιτνεῖ χαμαί, ἀποτρόπῳ γνώμᾳ σεσεισμένον.

μετάφρασις.

At bonum aliquod recens qui nactus est, splendore super magno, secundum suam spem volat, velocibus strenuitatibus, habens præstātiorem diuitijs curam. Sed breui mortalium oblectatio crescit, itidem verò & cadit in terram, infausto consilio concussa.

ὁ δὲ καλόν τι. Oppositio lætitiæ victoris mœrori deuictorum: per quam transit ad generalem gnomen de natura fœlicitatis & successus rei propositæ, qui mouet gaudium. Poëticam phrasin sic soluta oratione reddas. ὁ δὲ νεωστὶ καλὰ καταπραξάμενος, ἐπὶ μεγάλης εὐδαιμονίας κατὰ τὴν αὐτοῦ ἐλπίδα μετέωρος φέρεται, ταχείαις ἐπαιρόμενος ἀνδρείαις, τὴν νίκην τοῦ πλούτου προκρίνων. Huius gnomes applicationem habet paraphrasis nostra.

ἁβρότατος, Dor. pro ἁβρότητος. Hic ἁβρότης à Schol. exponitur εὐδαιμονία. ὑπόπτερος poët. vox. i. πτερόεις, πτερωτὸς. pro ταχὺς hoc loco. ἀνορέα vide Ol. Od. 8. τὴν νίκην appellat μέριμναν πλούτου κρέσσονα. Et certè honos diuitijs est potior, pro quo impenduntur & ipsæ.

ἐν δ' ὀλίγῳ. Fragilitatem humanæ sortis ilicò proponit: ne successu victor nimium efferatur. q. d. ὥσπερ ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ τὸ τῶν ἀνθρώπων ἡδὺ καὶ καλὸν εἶναι δοκοῦν, αὔξεται καὶ πληθύνει. οὕτω καὶ πάλιν ἀηδεῖ γνώμῃ νικηθὲν ἀφανίζεται). Post ὀλίγῳ subauditur χρόνῳ: verbum πιτνέω in Olymp. exposuimus Od. 2. stroph. 2. ἀπότροπος, hoc est ἀηδὴς, ὁ ἀποτροπῆς ἄξιος, *iniucundus, declinatione dignus.*

παράφρασις. ἐπῳδ. κῶλ. ια. μετάφρασις.

Eequid de hominum genere in diem viuente sentias? Annon modò dicas hunc esse aliquem, & alicuius pretij, modò nullum esse nulliúsque pretij? Etenim homines sunt vmbra, imò vmbræ somnium, nêpe minus quiddam quàm vmbra quæ nihil est. At verò quum Iouis gratioso munere affulsit fœlicitas, tum stabile splendoris decus humanæ res obtinent, suauémque vitam exigunt homines. Quo rerum statu si frueris Aristomenes, acceptum Deo feras. Cæterùm heroina dilectissima, mater Aegina, vrbem hanc Aristomenis tuã cognominem tuæ curæ commissam suo populo liberam serua, cum reliquis eius patronis, Ioue generis authore, Aeaco insulæ rege, eiúsque posteris, Peleo præstantissimo, Telamone & Achille heroibus magnis.

ἐπάμεροι. τί δέ τις; τί δ' οὔ τις;
σκιᾶς ὄναρ ἄνθρωποι. ἀλλ' ὅταν
αἴγλα
διόσδοτος ἔλθῃ,
λαμπρὸν ἔπεστι φέγγος ἀνδρῶν,
καὶ μείλιχος αἰών.
Αἴγινα φίλα μᾶτερ ἐλευθέρῳ στόλῳ
πόλιν τάνδε κόμιζε, Δὶ
καὶ κρέοντι σὺν Αἰακῷ,
Πηλεῖ τε, κ' ἀγαθῷ Τελαμῶνι, σύν τ' Ἀχιλλεῖ.

Diei vnius sunt homines: *quid enim est aliquis, quid verò nullus? vmbræ somnium homines. Sed quum lux à Ioue data acceßerit, splendidum est lumen hominum & suauis vita. Aegina chara mater libero agmini ciuium, vrbem hanc cura habeas cum Ioue & rege Aeaco, Peleóque, & præstantißimo Telamone, cúmque Achille.*

ἐπάμεροι. Pergit in digressione cœpta. q. d. τῶν ἐφημέρων ἀνθρώπων τί ἄν τις εἴποι; ὅτι ἐστί τις, καὶ πάλιν ὅτι οὐκ ἔστι. τουτέστι νυνὶ μέγας, νυνὶ δὲ οὐδείς. ἄνθρωποι γὰρ εἰσὶ, καὶ ἔλαττόν τι ἢ σκιά. Huc refer quæ dixit Horat. *Puluis, & vmbra sumus.*
quæque Sophocl. in Aiace μαστ.

Ὁρῶ γὰρ ἡμᾶς οὐδὲν ὄντας ἄλλο πλὴν
Εἴδωλ', ὅσοι περ ζῶμεν, ἢ κούφην σκιάν.

Porrò ἐπάμερος Dor. & Ion. dicitur pro comm. ἐφήμερος. Ion. mutatur φ in π. & Dor. η in α.

τί δέ τις. Sumo hoc loco τις pro μέγας, aut *qui alicuius est pretij*. vide exempla in Lexicis. σκιᾶς ὄναρ. *Somnium vmbræ*, hoc est, *minus quàm vmbra.*

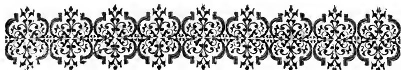
ἀλλ' ὅταν αἴγλα. Opponit fragilitati humanæ diuinum fauorem, qui res humanas per se in aduersa facilè ruentes, in prospero statu stabilire potest. q. d. ἀλλ' ὅταν ἐκ Θεοῦ φῶς παραγένηται, ἔστι λαμπρὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων πράγματα, καὶ ἡδὺς ὁ βίος. Porrò διόσδοτος dicitur ἐκ Διὸς δεδομένος.

Αἴγινα. Apostrophe ad Aeginam heroinam, seu nympham, cuius cognominem facit vrbem: iámque concludit encomium. q. d. ὦ φιλτάτη μῆτερ Αἴγινα, τὴν ἐπώνυμόν σοι πόλιν τῷ λαῷ ἐλευθέραν φύλαττε, σὺν Διῒ, βασιλεῖ τ' Αἰακῷ, &c. Itaque vrbem commendat Aeginæ Nymphæ, Ioui summo Deo, & heroibus qui hac in Insula ortum ceperunt.

ἐλευθέρῳ στόλῳ. Schol. exponit σὺν ἐλευθερίᾳ. Ego putem στόλον pro *populo* dici, quemadmodum & στρατὸν passim pro *populo* vsurpauit. Nam vtraque vox στρατὸς

& *στόλος, exercitum, copias, expeditionem* significat.

Διΐ. Ioui Aeginam commendat primùm, quia ex eius nominis Nympha Aeacum Aeginæ Insulæ regem genuit. *χρέοντι*, hoc est, *βασιλεῖ*. Malè Aretius Creontem intelligit: ille enim nihil ad Aeginam qui fuit rex Thebanorum. Deinde Aeaco, tertiò filijs eius Telamoni, & Peleo: quartò Achilli Pelei filio commendat, seruato nepotum ordine.

ΤΕΛΕΣΙΚΡΑΤΕΙ ΚΥΡΗΝΑΙΩ, ὁπλιτοδρόμῳ.

TELESICRATI CYRENæo, armato cursori.

ΕΙΔΟΣ Θ.

ODE IX.

ARGVMENTVM.

Telesicratem Cyrenæum laudat à patria quam copiosè commendat, à præsenti victoria, aliquot alijs, à consequentibus victoriam, & à maiorum historia.

παράφρασις.

Nunc fert animus Telesicratem, qui æneo clypeo instructus graui cum armatura cursum armatum in Pythijs vicit, victorem denunciare, meóque hymno quem Gratiæ bene cultæ venustum reddunt alta voce celebrare virum illum successu beatum, & ornamentum ac decus equestri arti addictæ & insignis Cyrenes vrbis, quæ nomen

στροφὴ α. κῶλ. ιε.

Ἐθέλω χαλκάσπιδα Πυθιονίκαν
σὺν βαθυζώνοισιν ἀγγέλλων Τελεσι-
κράτη Χαρίτεσσι γεγωνεῖν,
ὄλβιον ἄνδρα, διω-
ξίππου στεφάνωμα Κυρά-
νας·
τὰν ὁ χαιτάεις ἀνεμο-
σφαράγων ἐκ Παλίου κόλ-
πων ποτὲ Λατοΐδας

μετάφρασις.

Volo ares clypei gestatorem Pythiorum victorem Telesicratem, cum Gratijs profundizonis annuncians sonare, fœlicem virum equestris coronamentum Cyrenes, quam comosus ex Pelei finibus vento perstrepentibus quondam Latoides rapuit,

ἅρπασ', ἔνεγκέ τε χρυσέῳ
παρθένον ἀγροτέραν
δίφρῳ. τόθι νιν πολυμήλου
καὶ πολυκαρποτάτας
θῆκε δέσποιναν χθονὸς,
ῥίζαν ἀπείρου τρίταν
εὐήρατον θάλλοισαν οἰκεῖν.

aduexítque aureo virginem venatricem curru: vbi eam pecorosæ, & maximè fructiferæ fecit dominam terræ, vt florentem habitaret radicē continentis terræ tertiam, optabilem.

mutuata est ab heroide Cyrene, quam coma egregius Latonæ filius Apollo quondam rapuit, & ex mōte Pelio ventorum vehementia perstrepente, cùm esset adhuc virgo & venationi indulgeret aureo in curru abduxit hunc in Libyæ pecorosum & fœcundum locum, vt virescentem & optabilem hanc regionem, quæ orbis terrarum est pars tertia, incoleret, & sua sub ditione ac sceptro domina teneret.

Τελεσικράτει. Telesicrates Libyus fuit, patria Cyrenæus, cursor insignis: qualiter inter maiores eius Alexidamus. Is armato cursu 28. Pythiade: & stadio 30. vicit. Stat apud Delphos eius statua galeam tenens.

ὁπλιτοδρόμῳ. Cursor armatus is erat qui geminum stadium grauem armaturam gestans decurrebat, vt Iulius Pollux l.3.30 c. testatur.

ἐθέλω. Exordium à propositione sui instituti: nimirum laudandi Telesicratem. Sed vt augustior sit hymnus, id se præstiturum Gratijs iuuantibus dicit: sine quibus nihil eximij, quarum ope egregia fiunt omnia.

χαλκάσπιδα, vocat hunc armatum cursorem, quia æneis scutis instructi ὁπλίτην δρόμον ἔτρεχον. Vocat Πυθιονίκαν Dor. pro Πυθιονίκην, quia vicit Pythia. ὄλβιον ἄνδρα propter opes, & successum istum victoriæ, vnde laudem & gloriam est adeptus. στεφάνωμα Κυράνας, quia egregij viri patriæ sunt ornamentum.

σὺν βαθυζώνοισι. Non intelligendum est poëtam dicere velle se Telesicratem & Gratias simul celebraturum: sed Gratiarum ope Telesicratis laudes persequuturum. Nam id infert præpositio σὺν: vt σὺν Θεῷ dicimus. βαθυζώνος, hoc est, εὔστολος, à consequenti antecedens significando: *venustus, formosus, bellè cultus.* γεγωνεῖν expositum est Olymp. Od. 2. in γεγωνητέον ἐπί.

διωξίππου. Idem est διώξιππος ac ἐλάσιππος. Fit à διώκειν τοὺς ἵππους, *equos agitare* seu *persequi*. Metonymicè tribuitur vrbi, quod eius incolis conuenit. Cyrene tribuit ἱππικὴν, synecdochicè vni ciuitati tribuens quod toti regioni competit, quam ἐλάσιππον ἔθνος vocat. Od. 5. Pyth. Ep. 3. Etenim Libyes equestribus studijs dediti fuēre. Sume metaphoricè & metonymicè στεφάνωμα pro *decore*, seu *ornamento*: quoniam corona est capitis ornamentum.

τάν. Poëta ad Heroidem, à qua vrbs nomen accepit, sermonem transfert: & docet ex fabula Cyrenes originem patriæ Telesicratis: quæ cùm author nostráque paraphrasis satis declarēt, inde hauri. Χαιτάεις poët. & Dor. pro χαιτήεις. ὁ χαίτην ἔχων. ἀνεμοσφάραγος est comp. ex ἄνεμος & σφαραγέω. q. d. *vento strepens.* Παλίου Dor. pro Πηλίου. & Λατοΐδας pro Λητοΐδης matronymicum. Latonæ filius Apollo. ἅρπασ', ἔνεγκέ τε sic legendum metri causa, non, vt vulgò, ἅρπασεν, ἤνεγκέ τε.

ἀγροτέραν. Hoc est, ἀγρευτικὴν. θηρευτικὴν. Currum *aureum* vocat h. e. *pulchrum.* Et iam sæpe *aureum* pro *pretioso*, *pulchro*, & *eximio* sumpsit. Sic oratione soluta

ſoluta hæc reddas, *ὧπερ τῆς Κυρήνης ὁ κομήτης Ἀπόλλων ἐκ τῆς Πηλίου ὄρους ἀνέμων φερομένων κόλπων ἡρπασμένην τὴν θηρευτικὴν παρθένον ἤνεγκε χρυσέῳ δίφρῳ εἰς τὴν Λιβύην.*

τόθι νιν. Hoc eſt, *ὅπου ἥρπασεν ἐν τῇ Λιβύῃ αὐτὴν τῆς πολυπροβάτου καὶ εὐκάρπου γῆς ἔθηκε δέσποιναν, τὸ οἰκεῖν τὸ ἠπείρου γῆς τρίτην μοῖραν ἐπίεραστον καὶ θάλλουσαν.* Nunc *τόθι* ſumit pro *ἔνθα*, ſeu *ὅπου*: & *νιν* pro *αὐτήν*. Libyam laudat à copia pecoris, & frugum. Nam *πολύμηλος* eſt *ὁ τὰ πολλὰ μῆλα*, hoc eſt, *πρόβατα ἔχων*, *multas pecudes habens*. *πολυκαρπότατος*, *ὁ πλεῖστον καρπὸν ἔχων*, *qui plurimum fructus habet*. *πολυκαρποτάτας* Dor. pro termin. *της*.

ῥίζαν. Hoc eſt, *μοῖραν*. Continentis tertia pars eſt Africa, aliæ duæ ſunt Europa, & Aſia. Et quoniam illius regionis potiſſima ciuitas eſt Cyrene, ideo per ſynecdochen parti tribuit quod toti competit. *ἀπείρου*, Doricè pro *ἠπείρου*. Pro *τερπνὰν*, legendum videtur *τρίταν*, ratione metri.

παράφρασις.

Quò cùm perueniſſent, formoſa Venus euius hic eſt hortus, quæque nuptias curat, ortum in Delo hunc Deū hoſpitio excepit, currum quo delati fuerant diuinitus fabricatum manu leuiter attingens: & fecit vt cum verecundia quę in nouis nuptis eſt amabilis, dulcem inchoarent concubitum, connubio iungens Deum cum hac filia Hypſei præpotentis, qui tunc Lapitharum ſuperborum rex erat, Heros ab Oceano generatione ſecundus: quandoquidem Oceanus Peneum, Peneus Hypſeum genuit ex Creüſa Naiade Nympha Telluris filia, Penei complexu olim in inclytis Pindi montis vallibus oblectata.

ἀντιστρ. κῶλ. ιε.

ὑπέδεκτο δ' ἀργυρόπεζ' ἀφροδίτα
Δάλιον ξεῖνον, θεοδμάτων ὀχέων
ἐφαπτομένα χερὶ κούφα.
καί σφιν ἐπὶ γλυκεραῖς
εὐναῖς ἐρατὰν βάλεν αἰδῶ,
ξυνὸν ἁρμόζοισα θεῷ
τε γάμον μιχθέντα, κούρᾳ θ'
Ὑψέος εὐρυβία.
ὃς Λαπιθᾶν ὑπερόπλων
τουτάκις ἦν βασιλεύς,
ἐξ Ὠκεανοῦ γένος ἥρως
δεύτερος, ὅν ποτε Πίνδου κλεενναῖς ἐν πτυχαῖς
Ναῒς εὐφρανθεῖσα Πηνειοῦ λέχει Κρέοισ' ἔτικτε,

μετάφρασις.

Excepit autem albipes Venus Delium hoſpitem, diuinitus fabricatos currus attingens manu leuiter: & ipſis in dulcibus cubilibus amabilem immiſit verecundiam, communes iungens Deo mixto nuptias, filiaque Hypſei late-potentis: qui Lapitharum ſuperborum tunc erat rex, ab Oceano Heros genere ſecundus, quem quondã Pindi in inclytis vallibus Nais Creuſa delectata lecto Penei peperit.

ὑπέδεκτο. Pro *ὑπεδέδεκτο*. Fingit poëta Venerem ſatagere nuptiarum Apollinis & Cyrenes, quia nuptialis eſt Dea, de qua ſic Homerus, *Ἀλλὰ σύ γ' ἱμερόεντα μετέρχεο ἔργα γάμοιο.* Item quia Libya, vt dixit præcedenti Od. 5. eſt Hortus Veneris: quæ *ἀργυρόπεζα* à parte tota formoſa dicitur.

Δάλιον ξεῖνον. *Delius* à Delo *ἀντονομαστικῶς* appellatur Apollo: & *hoſpes*, quia tum primum in Libyam venit. Schol. mendosè habet *δόλιον*. Nam etſi tribui poſſet illi hoc epitheton propter raptum virginis quam dolosè cepit, tamen

non constat carminis metrum. θεόδματος iam occurrit Od. 6. Ol. 1. Pyth. ὀχέων pro ἁρμάτων, tanquam ab ὄχεϊ.

καί σφιν. Hoc est, καὶ γλυκεῖα αὐτῶν κοίτῃ ἔβαλεν αἰδῶ ἐπήρατον, καὶ τῷ μιχθέντι θεῷ, καὶ τῇ τοῦ Ὑψέος κόρῃ Κυρήνῃ κοινὸν γάμον ἁρμόζουσα. Quanquam autem hic concubitus non est legitimus, vt eius odium tollat, dicit Venerem immisisse verecundiam.

κούρᾳ θ' Ὑψέος. Genealogia nymphæ Cyrenes huiusmodi est, Oceanus Peneum fluuium, Peneus Hypseum ex Creüsa genuit, Hypseus Cyrenes est pater. Testatur Virgil. Cyrenen esse Penei filiam,

Cyrene soror ipse tibi tua maxima cura.
Tristis Aristæus Penei genitoris ad vndam.

Apud Hesiodum prope Peneum habitasse dicitur,

Πηνειοῦ παρ' ὕδωρ καλὴ ναίεσκε Κυρήνη.

εὐρυβία Genit. Dor. pro εὐρυβίου, ab εὐρυβίας, de quo Ol. 6. *Late-potens* fuit Hypseus, quatenus fuit rex Lapitharum: quos ὑπερόπλοις propter ferociam vocat. Nota autem est Lapitharum & Centaurorum pugna. τουτάκις poët. pro τηνικαῦτα. & τουτάκι pro eodem Od. 4. Pyth.

δεύτερος ἥρως γένος. subaudi κατ' ante γένος. q. d. *ab Oceano genere secundus*: quod vide in genealogia quam modò descripsimus.

ὅν ποτε. Matrem declarat. q. d. ὅν ποτε Κρέουσα τῆς γῆς θυγάτηρ εὐφρανθεῖσα τῇ τοῦ Πηνειοῦ μίξει ἐν ταῖς κλειναῖς Πίνδου πτυχαῖς ἔτικε. Acesander tamen ait natum ex Peneo & Philyra. Κρέοισα Dor. pro Κρέουσα. & Ναῒς dicitur quia inter fluminum nymphas recensetur, quæ à νάειν, *fluere*, Ναϊάδες dicuntur.

παράφρασις.

Porrò Hypseus filiam Cyrenen formosam apud se educauit. Sed hæc neque telas texendi, neque iucunda conuiuia cum socijs matribusfamilias agitandi studio tenebatur. Verùm in venatione tota occupabatur, & iaculis ærea cuspide instructis, gladióque feras bestias oppugnabat & conficiebat, vt deletis illis paternæ boues intrepidè & pacatè pascerentur, nihilque detrimenti patris armenta caperent. Totámque per noctem, quo potissimum tempore solent gras-

ἐπῳδ. κώλ. ιδ'.

Γαίας θυγάτηρ. ὁ δὲ τὰν εὐώ-
λενον
θρέψατο παῖδα Κυράναν,
ἁ μὲν οὔθ' ἱστῶν παλιμβά-
μους ἐφίλασεν ὁδούς,
οὔτε δείπνων οἰκουριᾶν
μεθ' ἑταιρᾶν τέρψιας.
ἀλλ' ἀκόντεσσί τε χαλκέοις
φασγάνῳ τε μαρναμένα,
κεραΐζεν ἀγρίους
θῆρας, ἦ πολλάν τε καὶ ἁσύ-
χιον
βουσὶν εἰρήναν παρέχοισα πατρῴ-
αις.
τὸν δὲ σύγκοιτον γλυκύν

μετάφρασις.

filia Terræ. Ille autem lacertis decoram educauit filiam Cyrenen. Hæc neque telarū retrogradas amauit vias, neque cœnarum oblectationes inter domesticas socias, sed iaculis æreis, enséque dimicans, conficiebat feras bestias, magnam & tranquillam bobus pacem præbens paternis: exiguum autem somnum concubitorem

sari feræ, venata, sub auroram, quo tempore se sua in lustra feræ recipiunt, breui eóque suaui somno palpebras claudenti in lecto indulgebat: deinde ad studia sua redibat.

παῦρον ἐπὶ βλεφάροις ὕπνον ἀναλίσκοισα, ῥέποντα πρὸς ἀῶ.

suauē in palpebris impendens, quum aduentaret aurora.

ὁ δὲ παῖ. Educatio apud legitimos parentes vno & altero vocabulo perstringitur, quum breuiter de Hypseo dicit poëta, ὁ δὲ παῖδ' εὐώλενον θρέψατο, &c. quod sic prosa reddas. ὁ δὲ Ὑψεὺς τὴν λευκόπηχυν Κυρήνην ἀνέθρεψεν. Hanc filiam, *inquit Schol.* suscepit ex Chlidanope, nec hanc tantùm, sed & Alcæam. εὐώλενος, hoc est, καλὰς ὠλένας ἔχουσα, & synecdochicè *pulchra.*

ἁ μὲν οὔθ'. Studia & vitæ genus per ἄρσιν καὶ θέσιν proponit. Nam primùm remouet ea quibus non est delectata, nempe telas, conuiuia, & muliebria opera. Deinde ponit ea quibus est delectata, nimirum venationem, vnde paulò antè παρθένον ἀγροτέραν eam vocauit.

παλιμβάμους. Dor. pro παλιμβήμους: à παλίμβημος poëtico vocabulo. q.d. ὁ πάλιν βαίνων *retrogradus*, παλίμβαμος ὁδὸς appellatur hîc *iter quod iterum it*. Sed quid hoc est? Est itus reditúsque manuum (vt rectè exponit Aemil. Portus,) & textorij instrumenti, quo mulieres in texendis telis vtuntur. Illæ vtraque manu opus faciunt, ita vt altera nauiculam, à figura nauis sic dictam, in qua trama est, per medium spatium quod est inter vtrumque stamen superius & inferius transmittat ad alteram: illa verò eandem nauiculam remittat ad ipsam, & sæpius ambæ laborem eundem iterent alternis vicibus. Hæc verba sic prosa reddas, οὐκ ἐφίλησεν ὑφαίνειν ἱστόν.

οἰκουριᾶν ἑταιρᾶν Dor. pro comm. οἰκουριῶν ἑταιρῶν. Sic appellat, vt docet Schol. οἰκοδεσποίνας, τὰς ἤδη γεγαμημένας καὶ ἀρχούσας οἰκιῶν. *matresfamilias, iam nuptas mulieres, quæ suis familijs præsunt.* οἰκουρός. q.d. οἴκου οὖρος, hoc est, φύλαξ, *custos.*

ἀλλ' ἀκόντεσσι. Hæc ita exponit Schol. ἀλλὰ χαλκοῖς δόρασι καὶ ξίφει μαχομένη τοὺς ἀγρίους θῆρας αἱρεῖ. Hoc emolumentum ex hoc illius studio prom[illegible]nabat, quòd paternæ boues tutò pascerentur.

τὸν δὲ σύγκοιτον. Hoc est, καὶ τὸν ὀλίγον ὕπνον πρὸς ἠῶ ἡδὺν ἐπερχόμενον βλεφάροις ἀναλίσκουσα ὅλην τὴν νύκτα ἐθήρα. Hæc dicuntur quasi tota nocte venaretur, & sub auroram paulum dormiret. Neque enim absurdum est venari noctu: nam tunc feræ grassantur potissimùm: & sub lunæ luce eas persequi facile. σύγκοιτος ὕπνος dicitur, quia in lecto nobiscum versatur fictitius ille Deus Somnus. ἀῶ Dor. pro ἠῶ. Sumendum ἔξωθεν vt rectè monet Schol. ἐθήρα.

παράφρασις. | στροφὴ β. κῶλ. ι. | μετάφρασις.

Quibus intentam, Apollo latæ pharetræ gestator,

κίχε νιν λέοντί ποτ' εὐρυφαρέτρας

Inuenit eam Apollo iaculator pharetra la-

eminúsque sagittas emittens, aliquando inuenit, viditque solam & inermem cum impetuoso leone luctantem. Quod miratus ille, Chironem ex ædibus ilico euocauit, dixitque. O Philyræ fili Chiron ex venerando antro tuo egredere quæso, & fœminæ præsentem animum, ingénsque robur contemplatus, mirare quàm intrepido capite, quàm audacter cum leone certet puella, gerens animum labore maiorem, vtque nullo metu fluctuant & perturbantur eius præcordia. Quis quæso est pater, quæ mater huiusmodi puellæ,

ὀβρίμῳ μουνὰξ παλαίοισαν ἄτερ
ἐγχέων ἑκάεργος Ἀπόλλων.
αὐτίκα δ᾽ ἐκ μεγάρων
Χείρωνα προσήνεπε φωνᾷ,
σεμνὸν ἄντρον Φιλλυρίδα
προλιπὼν, θυμὸν γυναικὸς,
καὶ μεγάλαν δύνασιν
θαύμασον, οἷον ἀταρβεῖ
νεῖκος ἄγει κεφαλᾷ,
μόχθου καθύπερθε νεᾶνις
ἦτορ ἔχοισα, φόβῳ
δ᾽ οὐ κεχείμανται φρένες.
τίς νιν ἀνθρώπων τέκεν;
ποίας δ᾽ ἀποσπασθεῖσα φύτλας,

ta instructus, impetuoso solam luctantem cū leone sine hastis. Statim autem ex ædibus Chironem euocauit, ita compellans, O Phillyride nobile antrum relinquens, animos mulieris, & magnum robur admireris, qualiter intrepido capite, certamen sustineat puella super laborem cor habens, nec timore fluctuant præcordia. Quis hominum eam genuit? & à qua auulsa stirpe,

κίχε νιν. Notatur circunstantia temporis, quo Apollo incidit in Cyrenen, scilicet quum sola cum leone luctaretur. q. d. αὐτὴν δέ ποτε κατέλαβεν Ἀπόλλων μόνην ἰσχυρῷ λέοντι ἄνευ δόρατος διαμαχομένην. Citatur à Schol. Callimachus de ipsa dicens,

ἔνθα λέοντα
Ὑψηὶς κατέπεφνε βοῶν σίνιν Εὐρυπύλοιο.

vnde fortassis dixit antè, ipsam præbere ἀσύχιον εἰρήνην βουσίν.

εὐρυφαρέτρας. Comp. ex εὐρὺς & φαρέτρα. Et sic appellatur Apollo, quia cùm sit venator, ampla opus habet theca ad sagittas excipiendas. Idem ἑκάεργος, quasi ἑκάθεν εἴργων, seu ἐργαζόμενος *procul arcens*, seu *operans*, quòd Solis radij immittantur eminus, & sua procul effecta edant.

αὐτίκα δ᾽ ἐκ. Apollo puellæ stupens fortitudinem, euocat Chironem ex antro, vt eodem spectaculo rapiatur in admirationem. Quum vtitur voce μεγάρων, innuit antrum illud Chironis non fuisse informem aliquam speluncam, sed amplam, & magnificam, qualia sunt μέγαρα. προσήνεπε. Imperf. verbi poëtici προσενέπω.

σεμνὸν ἄντρον. Vocat ita Chironis antrum, ob morum modestiam tum eius, tum eorum quos ibi tanquam in schola educabat, & propter alias eorundem virtutes. Est autem oratio Apollinis Chironem eandem in admirationem trahere volentis. Quod inter homines est vsitatissimum. Nam siquid risu, vel admiratione, vel misericordia dignum oculis nostris obijciatur, dicere solemus, *Venite visum.*

Φιλλυρίδα. Hoc vocabulum 4. Oda est explicatum, vt & δύνασιν: quum ait, δύνασιν Αἰήτας ἀγάσθη. Dicit θυμὸν γυναικὸς, non παρθένου, quia primo obtutu, sexus, non ætatis, aut virginitatis habet rationem.

οἷον ἀταρβεῖ. Hoc est, ὁποίαν ἄγει μάχην ἀταρβὴς οὖσα, τὴν ψυχὴν ὑπέρθε τοῦ μόχθου ἔχουσα, καὶ μὴ κάμνουσα. Exaggeratio fortitudinis Cyrenes puellæ. νεῖκος pro νίκη sumit Schol. malè profectò. Nam agitur de pugna cum leone nondum deuicto: & νεῖκος significat *concertationem, pugnandi ardorem.* νᾶνις poëtica vox pro νεανίς.

κεχείμανται φρένες. Hoc est, ἐταράχθησαν. Metaphora sumpta à mari quum tempestate vexatur.

τίς νιν ἀνθρώπων. Hoc est, τίς δὴ ἀνθρώπων αὐτὴν ἐγέννησεν; Interrogat Chironem Apollo de origine parentum Cyrenes, quia cùm eam inuenisset in monte Pelio, verisimile erat, id cognitum esse Centauro. & φύτλας Dor. pro φύτλης. Metaphoram obserua sumptam à ramis qui trahuntur ex plantis.

παράφρασις.

quæ in opacis, vmbrosorum montium latibulis habitat, támque robusta est vt ausit immenso robore feram, & animalium robustissimum aggressa, cum eo congredi? Numquid fas est ei manus ad raptum inijcere, ex eiúsque iucundo concubitu prolem suscipere? Tum ei venerandus & magnanimus Centaurus Chiron, laxato blando supercilio modestè subridens, ilico quid sentiret respondit. Inquiris an liceat puellam rapere: in more est Apollo occultis verbis amorem suum patefacere: neque par est per raptum violenter, sed per facultatem persuadendi callidè concubitum captare, & sacris Veneris initiati. Atque ea est pariter & apud Deos & apud homines verecundia vt non ausint aperto sermone alter alterius amplexus postulare, iisque frui.

ἀντιστρ. κῶλ. ιε.

ὀρέων κευθμῶνας ἔχει σκιοέν-
των;
γεύεται δ' ἀλκᾶς ἀπειράντου; ὁ-
σία
κλυτὰν χέρα οἱ προσενεγ-
κεῖν;
ἦ ῥα καὶ ἐκ λεχέων
κεῖρεν μελιηδέα ποίαν;
τὸν δὲ Κένταυρος ζαμενὴς
ἀγανᾷ χλιαρὸν γελάσσαις
ὀφρύϊ, μῆτιν ἑὰν
εὐθὺς ἀμείβετο. κρυπταὶ
κλαΐδες ἐντὶ σοφᾶς
πειθοῦς ἱερᾶν φιλοτά-
των
Φοῖβε· καὶ ἔν τε θεοῖς
τοῦτο κἀνθρώποις ὁ-
μῶς
αἰδέοντ' ἀμφαδὸν ἁ-
δείας τυχεῖν τὸ πρῶτον εὐ-
νᾶς.

μετάφρασις.

montium vmbrosorum recessus latebrosos habitat, & degustat infinitum robur? Fasne est illustrem manum ei admouere? vtrum & ex stratu tondere mellitam herbam? Huic autem Centaurus valdè animosus placido blandè ridens supercilio, suum consilium responso protinus exposuit. Occultæ claues sunt callidæ suadelæ sacrorum amorum, ô Phœbe: & inter Deos & homines pariter verecundantur apertè postulato *dulci frui primùm cubili.*

ὀρέων κευθμῶνας. Cohæret cum superioribus. q. d. ὀρέων ἀποκρύφοις τόποις σκοτεινῶν κατοικεῖ. Nam intelligit lustra ferarum, & opacos montium recessus, in quos vt sub tecta domorum se recipiebat. Tacitè autem generosum puellæ animum laudat ab habitatione, quam formidolosa muliercula horruisset.

γεύεται δ' ἀλκᾶς. Hoc eſt, ἐφάπτεται καὶ πεῖραν λαμβάνει ἰσχύος ἀπεράντου. Id dicit non tam vt innuat eam eſſe robuſtiſſimam & fortiſſimam, quàm vt extollat eam, quòd robuſtiſſimum & ferociſſimum animalium aggreſſa ſit. Nam cùm inciderit in Cyrenen cum leone contendentem, ait illam immenſum deguſtare robur, *hoc eſt*, experiri pugna robuſtiſſimum animal. Quo in ſenſu citatur à Schol. Homerus verbo γεύεσθαι vſus.

Γευσόμεθ' ἀλλήλων χαλκήρεσιν ἐγχείῃσιν,

Alter alterius haſtis æneis deguſtabimus

id eſt, πολεμήσομεν. A conſequenti tamen ἰσχυρὰ dicenda videtur.

ὁσία κλυτάν. Hoc eſt, ἆρ' ἐστὶν ὅσιον ἐπι τὴν χεῖρα προσενεγκεῖν, καὶ δρέψασθαι τὴν παρθενίαν αὐτῆς; Quibus verbis declarat Apollo propenſum animum ad rapiendam & deuirginandam puellam: verecundè tamen de rebus venereis loquitur. κλυτὰν, hoc eſt, ἔνδοξον.

κείρειν. Dor. pro κείρειν. Allegoricè ſignificat ſobolem ſuſcipere, κείρειν μελιηδέα ποίαν ἐκ λεχέων.

τὸν δὲ Κένταυρος. Reſponſio Centauri, quam incipit à poſtremo membro interrogationis Apollinis. Centaurus vocatur ζαμενὴς, hoc eſt, σεμνὸς ſiue ἰσχυρός. ὀφρύϊ ἀγανᾷ dixit, quia homines ſeueri contrahunt ſupercilium, eóque geſtu animum auſterum declarant. χλιαρὸν, hoc eſt, ἡδὺ, πρόσηνες γελάσας. Et ſumitur nomen pro aduerbio χλιαρῶς. *Tepidè ridere*, χλιαρὸν γελᾶν, poët. dicitur pro ὑπομειδιᾶν *ſubridere*: vt opponatur modeſtus riſus, effuſo cachinno, qui viros graues non decet. Sic autem loquaris in proſa τὸν δὲ Ἀπόλλωνα Κένταυρος σεμνὸς ἀγανὴν ὀφρὺν χαλάσας, καὶ ὑπομειδιάσας κατὰ τὴν ἑαυτοῦ διάνοιαν, εὐθὺς ἀνταπεκρίνατο. Simili phraſi vſus Apoll. 3. νεκτάρεον μείδησε. Homer. Odyſſ. ξ. ἁπαλὸν γελάσαι. Sappho γελώσας ἱμερόεν. Horat. *dulce ridere*. Od. 22. 1.

κρυπταὶ κλαΐδες. Rectè locum hunc intellexiſſe mihi videtur Aretius, quum annotat Chironem dehortari Apollinem tecto ſermone à vi aperta, & ſuadere vt blandis ſuadelæ verbis puellam ad amorem pelliciat. Id declaratum fuſiùs in paraphraſi videbis. Sententiam ſic proſa reddo, σύνηθές ἐστιν Ἄπολλον κρυπτοῖς λόγοις τὸν ἔρωτα φανερῶσαι, καὶ δεῖ οὐ δι' ἁρπαγῆς βιαίως, ἀλλὰ διὰ πειθοῦς δολίως τὴν συνουσίαν θηρεύειν. Itaque per occultas claues, intelligo tectum ſermonem quo aliquid aperitur & declaratur. Vocē κλαΐς vide 8. Od. huius lib. ἐντὶ, & σοφᾶς Dor. pro εἰσὶ, σοφῆς. σοφὸς autem aliquando exponitur *callidus, vafer, aſtutus* ἱερᾶν φιλοτάτων Dor. pro ἱερῶν φιλοτήτων.

καὶ ἔν τε θεοῖς. Nemo audet de Venereis, quæ teſte carere volunt, audire & dicere apertè. Ideóque Dij & homines ob verecundiam ſolent non apertè poſtulare primum concubitum. ἀμφαδὸν quod & ἀμφαδὰ, & ἀμφαδίην, poëticè dicitur, & ſignificat φανερῶς. Formatur per ſyncopen pro ἀναφαδὸν, & fit ab ἀναφαντὸν reiecto ν. & τ. in δ, verſo: & hoc ab ἀναφαίνω *patefacio*. τὸ πρῶτον addit, quia primi hominum concubitus fiunt maiori cum verecundia. Porrò ἀμφαδὸν oppono. ταῖς κρυπταῖς κλαΐσι, vt apertè docet Lat. paraphr.

παράφρασις. | στροφ. κῶλ. ιδ. | μετάφρασις.

Enimvero morum tuorum comitas & mansuetudo, te quem nemo possit fallere mentiendo, impulit vt hæc me honoris causa interrogares. Quorsum verò ô rex quæris ex me quinam sint hujus puellæ parentes? tu qui rerum omnium quæ in vita geruntur, exitum nosti: tu qui rerum gerendarum vias omnes intelligis, tu qui foliorum vere nascentium scis numerum: tu qui innumeræ arenæ in maris & fluuiorum littoribus iacentis numerum compertum habes: tu qui præsentia & futura rectè cernis? Sed si licet mihi in arte diuinandi vati sapienti & doctissimo æquari; & ostendere mihi æquè atque tibi vatum Deo rei huius euentum esse præcognitum,

καὶ γάρ σε, τὸν οὐ θεμιτὸν ψεύδει θιγεῖν,
ἔτραπε μείλιχος ὀργὰ
παρφάμεν τοῦτον λόγον. κούρας δ' ὁπόθεν γενεὰν
ἐξερωτᾷς ὦ ἄνα; κύριον ὃς πάντων τέλος
οἶσθα, καὶ πάσας κελεύθους,
ὅσσά τε χθὼν ἠρινὰ φύλλ' ἀναπέμπει, χ' ὁπόσαι
ἐν θαλάσσᾳ καὶ ποταμοῖς ψάμαθοι
κύμασι ῥιπαῖς τ' ἀνέμων κλονέονται.
χὤ, τι μέλλει, χὠπόθεν
ἔσσεται, εὖ καθορᾷς;
εἰ δέ γε χρὴ καὶ πὰρ σοφὸν ἀντιφερίξαι,

Enimuero te, quem fas non est mendacio tangere, mouerunt blandi mores ad eloquendum hunc sermonem. Tun' verò puellæ genus sciscitaris vnde sit ô rex? qui ratum omnium exitum nosti, & omnes vias, & quot tellus folia verna summittat, & quot in mari & fluuijs arenæ fluctibus imperuq; ventorum voluteutur: & quid euenturum sit, & vnde futurum probè perspicis? Sed si licet etiam cum sapiente me æquare in arte diuinandi,

καὶ γάρ σε. Existimo istud καὶ γὰρ non esse causalem sed affirmatiuam particulam, quam Latinè vertas, *Enimuero, equidem*. Tribuit eius mansuetudini & comitati quòd is qui vera scit, tamen interroget alium tanquam ignarus. Comitas igitur Apollinis eum impulit vt Chironem interrogaret, licitum-ne esset puellam amplecti, cùm tamen ille sat sciret. τὸν οὐ θέμιτον, hoc est, ὃν οὐκ ἔξεστι ψεύδει παρελθεῖν. Verbum θιγω vide Od.8 Pyth. ἔτραπε μείλιχος hoc est, προὔτρεψεν ὁ πρᾳότης σου τρόπος ἐρωτᾷν με ταῦτα. Passim poëta vocem ὀργὴ pro τρόπος vsurpat. παρφάμεν Dor. infinit. pro παραφάναι, à verbo παράφημι.

κούρας δ'. Morata oratio qua ad alteram Apollinis de stirpe Cyrenes interrogationem respondet. q.d. ἐμὲ ἐρωτᾷς δέσποτα Ἄπολλον τίνες οἱ τῆς κόρης γονεῖς; ὅστις πάντων τῶν κατὰ τὸν βίον οἶδας τὸ τέλος, καὶ πάσας τὰς ὁδοὺς, καὶ ὅσα ἐν τῷ ἔαρι φύλλα ἀναφύει, καὶ ψαμάθου ἀναρίθμου ἀριθμὸν, καὶ τὸ μέλλον, καὶ τοῦ μέλλοντος ἀρχὴν καλῶς καθορᾷς. In his verbis breuiter Apollinis laudes perstringit, dum se mirari innuit Chiron, quòd Apollo omniscius, hæc ipsum de puella, tanquam veri nescius interroget.

ὦ ἄνα. Vocatiuus nominis ἄναξ. ἠρινὰ per crasin pro ἐαρινὸς, vt ἦρ pro ἔαρ. χ' ὁπόσαι pro καὶ ὁπόσαι. ψάμμαθοι geminato μ. malè legitur pro ψάμαθοι. χὤ, τι pro καὶ ὅ, τι & χὠπόθεν, pro καὶ ὁπόθεν. Mendosè à nonnullis legitur χὤ, τι πόθεν: sed Schol.

videtur attentè confideranti legiſſe vt nos.

εἰ δὲ γε χρή. Procataſceue, ſeu προθεράπεια, qua vaticinium de ſobole Cyrenes præmollit, cùm id apud Deum, cúmque fatidicum ſit habiturus. q. d. εἰ δὲ χρὴ καὶ σοφῷ σοι ὄντι ἐξισωθῆναι, καὶ ὁμοίως μαντεύεσθαι, ἐρῶ. ἀντιφερίξαι poëticè & Dor. pro ἀντιφερίσαι.

παράφρασις.

dicam quę preſentio. Nimirum hanc in Pelij montis vallem veniſti futurus huius nymphæ maritus, & eam per mare tranſportaturus in amœnos Libyę campos vbi colitur Iupiter Ammon. Eò tranſportatam conſtitues ciuitatis dominam, cuius in colle campis vndique cincto extructæ ciues colliges ex colonia quam Battus è Thera inſula adducet. In præſentia autem latis clara pratis Libya propenſo in te animo, illuſtrem hanc nympham pretioſis ędibus excipiet, eíque proprij ſoli partem, in qua reperitur plantarum omnigenos fructus ferentium, & ferarum ad venationem exercendam copia, ſtatim dabit, ita comparandam & componendam vt bonis legibus regatur.

στροφὴ γ. κῶλ. ια.

ἐρέω. ταύτᾳ πόσις ἵκεο βᾶσσαν
τάνδε, καὶ μέλλεις ὑπὲρ πόντου, Διὸς ἔξ-
οχον ποτὶ κᾶπον ἐνεῖκαι,
ἔνθα νιν ἀρχέπολιν
θήσεις, ἐπὶ λαὸν ἀγείραις
νασιώταν ὄχθον ἐς ἀμ-
φίπεδον. νῦν δ' εὐρυλείμων
πότνιά σοι Λιβύα,
δέξεται εὐκλέα νύμφαν
δώμασιν ἐν χρυσέοις
πρόφρων, ἵνα οἱ χθονὸς αἶσαν
αὐτίκα συντελέθειν
ἔννομον δωρήσεται,
οὔτε παγκάρπων φυτῶν
νήποινον, οὔτ' ἀγνῶτα θηρῶν.

μετάφρασις.

dicam. Huic maritus futurus *veniſti in hanc vallem, & eam tranſportaturus es ſuper mare in eximiũ Iouis hortum: vbi eam ciuitati imperantem conſtitues, populum inſularem vbi congregaueris in collem campis vtrinque cinctum. Nũc autem lata prata habens venerabilis Libya, excipiet illuſtrem nympham ædibus aureis lubens: vbi ei telluris partẽ ſtatim donabit, vt eam efficiat legum obſeruatricem*, *quæ* pars *neque plantarum omnifructiferarum ſit expers, neque neſcia ferarum.*

ἵκεο. Ion. pro ἵκου. 2. perſ. Aor. 2. ἱκόμην. Diſſoluitur autem ου in εο. Ionum more. Schol. & nonnulli alij imperat. eſſe dicunt. At nihil præcipit, ſed prædicit tantùm Chiron. q. d. ταύτῃ παρθένῳ σύζυξ ἐσόμενος, ἦλθες εἰς τήνδε βῆσσαν.

Διὸς ἔξοχον κᾶπον. Libya *Iouis hortus* appellatur, vel quia Aegypto eſt contermina, quæ Iouis τέμενος dicta fuit: vel propter Iouem Ammonium qui in Libya cultus eſt: vnde illud Feſti qui Macedonica conſcripſit,

Ζεῦ Λιβύης Ἄμμων κερατηφόρε, κέκλυθι μάντι.

ἀρχέπολιν. Hoc eſt, ἄρχουσαν τῆς πόλεως. νασιώταν Dor. pro νησιώτην. Populum inſularem intelligit coloniam, quam ex inſula Thera monitu oraculi adduxit: vt 4. huius libri Oda videre eſt: ὄχθον ἀμφίπεδον dicit ob ſitum Cyrenes vrbis,

quæ

quæ in colle structa vndiquaque planitie cingebatur. ἀμφίπεδος est qui ἀμφὶ πεδία ἔχει.

γυῶ δ' εὐρυλείμων. Monet qua hilaritate Libya Cyrenen sit exceptura: & locus ab amœnitate, fœcunditate, & ferarum copia commendatur: adeò vt conueniret locus virgini venationis amanti. εὐρυλείμων est ὁ πλατὺς, seu εὐρεῖς λειμῶνας ἔχων. Vocat δώματα χρυσᾶ, hoc est, τίμια. & πρόφρων i. πρόθυμος, vt animi promptitudinem denotet, qua Libya Cyrenen excepit.

ἵνα οἱ. Hoc est, ἔνθα αὐτῇ τὴν μερίδα τῆς γῆς εὐθέως κατασκευάζειν, καὶ δικαίως οἰκονομεῖν παρέξει, καὶ πολύκαρπον, καὶ πολύθηρον εἶναι. Itaque αἶσαν expone τὴν μερίδα, seu μοῖραν. Sume συντελέθειν pro συντελεῖν, hoc est, ποιεῖν. Imò legi posset συντελέειν. Innuere videtur Cyrenes in ditione bonas leges latum iri.

νήποινον. Inquit Schol. propriè significat τὸ ἀνεκδίκητον; sed nunc τὸ ἄμοιρον καὶ ἄπειρον.

παράφρασις

Ibi Cyrene Nympha, in Cyrene nimirum vrbe filium Aristæum tibi pariet, quem à chara matre traditum & acceptum Mercurius feret & tradet Horis pulchras sedes habentibus, & Telluri, quæ suis genibus imposito puero nectar & ambrosiam in os instillabunt: & non secus ac Iouem castúmque Apollinem reddent immortalem. Hoc est, à magistris agriculturæ præcepta accipiet, horas annique tempora obseruabit, Telluris indolem explorabit & cognoscet, vnde tam excellens agricola euadet, vt ob eam scientiam, quemadmodum ob alia Iupiter & Apollo, nomen immortale consequutus sit, & diuinos honores ab hominibus accepturus, qui artis eius vtilitate gaudebunt, & pecoris proximum agilémque comitem Aristæum venatorem & pastorem nuncupabunt. Sic loquutus Chirō, eo vaticinio compulit Apollinem, vt se compararet ad perficiendas nuptias iucundas, quas se optare declararat.

ἀντιστρ. κῶλ. ιϛ.

τόθι παῖδα τέξεται, ὃν κλυτὸς
Ἑρμᾶς
εὐθρόνοις Ὥραισι καὶ Γαίᾳ, ἀνελὼν
φίλας ὑπὸ ματέρος, οἴσει.
ταὶ δ' ἐπιγουνίδιον
θηησάμεναι βρέφος αὐταῖς,
νέκταρ ἐν χείλεσσι καὶ ἀμβροσίαν στάξοισι. θήσονταί τέ νιν ἀθάνατον
Ζῆνα, καὶ ἁγνὸν Ἀπόλλων', ἀνδράσι χάρμα φίλοις·
ἄγχιστον ὀπάονα μήλων,
ἀγρέα, καὶ νόμιον
τοῖς δ' Ἀρισταῖον καλεῖν.
ὣς ἄρ' εἰπὼν, ἔντυεν
τερπνὰν γάμου κραίνειν τελευτάν.

μετάφρασις.

Ibi filium pariet, quē inclytus Mercurius sublatum à chara matre, afferet ad sedentes pulchris in thronis Horas & Tellurem. Hæ autem super genua sua quum infantem posuerint, nectar labris & ambrosiam instillabunt: efficiéntque illum immortalem, sicut Iouem & sanctum Apollinem, viris gaudium amicis, proximum pedisequum pecudum: vt ipsi eum appellent Aristæum cognomento ἀγρέα καὶ νόμιον, id est, *venatorem & pastorem. Sic loquutus impulit ipsum iucundum nuptiarum vt perficeret exitum.*

τόθι παῖδα. Vaticinatur de natiuitate, educatione, studijs & nominibus A-

riſtæi ex Cyrene naſcituri. τόθι pro ἐκεῖ nempe ἐν τῇ Κυρήνῃ. hæc de natiuitate.

ὃν κλυτὸς. Agit iam de educatione. q.d. ὃν ἔνδοξος Ἑρμῆς ἀνελὼν καὶ λαβὼν παρὰ τῆς μητρὸς, οἴσει καὶ δώσει θρέψειν ὥραις καὶ γαίᾳ. His innuit poëta Ariſtæum artem agriculturæ edoctum fuiſſe, Nam temporum miniſtræ & diſpenſatrices Horę, quę cœli portas aperiunt, ſunt obſeruandæ, & cognoſcendæ. Tellus quoque cognoſcenda, quid valeat, quid ferre recuſet: ſiquidem hic ſegetes illic creſcunt fœliciùs vuæ. Ex terra autem genus ducit Ariſtæus. Nam Terra Creuſam Penei vxorem procreauit, Creuſa Hypſeum, Hypſeus Cyrenen, Cyrene Ariſtæum, qui primus docuit terram rectè colere, pecora curare & cuſtodire, pabula illis conſeruare: mella, oleúmque conficere. De quo Virgil. 4. Georg.

ταὶ δ'. Hoc eſt, αἱ δὲ Ὧραι καὶ γῆ ἐπὶ γούνασι θεῖσαι βρέφος, τοῖς χείλεσι νέκταρ, καὶ ἀμβροσίαν ἐνστάξουσι, καὶ ποιήσουσιν αὐτὸν ἀθάνατον ὥσπερ Ζῆνα καὶ Ἀπόλλωνα. Allegoricè docet poëta Ariſtæum à præceptoribus agriculturam accepturum, in qua tam excellens ſit futurus, vt quemadmodum Iupiter & Apollo, nominis immortalitatem ſit conſequuturus. ἐπιγουνίδιος hoc eſt ἐπὶ τοῖς γούνασι ſeu γόνασι τεθειμένος καὶ κείμενος. στάξοισι. Dor. pro στάξουσι. 3. perſ. fut. verbi στάζω. ante Ζῆνα ſumendum extrinſecus, vel ὡς, vel ὥσπερ.

ἄγχιστον ὀπάονα. Hoc eſt, ἐγγύτατον καὶ εὐκίνητον ἀκόλουθον τῶν προβάτων. Iam hæc de ſtudijs Ariſtæi, qui primus docuit pecudes paſcere· ἄγχιστος ſuperlat. gradus poët. ab ἀγχοῦ poët. pro ἐγγὺς communi.

ἀγρέα καὶ Νόμιον. Hæc de eius cognominibus: quæ ideo ipſi fuerunt impoſita, quòd venationi & paſcendo pecori eſſet addictus. Nam ἀγρεὺς eſt *venator*, & νόμιος à νέμειν *paſcere* dicitur: interpres Apollonij ἀγρέα dictum putat, quòd in agro cum Cyrene eius matre rē habuerit Apollo. Iuſtinus lib. 13. dicit Cyrenes filios præter Ariſtæum fuiſſe, Nomium, Agreum & Autuchum. Sed meliùs Diodorus Siculus hiſtoriam ita narrat. *Cùm Cyrene Hypſei filia apud Peneum educaretur virgo, Apollo eius forma captus raptam in Libyam detulit, vbi poſtea condita eſt vrbs Cyrene. Ex hac natum Ariſtæum Nymphis educandum tradidit, quæ triplici nomine ipſum appellarunt; Nomium, Ariſtæum, & Agrium. Ab his altricibus didicit lactis, mellis, olei confectionem: hinc Deus habitus eſt, quia primus hæc in mortalium vſum contulit. Is Ariſtæus in Bœotia Autonoën vxorem duxit, ex qua habuit Actæonem. Idem Ariſtæus in Cea inſula peſtilentia homines liberauit. Hinc in Sardiniam, inde in Siciliam deuenit: demum in Thraciam ad Dionyſum, à quo orgia didicit, vbi diſparuit, & pro Deo cultus eſt:* Hæc ille.

ὡς ἄρ' εἰπὼν. Concluſio orationis Centauri: qua impulſus eſt Apollo ad accelerandum nuptiarum complementum. ἔντυεν negl. augm. pro ἤντυεν. ab ἐντύω ſublato ν pro ἐντύνω hoc eſt *armo, inſtruo, preparo.* à nomine τὰ ἔντεα *arma*: ſic dicta quod ἐντὸς, intus ea ſit corpus. Hic ſumitur pro comm. ὁρμᾶν, ὀτρύνειν & ſimilia, *incitare, impellere, hortari.* Sic autem iſta reddas. ταῦτα εἰπὼν ὁ Χείρων, παρώρμησε τὸν Ἀπόλλωνα πληροῦν τὸν γάμον. Itaque Apollo audito Chironis vaticinio præparat ſeſe ad peragendas nuptias.

παράφρασις.

Itaque siquidem festinantes Dij rem susceptam ex animi sententia confestim ad finem perducunt, viámque ad res gerendas breuem adinueniunt, eâdem die Apollo vaticinium Chironis peregit, Cyrenen videlicet per mare in Libyam transportauit: ibíque pretioso in lecto congressi sunt, vbi vrbem tutatur pulcherrimam, atque inter cęteras certaminum victoribus insigniter inclytam. Quam etiam nunc Carniadę filius Telesicrates beatam reddidit apud diuinam Pythonem, vbi victoriam armato cursu adeptus illustrauit Cyrenen, quæ ipsum hilari animo excipiet, quoniam patriæ formosas mulieres habenti gloriam iucundam attulit ex Pythijs quæ apud Delphos celebrantur.

ἐπῳδ. κώλ. ιδ.

ὠκεῖα δ' ἐπειγομένων ἤδη
Θεῶν
πρᾶξις, ὁδοί τε βραχεῖαι.
κεῖνο κεῖν' ἆμαρ διαιτά-
σεν. θαλάμῳ δὲ μίγεν
ἐν πολυχρύσῳ Λιβύας,
ἵνα καλλίσταν πόλιν
ἀμφέπει, κλειναν τ' ἀέ-
θλοις.
καί νυν ἐν Πυθῶνί νιν ἀ-
γαθέα Καρνειάδα
υἱὸς εὐθαλεῖ συνέμιξε τύ-
χᾳ·
ἔνθα νικάσαις ἀνέφανε Κυρά-
ναν.
ἅ νιν εὔφρων δέξεται
καλλιγυναικὶ πάτρᾳ
δόξαν ἱμερτὰν ἀγαγόντ' ἀπὸ
Δελφῶν.

μετάφρασις.

Celer autem est properantium iam Deorum actio, viæq́; breues. Illud illa dies peregit. In thalamo autem Libyæ diuite auri congressi sunt, vbi pulcherrimam vrbem tutatur, inclytámque certaminibus. Et nunc apud Pythonem diuinam Carniadæ filius, ipsam floridæ coniunxit fortunæ: vbi victoria potitus illustrauit Cyrenen, quæ eum beneuola accipiet, pulchras mulieres habenti patriæ gloriam amabilem qui attulit ex Delphis.

ὠκεῖα δ'. q. d. ἐπεὶ δὲ σπευδόντων τῶν Θεῶν ἡ κατόρθωσις ὠκεῖα γίνεται, καὶ βραχεῖαι ὁδοὶ τῶν πραγμάτων, εὐθέως ἤνεγκεν αὐτὴν εἰς Λιβύην καὶ συνῆλθεν αὐτῇ. Gnome est qua summam Dei potentiam indicat, nihil illi impossibile, omnia facilia.

κεῖνο κεῖν' ἆμαρ. Hæc reduplicatio pronominis non refertur ad idem: sed sic est exponenda sententia. ἐν ἐκείνῃ ἡμέρᾳ ἐκεῖνο τὸ πρᾶγμα διετέλεσεν. Itaque primum κεῖνο refertur ad nuptias Apollinis, secundum ad diem quo Chiron oraculum est effatus. Nam citra procrastinationem Apollo Cyrenen eodem die in Libyã transuexit, & cum ea rem habuit. ἆμαρ Dor. pro ἦμαρ. διαίτασεν. poët. & Dor. negl. augm. pro διῄτησεν, à διαιτάω quod hoc loco significat διατελέω, vel sumitur pro διοικέω.

θαλάμῳ δὲ. Ostendit vbi copulati fuerint, nempe in Libya, cuius θάλαμος πολύχρυσος appellatur, hoc est, τιμιώτατος. μίγεν iam occurrit Od. 4. Pyth. ἵνα pro ὅπου. Interim laudat Telesicratem à patria, sensim à digressione ad institutum viam sibi sternens.

καὶ νῦν ἐν. Iam est epanodus ad institutum: & Telesicratis Pythionicæ exemplo probat illam certaminibus claram. q. d. καὶ νῦν Πύθια νικήσας Τελεσικράτης Καρνεάδου υἱὸς, ἐποίησεν ἐπισημοτέραν αὐτὴν τὴν Κυρήνην.

ἀγαθέα. Hoc est θεία, seu θαυμαστῇ. ἀγάθεος Dor. pro comm. poët. ἠγάθεος. q. d,

ἄγαν θεῖος *valdè diuinus, præstantißimus*. In composit. τὸ α. in η mutatur metri causa: & Doricè vertitur in α longum. Eustath. deriuat ab ἀγῶ, ἀγάζω, τὸ θαυμάζω, & θεῖος. q.d. *admirandus instar rei diuinæ*. Eodem res redit. Porrò dicit ἀγαθέαν Πυθῶνα propter diuinum Phœbi oraculum.

Καρνειάδα Dor. pro Καρνειάδου, à recto Καρνειάδης, qui fuit Telesicratis pater. εὐθαλὴς poët. vox pro τοῦ θάλλων. ἀνέφανε. ab ἀναφαίνω quod poëticè vsurpatur pro φανερὸν, λαμπρὸν ποιῶ. *illustro. illustrem reddo*. eadem significatione vsurpatur προφαίνειν, Isthm. vltima Oda. sectione ς.

ἅ νιν. Gratitudo patriæ, victorem à quo illustratur benignè excipientis. q.d. ἥτις ἡ Κυρήνη εὐμενῶς αὐτὸν δέξεται, πατρίδι καλὰς γυναῖκας ἐχούσῃ ἀγαγόντα δόξαν ἱμερτὰν ἀπὸ Δελφῶν. Obiter laudatur Cyrene à forma & præstantia mulierum. Nam καλλιγύναικα, est ἡ καλὰς γυναῖκας ἔχουσα.

παράφρασις.

Ob quorum præclaram victoriam meritò eum longo encomio decorarem: siquidem magnæ virtutes copiam verborũ semper suppeditant. Sed longa argumenta paucis eximiè perstringere opportunum est, ídque libentius audiunt sapientes quibus verbum sat est. Quemadmodum autem in agendo, sic etiam in dicendo, ac proinde in omni re summum locum obtinet, & præstantissima est opportunitas. Quæ quantum valeat, suo exemplo indicauit Iolaus: ipsæque Thebæ septenis portis insignes testari possunt, illam olim ab ipso non fuisse neglectam. Nam cùm Eurystheus Heraclidas quos perditè oderat, ab Atheniensibus ad quos confugerant, repeteret, ac nisi redderent bellum minaretur: Iolaus Herculis amicus & consanguineus à Ioue petiit vt vel per horam repubescere, iuuenisque vires habere liceret. Quod vbi impetrasset, Eurystheum amputato capite occidit, ac statim obijt: sepultúsque est prope monumentum Amphitryonis curruum agitatoris, aui eius paterni, qui Thebis est inhumatus olim à Thebanis, qui ex draconis dentibus à Cadmo satis nati creduntur, hospitio exceptus, cùm in eorum vrbem, cuius vici ab equis albis teruntur, commigrasset.

στροφὴ δ΄. κῶλ. ιε΄.

ἀρεταὶ δ᾽ αἰεὶ μεγάλαι πολύμυθοι.
βαιὰ δ᾽ ἐν μακροῖσι ποικίλλειν, ἀκοὰ
σοφοῖς. ὁ δὲ καιρὸς ὁμοίως
παντὸς ἔχει κορυφάν.
ἔγνον ποτὲ καὶ Ἰόλαον
οὐκ ἀτιμάσαντά νιν ἑ-
πτάπυλοι Θῆβαι. τὸν Εὐρυ-
σθῆος ἐπεὶ κεφαλὰν
ἔπραθε φασγάνου ἀκμᾷ,
κρύψαν ἔνερθ᾽ ὑπὸ γᾶν,
διφρηλάτα Ἀμφιτρύωνος
σάματι. πατροπάτωρ
ἔνθα οἱ Σπαρτῶν ξένος
κεῖτο, λευκίπποισι Κα-
δμείων μετοικήσαις ἀγυιαῖς.

μετάφρασις.

Virtutes magnæ multorum semper sunt *verborum: at pauca in prolixis* argumentis *vario artificio sermonis edißerere, auditio sapientibus. Verùm opportunitas eodem modo rei omnis habet caput. Cognouerunt aliquando & Iolaum non aspernatum eam septenis portis* illustres *Thebæ, quem postquam caput Eurysthei ensis acie amputaßet, occultauerunt infernè sub terra, prope sepulchrũ Amphitryonis curruum agitatoris, vbi ille paternus eius auus hospes Spartorum iacebat, quum commigraßet ad Cadmeorum vicos qui teruntur ab equis albis.*

ἀρεταὶ δ' αἰεὶ. Gnome est qua docet magnas virtutes copiam verborum semper suppeditare ad prolixa encomia. Verùm melius esse multa paucis ornatè complecti, ídque gratius esse sapientibus, quibus intellectu facilis est breuis oratio multa paucis concinnè perstringens: in primis quum id occasio & opportunitas postulat. Ita se excusat quòd non sit diffusus & prolixus in laudando Telesicrate. Porrò sententiam his verbis reddas: περὶ τῆς μεγάλων ἀρετῆς εἰπεῖν ἔνεστι πολλά. σοφοὶ δ' ἥδιον ἀκούουσιν, εἰ ποικίλως δ' ὀλίγων λέγῃς τὰ πολλά. δεῖ δὲ παντὸς πράγματος εὐκαιρείαν τηρεῖν.

πολύμυθοι. Græcis propriè πολύμυθος, est *garrulus, loquax, verbosus*, sed hoc loco est περὶ οὗ ἔνεστιν εἰπεῖν πολλά. ἀκοὰ Dor. pro ἀκοὴ: quæ vox 1. Pyth. occurrit.

ἔγνων ποτε. Dum se excusat, digreditur in laudem occasionis: cuius rectè captatæ exemplum Iolai proponit, qui tempestiuè Heraclidis opem tulit. Historiam habet paraphrasis. Alij tamen dicunt non ad pubertatem redijsse, sed ad vitam iam extinctam: & peracto negotio statim denuo mortuum esse.

τὸν Εὐρυσθῆος. Hoc est, ὃν ἔκρυψεν ἡ Θήβη, ἐπεὶ τὸν Εὐρυσθέα ἀπεκεφάλισεν, ἐν τῷ τοῦ Ἀμφιτρύωνος σήματι. Vides τὸν articul. præposit. pro subiunct. ὅν. ἔπραθεν per transpositionem literarum pro ἔπαρθεν. Aor. 2. ἔπερθον verbi πέρθω. ἀκμᾷ, sic apud Homerum ξυροῦ ἀκμὴ dicitur *ferri acies*. κρύψαν negl. augm. pro ἔκρυψαν. διφρηλάτα Dor. pro διφρηλάτου. à Dorico recto διφρηλάτας, pro της. à δίφρον ἐλαύνειν. Idem est ἁρματηλάτης.

πατροπάτωρ. Auus paternus Iolai fuit Amphitryo, Nam hic fuit Iphicli pater, Iphiclus Iolai.

σπαρτῶν Καδμείων γένος. Sic appellantur Thebani, quòd ex draconis dentibus à Cadmo satis nati credantur. Quos ideo ἐν ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας Aeschylus σπαρτοὺς ἄνδρας, & σπέρμα τοῦ σπαρτοῦ γένους: & in Εὐμενίσι, σπαρτοῦ γένος. Hac de re vide Ouid. Metam. 3.

παράφρασις.

Illi, nimirum Amphitryoni, & Ioui cum quibus vna eadémque nocte concubuerat prudens Alcmena, gemellos filios robustissimos in pugnis semper victoriosos vno partu edidit. Qui autem Herculem non celebrat, nec Thebarum Dirce fonte insignium semper meminit, vbi gemelli fratres Hercules & Iphicles sunt educati, ignarus est, & præclararum rerum imperitus. Non sum

ἀντιστρ. κώλ. ια.

τέκε οἱ καὶ Ζηνὶ μιγεῖσα δαΐ-
φρων
ἐν μόναις ὠδῖσιν Ἀλκμήνα, διδύ-
μων
κρατησίμαχον σθένος υἱῶν.
κωφὸς ἀνήρ τις ὃς Η-
ρακλεῖ στόμα μὴ περιβάλλει,
μηδὲ Διρκαίων ὑδάτων
ἀεὶ μέμναται, τά νιν θρέ-
ψαντο, καὶ Ἰφικλέα
τοῖσι τέλειον ἐπ' εὐχᾷ
κωμάσομαί τι παθὼν -

μετάφρασις.

Peperit cum eo & cũ Ioue congressa Alcmena solers in vnico partu robur gemellorum filiorum in pugnis victoriosum. Mutus vir est qui Herculi os non applicat, neque Dircaarum aquarum semper meminit, qua illum educarunt & Iphiclem: quos hymno celebrabo.

ἐσλόν. Χαρίτων κελαδεν-
ναν
μή με λίποι καθαρὸν
φέγγος. Αἰγίνᾳ τε γὰρ
φαμὶ, Νίσου τ' ἐν λόφῳ,
τρὶς δὴ πόλιν τάνδ' εὐκλεΐ-
ξαι,

affectus ab illis *beneficio eximio per preces. Gratiarum illustrium me non deficiat lumen purum. Nam & apud Aeginam,& apud nisi collem dico vrbem hanc ter decorasse,*

autem adeò ineptus, rectíque nescius,vt hos Heroas à quibus pro animi voto beneficio sum affectus,quũ optatam Herculanorum victoriam obtinui,non celebrẽ hymno.Ingratus enim videri nolim beneficiũ acceptũ nõ commemorando, ita vt erga benefactores officio non functus , eorum gratia & fauore in posterum destituar.Porrò dico Telesicratem vna Aeginetica victoria,tribúsque Megaricis,quas in colle vbi sepultus est Nisus luctator insignis,obtinuit,vrbem hanc Cyrenen celebrem reddidisse,

τίκε οἱ. Paulò longiùs digreditur in Herculis & Iphicli natiuitatem,de Amphitryone modò loquutus.q.d. Ἀλκμήνη οἱ, ἤγουν τῷ Ἀμφιτρύωνι, καὶ τῷ Ζηνὶ μιγεῖσα, διδύμους υἱοὺς ἐνὶ τόκῳ ἔτικε. Fabulantur autem ex Ioue Herculem,ex Amphitryone Iphiclum fuisse conceptum.

δαίφρων. poët.vox,*prudens,mente feruidus in consultando*. q. d. vel δεδαημένος τὸ φρονεῖν, hoc est, ἐπιστάμενος τὴν φρόνησιν, *qui didicit aut nouit prudentiam*.vel δαιόμενος, hoc est, καιόμενος τὰς φρένας ἐν τῷ βουλεύεσθαι, *qui mente feruet in consultatione,ac si vratur.*

ἐν μόναις ὠδῖσιν. Enallage numeri pro ἐν μιᾷ μόνῃ ὠδῖνι,vel pro ἐν ἑνὸς μόνου τόκου ὠδῖσι, vel vno verbo, ἐνὶ τόκῳ. Periphrasticè dicit κρατησίμαχον σθένος υἱῶν , pro υἱοὺς ἰσχυροὺς καὶ κρατησιμάχους, τὸν Ἡρακλέα δηλαδὴ, καὶ τὸν Ἰφικλέα. Facilè videmus κρατησίμαχον componi à κρατέω *vinco* & μάχη *pugna*, vt sit *qui in pugnis vincit*. Notissima est Herculis strenuitas,& victoriarum copia.

κωφὸς ἀνήρ τις. Hæc sunt ad Heroum denominatorum laudis amplificationem:quos nemo nisi indoctus non in pretio habeat. κωφὸς à Schol. exponitur ἀπαίδευτος: & στόμα παραβάλλειν, est ἐγκωμιάζειν. Vt autem mutus nescit loqui,sic neque indoctus laudare.

Διρκαίων ὑδάτων. Dircææ aquæ περιφραστικῶς sunt Thebæ. Dirce enim fons est huius vrbis. τά νιν, hoc est, ἅτινα αὐτὸν τὸν Ἡρακλέα. Articul. præposit. sumitur pro subiunct.

τοῖσι τέλειον. Hoc est, τούτοις πεπονθώς τι ἐξ αὐτῶν τέλειον ἀγαθὸν, διὰ τοῦ κώμου ὑμνείτω. In his habes enallagen personæ : siquidem poëta hæc in persona victoris Telesicratis dicit:qui gratiam heroibus hisce refert , quòd eorum ope Herculana sacra,fortè & Iolaia vicerit.

Χαρίτων, hoc est, ἵνα μὴ γένοιτό με τὸ ἔνδοξον γίνεσθαι μὴ πράξαντα τὰ χαρίεντα. Non enim potest Gratias habere,hoc est.placere,qui quæ debet præstare,omittit:eorúmque gratia destituitur,erga quos officio non fungitur.

Αἰγίνᾳ τε γάρ. Redit ad laudes Telesicratis , quem ab Aeginensi , & Megarensi victoria commendat.Quænam sacra illis in locis celebrarentur dictum in precedentibus Odis.Hæc autem prosa sic reddas. φημὶ δὲ ὅτι καὶ ἐν Αἰγίνῃ καὶ ἐν Νίσου λόφῳ ταύτην πόλιν εὐκλεᾶ κατέστησε τρὶς νικήσας.

Νίσου ἐν λόφῳ. Hoc est, ἐν Μεγάροις. Nisi collis Megarorũ periphrasis. Fortè quia Nisus luctator insignis ibi sepultus est. Hic Pythios ludos Apollini sacros fuisse tradit Schol. Nem. Od. 1. Item Alcathoia eiusdem Apollinis in honorem instituta fuerunt ibid. vt videre est vltima Isthm. Oda, vltima in sectione. ἐυκλεΐξαι Infinit. Dor. Aor. 1. act. pro ἐυκλεΐσαι, à verbo ἐυκλεΐζω: idem cum simplici poëtico κλεΐζω *laudo, celebro, decoro*, τὸ δοξάζω. Fit à communi κλείω dialysi τοῦ ει, & inserto ζ. κλεΐζω futur. comm. κλεΐσω. & Dor. κλεΐξω.

παράφρασις.

ipsúmque laudem meruisse, quum re præclatè gesta desperabundam illam mœstitiam & dedecus vitauit ob quod victi ne gry quidem dicere ausint. Quare quiuis Cyrenæorum ciuium, siue ipsum beneuolentia prosequitur, siue erga ipsum infenso est animo, probatam in publico spectaculo Telesicratis strenuitatem collaudet, nec marini senis Nerei præceptum ad praxim non reuocatum violet. Præcepit enim ille vt inimicum qui obseruata iustitia præclari quid præstiterit toto animo laudemus. Ego verò te vidi ô Telesicrates sæpenumero parta victoria redeuntem ex Panathenæis Mineruæ sacris quæ singulis lustris aguntur. Vidi etiam vt tacitæ apud se virgines suum amorem effari non audentes, vnaquæque te maritum habere exoptabat, aut mulieres filium,

ἐπῳδ. κώλ. ιδ.

σιγαλὸν ἀμαχανίαν ἔργῳ φυ-
γών.
οὕνεκεν εἰ φίλος ἀστῶν,
εἴ τις ἀντάεις, τό γ' ἐν ξυ-
νῷ πεπονα μένον εὖ,
μὴ, λόγον βλάπτων ἁλίοι-
ο γέροντος, κρυπτέτω.
κεῖνος αἰνεῖν καὶ τὸν ἐχθρὸν
παντὶ θυμῷ σύν τε δίκᾳ
καλὰ ῥέζοντ', ἔννεπε.
πλεῖστα νικάσαντά σε καὶ τελε-
ταῖς
ὡρίαις ἐν Παλλάδος εἶδον. ἄ-
φωνοί
θ' ὡς ἑκάστα φίλτατον
παρθενικαὶ πόσιν, ἢ
υἱὸν εὔχοντ', ὦ Τελεσίκρατες, ἔμ-
μεν,

μετάφρασις.

qui factis taciturnã mœstitiam desperabundam effugerit. Quare siquis ex ciuibus amicus est *ei, siquis inimicus, at certè quod in communi præclarè gestum est, ne celet sermonem marini senis violans. Ille laudare etiam inimicum toto animo qui præclaras res gerit cum iustitia, præcepit. Sæpenumero vidi te potitum victoria & in solennitatibus Palladis quæ certo tempore recurrunt: taciteque puellæ vt optarent, ô Telesicrates esse* te sibi *vnaquæque charißimum maritum aut filium,*

σιγαλὸν ἀμαχανίαν. Hæc cohærent cum superioribus. q. d. τὴν ἀπαρρησίαστον αἰσχύνην, καὶ ἀμήχανον σιγὴν τῷ καταπεθυμάτι ἐκφυγών. Ita per circumlocutionem dicitur *non victus*. Nam, vt refert Schol. qui succubuerunt aduersarijs ad consilij inopiam redacti præ pudore tacent, nec liberè cum alijs colloqui audent. σιγαλὸς Dor. & poët. pro comm. poët. σιγηλὸς, à σιγή. Citatur à Schol. Pindarus alibi de hac re dicens νικώμενοι γὰρ ἀγλωξίᾳ δέδενται. Sequitur à contrario victores liberè & audacter loqui: qui non vltimus est victoriæ fructus. φυγών per antiptosin: nominat. pro accusatiuo.

οὕνεκεν εἰ φίλος. Alius victoriæ fructus, ab omnibus cùm amicis, tum inimi-

cis laudari. Etenim, vt ait Lucian. in Encom. Demosth. τὰ καλὰ καὶ παρ' ἐχθροῖς κα-λά. καὶ τὸ τῆς ἀρετῆς πανταχοῦ τίμιον. ἀντίαις Poët. & Dor. pro comm. poët. ἀντίοις hoc est ἐναντίος, ἐχθρός. Quod dicit ἐν ξυνῷ significat ἐν τῷ κοινῷ, *in repub.* vel *publico cœtu*, vel tale quid. πεποναμένον Dor. pro πεπονημένον. ἁλίοιο. Ion. pro ἁλίου. Marinus senex, est Nereus, quem Virg. 4. Georg. *grandæuum*, & in Argon. Orpheus *antiquißimum Deorum*. Oppian. ἁλ. β. παλαίφατον.

τελεταῖς. Schol. dicit hæc esse chori ad victorem verba. Παλλάδος τελεταῖς intellige Παναθήναια Lat. *quinquatria*: quas vocat ὡρίας, quòd statis temporibus, singulis nimirum lustris celebrarentur. Etenim ὥριος est vocab. poët. signif. ἐν ὥρᾳ τινὶ, καὶ ὡρισμένῳ χρόνῳ πεποιημένος.

ἄφωνοί θ'. Laus alia quòd eius adhuc cælibis coniugium optarent puellæ: & mulieres eiusmodi filium habere cuperent. ἐκάστα Dor. pro ἐκάστη. Legendum potiùs ἐκάστᾳ, ne durior sit syntaxis hoc pacto, ἄφωνοί τε παρθενικαὶ ἐκάστα εὔχοντο. & παρθενικὴ hic vsurpatur poët. pro παρθένος. In superlat. dixit φίλτατον: sed si φίλος aliquando significat ἴδιον, vt prima Ol. Oda diximus, φίλους ἄνδρας, in voce φίλος, significare ἰδίους, superlat. erit pro positiuo. ἢ υἱὸν, post se subaudit γυναῖκες.

παράφρασις.

Vidi te & in Olympijs, & in Terræ profundum habentis sinum certaminibus, quæ nimirum Athenis celebrantur: & in omnibus ijs quę in tua gente sunt in vsu, vincentem. Cæterùm mihi finem hymno hîc imponere statuenti postquam tuas laudes recensui, aurem vellit nescio quis, aliúdque debitum à me exigit: videlicet vt rursus tuorum maiorum gloriam eõmendem & commemorem. Vt illi, maiores tui Irassam Antæi vrbem adierunt, Barcen illius filiam pulchra coma conspicuam, & valdè celebrẽ ambientes, vt Libyeam illam puellam Alexidamus, à quo ducis genus, vxorem consequeretur: quam multi viri tum cognati seu gentiles, tum peregtini ambiebant, quoniam mirum in modum formosa erat.

στροφὴ ε. κῶλ. ιε.

ἔν Ὀλυμπίοισί τε, καὶ βαθυκόλ-
πυ
γᾶς ἀέθλοις, ἔν τε καὶ πᾶσιν ἐπι-
χω-
ρίοις. ἐμὲ δ' οὖν τις ἀοι-
δᾶν
δίψαν ἀκειόμενον
πράσσει χρέος αὖτις ἐγεῖ-
ραι
καὶ παλαιῶν δόξαν τεῶν
προγόνων. οἷοι Λιβύσσας
ἀμφὶ γυναικὸς ἔβαν
Ἴρασαν πρὸς πόλιν Ἀνταί-
ου, μετὰ καλλίκομον
μναστῆρες ἀγακλέα κούραν·
τὰν μάλα πολλοὶ ἀρι-
στῆες ἀνδρῶν αἴτεον
σύγγονοι, πολλοὶ δὲ καὶ
ξείνων. ἐπεὶ θαητὸν εἶδος.

μετάφρασις.

In Olympijs quoque, & profunde sinuosa terra certaminibus, & in omnibus genetlibus. A me quidem carminũ sitim curante aliquis exigit debitum excitandi rursum & veterum gloriam tuorum maiorum: quales Libyßa pro fœmina profecti sine ad vrbem Antai Irasam, ad pulcherrimam proci valdè celebrem puellam. Quam valdè multi fortitudinis primatum obtinentes viri petebant cognati, multi etiam ex peregrinis, quoniam admiranda forma eius.

ἐν Ὀλυμπίοισι. Schol. hic subaudit, ὁρῶσαι, referendo ad præcedens παρθενικαὶ, quasi

quasi Telesicratem in certaminibus conspectum, ob eiúsque in ijs strenuitatem in admiratione habitum amassent. Sed quia ad hæc spectacula hic sexus non solebat admitti, puto hanc poëtæ mentem non esse: & malo ἀπὸ κοινοῦ repetere præcedentia εἶδον νικῶντα: & cum ἐν Παλλάδος τελεταῖς construere. Porrò Schol. Olympia intelligit non Pisis, sed Athenis acta. Et Didymum obtendit dicentem Terræ certamina, esse ludos qui Athenis in Terræ honorem celebrantur. Dicuntur autem Athenienses omnis ferè generls ludos & spectacula, cùm ciuibus suis, tum exteris exhibuisse.

ἔν τε καὶ πᾶσιν. Interpretatio vulgata habet, *& in omnibus cuiusque regionis*: quasi ἐπιχώριος significet *cuiusque regionis*. At exponitur *patrius, gentilis*. Constat autem apud Cyrenæos Telesicratis gentiles, & conterraneos, celebrata fuisse nonnulla certamina, ad quæ potest hîc respicere poëta.

ἐμὲ δ' οὖν. Vulgata interpretatio τὸ οὖν exponit *igitur*: at loci sensus nullam hîc postulat conclusionem: quare est exponendum vel *quidem*, vel *tandem*. Vel si malis, erit omnino superfluum, vt sæpe apud poëtas. Cùm autem hactenus absoluisset Telesicratis laudes, hîc finem facturus erat, nisi maiorum eius historiam sibi commemorandam ex officio, debitóque putasset, ne quid omissum quispiam argueret. Verba hæc vsque ad οἷοι sunt præparatio ad locum de maioribus.

ἀοιδᾶν δίψαν ἀκειόμενον. Hoc est θεραπεύοντα τὴν ἀοιδῶν δίψαν. *Sitim carminum curare*, poëtæ est, *dum canendo defessus est & sitibundus, carmini finem imponere.* ἀκειόμενον. partic. à præsenti ἀκείομαι. poët. inserto ι. pro comm. ἀκέομαι, *medeor, curo, sano*. Fit à nomine ἄκος *remedium*.

πράσσει χρέος. Non significat *iniungit munus*, vt vulgata interpretatio habet: sed *debitum exigit*: sicque translatum metaphoræ vim seruat. πράσσοντί με χρέος. *exigunt à me debitum* Olymp. Od. 3.

οἷοι Λιβύσσας. Narratio historiæ quæ sic se habet. Antæus, non is quidem quem Hercules occidit: sed alius posterior (Nam ante Herculem nulla celebrabantur certamina.) Antæus inquam Irasæ rex, filiam formosissimam habuit Barcen, vel Alcein nomine. Hanc præstantissimo cursori futuram vxorem proposuit. Quare & indigenæ & hospites seu peregrini multi, conuenêre. Inter alios Alexidamus quidam, reliquos cursu superauit, & Barcen vxorem accepit.

Λιβύσσας γυναικὸς. Libyssam fœminam περιφραστικῶς intelligit Barcen. Irasa est vrbs Libyæ, cuius rex Antæus, qui vixit Euphemi temporibus. μετὰ sumit pro πρὸς. vt 1. Ol. μετὰ τὸ ταχύποτμον. &c. stroph. 3. καλλίκομον à parte totam formosam innuit. μναστῆρες Dor. pro μνηστῆρες. ταὶ articul. præposit. pro subiunct. ἄιτον negl. augm. pro ᾖτον. Hîc opponuntur σύγγονοι, hoc est, πατριῶται, & ξένοι. Scribe Ἴρασα cum vno σ. vt apud Herodot. in Melpo. & Steph. de Vrbibus. Id quoque metrum postulat.

ἐπεὶ θαητὸν. Ratio cur amarent Barcen, nempe quia mirum in modum erat formosa.

παράφρασις.

eiúsque puberis ætatis eximiæ & splendidæ fructũ efflorescentem, & nobiles annos decerpere volebant. Sed Antæus filiæ huic suæ illustrius coniugium nancisci tentãs, exemplum Danai regis Argiuorum est imitatus, quem audiuerat breuissimo tempore, antequam dimidius dies exactus fuisset, Argis præclaros coniuges quadraginta & octo filiabus nactum esse. Is filias ad metam collocauit, & procis cursus certamen proposuit, & vnicuique Heroum qui venerant vt eius generi fierent, concessit vt quam ex filiabus mallet in vxorem, eam deligeret, quum à carceribus ad metam peruenisset, & pedum celeritate vicisset.

ἀντιστρ. κώλ. ιε.

ἔπλετο. χρυσοστεφάνου δέ οἱ ἥ-
βας
καρπὸν ἀνθήσαντ' ἀποδρέψαι ἔθε-
λον.
πατὴρ δὲ θυγατρὶ φυτεύων
κλεινότερον γάμον, ἄ-
κουσεν Δαναόν ποτ' ἐν Ἄρ-
γει
οἷον εὗρεν τεσσαράκον-
τα καὶ ὀκτὼ παρθένοισι,
πρὶν μέσον ἆμαρ ἐλθεῖν,
ὠκύτατον γάμον. ἔστα-
σεν γὰρ ἅπαντα χορὸν
ἐν τέρμασιν αὐτίκ' ἀγῶνος.
σὺν δ' ἀέθλοις ἐκέλευ-
σεν διακρῖναι ποδῶν,
ἅν τινα σχήσοι τις ἡ-
ρώων, ὅσοι γαμβροί σφιν ἦλ-
θον.

μετάφρασις.

erat: & auro coronata pubertatis fructum efflorescentem decerpere volebant. Sed pater filiæ moliens illustrius coniugium, audiuit Danaum apud Argos quondam quale nactus esset quadraginta & octo virginibus velocissimum connubiũ, priusquam medius dies venisset. Collocauit enim vniuersum chorum statim in metis certaminis: & in certaminibus pedum iussit diiudicare quam quisque heroum habiturus esset, quicunque generi ipsi venissent.

χρυσοστεφάνου δὲ. Phrasis cognata ei quæ est antistr. 2. ἐκ λεχέων κνίζειν μελιηδέα ποίαν. hoc est, τὴν παρθενίαν αὐτῆς λαβεῖν ἐβούλοντο. Dicitur ἥβη χρυσοστέφανος, hoc est, ἔντιμος. ἔθελον negl. augm. pro ἤθελον, metri causa.

πατὴρ δὲ. Consilium Antæi, vt sine procorum offensione, filiam honestè elocaret: idque ad imitationem Danai, præter quem & alij idem fecerunt. Sic Oenomaus Hippodamiam, Olymp. 1. Oda. Clysthenes Sicyoniorũ rex, vt in Erato refert Herodot. Agaristam filiam despõsat. Ouid. Metam. 9. de Oenei filia Deianira: & 10. de Atalanta, & Hippomane, simile exemplum habes.

φυτεύων. Vocab. metaphoricum, pro κατασκευάζων: sic Odyss. ξ. κακὰ δυσμενέεσσι φυτεύων, *mala moliens hostibus*. Quæritur autem cur poëta, cùm Danaus quinquaginta filias habuerit, nominet duntaxat octo & quadraginta. Ratio est, quia eas tantùm numerat quæ iussu patris maritos interfecêre. Nam Amymone iam à Neptuno corrupta fuerat, & Hypermnestra Lynceo pepercit. Has nuptias est molitus postquam Aegypti filios quibus elocatæ fuerant, filiæ eius interfecerunt.

ἔστασεν Dor. pro ἔστησεν. Modus quo vsus est Danaus, filias in meta collocauit vt eas priùs viderent proci. ἅπαντα χορὸν, nempe τῶν παρθένων Δαναοῦ θυγατέρων.

σὺν δ' ἀέθλοις. Sic locus est construendus, ἐκέλευσε δὲ σὺν ἀέθλοις ποδῶν διακρῖναι ἅν-

ἦντινα χρύσοι τις ἡρώων, ὅσσοι σφὶν ἦλθον γαμβροί. q.d. ἐκέλευσε δὲ μνηστῆρας δρόμῳ ποδῶν ἀγωνίζεσθαι, ἵνα ἕκαστος ἡρώων τούτῳ περιτυχόντων ἕλοιτο ἣν ἂν βούλοιτο.

ὅσσοι γαμβροί σφιν ἦλθον. Dicit σφὶν de pluribus: fortaſſe habita ratione Danai vxoris, quanquam de ſolo Danao loquitur.

παράφρασις.	ἑρμηνεία. κώλ. ιδ.	μετάφρασις.
Sic ergo Libycus ille Antæus filiæ ſuæ conuenientem maritum dedit & adiunxit. Curſus certamen proceis propoſuit, & filiam exornatam in meta, quæ ſtadij linea eſt extrema, altérque terminus, collocauit, vt eſſet vltimus laború finis, videlicet præmium victoriæ laborioſo curſu partæ. In medijs autem ſtans procis, dixit vt quicunque reliquis anteeurrens, primus virginis ſubtiliſſimam veſtem attigiſſet, eam futuram coniugem abduceret. Ibi tunc Alexidamus, rapidum curſum omnes præcedendo emenſus, puellæ nobilis manum manu prehendit, pérque agmē equeſtrium Afrorum, dictorum Nomadum, quòd rei pecuariç ſint dediti,	οὕτω δ᾽ ἐδίδου Λίβυς ἁρμόζων κόρα νυμφίον ἄνδρα. ποτὶ γραμμᾷ μὲν αὐτὰν στᾶσε κοσμήσαις, τέλος ἔμμεν ἄκρον. εἶπε δ᾽ ἐν μέσσοις, ἀπάγεσθαι ὃς ἂν πρῶτος θορὼν ἀμφί οἱ ψαύσειε πέπλοις. ἔνθ᾽ Ἀλεξίδαμος, ἐπεὶ φύγε λαιψηρὸν δρόμον, παρθένον κεδνὰν χερὶ χειρὸς ἑλὼν, ἆγεν ἱππευτᾶν Νομάδων δι᾽ ὅμιλον. πολλὰ μὲν κεῖνοι δίκον φύλλ᾽ ἔπι, καὶ στεφάνους. πολλὰ δὲ πρόσθεν πτερὰ δέξατο νίκας.	Sic autem dabat Libys copulans filiæ ſponſum virum. Ipſam quidem cùm exornaſſet collocauit ad lineam, terminus vt eſſet extremus: ac dixit in medijs vt abduceret eam quicunque primus proſiliēs amictus eius attigiſſet. Ibi Alexidamus, poſtquam euaſit rapidum curſum, virginis nobilis manum manu prehendēs, duxit equeſtrium Nomadum per agmen. Multa in illum ipſi eiaculati ſunt folia, & coronas: multas etiam antea alas accepit victoriæ.

prehenſam duxit. Ac tum ſpectatores & ſocij victorem applauſu excipientes, multa folia, & coronas in ipſum proiecerunt. At non his tantùm coronis pro hac victoria fuit decoratus, ſed ex alijs certaminibus, vbi ſuæ fortitudinis & induſtriæ ſpecimina edidit, alias etiam eſt adeptus.

οὕτω δ᾽ ἐδίδου. Narrato exemplo factum Antæi ſubijcit. q.d. οὕτως ὁ Ἀνταῖος Λίβυς ἁρμόζων θυγατρὶ γάμον, τῷ νικήσαντι αὐτὴν ἔδωκε. Libys eſt Antæus, Iraſæ rex: vt Αρβύσσαν γυναῖκα dixit Barcen eius filiam, ſtropha 5.

ποτὶ γραμμᾷ. Oſtendit modum certaminis. Quid ſit γραμμὴ declarat paraphraſis Latina. ποτὶ γραμμᾷ αὐτὰν στᾶσε Dorica ſunt, pro πρὸς γραμμῇ αὐτὴν ἔστησε. & κοσμήσαις Aeol. pro κοσμήσας. Paraphraſis Lat. docet quid ſit hic τέλος ἄκρον.

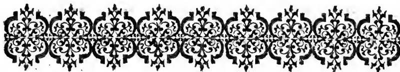
εἶπε δ᾽. Proponit conditiones certaminis. q.d. ὅστις ἂν πρῶτος τῶν πέπλων αὐτῆς ἅψηται, ἐκεῖνος αὐτὴν ἀπαγέσθω.

ἔνθ᾽ Ἀλεξίδαμος. Euentus certaminis. δρόμον φυγεῖν impropriè dixit pro νικῆσαι, vel ἐκτελεῖν δρόμον. Nam fuga innuit perſequentem. Nemo autem perſequeba-

tur. Sic celeritatem currentis exprimit. ἄγεν. Dor. pro ἦγεν, vt & ἱππευτᾶν pro ἱππευτῶν. Cur Afri Nomades sint dicti habet paraphrasis.

πολλὰ μὲν. Ante μὲν est construendum ἐπὶ, quod est in sequenti colo. & δίκον negl. augm. pro ἔδικον à δίκω, quod iam occurrit Olymp. Od. 10. Cæterùm hic est applausus congratulantium spectatorum.

πολλὰ γ. Hæc docent non primam hanc esse Alexidami victoriam: sed eum multas alias obtinuisse priores. πτερὰ νίκας periphrasticè *victorias* vel *coronas* vocat. Fortè non incommodè πτερὰ νίκας vocabis encomiastica carmina quorum beneficio fama victoris volat. vide ἀέθλων πτερὰ in fine 14. Olymp. Odæ.

ΙΠΠΟΚΛΕΑ ΘΕΣΣΑΛῼ, διαυλοδρόμῳ.

HIPPOCLEAE THESSALO, diauli cursori.

ΕΙΔΟΣ Ι.

ODE X.

ARGVMENTVM.

Laudatur Hippocleas Thessalus à victorijs Pythiorum & Olympiorum, à victorijs Phriciæ patris, à præmio victoriæ, ab amicis, præcipuè Thorace, cuius monitu poëta præsentem hymnum compegit, vt sub finem innui videtur. More autem suo Pindarus arreptis occasionibus in digressiones diuagatur.

παράφρασις.	στροφὴ α. κῶλ. ι.	μετάφρασις.
Quemadmodum beata es ô Lacedæmon, sic etiam tu fœlix es ô Thessalia, eo nomine quòd genere & principibus pares estis. Nã principes qui regnum ve-	Ὀλβία Λακεδαίμων, μάκαιρα Θεσσαλία. πατρὸς δ᾽ ἀμφοτέραις ἐξ ἑνὸς ἀριστομάχου γένος Ἡρακλέος βασιλεύει.	*Fœlix Lacedæmon, beata Thessalia: ambarum enim regnum obtinet genus. Herculis strenuissimi pugnatoris*

strum obtinent, ex vno eodéq; patre, nimirũ Hercule præstantissimo in pugnis heroë, vobis ambabus sunt oriundi. Sed quid, vtriusque genus extollens, intempestiuè glorior? Imò verò tempestiuè huius honorificam mentionem facio: siquidem patriç laus in ciues redundat, & vitum

τί κομπέω παρὰ καιρόν; ἀλλά με Πυθώ τε, καὶ τὸ Πελινναῖον ἀπύει, Ἀλεύα τε παῖδες, Ἱπποκλέᾳ θέλοντες ἀγαγεῖν ἐπικωμίαν ἀνδρῶν κλυτὰν ὄπα.

ex vno patre. Quid glorior intempestiuè? Sed me Pytho & Pelinnaeum, & Aleuæ posteri Hippocleam hortantur sonare, volentes me afferre inclytã vocem laudatricem virorum per choreales hymnos.

Thessalum laudare volo: ad quod me hortantur & Pytho certaminis locus celebris, & Pelinnæum Thessaliæ oppidum victoris patria, & Thessali Aleuæ subditi, efflagitantes vt encomiastico hymno, qui in inclytis virorum choreis voce canatur, Hippocleam decorem.

Ἱπποκλέᾳ. Hippocleas Thessalus fuit, Phriciæ cuiusdam filius, patria Pelinnęensis, qui videtur nomen ab equestri gloria sortitus. De Thessalia, & hoc eius oppido vide geographos.

διαυλοδρόμῳ. Διαυλοδρόμος stadij gemini seu reflexi cursor. Est enim δίαυλος ex Vitruuio, duorum stadiorum ambulationis circuitio: quod sic Suidas, ὁ διττὸν ἔχων τὸν δρόμον ἐν τῇ πορείᾳ, τὸ πληρῶσαι τὸ στάδιον καὶ ὑποστρέψαι. Deriuatur ab αὐλὸς, quod aliquando significat πᾶν τὸ διαπεπταμένον εἰς εὐθύτητος σχῆμα, ὥσπερ τὸ στάδιον. Breuiter δίαυλος est τόπος δισταδίος: siue δισταδίον. *curriculum duplex*, quod decurrebant & recurrebant cursores hoc modo, vt quum ad metam peruenissent, flectentes eò recurrerent vnde cursum inierant. Hic diaulodromus Hippocleas vicit 22 Pythiade: & in Olympijs 72. ac inde 73. vt Schol. annotat.

Ὀλβία Λακεδαίμων. Exordium ducit à laude patriæ: quam, vt rectè mihi videtur obseruare Aretius, commendat à pari, & maiorum origine. Par est quum Lacedæmona Thessaliæ confert, & alteram ὀλβίαν, alteram μάκαιραν nuncupat: quæ sunt synonyma. Maiorum origo quum vtraque id commune habet, quòd ab Heraclidis ortum ducit, in quo itidem sunt pares. Porrò est in his apostrophe: nam sermonem conuertit ad Lacedæmonem & Thessaliam: & elliptica est oratio, quæ sic restitui potest, ὦ Λακεδαίμων ὀλβία εἶς, καὶ σὺ Θεσσαλία μάκαιρα.

πατρὸς δ'. Hoc est, ἐν ἀμφοτέραις γὰρ βασιλεύει γένος ἐξ ἑνὸς πατρὸς Ἡρακλέους τοῦ κατὰ μάχας ἀρίστου. Est veluti ratio beatitudinis & fœlicitatis cum Lacedæmonis tum Thessaliæ. Nam cùm vtriusque principes essent Heraclidæ, & beati sint qui generosos habent, quales erant isti, ideo rectè vtraque beata dicitur. In hac sententia videtur esse ellipsis præpositionis ἐν: & δ' loco τοῦ γὰρ vsurpari, sicuti in expositione suppleuimus.

ἀριστομάχου. Hoc est, ἀνδρειοτάτου. Est autem ἀριστόμαχος, ὁ ἐν ταῖς μάχαις, seu κατὰ μάχας ἄριστος. Herculis epitheton meritissimum, siquidem fuit optimus & fortissimus bellator, sustulit monstra, liberauit oppressos, & sic mortalium generi plurimum profuit.

τί κομπέω. Est ὑπόφορα, qua defendit hoc exordium aduersus obiectionem

eius qui quærere potuiſſet cui bono ab his regionibus duceret exordium:cùm earum mentio intempeſtiua videretur.

ἀλλά με. Ἀνθυποφορὰ, qua reſpondet obiectioni quam ſibi facit, & oſtendit ſe non gloriari παρὰ καιρὸν:quia viri Theſſali victoria apud Pythonem parta ſibi nunc laudanda eſt:vnde fit vt appoſitè meminerit originis gentis iſtius. Porrò cauſæ proponuntur cur encomium hoc ſuſceperit,ſumptæ à loco, & perſonis,quæ ſunt Pytho vbi Hippocleas diaulo vicit, & Pelinnæum Theſſaliæ oppidum eius patria:item Aleuadæ à quibus omnibus ad hoc impellitur.

Πελινναῖον. Oppidum Theſſaliæ,victoris patria,ex cuius nomine mons etiam in Chio dictus eſt,omnium eius Inſulæ altiſſimus.Strabo lib.14.

ἀπύειν. Hoc verbum iam occurrit Olymp.1.quum dixit ἄπυεν βαρύκτυπον,&c. ſumitur hic pro.ὑμνεῖν:& ſubauditum habet poſt ſe, τὸ παρακελεύονται: ſic plena erit ſententia,hoc modo intellecta,παρακελεύονται ὑμνεῖν Ἱπποκλέα. Niſi potiùs legendum eſt ἀπύει.vt conijcere eſt ex Schol. exponente hoc, βοᾷ, καὶ παρακαλεῖται.

Ἀλεύα τε παῖδες. Nonnulli legunt Ἀλευάδαι παῖδες ſed malè:neque enim id patitur metrum, & obſcurior eſſet locus deficiente coniunctione. Ἀλευάδαι autem & Ἀλεύα παῖδες ſunt Theſſali,ab Aleua rege dicti, vt Corinthij à Siſypho Siſyphidæ.Vel hìc Aleuæ filij ſunt aliqui Hippocleę amici,qui hoc à poëta efflagitarint.

ἐπικωμίαν ὄπα. Interpretamur *vocem laudatoriam*, ſeu *laudatricem per choreales hymnos*. Sic carmen hoc ſuum appellat Pindarus,quòd in laudem victoris voce caneretur,dum choreæ agitarentur. φωνὴν ſignificat *vocem quæ laudes alicuius canit*. ἐπικώμιος poët.& Pindar.vocabulum,pro quo & ἐγκώμιος & communiter ἐγκωμιαστικός.Hæc ſententia,addito με quod deficit, ita declaranda eſt. θέλοντές με τὴν ἔνδοξον καὶ ἐγκωμιαστικὴν τῶν χορευτῶν φωνὴν ἄγειν ἐπ᾽ αὐτόν. Antequam autem vlterius progrediar,non celabo lectorem,Leonicerum huius poëtæ interpretem, & cum eo Chabotium in 7. Oden lib. 1. Carm. Horatij hoc in exordio locum dare figuræ συγχωρήσει ſicuti apud Flaccum in his,

Laudabunt alij claram Rhodon aut Mitylenen,&c.

Nam vt ille hoc dicere voluit.*Laudēt alij ſuam quiſque regionem:ego laudabo Tiburtinam.* ſic & Pindarum dicentem faciunt. *Celebrent alij Lacedamonis & Theſſaliæ fœlicitatem, ob Herculis præclaram poſteritatem: ego inſtinctu Apollinis & Aleuadarum, Pelinnæum propter Hippocleam victorem laudabo.* Ego ſanè obſeruationem Aretij allatam huic longè præfero,meliúſque ex ea ſonat Latina paraphraſis.Non obſto tamen quominus lector eligat quam commodiorem comperiet.

παράφρασις.	ἀντιστρ. κῶλ. ι.	μετάφρασις.
Nam certamen Pythiacum aggreſſus,ſuæ virtutis	γεύεται γὰρ ἀέθλων. στρατῷ τ᾽ Ἀμφικτυόνων ὁ Παρ-	*Guſtat enim certamina,&* in *cœtu Am-*

periculum fecit, & ſpecimen edidit: eúmque in Parnaſſi receſſu qui eſt Pytho, in numeroſo Amphictyonum de victoria iudicantium cœtu, inter iuuenes præſtantiſſimum diauli curſorem præco promulgauit. Et cùm quicquid proſperè aggrediuntur, quicquid fœlicem ad finẽ perducunt homines, id Deo acceptum ferre debeant, ô Apollo hic Hippocleas rẽ proſperè geſſit, quòd hunc illi certaminis exitum tuo conſilio præſtituiſſes. Quòd autem certaminum ſtudio tenetur, hoc à natura inſitum habet, & à patre accepit, cuius veſtigijs inſiſtit.

νάσιος αὐτὸν μυχὸς
διαυλοδρομᾶν ὕπατον παίδων ἀνέειπεν.
Ἄπολλον (γλυκὺ δ' ἀνθρώπων τέλος, ἀρχά τε, δαίμονος ὀρνύντος αὔξεται)
ὁ μέν που τοῖσι μήδεσι τοῦτ' ἔπραξε. τὸ δὲ συγγενὲς ἐμβέβακεν ἴχνεσι πατρὸς

phictyonum Parnaßius eũ inter iuuenes diauli curſores ſummum promulgauit. O Apollo (iucũdus hominib⁹ exitus principiúmque Deo impellente creſcit) hic certè tuo conſilio hoc fecit: ſed congenita indoles eum *fecit inſiſtere veſtigijs patris*

κύεται. Ratio propoſitionis, nimirum laudandum eſſe Hippocleam, quia ſtrenuè ſe geſſit in Pythijs. κύεται, hoc eſt, μεταλαμβάνει. Huiuſmodi verbi vſum Ode 9. ſuperiore docuimus, in hæc verba, κύεται ἀλκᾶς ἀπειράντου, ſtroph. 2. vtitur præſenti κύεται, vel quia recens in certamen deſcenderat, vel vt continuum eius certaminum ſtudium innuat. Alioqui ſi agatur de iam parta victoria, erit enallage temporis præſentis pro Aoriſto, ἐκύσατο.

στρατῷ τ'. Obſerua ellipſin præpoſitionis ἐν. Et Parnaſſium receſſum ſume pro Pythone: vnde ſic iſta verba reddo, ἐν συνόδῳ δὲ τῶν Ἀμφικτυόνων ἡ Πυθὼ αὐτὸν ἄριστον τῶν διαυλοδρόμων παίδων ἀνηγόρευσε. Amphictyonum cœtum dicit στρατὸν, ob numeroſum conuentum. Conſtabat enim conſilium illud Amphictyonicum ex ſeptem Græciæ vrbibus, vt refert Strabo l. 9. cui conſilio qui præerant, Amphictyones vocabantur.

διαυλοδρομᾶν Genit. Dor. pro διαυλοδρόμων. Cuius rectum ſingularem Schol. facit διαυλοδρόμης: quæ formatio videtur non legitima: ſed διαυλοδρόμος, ſicuti aliæ id genus, δολιχοδρόμος, σταδιοδρόμος, ὁπλιτοδρόμος, &c.

Ἄπολλον. Apoſtrophe ad Apollinem, in qua victoriæ cauſam efficientem facit Deum illũ, cui ſacra erant, & curæ hæc certamina. Vbique ſanè poëta Ethnicè pius Deum aliquem rerum præclarè geſtarum cauſam facit. ὁ μὲν. Nempe Hippocleas.

τὸ δὲ συγγενὲς. Adiuuans cauſa victoriæ, nempe virtus congenita, natiua fortitudo. q. d. τὸ δὲ ἀπὸ γένους ἔμφυτον, ἐπιβῆναι πεποίηκε τοῖς ἴχνεσι τοῦ Ὀλυμπιονίκου πατρὸς αὐτοῦ. Doricè dixit ἐμβέβακεν pro ἐμβέβηκεν. præt. perf. act. verbi ἐμβαίνω, quod tranſitiuè ſumit pro ἐμβιβάζω, ſeu ἐμβαίνειν ποιῶ.

παράφρασις.	ἐπῳδ. κῶλ. α.	μετάφρασις.
Etenim Phricias eius pater	Ὀλυμπιονίκα	*Olympionica bis in*

certamina coluit, Olympiaca in quibus vicit bis armato cursu, quem in stadio exegit in graui armatura currens, quali in bello vtuntur. Item Pythiaca, quæ apud Pythonem sub monte Parnasso sitam vbi profunda sunt prata, celebrantur, in quibus cursu victor euasit. Quemadmodū autem antehac rerum successu hi Phricias & Hippocleas fortunati fuerunt: vtinam & in posterum tam prospera sorte fruantur ambo, vt quæ superbos homines reddere solent, diuitijs florentibus potiantur.

δὶς ἐν πολεμαδόκοις ἄρεος ὅ-
πλοις.
Θῆκεν καὶ βαθυλείμωνα
ἀγὼν ὑπὸ Κίρρας
πέτραν κρατησίποδα Φει-
κίαν.
ἕποιτο μοῖρα καὶ ὑστέραι-
σιν
ἐν ἁμέραις ἀγάνορα
πλοῦτον ἀνθεῖν σφίσι.

excipientibus bellum Martis armis. Certamen etiā sub rupe Cirrha profunda habente prata effecit Phriciam victorem pedum cursu. Sequatur sors & posterioribus in diebus, adeò vt ipsis superbifica diuitia floreant.

Ολυμπονίκα. Dor. pro Ολυμπονίκου. Cohæret cum superioribus. Nunc autem paternas virtutes in laudem filij profert. Patris autem recenset duas victorias Olympicas, vnam Pythicam. Bis vicit in Olympijs ὁπλίτης, seu ὁπλιτοδρόμος. Arma vocat πολεμαδόκα: quoniam certatores isti æquè seriò in armis currebant, ac si fuisset sibi pugnandum. Porrò πολεμαδόκος, hoc est, ὁ πόλεμον δεχόμενος, *bellum excipiens*, exponitur. In composito χ in κ. mutatur, vt in multis à δέχομαι deriuatis. Porrò πολεμαδόκος est Dor. pro πολεμηδόκος, quod in Epigr. legitur. Et hoc requirit metrum, nam μα erit longum, vt debet.

θῆκεν. Hoc est, ἐν τῷ Πυθικῷ δὲ ἀγῶνι ποδωκείᾳ ἐκράτησεν ὁ φρικίας. Cirrhæ petram, Parnassum intellige, sub quo sita Pytho, locus certaminis, pro quo Cirrham iam sæpius assumpsit ob proximitatem. κρατησίποις est ὁ τοῖς ποσὶ κρατήσας. Phricias Hippocleæ pater.

ἕποιτο μοῖρα. Votum quo commendat Deo cùm Phricię, tum Hippocleæ fortunas. q. d. ἐπακολουθοίη δὲ αὐτοῖς, καὶ τὸ μετὰ ταῦτα χρόνον, ἡ εὐτυχία. ὥστε αὔξειν αὐτοῖς τὸ ἀγήνορα πλοῦτον.

παράφρασις.

Et cùm à Dijs non exiguo munere donati sint, quòd certaminum victorias, quibus nihil iucūdius, nihil illustrius est in Græcia, sortiti sint: vtinam & diuino beneficio ijs contingat, vt in aduersos casus, numine succensente animúmque mutante non incidant: sed Deus inoffenso & pacato erga eos animo

στροφὴ. β. κῶλ. ι.

τῶν δ' ἐν Ἑλλάδι τερπνῶν
λαχόντες οὐκ ὀλίγαν δό-
σιν,
μὴ φθονεραῖς ἐκ Θεῶν
μετατροπίαις ἐπικύρσαιεν. Θεὸς
εἴη
ἀπήμων κέαρ. εὐδαί-
μων δὲ καὶ ὑμνητὸς οὗτος
ἀνὴρ γίνεται σοφοῖς,
ὃς ἂν χερσὶν, ἢ ποδῶν ἀρετᾷ

μετάφρασις.

Cúmque rerum quæ in Græcia sunt iucundæ sortiti sint non exiguam donationem, non incidant diuinitus in inuidas mutationes. Deus sit erga eos *corde alieno à nocendo. Fortunatus autem est hic vir, & à doctis cele-*

semper

ſemper maneat. Porrò fœlix eſt,&dign⁹ qui à doctis & ſapientibus viris celebretur, quicunque vel luctâ,quæ manuum,vel curſu qui pedum ſtrenuitate peragitur victoriam adeptus,cùm audacia tum robore maxima præmia obtinuerit:

κράτησι, τὰ μέγισ' ἀέθλων
ἑλὼν
τόλμᾳ τε καὶ σθένει.

brandus, qui manibus aut pedum ſtrenuitate vicerit maxima præmia adeptus,audacia pariter,& robore.

τῶν δ' ἐν Ἑλλάδι. Voti reliquum,quo petit à Deo conſtantem vtriuſque,Hippocleæ filij,& Phriciæ patris fœlicitatem. *τὰ ἐν Ἑλλάδι τερπνὰ*, intelligo certamina illa in Græcia celeberrima,quibus nihil clarius, nihil iucundius erat. *τῶν τερπνῶν δόσιν* intelligo victoriam à Deo conceſſam. *φθονεραῖς ἐκ Θεῶν μετατροπίαις* intelligo mutationes quæ fiunt *φθονούντων Θεῶν*, hoc eſt, *μεγαιρόντων*, & ob aliquā offenſionem ſuccenſentibus. Idque ſic ſe habere colligo ex ſequentibus, *Θεὸς εἴη ἀπήμων κέαρ*. Hoc autem ſibi vult poëta, *μὴ ἐναντίαις περιτροπαῖς συντύχωσι παρὰ τῶν Θεῶν νεμεσώντων καὶ μεγαιρόντων. ἀλλ' ἀβλαβὴς καὶ ἀόργητος ἐπὶ τοῖς αὐτῶν κατορθώμασιν εἴη ὁ Θεός.*

μετατροπίαις. Poëticum eſt *μετατροπία*, pro *μετατροπὴ*, hoc eſt, *μεταβολή. κέαρ* & contractè *κῆρ.* vt *ἔαρ, ἦρ. ver.*

εὐδαίμων δὲ. Laudum *αὔξησις*, eo quòd beatus ſit, & à doctis celebrandus Phricias duplici nomine, primùm quòd ipſe victor fuerit, deinde quòd filium etiam victoria potitum viderit; quod multis contrà euenit. Nam vt plurimum patres vita defunguntur antequam à liberis quicquam præclari geſtum viderint. Dixit *χερσὶν ἢ ποδῶν ἀρετᾷ*: nimirum per disiunctiuam *ἢ aut*: non per *καὶ* copulatiuam, quia curſu tantùm viciſſe videtur Phricias.

κράτησι. Sic rectè Schmidius reſtituit: quum legeretur antè *κρατήσας ἑλὼν. τόλμᾳ τε.* Videtur cum eodem legendum *θράσει τε*, vt ſeruetur metrum.

παράφρασις

quique cùm adhuc viueret, filium iuuenem viderit coronas ob Pythiacam victoriam decenter conſequutum. Quod vtrumque tibi cùm obuenerit, beatus es Phricia: iámque nihil deeſt ad perfectiſſimam fœlicitatem, qualis capaces ſunt mortales homines. Vnum deſiderare poſſis, vt ſocius Deorum fias: ſed nulli ſanè mortalium Deo fieri, cœlúmque ſolidum

ἀντιστρ. κῶλ. ι.

καὶ ζώων ἔτι, νεαρὸν
κατ' αἶσαν υἱὸν ἴδῃ τυ-
χόν-
τα στεφάνων Πυθίων.
ὁ χαλκεὸς οὐρανὸς οὔποτ' ἀμβατὸς
αὐτοῖς,
ὅσαις δὲ βρότεον ἔθνος
ἀγλαΐαις ἁπτόμεσθα,
περαίνει πρὸς ἔσχατον
πλόον. ναυσὶ δ' οὔτε πεζὸς
ἰών,
εὕροις ἂν ἐς Ὑπερβορέων ἀγῶ-

μετάφρασις

viuénſque adhuc iuuenem filium viderit coronas Pythiacas decēter conſequutū. Aereum cœlum nunquam conſcendendum ipſis. At ſplendores quoſcūque nos *mortale genus attingimus, perducit vſque ad vltimū nauigationis curſum.* Neque *autem nauibus,*

consçendere conceditur. Diuitiæ,& victoriæ cùm propriæ, tum liberorum sunt fœlicitatis humanæ modus:& hic est veluti nostræ ad beatitudinem nauigationis terminus:ita vt vlterius progredi non liceat:vt neque in mari Gades præternauigare, & vel maritimo vel pedestri itinere populos Hyperboreos adire,quorum ad certamen,hoc est,conuentum admirabilis est via.

να θαυμαστὰν ὁδόν.

neque pedes iter faciens inuenias ad Hyperboreorum certamen admirandam viam.

ϗ ζώων. Altera pars ob quam fœlix est Phricias. Et certè ad vitæ fœlicitatem non parum facit,si filios bonos pater habeat, eósque dum viuit virtutis specimen edentes videat, κατ' αὐξ. hoc est κατὰ τὸ προσθῆκον.

ἴδῃ. Lego sic potiùs, quàm ἰδὼν cum Schmidio, vt hæc sibi respondeant κράτει ἑλὼν, & ζώων ἴδῃ.

ὁ χάλκεος οὐρανός. Iis qui victorijs sacrorum certaminum sunt fœlices, vnum superesset vt in cœlum ascenderent, & ἀθανασίαν consequerentur. Sed id mortalibus non conceditur. χάλκεος, hoc est, στερεὸς οὐρανὸς *firmum cælum*. Nisi ex philosophorum sententia loquatur, qui stellas & sidera ex ferro seu ære conflata volunt: vnde quidam Solem appellauit *ferrum candens*. Iliad. ε. Homerus οὐρανὸν ἐς πολύχαλκον dicit eâdem metaphora. χάλκεος ὕπνος periphrasticè, *mors* appellatur. ἀμβατὸς poët. per syncopen pro ἀναβατός.

ὅσαις δὲ. Construit verbum ἐφάπτεσθαι cum datiuo, vt Ol.1. εἰ δ' ἀμφ' αὐτοῖς ἐφάψατ' ἂν ἔπος. At comm. regit genitiuum. Allegoricè autem summam fœlicitatem denotat, vltra quam non datur vlterior progressus. Veteribus ad Gades erat extrema nauigatio. Inde prouerbio dictum, *Ad Gades vsque*, vt extremum & remotissimum quiddam significaretur. Itaque his verbis innuit poëta Phriciam summè fœlicem esse. q. d. ὅσων δὲ καλῶν οἱ ἄνθρωποι ἐφάπτεσθαι δυνάμεθα, τόσων τέλος ἔχει ὁ Φρικίας, νικήσας αὐτὸς, υἱόν τε ἰδὼν νικήσαντα, τοιγαροῦν ἐστιν εὐδαιμονέστατος.

ναυσὶ δ'. Beatiores esse alios mortales, sed aditum ad eos non patere dicit. Vel vtitur comparatione, quæ in paraphrasi declaratur. ἀγῶνα Schol. ἄθροισμα exponit. De Hyperboreis vide Ol.3.

παράφρασις.

Ad quos tamen, sed duce Minerua, deuenit dux Perseus, eorūq; ædes ingressus inuenit inclytas asinorū hecatombas Apollini immolantes, cúmque ijs est epulatus. Horum autem festis dapibus, lætísque acclamationibus summopere de-

ἐπῳδ. κῶλ. η.

πὰρ οἷς ποτε Περσεὺς
ἐδαίσατο λαγέτας δώματ' ἐσελ-
θών,
κλειτὰς ὄνων ἑκατόμβας
ἐπιτόσαις θεῷ
ῥέζοντας. ὧν θαλίαις ἔμπεδον
εὐφαμίαις τε μάλιστ' Ἀπόλλων

μετάφρασις.

Apud quos olim dux Perseus epulatus est, ædes ingressus, inclytas asinorum hecatombas, quum inuenisset Deo sacrificantes: quorum festis dapibus lætisque

lectatur Apollo, ridétque intuens procerorum illorũ animalium saltationem, qua, quum cęduntur, in occisores insolenter insurgũt,

χαίρει, γελᾷ θ' ὁρῶν ὕ-
βριν
ὀρθιᾶν κνωδάλων.

acclamationibus gaudet maximè Apollo, ridétque videns insolentiam procerorum animalium.

παρ' οἷς ποτε. Quia dixerat itèr neque terra neque mari ad Hyperboreos patere, poterátque Persei, qui eò peruenerat, exemplum obijci, hoc diluit: quum dicit eum duce Minerua iter illud peregisse: cum Dijs autem homini nihil tam mirum est, vt impossibile credatur.

ἐδαίσατο. Hoc est, εὐωχήθη. vox λεγέτας occurrit 1. Ol. ὄνων ἑκατόμβας, h.e. θυσίας. Testatur autem Callimachus, vt refert Schol. Hyperboreos Apollini immolare asinos, hoc in versu.

Τέρπουσιν λιπαραὶ Φοῖβον ὀνοσφαγίαι.

Porrò ἐπιτύχοις Aeol. pro ἐπιτύχοις Pindaricè dictum pro ἐπιτυχών. quasi à verbo ἐπιτύχω. cuius Aor. 2. ἐπίτυχε 3. pers. sing. est stro. 2. 4. Pyth. Vox ἔμπεδον significat διηνεκῶς. ὕβριν intellige τὴν σκίρτησιν τῶν θυομένων ὄνων, ὡς τοὺς θύοντας ὑβρίζειν θελόντων.

ὀρθιᾶν. Dor. pro ὀρθίων. *Procera animalia* vocat asinos, ob eorum eo in solo proceram staturam. κνώδαλα impropiè dici testatut Schol. quoniam sunt propriè quæ in mari degunt, quasi dicantur παρὰ τὸ ἐν ἁλὶ κνώσσειν, *à dormiendo in mari*. Sed vsus huius vocabuli frequens apud alios satis indicat χερσαῖα sic quoque appellari, quasi ἀπὸ τοῦ ἁλίσκεσθαι κυσίν, *quòd à canibus capiantur*. vide Eustath.

παράφρασις. | στροφὴ. γ. κῶλ. ι. | μετάφρασις.

Tanta autem vitę iucunditate fruuntur, vt Musices studio sese recreent Hyperborei, choreas cum virginibus celebrent, in quibus citharœdi lyras pulsãt, tibicines tibias inspirant dulcissimã excitantes harmoniam: prætetea fronte comísque laurea corona redimitis hilaria inter se conuiuia agitent. Ea verò corporis temperie est sacra gẽs illa, vt neq; morbis affligerétur, neque molesta ac perniciosa senectute attesantur. Porrò à laboribus

Μοῖσα δ' οὐκ ἀποδαμεῖ
τρόποις ἐπὶ σφετέροισι.
παν-
τᾷ δὲ χοροὶ παρθένων,
λυρᾶν τε βοαὶ, καναχαί τ' αὐλῶν
δονέονται,
δάφνᾳ τε χρυσέᾳ κό-
μας ἀναδήσαντες, εἰλα-
πινάζοισιν εὐφρόνως.
νόσοι δ', οὔτε γῆρας οὐλόμε-
νον
κέκραται ἱερᾷ γενεᾷ. πό-
νων
δὲ καὶ μαχᾶν ἄτερ

Musa autem non abest à moribus ipsorum: sed circumquaque chori virginum, lyrarúmque clamores, & strepitus tibiarũ voluũtur: lauróque aurea comas redimientes epulantur hilariter. Nec *autem morbi, nec senectus perniciosa permixta sunt sacræ genti, sed absque laboribus, & pugnis*

immunes permanent, perpetuámque pacem fouentes, & fine contentionibus conuerfantes vnà habitant.

μοῖσα δ' οὐκ. Fœlicem omnino Hyperboreorum vitam defcribit: de qua Plinius l.4.c.12. Talis autem propemodum fingitur, qualis aurei fæculi, & fortunatarum infularum. Breuiter dicas, οὐκ εἰσὶν ἄμουσοι. Dor. eft ἀποδαμεῖ pro comm. ἀποδημεῖ. q.d. οὐκ ἐστιν ἀπόδημος ἀπὸ τῆς τέρπνων αὐτῶν. Doricum quoque eft παντᾶ, pro πάντη.

λυρᾶν. Dor. pro λυρῶν. & καναχαὶ, hoc eft, ἦχοι. Fit καναχὴ tanquam ἀπὸ τοῦ κενὸν ἀχεῖν, τὸ ἠχεῖν. *inaniter fonare.* Hinc καναχηδὸν *cum ftrepitu*, & καναχέω, τὸ ψοφῶ, κτυπῶ, ἠχῶ. *ftrepo, fono.*

εἰλαπινάζοισιν, hoc eft, εὐωχοῦνται. Nam εἰλαπινάζω poët. éft, pro εὐωχοῦμαι. Fitque à nomine εἰλαπίνη: de quo Euftath. & Magn. Etymol. εὐφρόνως, hoc eft, ἱλαρῶς, καὶ ἡδέως: non autem σωφρόνως, feu συνετῶς, vt vult Schol. Neque enim de prudentia, fed de lætitia agitur: cuius argumenta funt, lyræ, cantus, ferta, conuiuia. Hunc autem locum Ouid. videtur fic expreffiffe l.4. Metamor.

Sertáque dependent tectis, & vbique lyráq;,
Tibiáq;, & cantus animi fœlicia læti
Argumenta fonant.

νόσοι δ', οὔτε. Hoc eft. οὔτε δὲ νόσοι, οὔτε τὸ οὐλέθριον γῆρας τῇ ἱερᾷ γενεᾷ μέμικται. μόχθων δὲ καὶ μάχης ἐν ἀλλήλοις, καὶ ξένοις μακραί εἰσι.

παράφρασις.

Et fic iniuriarum vltricem Nemefin non irritant, fed euitant. Ad hunc inquã beatorum hominum conuentum, Perfeus Danaes filius audaciam corde fpirans, olim duce Minerua fe cõtulit, & Gorgonem Medufam interemit, & caput eius variegatum iubis ferpentum attulit, quod Polydectę Seriphi infulæ regi in cœna promiferat, cùm alij aliud in eam contuliffent, ipfe verò nihil. Quo allato, & Seriphiorum cõfpectui obiecto, infulares illi omnes enecati funt, & in faxum commutati. At fanè mirari poffit aliquis quòd cùm impoffibilem effe dixerim ad Hyperboreos profectionem, Perfeum tamen iuiffe dico.

ἀντιστρ. κῶλ. ι.

οἰκέοισι, φυγόντες
ὑπέρδικον Νέμεσιν· θρασεί-
α δὲ πνέων καρδίᾳ
μόλεν Δανάας ποτὲ παῖς (ἁγεῖτο δ' Ἀθάνα)
ἐς ἀνδρῶν μακάρων ὅμιλον, ἔπεφνέν τε Γοργόνα, καὶ ποικίλον κάρα
δρακόντων φόβαισιν ἤλυθε, νασιώταις λίθινον θάνατον φέρων.
ἐμοὶ δὲ θαυμάσαι

μετάφρασις.

habitant, euitantes vltricem Nemefin. Audaci autem fpirãs corde venit Danaes quondam filius (dux autem via erat Minerua) ad hunc *virorum beatorum cœtum, interfecitq; Gorgonem, & caput variegatum draconum iubis, rediјt infularibus afferens lapideam mortem. Mihi autem in admirando*

οἰκέοισι. Cohæret cum fuperioribus: & Dor. dicitur pro οἰκοῦσι. Porrò φυγεῖν

ὑπέρδικον Νέμεσιν, est ἐν ἀδίκῳ πράττειν, ἢ διὰ τοῦτο μέμψιν ὀφείλειν παρὰ τῶν Θεῶν. Nemesis autem Dea est scelerum vltrix. Hic igitur ὑπέρδικος est *vltor*, vel *vltrix*, Aliàs est, *supra modum iustus*. vt in Aiace Soph.

τὰ σκληρὰ γάρ τοι κἂν ὑπέρδικ᾽ ᾖ, δάκνει.

Hoc est, *Res duræ quamuis valdè sint iustæ, mordent tamen animum nostrum.*

θρασείᾳ δὲ. Redit ad Persei fabulam, eámque absoluit. q. d. θρασείᾳ δὲ ψυχῇ πνεύσων, ὁ Περσεὺς ἡγουμένης Ἀθηνᾶς, ἦλθεν εἰς τὸ τῶν Ὑπερβορέων μακάρων ἀνδρῶν ἔθνος. Sic autem se res ex Schol. habet. *Acrisius Danaën iam enixam vnà cum infante Perseo arca conclusam in pelagus proiecit. Delata est illa in Seriphum insulam, cuius tum rex erat Polydectes, ibiq; mater & filius seruati sunt. Ibi educatus Perseus, cùm aliquando vnà cum rege cœnaret, alijs alia ad cœnam afferentibus, se Gorgonis caput allaturum promisit. Quare à rege compulsus vt promissum præstaret, abijt ad Hyperboreos, & caput Gorgonis attulit, cuius tetro conspectu omnes Seriphij in lapides sunt commutati.* Vide hac de re Ouid. in Metamorph. l. 4. & 4. Argon. Apollonij.

φόβαισι. Ion. & poët. pro φόβαις. Est autem φόβη in animalibus, equo, leone, iuba qua φοβερὰ φαίνονται. Iubis draconum variegatum caput dicit, non quòd iubas habeant dracones: sed quòd hoc caput dracones pro iubis haberet, & ex hoc capite dracones iubarum instar penderent.

ἐμοὶ δὲ θαυμάσαι. Anthypophora est, seu præoccupatio qua occurrit obiectioni quæ fieri potuisset, eámque diluit, vt sat declarat paraphrasis. Sic autem clariùs prosa loquaris, ἐμοὶ δὲ τὸ θαυμάσιον ὂν, οὐ δοκεῖ ἀδύνατον, οὔτι ἄπιστον, Θεῶν κατασκευαζομένων. Etenim, vt canit Homerus,

Θεοὶ δέ τε πάντα δύνανται.

Et superiori hymno, ἀκμὰ δ᾽ ἐπιγνόμων Θεῶν πράξις.

παράφρασις.	ἐπῳδ. κῶλ. ι.	μετάφρασις.
Certè id mirum quidem videatur: at impossibile & incredibile nō puem: quia duce Dea iuit Perseus. Dijs autem adiuuantibus nihil non perficitur. Sed quò tēdis anime mi digrediens ad aliena à re? Luxuriantem materiam præcide, & stylū cohibe: & quemadmodum anchora è prora nauis in terra proiecta, nauim aduersus tempestatis pericula firmat, ne per mare iactata in scopulos latentes impingat: sic ab instituti	Θεῶν τελεσάντων, οὐδέν ποτε φαίνεται ἔμμεν ἄπιστον. κώπαν σχάσον· ταχὺ δ᾽ ἄγκυραν ἔρεισον χθονὶ πρῴραθε, χοιράδος ἄλκαρ πέτρας· ἐγκωμίων γὰρ ἄωτος ὕμνων ἐπ᾽ ἄλλοτ᾽ ἄλλον, ὥς τε μέλισσα, θύνει λόγον.	*Si Dij exequuti sint, nihil videtur esse incredibile. Remum inhibe, subitòque anchoram firmato in terram è prora, munimentum aduersus scopulos in mari latentes. Laudatoriorum enim flos hymnorum, aliàs ad alium, sicut apis festinat sermonem.*

encomij argumento non longiùs recedens, periculosum orationi, vitiosúmque prolixio-

tum digressionum genus remoue. Etenim vt apis vni flori non insistit diu: sed ex diuersis idonea conficiendo melli festinanter colligit: sic poëta encomiasticum hymnum contexens, vna in re non debet immorari, sed cuiusque flores tantùm, ornatus causa breuiter decerpere.

κώπαν σχάσον. Allegoria à naui sumpta, seipsum obiurgat poëta quòd longioribus vtatur digressionibus. Dilucidè sensum habes in paraphrasi.

ἄγκυραν ἔρεισον. Hoc est κατέρεισον τῇ γῇ, καὶ κατάθες: addit πρῴραθε, Dor. pro πρῴρηθεν, hoc est, ἐκ τῆς πρῴρας. Nam *Anchora de prora iacitur, stant littore puppes.* Anchoræ vsum docet, dicens, χοιράδος ἄλκαρ πέτρας. Nauim præseruare debet ne in scopulos sub mari latentes impingat. χοιράδες sunt ὕφαλοι πέτραι: sic dictæ quòd aliquantùm emineant, vt porco nanti similes videantur.

ἐγκωμίων γὰρ. Ratio est cur poëta debeat in digressione esse contractior: quod eleganti comparatione illustrat, quam declarat paraphrasis. Vox ἐγκώμιος iam occurrit Ol. 2. Od. θύνει autem poët. est pro σπεύδειν *festinare.*

παράφρασις.

Porrò, Thessalis Ephyræis, aliàs Cranonijs ciuibus, meum carmen circum Peneum Thessaliæ fluuium dulci voce canentibus, spero fore vt illo meo encomiastico hymno in gratiã Pythionicæ Hippocleæ cõposito, efficiam illum inter coætaneos, & ætate prouectiores spectabiliorem, vtque curæ si puellis, & ab ijs colatur, vt quæ cantilenis gaudeant, sicuti ille delectatur certaminibus. Etenim alij alia amplectuntur & amant.

στροφὴ δ'. κῶλ. ι.

ἔλπομαι δ', Ἐφυραίων
ὄπ' ἀμφὶ Πηνεὸν γλυκεῖ-
αν προχεόντων ἐμάν,
τὸν Ἱπποκλέαν ἔτι καὶ μᾶλλον σὺν ἀοιδαῖς
ἕκατι στεφάνων, θαη-
τὸν ἐν ἅλιξι θησέ-
μεν, ἔν τε παλαιοτέροισι,
νέαισί τε παρθένοισι μέλημα.
καὶ γὰρ ἑτέροις ἑτέρων ἔρως
ἔκνιξέ γε φρένας.

μετάφρασις.

Spero autem, Ephyræis circa Peneum vocem dulcem fundentibus meam, me effecturum vt Hippocleas adhuc magis per carmina, ob coronas mirum in modum, coætaneis, & senioribus, & iuuenibus virginibus sit curæ. Nam alijs aliarum rerum cupido pectora pungit.

ἔλπομαι δ'. Publicæ laudis promissio, qua spem Hippocleæ facit, fore vt à coætaneis, adultioribúsque viris, item à puellis in Thessalia publico cantu celebretur. q. d. ἐλπίζω δ' ὅτι τῶν Κρανωνίων ἡδεῖαν μου φωνὴν, ἤγουν ᾠδὴν ἀμφὶ τὸν Πηνειὸν ποταμὸν ᾀδόντων, θήσω Ἱπποκλέαν διὰ τοὺς στεφάνους σὺν ἀοιδαῖς ἐπιδοξότερον, ἐν ὁμήλιξι πρεσβυτέροις τε ἀνδράσι, καὶ ἐν νεωτέραις παρθένοις φροντίδα καὶ μέριμναν.

Ἐφυραίων. Intellige ex Schol. Κρανωνίων. Nam illi Ephyra Cranon est; cui hoc nomen est inditum à Cranone rege, quem Oenomaus, filiæ suæ Hippoda-

miæ procum, interfecit. Hæc vrbs in Thessalia est, vt apparet ex eo quòd Penei fluminis mentionem facit, & hæc dicit de viro Thessalo Pythionica. Alia est Ephyra, postea Corinthus appellata, de qua Homerus,

Ἔστι πόλις Ἐφύρη μυχῷ Ἄργεος ἱπποβότοιο.

Qui de hac Ephyra intelligunt, putant poëtam prædicere Hippocleæ Isthmiacam victoriam. Sed cur non optasset ei potiùs celebriorem illam Olympiacam? Aliæ sunt Ephyræ de quibus vide Geographos.

ὄπα γλυκεῖαν ἐμάν. Periphrasis hymni. Porrò legendum Ἱπποκλέαν, tum quia rectus est Ἱπποκλέας, sicut Πυθέας, & metri ratio non refragatur.

καὶ γὰρ. Ἀπολογία suaui cum gnome, rationem reddens cur Hippocleas certandi, puellæ canendi studio teneantur. Nimirum quia alius alia re delectatur. Similem sententiam alibi poëta tradit. μία δ' οὐχ ἅπαντας ἄμμε θρέψει μελέτα. Et Horat. Epist. l. 2. Ep. 2. v. 58.

Denique non omnes eadem mirantur, amantq;.

In prosa dicas ἄλλος γὰρ ἄλλων ἐπιθυμεῖ. Metaphora est in ἔκνιξε, sumpta à rebus corporeis, pro ἐπεκίνησε.

παράφρασις.

Sed prudentis est, quum optatis potitur, bona illa præsentia tanquam certa diligere, in iisque studium & curam collocare: nec tam solicitũ esse rerum futurarum, quarum incertus est euentus, & quem nullo argumento prouidere possis. Porrò externus amicus Thorax, cuius blandæ amicitiæ confido, me sui amantem amans, iámque vltro euntem & properantem incitans, efflagitauit vt Hippocleam mei carminis beneficio cohonestarem: mihique tãquam author fuit, vt præstabilem hunc hymnum à Musis inspiratum contexerem, quo tanquam quadrijugo curru, illius victoriç fama huc illuc celeriter perferatur.

ἀντιστρ. κῶλ. ι.

τῶν δ' ἕκαστος ὀρούει,
τυχών κεν, ἁρπαλέαν σχέθοι
φροντίδα τὰν πὰρ ποδός.
τὰ δ' εἰς ἐνιαυτὸν ἀτέκμαρτον προνοῆσαι.
πέποιθα ξενίᾳ προσανεῖ Θώρακος, ὅσπερ
ἐμὰν ποιπνύων χάριν,
τόδ' ἔζευξεν ἅρμα Πιερίδων
τετράορον, φιλέων φιλέοντ', ἄγων
ἄγοντα προφρόνως.

μετάφρασις.

Quorum autem quisque desiderio rapitur, ea consequutus, cogitationem habet auidè arreptam quæ est ante pedes. At post annum euẽtura signis carent quibus queant prospici. Fretus autẽ sum amicitia blanda hospitis Thoracis, qui meum expetens beneficium, hunc iunxit currum Pieridũ quadriiugum, amans amantem, ducens euntem vltro.

τῶν δ' ἕκαστος. Postquam docuit alios alia deamare, ostendit quænam potissimùm amari debeant, præsentia nimirum, quorum amor est optimus, siquidem ea certa sunt, futura verò incerta: prudentis autem non est neglectis certis, animi studium ad incerta transferre. Ad hanc Pindari sententiam facit illa

Theognidis, Πρᾶγμα πεπνότατον οὗ τις ἐρᾷ τὸ τυχεῖν.

ἁρπαλέαν φροντίδα. Sic appellat τὴν παροῦσαν μέριμναν τῆς τυχούσης ἐπιθυμίας, ἣν τις ὡς ἁρπάζων λαμβάνει, καὶ ἔχει. Hoc est, *præsentem curam rei optatæ quæ contigit, quam quis tanquam rapiens auidè capit, & tenet.* Sic itaque prosa sententiam hanc declares. ἕκαστος δὲ ὧν ἐπιθυμεῖ τυχὼν, περὶ τούτων παρόντων φροντίζει, ὡς βεβαίων, καὶ οὐ περὶ μελλόντων, ὡς ἀβεβαίων ὄντων, καὶ ἀδήλων.

τὰ δ' εἰς. Hic subaudi μέλλοντα. Et ἀτέκμαρτον προνοῆσαι, Hoc est, ἀδύνατον τεκμηρίοις προγνῶναι. Similes sententias vide in Chil. Eras. tit. *Incerti euentus.*

πέποιθα. Laudis locus ab amicis. Thorax autem, vt refert Schol. Aleuadarum fuit vnus, qui amicitiæ aliqua necessitudine cum poëta coniunctus, ab eo efflagitauit hymnum hunc in amici Hippocleę gratiam. Est autem ξενία *amicitia cum peregrinus contracta.* πράσσων Dor. pro πράσσουσι.

ποιπνύων. Verbum ποιπνύω est poët. pro ἐπιθυμῶ. Exponit illud Eustath. τὸ μετὰ συνέσεως ποιεῖσθαι: à πνέω, vnde πεπνυμένος *prudens*, sæpe apud Homerum. Dicit quoque ποιπνύειν esse ἁπλῶς τὸ πονεῖν, ἐνεργεῖν, παρὰ τὸ πονῶ, πονύω, syncope πνύω, & reduplicatione τῆς πο, & interpo ι. ποιπνύω.

τόδ' ἔζευξεν. Hoc est, ἐπισυγκάσεν τοῦτον ὕμνον. Dicitur enim Thorax currum Pieridum iunxisse: quia obtinuit epinicium à poëta. Illud epinicium, siue illum hymnum appellat currum Pieridum, quo denotatur poësis & metrica oratio. Addit *quadrijugum*, hoc est, perfectissimum, omnibúsque numeris absolutum. Currus enim quadrijugus, bijugo perfectior & præstantior est existimatus. Potest etiam carmen suũ Pindarus appellare currum Pieridum, quòd encomium, instar celeris currus, victoris famam huc illuc vehat.

φιλέων φιλέοντα, Latet ambiguitas in sententia. Nam & ad Thoracem, & ad Hippocleam referri potest: quasi ille huic amoris ergò curarit, vt Pindarus epinicium scriberet. Vel ad Pindarum potest referri, quem hac occasione Thorax in Hippocleæ amicitiam perduxerit. Malim ad Thoracem & Pindarum referre, qui mutuo amore teneantur, & alter carmen exigat, alter lubens scribat: vnde cum Schol. non malè ἄγοντα, pro ἀγόμενον sumas. Sic videbitur etiam poëta non rogatus decreuisse hoc præstare. Poteris etiam ἄγοντα sumere pro πορευόμενον. In qua significatione Hesychius testatur Homerum sumere. Sic 26. Matth. Euang. ἐγείρεσθε, ἄγωμεν. *surgite, eamus.* Quæ verba etiam habet Nazianzenus in εἰς τὸ ἅγιον βάπτισμα.

παράφρασις.	ἐπῳδ. κῶλ. η.	μετάφρασις.
Quomodo autem non sim viri illius boni amicitia fretus, quam factis exploraui? Etenim vt Lydius lapis aurum ita probat, vt attritum magis refulgeat: sic veri amici rectus	πειρῶντι δὲ καὶ χρυσὸς ἐν βασάνῳ πρέπει, καὶ νόος ὀρθός. ἀδελφεούς τ' ἐπαινήσομεν ἐσλούς, ὅτι ὑψοῦ φέροντι νόμον Θεσσαλῶν	*Exploranti autem etiam aurum in Lydio lapide refulget, paritérq; mens recta. Fratrésq; laudabimus probos, quòd in altum feramus,*

animus, vbi ope illius opus est, clariùs cernitur. Cæterùm & fratres eius, bonos viros non præteribo illaudatos. Thessalicam enim regionem sua iustitia, rectáque administratione amplificant, euectámque in sublime illustrant. Tum autem fœlices sunt respublicæ, quum viri boni, quales hi sunt, gubernacula soli natalis accipiunt.

αὔξοντες. ἐν δ' ἀγαθοῖσι κεῖνται πατρῶαι κεδναὶ πολίων κυβερνάσιες.

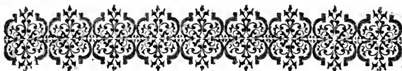
rant regionem, quæ est sub ditione Thessalorum, augentes. Penes probos enim sunt patriæ ciuitatum nobiles gubernationes.

πιθόντι. Comparatio qua Thoracis amicitiam illustrat, & officio exploratam testatur. Nisi malis poëtam his verbis innuere suam amicitiam à Thorace exploratam, qui postulatum epinicium facilè obtinuerit. Quę posterior sententia videtur præferenda. Nam ille Thorax quid erga Pindarum fecerit non constat, verùm quid erga Thoracem Pindarus, qui postulatum carmen non denegauit. Et hunc sensum sequerer, nisi poëta priùs dixisset, πέποιθα ξενίᾳ Θώρακος. Quomodo autem ea fretus esset, nisi beneuolentiæ eius periculum fecisset? Sic autem reddi potest comparatio: ὥσπερ γὰρ ὁ χρυσὸς διὰ τῆς Λυδίας λίθου δοκιμάζεται, οὕτω πεῖρᾳ καὶ ἔργῳ ὁ τῶν φίλων τρόπος.

ἐν βασάνῳ. Auri βάσανος est, vel Lydius lapis, in quo sit-ne bonum àn malum exploratur: vel ignis, in quo spectatur & purum redditur. Quum autem ad Lydium lapidem teritur, vel in igne eximuntur sordes eius, magis relucet.

ἀδελφεοὺς τε. Obiter in Thoracis honorem fratres eius laudat, vt viros bonos, patriæque columina. φέροντι Dor. pro φέρουσι. ὑψοῦ φέρειν est εἰς ὕψος ἐπαίρειν. Schol. νόμον exponit νόμους *leges*: sed commodiùs *regionem* interpreteris: idque meliùs. Nam magis propriè dices *regionem in altum ferre*, hoc est, *promouere*, quàm *legem*.

ἐν δ' ἀγαθοῖσι. Hoc est, οἱ ἀγαθοὶ γὰρ ἄνδρες καὶ αὐτόχθονες κυβερνῶντες τὰς αὐτῶν πατρίδας ποιοῦσιν ἐνδόξους. Et certè quum boni ciues indigenæ, non aduenæ remp. gubernant, meliùs se habet: siquidem illi maiori patriæ salutis studio tenentur, quàm hi. Gnome aurea quæ innuit indigenis, iísque viris bonis esse committenda reip. gubernacula, vt sit fœlix eius status. κυβερνάσιες Dor. pro κυβερνήσεις.

ΘΡΑΣΥΔΑΙΩ ΘΗΒΑΙΩ, παιδὶ, σαδιεῖ.

THRASYDAEO THEBANO, puero, ſtadij curſori.

ΕΙΔΟΣ ΙΑ.

ODE XI.

ARGVMENTVM.

THraſydæus Thebanus adoleſcens curſu ſtadij victoriam adeptus, laudatur à patris victorijs quæ cum illo ei fuêre communes, à vitæ etiam genere, vnde digreditur in vitæ priuatæ laudes. Alias quoque digreſſiones habet, quas ſuo loco videbimus.

παράφρασις.

O Cadmi filiæ, tu quidem Semele Dearum cœleſtium facta contubernalis, poſtquam fulmine Iupiter te extinxit: túque communi cum marinis Nereidibus thalamo vtẽs Ino, facta Leucothea Matuta Dea, poſtquam in mare præcipitem te dediſti, ite cum Alcmena Herculis matre præſtantiſſimorum filiorum genitrice, ite ad Meliam Oceani filiam, Iſmeni ſororem, apud quam eſt oraculum vocatum ab Apolline Iſmenium, in quo aureorum tripodũm à Thebanis conſecratorum eſt copia,

στροφὴ α. κῶλ. θ.

Κάδμου κόραι, Σεμέλα
μὲν Ὀλυμπιάδων ἀγυιᾶ-
τις,
Ἰνὼ δὲ Λευκοθέα ποντι-
ᾶν
ὁμοθάλαμε Νηρηΐδων,
ἴτε σὺν Ἡρακλέος ἀριστογό-
νῳ
ματρὶ πὰρ Μελίαν, χρυ-
σέων
εἰς ἄδυτον τριπόδων
θησαυρὸν, ὃν περίαλλ' ἐτί-
ματε Λοξίας,

μετάφρασις.

Cadmi filiæ, Semele quidem Olympiadum contubernalis. Ino autem Leucothea eoſdem cum marinis Nereidibus thalamos incolens, ite cum Herculis generoſa matre ad Meliam, ad adytum, aureorum tripodum theſaurum, quem eximiè proſequutus eſt honore. Apollo,

Θρασυδαίῳ. Thrasydæus iste Thebanus athleta fuit, vt constat ex hoc encomio. Vicit 28 Pythiade, cùm esset adolescens: iterum 33, stadio, vel diaulo, iam ætate prouectior. Is patrem habuit victorijs etiam insignem. Quum autem priuatam vitam tyrannidi anteponit, videtur hinc colligendum, eum hominem priuatum fuisse.

Κάδμου κόραι. Exordium ab apostrophe, qua compellat Thebanas Heroinas, Thebanum ciuem laudans: eásque inuitat ad laudes Apollinis canendas, cuius sacris in ludis victoriam obtinuit. De his Cadmi filiabus iam facta mentio in Olympijs.

Σεμέλα. Doricè pro Σεμέλη. Hæc quia in cœlum translata est, vocatur Ολυμπιάδων ἀγυιᾶτις, hoc est, τ̃ Ολυμπίων Θεῶν σύνοικος, *Dearum cælestium contubernalis.* Ino verò, quia cùm se præcipitem in mare dedisset, Dea marina facta est, vocatur ὁμοθάλαμος Νηρηΐδων: quæ Nerei filiæ, Deæque maris putatæ sunt.

ἀγυιᾶτις. Exponitur à Schol. σύνοικος: fortè deriuato nomine ab ἀγυιά, significante aliquando, *vicinia*, γειτονία, teste Hesychio. ὁμοθάλαμος, est ὁ ὁμοῦ καὶ ἐν τῷ αὐτῷ θαλάμῳ οἰκῶν. *qui simul eodémque in thalamo habitat.* ποντιᾶν Dor. pro ποντιῶν.

Ἴτε σύν. Sequitur tertia Heroine, ad quam sermonem conuertit, Alcmena nimirum, quam per periphrasin denotat, matrem Herculis appellando, idque ἀριστόγονον, quia ἀρίστους υἱοὺς ἔτικτεν ἐν ἑνὶ τόκῳ, *præstantissimos filios edidit vno partu.*

παρὰ Μελίαν. Locus ad quem Heroinas hasce conuocat, nimirum ad adytum, hoc est, sacellum, in quo tanquam thesauro apud Meliam aurei tripodes ponebantur: & in quo Thebani tripodas consecrabant. Melia autem est Ismeni soror, quæ Apollini Tenerum genuit, à quo Thebis dictum Tenericum solum. Eadem fuit Oceani filia, eiúsque filius vates, qui prope Ismenum fluuium, Ismenium oraculum habebat, vbi responsa dabat. Præterea fons est Meliæ cognominis. Hæc annotat Schol. Verùm Pausanias in Bœot. ait Ismenum esse collem ad dextram Thebarum portam, in quo Apollinis fuit sacellum, ad cuius ingressum erat Mercurius & Minerua, Phidiæ & Scopæ opera. Huc poëtæ verba potiùs quàm ad ea quæ Schol. annotat, puto referenda. Citatur à Luciano in Demosthenis encomio Pindari versus vbi χρυσαλάκατον Μελίαν appellat.

εἰς ἄδυτον Neutrius generis vocabulum ἄδυτον, sæpe (vt annotat Scholiast.) masculinum facit Pindarus: quod hic accidit. Verùm puto ἄδυτον, esse adiectiuum, & construendum cum θησαυρὸν: & templum Ismenium vocari θησαυρὸν ἄδυτον τριπόδων, quia eò non dabatur ingredi religionis causa. Tripodas autem aureos nominat poëta fortè ob præstantiam pietatis, qua donabantur. Nam Pausanias in Bœoticis, æneos fuisse dicit. ἔξοχα, hoc est, ἐξόχως. Apollinem, Λοξίαν antonomasticè appellat.

παράφρασις.

in quo, ab Apolline eximiè honorato, vera responsa dantur. O filiæ Harmoniæ, Semele, inquam, & Ino, nunc Melia illa congregatarũ heroidum indigenarum cœtum huc vocat, ad conueniendum, vt Themin sacram, quæ prima Delphis regnauit, & responsa dedit: & vt Pythonẽ vrbem Delphósque, qui terræ est vmbilicus, seu medium, vbi veridicum est oraculum, ineunte vespera celebretis.

ἀντιστρ. κῶλ. θ.

Ισμήνιον δ' ὀνύμαξεν, ἀλαθέα μαντίων θῶκον.
ὦ παῖδες Ἁρμονίας, ἔνθα καὶ
νῦν ἐπίνομον ἡρωΐδων
στρατὸν ὁμηγυρέα καλεῖ συνίμεν,
ὄφρα Θέμιν ἱερὰν, Πυθῶνά τε καὶ ὀρθοδίκαν
γᾶς ὀμφαλὸν κελαδῆτε,
ἄκρᾳ σὺν ἑσπέρᾳ.

μετάφρασις.

Ismeniúmque nominauit, veram vaticiniorum sedem. O filiæ Harmoniæ, huc & nunc consortem Heroidum cœtum simul congregatum vocat ad conueniendum, vt Themin sacram, Pythonémque, & recta iudicia dantẽ vmbilicum terræ resonetis, prima cum vespera.

Ισμήνιον. Secundum Schol. videtur Ismenium adytum, in quo vaticinabatur Tenerus Meliæ ex Apolline filius, ab Ismeno fluuio dictum, vel potiùs à colle, si Pausaniæ credimus, prope quem erat collocatum. ὀνύμαξεν. Negl. augm. metri causa, Aeol mutato secundo ο. in υ. & Dor. formato Aoristo pro ὠνόμασε ab ὀνομάζω. & μαντίων θῶκον, hoc est, τὴν μαντευμάτων καθέδραν. Si placet Pausaniæ obseruatio, dicetur ab Ismeno colle.

ὦ παῖδες Ἁρμονίας. Compellationem iterat, à materno genere. Nam Cadmus fuit earum pater, Harmonia mater.

ἔνθα καὶ. Hoc est, καὶ νῦν ἐνταῦθα τὸ ἐντοπίων ἡρωΐδων πλῆθος συνηθροισμένον προσκαλεῖται προσελθεῖν. Quæritur quis vocet, an victor, an Apollo, an Melia: verùm Melia potiùs fœmina fœminas conuocat: Heroidum nimirum cœtum. Et cùm tres illæ, Semele, Ino, & Alcmena non possit dici στρατὸς, hoc est, *multitudo*, putem hoc & de alijs Thebanis intelligendum, quarum cœtui poëta velit vt hæ tres quoque intersint.

ἐπίνομον. Hoc est, ἐντόπιον, ἐπιχώριον, & similia. Nam ἐπίνομος poëtica vox, significat idem ac σύννομος. q.d. ὁ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ νομοῦ, καὶ ἐπὶ τὴν αὐτὴν νομὴν ὤν: *qui in eâdem regione, & ijsdem pascuis versatur.*

ὁμηγυρέα. Hoc est, συνηθροισμένον. Fit enim à recto ὁμηγυρὴς, έος. οῦς. poët. & Aeol. pro comm. poëtico ὁμηγερὴς, *congregatus*. Iliad. α. Homer. ὁμηγερέες ἐγένοντο, hoc est, ἤγερθεν, *congregati sunt*. Hoc adiectiuum fit ab ὁμοῦ ἀγείρω. Occurret substant. ὁμάγυρις. *cætus*, Isthm. 7. συνίμεν Dor. & Ion. pro συνεῖναι, hoc est, συνέρχεσθαι.

ὄφρα Θέμιν. Finis in quem Heroides conuocantur, vt Themin, Pythonem, & vmbilicum terræ celebrent. Hæc autem omnia de eodem dicuntur loco. Nam

Delphi, seu Pytho, terræ est vmbilicus; qua de re iam antè dictum, cur sic vocētur Delphi. Hic Themidis fit mentio, quia hæc Dea dicitur prima hominibus oracula, idque Delphis dedisse, vbi ante Apollinem regnauit. Terra Themidis mater primùm huic oraculo præfuit, deinde Neptunus, tertiò Themis, tandem Apollo, vt testatur Orpheus in Themidis hymno. à Themide θεμιστεύειν dictum.

ὀρθοδίκαν Dor. pro ὀρθοδίκην. ὀρθοδίκης poët. vocab. *recta iudicia*, seu *responsa dans*, vno verbo *veridicus*. γᾶς Dor. pro γῆς. Porrò ἄκρα ἑσπέρα, vnde compositum ἀκρέσπερος, est *incipiens vespera*. Obseruanda temporis in quod conuocantur, circunstantia.

παράφρασις.	ἐπῳδ. κῶλ. ϛ΄.	μετάφρασις.
Quo facto eritis benemeritæ de Thebis seprem porras habentibus, & de certamine Pythiaco prope Cirrham celebrari solito: in quo Thrasydæus Thebanus victoriam adeptus reuocauit in memoriam Pythiacas duas patris victorias, prima hac sua tertiam familiæ numerandam afferens coronam, qua decoratus fuit in hac vrbe Phocidis regionis, cuius rex fuit Pylades Strophij filius, & Lacedæmonij Orestis intimus amicus.	ἑπταπύλοισι Θήβαις χάριν, ἀγῶνί τε Κίῤῥας· ἐν τῷ Θρασυδαῖος ἔμνασεν ἑστίαν τρίτος ἐπὶ στέφανον πατρῷαν βαλών, ἐν ἀφνεαῖς ἀρούραισι Πυλάδα νικῶν, ξένου Λάκωνος Ὀρέστα.	*Thebis septem portas habentibus beneficium, certaminíque Cirrha: in quo Thrasydæus memoriam renouauit paterni laris, tertius ei coronam inijciens, quum in opulentis aruis Pylada vinceret, hospitis Orestæ Laconis.*

Θήβαις χάριν. Subaudi καταπρᾶξομαι. Etenim beneficium in ciuem collatum, redundat in patriam. Cirrham, vt subinde, pro Pythone dicit.

ἐν τῷ. Artic. præposit. pro subiunct. ᾧ. q. d. ἐν ᾧ ἀγῶνι Θρασυδαῖος ἀνέμνησεν τὸ πατρικὸν οἶκον τρίτος στέφανον αὐτῷ ἐπιβαλών, ὅτι ἐπέτυχε νίκης ἐν τῇ πλουσίᾳ χώρᾳ τοῦ Πυλάδου, τοῦ φίλου τοῦ Λάκωνος Ὀρέστου. Dixit Dor. & simplex ἔμνασε, pro composito ἀνέμνησε, hoc est, μνήμην ἤγαγε. dicit ἑστίαν πατρῴαν, τὸ πατρικὸν οἶκον: vt Hieronis *ἑστίαν domum* in Olymp.

τρίτος. Innuit poëta vel Thrasydæum huius familiæ tertium esse qui Pythia vicerit: vel hanc eius familiæ tertiam victoriam, ipsiusmet autem primam.

ἐν ἀφνεαῖς. Periphrasis loci victoriæ: qui in Phocide est. Phocidis autem rex fuit Strophius Pyladis pater: Pylades autem Orestis fuit intimus amicus: ad cuius historiam sibi sternit viam. Πυλάδα, & Ὀρέστα Dor. pro Πυλάδου. & Ὀρέστου.

παράφρασις.

Quem Arsinoë nutrix eripuit, & clam subduxit matri Clytæmnestræ, ne in eum crudelibus manibus sæuiret, quum ferro interficiebat eius patrem, videlicet maritum Agamemnonem, eadémque opera Cassandram Priami ex Dardano oriundi filiam.

στροφὴ β. κῶλ. θ.

τὸ δὴ, φονευομένου
πατρὸς, Ἀρσινόα Κλυταιμνή-
στρας
χειρῶν ὑπὸ κρατερᾶν ἐκ δόλου
τροφὸς ἄνελε δυσπενθέος·
ὁπότε Δαρδανίδα κόραν Πριά-
μου
Κασσάνδραν πολιῷ χαλκῷ
σὺν Ἀγαμεμνονίᾳ
ψυχᾷ πόρευ᾽ Ἀχέροντος ἀ-
κτὰν παρ᾽ εὔσκιον

μετάφρασις.

Quem, dum interficeretur pater, validis Clytæmnestræ manibus, Arsinoë nutrix è dolo eripuit luctuoso, quando Dardanidæ filiam Priami Caßandram corusco are cum Agamemnonia anima mittebat Acherontis ad ripam vmbrosam

τὸ δὴ. Artic.præp.pro subiunct. ὅν. Obserua παρέκβασιν esse à re proposita, eámque satis intempestiuam, vt monet Schol. Sed hoc Pindaro consuetum. Hîc digreditur in historiam Orestis, & eius parentum. De qua vide Senecam in Agamemnone: Euripidem in Oreste: Sophoclem in Electra: Homerum Od. 4.

Ἀρσινόα Dor.pro Ἀρσινόη, quæ nutrix fuit Orestis (quam tamen Laodamiam appellat Pherecydes) & cuius filium Aegisthus occîdit, nancisci putans Orestem, quem tum temporis trimum eripuit occidere quærenti. κρατερᾶν Dor.pro κρατερῶν, & ἄνελε negl.augm.pro ἀνεῖλε. Δαρδανίδα Dor.pro Δαρδανίδου. Nam ex Dardano fuit oriundus Priamus. σὺν Ἀγαμεμνονίᾳ ψυχᾷ. Periphrasticè pro σὺν Ἀγαμέμνονι. πόρευε. negl.augm.pro ἐπόρευε, à πορεύω significante ποιῶ πορεύεσθαι, πέμπω, *ire facio, mitto*. Poëticè & periphrasticè dicitur πορεύειν Ἀχέροντος ἀκτὰν παρ᾽ εὔσκιον, pro κτείνειν. Porrò ἀκτὰν Dor.pro ἀκτήν. Vide πορεύειν Od. 3. Olymp.

παράφρασις.

Vtrum iram crudelis illius mulieris in virum accēdit, dolor susceptus quòd Iphigenia filia in Aulidis Euripo procul à patria pro salute exercitus immolata fuisset, ita vt cædem ipsi cōciuerit? An verò illam alieno in lecto libidinantem, & iuuencæ more lasciuientē, metus ne reduci marito

ἀντιστρ. κῶλ. θ.

νηλὴς γυνά. πότερόν
νιν ἄρ᾽ Ἰφιγένεια ἐπ᾽ Εὐρί-
πῳ
σφαχθεῖσα τῆλε πάτρας, ἔκνι-
σε
βαρυπάλαμον ὄρσαι χόλον,
ἢ ἑτέρῳ λέχει δαμαζομέ-
ναν
ἐννύχιοι πάραγον κοῖται;

μετάφρασις.

immisericors mulier. Vtrum eam Iphigenia apud Euripum mactata procul à patria, stimulauit ad suscipiendā iram grauia molientē: an alieno in cubili lasciuientem more iuuēcæ nocturni trāsuer-

pœnas daret, ad hoc parricidium compulit? cùm sciret nouæ nuptę adulterium viro esse crimen intolerabile.

τὸ δὴ νέαις ἀλόχοις ἔχθιστον ἀμπλάκιον, καλύψαι τ' ἀμήχανον

sæ egerunt concubitus? Quod vtrique iuuenibus in nuptis odiosissimum est delictum, occultaréque impossibile

πότερόν νιν. Seipsum interrogans poëta quærit tanti sceleris causam. Nimirum vtrum quia filiam Iphigeniam pro salute nauium Dianæ Agamemnon immolauit: an verò quia adultera erat, ac metuebat ne marito pœnas daret.

ἐκνισεν βαρυπάλαμον. Hoc est, αὐτὴν ὑπὸ τῆς λύπης ἐκίνησεν, ὥστε τὴν ὀργὴν ταύτην ἔχουσαν βαρύτατον τὸ ἐπιχείρημα δρᾶσαι. Dicit immolatam in Euripo, hoc est in Chalcide, in qua est Aulis, vbi fuit statio nauium. De Euripo vide Strab. 9. & Melam 2. lib. βαρυπάλαμος est ὁ βαρύ τι παλαμώμενος.

ἢ ἑτέρῳ λέχει. Altera causa. q.d. ἢ ἑτέρῳ ἀνδρὶ μισγομένην αἱ νυκτεριναὶ τῆς μοιχείας συνουσίαι παρήγαγον κατὰ τοῦ Ἀγαμέμνονος, ὥστε αὐτὸν δόλῳ αὐτῆς φονεῦσαι; Dor. est δαμαλιζομέναν pro δαμαλιζομένην, hoc est, δαμάλεως δίκην ἀσελγοῦσαν. Verbum δαμαλίζειν alia significatione occurrit Pyth. 5. δαμαλίζεσθαι passiuum est, *iuuencæ more lasciuire.* πάραγον augm. neglecto legendum pro comm. & Attico παρήγαγον vel Dor. πάραγον pro comm. πάρηγον. sed metri ratio Dorismum non fert hoc loco.

τὸ δὴ νέαις. Amplificatio criminis à circunstantia temporis. Nam viro est intolerabilius si noua nupta committat adulterium: quàm si post longum tempus id scelus perpetret: ideóque magis iram viri reformidabat. ἀμπλάκιον. poët. vox pro ἁμάρτημα, pro quo ἀμπλακία etiam dicitur.

παράφρασις. | ἀντιστρ. κώλ. ς. | μετάφρασις.

nec fieri posse vt ei ignotum maneret, cùm vulgus, cui sat notum erat, linguā compescere non posset: & ciues maledicentia gaudeant, iisque quorum splēdida est fortuna, grauiter inuideant: contrà verò humilis conditionis homines non explorent. Ergo cùm tandem post decennium inclytas ad Amyclas rediisset Heros Agamemnon Atrei filius, est interfectus,

ἀλλοτρίαισι γλώσσαις. κακολόγοι δὲ πολῖται. ἴσχει τε γὰρ ὄλβος οὐ μείονα φθόνον. ὁ δὲ χαμηλὰ πνέων, ἄφαντον βρέμει. θανὲ μὲν αὐτὸς ἥρως Ἀτρείδας ἵκων χρόνῳ κλυταῖς ἐν Ἀμύκλαις,

alienis linguis: maledici enim sunt ciues: sustinétque opulentia nō minorem inuidiam. Qui autem humilia spirat, obscurè fremit. Interfectus est igitur ipse Heros Atrides reuersus tandem celebres ad Amyclas,

κακολόγοι δὲ πολῖται. Digressiuncula in vulgi loquacitatem & maledicentiam: cuius causa est inuidia, quæ gaudet alienos mores carpere: præsertim verò eorum qui excelsiore fortunæ in loco versantur.

ἴχει τι γὰρ. Reddit rationem cur populares sint maledici. καὶ γὰρ ἡ εὐτυχία ὁ μικρὸν ἔχει φθόνον. Sumit μείονα comparat. pro positiuo μικρὸν vt in Olymp. μείων ἕπεται μῶμος.

ὁ δὲ χαμηλά. A contrario. q.d. ὁ δὲ ταπεινὰ πνέων, ἤγουν ὁ εὐτελὴς καὶ πένης, ἀφθόνως ἠχεῖ, ἤγουν ἀφανὴς ἐστιν. Vox χαμηλὸς est poët. pro ταπεινὸς, εὐτελής. & fit à χαμαὶ *humi*.

θανὲ μὲν. Itaque Agamemnon cùm post decennalem Troiæ obsidionem, ea tandem subuersa domum repeteret, ibique otio & quiete fruiturum se speraret, & tuto in loco futurum, miserè ex insidijs trucidatus est.

Ἀτρείδας Dor. pro Ἀτρείδης. patronymicum pro nomine proprio, Agamemnon. Amyclæ autem vna est ex centum Laconicæ regionis vrbibus: de qua vide prouerbium, *Amyclas silentium perdidit*.

παράφρασις.

& amisit virginem vatem, postquam propter Helenã, quam Paris rapuerat, nec reddere voluerant Troiani, eorum ciuitatem ferro flammísque vastauit, subuersásque domos opulento luxu spoliauit. Porrò ille Orestes cùm adhuc iuuenis esset, contulit se ad senem Strophium, cuius hospitio est exceptus in Phocide, regione sita sub Parnassi radicibus, & cum Pylade liberalissimè educatus. Postea ætate prouectior, Agamemnonis patris cædem vlciscens, matrem Clytæmnestram, adulterúmque Ægisthum neci dedit,

στροφὴ γ. κῶλ. θ.

μάντιν τ' ὄλεσσε κόραν,
ἐπεὶ ἀμφ' Ἑλένᾳ πυρωθέν-
των
Τρώων ἔλυσε δόμους ἁβρό-
τα-
τος. ὁ δ' ἄρα ξένον γέροντα
Στρόφιον ἐξίκετο νέᾳ κεφα-
λᾷ
Παρνάσσου πόδα ναίοντ'.
ἀλ-
λά γε χρόνῳ σὺν Ἄρει
ἔπεφνε ματέρα, θῆκέ τ'
Αἴ-
γισθον ἐν φοναῖς.

μετάφρασις.

vatémque amisit virginem, postquam propter Helenam incensis Troianis spoliauit domos opulento luxu. Ille autem Orestes *iuuenili capite accessit ad Strophium hospitē senem, qui Parnassi pedē incolebat: sed tandem ferro matrem occidit, posuítque Aegisthum in cædibus.*

μάντιν τ'. Cassandra vates & innupta, Agamemnonem post Troiæ excidium in Græciam est sequuta, & occisa à Clytęmnestra. ὄλεσσε metri causa negl. augm. & redupl. σ. pro ὤλεσε. ἀμφ' Ἑλένᾳ subaudi μαχόμενος. Porrò ἔλυσε δόμους ἁβρότατος, expone, διέλυσεν εὐδαιμονίας τοὺς οἴκους, ἤγουν τοὺς πλουσίους οἴκους κατεστρέψατο. Dicitur Dor. ἁβρότας pro comm. ἁβρότης.

ὁ δ' ἄρα. Nimirum Orestes. qui νέᾳ κεφαλᾷ, hoc est, ἔτι νέος ὢν Strophium adijt Pyladis patrem, incolentem Παρνάσσου πόδα, scil. Phocidem sub Parnasso sitam. Porrò χρόνῳ, scil. ἡβήσας, seu πρέσβυς ὤν, matrem interfecit, σὺν Ἄρει, hoc est, ξίφει. (Quod autem matrem, interfecit laudatur à Luciano in Nerone, vt & Alcmæon) posuítque Aegisthum ἐν φοναῖς, *in locis defunctorum*, periphrasticè, pro ἐφόνευσε. φοναὶ, vt monet Schol. ipse, καλοῦνται οἱ τόποι εἰς οὓς φονεύονται. Re-

τα.Refert Lucianus in Philopatr. p. 1002 c. quid ipsi Aegistho prædixerit Iupiter.

παράφρασις.

Equidem amici diuagatus sum & circumactus per triuium in quo pedes ad progrediendum alternis mouentur, relicta via quam priùs insistebam: videlicet extra propositum argumentum erraui, alióque digrediens deflexi. An quemadmodum nauis impetu ventorum in errores abijcitur, sic ego obuiæ materiæ vi abreptus in aliena ab encomio feror? At verò ô Musa, siquidem reuera operam tuam, vt victorem Thrasydæum laudes, pacta mercede locasti, debes nunc encomio tota incumbens modò hoc, modò illud ei inserere,

ἀντιστρ. κῶλ. θ.

ἦ ῥ' ὦ φίλοι κατ' ἀμευ-
σίπορον τρίοδον ἐδινάθην,
ὀρθὰν κέλευθον ἰὼν τὸ πρίν.
ἤ
μέ τις ἄνεμος ἔξω πλόου
ἔβαλεν, ὡς ὅτ' ἄκατον ἐνα-
λίαν;
Μοῖσα, τὸ δ' ἐτὸν εἰ μι-
σθῷ
συνέθευ παρέχειν
φωνὰν ὑπάργυρον, ἄλλοτ'
ἄλ-
λα χρὴ ταρασσέμεν,

μετάφρασις.

Certè ô amici per triuium greßus alternans circumactus sum, rectam quum antea insisterem viam. An me aliquis ventus extra nauigationis cursum expulit, vt marinam scapham? Quòd si verè ô Musa mercede pacta es præbere vocem argento se summittentem, aliàs alia oportet commiscere,

ἦ ῥ' ὦ φίλοι. Ἐπανόρθωσις qua tædium longioris digreßionis leuare conatur. q.d. καὶ δὴ ὦ φίλοι κατὰ τρίοδον ἐπλανήθην, τὸ πρότερον εὐθεῖαν πορευόμενος. Porrò ἀμευσίπορος dicitur τρίοδος, ab ἀμεύσω, pro ἀμείβεσθαι, & πόρος, hoc est, βάδισις, ὁδὸς. q. d. *mutans, alternans greßus.* Depingit autem quid sit ire, seu iter facere. Neque enim aliud est quàm alternis pedes mouere, & gressum cum gressu, pedem cum pede progrediendo commutare, vide Pyth. Od. 1. ἀμεύσασθ' ἀντίους. Per apostrophen autem sermonem ad amicos conuertit. ἐδινάθην Dor. pro ἐδινήθην.

ἤ μέ τις. Hoc est, μῶν ἄνεμός μέ τις ἐξέῤῥιψε τοῦ δέοντος πλοῦ, ὡς ἐν θαλάσσῃ ναῦν; Elegans collatio à marinis erroribus sumpta.

Μοῖσα. Apostrophe ad Musam qua eam ad officium reuocat. q. d. εἰ δ' ἀληθῶς ὦ μοῦσα, μισθοῦ καὶ ἀργυρίου τὴν σὴν φωνὴν ὑπέσχου παρέχειν, ἄλλοτ' ἄλλα ὀφείλεις ἀνακινεῖν ἐγκώμια, ἐν παρόντι δήπου τῷ πατρὶ Θρασυδαίου, ἢ τῷ αὐτῷ Θρασυδαίῳ. Et certè, siquidem mercede suæ Musæ operam locauerat, debebat in Thrasydæi laudes totus incumbere.

συνέθευ Dor. pro συνέθου. 2. pers. Aor. 2. συνεθέμην. συνέθεσο comm. συνέθεο Ion. συνέθου Atticè. & συνέθευ. Dor. à συντίθεμαι pacifcor. παρέχεν Dor. pro comm. παρέχειν. φωνὴ ὑπάργυρος, hoc est, ἔμμισθος, ὑπόμισθος. Apud Eurip. ὑπάργυρος χθὼν, *terra subargentea*, propter metalla. ὑπάργυρον, Polluci lib. 7. est τὸ κίβδηλον χρυσίον. ταρασσέμεν Ion. & Dor. pro ταράσσειν.

παράφρασις.

vel in patris Thrasydæi Pythiorum victoris, vel in ipsius Thrasydæi laudem: quorum gloria, indéque promanans lætitia resplendet: quatenus cùm in Olympijs pulchræ victoriæ curribus quadrijugis compotes olim facti sunt, celerémque nominis fulgorem ex celeberrimis illis certaminibus reportarunt vnà cum equis:

ἐπῳδ. κῶλ. ς΄.

ἢ πατρὶ Πυθιονίκῳ
τό γε νῦν, ἢ Θρασυδαίῳ,
τῶν εὐφροσύνα τε καὶ δόξ' ἐπιφλέγει.
τὰ μὲ ἅρμασι καλλίνικοι πάλαι,
Ὀλυμπίᾳ τ' ἀγώνων πολυφάτων ἔσχον,
θοὰν ἀκτῖνα σὺν ἵπποις.

μετάφρασις.

aut patri ipsius Pythionicæ nunc, aut Thrasydæo: quorum lætitia & gloria resplendet: qui quidem quondam, tum curribus pulchræ victoriæ compotes, & apud Olympiam certaminũ multum decantatorum adepti sunt celerem fulgorem cum equis:

ἢ πατρὶ. Proponit quænam esse debeat hymni materia, nempe vel Thrasydæi, vel patris eius victoriæ cùm Olympicæ, tum Pythicæ.

τῶν Artic. præposit. pro subiunct. ὧν εὐφροσύνα, καὶ δόξα, nimirum ἡ νίκη. Nam victoria decus & lætitiam parit. ἐπιφλέγει, hoc est, διαλάμπει. Occurrit alia significatione Ode. 9. Olymp. pro λαμπρύνειν.

τὰ μὲ ἅρμασι. Ostendit disertis verbis, & per distributionem quibus insignes sint victorijs. Huic τὰ μὲν deberet respondere τὰ δὲ Πυθοῖ initio sequentis strophes: sed id poëtica licentia omittit poëta. Sic autem hanc sententiam declares, τὰ μὲν τεθρίππῳ πάλαι ἐν Ὀλυμπίᾳ καλῶς νικήσαντες, τῶν πολυθρυλλήτων ἀγώνων λαμπηδόνα ταχεῖαν σὺν ἵπποις ἔσχον.

ἀκτῖνα. Effectum pro efficiente ponit. Nam radius est splendoris & luminis consequens. Quum autem dicit ἔσχον ἀκτῖνα σὺν ἵπποις: in gratiam equorum loquitur, quorum strenuitas laudis communicationem meretur.

παράφρασις.

tum in Pythijs nudũ stadium armis carentes ingressi, pedum celeritate soli claruerunt, reliquámque Grecorum antagonistarum turbam deuictam dedecore affecerunt. Quanquam autem vos ab opulentia, & insigni dignitate extol-

στρ. δ. κῶλ. θ.

Πυθοῖ τε γυμνοὶ ἐπὶ
στάδιον καταβάντες, ἤλεγξαν
Ἑλλανίδα στρατιὰν ὠκύτατι.
θεόθεν ἐραίμαν καλῶν,
δυνατὰ μαιόμενος ἐν ἁλικίᾳ.

μετάφρασις.

& apud Pythonem nudi quum in stadium descendissent dedecorarunt Græcanicam turbam sua *velocitate. Diuinitus optarim bona, possibilia affectans per ætatem. Cùm enim ex ciuilibus.*

lere non possum, quia vitam viuitis priuatam: eo tamen nomine beatos vos prædico, quòd vestra conditio sit mediocris. Et certè si mihi detur optio, priuatã vitã publicę anteponã: & optarim vt Dij bona mihi dent medioeria per totum vitæ curriculum: nihilque nisi meis viribus æquum affectem. Etenim obseruatione comperi medium in ciuitate statum diuturniore fœlicitate potiri. Ideóque magnatum sortem vt labiliorem non probo.

τῶν γὰρ ἀνὰ πόλιν εὑρίσκων
τὰ μέσα μακροτέρῳ σὺν ὄλβῳ τεθαλότα, μέμφομ' αἶ-
σαν τυραννίδων.

bonis *comperiam* ea quæ sunt *mediocria*, *diuturniore cum fœlicitate florere*, *queror de sorte principatuum*.

.Πυθοῖ τε γυμνοί. Altera pars distributionis sic reddenda. τὰ δὲ Πυθοῖ ἐπὶ τὸ στάδιον γυμνοὶ κατελθόντες, τὸν Ἑλληνικὸν ὄχλον τῇ τῶν ποδῶν ταχυτῆτι ἤλεγξαν, παρὰ πάντας εὐδοκιμήσαντες μόνοι. Obserua priorem laudem Olympiorum propriam esse Thrasydæi maiorum, posteriorem Pyhiorum Thrasydæi propriam: verùm poëtam συλληπτικῶς à singulis gésta, simul omnibus tribuere.

γυμνοί. Nimirum ὅπλων: non autem ἐσθῆτος. Idque ad differentiam τῶν ὁπλιτοδρόμων, qui stadium armati decurrebant. Ἑλλανίδα στρατιὰν, hoc est, Ἑλληνικὸν ὄχλον: sicut & στρατὸν eâdem significatione passim vsurpat. Ἑλλανίδα, & ὠκύτατι sunt Dor. pro Ἑλληνίδα, & ὠκύτητι.

Θεόθεν ἐραίμαν. Thrasydæum, ciúsque patrem, ambos ciues Thebanos, à vitæ genere, statu, & conditione prædicat beatos: mediocrem priuatorum hominum fortunam, summis principum diuitijs anteponens. Suum autem exemplum proponit, ita submonens, vt contenti illi sua conditione mediocritatem auream affectent. ἐραίμαν Dor. pro comm. ἐραίμην, verbi ἔραμαι, τὸ ἐπιθυμῶ. Sic autem oratione soluta loquaris, τῶν δ' ἐκ Θεοῦ ἀγαθῶν ἐπιθυμοίην, ἀγαπῶν ἐν τῇ παρούσῃ ἀεὶ ἡλικίᾳ τὰ δυνατὰ, ἤγουν τὰ κατὰ δύναμιν. Appellat τὰ δυνατὰ, bona quæ quis ferre possit, ac proinde mediocria: medium statum, qui quoniam ab inuidia omnium est remotissimus, tutior est, ac proinde in eo firmiùs manent homines. ἁλικίᾳ. Elliptica est oratio, pro ἐν πάσῃ τοῦ βίου ἡλικίᾳ: hoc est, διὰ παντὸς βίου, καὶ αἰῶνος.

τῶν γὰρ ἀνά. Ratio cur mediocris fortuna sit optabilior magna: quia diuturnior est: optabilius autem est quod constantius. Ideo dixit ille, λάθε βιώσας. Sic autem prosa declares ista. ἐγὼ γὰρ εὑρίσκων ὅτι τὰ μέτρια ἀγαθὰ πλείονα χρόνον διατελοῦσιν εὐδαίμονα, μέμφομαι τοὺς τῆς τυραννίδος τύχης ἐπιθυμοῦντας. Doricè dixit τεθαλότα pro τεθηλότα.

τὰ μέσα μακροτέρῳ. In hanc sententiam dixit quispiam,

Τὰ μεγάλα δῶρα τῆς τύχης ἔχει φόβον.
Καὶ τὸ πάνυ λαμπρὸν ἐκ ἀκίνδυνον κυρεῖ.
Ἡ δὲ μεσότης ἐν πᾶσιν ἀσφαλεστέρα.

παράφρασις. | ἀντιστρ. κῶλ. θ. | μετάφρασις.

Quare in communium vir- | ξυναῖσι δ' ἀμφ' ἀρεταῖς | communésque circa vir-

tutum studium intentus sum, & mediocrem amo fortunam inuidorum metu vacuam: qui proprio vitio offenduntur, quum inuiso summæ fœlicitatis gradum adepto, & vitæ curriculum cum tranquillitate emenso, conceptam animis maleuolis iniuriam inferre non potuerunt. Et cùm illi proprio dolore confecti pereant, hic superata inuidia supremum diem obit honestiorem, bonámque famam omniũ possessionum præstantissimam dulcissimæ soboli in hæreditatem relinquit.

τέταμαι. φθονεροὶ δ' ἀμύνονται ἄ-
τᾳ, εἴ τις ἄκρον ἑλὼν, ἡσυχᾷ
τε
νεμόμενος, αἰνὰν ὕβριν
ἀπέφυγεν. μέλανος ἂν ἐσχατι-
αὶ,
καλλίονα θάνατον ἔχει,
γλυκυτάτᾳ γενεᾷ
εὐώνυμον κτεάνων κρατί-
σταν χάριν πορών.

tutis distentus sum. Inuidi autem proprio *dolore læduntur, siquis fastigium fœlicitatis* adeptus, *& in tranquillitate degens, grauem insolentiam effugerit. At* ille *nigræ* mortis *in vltimis finibus pulchriorẽ mortem consequitur, dulcissimæ soboli nominatissimum donum præbens, possessionum præstantissimam.*

ξυναῖσι δ'. Conclusio superioris sententiæ, qua statuit poëta medium tenere, cognita illustrioris fortunæ inconstantia. q.d. περὶ κοιναῖς δὲ καὶ συμμέτροις ἀρεταῖς καὶ εὐτυχίαις τὴν ἐπιθυμίαν τεταμένην ἔχω.

φθονεροὶ δέ. Digreditur in locum communem de inuidia: qui quomodo cohæreat cum superioribus, ostendit paraphrasis. φθονεροὶ, non sumitur passiuè pro ijs qui sustinent inuidiam, vt putauit Aretius, sed actiuè pro ijs qui inuidia flagrant. q.d. poëta, οἱ δὲ βασκαίνοντες καὶ φθονοῦντες, τῇ αὐτῶν ἄτῃ, ἤγουν βασκανίᾳ βλάπτονται. Et certè

Inuidus alterius rebus macrescit opimis: estque
Liuor tabificum malis venenum.

& Menander,

ὁ φθονερὸς αὑτῷ πολέμιος καθίσταται.

εἴ τις ἄκρον ἑλών. Hic etiam mihi videtur errare Aretius, quum in his verbis inuenit epiphonema in vitam beatam. Etenim simplicissimè hoc intelligendum de materia doloris inuidiosi hominis; quod satis declarat paraphrasis: vbi miseram mortem inuidentis oppono fœlici morti eius quj inuidetur.

ἄκρον, subaudi τῆς εὐδαιμονίας. ἡσυχᾷ τε νεμόμενος. hoc est, ἐν ἡσυχίᾳ διάγων. alij legunt ἡσυχίᾳ τε. ὕβριν ἀπέφυγεν, nimirum quam inuidus meditabatur. Nihil enim ei grauius est quàm non potuisse lædere.

μέλανος. Hoc est, ἐν δ' ἐσχατιᾷ μέλανος ᾅδου, καλλίονα τὸν θάνατον αὐτῷ περιποιησάμενος, πάντων κτημάτων τὸ βέλτιστον τῇ αὐτοῦ γενεᾷ τὴν εὐφημίαν ἀπολείπει. Per circumlocutionem χάριν εὐώνυμον appellat τὴν εὐφημίαν. Nam εὐώνυμος est, *boni nominis, clarus*: vt εὐωνύμων πατέρων, *clarorum progenitorum*, Od. 2. Olymp. Bonam famam semper magno in pretio habet Pindarus, vnde dicit εὖ δ' ἀκούειν δευτέρα μοῖρα: & hic præstantissimam possessionum nuncupat.

παράφρασις.	ἐπῳδ. κῶλ. ε.	μετάφρασις.
Quæ bona & honesta fama hymnis decantati Iolai Iphicli filij, nomen celebre circũfert, vestrúmque ô fortis Castor, & rex Pollux Iouis & Ledæ filij, qui diebus alternis apud superos, & apud inferos versamini, quatenus vestræ stellæ alternis vicibus apparent & delitescunt.	ἅ τε τὸν Ἰφικλείδαν διαφέρει Ἰόλαον, ὑμνητὸν ἐόντα, καὶ Κάστορος βίαν, σέ τ' ἄναξ Πολύδευκες, υἱοὶ θεῶν, τὸ μὲν παρ' ἆμαρ ἕδραισι Θεράπνας, τὸ δ' οἰ- κέοντας ἔνδον Ὀλύμπου.	*Quæ Iphiclidem Iolaum circumfert celebrem existentem, & Castorem fortem, & te rex Pollux, filij Deorum, alternis diebus sedes Therapnes, & intra Olympum habitantes.*

ἅ τε Dor. pro ἥ τε: & hoc refertur ad εὐώνυμον χάειν, hoc est, εὐφημίαν: de qua quod dixit, exemplis confirmat. Ἰφικλείδαν Dor. pro Ἰφικλείδην. De Iolao Od. 9. huius libri dictum est. διαφέρει. Hoc est, πανταχοῦ διάγει.

Κάστορος βίαν. Per circumlocutionem, pro Κάστορα. emphasis tamen est in his, quasi dicere velit Κάστορα βιατὰν, hoc est, ἰσχυρόν.

σέ τε ἄναξ. Apostrophe ad Pollucem. Dicuntur filij Deorum Castor & Pollux: quia Διόσκουροι erant. De his Nemeor. 10. plura Pindarus.

τὸ μὲν παρ'. Hoc est, ποτὲ μὲν παρ' ἡμέραν ἐν ταῖς Λακωνικαῖς ὄντας καθέδραις, ποτὲ δ' ἐν τοῖς τοῦ Διὸς οἰκοῦντας. Hoc illud Homericum exponit,

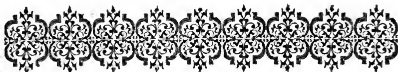
> Ἄλλοτε μὲν ζώουσ' ἑτερήμεροι, ἄλλοτε δ' αὖτε
> Τεθνᾶσιν.

Dicit poëta eos apud Therapnen versari, quod alij dicunt apud inferos. periphrasticè, ἕδραισι Θεράπνας. pro ἐν Θεράπνῃ: quæ Castoris & Pollucis est patria: vnde Therapnæi dicuntur, vt in Theb. Statij,

> *cùm iam damnata sororis*
> *Igne, Therapnæi fugerunt carbasa fratres.*

Hanc epodum Latino metro reddidit Nicolaus Sudorius in suprema Parlam. Paris. curia Consil. Regius.

> *Hæc vna Iphicli progeniem plagas*
> *Differt per omnes cantibus & modis.*
> *Hæc Castorem commendat orbi*
> *Cæstibus in domitum cruentis.*
> *Fratrémque gyris mobilem equestribus,*
> *Vtrumque summo cælicolûm satu*
> *Prognatum, & alternis colentem*
> *Aethera, frugiferásque terras.*

ΜΙΔΑ ΑΚΡΑΓΑΝΤΙΝΩ, αὐλητῇ.

ΕΙΔΟΣ ΙΒ.

MIDAE AGRIGENTINO, tibicini.

ODE XII.

ARGVMENTVM.

VNico nomine commendatur Midas tibicen, videlicet ob victoriam Musico certamine partam. Indéque digreditur poëta ad tibiarum inuentionem, de qua fusiùs dissèrit: item ad Persei fabulam: & tandem eleganti gnomologia de fortunæ inconstantia concludit.

παράφρασις.

O pulchritudinis & elegantiæ amans vrbium interitui obnoxiarum, earum quas mortales incolunt pulcherrima, sedes inferorum Deæ Proserpinæ, cui Iupiter Siciliam dono dedit, quæ sita es in colle ædificiis eximio, imminésque ripis Agragantis fluuij circum te fluentis, & pascua pecudum alluentis, ô Agrigentum regionis domina vrbs, & metropolis, quæso te propitia esto, cúmque Deorum atque hominum beneuolentia, hûc hymnum accipe, quem in præclari Midæ laudem contexui, quòd pro tibiæ cantu coronam ex Pythone re-

στροφὴ α. κώλ. ιδ.

Αἰτέω σε φιλάγλαε, καλλίστα βροτεᾶν πολίων
Φερσεφόνας ἕδος, ἅ
τ' ὄχθαις ἔπι μηλοβότου
ναίεις Ἀκράγαντος ἐύ-
δματον κολώναν· ὦ ἄνα
ἵλαος, ἀθανάτων
ἀνδρῶν τε σὺν εὐμενεία,
δέξαι στεφάνωμα τόδ' ἐκ
Πυθῶνος εὐδόξῳ Μίδα.
αὐτόν τέ νιν, Ἑλλάδα νικά-
σαντα τέχνα, τάν ποτε
Παλλὰς ἐφεῦρε θρασειᾶν Γοργόνων

μετάφρασις.

Vero à te splendoris amica, pulcherrima mortalium vrbium, Proserpinæ sedes, quæ in collibus pecudes alentis Agrigenti habitas bene structam molem, ô regina propitia immortalium & hominũ cum beneuolentia, accipe coronam hanc celebris Midæ ex Pythone: atque illum ipsum, qui Græciam superauit arte quam olim Minerua vibratrix hastæ *excogitauit, audacium*

portarit: reducémque hunc tuum ciuem tuo gremio excipe, læta quòd omnes | ἤλιον ϑρῆνον διαπλέξαισ' Ἀϑάνα, | *Gorgonū gemitum perniciosum contexens,*

antagonistas, quotquot ad certamen ex Grecia confluxerant, ea vicit arte quam olim Minerua adinuenit, quum audacium Gorgonum gemitum est imitata,

Μίδα. Midas Agrigentinus tibijs vicit 24. & 25 Pythiade. Vicit etiam Panathenaicis ludis. Aiunt autem huic peculiare istud accidisse, vt dum certaret, inuito fracta sit lingula, & palato adhæserit: ita vt sola arundine tanquam fistula cecinerit. Qua soni nouitate obstupefacti spectatores, adeò delectati sunt, vt eum victorem declararint, vt refert Schol.

αὐλητῇ. Genus victoriæ. Refert autem Natalis Comes, cùm cœpti essent celebrari ludi Pythici, antiquissimum omnium fuisse certamen, vt hymni in Apollinem cum tibijs ad citharam canerentur, & ab ipsis aulœdis. Postea monet 48 Olympiade omnem artem aulœdorum fuisse repudiatam ab Amphictyonibus, idque secunda Pythiade, quia nescio quid triste & insuaue auditu, miniméque iucundi ominis canerent: nam elegi & funebres cantus magis hisce tibijs conueniebant.

αἰτέω σε. Exordium ab inuocatione ducit poëta, quam instituit vel ad Heroidem Agrigenti Nympham: vel ad ipsam vrbem patriam, nempe Agrigentum, cui Midæ laudes, eiúsque artem commendat. Referre malim ad patriam vrbem.

φιλάγλαε. Consideranda epithetorum congeries, quibus vtitur in laudem Agrigenti. Primò φιλάγλαος dicitur, hoc est, ἡ ἀγλαΐας καὶ λαμπρότητος φίλη. vno vocab. φιλόκαλος, *splendoris, siue pulchritudinis amans*, ob elegantiam & comitatem ciuium. Deinde καλλίστα *vrbium pulcherrima*, ob ædificiorum pulchritudinem. βροτεᾶν Dor. pro βροτέων: à recto sing. poët. βρότεος. Tribuit hoc epitheton vrbi, metonymicè, quod conuenit propriè incolis. Nisi & exitio ipsam vrbem obnoxiam esse moneat. Id quod docet experientia: cùm post hominum memoriam tam multæ vrbes perierint. Ideo Lucianus in Contemplant. sub finem, Ἀποθνήσκουσι γὰρ ὦ Πορθμεῦ καὶ πόλεις, ὥσπερ ἄνθρωποι.

Φερσεφόνας Dor. pro Φερσεφόνης. Item Aeol. pro comm. Περσεφόνης. Tertiò Proserpinæ sedem appellat: idque per synecdochen. Nam non solum Agrigentum, sed tota Sicilia Proserpinæ ob fertilitatem à Ioue data est.

ἅ τε ὄχθαις. Describit loci situm: nimirum in eminenti colle prope fluuium Agragantem: à quo denominata est vrbs. Id dilucidè verborum series in paraphrasi ostendet. Sic Græca verba construe, ἣ τε ἐπὶ μηλοβότου Ἀκράγαντος ὄχθαις ναίεις ἐΰδματον κολώναν. Nisi fortè intelligendum sit aliud Siciliæ oppidum. Etenim Agragas etiam est mons Siciliæ, haud procul à Gela, olim muro cinctus, habens in summitate oppidum eiusdem nominis, alio nomine Agrigentum: vbi veteres optimos equos alebant, indéque ad Græciæ certamina transmittebant. Porrò si de priore Agrigento hæc intelligas, verba hæc ἅ τε ὄχθαις ἐπὶ μηλοβότου Ἀκράγαντος ναίεις ἐΰδματον κολώναν, explicabo sic: *quæ supra ripas*

pecorosi Agragantis, collem pulchrè structum incolis. Sin de posteriore, *quæ supra præruptos locos pecorosi Agrigenti pulchrè structum montem incolis.* Etenim ὄχθη est *ripa*, item *locus præruptus:* & κολώνη *mons, collis, tumulus.* Alterum autem Agrigentum circa se fluuium cognominem habet. Alterum verò super ipso monte est structum, cui quidem μηλοβότος epitheton videtur meliùs conuenire: siquidem mons habet pascua, non autem fluuius. Verùm figuratè tribui potest fluuio propter vicina prata & pascua loca. Electio penes lectorem esto. Putem tamen intelligendum esse nobilius illud Agrigentum à fluuio denominatum: quia statim subjicitur, ὦ ἄνα. Et certè hæc fuit tyrannorum aliquando regia: ac proinde rectè domina vocatur. Cæterùm ἄνα in mascul. genere habes pro ἄνασσα fœmin.

ὦ ἄνα. Scholiastes putat nouam esse inuocationem, eámque ad Proserpinã. Sed videtur esse potiùs continuatio inuocationis ad vrbem patriam, quæ erat ἄναξ, siue δέσποινα, ob dictam paulò antè causam. Præterea paulò pòst rogat vt & hoc carmen, & ipsum victorem excipiat, quod rectè conuenit patriæ, cui ob victoriam Midas honori fuit.

ἄνα. Vocat. à recto ἄναξ quasi sit comm. generis. στεφάνωμα τόδ'. hoc est, *hunc hymnum,* quo tanquam coronæ præmio decoratur. εὐδόξῳ Μίδᾳ Dor. genit. pro εὐδόξου Μίδου. αὐτόν τε νιν. Nimirum Midam.

Ἑλλάδα νικάσαντα. Causa ob quam patria rogatur vt suum ciuem, eiúsque encomium accipiat: nempe quia victor redit. Græciam autem vicisse dicitur, ὑπερβολικῶς. Eos enim tantùm ex Græcis superauit, qui eius fuerunt antagonistæ in Musicis.

τάν ποτε Παλλάς. Digressio ad inuentionem tibiarum, quas ex sibilo anguiũ Medusæ capitis à Minerua repertas fabulatur, quorum luctum & gemitus est imitata. In Græc. Epigr. εἰς αὐλητάς, eidem videtur tribui hæc inuentio, contra Marsyam.

Μαρσύη, ἐψεύσω τεὸν εὕρεμα· τοὺς γὰρ Ἀθήνης
Αὐλοὺς ἐκ Φρυγίης οὔτις ἐληίσατο.

Verum in hoc versu Terpsichore tribuitur,

Τερψιχόρη χαρίεσσα πόρεν τεχνήμονας αὐλούς.

παράφρασις.

quem illa ex inaccessis virginum illarum capitibus, ex quo serpentes sibilabãt, manantem, ob lugubrem ærumnam & dolorem occisæ sororis, adinuenit: tum temporis quum vnam ex tribus sororibus Gorgonibus è medio sustulit Per-

αἱ πρ. κῶλ. ιδ'.

ἣν παρθενίοις ὑπό τ' ἀπλάτοις ὀφίων κεφαλαῖς
ἄϊε λειβόμενον
δυσπενθεῖ σὺν καμάτῳ·
Περσεὺς ὁπότε τρίτον ἄνυσεν κασιγνητᾶν μέρος,
εἰναλίᾳ Σερίφῳ

μετάφρασις.

quem audiuit dum funderetur sub virginalibus & inaccessis serpentum capitibus luctuosa cum ærumna, quum Perseus tertiam debellauit sororũ partem

seus,

ſeus, Inſulæ Seripho, Seriphijſque inſularibus exitium moliens. Et certè Gorgones illas, diuinam Phorcynis ſobolem deleuit, quatenus Meduſam mortalem extinxit, & reliquas duas immortales excæcauit, cùm tres vno tantùm oculo vterentur. Præterea collatitiam illam cœnam Polydectæ, qui iuſſerat vt ſuum quiſque ſymbolum afferret, funeſtam reddidit: firmam quoque matris ſeruitutem & coactas nuptias illi lugubres effecit, rapto & allato in matris offenſæ vltionem formoſæ Meduſæ capite.

λαοῖσί τε μοῖραν ἄγων.
ἤτοι τό, τὸ θεσπέσιον
Φόρκοι' ἀμαύρωσεν γένος,
λυγρόν τ' ἔρανον Πολυδέκτᾳ
θῆκε, ματρός τ' ἔμπεδον
δουλοσύναν, τό, τ' ἀναγκαῖον λέχος,
εὐπαράου κρᾶτα συλάσαις Μεδοίσας,

rem marinæ Seripho, populiſque exitium aſferens. Certè diuinum Phorci deleuit genus, & acerbum ſymbolum Polydectæ perſoluit, matriſque ſtabilē ſeruitutem, & coactum connubium, pulchras genas habentis caput cùm rapuiſſet Meduſa,

τῇ παρθενίοις. Notatur occaſio qua repertæ ſunt tibiæ: nimirum ex ſibilo anguium, & luctu ſororum Meduſæ, ad quorum imitationem auleticen Minerua adinuenit: κεφαλαῖς vocat παρθενίοις, quòd Gorgones eſſent virgines, ἀπλάτοις, hoc eſt ἀπλησιάστοις, *inacceſſa capita*, quòd ad eas Gorgonas accedere minimè tutum eſſet, ſiquidem qui eas conſpiciebant, in lapides mutabantur. ἄϊε. Nimirū Minerua: non Perſeus. Sic reddas hæc verba, ὃν τινα θρῆνον Ἀθάνη ἄϊε σὺν διαπενθεῖ καμάτῳ ὑπὸ παρθενίοις καὶ ἀπλησιάστοις Γοργόνων κεφαλαῖς καταστενόμενον.

Περσεὺς ὁπότε. Circunſtantia temporis repertarum tibiarum, ὁπότε ὁ Περσεὺς μίαν τῶν τριῶν ἀδελφῶν Γοργόνων τὴν Μέδουσαν κατεπολέμησε. Dicit τρίτον μέρος, hoc eſt, *vnam*, quia Meduſam tantùm, quæ morti erat obnoxia, interfecit, cùm reliquæ duæ eſſent immortales. κασιγνητᾶν Dor. pro κασιγνητῶν. Porrò ἄυσε, eſt Aor. pri. ἄυσα negl. augm. vel Dor. pro ἤυσα. ab ἄυω. quod hoc loco ſignif. καταπολεμέω, ἀπὸ τῆς ἀυτῆς inquit Schol. τουτέστι μάχης. Alias lectiones habet Schol. ſed eas omitto, vt alienas à ſtructura huius ſententiæ, quanquam à ſenſu loci non abhorrentes. Quomodo Meduſæ capite amputato ſit vſus, ſequentia docent, ídque iam dictum Od. 10. huius libri, in hæc verba, λίθινον θάνατον φέρων.

Φόρκοιο Ion. pro Φόρκου. Genus Phorci, ſunt tres Gorgones, quas ἀμαύρωσεν *deleuit*, quatenus Meduſam amputato capite occidit, & reliquas duas eâdem opera excæcauit, ſiquidem tres illæ vnico oculo vtebantur. Fuerūnt autem Stheno, Euryale, & Meduſa.

ἔρανον. Hîc propria in ſignificatione vſurpatur ἔρανος. Nam in ea cœna ad quam reſpicit poëta, quiſque collatitium munus habebat: vt 10 Oda vidimus. λυγρὸν ἔρανον vocat, ob funeſtum euentum.

ματρός τ' ἔμπεδον. Repete ἀπὸ κοινοῦ, θῆκε. Conſequentia facti Perſei ſunt quòd Gorgonas deleuit, Polydectæ conuiuium lugubre fecit, quando omnes conuiuas in lapides mutauit, matrem Danaën ex ſeruitute eripuit. Hoc enim in matris vltionem fecit, quòd Seriphijs adiutoribus, eam ad nuptias adigere conſtituiſſet. δουλοσύναν ματρὸς vocat ἔμπεδον, hoc eſt, ἀσφαλῆ: niſi malis dicere ἔμπεδον *ſtabilem* vocari ſeruitutem, ratione Polydectæ, qui ſibi in perpetuum addictam

putabat Danaën: & λέχος ἀναγκαῖον eiusdem ratione, qui inuitam volebat vxorem ducere. Quare velim ἀπὸ κοινοῦ repetere vocem λυγρὸς, & ἔθηκε, hoc pacto, λυγρὰ τ' ἔθηκε ματρὸς ἔμπεδον δουλοσύναν, λυγρόν τ' ἀναγκαῖον λέχος. Nam propter ista, pœnas de Polydecte & Seriphijs sumpsit Perseus. Et certè ipse Perseus nō ἔθηκε δουλοσύναν ἔμπεδον, & ἀναγκαῖον λέχος ματρὸς: sed ἔθηκε λυγρὸν, *funestum* reddidit Polydectæ, quòd matrem in seruitutem perpetuam, coactásque nuptias redigere statuisset.

εὐπαράου. Genit. Dor. à nomin. εὐπάραος sublato ι. subscripto ex penultima syllaba, & formato vocabulo ab Attico εὐπάρῃος pro comm. poët. εὐπάρειος, hoc est, καλὰς παρειὰς ἔχων, *pulchras habens genas*. *Formosam* synecdochicè intellige. Talis autem, inquit Schol. natura non erat Medusa, sed talem esse se putabat, ideóque de forma cum Minerua contendebat. Præter Pindari morem, hæc Ode caret epodo.

παράφρασις.	στροφὴ β. κῶλ. ιδ'.	μετάφρασις.
filius ille Danaes, quem verso in aurum Ioue, pérque turris ahenea impluuium illapso, ab ea conceptum natúmque fama fert. Postquam igitur virgo Pallas virum hunc sibi charum, ab his aduersus Gorgonas laboribus saluum & incolumem reddidit, tibiarum varios concentus efficientium melos excogitauit & fecit, vt cum hoc Musico organo imitaretur valdè sonorum luctum, qui ex validis Euryales genis profundebatur, & alterius eius sororis Sthenonis. Tibiam, inquam inuenit Minerua Dea, eámq; in mortalium hominum vsum inuentam, vocauit multorum capitum harmoniam, ob multiplicem illius sonum, qua ludunt vt athletas ad certādum congregatos, certaminis ineundi moneant, ad ídque ipsos cōcitent.	υἱὸς Δανάας, τὸν ἀπὸ χρυσοῦ φαμὲν αὐτορύτου ἔμμεναι. ἀλλ' ἐπεὶ ἐκ τούτων φίλον ἄνδρα πόνων ἐρρύσατο παρθένος, αὐλῶν τεῦχε πάμφωνον μέλος· ὄφρα τὸν Εὐρυάλας ἐκ καρπαλιμᾶν γενύων χριμφθέντα σὺν ἔντεσι μιμήσαιτ' ἐρικλάγκταν γόον. εὗρεν θεός. ἀλλά νιν εὑροῖσ' ἀνδράσι θνατοῖς ἔχειν, ὠνόμασεν κεφαλᾶν πολλᾶν νόμον, εὐκλεᾶ λαοσσόων μναστῆρ' ἀγώνων,	*filius Danaës, quem ex auro dicimus sponte fluente natum esse. Sed cùm his charum virum laboribus liberasset virgo* Pallas*, tibiarum fabricata est omnisonū melos, vt Euryalæ ex rapacibus genis profusum luctum perstreperum imitaretur cum Organis. Inuenit*, inquam, *Dea tibiam: sed eam cùm inuenisset vt haberent viri mortales, nominauit capitum multorum harmoniam, illustrem admonitricem certaminum populum cientium,*

υἱὸς Δανάας. Periphrasis Persei, cuius originem fabulosam obiter attingit: de qua Ouid. l. 4. Metam. Horat. l. 3. Carm. Δανάας Dor. pro Δανάης. αὐτόρυτος poët. vox, pro comm. αὐτομάτως ῥέων, formata ex αὐτόρρυτος sublato ρ. Sic autem oratione soluta loquaris, υἱὸς Δανάης Περσεύς, ὅν τινα γενέσθαι φαμὲ ἀπὸ χρυσοῦ αὐτομάτως ῥέοντος.

ἀλλ' ἐπεὶ. Sequitur liberatio Persei beneficio Mineruæ. Etenim Medusa Perseum ad Bœotiam vsque persequuta est: is autem ope Mineruæ euasit incolumis. Minerua dicitur παρθένος, ob castitatem, cælibémque vitam quam coluit.

Athenis Minerua παρθένος in ara culta est. Ibidem templum eius Parthenium. Hinc parthenium herba, quam Minerua Pericli in somnis monstrauit, vt ea charum sibi vernulam curaret, teste Plinio.

αὐλᾶν, legitur. Genit. Dor. pro comm. αὐλῶν. μέλος πάμφωνον, hoc est, πολύφωνον, ob diuersum, & multiplicē concentū. Sed Pindarus πάμφωνον hyperbolicè dixit.

ὄφρα τ̃ Ευρυάλας. Apertè ostendit tibiæ cantum ad imitationem luctus Gorgonum, & quanuis de vna tantùm loquatur, synecdochicè de omnihus intelligendum. Dor. Ευρυάλας pro Ευρυάλης. & καρπαλιμᾶν pro καρπαλίμων. Dor. etiam est ἐρικλάγκτας pro comm. poët. ἐρικλάγκτης, hoc est, vt exponit Schol. μεγαλόηχος, μεγαλόκρακτος, ὁ σφόδρα κλάγγων. Nam ἐρι in composit. est ἐπιτατικόν. Porrò hæc verba sic declares, ὅπως σὺν τοῖς ὀργάνοις τῆς αὐλητικῆς τ̃ ἐκ τ̃ ἰσχυρῶν γνύων Εὐρυάλης ἐκδοθέντα θρῆνον μιμήσαιτο τ̃ μεγαλόκρακτον.

ἀλλά νιν. Tibias inuentas Minerua tradidit mortalibus. q. d. ἀλλὰ τὸ τ̃ αὐλῶ μέλος εὑροῦσα μετέδωκε τοῖς ἀνθρώποις ἔχειν.

ὠνόμασεν. Imponit nomen cantui tibiæ, vocátque νόμον πολυκέφαλον: quia multiplex, & quasi diuersorum corporum tibijs est sonus: vel quia sibilus vnus ex multorum serpentum capitibus manabat: vel quia chorus ad tibias saltantium ex multis constat: vel quia organicæ Musicæ præludia diuersa sunt. Prima ratio omnium optima.

λαοσσόος. Hoc est, ὁ τοὺς λαοὺς σόων, σεύων, παρορμῶν, *qui populos ciet ad aliquid faciendum.* Metonymicè poëta certaminibus tribuit, quod tibiæ conuenit, vel tubæ, aut tibicinibus, tubicinibus-ve, qui tibiæ, tubæ-ve sono homines ad arma incitant, & certaminum admonent. μναστὴρ Dor. pro μνηστὴρ. Tibia sic appellatur ab effectu, quòd in memoriam reuocet certamina, ὁ ὑπομιμνήσκων τ̃ ἀγώνων. Nem. Od. I. μνηστὴρ dicitur ὁ μιμνησκόμενος, in his λαὸν πολέμου μναστῆρα *populum belli memorem & studiosum.*

παράφρασις.

quæq; harmonia excitatur spiritu tenui transeunte per æs & calamos vnde cōflata est: qui quidem calami fideles veriq; saltatorū testes, abundè nascuntur in Cephisi fluuij luco prope Orchomenum sacram Gratijs vrbem, pulchróque in loco sitam. Ceterùm siqua fœlicitate homines fruuntur, eam ab illis non sine labore partam cernimus. Eā autem Deus vel in præsentia, vel postea perducit ad exitum. Et certè penes Deū est ineuitabile fati decretū.

ἀντιστρ. κώλ. ιδ'.

λεπτοῦ διανισσόμενον
χαλκοῦ θ' ἅμα καὶ δονάκων,
τοὶ παρὰ καλλιχόρῳ
ναίοισι πόλει Χαρίτων,
Καφισίδος ἐν τεμένει, πιστοὶ χορευτᾶν μάρτυρες.
εἰ δέ τις ὄλβος ἐν ἀνθρώποισιν, ἄνευ καμάτου
οὐ φαίνεται· ἐκ δὲ τελευτάσει νιν ἤτοι σάμερον
δαίμων. τό γε μόρσιμον οὐ παρφυκτόν. ἀλλ' ἔσται χρόνος
οὗτος ὃ καί τιν' ἀελπτίᾳ βαλὼν,

μετάφρασις.

tenue transeuntem per æs, pariter & calamos, qui extant apud vrbem Charitū pulchro in loco fundatā Cephesidis in luco, fideles testes ducentiū choros. Quod siqua fœlicitas inter homines est, nō sine labore existit: sed eā ad exitum perducet aut hodie, aut postea Deus. Certè fatale decretū nō euitabile: sed erit id tempus quod alicui despera-

ἔμπαλιν γνώμας, τὸ μὲν δώσει, τὸ δ' οὔπω.

tionem quum immiserit, contra opinionem hoc quidem dabit, illud autem nondum.

Enimuero tẽpus illud nonnunquã oritur, quod postquam in desperationẽ impulerit quempiam, prȩter spem & expectationem illi hoc quidem dabit, illud verò quod sperauerit, non dabit. Quod tibi accidit Mida, qui quoniam erat in fatis, vicisti tibia, quanquam rupta lingula de victoria desperabas.

λεπτοῦ διανισσόμενον. Construendum hoc cum præcedenti νόμον. Interim nõ solùm notabimus materiam doceri ex qua tibiæ componuntur: sed etiam metonymiã his verbis inesse, sumpta materia pro forma. Nomine χαλκοῦ metallorum genus omne comprehendit, aurum, argentum, aliáque id genus. Præcipuè verò comparantur ex calamis, quos à natali solo describit. Hoc instrumentum Musicum in Epigramm. tribuitur Euterpe. Εὐτέρπη δονάκεσσι πολυτρήτοισι λιγαίνει. Fiunt etiam tibiæ ex loto, buxo, cornu, osse ceruino. Dixit poëta διανισσόμενον χαλκοῦ, pro διὰ χαλκοῦ νισσόμενον, seu διανισσόμενον, τὸ διαπορευόμενον.

τοὶ. Nimirum calami. ναίοισι dixit, inquit Schol. σκληρῶς & διθυραμβωδῶς: & certè id sumit pro φύονται. Orchomenum his verbis circumloquitur, καλλιχόρῳ πόλει Χαρίτων. De ilsa vrbe vide 14. Olymp. & de Cephiso ibidem. χορευτᾶν μάρτυρες. In vsu fuerunt tibiæ ad choros & lætitiam, in conuiuijs, nuptijs, sacris certaminibus, bello quoque adhibitæ sunt.

εἰ δέ τις. Epilogus ex consolatoria gnomologia compositus. Etenim consolatione opus habebat, quòd tibiæ fractæ fuissent, vnde meritò metuerat ne victoria frustraretur. Attamen præter expectationem, solis calamis sine lingula vsus pro tibijs, victor est declaratus. Sic autem declaranda videtur sententia, Οὐδεὶς ὄλβος ἐν ἀνθρώποις ἄνευ καμάτου φαίνεται. ὁ δὲ θεὸς ἢ σάμερον, ἢ ὕστερον ἐπὶ τέλος ἄξει αὐτοῦ. τὸ γὰρ εἱμαρμένον ἐστὶν ἄφυκτον. ἀλλ' ἔσται οὗτος ὁ χρόνος, ὅστις καὶ τὰ ἐν ἀελπτίᾳ κατασείσας τὸ ἀνάπαλιν τῆς γνώμης καὶ ἐλπίδος, τὸ μὲν δώσει, ὅπερ οὐκ ἤλπιζε, τὸ δ' οὐ δώσει, ὅπερ προσεδόκησεν. Vide similem ferè sententiam Pyth. 8. ep. 4. ἐκ δὲ τελευτάσει. Per tmesin, & Dor. pro ἐκτελευτήσει δέ. Post σάμερον, supplendum necessariò est, ἤτοι ὕστερον.

τό γε μόρσιμον. Ratio propositionis, quia diuinum decretum est ineuitabile. πάρφυκτον poët. pro comm. παράφευκτον. Itaque alia præter spem contingunt: alia quæ speraueris, non eueniunt. ἀελπτίᾳ poët. à poët. ἄελπτος pro ἀελπτισία, ἀέλπιστος. ἔμπαλιν γνώμας. Confer cum ἔμπαλιν τέρψιος Od. 12. Olymp. vbi sententiam huic respondentem inuenies. Porrò quod paucis & obscurè dicit hîc Pindarus, pluribus & dilucidè proponit Eurip. in Alcestide sub finem, cuius meminit Lexicon Pindaricum: hæc sunt illius verba.

Πολλαὶ μορφαὶ τῶν δαιμονίων.
Πολλὰ τ' ἀέλπτως κραίνουσι θεοί.
Καὶ τὰ δοκηθέντ' οὐκ ἐτελέσθη.
Τῶν δ' ἀδοκήτων πόρον εὗρε θεός.

Hunc locum citat Lucianus in fine Symposij, seu Lapitharum.

Pindari Pythiorum finis.

DE PINDARI NEMEORVM TITVLO.

NEMEA, seu Nemeonicæ inscribitur hic tertius Pindaricæ periodi liber, quia in eo celebrat varios Nemeæorum ludorum victores. Nemeęi ludi dicti sunt à Nemea sylua, vel regione, quam Nemea Asopi filia sic à se denominauit. Eorum authorem fuisse fabulantur Herculem, quòd ibi Nemeæum leonem occidisset. Alij referunt ad duces Thebanos illos septem, qui Polynici ad Thebas militarunt: & sic historiam contexunt. Septem duces Argiui cùm Thebas Polynici militatum iuissent, in via siti correpti, in Hypsipylen Lemniam inciderunt, quæ Lycurgi sacerdotis Iouis, & Eurydices filium Opheltam ferebat. Hæc rogata, tanquam perita regionis eius, vt aquam ostenderet, alumno inter herbas relicto, ducibus illis ad fontem viæ dux fuit. Interim Opheltes absente nutrice, morsu venenati serpentis enectus est. Duces autem cum Hypsipyle reuersi in eum locum, re visa puerum sepelierunt, & occiso serpente in nutricis solatium certamen funebre tertio quoque anno celebrandum instituerunt. Quæritur autem quo pacto in Lemniam mulierem inciderint; sed huic quæstioni hoc modo satisfaciunt ex Theagene in rebus Aegineticis. Lemniades mulieres cùm ex pacto omnes suos occidissent viros: sola Hypsipyle Thoanti patri illius insulæ regi pepercit. Quam ob causam Lemniades eam ream fecerunt, & capite mulctare decreuerunt. Sed his auditis aufugit Hypsipyle, & in latrones incidit, à quibus Lycurgo diuendita est: qui siue Nemeorum rex, siue Iouis sacerdos, illi filium Opheltam nutriendum dedit. Itaque hàc transeuntes illi duces in eam facilè inciderunt. Pausanias in Phocicis ait Adrastum authorem esse; & eos qui dicti sunt Epigoni, instauratores fuisse Nemeorum. In honorem Opheltæ igitur institutum est hoc certamen funebre. Is autem alio nomine dictus est Archemorus: quoniam Amphiaraus vates mortem eius ab initio vitæ prædixit: & ἀρχὴ *principium*, μόρος *mortem* significat. Sed hìc à quibusdam dicitur fuisse non Lycurgi & Eurydices, sed Euphetæ, & Creusæ filius: ab alijs Talai filius, & Adrasti frater. Postea autē Hercules hos ludos illustrauit, & occiso leone Nemeæo, Ioui Nemeæo dedicauit. Et, si credendū Pausaniæ, lib. 2. sacra Ioui Nemeæo Argiui in Nemea faciunt, eíque certū sacerdotē deligunt: & armatis viris cursus certami-

na proponunt in ipſo Nemeorum conuentu, qui per brumæ dies celebratur. Aelianus l.4.c.5.variæ hiſtoriæ, ob Pronactem inſtituta à ſeptem Thebanis ducibus teſtatur, his verbis. Καὶ οἱ ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις Προνάκτι, καὶ ἐκεῖνοι χάριτας ἀπέδοσαν. Διὰ γὰρ αὐτοὺς ἀπολεμεῖν τοῦ Προνάκτος, τὸν ἀγῶνα ἔθεσαν ἐπ᾽ αὐτῷ, ὃν οἱ πολλοὶ οἴονται ἐπ᾽ Ἀρχεμόρῳ τεθῆναι ἐξ ἀρχῆς. Celebrari ſolebant in Nemea regione, tertio quoque anno (vnde appellatus ἀγὼν τριετὴς ſeu τριετηρικὸς) menſe qui Πάνεμος à Corinthijs & Macedonibus, βοηδρομιὼν ab Atticis dicebatur. Quoniam autem à militibus Thebas euntibus inſtitutum eſt hoc ſpectaculum, ſoli milites, aut militum filij primùm certabant: ſed poſtea etiam populus fuit admiſſus. His ludis præerant Argiui judices, primi Decelæonei, inde Corinthij, & Cleonæi: qui nigris & lugubribus induti veſtibus iudicabant, vt ſacrorum originem à luctu promanaſſe declararent. Victoribus dabatur primùm corona ex olea: quod ad bella vſque Medica factum ferunt. Nam ob cladem à Medis captam, in honorem cæſorum apio funebri planta coronari cœptum eſt. Alij verò dicunt victores apio coronari ſolitos ad perpetuam Archemori memoriam. Et huic certaminum generi apium iure conuenire cenſebant, cùm ex occiſi à ſerpente pueri ſanguine, herbam illam prognatam crederent. Plinius ait in Achaia ſacri certaminis victores apio coronari ſolitos. Et Lucianus in Gymnaſijs, Ὀλυμπίασι μὲν στέφανος ἐκ κοτίνου, Ἰσθμοῖ δ᾽ ἐκ πίτυος, ἐν Νεμέᾳ δὲ σελίνων πεπλεγμένος, Πυθοῖ δὲ μῆλα τῶν ἱερῶν τοῦ Θεοῦ. Hoc certamen primitus fuit equeſtre, & gymnicum funebre, ſiue Archemori, ſiue Pronactis in gratiam eſt inſtitutum. Admiſſa ſunt tamen omnium certaminum genera, pentathlon, ſtadium, diſcus, ſaltus, lucta, pugilatus.

ΠΙΝΔΑΡΟΥ

ΠΙΝΔΑΡΟΥ

ΝΕΜΕΑ.

ΧΡΟΜΙΩ ΑΙΤΝΑΙΩ. CHROMIO AETNAEO.

ΕΙΔΟΣ Α. ODE I.

ARGVMENTVM.

CHromium Aetnæum laudat à victoria Nemeæa quam curru adeptus est: à patria, ab hospitalitate, à virtute, quæ in dotibus cùm animi tum corporis refulget: à diuitiarum vsu & contemptu. Postea digreditur ad Herculis exemplum, vt Chromium ad herois tanti imitationem excitet, qui ob labores immortalitatem est promeritus.

παράφρασις.

O Insulæ Siciliæ Ortygia, ad quam vsque Alpheus Dianam vel Arethusam, cuius amore flagrabat, insequutus, nec tamen ea potitus, respirauit & substitit, ibique post longum per varios terræ cuniculos cursum, quietem castam inuiolata amatæ pudicitia cat-

στροφὴ α. κῶλ. ι.

Ἄμπνευμα σεμνὸν Ἀλφεοῦ,
κλεινᾶν Συρακοσσᾶν θάλος, Ὀρτυγία,
δέμνιον Ἀρτέμιδος,
Δάλου κασιγνήτα, σέθεν ἁδυεπὴς
ὕμνος ὁρμᾶται θέμεν
αἶνον ἀελλοπόδων μέγαν ἵππων,

μετάφρασις.

Respiramen magnificum Alphei, inclytarum Syracusarum germen, Ortygia, cubile Artemidis, Deli soror, à te suauiloquus hymnus aggreditur exponere laudem procelli-

Ζηνὸς Αἰτναίου χάριν.
ἅρμα δ' ὀτρύνει Χρομίου, Νεμέα
δ' ἔργμασιν νικαφόροις
ἐγκώμιον ζεῦξαι μέλος.

pedum magnam equorum, Iouis Aetnæi in gratiam. Currus etiam Chromij incitat, Nemeaque ad contexendum laudatorium melos factis victorialibus.

psit: ô & celebrium Syracusarum germen atque ornamentum, quatenus inde propagata & exornata es: lectus Dianæ, & Deli soror, quatenus Ortygiæ Cycladum insulæ, quæ & Delus dicta est, atque vbi Latona Dianam peperit, es cognominis: primum laudis studium à te ducit hymnus meus suauibus manans verbis, vt magna laude prosequatur equos instar procellæ veloces, idque in Iouis Aetnæi gratiam. Hunc autem victoriæ laudatiuum hymnum canendi ansam præbet eximius Chromij currus, & Nemea celebris certaminis locus.

Χρομίου. Chromius filius Agesidami Siculi, auriga Hieronis, qui cùm opibus auctus fuisset, cœpit ipse equos alere, & relicta aula vicit ludis Nemeæis, idque curru: quanuis in titulo non dicatur. Etenim ex contextu id colligitur: quum sub initium dicit poëta, ἅρμα δ' ὀτρύνει Χρομίου, Νεμέα δ'. &c.

Αἰτναίου. Aetnæus Chromius à patria vocatur, videlicet Aetna, quæ priùs Catane dicebatur, antequam ab Hierone instaurata fuisset: de qua suprà, prima Pyth. Hinc non Catanæus, sed Aetnæus dici voluit Hieron in certaminibus, vbi victor proclamabatur. Quod & à Chromio factum tradit Didymus, qui cùm Hierone perquam familiariter vteretur, obtinuit vt itidem Aetnæus nuncuparetur.

ἄμπνευμα. Exordium per apostrophen ad Ortygiam, quam laudum συναθροισμῷ prosequitur. Primùm vocat σεμνὸν Ἀλφεοῦ ἄμπνευμα respiramen, hoc est, requiem casti Alphei, quoniam fluuius Alpheus cursum videtur permagno labore, nūc in terram sese occultando, nunc è cauernis in lucem erumpendo, peragere ad Ortygiam vsque, vbi fontem Arethusam efficit, & substitisse dicitur, quum Dianam, cuius amore flagrabat, insequeretur. Dicitur autem ἄμπνευμα per syncopen, pro ἀνάπνευμα poët. pro comm. ἀνάπνοή, hoc est, respiratio, quies, vt Olymp. Od. 8. τῶν μόχθων ἀναπνοὴ, respiratio, seu quies à laboribus. Etenim ibi, vt ita dicam, quiescit post varios labores Alpheus. σεμνοῦ, hoc est, καθαροῦ: quia fluuius Alpheus Dianam insequens, ea non est potitus, sed ad fontem Arethusam substitit: vel quia Alpheus Arethusam quidem amauit: sed eam non vitiauit. σεμνοῦ lego metri causa, & quia σεμνὸς Ἀλφεὸς rectiùs dici videtur.

κλεινᾶν Συρακοσσᾶν. Dor. pro comm. κλεινῶν Συρακουσῶν. Iam secundo loco vocat Syracusarum germen: vel quia Syracusis, totique Siciliæ erat ornamento; vel quasi ab ea nata, vt pote minor à maiori insula.

δέμνιον Ἀρτέμιδος. Tertiò cubile Dianæ: vel, quòd ibi præstolata sit Alpheum fluuium: vel quòd ibi genita sit. Etenim Pindaro familiare est à locis eiusdem nominis ad alia loca transferre fabulas. In Ortygia autem genitam testatur, Dianam Homerus in hymnis,

Χαῖρε μάκαιρ' ὦ Λητοῖ ἐπεὶ τέκες ἀγλαὰ τέκνα,
Ἀπόλλωνά τ' ἄνακτα, καὶ Ἄρτεμιν ἰοχέαιραν,

Τὴν μὲν ἐν Ὀρτυγίῃ, τὴν δὲ κραναῇ ἐν Δήλῳ.

vel quia, (quod magis placet) fluuialis Diana aram ad Alphei ostium habet, vbi mare subit: & Diana in Sicilia culta est. Porrò Ἄρταμις Dor. pro Ἄρτεμις dicitur.

Δάλου κασιγνήτα. Quartò *sororem Deli* nuncupat: siue quòd Ortygia dicta est Delus, tum quum emersit ex aquis: siue quòd vtraque nomen Ortygiæ habuit: & Deam vtraque excepit.

σέθεν ἁδυεπής. Exordij propositio. q. d. ἀπὸ σοῦ ὁ ἡδυεπὴς ὕμνος τὴν ὁρμὴν ἔχει, ὥστε θεῖναι μέγαν ἔπαινον τῶν ὀξυτάτων ἵππων. Dixit σέθεν pro σοῦ per ellipsin præpositionis ἐκ, vel ἀπό. Hic ἀελλόποδας ἵππους vocat ταχυτάτους. q. d. ἀέλλης δίκην πόδας ταχεῖς ἔχοντας: sicuti Pyth. 4. dixit δίφρους ἀελλόποδας.

Ζηνὸς Αἰτναίου χάριν. Causæ impellentes recensentur. Iupiter, dictus Aetnæus, quia in Aetna cultus est: cuius beneficio, cùm ei sacri essent hi ludi, Chromius victoriam obtinuit. 2. victoria Chromij curru parta. 3. Nemea, locus certaminis. Porrò ἔργματα νικαφόρα labores certaminum vocat, qui ad victoriam obtinendam exantlantur. Et ἐγκώμιον, hoc est, ἐγκωμιαστικὸν: vt in libris superioribus docuimus.

παράφρασις.

Prima vtique certaminũ fundamenta vir ille iecit, Dijs virtutes eius diuinas ac præclaras adiuuantibus: eóque fuit fœlix. Quicunque autem fœlicitate, præsertim in sacris ludis fruitur, is summum omnis splẽdoris & gloriæ fastigium conscendit: quandoquidem Musa res magnis illis Græciæ in certaminibus præclarè gestas memoriæ tradere, & celebrare solet. Iam verò, ô Musa, splendido carmine illustra insulam illam, quam Iupiter Olympi dominus in dotem dedit Proserpinę: eique nutu capitis & capillorum annuit se Siciliam quę primas tenere fertur frugum præstantia,

ἀντιστρ. κῶλ. ι.

ἀρχαὶ δὲ βέβληνται θεῶν
κείνου σὺν ἀνδρὸς δαιμονίαις ἀρεταῖς.
ἔστι δ' ἐν εὐτυχίᾳ
πανδοξίας ἄκρον· μεγάλων δ' ἀέθλων
Μοῖσα μεμνᾶσθαι φιλεῖ.
νῦν ἔγειρ' ἀγλαΐαν τινὰ νάσῳ,
τὰν Ὀλύμπου δεσπότας
Ζεὺς ἔδωκεν Περσεφόνᾳ, κατένευσέν τέ οἱ χαίταις, ἀριστεύοισαν εὐκάρπου χθονός,

μετάφρασις.

Proœmia enim sumpta à Dijs posita sunt cum illius viri admirandi virtutibus. Est autem in fœlicitate omnis gloriæ summum. Magnorum verò certaminum Musa meminiße solet. Nunc excita splendorem aliquem insulæ, quam Olympi dominus Iupiter dedit Proserpinæ, & annuit capillis, principatum tenentem fertilis soli,

ἀρχαὶ δέ. Hoc est, ἀρχαὶ δὲ τῶν ἀγωνισμάτων βέβληνται ὑπὸ τῶν θεῶν, σὺν θείαις ἀρεταῖς ἐκείνου ἀνδρός. ἤγουν ἐκ τῆς πρώτης τῶν ἄθλων καταβολῆς ἡ τύχη τούτῳ συνέβαλε. Obscurus sanè est hic locus. Etenim incertum est, vtrum cum Scholiaste referas ad προοίμια τῆς ᾠδῆς: an verò ad primum certamen. Intelligo cum

Aretio ἀρχαὶ ἀέθλων. Nam vt monet Schol. primum hoc certamen fuit, cui ſeſe commiſit Chromius, & in quo vicit: ídque diuino auxilio. Etenim ad Deos referre ſolet Pindarus quicquid elaborant homines, illóſque primariam, hos adiuuantes cauſas conſtituere.

ἔστι δ' ἐν. Hoc eſt, ἔστι δ' ἐξ εὐτυχίας, εἰς ἄκραν εὐδοξίας ἀφικέσθαι. Et certè qui fœlix eſt, per omnes vitæ partes ſumma claritudine fruitur, ac bene audit quaſi bonus: vnde Euripides, τ' εὐτυχοῦντα, καὶ φρονεῖν νομίζομεν. Sententia iſta commendat nominis ſplendorem qui à fœlicitate conciliatur. Πανδοξία Pindarica vox, h.e. πᾶσα δόξα.

μεγάλων δ'. Renouatio propoſitionis, docens Pindaricæ Muſæ ſtudium, quod in laude inſignium athletarum verſatur.

νῦν ἔγειρε. Apoſtrophe ad Muſam, quam hortatur vt Siciliæ laudes perſequatur. q.d. ἐκπέμπε τοίνυν ὦ μοῦσα λαμπρότητα τινὰ τῇ νήσῳ, τῇ Σικελίᾳ. Commendatur eo quòd à Ioue in dotem data ſit Proſerpinæ, quódque ſit fœcunda, & frugum excellat præſtantia. Hac de re vide quæ 4. Verrin. dicit Cicero. Porrò τὰν Artic. præp. pro ſubiunct. ἥν. His verbis Siciliæ continetur periphraſis. Eam enim terram pro dote Proſerpinæ dedit Iupiter, vbi ad nuptialem thalamum in Aetna monte errans, à Plutone rapta fuiſſet.

κατένευσεν δέ οἱ χαίταις. Synecdochicè dicit *capillus ei annuit*, pro *capite ei annuit*. Nam in capite ſunt capilli. Sic autem Homerus Il. 1:

Ἦ καὶ κυανέῃσιν ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε Κρονίων.
Ἀμβρόσιαι δ' ἄρα χαῖται ἐπεῤῥώσαντο ἄνακτος
Κρατὸς ἀπ' ἀθανάτοιο.

παράφρασις.

& ſoli pinguedine, magnificis, excelſis, ac opulẽtis ciuitatibus conſpicuam & inſignem redditurum. Præterea regionis illius viros ille Saturni filius reddidit belli ſtudioſos, quod æneis armis inſtructi, haſtáque ex equo pugnantes ſtrenuè gerunt. Iiſdem quoque dedit eſſe athletis: vnde Olympia plerique vicerunt, ac precioſis oleaſtri folijs coronati fuerunt. Equidem in hoc de quo agitur viro multa laudanda mihi propoſui: nec ſanè temporis huius opportunitate ad mentiendum vtor.

ἐπῳδ. κῶλ. ια.

Σικελίαν πίειραν ὀρθώσειν κορυφαῖς πολίων ἀφνεαῖς.
ὤπασε δὲ Κρονίων
πολέμου μναστῆρά οἱ χαλκεντέος
λαὸν ἵππαιχμον, θαμὰ δὴ καὶ Ὀλυμπιάδων φύλλοις ἐλαιᾶν
χρυσέοις μιχθέντα. πολλῶν ἐπέβαν,
καιρὸν οὐ ψεύδει βαλών.

μετάφρασις.

Siciliam pinguem ſe exaltaturum cacuminibus ciuitatum opulentis. Præbuitque ei Saturnius belli vtentis æreis inſtrumentis ſtudioſum populum, haſta ex equo pugnantem: qui ſæpe etiã folijs aureis Olympiacarum oliuarum ſe immiſcuit. Multa ingreſſus ſum, non iacto in tempus mendacio.

ὀρθώσειν κορυφαῖς. Siciliæ laus ab vrbium magnificentia: de quibus vide Vo-

laterr. l. 6. Geographiæ. Sententiam autem sic reddas, καὶ ἔνυσε κεφαλῇ Σικελίαν πίειραν, εὐκάρπου γῆς ἀριστευούσαν, ὑψώσειν πλουσίων πόλεων ἐνοικήσεσι ταῖς ὑπ' αὐτῆς ἐσομέναις. Itaque regionis alicuius magnificentia in eo consistit, vt excelsas & diuites ciuitates habeat.

ὤπασε δ'. Alia Siciliæ laus à studio rei militaris. q. d. παρέσχε δὲ καὶ αὐτῇ ὁ Ζεὺς γενναίων, καὶ πολεμικῶν ἀνδρῶν πλῆθος, πολέμου, ἐν ᾧ χαλκοῖς ὅπλοις χρῶνται, μνήμονα καὶ ἐπιστήμονα, καὶ ἱππομαχίαις εὐδοκιμοῦντα. In his obserua λαὸν dici πολέμου μναστῆρα, hoc est, μνήμονα: quod vno vocabulo dicas πολεμικὸν, γενναῖον, ἀνδρεῖον. Deducitur à phrasi illa Homeri, μνήσασθαι θούριδος ἀλκῆς, hoc est, ἀνδρείζεσθαι, *fortem se præstare*: cui opponitur, ἀλκῆς ἐπιλαθέσθαι, hoc est, *ignauum esse*. Alia significatione μναστὴρ occurrit str. 2. Od. 12. Pyth.

οἱ. pro αὐτῷ. χαλκεντὴς, ὁ χαλκοῖς ἔντεσι, τουτέστιν ὅπλοις χρώμενος, *qui aeneis armis vtitur*. ἱππομάχος est, ὁ ἐκ τοῦ ἵππου τῇ αἰχμῇ, τουτέστιν ἔγχει, ἤγουν δόρατι μαχόμενος, *qui ex equo hasta pugnat*. Putem autem poëtam his verbis innuere Siculos cùm pedestri tum equestri exercitu præstantes esse.

θαμὰ δὴ καὶ. Eiusdem Siciliæ laus à certaminum studio, & victorijs Olympicis: q. d. καὶ πολλάκις ὑπ' Ὀλυμπίοις νικήσαντα, καὶ στεφάνους ἐκ κοτίνου τιμίους λαβόντα. Appellat *aurea* oleastri folia, vel ob colorem flauum, vel ob dignitatem coronarum, quas auro pretiosiores censebant.

πολλῶν ἐπέβαν. Præoccupatio, qua, dum redire vult ad personæ laudes, fidem suo encomio facit, ac testatur se hac victoriæ Ghromij occasione non abusurũ, ad eum falsis laudibus exornandum. q. d. πολλῶν ἐγκωμίων ἡψάμην, οὐδαμοῦ τῷ καιρῷ πρὸς ψεῦδος χρησάμενος, ἀλλ' ἐν τῷ καιρῷ ἀληθεύσας.

παράφρασις.

Nunc igitur sto ad vestibulum domus viri hospitũ amantis, ibi rem ab ipso in Nemea præclarè gestã carmine celebrans, vbi cœna conueniens olim adornata est mihi: & quibus ædibus peregrini plerumque hospitio excipiuntur. Hoc autẽ obtinuit, vir ille bonus, vt beneficentia etiam inimicos sibi amicos reddiderit, & liberalitate tanquã aqua obtrectatorum maledicentiã bonos instar ignis vrentem extinxerit. Porrò cùm illi ingenitum esset certaminum studium, ijs operam dedit: idque rectè

στροφὴ. β. κῶλ. ι.

ἕσταν δ' ἐπ' αὐλείαις θύραις
ἀνδρὸς φιλοξείνου, καλὰ μελπόμενος,
ἔνθα μοι ἁρμόδιον
δεῖπνον κεκόσμηται. θαμὰ δ' ἀλλοδαπῶν
οὐκ ἀπείρατοι δόμοι
ἐντί. λέλογχε δὲ μεμφομένοις ἐσλοὺς
ὕδωρ καπνῷ φέρειν
ἀντίον. τέχναι δ' ἑτέρων ἕτεραι.
χρὴ δ' ἐν εὐθείαις ὁδοῖς
στείχοντα, μάρνασθαι φυᾷ.

μετάφρασις.

Steti autem in vestibulo viri hospitum amantis, egregia facinora celebrans, vbi mihi conueniens cœna adornata est. Frequenter autem peregrinorum non ignaræ sunt ædes eius. *Est autem sors* hæc *eius vt probos vituperantibus aquã igni ferat contrariã. Artes autẽ aliorũ aliæ. Oportet autẽ in rectu vys ambulantem anniti naturæ* viribus.

fecit:quandoquidem alij ad alias artes capessendas & exercendas sunt idonei: & oportet vt quisque naturam ducem sequatur, & ad ea strenuè contendat, ad quæ natura inclinat.

ἔσταν δ' ἐπ'. Chromium poëta commendat ab hospitalitate, qua non ipse solùm: sed etiam plerique alij peregrini vsi sunt, & quotidie vtuntur. Existimo autem ἔσταν per temporis enallagen sumendum esse: vt postulare videtur filum orationis, quod ex paraphrasi liquet. ἔσταν autem Dor. est pro ἔστην. αὔλειος siue αὔλεια θύρα, & αὔλειος, item αὔλειον sumitur pro *vestibulo*, hoc est, *ianua τῆς αὐλῆς cortis*, siue *atrij*. Horum exempla videbis in Lexicis. ἁρμόδιον δεῖπνον, appellatur *cœna loco & personæ conueniens*. Fingit autem poëta se stare ad vestibulum ædium Chromij, & eius victoriam ibi iam canere, vbi olim exceptus fuit hospitio, quia sciebat fore vt ibi caneretur à choro hic hymnus.

θαμὰ δ' ἐν. Hoc est, πολλάκις γὰρ ὁ τοῦ Χρομίου οἶκος, τοὺς ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς γῆς εἰσδέχεται. Eâdem in significatione ἀπείρατος occurrit 11. Olymp.

λέλογχε γ. Hoc est, λέλογχε γὰρ καπνῷ, ἤγουν πυρὶ ἀντίον ὕδωρ φέρειν ἐσλοὺς μεμφομένοις. Multum se torquet Schol. in sensu horum verborum inueniẽdo: sed quia mihi non satisfacit, omissis ijs quæ ibi afferuntur, meæ expositionis rationem reddam. Existimo hæc verba esse allegorica, & poëtam, cùm modò de Chromij φιλοξενίᾳ loquutus esset, qua sibi conciliabat amicos, nunc de eiusdem liberalitate & beneficentia agere, qua etiam inimicorum beneuolentiam captaret, ita vt quemadmodum aqua ignem extinguit, sic huius viri beneficentia obtrectatorum linguas compesceret. Ac sanè sic se gerebat Alexander Seuerus, qui muneribus amicos retinere, & inimicos beneficijs ambire, & reconciliare solebat: vt colligere est ex Serm. 9. Maximi de Magistratu. Agesilaus quoque, vt refert Plutarch. in Laconicis, ijs qui clanculum aduersarentur, palam quidem non exhibebat negotium, sed efficiebat vt ipsum in militiam sequerentur: atque ex his nonnullos duces exercitus ac magistratus factos euehebat. Qui cùm se in magistratu improbè & auarè gessissent, eóque in ius vocati periclitarentur, rursus Agesilaus illis patrocinabatur, & ab ipsis stabat, atque hàc arte reddebat eos ex clancularijs hostibus amicos, & ad se reuocabat. Quoniam autem ἐσλὸς exponitur etiam *strenuus*, suspicari possit aliquis, poëtam innuere velle, fuisse aliquos qui ipsi tanquam ignauo obtrectarent, sed eum istam calumniam abundè diluisse, quum suæ strenuitatis specimen in Nemeis edidit: sic ista non cohæreant cum præcedentibus, sed à sequentibus pendeant, vbi Chromium hunc à fortitudine laudat. Penes lectorem esto alterutrius opinionis electio. Quod ad me attinet vtramque eo quo dixi sensu, optimam esse puto. Porrò metri & sensus ratio vult vt legamus ἐσλοὺς Dor. pro ἐσλοὺς: & certè Schol. exponit ἀγαθούς.

καπνῷ. A consequenti antecedens intelligendum relinquit, à fumo ignem, cui reuera contraria est aqua. vnde Nazianz. σβεστήριον πυρὸς ὕδωρ appellat.

τέχναι δ'. Laus à certaminum studio, ad quæ cùm se natum intelligeret, sese contulit, naturam, vt prudentis est, ducem sequens. Hinc gnomen proponit

de varijs hominum ſtudijs. Itẽm quòd ſit eundum quò natura vocat. Sic autem hæc poëtæ verba rectè redduntur proſa oratione. Ἄλλοι δ' ἄλλας τέχνας φιλοῦσι· χρὴ δὲ πρὸς ἃ πέφυκέ τις, πρὸς ταῦτα ἀκολουθοῦντα τῇ φύσει, ἰέναι καὶ περὶ αὐτὰ ἐνεργεῖν. Poëticum loquendi genus, μάρνασθαι φυᾷ. Hoc eſt, τῇ φύσει, ἤγουν περὶ φύσεως μάχεσθαι. vt Homerus dixit: σοὶ πάντες μαχόμεσθα, pro περὶ σοῦ, vel διὰ σέ. Porrò στείχειν εὐθείαις ὁδοῖς, *rectam viam ſequi*, nec ab ea deflectere.

παράφρασις.

Opitulatur autem fortitudo ad res agendas, mentis ſolertia ad conſilia capienda. Has virtutes comitatur innata ſagacitas ad futura proſpicienda: quarũ quidem alius aliam poſſidet. Sed ô Chromie Ageſidami fili, ita compara tus es vt has omnes vtendas habeas, nimirum fortitudinem, mentis ſolertiam, & futuri prouiſionem, ſiue prudentiam. Preterea diues es, non tamen auarus, ſiquidem opes tuas ad propriũ vſum reuocas, déque ijs amicis impertis Præclarè illud. Neque enim ego diuitijs abundare cupiam; vt eas domi reconditas aſſeruem: ſed vt ijs vtens, cùm mihi benefaciam, tum amicis ſubueniendo, bene audiam. Etenim homines cùm ſint multis laboribus & calamitatibus obnoxij, beneficos præbere ſe debent, communi quadam ſpe compulſi, fore nimirum aliquando referendi beneficij occaſionem, & mutuò accipiendæ gratiæ opportunitatem.

ἀντιστρ. κῶλ. ι.

πράσσει γὰρ ἔργῳ μὲν σθένος,
βουλαῖσι δὲ φρήν, ἐσσόμενον προϊδεῖν
συγγενὲς οἷς ἕπεται.
Ἁγησιδάμου παῖ. σέο δ' ἀμφὶ τρόπῳ
τῶν τε καὶ τῶν χρήσιες.
οὐκ ἔραμαι πολὺν ἐν μεγάρῳ πλοῦτον κατακρύψαις ἔχειν,
ἀλλ' ἐόντων, εὖ τε παθεῖν καὶ ἀκοῦσαι, φίλοις ἐξαρκέων.
κοιναὶ γὰρ ἔρχοντ' ἐλπίδες

μετάφρασις.

Auxiliatur enim operi quidem robur, conſilijs autem mens, quæ comitatur à natura inſita futurorum proſpicientia. Tuis autem in moribus Ageſidami fili horum & illorum vſus. Non cupio multas in ædibus diuitias abſconditas habere, ſed ex ijs quæ adſunt, bona percipere, & bene audire, amicis ſubueniens. Communes enim veniunt ſpes

πράσσει γάρ. Naturales aliquot virtutes recenſet, quas Chromio ineſſe teſtatur. σθένος, hoc eſt, ἀνδρεία robur corporis & fortitudo neceſſaria ad certamina. φρήν, hoc eſt, νοῦς ἐν βουλαῖς *ratio*, & *ſolertia mentis in conſilijs*, quibus it comes συγγενὴς τοῦ μέλλοντος προγνώσις, *innata futuri prouiſio*, ſeu *prudentia quæ res futuras præſentimus*. Simplex πράσσει, pro συμπράσσει, hoc eſt, συνεργεῖ. Sic autem declaranda hæc ſententia. συνεργεῖ γὰρ τοῖς μὲν ἔργοις ἀνδρεία, τοῖς δὲ βουλεύμασι νοῦς. οἷς ἀκολουθεῖ συμφυὴς τοῦ μέλλοντος προγνώσις.

Ἁγησιδάμου παῖ. Aſſumptio, qua quæ modò dixit, Chromio competere profitetur. q.d. ὦ Χρόμιε τοῦ Ἁγησιδάμου παῖ περὶ τὸν σου βίον καὶ τρόπον ἀμφοτέρων ἡ χρῆσις ὑπάρχει, καὶ ἔργων καὶ λόγων. ἀνδρεῖος γὰρ εἶ καὶ συνετός. Verba hæc τῶν τε καὶ τῶν ſunt diſtributiua, & omnia enumerata complectuntur.

οὐκ ἔραμαι. Poſtquam poëta Chromium ab hoſpitalitate laudauit, & à benefi-

centia, qua ipsos inimicos demereri consueuerat: nunc eū à diuitijs, earúmque recto vsu commendat, id sub sua persona agens. Loci autem sensum, & connexionem pete ex paraphrasi. Cæterùm eâdem opera docet poëta quis sit vsus, & abusus diuitiarum. Abusus, quum intus inutiles recōduntur: vsus, quum ijs cùm nobis, tum amicis benefacimus. Vnde rectè Horat. Od. 2. l. 2.

Nullus argento color est auaris
Abdito terris, inimice lamnæ
Crispe Sallusti, nisi temperato
Splendeat vsu.

& Theocrit.

Δαιμόνιοι, τί δὲ κέρδος ὁ μύριος ἔνδοθι χρυσὸς
Κείμενος, οὐχ ἅδε πλούτου φρονέουσιν ὄνασις.
Ἀλλὰ τὸ μὲν ψυχᾷ, τὸ δὲ καί τινι δοῦναι ἀοιδῶν,
Πολλοὺς δ' εὖ ἕρξαι πάων, πολλοὺς δὲ καὶ ἄλλων
Ἀνθρώπων, αἰεὶ δὲ θεοῖς ἐπιβώμια ῥέζειν.

κατακρύψαις Aeol. pro κατακρύψας. & ἐόντων Ion. pro ὄντων. Ὄντα autem & ὑπάρχοντα sunt *bona* & *facultates*. Porrò hanc sententiam sic declares, οὐκ ἐπιθυμῶ θησαυρὸν οἴκοι κατακρύψαι, καὶ τηρεῖν ἀνωφελῆ πλοῦτον, ἀλλὰ τῶν ἀπ' αὐτῶν παρόντων εὖ παθεῖν, καὶ εὖ ἀκοῦσαι δωρητικὸς γενόμενος.

κοιναὶ γὰρ. Sententiosa ratio superioris sententiæ: qua docet quare, prout dixit, vtendum sit diuitijs. Explanatam vide in paraphrasi.

παράφρασις.

Cæterùm cùm tibi bene cesserit primum certamen, boni ominis id esse puto: & hanc victoriam aliarum in posterum, vnde nomen immortale consequaris, esse prænunciam. Quemadmodum & occisis ab Hercule infante anguibus, inde Tiresias collegit, & coniecit eum fore semper victoriosum, eiúsque nomen sine fine gloriosum. Quare libenter Herculis assumo & vsurpo exemplum, prisci alicuius herois præstantissimas virtutes, eum Chromij præclaro facinore comparaturus. Et dicam quod antiqua fert fama, quo pacto postquam recens natus, & cum Iphicle gemello fratre, ex vtero materno, vitato puerperij periculo, eductus est, & in lucem solis admirabilem editus ille Iouis filius:

ἐπῳδ. κῶλ. ι.

πολυπόνων ἀνδρῶν. ἐγὼ
δ' Ἡ-
ρακλέος ἀντέχομαι προφρό-
νως,
ἐν κορυφαῖς ἀρεταῖ
μεγάλαις ἀρχαῖον ὀτρύνων λό-
γον·
ὡς, ἐπεὶ σπλάγχνων ὑπὸ ματέ-
ρος αὐ-
τίκα θαητὰν ἐς αἴγλαν
παῖς Διός, ὠδῖνα φεύγων, διδύ-
μῳ
σὺν κασιγνήτῳ μόλεν·

μετάφρασις.

valdè ærumnosorum hominum. Ego autem Herculem amplector libenter, in cacuminibus virtutum maximis antiquum accelerans sermonem, quo pacto postquam ex visceribus matris statim admirabilē in fulgorem filius Iouis, ex partu euadens, gemello cum fratre venerit:

ἐγὼ δ' Ἡρακλέος. Digreditur poëta ad ea quæ recens nato Herculi in cunis contigêre,

contigêre, quum ſerpentes compreſſos occidit. Et comparationem quandam inſtituit Chromij cum Hercule, in hoc tantùm facto: & hoc innuere vult: quemadmodum Hercules hoc primo labore, quum ſuffocauit angues, Tireſiæ dedit anſam vaticinandi, futurum vt nunquam non vinceret, & præclarè factis immortale nomen obtineret: ſic cùm Chromius hoc primo certamine vicerit, ſpem concipio, eum aliàs quoque victoriam reportaturum: ac rerum maiorum ſibi fundamenta ieciſſe. Et huc redire videtur Didymi ſententia apud Scholiaſten, apud quem aliæ cùm Chæridis tum Chryſippi proponuntur. Chæris ob eam cauſam adductum putat Herculis exemplum, quòd Chromius non parum laborum pertulerit & ærumnarum ſub Hierone, tandem tamen ad id faſtigij prouectus ſit vt equos proprijs ſumptibus aluerit. Vnde Chromius poſt laborum tolerantiam ad claritudinem, perinde ac Hercules poſt exhauſtos ſuæ fortunæ labores, ad immortalem ſplendorem peruenit. Chryſippus ob Nemeæum leonem productum arbitratur, quòd ſit Nemeæus hic victor. Sed cùm leonis illius nihil meminerit, ſtare nequit Chryſippi ſententia: paulò veriſimiliora dixit Chæris: ſed veriſimillimum Didymus, quem ego ſequor.

Ἡρακλέος ἀντέχομαι. Hoc eſt, *ἀντιλαμβάνομαι*, *ſimile aſſumo: ex oppoſito confero.* *κορυφαῖς μεγάλαις ἀρεταῖν* appellat *initia virtutum*, & *τὸ ἄκρον*. Nam *κορυφὴ* ſignificat *τὸ ἄκρον ſummum*, & *extremum*, quod in magnitudine eſt: vt montis *κορυφὴ*, quæ vt aſcendenti eſt vltima & deſcendenti prima: ſic figuratè virtutis *κορυφὴ* primum ſpecimen virtutis appellatur.

ἀρχαῖον λόγον. Scholiaſtes interpretatur, *τὸ ἐξ ἀρχῆς λόγον*. Ita ſuæ narrationi fidem facit Pindarus, quum nihil noui, ſed quod ab initio dictum eſt, de Hercule ſit recitaturus.

ὡς ἐπὶ σπλάγχνων. Narrationem orditur ab Herculis infantia, *σπλάγχνα ματέρος*, appellat *τὴν μητρικὴν νηδὺν*, & *θαηταὶ αἴγλαν*, quod Dor. pro comm: *θαητὴν αἴγλην*, interpretamur, *τὰς ἡλιακὰς αὐγάς*: ſeu *τὴν λαμπρὰν καὶ θαυμαστὴν ἡμέραν*, vno vocabulo, *τὸ φῶς*. Iouis filius dicitur in lucem veniſſe *διδύμῳ σὺν κασιγνήτῳ*, quem, in Heraclíſco Theocritus, Iphicle *νυκτὶ νεώτερον* facit.

παράφρασις.

quo pacto etiam, poſtquam non inſcia Iunone quæ aureo ſolio inſidet, faſcijs inuolutus in croceas cunas ingreſſus eſt, illa Deorum regina grauiter animo indignata, quòd prolem ex mortali muliere ſuſcepiſſet Iupiter, protinus ſerpentes immiſit, qui portis apertis in

ϛροφὴ γ. κῶλ. α.

ὡς τ' οὐ λαθὼν χρυσόθρο-
νον
Ἥραν, κροκωτὸν σπάργανον ἐγκα-
τέβα.
ἀλλὰ θεῶν βασίλεια
σπερχθεῖσα θυμῷ, πέμπε δράκον-
τας ἄφαρ.
τοὶ μὲν οἰχθεισᾶν πυλᾶν
ἐς θαλάμου μυχὸν εὐρὺν ἔβαν, τέ-

μετάφρασις.

& vt non latens aureo throno inſidentem Iunonem, croceas cunas ingreſſus eſt: ſed Deorum regina irritata animo miſeris ſerpentes ſtatim, qui apertis portis in thalami penetralia lata venerũt,

thalami lata penetralia se intruserunt, cupientes suis spiris inuoluere puerulos, celeribúsque maxillis manducare. Ille autem infans Hercules erecto ex puluinari, extensóque capite, primum pugnæ specimen edidit.

κνισσῶν ὠκείας γνάθοις ἀμφελίξασθαι μεμαῶτες. ὁ δ' ὀρθὸν μὲν ἄντεινεν κάρα, πειρᾶτο δὲ πρῶτον μάχας,

puerulis celeres malas circumplicare cupientes. Ille autem rectum extendit caput, & specimen edidit primum pugnæ,

ὥς τ' ἐ λαθών. De cunis Herculis, & Iunone infensa quæ illi angues immisit, hæc dicuntur. q.d. διηγήσομαι καὶ ὅπως μὴ δυνηθεὶς διαλαθεῖν τὴν Ἥραν, εἰς κροκοβαφὲς ὕφασμα ἐπιτεθεὶς ἀπαργανωθεὶς, ἡ δὲ θεῶν βασίλεια τῷ θυμῷ ὀργιζομένη, ταχέως ἔπεμψε δράκοντας. Iuno dicitur χρυσόθρονος quia cùm sit regina Deorum, splendido insidet throno. κροκωτὸν σπάργανον est κροκοβαφὲς ὕφασμα, seu κροκοειδὲς, *croco tincta fasciæ*. vel κροκωτὸν, ἀπὸ τῆς κρόκης ὑφαντὸν, *à trama & textura* textiles fasciæ. Nisi σπάργανον sumamus pro *cunis*, & κροκωτὸν pro κροκοειδὴς, vt *cunæ* à colore *croceo* dicantur, vt apud Homerum ἠὼς κροκόπεπλος.

ἀλλά. Hæc coniunctio pro δὲ sumenda, vt vult Schol. Iam ostendit quis Herculi fuerit author primi periculi. Id Iuno fecit, Iouis cum Alcmena concubitum, iniquo ferens animo: ideóque Herculem ex eo natum implacabili odio prosequuta, vt poetæ passim canunt. Ἥρα dicitur Θεῶν βασίλεια, quia regis Deorum Iouis & soror & coniux est credita. σπερχθεῖσα, hîc est θυμωθεῖσα, χαλεπαίνειν. vide Lexica.

τοὶ μὲν. Artic. præposit. pro subiunct. οἱ. οἰχθεισᾶν πυλᾶν Dor. pro comm. οἰχθεισῶν πυλῶν. & ἔβαν pro ἔβησαν. ἀμφελίξασθαι *circundare*: vt ab antecedenti consequens μασᾶσθαι, καταφαγεῖν intelligatur.

ὁ δ' ὀρθόν. Infantis animosi virtus & alacritas. q.d. ὁ δ' Ἡρακλῆς ὀρθώσας ἑαυτὸν, καὶ τὴν κεφαλὴν ἀνατείνας, τῆσδε πρώτης μάχης πεῖραν ἐλάμβανε. Hic Iunoni tribuitur serpentum immissio. At Pherecydes author est eos serpentes ab Amphitryone fuisse immissos, vt experiretur vter duorum infantium Iouis esset filius, ac Iphiclum visis bestijs statim fugisse: sed Herculem mansisse, eósque compressisse. Hoc fuisse primum certamen Herculis testatur noster Pindarus, eiúsque tantùm meminit, vt cum primo Chromij certamine conferat, & hoc quemadmodum illud bene ominari contendat.

ἄντεινεν metri causa pro ἀνέτεινεν: & πειρᾶτο negl. augm. pro ἐπειρᾶτο, μάχας pro μάχης.

παράφρασις. ἀντιστρ. κώλ. ς μετάφρασις.

Ambabus manibus geminos serpentes ceruicibus correptos constrinxit, ita vt effugere non potuerint. Tum illi strangulati & suffocati ex corpore magni-

δισσαῖσι δοιοὺς αὐχένων μάρψαις ἀφύκτοις χερσὶν ἑαῖς ὄφιας. ἀγχόμενοι δὲ, χρόνος ψυχὰς ἀπέπνευσεν μελέων ἀφάτων.

duabus manibus suis effugium non dantibus, duos ceruicibus corripiens serpentes: strangulatique tandē ani-

tudinis insitatæ & ineffabilis, animam tandem emiserunt, corpúsque ingens mortuum reliquerũt. Tum metus intolerabilis mulieres perculit, quotquot Alcmenæ puerperæ ministrabant. Quinetiam Alcmena, quanquam recens enixa, tamen abiecto peplo pedibus è lecto desilijt, vt liberis opem ferret, & bestiarũ illarum iniuriam propulsaret.

ἐκ δ' ἄρ' ἄτλατον δέος
πλᾶξε γυναῖκας ὅσαι τύχον Ἀλκμή-
νας ἀρήγοισαι λέχει.
καὶ γὰρ αὐτὰ ποσὶν ἄπεπλος ὀρού-
σαισ' ἀπὸ στρωμνᾶς, ὅμως
ἄμυνεν ὕβριν κνωδάλων.

mas exhalarũt è membris ineffabilibus: & intolerabilis metus perterrefecit mulieres quotquot fuerũt Alcmenes inseruientes cubili. Quinetiam ipsa sine vestibus prosiliens pedibus è lecto, tamen propulsabat iniuriam bestiarum.

διαιπᾶσι Ion.& poët.pro διαιπᾶς.& μάρψαις Aeol.pro μάρψας. Et hæc cohærent cum superioribus: quæ sic reddas oratione soluta, ταῖς δύο χερσὶν ἑαυτοῦ, τοὺς δύο θῆρας ἐκ τῶν αὐχένων σφίγξας ἀφύκτως κατεῖχε.

ἀγχομένοις δὲ. Hoc est, τούτοις δὲ πνιγομένοις αἱ ψυχαὶ ἀπέλιπον, καὶ νεκρὸν εἴασαν τὸ παμμέγεθες σῶμα. Hic est euentus pugnæ Herculis, nempe mors serpentum: quorum vnum dextra, alterum sinistra manu comprehensum suffocauit. ἄφατα μέλεα dicuntur propter inusitatã magnitudinẽ, q.d. ἄρρητα, ἃ ἐπιδεχόμενα φαντασθῆναι διὰ τὸ μέγεθος, *ineffabilia, propter magnitudinem.* vel ἄφατα h.e. ἄγαν φθαρτικὰ, tanquam ab α.extensiuo: & φάτω idem quod φθεῖραι *corrumpere*: quod eos suffocare facile fuerit Herculi. Dicitur autem animas exhalasse tempore, quia fortè diu obstiterunt morti huic ineuitabili, & tandem extincti sunt. Porrò suspicor hæc ita legenda esse, ἀγχόμενοι δὲ, χρόνῳ ψυχὰς ἀπέπνευσαν μελέων ἀφάτων. h.e. *& strangulati tandem animas exhalarunt è membris ineffabilibus*, sic metrũ, & phraseos proprietas seruatur.

ἐκ δ' ἄρ'. Narrat quæ consequuta sunt rem istam. Terrore perculsæ sunt Alcmenes ancillæ. q.d. τότε μέγας φόβος ἐξέπληξε τὰς ὀικείας γυναῖκας, ὅσαι ἔτυχον περὶ τὴν θεραπείαν, καὶ τὴν κοίτην Ἀλκμήνης. Dor. est ἄτλατον pro comm. ἄτλητον, & πλᾶξε negl. augm. & Dor. pro ἔπληξε. Item Ἀλκμήνας & ἀρήγοισαι, pro Ἀλκμήνης, ἀρήγουσαι.

καὶ γὰρ. Alterum ἑπόμενον: quòd mater etiam deterrita desilierit è lecto nuda. Hoc loco, καὶ γὰρ, non est caussale: sed significat *quinetiam*. vt 1. Od. Pyth. καὶ γὰρ βιατὰς Ἄρης. Dicitur ἄπεπλος ὀρούσαισα, non quòd peplo careret in lecto, sed quòd subitò commota peplum abiecisset. Nec ἄπεπλος γυμνὴν sonat: neque enim decorum seruaretur: sed intelligendum eam solo indusio tectam desilijsse cùm recens peperisset.

ἄμυνεν. Hoc est, ἐπὶ βοήθειαν ἠπείγετο πρὸς τὴν τῶν θηρίων βλάβην. Porrò Dor. dixit ἄμυνεν pro ἤμυνεν. Et serpentes vocauit impropriè κνώδαλα. Nam hæc sunt propriè τὰ ἐν τῇ θαλάσσῃ θηρία, παρὰ τὸ ἐν ἁλὶ κινεῖσθαι. Sed καταχρηστικῶς καὶ πᾶν θηρίον, vt quum Homerus dicit, Κνώδαλον ὅττι δίοιτο καὶ ἴχνεσι γὰρ ἐρεείνει. Obserua matris στοργὴν, quæ vt liberos periclitantes defendat, periculo seipsam committit: quatenus non solùm recens enixæ mulieri periculosum est è lecto sine vestibus

surgere,sed etiam illi sexui,vt pote infirmiori, non tam facilis est defensio aduersus tam dirum animal.

ὄμως. Legere malo sic quàm ὁμῶς *simul*.q.d. *Quin etiam ipsa mater, quanuis è lecto desiliisset nuda, tamen iniuriam bestiarum illarum propulsare conabatur*. vel, vt habet paraphrasis.

παράφρασις.

Ilico etiam Thebanorum Cadmi subditorum duces æneis armis instructi confertim accurrerunt.Ipse etiam putatitius Herculis pater Amphitryo,eductum è vagina ensem concutiens aduenit,ipsemet acuto dolore concussus,vt cuius res agebatur,quum liberi periclitarentur.Etenim omnem hominem pariter propria calamitas affligit: sed quiuis alieno malo leuiter tangitur, quémque dolorem cor nostrum inde concepit, statim delet & relinquit.

ἐπῳδ. κῶλ. ιʹ.

ταχὺ δὲ Καδμείων ἀγοὶ χαλ-
κέοις σὺν ὅπλοις ἀθρόοι ἔδραμον.
ἐν χερὶ δ' Ἀμφιτρύων
κολεοῦ γυμνὸν ἐκτινάσσων ξίφος,
ἵκετ', ὀξείαις ἀνίαισι τυπείς.
τὸ γὰρ οἰκεῖον πιέζει
πάνθ' ὁμῶς. εὐθὺς δ' ἀπήμων καρδία
κᾶδος ἀμφ' ἀλλότριον.

μετάφρασις.

Confestim autem Cadmeorum duces æreis cum armis confertim accurrerunt. Amphitryo quoque manu nudum vagina ensem quatiens venit, acutis doloribus saucius. Nam proprium infortunium premit omnem pariter: at statim afflictionis expers cor ob luctū alienum.

ταχὺ δὲ. Post famulas hera,post heram Cadmei duces,& Amphitryonis aula, tandem ipse Amphitryo properant ad infantum defensionem. Καδμείων ἀγοὶ dicuntur ipsi Thebanorum duces;Thebani enim rectè cognominātur Cadméi ab eorum rege Cadmo.

τὸ γὰρ οἰκεῖον. Ratio cur perturbatio Amphitryonis videatur maior: q. d. τὸ γὰρ οἰκεῖον καὶ ἴδιον κακὸν, ὁμοίως λυπεῖ τοὺς οἰκείους πάντας. περὶ δὲ τὰ ἀλλότρια συμπτώματα καὶ κακὰ,ἀβλαβὴς καὶ ἄλυπος ἡ καρδία παραχρῆμα γίνεται. Gnome elegans & memorabilis,cui respondet illud Ciceronis, *Statim arescit lacryma, præsertim in malis alienis*. & prouerbiale illud, οὐκ εἰς ἐμὸν τὸ πρᾶγμα,πολλὰ χαιρέτω. *Non est meum negotium,multum valeat.*

κᾶδος Dor.pro κῆδος.Hoc est, λύπη.Vt & Isthm. 8. μήτε κάδεα θεράπευε: *neque mærores foue*.Sed Ol.7.significat *affinitatem*.

παράφρασις.

Quum autem aduenisset,constitit,&in stuporem

στροφὴ δ. κῶλ. ιʹ.

ἔστα δὲ θάμβει δυσφόρῳ.
τερπνῷ τε μιχθείς. εἶδε γὰρ ἐκνόμιον

μετάφρασις.

Constitit autem stupore acerbo, delectabi-

acerbitate & iucunditate temperatum raptus est: siquidem cùm de liberorum salute desperasset, eos tamē deprehendit incolumes, quum dracones vidit interemptos ab Hercule putatitio filio, qui insuſitatam huic ætati tenerrimæ generositatis & roboris præstantiam exhibuit spectandam. Itaque Dij immortales effecerunt, vt quod à nuncijs diuulgatum fuerat, nimirum extinctos esse infantes, in contrarium cesserit:& non illi, sed dracones perijsse visi sint. Hoc miratus Amphitryo, veridicum supremi Iouis vatem præstantissimum Tiresiam vicinum accersiuit, & quid hoc portenderet ipsum intertogauit. Tum Tiresias Amphitryoni, & vniuersæ Thebanorum turbæ circunstanti prędixit quibus in fortunis Hercules esset versaturus, quásque res gesturus.

λῆμά τε καὶ δύναμιν
υἱῶ. παλίγγλωσσον δέ οἱ ἀθάνατοι
ἀγγέλων ῥῆσιν θέσαν.
γείτονα δ' ἐκκάλεσεν Διὸς ὑψί-
στου προφάταν ἔξοχον
ὀρθόμαντιν Τειρεσίαν. ὁ δέ οἱ
φράζε, καὶ παντὶ στρατῷ,
ποίαις ὁμιλήσει τύχαις.

lique permixtus. Vidit enim insuſitatam generositatem & fortitudinem filij. Diuersilinguem igitur immortales nuntiorum sermonem reddiderunt. Vicinum itaque aduocauit Iouis altißimi prophetam eximium rectè vaticinantem Tiresiam. Ille autem ei dixit, totique turbæ, in quibus versaturus eßet fortunis.

ἴσα δὲ θάμβει. Contrarios effectus ex rei nouitate ostēdit fuisse in Amphitryone. θάμβος δύσφορον, hoc est, δυσπενθῆ: quia filios audiuerat fuisse interemptos: τὸ τερπνόν: quia præter opinionem incolumes inuenit: contrà verò occisos dracones. Sic Homerus τὸν δ' ἅμα χάρμα καὶ ἄλγος ἕλε φρένα.

εἶδε γὰρ. Ratio pugnantis affectus. Terrorem expulit lætitia: quia vidit filij præclarum facinus. ἐκνόμιον dicit τὸ ἔξω τοῦ νόμου, ἤγουν ἔθους ὄν. *quod est insuetum & insuſitatum.* υἱῶ. Intellige Herculis filij putatitij.

παλίγγλωσσον. Hoc est, οἱ δὲ θεοὶ τὸν λόγον τῶν ἀγγέλων τοῖς προσαγγελμένοις ἐναντίον ἔθηκ. Itaque ῥῆσιν παλίγγλωσσον, vocat τὸν ἐναντιόφημον λόγον, In compositione πάλιν *contrarium* significat, vt παλινῳδία, & id genus. Od. 6. Isthm. dicitur παλίγγλωσσος πόλις, *quæ lingua Græca contraria vel diuersa vtitur.*

γείτονα δ' ἐκκάλεσεν. Amphitryo Tiresiam vocat, vt rei nouitatem explicet. Eius attributa hæc sunt; quòd sit Iouis ἔξοχος προφήτης. Dixit autem προφάταν Dor. pro προφήτην. Item quòd sit ὀρθόμαντις, hoc est, ἀληθὴς μάντις, ὁ τἀληθῆ καὶ ὀρθὰ μαντευόμενος, *vera rectáque vaticinans.* Dicit γείτονα, quia Thebanus erat, ac proinde in vicinia habitabat. Vide Idyll. 25. Theocriti, vbi hæc Alcmenæ tribuũtur.

Τειρεσίαν τόκα μάντιν ἀλαθέα πάντα λέγοντα
Ἀλκμήνα καλέσασα, χέρας κατέλεξε νεοχμόν.

Neque istud obstat quominus etiam Amphitryo vatem accersiuerit. Nam mater re, priusquam pater aduenisset, cognita, deinde pater potuit vatem accersere. Aldi editio habet ἐκκάλεσεν idque meliùs, ratione metri.

ὁ δέ οἱ. Tiresiæ vatis explicatio: qua quid istud portenderet, ostendit, οἱ, hoc est, αὐτῷ, nempe Amphitryoni. φράζε negl. augm. imperf. pro ἔφραζε. Propriè autem dixit παντὶ στρατῷ: quia duces armati aduenerant, & si opus fuisset, aduersus monstra pugnaturi.

παράφρασις.	ἀντιστ. κῶλ. 1.	μετάφρασις.
Quot in terris, quot in mari perniciosas hominum generi bestias esset interfecturus: vti aprum Erymāthium, Nemeæum & Citheroneum leonem, Stymphalides aues, & balænam, aliáque multa Dixit etiam quemuis qui ipsum odio prosequeretur, séque insolentem & iniuriosum præberet, morte ab ipso mulctatum iri, vt mactatorem hospitum Busirin, & Antæum Gigantem. Quinetiā hoc addidit dictis, fore vt quum Dij in Phlegra, qui pagus est Thraciæ, cum Gigantibus prælio concurrerent, Ioui ferens opem, eos sagittis suis confoderet, vnde humi prostrati eximiam cæsariem puluere fœdarent.	ὅσσους μὲ ἐν χέρσῳ κτανὼν, ὅσσους δὲ πόντῳ θῆρας ἀϊδροδίκας. καί τινα σὺν πλαγίῳ ἀνδρῶν κόρῳ στείχοντα τὸν ἐχθρότατον φᾶσέ νιν δώσειν μόρον. καὶ γὰρ ὅταν Θεοὶ ἐν πεδίῳ Φλέγρας γιγάντεσσιν μάχαν ἀντιάζωσιν, βελέων ὑπὸ ῥιπαῖσι κείνου φαίδιμαν γαίᾳ πεφύρσεσθαι κόμαν,	*Quot in terra interfecturus, quot & in mari bellu as perniciosas, & quempiam cum obliqua insolentia incedentem hominum inimicissimum dixit et daturū* pœnas *morte. Quinetiam cùm Dij in campo Phlegra cum Gigantibus prælio concurrerent, telorum illius impetu præclaram puluer i conmixtum iri comam* illorum.

ὅσσους μὲ. Generatim labores Herculis perstringuntur distributione, terra maríque. Hos ab historijs haurire licet. Nonnullos in paraphrasi attigimus: peculiariter occisam ab eo balænam annotauimus. Idque ex Homero Scholiastes hausisse se testatur, in his

τὸ ῥα οἱ Τρῶες, καὶ Παλλὰς Ἀθήνη
Ποίεον, ὄφρα τὸ κῆτος ὑπεκπροφυγὼν ἀλέοιτο.

Quod si ita se habet, balænam in Troade occîdit.

ἀϊδροδίκας. Est accusat. plur. à recto sing. ἀϊδροδίκης. Hoc est, ὁ δίκης ἀΐδρεις, τὸ δικαίου ἀνεπιστήμων, *iustitiæ nescius, iuris ignarus*: ac proinde *crudelis, perniciosus.* ἀΐδρεις fit ex α. priuat. & εἴδω *scio.*

καί τινα. Speciatim aliquem notat quem occisurus esset Hercules. Id Scholia referunt ad Busirin, qui hospites mactare solebat, & ad Antæum. In genere tamen hoc intelligere possis de omnibus improbis quos deleuit. φᾶσε. Negl. aug. & Dor. pro ἔφησε. Aor. primi, verbi φημί. πλαγίῳ κόρῳ, hoc est, οὐ κατ' εὐθὺ ὄντι. Translatum à malè agentibus, qui non regia, sed obliqua via incedunt. In hac sententia Schol. ἀντιάζωσιν obseruat, & accusatiuum pro datiuo positum putat, vt sit, καί τινι ἀδίκῳ ἀνδρὶ αὐτὸν τὸν Ἡρακλέα ἔφασκε δώσειν μόρον, ἀντὶ, τοὺς ἀδίκους ἀναιρεῖν, *& dixit ipsum Herculem alicui iniusto viro necem daturum*, pro, *iniustos sublaturum è medio.* Hac in constructione νιν sumetur pro αὐτόν. Sed si citra ἀντιάζωσιν construamus, νιν sumetur pro αὐτῷ: & subaudietur accusat. plur. δίκας. & μόρον, pro κατὰ μόρον accipies, hoc est, μόρῳ καὶ θανάτῳ.

καὶ γὰρ. Hoc quoque sumimus non pro causali particula: sed exponimus *quinetiam*, sicut antistr. 3. καὶ γὰρ αὐτὰ πεδίον. Amplificat, autem Tiresias laudes Herculeæ

fortitudinis, quum dicit eum Dijs opem laturum aduersus Gigantes. Pugnæ locus Phlegra, Thraciæ vicus. Ibi Terra oraculum reddidit deleri non posse Gigantes, ni duo semidei Dijs opem ferrent. Quare Hercules & Bacchus admissi, deleuêre Gigantes. Dicta autẽ est Phlegra, à φλέγειν, quòd igni, & calidarum fluxu abundaret. Eadem Pallene vocata est, teste Eustathio: qui pugnam inde originem traxisse ostendit, quòd loci illius homines barbarè vixerint.

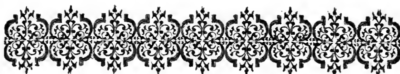
γιγάντεσσι Ion. & poët. pro γίγασι: & ante μάχαν, supple εἰς vel πρὸς. Sic & φαιδίμαν κόμαν, pro φαιδίμην κόμην. & πεφύρσεσθαι est infinit. paulo post futuri πεφύρσομαι. Dicitur γαίᾳ φύρεσθαι, hoc loco, quod vno vocabulo efferas, κονίζεσθαι. Vt Homerus loquutus est, ὡς τῶ μὲν κεκόνιτο κάρη. Porrò à cõsequenti antecedẽs intelligendum, nempe Gigantes sagittis Herculis saucios cecidisse, tum humi prostratos puluere sese fœdasse.

παράφρασις.	ἐπῳδ. κῶλ. π.	μετάφρασις.
Quibus peractis demum ac deinceps futurum erat, vt magnorum laborũ, quos exantlarat, præmium excellens reportaret. Primùm tranquillitatem qua in perpetuum frueretur: deinde florentem Heben, quam beatis ædibus vxorem exciperet, celebrato apud Saturni filium Iouem nuptiali conuiuio: denique & vitam immortalem, & cum Dijs immortalibus conuer-	ἔννεπεν. αὐτὸν μὰν ἐν εἰρήνᾳ τὸν ἅπαντα χρόνον σχερῷ ἡσυχίαν καμάτων μεγάλων ποινὰν λαχόντ' ἐξαίρετον, ὀλβίοις ἐν δώμασι δεξάμενον θαλερὰν Ἥβαν ἄκοιτιν, καὶ γάμον δαίσαντα πὰρ Διὶ Κρονίδᾳ, σεμνὸν αἰνήσειν δόμον.	*dixit: ipsum verò in pace omne tempus deinceps tranquillitatem laborum magnorũ præmium eximium consequutũ, recepta in beatas ædes Hebe coniuge florente, & nuptijs celebratis apud Iouem Saturnium, augustam laudaturum domum.*

sationem, in quam receptus, augustum Iouis domicilium admiraretur & collaudaret.

ἔννεπεν. Cohæret cum superioribus. Sequentia autem faciunt mentionem præmiorum quibus ob labores exantlatos Hercules donatur. Primũ est εἰρήνη καὶ ἡσυχία. 2. γάμος Ἥβης. 3. receptio in σεμνὸν δόμον, in quo cum Dijs conuersaretur.

σχερῷ poët. aduerb. pro ἐφεξῆς. Fit tanquam à datiuo χεδίῳ nominis χέδιος. reiecto ι. & mutato δ. in ρ. at hoc mihi non placet. Et error est in metro manifestus, deest enim syllaba. Itaque putarem legendum δυσχερῶν: essétque adiectiuũ, substantiui καμάτων. h.e. *arduorum laborum*: nisi metrum obstaret itidem. Enimuero σ. quandoque dissimulatur ab authore nostro, vt ἔχεν plerumque dicit pro ἔσχεν. ποινὰν καμάτων. dicit vt Pyth. I. ποινὰν τεθρίππων. γάμον δαίσαντα, h.e. πληρώσας τὰς εὐωχίας τοῦ γάμου.

ΤΙΜΟΔΗΜΩ ΑΘΗΝΑΙΩ,
παγκρατιαστῇ.

ΕΙΔΟΣ Β.

TIMODEMO ATHENIENSI,
pancratiastæ.

ODE II.

ARGVMENTVM.

Timodemus laudatur à Nemeæa victoria, qua patriam illustriorem reddidit: deinde sumpta occasione ad maiores eius transit poëta, quorum plurimas victorias recenset.

παράφρασις.

Quemadmodum Homeridæ qui consutilia Homeri carmina recitant, aliique poëtæ quum poësin inchoant, initium ducunt à Iouis inuocatione. Sic etiã vir hic præclarus Timodemus Atheniensis, victorias suas exorsus est à Nemeis sacris certaminibus, quæ in Iouis Nemeæi honorem, in celeberrimo Nemeę luco celebrantur.

ὀγδοὰς α.

Ὅθεν περ καὶ Ὁμηρίδαι
ῥαπτῶν ἐπέων τὰ πόλλ' ἀοι-
δοὶ
ἄρχονται, Διὸς ἐκ προοι-
μί-
ου. καὶ ὅδ' ἀνὴρ
καταβολὰν ἱερῶν ἀγώνων
νικαφορίας δέδεκται
πρῶτον Νεμεαίου
ἐν πολυυμνήτῳ Διὸς ἄλ-
σει.

μετάφρασις.

Vnde & Homeridæ consutilium carminum plerumque poëtæ auspicantur, à Ioue proœmium, hic quoque vir fundamentum sacrorum certaminum victoriæ sumpsit primum in Nemeæi Iouis multum decantato luco.

Τιμοδήμῳ. Timodemus patria Atheniensis, pancratio Nemea vicit. De quo certaminis genere iam dictum est in Olympijs, Ode η. Ep.3.

ὀγδοάς. Quinque sectionibus constat hic hymnus, quæ vocantur ὀγδοάδες, non alia de causa, quàm quòd singulæ constent ex octo colis.

ὅθεν περ. Ducitur exordium à pari. Nam ostendit poëta Timodemum sua certamina rectè à Nemeis incepisse, quæ Ioui sunt sacra, sicut Homericorum

carminum

carminum recitatores & poëtæ initium ducunt à Ioue. Aduerbium ὅθεν est loco relatiui, ἐξ οὗ: ei respondet ἐντεῦθεν redditionis particula. Et sic locus hic à pari explicandus. ὅθεν δὴ καὶ οἱ Ὁμηρίδαι λεγόμενοι ἀοιδοὶ, τὴν ἀρχὴν τοῦ λέγειν, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, ποιοῦνται ἐκ Διὸς προοιμιαζόμενοι. ἐντεῦθεν καὶ οὗτος ὁ ἀνὴρ, τὸ θεμέλιον τῶν ἱερῶν ἀγώνων ἀπὸ τοῦ Διὸς πεποίηται, Διῒ ἀνακειμένα Νέμεα πρῶτον νικήσας.

Ὁμηρίδαι. Homeridæ propriè sunt Homeri posteri, qui genus ad Homerum referentes, poësin eius per successionem canebant. Postea dici cœperunt Homeridæ, non qui genus ad Homerum referebant, sed qui eius carmina populo recitare poterant: & hos Homeristas quoque appellatos testatur Athenæus l. 14. c. 3. quos Demetrius Phalereus primùm in theatra produxit. Demum Homeridæ dicti in genere rhapsodi, qui licèt præcipuè Homerica recitarent, tamen aliorum etiam canebant, vt Hesiodi, Archilochi, Phocylidis, Simonidis, vt constat ex Athenæi loco, vbi Cleomenem rhapsodũ Empedoclis in Olympijs fuisse ait, & Hegesiam Comicum Herodoti historiam in Alexandria frequenti theatro egisse. Præclaros rhapsodos qui Homeridæ dicerentur, tempore Cynæthi Chij fuisse testatur Schol. qui Homero inseruerunt versus quos ipsi fecerunt. Author est Hippostratus Cynæthum primum Syracusis Homerica carmina consuisse circiter Olymp. 69. Hic quoque hymni in Apollinem, qui Homero tribuitur, author esse fertur.

ῥαπτῶν ἐπέων ἀοιδοί. Periphrasticè dictum, pro ῥαψῳδοί. Hinc videmus Pindaro ῥαψῳδοὺς dici παρὰ τὸ ῥάπτειν τὴν ᾠδήν: quòd ex toto opere Homerico hinc inde colligerent versus suo instituto accommodandos, siue de nuptijs, siue de monomachijs, dolo, virtute, iudicio acturi essent. Hanc etymologiam etiam ex Hesiodi carmine colligere est, quum ait,

Ἐν Δήλῳ τότε πρῶτος ἐγὼ καὶ Ὅμηρος ἀοιδοὶ
Μέλπομεν, ἐν νεαροῖς ὕμνοις ῥάψαντες ἀοιδήν:

vnde apparet eundem esse ῥαψῳδὸν, & poëtam. Alij ῥαψῳδοὺς dici volunt veluti ῥαβδῳδοὺς, sequuti hoc Callimachi,

Καὶ τὸν ἐπὶ ῥάβδῳ μῦθον ὑφαινόμενον,
Ἠνεκὲς ἀείδω ποπιδευμένος.

Erátque laurea virga, quam tenentes istiusmodi carmina faciebant. Eosdem Menæchmus στιχῳδοὺς appellari dixit, eo quòd στίχοι quibusdam ῥάβδοι dicantur. Sunt qui dicant Homeri poësin primùm non fuisse in vnum collectam, sed per partes dispersam: vnde siquando eam canerent rhapsodi, eam certa iunctura in vnum redigerent: & cùm cantoribus agnus proponeretur in præmium, ἀρνῳδοὶ salutabantur. Vide Iliad. initio Eustathium.

Διὸς ἐκ προοιμίου. Hoc in prouerbium abijt. Non solùm autem Homericorum carminum recitatores à Ioue auspicabantur, sed & alij poëtæ vt Theocritus,

Ἐκ Διὸς ἀρχώμεσθα, καὶ ἐς Δία λήγετε Μοῖσαι.

Sic à Ioue incipit Hesiodus opera & dies. Verùm plerique à Musarum inuocatione, omisso Ioue, exordiuntur. Citatur locus hic in adagio, *Deo praeunte nullus officit obex.* Porrò sic construe, προοιμίου ἄρχονται ἐκ Διός. h. e. *proœmium à*

Ioue ducunt. Etenim ἐκ pendet à Διὸς præcedente, non à ϑεσμῶν, quod regitur ab ἄρχονται.

ϰαὶ ὅδ' ἀνήρ. Emphaticè ita loquitur ; éstque redditio comparationis, in qua supplendum τὸ ἐντεῦϑεν. ϰαταβολὰν Dor. pro ϰαταβολὴν, hoc est ἀρχὴν: metaphora sumpta ab architectis, qui fundamenta primùm iaciunt, deinde ædificium superstruunt. Iupiter Nemeæus dicitur quòd in Nemea coleretur, & Nemeæi ludi ipsi essent sacri, sacrúmque nemus. Periphrasticè victoriam Nomeæi certaminis significat ijsdem verbis.

παράφρασις.

Præterea, siquidem ætas eum rectà deducens per vestigia paterna, quatenus certaminum studio tenetur quemadmodum maiores, dedit magnis Athenis, vt ornamento sit ijs, necesse est Timodemum Timonoi filium Isthmia pulcherrima & Pythia vincere, quemadmodum maiores ipsius. Quemadmodum autem videmus in astrorum cursu..

ᾠδῆς β.

ὀφείλει δ' ἔτι, πατρίαν
εἴπερ ϰαϑ' ὁδόν νιν εὐϑυπομ-
πὸς
αἰὼν ταῖς μεγάλαις δέδωκε
κόσμον Ἀϑάναις,
ϑαμὰ μὲν Ἰσϑμιάδων δρέπε-
σϑαι
κάλλιστον ἄωτον, ἐν Πυ-
ϑιοισί τε νικᾶν
Τιμονόου παῖδ'. ἔστι δ' ἐοικὸς,

μετάφρασις.

Oportet autem (siquidem paternam per semitam eum rectà deducens auum magnis dedit Athenis ad *ornamentum) frequenter Isthmiadum decerpere pulcherrimum florem, in Pythiisque victorem esse Timonoi filium. Est autem consentaneum,*

ὀφείλει δ'. Laudat victorem Timodemum à virtute maiorum, quam ipsi proponit imitandam : vt quemadmodum illi, sic & ipse Isthmia & Pythia vincat; quæ quoties Timodemidæ vicerint, refert octonario quarto. Series autem verborum indicat Leonicerum & Aretium falli, qui putant Timodemum laudari ob iam reportatas victorias illas: quas tamen poëta satis perspicuè dicit illi reportandas, vt paterna sequatur vestigia.

πατρίαν ϰαϑ' ὁδὸν. Non solùm patris, sed aliorum quoque progenitorum viam intelligit. Non enim solus Timonous, sed alij quoque qui octonario 4. Timodemidæ vocantur, quíque Timodemi maiores videntur intelligendi, certaminibus hisce claruerunt.

εὐϑύπομπος αἰὼν. Hæc verba sic expone. *Aeuum quod homines aliquò rectà deducit*, vt ad præclarum aliquod vitæ institutum, aut ad beatum aliquem finem. Fit εὐϑύπομπος ab εὐϑὺς *rectà*, & πέμπω *mitto*. Vocat hic μεγάλας Athenas, quas Pyth. 7. μεγαλοπόλιας. Porrò ante κόσμον supple εἰς. Cæterùm totam sententiam sic declaro. ἔστι δ' ἀναγκαῖον αὐτῷ ϰαὶ Πύϑια ϰαὶ Ἴσϑμια νικᾶν, ὡς οἱ πατέρες αὐτοῦ ἐνίκησαν αὐτά. εἴπερ ὁ εὐϑύπομπος αἰὼν Τιμονόου παῖδα δέδωκεν εἰς κόσμον μεγάλαις Ἀϑήναις, ϰατ' ἴχνη τῶν πατέρων στείχοντα.

ἔστι δ' ἐοικὸς. Illustrat argumentum ab imitatione paternarum virtutum, per collationem. q. d. ὥσπερ εἰκός ἐστι τὸν Ὠρίωνα μὴ μακρὰν, ἀεὶ ἐγγὺς τῶν

Πλειάδων πεξενιάδαι. οὕτω δεῖ καὶ τὸν Τιμόδημον Τιμονόῳ πατρὶ ἕπεσθαι, καὶ τοῖς προγόνοις.

παράφρασις.

Orionis sidus Pleiadas perpetuò sequi, nec ab ijs vnquam declinare: sic & verisimile est Timodemum à patrum virtute non deflexurum, sed eam diligenter sectaturum. Quinetiam decori erit Insulæ Salamini vbi est educatus, quanquam Athenis natus: ita vt virum fortem & bellicosũ educare posse dicatur Salamis. Quod apud Troiam in Aiace Telamonio expertus est Hector, singulari certamine cum ipso congressus. Quódque in te nunc est comprobatum, quum laudibus auctus es ob fortitudinem, cuius specimen edidisti pancratio, téque animosum & laborum tolerantem esse ostendisti.

ὠδαὶ γ.

ὀρειᾶν γε Πελειάδων
μὴ τηλόθεν Ὠαρίωνα νεῖσθαι.
καὶ μὰν ἁ Σαλαμίς γε θρέψαι
φῶτα μαχατὰν
δυνατός. ἐν Τροίᾳ μὲν Ἕκτωρ
Αἴαντος ἄκουσεν, ὦ Τιμόδημε. σὲ δ᾽ ἀλκὰ
παγκρατίου τλάθυμος ἀέξει.

μετάφρασις.

montanis à Pleiadibus non procul Orionem incedere. Quinetiam Salamis potest educare virum bellicosum. Apud Troiam quidem Hector Aiacem audiuit: te vero Timodeme fortitudo pancratij laboriosa promouet.

ὀρειᾶν Dor. pro ὀρειῶν. Sic vocantur Pleiades, quasi πρὸς τὸν Ὠρίωνα κεκλιμέναι, *quòd ad Orionem inclinent*: vel quoniam filiæ feruntur Atlantis, Atlas autem est ὄρος, montis nomen. Itaque ludendo in homonymia Pindarus ὀρείας facit Pleïadas, quasi montis filias. Vel quia Maia vna ex Pleïadibus in monte Cyllene peperit Mercurium. Vel quia Πελειάδας dixit, quæ sunt περιστεραὶ, & ὄρειαι sunt, siquidem in montibus versantur. Crates vt refert Schol. legit θερειᾶν quod æstate oriantur, sintque messis indices: de quo Hesiodus lib. 2. ἔρ. καὶ ἡμ.

Πληϊάδων Ἀτλαγενέων ἐπιτελλομενάων.

Quæ lectio mihi arridet.

Πελειάδων Metathesi literarum, pro Πελειάδων. Vel dicuntur Πελειάδες, quia cùm eas Orion per Bœotiam insequeretur, in columbas mutatæ fuerunt. Vel Πλειάδες à Pleione matre. Vel quia πλησίον ἀλλήλων κεῖνται. Sidus hoc ex septem stellis constat, quarum nomina sic recenset Aratus,

Ἀλκυόνη, Μερόπη τε, Κελαινώ τ᾽, Ἠλέκτρη τε,
Καὶ Στερόπη, καὶ Τηϋγέτη, καὶ πότνια Μαῖα.

ex quibus sex tantùm apparere ibidem dicit.

καὶ μάν. Alia comparatio Aiacis & Timodemi. In hoc sunt pares quòd ambo Salaminij: ambo specimen edidêre fortitudinis, ille in Troia cum Hectore congressus: hic victoriã pancratio adeptus. Porrò hinc apparet Timodemũ apud Salaminem Insulam fuisse educatum, quanquam Athenis erat natus. Obiter quoque laudat illam Insulam à fortibus viris quos educauit.

Αἴαντος ἄκουσεν. Hoc eſt, ᾔσθετο. Sicut & Homerus vſurpat verbum ἀΐω. Τοὶ δὲ πληγῆς ἀΐοντες, hoc eſt, αἰσθόμενοι. Ergo expertus Aiacis vires Hector, cognouit viros fortes apud Salaminem educari. ἄκουσεν negl. augm. pro ἤκουσεν. τλάθυμος Dor. pro comm. τλήθυμος, à τλάω, ſeu τλῆμι, & θυμὸς, idem ac ταλασικάρδιος, *laborum, ærumnarum, moleſtiarum patiens.*

παράφρασις.

Acharnas autem Atticæ vicum vnde ſunt tui maiores, quòd iam inde ab initio fortes viros habuerunt, vt fama eſt, illaudatas non prætereibo. O quoties Timodemidæ maiores tui, excellentiſſimi viri, in certaminibus priores ac præſtantiores aliis fuiſſe feruntur! cùm in Pythijs, quę prope Parnaſſum Phocidis excelſum montem celebrantur, vbi quatuor victorias conſequuti ſunt: tum in Iſthmijs, quæ in Peloponneſiaco Iſthmo agitantur,

ἐπῳδὸς δ'.

Ἀχάρναι δὲ παλαίφατον
εὐάνορες. ὅσα δ' ἀμφ' ἀέ-
θλοις
Τιμοδημίδαι ἐξοχώτα-
τοι προλέγονται,
παρὰ μὲν ὑψιμέδοντι Παρ-
να-
σῷ τέσσαρας ἐξ ἀέθλων
νίκας ἐκόμιξαν.
ἀλλὰ Κορινθίων ὑπὸ φω-
τῶν,

μετάφρασις.

Acharnæ autem ſecundum priſcam famam ſtrenuæ ſunt. *O quoties in certaminibus* Timodemidæ *recenſentur primi! Apud Parnaſſum enim altè regnatorem, quatuor victorias ex certaminibus reportarunt: at Corinthijs à viris,*

Ἀχάρναι δ'. Ad laudes maiorum tranſit, & à virorum præſtantia laudat Acharnas Atticæ vicum, Oenopidis tribus. Vnde apparet Timodemum eſſe à maioribus Acharnenſem. Sic autem hæc verba reddas, καὶ αἱ Ἀχάρναι ὅθεν ὑπάρχεις, ἀπ' ἀρχῆς ὡς εὔανδροι ἀνυμνοῦνται. Fit παλαίφατος ex πάλαι & φατὸς. q. d. *antiquitus celebratus.*

ὅσα δ' ἀμφ'. Hæc per admirationem proferuntur, citra quam dixiſſet, πλειστάκις οἱ πρόγονοί σου Τιμοδημίδαι ἐν τοῖς ἀέθλοις προκεκρίθησαν. Maiores Timodemi, dicuntur Timodemidæ, à Timodemo quopiam, qui hoc nomen familiæ reliquit: ex qua viri præclari ſemper orti ſunt. Vel ſi mauis, etiam Timodemi maiores, dicuntur Timodemidæ, quanquam poſteri ſic propriè vocari ſolent patronymicè.

προλέγονται. Hoc eſt, πρὸ τῶν ἄλλων λέγονται. i. προκέκρινται. vt apud Homerum, Οἱ μὲν Ἀθηναίων προλελεγμένοι: vel dicitur pro ἐν τοῖς πρὸ τούτου χρόνοις λέγονται.

παρὰ μὲν. Recenſet Timodemidarum victorias, & Pythia per circumlocutionem indicat. Nam Parnaſſus mons eſt Phocidis, prope quem Pythia celebrabantur. Is ὑψιμέδων propter ὕψος dicitur, idque καταχρηστικῶς pro ὑψηλός. Niſi *altè regnantem* dicere malis propter Apollinem & Muſas, quæ ibi eſſe feruntur.

ἀλλὰ Κορινθίων. Coniunctio ἀλλὰ, pro δὲ ſumenda: & ſic ὑπὸ, pro παρὰ. Iſthmia

autem circumloquitur, quæ in Peloponnesiaco Isthmo celebrabãtur, & curæ erant viris Corinthijs, qui vt peste liberarentur, propter insepultum Melicertam, in Isthmo grassante, oraculi monitu exequias & funebre certamen in Melicertæ honorem instituerunt. Quæ cùm ita sint existimo Leonicerum & Aretium malè istud de Olympijs intellexisse: præcipuè quum dixerit poëta in superioribus, necesse esse vt Timodemus, patrum vestigia sequens, reportata Nemeæa victoria, frequenter etiam Pythia & Isthmia vincat.

παράφρασις

vbi victores proclamati Corinthiis à viris iam octo coronis ornati sunt: necnō in Nemeis, ob quæ septies coronati rediuerunt. Præterquam quòd in patria, vbi minora celebrantur Olympia, in Iouis honorē, toties vicerunt, vt has victorias numerare nemo possit. Cæterùm hunc, nempe Iouem, ô ciues hymno choreali celebrate, vnà cum Timodemi glorioso ob victoriam reditu in patriam, & choreas à suaui vocis cantu auspicamini.

ὀγδόας. ε.

ἐν ἐσλῷ Πέλοπος πτυχαῖς,
ὀκτὼ στεφάνοις ἔμιχθεν ἤδη.
ἑπτὰ δ' ἐν Νεμέᾳ. τὰ δ' οἴ-
κοι,
μάσσον' ἀριθμῶ,
Διὸς ἀγῶνι. τὸν ὦ πολῖ-
ται
κωμάξατε, Τιμοδήμῳ
σὺν εὐκλέϊ νόστῳ.
ἁδυμελεῖ δ' ἐξάρχετε φω-
νᾷ.

μετάφρασις.

in boni Pelopis recessibus, octo coronis se immiscuerunt iam: septem autem apud Nemeam. Domi autem in Iouis certamine, præclarè gestæ res *maiores* sunt *numero: quem ô ciues choreali hymno celebrare cum Timodemi glorioso reditu, suauisonáque auspicamini voce.*

ἐν ἐσλῷ. Periphrasis Peloponnesiaci Isthmi. Nam Peloponnesus nobilissima totius Europæ peninsula, olim Apia & Pelasgia appellata, postea Peloponnesus à Pelope Tantali filio, qui deuicti Oenomai filiam, & regnum obtinuit: Isthmo angustissimo Græciæ annexa, inter duo maria, Aegeum & Ionium, platani folio similis, angulosis recessibus duos efficit sinus, ab ortu Saronicum, ab occasu Crissæum seu Corinthiacum, sex millium angustijs diremptos. Est autem verisimile poëtam loqui de recessu qui sinum facit Corinthiacum.

ὀκτὼ στεφάνοις. A consequente corona, præcedentem intellige victoriam: vt idem valeat, ac si dixisset, ὀκτὼ νίκας ἔλαβον. Porrò ἔμιχθεν. Aeol. pro comm. 3. pers. plur. ἐμίχθησαν.

ἑπτὰ δ' ἐν. Repetendum ἀπὸ κοινοῦ, verbum ἔμιχθεν, & nomen στεφάνοις: vt sit huiusmodi sensus, ἑπτὰ δὲ στεφάνοις ἔμιχθεν ἐν Νεμέᾳ. Hactenus enumerauit publicas Timodemidarum victorias.

τὰ δ' οἴκοι. Sequuntur victoriæ priuatæ & domesticæ. q. d. τὰ δ' οἴκοι ἐν ταῖς Ἀθήναις μείζονά ἐστιν ἢ ἀριθμεῖσθαι, καὶ ὑπερβαίνει πάντα ἀριθμόν. Doricus genit. ἀριθμῶ pro ἀριθμοῦ. Porrò Athenis celebrabatur certamen in Iouis honorem, idque Olym-

pia vocabant, ad magnorum illorum imitationem instituta.

τὸν ὦ πολῖται. Epilogus quo ciues Athenienses prouocat ad Iouis modò nominati, & ad Timodemi Nemeonicæ laudes. τὸν pro ὃν: quod refertur vel ad Διὸς, vel ad ἀγῶνι præcedens: sed ad illud potiùs, quàm ad hoc. κωμάξατε Dor. pro κωμάσατε. & Τιμοδήμω Dor. genit. pro comm. Τιμοδήμου.

ΑΡΙΣΤΟΚΛΕΙΔΗ ΑΙΓΙΝΗΤΗ, παγκρατιαστῇ.

ΕΙΔΟΣ Γ.

ARISTOCLIDAE AEGINETÆ, pancratiastæ.

ODE III.

ARGVMENTVM.

Laudat Aristoclidem à patria, à pancratij victoria, ab Aeginæ insignibus heroibus, eius maioribus Peleo, Telamone, Achille: à mansuetudine. Quibus peractis concludit, de se suísque carminibus loquens, eáque longè alijs præferens.

παράφρασις.

O veneranda Musa mater nostra, tibi supplico vt in Aeginam insulam, Doriensium coloniam, & hospitalitate gaudentem te conferas hoc sacro mense, qui totus est festus, & quo durante Nemea celebrantur. Nam poëtæ iuuenes qui pangendis mellisonis hymnis incumbunt, tuam vocem & inspirationem perquirentes, prope fluuiũ

στροφὴ α. κῶλ. ιγ.

Ὦ πότνια μοῖσα, μᾶτερ
ἁμετέρα λίσσομαι,
τὰν πολυξέναν ἐν
ἱερομηνίᾳ Νεμεάδι
ἵκεο Δωρίδα νᾶσον Αἴγι-
ναν. ὕδατι γὰρ μένοντ' ἐπ' Ἀσω-
πίῳ
μελιγαρύων τέκτονες
κώμων νεανίαι, σέ-
θεν ὄπα μαιόμενοι.
διψῇ δὲ πρᾶγος ἄλλο μὲν ἄλλου.

μετάφρασις.

O veneranda Musa, mater nostra supplex oro, venias in Aeginam insulam Doricam multihospitem, in sacro mense Nemeadis. Aquã enim apud Asopicam expectant iuuenes mellisonorum fabri hymnorum, tuam vocem perquirentes. Desiderat

ἀεθλονικία δὲ μάλιστ' ἀοιδὰν φιλεῖ, στεφάνων ἀρεταῖν τε δεξιωτάταν ὀπαδόν.

autem alia res aliud: sed certaminum victoria maximè cantum amat, coronarum & strenuitatum aptißimum comitem.

Asopum Æginæ patrem expectant. Sanè variorum laborũ varium est præmiũ: alius pecunias & munera, alius laudem pro mercede laboris exoptat. Sed illustris certaminum victoria carminibus potissimum gaudet, & poëtico encomio decorari amat: quo certè nullus est coronarum pro virtute acceptarum aptior comes: quandoquidem etsi quiduis aliud magni pretij pro virtutis præmio acceperis: tamen si chartæ sileant, quod bene feceris, mercedem non tuleris.

Ἀριστοκλείδῃ. Aristoclides Aristophanis cuiusdam filius, patria Æginensis, pancratij victor. De Ægina, & pancratio iam antè dictum est.

ὦ πότνια. Exordium ab inuocatione Musæ, quam Cleionem vocat Epodo 4. & hîc matrem vocat, quoniam à Musis natos poëtas fabulantur, vnde Hesiodus,

Ἐκ γάρ τοι μουσάων, καὶ ἑκηβόλου Ἀπόλλωνος
Ἄνδρες ἀοιδοὶ ἔασιν.

Addit ἁμετέρα, non ἐμά: quoniam Musa communis omnium poëtarum est parens, eámque non solùm suo nomine, sed & aliorum poëtarum inuitat.

ταὶ πολυξέναν. Locus notatur ad quem vocat Musam, item tempus. Æginam insulam ab hospitalitate laudat, & Δωρίδα vocat, quia Dores eam incoluêre: vt videre est Od. 8. Ol. antistr. 2. in hæc verba, Δωριεῖ λαῷ.

ἱερομηνίᾳ. Hoc est, εὐωχίᾳ, scilicet victorum solenni conuiuio, quod præsentibus amicis præbebatur, & in quo epinicia celebrabantur. Volunt Scholia vocem hanc ἱερομηνία per συγκοπὴν efferri, pro ἱερονεομηνία: quoniam Apollini sacræ sunt mensium Calendæ, quatenus idem cum Sole putatur esse. Porrò poëta sic appellat ipsum sacrum mensis diem festum, qui in honorem Apollinis præcipuè celebrabatur. A nonnullis etiam ἱερομηνία vocatur totus mensis, in quo Nemea celebrabantur: vel omnes illi mensis dies festi, qui Dijs erant sacri, & quibus durantibus Nemeæi ludi fiebant. Quamobrem nulla erit συγκοπὴ, sed simpliciter compositum dices ex ἱερὸς *sacer*, & μὴν *mensis*. Philochorus etiam tradit mensem Δημητριῶνα totum ex Atheniensium decreto nominatum ἱερομηνίαν, quòd totus esset diebus festis celebrandis destinatus: & Cereri sacer, quæ Δημήτηρ Græcis dicitur: idémque mensis Δημήτειος etiam nominatur. Sed quem inter cæteros menses ordinem obtineret, non constat.

ὕδατι γάρ. Ratio ob quam inuocat Musam, quia nimirum eius inspiratio desideratur à poëtis omnibus Æginensibus, qui sui ciuis Aristoclidæ laudes celebrare exoptant. Aquam Asopiam, intellige fluuium illum qui Thebas præterfluit, & Æginæ mater creditur: quò se Thebanum, aliósque poëtas Æginenses esse innuit. Periphrasticè poëtas vocat μελιγαρύων κώμων τέκτονας: eósque νεανίας, ac proinde non comparandos sibi per ætatem exercitatiori. μένοντι. Dor. pro μένουσι. Vox μελίγαρυς iam occurrit Olymp. Od. 11.

διψῇ δὲ πρᾶγος. Rationis confirmatio à desiderio victoris. Quiuis autem victor, inter cætera præmia, laudis præconium efflagitat: siquidem laus virtuti debetur. *διψᾶν* metaphoricè vsurpat pro *ἐπιθυμεῖν*. Porrò *ἀεθλονικία* Pindaricùm vocabulum, est *ἡ ἀπὸ τῶν ἄθλων, τουτέστιν ἀγώνων ἀποφερομένη νίκη. victoria quæ ex certaminibus reportatur.* Virtus laudis præconio gaudet, quia

Dignum laude virum Musa vetat mori,
Cœlo Musa beat.

Ideo carmina Censorino dat Horatius, non alia munera, quemadmodum alij, dicítque illi,

Non tibi talium,
Res est aut animus deliciarum egens,
Gaudes carminibus.

vide integram Odam 8. lib. 4. Carm.

παράφρασις.

Proinde ô Musa Iouis, qui cœli nubibus referti rex est, filia, copiam argumentorum mihi suggere, quibus hymnum encomiasticum componam, quem ipsa probet & accipiat. Ego verò iuuenibus illis poëtis & cantoribus, voce & lyra canendum postea communicabo. Tum elaborato à me carmine suauiter fruetur Aegina insula, quæ circumiacentis regionis est ornamentum, quam primi Myrmidones incoluerunt, qui nunc Aeginetæ dicuntur, quorum iam olim celebratum populum ignauiæ probro non dedecorauit Aristoclides, quòd in præpotenti pancratij impetu subactus succubuerit, sed decore strenuitatis amplificauit, idque tuo beneficio, quum officiosè victoriam eius decantes, vnde patriæ fit laudis accessio, & decoris incrementum.

ἀντιστρ. κώλ. ιγ.

τᾶς ἀφθονίαν ὄπαζε
μήτιος ἁμᾶς ἄπο.
ἄρχε δ' οὐρανοῦ πο-
λυνεφέλα κρέοντι θύγα-
τερ,
δόκιμον ὕμνον. ἐγὼ δ' ἐκεί-
νων
τέ νιν ὀάροις λύρᾳ τε κοινώσο-
μαι.
χαρίεντα δ' ἕξει πόνον.
χώρας ἄγαλμα, Μυρμι-
δόνες ἵνα πρότεροι
ᾤκησαν, ὧν παλαίφατον ἀγο-
ρὰν
οὐκ ἐλεγχέεσσιν Ἀριστοκλεί-
δας,
τεὰν ἐμίανε κατ' αἶσαν,
ἐν περισθενεῖ μαλαχθεὶς

μετάφρασις.

cuius abundantiam prabe ex mea solertia: & exordire hymnum probatum ei qui est potens cœli multinubis ô eius filia. Ego autem cũ illorum sermonibus & lyra communicabo: festiuúmque habebit laborem regionis ornamentum: in qua Myrmidones prisci habitarunt: quorum iam olim celebratum forum Aristoclides non contaminauit dedecoribus, tuum per officium, in præpotenti subactus

τᾶς ἀφθονίαν. Hæc ad præcedens *ἀοιδὰν* referuntur. q.d. *ἧς εὐπορίαν δίδου ἀπὸ τῆς ἐμῆς διανοίας.* Quibus verbis peculiarem sibi facit inuocationem, totámque ad se trahit. *ἁμᾶς.* Dor. pro *ἐμῆς. ἁμὸς* Dor. dicitur pro *ἐμὸς*, vt Ol. 10 & Pyth. 3.

ἄρχε δ'.Iteratur inuocatio cum exhortatione. q. d. κάταρχε δ' αὐτῇ ὦ Διὸς θύγατερ, δὸς δ' ὕμνον τῷ βασιλεῖ οὐρανοῦ πολυνεφέλα τῷ πατρί σε.Ita nulla erit ἀντίπτωσις in κρίοντι,pro κρίοντος. *Regem cœli nubili*,periphrasticè dicit *Iouem*.Cuius & Mnemosynes filiæ sunt Musæ: vt auhor est in Theog.Hesiodus. Porrò οὐρανῶ πολυνεφέλα sunt Dor. genit.pro οὐρανοῦ πολυνεφέλου.

ἐγὼ δ'.Musæ partes sunt,vt argumenta laudum, & carmen suggerant poëtæ, vt carmen curet canendũ.Ideo dicit poëta,ἐγὼ δ' τ' ποικίλον ἐκείνων φωναῖς καὶ λύραις κοινώσομαι αὐτ',ἵνα μετ' ᾠδῆς καὶ λύρας ἀπαγγέλλω. Etenim voce, lyráque canebantur epinicia à choro: & quoniam Pindarus ipse ἰσχνόφωνος erat, per alios sua carmina canebat.

χαρίεντα δ'. Ad quem referatur carmen nunc ostendit,nempe ad Aeginam: quam vocat χώρας ἄγαλμα,hoc est, καλλώπισμα, *decus* & *ornamentum*. Est enim ἄγαλμα, παῦ ἐφ' ᾧ τις ἀγάλλεται καὶ χαίρει: quiuis autem ijs delectatur & gaudet, vnde ornamentum capit. Puto vulgatam interpretationem malè hoc vocabulum ἄγαλμα interpretari *simulachrum*: non enim video quis ita sit loci sensus. Porrò *hymnum* vocat χαρίεντα πόνον. Nam etsi non sine labore carmen egregium scribitur, tamen amabilis est ille labor,& gratiosus,tum laudanti,tum laudato.

Μυρμιδόνες ἵνα.Hoc est, ὅπου Μυρμιδόνες πρότερον ᾤκησαν.Sic Aeginam circumloquitur.Ea enim est in qua primi Myrmidones habitarunt. Nam sub Aeaco sic appellati fuerunt Aeginetæ. Quoniam cùm Aeacus angustum ob ὀλιγανθρωπίαν haberet regnũ,& homines à Ioue petijsset,is proximas formicas in homines mutauit,vt fabulatur Hesiodus,Lycophron,aliíque poëtæ: vide Eustath.in 2.Iliad.& Ouid.7.Metamorph.Verùm ita res se habet.Antiquitus illius regionis incolæ lustra & antra formicarum instar inhabitabant, ínque subterraneos cuniculos fruges ferebant & recondebant, ideóque ἀπὸ τ' μυρμήκων, Μυρμιδόνες appellati dicuntur.Sed cùm ex Peloponneso in Aeginam cum aliquot socijs venisset Aeacus,eos homines legibus poliuerunt,& mansuefecerunt, vnde rumor increbruit,visúmque est homines ex formicis factos fuisse.

ὧν παλαίφατον.Laus Aristoclidæ,quòd patriam ornet. Interim & Aegineticum populum laudat,quum dicit παλαίφατον,τὸ πάλαι πεφατισμένον καὶ ὑμνημένον. & dicit τεὰν κατ' αἶσαν *secundum tuam sortem*. Nam videtur innuere velle fatale esse Aeginæ vt habeat victores sacrorum certaminum incolas: qui quidem erit sensus,si sit apostrophe ad Aeginam.At puto commodiùs referri ad θύγατερ præcedens:vt sit significatio κατ' τὸ σὸν καθῆκον,*per tuũ officiũ*.Etenim cùm Musa ex officio celebret victores,illi suo populo decus afferunt. Porrò ἀγορὰν intellige τ' λαόν, seu τ' δῆμον.Etenim & ἀγορά,est propriè,*populi congregatio*.

οὐ μιάνει.A remotione dedecoris,necessariò est intelligenda positio decoris. Hoc dilucidè exponet paraphrasis.

ἐν περιαπτεῖ.Laus Aristoclidæ à magnitudine roboris, cuius specimen edidit in pancratio. μαλαχθεὶς à Schol.exponitur,ἱκανῶς γυμνασθεὶς. q.d.*abundè exercitatus*. Mirum autem μαλάσσεσθαι hac significatione vsurpari, quum *emolliri*, sit propriè *debilitari*. Sed puto poëtam aliò respicere,nempe ad magnam totius

corporis agitationem,& commotionem,quæ fit ab aduersario, quasi subigente,& pinsente corpus sui aduersarij,& vndique experiente quo pacto superare possit. Vel metaphora sumitur, ab ijs quę postquam emollita sunt,ductilia fiũt: vt innuat poëta,præmissa exercitatione faciliorem fuisse victoriam. At horum verborum videtur hęc potiùs esse constructio, ὧν παλαίφατον ἀγορὰν Ἀριστοκλείδας ἐν ἀριδήλῳ παγκρατίῳ στόλῳ μαλαχθεὶς, οὐκ ἐμίανε ἐλεγχέεσσιν παῖ κατ' αἶσαν. Et à remotione vnius contrarij, ad positionem alterius est transeundum, vt declarat paraphrasis. Hac ratione μαλαχθεὶς erit simpliciter sumendum pro *subigi*, & clarus erit locus.

παράφρασις.

Ac quanquam à valido aduersario ipsum pene subigente, molestas plagas acceperit, eas tamen non sensit, adeò animum exhilarauit eximia victoria in fertili Nemea parta. Ac sanè ictus quantumuis graues victoria tanquam præsentissimum remedium sanare consueuit. Quandoquidem autem etiam in rebus præclaris tenendus est modus, huic Aristophanis filio sufficere debet, quòd non solùm est formosus, sed & formæ suæ conuenientia præstitit, quando summæ strenuitatis specimen in pancratio edidit. Non enim vlterius in virtute progredi licet, vt neque facile est in mari vltra columnas Herculis nauigare.

ἐπῳδ. κῶλ. η.

παγκρατίῳ στόλῳ. καματωδέων δὲ πλαγᾶν
ἄκος ὑγιηρὸν, ἐν βαθυπεδίῳ Νεμέᾳ,
τὸ καλλίνικον φέρει.
εἰ δ' ὢν καλὸς, ἔρδων τ' ἐοικότα μορφᾷ,
ἀνορέαις ὑπερτάταις ἐπέβα
παῖς Ἀριστοφάνευς, οὐκ ἔτι πρόσω
ἀβάταν ἅλα κιόνων
ὑπὲρ Ἡρακλέος περᾶν εὐμαρές.

μετάφρασις.

pancratij impetu: laboriosarum autem plagarum remedium salubre apud Nemeam profundos campos habentem, pulchra victoria affert. Quòd si formosus existens, & faciens consentanea formæ, strenuitates supremas conscendit Aristophanis filius: non iam vlterius inuiũ mare columnas vltra Herculis trajcere facile.

παγκρατίῳ. Cohæret cum superioribus, & στόλῳ exponitur ὁρμῇ. Propriè tamen στόλος est, *classis, copia, expeditio*.

καματωδέων δὲ. Consolatio & refrigerium laboris, victoria. q. d. εἰ δὲ πληγὰς ἐπιπόνους ἔλαβε, τούτων ἴαμα ὑγιεινὸν τὴν νίκην ἀπηνέγκε. Etenim adeò dulcis est & iucunda victoria, vt qui eam adepti sunt, vulnera non sentiant. πλαγᾶν Dor. pro comm. πληγῶν. Nemeam βαθυπέδιον vocat, quia βαθὺ πεδίον *profundam planitiem* habet, ac proinde est ferax. τὸ καλλίνικον poët. pro comm. καλὴ νίκη.

εἰ δ' ὢν καλὸς. Laus Aristoclidæ à forma, cui conuenientem victoriam obtinuit. Aliorũ quoque formam & fortitudinem simul cõmendauit in Olymp. vt Od.8.cp.1. Porrò gnomen egregiam affert, qua docet modum etiam esse tenendum in rebus honestis. Ideóque Aristoclidem cùm sit formosus, formámque victoria cohonestarit, non debere maiora affectare, præsertim cùm nihil maius queat assequi, quàm quod iam assequutus est.

μορφᾷ Dor. pro *μορφῇ*: & *ἀνορίαις* pro *ἠνορέαις*. *ἐπέβα* pro *ἐπέβη*. *Ἀριστοφάνευς* pro *Ἀριστοφάνους*. Filius Aristophanis, periphrasticè, Aristoclides dicitur: *ἀβάταν* Dor. pro *ἀβάτην*. Vide similem comparationem in fine 3. Olymp. & lege quod de Columnis Herculis annotauimus.

ἐχ οἱ ἔτι. Sic lego quia deest colo syllaba, & *τὸ οἱ* quod addo cum Schmidio, relatiuum est ad *παῖς Ἀριστοφάνευς*, & sic construitur *ἐκέτι οἱ εὐμαρὲς περᾶν*, &c.

παράφρασις. | *στροφὴ β. κώλ. ιγ.* | *μετάφρασις.*

Quas heros ille inter Deos relatus, posuit vt apud posteros essent celebres testes ipsum viam vt nauigaret vlterius, inuenire non potuisse. Id autem fecit postquam ingentes beluas in mari domuit, vt cete apud Ilium: & suopte motu, non Eurysthei iussu plerosq; labores suscipiens, stagnorũ fluxus & maris inuestigauit, suáque peregrinatione mortalibus ostendit, quò vsque in orbe terrarum progredi, ad quas metas tutò meare, vnde tutò remeare daretur. Quid agis anime mi: eur à proposito scopo auocaris, & nunc Herculis Thebani miracula recenses? Nonne quum Aeginensem virum laudas, cum ab Aeacidis potiùs laudare conuenit? Age Musam tuam ad Aeacum, eiúsque genus conuerte. Nihil vtique tam iustum est, támque rationi conueniens, quàm bonos fortésque viros, qualis fuit Hercules, laudibus prosequi.

ἥρως Θεὸς ἃς ἔθηκε,
ναυτιλίας ἐσχάτας
μάρτυρας κλυτάς. δά-
μασε δὲ θῆρας ἐν πελάγει
ὑπερόχως. ἰδίᾳ τ' ἐρεύνα-
σε τεναγέων ῥοάς, ὅπα πόμπι-
μον
κατέβαινε νόστου τέλος,
καὶ γᾶν φράδασε. θυμέ,
τίνα πρὸς ἀλλοδαπὰν
ἄκραν ἐμὸν πλόον παραμεί-
βῃ;
Αἰακῷ σε φαμὶ γένει τε μοῖ-
σαν
φέρειν. ἕπεται δὲ λόγῳ δί-
κας ἄωτος, ἐσλὸς αἰνεῖν.

quas Deus heros statuit nauigationis penitissimæ testes inclytos: domuit autem beluas in pelago ingentes, & per se scrutatus est stagnorum fluxus, vbi reductorium descendit ad reditus finem, & terram indicauit. Animæ ad quod peregrinum promontorium meam nauigationem præteruehis? Aeaco te iubeo, & generi Musam ferre. Sequitur autem rationem flos iustitiæ, probos laudare.

ἥρως Θεὸς ἃς. Rationem reddit cur Hercules columnas fecerit, nimirum vt essent *κλυταὶ μάρτυρες ἐσχάτης ναυτιλίας*. Columnarũ alterã in Libya: alterã ad alterum clima posuisse fertur. Schol. docet cur Hercules Heros Deus appelletur. Hellas, inquit, cùm ad Apollinem accessisset, interrogauit quomodo colendus esset Hercules postquam inter Deos relatus esset. Respondit Deus: nunc quidem vt heros, postera die vt Deus.

ὑπερόχως, Dor. pro *ὑπερόχους*. Hoc est, *ὑπερέχοντας, μεγίστους*. Respicit autem ad cete quod in Ilio interfecit: de quo dictum Oda superiore, prima antistr. 4.

ἰδίᾳ δ' ἐρεύνασε. Duodecim labores iubente Eurystheo, reliquos suopte motu exantlauit, vt quos nunc recenset Pindarus. Ideóque Schol. Callimachi distichon hoc citat.

Χαῖρε βαρυκτύπου ἐπιτακτὰ μὲ ἱξάμι διά,
Εκ δ' αὖ τ' ἀγκείας πολλάκι πολλὰ χαμών.

Dor.& negl.augm. ἱξέμωσι pro ἠρίμωσι.

τινάγμον.Propriè τινάγμ dicuntur αἱ σύζυγοι καὶ περιτετάμενοι ὀφρύες,vel περιτεταμένοι τις,καὶ ὑφίζουσαι γῆ ἕσα.Vide in lexicis.fit à τίγγεσθαι, τὸ βρέχεσθαι.

ὅπα πόμπιμον.Obferua Hyperbaton,& fic locum conftrue, καὶ γαῖ φράδασε,ὅπα κατέβασε πόμπιμον νόστου τέλος. i. *& terram indicauit vbi fecundus ac profper defcendit reditus finis.* Clariùs hæc habes in paraphrafi:in quibus lubens fequor Aemilij Porti fententiam. τέλος νόστου,periphrafis pro νόστε. vt apud Homer. τέλος θανάτου pro θάνατος: vt & τέλος γάμου, pro γάμος. ὅπα Dor.pro ὅπη.Porrò πόμπιμος, *profper, fecundus*:fic πομπίμοις πνοαῖς, *fecundos flatus* appellat Euripid.

φράδασε. Negl.augm.& gemin. σ.pro ἐφράδασε, à φραδάζω, τὸ δηλόω indico. vnde Schol. expofuit φραδινῶς καὶ δῆλον ἐποίησε. Fit à φράζω addita in medio fyllaba δα : & propriè fignificare videtur, *verbis indico.* Sed antequam vlterius progrediar, addam τέλος νόστου vocari , quia locus quem Hercules pofitis columnis manifeftè indicauit mortalibus , erat nauigationis terminus,ad quem tutò nauigare , & vnde tutò redire dabatur. Dicit πόμπιμον:quia prifcis illis temporibus ἐξωκεανίζειν periculofiffimum effe credebatur.Porrò κατέβασε dicitur propter mare quod eft altum,& quòd qui ex alto venit , is defcendere ad littus videtur.Metonymicè tribuitur τῷ τέλει,quod marinis aquis propriè conuenit,quæ dum ex alto mari ad littus deuoluuntur,in inferiora deferuntur ac delabuntur.

θυμὲ τίνα πρὸς. Apoftrophe ad animum,qua femetipfum à digreffione reuocat,& oftendit fe παρέργως tantùm Herculis laborum meminiffe : magífque ad rem futurum,fi pofteros Aeaci laudet.non alienos,fed indigenas heroas fumendo prædicandos.Interim manet in metaphora nauigantium , qui fæpenumero alia ad promontoria,quàm ad propofita feruntur,& aliò deflectunt,cùm rectà nauigandum effet. παραμείβεαι poët.fumit pro παρέρχεσθαι. *prætervehere, præterire.*

Αἰακῷ σε. Hoc eft,κελεύω σε ὕμνον Αἰακῷ φέρειν,καὶ τῷ γένει αὐτῷ.Vel,λέγε μᾶλλον περὶ τῷ Αἰακῷ καὶ τῷ γένους.

ἕπεται δ' λόγῳ. Hoc eft, δίκαιόν ἐστι τοὺς ἀγαθοὺς ἐπαινεῖν. Hic ἐσλὸς patitur fyftolen pro ἐσλῶς,quod fumitur Doricè pro cõm.ἐσλοῖς:& fic metri caufa legendũ. Eft autem fententia qua docet laudandos effe viros bonos , eámque orationis effe virtutem præcipuam.Et fic poëtæ verba obfcura conftrues,ἄωτος δ' δίκας, τὸ τοὺς ἐσλοὺς ἐπαινεῖν λόγῳ ἕπεται καὶ ἀκόλουθον φαίνεται.Genuinum fenfum,& connexionem fententiæ pete ex paraphrafi.

παράφρασις.	αὐτισ. κώλ. ιγ.	μετάφρασις.
Sed Thebani illius herois laudes,nihil faciunt ad	οὐδ' ἀλλοτρίων ἔρωτες ἀνδρὶ φέρειν κρέσσονες.	*Nec defideria bona funt* , aliquid *ex alie-*.

decus Aristoclidæ viri Aeginensis. Neque enim quisquam à peregrinis, sed à suæ gentis hominibus est laudandus. Ideóque à proprio illius genere encomij argumenta depromе. Inde ad ornandum illū, & ad dulce aliquid canendum accommodam materiam accipere possis. Commemora Pelei regis virtutes hasta sibi secta præstitas, quarū ob laudem olim gaudio est perfusus, qui nimirum solus, sine exercitu Iolcum Thessaliæ oppidum cepit, quíque marinam Deam Thetin, cùm se in mille formas Protei instar mutaret, mortalis hominis nuptias fugiens, magno labore prehensam, in vxorem duxit. Commemora etiā Telamonem potētissimum, qui cum Hercule, Iolao eius aurigæ astans, Ilium euertit, in quo tum regnabat Laomedon.

οἴκοθεν μάτευε.
ποτίφορον δὲ κόσμον ἔλαβες,
γλυκύ τι γαρυέμεν. παλαιαῖ-
σι δ' ἐν ἀρεταῖς γέγαθε Πηλεὺς
ἄναξ,
ὑπέραλλον αἰχμὰν ταμών.
ὃς καὶ Ἰωλκὸν εἷλε
μόνος ἄνευ στρατιᾶς,
καὶ ποντίαν Θέτιν κατέμαρ-
ψεν
ἐγκονητί. Λαομέδοντα δ' εὐρυ-
σθενὴς Τελαμὼν, Ἰόλα πα-
ραστάτας ἐὼν, ὤλεσεν.

nis cuipiam afferre. E domo inuestiga. Accommodum ornamentum sumpsisti ad aliquid dulce canendum. Antiquis autem in virtutibus gauisus est Peleus rex, eximiam hastam quum secuisset, qui Iolcum expugnauit solus sine exercitu, & marinam Thetin corripuit cum labore. Laomedontem autem præpotens Telamon prostrauit Iola adstans in prælio.

οὐδ' ἀλλοτρίων. Hoc est, οὐδὲ καλή ἐστιν ἐπιθυμία τὸ, αὐδεῖ προσάπτειν ἔπαινον ἐξ ἀλλοτρίων ἐγκωμίων, καὶ μὴ ἰδίων. Quibus verbis innuit, non esse cuiquam asciscendas laudes ex peregrinis, sed ex indigenis. Ideóque cùm sibi sit laudandus Aeginensis Aristoclides, non Herculem Thebanum, sed præstantem aliquem Aeginetam esse prædicandum.

ποτίφορον Dor. pro comm. πρόσφορον. Hoc est, ἁρμόδιον, ἐπιτήδειον, quæ vox occurrit Nem. 7. κόσμον intellige τὸ ὑποκείμενον πρὸς τὸ κοσμεῖν. His verbis docet satis amplam laudum segetem in Aeginetis esse, vt aliunde petitis laudibus non sit opus, ac ne Herculis quidem ipsius historia.

παλαιαῖσι δ' ἐν. Hoc est, ὁ Πηλεὺς διὰ τὰς ἀρετὰς ἐπαινούμενος πάλαι γέγηθε. Primum exemplum magni viri, Peleum proponit, qui fuit ex Aristoclidæ maioribus, & eximijs factis claruit, ex quibus duo notatu digna recenset. Nempe quòd Iolcum cepit, & fugientem Thetin, nuptiásque mortalis hominis auersantem, & vt euaderet, in varias figuras instar Protej sese immutantem, omni labore superato in vxorem accepit.

γέγαθε Dor. pro comm. γέγηθε. ὑπέραλλον hoc est, ἔξοχον, ἐξαίρετον. ὑπερβάλλουσαν. Est autem ὑπέραλλος poët. idem ac περίαλλος. i. ὑπὲρ τὰ ἄλλα ὤν. αἰχμὰν, intelligit τὸ ἔγχος, seu τὴν Πηλιάδα μελίην: de qua sic Homerus Iliad. π.

Ἔγχος δ' οὐχ ἕλετ' οἶον ἀμύμονος Αἰακίδαο,
Βριθὺ, μέγα, στιβαρὸν, τὸ μὲν οὐ δύνατ' ἄλλος Ἀχαιῶν
Πάλλειν, ἀλλά μιν οἶος ἐπίστατο πῆλαι Ἀχιλλεύς,
Πηλιάδα μελίην, τὴν πατρὶ φίλῳ πόρε Χείρων
Πηλίου ἐκ κορυφῆς, φόνον ἔμμεναι ἡρώεσσιν.

Apparet autem Pindarum ab Homero dissentire. Nam Homerus à Chirone sectam, & Peleo datam hastam tradit. Ab ipso Peleo sectam ait Pindarus. Hanc à Pallade decorticatam & politam, à Vulcano cuspidatam fuisse ferunt.

ὃς καὶ Ἰωλκόν. Iolcus Thessaliæ oppidum, quod Peleus cepit, non tamen solus, nec sine exercitu. Nam Iasonem & Tyndaridas commilitones habuit, authore Pherecyde. Tum verò Iolcum cepit, quum Acasto Peliæ filio bellum intulit. Quum soli Peleo tribuit Iolci ἅλωσιν, hoc facit vt Peleo propter Aeginetam Aristoclidem gratificetur.

καὶ ποντίαν. Thetis marina Dea Pelei nuptias fugiens, in varias formas sese mutabat, in feras, ignem, aquam: tamen à Peleo tandem capta est: idque ἐγκονιτὶ, *cum puluere*, hoc est ἐπιπόνως, *cum labore*. Citatur à Schol. Sophocles in Troilo, de metamorphosi Thetidos hæc canens.

Ἔγημεν, ὡς ἔγημεν ἀφθόγγους γάμους,
Τῇ παντομόρφῳ Θέτιδι συμπλακεὶς ποτέ.

Et in Achillis ἐρασταῖς.

Τίς γάρ με μόχθος οὐκ ἐπέστατει. λέων,
Δράκων τε, πῦρ, ὕδωρ.

Λαομέδοντα δ'. Secundum exemplum præclari viri Aeginensis. Ille est Telamon Pelei frater, qui cum Hercule Ilium, regnante ibi Laomedonte, euertit. Nam per Laomedontem significat Ilij excidium, & per Iolaum Iphicli filium, Herculis militiam. Is enim eius auriga fuit. παρστάτας Dor. pro comm. παραστάτης.

παράφρασις.

quique eundem Herculem aduersus Amazonas æreo arcu instrui solitas, ob Hippolytes balteum militantem sequutus est. Quo in bello primus omnium occisa Melanippa reginæ sorore, claruit: intrepidúsque pugnauit, ita vt timor qui viros consternit, eum animi magnitudine non priuarit. Ita autem inclaruit ob innatam virtutem, quæ magnum in rebus gerendis pondus obtinet, sempérque sui specimina præbens, gloriam procurat: cùm contrà qui virtutes extrinsecus, & disciplina partas habet, obscurus maneat: siquidem is ad nihil certi à natura propensus, aliàs aliud affectat, nec in vnius rei studio constanter permanet, sed sexcentas virtutes degustat, adeò vt cùm sensus pluribus intentus, ad singula fit minor, nihil perfectè teneat & calleat.

ἐπῳδ. κῶλ. η.

καί ποτε χαλκοτόξων Ἀμαζόνων μετ' ἀλκὰν
ἕπετό οἱ. οὐδέ μιν ποτε φόβος ἀνδροδάμας
ἔπαυσεν ἀκμὰν φρενῶν.
συγγενεῖ δέ τις εὐδοξίᾳ μέγα βρίθει.
ὃς δὲ διδάκτ' ἔχει, ψεφεννὸς ἀνὴρ,
ἄλλοτ' ἄλλα πνέων, οὔ ποτ' ἀτρεκεῖ
κατέβα ποδί. μυριᾶν
δ' ἀρεταῖν ἀτελεῖ νόῳ γεύεται.

μετάφρασις.

Et quondam ad strenuum exercitum æreos arcus habentium Amazonum sequutus est eũ: neque ei vnquam timor virorum domitor extinxit fortitudinem animi. Sic ex ingenita virtute illustri quisque magnum pondus obtinet. At qui ex disciplina accepit ea quæ habet obscurus vir, aliàs alia spirans, nunquam pede exactè stabili incedit, sed infinitas virtutes non sufficiente mente degustat.

καί ποτε. Telamon Herculem in expeditione aduersus Amazonas est comitatus, tum quum contra Hippolyten propter balteum iuit. Is tam præclarè se gessit, vt de illo extent hæ laudes apud Schol.

Τελαμὼν ἀκόρητος ἀϋτῆς
Ἡμετέρας ἑτάροισι φόως πρώτιστος ἔθηκε,
Κτείνας ἀνδρολέτειραν ἀμώμητον Μελανίππην,
Αὐτοκασιγνήτην χρυσοζώνοιο ἀνάσσης.

μετ' ἀλκάν. Hoc est, πρὸς ἀλκίμους καὶ πολεμικὰς Ἀμαζόνας. Præpositio μετὰ Od. 1. Olymp. exposita est, in μετὰ ταχύπτερον &c. Porrò φόβος dicitur ἀνδροδάμας, hoc est, ἄνδρας δαμάζων: quia vires adimit quum se vel in fortissima pectora insinuat. Notanda constructio verbi παύω cum gemino accusatiuo, οὐδέ μιν ἔπαυσεν ἀλκὰν φρενῶν. Nam φρενῶν regitur à voce ἀλκάν. Aliàs παύω iungitur cum accusatiuo personæ, & genitiuo rei, & vice versa. vide in Lexicis. Interim obserua Telamonem à fortitudine laudari: qui in Amazonum conflictu intrepidus stetit. Sunt autem qui dicant Peleum quoque & Argonautas interfuisse huic expeditioni.

συγγενεῖ δέ. Confert Disciplinam cum Natura, vt ostendat Telamonem ob insitam animi magnitudinem, intrepidum mansisse, cùm natus esset ad Heroicas virtutes. Rem vide dilucidè in paraphrasi explicatam. Aliàs autem naturam cum arte comparauit in Olympijs.

διδάκτ' ἔχει Integra vox est διδακτά: sed ob sequentem vocalem metri caussa eliditur α· & accentus in præcedentem syllabam de more retrahitur. Subaudiendum post διδακτά, vel πράγματα, vel μαθήματα.

ψεφεννὸς & ψεφηνός. Hoc est, σκοτεινός, οὐκ ἐμφανὴς *obscurus*, Fit à ψέφος, hoc est σκότος.

ἄλλοτ' ἄλλα. Vide hoc loquendi genus in Chil. Erasmi, in hoc prouerbio, *Aliud stans, aliud sedens*. Quod in vsu est, quum summam alicuius inconstantiam denotamus. Vide locum. μυριᾶν ἀρετᾶν Dor. pro comm. μυριῶν ἀρετῶν. Virtutes autem tantùm γεύεται. Non enim perfectè eas callet. Sed quod aiunt per iocum, *De omnibus aliquid, de toto nihil.*

παράφρασις.

Præterea commemora flauo capillitio decorum. & formosum Achillem, qui cùm adhuc puer in Philyræ ædibus apud Chironem præceptorē habitaret, crebrò in magnorū operū molimine manibus lusitabat: & vibrans iaculum breui cuspide ferrea munitum, & velocitate par ventis, fero-

στροφὴ γ. κῶλ. ιγ'.

ξανθὸς δ' Ἀχιλεὺς τὰ μὲν μένων Φιλύρας ἐν δόμοις,
παῖς ἐὼν, ἄθυρε
μεγάλα ἔργα χερσὶ θαμινά.
βραχυσίδαρον ἄκοντα πάλλων,
ἶσον ἀνέμοις, μάχᾳ λεόντεσσιν ἀ-

μετάφρασις.

Flauus autem Achilles commorans in Philyræ ædibus puer existens, lusitabat magna opera manibus crebrò: breuis ferri iaculum vibrans par ventis, præliando leonibus agrestibus moliebatur

ces leones pugnando conficiebat, & apros occidebat. Quorum ingentia corpora paulum à lethali vulnere palpitantia, tum temporis sextum duntaxat ætatis annum agens, humeris iam validis ad Chironem Saturno patre natum ferebat. Eum etiã deinceps per reliquam ętatem, cùm Diana, tum Minerua audax admirabantur,

κοτίεσσιν ἔπρασσεν φόνον, κάπροισί τ' ἔναιρε. σώματα δὲ παρὰ Κρονίδαν Κένταυρον ἀσθμαίνοντα κόμιζεν ἑξέτης τὸ πρῶτον. ὅλον δ' ἔπειτ' αἰῶ χρόνον τὸν ἐθάμβεον Ἄρτεμίς τε καὶ θρασεῖ' Ἀθάνα,

cædem, aprósque interficiebat. Corpora autem ad Saturnium Centaurum palpitantia portabat sexennis tunc primùm. Toto deinde temporeobstupescebant, cùm Diana, tum audax Minerua,

ξανθὸς δ' Ἀχιλεύς. Tertium exemplum proponit Achillem Pelei filium, cuius virtutem à prima pueritia eluxisse ostendit. Commendatur autem à colore flauo, erat enim Græcorum formosissimus: à præceptore Chirone, quum dicitur in Philyræ, quæ Chironis erat mater, domo commoratus: à stupendis factis, quæ fortitudinis erant, quum leones, apros, aliásque feras venaretur: à robore, quum solus illas cæsas humeris ad Chironem ferret. Quæ omnia anno ætatis sexto faciebat.

Φιλύρας. De Philyra & Chirone, eiúsque antro dictum in Pythijs. Dicitur Achilles, ἀθύρων. Hoc est παίζων, ratione ætatis. Nam pueri, siquid agunt, ludunt tantùm, non autem seriò ei dant operam. Alioqui cum feris contendere, eásque venari, non est ludere.

βραχυσίδαρον. Dor. pro βραχυσίδηρον. Est autem vocabulum poëticum βραχυσίδηρος, hoc est, ὁ βραχὺ σίδηρον, seu βραχεῖαν σιδηρᾶν ἀκωκὴν ἔχων, *qui breue ferrum*, seu *breuem cuspidem ferream habet*. Porrò breue ferrum dicitur ratione oblongi ligni hastæ: vel ratione ætatis pueriles, breue iaculum, pueróque conueniens, est intelligendum. Cæterùm vt suprà dixit Iolcum à solo Peleo sine exercitu captam, cum tamen Iason & Tyndaridæ eum iuuerint: sic & fortè hęc supra fidem hominum de Achille apud Aeginetas fabulatur.

ἴσον ἀνέμοις. Hoc tribuitur iaculo ob velocitatem, & impetum quo fertur.

Κρονίδαν. Periphrasis Chironis, *Saturnius Centaurus*. Nam teste Apollonio, l. 2. Chiron fuit Saturni & Philyræ filius.

ὅλον τ' ἔπειτα. Amplificatio ab admiratione Mineruæ, & Dianæ: & à prouectioris ætatis studijs, quatenus ea procedente auctum est robur, aucta fortitudo.

παράφρασις. — ἀντιστρ. κῶλ. ιγ. — μετάφρασις.

quòd venãdo sine canibus, & sine retib⁹, quib⁹ ferę dolo capi solent, ceruos asse-

κτείνοντ' ἐλάφους ἄνευ κυνῶν, δολίων θ' ἑρκέων· ποσὶ γὰρ κράτεσκεν.

interficientem ceruos sine canibus, dolosísque septis: pedum enim

quutus

quutus occideret, cùm velocitate pedum sufficienti eos superaret. Hæc autem quæ dico non comminiscor, sed vt olim dicebătur, accepta propono. Porrò Chiron vir consultissimus, in domo lapidea, Pelio nimirum antro, Iasonē educauit: item Aesculapium, quem discipulorum omniū reddidit medicinæ chirurgicæ peritissimum, & docuit quomodo molliter contrectādo morbida mēbra, ijs admouenda sint remedia. Quinetiam effecit vt Nerei filiam Thetin pulchro carpo decoram & formosam Peleus in vxorem habuerit. Ex quo coniugio natum Achillem præstantissimum heroëm educauit, eúmque natura præclarum conuenientibus præceptis in virtute promouit.

λεγόμενον δὲ τοῦτο προτέρων
ἔπος ἔχω. βαθυμῆτα Χείρων
τρέφε λιθίνῳ Ἰάσον' ἔνδον τέ-
γει·
καὶ ἔπειτ' ἐν Ἀσκληπιόν.
τὸν φαρμάκων δίδαξεν
μαλακόχειρα νομόν.
νύμφευσε δ' αὖθις ἀγλαόκαρ-
πον
Νηρέως θύγατρα, γόνον τέ οἱ φέρ-
τατον ἀτίταλλεν, ἐν ἀρμένοισι πάντα θυμὸν αὔξων.

superabat velocitate. *Habeo autem hunc sermonem qui olim dicebatur. Chiron alti consilij vir educauit Iasonem intra lapideum tectum, & postea Aesculapium: quem medicamentorum docuit applicationem multifariam quæ fit molli manu. Despondit deinde pulchro carpo Nerei filiam, filiúmque eius præstantissimum educauit, animum* rebus *per omnia conuenientibus promouens.*

κτιόντ' ἐλάφους. Commendatur nunc Achilles à celeritate. Nam cùm ea polleret, neque canes in ceruos immittebat, neque insidiosa retia & septa ijs instruebat, quibus implicarentur. Hæc sententia prouerbialis esse potest, & in eos quadrare, qui non alienis præsidijs, sed proprio marte rem gerunt: vt refert Erasmus in Chiliad. tit. *Auxilium, & citra auxilium.* Inter cæteras laudes Achillis apud Homerum hæc est, vt dicatur πόδας ὠκύς, ποδάρκης Iliad. α.

λεγόμενον δὲ τοῦτο. Quoniam quæ dixit de Achille Pindarus omnem fidem superant, & ipsimet incredibilia videntur: ideo iam antè dictum fuisse idipsum excusationis causa, dicit.

βαθυμῆτα. Nominatiuus Aeolicus, pro comm. βαθυμήτης, à βαθὺς, & μῆτις. q.d. βαθεῖαν μῆτιν, τουτέστι βουλὴν ἔχων: *qui profundum habet consilium, prudentissimus, consultissimus.* τρέφε negl. augm. pro ἔτρεφε. Aor. 2. ἔτραφον: vocis actiuæ, à τρέφω. ἔνδον τέγει pro ἔνδον τέγεος: vt Nem. 7. ἔνδον ἄλσει, pro ἔνδον ἄλσους. Etenim poëta aduerbium ἔνδον sumit pro præpositione ἐν, quæ datiuum regit. Porrò λίθινον τέγος vocat domum Chironis, quia erat antrum in Pelio monte.

Χείρων τρέφε. Obiter Chironem laudat à varijs discipulis, Iasone, Aesculapio, Achille, quos omnes docuit medicinam: in primis verò eius peritissimum effecit Aesculapium, quem docuit μαλακόχειρα νομὸν φαρμάκων. Quibus verbis Chirurgicen innuit, quæ molli contrectatione fit. Nam μαλακόχειρ est ὁ μαλακὴν ἔχων ἢ φέρων χεῖρα, *qui mollem habet aut affert manum*, & νομὸς est διανέμησις *distributio, & applicatio*: siue ἡ τοῦ νέμειν ἢ διανέμειν ἐμπειρία, *distribuendi*, siue *applicandi peritia.* Præpositio ἐν quæ hic est, καὶ ἔπειτ' ἐν, videtur desiderare aliquid, veluti quod præcessit. λιθίνῳ τέγει. Articulus præposit. τὸν pro subiunct. ὄν. De Aesculap. vide 3. Pyth. & de Iasone 4. Pyth. & Orphei Argon.

νύμφευσε. Verbum νυμφεύειν, hîc γαμοστολεῖν exponitur à Schol. & significat *alicuius nuptias alicui conciliare.* αὖθις hoc loco non significat *iterum*, sed μετ' ταῦτα. Non enim ἐκ δευτέρου. Peleo nuptias Thetidis conciliauit Chiron, sed hoc fecit cùm iam præcedentia fecisset, vel præter iam enumerata. Νηρέος θύγατρα, periphrasticè *Thetin* intellige: quam vocat ἀγλαόκαρπον, hoc est, non *pulchrifrugem*: sed *pulchrum carpum habentem*, & synecdochicè *pulchram*. Et certè mihi arridet Aemilij Porti sententia, qui quemadmodum Thetis ἀργυρόπεζα vocatur ab Homero: sic ἀγλαόκαρπον à Pindaro simili sensu vocari putat. ἀγλαόκαρπος *pulchrifrugis* rectè dicatur Ceres, quæ τῶν καρπῶν Dea fingitur à poëtis. Sed Thetis ἀγλαόκαρπος, dicatur καρπὸν ἀγλαὸν ἔχουσα *carpum pulchrum habens*. Nam præter quam quòd καρπὸς exponitur *fructus*, *fruges*, *semen*, etiam significat primam palmæ partem, quæ sicca est, & minimum carnis habet. Fit καρπὸς à præter. medio κέκαρπα verbi κάρφω *sicco, arefacio*, vide Pollucem lib. 2. Magnum Etymol. & Eustath.

γόνον τε. Intellige Achillem: & ante σπεῖρα, subaudi κατ'. Redde autem poëtæ verba hoc pacto. Μετὰ ταῦτα δὲ Πηλεῖ τὴν τοῦ Νηρέος θύγατρα Θέτιν ἐγαμοστόλησε. καὶ τὸν ἐκ πρώτου γάμον γεγενημένον παῖδα ἄριστον ἔτρεφε, τοῖς κατ' πάντα προσήκουσι τὴν αὐτοῦ ψυχὴν παιδεύων.

παράφρασις.	ἐπῳδ. κῶλ. ι.	μετάφρασις.
Vt quum insita animi magnitudo doctrina promota esset, nauigationem aduersus Troiam susciperet, vbi Lyciorum bellatorum acrium, & Phrygum, & Troianorum tumultū hasta strependo excitatum sustineret: manibúsque cōfertis cum Aethiopibus, qui furiosorum instar pugnant lāceis, in animo figeret studium occidendi ipsorum ducis Memnonis, viri fortissimi, Heleni patruelis, ita vt in patriam, domúmque non rediret.	ὄφρα θαλασσίαις ἀνέμων ῥιπαῖσι πεμφθεὶς ὑπὸ Τροΐαν, δορίκτυπον ἀλαλὰν Λυκίων τε προσμένοι, καὶ Φρυγῶν, Δαρδάνων τε καὶ ἐγχεσφόροις ἐπιμίξαις Αἰθιόπεσσι χεῖρας, ἐν φρεσὶ πάξαιθ', ὅπως σφίσι μὴ κοίρανος ὀπίσω πάλιν οἴκαδ' ἀνεψιὸς ζαμενὴς Ἑλένοιο Μέμνων μόλοι.	*vt marinis ventorum impulsibus deductus ad Troiam hastifremum tumultum Lyciorum sustineret, & Phrygum, Dardanorúmque, & consertis manibus cum Aethiopibus hasta studio insanientibus, in pectore figeret, vt ne ipsis dominator retrorsum denuo veniret Memnon animosus, Heleni patruelis.*

ὄφρα. Quidnam Achillem Chiron docuerit, hæc epodus declarat: nimirum fortitudinem, vt in bello Troiano strenuus esset, & aduersarios superaret. Interim obiter describit futuram profectionem ad Troiam, & labores qui ferendi erant Achilli contra Lycios aliósque barbaros. Vt autem Cycnum, Hectorem, & Memnonem occidit, refert poëta stropha 5. Od. 2. Olymp. Quæ au-

tem poëtica phrasi eloquitur, sic declaro, ἵνα διὰ τῆ θαλάσσης εἰς Ἴλιον πλεύσας, τῶν τε Λυκίων, Φρυγῶν τε, καὶ Δαρδάνων μάχην ὑπομένῃ.

δορίκτυπον. Hoc est, τῷ δορὶ κτυποῦσαν. & ἀλαλαὶ Dor. pro ἀλαλαί. Fit δορίκτυπος à δόρυ *hasta*, & κτύπος *strepitus*, occurret hoc vocabulum etiam Nem. 7. Ἀλαλὰ poëticum vocabulum, pro comm. θόρυβος, vnde formatur ἀλαλαγμὸς, ἀλαλατὸς. Interdum est inarticulata vox, & militaris vociferatio, in qua auditur repetitio syllabarum λα, λα, & ἀλαλαὶ: quæ solet à nobis edi, siue hostibus metum incutere, siue nos aut nostros ad rem fortiter gerendam hortari velimus.

Δαρδανων. Hoc est, Τρώων. Nam fuit, teste Virgilio, Troiæ Dardanus author. Inde Troiani, Dardani hîc dicuntur: aliàs Dardanij.

καὶ ἐγχεσιμόρεις. Hoc est, καὶ ἵνα τοῖς πολεμικοῖς Αἰθίοψι χεῖρας ἐπιμίξας, ταῖς φρεσὶ διανοηθῇ, ὅπως ὁ βασιλεὺς αὐτῶν, ζαμενὴς Ἑλένοιο ἀνεψιὸς Μέμνων οἴκαδ᾽ ἐπανέλθοι. Poëtica vox ἐγχεσίμορεις, q.d. ὁ περὶ τὰ ἔγχεα μεμορημένος, *qui circa lanceas est destinatus, qui fato quodam hastæ studio est addictus*: proinde *bellicosus*: pro quo legitur apud Homerum ἐγχεσίμωρεις, vel ἐκτάσει τοῦ ο. vel q.d. ὁ τῶν ἐγχέων ὤραν, hoc est, φροντίδα ἔχων: & τὸ μ. tum abundabit: vel. q.d. τοῖς ἔγχεσι μωρὸς, hoc est, μαινόμενος, seu μανιωδῶς μαχόμενος: sicuti interpretatio vulgata videtur sentire: tum fiet mutatio hoc loco τοῦ ω in ο. vti κελλίχορεις Pyth. Od. 12. pro κελλίχωρεις. Nonnulli legunt ἐγχεσφόρεις.

ἐπιμίξαις Aeol. pro ἐπιμίξας. & Αἰθιόπεσσι Ion. & poët. pro Αἰθίοψι. πάξαιτο pro πήξαιτο. ἐν φρεσὶ πήξασθαι, est aliquid *menti infigere*, vt id necessariò fiat. Ἑλένοιο, Ion. pro Ἑλένου.

παράφρασις.

Sic ex præclaris illis cōmemoratorum heroum facinoribus, tebúsque ad Iliū gestis, posterorum Aeaci nomen euasit illustrissimū. Cæterùm ô Iupiter, tuum vtique sanguinem, Aeginenses nimirum illos quorum mentionem feci, Nemeacum quoque certamen tibi sacrum, meus hic hymnus, proprium ipsi regioni, quæ tales alumnos habuit, gaudium celebrans, iuuenū quibus eum dedi canendū, voce attigit. Verumenimuero eò insignior est illorum cantus, quòd recenti victoria conspicuum Aeaciden Aristoclidem col-

στροφὴ. δ. κῶλ. ιγ.

τηλαυγὲς ἄραρε φέγγος
Αἰακιδᾶν αὐτόθεν.
Ζεῦ. τεὸν γὰρ αἷμα,
σέο δ᾽ ἀγὼν, τὸν ὕμνος ἔβαλεν
ἐπὶ νέων, ἐπιχώριον χάρμα κελαδέων. βοὰ δὲ νικαφόρω
σὺν Ἀριστοκλείδᾳ πρέπει,
ὃς τάνδε νᾶσον εὐκλεεῖ προσέθηκε λόγῳ,
καὶ σεμνὸν ἀγλααῖσι μερίμναις
Πυθίου θεάριον. ἐν δὲ πείρᾳ
τέλος διαφαίνεται, ὧν τις
ἐξοχώτερος γένηται.

μετάφρασις.

Longè lateq́ fulgens lumen Aeacidarū hinc compactum est, Iupiter: tuus vtique sanguis, tuū certamē, quod hymnus attigit, voce iuuenū celebrans gaudium proprium ipsi regioni. Clamor autē victore cū Aristoclide excellit, qui hanc insulam celebri adiunxit sermoni, & Pythij templum venerabile ob pulchras cogitationes. In experientia autem finis conspicitur, eorum *in quibus aliquis sit excellentior.*

laudat, qui insulam hanc celebritate nominis auctiorem reddidit: quódque in ea est venerandum Apollinis templum, in quo ministri eius Theori habitant, meo ea mihi feria meditatione compacto, commendandum tradidit. Plerisque sanè præstantiorem esse Aristoclidem, hominum iam ferebat opinio: sed experientia, quæ patefacit quid quisque possit, & qua quisque in re alijs excellat, hoc ipsum in Nemeis ludis comprobauit.

τηλαυγὲς. Hæc est conclusio superiorum, quæ de Peleo, Telamone, & Achille, Aeaci posteris dixit. Etenim ἀπὸ τῶν, hoc est, *inde*, nimirum ex commemoratis eorum factis, & rebus ad Ilium gestis, vbique terrarum celebres & illustres euaserunt, non solùm commemorati heroes, sed Aeacidæ omnes posteri.

Ζεῦ. Apostrophe ad Iouem, Aeacidarum generis authorem, quem honoris causa nominat, & vt commendet ipsi Aristoclidem, qui si Nemea vicerit, mirum non est. Nam Iouis ille filius, Iouis sacro in certamine certauit, & primum illum suorum maiorum parentem Aristoclides habuit adiutorem.

τεὸν γὰρ αἷμα. Particulam γὰρ hic non accipio vt causalem: siquidem sensus loci sic redderetur intricatior: & planus est, si pro, *vtique*, vel *nempe*, *quidem*, & similibus accipiatur, vt id fieri potest. Porrò hæc verba ad Aristoclidem sunt referenda, ad cuius victoriam redit, absoluto loco à maioribus. Iouis est sanguis, quia ex Aeacidarum stirpe pullulauit, Aeacus autem fuit Iouis ex Aegina filius.

σὸν δ' ἀγών. Iouis quoque est certamen Nemeæum, ex quo victor rediit Aristoclides, vt in titulo libri huius docuimus. Porrò docebit te paraphrasis Latina totius sententiæ huius explanationem. Est etiam in his ellipsis τὸ ἐστί. Quòd si τὸ γὰρ pro causali sumatur: ellipsis erit post Ζεῦ, & subaudiendum aliquid, vti ἄκουε, vel δεῦρο. q. d. *Audi Iupiter. Nam tuus est sanguis*, &c. Quòd si & hoc ad præcedentia referre velis: loci sensus fuerit. *Inde ô Iupiter Aeacidæ illustres euaserunt: illi enim tuus sunt sanguis. Porrò sacrum quoque est certamen, quod hymno meo attingo.* Quòd si locum ita interpreteris, mihi non displicebit. Sed quoniam ad propositas Aeaci laudes facit, vt cùm sit Aeacides, Iouis sanguis dicatur, expono vt mea paraphrasis habet.

νέων. Illi sunt quibus canendum dabat hymnum, & qui chorum faciebant. Et ἐπιχώριον χάρμα intellige τὸ τῇ χώρᾳ ἴδιον: cui volupe est eximios alumnos habere. Ita Aristoclidem appellat ἐπιχώριον χάρμα.

βοὰ δ'. Vox hæc, *sonum*, seu *vocem* sonat hoc loco: non autem *clamorem*, seu *vociferationem*. Nã etsi alta voce carmen canatur, tamen non rectè dicatur *clamor*, cantus ille. q. d. ἡ δ' ὕμνου φωνὴ σὺν τῷ νικητῆρι Ἀριστοκλείδᾳ ἐκπρεπῶς ὑπάρχει. ὅστις τήνδε νῆσον Αἴγιναν εὐκλεοῦς λόγου περιέθηκεν ἐπεὶ ἤρκει λαβεῖν ἰδίᾳ νίκῃ, τὸ ἄλλων ἔμπροσθεν ἤδη εὔκλειαν αὐτῇ περιποιησάντων.

καὶ σεμνὸν. Repetendum ἀπὸ κοινοῦ vocabulum περιέθηκε: & subaudiendum ἐμαῖς. q. d. καὶ σεμνὸν Θεάριον Ἀπόλλωνος περιέθηκε ταῖς ἐμαῖς καλαῖς μερίμναις, τουτέστι, ποιήμασι. vide paraphrasin nostram.

Θεάριον. Est Apollinis templum apud Aeginam, in qua Θεωροὶ, seu Θεοφύλακ-

κες, qui diuina custodiunt, habitare feruntur: ideóque ἀπὸ τῶν Θεωρῶν, templum dictum est θεάριον. Idem quoque dicitur locus in Aegina insula publicus, vbi Theori conuiuia sua celebrabant. De Theoris vide Cœlium Rhodig. l. 5. c. 9.

ἐν δὲ πείρᾳ. Hoc est, ἐν δὲ πείρᾳ τελείως διαφαίνεται, ὅσις ἐξοχώτερος ἄλλων γένηται. Gnomologia est, qua docet, virtutem alicuius, quanta sit, patefieri, quum in opus deducitur: ita vt nisi quis specimen edat in ea re quam profitetur, & cum alijs comparetur, dignosci nequeat, quantus sit censendus.

αὐτιστρ. κώλ. ιγ.

ἐν παισὶ νέοισι παῖς, ἐν
δ' ἀνδράσιν ἀνήρ, τρίτον,
ἐν παλαιτέροισι.
μέρος ἕκαστον οἷον ἔχομεν
βρότεον ἔθνος. ἐλᾷ δὲ καὶ τέσ-
σαρας ἀρετὰς ὁ θνατὸς αἰών. φρο-
νεῖν
δ' ἐνέπει τὸ παρκείμενον.
τῶν οὐκ ἄπεστι. χαῖρε
φίλος. ἐγὼ τόδε τοι
πέμπω μεμιγμένον μέλι λευ-
κῷ
σὺν γάλακτι. κιρναμένα δ' ἔρσ'
ἀμ-
φέπει πόμ' ἀοίδιμον Αἰο-
λίσιν ἐν πνοαῖσιν αὐλῶν,

μετάφρασις.

Inter pueros puer, inter viros vir, tertiò, inter senes, senex; *qualem partem vnamquãque habemus mortale genus. Percurrit autem & quatuor virtutes mortale æuum. Cogitare autem docet de eo quod prope est: à quibus non abest* Aristoclides. *Salue amice, ego tibi hoc mel mitto mixtum albo cum lacte: commistus autem ros circundat potum celebrem Aeolicis in flatibus tibiarum,*

παράφρασις.

Triplici autem virtute pollere conuenit, in hoc consistente vt vnicuique ætati quã mortale hominum genus agit, iuuenili videlicet, virili, & senili nos accommodare norimus: & quum quis inter pueros versatur, puerili ingenio se attemperet, quum inter viros, virum agat, quum inter senes, senilem quoque grauitatem præ se ferat. Quarta quoque virtus in vita humana requiritur, vt res præsentes & quæ sunt ante pedes curemus. Ab his non abest Aristoclides: sed eas apprimè callet & exercet. Salue amice Aristoclides: ego tibi mitto hunc hymnum, qui æquè dulcis est, atque poculum melle & lacte permixtis plenum. Quanquam autem hæc meæ Musæ meditatio, vnde tuum nomen virescit, perinde ac rore rigatum gramen, Aeolica tibiarum harmonia cum qua canitur, temperata, tibi celebre encomium amplectitur & procurat paulò serius:

ἐν παισὶ νέοισι. Aristoclidem poëta laudat à facilitate morum, quos cuiusque ætatis ingenijs accommodaret. Tres autem præcipuas recenset, iuuenilem, virilem, & senilem: vnde triplicem facit illius virtutem, cui postea quartam adiungit: nempe, quòd rerum præsentium rationem habeat.

ἐν παλαιτέροισι. Deest hic παλαιὸς, quod ἔξωθεν est sumendum. Deinde μέρος ἕκαστον, &c. sic construendum οἷον μέρος ἕκαστον ἡλικίας τῶν νέων, τῶν ἀνδρῶν, τῶν γερόντων, ἡμεῖς οἱ βροτοὶ ἐλάχομεν. Sed quoniam sensum dilucidè aperit paraphrasis, nihil addemus.

ἐλᾷ δέ. Quasi dicas, πρὸς μὲν τὰς καθ' ἡλικίαν ἑκάστην ἀρετὰς ὁ τῶν ἀνθρώπων βίος

διώκει, τὸ ἐν παισὶν εἶναι παῖδα. καὶ τὸ ἐν ἀνδρείοις ἄνδρα, καὶ τὸ ἐν παλαιτέροισι, παλαίτερον· ἀλλὰ καὶ τετάρτην ταύτην ἐλαύνει, τὸ περὶ τοῦ ἐνεστῶτος φροντίζειν. Vox ἐλᾷ ab ἐλάω, τὸ ἐλαύνω. & παρκείμενον pro παρακείμενον.

τῶν οὐκ ἄπεστι. Applicatio priùs dictorum, q.d. τούτων οὐκ ἄπεστιν ὁ Ἀριστοκλείδης, ἀλλὰ κέκτηται προλεχθείσας ἀρετάς.

Χαῖρε φίλος. Salutatio per quam transit ad epilogum hymni. Statim autem sua carmina Aristoclidæ commendat, ne vile hoc munus victori videretur. Allegoricè illa denotat, sumpta à rebus delectabilibus metaphora, vti à melle & lacte, quibus permixtis, potus fit suauissimus. Vide paraphrasin.

Αἰολίσιν ἐν πνοαῖς. Duo simul hîc innuit, & sua carmina cum tibijs cani solita, & Dorica phrasi. Aeoles autem Thebas, quæ sunt Doridis, aliquando tenuerunt, vide αἰοληΐδι μολπᾷ Od. Ol. 1. antistr. 4.

παράφρασις.

Tarditatem tamen moræ, carminis elegantia & præstantia compensabo. Nam quanto aquila graculis, tanto ego reliquis poëtastris, qui te cecinerunt, sum præstantior. Et quemadmodum aquila remotissimam prædam, olfactu obseruatam, derepentè volans corripit, graculi verò clamosi non nisi proximam depascunt: sic ego ingenij solertia & acumine instructus, sublimi dicendi genere vtor, illi verò triuiali & humili. Quare sic volente præstabili Musa Clione, cuius inspiratione sum afflatus, mei carminis opera illustris erit, Aristoclides, fama tuæ strenuitatis, quæ effecit, vt pancratio Nemea, Aesculapia in Epidauro, & Megaricos ludos viceris.

Ἐπῳδ. κώλ. η.

ὀψέ περ. ἔστι δ' αἰετὸς ὠκὺς ἐν ποτανοῖς,
ὃς ἔλαβεν αἶψα τηλόθεν μεταμαιόμενος
δαφοινὸν ἄγραν ποσίν.
κραγέται δὲ κολοιοὶ ταπεινὰ νέμονται.
τίν γε μάν, εὐθρόνου Κλεοῦς ἐθελοίσας, ἀεθλοφόρου λήματος ἕνεκεν,
Νεμέας Ἐπιδαυρόθεν τ', ἀπό καὶ Μεγάρων δέδορκεν φάος.

μετάφρασις.

licèt serò. Sed est aquila velox inter volatilia, quæ corripit statim procul vestigans cruentam prædam pedibus. Clamosi autem graculi humilia depascunt. Tibi certè volente Clione quæ pulchrum habet thronum, ob generositatem victoriæ reportatricem, à Nemea, & ab Epidauro, & Megaris conspicuus est splendor.

ὀψέ περ. Cohæret hoc cum superioribus, & ostendit hanc odam paulò seriùs fuisse conscriptam: sed se tarditatem hanc præstantia carminis compensaturum poëta pollicetur.

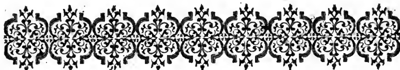
ἔστι δ' αἰετός. Allegoricè & syncriticè sua carmina commendat. Nam se aquilæ, alios verò sui temporis poëtas graculis confert. In primis verò Bacchylidem æmulum perstringit, vide prouerb. in Chil. Eras. αἰετὸς ἐν νεφέλαις.

ποτανοῖς. Hoc est, ὀρνέοις. Πετεινὸς commune poëtic. vocab. & Aeol. πετηνὸς, verso ει in η. sicuti in verbis τύπτην, λέγην, pro τύπτειν, λέγειν. Rursus Dor. verso η in α fit ποτανὸς, *volatilis, volucris.*

μεταμαιόμενος. Verbum μεταμαίεσθαι est poët. pro comm. μεταζητεῖν, τὸ ἀκριβῶς ζητεῖν. Poëticum quoque est simplex μαίεσθαι: quod in hac Oda habemus, vbi dicit, ὄπα μαιόμενοι. & Pyth. II. δυνατὰ μαιόμενος. Vox κραγέτης, exponitur, *clamosus*, *vociferator*. Fit à præt. med. κέκραγα verbi κράζω, *clamo*. Sic Od. 2. Olymp. natura insignes, aquilis, arte verò tantùm edoctos, coruis confert. Sic autem hanc comparationem contexas. ὥσπερ δ᾽ ὁ αἰετὸς τῶν ὀρνίθων ὠκύτατος, τηλόθεν μεταζητῶν ποσὶν συνήρπασε ταχέως ἄγραν, οἱ δὲ κολοιοὶ κράζοντες μόνον καὶ ταπεινὰ νέμονται. οὕτως ἐγὼ πρὸς τοὺς ἀντιτέχνους ἔχω. Graculi (vt hoc obiter dicam,) coruini sunt generis. Non absimili comparatione vtitur Virgilius, quum bonos poëtas oloribus, malos anseribus facit assimiles. Et Horat. Pindarum vocat comparatè *Dircæum cycnum*.

τίν γε μέν. Hoc est, σοί. Nam τιν Dor. pro σοί. Κλεῦς metri causa pro Κλεοῦς. ἀεθλοῖσαι Dor. pro ἀθλούσας. Ante Νεμέας supplendum ἀπό, vel ἐκ. Et Ἐπιδαυρόθεν aduerb. pro ἐξ Ἐπιδαύρου. Verbum δέδορκε vocis mediæ, passiuè sumitur. q.d. λελάμπρυνται ἡ δόξα. Sicuti & Od. I. Ol. τὸ δὲ κλέος τηλόθεν δέδορκε ταῖς Ὀλυμπιάδων. Verba poëtæ sic declares. σοὶ δὲ βουλομένης τῆς μούσης Κλεοῦς, καὶ διὰ τὸ ἀθλοφόρον λῆμα, ἐκ τῆς Νεμέας, καὶ Ἐπιδαύρου, καὶ Μεγάρων, λάμπει δόξα.

Ἐπιδαυρόθεν. Congeries victoriarum, præsentis Nemeæ: alius in Epidauro partæ, vbi Aesculapia nono die post Isthmia celebrabantur: tertiæ in Megaricis ludis, qui ineunte vere fieri solebant.

ΤΙΜΑΣΑΡΧΩ ΑΙΓΙΝΗΤΗ, παλαιστῇ.

TIMASARCHO AEGINETÆ, palæstritæ.

ΕΙΔΟΣ Δ.

ODE IV.

ARGVMENTVM.

Timasarchus lucta victoriam adeptus laudatur à patria, à patre Timocrito, eiúsque victorijs, à patriæ claris heroibus, omníque insigni Aeginetarum genere, ab amicis, ab auunculo Callicle, ab auo materno Euphane, denique ab aliptæ Melesiæ industria.

παράφρασις.

Multum laboris sustinet, is qui sacris in ludis certat, vbi non modò magnis viribus, sed earum etiã magna contentione est opus. Verùm quando labor fœliciter est exantlatus, lætitia quam parit istiusmodi successus, omnem fatigationis molestiam, vt pote prȩstantissimus medicus, eximit, & curat. Quinetiam encomiastica carmina, quæ Musæ in poëtarum mente generant, fessa membra demulcent. Nec thermarum vis recreatrix, lassos artus tantum recreat & refocillat, quantum victoris animum carmina, quæ lyra canuntur, & fidibus sociantur: siquidem eorum opera res bene gestæ ab obliuione vindicantur. Et certè laudum prȩdicatio laude dignis facinoribus diutius viuit, quatenus hæc prætereunt simul atque facta sunt, illa verò scriptis mandata transit ad seros nepotes: dummodo nitatur argumentis è profunda mente depromptis, & à Gratijs elegantiam acceperit.

στροφὴ α. κῶλ. ιγ.

Ἄριστος εὐφροσύνα
πόνων κεκριμένων
ἰατρός. αἱ δὲ σοφαὶ
Μοισᾶν θυγατέρες ἀοιδαὶ
θέλξαν νιν ἁπτόμεναι.
οὐ θερμὸν ὕδωρ τόσον
γε μαλθακὰ τεύχει
γυῖα, ὅσον εὐλογία
φόρμιγγι συνάορος.
ῥῆμα δ' ἐργμάτων χρονιώ-
τερον βιοτεύει,
ὅ,τι καὶ σὺν Χαρίτων τύχᾳ
γλῶσσα φρενὸς ἐξέλοι βα-
θείας.

μετάφρασις.

Optimus medicus lætitia laborum iudicatorum ab exitu: *& sapientes Musarum filiæ odæ demulcent eos contingentes. Neque calida aqua tantum mollia efficit membra, quantum laus citharæ comes. Sermo autem factis diuturniùs viuit, quem cum Charitum fauore lingua ex mente extraxerit profunda.*

Τιμασάρχῳ. Timasarchus (vt ex Oda hac colligitur) fuit Timocriti Musici & luctatoris filius, ex Theandridarum familia, quæ in Aegina olim fuit celebris. De Aegina victoris huius patria, & de genere victoriæ iam dictum.

ἄριστος εὐφροσύνα. q. d. ἡ εὐφροσύνη ἰατρός ἐστιν ἄριστος τῶν πόνων κρίσιν λαβόντων, καὶ συντελεσθέντων. Exorditur poëta ab ijs quæ victoriam consequuntur. Primum est lætitia, & mentis exultatio, quæ laborum est medicus. Etenim molestiam eorum tollit successus.

αἱ δὲ σοφαί. q.d. αἱ δὲ σοφαὶ ἀοιδαὶ καὶ ἔπαινοι ἀπὸ μουσῶν γενόμενοι, αὐτοὺς τοὺς πόνους ἔθελξαν, αὐτῶν ἁπτόμενοι. Secundum consequens, poëtarum encomia docta. Odæ filiæ Musarum dicuntur, quia eas poëtæ componunt à Musis afflati. & τὸ νιν. pro αὐτοὺς sumendum, & referendum ad πόνους. Etenim illud νιν etiam in plurali legitur, apud Euripid. ποῖ γάρ νιν αὐτὰς ἐκ δόμων οἴσησ' ἐγώ. id citat Schol. Itaque Aristarchus malè τὸ νιν refert ad εὐφροσύνην. Nam est ἄλογον dicere lætitiam demulceri, cùm demulceat ipsamet.

οὐ θερμὸν ὕδωρ. Tertium consequens, laus vulgi & amicorum. Rem autem comparatione illustrat. Nam vt calida balnea, corporis fatigata membra recreant: sic & viros egregios post virtutis laboriosum specimen, laudatio refocillat, facitque vt non grauis sit labor. Vide in Chil. Eras. *Herculanea balnea.*

ὅσον.

ὅσσον. Metri causa pro ὅσον: & sic legendum non πόσον. Nam hæc τόσον & ὅσον sibi inuicem respondent. Porrò εὐλογία φόρμιγγι συνάορος, periphrasis est lyricorum carminum, Συνάορος. poët. hoc est, συνεζευγμένος. *comes, coniunctus.* à συναείρειν *simul attollere.* Vt dixit Horat. *verba socianda chordis.*

ῥῆμα δ'. Hoc est, ὁ δὲ ὕμνος λέγων καὶ γράφων τὰ κατορθώματα, χρονιώτερός ἐστιν αὐτῶν. Commendatio sui carminis à duratione. Nam opus & actio victoriæ transit: sed encomiasticum carmen semper viuit. Non autem omne, sed quod est elegans, argumentis & elocutione clarum. De perenni boni poëmatis vita, vide Od.9.l.4.Carm.Horat. & Pyth.Od.3.similem sententiam, χρονία δ' ἀρετά, &c. Vide Od. vltimam l.3.Carm. Horat.

τύχα. Fauorem intellige Charitum. q.d. ὅ,τι τῶν Χαρίτων τετυχηκὸς, ἡ γλῶσσα ἐκ βαθείας φρενὸς ἐξέλοι.

παράφρασις.

Cuiusmodi elegantem laudis prædicationem, & à profunda mente haustam materiam, in præsentia, tãquam præludium tantùm epiniciorum postea canendorum, mihi contingat componere Ioui, cui sacra sunt Nemea, Nemeæ certaminis loco, & Timasarcho lucta victoriam adepto. Velim autem vt hoc meum carmẽ gratum & acceptum sit Aeginæ vrbi turribus decoræ, quã incolunt Aeaci posteri, quęque decus est earum omnium vrbium quæ hospitalitati student, & iustitiæ qua hospites ab iniuria tuentur. Quòd si adhuc in viuis esset Timocritus pater tuus, tam propenso esset erga hoc melos animo, vt non rarò, Timasarche, pulchrum hunc de tua victoria hymnum, citharam pulsans caneret, citharœdus insignis.

ἀντισρ. κῶλ. ιγ.

τό μοι θέμεν Κρονίδᾳ
τε Διὶ, καὶ Νεμέᾳ,
Τιμασάρχου τε πάλᾳ,
ὕμνου προκώμιον εἴη.
δέξαιτο δ' Αἰακιδᾶν
ἠύπυργον ἕδος δίκᾳ
ξεναρκέϊ κοινὸν
φέγγος. εἰ δ' ἔτι ζαμενεῖ
Τιμόκριτος ἁλίῳ
σὸς πατὴρ ἐθάλπετο, ποικίλον κιθαρίζων,
θαμά κε τῷδε μέλει κλιθεὶς,
ὕμνον κελάδησε καλλίνικον.

μετάφρασις.

Quod mibi ponere Saturnio'que Ioui, & Nemea, & lucta Timasarchi proœmium hymni liceat. Accipiat autem Aeacidarum bene turrita sedes iuri hospitalitio commune lumen. Quòd si adhuc valdè viuido Timocritus sole pater tuus foueretur, variè citharam pulsans, frequenter huic carmini incũbens, hymnum cecinisset de pulchra victoria.

τό μοι θέμεν. Postquam dixit sermonem à Gratijs exornatum præclaris factis esse diuturniorem, votum subiungit poëta, quo optat vt hic suus hymnus sit veluti præludium laudis Timasarchi, quem postea pluribus argumentis euehere cupiat. Et sic hæc verba connectenda cum superioribus, & explicanda, ὅπερ ῥῆμα γένοιτό μοι θεῖναι προοίμιον τῶν γραφησομένων ὕμνων ὑπ' ἐμοῦ, Διΐ τε, καὶ Νεμέᾳ, καὶ πάλῃ Τιμασάρχου.

ὕμνου προκώμιον. Hoc vocabulum προκώμιον est Pindaricum & poëticum. q.d.

περὶ κώμου χαρφόμενον: siquidem κωμάζοισιν ᾄδοντες τὸ ποίημα. Vel προκώμιον significat τὸ προοίμιον τῆς ἑξῆς ἐπιμελείων ἐπινικίων καὶ ὕμνων. Vel significat carmen encomiasticum, quod antequam alij poëtæ encomia scripserint, ante omnes cecinit. Vide plura apud Schol.

δέξαιτο δ'. Aliud votum, vt hic hymnus Aeginæ sit gratus. Etenim τὸ δέχεσθαι non simpliciter significat hoc loco *excipere*, sed *vt gratum admittere*, vnde δεκτὸς *acceptus, admittendus*.

Αἰακιδᾶν ἕδος. Periphrasis Aeginæ. quã laudat à pulchritudine, eam εὔπυργον appellans, *turribus insignem*. A generis nobilitate, quum eam Aeacidarum sedem vocat. Ab hospitalitate, quum κοινὸν φέγγος δίκα ξεναρκεῖ nuncupat: & sic eam φιλοξενίᾳ reliquis ciuitatibus prælucere affirmat: Item iustitia.

δίκα ξεναρκεῖ. Appellatur δίκη ξεναρκής, vt rectè sentit Aemilius Portus, ἡ Δίκη ἡ τοῖς ξένοις ἀρκοῦσα, ἤγουν βοηθοῦσα, καὶ πᾶσαν ὕβριν ἀπ' αὐτῶν ἀπωθοῦσα. *Iustitia quæ peregrinis opem fert, omnémque iniuriam & contumeliam ab ipsis propulsat*. Itaque *ius hospitalitium* (quæ est vulgata interpretatio) non satis exprimit emphasin vocabuli. Quinetiam per hæc duo vocabula, δικαιοσύνην & φιλοξενίαν innuit. q. d. ἥ τις διὰ τὴν προσοῦσαν πρὸς πάντας τοὺς ξένους δικαιοσύνην καὶ φιλοξενίαν, κοινὸς ὀφθαλμὸς τῶν πάντων τυγχάνει.

εἰ δ' ἔτι. Commendatio huius hymni, quòd tam gratus videretur Timocrito Timasarchi patri, si adhuc esset in viuis, vt eum cithara caneret. Interim laudatur Timasarchus à patre Timocrito, qui primùm à Musices peritia commendatur, quæ veteribus magno fuit in pretio.

ἁλίῳ ἐθάλπετο. Periphrasticè τὸ ζῆν dicitur hic ἡλίῳ θάλπεσθαι. Sol dicitur ζαμενὴς ob vehementem calorem, & vim. Nam ζα extensiua particula, significat σφόδρα, & μένος, *vim*, seu *animum*. Sole nullum sydus θαλπνότερον dixit Od. 1. Olymp.

ὕμνον καλλίνικον. Sic appellat hoc suum encomium, quia canit egregiam victoriam. Eâdem opera videtur alludere ad Archilochi melos, de quo Ol. 9. in ipso limine Odæ. Vel καλλίνικον ὕμνον dicit, *egregium de victoria hymnum*.

παράφρασις.

Qui apud Cleonas, & celebres splendidásque Athenas initis certaminibus victoriam reportauit, & coronas accepit. Item apud Thebas, septem portis instructas, Iolaia vicit. Ob quam victoriam Thebani, quibus olim Cadmus imperauit, in gratiam Aeginæ sororis Thebarum, non inuito animo floribus eum

ἐπῳδ. κῶλ. ιγ.

Κλεωναίω τ' ἀπ' ἀγῶ-
νος ὅρμον στεφάνων
πέμψαντα, καὶ λιπαρᾶν
εὐωνύμων ἀπ' Ἀθηνᾶν.
Θήβαις τ' ἐν ἑπταπύλοις,
οὕνεκ' Ἀμφιτρύωνος
ἀγλαὸν παρὰ τύμβον
Καδμεῖοί νιν οὐκ ἀέκον-
τες ἄνθεσι μίγνυον,
Αἰγίνας ἕκατι. φί-

μετάφρασις.

Qui misit à Cleonæo
certamine textum co-
ronarũ, & splendidis, ac
celebribus ab Athenis:
& apud Thebas septem
portis clausas, quoniam
Amphitryonis præcla-
rum ad tumulum Cad-
mei illum non inuiti
floribus immiscebant,

conspeserunt prope præclarum Amphitryonis tumulum. Etenim ad Thebanos amicos, vir Aeginensis amicus, ob mutuam vtriusque ciuitatis hospitalitatem, celeriter descendit, vbi est Herculis Thebani Herois beata aula.	λοισι γὰρ φίλος ἐλθὼν, ξένιον ἄστυ κατέδραμεν, Ηρακλέος ὀλβίαν πρὸς αὐλάν.	*propter Aeginam. Ad amicos enim profectus in hospitalem vrbem descendit, ad beatam Herculis aulam.*

Κλεωναίων. Laus altera Timocriti (vt volunt) à tribus victorijs partis apud Cleonas, Athenas, & Thebas. Non constat autem quæ certamina denotet sub duarum priorum vrbium nomine. At Thebis Iolaia intelligit.

πέμψαντα. Refertur ad ὕμνον, qui cùm celebret diuersas victorias, dicitur veluti monile victoriarum misisse. Cùm autem huiusmodi sit constructio: videtur potiùs victorias istas tribuere Timasarcho, quas Timocritus pater Musicus vno hymno comprehensas frequenter caneret: si in viuis esset. Sed quia non liquet ad vtrum ista referantur, iudicet lector.

οὕνεκ' Ἀμφιτρύωνος. Amplificat victoriam Thebanam à dignitate. Dicit habitum honorem ad Amphitryonis tumulum. Sed quemadmodum patris nomen pro patronymico ponitur, vt apud Homerum, Ταφίονος πελίοιο, pro Ταφιονίδου: & apud Euripidem, quem etiam citat Scholiastes, Oedipus pro Oedipodides, hoc est, Polynices sic hoc loco, Ἀμφιτρύωνος τύμβος, dicitur, pro Ἀμφιτρυωνιάδου, hoc est, Iolai: qui fuit Iphicli filius, Iphiclus autē Amphitryonis. Vel fortè quia tumulus Amphitryonis & Iolai non dissiti erant à se inuicem.

Καδμεῖοι. Hoc est, *Thebani*: à Cadmo qui Thebis regnauit, ἄνθεσι μίγνυον. i. ἐστεφάνουν. Etenim coronæ ex floribus contexebantur. Αἰγίνας ἕκατι. Hæc alacritatem Thebanorum in tribuenda Timocrito victori corona, eiúsque alacritatis causam declarant. Id lubentes ergo faciebant Thebani propter Aeginam. Nam Thebæ & Aegina sorores dicebantur, & Asopi filiæ. Hinc duarum vrbium, nempe Thebarum, & Aeginæ mutuus amor & familiaritas.

ξένιον ἄστυ. Hospitalem ciuitatem, ratione Aeginensis viri, hîc dicit Thebas: quia Hercules Thebanus cum Peleo & Telamone iure hospitij fuit coniunctus: adeò vt apud nepotes, idem qui apud maiores, amor vigeret. Periphrasis Thebarum continetur his verbis, *Herculis beata aula.*

παράφρασις.	στροφὴ β. κῶλ. ιγ.	μετάφρασις.
Cum quo robustus Telamon Aeginensis heros, Troiam regnante Laomedonte euertit, & Meropas qui Coon insulam incolebant, profligauit. Et Alcyoneum gigantem in Isthmo	ξὺν ᾧ ποτε Τροΐαν κρατερὸς Τελαμὼν πόρθησε, καὶ Μέροπας. καὶ τὸν μέγαν πολεμιστὰν ἔκπαγλον Ἀλκυονῆ, οὐ τετραορίας γε πρὶν	*cum quo olim Troiam robustus Telamon expugnauit, & Meropes, & magnum illum bellatorē stupendum Alcyonea: non tamē priùs*

Corinthiaco factum obuium oppressit, excutiente claua Hercule saxum in se vibratum, quo priùs duodecim currus quadrijugos, & viginti quatuor heroas, qui eos conscenderant, equites præclaros è medio sustulerat, & obruerat. Sic victorem à victo superatum videmus. Quod qui non intelligit, meritò videri possit nunquam expertus dubios belli euentus, vbi Mars nunc ad hunc, nunc ad illum solet inclinare. Siquidem æquum est, vt qui alium aliquo malo affecit, is vicissim afficiatur.

δυώδεκα πέτρῳ,
ηρωάς τ' ἐπεμβεβαῶ-
τας ἱπποδάμοις ἕλε
δὶς τόσους. ἀπειρομάχας
ἐών κε φανείη
λόγον ὁ μὴ ξυνιείς. ἐπεὶ
ῥέζοντά τι καὶ παθεῖν ἔοι-
κε.

quàm quadrigas duodecim saxo, heroásque equorum domitores bis tot qui conscenderant, pessundedit. Inexpertus belli videri queat, quisquis dictum hoc nō intelligit: quoniam eū qui afficit malo alium *aliquo, etiam pari par est.*

ξυὼ ᾧ ποτε. Hæc per digressionem de Telamone Aegineta, qui comes fuit Herculis in Troiæ vastatione, Meropum expugnatione, & Alcyonei gigantis cæde. De rebus à Telamone ad Troiam gestis, superiore Oda diximus. Meropes sunt Coi Insulares, quibus bellum intulère ex Asia redeuntes. De hac Insula, quæ olim Merope dicebatur, vide Strab. l.4. Bellum hoc aduersus Meropas concitatum est ob Chalciopen Eurypyli filiam quam Hercules amabat: & ex qua deuictis hostibus, suscepit Thessalum, cui nati sunt Philippus & Antiphus, qui 30 naues aduersus Troianos duxerunt, vt videre est Iliad.β.

καὶ τὸ μέγαν. Cùm Hercules ex Erythia boues abigeret, in Isthmo Corinthiaco incidit in Alcyoneum gigantem, vbi commisso prælio, hic Herculi duodecim currus, & viginti quatuor heroas saxo contriuit. Quod cùm etiam in Herculem contorqueret, Hercules saxum claua excussit, & gigantem oppressit. Aiunt autem hoc saxum adhuc in Isthmo extare. Huic prælio interfuit Telamon Aeginensis.

ἀπειρομάχας. Gnome de fortuna belli, cuius dubij sunt euentus, adeò vt qui modò vincebat, paulò post tristiùs vincatur. Etenim Mars est ἀλλοπρόσαλλος. vide sensum in paraphrasi.

ἐπεὶ ῥέζοντα. Ratio dicti superioris, & gnome qua docet accidere hominibus non dissimilia ijs quæ perpetrarunt. Quam in sententiam tragicum versum Schol. proponit. τὸ δρῶντα πεῖ τι καὶ παθεῖν ὀφείλεται. Et Lucian. in Piscatore, ex Euripide, οὐ δεινὰ πάσχειν, δεινὰ τοὺς εἰργασμένους;

παράφρασις. | ἀντιστρ. κῶλ. ιγ. | μετάφρασις.

Prohibet me quominus in hac digressione de Herculis & Telamonis rebus gestis, sim prolixior, cum lex encomiastici carminis,

τὰ μακρὰ δ' ἐξενέπειν
ἐρύκει με τεθμὸς,
ὧραί τ' ἐπειγόμεναι.
ἴυγγι δ' ἕλκομαι ἦτορ

Proliva autem eloqui prohibet me lex, horaq; properantes: actrahitur cor meum il-.

νεμηνίᾳ θιγέμεν.
ἔμπα, καίπερ ἔχει βαθεῖ-
α ποντιὰς ἅλμα
μέσσον, ἀντίτειν' ἐπιβου-
λίᾳ. σφόδρα δόξομεν
δαΐων ὑπέρτεροι, ἐν
φάει καταβαίνειν.
φθονερὰ δ' ἄλλος ἀνὴρ βλέ-
πων
γνώμαν κενεὰν σκότῳ κυλίν-
δει,

lecebrosa cupiditate contingendi nouilunii. Sed tamen, quanuis profundum ponti mare occupet medium, resiste insidijs. Multo videbimur hostibus superiores in luce descendere. Inuidè autē alius vir intuens, consilium inane in tenebris voluit,

quæ iubet vt sim totus in personæ laudibus, tum tēpus instans quo me epinicion daturum promisi. Ideóque propero ad mei hymni complementum, & summo desiderio teneor attingendi nouilunij ad reddendum illum præstituti. Quanuis igitur mediam amplissimę Herculis historiæ partem nō narrauerim, hîc tamen desinam, vt insidiantibus aduersarijs, me reprehendendi ansam quęrentibus, obsistam: & videar illis, qui sunt in digressionibus immoderatiores, longè superior & elarior. Quare spero fore vt is qui mihi inuidet, nihil efficiat. Nam qui alium inuido oculo intuetur, inane & irritum consilium ipse in tenebris iacens volutat.

τὰ μακρὰ δ'. A digressione ad rem propositam se reuocat Pindarus, ídque duabus de causis: prima, quia prolixitatem digressionis vetat lex carminis encomiastici, & iubet vt ad laudem personæ omnia dicantur: secunda, quia neque per breuitatem temporis id licet, instāte nimirum nouilunio, quo tempore fortè epinicion pollicitus erat. Sic autem reddas poëtæ verba. ἐμὲ δὲ μακρῶς διελθεῖν κωλύει ὁ τοῦ ἐγκωμίου νόμος, καὶ ἐπειγόμενος χρόνος ἐν ᾧ ἀποδώσειν ὡμολόγηκα.

ἴυγγι δ'. Hoc est, σφόδρα ἐπιθυμῶ ἐν νουμηνίᾳ, ἣν ὑπεσχόμην ἐπιδείξασθαι τὸν ἐπινίκιον ὕμνον. *Iynge trahi*, prouerbialiter dicitur, qui impotenti desiderio trahitur. Et ἴυγξ metaphoricè sumitur pro ἐπιθυμία. De hac voce vide Pyth. Od. 4. stroph. decima. θιγέμεν Ion. & Dor. pro θιγεῖν. construitur cum datiuo: vt & alibi Pyth. δ.ι. & θ. quanquam regit genitiuum sępius.

ἔμπα καίπερ. Alia causa cur debeat sibi à digressione temperare: nempe quia sibi cauendum est ab inimicis, qui calumniandi ansam quærunt. Allegoria est, quam explicat paraphrasis. ποντιὰς poët. vox, pro ποντία, ποντικὴ, θαλασσία. & ἅλμα Dor. pro ἅλμη. & ποντιὰς ἅλμη *marina salsugo*, pro ἁλμυρὰ θάλασσα, *salsum mare*, ἀντίτεινε τῇ ἐπιβουλίᾳ, hoc est, τοῖς ἐπιβουλεύουσι.

σφόδρα δόξομεν. Hoc est, δόξομεν πολὺ ὑπερέχοντες τῶν ἀντιπάλων, λαμπρῶς καταβαίνοντες. Putat Schol. hæc in Simonidem torqueri, qui in digressionibus multus erat, & Pindari æmulus.

φθονερὰ δ' ἄλλος. Gnome qua docet irritos esse conatus inuidorum: ídque contra suos obtrectatores. q.d. ἄλλος δ' ἀνὴρ φθονερὸς, οὐδὲν ἀνύσει φθονῶν ἐμοί. Porrò φθονερὰ sume aduerbialiter, pro φθονερῶς. κενεὰν γνώμαν. Hoc est, κενὴν βουλήν: & ante σκότῳ est ellipsis præpositionis ἐν.

περίφρασις. — ἰσθμ. ᾠδ. κώλ. ιγ. — *μετάφρασις.*

Et vt iam inuidia nihil in me poteſt, ſic in poſterum non nocituram mihi puto. Certò enim ſcio me non minùs poſthac quàm hactenus præſtabilem fore poëtam:ac ſpero fortunam dominam, Deúmque effecturũ vt in me permaneat eximia illa poëtices facultas, quam mihi diuina voluntas,impertiuit. Age verò dulcis cithara meum carmen præclaræ harmoniæ, qualis eſt Lydia varia, accommodatum ſtatim concine: idque in gratiam Aeginæ Timaſarchi patriæ,quam tenuit olim Oenon:& in gratiam cognatæ Cypri,quam tenuit Teucer Telamonis filius,non auſus domum redire metu patris irati ob mortem Aiacis,quanquam eius ipſe non erat conſcius.Præterea in gratiam Salaminis in qua regnauit Aiax.

χαμαιπετοῖσαν. ἐμοὶ
δ' ὁποίαν ἀρετὰν
ἔδωκε πότμος ἄναξ,
εὖ οἶδ' ὅτι χρόνος ἕρπων
πεπρωμέναν τελέσει.
ἐξύφαινε γλυκεῖα
καὶ τόδ' αὐτίκα φόρμιγξ
Λυδίᾳ σὺν ἁρμονίᾳ
μέλος πεφιλημένον
Οἰνώνᾳ τε, καὶ Κύπρῳ
ἔνθα Τεῦκρος ἀπάρχει
ὁ Τελαμωνιάδας. ἀτὰρ
Αἴας Σαλαμῖν' ἔχει πατρώ-
αν.

quod cadit humi. Mihi autem qualem virtutem dedit fortuna regina, certò ſcio quòd in ſequens tempus fati compotem efficiet. Contexe ſtatim dulcis cithara Lydia cum harmonia hoc quoque carmen gratum Oenonæ & Cypro vbi Teucer imperat Telamoniades. At Aiax Salaminem obtinet patriam.

χαμαιπετοῖσαν. Cohæret cum ſuperioribus, & Dor. effertur pro comm. χαμαιπετοῦσαν: à χαμαιπετέω, *humi cado*. ex χαμαὶ *humi*, & πετέω inuſitato:pro quo πίπτω. Conſilium quod humi cadit,expone *irritum*.

ἐμοὶ δ'. Confidit poëta ſe in virtutis à natura inſitæ ſtudio permanſurum: atque ita maiorem inuidia futurum, aduerſus quam virtus inconcuſſa manet. q.d. τὴν δέ μοι ἀρετὴν ὁ Θεὸς καὶ εἱμαρμένη ἔδωκεν,πεπίστευκα ὅτι καὶ ὁ μέλλων χρόνος εὐμοιρεῖν πληρώσει. Interim obſerua poëtam piè agnoſcere Deum virtutis largitorem.

ἐξύφαινε. Apoſtrophe ad citharam: qua, poſtquam abſoluit digreſſionem, redit ad inſtitutum Timaſarchi encomium,quem à claris Aeginetarum maioribus commendat. Verbum ἐξυφαίνειν metaphoricum eſt, ſumptum à textoribus. Lydiam harmoniam,allegoricè *præclaram* ſignificat,ſeu *variegatam*, quoniam melos Lydium eſt varium,& Lydij erant artis Muſicæ peritiſſimi.

Οἰνώνᾳ Dor.pro Οἰνώνῃ.Oenone dicta olim Aegina à quodam Oenone, vide Euſtath.Il.β.Cyprum Inſulam tenuit Teucer, quum Troia capta non auderet Salaminem repetere,metu Telamonis patris,qui ipſum fraternæ mortis etiam minimè reum malè excepiſſet. Aiax, vt Teucro maior natu, Salaminis erat rex.Τελαμωνιάδας Dor.pro Τελαμωνιάδης: patronymicum:ad differentiam alterius Teucri,à quo Teucria dicta Troia.Quanquam autem hìc Cypri,Salaminis,Leuces,Phthiæ,Epiri,Iolci fit mentio,quæ videntur ad Aeginam non per-

tinere: quia tamen Aeginetæ fuerunt qui ea loca tenuerunt, in laudem Aeginensium hæc dicuntur, quorum laudibus gaudere debent omnes illæ regiones, vt pote consanguineæ.

παράφρασις.

Item Leuces Insulæ, herodiorum copia procul albicantis, quæ in mari Euxino extat, in quam à Thetide matre translatus Achilles, imperium obtinuit. Itē Phthiæ vrbis Thessalicæ cuius domina est Thetis Pelei coniux. Item Epiri latæ regionis, quam Achillis filius Neoptolemus rex occupauit. In qua videas excelsa Acroceraunioram collium cacumina pascendis bobus idonea: quorum initium à Dodona ducitur, & in mare Ionium desinūt. Item in gratiam Iolci ciuitatis sitæ ad radices Pelij montis, quam cùm Peleus hostili manu subuertisset, sibi subdidit, & cùm priùs esset Magnesiæ, Thessaliæ adiunxit.

στροφὴ γ. κῶλ. ιγ.

ἐν δ' Εὐξείνῳ πελάγει
φαεννὰν Ἀχιλλεὺς
νᾶσον. Θέτις δὲ κρατεῖ
Φθίᾳ. Νεοπτόλεμος δ' Ἀ-
πείρῳ διαπρυσίᾳ,
βουβόται τόθι πρῶνες ἔ-
ξοχοι κατάκεινται,
Δωδώναθεν ἀρχόμενοι,
πρὸς Ἰόνιον πόρον.
Παλίου δὲ πὰρ ποδὶ λα-
τρείαν Ἰαωλκὸν
πολεμίᾳ χερὶ προστραπὼν
Πηλεὺς, παρέδωκεν Αἱμόνεσ-
σι,

μετάφρασις.

In Euxino autem pelago Achilles lucidā Insulam. Thetis verò dominatur in Phthia. Neoptolemus autem in Epiro lata, vbi cacumina edita posita sunt, quæ pascunt boues, à Dodona incipientia, vsque ad Ionium mare. Pelij autem ad pedem, Iaolcum hostili manu quum expugnasset Peleus, tradidit seruam Theßalis,

ἐν δ' Εὐξείνῳ. Quam Insulam Pindarus φαεννὰν vocat, eam dixère Λευκὴν: quoniam albicat herodiorum multitudine, à qua procul nauigantibus proditur insula. Eadem Achillis δρόμος vocatur, quia Iphigeniam in Aulide sacrificandam pro auspicata Græcæ classis nauigatione, & per Dianam subductam ac translatam in Tauros Scythiæ, ad hanc vsque insulam comitatus est, eius amore flagrans. Et quia Thetis eò transtulit Achillis cadauer, ideo Achilli consecrata est. Porrò φαεννὰν Dor. pro φαεινὴν dixit per metalepsin, pro λευκήν. Nam quod album est, lucidum est. Qua dialecto φαεννὸς, vide Pyth. 4. Cæterùm testatur Eurip. in Androm. hanc insulam esse in Euxino, in eáque Achillem habitasse.

Τὸν φίλτατον παῖδ', ἐμοί τ' Ἀχιλλέα
Ὄψει δόμους ναιετάοντα νησιωτικοὺς,
Λευκὴν ἐπ' ἀκτὴν ἐντὸς Εὐξείνου πόρου.

Item in Iphigen. in Tauris τὰν
πολυόρνιθον ἐπ' αἶαν,
Λευκὰν ἀκτὰν Ἀχιλῆος
Δρόμους καλλισταδίους, Εὔ-

ξεινον κτ' πόντον.

Θέτις δέ. Quia Thetis Pelei Aeginetæ fuit vxor, ideo ipſam inter Aeginetarum maiores recenſet. Phthia vrbs eſt Theſſaliæ, quam Thetis obtinuit. Thetis autem, authore Plutarcho, vt refert Schol. Olympum ad Vulcanum conſcendit, vt ab eo peteret Achilli arma. Vulcanus ea ſe daturum Thetidi promiſit, ſi modò primùm ſecum concumberet. Thetis annuit ſe facturam dummodo corpori ſuo, periculi faciendi gratia, illa appareat: ſibi enim eandem eſſe cum Achille corporis menſuram. Quo permiſſo, Thetis aufugit armis cincta. Quam cùm Vulcanus non poſſet comprehendere, malleo in talum percuſſit, vt vehementer angeretur. Tum Phthiam ſeceſſit, vt ibi ſanaretur. Hinc Phthia ab eius nomine Thetidion eſt appellata, ac Thetin colere cœpit Phthia. Sunt qui ex Euripide in Andromacha dicant, Thetidis eſſe templum, cui nomen Thetidio.

Νεοπτόλεμος. Neoptolemus, aliàs Pyrrhus, Achillis filius, poſt bellum Troianum in Epiro regnauit, idque *διαπρυσίᾳ, hoc eſt, διηνεκεῖ ἀπ' ἀρχῆς μέχρι πέρατος.* Non enim parti tantùm, ſed vniuerſæ regioni præfuit.

βουβόται πρῶνες. Commendatio Epiri à paſcuis, & bobus. Loci in quibus paſcuntur, ſunt iuga montium, qui Acroceraunia nuncupantur, & à Dodona iuxta fluuium Arachum in Ionium mare producuntur. Boues huius regionis commendantur à Plinio l.8.cap.45. Hi boues, vt aiunt ex Geryonis bobus ortum habent, quos Larino Hercules cepit: vnde *Larini boues*, præſtantes dicuntur. Porrò βουβότης, eſt ὁ βόσκων βοῦς. Et aliquando exponitur, *paſtor.* Δωδώναθεν. Dor. pro comm. Δωδώνηθεν, hoc eſt, ἐκ τῆς Δωδώνης. Euſtath. Il. μ ex Pauſania dicit πρῶνες vocem γίνεσθαι, ἀπὸ τοῦ περᾶσθαι ἀντὶ τοῦ πρῶσθαι, i. *aſcenſu ſuperare.*

Παλίου. Peleus Iolcum occupauit, vt ſuperiore Oda etiam vidimus. λατρείαν *παρέδωκεν Αἱμόνεσσι hoc eſt, δούλην, καὶ ὑπήκοον ἐποίησε τοῖς Θετταλοῖς.* Etenim λατρεία tanquam à λάτρειος, adiectiuè ſumitur. Et Aemonia dicta eſt Theſſalia, hinc Aemones Theſſali.

παράφρασις.	ἀντιστρ. κῶλ. ιγ.	μετάφρασις.
Occaſionem autem Iolcum oppugnandi dederat iniuria ab Acaſto propter Hippolytes eius vxoris calumniam, accepta. Etenim Peliæ filius Acaſtus adhibita fide coniugis accuſationi, imitatus dolum Dædali, qui vice gladij, eùm Minoem interficere vellet, Cocali regis filiabus perſuaſit, vt in illum lauantem aquæ calidæ defluxu per tecti	δάμαρτος Ἱππολύτας Ἀκάστου δολίαις τέχναισι χρησάμενος. τᾷ Δαιδάλου δὲ μαχαίρᾳ φύτευεν οἱ θάνατον ἐκ λόχου Πελίαο παῖς ἄλαλκε δὲ Χείρων. καὶ τὸ μόρσιμον Διόθεν πεπρωμένον ἔκφερε. πῦρ δὲ παγκρατὲς, θρασυμα-	*Hippolytæ vxoris Acaſti doloſis artibus vſus. Dædali autem gladio machinatus eſt illi mortem ex inſidijs Peliæ filius. Sed Chiron defendit* eum, *& fatale malum à Ioue deſtinatum depulit. Ignémque omnia vincentem & audacium in* culmen

culmen misso, eum interimerent: Peleum inermem in syluas Pelij montis deduxerat, vt à feris laceraretur, nec eum ipsemet occideret. Verùm hoc prohi-

χαῖ τε λεόντων ὄνυχας ὀξυτάτους, ἀκμάν τε δεινοτάτων σχάσαις ὀδόντων,

pugna leonum vngues acutissimos, aciémque valdè horrendorum dentium cùm cobibuisset,

buit Chiron: & vt erat Iouis in fatis, qui innocentes protegit, malum hoc à Peleo depulit. Postea Thetidis vnius ex Nerei filiabus alto solio insidentibus, nuptias obtinuit, coërcitis & deuictis omnibus illis formis in quas sese mutabat, mortalis hominis nuptias auersans. Nam modò in ignem omnia vincentem, modò in leonem ferocissimum, cui sunt acutissimi vngues, & dentium horrendorum acies mordacissima, sese conuertebat.

δάμαρτος. Occasio quæ data est Peleo ad Iolcum oppugnandam. Cùm enim Cretheis, siue Hippolyte, Acasti vxor, amore deperiret Pelea, nec ad sui copulam pellicere posset, apud maritum eum accusat, ac si ab ipso stupri sollicitata fuisset. Rei indignitate commotus Acastus, Peleum inermem in syluas Pelei montis deduxit, vt à feris laniaretur. Sed Dij illius innocentiæ testes, Vulcanum mittunt qui ensem ei subministret, quo feras omnes occîdit obuias, & ruptis vinculis, in Thessaliam reuersus, Acastum hostili manu vicit & Iolcum cepit.

τᾶ Δαιδάλου ξ. Locus hic est intelligendus prout declarat paraphrasis. Neque enim sensus permittit, vt hoc accipiatur de ense quem Vulcanus fertur suppeditasse Peleo, quo se defenderet. Sed necessariò intelligendum est Acastũ feris obijcere voluisse Peleum, vt ab illis, vice gladij, quo alioqui fuisset vsus, miserè occideretur.

φύτευεν neglecto augm. pro ἐφύτευεν: translatum vocabulum, pro μηχανᾶσθαι. Πελιάο παῖς Periphrasis Acasti.

ἄλαλκε. Causa adiuuans qua liberatus est à dolo Acasti Peleus innocens. Illum Chiron eripuit periculo, quia sic Iupiter volebat innocentiæ fauere.

πῦρ ξ. De nuptijs Pelei & Thetidis hæc dicuntur, quas procurauit Chiron: vt superiore Oda iam vidimus. Allegoricè autem loquens poëta, significat Thetin omnes rationes fortissimas subterfugiendarum mortalis hominis nuptiarum, quæsiuisse, sed cùm perpetuò instaret Chiron, tandem eius animum flexisse. Et certè, vt ait poëta, Ετλην ἀνέρος εὐνὴν Πολλὰ μάλ' οὐκ ἐθέλουσα.

παγκρατὲς. Epitheton ignis. q. d. τὸ πάντων κρατοῦν καὶ διαπόζον διὰ τὸ φθαρτικὸν τῆς δυνάμεως. θρασυμαχᾶν genit. Dor. pro θρασυμαχῶν. à recto sing. θρασυμάχης. σχάσαις Aeol. pro σχάσας. particip. Aor. 1. ἔσχασα. verbi σχάζω: quod, vt vult Schol. hic significat παύω, ἐπέχω. & transfertur à remigibus, qui quum ab opere cessant, σχάζουσι τὰς κώπας, *remos laxant, & cohibent.*

παράφρασις. | ἑπῳδ. κῶλ. γ. | μετάφρασις.

Suis autem in nuptijs Peleus | ἔγαμεν ὑψιθρόνων | *duxit in vxorem alto*

μίαν Νηρεΐδων.
εἶδεν δ' εὔκυκλον ἕδραν,
τὰς οὐρανοῦ βασιλῆες,
πόντου τ' ἐφεζόμενοι,
δῶρα καὶ κράτος ἐξέ-
φαναν ἐς γένος αὐτῷ.
Γαδείρων τὸ πρὸς ζόφον οὐ
περατόν. ἀπότρεπε
αὖτις Εὐρώπαν ποτὶ
χέρσον ἔντεα ναός.
ἄπορα γὰρ λόγον Αἰακοῦ
παίδων τὸν ἅπαντά μοι διελ-
θεῖν.

solio insidentium vnam Nereidum: vidit etiam pulchrè circundatum sedile, cui reges cœli marisque insidentes, dona & potentiam exhibuerunt, ipsi vsque ad posteritatem. Gadiũ pars vergens ad occasum tranßiri nequit: conuerte armamenta nauis ad Europæ terram. Impoßibile enim mihi sermonem de Aeaci filijs omnem percurrere.

vidit symposio accumbentes Deos tum cœlestes tum marinos, qui circa mensam sedilia sua præclarè in orbem composita habebãt in monte Pelio: quò ipsi vnusquisq; munera attulit: Vulcanus ensem, Neptunus equos, alij aliud, & concesserunt omnes, vt preclaram & potentem ex hoc coniugio posteritatem consequeretur. Enimuerò quid Timasarchum à maioribus commendans, Aeaci posterorum historiam prolixiùs propono? Sanè quẽadmodum mare vltra Gades occidentales non est nauigabile, sed hic est nauigantium terminus, vnde Europeam terram versa naui repetere coguntur. Ita cùm non possis res gestas ab Acaci posteris carmine recensere, ad rem propositam regredere.

ἔγαμεν. Dor. pro comm. ἔγημεν. Et hæc cohærent cum superioribus. μίαν Νηρεΐδων intellige Thetin. Porro γαμεῖν hic exponendum videtur, vt νυμφεύειν antistr.3.Od.3.Nem. vbi eodem sensu eidem Chironi tribuitur. Quanquam hæc de Peleo possunt accipi, & debent.

εἶδεν δ'. Dij sua præsentia nuptias hasce cohonestarunt, & omnes excepta Eride interfuerunt. εὔκυκλον ἕδραν dicit, meo iudicio, quòd in orbem sederent, & accumberent mensæ orbiculari. οὐρανοῦ, πόντου τε βασιλῆες sunt οἱ οὐράνιοι, καὶ θαλάσσιοι θεοί. Dona attulerunt illi, nimirum Vulcanus ensem, Neptunus equos, alij aliud. Non vocata ad conuiuium Discordia, pomum illud, cui inscriptum erat, ἡ καλὴ λαβέτω, immisit. Vide Luciani Θεῶν κρίσιν. Potentiam quoque impertiuerunt vsque ad posteritatem. Etenim Achilles eius filius, nepos Neoptolemus, potentes fuerunt. γένας à nonnullis, sed mendosè scribitur, pro γένος. vide 3.Pyth.

Γαδείρων τὸ πρὸς. Epanodus. Nam à prolixiori historia de maioribus Aeginetarum sese reuocat: & transitionem allegoricè instituit: quam allegoriam in paraphrasi declaramus. De Gadibus, & columnis Herculis iam antè dictum. Putem autem pro Εὐρώπαν legendum Εὐρώπας χέρσον. Neque enim video quomodo Εὐρώπαν citra necessitatem, adiectiuè sumamus. ἔντεα ναὸς periphrasticè dixit pro τὴν ναῦν.

ἄπορα γὰρ. q.d. οὐ γὰρ δυνατὸν ἐπὶ πάντα τῶν Αἰακιδῶν τὸν ὕμνον ἀφικέσθαι. Et hæc est ἀπολογία, quæ exponit, quid sit Pindaro, à Gadiris ad Europam reducere nauem: nimirum relicta longiore in Aeacidarum historiam digressione, ad Timasarchum redire.

παράφρασις.	στροφὴ δ'. κῶλ. ιγ.	μετάφρασις.
Et cùm in Theandridarum familia, ex qua ortum ducit Timasarchus, sit satis ampla laudum seges, mihi iam ad eos est veniendum, vt tanquam promptus præco victorias proclamem quas consequuti sunt in Olympijs, Isthmijs & Nemeis, quibus in certaminibus, corporis robur ob membrorum exercitationem augentibus, suæ fortitudinis specimen ediderunt, & vnde nunquam sine coronis, quarum fructus est gloria, rediuerunt. Itaque Timasarche audimus tribum tuã tanquam ministram præire carminibus, quæ pro victoribus sacrorum certaminum scribuntur. Quòd si prætereà me iubes, vt auunculo tuo Callicli matris tuæ fratri encomiasticum carmen componam,	Θεανδρείδαισι δ' ἀεξιγυίων ἀέθλων κάρυξ ἕτοιμος ἔβαν, Ολυμπίᾳ τε καὶ Ἰσθμοῖ, Νεμέᾳ τε συνθεμένοις ἔνθα πεῖραν ἔχοντες, οἴκαδε κλυτοκάρπων οὐ νέοντ' ἄνευ στεφάνων. πάτραν νιν ἀκούομεν Τιμάσαρχε τεὰν ἐπινικίοισιν ἀοιδαῖς πρόπολον ἔμμεναι. εἰ δέ τοι μάτρωϊ μ' ἔτι Καλλικλεῖ κελεύεις	*Sed Theandridis certaminum membra augentiũ præco promptus veni, fœdus pacta cum Olympia, & Isthmo, & Nemea: vbi specimen edentes, domum non sine coronis nouis inclytum fructum ferentibus redeunt. Patriam illam audimus Timasarche tuam carminibus triumphalibus ministram esse. Quòd si adhuc auunculo Callicli me iubes*

Θεανδρείδαισι. Timasarchum à propria familia seu tribu laudat. Theander fuit athleta præclarus, à quo dicta familia Theandridarum, vnde descendit Timasarchus. Hæc plurimis & insignibus victorijs semper fuit ornata, in Olympijs, Isthmijs, & Nemeis: vnde nunquam sine coronis rediuerunt.

ἀεξιγυίων. Hoc est, αὐξανόντων τὰ γυῖα, ἤγουν τὰ σώματα. Etenim certamina, quoniã membra corporis exercent, homines reddunt robustiores. ἔβαν κάρυξ Dor. pro comm. ἔβην κήρυξ hoc est, ἦλθον κηρύσσειν μέλλων διὰ τοῦ ὕμνου τὰ τῶν Θεανδρειδῶν ἄεθλα, τὰ ἐν Ολυμπίᾳ, Ἰσθμοῖ, καὶ Νεμέᾳ, ὅπου τοῖς ἀγῶσιν ἀπόπειραν λαβόντες, ὑπὸ τῶν χωρὶς στεφάνων δόξης καρπὸν φερόντων, εἰς τὴν οἰκίαν ἐπανῆλθον. Pro συνθέμενος legendum puto συνθεμένοις & construendum cum Ολυμπίᾳ, &c.

Κλυτοκάρπων. Coronis appellat κλυτοκάρπους. q.d. κλυτὸν καρπὸν φερούσας, *inclytum fructum ferentes*: quoniam coronæ victoribus gloriam conciliant.

πάτραν νιν. Hoc est, τοιγαροῦν ἀκούομεν ὦ Τιμάσαρχε, πατρίδα τὴν σὴν τοῖς ὕμνοις τοῖς ἀπὸ τῶν ὑμετέρων νικῶν θεραπεύεσθαι, καὶ αὐτῶν εἶναι ὑπηρέτιν. His innuit poëta tam crebras fuisse Theandridarum familiæ victorias, vt Aegina patria tanquam ministra præeat cantionibus triumphalibus: & ab ijs ornetur.

εἰ δέ τοι. Laus Timasarchi ab auunculo Callicle. q.d. εἰ δέ με κελεύεις καὶ τῷ σῷ μήτρωι Καλλικλεῖ ὕμνον θέμεν λαμπρότερον στήλης τῆς ἀπὸ Παρίου λίθου λευκοῦ, ἔτι καὶ τοῦτο ποιήσω.

παράφρασις.	ἀντιστρ. κῶλ. ιγ.	μετάφρασις.
quod sit Pario lapide, videlicet marmorea columna splendidius & durabilius, id lubens faciam: eritque hoc pacto clarum nomen eius. Nam vt aurum quod igni liquitur & purgatur, micantiorem fulgorem reddit: sic carmen quo clara facinora laudantur, eorum factorem virum, illustriorem efficiunt, eiúsque sortem regali adæquant. Quanquã autem vita functus est Callicles, nihilominus me laudatorem nanciscatur, qui dicam eum in Isthmijs, quod Neptuno terram tridente concutienti, grauémque ictu strepitum excitanti, certamen est sacrum, vicisse, & corona Corinthiaco ex apio contexta decoratum fuisse.	στάλαν θέμεν Παρίας λίθου λευκοτέραν. ὁ χρυσὸς ἑψόμενος αὐγὰς ἔδειξεν ἁπάσας· ὕμνος δὲ τῶν ἀγαθῶν ἐργμάτων βασιλεῦσιν ἰσοδαίμονα τεύχει φῶτα. κεῖνος ἀμφ' Ἀχέροντι ναιετάων ἐμὰν γλῶσσαν εὑρέτω κελαδῆτιν, ὀρσοτριαίνα ἵν' ἐν ἀγῶνι βαρυκτύπου θάλλησε Κορινθίοις σελίνοις.	*columnam ponere Pario lapide candidiorem*, id faciam. Sicut *aurum excoctum* suos *fulgores patefacit omnes*: sic *hymnus rerum præclarè gestarum regibus parem sorte reddit virum. Ille apud Acherontem habitans meam linguam inueniat decantatricem, quo pacto in certamine*, quod sacrum est Neptuno *tridentis concussori grauistrepo decoratus fuerit apijs Corinthiacis.*

στάλαν. Dor. pro στήλην. Quo vocabulo tropicè suum hymnum notat: simúlque eum à dignitate extollit, & quum Pario lapide candidiorem dicit, eius elegantiam, quum στήλην, eius durationem innuit. Et certè encomia scriptis mandata durabiliora sunt quibusuis columnis, vnde Horatius de suis carminibus,

Exegi monumentum are perennius,
Regaliq; situ Pyramidum altius,&c.

Παρίου λίθου. Parius lapis, inquit Schol. est ὁ καλούμενος λύγδινος. Hoc est, *lauis, politus, nitens, candidus instar Parij lapidis. Eum lapidem*, inquit Erodæus l.6. Epig. *cœpére lychnitem appellare. Parius*, inquit Seruius, *candidißimus est lapis, Lygdius nomine, Is nascitur in Paro insula.* Appellatur à Martiale Lygdos, in hoc versu,

Candida non tacita respondet imagine Lygdos.

Plinius l.36 c.8 Lygdinos vocat candoris eximij. Anacreon Περὶ λυγδίνῳ δὲ τραχήλῳ, Χάριτες πέτοντο πᾶσαι.

Circa candidam ceruicem gratia volabant omnes.

Parius lapis est marmor. ἀπιεραστικῶς à Paro Cycladum insula, vbi marmor candidissimum effodiebatur: vnde Virgil. 3. Aen. appellat *Paron niueam.* De hac insula vide Plin. l.4. Strab. l.10.

ὁ χρυσὸς. Simile quo poëseos dignitatem illustrat. q.d. ὥσπερ διὰ τοῦ πυρὸς ὁ χρυσὸς γίνεται διαυγέστερος, οὕτως οἱ ἀγαθοὶ ἄνδρες διαφανέστεροι καὶ βασιλεῦσιν ἴσοι διὰ τοῦ ὕμνου.

γίνονται. Ita poëtam aurifici, poësin igni, viros claros, & virtutis actiones auro comparat. Vide Adagium. *Aurum igni probatum.*

κεῖνος ἀμφ'. Redit ad Calliclem, quẽ laudaturus præoccupatione vtitur, quoniam iam erat mortuus: & hoc sibi vult, ἐκεῖνος εἰ καὶ τέθνηκεν ἤδη, τῆς ἡμῶν εὐφημίας τυγχανέτω. *In Acheronte habitare*, est poëtica phrasis pro *mortuum esse*. Nam Acheron est fluuius inferorum, qui defunctorum locus credebatur.

κελαδῆντι. Hoc est κελαδοῦσῃ, ὑμνούσῃ. Poëtica vox κελαδήεις, ντος: à verbo κελαδέω.

ὀρσοτριαίνα ἵνα. Hoc est, ὅπως ἐν τῷ Ἰσθμικῷ Ποσειδῶνος ἀγῶνι παρὰ τοῖς Κορινθίοις ἐστέφθη σελίνῳ. Neptuni certamen sunt Isthmia, locus certaminis, Isthmus Corinthiacus, apium materia coronarum, ὀρσοτριαίνας & βαρύκτυπος per antonomasiam dicitur Neptunus: quæ vocabula iam occurrerunt.

θάλλησε negl. augm. pro ἐθάλλησε à θαλλέω poëtico pro θάλλω. vt & 10. Nem. στ. 3.

παράφρασις.

Quem quidem Euphanes auus tuus maternus, ô iuuenis Timasarche, senex venerandus egregius hymnographus, victoriarum eius oculatus testis, rectè laudabit carmine: vt & alios victores alij poëtæ qui eodem tempore vixerunt. Vnusquisque autem sperat se ea quæ viderit ipse, optimè narraturum. Sicuti & tuum victorem Melesiam laudans idem oculatus testis rerum ab ipso gestarũ, omnem eas diuersimodè narrantium contentionem detorqueat Eius autem verborum texturæ, & eloquentiæ tanta est vis vt in dicendo sit insuperabilis, & quemuis trahat in suam sententiam, vir adeò candidus & syncerus, vt bonos beneuolentia prosequatur, infestisque aduersarijs æquè asperum vltorem se præbeat, atque antagonistæ fatigato ephedrus, qui ipse viribus integer cum eo congreditur.

ἐπῳδ. κῶλ. ιγ.

τὸν Εὐφάνης ἐθέλων
γεραιὸς προπάτωρ
ὁ σὸς ἀείσεται παῖ.
ἄλλοισι δ' ἅλικες ἄλλοι.
αὐτὸς δ' ἰδὼν ἃ τύχῃ,
ἔλπεται τις ἕκαστος
ἐξοχώτατα φάσθαι.
οἷον αἰνέων κε Μελησίαν ἔριδα στρέφοι.
ῥήματα πλέκων ἀπάλαιστος ἐν λόγῳ ἕλκει,
μαλθακὰ μὲν φρονέων ἐσλοῖς,
τραχὺς δὲ παλιγκότοις ἔφεδρος.

μετάφρασις.

quem Euphanes senex progenitor tuus canet libens ô adolescens. Alijs autem alij sunt coætanei. Quilibet autem ea quæ viderit ipse, sperat se narraturum excellentissimè. Sicuti laudans Melesiam, contentionem auertat, verba texens insuperabilis in oratione trahit, mollia quidem cogitans bonis, asper autem aduersarius inimicis.

¶ Εὐφάνης. Non à se tantùm, sed etiam ab Euphane laudandum dicit Calliclem. Fuit autem Euphanes Timasarchi auus maternus, quem tacitè Schol. innuit interfuisse victorijs Calliclis, eundémque esse hymnographum. Et quoniã credidère veteres mortuis inesse sensum aliquem apud inferos, ideo Schol. annotat Euphanem defunctum, defuncti Calliclis laudes decantaturum. Sed non video qui possit hinc colligi Euphanem excessisse è viuis. Existimo potiùs poëtam reijcere in Euphanem hoc officium canendi Calliclis, quòd essent σύγχρονοι. Idque ex his verbis colligo, ἄλλοισι δ' ἄλλοι ἅλικες: & ita sentit in varia interpre-

tatione Scholiastes. Præterea γηραιὸς vocatur, eo quòd ætate prouectus erat, nec sic vocatus fuisset, vt puto, nisi vixisset. Quanquam autem Callicles matris Timasarchi frater, Euphanisque, vt verisimile est, filius, vita iam erat defunctus, fieri poterat vt superstes esset pater Euphanes, & cùm filij victoriæ testis fuisset, eam rectiùs alio decantaret.

ἅλικες hic sumo pro σύγχρονοι, vt sint, non ætate pares, sed contemporanei.

τὰ δ' αὐτός. Et metri, & sensus ratio corruptum esse hunc locum indicant: quem ducta ex Schol. interpretatione coniectura sic restituo, Αὐτὸς δ' ἰδὼν ἃ τύχῃ. Nam in Schol. habemus ἀφ' αὐτὸς εἶδε. Sic restitutus locus planus erit, nihilque subaudiendum, nihil ἔξωθεν petendum. Et sic sententiam construes totam, ἔλπεται δέ τις ἕκαστος ἐξοχώτατα φάσθαι ἃ τύχῃ ἰδὼν αὐτός. Porrò gnome est, qua docet quemlibet melius narraturum quæ viderit, quam quæ audiuerit.

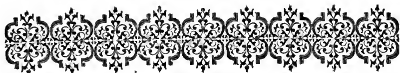
ἐξοχώτατα. Sume hoc vocabulum aduerbialiter : & φάσθαι actiuè : quod est Aor. medij ἐφάμην.

οἷον αἰνέων κε. Nec Aristarchi, qui οἷον leni spiritu notat, & μόνον vult exponi: nec Didymi, qui aspero, & exponit *qualem*, sententiam probare possim. Nam ita video loci sensum cogi, atque vt Schol. monet τὶς subaudiendum. Sed si τὸ, οἷον sumas pro *sicuti*, & hæc de Euphane dicta putes, omnino plana erit sententia: vt ex paraphrasi cognosces.

ἐρίδα στρέφοι. Hoc est, *contentionem auertat*, nimirum Euphanes, Nam cùm alius aliter vnctorem Melesiam laudaret (vt conijcio) & differrent sententijs, Euphanes qui testis fuerat rerum à Melesia, quemadmodum & à Callicle gestarum, composito etiam in Melesiam encomio, litem omnem dirimere poterat, rem, vt erat, declarando. De Melesia diximus Olymp. *.

ῥήματα πλέκων. Hæc Euphanis vim dicendi, qua litem omnem dirimat, innuunt. Porrò laudatur maternus auus Timasarchi, ab eloquentia inuicta, & à candore, quum amicis est amicus, inimicis inimicus. Qualem se prædicat poëta Pyth. 2. antist. vltima. φίλον εἴη φιλεῖν, ποτὶ δ' ἐχθρὸν, ἅτ' ἐχθρὸς ἐὼν, λύκοιο δίκαν ὑποθεύσομαι. Cæterùm omnia hæc vocabula, στρέφειν, πλέκειν, ἀπάλαιστος, ἕλκειν, ἔφεδρος, sumpta & translata sunt à palæstra.

ἔφεδρος. Non hîc significat ἐφεδρευτὴν *insidiatorem*, aut *obseruatorem*: sed cum ex athletis, cui sorte obuenit, vt certantibus alijs spectator sedeat, congressurus mox cum fatigato, ipse viribus integer. Quemadmodum autem hic ἔφεδρος illi erat asper, sic & inimicis asperum, & in ijs vlciscendis fœlicem denotare vult Calliclem.

ΠΥΘΕΑ ΥΙΩ ΛΑΜΠΩνος, παγκρατιαστῇ.

PYTHEAE FILIO LAMponis, pancratiastæ.

ΕΙΔΟΣ Ε.

ODE V.

ARGVMENTVM.

PYtheas Aegineta Lamponis filius laudatur à victoria pancratij à fructu victoriæ, videlicet amicorum lætitia, & patriæ honore: à consanguineo Euthymene, pancratij pariter victore, à victorijs Aeaciorum & Megaricorum ludorum, à præstantia Menandri Atheniensis, aliptæ ipsius: denique ab auo materno Themistio, & sic hymnum concludit cui pro more digressiones interseruit, veluti ad Aeacidas, Pelei & Thetidis nuptias, quas suo loco videre licebit.

παράφρασις.

Non calleo artem statuariam, qua viris virtute insignibus æneum marmoreum-ve, aut id genus simulachrum erigere possim: sed poëtica polleo, qua mihi facile est res præclare gestas celebrare, vnde virorum præclarorum nomē clariùs innotescat. Etenim statuæ quantumuis affabrè factæ & decoræ, loco in quo positæ fuerunt non

στροφὴ α. κῶλ. ια.

Οὐκ ἀνδριαντοποιός εἰμ', ὥς τ' ἐλινύσοντ' ἐργάζεσθαι ἀγάλματ' ἐπ' αὐτᾶς βαθμίδος
ἑσταότ'. ἀλλ' ἐπὶ πάσας
ὁλκάδος, ἔν τ' ἀκάτῳ γλυκεῖ' ἀοιδά,
στεῖχ' ἀπ' Αἰγίνας, διαγγέλλοισ' ὅτι Λάμπωνος υἱὸς
Πυθέας εὐρυσθενὴς

μετάφρασις.

Non sum Statuarius, vt immobilia fabricer simulachra, super eadem basi stantia: sed in omni oneraria naue & cymba proficiscere ô dulce carmen ab Aegina, nuncians quòd Lamponis filius Pytheas præualidus victor reportarit in Ne-

νικῆ Νεμείοις παγκρατίου στέφανον.
οὔπω γένυς φαίνων τέρειναν
ματέρ' οἰνάνθας ὀπώραν,

meis pancratij coronam. Nondum genâ ei proferebat teneram matrem floridæ vitis Oporam,

mouentur, nec nisi ab accedentibus illas cernuntur: sed carmina terras omnes & maria peragrant, & viri laudati laudes vndiquaque perferunt. Itaque ô dulcis hymne te in Aeginam mitto, inde profecturum nauibus cùm onerarijs, tum actuarijs, & promulgaturum vbique terratum, Lamponis Aginetę filium Pytheam robustùm Nemeæa panctatij victoria, contextam funebri apio coronam promeritum esse. Illi nondum genæ teneram lanuginem producebant, quę iuuenibus ante virilem ętatem efflorescit,

Πυθέᾳ. Titulus continet nomen victoris, eiúsque patris, & genus victoriæ: sed patria non denotatur: verùm Aeginetam fuisse ex hymno colligimus. Extat in eundem, eiúsque fratrem Phylacidem, & auunculum Euthymenem Ode sexta Isthmiorum. Lamponis Aeginetæ mentionem facit Pausanias in Laconic. l. 3. tanquam qui historiam belli Persici Xerxis descripserit.

ὐκ ἀνδριαντοποιός, Exordium ducit à collatione sui carminis cum statuis, & docet quanto his illud præstet. Sumendi huius exordij occasio hæc fuit, authore Schol. Amici Pytheæ rogarant Pindarum vt illi epinicium conscriberet: sed cùm tres drachmas pro mercede poposcisset, renuerunt amici Pytheæ, rati statuam æneam eo pretio comparari posse. Postea verò cognito errore reuersi, idem pretij poëtæ soluerunt. Itaque in rei malè iudicatæ ἐξονειδισμὸν, collationem hanc instituit, ostensurus quanto discrimine inter se distent Statua, & Encomium. Verùm & citra istiusmodi occasionem sic ordiri potuit poëta in sui carminis commendationem, quod victori gloriosius futurum erat quàm statua. Vnde Horat. l. 4. Carm. Od. 2. huc allusit.

Siue quos Elea domum reducit
Palma cœlestes, pugilem-ve, equum-ve
Dicit, & centum potiore signis
Munere donat.

Similiter eodem libro Horat. exemplo Pindari laudat carmina, Oda. 8. quam cum hisce poëtæ verbis confer.

ἐλινύσοντα. Quidam geminant λ in prima syllaba: sed metri ratio refragatur, significat autem ἀργά, ἀκίνητα. Estque participij futuri ἐλινύσω. ab ἐλινύω significante ἀργῶ, σχολάζω, ἡσυχάζω. Etymol. deducit ἀπὸ τοῦ ἐν αὐτῷ εἰλεῖσθαι: hoc est, *in eodem volui*. Sed remotum mihi videtur etymon.

ἐπ' αὐτᾶς, Hoc est, διηνεκῶς μένοντα ἐπὶ τῆς αὐτῆς βαθμίδος ἀκίνητα. Nempe quæ in eodem loco manent, vbi positæ sunt, nec se promouent, nec nisi ab accedentibus conspiciuntur. Contrà carmina maria terrásque pererrant.

ἀλλ' ἐπὶ. Apostrophe ad carmen suum, quod quidem in Aeginam misit, sed quod in Aegina manere non vult. Quare iubet στείχειν ἀπ' Αἰγίνας, siue maiori, siue minori nauigio, vt quemadmodum merces vendibiles, diuersas in regiones deportetur, vnde per omnes mundi plagas innotescat victoris nomen.

Quinto

Quinto colo ſequutus Schmidij veriſimilem coniecturam addidi γλυκεῖ' ἀοιδά. Idem quoque rectè τὸ ϛεῖχε legit ϛεῖχ᾽. Non enim ϛείχω ſed ϛείχω reperitur barytonum, ſed ϛοιχέω circunflexum.

διαγγέλλοισα. Dor. pro διαγγέλλουσα. Hæc verba continent hymni propoſitionem, ſcilicet vt quôuis nuncium victoriæ à Pythea partæ perferat. Is autem à patre, à robore, à victoriæ genere commendatur.

νικῇ Dictum Dor. pro νικᾷ, ídque per enallagen temporis, ſumpto præſenti pro præterito. Quod codices habent Νεμίοις legendum metri cauſa Νεμείοις.

ὄπω γένυς. Laus ab ætate in qua vicit. Etenim laudabile eſt, quòd is adhuc imberbis iuuenis tam graui certamine vicit. Porrò allegorica periphraſi iuuenilem imberbitatem circumloquitur: quum dicit οὔπω γένυς φαίνει ὀπώραν τέρειναν οἰνάνθας ματέρα. Quæ verba per anaſtrophen ſumit rectè Schol. pro, οὔπω γένυς ἔφαινεν οἰνάνθαν τερείνας ὀπώρας μητέρα. Etenim οἰνάνθη *flos vitis*, eſt ante autumnum. Quare ὀπώρα dici non poſſit mater οἰνάνθης, ſed contrà: quandoquidem priùs floret vitis, deinde autumnus oritur. Ergo οἰνάνθαν pro *iuuenili*, ὀπώραν pro *virili ætate* ſume. Nam ætates ſic tempeſtatibus reſpondent.

φαίνει. Negl. augm. pro ἔφαινεν. ματέρα. Dor. pro μητέρα. οἰνάνθας Dor. pro οἰνάνθης. Eſt autem οἰνάνθη, τὸ τῆς οἴνης ἄνθος, ſeu οἴνη, ἤγουν ἄμπελος ἀνθοῦσα. Hîc pro ἴουλος vſurpatur metaphoricè. Similem ἀναϛροφὴν prædictæ habes Olymp. ιγ. ὕβρεις κόρου ματέρα, pro κόρος ὕβρεως μάτηρ. Et Nem. θ. ἁσυχία φιλεῖ συμπόσιον pro συμπόσιον φιλεῖ ἁσυχίαν. Itaque fruſtra ſe torquet Aretius, illam auerſando.

παράφρασις.

quum edito ſui roboris ſpecimine tam luculento, decus addidit bellicoſis heroibus Aeacidis prognatis ex Saturno, Ioue, & Nereidibus: ſiquidem Saturnus fuit Chironis pater, Chiron Endeidis, ex qua & Aeaco Iouis filio orti ſunt Telamon & Peleus. Nereides autem nymphę pepererunt, Pſamathe quidem Aeaco Phoeum, Thetis verò Achillem Peleo Quinetiam ornamento fuit Aeginæ patriæ, vrbi hoſpitalitatis ſtudioſiſſimę, ex qua tanquam ex metropoli originem duxerunt

ἀντιστρ. κῶλ. ια.

ἐκ δὲ Κρόνου καὶ Ζηνὸς ἥ-
ρωας αἰχματὰς φυτευθέν-
τας,
καὶ ἀπὸ χρυσεᾶν Νηρεΐ-
δων
Αἰακίδας ἐγέραιρε,
ματρόπολίν τε φίλαν ξένων
ἄρουραν.
τάν ποτ' εὔανδρόν τε καὶ
ναυ-
σὶ κλυταὶ θέσαντο· πὰρ βω-
μὸν πατέρος Ἑλλανίου
στάντες, πίτναν τ' ἐς αἰθέρα χεῖρας
ἁμᾶ
Ἐνδαΐδος ἀρίγνωτες υἱοὶ,
καὶ βία Φώκου κρέοντος,

μετάφρασις.

Quum Saturno & Ioue prognatos, & aureis Nereidibus heroas bellicoſos, Aeacidas decorauit: metropolinque terram amantem hoſpitum, quam quondam & bene viris inſtructam & nauibus inclytam fundauerunt: ad aram patris Hellenij ſtantes, tendebántque ad æthera palmas ſimul Endeidis celebres filij, & fortis rex Phocus,

Teucer qui Cyprum, Peleus qui Iolcum, Telamon qui Salaminem, Achilles qui Leucen occupauit. Quam etiamnum generosis viris instructam, & nauibus inclytam, olim fundauerunt nobiles Endeidis filij Telamon & Peleus, fortisque rex Phocus, Deæ marinæ Nereidis Psamatheæ filius, quem illa in littore maris peperit: qui cum Aeaco patre simul preces manibus ad sydera euectis fudêre iuxta aram Iouis patris, vt Græciam siccitate squalentem, imbrium compotem faceret, qua impetrata, Panhellenium Iouem, quòd toti Græciæ salutem contulisset, nuncuparunt.

ἐκ δ' Κρόνι. Consequentia victoriam proponuntur: nempe additum maioribus & patriæ decus. Interim digreditur ad historiam Aeacidarum, de ipsorum ortu, virtutibus, & fortuna, quæ paraphrasis dilucidè ob oculos ponit.

χρυσέων. Hoc est καλλίστων, translatione sumpta à pulcherrimo metallo. ματρόπολιν Dor. pro μητρόπολιν. Quomodo sit metropolis Aegina collige ex paraphrasi. Iam antè autem ab hospitalitate sæpius est laudata.

τὰν Dor. pro τὴν: & articul. præposit. pro subiunct. τὰν ἐσσάμενο. Hoc est, ἱδρύσαντο. Est dictum metri causa geminato σ. & negl. augmento pro ἑσσάμενο. Aor. 1. med. ἐσσάμην poëticè pro ἑσσάμην communi à verbo prisco ἕω, ἕῶ, pro quo nunc dicimus τίθημι. Sic autem formantur tempora verbi ἕω. fut. ἕσω, Aor. prior act. ἕσα, medius ἐσσάμην. Sententia porrò sic construenda τὰν ἱκανδὲρ τε καὶ ναυσὶ κλυτὰν ποτὶ ἐσσάμενο. Quantum valuerint nauibus vide Pausan. l. 2. Herodot. Vran. Strab. l. 8.

πὰρ βωμόν. Per apocopen pro παρὰ βωμόν. Hic non ponitur circunstantia temporis qua fundarunt Aeginam: sed alia notatur historia: nēpe Aeacum, simúlque eius filios precibus à Ioue aliquid obtinuisse. Quod quid sit refert Isocrates in Euagora. τοῦτο μὲν γὰρ Αἰακὸς, ὁ Διὸς μὲν ἔκγονος, τοῦ δὲ γένους τοῦ Τευκριδῶν πρόγονος τοσοῦτον διήνεγκεν, ὥστε γενομένων αὐχμῶν ἐν τοῖς Ἕλλησι, καὶ πολλῶν ἀνθρώπων διαφθαρέντων, ἐπειδὴ τὸ μέγεθος τῆς συμφορᾶς ὑπερέβαλεν, ἦλθον οἱ προεστῶτες τῶν πόλεων ἱκετεύοντες αὐτὸν, νομίζοντες διὰ τῆς συγγενείας καὶ εὐσεβείας τῆς ἐκείνου τάχιστ' εὑρέσθαι παρὰ τῶν θεῶν τῶν παρόντων κακῶν ἀπαλλαγὴν σωθέντες δὲ καὶ τυχόντες ἁπάντων ὧν ἐδεήθησαν, ἱερὸν ἐν Αἰγίνῃ κατέστησαν κοινὸν τῶν Ἑλλήνων, οὗπερ ἐκεῖνος ἐποιήσατο τὴν εὐχήν. Verùm quod vni Aeaco orator, id simul etiam filijs eius, nominatim Telamoni, Peleo, & Phoco tribuit poëta. Vide hanc historiam apud Pausaniam libro primo qui *Attica* inscribitur, in fine.

πατρὸς Ἑλλανίου. Ioui Πανελληνίῳ quem Ἑλλάνιον Dor. pro Ἑλλήνιον vocat poëta, sacra fecerunt. Patrem vocat, quia Aeacidarum generis est author. Ἑλλήνιον vel Πανελλήνιον, aut quia toti Græciæ siccitate laboranti opem tulit, aut quia (vt colligi potest ex citatis Isocratis verbis) Græci seruati, omniúmque votorum facti compotes, in Aegina Græcorum omnium nomine templum ædificarunt, vbi votum Aeacus nuncuparat. Dicit autem Pausanias Iouem hinc Ἀφέσιον esse vocatum: quòd hanc calamitatem remouisset, idque in fine l. primi. Scholiastes Hellenium Iouem, ab Hellenio promontorio denominat.

πίτναν. Hoc est αἴτεναν. Est 3. pers. plur. poët. & negl. augm. pro ἐπίτναν imperfecti act. ἐπίτνην à themate πίτνημι quod formatur à πιτνάω vt ἵσημι ab ἱσάω, Virgil. sic phrasim reddit Aen. 5. *Longaeui palmas nequic-*

quam ad ſydera tendunt,& 2.Cælo palmas cum voce tetendit.

Ενδαΐδος. Dor.pro Ενδηΐδος. Endeis. filia Chironis, Aeaci vxor, mater Pelei & Telamonis, qui περιφερέστατοι appellantur Endeidis celebres filij. Celebres certè ob res præclarè geſtas, vt ex Odis ſuperioribus eſt cognitum.

ἀείγνωτες per metapiaſmum poëticum, pro poëtico ἀείγνωτοι nominat. plur. q.d. λίαν γνώριμοι. Nam ἀεὶ in compoſitione eſt ἐπιτατικόν. Poſſet etiam citra metaplaſmum, vt quemadmodum ἀγνὼς, ſic & ἀειγνὼς declinetur.

ϗ βία Φώκου. Periphraſis Phoci, ſicuti apud Homerum βία Πειάμοιο ἄνακτος. Phocus Aeaci filius, ſed ex Pſamathe Nereide, marina Dea.

παράφρασις.

Verùm illi poſtquam ciuitatem fundarunt, in ea non permanſerunt, ſed mutatis ſedibus Telamon in Salaminem Atticę Inſulã, Peleus Phthiam Theſſaliæ vrbem profectus eſt, idque magna de cauſa: propter facinus nimirum iniuſtum, quod magno periculo perpetrarunt: ideóque me puder dicere cur Inſulam tam inclytam reliquerint, & quę fortuna viros bellicoſos Oenona natali ſolo faceſſere coëgerit, ſilentio pręteribo. Neque enim conducibile ſemper eſt, imò damnoſum aliquando, nudam veritatis faciem retegere. Sed viri prudentis eſt ſcire quando ſit tacendum: nihilque opportuno & tempeſtiuo ſilentio inter homines eſt ſapientius.

ἐπῳδ'. κῶλ.ια.

ὁ παῖς Θεᾶς, ὃν Ψαμάθεια
τίκτ' ἐπὶ ῥηγμῖνι πόντου.
αἰδέομαι μέγα εἰπεῖν, ἐν δίκᾳ τε
μὴ κεκινδυνευμένον.
πῶς δὴ λίπον εὐκλέα νᾶ-
σον,
ϗ τίς ἄνδρας ἀλκίμους
δαίμων ἀπ' Οἰνώνας ἔλασεν, σχήσο-
μαι.
οὔτοι ἅπασα κερδίων
φαίνοισα πρόσωπον ἀλάθει' ἀτρε-
κής·
ϗ τὸ σιγᾶν πολλάκις ἐστὶ σο-
φώ-
τατον ἀνθρώποισι νοῆσαι.

μετάφρασις.

Deæ filius, quem Pſamathea peperit in littore maris. Vereor rem magnam eloqui, iniuſtéque cum periculo patratam. Quomodo reliquerint celebrem Inſulam, & qua viros fortes fortuna ex Oenona expulerit, ſuperſedebo dicere. Nõ enim omnis vtilis eſt oſtendens faciem veritas exacta: ſed ſcire tacere eſt ſæpe ſapientiſsimum inter homines.

ὁ παῖς Θεᾶς. Cohæret cum ſuperioribus. Et legitima erit conſtructio ſi βία Φώκου pro ὁ Φῶκος, accipiamus: metri cauſa legendum τὸ παῖς Θεᾶς. Ψαμάθεια pro Ψαμάθη, vt Πηνελόπεια, pro Πηνελόπη. Additur circunſtantia loci in quo natus eſt Phocus.

αἰδέομαι μέγα. Præteritio qua declinat narrationem iniuriæ in Phocum cõmiſſæ, à fratribus Peleo & Telamone ne quos modò laudauit à pietate & fortitudine, graui vituperio maculet. Tacet autem quomodo Telamon & Peleus Phocum fratrem occiderint; nempe in gymnaſijs, quum Peleus diſco, Telamon ferro tergum ipſius percuſſit. Quo fratricidio perpetrato aufugerunt, veriti iuſtam patris iram, & vt loquitur Appollonius,

Τελαμὼν μὲν ἐν Ἀτθίδι νάσατο νήσῳ.
Πηλεὺς δ' ἐν Φθίᾳ ἱερβώλακι ναῖε λιασθείς.

ἐν δίκᾳ τε μὴ κεκινδυνευμένον. Hoc est *μὴ δικαίως τετολμημένον καὶ ἐπικινδύνως πεπραγμένον.* Nam in hoc fcelere perpetrando erat etiam periculum, fiquidem fi Phocus rem præuidiffet, ipfimet occidi à reluctante potuiffent.

τίς δαίμων, Quæ fortuna, hoc eft *τύχη.* Et *ἀπ' Οἰνώνας*, non *ἀποινώνας* legendum puto, vt ex Schol. colligo, qui hæc verba fic exponit, *τίς τούτους τοὺς ἄνδρας δαίμων καὶ τύχη ἀπὸ τῆς Οἰνώνης ἀπήλασεν.* Itaque vulgatam lectionem, & interpretationem reijcio.

στάσομαι Dor. pro *στήσομαι*: fubaudito *εἰπεῖν.* Hoc eft, *παύσομαι τῆς τοιαύτης διηγήσεως.* *Stabo*, hoc eft, *non proferam, tacebo.* Ratio huius filentij fequenti fententia declaratur. *στῆσαι λόγον* eft finire orationem.

οὔτοι ἅπασα. Hoc eft, *ἀλήθεια πᾶσα τὸ πρόσωπον φαίνουσα οὐκ ἐπικερδής ἐστι. ἀλλὰ τὸ σιγᾶν κατὰ καιρὸν σιγᾶν, σοφώτατόν ἐστι πρᾶγμα.* Etenim Obfequium amicos, veritas odium parit. Quare, imò & alijs de caufis, veritas non nifi loco & tempore retegenda.

παράφρασις.

Enimuero referam potiùs & fauftam eorum fortunã, & quæ præclarè gefferunt. Atque ita viribus ingenij mei confido, vt fi fœlicitatem illorum, aut robur manuum, aut bella quę ferro confecerunt, encomio celebrare placuerit, mihíque copiofa, difficiliſque explanatu materia proponatur, fperẽ me in illius explanatione tam fœliciter & cum laude verfaturum, quàm athleta, cui flexibilia & agilia funt genua, in magna foffa leui faltus impetu tranfiliẽda, quámque aquila in longo maris tractu tranfuolãdo. Etenim quanto aquila graculis altiùs volat & longiùs, tantò reliquis poëtis antecello. Inter cęteras autem Aeacidarum, quos hîc nominaui, laudes, referam vt nouem Mufarum pulcherrimus chorus in Pelio monte, quum Pelei nuptię celebrarentur, cantionem eft modulatus, earúmque in medio feptem fidibus refonantem citharam aureo plectro agiliter pulfans Apollo dux chori,

στροφὴ β. κῶλ. ια.

εἰ δ' ὄλβον, ἢ χειρῶν βίαν,
ἢ σιδηρείταν ἐπαινῆσαι
πόλεμον δεδόκηται, μακρά
μοι
δ' αὐτόθεν ἅλμαθ' ὑποσκά-
πτοι τις, ἔχω γονάτων ἐλαφρὸν ὁρ-
μάν.
καὶ πέραν πόντοιο πάλλον-
τ' αἰετοί. πρόφρων καὶ κεί-
νοις ἄειδεν Παλίῳ
μοισᾶν ὁ κάλλιστος χορός. ἐν δὲ μέ-
σαις
φόρμιγγ' Ἀπόλλων ἑπτάγλωσ-
σον
χρυσέῳ πλάκτρῳ διώκων,

μετάφρασις.

Si verò felicitatem eorum, *aut manuum robur*, *aut ferreum laudare bellum placuerit*, *& longos inde faltus mihi fodiat aliquis*, *habeo genuum leuem impetum, & vltra mare feruntur aquilæ. Libens verò etiã illis canebat in Pelio Mufarum pulcherrimus chorus*, *& inter medias citharam Apollo feptilinguem aureo plectro pulfans*,

εἰ δ' ὄλβον. Priùs obiter fignificauit fe nolle cædem Phoci à fratribus perpe-

tratam commemorare. Iam aperit quid malit, nempe ἐπαινέσαι τὴν αὐτῶν εὐδαιμονίαν, τὸ τῆς χειρῶν σθένος, τὴν κατὰ πόλεμον ἀρετήν. Verùm Oda præcedente dixit res ab vtroque, Telamone videlicet & Peleo gestas.

σιδαρίταν. Accusat. Dor. à recto Dor. σιδαρίτας pro σιδηρίτης. Dicitur etiam Dor. σιδαρίτας. Epitheton belli, quod metonymicè ipsi tribuitur, quia milites ferreis armis muniuntur: vel metaphoricè, pro *crudeli & duro*, siquidem hostes alij in alios inhumani & sæui, ac tanquam ferrum duri esse solent.

αὐτόθεν. *Inde*, nimirum ἐν ὄλβῳ, χειρῶν βίᾳ & πολέμῳ. vnde petendum laudis argumentum Aeacidarum, scilicet Pelei & Telamonis, antè denominatorum.

ἅλμαθ' ὑποσκάπτοι. Allegoria sumpta à pentathlis οἳ σκάμματα σκάπτοντες, ὅπως ἅλλοιντο. Etenim in quinquertio saltãtibus fossas faciebãt, quæ saltus erãt signa, & quæ oportebat ab eo transiliri qui vincere vellet: vnde parœmia, ὑπὲρ τὰ ἐσκαμμένα πηδᾶν. De qua vide in Chiliad.

ἔχω γονάτων. Allegoricè significat eam esse ingenij sui vim, vt hymnum egregium facilè componat. Rectè obseruat Schmidius legendum ἐλαφρὰν metri causa, Atticáque loquendi formula: non autem ἐλαφρᾶν. Attici enim mascul. adiect. cum fœmin. substant. iungere solent.

καὶ πέραν. Hoc est, καὶ τὴν πόντου πελλόμενοι αἰετοὶ τὴν θάλασσαν διαπεράσουσι. Alia allegoria qua se aquilæ, suósque aduersarios graculis comparat, & significat suum characterem æquè superare sublimitate stylum aliorum, atque aquila graculos volatu superat. Quare innuit sibi æquè esse facile amplam laudum Aeacidarum materiam pro dignitate explanare, atque aquilæ longum maris tractum emetiri. Vtitur poëta verbo πάλλεται, ἐμφατικῶς. Nam volans aquila tanto vt ita dicam, impetu secat aërem, quanto vibrata sagitta.

πρόφρων κἀκείνοις. Nempe Aeacidis denominatis, peculiariter verò Peleo. Nam inter cæteras laudes, hãc profert, videlicet Musas in Pelei nuptijs cecinisse, imò & hymni quem illæ cecinerunt, materiam declarat. Quare nec ab amore Musarum Aeacidas laudari puto, nec ad Pytheæ laudes refero, sicut alij, quasi Musæ in Pelio monte cum Apolline congregatæ, in eius victoriæ gratiam, epinicium carmen modulatæ sint.

ἐν δὲ μέσαις. Sic legendum metri causa, non μέσσαις vt in margine Scholiorum annotatur: multò minùs μοίσαις. Nam vitiosa, & ab inopia proficisci videretur huius vocis repetitio. Præterea verisimile est, cùm poëta de choro Musarum loquatur, eum voluisse dicere quo in loco esset chori dux Apollo: quem in medio poëtæ collocant, vnde Nomina Musarum persequutus in Epigram. Virgil. sic de Apolline.

Mentis Apollineæ vis has mouet vndique Musas.
In medio residens complectitur omnia Phœbus.

ἑπτάγλωσσον. Eâdem significatione ἑπτάγλωσσον dixit poëta. 2. Od. Pyth. vocat *septilinguem*, quia septem chordas habet cithara, quæ quemadmodum lingua vocem, sic hæ pulsatæ sonum edunt. Et cùm septem sint liberalium artium genera, putatúsque sit literarum præses Apollo, ei septicordis cithara tribui à poëtis existimatur.

διώκων. Hoc est κρύων, πλήττων. Sed est emphasis in διώκων: vult enim, vt rectè obseruat Schol. τὸ τάχος ἐμφῆναι τῆς πλήξεως.

παράφρασις.

præcentorem agebat, omnísque generis melodias inchoabat. Illæ autem à Ioue exorsæ, primùm hymno celebrarunt venerandam Thetin, deinde Peleum, quem vt dolo irretire voluerit Cretheis Hippolyte tenera Thessaliæ regis & custodis Acasti coniux, marito in suam sententiam varijs commentis pertracto, inter cætera narrauerunt, vtque mendacium excogitatum nequiter compegerit, & dixerit sibi stuprum ab illo oblatum, & tentatum Acasti torum sponsalem.

ἀντιστρ. κῶλ. ια.

ἁγεῖτο παντοίων νόμων.
αἱ δὲ πρώτιστον μὲν ὕμνησαν,
Διὸς ἀρχόμεναι, σεμνὰν Θέτιν,
Πηλέα θ', ὥς τέ νιν ἁβρὰ
Κρηθεῒς Ἱππολύτα δόλῳ πεδᾶσαι
ἤθελε, ξυνευνᾶ Μαγνήτων σκοπὸν πείσαισ' ἀκοίταν
ποικίλοις βουλεύμασι.
ψεύσταν δὲ ποιητὸν συνέπαξε λόγον,
ὡς ἄρα νυμφείας ἐπείρα
κεῖνος ἐν λέκτροις Ἀκάστου

μετάφρασις.

inchoabat omnis generis modos. Illæ verò primùm quidem hymnum cecinerunt, à Ioue exordientes, in augustam Thetin, Peleúmque, vt eum tenera Hippolyte Cretheis dolo irretire voluerit, coniux marito Magnetum moderatori quum rem persuasisset per varia commenta. Mendacem autem factitiũ compegit sermonem, quòd sponsalem attentaret ille in stratis Acasti

ἁγεῖτο Dor. pro ἡγεῖτο, hoc est, ἐξῆρχε. παντοίων νόμων, hoc est, πάσης μελῳδίας. Etenim νόμοι *modos Musicos, leges metricas, cantilenam* significant, vide Lexica. Cohærent autem hæc verba cum superioribus.

αἱ δὲ μ. Nimirum Musæ. Et ingreditur in materiam hymni, quæ tria complectitur, Thetidis laudes, Cretheidis dolos, & Pelei constantem castitatem.

Διὸς ἀρχόμεναι. Huc reuoca quæ annotauimus initio 2. Nem. in hæc verba Διὸς ἐκ προοιμίου. Porrò de dolo Cretheidis iam dictum 4. Oda superiori.

δόλῳ πεδᾶσαι ἤθελε. Hoc est, ἀπατῆσαι ἐβουλήθη. Dor. πεδᾶσαι pro πεδῆσαι. Aor. 1. act. verbi πεδάω. *ligo, vincio.*

Ἱππολύτα. Dor. pro comm. Ἱππολύτη. pro patronymico Ἱππολυτεία. Hoc est, vt exponit Schol. Ἱππολύτου θυγάτηρ. ξυνευνᾶ Atticè pro συνευνᾶ quod est poëticum vocabulum vt & συνευνέτης. q. d. ἡ σύν τινι εὐναζομένη.

Μαγνήτων σκοπὸν. Sic regem σκοπὸν *inspectorem, custodem*, ab officio appellat. πείσαισ' Aeol. pro πείσασα. & ἀκοίταν Dor. pro ἀκοίτην.

ψεύσταν. Dor. pro ψεύστην. & συνέπαξε pro συνέπηξε. q. d. ψευδῆ δὲ λόγον ἔπλασεν, ὅτι ἐκεῖνος ὁ Πηλεὺς ἐπειρᾶτο τῇ κοίτῃ τοῦ Ἀκάστου ἐπιβουλεῦσαι, καὶ τὴν αὐτοῦ γυναῖκα μοιχεῦσαι.

παράφρασις.

Cùm contrà ipsum illa ex animo sæpe rogasset, imò supplicitèr etiam orasset blandis verbis decipere tētans, vt suos in amplexus veniret. Sed molesti illi, ac nefarij sermones honestum ipsius animum grauiter angebant. Itaque illa tanquā sponsa frui recusauit: vt qui ius hospitij temerata hospitis vxore, violare nollet, hospitúmque tutorem Iouem reuereretur, iustámque eius, si hoc perpetrasset, iram metueret. Tum nubium excitator ille, & rex immortalium, cognita viri reuerentia, eam præmio compensauit, quum è cœlo annuit vt quamprimum Nereidum marinarum Dearum auream colum habentium aliquam in coniugium obtineret:

ἐπῳδ. κῶλ. ια.

ἑωυτᾶς. τὸ δ᾽ ἐναντίον ἔσκεν.
πολλὰ γάρ μιν παντὶ θυμῷ
παρφαμένα λιτάνευεν. τῶ δ᾽ ὀρ-
γαὶ
κνίζον αἰπεινοὶ λόγοι.
εὐθὺς δ᾽ ἀπανάνατο νύμ-
φαν,
ξεινίου πατρὸς χόλον
δείσαις. ὁ δ᾽ ἐφράσθη, κατένευσέ-
τέ οἱ
ὀρσινεφὴς ἐξ οὐρανοῦ
Ζεὺς ἀθανάτων βασιλεύς, ὥστ᾽ ἐν
τάχει
ποντιᾶν χρυσαλακάτων τινὰ
Νη-
ρεΐδων πράξειν ἄκοιτιν.

μετάφρασις.

torum. Sed contrarium erat. Sæpe enim illum toto animo ad iniqua hortans supplex orabat. At huius animum angebant molesti sermones: ac statim recusauit sponsam præsidis hospitum patris iram veritus. Animaduertit autem, annuítque ei ex cœlo excitator nubium Iupiter immortalium rex, vt confestim aliquam marinarū Nereidum, auream colum habentium efficeret coniugem,

ἑωυτᾶς Dor. pro ἑωυτῆς. & cohæret cum superioribus. ἔσκεν. Ion. pro ἦν verbi εἰμὶ *sum*.

πολλά γάρ μιν. Hoc est, vt exponit rectè Schol. πολλὰ γὰρ αὐτὴ τὸν Πηλέα ἐκ μέσης τῆς ψυχῆς ἐλιτάνευε, καὶ παραπείθειν ἐπεχείρει συνελθεῖν αὐτῇ. Simile est Prœti vxoris in Bellerophontem flagitium. De quo Homer. Il. 6.

παρφαμένα. Dor. & per syncopen pro παραφαμένη. Hic πάρφασθαι significat μαλακοῖς λόγοις ἀπατᾷν, παραπείθειν, παραλογίζεσθαι. *mollibus verbis decipere, in malum propellere, verbis fallere.* Hoc vocabulum iam occurrit Od. 7. Olymp. antist. 4.

τῶ δ᾽ ὀργαί. Hoc est, τούτου δὲ τρόπον ἐλύπουν οἱ ἄδικοι, seu ὀλέθριοι λόγοι. Dicuntur λόγοι αἰπεινοὶ metaphora sumpta à locis altis qui sunt χαλεποὶ καὶ τραχεῖς.

εὐθὺς δέ. Hoc est, καὶ παραχρῆμα ἀπηρνήσατο χρῆσθαι αὐτῇ καθάπερ νύμφῃ. ἀπανάνατο Dor. & poët. pro ἀπηνήνατο. Aor. 1. med. ἀπαναίνομαι, verbi ἀπαναίνομαι, *recuso, non assentior.* Sic ἀπανήνασθαι Θεᾶς εὐνὴν. Homer. Odyss. κ.

ξεινίου πατρός. Pietas Pelei. Noluit Cretheidem voti compotem facere, reueritus Iouem hospitum præsidem.

ὁ δ᾽ ἐφράσθη. Cognita fuit Ioui pietas Pelei, eámque mercede merita cohonestauit: nempe Deæ Thetidis coniugio, Sic autem construe sententiam,

ὁ δ' ὀρσινεφὴς Ζεὺς ἀθανάτων βασιλεὺς ἐφράσθη ἐξ οὐρανοῦ, κατένευσέ τέ οἱ, ὥστε τινὰ θαλασσίων Νηρεΐδων χρυσηλακάτων, δηλαδὴ τὴν Θέτιν, πράξειν ἄκοιτιν.

ὀρσινεφὴς. Idem ac νεφεληγερέτης apud Homerum, fit ἀπὸ τοῦ ὄρσειν τὰς νεφέλας. vox χρυσηλάκατος iam occurrit Od.6.Olymp.

πράξειν ἄκοιτιν. Quomodo, quantóque labore, id consequutus sit Peleus habet Od.3.huius libri.

παράφρασις.

Idque cùm priùs, vt illũ in suam affinitatem admitteret, Neptuno persuasisset, qui ab Aegis vbi religiosissimè colitur, sæpe ad celebrem Corinthi Isthmum proficiscitur, sacros sibi ludos visurus, vbi eum Corinthiorum iuuenum saltantium hilares ordines tibiarum cantu excipiunt, & audaci membrorum robore in eius honorem certãt. Illorum autem opera fortuna vniuscuiusque congenita gubernat, ita vt ex euentu cognoscatur quantum quisque natura sit fortunatus. Cæterùm tu Euthymenes Deæ victoriæ fauorem pancratio consequutus, varios hymnos in Aegina obtinuisti.

στροφὴ γ. κῶλ.ιε.

γαμβρὸν Ποσειδάωνα πείσαις, ὃς Αἰγᾶθεν ποτὶ κλειτὰν
θαμὰ νίσεται Ἰσθμὸν Δωρίαν·
ἔνθα μιν εὔφρονες ἶλαι
σὺν καλάμοιο βοᾷ θεὸν δέκονται,
καὶ σθένει γυίων ἐρίζοντι θρασεῖ. πότμος δὲ κρίνει
συγγενὴς ἔργων πέρι
πάντων. τὺ δ' Αἰγίνᾳ θεᾶς Εὐθύμενες
Νίκας ἐν ἀγκώνεσσι πιτνὼν
ποικίλων ἔψαυσας ὕμνων.

μετάφρασις.

affini futuro Neptuno postquam id persuasisset: qui ab Aegis sæpe ad inclytam proficiscitur Isthmum Doricam: vbi illum hilares turma cum fistula clamore Deum excipiunt, & robore membrorum certant audaci. Fortuna autem iudicat congenita factis de omnibus. Tu verò Euthymenes apud Aeginam Deæ Victoriæ in vlnas prolapsus varios hymnos contigisti.

γαμβρὸν. Quia cum affinium gratia debent fieri coniugia, ideo in sententiam suam Iupiter trahit Neptunum. Vocem γαμβρὸν simplicem pro composita sumo, σύγγαμβρον. Nam vxorem Thetin ducens Peleus eiusdem soceri gener erat futurus cum Neptuno. Amphitrite enim Neptuni vxor, dicebatur vt & Thetis, Nerei & Doridis filia. Itaque verba poëtæ sic exponenda cum Scholiaste τὸν Ποσειδῶνα πείσας σύγγαμβρον αὐτῷ γενέσθαι. Porrò πείσαις Aeol. est pro πείσας, & ad Iouem refertur προμνηστευόμενον *nuptias conciliantem.*

ὃς Αἰγᾶθεν. Hoc est, ὃς ἀπὸ τῶν Αἰγῶν συνεχῶς ἐπὶ τὸν τῶν Κορινθίων Ἰσθμὸν φοιτᾷ. Digressiuncula noua ad Neptunum, in quam delapsus est poëta, quia vt existimat Schol. mentionem facit Euthymenis auunculi Pytheæ, qui Isthmia vicit. Αἰγᾶθεν Dor. pro comm. Αἰγῆθεν. Αἰγαὶ Insula est iuxta Eubœam, sic dicta à nomine αἲξ *capra*, cuius formam habere videtur. vide Strab. l. 8. & 9. Plin. l. 4. Hinc proficisci ad Isthmum dicitur, quia Aegis habebat templum vbi religiosissimè colebatur, & in Isthmo Corinthiaco celebrati solebant Isthmia in eius honorem.

honorem. Porrò Corinthi Isthmum Δωρίαν vocat, vt puto, à Doribus qui eò commigrarunt: nam in Doride regione non est. Solebant autem qui ex Doride originem ducebant, quacunque terrarum in parte considerent, Dores appellari.

ἔνθα μιν. Quo honore, quáque lætitia Neptunum excipiant iuuenum ordines, hæc poëtæ verba ostendunt. Quando Isthmij ludi erant celebrandi, putabant Neptunum aduentare: ideóque juuenes tibiarum cantu, fistulis, & instrumentis Musicis hilariter ipsum excipiebant.

ἶλαι. Sunt αἱ τάξεις, καὶ αἱ συστροφαὶ τῶν νέων ἐν τῷ χορῷ γινόμεναι. ὅθεν καὶ εἰλαπίναι. ἔπου αὐτῶν αἱ ἶλαι τῶν κωμαζόντων μετὰ τὰς νίκας. Metonymicè dixit σὺν καλάμοιο βοᾷ, pro μετ' αὐλῶν βοᾷ. Et δέκονται Ion. scribitur, pro communi δέχονται.

πότμος δὲ κρίνει. Gnome qua docet δαίμονα γενέθλιον, natiuam fortunam esse victoriarum causam: & ex euentu cognosci qua quisque fortuna à natura vtatur. Ideo velim per hypallagen hæc sumere. q.d. ἔργα πάντα κρίνει περὶ πότμου συγγενῆς. Quod non obstabit quominus etiam effectiuè sumamus, & dicamus κρίνει. i. κυβερνᾷ πάντα ἔργα πότμος ὁ συγγενής.

τὺ δ'. Hoc est, σὺ δ' ὦ Εὐθύμενες τῆς νίκης τυχὼν, ποικίλων ἐγκωμίων ἀπέλαυσας ἐν τῇ Αἰγίνῃ. Apostrophe ad Euthymenem ad quem sensim sine sensu transit à digressione. Et sic ad institutum rediēs, Pytheam laudat à consanguineo Euthymene. Hic fuit fortunatissimus pancratiastes: qui vbi vicerit non dicitur disertè: sed conijci potest eum Isthmia vicisse, ex præcedente digressiuncula, vbi de Neptuno agit.

Αἰγίνα Doricè, & per ellipsin pro ἐν Αἰγίνῃ. & ἀγκώνεσσι. dat. Ion. & poët. pro ἀγκῶσι. Hac loquendi formula, fortunatissimum athletam denotat.

παράφρασις.

Porrò Pytheas tuus ex matre consanguineus, te in studio certaminum sedulò sectatus, eodem sanguine satam gentem Aegineticam decorat. Is Nemea pancratio nunc vicit: eóque mense claruit, quem patria Delphinium appellat, quémque amat Apollo, vt pote quo sacra ipsi Hydrophoria celebrantur. Quinetiam coætaneos antagonistas domi Aeaciorum certamine superauit: & Alcathoijs, coneaua apud Megara Nisi regiam, in tumulo pul-

ἀντιστρ. κῶλ. ια.

ἤτοι μεταΐξαις σὲ καὶ
νῦν τεὸς μάτρως ἀγάλλει
σοῦ
τὸ ὁμόσπορον ἔθνος Πυθέ-
ας.
ἁ Νεμέα μὲν ἄραρεν,
μείς τ' ἐπιχώριος, ὃν φίλησ' Ἀπόλ-
λων.
ἅλικας δ' ἐλθόντας, οἴ-
κοι
τε κράτει, Νίσου τ' ἐν
εὐαγ-
κεῖ λόφῳ. χαίρω δ' ὅτι
ἐσλοῖσι μάρναται πέρι πᾶσα πόλις.

μετάφρασις.

Certè sectatus te etiam nunc tuus ex matre consanguineus decorat cognatam gentem Pytheas. Nemea quidem adaptata est ei, mensísque patrius quem amat Apollo. Coætaneos autem venientes, & domi superauit, & ad Nisi deuexum pulchrè in valles tumulum. Gaudeo autem quòd de præclaris

chris vallibus circunsepto, ijsdem antecelluit. Gaudeo autem quòd vniuersa Aegina certat de rebus præclaris, quales sunt sacri ludi. Enimuero Pythea scias velim te victoriam & gloriã,

ἴσθι γλυκεῖαν τοι Μενάν-
δρου
σὺν τύχᾳ μόχθων ἀμοι-
βάν

factis *certat vniuersa ciuitas. Scito* quòd *dulcem remunerationem laborum cum Menandri fœlici sorte*

quæ tanquam merces, strenuè exantlatos labores sequitur, adeptum esse opera Menandri aliptæ tui, qui formandis athletis est fœlix.

ἤτοι μεταΐξας. Locum hunc corruptum restitui sic, *ἤτοι μεταΐξας σύ.* Nam sic, etsi facit quintam syllabam breuem, id licentia poëtica facit. Nam anceps ante consonantem duplicem licèt positione longa sit, natura tamen corripitur, vt in *ἁρπάζω, βαδίζω* & similibus. Aliquando poëta syllabam natura longam corripit. vt ψυ in ψυχαί Nem. *κ.* antistr. vltima. Ita sensus redditur. Hesychius autẽ *μεταΐξας* exponit *μεταδιώξας* à *μεταδιώκω*, quod significat, *persequor, insequor, sector.* vt Il. *φ.* *Καί μιν μεταΐξας μάρψη ταχέεσσι πόδεσσι.* Quanquam autem *μεταΐσσειν* propriè significat *cũ impetu insequor*: nihil obstat quominꝰ poëta metaphoricè sumat, & innuat Pytheã magno studio sectari virtutem Euthymenis, ita vt assequi contendat, quemadmodum qui impetu magno insequuntur, quem comprehendere volunt.

ματρὼς Πυθέας Scholiastes dicit Euthymenem fuisse Pytheæ *πατράδελφον.* Hic tamen, quum a poëta *ματρὼς Πυθέας* nuncupatur, videtur non rectè sensisse. Nam *μάτρως* propriè est *ὁ πρὸς μητρὸς θεῖος.* Quoniam autem verisimile non videtur Pytheam fuisse Euthymenis auunculum, neque ex poëtæ verbis colligere cẽrtò possumus Euthymenem fuisse Pytheæ auunculum: ideo exponitur à nobis *μάτρως, ὁ κτ̀ μητέρα συγγενής*, idque ex authoritate Schol. qui sic quoque vocem hanc interpretatur. Isthmiorum tamen Od. 6 *μάτρως auunculus* exponitur.

σὺ τό. Quod vulgò legitur *κείνω*, tum ratione sensus, tum prosodiæ, ex Scholiaste restituo, *σὺ τὸ ὁμόσπορον ἔθνος.* Porrò *ὁμόσπορος* poët. est, h. e. *ὁ συγγενὴς, ὁ ὅμαιμος. ὁμογενής.* Fit ab *ὁμοῦ* & *σπείρω.* q. d *ὁ τῆς αὐτῆς σπορᾶς, ἤγουν τοῦ γένους ὤν.* qui est *eiusdem seminis*, hoc est, *eiusdem generis. ἔθνος ὁμόσπορον* vocat *gentem quæ eundem eiusdem generis authorem habet.* Intellige hic Aeginetas.

ἁ Νεμέα μὲν ἄραρεν. Quibus rebus cognatam gentem decoret Pytheas, exponit poëta: nempe victorijs sacrorum certaminum. Interea laudat Pytheam à Nemeæa victoria. Sic autem hæc verba reddit clarè Schol. *ἡ μὲν γὰρ Νεμέα καὶ προσήρμοσεν αὐτῷ πρὸς τὸ νικᾶν ἀεί.*

μεὶς τ᾽ ἐπιχώριος. Hic mensis est *Δελφίνιος* Aeginetis, quem amare dicitur Apollo, quia in eo fiunt sacra Delphinio Apollini *ἐνιαυσιαῖα καὶ δωματίτῃ*, vt ex Pythæneto refert Schol. Alij dicunt hoc mense *ὑδροφόρια* Apollini celebrari solita. *μεὶς* Aeol. & Dor. pro comm *μήν.*

ἅλικας δ᾽. hoc est, *ὁμήλικας δὲ ἐλθόντας καὶ ἐν Αἰγίνῃ ἐνίκησε.* Domi coæuos vicit, fortè in Aeacijs. Hic *τὸ κράτει*, sumo in imperfecto, neglecto augmento pro *ἐκράτει*: & vt fit plerumque, per præteritum expono.

Νίσου τ᾽ ἐν εὐαγκεῖ λόφῳ, hoc est, *ἐν Μεγάροις.* Nisus enim fuit Megarorum rex:

& descriptione ideo vsus, Megara concaua, λόφον Νίσου vocat, quod Shol. exponit εὔδετον χωρίον. Hic, vt inquit Schol. Pythij ludi Apollini sacri fuerunt instituti. Alij vero Alcathoia intelligunt. In colle igitur sub quo iacent valles, celebrari solebant hi ludi.

χαίρω δ' ὅτι Hoc est, ἥδομαι δ' ὅτι τ̃ καλῶν ἕνεκα πᾶσα φιλονεικεῖ ἡ πόλις. Totam in genere vrbem laudat, quod in Aegina omnes præclarè factis certent. Neque enim puto omnium Græciæ vrbium rationem hic haberi, sed de Aeginensibus tantùm verba fieri, vnde Schol. dixit πᾶσα ἡ πόλις: non πᾶσα πόλις.

ἴσθι. Subaudito ὅτι. & sic construe, ἴσθι ὅτι γλυκεῖαν μόχθων ἀμοιβὰν ἐπαύρεο σὺν τύχᾳ Μενάνδρου. Laus à Menandro alipta, quo Pytheas est vsus. Hic fuit Atheniensis, insignis iuuenum in Athletica Magister. Porrò γλυκεῖαν μόχθων ἀμοιβάν, intellige *victoriam*, & ex ea promanantem gloriam, qua nihil dulcius post labores.

παράφρασις.

Neque id mirum cùm sit Atheniensis: præstantissimi autem athletarum magistri Athenis inueniuntur, vbi palęstrice primũ inuẽta est. Postremò anime mi si ad Themistij Pytheæ aui materni pręconium accedas, ne ipsum laudare metuas, quin potius eloquere: & quemadmodum nautæ vẽto secundo spirante, vela ad antennę summitatem attollunt, vt eo copioso impleantur: sic cùm ampla sint illius viri merita, summis laudibus ipsum audacter euehas. In primis verò dicas illum suæ virtutis geminum specimen edidisse quum in Argolidis vrbe Epidauro Asclepiea celebrans, tum pugilatu tum pancratio victoriam reportauit, fauentibúsque decoris flauo capillitio Gratijs, floridas & viridantes coronas quibus fuit decoratus in Aeacei templi vestibulo suspendit.

ἐπῳδ. κῶλ. ια.

ἐπαύρεο. χρὴ δ' ἀπ' Ἀθανᾶν
τέκτον' ἀεθληταῖσιν ἔμμεν.
εἰ δὲ Θεμίστιον ἵκεις ὥς τ' ἀείδειν,
μηκέτι ῥίγει· δίδου
φωνάν· ἀνὰ δ' ἱστία τεῖνον
πρὸς ζυγὸν καρχασίου.
πύκταν τέ νιν καὶ παγκρατίῳ
φθέγξαι ἑλεῖν Ἐπιδαύρῳ διπλόαν
νικῶντ' ἀρετάν· προθύροισι δ' Αἰακοῦ
ἀνθέων ποιάεντα φέρειν στεφανώματα, σὺν ξανθαῖς Χάρισιν.

μετάφρασις.

adeptus es. Oportet autem ab Athenis artificem athletis esse. Quòd si accessus ad decantandum Themistiũ, ne amplius exhorrescas: sed vocem ede & expande vela ad apicẽ corbis: pugilémque eum & pancratÿ dicito cõsequutum esse in Epidauro duplicem virtutem quum vinceret. Et ad vestibulum Aeaci flores viridantes tulisse coronamenta, cum flauis Charitibus.

ἐπαύρεο Ion. & poëticè, neglecto augmento temporali, vel Dor. verso η in α. & dissoluta ω diphthongo in εο. pro ἐπηύρου, hoc est, ἐκαρπώσω vt Scholiastes interpretatur. Verbum ἐπαυρέω iam occurrit 3. Pyth. πολλοὶ ἐπαύρον.

χρὴ δ' ἀπ' Ἀθανᾶν Laus Menandri aliptæ à professione, & à patria. τέκτονα ἀεθληταῖς intellige τ̃ ἐπιστάτην, καὶ κοσμήτορα τ̃ ἀθλητῶν. Dicit autem oportere, vt hic

athletarum magister sit Atheniensis, quia ea in vrbe palæstrice primùm est inuenta, & præclaros habuit omnium artium magistros. Sic autem breuiter laudat Athenas. Refert autem Schol. palæstricen Athenis esse inuentam à Phorbante Thesei pedotriba Pherecydes apud eundem au hor est Phorbantem Atheniensem πάλης fuisse inuentorem. Ister verò tradit Theseum πάλην à Minerua didicisse. Eiusmodi etiam inuentio tribuitur Theseo, qui cùm ente careret, lucta & pancratio Minotaurum superauit.

εἰ δὲ Θεμίστιον. Hoc est, εἰ δ' ἥλθες ὑμνῶν τὸν Θεμίστιον μηδαμῶς ὀκλάζε, ἀλλὰ ἄειδε. καὶ τὸ ὕψιστον ἱστίον ἔκτεινε. Laus Pytheæ à Themistio eius auo materno. Seipsum autem, vel Musam alloquitur per apostrophen. Allegoriæ huius explicationem habet paraphrasis.

μηκέτι ῥίγει. Hoc est, *nihil metuas*. Nam à consequenti intelligendum antecedens: nam metuenti gelidus currit per ossa tremor.

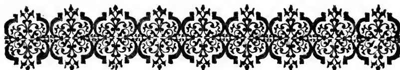
καρχασίου. Dor. pro καρχησίου. Carchesium est τὸ τῆς κεραίας ἀνώτατον, *summum antennæ*, ad quod attollunt vela nautæ quum secundo vento nauigantes, copioso vento frui volunt. Vnde colligere est poëtam innuere velle, summas & amplas laudes meritum esse Themistium, Vide Erasm. Chil. tit. *Conatus*, in hoc adagium. *Summis vti velis.*

πύκτας τε νιν. Hoc est, καὶ ἐπειδὴ πυγμῇ καὶ παγκρατίῳ νίκην εἷλεν ἐν Επιδαύρῳ φθέγξαι ὅτι διπλῆς ἀρετῆς δόξαν κέκτηται. Themistium à gemini certaminis victoria commendat, pugilatus videlicet & pancratij Locus certaminis additur: nempe Epidaurus, Argolidis vrbs, vbi Απολλώνια celebrabantur.

προθύροισιν δ' Αἰακοῦ. Innuit Themistij victoriam honori fuisse Aeginæ patriæ. Vestibulum Aeaci, est heroum, seu templum Aeaco dicatum, Αἰάκειον dictum, in Aeginæ celeberrimo loco situm: vbi suas coronas Themistius suspendere solebat.

ποιάεντα. A ποιάεις Dor. pro poëtico ποιήεις, *herbaceus*: propriè à ποία *herba*: sed pro *virenti* videtur hîc accipiendum. φέρειν enallage temporis, pro ἤνεγκε.

σὺν ξανθαῖς Χάρισιν. Hoc est, *Gratijs fauentibus*, vt σὺν θεῷ *Deo fauente*. Fauere dicuntur Gratiæ, Nam vt loquitur noster Pindarus 14. Olymp. σὺν γὰρ ὑμῖν τὰ τερπνὰ, καὶ τὰ γλυκέα, γίνεται πάντα βροτοῖς, εἰ σοφὸς, εἰ καλὸς, εἴ τις ἀγλαὸς ἀνήρ. Legendum Χάρισι propter metrum.

ΑΛΚΙΜΙΔΗ ΑΙΓΙΝΗΤΗ, παιδὶ, παλαιστῇ.

ALCIMIDAE AEGINETAE, adolescenti palæstritæ.

ΕΙΔΟΣ ϛ.

ODE VI.

ARGVMENTVM.

Alcimides Aegineta laudatur à luctæ victoria, à maioribus, ab Aeacidis, ab amico Timida, & unctore Melesia.

παράφρασις.

Vnus idémque est generis humani & diuini, hominum dico & Deorum ortus: quandoquidem vtrique eâdem à matre Terra vitam hausimus. Sed magnum inter nos discrimen ponit potentiæ ratio. Nos enim homines adeò fragiles, imbecilli & corruptibiles sumus, vt nihil simus. Dij verò non solùm stabilem æternámque in cœlo sedem, sed immortalitatem quoque & omnipotentiam sortiti sunt. Enimuero, etsi tanto interuallo alij ab alijs simus dissiti, immortalibus aliquid consimile habemus, quo ad diuinam naturam accedimus, siue animi, siue corporis

στροφὴ α. κῶλ. ιγ.

Ἓν ἀνδρῶν, ἓν Θεῶν γένος,
ἐκ
μιᾶς δὲ πνέομεν
ματρὸς ἀμφότεροι.
διείργει δὲ πᾶσα κεκριμέ-
να
δύναμις. ὡς τὸ μὲν, οὐδέν.
ὁ δὲ χάλκεος ἀσφαλὲς αἰὲν ἕ-
δος
μένει οὐρανός. ἀλλά τι προσφέρο-
μεν
ἔμπαν, ἢ μέγαν νόον, ἤ-
τοι φύσιν ἀθανάτοις.
καίπερ ἐφαμερίαν
οὐκ εἰδότες, οὐδὲ μετὰ
νύκτας, ἄμμι πότμος ἄντι-
ν' ἔγραψε δραμεῖν ποτὶ στάθ-
μαν.

μετάφρασις.

Vnum hominum, vnũ Deorum genus, & ex vna spiramus matre vtrique: sed discriminat omnis separata potentia. Nam hoc quidem hominum genus *nihil* est: *at æreum cœlum firma semper sedes manet. Sed in aliqua re tamen similes sumus immortalibus, aut excelsa mente, aut indole: quanuis ignorantes, quam interdiu,* quam *noctu nos fortuna præscripserit currere ad metam,*

dotes magnas respicimus: quanquam ignoramus quid dies, quidue nox vehat, quem euentum rebus nostris fatalis necessitas præscripserit, quémque vitæ terminum cursu petendum præstituerit.

Ἀλκιμίδᾳ. Constat ex titulo quæ sit Alcimidæ patria, ætas, quódque victoriæ genus. Asclepiades tamen, teste Schol. Cretensem, & Theonis cuiusdam filium fuisse tradit. Ἀλκιμίδης apud Homerum Odyss. χ in hoc versu,

Μέντωρ Ἀλκιμίδης ἐνεργεσίας ἀποτίνειν.

est Mentoris patronymicum, qui Alcimo patre prognatus est.

παιδί. Licebat impuberibus inter se certare, item viris inter se in sacris hisce ludis, vt Schol. annotat.

ἓν ἀνδρῶν. Exordium ducitur à collatione Deorum & hominum, in quibus alia similia, alia dissimilia inueniuntur Similia . veluti ex eadem matre Terra ortus. De quo vide Hesiodum in Theogon. Item animi, & corporis præstantia. Dissimilia, veluti potentia, immortalitas, sedes, futuri cognitio, quibus pollent Dij, cùm homines nihil sint, mortales, in terra habitent, futurum ignorent. Hoc videtur sensisse Heraclitus quum in Vitarum auctione apud Lucianum, a mercatore interrogatus, τί δαὶ οἱ ἄνθρωποι; respondet Θεοὶ θνητοί rursus τί δαὶ οἱ Θεοί; respondet, ἀθάνατοι ἄνθρωποι Breuiter enim quomodo inter se differant, & conueniant, videtur complecti. Aratus dicit nos esse Dei prolem, τοῦ γὰρ καὶ γένος ἐσμέν: quem citat Apost Paul. c. 17 Act. v. 28.

διείργει δέ. Hoc est, διαχωρίζει δ' ἀπ' ἀλλήλων ἡμᾶς ἡ κεκριμένη δύναμις. τὸ μὲν γὰρ ἀνδρῶν γένος, μηδέν ἐστι. οἱ δὲ Θεοὶ τὸν οὐρανὸν ἕδραν ἀσφαλῆ ἔχουσι. Sic sumo τὸ ὡς pro γάρ. Cœlum autem æneum, non ob materiam, sed ob firmitatem eodem sensu ab Homero πολύχαλκος appellatur Il. ε. Sensum habes in paraphrasi. κεκριμένα simpl. pro comp. διακεκριμένη, διακεχωρισμένη.

ἀσφαλὲς ἕδος. Sic & apud Hesiod. πάντων ἕδος ἀσφαλὲς αἰεὶ γαῖα: sed diuersa ratione dicitur.

ἀλλά τι προσφέρομεν. Hoc est, ἀλλ' ὅμως, καί τοι οὐδὲν ἐσμὲν, ἐμφερές τι ἔχομεν τοῖς Θεοῖς, καὶ κατὰ νοῦν, καὶ κατ' εὐείδειαν. Ideo dicitur νοῦς Θεῖος ab Euripide. Rationem habet bonorum animi, veluti intellectus, & bonorum corporis, veluti pulchritudinis.

καίπερ οὐ γινώσκοντες οὔτε ἐν ἡμέρᾳ, οὔτε ἐν νυκτὶ πότμος ἔγραψε τὴν εἱμαρμένην, καὶ τὸ τοῦ βίου τελευτήν.

ἐφαμερίαν Dor. pro ἐφημερίαν, quod cum στάθμαν Dor. pro στάθμην constru tur. μετὰ νύκτας. pro τὴν νυκτερινήν. vt construatur cum στάθμαν, & sit antithesis, inter ἐφαμερίαν & νυκτερινήν. στάθμα hoc loco significat τέρμα. Loquendi genus sumptum ab ijs qui ad metam aliquam currunt. Mors autem est vltima linea rerum, in quam desinit vitæ nôstræ curriculum.

παράφρασις.	ἀντισρ. κώλ. ιγ.	μετάφρασις.
Hanc hominum & Deorum	τεκμαίρει καί νυν Ἀλκιμίδας	Indicijs quoque certis

τὸ συγγενὲς ἰδεῖν,
ἄγχι καρποφόροις
ἀρούραισιν, αἵ τ' ἀμειβόμε-
ναι
τόκα μὲν ὦν βίον ἄνδρεσ-
σιν ἐπηετανὸν πεδίων ἔδω-
σαν.
τόκα δ' αὖτ' ἀναπαυσάμεναι, σθέ-
νος ἔ
μαρψαν. ἦλθέ τοι Νε-
μέας
ἐξ ἐρατῶν ἀέθλων
παῖς ἐναγώνιος, ὃς
ταύταν μεθέπων Διόθεν
αἶσαν, ἐκπέφαντ' οὐκ ἄ-
μοι-
ρος ἀμφὶ πάλᾳ, κυναγέ-
τας,

Alcimides prebet videndam, cognationem proximam cum frugiferis aruis, quæ alternantia, aliquando victum hominibus annuũ ex campis suppeditant, aliquando autem postquam requierunt, robur corripiunt. Venit vtique Nemeæ ex amabilibus ludis adolescens certaminum studiosus, qui hanc consectans à Ioue datam sortem, apparuit non expers strenuitatis *circa luctam venator,*

similitudinem, virtutis tum animi tum corporis exemplo certissimè comprobat Alcimidas: qui certo quoque indicio ostendit suæ cognationi idem accidere, quod frugiferis aruis. Nam quemadmodum illa vices alternant, ac modò annuũ victum suo ex sinu hominibus suppeditant: modò verò quiescunt, vt vires recolligant, & interiecto interuallo vberiorem fructũ producant: sic etiam ex Alcimidæ familia, altera generatione, alij certamina subierunt, alij non. Nam Alcimidas in ijs se exercuit, sed ab ijs Theo eius pater abstinuit: ea sectatus est auus eius paternus Praxidamas: rursus proauus Soelidas hæc non curauit, at Agesimachus abauus amauit. Et certè adolescens hic Alcimidas certaminum studiosus, victor redijt ex amabilibus ludis apud Nemeam celebrari solitis: qui fœlicitatem hanc Iouis opera consequutus, apparuit non expers strenuitatis, sed in lucta præstabilis: & tanquam sagax venator qui feræ vestigia indagat,

τεκμαίρει καί νυν. Hoc est, βεβαίοις τεκμηρίοις δεικνύει ὁ Ἀλκιμίδης, δηλαδὴ τῇ αὐτοῦ εὐφυΐᾳ, ὅτι Θεοῖς τι προσφερόμενον. καὶ σαφὲς ποιεῖ τὴν αὐτοῦ συγγένειαν παραπλήσιον τι πάσχειν τῶν καρποφόροις ἀρούραις, αἳ ἐξ ἀμοιβῆς παρ' ἐνιαυτὸν φερόμεναι τὸν βίον διδόασιν, ἵνα τυχοῦσαι ἀναπαύλης πλείονας καρποὺς φύωσι. Hæc ita necessariò, ad mentem authoris exprimendam exposita, continent accommodationem exordij ad Alcimidam: cui permiscetur locus laudatorius à virtute familiæ, quam comparat nouali: cuius comparationis exegesin habet paraphrasis. Vide τεκμαίρω Olymp. 6. Hîc Schmidij lectionem sequor, vt metro conuenientem, nec sensui contrariam. Tollit enim ὅ, & νυν sine accentu scribit.

τὸ συγγενὲς ἰδεῖν. Hoc loco τὸ συγγενὲς, Neutrum adiectiuum pro ἡ συγγένεια substantiuo fœminino. Poëtica phrasis σθένος μάρπτειν. Quod vno vocabulo dicas ἀνισχυροποιεῖσθαι. Fit μάρπτω à nomine antiquo μάρη manus, & ἅπτομαι tango. Construe sic, τεκμαίρει τὸ συγγενὲς ἰδεῖν ἄγχι, &c. vbi ἰδεῖν videtur passiuè sumi, sicut apud Lucian. 2. ver. hist. ἀμυδρὰ καὶ ἀσαφῆ ἰδεῖν *visu non perspicua*. Item alibi καλὸς ἰδεῖν.

ἦλθέ τοι. Similitudinis ἀπόδοσις, & laus à Nemeæa victoria. Deinde quum addit ὃς ταύταν μεθέπων, subijcit laudem à causa efficiente primaria, Deo nimirum victoriæ authore. q. d. ὃς ἐκ Διὸς ταύτην κληρωθεὶς εὐτυχίαν.

ἐκπέφαντι. Sic lego, & interpretor, *apparuit*, tum metri, tum sensus causa. Neque enim puto legendum νῦν, ob metrum, vt habent exemplaria ante Schmidij

commentarios edita: neque αὖ vt Schmidius restituit: non enim video quomodo iterum partam victoriam innuat poëta. Posses etiam legere, οὐ πέφανται ἄμμι-, &c. transposita solùm negatione & præposita verbo πέφανται non eliso.

ἐκ ἀμοίρας. Non subaudio vt idem Schmidius *ἀγώνων certaminum*. q.d. poëta, ἐκ ἀναγώνιος. Esset enim ταυτολογία: siquidem dixit priùs τοῖς ἐναγώνιος. Sed subintelligo, vel εὐγενείας, vel ἀνδρείας. Nam nepotem Alcimidam cum auo Praxidamante confert, illúmque huius æmulum fuisse testatur. Et cum Scholiaste ante κυναγέτας suppleo ἀλλά: & locum sic declaro, ἐκπέφανται ἐκ ἀμοίρας εὐγενείας, καὶ ἀνδρείας ἐν τῇ πάλῃ νικήσας. ἀλλ' ὥσπερ ἀγαθός τις κυνηγέτης τοῦ θηρὸς κατ' ἴχνη βαίνει, οὕτω καὶ οὗτος τοῦ πάππου Πραξιδάμαντος κατ' ἴχνη βαδίζει. Videtur autem tolerabilis vulgata interpretatio horum vocabulorum ἐκ ἀμοίρας *non infœlix*. Iudicium acuto lectori relinquo. Cæterùm ante, non post κυναγέτας cum Schol. comma noto. Translatio est petita à venatoribus, qui vt feram assequantur, eius vestigia indagant.

παράφρασις.	στροφ. κώλ. ια.	μετάφρασις.
pedem rectà dirigens, vestigijs institit Praxidamantis aui paterni eodem sanguine orti. Nam ille Olympiade quinquagesima nona, victoriam Olympicam pugil reportauit; & Pisa quam alluit Alpheus coronam ex oleastri ramo Aeacidis attulit. Quinquies etiam Isthmia, & ter Nemea vicit, ob eáque est coronatus hîc apio, illic pinu. Quibus strenuitatis speciminibus, Soelidæ patris, qui filiorum Agesimachi natu fuit maximus, nomen alioqui obscurum futurū,	ἴχνεσιν ἐν Πραξιδάμαντος ἑὸν πόδα νέμων πατρομάτορος ὁμαιμίων. κεῖνος γὰρ Ὀλυμπιόνικος ἐὼν, Αἰακίδαις, ἔρνεα πρῶτος ἀπ' Ἀλφεοῦ, καὶ πεντάκις Ἰσθμοῖ στεφανωσάμενος, Νεμέᾳ δὲ τρεῖς, ἔπαυσε λάθαν Σωκλείδα, ὃς ὑπέρτατος Ἀγησιμάχου υἱέων ἔγεντο.	*in vestigijs Praxidamantis aui paterni eodem sanguine orti pedem suum dirigens. Ille enim Olympica victoria potitus, inter Aeacidas, ramis primus ex Alpheo, & quinquies apud Isthmum coronatus, apud Nemeam verò ter, sustulit obliuionem Soclida, qui natu maximus Agesimachi filiorum fuit:*

quia nullis rebus gestis claruerat, illustrauit, quum scilicet à præcone Soelidæ filius est proclamatus.

ἴχνεσιν ἐν. Laus Alcimidæ à paterno auo Praxidamante, quem est imitatus: cuius Praxidamantis nouem refert victorias: vnam Olympicam, quinque Isthmiacas, & tres Nemeæas.

πρῶτος ἀπ'. Annotat Schol. Praxidamantem Aeginetarum omnium primum in Olympia vicisse: vel saltem sui generis primum. Hic quoque teste Pausania, primus in Alti Olympiæ statuam collocauit, ac suam è cupresso

è cupresso fecit. *In Eliacis poster.*

ἔπαυσε λάθας. Quia Soclides fuerat ignauus, nec certaminibus claruerat, nemo nominis eius meminisset, nisi filius eius Praxidamas vir generosus, in sacris Græciæ ludis sæpe victor fuisset, ob ídque à præcone filius Soclidæ proclamatus, cùm & patris & patriæ victoris nomen efferri soleret.

ὃς ἐφέρτατος. Hoc est πρεσβύτατος: & Αγησιμάχω Dor. pro Αγησιμάχου. Porrò Σωκλείδα Dor. pro Σωκλείδου. Didymus autem vt refert Schol. Σωκλῆς ἐστι τὸ ὄνομα φησὶ. παρήγαγε δ' αὐτὸ πατρωνυμικῶς ὡς ἔθος ἐστι τοῖς ποιηταῖς.

παράφρασις.

Quoniam hi tres Agesimachus, Praxidamas, & Alcimidas sacrorum ludorum victores, exantlatis & exhaustis certaminum laboribus, summum athleticæ fortitudinis gradum conscenderunt, cùm Soclides Praxidamantis, & Theo Alcimidæ pater, desides fuerint, & cum strenuis illis vices alternarint. Adeò autem diuino beneficio fortunata fuit hæc familia, vt alia nulla plures victorias pugilatu, quemcunque vniuersæ Græciæ recessum & angulum perquiras, reportasse comperiatur. Quare cùm tam latè pateat Alcimidæ familiæ laudum area, spero me grandiloquo carmine familiam illam cohonestaturum, quam mihi velut huius hymni scopum proposui. Itaque age Musa emissis ab arcu sagittis, videlicet depromptis ex mente laudum argumentis, illas in hunc scopum dirige, & secundo carminum vento aspira, quo celebris reddatur illa familia.

στροφὴ β. κῶλ. ιγ.

ἐπεὶ οἱ τρεῖς ἀεθλοφόροι
πρὸς ἄκρον ἀρετᾶς
ἦλθον, οἵ τε πόνων
ἐγεύσαντο. σὺν θεοῦ δὲ τύ-
χᾳ,
ἕτερον οὔ τινα οἶκον
ἀπεφάνατο πυγμαχία πλεό-
νων
ταμίαν στεφάνων μυχῷ Ἑλλά-
δος ἁ-
πάσας. ἔλπομαι μέγα εἰ-
πὼν τυχεῖν ἄντα σκοποῦ.
ὦσ' ἀπὸ τόξου ἱεί-
σ' εὔθυν' ἐπὶ τοῦτον, ἄ-
γε
μοῖσα οὖρον ἐπέων εὐ-
κλεᾶ. ἀποιχομένων γὰρ ἀνέ-
ρων,

μετάφρασις.

Quoniam illi tres præmiorum reportatores ad summitatem fortitudinis peruenerunt, qui labores experti sunt. Cum Dei autem fauore, aliam nullam familiam pugilatus fecit plurium reportatricem coronarũ in sinu Graciæ vniuersæ. Spero me magnificè loquutum scopum aßequuturum. Itaque ab arcu eiaculans dirige ad hunc scopum, age Musa, ventum secundum sermonum celebrem. Nam vita functorum virorum,

ἐπεὶ οἱ τρεῖς. Quidam existimant hæc referenda ad Soclidem: & οἱ pro tertiæ personæ pronomine sumunt, hoc est αὐτῷ. Verùm non constat Soclidæ tres fuisse filios victoriosos. Quare οἱ pro articulo rectiùs sumetur: & exponetur vt habet paraphrasis, ὁ pro οὗτος sumitur, vt 17 Idyll. Theoc. ὁ γὰρ προφερέστατος ἀνδρῶν.

ἀρετᾶς. Hoc est, ἀνδρείας videlicet τῆς ἀθλητικῆς. Quando addit, οἵ τε πόνων ἐγεύσαντο, manifestam ponit differẽtiam inter illos desides, & hos athletas, quos nominauimus. τε est περιττὸν post οἱ.

σὺν Θεοῦ δὲ τύχᾳ. Amplificatio laud s à fauore diuino. q. d. *ἡ δὲ πυγμαχία οὔτινα οἶκον ἔπεφνεν ἀποφῆναι καὶ ἀποδεῖξαι πλείους σὺν Θεοῦ τύχᾳ στεφάνοις ἀπειληφότα ἐν ἑκάστῳ μυχῷ ἁπάσης Ἑλλάδος.* Item amplificatio laudis a collatione familiæ Alcimidæ cum omnibus Græciæ familijs, quibus plures coronas Alcimidæ familia reportasse dicitur. Cùm autem in textu non reperiretur collationis nota, eam tum ex Scholio ducta coniectura, tum ex necessitate metri, colo sexto mutilo addidit Schmidius.

μυχῷ Ἑλλάδος ἁπάσας. Ante *μυχῷ* est ellipsis præpositionis *ἐν*. Hic autem Schol. ambigit, vtrum victorias Isthmicas intelligat poëta, quia Corinthus est *μυχὸς* Peloponnesi, vbi Isthmia celebrabantur. Homeri versum citans, *Ἔστι πόλις Ἐφύρη μυχῷ Ἄργεος ἱπποβότοιο.* An verò quemuis angulum & recessum Græciæ vniuersæ, hoc est, vrbes. Sunt enim vrbes locorum recessus, & regionum latebræ. Posterior sententia est verisimilior: siquidem instituitur collatio non Isthmicarum victoriarum, cum alijs: sed familiæ Alcimidæ, cum alijs totius Græciæ familijs. Quare sic construenda poëtæ verba, *πυγμαχία οὔτινα ἔπεφνεν οἶκον ἐν μυχῷ Ἑλλάδος ἁπάσης.* Vt nullam ex totius Græciæ vrbibus familiam intelligas, non autem vrbes in quibus certamina celebrantur, vt perperam Leonicerus.

ἔλπομαι. Nouo veluti exordio se comparat ad Alcimidæ alias laudes. Musamque inuocat, vt & in medio carmine aliquoties fecit Homerus. Allegoricè autem loquitur: sed in paraphrasi id declaro. Solet poëta sic de se suisque carminibus loqui, & de carminum obiecto.

εὔθυν' sic scribendum pro *εὔθυνε* hoc est, *dirige*. Ita vt non legatur *εὐθύν'*, quasi nomen, & *ἄγε* quasi verbum: sed illud vt verbum, hoc vt hortandi aduerbium. Et sic clarior erit sensus: sicque construendus locus: *ὦ Μοῖσα, ἄγε, οὖρον ἐπέων ἵεντα ἀπὸ τόξου ἐπὶ τοῦτον εὔθυνε* Porrò post *ἐπὶ τοῦτον*, subaudi *σκοπόν*. Et *οὖρον ἐπέων εὐκλέα*, metonymicè dici puta, ab effectu, quia carmen celebres reddit quos laudat.

ἀποιχομένων γὰρ. Effectus encomiorum. Nam historici & poëtæ, posteritati virorum clarorum præclara facta notificant. Assimilis sententia occurrit vltima epodo od. primæ Pythi. quem locum huc refer.

παράφρασις.	*ἀντιστρ. κῶλ. ιγ.*	*μετάφρασις.*
Nam poëtæ & oratores, quorum alij carmine, alij soluta oratione scribunt encomia, sermonibus suis virorum defunctorum res præclarè gestas exponunt, & posteritati notas faciunt. Cùm autem non pauca præclarè gesserint Bassidæ, sed multas ex sacris ludis	*ἀοιδοὶ καὶ λόγιοι τὰ καλά σφιν ἔργα κόμισαν.* *Βασσίδαισιν ἅ τ' οὐ σπανίζει. παλαίφατος γενεά,* *ἴδια ναυστολέοντες ἐπικώμια, Πιερίδων ἀρόταις*	*poëtæ & prosæ scriptores facta præclara ipsis* sermonibus *ferunt* posteritati. *Quæ* præclara facta *Bassidis nō sunt rara.* Qui Bassidæ, *gens antiquitùs celebrata, propria*

δυνατοὶ παρέχειν πολὺν ὕμνον, ἀγε-
ρώχων ἐργμάτων ἕνεκεν.
καὶ γὰρ ἐν ἀγαθέᾳ
χεῖρας ἱμάντι δεθεὶς
Πυθῶνι κράτησεν, ἀπὸ
ταύτας αἷμα πάτρας χρυ-
σα-
λακάτου ποτὲ Καλλίας ἁ-
δὼν

ceu naue aduehentes facta carmine laudanda Pieridum cultoribus possunt suppeditare multam hymni materiam ob res magnificè gestas. Etenim in diuina Pythone Callias manus loro vinctus quondam victoriam obtinuit, ab hac sanguis familia, quum acceptus fuisset auream colum gestantis.

victorias reportarit hæc familia multis ab annis celebris, propria facta celebratione poëtica digna cõportant, poëtis Musarum cultoribus encomiastici carminis amplissimam materiam suppeditatura, adeò magna sunt, & præclara. Nam Creontis filius Callias horum cõsanguineus, cùm gratus acceptúsque fuerit Apollini & Dianæ natis ex Latona auream colum gestante, in diuina Pythone victoriam obtinuit cæstibus, quos athletæ loro volis illigatos gestare solent.

Βασσιδᾶν. Laus Alcimidæ à maioribus ipsius, qui dicuntur Bassidæ, à Basso quodam generis authore, insigni apud Aeginetas viro. Didymus legit Βυσσιδᾶν: quoniam refert Pythænetus l. I. rerum Aegineticarum, fuisse Βυσσίδαν quendam Aeginetam.

ἅ, τε Nimirum καλὰ ἔργα, ἃ σπανίζει. i. ἃ σπάνιά ἐστιν, ἀλλὰ πλεῖστα. Quare familia illa præclaros semper produxit.

παλαίφατος. Hæc vox rectè exponitur, *Antiquitus celebrata*, seu *celebris*, non autem simpliciter *Antiqua*. Etenim innuere vult Bassidarum familiam, ab auis volitasse virorum per ora.

ἴδια ἐπικώμια. Intellige ἴδια ἔργα ἐγκωμίου ἄξια. Et sume, poëticè & Pindaricè hoc loco ἐπικώμιον pro ἐγκώμιον. & ναυστολέοντες, hoc est, ἐπιφορτίζοντες. q. d. σωρεύοντες ἐκ τῶν ἰδίων κόπων τὰ ἐγκώμια. Propriè ναυστολεῖν est τὸ ναῦς στέλλειν, πέμπειν, ἄγειν: sed hic simpliciter pro παρακομίζειν sumitur. Nisi voluerit poëta respicere ad Aeginam, quæ cùm sit insula, suorum hominum facta per mare vehit ad poëtas, præsertim ad Thebanum Pindarum.

Πιερίδων ἀρόταις. Periphrasis pro ποιηταῖς. Metaphora sumpta ab agris, & agrorum cultoribus. Ager Musarum, sunt encomia: Musarum cultores, sunt poëtæ, qui suo carmine ea componunt.

παρέχειν πολὺν ὕμνον, Est πολλὴν ἐπαίνων χορηγίαν χορηγεῖν. Et ἔργματα dicuntur ἀγέρωχα, ἀφ' ὧν πολὺ γέρας ἔστιν ἔχειν: vt pote quæ sint μεγάλα, & τίμια.

καὶ γάρ. Quod in genere dixit de Bassidis, nunc probat exemplo Calliæ qui ortum ex hac familia duxit. Hic fuit Creontis filius. Prima victoria est Pythiaca, quam cæstibus obtinuit: quod innuit, quum dicit χεῖρας ἱμάντι δεθείς. Nam pugiles loris illigabantur: vnde Pausanias in Eliacis de Apollonio, ad pugnandum pugilatu parato, dicit κατεσκευάσατό τε τοῖς ἱμᾶσιν ὡς ἐς μάχην. Idem in Arcadicis docet pugiles quondam cæstum è crudo bouis corio sibi fecisse, & implicatis arte quadam vetere inter se lorulis (μειλίχας vocabant) & ad volas reuinctis depugnasse; quo fiebat vt digiti nudi relinquerentur. Postea verò cestus instituisse attenuato in acutum loro, & ad vtriusque manus carpum religasse.

ἀγαθέα. Epitheton Pythonis, quia cùm Delphicum oraculū habuerit, fuit diuina, excellentissima. Dor. ἀγάθεος. comm. ἠγάθεος. Schol. vocem πάτρας exponit φατρίας. χρυσαλακάτα. putatur Aemilio Porto dictum pro χρυσαλακάτου mutato ε in α. quod in 3. declinatione simplicium fieri dicit dialecto Dorica: malim tamen legere χρυσαλακάτας Dor. genit. pro χρυσαλακάτης. Quæ vox iam occurrit Olymp. Od. 6. At fortè citra dialectum rectiùs legatur χρυσαλακάτου, Nam χρυσαλάκατος est commun. generis. & sexta Ol. dixit χρυσαλακάτοιο πόσις Αμφιτρίτης.

ἁδών. Hoc est ἀρέσας. Est particip. Aor. 2. act. ἅδον. verbi ἁδέω. Sic Oda 8. ἀστοῖς ἁδών ciuibus placens.

παράφρασις.	ἐπῳδ. κῶλ. ια.	μετάφρασις.
Et cùm mos esset hymnorum peruigilia dare victoribus, Delphis vbi fons est Castalius, vesperi in choreas ducentium coætaneorum gratissimo strepitu, cœtúque victoriam concinente, inclaruit Prætereà in Isthmo Corinthiaco, quæ est terræ angustia inter duo maria, ac veluti maris illius pons, Creontis ille filius, in Neptuni delubro honore cumulatus est ob victoriam Isthmiorum ludorum, qui factis Neptuno, boue nigro sacris, tertio quoque anno celebrantur. Quinetiam in Nemea, sub antiquis & vmbrosis montibus Phliasijs sita, Nemeaeo certamine victor euasit, & apio coronatus est: qua herba Hercules prostrato leone, & ludis institutis, iusserat victores coronari.	ἔρνεσι Λατοῦς. παρὰ Κασταλίᾳ τε Χαρίτων ἑσπέροις ὁμάδῳ φλέγεν. πόντου τε γέφυρ' ἀκαμαντοδόμου Κρεοντίδαν Αμφικτυόνων ταυροφόνῳ τριετηρίδι τίμασε Ποσειδάνιον ἂν τέμενος. βοτάνα τέ νιν πόθ' ἁ λέοντος νικάσαντ' ἤρεψ' ἀσκίοις Φλιοῦντος ὑπ' ὠγυγίοις ὄρεσι.	stirpi Latonæ: & apud Castaliam Gratiarum strepente cœtu vesperi refulsit. Maris etiam pons Creontis filium Amphictyonum in mactatrice boum trieteride honorauit Neptunium apud delubrum. Quinetiam herba leonis eum potitum victoria texit sub vetustis montibus Phliuntis valdè vmbrosis.

ἔρνεσι Λατοῦς Periphrasis Apollinis & Dianæ. Vocabulum ἔρνος transfertur à plantis ad prolem.

παρὰ Κασταλίᾳ. Prioris victoriæ amplificatio à consequentibus choreis in gratiam & honorem victoris. Itaque φλέγεν ἑσπέροις. quia καθ' ἑσπέραν hymni canebantur: & vt refert Schol. ἔθος ἦν καὶ παννυχίδας ὕμνων τοῖς νενικηκόσιν ἀποτελεῖσθαι. Apud Castaliam, hoc est, Delphos, seu Pythonem, cuius hic fons est.

Χαρίτων ὁμάδῳ. Hoc est, χαριεστάτῳ θορύβῳ καὶ χορῷ τῶν χορευτῶν ἡλικιωτῶν. Porrò φλέγεν, quod est imperfecti, pro Aoristo sumo in interpretatione, vt sæpe fit apud Græcos. Atque hic φλέγειν, est lucere, refulgere: sic ὅπλα φλέγοντα lucentia arma dicuntur. πῦρ φλέγον, lucens ignis.

πόντου τε γέφυρα Periphrasis Isthmi Corinthiaci. Cùm enim Isthmus ille sit

angustia terræ inter duo maria, est tanquam pons, quo datur à littore ad littus transitus. Innuit autem poëta Calliam redijsse ex Isthmijs victorem.

Κρεοντίδαν. Hoc patronymicum, ex authoritate Scholij, reposui pro ἀκάματος ὤν. Et δαν Doricum corripitur. De Amphictyonibus, eorúmque officio iam alibi diximus.

ταυροφόνῳ τριετηρίδι. Duo denotãtur his verbis, Nimirum Neptuno bouem immolari solitum, quum Isthmia celebrarentur: & tertio quoque anno celebrari solita Isthmia. Sed Plinius quinto quoque anno dicit celebrata, in his, *Isthmus pars altera cum delubro Neptuni, quinquennalibus inclyto ludis.*

τίμασεν. Dor. & neglecto augm. pro ἐτίμησεν, quod sequitur τὸ, πόντου τε γέφυρα. Ideóque malè ἀπὸ κοινοῦ repetendum censet Scholiastes τὸ, φλέγω. αὖ τέμενος, pro ἀνὰ, per apocopen. Delubri autem huius descriptionem pete ex Pausaniæ Corinthiacis.

βοτάνα τέ νιν. Herba leonis est *apium.* Nam Hercules prostrato leone Nemeæo, Nemeorum victores apio coronari iussit. Porrò à situ loci, & genere coronæ docet se Nemeæam victoriam intelligere. q. d. ἥ τε τοῦ λέοντος βοτάνη ἔρεψέ ποτε αὐτὸν νικήσαντα ἐν Νεμέᾳ κειμένῃ, ὑπὸ τοῖς ἀρχαίοις καὶ σκιεροῖς ὄρεσι Φλιοῦντος.

ἀσκίοις Φλιοῦντος. Periphrasis Phliasiorum montium, qui dicti sunt à Phliunte Peloponnesi ciuitate. De qua vide Pausaniam in Corinthiacis. Ἄσκιος hoc loco non fit ex α priuatiuo & σκιὰ, *vmbra*: Neque enim altissimi montes vmbra carent, nisi syluis careant, & assiduò à sole illustrentur. Sed fit potiùs ex α, ὁμοῦ vel πολὺ significante, & vt dici solet, συναθροιστικοῦ, & σκιὰ *vmbra*: q. d. *multam simul vmbram faciens.* Sicuti & ἄξυλος, pro πολύξυλος Il. β. v. 155. & ἀδάκρυτος, pro πολυδάκρυτος, in Trachin. Sophocl. Et certè alti montes vmbram faciunt locis vicinis, nec vndiquaque à sole sic illustrantur, vt sint non vmbrosi.

ὠγυγίοις. Hoc est, ἀρχαίοις. Nam Ὤγυγος, fuit rex Thebarum antiquissimus ante Cadmum. Hinc quasi prouerbialiter ὠγύγιος dicitur, *priscus, antiquus.* Ab hoc Thebæ Ogygiæ dictæ. Θήβης δ' Ὠγυγίης Ἑλικώνιος ἵστατο κύκνος, epigr. in Pindarum.

παράφρασις.

Porrò lati vndique ad illustrem hanc insulam Aeginam parent viarum aditus viris eloquentibus, quà se ad eam encomijs exornandam facilè conferant. Cuius tam eximiæ fœlicitatis eis sunt authores Aeacei posteri; qui cùm magnarum virtutum edant speci-

στροφὴ γ. κῶλ. ιγ.

πλατεῖαι πάντοθεν λογίοισιν ἐντὶ πρόσοδοι
νᾶσον εὐκλέα τάνδε κοσμεῖν. ἐπεί σφιν Αἰακίδαι
ἔπορεν ἔξοχον αἶσαν,
ἀρετὰς ἀποδεικνύμενοι μεγάλας.

μετάφρασις.

Lati vndique eloquentibus sunt à litus ad illustrem insulam hanc laudibus *exornandam. Quoniam ipsis Aeacidæ dederunt eximiam sortem, virtutes edentes magnas. Itaque*

mina, nunquam amplo laudis argumẽto carituri sunt. Ac sanè per omnes terrásque tractúsque maris procul volitat nomen Aeacidarum. Imò ad remotissimos Aethiopas etiam prosilijt: ad quos cũ rex Memnon, illustris Auroræ filius, ex bello Troiano non rediisset, quia Achilles ex curru in terram descendens,

πέταται δ' ἐπὶ τὲ χθόνα καὶ διὰ θαλάσσας τηλόθεν γ' ὄνυμ' αὐτῶν. καὶ ἐς Αἰθίοπας
Μέμνονος οὐκ ἀπονοστάσαντος, ἔπαλτο βαρὺ
δέ σφι νεῖκος ἔμπεσ' Ἀχιλλεὺς χαμαὶ καββὰς ἀφ' ἁρμάτων,

volitat super terram, & per mare procul nomen eorum. Quinetiam ad Aethiopas prosilijt Memnone non reuerso. Grauis autem ipsis concertatio incidit, Achilles in terram descendens ex curribus,

πλατεῖαι. Hoc est, πολλαί εἰσιν ἀφορμαὶ τοῖς ἐλλογίμοις ποιηταῖς, ὥστε ὑμνεῖν τὴν νῆσον ταύτην τὴν Αἴγιναν, ἐπειδὴ οἱ Αἰακίδαι ἐξαίρετον ἀρετὴν ἐπιδεικνύμενοι, αὐτοῖς παρέχουσιν ἔπαινον χορηγίαν. Quibus verbis innuit amplum suppetere poëtis argumentum laudis, ad exornandam Aeginam. Ratio sequitur ἐπεί. &c.

σφίν. Hoc refertur ad λογίοισιν. Copiam autem illam argumentorum, αἶσαν ἔξοχον vocat: quia fœlix est poëta, qui amplam habet ad scribendum materiam, siquidem non potest tum eius poësis esse ieiuna. Proponit Scholiastes esse ambiguum, vtrum hoc referendum sit ad λογίους illos, an ad ciues Aeginenses, quos Aeacidæ beatos reddiderint, parta per virtutem suam gloria. Verùm series contextus satis arguit, ad λογίους referendum esse hoc.

καὶ ἐς Αἰθίοπας. Confirmat exemplo Achillis, quod priùs dixit. Huius nomen ad ipsos Aethiopas vsque delatum est, qui quidem sunt ἔσχατοι ἀνδρῶν, vt sub initium lib. 1. Odyss. docet Homerus.

ἀπονοστάσαντος. Doricè pro ἀπονοστήσαντος. & ἔπαλτο. Aeol. & poët. 3. perf. sing. plusquam perfecti, pro ἥλλετο à verbo ἅλλομαι.

βαρὺ δὲ νεῖκος. q.d. ὁ δ' Ἀχιλλεὺς σφίν, δηλαδὴ τοῖς Αἰθίοψιν ἐνέπεσε μαχητὴς ἐπαχθής. Grauis & molestus incidit Aethiopibus Achilles, quia heros ille inuictus regem ipsorum humi prostrauit & occidit. Itaque in βαρὺ νεῖκος existimo esse metonymiam adiuncti pro subjecto, βαρὺς φιλόνεικος, hoc est ἐπαχθὴς μαχητής.

καββὰς Poët. pro καταβάς. q.d. αὐτὸς ἐκ τῶν ἁρμάτων κατελθών.

παράφρασις. — ἀντιστρ. κῶλ. ιγ. — μετάφρασις.

cuspide hastæ acutissimę confixum illum interemerat, audiuerunt generosissimi Græcorum Achillis forte facinus, & sciuerunt suo regi fuisse congrediẽdum cum heroë graui bellatore, & pugnandi ardore insuperabili. Cæterùm si

φαεννᾶς υἱὸν εὖτ' ἐνάριξεν Ἀοῦς ἀκμᾷ
ἔγχεος ζακότοιο. καὶ ταύταν μὲν παλαιότεροι
ὁδὸν ἀμαξιτὸν εὗρον.
ἕπομαι δὲ καὶ αὐτὸς ἔχων μελέταν.

illustris filium quando interfecit Auroræ, cuspide hastæ peracutæ. Et hanc quidem antiquiores viã plaustralem inuenerunt. Sequor autem & ipse habens exercitationem.

τὸ δὲ πὰρ ποδὶ ναὸς ἑλισσόμενον
αἰεὶ κυμάτων, λέγεται
παντὶ μάλιςα δονεῖν
θυμόν. ἑκόντι δ᾽ ἐγὼ
νώτῳ μεθέπων δίδυμον
ἄχθος ἄγγελος ἔβαν, πέμ-
πτον ἐπ᾽ εἴκοσι τοῦτο γαρύων

Ex fluctibus autem semper is qui circa pedem nauis voluitur, dicitur cuilibet maximè perturbare animũ. Sed ego volũtario dorso subiens geminum onus, nuntius adueni, quintum supra viginti hoc resonans.

hoc iu encomio laudes à maioribus sumptas fusè sum persequutus, illud ex more & instituto veterum, qui viam hanc laudandi à maiorib᷒, adinuenerũt, passim facere soleo, quum meditor argumenta quibus in laude clarorum virorum me exerceam. Quemadmodum autem non remotus sed propinquus fluctus, nõ præteritus, sed præsens, is nimirum qui nauis gubernaculum impetit, & circumuoluitur, cuilibet animum afficit & perturbat Sic ego præcipuum studium, non in maiorum, sed in præsẽtis victoris laudib᷒ ponere debeo. At nihilominus duplicẽ prouinciã suscipio, & duplici oneri humeros subijcio, quum hoc carmine non solùm præsentem victoriam Alcimidæ prædico, sed & Bassidarum eius maiorum omnes simul complector, & nuntiatum venio, quatuor & viginti maiorum Alcimidæ victorijs, quas ex Græciæ certaminibus quę sacra vocant, reportarunt, hanc illius vigesimam quintam accessisse.

φαεννᾶς Doricus genit. De voce φαεννὸς iam dictum alibi. ζακότοιο Ion. genit. pro ζακότου. Tribuitur haltæ, quod ei qui ipsam gerit proprie conuenit. qui furiosus, cedere nescius, & implacabilis erat.

καὶ ταύταν μὲν, Suam in laudibus à maioribus prolixitatem excusat, à consuetudine & exemplo veterum, quod sequitur.

ἁμαξιτὸς. Est via δι᾽ ἧς ἄγονται αἱ ἅμαξαι. *plaustralis*, ac proinde *lata*, & *regia*: fit ab ἅμαξα *plaustrum*, & ἰτὸς ab εἶμι τὸ πορεύομαι.

ἔχων μελέταν. Hoc est, ὁπόταν σπουδὴν καὶ ἐπιμέλειαν ἔχω τοῦ ἐπαινεῖν τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας, vel, ὁπόταν μελετάω τοὺς τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν ἐπαίνους.

τὸ δὲ πὰρ ποδὶ. *Pedem nauis*, intellige *clauum* πηδάλιον: vt Odyss. κ πόδα νηὸς ἐνώμων: & δονεῖν θυμὸν est ταράσσειν. In his latet comparatio quam in paraphrasi explicamus.

ἑκόντι νώτῳ. Hoc dicit, quia quum potuisset solius Alcimidæ laudibus insistere, tamen in eius etiam maiores digressus est.

πέμπτον ἐπ᾽ εἴκοσι. Viginti quatuor victorias reportarunt Bassidæ, Alcimidas vigesimam quintam.

παράφρασις. | ἐπῳδ. κῶλ. ια. | μετάφρασις.

εὖχος ἀγώνων ἄπο, τοὺς
ἐνέπουσιν ἱερούς.
Ἀλκιμίδας τό γ᾽ ἐπάρκεσε
κλειτᾷ γενεᾷ· δύο μὲν
Κρονίου πάρ τεμένει,
παῖ, σέ τ᾽ ἐνόσφισε Τιμίδαν

decus ex certaminibus, quæ appellant sacra. Alcimidas hoc præstitit inclyto generi. Duos autẽ flores Olympicos apud Saturnij de-

illúmque hoc decus inclyto suo generi peperisse & suppeditasse. Duas autem victorias ex præstantissimo Olympiorum certamine, apud Iouis Saturnij delubrum, ô adolescens Alcimi-

κλᾶρος προπετὴς ἄνθ᾽ Ὀλυμπιάδος. Δελφῖνι κεν τάχος δι᾽ ἅλμας ἴσον εἴποιμι Μελησίαν, χειρῶν τε καὶ ἰσχύος ἀνίοχον.

lubrum, sors temeraria eripuit tibi Alcimida *adolescens, & tibi Timida. Melesiam autem delphino in mari similem velocitate dixerim, manuum & roboris aurigam.*

da, túque consanguineus eius Timida, vterque videlicet vnam reportassetis, nisi sorte, cuius temerarius est delectus, exclusi à certamine fuissetis: atque Hellanodicæ; vobis quibus prima lanugo à genis prorū peret, cum alijs impubibus adolescentibus certandi facultatem denegassent. Is autem qui vestras manus, vestrúmque robur direxit, & formauit, est Melesias vnctor & athleta præstantissimus, qui reliquis omnibus athletis agilitate & celeritate antecellit, quemadmodum marinis piscibus delphin: quisque sua arte sic discipulorum manus & robur moderatur, vt auriga equorum currus trahentium frenos & habenas.

τεῦχος. A consequente honore intelligenda antecedens victoria. τὸν Artic. præposit. pro subiunct. ἐν. ἐνέπουσιν Dor. pro ἐνέπουσι: à poëtico verbo ἐνέπω. ἱεροῖς, scilicet quatuor Græciæ celeberrima certamina, Olympia, Pythia, Nemea & Isthmia, de quibus Archias:

Τέσσαρες εἰσὶν ἀγῶνες ἀν᾽ Ἑλλάδα τέσσαρες ἱεροί.

δύο μέν. Sic construe sententiam δύο μὲν αὔτ᾽ Ὀλυμπιάδος παρὰ τεμένει Κρονίου κλᾶρος προπετὴς, παῖ, σοί τε Τιμίδαν ἐνόσφισεν. q.d. δύο μὲν αὐτῷ, καὶ νίκας τῆς Ὀλυμπίας τῆς ἐν τῷ παρὰ τῷ Κρονίου Διὸς τεμένει, ὁ προπετὴς κλῆρος ὑμᾶς ἀπεστέρησεν ὦ παῖ Ἀλκιμέδη, καὶ Τιμίδα. Nonnulli codices legunt παῖδ᾽ ἔτ᾽ ἐνόσφισεν Τιμίδαν: quasi poëta dicat hoc de solo Timida. Sed de illis duobus dicendum esse conuincit historia, quæ sic habet. Alcimidas & Timidas æquales, cùm ad certamen Olympicum sese præparassent, ad iudices venêre cum reliquis adolescentibus. Sed cùm his duobus prima lanugo prorumperet, visi sunt ephebos egressi. Ideóque illis denegata certandi facultas inter adolescentes, & sic exclusi sunt à victoria. Hoc autem vertit ipsis laudi quòd ad certamen parati fuerint, vt de victoria etiam certi essent.

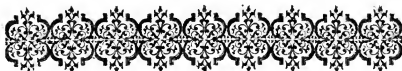
Κρονίου. Nimirum Iouis Saturni filij. Cui in Olympia erat templum & delubrum. Vel cum Schol. legendum Κρονίῳ. vt τέμενος dicatur Κρόνιον, ἀπὸ τοῦ λόφου Κρονίου. vide Κρόνιον εὐδείελον ep. vlt. 1. Ol. Od.

κλᾶρος Dor. pro κλῆρος. Tribuit sorti, quod iudicibus competit. Ne ab Hellanodicis, quorum explorata erat integritas, illata videretur iniuria his duobus adolescentibus. Nam manifesta esset iniuria: siquidem aliquanto pòst Alcimides in certamen adolescentum in Nemeis admissus est: vnde hoc encomio παῖς vocatur.

δελφῖνι. Vltima laus Alcimidæ ab eius vnctore Melesia, de quo iam alibi dictum. Hic duplici nomine laudatur. Priori ab agilitate, & celeritate per comparationem cum Delphine. Posteriori ab insigni dexteritate in formandis discipulis. De Delphine vide Plin. l. 9. c. 8.

ἀνίοχον. Dor. pro ἡνίοχον. Metaphoricè moderatorem innuit. Nam vt formetur robur & manus: magister, nunc intendendas, nunc relaxandas esse docet: & sic aurigam imitatur, qui nunc strictas, nunc laxas habenas tenet.

ΣΩΓΕΝΕΙ

ΣΩΓΕΝΕΙ ΑΙΓΙΝΗΤΗ, παιδὶ, πεντάθλῳ.

SOGENI AEGINETAE, adoleſcenti, quinquertioni.

ΕΙΔΟΣ Ζ.

ODE VII.

ARGVMENTVM.

Sogenes adoleſcens Aegineta, Thearionis filius, victoriam quinquertio Nemeade vigeſima quarta adeptus, laudatur à Lucinæ beneficio, à patria Aegina, à conſequente victoriam laudis præconio (vnde ad poëticen digreditur) à patre Thearione, à maiorum ſtudijs, & virtute illi quaſi hæreditaria. Digreditur autem ad hiſtoriam Neoptolemi, & concludit conuerſa oratione ad Herculem, quem pro fœlicitate Sogenis cupit eſſe interceſſorem.

παράφρασις.

O Lucina, Iunonis magna potentia prædita filia, quæ parturientibus opem fers, vt liberos in lucem edant, eorúmque generationi præs, túmque aſſides Parcis, quæ natiuitati hominum interſunt, illiſque nent obſcuram & incognitam fati neceſſitatē: abſque tuis auſpicijs non modò non naſcimur, & vitæ li-

στροφὴ α. κῶλ. ιβ.

Ελειθυια πάρεδρε Μοιρᾶν βαθυφρόνων,
παῖ μεγαλοσθενέος ἄκουσον
Ηρας, γενέτειρα τέκνων, ἄνευ σέθεν
ὐ φάος, ὐ μέλαιναν δρακέντες εὐφρόναν,
τεὰν ἀδελφεὰν, ἐλάχομεν
ἀγλαόγυιον ἥβαν.
ἀναπνέομεν δ' ὐχ ἅπαντες ἐπὶ ἴσα.

μετάφρασις.

Lucina quæ aßides Parcis profunda cogitantibus, filia magnipotentis Iunonis, genitrix liberorum, audi. Abſque te non lucem, non atram intuiti noctem, tuam ſororem ſortiti ſumus pulchrimembrem pubertatem.

CCcc

εἴργει δὲ πότμῳ ζυγένθ' ἕτερον ἕτερα. σὺν δὲ τὶν καὶ παῖς ὁ Θεαρίωνος ἀρετᾷ κριθεὶς εὔδοξος ἀείδεται Σωγένης μετὰ πενταέθλοις.

Spiramus autem non omnes ad paria. Sed prohibent fato peculiari ligatum, alium alia res. Te verò fauente etiam filius Thearionis ex virtute iudicatus, nobilis Sogenes cantatur inter quinquertiones.

men attingimus, in qua per vices claram diei lucem, & atras noctis tenebras videmus, sed neque etiam sororem tuam Pubertatem pulchris membris decoram sortimur, & ad florem ætatis, qua omnibus numeris & decore absoluta sunt corporis membra, peruenimus. Ac tum quidem alij alio studio ducimur, neque ad similia aspiramus, siquidem alius alio fato addictus ad diuersa se confert: & vnusquisque vario naturæ instinctu compulsus, à similium amore communi prohibetur. Cæterùm Sogenes Thearionis filius, te fauente & auspice, factus virtute eximius, suæ fortitudinis inter quinquertiones specimen edidit, indéque parta gloria, carmine encomiastico celebratur.

Ἐλείθυια. Exordium ab inuocatione Lucinæ, quæ varijs ornatur attributis, & cui acceptum referri vult quod Sogénes quinquertio vicit. Quærit Scholiastes, cur Lucina nunc inuocetur: & varias variorum rationes affert, quas vt pote nullo certo fundamento innitentes omitto. Et cùm etiam oratoribus libera sint in encomijs exordia, liberiora poëtis esse posse dico. Vnica tamen mihi videtur esse posse ratio generalis; Nimirum quòd Sogenis virtutem à natura insitam, & ab ipsa generatione, cuius præses Lucina putabatur, hic prædicare intendat.

πάρεδρε μοιρᾶν. Quid sit Ἐλείθυια dictum Od. 6. Ol. in ἐλευθώ. Videamus quæ hic illi attribuuntur. Parcarum πάρεδρος vocatur, quia cùm Parcæ nascentibus soleant ἐπικλώθειν τὰ τῆς εἱμαρμένης, ea parturienti assistit, eodémque tempore præstò est. μοιρᾶν genit. Dor. pro μοιρῶν. Dicuntur βαθυφρόνων, quia fata nobis obscura sunt & ignota.

παῖ Ἥρας. Iuno Lucinæ est mater teste Hesiodo in Theog. Ἡ δ' Ἥβην, καὶ Ἄρηα, καὶ Εἰλείθυιαν ἔτικτεν. Vnde paulo pòst Heben ipsius sororem vocat. Iuno μεγαλοσθενὴς vocatur non solùm quia Iouis est soror & coniux, Deorúmque & Dearum fabulosa regina: sed quia Iuno significat aërem, cuius magna est amplitudo, & vis in animalium corpora.

γενέτειρα τέκνων. Quia Præpositam timidis parientibus Ilithyiam fingebant, & obstetricis munere fungi, & inter Deas γενετυλλίδας *generationis præsides* eam ponebant, ideo dicit homines absque eius ope nasci non posse. *Nasci* autem periphrasticè effert per hæc verba, *aspicere lucem & noctem*. Vel respicit ad partus quorum alij interdiu, alij noctu fiunt. Ideo non rectè exponit Aretius, *nigram videre noctem, rectè mori*. Neque enim Lucina, eadem est vitæ & mortis αἰτία.

εὐφρόναν. Dor. pro εὐφρόνην. Nox dicitur εὐφρόνη, quasi ἀπὸ τοῦ εὖ φρονεῖν, *bene sapere*: quòd iucundis consilijs ob tranquillitatem sit apta, vnde illud, ἐν νυκτὶ βουλή.

τεὰν Dor. pro σὴν, & ἀδελφεὰν pro ἀδελφήν. Porrò λαγχάνειν Ἥβαν Εἰλειθυίας ἀδελφεὰν, est τῆς ἀκμῆς τυχεῖν. Hebe, hoc est, *pubertas*, appellatur ἀγλαόγυιος, quia, vt

vult Schol. illa ætate homines se ipsis sunt magis decori, imò & ij qui sunt deformiores, quandoquidem absoluta sunt membra corporis.

ἀναπνέομεν δ' οὐχ. Non solùm fatalem esse ortum nostrum, sed vitæ studia quoque docet: quorum distributionem eidem Lucinæ attribuit. Idem sibi vult alibi, quum dixit, *μία δ' οὐχ ἅπαντας ἄμμε θρέψει μελέτα.* Et certè quot fere sunt homines, tot sunt studiorum diuersa genera. Post ἴσα subaudi πράγματα.

εἴργει δ'. Ratio cur alij alio studio teneantur. Nimirū quia fati necessitate adigimur. q. d. ζῶμεν δ' οὐχ ὁμοίως ὅμοια πάντες ἐπιτηδεύοντες, ὅτι ἕτερον πότμῳ ζυγένθα διακωλύει, καὶ διαζεύγνυσιν ἕτερα πράγματα. Cùm autem deprauata esset huius loci lectio, rectè Schmidius pro ζυγὲν δ' restituit ζυγένθα. Etenim fato alligamur ita vt ipsum necessariò sequamur: quæ fuit Stoicorum sententia.

σὺ δὲ τίν. Applicatio exordij ad institutum. Nam quod in genere de Lucinæ facultate dixit, iam Sogeni applicat. σὺ δὲ τίν. Hoc est, σὺν σοὶ, seu διά σε *tua opera, tuo beneficio.*

παῖς ὁ Θεαρίωνος. Cùm Theario iam esset ætate prouectus à Dijs supplicasse fertur pro sobole: vnde quum filium impetrasset, eum Sogenem appellauit qui, vt hinc apparet, athleta fuit insignis.

ἀρετᾷ κριθεὶς. Hoc est, τῇ ἀρετῇ κριτὸς seu ἔκκριτος, ἐξαίρετος γενόμενος. vel διὰ τὴν ἀρετὴν εὔδοξος κριθείς. Itaque insitam Sogeni à natura virtutem, Lucinæ γενετυλλίδι Deæ fert acceptam.

παράφρασις.

Eóque magis quòd Aeginam, in qua plerique sunt poëtæ, victoribus epinicia scribere amantes, vrbem bellicosorum Aeaci posterorum incolit, qui animi generosi studium exercitio certandi conclusum & terminatum conseruare magnopere auet. Quòd siquis in certamine rem prosperè gesserit, & victor euaserit, dulcem materiam laudis suppeditat præclaris poëtis: ex quorum ingenijs, tanquam ex perenni flumine carmina copiosè fluunt: sicque viri præstabiles fiunt illustres. Etenim obscuri manent quicunque re præclarè gesta, hymno encomiastico non celebrantur.

ἀντιστρ. κῶλ. ιβ.

πόλιν γὰρ φιλόμολπον οἰκεῖ δορικτύπων
Αἰακιδᾶν. μάλα δ' ἐθέλοντι
σύμπειρον ἀγωνίᾳ θυμὸν ἀμφέπειν.
εἰ δὲ τύχῃ τις ἔρδων, μελίφρον' αἰτίαν
ῥοαῖσι Μοισᾶν ἐνέβαλε.
ταὶ μεγάλαι γὰρ ἀλκαὶ
σκότον πολὺν ὕμνων ἔχοντι δεόμεναι.
ἔργοις δὲ καλοῖς ἔσοπτρον ἴσαμεν ἑνὶ σὺν τρόπῳ,
εἰ Μναμοσύνας ἕκατι λιπαράμπυκος
εὕρῃ τις ἄποινα μόχθων

μετάφρασις.

Nam vrbem inhabitat cantus studiosam hasta strepentium Aeacidarum: qui valdè cupiunt conclusum certaminum studio animū conseruare. Quòd siquis rem præclarè *gesserit dulcem materiam fluentis Musarum iniecit. Magnæ enim strenuitates tenebras multas habent, quum hymnis carent. Factis autem præclaris speculum nouimus vnico modo, siquis voluntate Mnemosynes splendidè vit-*

Ac sané probè scimus vnico modo contemplanda tanquam in speculo nobis subijci præclara facta, nimirum si qui ea præstitit, poëtam inclytum nanciscatur, à quo præconium laudis, quæ merces est laborum, accipiat: ita vt Mnemosynes beneficio in perpetuum commemorentur.

κλυταῖς ἐπέων ἀοιδαῖς.

rata nactus sit remunerationem laborum inclytis carminum cantibus.

πόλιν ἢ.Ratio cur inter quinquertiones canatur.Nimirum quia ciuitatem φιλόμολπον incolit.Studium cantus Æginæ tribuitur propter poëtas inde oriundos. Nam verisimile est,multos poëticæ operam dedisse ob frequentes Æginetarum victorias, & ciues suorum ciuium res præclarè gestas cum studio cecinisse. Vel φιλόμολπος appellatur Ægina,à consequenti. Nam cùm crebrò victoriam ex sacris ludis reportarent eius incolæ, ideo carmine celebrari solebat. Sed prior expositio mihi videtur sensui accommodatior: quanquam Schol. φιλόμολπον interpretatur ἔνυμνον.

δοεικτύπων.Hoc est,πολεμικῶν,ac proinde γενναίων. Δοεἰκτυπος.q.d. τὸ δόξυ κτυπῶν.Fuerunt autem Αἰακίδαι πολέμῳ κεχαρηκότες,ὥς γε δαπ.

μάλα δ' ἐθέλοντι. Hoc est, μάλα ἢ προαιρῦνται τὴν ἑαυτ ψυχὴν συμπεπρασμένην ἔχειν τῇ τῶν ἀγώνων ἀσκήσει. Sic interpretor, quia puto poëtam laudare velle Æginenses potissimùm à sacrorum certaminum studio, quasi ingenitam virtutem,horum studio concluderent,definirent,ac terminarent, ac si eam in negotio maiori exercere nō possent.Et hanc puto fuisse sententiam Schol.quum σύμπειρον exponit συμπεπρασμένον,à συμπεραίνω.Alij σύμπειρον ἀγωνία exponunt,vnà experientem certamina.Alij eiusdem certaminis participem.q. d. ὁ τοῦ αὐτοῦ ἀγῶνος πεῖραν λαμβάνων σὺν τινι. Alij conterminum maioribus. i. deditum certamini animum,quasi σύμπειρος significet ὅμορον: à σὺν & πέρας, vel πεῖρας, terminus. Eligat lector.

εἰ ἢ τύχῃ τις.Hoc est,Εἴ τις πράσσων ἐπιτύχῃ, ἡδεῖαν ὕλην ἢ ὑπόθεσιν ὕμνων παρέχει τοῖς ποιηταῖς.Dicit μελίφρονα αἰτίαν dulcem materiam laudis.Et hic αἰτία propriè materialem causam significat.

ἔβαλε. Ex Scholio restituendum,ἐνέβαλε.Nam id ratio metri postulat. Quid per ῥοαῖσι μοισᾶν sit intelligendum,exponit paraphrasis.

ταί. Poëticè,pro αἱ.Hinc digressio inchoatur in laudem poëtices maxima parte ab effectis sumptam,vt facilè videbit lector.Non dissimilia laudis illius argumenta vide in Theocriti Idyllio, Charites, & apud Horatium ea Oda, cuius initium,Donarem pateras,&c.

μεγάλαι ἀλκαί.Intellige τὰ μεγάλα κατορθώματα γίνεται ἀφανῆ ἐὰν μὴ ὑμνηθῶσι. Etenim eorum nemo meminit in posterum,si mandata non sint literis.

ἔσοπτρον. Hymnum encomiasticum intellige. Nam virtutem præclari viri tanquam in speculo veraci contemplandam exhibet, vt quemadmodum in speculo forma corporis,sic animi virtus in carmine reluceat. Hæc sententia metaphoram & ellipsin habens sic à Schol. declaratur, τοῖς ἢ καλοῖς ἔργοις λαμπρότητα ἴσμεν ἐν τρόπῳ γινομένην,διὰ δὴ τῶν ὕμνων.

εἰ μνημοσύνας. Exponitur unicus ille inclareſcendi ex rectè factis modus. Mnemoſynen nominat, quia memoriam rerum geſtarum fouet illa mater Muſarum, quæ λιπαράμπυξ eodem ſenſu quo Iſthm.2.dicuntur χρυσάμπυκες μοῖσαι, hoc eſt, *formoſa, ornata.*

ἄποινα μόχθων. Intellige κλυταῖς ἀοιδαῖς ἐπέων, hoc eſt, τοῖς ὕμνοις, qui ſunt vera virtutis merces, quæ in laude ſola verſatur carmine viuaci tradita. Nam facilè pereunt Statuæ, reliquáque huiuſmodi rerum geſtarum monumenta. Sic Od.2. Pyth. ὕμνον, ἄποιν' ἀρετᾶς vocat: & Olymp.7. laudem ſuam πυγμᾶς ἄποινα.

εὑρῇ. Sic legendum, non εὕρηται, vt metri ratio ſeruetur. Porrò κλυταὶ ἀοιδαὶ dicuntur, ſiue ipſæ ſint celebres ob excellentiam propriam, ſiue celebres alios reddant.

παράφρασις.	ἐπῳδ. κῶλ. ζ.	μετάφρασις.
Quod cùm ita ſit, par eſt vt qui virtutis & famæ ſunt ſtudioſi, prudentes nauium gubernatores imitentur. Quemadmodum enim hi præſentis lucri quod ſe offert, & futuri quod ſperant, non adeò ſunt auidi, vt temerè nauim ſoluant, non priùs explorata cœli conſtitutione, ex qua præuideant quis ventus intra triduum ſit ſpiraturus, vt ſuarum rerum ſecuritati conſulant. Sic illi non debent	σοφοὶ δὲ μέλλοντα τριταῖον ἄνεμον ἔμαθον, οὐδ' ὑπὸ κέρδει βάλον. ἀφνεὸς, πενιχρός τε θανάτου παρὰ σᾶμα νέονται. ἐγὼ δὲ πλέον' ἔλπομαι λόγον Ὀδυσσέος, ἢ πάθεν, διὰ τὸν ἁδυεπῆ γενέσθ' Ὅμηρον.	*Sapientes autem futurũ perendinum ventum cognoſcunt, neque lucro poſtponunt. Diues & pauper mortis ad ſepulchrum proficiſcuntur. Ego autem exiſtimo famam Vlyſſis maiorem fuiſſe quàm quæ pertulit, propter ſuauiloquum Homerum.*

tam ſoliciti eſſe de ſuarum opum conſeruatione & amplificatione, quàm maturè proſpicere vt ex præclarè factis poſteritati innoteſcant, nullíſque ſumptibus parcere, quò ſibi poëtices præconium concilient, vnde nominis immortalitatem adipiſcantur: ſine qua diuitum & pauperum vita functorum memoria pariter deletur. Hanc autem carminis eſſe vim vt viros præclaros immortalitate donet, Vlyſſis exemplo comprobatur; cuius labores Homerus tam ſuaui ſtylo cecinit, vt plus laudis ex illius præconio conſequutus ſit, quàm ipſe ſuis virtutibus promeruerit.

σοφοὶ δὲ. Poſtquam dixit vnius poëtices beneficio viros præclaros innoteſcere poſteritati, illos admonet vt maturè ſibi præconium illius concilient, nullíſque ſumptibus ad id conſequendum parcant: alioqui nihil inter ipſos & pauperes in morte & in ſepulchro diſcriminis futurum. Vtitur autem comparatione à prudentibus naucleris ſumpta, cuius explanationem habes in paraphraſi.

μέλλοντα τριταῖον ἄνεμον. Intellige τὸν ἄνεμον μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐσόμενον. Et ſubaudi κυβερνῆτες poſt σοφοί.

ἔμαθον. Hoc eſt, προγινώσκουσι καὶ προορῶσι, vt exponit Schol. Latet autem in hoc

vocabulo emphasis. Nam nautæ perendinum ventum dicuntur μανθάνειν, quia signis aliquibus docentur qui futuri sint venti. In hac etiam voce notatur solita actio, vt & in sequenti βάλον: ita vt rectè reddas, *cognoscere solent, neque postponere.*

ἀφνεὸς πενιχρός τε. Argumentum à communi omnium in morte statu. Quod vt huic loco conueniat, ex paraphrasi percipies. Hanc sententiam Horatius l. 1. Carm. sic expressit,

Pallida mors æquo pulsat pede pauperum tabernas,
Regúmque turres.

σᾶμα Dor. pro σῆμα, hoc est τάφος. νέονται hoc est ἔρχονται, πορεύονται. Nisi τὸ νέεσθαι sumatur pro *redire*: qua in significatione frequens est. Ac si poëta innueret nos in terram, ex qua formati sumus, redire.

ἐγὼ δὲ. Exemplo Vlyssis ostendit poëticen viros præstantes immortalitate donare. πλέονα λόγον ἢ πάθαν. Intellige εὐδοξίαν μείζονα τῶν κατορθωμάτων. Et sume ἔλπομαι, non pro ἐλπίζω, *spero*, sed pro νομίζω, *puto.*

παράφρασις.

Etenim suæ poëtices artificium, qua vir ille per hominum ora volitat, ingeniosis fictionibus variegatum, ea grauitate condiuit, eáque solertia fabulas inseruit, vt sub veri specie, vulgi cæcas mentes decipiat. Ac sanè nisi hominum mentes cæcæ essent, sed genuinam rerum vt se habent veritatem scire possemus omnes, Græcorum exercitus per imperitiam malè iudicans, Achillis arma Vlyssi potiùs, quàm robusto Aiaci non adiudicasset. Quam ob iniuriam furore correptus, proprio gladio ipse se non confodisset: vir vtique omnium Græcorum, excepto Achille, in pugna strenuissimus, eorum scilicet, qui flauo Menelao, coniugem quam Paris abduxerat, repetenti opem ferentes in nauali expeditione delati sunt à rectà spirante Zephyro,

στροφὴ β. κῶλ. ιβ.

ἐπεὶ ψεύδεσί οἱ ποτανᾷ τε μαχανᾷ
σεμνὸν ἔπεστί τι. σοφία δὲ
κλέπτει παράγοισα μύθοις. τυφλὸν δ' ἔχει
ἦτορ ὅμιλος ἀνδρῶν ὁ πλεῖστος. εἰ γὰρ ἦν
ἑὰν ἀλάθειαν ἰδέμεν,
οὔ κεν ὅπλων χολωθεὶς
ὁ καρτερὸς Αἴας ἔπαξεν διὰ φρενῶν
λευρὸν ξίφος· ὃν κράτιστον, Ἀχιλέος ἄτερ, μάχᾳ,
ξανθῷ Μενέλᾳ δάμαρτα κομίσαι θοαῖς
ἐν ναυσὶ πόρευσαν, εὐθυπνόου Ζεφύροιο πομπαὶ

μετάφρασις.

Quoniam figmentis eius volucri machinæ grauitas quædam inest. Ac solertia decipit abducens à veritate per fabulas, cæcúmque habet cor turba hominum maxima. Si enim liceret genuinam veritatē cognoscere, nequaquam fortis Aiax, ira percitus ob arma, fixisset per præcordia latum ensem, quem in pugna strenuißimum, excepto Achille, ad flaui Menelai coniugem reducendam, in nauibus deduxerunt impulsus Zephyri rectà flantis

ἐπεὶ ψεύδεσιν. Ratio est cur Vlyssis fama sit factis eius maior, ob Homeri commendationem. Prima quidem, quia fabularum inuolucris, & grauitate

carminis narrationem tam cõcinnè intexuit, vt ei authoritatem conciliarit. Altera, quia mentis humanæ cæcitas ea est vt veritatem fabulis fucatam dignoscere non possit.

ψευδέσι. Intellige non mendacia, mentiendi & decipiendi studio prolata, sed fictiones ingeniosas, docendi & delectandi gratia excogitatas. In οἱ est antiptosis datiui pro genitiuo οὗ.

ποτανᾷ μαχανᾷ. Dor. pro comm. ποτανῇ μηχανῇ. *Artificium volucre* vocat poëmata, vel quia extollunt & in sublime euehunt virtutes eorum quos celebrant: vel quia passim ab Homero ἔπεα πτερόεντα dicuntur: vel quia sic composita sunt vt regionem omnem peruadant, & peruolent, & eorum quos canunt, nomen vbique celeriter notificent.

σεμνόν τι. Innuit σεμνότητα carminum Homeri. Quam reuera ab Homero obseruatam cognosces, si quæ de hac idea tradit Hermogenes, videas l. de Ideis 1.c.5.

σοφία δ'. q. d. ἡ δὲ τοῦ Ὁμήρου σοφία κλέπτει τὸν νοῦν ἡμῶν, ὥστε τὰ ψευδῆ δοκεῖν ἀληθῆ εἶναι διὰ τὴν αὐτῶν σεμνότητα. Nunc σοφία dicitur *artificiosa rei tractandæ ratio*. παράγοισα Dor. pro παράγουσα.

τυφλὸν δ' ἔχει. Hoc est, ὁ δὲ δημώδης ὄχλος, οἱ πολλοί, τὸ πλῆθος ἀνόητον καρδίαν ἔχει. Secundam hanc rationem superioribus accommodatam, accommodat etiam ad digressionem de Aiacis interitu. Et probat cæcas esse hominum mentes, eo quòd exercitus Græcorum non bene iudicarit de armis Achillis, vide paraphrasin: quæ locum hunc obscuriorem declarat.

ἐάν. Obseruat Scholiastes nonnullos ἐάν legere ἑτέραν, pro τὴν ἑαυτοῦ. Sed melius esse si ψιλῶς legatur, vt à Charmidæ filio, Dionysio: & exponit τὴν ἴσαν. vnde interpretamur ἐάν *genuinam*. Et certè loci sensus hoc postulat. Sic Pindarica vox erit ἐός, ἐά, ἐόν.

ὃ κεν ὅπλων. supple ἕνεκα. & ἔπαξεν sume Dor. pro ἔπηξεν. ξίφος dicit λευρόν, hoc est, πλατύ. Nam Etymol. format à λίαν, & εὐρύ. Scholiastes tamen vult significare τὸ πλάγιον: non quòd ξίφος per se esset πλάγιον, *obliquum*: sed quòd obliquam plagam intulerit.

ὃν κράτιστον. Homerus Aiacem Telamonium Achilli secundum facit, vnde huc refert Schol. hæc illius verba,

Ἀνδρῶν δ' αὖ μέγ' ἄριστος ἔην Τελαμώνιος Αἴας.
Ὄφρ' Ἀχιλεὺς μήνιεν.

Hunc Sophocl. in Aiace πλὴν Ἀχιλλέως τὸν ἄνδρ' ἄριστον Ἀργείων vocat: quæ verba poëtæ nostri locum exponunt. Et Horat. Sat.3. l.1. *Aiax heros ab Achille secundus* vocatur.

ξανθῷ. genit. Dor. pro ξανθοῦ. Μενέλα. Pro Μενελάου. Sic pro Ἀρκεσίλαος, declinat Ἀρκεσίλας Pindarus. Flauus appellatur Menelaus ob comam. πόρευσαν expone ἔπεμψαν. à πορεύω De quo Od.3.Ol.& 11.Pyth.

εὐθυπνόου. Ventus εὐθύπνοος dicitur *rectà spirans*, hoc est, οὔριος, *secundus*: qui nauim à puppi prosequutus ad portum rectà deducit. Nec temerè Zephyrum dicit, qui spirat ab Occidente. Etenim Fauonius ijs fauet qui ab Occidentaliore

Græcia per mare Aegeum tendunt in Troadem Orientaliorem: quà & quò profecti sunt Græci expeditione nauali.

αἰπιςρ. κῶλ. ιβ.

πρὸς Ἴλυ πόλιν. ἀλλὰ κοινὸν γὰρ ἔρχεται
κῦμ' ἀΐδαο, πέσ' ἀδόκητον
ἐν καὶ δοκέοντα. τιμὰ δὲ γίνεται
ὧν Θεὸς ἁβρὸν αὔξει λόγον τεθνακότων
βοαθόων. τοὶ γὰρ μέγαν
ὀμφαλὸν εὐρυκόλπου
μόλεν χθονός, ἐν Πυθίοισι δὲ δαπέδοις
κεῖται, Πριάμου πόλιν
Νεοπτόλεμος ἐπεὶ πράθε,
τᾷ καὶ Δαναοὶ πόνησαν. ὁ δ' ἀποπλέων,
Σκύρου μὲν ἄμαρτεν, ἵκοντο δ' εἰς Ἐφύραν πλαγχθέντες.

μετάφρασις.

ad Ili vrbē. Sedenim communis venit fluctus Orci, & cadit in ignobilem & celebrem. Honor verò contingit strenuis bellatoribus defunctis, quorum Deus iucundam auget famam. Etenim ad magnum vmbilicum latum sinum habentis venit terra, in Pythijs autem campis iacet, Priami vrbem Neoptolemus postquam euertit, in qua & Danai labores pertulerunt. Ille verò renauigans, à Scyro quidem aberrauit: venerunt autem in Ephyram erroribus acti.

παράφρασις.

ad Ilium, vrbem ab Ilo rege denominatā. Sed enim vt fluctus maris omnes qui eàdem naui vehuntur, nullo dignitatis discrimine in discrimen conijcit: sic & mors eàdem caligine promiscuè cùm ignobilem, tū existimatione præditū inuoluit. Quòd si quibus strenuis bellatoribus honorifica nominis immortalitas post mortem contingit, hanc Deo acceptam ferre debent, à quo afflatus poëta scripsit encomiasticum hymnum, æternę clarorum virorum memoriæ parērem. Ita Neoptolemi virtus viuit post funera: qui postquam Priami vrbem (cuius excidio operoso cū Gręcis, fatali necessitate, debebat Aeacidarum aliquis interesse) subuertit, aliquando Delphos se contulit, & Pythijs in campis sepultus iacet. Is autem ad Scyrum maris Aegei insulam, vbi natus & educatus fuerat ab Ilio renauigans, aberrauit, & cum socijs erroribus actus, Ephyram Epiri vrbem delatus est.

Ἴλου πόλιν. Periphrasis Ilij, ab Ilo rege amplificati & denominati: quod & paulo pòst appellat Πριάμου πόλιν.

ἀλλὰ κοινόν. Redit ad sententiam superiore Epodo propositam, ἀφνεὸς πενιχρός τε, &c. Eámque varijs verbis repetit. κῦμ' ἀΐδαο metaphoricè dicitur *Mors.* q.d. κοινὸς θάνατος ἔρχεται, hoc est, πάντες ἀποθνήσκομεν, vt interpret. Schol.

πέσ' ἀδόκητον. Sic lego cum Aldo sine copula δέ. quam poëta facilè omittit: & sic construo πέσεν ἐν ἀδόκητον καὶ δοκέοντα. Et Schol. exponit ἐνέπεσε τῷ ἀδοκήτῳ, καὶ μὴ δοκέοντι. Itaque non videtur legisse πέδ', Doricè & Aeol. pro μετ. Quæ quidem probabilis est coniectura, & sensui omnino esset necessaria præpositio, nisi τὸ ἐν, quod Doricè pro εἰς ponitur (vt Pyth. Od. 2. bis vidimus) ad constructionem sufficeret.

ἀδόκητον, δοκέοντα. Schol. variè hæc vocabula interpretatur, vel ἀδόκητον

iuniorem

iuniorem dicit, quia ὁ προσδοκᾷ ταχέως ἀποθανεῖν: & δοκέοντα, *senem*, quia προσδοκᾷ ἀποθανεῖν. Vel simpliciùs ἀδόκητον, τὸν μὴ δοκοῦντα νῦν τελευτήσειν: vel τὸν ἄδοξον, καὶ ἔνδοξον. Et certè τὸ δοκεῖν significat *esse in existimatione*, vt apud. Eurip. in Hecuba,

Λόγος γὰρ ἐκ τ' ἀδοξούντων ἰὼν,
Κἀκ τῶν δοκούντων αὐτὸς, οὐ ταὐτὸ σθένει.

Hæc postrema interpretatio meliùs conuenit menti authoris, qui innuere vult eos qui in vita fuerunt obscuri & clari, pariter à morte corripi. Quòd si clarorum virtus viuat post funera, hoc beneficio poëtarum fieri.

τιμὰ δέ. Sic construe, τιμὰ δὲ γίνεται τεθνακότων βοαθόων, ὧν ἁβρὸν λόγον Θεὸς αὔξει. q.d. τῶν δὲ δεινῶν πολεμιστῶν ἡ δόξα μετὰ τὸν θάνατον γίνεται, ὧν ὁ Θεὸς διὰ ποιητοῦ τὸν ἐγκωμιαστικὸν λόγον αὐξήσει. Itaque clari & obscuri in hoc conueniunt, quòd æquè moriuntur: differunt, quòd clari nominis immortalitatem consequuntur per hymnos.

Θεός. Deus aliquis, vel Musa poëtas suo afflatu ad canendum impellens. ἁβρὸς λόγος, nempe ἐγκώμια. Et βοαθόος, hoc est, δεινὸς, ὀξὺς πολεμιστής. Composita vox à βοὴ *pugna*: vt βοὴν ἀγαθὸς, *ad pugnam strenuus*: & θοὸς, hoc est, ἀνδρεῖος, ἰσχυρὸς: vt θοὸς πολεμιστής.

τοὶ γὰρ μέγαν. Exemplo Neoptolemi probat vanam esse claritudinem hominum, nisi præconem poëtam nanciscatur, vt posteris innotescat. Connexionem pete à paraphrasi. Quid terrę vmbilicum vocet, iam antè vidimus. Lege Πριάμου πόλιν non Πριάμοιο. πράθε. Negl. augm. & transpositis literis, pro ἔπαρθε, à verbo πέρθω.

τᾷ Dor. pro τῇ. & hoc pro ᾗ, ellipsi τῆς ἐν. Hoc est, ἐν ᾗ, vel ἐφ' ᾗ, οἱ Ἕλληνες ἐταλαιπώρησαν.

ὁ δ' ἀποπλέων. Ab Ilio nimirum versus Scyrum Insulam, quam vt natale solum repetebat cum socijs, & vnde tempestate abactus in Epirum venit, & ad vrbem illius regionis Ephyram appulit.

Σκύρου. Scyrus Insula Cycladum vna, quam Achilles bello Troiano cepit, & ex ibi capta Deidamia Lycomedis filia Neoptolemū habuit. vide Eustath. 10 Iliad.

Ἐφύραν. Hæc Ephyra est Epiri, & authore Schol. Cichyrus etiam denominata est à Cichyro quodam Mermeri filio. Quatuor huius nominis vrbes celebres sunt, Thessalica, quæ & Cranon, Achaica quæ Corinthus, tertia circa Melin, & hæc Epirotica.

παράφρασις.

Hinc Epiri imperium tenuit, aulámque regiam in eius parte quæ ab eius & Andromaches filio Molosso Molossia dicta est, ad breue tempus habuit: sed

ἐπῳδ. κῶλ. ζ.

Μολοσσίᾳ δ' ἐν βασίλευεν ὀλίγον
χρόνον. ἀτὰρ γένος αἰεὶ φέρει
τοῦτό οἱ γέρας. ᾤχετο δὲ πρὸς
Θεὸν, ἔκτ' ἄγων Τρω-

μετάφρασις.

In Molossia autem regnauit breue tempus: sed eius stirps semper decus hoc tulit. Profectus autem est ad Deum

longa nepotum series ei successit, regium decus obtinens. Etenim paulum ibi commoratus, ad Apollinem Pythium profectus est, illi quas de manubijs Troia allatis primitias deuouerat, oblaturus. Et cùm hîc orta esset contentio pro carnibus victimarum, quas sacrificuli suo more certatim rapiebant, isque illos indecenter agentes arcere vellet, quidam ipsum pugna aggressus est, & resistere volentem gladio peremit.

ἰᾶσιν ἀκροθινίων,
ἵνα κρεῶν νιν ὕπερ, μάχας
ἔλασεν ἀντιτυχόντ' ἀνὴρ μαχαί-
ρᾳ.

votiuas afferens à Troia primitias manubiarum, vbi propter carnes ipsum, pugna obuiam factum traiecit vir gladio.

Μολοσσίᾳ δ' ἐν. Præpositio sequitur vocabulum quod regit, nisi legas ἐμβασίλευεν, composito verbo. Molossia ea est Epiri pars vbi Iouis Dodonei templum olim fuit. Sic dicta à Molosso Neoptolemi & Andromachæ filio. Quanquam autem viuente Neoptolemo, nomen hoc non habebat, id suo tempore vsitatum vsurpat Pindarus.

ὀλίγον χρόνον. Per exiguum tempus in Epiro regnauit: sed sui generis successores habuit per 700 annos, vsque ad tempora poëtæ: exinde etiam perquamdiu.

ᾤχετο δ. Ad Deum, videlicet Apollinem, iuit Neoptolemus Cuius profectionis incerta est causa. Quidam dicunt, *inquit Schol.* eum cùm ex Hermione prolem non susciperet, ea de re oraculum consuluisse. Alij petijsse à Deo vt Achillis mortem vlcisceretur. Alij eum Peloponnesi direptionem meditantem, primum impetum fecisse in opes Delphici templi. Verùm Pindarus ait eum offerre voluisse primitias manubiarum ex Troia allatarum.

ἔνικτ' ἀγάγων. Rectè Schmidius hunc locum mihi restituisse videtur, reponendo pro κτίατα, vocem ἔνικτα. Sic enim integrum est metrum, & plana constructio, hoc pacto, ἀκροθινίων ἔνικτ' ἀγάγων Τρωΐαθεν. Hic ἔνικτα adiectiuum partitiuè positum adsciscit genitiuum ἀκροθινίων, q.d. *ex primitijs eas quas deuouerat*. Quid ἀκρόθινα, vel ἀκροθίνια significent, habes Ol.2.

ἵνα κρεῶν. Quidam ante ἵνα, legunt θ': sed planè otiosum illud est, ideóque tollo, & sic ista construo, ἵνα νιν ἀντιτυχόντα μάχας, ἀνὴρ μαχαίρᾳ ἔλασεν ὑπὲρ κρεῶν. Hæc continent causam cur cæsus fuerit Neoptolemus: quam clariùs pete ex paraphrasi. μάχας ἀντιτυγχάνειν est, *aggredienti resistere, & oppugnanti obuiam venire.*

παράφρασις.

Quod ægerrimè tulerũt Delphi, qui hospites sacrificatũ venientes tecto excipiunt. Verùm quod erat in fatis, vt quemadmodum ad Iouis Herceꝗ aram Pria-

στροφὴ γ. κώλ. ιβ.

βαρυνθεν δ' περισσα Δελφοὶ ξεναγέται.
ἀλλὰ τὸ μόρσιμον ἀπέδωκεν.
ἐχρῆν δέ τιν' ἔνδον ἄλσει παλαιτάτῳ

μετάφρασις.

Indignati sunt autẽ vehementer Delphi hospitum exceptores: sed quod fatale erat, exoluit. Oportebat autem

Αἰακιδᾶν κρεόντων τὸ λοιπὸν ἔμμεναι
Θεοῦ παρ' εὐτυχέα δόμον.
ἡρωΐαις δὲ πομπαῖς
θεμίσκοπον οἰκεῖν ἐόντα πολυθύτοις.
εὐώνυμον ἐς δίκαν
τρία ἔπεα διαρκέσει.
οὐ ψεῦδις ὁ μάρτυς ἔργμασιν ἐπιστατεῖ.
Αἴγινα, τεῶν Διός τ' ἐκγόνων, θρασύ μοι τόδ' εἰπεῖν,

aliquem ex Aeacidis regibus in posterum esse, Dei apud muris bene cinctam domum: atque heroicis pompis quæ sacrificijs abundant inspectorem existentem ibi habitare. Honestam ad causam tria verba sufficient. Non mendax testis factis praeest. O Aegina, tuorum Iouisque filiorum audacia mihi erit hoc dicere,

mum antè occiderat, sic & ipse ad aram Apollinis occideretur, exoluit. Portò oportebat vt aliquis ex regibus Aeaci stirpe oriundis intra vetustissimum Delphorum delubrum inhumatus in Apollinis æde muris præclarè cincta in posterum esset & habitaret, qui in festo solenníq; multarum victimarum epulo, ad quod solos heroës Deus ille conuocabat, sacrorum inspector esset vt omnia rectè fierent. Quem vt suscepta honesta eius causa pro meritis laudem, tria verba poterunt sufficicere, quum dicam eum veracem testem inspiciendis sacrificantium factis præfectum esse. Verumenimuero vt ad Aeginetarum laudes redeam: audacter & confidenter dixero ô Aegina Aeacidas & Aeginetas qui à te & Ioue ortum ducunt,

ϝαρώωθεν. Aeol. est pro ἐβαρυώθησαν. Δελφοὶ vocabantur sacrorum præfecti apud Delphos: qui quòd peregrinos hospitio exciperent ξεναγέται dicuntur.

ἀλλὰ τὸ μόρσιμον. Id dicit quia fatale erat, vt Delphis occideretur, vnde Eurip. in Oreste, Θανεῖν γὰρ αὐτῷ μοῖρα Δελφικῷ ξίφει. Quia verò ad Apollinis aram occisus est, vt Priamus ab ipso ad Iouis Hercei aram, inde dicta τίσις Νεοπτολέμειος, vbi quis idem patitur, quod in alios fecit. vide *Mali retaliatio* in adag. Erasmi.

ἐχρῆν δέ τιν'. Non est αἰτιολογία præcedentis sententiæ: ideóque expono *autem*, non *nam*. Est autem vna ex causis cur Delphis cæsus fuerit Neoptolemus. Tres à Schol. disertè proponuntur. Prima quia id in fatis erat, vt superiori annotatione dictum. Secunda quia conueniebat, vt aliquis ex Aeacidis cum Apolline habitaret. Tertia quia oportebat vt ex illis aliquis sacrorum, an rectè fierent, inspector esset.

ἔνδον ἄλσει. Asclepiades, teste Schol. dicit omnes poëtas conuenire de morte Neoptolemi, eúmque à Machæreo interfectum fuisse. Ac primum quidem sub limine fani sepultum: deinde à Menelao illuc profecto intus delubrum ipsum translatum. Vide etiam Pausaniam in Phoc. θεοῦ δόμον intellige τὸν ναόν.

ἡρωΐαις. Erat heroum festum epulum & solennitas Delphis, quam Heroicas pompas poëta vocat. Etenim huic interesse solis heroibus licebat, qui ab ipso Deo conuocari videbantur. Hæ pompæ, seu πανηγύρεις vocantur πολύθυτοι, quia in ijs multæ victimæ mactabantur. πολύθυτον ἱερὸν vide Pyth. 5.

θεμίσκοπον. Schol. exponit δίκαιον ἔφορον. Nam θέμις est δίκη, & σκοπεῖν est ἐφορᾶν. Videtur autem hoc honore post mortem affectus Neoptolemus, quòd cùm viueret, non potuisset ferre illam sacrificulorum ἁρπαγήν, qui certatim carnes rapiebant.

εὐώνυμον ἐς δίκαν. Præſcindit defenſionem cædis Neoptolemi: quam cùm paſſus ſit cùm prohiberet illam in ſacrorum direptione ἀσχημοσύναν, honeſta cenſenda eſt, ac proinde non opus eſt vt multis verbis excuſetur. Interim ad huius laudem ſufficere innuit, ſi hoc tantummodo dicat, videlicet, eum ſacris hiſce heroicis fideliter præeſſe.

τρία ἔπεα. Hæ ſunt non ſolùm tres illæ enumeratę cauſæ: ſed etiam ſequentis coli affirmatio, οὐ ψεῦδις. &c. Nam paucis verbis rem totam explicant. Et τρία ἔπεα prouerbialiter dicimus, pro *ſimpliciter & paucis*.

ὁ μάρτυς. Nonnulli pro μάρτυς legunt μαρτις. Sed huic lectioni præferenda videtur illa. οὐ ψεῦδις, pro ἀψευδής: vt alibi dixit, ἀψευδεῖ πρὸς ἄκμονι. Et poët. eſt ψεῦδις, pro comm. ψευδής.

Αἴγινα. Apoſtrophe ad Aeginam Nympham, in qua digreſſionem de poëtices dignitate finiens, regreditur ad Aeginenſes: quos quia aliàs fusè laudauit, nunc tribus verbis commendat, ne tædium pariat. Porrò Aeacidæ, ſiue Aeginetæ, dicuntur Iouis & Aeginæ ἔκγονοι: quoniam ad hos parentes genus referebant.

θρασύ μοι τόδ' εἰπεῖν. Hoc eſt, θρασέως ſeu θαρρῶν ἂν εἴποιμι τόδε, τεῶν Διός τε ἐκγόνων, κυρίαν ὁδὸν λόγων οἴκοθεν γνησίαν λαμπραῖς ἀρεταῖς. Innuere vult ſe confidenter illos ob propriã, non aſcititiam virtutem laudare: quam vnicam laudẽ, vt ſummam, breuitatis cauſa proponit. Idcirco non intellecta Pindari mente Schol. θρασύ, exponit ἀδύνατον καὶ τολμηρόν, ὡς οὐ δυνησομένου θρασέως τὴν τῶν Αἰακιδῶν ἀρετὴν διεξιέναι, πολλοῖς γὰρ ἀνήνυτον.

οἴκοθεν ſubaudi γνησίαν: vel quid eiuſdem ſignificationis.

παράφρασις.

natiuis ac domeſticis virtutibus inclaruiſſe, eáque via propria familiæ nominis celebritatem obtinuiſſe. Sed à laudandis illis iam autè multum laudatis, ne ſim tędioſus, in pręſentia mihi tempero, & laborem hunc paulum intermitto. Etenim in omni re grata eſt ceſſatio & requies. Et rerum iucundiſſimarum, vt pote veneris & mellis, ſic & laudum ſatietas paritur. Neque ſingulorum multiplicem indolem ac naturalem propenſionem referre vacaret: quã ſit vt cùm alius alij ſorti ſit obnoxius, vitæ

ἀντιστρ. κῶλ. ιβ.

φαενναῖς ἀρεταῖς ὁδὸν κυρίαν λό-
γων
οἴκοθεν. ἀλλὰ γὰρ ἀνάπαυ-
σις
ἐν παντὶ γλυκεῖα ἔργῳ. Κόρον δ'
ἔχει
καὶ μέλι, καὶ τὰ τέρπν' ἄνθε' ἀφρο-
δίσια.
φυᾷ δ' ἕκαστος διαφέρο-
μεν βιοτὰν, λαχόντες
οἱ μὲν τὰ, τὰ δ' ἄλλοι. τυχεῖν δ'
ἓν ἀδύνατον
εὐδαιμονίαν ἅπα-
σαν ἀνελόμενον. οὐκ ἔχω
εἰπεῖν τίνι τοῦτο μοῖρα τέλος ἔμ-
πεδον

μετάφρασις.

illuſtribus virtutibus viam propriam ſermonum domo ſtratam eſſe. *Sed requies in omni dulcis opere: ſatietatémque habet & mel, & ſuaues flores veneret. Naturali autem propenſione vnuſquiſque differentem habemus vitam, ſortiti alij hæc, alij illa. Impoßibile autem eſt vnicum eſſe cui contingat fælicitatem omnem adipiſci. Nec poßim dicere cui-*

instituto singuli differamus: variámque fortunam experiamur. Fieri autem non potest vt vnus aliquis perfecta fœlicitate omnibus in rebus potiatur, quantumuis magno studio eam adipisci contendat: nulliúsque mihi suppetit exemplum, cui stabilem illam ad extremum Parca præstiterit. Quod autem ad te attinet Theario, tempore opportuno fœlicitatem tibi Parca, si non omnem, saltem tempestiuam

ὤρεξε. Θεαρίων, τὶν
δ' ἐοικότα καιρὸν ὄλβου

nam Parca hanc perfectionem stabilem præbuerit. At tibi Theario conuenientem opportunitatem fœlicitatis

ἀλλὰ γὰρ. Prima ratio cur sibi temperet à prolixiori Aeacidarum encomio: videlicet, quia cessatio in omni opere est iucunda.

κόρον δ' ἔχει. Secunda ratio: quia rerum iucundissimarum oritur satietas. Etenim quanquam nihil est iucundius quàm insignes viros laudare, eorúmque laudes audire: seruandus tamen est modus. Petita autem est sententia ex Homero, qui ait

Πάντων μὲν κόρος ἐστὶ, καὶ ὕπνου, καὶ φιλότητος,
Μολπῆς τε γλυκερῆς, καὶ ἀμύμονος ὀρχηθμοῖο.

Similem sententiam in Pluto, habet Aristophanes.

φυᾷ δ'. Tertia ratio: quia multiplicem vniuscuiusque indolem recensere foret operosius. Interim gnomen habemus insignem, qua varietas indolis humanæ indicatur: qualis iam antè occurrit. μία δ' οὐχ ἅπαντας ἄμμε θρέψει μελέτα.

τυχεῖν δ'. Adiungit hoc varietati studiorum: quæ cùm sit in hominibus, fieri non potest vt vnus in omnibus excellat: vnde Homer. 4. Il. Ἀλλ' οὔπως ἅμα πάντα δυνήσεαι αὐτὸς ἑλέσθαι. Inde detorquet cautè in fortunam, quæ nemini prospera in omnibus contigit. Data fortasse opera, vt tacitè excuset Aeginetas & Aeacidas quibus aliquid sinistri aliquando acciderit.

Θεαρίων. Apostrophe ad Thearionem Sogenis patrem: in qua eiusdem fœlicitatem prædicat, qua diuinitus est potitus, fortè quia in senio habuit Sogenem filium, quem postea vidit coronatum: magno grandioris suæ ætatis solatio.

παράφρασις.

impertit, cui iam seni natus est Sogenes, isque iuuenis Nemeorum victor renunciatus: quique vir fortis es & prudens, magno quidem animo ad res præclaras suscipiendas, & prudenti mente ad earum executionem promouendam, & exitum prouidendum. Hæc autem mea laus suspicione caret. Etenim

ἐπῳδ'. κῶλ. ζ.

δίδωσι. τόλμαν τε καλῶν ἀράμενον,
συνέσιν οὐκ ἀποβλάπτει φρενῶν.
ξεῖνός εἰμι σκοτεινὸν ἀπέχων
ψόγον, ὕδατος ὥτε
ῥοὰς, φίλον ἐς ἄνδρ' ἄγων
κλέος ἐτήτυμον αἰνέσω.

μετάφρασις.

tribuit: & te honestorum audaciam suscipientem prudentia non obladit mentis. Hospes sum. tenebricosum summouens vituperium. Aquæ velut puræ riuos, amicum ad virum afferens decus verum, laudabo. Con-

sum peregrinus: ideóque nulla est ansa vituperandi me, quòd aliqua ratione adductus eum immeritum laudem. Hoc autem sum ingenio, vt vel amicum laudaturus, encomio meo nihil commentitij permisceam, sed genuinas tantùm rectè factorũ laudes, tanquam aquæ puræ limpidos riuos ad decus ipsi conciliandum deducam. Viris autem generosis laus debetur, tanquam virtuti accommodata merces.

ποτίφορος δ' ἀγαθοῖσι μισθὸς οὗτος.

moda enim est bonis merces hæc.

τολμὰν τι. Post tacitam Thearionis commendationem à tempestiua illa fœlicitate, apertè eum laudat à fortitudine, & prudentia. Quæ duæ virtutes coniunctæ virum perficiunt. Rectè autem cum Aldo, pro ἀποβλέπει legitur ἀποβλέπει, vnde & Schmidius pro ἀραμένῳ rectè restituit ἀράμενον. Vt sit hæc constructio: συνέσις τι φρενῶν ἐκ ἀποβλάπτει ἀράμενον τόλμαν καλῶν.

ξεῖνος εἰμί. Apologia qua suum encomium defendit ab omni adulationis suspicione. Argumentum ab eo sumit quòd sit peregrinus, qui nulla de causa velit plus tribuere Thearioni, quàm mereatur. Cùm contrà faciant ciues & vicini. Vide paraphrasin.

ὕδατος ὥτε. Aliud argumentum ab ingenij sui synceritate, quæ ea est vt vel amicum, veris tantùm laudibus prosequi soleat. Porrò locus hic ita construendus. κλέος ἐτήτυμον ὥτε ῥοὰς ὕδατος ἐς ἄνδρα φίλον ἄγων, αἰνέσω αὐτόν. Sic sensum habes clarissimum.

ὥτε Poët. pro comm. ὥσπερ. vt & ὥσπερ pro ὥσπερ: vt docet Eustathius. Vide hanc comparationem in paraphrasi explicatam.

ποτίφορος. Dor & poët. pro προσφορος vt Od. 3. Nem. ποτίφορον κόσμον dixit. ἀγαθοῖσι, hoc est, ἀνδρείοις. Gnome hæc est qua gloriam & laudem dicit esse τοῖς ἀγαθοῖς ἀνδράσι μισθὸν ἐπιτήδειον.

παράφρασις.

Quòd si aliquis supra Ionium mare versus Septentrionem habitans, hîc adesset Epirota, Achæus etiam dictus, quia Achæi Thessalici Neopolemo duce in Epirum migrarunt, non reprehenderet me, quòd Neoptolemum ob Delphici templi compilationem cæsum fuisse dixissem. Cõfido autem vnumquemque ea in sententia de me futurum, quòd eùm iure hospitij cum Aeacidis & eorum posteris vtantur Thebani, verisimile non sit me The-

γραφὴ δ. κῶλ. ιβ.

ἐὼν δ' ἐγγὺς Ἀχαιὸς οὐ μέμψεταί μ' ἀνήρ,
Ἰονίας ὑπὲρ ἁλὸς οἰκέων. καὶ προξενίᾳ πέποιθ'. ἔν τε δαμόταις
ὄμματι δέρκομαι λαμπρὸν, οὐχ ὑπερβάλλων,
βίαια πάντ' ἐκ ποδὸς ἐρύσαις. ὁ δὲ λοιπὸς εὔφρων
ποτὶ χρόνος ἕρποι. μαθὼν δέ τις ἂν ἐρεῖ,
εἰ πὰρ μέλος ἔρχομαι,
ψάγιον ὄαρον ἐννέπων.
Εὐξενίδα πάτραθε Σώγενες ἀπομνύω

μετάφρασις.

Existens autem propè Achæus non reprehendet me vir, Ionium super mare habitans: & amicitia hospitali fretus sum: & inter populares sum aspectu splendido, non excedens modum, violẽta omnia à pede remouens. Sed sequens lætum adueniat tempus. Qui autẽ me norit, dicet an decorum prætergrediar,

μὴ τέρμα προβὰς, ἄκονθ' ὥσ-
τε χαλκοπάραον, ὄρσαι

vituperatorium sermonem proferens. O Sogenes ab Euxeni familia oriunde, iuro me non progreßum vltra terminum, iaculi instar æreas malas habentis, vibraße

banum, offendere voluisse Aeacidam virum Præterea quòd candido sim animo, vt ex vultu & oculo colligere est, quo semper sereno inter ciues meos versor, nulla in re modum excedens, omnémque iniuriæ speciem procul à me summouens. Cuius candoris mihi sum conscius, quémque in posterum lætus seruabo. Denique quòd quicunque bene me nouit, dicere possit me neminem præter decorum & importunè vituperare solere. Iam verò quod ad te attinet Sogenes, iuro me veritatis terminum non prætergressum, celeris meæ linguę pręconium, tanquam iaculum ferro cuspidatum in te vibrasse.

ἰὼν δ' ἐγγύς. Quoniam Pindarus Delphis pæana scribens, dixit Neoptolemum *ἀμφιπόλοισι μαρνάμενον μυριᾶν περὶ τιμᾶν ἀπολωλέναι*, ideo de ipso Epirotæ conquerebantur, ac si dicere voluisset eum cæsum fuisse, quòd Delphicum templũ compilaret. Hinc fit vt apud ipsos se purget. Primùm à iure hospitij. Non enim verisimile est Pindarum Thebanum, cùm inter Thebanos, & Epirotas Aeacidarum posteros mutua hospitalitas viguerit, Neoptolemi cædem ad illi obtrectandum commemorare voluisse. Deinde à candore animi sui. Talem autem esse se probat, primùm à testimonio ciuiũ, inter quos est semper aperto vultu: deinde à propria conscientia, quam vt anteacta in vita puram, talem etiam in pòst agenda optat seruare. Tertiò à notorum testimonio.

Ἀχαιὸς ἀνήρ. Vir Achæus, est Epirota aliquis. Etenim Achæi qui Thessali sunt, ducem Neoptolemum sequuti in Epirum migrarunt, & in Molossia habitarunt. Ijdem & Myrmidones, & Hellenes, & Achæi dicti sunt, teste Homero Il.β.v.654.

Ἰονίας ὑπέρ. Suprà Od.4.str.3. poëta Neoptolemum ad Ionium mare habitasse dixit. Vide locum.

δαμόταις. Dat. plur. à δαμότης Dor. pro comm. δημότης *popularis*. ὄμματι δέρκομαι λαμπρὸν, verbatim exponas, *oculo intueor splendidum*: hoc est, *sereno sum aspectu*. Signum autem candoris hinc capi potest. Nam qui contrario sunt aspectu, vario sunt & versipelli animo.

οὐχ ὑπερβάλλων. Hoc est, *modum non excedens*: ac proinde æquabilitatem seruans. notandum geminum λλ non facere positionem.

βίαια πάντα, &c. Hoc est, μακρὰν μου χωρίσας ἅπασαν ὕβριν καὶ βλασφημίαν. Vel τὰ βιαστικὰ πάντα ἐκ ποδῶν μου ἄρας. Aeol. est ἐρύσαις pro comm. ἐρύσας.

ὁ δὲ λοιπὸς. Hoc est, ὁ δὲ λοιπός μου βίος ἔστω μετ' εὐφροσύνης συμπαρανθεῖν. Votum quo eâdem qua antè conscientia vitam cupit transigere reliquam. ποτὶ est Dor. pro πρὸς: & tmesis, pro προσέρποι.

μαθὼν δέ τις. Hoc est, ὁ μαθὼν εἴποι ἂν τις εἰ ἀκαίρως εἴωθα ψέγειν τινα. Hìc intelligit eum cui ex familiari commercio notus esse potest intus & in cute. Solet autem familiaribus nostris nostrum ingeniũ statim quale sit innotescere. Quid sit παρ μέλος, vide in Adag. Et ψέγιον sume pro ψόγιον, hoc à ψόγος, *vituperium*: illud à ψέγω, *vitupero*.

Εὐξενίδα. Eandem ingenij sui sinceritatem in Sogenis laudibus seruaturum se pollicetur. Idque allegoricè dicit sumpta metaphora à iaculatoribus, vt solet quum de suo carmine loquitur. Iurat itaque se non facturum vt iaculatores qui sagittam trans scopum mittunt: *hoc est*, se nihil præter veritatem dicturum. Porrò Εὐξενίδα est vocatiuus nominis Εὐξενίδας. Dor. pro Εὐξενίδης. Quod nomen erat familiæ vnde ortum duxit Sogenes: ab Euxeno quodam Aegineta. Cùm autem aliæ interpretationes stare non possint, in eas perceptu faciles, vel mediocriter Græca callenti, nihil dicam.

πάτραθε. Reiecto ν. pro πάτραθεν. Hoc est, ἀπὸ τῆς πάτρας. i. τῆς φατρίας. Porrò χαλκοπάρᾳος iam occurrit Od. 1. Pyth.

παράφρασις.

Qui priusquam meridianus æstus ingrueret, & sol ardentior in membra incideret, matutino statim tempore tuos antagonistas superasti: quo factum est vt siccam ceruicem, & nullo sudore deiectum robur luctationibus subduxeris. Quanquam non sine labore rem gessisti, vnde plus voluptatis ex victoria percepisti. Quisquis autem es, qui me sublata voce victorem altiùs decantare audis, nihil obstes quominus illi gratiosum hymnum impertiam. Ego vtique non ægrè adducor ad deponendum victoribus honorificũ laudis pignus. Quare animemi noli leuem coronam cuiquam nectere, & à vulgari laudatione abstine. Solet Musa firmam ex auro coronam connectere, eique album ebur, & suauem coronarij rorismarini florem decerptum inserere, hoc est, encomijs splendidis fortium virorum res bene gestas ornare.

ἀντιστρ. κῶλ. ιβ.

θοὰν γλῶσσαν, ὃς ἐξέπεμψας παλαισμάτων
αὐχένα καὶ σθένος ἀδίαντον,
αἴθωνι πρὶν ἁλίῳ γυῖον ἐμπεσεῖν.
εἰ πόνος ἦν, τὸ τερπνὸν πλέον πεδέρχεται.
ἔα με νικῶντί γε χάριν,
εἴ τι πὸρ αὖ γ' ἀερθεὶς
ἀνέκραγον. οὐ τραχύς εἰμι καταθέμεν.
εἴρειν στεφάνους ἐλαφρόν, ἀναβάλεο. Μοῖσά τοι
κολλᾷ χρυσὸν, ἔν τε λευκὸν ἐλέφανθ' ἁμᾶ,
καὶ λείριον ἄνθεμον ποντίας ὑφελοῖσ' ἐέρσας.

μετάφρασις.

celerem linguam de te, *qui emisisti ex luctationibus ceruicem, & robur sudore non aspersum, ardentem priusquam in solem membra inciderent. Si labor fuit, delectatio* eo *maior accedit. Sine me, victori gratiam, si quid in altum sublatus, vociferatus sum. Non asper sum ad deponendum encomium. Nectere coronas leuiter, omitte. Musa vtique conglutinat aurũ, & inserit candidum ebur simul, & suauem florem à marino decerptum rore.*

ὃς ἐξέπεμψας. Continuatio apostrophes ad Sogenem, vbi ostendit non solùm quo genere certaminis, sed etiam quàm facilè antagonistas vicerit. Vide sensum in paraphrasi. Hoc autem in 3. pers. legit Schol. sed incommodiùs.

σθένος ἀδίαντον. Hoc est, ἄνευ ἱδρῶτος. Aiunt Sogenem nullo negotio vicisse: quia cùm aduersarios iaculo statim superasset, illi de victoria desperantes in cæteris pentathli speciebus cum ipso congredi noluerunt: ideóque victorem proclamatum

proclamatum & coronatum ilico fuisse. ἀδίαντος fit ab α priuat.& διαίνω.

αἴθωνι φρὴν. Hypallage,pro φρὴν ἥλιον αἴθωνα γυίῳ ἐμπεσὼν. Item γυῖον synecdochicè pro σῶμα. Hic obseruat Schol.luctatores in sole diu commorari solitos, & sub eo luctantes fatiscere. Hoc incommodo non laborauit Sogenes, quia negotium ante id temporis exegit.

εἰ πόνος ἦν. Hoc est, ἐπεὶ δὲ γεγόνασι πόνος ἐν τῷ ἀγωνίζεσθαι, ἐγένετο καὶ μείζων ἡ ἐκ τῆς νίκης ἡδονή. Hoc addit ne videatur citra laborem obtinuisse victoriam. Quanquã enim sine sudore vicit, hoc factum est in primis quia hoc præstitit antequam feruerent radij solis. Quòd si facilè profligauit antagonistas, hoc ab ipsius tum robore, tum dexteritate manare potuit.

τὸ τερπνὸν πλέον. Quo maior est labor, eo maior voluptas accedit. Porrò innuit Laboris comitem esse oblectationem. Vnde dixit stro.2.10. Ol. Od. ἄπονον δ' ἔλαβον χάρμα παῦροί τινες.

πεδέρχεται. Aeol.pro μετέρχεται. Nam Aeoles præposit. μετ' mutant in πέδα. De hac re vide Od.12.Olymp.in πεδάμειβαι.

ἔα με νικῶντι. Apostrophe ad eum qui sit huius encomij lector vel auditor: vt patiatur hunc a se proficisci hymnum altiori voce sonantem. Porrò χάειν intellige χαείντα ὕμνον, & subaudi φέρειν, vel tale quid.

οὐ τραχύς. Testatur se promptum esse ad laudem virorum fortium. καταθέμεν transfertur ab ijs qui pignus deponunt: & hoc dicitur pro ἐγκώμια δίδωμι.

εἴρειν. Apostrophe ad seipsum, vt non leuibus laudibus victorem eximium decoret. Nam εἴρειν στεφάνους allegoricè est sumendum, & στεφάνους, pro eo quod alibi dicit στεφάνωμα δόξας. Vult hoc sibi poëta, τοῖς κατορθώμασιν ἐλαφρὸν ἐγκώμιον συντεθῆναι παρ᾽αὐτοῦ, ἀλλὰ μέγα ἐναρμόζειν. Vel μηδὲν ἐλαφρὸν ὑπὲρ τῶν νικηφόρων λέγε.

μοῖσά τοι. Tacita ratio cur nihil humile loquatur in laudibus victoriosorum. Nempe quia Musa τοὺς ἐπινικίοις ποικίλως κοσμεῖ. Hoc est, *eleganti hymno victores ornat.* Quod sibi vult poëta per aurum, ebur, & rorem marinum, è quibus rebus pretiosis coronæ contexebantur. Pro λευκὸν quidam habent χαλκόν.

λείριον ἄνθεμον. Illud adiectiuè, hoc substantiuè sumas, & ἄνθεμον tibi sit idem ac ἄνθος: & λείριον idem ac τερπνὸς, vel ἡδύ. Nam apud Apollonium λείριος Ἀπόλλων, *suauis Apollo* vocatur, Suidæ λειρόφθαλμος exponitur ὁ προσηνεῖς ἔχων ὀφθαλμούς. Et apud Hesychium λείριος etiam est ἰσχνὸς & ὠχρός. Flos autem rorismarini est albus seu pallidus: ita vt vel suauem, vel album rectè exponere possis. Qui λείριον hic *lilium* exponunt, grauiter errant.

ποντίας ἐέρσας. Hoc est, δρόσου ποντίας. Scholiastes à nonnullis κουράλιον intelligi dicit, quod est instar plantæ in aquis, vnde detractum lapidescit solis & ambientis aëris causa, cùm antea molle esset. Ab alijs purpuram. Sed quid obstet quominus hoc simpliciùs sumatur pro ea planta quæ λιβανωτὶς appellatur, & qua ad nectendas coronas vtebantur, non satis video: siquidem hoc verisimilius multò videtur poëtam eò respicere voluisse, quum *rorem marinum* dixit.

παράφρασις.

Age verò hac occasione, duplici nomine Iouis mentionem facito, dum placidum celebrium hymnorum sonum voluis: tum quia de Nemeis agitur, quę certamina ipsi sunt sacra: tum quia victor Aeginensis laudatur. Decet autem in hoc solo Aeginetico, illũ Deorum regem voce mansueta decantare: quandoquidem illius recepto semine, vt aiunt, Aegina Aeginensium authorem Aeacum peperit:

στροφ. κῶλ. ζ.

Διὸς δὲ μεμναμένος ἀμφὶ Νε-
μέᾳ,
πολυφάτων θρέον ὕμνων δό-
νει
ἡσυχῇ. βασιλῆα δὲ Θεῶν
δαπέδων πρέπει αὖ τό-
δε γαρυέμεν ἡμέρᾳ
ὀπί. λέγοντι γὰρ Αἰακόν
μιν ὑπὸ ματροδόκοις γοναῖς φυ-
τεῦσαι,

μετάφρασις.

Iouis autem memor, quum de Nemea agitur, celebrium sonum hymnorum voluito placidè. Regem autẽ Deorum solo conuenit in hoc prædicare mansueta voce. Aiunt enim eum seuisse Aeacum semine à matre recepto,

Διὸς δὲ. Repetit apostrophen ad seipsum, quem hortatur vt Iouis mentionem faciat: quod dilucidè habes in paraphrasi.

πολυφάτων. Rectè ex Aldo sic legit Schmidius, & θρέον ante ὕμνων ponit ob metrum. Cæterùm πολύφατος ὕμνος iam occurrit Ol. Od. α. stroph. α. vbi vide nostram annotationem.

ἡμέρᾳ. Rectè obseruat Schmidius corruptum esse hunc locum. Et certè est tum ratione metri, tum vocabuli θυμερᾷ, quod Gręcum non est. Reperitur quidem θύμηρος sed nõ θυμερής: & multo minùs datiuus θυμερᾷ pro θυμερεῖ haberi potest. Ideóque legendum puto ἡμέρᾳ ab ἥμερος, vt respondeat τῷ ἡσυχῇ quod paulo antè habemus. Et videtur typographus lapsus esse faciliùs posito pro ἡμέρᾳ hoc θυμερᾷ potiùs quam ἐνθέᾳ vt legit Schmidius. Porrò αὖ pro ἀνὰ sume.

λέγοντι γὰρ. Ad Aeacum excurrit, & ostendit, postea familiarem & hospitem fuisse Herculis.

ματροδόκοις. A sing. recto ματροδόκος Dor. pro comm. μητροδόκος, hoc est, *qui matrem, vel propriam, vel alienam, humanitatis aut pietatis causa excipit.* Et hæc significatio est actiua. Sed hic Pindarus istud vocabulum passiuè vsurpat, & γοναὶ μητροδόκοις dicit αἳ ἡ μήτηρ γαστὶ δέδεκται. Itaque περιφραστικῶς hæc sententia est intelligenda. q. d. λέγουσι δὲ αὐτὸν Αἰακοῦ εἶναι πατέρα.

παράφρασις.

qui tecum, ô Hercules, celebris meæ patriæ, vide-

στροφὴ. ε. κῶλ. ιβ.

ἐμᾷ μὲν πολίαρχον εὐωνύμῳ πά-
τρᾳ

μετάφρασις.

mea quidem præsidentem illustri patriæ,

licet Thebarum, tutor & præses esset, tuisque hospes, & ex eodem patre frater, vir tui studiosissimus, vt pote hospitalitatis & sanguinis iure tibi coniunctus. Quæro autem, siquidem vir viro vti solet ad res vitæ necessarias, quid possimus dicere vicino esse vicinum qui constanti amore illum prosequitur. Dicemus vtique hoc esse gaudium alijs omnibus æquiparādum meritò. Quoniam verò hoc ipsum vicinitatis gaudium potiori ratione præstat Deus, Sogenes generosum animum, quo est hac tenera ætate, fouens & sequens, quinetiā insistens tramiti maiorum, qui magna facinorum copia & prestantia claruerunt, tecum ô Gigantum domitor Hercules, fœliciter tanquam in paterna domo habitare vult.

Ἡράκλεες, σέο δὲ προπρεῶνα
μὲν ξεῖνον ἀδελφεόν τ'. εἰ δὲ γεύεται
ἀνδρὸς ἀνήρ, τί φαῖμέν κε γείτον' ἔμμεναι
νόῳ φιλήσαντ' ἀτενεῖ,
γείτονι χάρμα πάντων
ἐπάξιον. Εἰ δ' αὐτὸ καὶ Θεὸς ἀνέχοι,
ἐν τιν κ' ἐθέλει, γίγαντας ὃς ἐδάμασας, εὐτυχῶς
ναίειν πατρὶ Σωγένης, ἀταλὸν ἀμφέπων
θυμὸν, προγόνων εὐκτήμονα ζαθέαν ἀγυιάν.

ô Hercules, tuum autem beneuolum hospitem & fratrem. Quòd si fruitur viro vir, quid dicemus vicinum esse vicino, animo diligentem constanti? Gaudium nimirum *omnibus æquiparandum. Quòd si id ipsum etiā Deus præstet, tecum, qui Gigantas domuisti, vult fœliciter habitare*, tanquam *cum patre Sogenes, iuuenilem fouens animum*, secundum *maiorum opulentum & diuinum tramitem.*

ἐμᾷ μέν. Thebarū principem facit Acacum, honoris tantùm causa: siquidem is Aegineta fuit. Nisi iure hospitij & fraternitatis, quæ ipsi cū Hercule intercessit, hoc illi tribuat. Porrò Schol. in textu legit πολύαρχον, vt reliquæ editiones, exceptis Aldina & Cratandrina, quæ habēt πολίαρχον, sicuti Scholiū: à quo exponitur hoc ἐμᾷ μὲν πολίαρχον, τῇ μὲν ἐμῇ πόλει βοηθόν. Ita vt videatur legisse potiùs πολίαρκον, à πόλις & ἀρκέω, τὸ βοηθῶ. Cæterùm si legamus πολίαρχον, compositum hoc, pro simplici ἀρχὸν, erit sumendum: quia sequitur vocabulum πάτρᾳ: vt sic sensus se habeat, ἀρχὸν τῇ ἐμᾷ πάτρᾳ, *principem meæ patriæ*. Si legamus πολύαρχον, interpretabimur, τὸν πολλῶν ἀρχόν. Et hic sensus erit, nequaquam incommodus, ἐν ἐμῇ μὲν πάτρᾳ πολλῶν ἄρχοντα, *in mea patria multis imperantem*. Ita populosas innuet Thebas: quas & εὐώνυμον πάτραν appellat: quoniam ob heroas quos tulerunt, celeberrimæ euaserunt.

Ἡράκλεες. Meminit Herculis, inquit Schol. quia victoris domus vtrinque Herculeis delubris cingebatur.

προπρεῶνα. Hoc est, πρόθυμον. Pindaro peculiare vocabulum est προπρεών. Cuius etymon ducit Aemilius Portus à πρὸ præpositione, & nomine πρηὼν, ῶνος, *montis cacumen*: facta systole τοῦ η. Ita vt προπρεὼν & προπρηὼν idem significēt, & exponantur, *pronus, procliuis, præceps, propensus*: metaphoricè, *promptus, alacer, benignus, & animo in aliquem propensus*.

εἰ δὲ γεύεται. Quoniam laudaturus est Sogenem, eo quòd domum habeat intra delubra Herculis, amplificatione vtitur per comparationem. Nam si in vita humana bonus vicinus res est omnium iucundissima, potiori ratione Dei

vicinitas erit iucundissima, qui ad iuuandum promptior & potentior est homine quolibet. Hic autem sermo constat ἐρωτήσει, & ἀποκρίσει.

τί φαῖμεν. Interrogatio vsque ad χάρμα: vnde subiectio inchoatur. De boni & mali vicini commodis & incommodis loquitur Hesiodus in ἔργ. & ἡμέρ. φαῖμεν, pro φαίημεν. Opt. Aor. 2. ἔφην.

γεύεται. Hoc est, ἀπολαύει, vt interpretatur Schol. ideóque verto *fruitur*. Aliàs legitur δεύεται, Aeol. dial. pro δεῖται: à δεύομαι, pro comm. δέομαι. Hac de re vide Adag. Erasmi, titulo. *Malus vicinus*: Siue legas δεύεται, siue γεύεται, eôdem loci sensus redibit. Retineo tamen γεύεται, quia legitur à pluribus.

εἰ δ' αὐτό. Argumentum à minori ad majus. q. d. εἰ δὲ τοῦτο ἔχει οὕτως, ὅτι οἱ γείτονες μεγάλως ἀλλήλους φιλοῦντες ἀλλήλοις ὠφελοῦσι, καὶ τοῦτο ἀγαθὸν ὁ Θεὸς γειτνιῶν καὶ φιλῶν μᾶλλον ἂν παρέχοι.

ἐν τίν. Hoc est, ἐν τῷ σῷ τεμένει, ὦ Ηράκλεις, ὃς ἐδάμασας τοὺς γίγαντας, ὁ Σωγένης θέλοιτο διάζειν εὐτυχῶς. Gigantum domitor Hercules dicitur, quia γιγαντομαχία non sine ipso acta est. Vide Natal Comit. Porrò τίν Dor. est pro σοί. Et metonymicè dicitur, pro ἐν τῷ σῷ τεμένει.

πατρί. Intellige ὡς ἐν πατρί. Etiam metonymicè, pro ὡς ἐν τῷ τοῦ πατρὸς οἴκῳ.

ἀταλὸν θυμὸν ἀμφέπων. Hoc est, τὸν εὐφυῆ θυμὸν, οἷον ἐν ἁπαλῇ ταύτῃ ἡλικίᾳ ἔχει, θεραπεύων. Vt & in paraphrasi habeo. Videtur enim poëta laudare Sogenem ab εὐφυΐᾳ quæ iam sui specimina ederet in teneris annis, & quam fouendo augere vellet per reliquam ætatem. Porrò hic Schol. à sensu aberrat, prout exponit.

προγόνων. Laudat eundem Sogenem ab imitatione maiorum. Etenim ἀγυιὰν προγόνων ἀμφέπειν, est, *maiores sequi & imitari*. Illos interim laudat à præstantia & multitudine rerum gestarum, vti apparet ex his epithetis, ζαθέαν & εὐκτήμονα. Illud enim præstantiam, hoc multitudinem denotat.

παράφρασις.

Ideóque quemadmodum temo medius est inter quadrijugi currus iuncturas: sic ille domum habet in medio tuorum delubrorum, siue à dextrâ, siue à sinistra manu progrediatur. Quare cùm ea illius in te sit pietas, ô beate Hercules, par est vt Iunonem, eiúsque maritum Iouem, cæsiísque oculis virginem Mineruã, præcipuos Deos, ei eiúsque posteris propitios reddas. Quod æquè tibi possibile est, atque identidem reme-

ἀντιστρ. κῶλ. ιβ.

ἐπὶ, τετραόροισιν ὥθ' ἁρμάτων
ζυγοῖς,
ἐν τεμένεσσι δόμον ἔχει τι-
οῖς, ἀμφοτέρας ἰὼν χειρός. ὦ μά-
καρ,
τὶν δ' ἐπέοικεν Ηραν, πόσιν τε πι-
θέμεν,
κόραν τε γλαυκώπιδα. δύνα-
σαι δὲ βροτοῖσιν ἀλκὰν
ἀμαχανιᾶν δυσβάτων θαμὰ διδό-
μεν.
εἰ γάρ σφισιν ἐμπεδο-
σθενέα βίοτον ἁρμόσαις,

μετάφρασις.

Quoniam quadriiugis velut curruum in temonibus, in delubris domum habet tuis, ab vtraque manu procedens. O beate: te decet Iunonem, maritúmque eius flectere, puellámque cæsiam. Potes autem mortalibus remedium difficultatum inextricabilium frequenter dare. Vtinam ipsis

ἥβᾳ, λιπαρῷ τε γήραϊ διαπλέκοις
εὐδαίμον' ἐόντα. παίδων
δ᾽ παῖδες ἔχοιεν αἰεὶ

stabile robur habentem vitam accommodans, iuuentuti lautaque senectuti intertexas fœlicem existentem: filiorúmque filij habeant semper

dia mortalibus suppeditare, quum ad difficultates inextricabiles rediguntur. Vtinam ipsis vitam robore constanti firmam accommodãs, huic & in florẽti iuuentute, & in lauta senectute fœlicitatem intertexas; huius verò natis, & ijs qui nascentur ab illis, dignitatem conserues, vnde eundem semper possideant honorem

ἐπὶ τετρώροισιν. Per collationem exprimit quomodo Sogenes Herculis vicinus fuerit. q. d. ἐπειδὴ ὥσπερ ἐπὶ τετρώρων ἁρμάτων ὁ ῥυμὸς μέσος ἐστὶν, οὕτως ὁ Σωγένης οἶκον ἔχει μέσον ἐν τοῖς σοῖς τεμένεσι, ἐξ ἀμφοτέρας τῆς χειρῶν τῆς δεξιᾶς καὶ τῆς ἀριστερᾶς πορευόμενος.

τετραόροισι ζυγοῖς. Per ζυγὰ τετράορα intellige iuncturas quadrigarum, inter quas medius est temo.

ἀμφοτέρας ἰὼν χερός. Hoc est, *ab vtrauis manu incedens*, siue à dextra siue à sinistra progrediatur Sogenes, ἐν τεμένεσι τοῖς δόμον ἔχει.

ὦ μάκαρ. Apostrophe ad Herculem, qua petit ab ipso vt pro familia Sogenis intercessorem apud Deos se præbeat: siquidem tenetur cultus à Sogene accepti memor esse & compensator. Tres autẽ Deos nominat, vel vt præcipuos, vel vt patrios: scilicet Iunonem, eius maritum Iouem, & Mineruam.

πόσιν τε. Sæpe Iupiter apud Homerum ἐρισφαράγου (?) vocatur πόσις Ἥρης. Porrò κόρα γλαυκῶπις, est periphrasis Mineruæ, quæ Il. α. θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη appellatur. Quod epitheton γλαυκῶπις ipsi tribuitur, quia fingitur cæsijs oculis, ac proinde truci aspectu: vnde & basilisci & leones, terribile animalium genus, cæsij dicuntur.

δύνασαι δέ. Ratio petitionis: scilicet quia cùm possit remedia mortalibus ad superandas difficultates quæ videntur inextricabiles suppeditare: potest pariter alios Deos ijsdem propitios reddere.

ἀλκὰν διδόμεν. Hoc est, διδόναι ἀπάλλαξιν. Nam hic credebatur Ethnicis ἀλεξίκακος Θεός. Hic itaque ἀλκὰ Dor. pro ἀλκή, significat βοήθειαν κακοῦ παυστικήν, & ἀλέξησιν, à verbo ἀλκῶ, τὸ ὑποστηρίζω, ἀποδιώκω.

εἰ γάρ. Votum quo petit ab Achille, primùm continuam per æuum omne fœlicitatem, deinde per longam nepotum seriem, idem decus ac Sogenes possidet. ἐμπεδοσθενέα βίοτον exponit Schol. βίον ἀσφαλῆ καὶ ἀδιάπτωτον, *vitam inoffensam*. & ἁρμόσαις est particip. Aeol. pro comm. ἁρμόσας.

παίδων τε παῖδες. Hoc est, οἱ ἀπόγονοι. Hoc dixit fortè ad imitationem Homeri: Il. υ. v. 308.

καὶ παῖδες παίδων, τοί κεν μετόπισθε γένωνται.

Quem versum sic reddit Maro,

Et nati natorum, & qui nascentur ab illis.

παράφρασις.

quem in præſentia habent; imò etiam in poſterum præſtantiorem. Ceterùm nunquam obijciet mihi mea conſcientia me Neoptolemo verbis aſperis detraxiſſe. Sed ter quatérque hanc aduerſus accuſatores meos apologiam reuoluere, eſt argumenti & verborum inopia laborare: & perinde facere atque is qui nugatorem & blateronem agens apud pueros, illud ipſis notiſſimum, videlicet Iouis Corinthus, tædiosè multoties repetit & regerit.

ἐπωδ. κώλ. ζ.

γέρας τόθεν νιῦ, καὶ ἄρειον ὄπιθεν.
τὸ δ' ἐμὸν οὔ ποτε φάσει κέαρ
ἀτρέπτοισι Νεοπτόλεμον ἑλκύσ' ἔπεσι. Τὰ αὐτὰ
δὲ τρὶς τετράκις τ' ἀμπολεῖν,
ἀπορία τελέθει, τεκνοισιν ἅτε μαψυλάκας, Διὸς Κόρινθος.

μετάφρασις.

honorem præſentem, & præſtantiorem deinceps. Meum autem cor nunquam dicet peruerſis Neoptolemum laceraſſe verbis. Eadem autem ter quatérque reuoluere inopia eſt, pueris velut nugas effutiens, Iouis Corinthus.

τόθεν νιῦ. Hoc eſt, τὸ παρόν. Nam articulus voci νιῦ præpoſitus vim dat nominis adiectiui. Niſi hoc loco ſic explices τόθεν pro ὅθεν, & poſt νιῦ ſubaudias ἔχουσι.

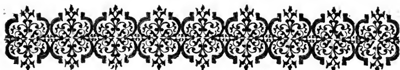
τὸ δ' ἐμόν. Pindarus vt magis magíſque ſe purget apud Aeginetas, obiter repetit defenſionem: quam tamen prouerbiali ſententia ſtatim abrumpit.

τὸ δ' ἐμόν. Q.d. τὸ ἐμὸν κέαρ οὔποτε φήσει μοι ὅτι εἵλκυσα κακολογίᾳ τὸν Νεοπτόλεμον. Vbi conſcientiam facit ſuæ innocentiæ hac in re teſtem.

ἀτρέπτοις. Hoc eſt, τραχέσι καὶ σκληροῖς. Nam ἄτρεπτος fit ex α priuat. & τρέπομαι. q. d. ὁ μὴ τρέπεσθαι δυνάμενος. Et metaphoricè ſumi poteſt pro *aſpero* & *duro*. Nam quod iſtiuſmodi eſt, vix verti aut flecti poteſt. Vel poëticè ἄτροπος, pro κακότροπος ſumi poteſt, hoc eſt *malis moribus præditus*.

τὰ αὐτὰ δὲ. Correctio qua tædioſam eiuſdem refricationem abrumpit. ἀμπολεῖν. per ſyncopen pro ἀναπολεῖν. Porrò melius metro conuenit, & ſenſui, vt cum Scholijs τὰ αὐτὰ legamus, quàm vel ταῦτα, vel τοιαῦτα cum alijs editionibus.

τέκνοισιν ἅτε. Parœmia eſt in eos qui eadem tædiosè repetunt: quam vide multis expoſitam in Adag. Eraſmi. Porrò μαψυλάκας malè ſcribitur, pro μαψιλάκας. Nam fit à μάψ, τὸ μάτην, vnde μαψίδιος, & à λακέω, *clamo, cano, ludo*. q. d. ὁ μάψ λακέων, *qui fruſtra garrit*, ὁ μάτην φλυαρήσεις.

ΔΕΙΝΙΔΙ ΤΙΩ ΜΕΓΑ, σταδιεῖ.

DINIDI FILIO MEGAE, stadij cursori.

ΕΙΔΟΣ Η.

ODE VIII.

ARGVMENTVM.

AEgineta Dinis laudatur à forma, à stadij cursu quo vicit, ídque Dei beneficio. Tum excurrit in locum de inuidia vbi suos & Dinidis æmulatores sugillat. Ac postea concluait commendatione poëtices, quæ viros præclaros donat nominis immortalitate, & labores reddit dulciores.

παράφρασις.

O veneranda florentis ætatis pulehritudo, quæ velut præco aliquis, dulcium instar ambrosiæ amorum Veneris tempus denuntias, quum & puellarũ, & adolescentum decoris oculis & faciei insides: aliũ quidem blandis neceſſitatis à natura inditæ, scilicet ad honestam & legitimam generis propagationem, blandis, inquam talis neceſſitatis manibus gestas, & ad amandum impellis: alium autem alijs vt pote violentis, potiſſimùm ad libidinis expletionem trahis. Verùm res est optabilis, oppor:unitatem captando, quæ in omni negotio est obseruanda, noſſe ab indecentibus amoribus abstinere; eósque qui sunt honesti, consequi poſſe.

στροφὴ α. κῶλ. θ.

Ὥρα πότνια, κάρυξ
ἀφροδίτας ἀμβροσιᾶν φιλοτάτων,
ἅτε παρθενίοισι καὶ παίδων ἐφιζοι-
σα βλεφάροις, τὸν μὲν, ἁμέροις
ἀνάγκας
χερσὶ βαστάζεις, ἕτερον δ' ἑτέραις.
ἀγαπατὰ δὲ καιροῦ μὴ πλαναθέν-
τα, πρὸς ἔργον ἕκαστον,
τῶν ἀρειόνων ἐρώ-
των ἐπικρατεῖν δυνάσθαι.

μετάφρασις.

Pulchritudo venerabilis, præco dulcium instar ambrosiæ amorum Veneris, quæ virgineis & puerorum insidens palpebris, alium quidem miribus neceſſitatis manibus gestas, aliũ autem alijs. Optabile est autem ab opportunitate non aberrantem, ad opus quodlibet, præstantioribus amoribus potiri poſſe.

Δεινιδ. Vbique in titulo legitur Δεινίᾳ, tanquam à recto Δεινίας: sed in textu

habemus Δείνιδος in genit. tanquam à Δεῖνις. Ideóque videtur in titulo scribendum Δεινίδι. Hic Dinis fuit Aegineta, Megæ filius, stadij cursor & victor in Nemea.

ὥρα πότνια. Exordium ab apostrophe ad Pulchritudinem, cuius occasionem suppeditauit forma pulcherrimi iuuenis huius Dinidis. Fingit autem poëta ὥραν veluti Deam aliquam, quæ pulchritudinem tribuat. πότνια dicitur, seu veneranda, seu expetenda, quoniam forma est ex bonorum numero: κάρυξ φιλοτάτων, quoniam pulchritudo τῆς ἀκμῆς, nubiles annos aduenisse denuntiat. παρθενίοις, παίδων τ' ἐφίζοισα βλεφάροις: quia vtrique sexui inesse solet, sedémque in facie, præcipuè verò in oculis habet.

ἀμβροσιᾶν Genit. Dor pro ἀμβροσιῶν: quod neque ἀθανάτων rectè exponunt Latini interpretes plerique: neque θαυμασῶν Schol. Etenim ἀμβρόσιος hic est potiùs, *dulcis instar ambrosiæ*.

παρθενίοισι καὶ παίδων βλεφάροις. Sic loquitur per ἰσοδυναμίαν possessiui pro genit. παρθένων καὶ παίδων, vel genit. pro possessiuo παρθενίοισι καὶ παιδικοῖς. In βλεφάροις synecdoche est partis, pro tota facie.

ἁμέροις ἀνάγκας χερσί. Distributio effectuum formæ, qui duo exprimuntur, scilicet, honestus licitúsque amor, inhonestus & illicitus. Quandò de honesto & licito agitur, ὥρα rectè dicitur, mitibus necessitatis manibus amatorem gestare, ὅτι ἐξ ἀνάγκης ἡμῖν ἔρωτες παραγίγνονται, vt ait Schol. Hæc autem necessitas est secundum naturam: quę blandè ad honestum & licitum amorem ducit: contrà verò βιαίως ad illicitum.

ἁμέροις. In communi genere sumitur ἥμερος *blandus, mitis, mansuetus*: cui cùm opponatur, vel σκληρός, vel βίαιος, hic ἑτέραις, expono vel σκληραῖς, vel βιαίαις χερσί.

ἀγαπατὰ δέ. Commendat delectum honesti amoris, cuius opportunum tempus captare posse, iucunda res est. Aduerbium est ἀγαπατά Att. pro ἀγαπητόν: sicut πότερα πότερον. Et Dor. pro ἀγαπητά.

ϐ ἔργον ἕκαστον. Ellipticam orationem hanc esse puto, & subaudiendum φυλακτέα: vt hic sit sensus, ἀγαπητὸν δέ, μὴ πλανηθέντα καιροῦ πρὸς ἔργον ἕκαστον φυλακτέου, ἐπιτυχεῖν seu ἐπικρατεῖν δύνασθαι τῶν ἀρείονων ἐρώτων, vide paraphrasin.

παράφρασις.	ἀντιστρ. κῶλ. θ.	μετάφρασις.
Quales vtique fuerunt illi qui Iouem ad Aeginæ complexus impulerunt: siquidem illum cum ea copularunt, non tam vt pulchritudinis eius florem decerperet, quàm vt ex ea prolem, quod Veneris est denum, susciperet. Itaque cùm ętatis opportuno tem-	οἷοι καὶ Διὸς Αἰγίνας τε λέκτρον ποιμένες ἀμφεπόλησαν Κυπρίας δώρων. ἔβλαστεν δ' υἱὸς, Οἰνώνας βασιλεὺς, χειρὶ καὶ βουλαῖς ἄριστος. πολλά νιν πολλοὶ λιτάνευον ἰδεῖν	*Quales etiam Iouis Aeginæque cubile custodes circumuersati sunt Cypriæ donorum. Natus autem est filius, Oenonæ rex manu & consilijs præstantissimus. Multum eum multi*

pore amores

pore amores istiusmodi lectum illorum circumuolitarent, satus est & natus filius Aeacus, Oenonę insulę, aliàs Aeginæ rex, fortitudine & prudentia præstantissimus: quem ob nominis claritudinem videre pleriquè multum optabant. Etenim lectissimi heroës eius vicini, quum Græcia siccitate laboraret, & ab oraculo Aeacus dictus esset omnium hominum dignissimus qui Iouem patrem exoraret, eius mandatis citra repugnantiam obtemperare, vltro parati fuerunt,

ἀβοατὶ γὰρ ἡρώων ἄωτοι
περιναιεταόντων
ἤθελον κείνου γε πεί-
θεσθ' αὖ ἀξίαις ἑκόντες.

orabant videre. Sine pugna enim heroum flores circumhabitantium volebant illius parere dignitatibus voluntarij.

ὅσι. Nimirum ἀρέιονες ἔρωτες. Et hoc est exemplum honesti amoris. Porrò hi amores dicuntur ποιμένες metaphoricè. Nam vt pastor gregem, sic amor συνουσίας alit, regit, curat. Κυπρίας δῶρα sunt, *proles.* Nam à Venere genus hominum propagatur.

ἔβλαστεν δ' υἱός. Post hæc verba scribendum comma, & Οἰνώνας βασιλεὺς simul construendum. Quid sit Oenone alibi dictum.

χερσὶ καὶ βουλαῖς. Aeaci laus à fortitudine, & prudentia: nam illam *manus*, hanc *consilia* denotant. Fuit igitur Aeacus, Ἀμφότερον, βασιλεύς τ' ἀγαθὸς, κρατερός τ' αἰχμητής.

πολλά νιν. Studio videndi Aeacum tenebantur lectissimi Græciæ Heroes, quia ab oraculo acceperant, eum esse dignissimum, qui pro siccitate illa qua grauiter laborabant, Iouem deprecaretur. Hac de siccitate dictum Nem. ε.

ἀβοατὶ γὰρ. Hoc est, ἄνευ βοῆς, ἢ μάχης. Dor. pro ἀβοητὶ. ex α priu. & βοή. *pugna.* Hîc significat, *sponte, vltro.*

πείθεσθαι αὖ ἀξίαις. Parati erant ad obtemperandum eius iussibus, siquid mandasset faciendum pro siccitate. Neque enim se imperio eius submittere illos voluisse verisimile est. Porrò ἀξίαις dixit vt alluderet ad oraculum, à quo Aeacus vnus habitus est ἄξιος qui pro Græcia hoc in negotio Iouem patrem exoraret.

παράφρασις.

tum qui asperarum Athenarum populum regebant, & temp. administrabant: tum Pelopidæ qui Spartam gubernabant. Vt autem illi pro vniuersæ Græciæ salute obtinenda supplices venerunt: sic ego nunc ad veneranda eiusdē Aeaci genua procumbo suppliciter orans, vt & suę vrbi dilectę Æginæ, hisque duobus ciuibus faueat,

ἐπῳδ. κῶλ. ια.

οἵ τε κρανααῖς ἐν Ἀθά-
ναισιν ἅρμοζον στρατόν.
οἵ τ' ἀνὰ Σπάρταν Πελοπηϊά-
δαι.
ἱκέτας Αἰακοῦ σεμνῶν γουνά-
των, πόλιός θ' ὑπὲρ φίλας,
ἀστῶν θ' ὑπὲρ τῶνδ' ἅπτομαι, φέ-
ρων
Λυδίαν μίτραν καναχηδὰ πεποι-
κιλμέναν, Δείνιδος δισσῶν στα-
δίων,

μετάφρασις.

& qui asperis in Athenis ordinabant populum, tum qui in Sparta erant *Pelopidæ. Supplex Aeaci veneranda genua chara & pro vrbe, & pro hisce ciuibus attingo, afferens Lydiam mitrā sonorè variegatam, Dinidis duplicium sta-*

καὶ πατρὸς Μέγα Νεμέιον ἄγαλμα.
σὺν θεῷ γάρ τοι φυτευθεὶς
ὄλβος ἀνθρώποισι παρμονώτερος.

diorum, & patris Mega Nemeum ornamentum. Nam cum Deo plantata fœlicitas hominibus durabilior est.

Dinidi nimirum, eiúsque patri Megæ. Quod equidem eâdem opera facio, dum illis pro victoria gemina, quatum alter alteram diuersis temporibus Nemeæi stadij cursu reportauit, hymnum affero Lydia harmonia cõtextum, eúmque varium ac sonorum; quo tanquam pretioso diademate redimiantur, & tanquam statuæ monumento decorentur. Illo antem apud Iouem intercessore vt illi, vti volo, quò fœlicitatem ipsis obtineat. Nam quæ fœlicitas à Deo plantatur, durabilior esse solet.

οἵ τε. Distributio, in qua nominat præcipuorum populorum legatos ad Aeacum: alij sunt Athenienses, qui extra Isthmum: alij Lacedæmonij qui intra Isthmum Peloponnesiacum habitant.

κρανααῖς. Epitheton Athenarum διὰ τὴν τραχύτητα, sicuti κραναὴν Ἰθάκην, & Δῆλον appellat Homerus. Ἀθάναισιν Dor. & poët pro Ἀθήναις comm. Recte κρανααὶ Athenæ dicuntur. Erat enim λεπτόγεως hæc terra, vt docet Galenus in orat. ad artes.

ἅρμοζον Dor. vel negl. augm pro ἥρμοζον, & στρατὸν sumit pro λαὸν vt alibi sæpe. Porrò στρατὸν ἁρμόζειν est, vt rectè exponit Schol. τὸ πλῆθος εἰς συμφωνίαν ἄγειν. Soluta oratione hanc sententiam exprimas. οἵ τε Ἀθῆναι, οἵ τε τὴν Λακεδαίμονα διῴκουν.

Πελοπίδαι. Sic scriptum legitur vbique. Nisi quòd nonnulli codices in margine habent Πελοπηϊάδαι: quod metri causa in versu est habendum. Spartanos autem appellat Pelopidas: quia princeps illorum Menelaus, Pelopis fuit nepos: siquidem eius pater Atreus, Pelopis & Hippodamiæ fuit filius. Passim autem populum ciuitatis alicuius à familia Principis denominat poëta, vt Aeginetas ab Aeaco Aeacidas: quanquam non omnes eius sunt stirpis.

ἱκέτας. Accommodatio exordij, vt ex paraphrasi videre est. Supplicat pro Aegina, ídque metonymicè, pro Aeginetis: Nam quũ pro vrbe supplicat, supplicat & pro ciuibus. Ideóque non existimo ὑπὲρ τᾶσδ' ἀστῶν, de Aeginetis in genere: sed peculiariter de hisce duobus, Dinide & Mega, pro quibus hic hymnus est, accipiendum. Porrò ἱκέτας Dor. est pro ἱκέτης.

γονάτων. Sic legendum ob metrum. Solebant veteres ἅπτεσθαι γονάτων, eius scilicet genua tangere, à quo successum fœlicem rerum petebant: vti petit poëta. Quando consensum, caput: quando auxilium, manus tangebant.

φέρων Λυδίαν μίτραν. Allegoricè innuit ποικίλον ὕμνον. Idque dicit, quia Lydij in Musica fuerunt artificiosi, variúmque fuit melos Lydium. Pete sensum allegoriæ, ex paraphrasi.

καναχηδὰ Poët. aduerb. pro quo & καναχηδὸν, *sonorè*: à καναχῇ. Hoc est, ἠχῇ, βοῇ, κτύπος: vel à καναχέω, τὸ ἠχέω.

δισσῶν σταδίων. Hoc dicit, vel quòd διαύλῳ vicerit Dinis: vel quòd Dinis & Megas, singuli vnam victoriam stadio reportarint. Quæ posterior senten-

tia mihi videtur vero magis consentanea.

νεμέειον. Sic in nonnullis codicibus ad marginem scribitur: & propter metrum in textu scribendum hoc modo. νεμέειον ἄγαλμα interpretatur Schol. τὸ γεγραμμένον ἐς νεμεακὴν νίκην ποίημα. Erit ἄγαλμα, poëma quod sit instar statuæ, imò monumentum statua potius, sicut Nem. ε. hymnum statuæ anteponit.

σὺν θεῷ γάρ τοι. Ratio cur supplex ad Aeacum veniat. Nimirum quia cupit fœlicitatem Aeginetis eius opera obtinere, quæ quum à Dea data fuerit, futura sit durabilior. Et hanc seriem sermonis mihi videtur postulare mens authoris: & ij longiùs ab ea recedere, qui his verbis putant poëtam Dinidis victoriã Deo acceptam ferre. Nam ita connexionem verborum, & emphasin coniunctionis, γάρ τοι, non inuenio. Cæterùm ita Aeacum, vel Deum facit: vel eo apud Iouem, vt prædicti Heroës, intercessore vult vti. Iouis autem est impertiri fœlicitatem: vnde eius hymno Callimachus, δίδου ἀρετήν τε, καὶ ὄλβον.

ὄλβος. Hæc vox, non diuitias, hoc loco, seu opes peculiariter significat, quę tantùm pars est aliqua fœlicitatis, sed fœlicitatem in genere.

παρμονώτερος. Per syncopen poëticam pro παραμονώτερος, à positiuo παράμονος, *durabilis, constans.* παραμονὴ *constantia.*

παράφρασις. — στροφὴ β. κῶλ. θ. — μετάφρασις.

Quæ fœlicitas à Deo cõcessa Cinyram Cypri insulę in sinu Issico regem durabilibus diuitijs cumulatissimè auxit. Cuius historiæ narrationem, ego qui alioqui sum velocibus ad currendum pedibus, hoc est, ad dicendum promptus, hîc præcîdo: & priusquam aliquid præterea dicã, paulum respiro, vt consilium capiam. Etenim multi multa de ipso hactenus dixerunt: quæ nota cùm sint, tędiosè repeterem. At quæ publicè non innotuerunt, veluti incestum quem cum Myrrha filia commisit, cõmemorare, non est consultum. Noua autem aliisque non nota comminisci & examini subijcere, vt accuratè & planè explorentur, omnino periculosum est: datúrque inuidis materia calumniæ, qua tanquam telo feriant. Inuidia autem solummodo bonos & fortunatos petit, cum deterioribus & fœlicioribus non contendit.

ὅσπερ καὶ Κινύραν ἔ-
βρισε πλούτῳ ποντίᾳ ἔν ποτε Κύ-
πρῳ.
ἵσταμαι δὴ ποσσὶ κούφοις, ἀμπνέων
γε
πρίν τι φάμεν. πολλὰ γὰρ πολλοῖς
λέλεκται.
νεαρὰ δ' ἐξευρόντα σοφῇ δόμε-
ναι
βασάνῳ ἐς ἔλεγχον, πᾶς γε κίν-
δυ-
νος, ὅπλον φθονεροῖσιν.
ἅπτεται δ' ἐσλῶν ἀεί,
χειρόνεσσι δ' οὐκ ἐρίζει.

Quæ & Cinyram onerauit opibus marina quondam in Cypro. Consisto celeribus pedibus respirans priusquã aliquid dicam. Multa enim à multis dicta sunt. Noua autem cõminiscentem accuratã dare examini ad explorationem, totum periculum est, *telum inuidis. Attingit autẽ bonos semper* inuidia: *at cum deterioribus non contendit.*

ὅσπερ. Nimirum ὄλβος ὁ σὺν θεῷ φυτευθείς. Vel etiam hic articulus subiunctiuus ὅσπερ referri potest ad σὺν θεῷ. De Cinyra dictum Pyth. β.

ἔβρισε πλούτῳ. Hoc est, πλουσιώτατον ποιεῖ. Et certè tantæ fuerunt Cinyræ opes, vt in prouerbium venerint: quod habes in Chil. Erasmi.

ἵσταμαι δή. Præcidit historiam Cinyræ: in quam vniuersam excurrere non vult, tum quia digressio longior esset, tum quia tædiosa esset repetitio eorum quæ ex multorum sermonibus nota sunt. Quod si quid de ipso noui, hoc est, omnibus non noti proferre vellet, ansam calumniandi inuidis daret. Diceret enim aliquid quod vitio verteretur Cinyræ: quod quanquam verum esset, inuidi tamen falsitatis insimulare possent. Sensum autem in paraphrasi dilucidè habes..

νεαρὰ δ'. Noua dicuntur, eorum respectu qui nihildum de ijs audiuerunt: & quæ vt vituperanda, in publicam notitiam non venerunt.

σοφῇ. Hoc vocabulum ad implendum versum cum Schmidio addo, vt quod poëtæ menti quadrare videatur. Cum ipso etiam paulò pòst pro ἅπας, πᾶς γὰρ ob metrum scribo.

ὅπλον φθονεροῖσι. Quoniam huius coli secunda syllaba est breuis, videtur ὄψον metro corruptelam afferre: & certè affert. Ideóque quanquam non malè conuenit ad sensum, siquidem esca est & obsonium inuidis, materia reprehensionis, nihilominus loco vocabuli ὄψον, pono ὅπλον. Sic metrum restituetur: & sensus erit æquè bonus. Nam calumnia, & reprehensione, tanquam telo contra aduersarios vtuntur inuidi. Codicū autē maxima in parte huic colo additur λόγοι: sed metrum, & sensus id vocabulum respuit. Porrò facilis esse potuit lapsus ab ὅπλον ad ὄψον, in typis.

ἅπτεται. Ab inuidentibus ad inuidiam transfert sermonem. Itaque in hac gnome supplendum interpretanti, ex mente authoris, φθόνος. Porrò est hic in inuidiam & inuidos digressio.

παράφρασις.

Illa vtique præstantissimum Aiacem Telamonis filium absumpsit, & iniuriæ impatientem eò adegit, vt proprio gladio incubuerit, seséque confoderit. Ipsum sanè quia lingua diserta non fuit, ad causam arte dicendam, magno animo ad pugnam fortiter obeundā præditum Græci non meminerunt, in molesta illa contentione pro Achillis armis: quin illi præmium hoc dederunt maximum, qui fortitudine non pollebat, sed callidis mendacijs

ἀντιστρ. κῶλ. θ.

κεῖνος καὶ Τελαμῶνος
δάψεν υἱόν, φασγάνῳ ἀμφικυλίσαις.
ἦ τιν' ἄγλωσσον μέν, ἦτορ δ' ἄλκιμον λά-
θα κατέχει λυγρῷ ἐν νείκει, μέγιστον
δ' αἰόλῳ ψεύδει γέρας ἀντίτεται.
κρυφίαισι γὰρ ἐν ψάφοις Ὀδυσσῆ
Δαναοὶ θεράπευσαν.
χρυσέων δ' Αἴας στερη-
θεὶς ὅπλων, φόνῳ πάλαισεν. –

μετάφρασις.

Illa & Telamonis filium absumpsit, gladio circumuoluens. Certè ipsum lingua quidē carentem, corde verò strenuum obliuio detinet in tristi rixa: maximū autem vario mendacio præmium obtentum est. Clandestinis enim in suffragijs Vlyssi Danai indulserunt: at aureis Aiax priuatus armis, cum cæde luctatus est.

veritati similibus variegatam orationem habuerat. Etenim versipellis Vlyssis eloquentia demulsi, suffragia clanculum ferri solita eius in gratiam Danai tulerunt, eúmque bellatorem ignauum, proindéque non meritum, Aiaci fortissimo viro prætulerunt, vnde meritissimo armorum Achillis præmio priuatus, seipsum interfecit, postquam furori, morte auertendā istam ignominiam suadenti, diu restitisset.

κεῖνος γ. Exemplum quo præcedentem gnomen illustrat. Simul reprehendit Græcos, quòd per inuidiam Aiaci non tribuerint Achillis arma. *Τελαμῶνος υἱόν,* intellige *τ̃ Αἴαντα.* Neglecto augmento *δάψεν*, pro *ἐδάψεν. ἀμφικυλίσαις* Aeol. & geminato *σ.* pro *ἀμφικυλίσας.* ab *ἀμφικυλίω.* Cadentem autem in cæde gladius circumuoluit.

ἦ μιν. Pro *τινὰ* quod indefinitè esset sumendum, reposui *μιν* pro *αὐτ̃*, quod multo commodius mihi videtur ad perspicuitatem. Non tamen lectionem aliā improbo. *ἄγλωσσον*, intellige, non lingua carentem, sed *μὴ δεινὸν λέγειν.* Eritque oppositum hui. *εὔγλωσσος, eloquens.* Quid innuat his verbis *λάθα κατέχει*, cognosces ex paraphrasi.

ἀντέταται. Per syncopen pro *ἀνατέταται.* præt. pass. verbi *ἀνατείνομαι attollor, obtendor. ψεῦδος αἰόλον,* dicitur, quia veritas simplicissima non eget fuco, sed mendacium, ita vt flosculis rhetoricis mendacem orationem *ποικίλην* fieri oporteat.

κρυφίαισι. Dicuntur *κρυφίαι ψῆφοι*, vel *ἄδηλοι.* vel *κρυφίως φερόμεναι.* Nam per scrutinia, celato ferentis nomine, suffragia vt plurimum feruntur.

θεράπευσαν. Hic *θεραπεύω.* expono *indulgere*: Nam innuere vult poëta Danaos, non pro merito, sed ad gratiā suffragia tulisse, & Vlyssi fauisse. Notandum autem est poëtam nostrum, Aiacem Vlyssi præferre solere, aliàs plurimum extollere, quoniam, puto, Aeginetis vnde profectus est pater eius Telamon, fauere vult.

χρυσέων. Aurea, non ob materiam, sed ob artificij excellentiam, vocantur Achillis arma. de his vide Il. *σ.*

φόνῳ πάλαισεν. Phraseos huius emphasin exponit paraphrasis. Etenim innuere vult poëta, Aiacem non ilico manus violentas sibi intulisse, sed post longam deliberationem, quum impatientia doloris victus est.

παράφρασις.

Porrò Aiacem præstantiorem Vlysse bellatorem fuisse, satis arguunt res ab vtroque gestæ, tum quādo circum Achillem recens à Paride occisum versabantur, tum per reliquum decennij tempus, quo multi siue telis, siue pestilentia extincti cecidêre. Etenim per totum illud tempus

ἐπῳδ. κῶλ. ια.

ἦ μὰν ἀνόμοιά γε δαΐοισιν ἐν θερμῷ χροῒ
ἕλκεα ῥῆξαν, πελεμιζόμενοι,
ὑπ' ἀλεξιμβρότῳ λόγχᾳ, τὰ μὲν
ἀμφ' Ἀχιλεῖ νεοκτόνῳ
ἄλλων τε μόχθων πολυφθόροισιν
ἐν ἀμέραις ἐχθρὰ δ' ἄρα πάρφασις ἦν

μετάφρασις.

Sanè dissimilia hostibus in calido corpore vulnera inflixerunt, belligerantes cum propulsatrice mortalium lancea, partim quidem circum Achillem recens interfectum, partim verò *aliorum laborum*

ϗ πάλαι, αἱμύλων μύθων ὁμόφοιτος, δολοφραδὴς, κακοποιὸν ὄνειδος.
ἃ τὸ μὲν λαμπρὸν, βιᾶται.
τῶν δ' ἀφαύτων κῦδος ἀντέχει σαθρόν.

multos perdentibus in diebus. Odiosa autem Versutiloquentia erat & olim, blandorum verborum comes, doli cogitatrix, maleficum opprobrium: quæ quidem id quod est splendidum, violenter deprimit, obscurorum autem gloriam sustinet putridam.

Aiax & Vlysses, hastæ mortalium propulsatricis præsidio belligerantes, nec pari fortitudine fuerunt, nec rerum gestarum æquali multitudine claruerunt Nã plures quàm Vlysses & potiores hostes Aiax interemit. Quorum si nulla habita est ratio, suáque eloquentia Vlysses immeritò præmium obtinuit, nihil mirum: quandoquidem odiosa viris bonis fallax orationis versutia ab omni æuo semper viguit: atque olim, vti & nunc, impostores blandis verbis fraudem obuelantes, dolósque comminiscentes, damnosi opprobrij authores extiterunt. Et certè illi captiosa loquentia claritudinem insignium virorum violenter opprimunt, & ignobiliũ gloriam quam præter meritum nacti sunt, sustinent: cùm alioqui vt pote vana & putrida facilè corruitura esset.

ἦ μάν. Confert Aiacem cum Vlysse, magnúmque inter eos, quoad fortitudinem bellicam, discrimen constituit. Innuit autem poëta, ὅτι Αἴας τε ϗ Ὀδυσσεὺς ὀυκ ἐξ ἴσου τοῖς Τρωσὶν ἐπολέμησαν, ἐπεὶ ὁ μὲν Ὀδυσσεὺς δειλὸς ἦν, ὁ δ' Αἴας ᾤθειτο ἐς τοὺς πολεμίους.

αἰνόμοια ἕλκεα ῥῆξαν. Hoc Schol. exponit, ὀυχ ὅμοια τραύματα ἔλαβον: verùm non de acceptis, sed de inflictis vulneribus intelligi debet. Nam non legimus in tota Iliade, semel vulneratum fuisse Aiacem: quanquam legimus Il. κ Vlyssem à Soco Hippasi filio vulneratum. ἕλκεα ῥῆξαι ἐν χροΐ, est πληγώσειν σῶμα. & verbatim *excitare vulnera in corpore*. Sicuti dixit Homer. Il. 20. ἐν δ' αὐτοῖς ἔριδα ῥήγνυντο βαρεῖαν. *grauem in ipsis contentionem excitarunt*. Aut erit hypallage, ἐν ἕλκεσι θερμὸν χρόα ῥῆξαν. Porrò quicunque Iliadem legerit, comperiet Aiacem res Vlysse cùm maiores, tum plures in bello gessisse.

πολεμιζόμενοι. Hoc vocabulum non est construendum cum δαΐοισι, sed cum sequentibus, hoc pacto, πολεμιζόμενοι ὑπ' ἀλεξιμβρότῳ λόγχᾳ. Qua in phrasi ὑπὸ commodè exponitur, *Cum*. q. d. *sub præsidio & ope*: qua in significatione vsus est Plutarchus in Public. ὑπὸ ῥάβδοις ὁμοῦ πάσαις ϗ πελέκεσι κατιὼν ἐξ οἰκίας, *cum vniuersis fascibus & securibus domo descendens.*

ἀλεξιμβρότῳ. Epitheton hastæ ἀλεξίμβροτος. παρὰ τὸ ἀλέξειν. i. ἀπωθεῖν τοὺς βροτοὺς, *propulsare mortales*. Etenim milites hasta vtuntur vt hostes, qui sunt mortales, à se propulsent. Ideo λόγχη hoc loco simpliciter expono, *hasta*, seu *lancea*. Aliàs λόγχη *Ordinem hastatum* significat, sicuti ἵππος *turmas equestres*. Quemadmodum Oedipo Colon. Sophoc. vers. 1307.

οἳ νῦν σὺν ἑπτὰ τάξεσι, σὺν ἑπτά τε
Λόγχαις, τὸ Θήβης πεδίον ἀμφεστᾶσι πᾶν.
Qui nunc cum septem legionibus, cúmque septem
Ordinibus hastatis regionem Thebanam obsident.

Quod siquis λόγχῃ hoc exemplò nixus velit pro armatis seu hastatis copijs sumere, non refragor: imò æquè bene meo iudicio conueniet huic loco.

τὰ μὲ. Distributio circunstantiæ temporis in duas partes, & cùm circum Achillis cadauer laboraret, & per totum decennale bellum. Hac de re testem Homerum citat Schol.

ὅτι μοι πλεῖστα χαλκήρεα δοῦρα·
Τρῶες ἐπιρρίψαν περὶ Πηλείωνα, θανόντι.

ἄλλων τε. Præcedenti τὰ μὲ deberet respondere τὰ δὲ: sed hoc non obseruat poëta licenter. πολυφθόροις ἡμέραις appellat totum decennium, per quod multa commissa prælia, multæque strages editæ. Nam πολύφθορος, est ὁ πολλοὺς φθείρων, *multos perdens*. Videtur autem hic hypallage, cùm dicendum fuisset, ἄλλαις τε μόχθων πολυφθόρων ἐν ἡμέραις. q.d. τὰ μὲ ἀμφ' Ἀχιλλεῖ νεωστὶ σκταμένῳ, τὰ δὲ καὶ ἐν ἄλλαις ἡμέραις ἐν αἷς μοχθήσαντες πολλοὶ ἐφθάρησαν.

ἐχθρὰ δ' ἄρα. Tractum πεῖσμα à superiori narratione de fortuna Aiacis. Docet itaque non mirum esse quòd Vlysses Aiaci præpositus est: siquidem ab antiquo versuta oratio claros viros oppressit, obscuros autem in gloriam euexit. Et hoc pendet à digressione ad inuidiam.

πάρφασις Poët. per syncopen pro παράφασις, Hoc est, παραλογισμὸς, παράπεισις, ἀπάτη. *fallax ratiocinatio, impostura, deceptio*. Appellatur ἐχθρὰ καὶ πάλαι, *ab antiquo inuisa & odiosa*: quia vt & olim viguit, sic & in odio fuit apud probos. αἱμύλων μύθων ὁμόφοιτος: quia blanditias verborũ comites assumit (Est autem ὁμόφοιτος, ὁ φοιτῶν ὁμοῦ. i. συνακόλουθος) Δολοφραδής, quia τοὺς δόλους φράζεται, *dolos meditatur*. κακοποιὸν ὄνειδος, quòd damnoso opprobrio alios afficiat: suámque noxam exerat in præclaros, cùm contrà faueat viris obscuris.

ἀφαύλων. Hoc est, ἀφανῶν, seu ἀδόξων κλέος σαθρὸν ἀντέχει. Quia metrum vitiosum est, si legamus ἀντείνει: ideo substituo in eius locum ἀντέχει. Etenim potuit irrepere pro χ. τ, ν. Et ἀντέχει optimo sensu legetur, & rectius oppositum erit præcedenti βιᾶται. Igitur πάρφασις τὸ λαμπρὸν βιᾶται, hoc est, *Versutiloquentia clarũ violenter opprimit*. τὸ δὲ σαθρὸν κῦδος τῶν ἀφαύλων ἀντέχει. Hoc est, *putridam gloriam ignobilium sustinet*. Et certè rei putridæ opus est vt sustineatur, alioqui corrueret. Qui retinent ἀντείνει exponunt, μεγαλύνει, ὑψοῖ. *extollit*. Tanquam ab ἀντείνω per syncopen pro ἀνατείνω.

παράφρασις.	στροφὴ γ. κώλ. θ.	μετάφρασις.
Faxis Iupiter pater, nunquam istiusmodi sim moribus, vt per inuidiam de bonis malè, de malis bene loquar, blandam & dolosam orationem commētus. Malim vitę meæ stadium decurrere simplicibus cādoris & sinceritatis vijs insistendo, vt illud emensus, famā omni ab infamia liberam	εἴη μή ποτέ μοι τοιοῦτον ἦθος, Ζεῦ πάτερ. ἀλλὰ κελεύθοις ἁπλόαις ζωᾶς ἐφαπτοίμαν, θανὼν ὡς παισὶ κλέος μὴ τὸ δύσφημον προσάψω. χρυσὸν εὔχονται, πεδίον δ' ἕτεροι	*Sint nunquam mihi tales mores, Iupiter pater: sed vijs simplicibus vitam attingam, vt mortuus, liberis famam nō ignominiosam appendam.* Alij aurum *optant, alij campum immensum. At ego ci-*

liberis meis post mortem relinquam. Alij nummorū numerum innumerum optant, alij aruorum immensum campum. At ego vnicū hoc studeo, vt meis ciuibus placeam vsque ad obitum, post quem corpus meum terra tegetur, laude digna laudibus prosequendo, & iniquis vituperium inspergendo.

ἀπέραντον. Ἐγὼ δ' ἀστοῖς ἁδὼν, καὶ
χθονὶ γυῖα καλύψαι-
μ', αἰνέων αἰνητὰ, μομ-
φὰν δ' ἐπισπείρων ἀλιτροῖς.

uibus placens, etiam terra velim *operire membra, laudans laudanda, & vituperium inspergens improbis.*

εἴη μή ποτε. Peracta digressione de inuidia, hunc animi morbum deprecatur, vt vita functus bene audiat, bonámque famam suis liberis relinquat.

ἀλλὰ κελεύθοις. Metaphora sumpta à viatoribus, & vijs. *ἁπλαῖς κελεύθοις* vocat, *τὰς ἀπλανεῖς*, Hoc est, *τῇ ἀπλοϊκῇ νοῦ*. Opponit inuidiæ, & versutiloquentiæ, candorem, & ingenuitatem, & harum virtutum studio tenetur.

θανὼν ὡς. Sic construe, *ὡς μὴ παισὶ τὸ δύσφημον κλέος προσάψω θανών.* Et sic meliùs se habet quàm si adiectiuum à substantiuo separes, & *κλέος gloriam* exponas, *τὸ δύσφημον* substantiuè sumas pro *δυσφημία*: quanquam id tolerabile sit, & neutrum adiectiuum crebrò vsurpetur pro substantiuo. Ita videtur exponere Schol. quum ait *ἵνα μὴ δυσφημηθῶσιν οἱ ἐμοὶ παῖδες, ἄδικά μου πράξαντος.* Posset aliquis obijcere *κλέος* propriè *τὴν τιμὴν* significare: sed poëtæ *κλέος* pro *φήμη* vsurpant. Sic Homer. Od. ψ. *Μὴ πρόσθεν κλέος εὐρὺ φόνου κατὰ ἄστυ γένηται.*

χρυσὸν εὔχονται. Obserua defectum vocis *ἕτεροι*, vel *ἄλλοι*. q.d. *ἕτεροι πολὺν χρυσὸν εὔχονται, ἕτεροι γῆν πολλὴν πρὸς γεωργίαν. ἐγὼ δ' εὔχομαι τοῖς πολίταις ἀρέσαι, καὶ τὰ ἐπαινῶν τὰ ἀξιέπαινα, ψόγον δὲ τοῖς ἀδίκοις ἐμβάλλων.* Quibus in verbis collatio est suorum studiorum cum alijs aliorum. Quum autem hìc loquitur de ijs qui sunt auri amantes, ac proinde auari, suspicionem auaritiæ à se amouet, in quam incidit, qui aurum multoties magni facit, præcipuè Oda prima Olymp.

χθονὶ γυῖα καλύψαιμι. Periphrasticè loquitur pro *θάνοιμι*: nam defunctorum corpora terræ mandantur.

παράφρασις.

Vnde præclaris in viris virtutis studium promoueam. Quemadmodū enim arbor ad liquidum aërem celeriter surgit & attollitur, quum crebro rore, vnde plantæ solent virescere, irrigatur: sic virtutes inter sapientes iustósque viros exaltatæ, velútque laudum humore perfusę, incrementum capiunt. Varijs autem

ἀντισ. κώλ. δ.

αὔξονται δ' ἀρεταὶ, χλω-
ραῖς ἐέρσαις, ὡς ὅτε δένδρεον
ἀΐσ-
σει, σοφοῖς ἀνδρῶν ἀερθεῖσ' ἐν δι-
καίοις
τε, πρὸς ὑγρὸν αἰθέρα. Χρεῖαι δὲ
παντοῖ-
αι φίλων ἀνδρῶν. τὰ μὲν ἀμφὶ
πόνοις
ὑπερώτατα, μαστεύει δὲ καὶ τέρ-

μετάφρασις.

Crescunt autem virtutes, viridantibus roribus vt quum arbor celeriter surgit, inter sapientes viros exaltata, intérque iustos, ad liquidum atherem. Vsus autem varij sunt virorum amicorum: at circa quidem labores in rebus

in rebus amicis viris vti solemus: qui tum quidem summum & excellentissimũ sui vsum præstant, quum laboribus exhaustis rẽ bene gestam carmine celebrant. Cupiunt autem ad capiendam ex celebratione oblectationem, celebrandam personam ob oculos ponere, vt fidem dictis faciant. Sed te, ô Mega, ad superos ab inferis reuocare

ψαις ἐν ὄμμασι θέσθαι
πιστόν. ὦ Μέγα τὸ δ' αὖτις τεὰν ψυχὰν κομίξαι,

supremus. Quærit autem etiam oblectatio ob oculos ponere fidem. Sed tuam, ô Mega, animam reducere,

αὔξονται δ' ἀρεταί. Sic potiùs legendum in plurali, quàm αὔξεται δ' ἀρετὰ in singulari, vt seruetur metrum. Locum ita construe, ἀρεταὶ δὲ σοφοῖς ἀνδρῶν ἀερθεῖσαι ἐν δικαίοις τε, αὔξονται, ὡς χλωραῖς ἐέρσαις δένδρεον, ὅτε ἀΐσσει πρὸς ὑγρὸν αἰθέρα. vide paraphrasin Lat. Porrò χλωρὸς Metonymicè pro χλωροποιὸς, hoc loco est.

χρεῖαι δὲ παντοῖαι. Hæc vox neque πράξεις, neque πράγματα significat, sed *vsum*, vel *vtilitatem*, quam multiplicem ab amicis capi docet: sed eam esse potissimam quam laudatorio carmine præstant victoribus certaminum. Quæ expositio genuinum sensum reddit. Nam procul dubio suam poëticen commendare intendit.

τὰ μέν. Ellipsis notanda alicuius vocis, vt pote γεγενημένα. q.d. τὰ μὲν περὶ τὸν πόνον γεγενημένα, ὅθεν ὑπερτάτα. vide Lat. paraphrasin.

ὑπερτάτα. Superl. gradus, tanquam ab ὕπερος inusitato: vel ab ὑπέρτατος superl. inserto α.

πιστόν. Intellige personam celebrandam, quam ob oculos habere cupit poëta, vt suis laudibus fidem faciat.

ψυχὰν κομίξαι. Hæc phrasis occurrit Pyth. 4. κέλεται γὰρ ἑὰν ψυχὰν κομίξαι Φρίξος. In ψυχὰν prior syllaba natura longa, fit breuis.

παράφρασις.

ego non possum, vt te videam coram. Quod si me facere posse sperarem, toto cœlo errarem: siquidem vanæ spes futilem exitum sortiuntur. At possum tuæ tribui, videlicet Chariadis, ob duas illustres victorias, quarum tu alteram, alteram Dinis reportauit, geminis vterque pedibus stadium decurrendo, carmen Musarum afflatu suggestum dare, quo famam tuæ gen-

ἀντωδ. κῶλ. ιε.

οὔ μοι δυνατόν. Κενεᾶν
δ' ἐλπίδων χαῦνον τέλος.
σοῦ δὲ πάτρᾳ, Χαριάδαις τε λάβρον
ὑπερεῖσαι λίθον Μοισαῖον, ἕ-
κατι ποδῶν εὐωνύμων,
δὶς δὴ δυοῖν. χαίρω δὲ, πρόσφορον
ἐν μὲν ἔργῳ κόμπον ἱείς. ἐπαοιδαῖς δ' ἀνὴρ νώδυνον καί τις κάματον

μετάφρασις.

non est mihi possibile. Vana autem spes inanem exitum habent. Sed possibile est *tua tribui & Chariadis supponere pro fulcimine ingentem lapidem Musæum, propter pedes bis sanè duos decus adeptos. Gaudeo autem accommodam operi iactantiam iniiciens.*

tis firmiùs fulfulciā, quàm ingens lapis, ædificium. Cæterùm iuuat me res præclarè gestas encomiastico hymno iactare, quo, quemadmodum incantationibus morborum dolores sedantur, sic susceptorum laborum molesta grauitas alleuatur: quique iam olim in vsu fuit, etiam ante bellum illud quod cum Polynice genero Adrastus aduersus Eteoclem, & Thebanos Cadmi gentem, gessit.

θήκει. ἐπῳδαῖς γε μὰν ὀπηκόως ὕμνος δὴ πάλαι ἦν καὶ πρὶν γενέσθαι τᾶς Ἀδράστου, τᾶς τε Καδμείων ἔριν.

Incantationibus autem aliquis reddit laborem doloris expertem. Erat certè laudatorius hymnus iam olim, & priusquam orta esset Adrasti & Cadmeorum contentio.

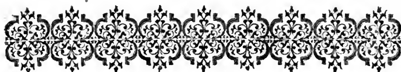
κενεᾶν Dor. pro κενεῶν. Vide adag. *Impossibilia captas.* q. d. poëta, ἐὰν ἐλπίσω ἀδύνατα, κενὸς ἔσομαι, ἐπὶ τ̃ ματαίων ἐλπίδων, ἐπέχων ματαια.

σοὶ δ' πάτρα. Megam vt a mortuis irreuocabilem non potest ob oculos ponere, ideóque non dirigit carmen ad illum: sed ad tribum Chariadarum, ad quam Megæ laus redundat, siquidem inde ortum ducit.

ἐρείσαι. Hoc est, ὑποστηρίζειν, vel εἰς ἔρεισμα θεῖναι. *fulfulcire, pro fulcimine ponere.* λίθον μοισαῖον metaphoricè hymnum vocat. vide paraphrasin.

δὶς δὴ δυοῖν. Construe cum ποδῶν. Ita bis duo pedes, erunt pedes quatuor: ac proinde cùm singuli homines duos pedes habeant, ista de duobus Mega & Dinide sunt intelligenda, qui singuli vnam victoriam stadio reportarunt: vt Epod. 1. δίαυλον σταδίων, diximus. Itaque falli mihi videntur qui hæc de 4. victorijs acceperunt.

χαίρω δ'. Conclusio in qua poëticen laudat, ab effectis, quòd instar incantationis labores dulces faciat: ab antiquitate, quòd Nemea præcesserit, & Adrasti cum Thebanis antiquum bellum. ἐπαοιδαῖς sume per syncrisin, & vide paraphrasin.

ΧΡΟΜΙΩ ΑΙΤΝΑΙΩ,
ἅρματι.

CHROMIO AETNAEO,
curru victoriam
adepto.

ΕΙΔΟΣ Θ.

ODE IX.

ARGVMENTVM.

Celebratur Chromius Aetnæus à Pythiaca victoria, non quidem Delphis, sed Sicyone parta. Quos ludos cùm instituerit Adrastus, ad eum, Thebanúmque bellum digreditur. Postea laudat Aetnæos ciues à victoria contra Phœnices: à fortitudine, sapientia, verecundia: Chromiúmque etiam fortissimum dicit, eiúsque iuuenilis ætatis pudicitiam commendat.

παράφρασις.

Instituimus ô Musæ encomiasticum & chorealem hymnum canere, Sicyone, à Pythijs ludis eo in loco Apollini sacris, proficiscentes; & recens conditam ac instauratam Aetnam petentes: vbi patentes omnibus opulentarum diuitiis Chromij ædium fores, ab hospitibus ita frequentantur, vt ille hospitalitatis studio quasi victus & domitus, ab hospitio neminem reijciat.

στροφὴ α.

Κωμάσομεν παρ' Ἀπόλλωνος Σικυῶνόθε μοῖσαι
τὰν νεοκτίσταν εἰς Αἴτναν,
ἔνθ' ἀναπεπταμέναι
ξείνων νενίκανται θύραι,
ὄλβιον ἐς Χρομίου
δῶμ'. ἀλλ' ἐπέων ὕμνον γλυκὺν
πράσσετε.
τὸ κρατήσιππον γὰρ ἐς ἅρμ' ἀναβαίνων,
ματέρι καὶ διδύμοις

μετάφρασις.

Hymnum chorealem venientes ab Apolline ex Sicyone ô Musæ decantabimus, recens conditam in Aetnam, vbi apertæ hospitibus victæ sunt fores diuitem ad Chromij domum. At carminum dulcem hymnum perficite. Nam equis victoriosum in

Quamobrem, cum huiusmodi laudis argumentum suscipiamus canendum, efficite vt hic noster hymnus carminum dulcedine placeat. Nam Chromius currum quo reliquos superauit, conscendens & agitans, denuntiat & significat Latonæ matri, geminisq; eius filijs, Apollini & Dianæ, qui pari iure & sorte Pythonis sunt præsides, & Pythiorum istorum inspectores & curatores, se carmen adepturum ipsorum in honorem.

παίδεσσιν ἀυδαὶ μανύει, Πυθῶνος αἰπεινᾶς ὁμοκλαρεις ἐπίπταις.

currum conscendens, matri & gemellis liberis cantum denunciat, Pythonis excelsæ consortibus inspectoribus.

Χρεμίῳ Αἰτναίῳ. Chromius hic ille est de quo prima Nemeorum Oda: vbi quis esset, & cur dictus Aetnæus, scriptum vide. Hic ab Hierone constitutus est Aetnæ præfectus: & Pythia Sicyone vicit curru, absens, vt annotat Schol. Nam misso ad illud certamen curru, & auriga perito, equi & auriga suo hero victoriam pepererunt. Verum ipse vicit curru, vt prima duodecade euincunt hæc verba, τὸ κρατήσαντι &c. vide annotationem illius loci.

εἶδος θ. Reliquæ Odæ hæ, quæ sub titulo Nemeorum habentur, non amplius ad Nemeonicas pertinent: sed victores alijs in certaminibus prædicant. Cur autem hoc ordine sint collocatæ non moror: satis est vt reuera sint Pindaricæ.

δυωδεκάς. Noua carminis partitio in duodecadas, sic dictas, quia ex duodecim versibus singulæ constant sectiones. Qua cur sit vsus non liquet: nisi quòd liberum fuit poëtæ pro arbitrio suas odas diuidere. Nam si hoc fecisset, quòd non agatur hic de victoria Nemeaca, vt vult Aretius, cur non in reliquis duabus idem obseruasset?

κωμάσομεν. Exordium ducitur ab apostrophe ad Musas, quam alij Pindaro, alij choro tribuunt. Puto chorum à poëta sic loquentem introduci, quia compositum carmen cantu in victoriali conuiuio pronuntiabat. q d. Chorus ad Musas: ὦ μοῦσαι παρ' Απόλλωνος Πυθίων ἐκ Σικυῶνος, ὅπου γινονται, εἰς νεόκτιστον Αἴτναν ἐλθόντες ὑμνῳδεῦντες χορεύσομεν. Verbum κωμάζειν hîc videtur propriè significare ὕμνον ᾄδειν. Nam poëta solet κῶμον sumere pro encomiastico hymno.

παρ' Απόλλωνος. Hoc est, *ab Apollini sacris ludis.* Σικυῶνοθεν, sic legitur sequente consona: hoc est, ἐκ Σικυῶνος: sequente vocali, additur ν. vt Nem. Od. 10. Σικυῶνοθεν ἀργυρωθέντες. Hic quoque notanda ellipsis vocis alicuius, veluti ἰκόντες, vel ἐλθόντες. Porrò quæ sit Sicyon vide apud Geographos: dicam tantùm quæ huc pertinent. Refert Schol. ex Halicarnasseo, quum Crisæi in bello commeatum mari facilè consequerentur, & ob id longiorem obsidionem sustinerent, Clisthenem Sicyonium suo nomine classem instruxisse qua commeatus transmissionem prohibuit, & interclusit hostibus. Cuius beneficij gratia, tertiam spoliorum partem, ipsámque Sicyonem Clistheni dederũt. A quo tempore Sicyonij Pythia primùm apud se instituerunt. De hoc bello vide Pausaniam in Phocicis sub finem ad hæc verba, χρόνῳ δ' ὕστερον οἱ ἐν τῇ Κίῤῥᾳ, &c. Item in Corinth. vbi gestum ait illud bellum contra Scironem, duce Clisthene.

νεοκτίσταν. Dor. pro νεοκτίστην, hoc est, νεωστὶ κτισθεῖσαν. Est autem νεοκτίστη poëticum

vocabulum, fœminei generis, pro quo frequentius vsurpatur πόκπσος, quod est communis. Recens condita dicitur Aetna, quia eam instauratam Hieron sic appellauit, cùm antea Catane diceretur.

ἵνθα Relatiuum ad præcedens, Αἴτναν: q. d. ἐν ᾗ Αἴτνῃ θύραι ἀναπεπταμέναι εἰς δῶμα Χρομίου, νεῶν ξείνων νενίκηνται. Ambigi possit vtrum velit dicere Aetnæ portas aditum patefacientes ad ædes Chromij, frequentes hospites admittere: an verò portas ædium Chromij omnibus apertas, ab hospitum frequentia frequẽtari. Ego posteriorem sententiam puto conuenientiorem: cùm poëtæ verba commodius φιλοξενίαν Chromij, quam Aetnæ exprimant.

ἀναπεπταμέναι. Hoc est, ἀνεῳγμέναι. Et εἰς δῶμα. Hoc est, πρὸς εἴσοδον εἰς δῶμα Χρομίου. Hæc constructio meridiana luce clarior, tollet illud ὑπάλληλον ad ἐς Αἴτναν præcedens, ad quod Scholiastes, aliter hæc verba construens, cogitur, adferens Homeri exemplum Odyss. ϑ. v. 562. Η δ' ἐς Κύπρον ἵκανε φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη, Ες Πάφον Est autem per syncopen dictum ἀναπεπταμέναι pro ἀναπεπετασμέναι, ab ἀναπετάννυμι Alioqui ἀναπεπταμέναι, esset præteriti, verbi ἀναπταμαι *volo*. Verùm ad vitandam hanc syncopen forte legendum esset ἀναπιτνάμεναι, à verbo ἀναπίτναμαι, *aperior*.

ξείνων νενίκηνται. Quidam vt genitiui ξείνων constructionem inuenirent, pro ἀναπεπταμέναι, legerunt ἀναπεπλησμέναι: sed refragatur metrum: Nam antepenultima coli huius debet esse breuis: at in hac voce est longa: siquidem Doricè dicitur pro ἀναπεπλησμέναι participio præter. passiui, mutato η in α longum. Præterea ξείνων rectè construetur cum νενίκηνται. Nam vt monet Suidas, τὸ νικᾷν accusatiuo, τὸ νικᾶσθαι genitiuo gaudet vt apud Sophoclem in Aiace, φίλων γὰρ οἱ τοιοίδε νικῶνται χρόνῳ. Item. Παῦσαι. κρατεῖς τοι τῶν φίλων νικώμενος. Apud Eurip. in Medea, Σιγήσομεσθα κρεισσόνων νικώμενοι. Itaque νενίκηνται Doricè dictum pro νενίκηνται, erit metaphora dithyrambica, pro *frequentantur*. Adeò vt Schol. rectè hæc declaret, quum ait, πυκνὰ οὖν εἴκουσι ξένῳ, καὶ ὥσπερ ἀπλανῶς νικῶνται τῇ φιλοξενίᾳ τοῦ νικηφόρου.

ὄλβιον δῶμα. Expono cum Schol. πλούσιον οἶκον. Nam ὄλβιος exponitur in genere, *beatus*: peculiariter aliquando, *diues*. Quam expositionem retineo cùm hic agatur de hospitalitate, ad quam exercendam diuitijs est opus.

ἀλλ'. Nunc est, non aduersatiua particula, *sed*; verùm potiùs, vel παρακελευσματικόν. q. d. ἀλλ' ἄγε δὴ οὖν ὦ Μοῦσαι διανύσατε τοῖς ἐνδυτάτοις διὰ λόγων ὕμνοις. vel significat, *quamobrem*: vt in paraphrasi videbis rectè quadrare.

τὸ κρατησίππου. Ratio cur hymnum in gratiam victoriæ Chromij compingere par sit. ἅρμα dicitur κρατησίππου, vel quasi κρατοῦν, hoc est, συνέχον ἵππους ἐν τάξει, quia certo ordine ad currum iuncti equi, frenis continentur. Vel quasi, τοῖς ἵπποις κρατήσας, hoc est, *equorum opera victor factus*.

ἀναβαίνων. Cùm hoc de Chromio sit necessariò intelligendum: malè Scholiastes priùs asserit, illum missis equis & auriga perito absentem vicisse. Hęc verò verba deinde sic bene declarat Scholiastes, rem omnem ad Chromij industriam referens: τὸ γὰρ τοὺς λοιποὺς κρατοῦν καὶ νικᾶν ἅρμα ἐλαύνων ὁ Χρόμιος.

ματέρι, καὶ διδύμοις παίδεσσι. Mater, est Latona: gemini liberi, sunt, Apollo &

Diana: Non autem Apollo & Mercurius, vt malè Leonicerus & Aretius senserunt. Etenim Mercurius fuit Maiæ filius. Porrò innuere vult poëta, non Apollini tantùm, sed & Dianæ, matríque Latonæ consecrata fuisse hæc Pythia.

αὐδᾷ μανύει. Hoc est, *ἀπαγγέλλει ὅτι ὕμνον αὐτοῖς διὰ τῆς νίκης κτήσονται.* Sùnt autem Doricæ illæ voces, pro comm. *αὐδῇ μηνύει.*

αἰπεινᾶς. Doricè, pro *αἰπεινῆς*: Perpetuum Pythonis epitheton. Nam in colle sita est, & teste Pausania, lib. 10. qui Phocica inscribitur, *ἄβαντος χῶμα* habet. Pythonis autem mentionem facit, non quòd hic fuerit, certaminis de quo agitur nunc, locus (Nam in Sicyone actum est certamen, vt modò vidimus) sed quòd Pythia vocarent illud: cum ad Pythiorum, Delphis seu Pythone celebrari solitorum, imitationem instituta essent.

ὁμοκλάροις ἐπόπταις. Hoc est, *ἴσοις ἐφόροις καὶ ἐπιμεληταῖς.* Doricum est *ὁμόκλαρος* pro comm. *ὁμόκληρος.* Hæc vox occurrit Olymp. Od. 2. Inspectores, intellige *Præsides, & Curatores*: & Consortes, intellige *pari iure vtentes.*

παράφρασις.

Meritò autem hunc victū encomio prosequi instituimus. Nam vetus vulgatúmque est hominum dictum, Non oportere rem ab aliquo præclarè & eum virtute gestam, chartis inornatā silere, ita vt ille obliuioni traditus, humi iaceat obscurus, & iusta laude frustratus, & ante & post funera inglorius permaneat. Accommodum autem dicendi genus ad gloriosorum facinorum laudationem, illud est quod ex carmine, Musarum diuino afflatu composito, constat. Quare sonoram citharam, tibiámque excitabimus ad celebrandam insignem victoriam à Chromio, equestri certamine præstantissimo partam in Pythijs illis, quæ Adrastus in Phœbi Apollinis honorem instituit Sicyone, quam fluuius Asopus præterlabitur. Quorum Pythiorum facta nunc à me mentio, suppeditabit occasionem cohonestandi herois illius merita inclytarum virtutum prædicatione, & referendi,

δυωδεκὰς β.

Ἐστι δέ τις λόγος ἀνθρώ-
πων, τετελεσμένον ἐσλὸν
μὴ χαμαὶ σιγᾷ καλύψαι.
θεσπεσία δ' ἐπέων
καύχαις ἀοιδὰ πρόσφορος.
ἀλλ' ἀνὰ μὲν βρομίαν
φόρμιγγ', ἀνὰ δ' αὐλὸν ἐπ' αὐτὰν
ὄρσομεν
ἱππείων ἀέθλων κορυφάν, ἅ, τε
Φοίβῳ,
θῆκεν Ἄδραστος ἐπ' Ἀ-
σωποῦ ῥεέθροις. ὧν ἐγὼ
μνασθεὶς, ἐπασκήσω κλυταῖς
ἥρωα τιμαῖς.

μετάφρασις.

Extat enim quoddā dictum hominum, peractum egregium facinus *non oportere humi silentio tegere. Diuinus autem cantus carminū gloriationibus est accommodus. Quare sonoram quidem citharam, & tibiam ad ipsum equestrium certaminū cacumen excitabimus, quæ Phœbo instituit Adrastus ad Asopi fluēta: quorum ego mentione facta, exornabo celebribus heroëm honoribus.*

ἔστι δέ τις λόγος. Ratio cur debeat hymnum encomiasticum impertiri Chromio. Nempe quia trita est & antiqua hominum sententia, virtutem esse laudandam. q. d. vt cum Schol. loquar: *ἔστι γάρ τις παλαιὰ παράδοσις, καὶ παρ' ἀνθρώποις ᾀδομένη, ὡς οὐ δεῖ τὸ ὑπό τινος κατεργαζόμενον καλὸν, σιγῇ παραδιδόναι, ὥστε εἰς γῆν κατιέ-*

χθόνα, καὶ ἀοίδιμον διὰ τὴν σιγὴν γένηται. Ideo Horatius Carm.l.4.Od.9.

Non ego te meis
Chartis inornatum silebo
Tot-ue tuos patiar labores
Impune Lolli carpere liuidas
Obliuiones.

λόγος. Non est *ratio*, vt Aretius, nec *prudentia* vt Leonicerus interpretantur: sed παλαιὸν, παλαιὰ καὶ παρ' ἀνθρώποις ᾀδόμενον. i. *antiquum & apud homines decantatum praeceptum.*

θεσπεσία δ' ἐπέων. Varium est dicendi genus, scilicet metricum & prosaicum: sed illud ad fortiū factorū laudē accōmodatius censet: vnde πρόφορον ἐν ἔργῳ κόμπον sua carmina vocat author Epod.vlt.8.Nem.Odæ. His autem verbis poësin circumloquitur, quæ diuino afflatu fit.

καύχαις. Omnes codices legunt καύχας. Dor.genit.pro καύχης: & se torquet Schol. quærendo constructionem huius vocis. Cuius sententiæ cùm non possim astipulari, tanquam non satis commodæ; & putem geminum illum genitiuum ἐπέων & καύχας intricare sententiam, existimaui legendum esse in datiuo plurali καύχαις, hoc est, ἐφ' οἷς ἔξεστι καυχᾶσθαι: vel καυχήσεσιν δι' ἔργα καλά. Itaque sic construo, θεσπεσία δ. ἐπέων ἀοιδὴ καύχαις πρόσφορος. Porrò καύχη Atticè formatur, pro καύχησις, vt αὔδη, pro αὔδησις, vt βλάση, pro βλάστησις.

ἀλλ'. Hæc particula nunc est illatiua. Et ἀνὰ per tmesin referendum est ad ὄρσωμεν: quod sic lego, non ὀρσώμεν, quia metrum hoc postulat: quanquam, vt alibi ostendimus, Pindarus aliquando longam corrumpit. Citharæ autem & tibiæ meminit: quia Lyrica carmina ad vtrumque hoc Musicum organum cantari solebant.

βρομία. Duas rationes affert cur φόρμιγξ dicatur βρομία, vel quia συναναστρέφεται διονύσῳ, *cum Baccho conuersatur*: &, vt ait Homerus, eam Θεοὶ δαιτὶ ποίησαν ἑταίρην: in conuiuio autem vini multus est potus: vel propter τὸν ἦχον πλεῖστον κατὰ τὸν κιθαρισμὸν, *sonum qui editur dum cithara pulsatur*: & βρόμιον exponit ἦχον. Ego sanè posteriori sententiæ malim astipulari, & *sonoram*, non *Bacchicam* interpretari.

ἱππίων ἀέθλων κορυφάν. Intellige per hæc, τὴν νίκην διφρηλασίας, ἥτις ἐστὶ τῶν ἄθλων τὸ κορυφαῖον. *victoriam curru partam, quod certamen est præstantißimum.* vide ἀέθλων κορυφὰν Od.2. Olymp.antist.1.

ἅ,τε. Relatiuum ad ἀέθλων præcedens. Tribuitur institutio Pythiorum istorum Adrasto, quam Schol. Clistheni ex Halicarnasseo adscripsit. Sed hæc ita conciliari possunt si dicamus instituta ab Adrasto, & à Clisthene instaurata. Nam ex chronologia colligimus hunc fuisse ætate posteriorē, illū priorem.

ἐπ' Ἀσωποῦ. Periphrasticè Sicyonem intelligit: quam fluuius Asopus præterlabitur.

ὧν ἐγὼ. Digressio ad quam procedit poëta sumpta occasione à mentione Pythiorum quam fecit.

ἐπασκήσω. Verbum ἐπασκέω poët. sumitur pro κοσμέω, ἐπικοσμέω. Hoc au-

tem sibi vult poëta, τὸν Ἄδραστον ἥρωα κοσμήσω καὶ τιμήσω ἐπαίνοις, ὅθεν αὐ ἔνδοξος γένοιτο.

παράφρασις. | δυωδεκὰς γ'. | μετάφρασις.

vt nouis celebritatibus, nimirum Pythijs ludis, in quibus viri robore certarent,& equestri certamine in pulchris curribus se exercerent,illustrarit & decorarit Sicyonem vrbem, in qua tum regnauit, quũ arrepta fuga ab Argiuo solo patrio in Achaiam ad Polybum Corinthiorum regem(à quo mascula prole carente accepit filiam in vxorem, & se ptri successionem)concessit,Amphiarao audaci & prudenti viro cedens, & seditionem domesticam vitans,quam excitarat Amphiaraus,vt occiso Talao regnum Argiuũ occuparet:quod & occupauit,quum seditiones,qua res maximæ dilabuntur, inter se exercentes illi Talai filij,illisque oppressi, suo principatu exciderunt. Sed vt est præstantioris viri litem vlterius iurer contendentes progressuram coërcere & compescere:sic præstantior vir Adrastus,sua prudentia effecit,vt quæ inter se & Amphiaraum intercedebant inimicitiæ, non vlterius progrederentur.

ὅς τότε μὲν βασιλεύων
κεῖθι, νέαισί θ' ἑορταῖς,
ἰσχύος τ' ἀνδρῶν ἁμίλλαις,
ἅρμασί τε γλαφυροῖς,
ἄμφαινε κυδαίνων πόλιν.
φεῦγε γὰρ Ἀμφιαρή-
όν τε θρασυμήδεα, καὶ δεινὰν στάσιν
πατρῴων οἴκων, ἀπό τ' Ἄργεος. ἀρχοὶ
δ' οὐκ ἔτ' ἔσαν Ταλαοῦ
παῖδες, βιασθέντες λύᾳ.
κρέσσων δὲ καταπαύει δίκαν
τὰν πρόσθεν ἀνήρ,

Qui tum quidem regnans ibi, nouisque celebritatibus, roborisque virorum certaminibus, curribúsque elegantibus, illustrem reddit vrbem decorans eam.*Fugiebat enim & Amphiaraum consilio audacem, & grauem seditionem paternarum ædium, & ab Argo. Principes autem non amplius erant Talai filij violenter oppreßi lue* hac. *Sed vir præstantior compescit litem vlterius progreßuram:*

ὅς.Refer ad præcedens ἥρωα:& τότε ad tempus illud quo certamina Sicyone instituit. Nam hoc fecit cùm Sicyone regnaret. κεῖθι scil.in Sicyone. Etenim Adrastus Argiui regni erat hæres:sed ab eo pulsus est ab Amphiarao,vt docet paraphrasis.

νέαισί θ' ἑορταῖς. Hoc est, τήν τε πόλιν Σικυῶνα ἐμφανεστάτην, καὶ ἀοίδιμον ἐποίει καιναῖς πανηγύρεσιν, ἐν αἷς οἱ ἄνδρες τοῖς δυνάμεως ἄθλοις, καὶ τῇ διφρηλασίᾳ ἐπὶ γλαφυρῶν ἁρμάτων ἠγωνίζοντο Porrò nouas celebritates vocat recens instituta apud Sicyonios Pythia, antea illis inusitata.Quæ ex quibus constarent certaminibus, docent immediatè sequentia,quæ paraphrasis tum Græca tum Latina verborum illorum explicat.

φεῦγε γὰρ.Occasio ob quam Adrastus relicto regno patrio Sicyonem obtinuit,à poëta perstringitur. Hæc fusiùs explicat paraphrasis Latina,& Herodotus in Terpsichore.

Ἀμφιαρῆον Ion.pro comm. Ἀμφιάραον: quem θρασυμήδεα vocat, à θρασὺ μῆδος *audax consilium*,quo Talai cædem est ausus.

οὐκ ἔτι.

οὐκ ἔτι. Versio vulgata malè habet *nondum*: ego explico, *non amplius*, vt sensus quadret. *ἔσαν* systole pro *ἦσαν*. Talai liberi erant Adrastus & Eriphyle, aliique, scil. Mecisteus, Hippomedon, Parthenopæus, Pronax, ad quos principatus pertinebat, Sed occiso Talao Amphiaraus, eos illa dignitate spoliauit.

λύα. Vox ista fit à *λύω* *soluo*, & *lues seditionis* exponitur, vel metaphoricè ipsa *seditio*, quia concordiæ vinculum soluit.

κρέσσων ἦ. Hæc ad laudem Adrasti pertinent, qui inter Talai filios *κρέσσων* prædicatur: cuius consilio & prudentia ortum intèr Talai filios & Amphiaraum dissidium cessauit. Vide Latinam paraphrasin.

καταπαύει. Pro *καταπαύει.* & *τὰν πρόσθεν*: *vlteriorem*, hoc est, *vlterius progressuram*, seu *continuaturam*. Nam si priorem dicas, sequitur vt aliqua fuerit posterior. Cæterùm *πρόσθεν* præter alia, significat *vltra, vlterius.* & præfixo articulo vim nominis adiectiui habet, vt *ἡ πρόσθεν ὁδός. vlterior via.*

παράφρασις.	*ἀντιστροφὴ δ΄.*	*μετάφρασις.*
quum eius suasu Talai filij eiúsque fratres, Oiclei filio Amphiarao, Eriphylen sororem nuptum collocarunt, tanquam certum pignus redintegratæ amicitiæ: túmque inter flauis capillis decoros Argiuos, quorum reges à Danao ortum duxerunt, maximi extiterunt: & quondam Thebas, quæ septem portis clauduntur & aperiuntur, electum virorum exercitum, mala quidem aui & infaustis auspicijs deduxerunt: quos neque Iupiter excitato fulgure læuum tonans hortabatur, vt furioso impetu in aduersarios concitati domo proficiscerentur, sed contrà vt ab expeditione abstinerent.	ἀνδροδάμαντ᾽ Ἐριφύλαν ὅρκιον ὡς ὅτε πιστὸν δόντες Οἰκλείδᾳ γυναῖκα, ξανθοκομᾶν Δαναῶν ἦσαν μέγιστοι. καί ποτε ἑπταπύλοις κρίτ᾽ ἐς Θήβας ἄγαγον στρατὸν ἀνδρῶν, αἰσιᾶν οὐ κατ᾽ ὀρνίχων ὁδόν. οὐδὲ Κρονίων ἀστεροπὰν ἐλελίξαις, οἴκοθεν μαργουμένοις στείχειν ἐπώτρυν᾽, ἀλλὰ φείσασθαι κελεύθου.	*mariti domitricem Eriphylen quando, tanquam fidele pignus fœderis Oiclei filio vxorem cùm dedissent, flauicomorum Danaorum fuerunt maximi. Et quondam septiportes ad Thebas selectum exercitum virorum duxerunt, faustarum non per auium viam. Neque Saturnius fulgur quatiens, è domo furioso impetu concitatos proficisci hortabatur, sed abstinere à profectione.*

ἀνδροδάμαντ᾽. Affinitas noua inter Adrastum & Amphiaraum, medium fuit per quod in concordiam rediuêre. Eriphyle filia Talai, & soror Adrasti: quam vocat *ἀνδροδάμαντα*, non quia priorem aliquem Amphiarao maritum peremit: sed quia ipsum Amphiaraum maritum prodidit, vt ad bellum ire cogeretur, in quo mortuus est. Historiam hanc vt satis notam, obiter tantùm attingo. Porrò *ἀνδροδάμαντα* intellige *τὴν* *τὸν ἄνδρα αἰτιῶσαν καὶ δαμάσασαν.* A recto *ἀνδροδάμας* v. declin. simplic. Epithetum masc. gen. quod cum substantiuo nomine fœmin gen. construitur Atticorum more: aliàs etiam nomen gemmæ, sic dictæ, quòd ho-

minum impetus domet. Sed fortè legendum *αἰδ' ἐροδάμαν*,& reijciendum τ'. siquidem coniunctio nullum locum hic habere potest: & sic legunt Scholia Græca. Quæ lectio si admittatur, erit accusat. Doricus, pro comm. *αἰδ' ἐροδάμην*: à recto singul. *αἰδ' ἐροδάμη*. nom. 2. declin. simpl. Et hæc coniectura mihi præferenda videtur. Nonnulli codices mendosè legunt, *αἰδ' ἐρμέδαν*.

ὅρκιον ὡς ὅτι. Operæpretium est hanc sententiam, ad loci lucem, sic constructam ob oculos ponere, *ὅτι αἰδ' ἐροδάμαν Ἐριφύλαν Οἰκλείδᾳ δόντες γυναῖκα ὡς πιστὸν ὅρκιον ἦσαν μέγιστοι, τῶν ξανθοκομᾶν Δαναῶν.*

δόντες. Intellige Adrasti fratres de quibus 3. duodecade, inter quos præstabilis Adrastus, hoc medium quo redirent in gratiam cum Amphiarao, excogitauit. Sic noua affinitate contracta pristinam dignitatem Talai posteri recuperarunt.

Οἰκλείδᾳ. Dor. pro *Οἰκλείδῃ*. *Oiclides*, est patronymicum, pro *Amphiaraus* Oiclei filius, Melampi nepos.

ξανθοκομᾶν, Genit. Dor. pro *ξανθοκομῶν*. à recto comm. *ξανθοκόμης*. Dor. *ξανθοκόμας*, *qui flauos habet capillos*. *Δαναῶν*. Qui hoc nomine sint intelligendi pete cùm ex Latina paraphrasi huius duodecadis: tum ex annotatione in hanc vocem Pyth. Od. *η*. antistroph. *γ*.

καί ποτε. Locus hic à Schmidio mihi videtur commodè restitutus: quem ego sequor: cùm veteres codices habeant *καί ποτ' ἐς ἑπταπύλους Θήβας*. Vt metrum perficeret addidit *κριτῷ*. Atque haud scio an Leonicerus aliquem codicem habuerit qui hoc vocabulum haberet, siquidem in sua interpretatione habet *electum exercitum*: quod Græcè reddas *κριτῷ στρατῷ*.

ἄγαγον. Doricè, pro comm. *ἤγαγον*. Solet autem *α* Doricum pro *η*. esse longum: at hic metri necessitas postulat vt breue fiat.

αἰσιᾶν Genit. Dor. pro *αἰσιῶν*. Reddas autem hanc phrasin poëticam, *οὐκ αἰσίοις οἰωνοῖς χρησάμενοι*. Lat. *infaustis auspicijs*.

οὐδὲ Κρονίων. Contra Iouis nullo portento lætum exitum pollicentis voluntatem, expeditionem suscipiunt Argiui contra Thebanos. *ἀστεροπαὶ* Dor. pro *ἀστεροπὴν*: hoc est, *ἀστραπὴν*, ex qua antecedente, consequens *βροντὴ* intelligenda: nam veteres in bonum malum-ve omen tonitrua à Ioue quandoque excitari putabant.

ἐλελίξαις Aeol. pro comm. *ἐλελίξας*. *οἴκοθεν*. Hoc est, *ὁ Ζεὺς οὐ δεξιὸν βροντήσας προσέταξεν ἐπειγομένοις αὐτοὺς ἀπὸ τῶν φίλων ἀπιέναι, ἀλλὰ μᾶλλον τῆς ἀφίξεως ἀπέχεσθαι.*

μαργουμένοις. Verbum poëticum, pro comm. *μαίνεσθαι, καὶ μάργων*, hoc est, *μωρῶν δίκην ὁρμητικῶς φέρεσθαι*. *insanire, & more insanorum impetu ferri*. Fit à *μάργος*, quasi *μὴ ἀργὸς non otiosus*: qui semper huc illuc impetu quodam fertur, non ratione. Quod factitant stulti, & insani.

παράφρασις.	*δυωδεκὰς ι.*	*μετάφρασις.*
Sed exercitus ille equiti-	*φαινομέναν δ' ἄρ' ἐς ἄταν*	*sed manifestum in exi-*

bus & peditibus ære armatis constans, quanquã nullum à Ioue faustum, sed infaustum potiùs signum acceperat, ad manifestum exitium properare maluit, quàm à proposita profectione abstinere. Itaque ad Ismenum fluuium Thebas præterlabentem, vbi cum Thebanis prælium committebant, cæsi dulcem in patriam reditum amiserunt, & septem rogi robustos iuuenes viros concremarunt, quorum ex cadaueribus, dum cremabantur, albicãs ob pinguedinem fumus emittebatur. Sed Iupiter, fulmine cuius vi res omnes absumit, terram pectorosam diffidit: quæ magno hiatu diducta, Amphiaraum cum curru & equis absorptum occultauit & sepeliuit.

σπεῦδεν ὅμιλος ἱκέσθαι, χαλκέοις ὅπλοισιν, ἱππείοις τε σὺν ἔντεσιν. Ἰσμηνοῦ δ' ἐπ' ὄχθαισι, γλυκὺν νόστον ἐρυσάμενοι, λευκανθέα σώματ' ἐπίαναν καπνόν. ἑπτὰ γὰρ δαίσαντο πυραὶ νεογυίους φῶτας. ὁ δ' Ἀμφιάρῃ σχίσσεν κεραυνῷ παμβίᾳ Ζεὺς τὰν βαθύστερνον χθόνα, κρύψεν δ' ἅμ' ἵπποις,

tium properabat exercitus venire, cum aneis armis, & equestri apparatu. Itaque Ismeni ad ripas cùm dulcem reditum inhibuissent, candidè efflorescentem corporibus pinguefecerunt, fumum. Septem enim deuorarunt pyræ iuuenilimembres viros. Amphiarao autem diffidit fulmine aduersus omnia violento Iupiter lato pectore terram, occultauitque illum cum equis,

φαινομέναν δ' ἄρ'. Arguit Argiuos temeritatis, quòd properauerint ad manifestum exitium: vitium autem illud à Principibus ad exercitum detorquet, vt Adrasti, aliorúmque ducum culpam extenuet. Porrò particip. verbi φαίνομαι, pro nomine φανερὸς vsurpat: & ἄταν Dor. pro ἄτην. Hoc est, βλάβην. Præterea obseruanda constructio verbi σπεύδειν cum infinit. Nam rarior est, quàm cum particip. Notandum quoque ὅπλα χάλκεα, τοὺς πεζοὺς, & ἵππεια ἔντεα, τοὺς ἱππεῖς significare: vnde colligere est exercitum fuisse ex equestribus, & pedestribus copijs conflatum.

Ἰσμηνοῦ δ' ἐπ'. Ismenus est Bœotiæ fluuius Thebas præterlabens: ad quem Argiui cum Thebanis primi belli conflictum commiserunt: in quo Thebanos superatos & intra mœnia redactos Argiui insequuti sunt. Sed hi bellicarum artium ignari temerè impetum faciebant ad muros vsque, ex quibus plerique à Thebanis occisi sunt, donec eruptione facta reliqui omnes, excepto vno Adrasto cæsi sunt. Qua de re Pausan. in Bœoticis.

ἐρυσάμενοι. Suspicari licet hoc vocabulum irrepsisse pro ὀλεσάμενοι. Nam frequens est phrasis apud Homerum, ὀλέσαι νόστον: & cogitur nimis huius verbi ἐρύεσθαι significatio. Et quanquam exponi possit, vel *deuitare* vel *inhibere*: nihilominus *reditum deuitare*, vel *inhibere*, improprium valdè iudicarit quiuis, non autem *reditum amittere*, præcipuè in serie huius sententiæ.

λευκανθέα. Nonnulli referunt ad καπνόν: qui dum pinguia cadauera cremantur, efflorescentem candorem emittit. Schol. legit λευκανθέα σώματα. Mendosè ab omnibus ferè legitur λευκανθέαν. Nam & declinandi nominis ratio, ipsúmque metrum refragatur. Est autem accusat. singul. à λευκανθὴς, hoc est, λευκὸν ἄνθος ἔχων. *album habens florem.*

ἑπτὰ πυρὰ. Quot fuerunt portæ Thebis, tot in eas missæ cohortes : quot fuerunt cohortes, tot rogi. δαίσαντο autem posset rectè exponi, *combusserunt*. Nam & δαίω, est τὸ καίω.

νεογυίοις. Vir dicitur νεόγυιος, vel quasi νέα γυῖα, τοῦτ᾽ ἐστι, μέλη ἔχων. *iuuenilia membra habens*, vel ratione ætatis, vel ratione roboris. Etenim & ætate prouectior, dici possit νεόγυιος, si robusta habeat membra, qualia iuuenum esse solent.

ὁ δ᾽. Amphiarai alius ab alijs fuit obitus : nam Iupiter ipsi diffidit terram, vt illius hiatu absorptus, pudenda morte ab hoste cæsus nõ dedecoraretur. Ἀμφιάρηϊ scribendum, non autem Ἀμφιαρηϊ. Nam commodior est nominatiuus Ἀμφιάρης, quàm Ἀμφιαρεύς.

παμβίᾳ. Hoc est, πάντα βιαζομένῳ. Nam παμβίας dicitur ὁ κατὰ πάντων βίαν ἔχων, *qui in omnia vim habet*.

βαθύστερνον. Hoc est, στέρνον βαθὺ ἔχων, *pectus profundum habens*, *pectorosus* poëticum epitheton, pro quo simplicius dicas βαθεῖαν χθόνα.

κρύψεν ἅμ᾽. Locus vbi à terra fuit absorptus cum curru Amphiaraus, postea vocatus est Ἅρμα, vt testatur Pausan. in Bœotic.

παράφρασις.

priusquam Periclymeno, cum quo conflicturus ille Amphiaraus aufugit (etenim etiam fortissimi, vt Aiax, & Deorum filij, vt Titanes, diuinitus immissis terroribus perculsi fugam vitio non vertendam arripiunt) offerretur occasio virum illum fortem & bellicosum terga dantem hasta percutiendi, & lethali vulnere dedecorandi. Sed vt ad rem redeam, & de Aetnæis Chromij gente dicam, illi Phœnicum audacem insultum sustinuerunt oppositisque armis represserunt: qualem ô Saturni fili in posterum quàm longissimè reijce, si ita est in fatis, & per ea id licet: ne ab hastatis Phœnicum & Carthaginensium copijs denuo petiti, rursus in discrimen veniant in quo de vita & morte agatur, & de summa rerum certare oporteat. Rogo etiam te Iupiter pater, vt iisdem eam fœlicitatem impertias, quæ diutissimè bonarum legum, sub quibus viuunt, constitutionem seruet:

Στροφὴ ς.

δουρὶ Περικλυμένου πρὶν
νῶτα τυπέντα μαχατὰν
θυμὸν αἰσχυνθήμεν. ἐν γὰρ
δαιμονίοισι φόβοις,
φεύγοντι καὶ παῖδες Θεῶν.
εἰ δυνατὸν, Κρονίων,
πεῖραν μὲν ἀγάνορα φοινικοστόλων
ἐγχέων ταύταν θανάτου πέρι καὶ ζωᾶς ἀναβάλλεο ὡς
πόρσιστα. μοῖραν δ᾽ εὔνομον
αἰτέω σε παισὶν δαρὸν Αἰτναίων ὀπάζειν,

μετάφρασις.

hasta Periclymeni priusquam terga percussus, pugnacem animum pudefieret. Nam in diuinitus immissis terroribus, fugiunt etiam filij Deorum. Si possibile est, ô Saturnie, molimen quidem superbum hastarum à Phœnicibus missarum hocce de morte & vita remoue quàm longissimè. Sortem autem quæ bonarum legum constitutionem habeat, oro te vt Aetnæorum filijs diu prabeas.

δουρὶ Περικλυμένου Periclymenus hic à Schol. dicitur Neptuni & Chloridis Tiresiæ filiæ filius. αἰσχυνθήμεν. Ionicus infinit. pro αἰσχυνθῆναι. Aor. I. pass. ἠσχύνθην,

à verbo αἰχμάομαι. Causa cur absorptus sit à terra Amphiaraus: scilicet ne indecorè periret ab homine vulneratus. vide 6. Olymp.

δαιμονίοις φόβοις. Diuinitus immissi terrores, dicuntur panici. Panicus terror, quis sit, habes in Adagijs Erasmi. Hac autem sententia Amphiarai fugæ turpitudinem eleuat. Verisimile autem est poëtam intelligere à Ioue immissum Argiuis terrorem in gratiam Thebanorum, quos propter Herculem & Dionysium filios tuebatur.

εἰ δυνατὸν Κρονίων Regreditur nunc author ad laudes, cùm Aetnæorum in genere, tum Chromij in specie. Ad laudem Aetnæorum pertinet quod dicit obiter de bello quod Phœnices ipsis intulerant: quorum insultum fortitudine sua repulerunt. Carthaginenses autem, qui tum erant Phœnices, ex Libya in Italiam & Siciliam erumperunt: illis Hieron & Gelon fratres obstiterunt, illósque fortiter represserunt.

Κρονίων. Ornatur ἐπιμόνως apostropha ad Iouem, quem rogat poëta vt Aetnæos & Siculos tueatur ab alio insultu: idque adhibita pia conditione, scil. *εἰ δυνατὸν*: *si possibile est*: hoc est, *si fata ferunt*: quorum seriem ne ab ipso quidem Ioue mutari posse credebant Ethnici.

πεῖραν. Scholiastes hoc vocabulum exponit λῃστρικὴν ἐπίθεσιν, *insultum prædatorium*: quasi Phœnices prædonum instar Siculos impetiuerint. Sed mitius est poëtæ vocabulum, quàm vt eò respiciat. Audacis & superbi conatus & experimenti duntaxat illos arguit, quum πεῖραν ἀγήνορα vocat illorum insultum. Nec abs re πεῖραν dicit, quia solum conatum adhibuerunt, nec voti compotes fuerunt.

ἀγήνορα. Hic epitheton istud ἐπὶ ψόγῳ habetur: ideóque etymon erit ab ἄγαν, & ἠνορέη. q. d. ὑπὲρ τὸ δέον ἠνορέῃ χρώμενος. Alias ἐπ' ἐπαίνῳ sumptum, deducitur παρὰ τὸ ἄγω, τὸ θαυμάζω, & ἠνορέη. q. d. ἀγαστὸς. i. θαυμαστὸς τῆς ἠνορέης.

φοινικοστόλων. Hoc est, ὑπὸ Φοινίκων ἐσταλμένων, quā expositionē in metaphrasi retinemus, potius quā ἐσταλμένων. h. e. κεκοσμημένων, seu ἀπεσταλμένων φοινίκων τρόπῳ. *more Phœnicio ornatarum*: quia illa quàm hæc simplicior & commodior videtur. ἔγχεων autem dicit pro ὅπλων. De hoc bello, quod nauale fuit vide Pyth. Od. 1. antistr. 4. Et annotationem nostram in hæc verba Ἑλλάδ' ἐξέλκων.

θανάτου πέρι καὶ ζωᾶς. Hoc est, *conatum seu molimen, experimentum bellicum in quo de vita & morte, proinde de summa rerum agebatur*.

ἀναβάλλεο ὡς πόρσιστα. Sic lego cum Schmidio, qui sic à Philippo lectum putauit, quum vertit, *remoue quàm longissimè*. Et certè meliùs quadrare videtur cum apostropha, & re de qua agitur. Neque enim tā cōmodè poëta dicat, *reijcio conatum illum superbum de vita & morte*, &c. quàm Iouem roget dicens. *Iupiter conatum illum reijce*, seu *remoue quàm longissimè*. Quare pro ἀναβάλλομαι commodè ad clariorem sensum, legendum videtur ἀναβάλλεο.

πόρσιστα. Poët. aduerb. pro πορρωτάτω. Communiter habes πόρρω, πορρωτέρω, πορρωτάτω seu πορρώτατα. Poëticè, πόρσω, πόρσιον, πόρσιστα.

μοῖραν δ' Superior laus petita est à fortitudine bellica, hæc ab εὐνομίᾳ quam ipsis diuturnam a Ioue precatur. q. d. αἰτοῦμαι δέ σε ὦ Ζεῦ, ὥστε πολὺ ἐπὶ χρόνον τοῖς Αἰ-

παίσιν εὐωχίαν παρέχειν. Synecdochicè autem per Aetnæos innuit omnes Siculos.

δαρὸν. Dor. pro comm. δηρὸν, quod quum solum est, vt vult Eustath. ἐλλιπῶς λέγεται: nimirum subaudiendo χρόνον. Fit à δὴν aduerbio poët. significante *diu*.

παράφρασις.

vtque populo occasionẽ consequendi gloriam ciuilem à generosis animis, & factis manantem impertias. Habet enim Aetna illius capaces viros, vt pote studiosos equorum, bellicosósque, & diuitias tam parui facientes vt bonorum fortunæ specie non capiãtur. At putet aliquis me rẽ incredibile asserere: quoniam aliquando contingit vt verecundia, quæ bonam existimationem affert, animum à rebus indecoris amouendo, furtim & sensim sine sensu lucri causa imprudenti subtrahatur. Id sanè aliquando contingit. At saltem Aetnæi Chromij exemplum habeo; cuius armiger & comes si fuisses in pedestribus, equestribus, naualibúsque prælijs, cognouisses & iudicasses quanto, quámque confidenti animo acris pugnæ periculum subiret.

συνδετικὸς ζ.

Ζεῦ πάτερ. ἀγλαΐαισιν
δ' ἀστυνόμοις ἐπιμῖξαι
λαόν. ἐντὶ τοι φίλιπποί
τ' αὐτόθι, καὶ κτεάνων
ψυχὰς ἔχοντες κρέσσονας
ἄνδρες. Ἄπιστον εἶπ-
π'. αἰδὼς γὰρ ὑπόκρυφα κέρδει
κλέπτεται,
ἃ φέρει δόξαν. Χρομίῳ κεν ὑπα-
σπί-
ζων παρὰ πεζοβόαις,
ἵπποις τε, ναῶν τ' ἐν μάχαις,
ἔκρινας ἂν κίνδυνον ὀ-
ξείας ἀϋτᾶς.

μετάφρασις.

ô Iupiter pater, ornamentisque ciuilibus admisceas populũ. Sũt certè & equorum studiosi ibi, & poßeßionibus animas præstantiores habentes viri. Rem incredibilem dixi. Nam verecundia latenter lucro surripitur, quæ affert gloriam. Sub Chromio armiger existens inter pedites, equósque, & in nauium prælijs, iudicaßes periculum acutæ pugnæ.

Ζεῦ πάτερ. Connecte cum superiori αἰτέω σε: à quo etiam pendet ἀγλαΐαισιν δ'. q. d. καὶ λαὸν Αἰτναῖον κόσμει τῇ τῆς πόλεως φαιδρότητι. *populum Aetnæum orna splendore vrbis*: hoc est, *fac vt populus splendeat ornamentis, qualia in vrbibus existere solent*: & sic à Ioue petet vt vrbs splendidis ædificijs ornetur. Vel expone δίδου τῷ λαῷ πολιτικῶν δοξῶν ἐπιτυχεῖν. *Concede populo vt ciuilem gloriam consequatur, & celebritatem.* Ciuilis autem gloria seu celebritas à generosis animis, & factis petitur. Et hoc posteriore sensu fortè intelligit poëta, quum statim dicit, ἐντὶ τοι φίλιπποι, &c. Nam illius gloriæ consequendæ capaces inter Aetnæos erant viri, cùm aliqui essent bellicosi (quod denotat author voce φίλιπποι, ab antecedente consequens innuendo) & diuitiarum contemptores: quæ duæ virtutes ciuitatem exornant. Scholiastes malè exponit hæc verba, ἀγλαΐαισιν ἀστυνόμοις, hoc pacto, εὐφροσύναις ἀναστρεφομέναις κατὰ τὴν πόλιν. Nam hic non de lætitia, sed de ornatu agitur.

ἀστυνόμοις. Hoc est, ταῖς ἐν πόλει, ταῖς πολιτικαῖς. Fit ἀστυνόμος ab ἄστυ, *vrbs*: & νέμομαι, τὸ διάγω, τὸ οἰκῶ. *habito, dego*. Alias significationes vide in Lexicis.

ἐντί. Pro εἰσί. In his autem est ratio petitionis præcedentis: q. d. εἰσὶ γάρ. ἐν-

παῦθα καὶ ἱππικώτατοι, τοῦτ᾽ ἔστι, πολεμικοὶ ἄνδρες, καὶ τῇ προαιρέσει τοῦ πλοῦτον νικῶντες, καὶ οὐ νικώμενοι τῶν κτημάτων.

αὐτόθι. Nempe apud Aetnam. κρέσσων apud Græcos dicitur passim, *qui non vincitur, qui non flectitur.* vide exempla in Lexicis.

ἄπιστον. Occupatio qua occurrit obiectioni quæ fieri potuisset. Nam dixisset aliquis: Diuitijs expugnari potuissent: nam verecundia lucro furtim circumuenitur. At ne illam quidem virtutem φιλοκερδείᾳ expugnatam inter Aetnæos innuit. Quod vt probet, Chromij exemplum statim proponit.

αἰδὼς γάρ. Sic Danaë aurea pluuia à Ioue expugnata. Nam ῥίζα κακῶν πάντων ἐστὶ φιλαργυρεία.

ἃ φέρει δόξαν. Refer ad αἰδώς. Nam τῷ αἰδήμονι verecundo, qui legem honestatis veretur transgredi, dum à turpibus amotum ad honesta impellit, decus & gloriam parit. De hac Hesiodus. Αἰδὼς ἀνθρώποις μέγα σίνεται, ἠδ᾽ ὀνίνησι. Porrò δόξαν expone εὐδοξίαν.

Χρομίῳ. Sequuntur Chromij laudes, quem laudat à virtute bellica, pedestri, equestri & nauali prælio. Conuertitur autem sermo, non ad Iouem (nam non dici potest ὑπασπίζων *armiger* & *satelles*) sed indefinitè ad quemuis, vt innuat quemlibet qui arma Chromij tulisset, testem esse potuisse virtutis Chromij in omni genere prælij. ὑπασπίζων à Schol. exponitur συμπαρών.

πεζοβόαις. Hoc est, πεζομαχοις. Nam πεζὸς est *pedes*, & βοὴ, *prælium* quandoque significat, vt βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος, *prælio strenuus.*

ἵπποις. Pro ἱππεῦσι. Vel erit dati. plur. à sing. ἡ ἵππος *equitatus.* q.d. in *equitatibus*, hoc est, *copijs equestribus*.

ναῶν ἐν μάχαις. Hoc est, ἐν ναυμαχίαις. Nec dubium est quin Chromius Hieronem sit sequutus aduersus Phœnices de quibus paulò antè dictum.

ἔκρινας ἄν. Hoc est, ὑπασπιστὴς ὢν Χρομίῳ ἐν πεζομαχίᾳ, καὶ ἱππομαχίᾳ, καὶ ναυμαχίᾳ, ἔκρινας ἂν οἷον κίνδυνον ὀξείας μάχης ἐκινδύνευεν ὑπὸ τῆς ἀνδρείας ἄφοβος ὤν.

ἀϋτᾶς. Poët. & Dor. ἀϋτὰ, pro comm. poëtico ἀϋτὴ, hoc est, βοὴ, φωνὴ, vt exponit Eustath. ab αὔω, τὸ φωνῶ deducens. A consequenti *pugnam* significat: & ita sumptum vocabulum, ellipsin habet. Etenim dicendum simpliciter ἀϋτὴ πολέμου, vel πολεμίων.

παράφρασις.	διωδεκὰς η.	μετάφρασις.
quoniam illa Dea, nimirum Verecundia, bellicosum eius animum ita comparabat & instruebat, vt nō lucri studio castra sequeretur, sed vt patriæ perniciem imminentem propulsaret, quam belli, à Phœnicibus illati furor minabatur. Et	ὄτρυνεν ἐν πολέμῳ κείνα Θεὸς ἔντυεν αὐτοῦ θυμὸν αἰχματὰν, ἀμύνειν λοιγὸν Ἐνυαλίου. παῦροι δὲ βουλεῦσαι, φόνου παρποδίου νεφέλαν τρέψαι ποτὶ δυσμενέων ἀνδρῶν στίχας	*quoniam in bello illa Dea* Verecundia *incitabat eius animum bellicosum, ad propulsandum exitium Martis. Pauci autem consultando, cædis ante pedes existentis nubem*

χερσὶ καὶ ψυχᾷ δυνατοί. λέγεται μὰν
Ἕκτορι μὲν κλέος ἀνθῆσαι Σκαμάνδρου χεύμασιν
ἀγχοῦ. βαθυκρημνοῖσι δ' ἀμφ' ἀκταῖς Ἑλώρου,

conuertere in hostium virorum agmina manibus & animo possunt. Dicitur quidem Hectori decus floruisse prope Scamandri fluenta. At circum profunda præcipitia habentis ripas Helori,

quanuis pauci queant consilio, animi magnitudine, & corporis robore, præsens ante pedes positæ mortis periculum in hostium capita retorquere: Chromius tamen hisce virtutibus præditus hoc præstitit. Et quemadmodum apud Troianos celebris euasit Hector, quòd ad Scamandrum Troiæ fluuium pro patria fortiter pugnarit; sic & Chromius Agesidami filius, qui ad ripas Helori Siciliæ fluuij, cuius ad Pachynum promontorium siti, profunda sunt præcipitia.

ὥρμασεν. Hoc est, ὅτι ἐκείνη Θεὸς Αἰδὼς οὕτω πολεμικὸν αὐτοῦ θυμὸν παρεσκεύαζεν, ὥστε τὸν Χρόμιον, οὐ κέρδους ἀλλὰ καλοῦ χάριν ἀμύνειν τῇ πατρίδι. Itaque Vere[illegible]undiæ impulsui tribuit, quòd Chromius, non lu[illegible]ri, sed honesti studio patriam defenderit. Poëtica autem fictione Deam facit Verecundiam, de qua citatur Homerus à Schol. dicens,

Αἰδομένων δ' ἀνδρῶν πλέονες σόοι, ἠὲ πέφανται.

Verecundorum hominum plures [illegible]er[illegible] sunt quàm occisi.

Nam quos pudebat hosti succumbere, illi animum erigebant, & animosiùs pugnabant.

κεῖνα. Nempe Αἰδὼς. Αὐτοῦ nempe Χρομίου αἰχματᾶν poët. pro πολεμικόν.

παῦροι δὲ. Laus Chromij, à consilio, animi magnitudine, & manuum robore, quibus omnibus, quæ paucis contingunt, instructus fuit Chromius. Ante βουλεῦσαι suba. ἐν τῷ. & εἰσὶ, post δυνατοὶ Et sic declara hanc sententiam. Ὀλίγοι δέ εἰσι δυνατοὶ βουλῇ, καὶ μεγαλοψυχίᾳ, καὶ ἰσχύϊ τὸν ἐφεστηκότα ἐν τῷ μάχεσθαι φόνον πρὸς τοὺς πολεμίους τρέπειν.

παρποδίῳ. Hoc est, παρὰ ποσὶν ὄντος, proinde ἐφεστηκότος *præsentis, imminentis*, Porrò φόνου νεφέλαν tropicè vsurpat: quemadmodum Homer. Il. π. θανάτου δὲ μέλαν νέφος ἀμφεκάλυψεν. Sic & Sophocles in Trachin. νεφέλην pro *morte* vsurpat. Ita Statius

mortis opaca
Nube grauis vultus.

χερσὶ καὶ ψυχᾷ. Hoc interpretatur Schol. γνώμη καὶ ἀνδρεία. Malim tamen coniuncto præcedente βουλεῦσαι, tria enumerari, τὴν βουλὴν, hoc est, εὐβουλίαν. τὴν ψυχὴν, hoc est, μεγαλοψυχίαν. τὰς χεῖρας, hoc est, τὴν ῥώμην. Quæ tria quidem ad duo illa, γνώμην & ἀνδρείαν reuocari possunt. Duo sanè in bello perquam necessaria, nec seiungenda, vt docet Creon apud Eurip. in Phœnissis. v. 753. Cùm enim Eteocles rogasset,

θάρσει προκρίνας, ἢ φρενῶν εὐβουλίᾳ;

Secundum audaciam eligens, an secundum prudentiam?

respondet Creon.

Ἀμφότερον, ἀπολειφθὲν γὰρ οὐδὲν θάτερον.

Verumque spectabis: nam alterutrum nihil valet.

Et Homerus

Et Homerus Il. π. idem sentit, in his.

Ἐν γὰρ χερσὶ τέλος πτολέμου, ἐπέων δ' ἐνὶ βουλῇ.

* λέγεται μοὶ κλέος. Syncrisis Chromij cum Hectore: vt enim apud Troianos ad Scamandrum Hector: sic apud Siculos ad fluuium Helorum pro patria pugnauit Chromius.

βαθυκρήμνοισι. Mendosè ab aliquibus scribitur βαθυκρημνοῖσι. Porrò βαθύκρημνος, fit à βαθὺς, & κρημνὸς. q.d. βαθεῖς κρημνοὺς ἔχων.

παράφρασις.

(quem locum, quoniam ibi per victoriam retusæ sunt Carthaginensium minæ, Areæ, hoc est, Minarum traiectum homines exinde denominarunt) pro patriæ salute fortiter pugnauit. simile apud Siculos decus prima iuuentute cōsequutus est. Alio autem tempore multas alias res, quas terra marique præclarè gesserit, carmine decantabo: post quæ si senilem ætatem attingat, placidum æuum exiget. Quandoquidem iuuenilem ętatem in iustis laboribus impendisse, animum viri ad senectutem prouecti hac consolatione munit, quòd nec in otio, nec in rebus inhonestis, sed virum fortem & probum decentibus florem vegetę ętatis collocarit: quò fit vt emeritos annos citra pœnitentiæ tædium placidè traducat. Cęterùm sciat Chromius se Deorum munere admiranda fœlicitate potiri.

ἀντιστροφὴ θ.

(ἔνθ' Ἀρειᾶς πόρον ἄνθρωποι καλέοισι) δέδορκεν
παιδὶ τοῦτ' Ἁγησιδάμου
φέγγος ἐν ἁλικίᾳ
πρώτᾳ. τὰ δ' ἄλλαις ἁμέραις
πολλὰ μὲν ἐν κονίᾳ
χέρσῳ, τὰ δὲ γείτονι πόντῳ, φάσομαι.
ἐκ πόνων δ', οἳ σὺν νεότατι γίνωνται,
σύν τε δίκᾳ, τελέθει
πρὸς γῆρας αἰὼν ἁμέρα.
ἴστω λαχὼν πρὸς δαιμόνων
θαυμαστὸν ὄλβον.

μετάφρασις.

(vbi Areæ traiectum homines vocant) refulget filio hoc Agesidami lumen in iuuentute prima. Alia autem alijs diebus eius facinora *multa quidē in pulverulenta terra, alia verò in vicino mari, commemorabo. Ex laboribus qui cum iuuentute suscepti fuerint, & cū iustitia, existit ad senectutem vita placida. Sciat* Chromius *se sortitum à Dijs admirandam fœlicitatem.*

ἔνθ'. Nimirum ἀμφ' ἀκταῖς Ἑλώρου. h.e. *ad ripas Helori*: qui fluuius, *vt ex Apollodoro notat Stephanus de Vrbibus*, cicures pisces habet, ita vt ex traijcientium hominum manibus escam capiant.

Ἀρειᾶς πόρον. Explicare non potest Scholiastes quid poëta dicat ἀρειᾶς πόρον, sit-ne scribendum diuisim ἀρείας, vel ῥείας πόρον, vel ἀρειάπορον, coniunctim. Quare cùm ex ipso nesciamus quid illud sit, ad coniecturam nobis confugiendum. Fortè quidem dici potuit locus ῥείας πόρος *Rhea transitus*, ob euentum aliquem. Sed verisimilius est dictum fuisse Ἀρειᾶς πόρον: à nomine ἀρειὰ, quod ab Hesychio exponitur βλάβη, ἀπειλή. Item ab Eustath. ἀπειλή: & deducitur ab ἀρὰ per pleonasmum diphthongi ει. Etenim homines qui nomen hoc illi loco indiderunt, potuêre rationem habere τῶν ἀπειλῶν *minarum* exercitus illius Carthaginensis, qui Græciam inuadere volebat: de quo paulò antè: vel βλάβης *damni*, quod idem

exercitus cepit, quum ab Hierone, Gelone, alijsque Græcis est perditus.

καλέοισι. Dor. Dialecto, mutato υ in οι, pro καλέουσι. δέδορκεν. Eadem significatione hic vsurpatur, qua δέδορκε φάος, in fine 3. huius libri. Ibi vide annotationem nostram. παιδὶ Ἀγησιδάμου. Hoc est, Χρομίῳ. Et ἐν ἁλικίᾳ πρώτᾳ, hoc est, ἐν νεότητι.

τὰ δ' ἄλλαις. Puto poëtam non habere rationem rerum à Chromio iam gestarum, sed spei in posterum gerendarum: ob quam alio tempore encomium pollicetur aliud. q.d. ἃ δὲ κατορθώσει, πολλὰ μὲν ἐν ἠπείρῳ, πολλὰ δ' ἐν θαλάσσῃ, ἐν ἄλλαις ἡμέραις διελεύσομαι. Appellat vicinum mare, videlicet Tyrrhenum, cuius insula est Sicilia.

κονίᾳ. Hic κονία Adiectiuè sumitur pro κονιακῇ, vel κονιώδης, cùm sit substant. & exponatur *puluis, cinis*. Porrò κονία χέρσου, à Schol. exponitur ἡ γῆ τῆς ἠπείρου. & poëta τὰς πεζομαχίας & τὰς ναυμαχίας innuit. φάσομαι Dor. pro φήσομαι fut. med. verbi φημί.

ἐκ πόνων δὲ. Consolatoria gnome, qua Chromium subleuat, ne exantlatorum laborum pœniteat ipsum, & ne grauetur nouos suscipere: cuius explicationem pete à paraphrasi Latina.

οἳ σὺν νεότατι γίνωνται, σύν τε δίκα. Hoc est, δικαίως ἐν νεότητι τελεσθέντων. Porrò ἁμέρα Dor. pro ἡμέρα, Ab abiectiuo ἥμερος, hoc est, πρᾶος. Vbi notandum vocabulum αἰὼν fœminei generis nunc esse:

παράφρασις.

Cùm enim opibus abundet, & decus gloriosis ex factis adeptus sit, summum fœlicitatis culmen attigit. Ad quod quicunque peruenit, nec oculos nec pedes vlterius circunferre debet, vt potiora quærat: cùm nihil maius homini mortali obuenire possit. Cæterùm quemadmodum modestia & tranquillitas in conuiuio postulatur vt iucundum efficiatur: sic etiam recens parta victoria suaue carmē flagitat, vt lætior & gloriosior reddatur. Quod carmē vt animosiùs à cantoribus in victoriali conuiuio canatur, siquidem vini generosi potio vocem roborat, aliquis id in lætitiæ craterem, qui dulcis est prænuntius mox sequuturæ cantionis, infundat.

δυαδικὰς ι.

εἰ γὰρ ἅμα κτεάνοις πολ-
λοῖς ἐπίδοξον ἄρηται
κῦδος, οὐκ ἔτ' ἐστὶ πόρσω
θνατὸν ἔτι σκοπιᾶς
ἄλλας ἐφάψασθαι ποδοῖιν
Ἡσυχίαν δὲ φιλεῖ
μὲν συμπόσιον. νεοθαλὴς δ' αὔξε-
ται
μαλθακᾷ νικαφορία σὺν ἀοι-
δᾷ.
θαρσαλέα δὲ παρὰ
κρατῆρα φωνὰ γίνεται.
ἐγκιρνάτω τίς μιν, γλυκὺν
κώμου προφάταν.

μετάφρασις.

Si enim simul cum opibus multis illustre adeptus sit decus, non licet vlterius mortali amplius speculam aliā attingere pedibus. Trāquillitatem autē amat quidem conuiuium: & recenter florens augetur molli victoria cum cantu. Audax autem apud craterem est vox. Temperet aliquis eum, dulcem chorealis hymni prænuncium.

εἰ γὰρ ἅμα. Ostendit poëta quibus in rebus consistat summa fœlicitas, nempe in diuitijs, & honore: quibus munitus Chromius, admirabili fœlicitate se di-

uinitus cumulatum sciat. Assimile est illud quod alibi dixit, εἰ δ' ἂν καλὸς, ἔρδων δ' ἐοικότα μορφᾷ, ἀνέπι πόνων, &c. Item Ep. 1. Isth. 5. & Isthm. 6. antistr. 1. & Pyth. 1. Ep. vlt.

σκοπιᾶς ἄλλας. Hoc est, ἄλλης εὐτυχίας ὁδοὺς ἀποσκοπεῖν ὀφθαλμοῖς, καὶ ποσὶ ζητεῖν.

Ἡσυχίαν δὲ φιλεῖ. Hinc incipit poëta hymnum hunc concludere: & comparat inter se victoriam & conuiuium victoriale, quòd quemadmodum istud iucundum redditur, si cum tranquillitate & modestia celebretur: sic illa gloriosior euadat, si recens parta consequatur encomium. Porrò comparationem istam sumit, quia in conuiuio victoriali cantabatur chorealis hymnus, & quia alacres denotare vult cantores, eámque alacritatem à vini potu capere. Cæterùm ἡσυχίαν intellige cum Schol. εἰρήνην, *pacem, modestiam.* Etenim natis in vsum lætitiæ scyphis, par est tollere barbarum morem, verecundúmque Bacchum sanguineis prohibere rixis: vt ad Horatij verba alludam, quæ extant Od. 27. l. 1. Carm.

νεοθαλής. Hoc est, νεωστὶ θάλλων, *recens florens, & virescens*: & hîc epitheton pro νεωστὶ τυχοῦσα. *quæ recens obtigit.*

θαρσαλέα δὲ. Effectum vini in poëtis & cantoribus, vocem quidem & animum confirmat. vnde vetus Epigr. Græcum.

Οἶνός τοι χαρίεντι μέγας πέλει ἵππος ἀοιδῷ.

Contrà verò

Ὕδωρ δὲ πίνων, καλὸν οὐ τέκοις ἔπος.

vnde Horat.

Fœcundi calices quem non fecêre disertum?

Hoc lôco poëta non tam de ὑμνοποιοῖς quàm de ὑμνῳδοῖς loquitur.

ἐγκιρνάτω τίς μιν. Quum postulat poëta sibi vinum in craterem infundi quo animum roboret, innuere vult se summo studio teneri canendi laudes Chromij, & omnia quærere adminicula quibus id faciat præclarè.

γλυκὺν κώμου προφάταν. Expone τοῦ ἐγκωμίου προφήτην, *encomij præuium.* Nam, vt docet Schol. quum quis adeptus erat victoriam, primum lætitiæ crater apponebatur: deinde laus victoris carmine canebatur.

παράφρασις.	ἑνδεκάτη.	μετάφρασις.
& liquorem illum, qui à vite progignitur, cuius & vis est maxima, distribuat argēteis phialis, quas equæ Chromij hero suo partas ex sacra Cereri Sicyone Aetnam vexerunt, simul cum coronis illi textis pro iusto premio victoriæ, in Pythijs, ibi ab Adrasto Apollini consecratis, partę.	ἀργυρίδεσσι δὲ νωμά- τω φιάλαισι βιατὰν ἀμπέλου παῖδ'. ἅς ποθ' ἵπ- ποι κτησάμεναι Χρομίῳ, πέμψαν θεμιπλέκτοις ἅμα Λατοΐδα στεφάνοις ἐκ τᾶς ἱερᾶς Σικυῶνος. Ζεῦ πάτερ εὔχομαι τάνδ' ἀρετὰν κελαδῆσαι	*argenteis autem distribuat phialis violentum vitis filium: quas nunc equæ quum acquisiuerunt Chromio, vexerunt iure textis cū Latoidæ coronis ex sacra Sicyone. Iupiter pater opto hanc virtu-*

Quam viri illius virtutem hoc egregio facinore demonstratam, carmine in quo Gratiarum elegantia refulgeat, celebrare opto Iupiter pater, & supra pleraſque alias victorias verbis eruditè inuentis honotare, Musæ meæ ſagittas omnes proximè ad ſcopum torquendo, h. e. ad propoſitum laudis argumentum, videlicet Chromium, omnem meæ mentis in contexendo hymno inuentionem directè conferendo.

σὺν Χαρίτεσσιν, ὑπὲρ πολλῶν τε τιμαλφεῖν λόγοις νικᾶν, ἀκοντίζων σκοποῦ ἄγχιστα μοισᾶν.

tem celebrare cũ Charitibus, ſupra multáſque ingenioſè inuentis honorare carminibus victorias, iaculans proximè ad ſcopum Muſam.

ἀργυρέαισι δὲ. Præter communes crateres poſtulantur phialæ quas pro victoriæ præmio Chromius Sicyone reportauit. Nam vini potio lętior in his futura videtur. Commendantur hæ phialæ, à materia: ſimúlque docemur, hoc fuiſſe Pythiorum Sicyoniorum præmium vnà cum coronis.

νωμάτω. Hoc eſt, διανεμέτω. De voce φιάλη vide Olymp. Od. ζ. ſtr. α. Porrò ἀμπέλου παῖδα, periphraſticè intellige vinum quod ex vitis vuis exprimitur: præterea epitheton conſidera βιατάν, vel quaſi τὸ βίᾳ ἐκθλιβόμενον, *quod vi exprimitur*, vel τὸ βιάζεσθαι εἰδότα, καὶ εἰς μέθην ἄγειν. *quod vim inferre nouit, & in ebrietatem agere*, vt vult Schol. cuius priorem ſententiam non probo, quia non innuit epitheton quid patiatur vinum: ſed docet eius eſſe vim maximam, ſiue ad robur addendum, ſiue ad mentem calefaciendam, interdum & ad turbandam. De effectis vini lege Horat. Od. 21. l. 3. Carm.

ἅς ποθ'. Hoc ποτὲ puto vacare, vt aliquando id accidit: vel ſignificare *nunc* vel *tandem*: q. d. *quas nunc*, vel *quas tandem Chromio partas*, &c. Etenim non agitur de victoria, quondam ſeu olim parta, ſed de recenti quæ paulò antè νεοθαλὴς eſt dicta, & cuius conuiuium nondum eſt celebratum, vt colligere eſt ex poëtæ verbis. Solebat autem celebrari dum recens adhuc erat victoria. Si illud ποτὲ *nunc* exponas, recentem victoriam ſignificabis: ſi *tandem*, poſt conatus aliquot partam.

Χρομίῳ κτησάμεναι. Non poteſt hinc colligi equas abſente hero viciſſe: Nam illis victoria tribui poteſt, quia aptæ erant ad certamen ineundum, & aurigæ bene paruerant. Euicimus autem 1. duodecade, in hoc verbum ἀναβαίνειν, Chromium ipſum curru certaſſe.

πέμψαν. Negl. augm. pro ἔπεμψαν: quod hactenus expoſitum inuenio *miſerunt*: quod non probo: ſiquidem bruta impropriè dicuntur mittere: & veriſimilius eſt exponi debere *vexerunt*. Nam equæ in patriam redibant, & coronas eò vehere poterant. Et τὸ πέμπω aliquando ſign. *veho, deduco, tranſueho.* vt Odyſſ. ε.

Οὐ γάρ μοι πάρα νῆες ἐπήρετμοι καὶ ἑταῖροι,
Οἵ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
Non enim mihi preſtò ſunt naues remis inſtructæ, & ſocij,
Qui poſsint ipſum deducere per lata dorſa maris.

θεμιπλέκτοις. Vel ἀπὸ τῆς Θέμιδος πεπλεγμένοις, quæ Apollinis erat πάρεδρος, & Pythône oraculum habebat: vel δικαίως καὶ νομίμως πεπλεγμένοις, vt nullo judicum

fauore, ſed pro merito coronas accepiſſe dicatur. Nam θέμις idem ſignificat quod δίκη.

ἅμα. Legunt alij ἀμφὶ nullo ſenſu, & cum metri corruptela: Quare ex Schol. qui videtur legiſſe ἅμα, hanc vocem illius loco ponimus. Habet Schol. ἅμα τοῖς μετ᾽ ἐπιγονοισιν ἐστράτευσαν, &c.

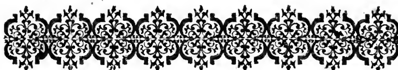
Λατοΐδα. Hanc vocem habes Od. 1. Pyth. hoc eſt, Ἀπόλλωνος. Nam ſacra erant Apollini hæc certamina.

ἱερᾶς Σικυῶνος. Sicyon ſacra vocatur quia extructa eſt in colle natura munito & Cereri ſacro, Strab. l. 8. Locus notatur vnde coronæ delatæ ſunt: ſed locus ad quem perlatæ ſunt, ſubricetur: quem puto Aetnam eſſe, in qua Chromius habitabat.

Ζεῦ πάτερ. Votum quo teſtatur ſe ex animo cupere pios victores merito encomio decorare. Et apoſtrophen facit ad Iouem. q. d. ὦ Ζεῦ πάτερ εὔχομαι χαρίεντι ὕμνῳ ταύτην ἀρετὴν Χρομίου ᾄδειν, καὶ περὶ πολλῶν νικῶν ἀκριβῶς τιμᾶν ἔπος. Malo legere νικᾶν in genit. plur. quàm νίκαν in accuſ. ſingul. Nam commodiùs mihi ſuppetit loci ſenſus, vt videbis ex paraphraſi Latina.

παῖδ᾽ ἀρετάν. Dor. pro comm. παῖδ᾽ ἀρετήν: videlicet νίκην, vt paulò pòſt exponit. σὺν Χαρίτεσσιν. h. c. *Gratiarum, quæ omnia præclara faciunt, ope*, τιμαλφεῖν. Cõpoſitum vocab. ex τιμὴ *honor*, & ἀλφέω *inuenio, excogito*. Sign. ἄγαν τιμᾶν, *magno honore proſequi*. Et τιμαλφὴς ab Etymol. exponitur, ἄγαν τίμιος, & τὸ τιμὴν εὑρίσκον. Hic τιμαλφεῖν λόγοις eſt, *ingenioſè inuentis verbis honorare*.

ἀκοντίζων σκοποῦ ἄγχιστα μοισᾶν. Sic legunt omnes codices: q. d. poëta, ſe præſtantiſſimum hymnum ſcribere. Sed Schol. videtur legiſſe μοῖσαν in accuſat. ſingul. Nam ſic interpretatur hæc verba, πέμπων μου τὴν μοῦσαν ἐγγὺς τοῦ σκοποῦ. Item ἀκοντίζων ἐγγὺς τοῦ σκοποῦ τὴν μουσικήν, ἤτοι διηκριβωμένος τοὺς μουσικούς. Quam expoſitionem probo. Nam hæc allegoria frequens eſt apud authorem quum agit de ſuo carmine laudatorio, & de eo quem laudat. Nam ſua carmina vocat vel ἄκοντας, vel ὀϊστούς, hoc loco μοῖσαν. Eum quem laudat, appellat σκοπόν: vt antiſtr. vlt. 2 Olymp. ἔπεχε νῦν σκοπῷ τόξον, &c. & Ol. 1. ſub finem dicit ἐμοὶ μὲν ὦν μοῖσα καρτερώτατον ἀλκᾷ βέλος τρέφει.

ΘΕΙΑΙΩ ΠΑΙΔΙ ΟΥΛΙΟΥ, παλαιστῇ.

THIAEO FILIO VLIAE, palæstritæ.

ΕΙΔΟΣ. Ι.

ODE X.

ARGVMENTVM.

Occasionem scribendi hoc encomium in Thiæi laudem dedit poëtæ Hecatombæorum victoria, à qua virum hunc potissimùm commendat: quanquam & aliarum victoriarũ meminit, nimirum Isthmiæ, Pythiæ, & Panathenæorum, spémque facit obtinendæ Olympicæ. Præterea laudis locos petit à patria, materno genere, & cognato Pamphaë à quo ad Castorem & Pollucem digressus, Odam hanc concludit.

παράφρασις.

Vos ô Gratiæ, carminibus Argos celebrate, cuius rex fuit Danaus, qui diuersis ex vxoribus quinquaginta suscepit filias celebres redditas, & quasi conspicuo in loco collocatas ob perpetratum in maritos facinus: celebrate, inquam, Argos, in quo sibi sacro domicilio, tanquam numini suo conuenienti habitat tutelaris Dea Iuno. Ciuitas enim illa illustris reddita est ob sexcenta audacia fa-

στροφὴ α. κῶλ. ια.

Δαναοῦ πόλιν, ἀγλαο-
θρόνων τε πεντήκοντα κοράν, Χάριτες,
Ἄργος, Ἥρας δῶμα θεοπρεπὲς, ὑ-
μνεῖτε. φλέγεται δ' ἀρεταῖς
μυρίαις, ἔργων θρασέων ἕνεκεν.
μακρὰ μὲ τὰ Περσέος ἀμ-
φὶ Μεδοίσας Γοργόνος,
πολλὰ δ' Αἰγύπτῳ κατῴκισθεν ἀρ'
ἄστη

μετάφρασις.

Danai vrbem, & pulchris solijs insidentium quinquaginta filiarũ, ô Gratiæ, Iunonis domicilium Deam decens, celebrare. Refulget enim virtutibus infinitis propter facta fortia. Longa quidē sunt relatu *Persei* gesta, *circum Medusam Gorgonem, & multa in*

cinora Quale est illud Persei, qui vt Medusam Gorgonem neci dederit, longius esset referre. Qualia & Epaphi filij Iouis & Iûs filiæ Inachi Argiui: qui cùm à matre in Aegyptum translata in lucem editus esset, ibi multas vrbes, vt pote Memphim, aliásque condidit Quale etiam illud memorabile Hypermnestræ factum, quæ sola clemens in nuptias non peccauit, quando cum reliquis sororibus non consentiens, traditum à patre gladium, quo prima nocte sponsum interficeret, è vagina non eduxit, & marito pepercit.

ταῖς Ἐπάφου παλάμαις.
οὐδ' Ὑπερμνήστρα παρεπλάγχθη μονό-
ψαφον ἐν κολεῷ κατασχοῖσα ξί-
φος.

Aegypto condita fuerunt oppida Epaphi manibus. Neque Hypermnestra aberrauit, quum non suffragantem alijs in vagina retinuit gladium.

Θειαίῳ. Titulus habet tantùm nomen patris, & generis victoriæ: deest patriç: sed ex hymno satis constat Thiæum fuisse Argiuum, qui multis certaminum victorijs inclaruit, de cuius quidem patre nihil memorabile narratur, quanquam à paterno & materno genere laudatur.

εἶδος 1. Hæc Ode, quanquam in Nemeorum serie collocatur, attamen non directè ad Nemeacam victoriam refertur. Quanquam enim Thiæus Nemeonices prædicatur, id accidit in congerie victoriarum proposita: sed occasionem componendi hymnum hunc, poëta videtur accepisse ab Hecatombæa victoria Argis parta.

Δαναοῦ πόλιν. Argiuum virum, Argiua victoria potitum ipso in limine à patria commendar, patriam ab Heroibus insignibus, illorúmque factis memorabilibus. Primùm Danai vrbem appellat: nam hîc regnauit pulso Gelanore Sthelenæ filio. Sic autem historiam habet Pausanias in Corinthiacis, cuius Latinam interpretationem hîc scribo. *Danaus cùm Argos venisset, de regno cum Gelanore Sthenela filio contendit: ac cum vterque eorum ad populum multa, & ea maximè probabilia, & iuri consentanea dixisset, neque omnino qua Gelanor afferebat minùs æqua viderentur, causa ampliata est in crastinum. Postero die prima luce, in boum gregem in pomœrio pascentium lupus impetum fecit: atque is taurum ipsum gregis ducem adortus est. Visum est Argiuis Gelanori cum tauro, cum lupo esse Danao aptissimam conuenientia rationem: quòd scilicet vti lupus animal est homini minimè familiare, sic propemodum ad id temporis nulla fuisset Danaus Argiuorum consuetudine vsus. Quare cùm lupus taurum confecisset, è re nata Argiui Danao imperium adiudicarunt. Tunc Danaus lupum ab Apolline missum interpretatus, Lycij Apollinis ædem dicauit.* Hæc facta sunt cùm ex Aegypto venisset Danaus, Beli regis Aegyptiorum filius, qui cùm quinquaginta filias haberet, & ab Aegypto fratre peterentur in vxores pro quinquaginta filijs quos pariter habebat; monitus est ab oraculo ab vno generorum mortem ipsi imminere, ideóque filias illi denegauit, vtque periculum vitaret ex Aegypto Argos nauibus concessit, & regnum eo quo dictum est modo, occupauit. Sed Aegyptus se contemni ratus filios misit aduersus Danaum bellum gesturos, eò autem adactus est Danaus, vt filias coactus sit collocare Aegypti filijs. Interim dato vnicuique filiæ gladio, mandauit vt prima nocte maritum interficerent: quod

præstiterunt omnes excepta Hypermnestra, quæ Lynceo pepercit. Postea Lynceus socerum occidit, & regnum occupauit.

ἀγλαοθρόνων. Hoc Danai filiabus epitheton vix in laudem tribuitur, imò potiùs in vituperium, quatenus insignes redditæ sunt facinore impio, & velut in conspicuo loco collocatæ. κορᾶν genit. Dor. pro comm. κορῶν.

Χάριτες. Apostrophe ad Gratias, vt nimirum carmen quod Musarum afflatu componebat Pindarus, elegantia exornarent: siquidem nihil sine Gratijs præclari perficitur, vt videre est vlt. Olymp.

Ἥρας δῶμα. Sacrum fuisse Iunoni Argos, docent hæc Homeri verba.

Ἤτοι ἐμοὶ τρεῖς μὲν πολὺ φίλταταί εἰσι πόλιες,
Ἄργος τε, Σπάρτη τε, καὶ εὐρυάγυια Μυκήνη.

φλέγεται δὲ. Hoc est, λάμπει, λαμπρύνεται. Verbum φλέγω, τὸ λαμπρύνω iam occurrit Oda 5. Pyth.

μακρὰ μὲν. Hoc est, μακρὸν ἂν εἴη τὰ τοῦ Περσέος ἀμφὶ Μεδούσας Γόργονος πράγματα διηγεῖσθαι. Cæterùm Schmidius ob metrum legit τοῦ Περσέος; Phrasis tamen Græca foret melior si τὰ seruemus, subaudiendo πράγματα: erítque perspicua mens authoris seruata constructione quam proposui. Alibi autem de Perseo & Gorgonibus diximus. Ideóque nihil hìc addemus, præterquam quod hæc historia satis nota est.

πολλὰ δὲ. Quod de Epapho in paraphrasi: & de Hypermnestra, ibidem, & annotatione in Δαναοῦ πόλιν, sufficiet. vide plura in Epist. Ouid. ad Lynceum, & apud Pausaniam in Corinthiacis. Obseruabo tantùm κατοίκισθεν Aeol. in 3. plur. dictum, pro κατῳκίσθησαν, à verbo κατοικίζω. Item ἄρ' esse additum à Schmidio, ad perficiendum metrum duntaxat: quod ego etiam retinui.

μονόψαφον. Sic appellat gladium Hypermnestræ, quia, vt Schol. verbis vtar, οὐκ ἐφάνετο ἰσόψηφος ταῖς ἀδελφαῖς, ἀλλὰ μονόψηφος ἐγένετο. τουτέστι, μόνη παρὰ τὰς ἄλλας Δαναΐδας ἰδίᾳ ψήφῳ χρησαμένη, οὐκ ἔσπασε κατὰ τοῦ Λυγκέως τὸ ξίφος. Porrò μονόψαφος Dor. est pro comm. μονόψηφος. & κατασχοῖσα Dor. pro comm. κατασχοῦσα. Preterea παρεπλάγχθη. hoc est, τοῦ δέοντος ἀπεπλανήθη: est Aor. 1. pass. verbi παραπλάζομαι. Huic autem Aoristo interseritur γ. vt & initio Odysseæ, ὃς μάλα πολλὰ πλάγχθη. pro ἐπλάχθη. à simplici πλάζομαι.

παράφρασις.

Hoc quoque nomine illustris reddita est ciuitas, quòd Diomedem Tydei filium, flaua & cæsijs oculis Minerua, immortalitate donatũ in numerum Deorum retulit. Quòd & Amphiaraum vatem Oiclei filium, fortem & bellicosum virum, qui nubis instar in hostes ingruere soleret, ter-

ἀντιστρ. κῶλ. ια.

Διομήδεα δ', ἄμβροτον
ξανθά ποτε Γλαυκῶπις ἔθηκε
θεόν.
γαῖα δ' ἐν Θήβαις ὑπέδεκτο, κεραυ-
νωθεῖσα Διὸς βέλεσι
μάντιν Οἰκλείδαν, πολέμοιο νέφος.
καὶ γυναιξὶν καλλικόμοι-

μετάφρασις.

Diomedem autem immortalem flaua quondam Dea cæsia fecit Deum. Terra verò apud Thebas recepit fulmineis Iouis telis percussa, vatem Oicliden, belli nubem. Quinetiam mulieribus pulchricoma telis

ra telis Iouis, ſcilicet fulmine percuſſa Thebis, diffiſſáque abſorpſit, ne turpiter ab hoſte occideretur. Quod etiam capillitio decoris, formáque præſtantibus mulieribus alias vrbes antecellit. Quam famam veram eſſe Iupiter ſuo facto comprobauit: quum Alcmenam & Danaën Argiuas amauit & adiuit. Quod & Talaum Adraſti patrem, & Lynceum Aegypti filium Hypermneſtræ maritum habuit reges, quibus Iupiter prudentiam & iuſtitiam coniunctim largitus eſt.

σιν ἀριστεύει. πάλαι
Ζεὺς ἐπ' Ἀλκμήναν, Δανάαν τε μολὼν, τοῦ-
τον κατέφανε λόγον.
πατρί τ' Ἀδράστοιο, Λυγκεῖ τε φρε-
νῶν
καρπὸν εὐθείᾳ συνάρμοξεν δί-
κᾳ.

mis excellit. Olim Iupiter ad Alcmenam & Danaën profectus, hãc famam palam fecit. Patri etiam Adraſti, Lynceóque mentis fructum cum recta adaptauit iuſtitia.

Διομήδεα δ'. Hoc eſt, ἡ δ' Ἀθηνᾶ ξανθὴ καὶ γλαυκῶπις τὸν Διομήδεα θεὸν ἀθάνατον ἐποίησε. Fuit autem Diomedes Tydei Aetolorum regis filius. Tydeus autem ex Aetolia Argolidem conceſſit, & ex Adraſti filia Diomedem genuit, vt legimus Il. ξ. qui non ſolum fuit heros fortiſſimus, & *vt Horatij verbis vtar* Tydides melior patre: ſed etiam in Deorum numerum relatus, hac ratione. Tydeus illius pater Thebano bello vulneratus à Melanippo, id ęgerrimè tulit, & Amphiaraum rogauit, vt occiſi Melanippi caput ſibi afferret: quo facto Tydeus animum ſatiare non potuit obtuendo, & denudati capitis carnes deuorauit. Promiſerat autem Minerua Tydeo immortalitatem pro vulnere quod acceperat: qua cùm non poſſet frui, ſiquidem carnes deuorauerat, Mineruam rogauit, vt eam in filium Diomedem transferret. Quod fecit Minerua. Itaque cum Caſtore & Polluce cultus eſt tanquam Deus: & ſunt qui eum in Diomedea inſula maris Adriatici euanuiſſe crediderunt. vide Strab. l. 6.

ξανθὰ Γλαυκῶπις. Sic ἀντονομαστικῶς appellatur Minerua: & ξανθά, Doricum eſt, pro comm. ξανθή. Porrò ἄμβροτον ſume inſerto μ. pro ἄβροτον. ex α. priu. & βροτός. poëticum pro ἀθάνατος.

γαῖα δ' ἐν Θήβαις. Superiore Oda ſatis actum de Amphiarao, & Olymp. ς. Quod autem abſorptus eſt Amphiaraus, id factum putant vt eſſet immortalis: & cùm in viuis vates eſſet, quum ex ijs exceſſit ipſi oraculorum ſedes in Gręcia aſſignarunt. Hunc poëta vocat πολέμοιο νέφος, vt & Il. ρ. Homerus Hectorem,

ἐπεὶ πολέμοιο νέφος περὶ πάντα καλύπτει Ἕκτωρ:

ſiue multitudinis copiarum, ſiue fortitudinis Amphiarai rationem habet: nam hæc phraſis eſt metaphorica.

καὶ γυναιξίν. Argi laus à præſtantiſſima mulierum forma: cuius laudis duo dat exempla, Alcmenam & Danaën: & Iouis iudicio eam confirmat. Nam ſiquidem illas mulieres amauit Iupiter, ſequitur vt formoſæ fuerint. καλλικόμοις ſignificat *formoſas*, ſynecdochicè.

τοῦτον. Sic legendum videtur, vt altera ſyllaba colon præcedens perficiat, & ſic in Schol. legitur τοῦτον κατέφανε τὸν λόγον. De Alcmena, vide Plautum in Amphitryone, & Ouid. 6. Metamorph. De Danaa vide Horat. l. 3. Carm. Od. 19. & Ouid. 6. Metamorph.

KKkk

πατρί τ' Ἀδράστοιο. Intellige Talao: & Λυγκεῖ, intellige Hypermnestræ viro, & Aegypti filio, qui Danaum interfecit, & illi successit: suæque posteritati imperium Argiuum reliquit. Alij enim sunt Lyncei.

φρενῶν καρπόν. Intellige ἄριστον λογισμόν. Nam mens, vt ita loquar, sedes est διανοίας καὶ λογισμοῦ. vide antistr. 1. Ol. 7. Od. quid sit γλυκὺς καρπὸς φρενός. Porrò εὐθεῖα δίκη est δικαιοσύνη Et συνάρμοξεν duplici Dorismo pro συνήρμοσεν, qui fit mutato η augmenti in α. & σ. in ξ.

παράφρασις.

Quòd & Amphitryonem tulit, cuius idem Iupiter hastam sustentauit, scilicet ipsi fauendo in bello. Atque is quoque Amphitryo fœlicitate præstantissimus in Dei illius affinitatem venit, quando rex ille Deorum immortalium æneis armis indutus, & assimilatus Amphitryoni Taphiorum seu Teleboarum victori (quos qui vicisset, raptúmque Electryonis boum, & eiusdem filiorum necem vltus esset, Alcmena filia & soror sui coniugium promiserat) ingressus est aulam & Alcmenam compressit, ex qua generosum, ad omniáque pericula intrepidum Herculem genuit, cuius vxor Hebe Dearum formosissima cum matre Iunone pronuba Dea & nuptiarum perfectrice in cœlo versatur.

ἐπῳδ. κώλ. ιβ.

θρέψε δ' αἰχμὰν ταὶ Ἀμφιτρύ-
ωνος. ὁ δ' ὄλβῳ φέρτατος
ἵκετ' ἐς κείνου γενεάν,
ἐπεὶ ἐν χαλκέοις ὅπλοις,
Τελεβόαις ἐναρόντι
ὄψιν ἐειδόμενος
Ἀθανάτων βασιλεὺς αὐλὰν ἐσῆλ-
θεν,
σπέρμ' ἀδείμαντον φέρων
Ηρακλέος. οὗ κατ' Ολυμπον
ἄλοχος Ἥβα, Τελεία
παρὰ ματέρι βαίνοι-
σ' ἐστι, καλλίστα Θεῶν.

μετάφρασις.

Aluit autem hastam Amphitryonis. Is autem fœlicitate præstantissimus venit in illius affinitatem, quando in æreis armis Teleboarum victori faciem assimilatus immortalium rex aulam ingressus est, semen intrepidum afferens Herculis: cuius in cœlo vxor Hebe perfectricem nuptiarũ apud matrem incedit pulcherrima Dearum.

θρέψε 3. Quemadmodum Talaum & Lynceum Iupiter dicitur prudentia & iustitia ornasse: sic immediatè dicitur, aluisse hastam Amphitryonis, hoc est, eũ in bello fortitudine muniuisse. Ideóque puto remotiùs sumptam illam coniecturam, quòd Iupiter aluit & quasi prolongauit bellum Amphitryonis, vt vno die eum præuertens, Alcmena potiretur. Neque contextus series id vllo modo mihi videtur velle. Hîc igitur τρέφω sumo quemadmodum Sophoclis Schol. in Aiace mastigoph. interpretatur, αὔξω. In hunc versum, οἵας λατρείας αὐθ' ὅσου ζήλου τρέφει.

ὁ δ' ὄλβῳ. Referuntur ista ad Amphitryonẽ, qui fœlicissimus fuit quòd in Iouis affinitatem venerit, quum videlicet alter Herculem, alter Iphiclum ex eadem coniuge eodem tempore suscepit.

ἐναρόντι. Sic legendũ videtur, ratione cùm metri tum sensus. Itaque mendo-

sè legunt qui habent vel ἔναφεν τι οἱ, vel ἔναφεν οἱ: quod & Schmidius rectè obseruauit. Porrò ἑεδνώμενος Atticè & poët. dictum pro ἑδνώμενος.

ἀδείμαντον. Hoc est, ἄφοβον. Fit ἀδείμαντος ex α priu. & inusitato verbali δειμαντός, à δειμαίνω *trepido, formido, metuo*, & hoc à δεῖμα, hoc à δέος.

Ὄλυμπον. Hoc est, οὐρανόν. Fabula Hebes notissima est. Habes βαίνοισα ἔστι Atticè pro βαίνει. & Dor. βαίνοισα, pro comm. βαίνουσα.

Τελεία. Antonomasia pro Ἥρᾳ: quę cur sic appelletur, ambigunt. Quidam Τελείαν Iunonem vocant, quia Temenus Pelasgi filius tria fana ædificauit, primum παιδί: secundum τελείᾳ postquam Ioui nupsit. Dicitur autem τέλειος qui matrimonium iniuit. Tertium χήρᾳ *vidua*, quum irata voluit aliquando diuortium à Ioue facere. Quæ sententia si valeat, dicetur Hebe cum matre Iunone in cœlo versari, quatenus Iuno est τελεία non χήρα facto à Ioue diuortio. Iunoni Teliæ fuit templum in monte Cuculo, quia ibi in cuculum verso compressa est à Ioue. Alij Τελείαν dicunt quasi *adultam, perfectam, nuptialem*, quòd perfectionem vitæ efficit, h.e. maturam ad matrimonium ætatem significet. Alij quòd sit γαμηλία & ζυγία, ac nuptiarum perfectioni præsit: & sic κατασκευάζει τὴν τελειότητα τοῦ βίου. Nam vt ait Pollux, γάμος dicitur τέλειος, ὡς τελειοῦ τὸν βίον τελῶν τὸν ἄνθρωπον.

παράφρασις.

Sed quid infinitas res apud Argiuos memorabiles exponam? Sanè non possim omnia præclara recensere, quæ de Argo virtutibus suorum incolarum bene fortunato referenda sese offerunt, adeò mihi angustum est os, & imbecilla dicẽdi facultas: præterquã quòd ex enumeratione lõgiori deuitare volo hominum fastidium, in quod incidere mihi foret molestũ. Quanqnam autem ijs de causis longiorem narrationem præcîdam, quod attinet ad priscorum Argiuorum res memorabiles: nihilominus virum Arginum recens Hecatombæorum victorem celebrabo. Quare accipe lyram fidibus tensis bene sonantem, & curam suscipe laudandi illum palæstritam. Robustum certamen quod Iunoniorum tempore pro æneis armis indici solet, Argiuum populum hortatur vt ad Hecatombes sacrificium Iunoni fieri solitum, & ad præmiorum

στροφὴ β. κῶλ. ια.

βραχύ μοι στόμα πάντ' ἀναγήσασθ' ὅσων Ἀργεῖον ἔχει τέμενος
μοῖραν ἐσλῶν. ἔστι δὲ καὶ κόρος ἀνθρώπων βαρὺς ἀντιάσαι.
ἀλλ' ὅμως εὔχορδον ἔγειρε λύραν,
καὶ παλαισμάτων λάβε φροντίδ'. ἀγών τοι χάλκεος
δᾶμον ὀτρύνει ποτὶ βοῦν θυσίαν Ἥρας, ἀέθλων τε κρίσιν,
Οὐλία παῖς ἔνθα νικάσαις δὶς, ἔσχεν Θειαῖος εὐφόρων λάθαν πόνων.

μετάφρασις.

Arctum est *mihi os ad omnia recensendũ, quotcunque Argiuum habet delubrum fortem bonorum. Est verò etiã satietas hominum grauis occursu. Sed tamen chordis bene sonantem excita lyram, & luctarum curam suscipe. Certamen aneum populum hortatur ad sacrificium Iunonis, præmiorúmque iudicium, vbi Vliæ filius Thiaus victoriam adeptus bis, consequutus est portatu difficilium obliuionem laborum.*

iudicium se conferat. In quo certamine Thiæus Vliæ filius iam secundò victoriam adeptus præmio donatus est: quem ob successum, nullo difficilium quos exhausit laborum sensu afficitur.

βραχύ μοι στόμα. Concludit laudem à maioribus præcisione sermonis, quum profitetur tam amplam esse illius aream vt singulis recensendis sit impar. q. d. ἀδυνάτως ἔχω πάντα τὰ τῶν Ἀργείων καλὰ διηγήσασθαι. Doricum est ἀναγήσασθαι pro ἀνηγήσασθαι infin. Aor. 1. med. verbi ἀνηγέομαι.

Ἀργεῖον τέμενος. Periphrasis pro Ἄργος, seu Ἀργολὶς. Neque enim solum delubrum Argiuum intelligit, sed etiam totum Argos, imò totam Argolidem, seu Argiuam terram.

ἔστι δὲ καὶ κόρος. Prima præcisionis ratio ab impossibili sumpta est: quòd non possit poeta tam longam seriem Argolicarum rerum memorabilium persequi: Secunda petitur ab hominum inuidia, quòd alienarum laudum longior enarratio fastidiosa esse soleat. Hæc poëtæ verba sic declares, καὶ δεινὸν δὲ ποιεῖν κόρον ἀνθρώποις, οἱ διὰ τὴν βασκανίαν οὐχ ἡδέως ἀκούουσιν ἀλλοτρίων ἐπαίνων.

ἀλλ' ὅμως. Post breuem superiorum conclusionem, transit ad sibi propositam Thiæi laudem. Quod facit per apostrophen ad seipsum. q. d. ὅμως μέντοι εὔηχον λάμβανε λύραν, καὶ ἐν φροντίδι πάλιν τὸν παλαισμὸν ἐπαινεῖν. Similis apostrophe extat antistr. 1. Od. 1. Olymp. ἀλλὰ Δωρίαν ἀπὸ πασσάλου φόρμιγγα λάμβανε.

ἀγών τοι χάλκεος. Certamen hoc Ἡραῖα *Iunonia* vocabant, vt pote Iunoni sacrum: vel Ἑκατομβαῖα: quòd tum fieret ἑκατόμβη, Epitheton χάλκεος adhibetur; vel quod ἀγὼν esset ἰσχυρὸς, & στερρότατος: vel quia præmium erat χάλκεον ὅπλον. Porrò θυσίαν Ἥρας intellige ἑκατόμβην.

ἀέθλων τε. Hoc est, τῶν ἐπάθλων, βραβείων. i. præmiorum: non autem certaminum: siquidem incommodius esset hanc significationem admittere, cùm præcesserit vox ἀγών. Porrò innuit obiter poëta, penes populum fuisse judicare de victoria, & præmij eam sequentis distributione.

Οὐλία. Dor. pro comm. Οὐλία. & νικάσαις Dor. & Aeol pro νικήσας. Dores η in α mutant: & Aeoles hanc terminationem αις pro ας vsurpant.

δυσφόρων. Mihi videtur Schmidius sic rectè legere. Neque enim solum metro ita satisfit: sed præcipuè sensui. Quid enim opus est εὐφόρων, vel εὐφερέων. h. e. εὐφραντικῶν πόνων λήθην ἔχειν? imò mala est istiusmodi laborum obliuio: contrà iucunda τῶν δυσφόρων. Obliuio laborum paritur à victoria & præmio.

παράφρασις.	ἀντιστ. κώλ. ια.	μετάφρασις.
Præter quas victorias, fœliciter profectus ad multitudinem Græcorum, quo-	ἐκράτησε δὲ καί ποθ' Ἕλλανα στρατὸν Πυθῶνι, τύχᾳ τε μολών,	*Obtinuit autem etiã apud Græcum populum Pythone, & fortu-*

rum alij ad certandum, alij ad spectandum, Pythonem, Isthmum & Nemeam adeunt, Pythiorum, Isthmiorum & Nemeorum coronam obtinuit: Musísque materiam carminis suppeditauit, quo victorias cohonestent: vnam quidem Delphis partam, tres autem in Isthmo Corinthiaco, qui est veluti porta maris propter angustiam: tres quoque in venerabili Nemeæ solo, quod ex Adrasti vicinæ Sicyonis regis ditione fuit. Nunc autem, Iupiter pater, ille quiddam optat quod silentio premit, nec proloqui audet. Interno animi voto beneficium petit à te penes quem est rerum omnium successus: nec tamen id temere cogitat, vt citra laborem obtinere velit: sed suo merito tuáque ope id consequi expetit.

καὶ τῷ Ἰσθμοῖ, καὶ Νεμέᾳ στέφανον,
μοίσαισί τ' ἔδωκ' ἀρόσαι.
τρὶς μὲν ἐν πόντοιο πύλαισι λαχών,
τρὶς δὲ καὶ σεμνοῖς δαπέδοις
ἐν Ἀδραστείῳ νομῷ.
Ζεῦ πάτερ, τῶν μὰν ἔραται φρενί,
σιγᾷ οἱ στόμα. πᾶν δὲ τέλος
ἐν τὶν ἔργων. οὐδ' ἀμόχθῳ καρδίᾳ
προσφέρων τόλμαν, παραιτεῖται χάριν.

natè profectus, & in Isthmo, & in Nemea coronam: Musísque dedit excolendam: ter quidem in maris portis sortitus: ter verò & in venerabili solo in Adrastea ditione. Iupiter pater, ea quæ optat mente, reticet ipsi os. Omnis verò successus in te est *operum. Neque ignauo corde afferens audaciam* à te *petit beneficium.*

ἐκράτησε δέ. Laus ab alijs victorijs per Græciam celebrioribus. Sic autem locum hunc construe μολὼν δὲ τύχᾳ καὶ ποτὶ στρατὸν Ἑλλάνων, τὸ Πυθοῖ, καὶ τὸ Ἰσθμοῖ, καὶ Νεμέᾳ στέφανον ἐκράτησε. q.d. σὺν εὐτυχίᾳ δὲ παραγενόμενος πρὸς τὸ πλῆθος Ἑλληνικόν, καὶ Πύθια, καὶ Ἴσθμια, καὶ Νέμεα νενίκηκε.

ποτ' Sume non pro ποτὶ, sed pro ποτὶ Dorico, pro πρὸς. & στρατὸν intellige πλῆθος eorum qui ad certandum, & spectandum venerant: præterea τύχᾳ Dor. pro τύχῃ, quod est vocabulum μέσον, pro συντυχίᾳ vel εὐτυχίᾳ.

μοίσαισι. Dor. & poët. pro μούσαις. & ἀρόσαι metaphoricè sumitur pro ἀοιδῇ κοσμεῖν Nam corona παρέχει πρόφασιν τῶν μουσῶν, quarum ἄρουρα est poësis: cuius studiosi Πιερίδων ἀρόται appellantur Nem. 6.

τρὶς μὲν ἐν πόντοιο πύλαισι. Hoc est, τρὶς ἐνίκησε τὰ Ἴσθμια. Nam πόντου πύλαι est Isthmus Corinthiacus, qui porta maris appellatur, διὰ τὸ στενὸν, inquit Scholiastes. Pindarus Olymp. 9. πύλας Κορίνθου Isthmum appellauit.

τρὶς δὲ καὶ σεμνοῖς: Ante σεμνοῖς, repetendum ἐν, ἀπὸ κοινοῦ. Et his verbis intelligendum est Nemeæum solum. Nam hæc est exegesis eorum quæ generaliùs dixit de victoria Isthmiaca, & Nemeæa. Nam quod statim addit ἐν Ἀδραστείῳ νομῷ: non significat illa Pythia Sicyonia, de quibus Oda superiore: sed tantùm docet cuius sub ditione aliquando fuerit Nemea. Cùm enim Adrastus Sicyonis rex fuerit, potuit vicinam hanc syluam Nemeam habuisse. Vel si legas ἐν Ἀδραστείῳ νόμῳ, hoc est, διὰ νόμου Ἀδραστείου, vel κατὰ διοίκησιν καὶ νομοθέτησιν Ἀδράστου, *lege Adrastea* respexerit poëta, ad id quod, vt ait Schol. οἱ ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας ἀνενεώσαντο τὰ Νέμεα, ὧν εἷς Ἄδραστος. Qui quanquam non solus instituit leges certaminis, nihilominus alijs omissis à poëta nominatur vt Argiuis mage gratificetur.

Ζεῦ πάτερ. Quia superest ex 4. sacris certaminibus, Olympicum obtinen-

dum: id beneficium à Ioue petit Thiæi nomine, qui præ verecundia non ausit proloqui quod habet in votis. τῶν sume pro subiunct. ὦν. & scribe μαὶ metri causa, non μὲ. Habet autem Scholiastes in exegesi ὧν γε μὴν, ex quo conijcere possis errorem irrepsisse in textum. Et ipso Odes initio sic legit τῶ γε μαὶ ἔρατου.

. παῖ δὲ τέλος. Hoc est, ἐν σοί ἐστι τέλος παντὸς πράγματος: pia sententia qua Deum rerum omnium causam efficientem agnoscit.

ὑδ' ἀμόχθῳ καρδίᾳ. Hoc est, ὁ χωρὶς πόνου παρὰ σοῦ αἰτεῖται τὴν χάριν τῆς νίκης. Hæc habes in paraphrasi Latina dilucidè. Quod attinet ad παραιτέομαι, aliàs signif. *auersor, deprecor*. χάριν intellige τὴν δωρεὰν τῆς νίκης.

παράφρασις. | ἐπῳδ. κῶλ. ιβ'. | *μετάφρασις.*

Neque me comminiscei hoc illi esse in votis, te & illum testem appello: siquidem dico rem tibi vt pote Deo omniscio notam, illique ipsi summopere optāti victoriam Olympieam, quę omnium est suprema: siquidem Hercules certaminis huius præ alijs honorati ritum in Pisa sanxit. Porrò idem bis Panathenæa Mineruæ sacra vicit, non continenter quidem, sed interiecto temporis interuallo: atque illi suo more Athenienses suaui voce carmen cecinerunt: nec non pro præmio accepit oleum fictili vasi ex assata terra conflato infusum, quod in patriam Argos, cuius populi generosi Iuno tutelaris est Dea, intus vasorum picturatas thecas asportauit.

γνώτ' ἀείδω καὶ τὶν Θεῷ,
χὤστις ἁμιλλᾶται περὶ
ἐσχάτων ἀέθλων κορυφαῖς.
ὕπατον δ' ἔχει Πίσα
Ἡρακλέος τεθμόν. ἁδεῖ-
αί γε μὲν ἀμβολάδαν
ἐν τελεταῖς δὶς Ἀθαναίων μιν ὀμ-
φαὶ
κώμασαν. γαίᾳ δὲ καυ-
θείσᾳ πυρὶ καρπὸς ἐλαίας
ἔμολεν Ἥρας τὸν εὐά-
νορα λαὸν ἐν ἀγγέων
ἕρκεσιν παμποικίλοις.

Nota cano tibi Deoque, illique qui certat de supremorum premiorū cacumine. Summum enim accepit Pisa Herculis ritum. Ac suaues quidem ex interuallo in sacris ritibus bis Atheniensium ipsum voces decantarunt. Terra verò igni adusta fructus olea venit Iunonis ad fortem populum in vasorum claustris multum variegatis.

γνώτ' ἀείδω. Hoc est, φανερὰ δὲ λέγω καὶ σοὶ Θεῷ καὶ τῷ Θιαίῳ, ὅστις σπουδάζει περὶ τῆς κορυφῆς τῶν ἀγώνων τὸ τέλειον τῆς δόξης ἐχόντων. Quanquam tacebat quod mente voluebat Thiæus, id tamen Deo notum esse declarat poëta. Porrò γνώτ'. acuto notatur accentu, quia scribitur per elisionem pro γνωτά: malè ab alijs circunflexo. Cùm antea imperfecto metro legeretur, scribo καὶ τὶν Θεῷ.

χὤστις. Expone per καὶ τῷ ὅστις: nempe Thiæus. ἔσχατα ἄεθλα, intellige ὕψιστον ἀγῶνα. Nam ἔσχατος aliquando sumitur pro πρῶτος, vt in hoc Sophoclis loco, Ηδη γὰρ ἕδρα Ζεὺς ἐν ἐσχάτῳ Θεῶν. Aliquando pro ὕψιστος: vt Olymp. prima. τὸ δὲ ἔσχατον κορυφοῦται βασιλεῦσι.

κορυφαῖς. Malè habent codices plerique omnes datiuum plur. κορυφαῖς: pro quo legendum κορυφᾶς. Quod quasi digito indicat Scholiastes, quum exponit hoc

περὶ ἃ κορυφαῖς. Alibi docuimus cur Olympia habita sint pro certamine præstantissimo,& dignitate summo. Id quoque docent quæ statim sequuntur.

ὕπατον δ'. Hoc est, ἡ γὰρ Πίσα τεθμὸν ἐνδοξότατον ἐστὶ ἀπέχοντα Ἡρακλέος ἔχει. Ratio cur Olympia sint certamen supremum. Coniunctio δὲ sumenda pro γάρ: & τεθμὸς est vel *ritus*, vel *institutum*.

ἀδεῖαι δ'. Laus à Panathenaica victoria: quod innuit præmium à Thiæo acceptum. Victoribus enim Panathenæorum dabatur vrceus seu hydria oleo plena. Porrò ἀδεῖαι ὀμφαὶ Ἀθηναίων dicuntur *iucundæ Athenienfium voces* ob suauitatem cantus: vel ratione Thiæi cui iucundum esset decantari.

δὶς. Hoc denotat repetitam victoriam, & ἀμβολάδαν, temporis interuallum fuisse inter vtramque. Non enim ἐφεξῆς, ἀλλὰ πινὸς ἀναβολῆς γινομένης μεταξὺ, *partâ sunt continenter, & proximè sequenti tempore certaminis, sed interiecto interuallo*. Porrò ἀμβολάδαν, per syncopen & Doricè dicitur pro ἀναβολάδην, ab ἀναβάλλομαι, *differo*. Hoc aduerbium alijs duobus modis exponit Schol. qui hîc non quadrant.

γαίᾳ δὲ καυθείσᾳ Scholiastes videtur hæc in nominatiuo legisse: sed meliùs habent qui in datiuo legunt, ratione sensus & metri: q. d. poëta: ὁ δὲ καρπὸς ἐλαίας, τουτέστιν ἔλαιον ἐγχυθὲν γῇ πυρὶ καυθείσῃ, ἦλθεν ἐν παμποικίλοις ἀγγέων ἕρκεσι πρὸς εὐάνδρων Ἥρας λαὸν, ἤγουν Ἄργος. Cæterùm *terra adusta* periphrasis est *vrcei*, vel *hydriæ*, vel *fictilis*: nam hæc vasa fiebant, ex assata terra. Hoc vasorum genus præmium luctæ fuisse testatur Callimachus in his, quæ refert Scholiastes.

Καὶ παρ' Ἀθηναίοις γὰρ ἐπὶ τέγος ἱερὸν ἧνται
Κάλπιδες οὐ κόσμου σύμβολον ἀλλὰ πάλης.

καρπὸς ἐλαίας. Hoc est, *oleum*. Nam in his Mineruæ festis ludis, quia fuit oleæ inuentrix, oleum victori dabatur, cui soli ex Attica illud exportare licebat, vt monent Scholia.

τὸν εὐάνορα λαὸν Ἥρας. Periphrasis Argi, quod erat sacrum Iunoni: præterea subaudiendum est πρὸς ante τὸν λαόν.

ἐν ἀγγέων ἕρκεσι. Hoc est, ἐν θήκαις ἀγγείων ποικιλομένοις. Vrceus, seu vasculū quod oleo plenum dabatur victori, picturis varijs ornatæ thecæ indebatur, vt videntur innuere poëtæ verba. At Schol. intelligit ipsas Hydrias, quum hoc exponit ἐν ποικιλμένοις ἀγγείοις, αἱ γὰρ ὑδρεῖαι ἐζωγράφηντο. Aliter quoque exponit, ἐν ἀμφιστρεφέσι χαλκοῖς: & quod vix crediderim, dicit ex terra assata æs, ex ære vasa fingi solita.

παράφρασις.	στροφὴ γ. κῶλ. ιαʹ.	μετάφρασις.
Hic autem fœlix certaminum successus tibi ô Thiæe à materni generis fortitudine manat. Nam tuorum progenitorum ma-	Ἕπεται δὲ Θειαῖε ματρώων πολύγνωτον γένος ὑμετέρων εὐαγῶν τιμὰ Χαρίτεσσί τε, καὶ	*Sequitur autē Thiæe stirpem celeberrimam maiorum maternorum vestrorum agilium ho-*

ternorum agilitate valentium genus nobilissimum creber honor Gratiarum & Dioscurorum beneficio sequitur. Adeò vt quamuis nihil ipse præclari præstitisses, dignus tamen censereris, qui apud Argos oculos & faciem non occultares tanquam non ignobilis, & à non ignauis oriundus, cùm Thrasycli & Antiæ sis consanguineus. Nam quot illorum victorijs equorum altrix vrbs Prœti floruit & illustris fuit! Nam in Isthmo Corinthiaco, Isthmia, & Cleonæos apud viros, scilicet in Nemea Cleonarum vicina, Nemea quater vicerunt.

σὺν Τυνδαρίδαις θαμάκις.
ἀξιωθείης κεν, ἐὼν Θρασύκλου
Ἀντία τε ξύγγονος, Ἄργεϊ μὴ κρύπτειν φάος
ὀμμάτων. νικαφορίαις γὰρ ὅσαις ἱπποτρόφον ἄστυ τὸ Προίτοιο θάλλησεν. Κορίνθου τ' ἐν μυχοῖς,
καὶ Κλεωναίων πρὸς ἀνδρῶν τετράκις.

nor cū Gratijs & Tyndaridis frequenter. Dignus censereris, cùm Thrasycli & Antiæ sis cognatus, Argis non occultare lumen oculorum. Quot enim victorijs equorum altrix vrbs Prœti floruit! Corinthique in recessibus, & Cleonæos apud viros quater.

ἕπεται δ'. Locus laudis à materno genere. Videtur autem hic legendum, non πολύγνωτον γένος, sed πολυγνώτῳ γένει: siquidem ἕπομαι, τὸ ἀκολουθῶ regit datiuum: & ὑμετέρων pro τῶν vsurpat.

ματρώων. Dor. pro μητρώων, sine ι. subscripto. Nam μάτρωες hîc, vt & Oda. 6. Olym. vocantur οἱ πρὸς μητρὸς πρόγονοι. Aliàs sunt οἱ πρὸς μητρὸς θεῖοι.

εὐαγῶν. Torquentur interpretes in disquisitione vocis huius. Schol. exponit, εὐάγων τιμὰ, ἡ ἐπὶ τοῖς ἀγῶσιν εὖ ἀγωνισθεῖσι: *honor qui sequitur ob certamina bene certata.* tum εὐάγων componetur ex εὖ *bene*, & ἀγὼν *certamen*: huius genit. εὐάγωνος. Alijs τιμὴ εὐάγων, est ἡ καλὴ καὶ τοὺς νικῶντας εὖ καὶ καλῶς ἄγουσα, καὶ λαμπροὺς ποιοῦσα, *honor præclarus, qui victores præclarè agit, & illustres reddit.* Alij genitiuum putant, εὐάγων, construúntque cum ματρώων ὑμετέρων: & deducunt à recto ὁ καὶ ἡ εὔαγος, & accipiunt pro *rectè instituto in re aliqua*: παρὰ τὸ εὖ ἄγειν, τὸ καλῶς παιδεύειν. Sed hæ voces carent exemplo. Et cùm εὐαγῶν possit esse genit. plur. nominis εὐαγὴς quod à Suida exponitur εὖ πεπηγμένος. & *agilem* significat, sicuti Epigr. l. 1. εὐαγέες μέλισσαι: *agiles apes*: puto εὐαγῶν esse epitheton ματρώων: quos cùm laudet à certaminum victorijs, *agiles* rectè dixerit: siquidem hoc in negotio agilitas est necessaria, præsertim cùm de δρόμῳ ποδῶν, & χειρῶν σθένει agatur.

Τυνδαρίδαις. Ex Schol. & metri necessitate, próque sensus claritate addendum σὺν, præpositio quæ Χαρίτεσσι & Τυνδαρίδαις inseruiet. Tribuit autem Gratijs illorum victorias, quia putauit ab illis pendere εἰ σοφὸς, εἰ καλὸς, εἴ τις ἀγλαός. Tribuit & Tyndaridis, Castori & Polluci, quia, vt ex sequentibus colligere est, hi heroës fauerunt Thiæi generi, ex quo à Pamphaë excepti sunt hóspitio.

ἀξιωθείης κεν. Pergit, meo iudicio, alloqui Thiæum, cuius maiorum laudes vt amplificet, innuere vult in illorum virtute satis esse claritudinis, vt etiam ipse nihil præclari fecisset, dignus tamen censeretur qui aperta facie per Argos ambularet: siquidem maiorum luce fulgent nepotes. Scholiastes putat hæc in Thiæi persona dici: Schmidius à poëta. Sed cùm aliena hæc mihi videantur, mutaui primam personam in secundam, quia clarior multò erit sensus si con-

tinuetur

tinuetur compellatio poëtæ: qui ſuo nomine hîc loqui non poteſt, ſiquidem non ipſius, ſed Thiæi cognati ſunt Thraſyclus & Antias.

μὴ κρύπτειν. Reſpicit ad conſuetudinem eorum qui victores euaſerant: illi fronte aperta incedebant: contrà victi demiſſo vultu pudibundi. Porrò *Ἀντία* Doricum eſt, pro comm. *Ἀντίου*, à recto *Ἀντίας*.

νικαφορίαις γὰρ. Ratio cur Thiæus cùm ſit Thraſycli & Antiæ cognatus, dignus cenſeri po[ſſi]t qui faciem non tegat: ſcilicet quia victoriarum lumine, quas illi adepti ſunt, clarere debet. Hæc autem verba cum admiratione pronuntianda.

ἱπποτρόφον ἄστυ Προίτου. Intellige Argos, quod & *ἵππιον* ab Homero vocatur, & ab Horatio *aptum equis*. Prœtus autem fuit Abantis Argiuorum regis filius, qui ei ſucceſſit in regno: niſi veriora dicat Pauſanias, qui Tirynthi regnaſſe illum refert: ſed hæc parum moror.

θάλλησαν. Negl. augm. pro *ἐθάλλησαν*, à verbo *θαλλέω*, poët. pro comm. *θάλλω*, ſicuti & 4. antiſtr. 4. Nem.

Κλεινδου τ' ἐν μυχοῖς. Periphraſticè, pro *ἐν Ἰσθμῷ*: quem *πόντοιο πύλας* paulò antè appellauit. Porrò dixit *Κλεωναίων πρὸς ἀνδρῶν*, pro in *Nemea*: vicinarum Cleonarum nomen pro ipſomet certaminis loco nominans: ſicuti & Criſam vicinã Pythonis pro Pythone: & alia id genus. Hinc incipit narratio victoriarum quas Thraſyclus & Antias adepti ſunt.

παράφρασις.	*ἀντιστρ. κώλ. ια.*	*μετάφρασις.*
E Sicyone autem, Pythiorum ab Adraſto inſtitutorum certamine decertato, poculis vinarijs argẽto conflatis donati: & ex Pellene, deuictis Theoxenijs, chlamyde laneo ſtamine contexta, quod illorum eſt præmium, induti aduenerunt. At non poſſim recenſere quot lebetes æneos, quot ænea ſcuta lucrati ſint, adeò illorum infinitus eſt numerus, vt longiori mihi opus eſſet otio ad recenſenda præmia, quæ ex Clitorio & Tegea Arcadiæ vrbibus, & ex aliquot celſis Achaiæ ciuitatibus, & ex Lycæo Ioui ſacro monte,	Σικυωνόθε δ' ἀργυρωθέντες σὺν οἰνηραῖς φιάλαις ἐπέβαν· ἐκ δὲ Πελλάνας, ἐπιεσσάμενοι νῶτον μαλακαῖσι κρόκαις. ἀλλὰ χαλκὸν μυρίον, οὐ δυνατὸν ἐξελέγχειν. μακροτέρας γὰρ ἀριθμῆσαι σχολᾶς, ὅν τε Κλείτωρ, καὶ Τεγέα, καὶ Ἀχαιῶν ὑψίβατοι πόλιες, καὶ Λύκαιον πὰρ Διὸς θῆκε, δρόμῳ σὺν ποδῶν, χειρῶν τε νικᾶσαι σθένει.	*E Sicyone verò argento donati cum vinarijs phialis aduenerunt: ex Pellene autem induti tergum mollibus lanis. At infinitum æs non poſsibile* eſt *expendere. Nam prolixioris eſt* ipſum *enumerare otij, quódque Clitor, & Tegea, & Achiuorum excelſæ vrbes, & Lycæum, ad Iouis* aram *poſuit, curſu cum pedum, manuúmque vincendo robore.*

pro pedum curſu, lucta, pancratio & pugilatu, dari ſolita victoribus, acceperunt.

Σικυωνόθε δ'. Hoc eſt, *ἐκ Σικυῶνος ἀνεχώρησαν ἐπὶ τὸ Ἄργος ἀργυραῖς φιάλαις τιμηθέ-*

ternorum agilitate valentium genus nobilissimum creber honor Gratiarum & Dioscurorum beneficio sequitur. Adeò vt quanuis nihil ipse præclari præstitisses, dignus tamen censereris, qui apud Argos oculos & faciem non occultates tanquam non ignobilis, & à non ignauis oriundus, cùm Thrasycli & Antiæ sis consanguineus. Nam quot illorum victorijs equorum altrix vrbs Prœti floruit & illustris fuit! Nam in Isthmo Corinthiaco, Isthmia, & Cleonæos apud viros, scilicet in Nemea Cleonarum vicina, Nemea quater vicerunt.

σὺν Τυνδαρίδαις θαμάκις.
ἀξιωθείης κεν, ἐὼν Θρασύκλου
Ἀντία τε ξύγγονος, Ἄργει μὴ κρύπτειν φάος
ὀμμάτων. νικαφορίαις γὰρ ὅσαις ἱπποτρόφον ἄστυ τὸ Προίτοιο θάλλησεν. Κορίνθου τ' ἐν μυχοῖς,
καὶ Κλεωναίων πρὸς ἀνδρῶν τετράκις.

nor cũ Gratijs & Tyndaridis frequenter. Dignus censereris, cùm Thrasycli & Antiæ sis cognatus, Argis non occultare lumen oculorum. Quot enim victorijs equorum altrix vrbs Prœti floruit! Corinthique in recessibus, & Cleonæos apud viros quater.

ἕπεται ϛ'. Locus laudis à materno genere. Videtur autem hic legendum, non πολύγνωτον γένος, sed πολυγνώτῳ γένει: siquidem ἕπομαι, τὸ ἀκολουθῶ regit datiuum: & ὑμετέρων pro τῶν vsurpat.

ματρώων. Dor. pro μητρώων, sine ι. subscripto. Nam μάτρωες hîc, vt & Oda. 6. Olym. vocantur οἱ πρὸς μητρὸς πρόγονοι. Aliàs sunt οἱ πρὸς μητρὸς θεῖοι.

εὐαγῶν. Torquentur interpretes in disquisitione vocis huius. Schol. exponit, εὐάγων τιμὰ, ἡ ἐπὶ τοῖς ἀγῶσιν εὖ ἀγωνισθεῖσι: *honor qui sequitur ob certamina bene certata.* tum εὐάγων componetur ex εὖ *bene*, & ἀγὼν *certamen*: huius genit. εὐάγωνος. Alijs τιμὴ εὐάγων, est ἡ καλὴ καὶ τοὺς νικῶντας εὖ καὶ καλῶς ἄγουσα, καὶ λαμπροὺς ποιοῦσα, *honor præclarus, qui victores præclarè agit, & illustres reddit.* Alij genitiuum putant, εὐάγων, construúntque cum ματρώων ὑμετέρων: & deducunt à recto ὁ καὶ ἡ εὔαγος, & accipiunt pro *rectè instituto in re aliqua*: παρὰ τὸ εὖ ἄγειν, τὸ καλῶς πολιτεύειν. Sed hæ voces carent exemplo. Et cùm εὐαγῶν possit esse genit. plur. nominis εὐαγὴς quod à Suida exponitur εὐστριφωμένος. & *agilem* significat, sicuti Epigr. l. 1. εὐαγέες μέλισσαι: *agiles apes*: puto εὐαγῶν esse epitheton ματρώων: quos cùm laudet à certaminum victorijs, *agiles* rectè dixerit: siquidem hoc in negotio agilitas est necessaria, præsertim cùm de δρόμῳ ποδῶν, & χειρῶν σθένει agatur.

Θυνδαρίδαις. Ex Schol. & metri necessitate, próque sensus claritate addendum σὺν, præpositio quæ Χαρίτεσσι & Τυνδαρίδαις inseruiet. Tribuit autem Gratijs illorum victorias, quia putauit ab illis pendere εἰ σοφὸς, εἰ καλὸς, εἴ τις ἀγλαός. Tribuit & Tyndaridis, Castori & Polluci, quia, vt ex sequentibus colligere est, hi heroës fauerunt Thiæi generi, ex quo à Pamphaë excepti sunt hóspitio.

ἀξιωθείης κεν. Pergit, meo iudicio, alloqui Thiæum, cuius maiorum laudes vt amplificet, innuere vult in illorum virtute satis esse claritudinis, vt etiam ipse nihil præclari fecisset, dignus tamen censeretur qui aperta facie per Argos ambularet: siquidem maiorum luce fulgent nepotes. Scholiastes putat hæc in Thiæi persona dici: Schmidius à poëta. Sed cùm aliena hæc mihi videantur, mutaui primam personam in secundam, quia clarior multò erit sensus si con-

tinuetur compellatio poëtæ: qui ſuo nomine hîc loqui non poteſt, ſiquidem non ipſius, ſed Thiæi cognati ſunt Thraſyclus & Antias.

μὴ κρύπτειν. Reſpicit ad conſuetudinem eorum qui victores euaſerant: illi fronte aperta incedebant: contrà victi demiſſo vultu pudibundi. Porrò *Ἀντία* Doricum eſt, pro comm. *Ἀντίου*, à recto *Ἀντίας*.

νικαφορίαις γὰρ. Ratio cur Thiæus cùm ſit Thraſycli & Antiæ cognatus, dignus cenſeri po[ſſi]t qui faciem non tegat: ſcilicet quia victoriarum lumine, quas illi adepti ſunt, clarere debet. Hæc autem verba cum admiratione pronuntianda.

ἱπποτρόφον ἄστυ Προίτου. Intellige Argos, quod & *ἵππιον* ab Homero vocatur, & ab Horatio *aptum equis*. Prœtus autem fuit Abantis Argiuorum regis filius, qui ei ſucceſſit in regno: niſi veriora dicat Pauſanias, qui Tirynthi regnaſſe illum refert: ſed hæc parum moror.

θάλλησεν. Negl. augm. pro *ἐθάλλησεν*, à verbo *θαλλέω*, poët. pro comm. *θάλλω*. ſicuti & 4. antiſtr. 4. Nem.

Κλεινᾶς τ' ἐν μυχοῖς. Periphraſticè, pro *ἐν Ἰσθμῷ*: quem *πόντοιο πύλας* paulò antè appellauit. Porrò dixit *Κλεωναίων πρὸς ἀνδρῶν*, pro *in Nemea*: vicinarum Cleonarum nomen pro ipſomet certaminis loco nominans: ſicuti & Criſam vicinā Pythonis pro Pythone: & alia id genus. Hinc incipit narratio victoriarum quas Thraſyclus & Antias adepti ſunt.

παράφρασις.

E Sicyone autem, Pythiorum ab Adraſto inſtitutorum certamine decertato, poculis vinarijs argẽto conflatis donati & ex Pellene, deuictis Theoxenijs, chlamyde laneo ſtamine contexta, quod illorum eſt præmium, induti aduenerunt. At non poſſim recenſere quot lebetes æneos, quot ænea ſcuta lucrati ſint, adeò illorum infinitus eſt numerus, vt longiori mihi opus eſſet otio ad recenſenda præmia, quæ ex Clitorio & Tegea Arcadiæ vrbibus, & ex aliquot celſis Achaiæ ciuitatibus, & ex Lycæo Ioui ſacro monte, pro pedum curſu, lucta, pancratio & pugilatu, dati ſolita victoribus, acceperunt.

ἀντιστρ. κῶλ. ια.

Σικυωνόθε δ' ἀργυρω-
θέντες σὺν οἰνηραῖς φιάλαις ἀπέ-
βαν·
ἐκ δὲ Πελλάνας, ἐπιεσσάμενοι
νῶτον μαλακαῖσι κρόκαις.
ἀλλὰ χαλκὸν μυρίον, οὐ δυνα-
τὸν
ἐξελέγχειν. μακροτέρας
γὰρ ἀριθμῆσαι σχολᾶς,
ὅν τε Κλείτωρ, καὶ Τεγέα, καὶ Α-
χαιῶν
ὑψίβατοι πόλιες,
καὶ Λύκαιον πὰρ Διὸς θῆκε, δρό-
μῳ
σὺν ποδῶν, χειρῶν τε νικᾶσαι σθέ-
νει.

μετάφρασις.

E Sicyone verò argento donati cum vinarys phialis aduenerunt: ex Pellene autem induti tergum mollibus lanis. At infinitum æs non poſſibile eſt expendere. Nam prolixioris eſt ipſum enumerare otij, quodque Clitor, & Tegea, & Achiuorum excelſæ vrbes, & Lycæum, ad Iouis aram poſuit, curſu cum pedum, manuúmque vincendo robore.

Σικυωνόθε δὲ. Hoc eſt, *ἐκ Σικυῶνος ἀνεχώρησαν ἐπὶ τὸ Ἄργος ἀργυραῖς φιάλαις τιμη[θέντες]*.

præstiterunt omnes excepta Hypermnestra, quæ Lynceo pepercit. Postea Lynceus socerum occidit, & regnum occupauit.

ἀγλαοθρόνων. Hoc Danai filiabus epitheton vix in laudem tribuitur, imò potiùs in vituperium, quatenus insignes redditæ sunt facinore impio, & velut in conspicuo loco collocatæ. κορᾶν genit. Dor. pro comm. κορῶν.

Χάριτες. Apostrophe ad Gratias, vt nimirum carmen quod Musarum afflatu componebat Pindarus, elegantia exornarent: siquidem nihil sine Gratijs præclari perficitur, vt videre est vlt. Olymp.

Ἥρας δῶμα. Sacrum fuisse Iunoni Argos, docent hæc Homeri verba.

Ἤτοι ἐμοὶ τρεῖς μὲν πολὺ φίλταταί εἰσι πόληες,
Ἄργός τε, Σπάρτη τε, καὶ εὐρυάγυια Μυκήνη.

φλέγεται δὲ. Hoc est, λάμπει, λαμπρύνεται. Verbum φλέγω, τὸ λαμπρύνω iam occurrit Oda 5. Pyth.

μακρὰ μὲν. Hoc est, μακρὸν ἂν εἴη τὰ τοῦ Περσέος ἀμφὶ Μεδούσας Γόργονος πράγματα διηγεῖσθαι. Cæterùm Schmidius ob metrum legit τοῦ Περσέος; Phrasis tamen Græca foret melior si τὰ seruemus, subaudiendo πράγματα: erítque perspicua mens authoris seruata constructione quam proposui. Alibi autem de Perseo & Gorgonibus diximus. Ideóque nihil hìc addemus, præterquam quod hæc historia satis nota est.

πολλὰ δὲ. Quod de Epapho in paraphrasi: & de Hypermnestra, ibidem, & annotatione in Δαναοῦ πόλιν, sufficiet. vide plura in Epist. Ouid. ad Lynceum, & apud Pausaniam in Corinthiacis. Obseruabo tantùm κατῴκισθεν Aeol. in 3. plur. dictum, pro κατῳκίσθησαν, à verbo κατοικίζω. Item ἄρ' esse additum à Schmidio, ad perficiendum metrum duntaxat: quod ego etiam retinui.

μονόψαφον. Sic appellat gladium Hypermnestræ, quia, vt Schol. verbis vtar, οὐκ ἐφαίνετο ἰσόψηφος ταῖς ἀδελφαῖς, ἀλλὰ μονόψηφος ἐγένετο. τουτέστι, μόνη παρὰ τὰς ἄλλας Δαναΐδας ἰδίᾳ ψήφῳ χρησαμένη, οὐκ ἔσπασε κατὰ τοῦ Λυγκέως τὸ ξίφος. Porrò μονόψαφος Dor. est pro comm. μονόψηφος. & κατασχοῖσα Dor. pro comm. κατασχοῦσα. Preterea παρεπλάγχθη. hoc est, τοῦ δέοντος ἀπεπλανήθη: est Aor. 1. pass. verbi παραπλάζομαι. Huic autem Aoristo interseritur γ. vt & initio Odysseæ, ὃς μάλα πολλὰ πλάγχθη. pro ἐπλάχθη. à simplici πλάζομαι.

παράφρασις.

Hoc quoque nomine illustris reddita est ciuitas, quòd Diomedem Tydei filium, flaua & cæsijs oculis Minerua, immortalitate donatũ in numerum Deorum retulit Quòd & Amphiaraum vatem Oiclei filium, fortem & bellicosum virum, qui nubis instar in hostes ingruere soleret, ter-

ἀντιστρ. κῶλ. ια.

Διομήδεα δ', ἄμβροτον
ξανθά ποτε Γλαυκῶπις ἔθηκε
θεόν.
γαῖα δ' ἐν Θήβαις ὑπέδεκτο, κεραυ-
νωθεῖσα Διὸς βέλεσι
μάντιν Οἰκλείδαν, πολέμοιο νέφος.
καὶ γυναιξὶν καλλικόμοι-

μετάφρασις.

Diomedem autem, immortalem flaua quõdam Dea *cæsia fecit Deum. Terra verò apud Thebas recepit fulmineis Iouis telis percussa, vatem Oicliden, belli nubem. Quinetiam mulieribus pulchricora* telis

ον ἀριστεύει. πάλαι
Ζεὺς ἐπ' Ἀλκμάναν, Δανάαν τε μολὼν, τοῦτον κατέφανε λόγον.
πατρί τ' Ἀδράστοιο, Λυγκεῖ τε φρενῶν
καρπὸν εὐθείᾳ συνάρμοξεν δίκᾳ.

mis excellit. Olim Iupiter ad Alcmenam & Danaën profectus, hãc famam palam fecit. Patri etiam Adrasti, Lynceóque mentis fructum cum recta adaptauit iustitia.

ra telis Iouis, scilicet fulmine percussa Thebis, diffissáque absorpsit, ne turpiter ab hoste occideretur. Quod etiam capillitio decoris, formáque præstantibus mulieribus alias vrbes antecellit. Quam famam veram esse Iupiter suo facto comprobauit: quum Alcmenam & Danaën Argiuas amauit & adiuit. Quod & Talaum Adrasti patrem, & Lynceum Aegypti filium Hypermnestræ maritum habuit reges, quibus Iupiter prudentiam & iustitiam coniunctim largitus est.

Διομήδεα δ'. Hoc est, ἡ δ' Ἀθηνῶν ξανθὴ καὶ γλαυκῶπις τὸν Διομήδεα θεὸν ἀθάνατον ἐποίησε. Fuit autem Diomedes Tydei Aetolorum regis filius. Tydeus autem ex Aetolia Argolidem concessit, & ex Adrasti filia Diomedem genuit, vt legimus Il. ξ. qui non solum fuit heros fortissimus, & *vt Horatij verbis vtar* Tydides melior patre: sed etiam in Deorum numerum relatus, hac ratione. Tydeus illius pater Thebano bello vulneratus à Melanippo, id ęgerrimè tulit, & Amphiaraum rogauit, vt occisi Melanippi caput sibi afferret: quo facto Tydeus animum satiare non potuit obtuendo, & denudati capitis carnes deuorauit. Promiserat autem Minerua Tydeo immortalitatem pro vulnere quod acceperat: qua cùm non posset frui, siquidem carnes deuorauerat, Mineruam rogauit, vt eam in filium Diomedem transferret. Quod fecit Minerua. Itaque cum Castore & Polluce cultus est tanquam Deus: & sunt qui eum in Diomedea insula maris Adriatici euanuisse crediderunt, vide Strab. l. 6.

ξανθὰ Γλαυκῶπις. Sic ἀντονομαστικῶς appellatur Minerua: & ξανθὰ, Doricum est, pro comm. ξανθή. Porrò ἄμβροτον sume inserto μ. pro ἄβροτον. ex α. priu. & βροτὸς. poëticum pro ἀθάνατος.

γαῖα δ' ἐν Θήβαις. Superiore Oda satis actum de Amphiarao, & Olymp. ς. Quod autem absorptus est Amphiaraus, id factum putant vt esset immortalis: & cùm in viuis vates esset, quum ex ijs excessit ipsi oraculorum sedes in Gręcia assignarunt. Hunc poëta vocat πολέμοιο νέφος, vt & Il. ρ. Homerus Hectorem,

ἐπεὶ πολέμοιο νέφος περὶ πάντα καλύπτει Ἕκτωρ:

siue multitudinis copiarum, siue fortitudinis Amphiarai rationem habet: nam hæc phrasis est metaphorica.

καὶ γυναιξὶν. Argi laus à præstantissima mulierum forma: cuius laudis duo dat exempla, Alcmenam & Danaën: & Iouis iudicio eam confirmat. Nam siquidem illas mulieres amauit Iupiter, sequitur vt formosæ fuerint. καλλικόμοις significat *formosas*, synecdochicè.

τοῦτον. Sic legendum videtur, vt altera syllaba colon præcedens perficiat, & sic in Schol. legitur τοῦτον κατέφηνε τὸν λόγον. De Alcmena, vide Plautum in Amphitryone, & Ouid. 6. Metamorph. De Danaa vide Horat. l. 3. Carm. Od. 19. & Ouid. 6. Metamorph.

πατρί τ' Ἀδραστοιο. Intellige Talao: & Λυγκεῖ, intellige Hypermnestræ viro, & Aegypti filio, qui Danaum interfecit, & illi successit: suæque posteritati imperium Argiuum reliquit. Alij enim sunt Lyncei.

φρενῶν καρπὸν. Intellige ἄριστον λογισμόν. Nam mens, vt ita loquar, sedes est διανοίας καὶ λογισμοῦ. vide antistr. 1. Ol. 7. Od. quid sit γλυκὺς καρπὸς φρενός. Porrò εὐθεῖα δίκη est δικαιοσύνη Et συνάρμοξεν duplici Dorismo pro συνήρμοσεν, qui fit mutato η augmenti in α. & σ. in ξ.

παράφρασις.

Quòd & Amphitryonem tulir, cuius idem Iupiter hastam sustentauit, scilicet ipsi fauendo in bello. Atque is quoque Amphitryo. fœlicitate præstantissimus in Dei illius affinitatem venit, quando rex ille Deorum immortalium æneis armis indutus, & assimilatus Amphittyoni Taphiorum seu Teleboarum victori (quos qui vicisset, raptúmque Electryonis boum, & eiusdem filiorum necem vltus esset, Alcmena filia & soror sui coniugium promiserat) ingressus est aulam & Alcmenam compressit, ex qua generosum, ad omniáque pericula intrepidum Herculem genuit, cuius vxor Hebe Dearum formosissima cum matre Iunone pronuba Dea & nuptiarum perfectrice in cœlo versatur.

ἐπῳδ. κῶλ. ιβ.

θρέψε δ' αἰχμὰν παρ' Ἀμφιτρύ-
ωνος. ὁ δ' ὄλβῳ φέρτατος
ἵκετ' ἐς κείνου γενεάν,
ἐπεὶ ἐν χαλκέοις ὅπλοις,
Τηλεβόας ἐναρόντι.
ὄψιν ἐειδόμενος
Ἀθανάτων βασιλεὺς αὐλὰν ἐσῆλ-
θεν,
σπέρμ' ἀδείμαντον φέρων
Ἡρακλέος. οὗ κατ' Ὄλυμπον
ἄλοχος Ἥβα, Τελεία
παρὰ ματέρι βαίνοι-
σ' ἔστι, καλλίστα Θεῶν.

μετάφρασις.

Aluit autem hastam Amphitryonis. Is autem fœlicitate præstātissimus venit in illius affinitatem, quando in æreis armis Teleboarum victori faciem assimilatus immortalium rex aulam ingressus est, semen intrepidum afferens Herculis: cuius in cœlo vxor Hebe perfectricem nuptiarū apud matrem incedit pulcherrima Dearum.

θρέψε δ. Quemadmodum Talaum & Lynceum Iupiter dicitur prudentia & iustitia ornasse: sic immediatè dicitur, aluisse hastam Amphitryonis, hoc est, eū in bello fortitudine muniuisse. Ideóque puto remotiùs sumptam illam coniecturam, quòd Iupiter aluit & quasi prolongauit bellum Amphitryonis, vt vno die eum præuertens, Alcmena potiretur. Neque contextus series id vllo modo mihi videtur velle. Hîc igitur τρέφω sumo quemadmodum Sophoclis Schol. in Aiace mastigoph. interpretatur, αὔξω. In hunc versum, οἵας λατρείας αὐθ' ὅσου ζῆλον τρέφει.

ὁ δ' ὄλβῳ. Referuntur ista ad Amphitryonē, qui fœlicissimus fuit quòd in Iouis affinitatem venerit, quum videlicet alter Herculem, alter Iphiclum ex eadem coniuge eodem tempore susceperit.

ἐναρόντι. Sic legendū videtur, ratione cùm metri tum sensus. Itaque mendo-

sè legunt qui habent vel ἔνεφεν ποι, vel ἔνεφεν οἱ: quod & Schmidius rectè obseruauit. Porrò ἐνόδυμος Atticè & poët. dictum pro εὔδυμος.

ἀδείμαντον. Hoc eſt, ἄφοβον. Fit ἀδείμαντος ex α priu. & inuſitato verbali δειμαντὸς, à δειμαίνω *trepido, formido, metuo*, & hoc à δεῖμα, hoc à δέος.

Ολυμπον. Hoc eſt, οὐρανὸν. Fabula Hebes notiſſima eſt. Habes βαίνεισα δὴ Atticè pro βαίνει. & Dor. βαίνοισα, pro comm. βαίνουσα.

Τελεία. Antonomaſia pro Ἥρα: quę cur ſic appelletur, ambigunt. Quidam Τελείαν Iunonem vocant, quia Temenus Pelaſgi filius tria fana ædificauit, primum παιδί: ſecundum τελεία poſtquam Ioui nupſit. Dicitur autem τέλειος qui matrimonium iniuit. Tertium χήρα *vidua*, quum irata voluit aliquando diuortium à Ioue facere. Quæ ſententia ſi valeat, dicetur Hebe cum matre Iunone in cœlo verſari, quatenus Iuno eſt τελεία non χήρα facto à Ioue diuortio. Iunoni Teliæ fuit templum in monte Cuculo, quia ibi in cuculum verſo compreſſa eſt à Ioue. Alij Τελείαν dicunt quaſi *adultam, perfectam, nuptialem*, quòd perfectionem vitæ efficit, h.e. maturam ad matrimonium ætatem ſignificet. Alij quòd ſit γαμηλία & ζυγία, ac nuptiarum perfectioni præſit: & ſic κατασκευάζει τὴν τελειότητα τοῦ βίου. Nam vt ait Pollux, γάμος dicitur τέλειος, ὡς πρὸς τὸ βίον τελῶν τὸν ἄνθρωπον.

παράφρασις.	στροφὴ β. κῶλ. ια.	μετάφρασις.
Sed quid infinitas res apud Argiuos memorabiles exponam? Sanè non poſſim omnia præclara recenſere, quæ de Argo virtutibus ſuorum incolarum bene fortunato referenda ſeſe offerunt, adeò mihi anguſtum eſt os, & imbecilla dicẽdi facultas: præterquã quòd ex enumeratione lõgiori deuitare volo hominum faſtidium, in quod incidere mihi foret moleſtũ. Quanquam autem ijs de cauſis longiorem narrationem præcidam, quod attinet ad priſcorum Argiuorum res memorabiles: nihilominus virum Argiuum recens Hecatombæorum victorem celebrabo. Quare	βραχύ μοι στόμα πάντ' ἀναγήσασθ' ὅσων Ἀργεῖον ἔχει τέμενος μοῖραν ἐσλῶν. ἔστι δὲ καὶ κόρος ἀνθρώπων βαρὺς ἀντιάσαι. ἀλλ' ὅμως εὔχορδον ἔγειρε λύραν, καὶ παλαισμάτων λάβε φροντίδ'. ἀγών τοι χάλκεος δᾶμον ὀτρύνει ποτὶ βουθυσίαν Ἥρας, ἀέθλων τε κρίσιν, Οὐλία παῖς ἔνθα νικάσαις δὶς, ἔσχεν Θεαῖος εὐφόρων λάθαν πόνων.	Arctum eſt mihi os ad omnia recenſendũ, quotcunque Argiuum habet delubrum ſortem bonorum. Eſt verò etiã ſatietas hominum grauis occurſu. Sed tamen chordis bene ſonantem excita lyram, & luctarum curam ſuſcipe. Certamen æneum populum hortatur ad ſacrificium Iunonis, præmiorúmque iudicium, vbi Vliæ filius Thiæus victoriam adeptus bis, conſequutus eſt portatu difficilium obliuionem laborum.

accipe lyram fidibus tenſis bene ſonantem, & curam ſuſcipe laudandi illum palæſtritam. Robuſtum certamen quod Iunoniorum tempore pro æneis armis indiei ſolet, Argiuum populum hortatur vt ad Hecatombes ſacrificium Iunoni fieri ſolitum, & ad præmiorum

iudicium se conferat. In quo certamine Thiæus Vliæ filius iam secundò victoriam adeptus præmio donatus est: quem ob successum, nullo difficilium quos exhausit laborum sensu afficitur.

βραχύ μοι στόμα. Concludit laudem à maioribus præcisione sermonis, quum profitetur tam amplam esse illius aream vt singulis recensendis sit impar. q. d. ἀδυνάτως ἔχω πάντα τὰ τῶν Ἀργείων καλὰ διηγήσασθαι. Doricum est ἀναγήσασθαι pro ἀνηγήσασθαι infin. Aor. 1. med. verbi ἀνηγέομαι.

Ἀργεῖον τέμενος. Periphrasis pro Ἄργος, seu Ἀργολίς. Neque enim solum delubrum Argiuum intelligit, sed etiam totum Argos, imò totam Argolidem, seu Argiuam terram.

ἐστὶ δὲ καὶ κόρος. Prima præcisionis ratio ab impossibili sumpta est: quòd non possit poeta tam longam seriem Argolicarum rerum memorabilium persequi: Secunda petitur ab hominum inuidia, quòd alienarum laudum longior enarratio fastidiosa esse soleat. Hæc poëtæ verba sic declares, καὶ δεινόν ἐστι ποιεῖν κόρον ἀνθρώποις, οἳ διὰ τὴν βασκανίαν οὐχ ἡδέως ἀκούουσιν ἀλλοτρίων ἐπαίνων.

ἀλλ' ὅμως. Post breuem superiorum conclusionem, transit ad sibi propositam Thiæi laudem. Quod facit per apostrophen ad seipsum. q. d. ὅμως μέντοι εὔχορον λάμβανε λύραν, καὶ ἐν φροντίδι τὴν τῶν παλαισμάτων ἔπαινον. Similis apostrophe extat antistr. 1. Od. 1. Olymp. ἀλλὰ δωρίαν ἀπὸ πασσάλου φόρμιγγα λάμβανε.

ἀγών τοι χάλκεος. Certamen hoc Ἡραῖα *Iunonia* vocabant, vt pote Iunoni sacrum: vel Ἑκατομβαῖα: quòd tum fieret ἑκατόμβη, Epitheton χάλκεος adhibetur; vel quod ἀγὼν esset ἰσχυρὸς, & στερρότατος: vel quia præmium erat χάλκεον ὅπλον. Porrò θυσίαν Ἥρας intellige ἑκατόμβην.

ἀέθλων τε. Hoc est, τῶν ἐπάθλων, βραβείων. i. præmiorum: non autem certaminum: siquidem incommodius esset hanc significationem admittere, cùm præcesserit vox ἀγών. Porrò innuit obiter poëta, penes populum fuisse iudicare de victoria, & præmij eam sequentis distributione.

Οὐλία. Dor. pro comm. Οὐλίου. & νικάσαις Dor. & Aeol. pro νικήσας. Dores η in α mutant: & Aeoles hanc terminationem αις pro ας vsurpant.

λυσιπόνων. Mihi videtur Schmidius sic rectè legere. Neque enim solum metro ita satisfit: sed præcipuè sensui. Quid enim opus est εὐφόρων, vel εὐφερέων. h. e. εὐφεραντικῶν πόνων λήθην ἔχειν? imò mala est istiusmodi laborum obliuio: contrà iucunda τῶν λυσιπόνων. Obliuio laborum paritur à victoria & præmio.

παράφρασις.	ἀντιστ. κώλ. ια.	μετάφρασις.
Præter quas victorias, fœliciter profectus ad multitudinem Græcorum, quo-	ἐκράτησε δὲ καί ποθ' Ἑλλανα στρατὸν Πυθῶνι, τύχᾳ τε μολών,	Obtinuit autem etiā apud Græcum populum Pythone, & fortu-

rum alij ad certandum, alij ad spectandum, Pythonem, Isthmum & Nemeam adeunt, Pythiorum, Isthmiorum & Nemeorum coronam obtinuit: Musísque materiam carminis suppeditauit, quo victorias cohonestent: vnam quidem Delphis partam, tres autem in Isthmo Corinthiaco, qui est veluti porta maris propter angustiam: tres quoque in venerabili Nemeæ solo, quod ex Adrasti vicinæ Sicyonis regis ditione fuit. Nunc autem, Iupiter pater, ille quiddam optat quod silentio premit, nec proloqui audet. Interno animi voto beneficium petit à te penes quem est rerum omnium successus: nec tamen id temere cogitat, vt citra laborem obtinere velit: sed suo merito tuáque ope id consequi expetit.

καὶ τὸν Ἰσθμοῖ, καὶ Νεμέᾳ στέφανον,
μοίσαισί τ' ἔδωκ' ἀρόσαι.
τρὶς μὲν ἐν πόντοιο πύλαισι λαχὼν,
τρὶς δὲ καὶ σεμνοῖς δαπέδοις
ἐν Ἀδραστείῳ νομῷ.
Ζεῦ πάτερ, τῶν μὰν ἔραται φρενὶ, σιγᾷ
οἱ στόμα. πᾶν δὲ τέλος
ἐν τὶν ἔργων. οὐδ' ἀμόχθῳ καρδίᾳ
προσφέρων τόλμαν, παραιτεῖται χάριν.

natè profectus, & in Isthmo, & in Nemea coronam: Musisq; dedit excolendam: ter quidem in maris portis sortitus: ter. verò & in venerabili solo in Adrastea ditione. Iupiter pater, ea quæ optat mente, reticet ipsi os. Omnis verò successus in te est operum. Neque ignauo corde afferens audaciam à te petit beneficium.

ἐκεράτωσε δὲ. Laus ab alijs victorijs per Græciam celebrioribus. Sic autem locum hunc construe μολὼν δὲ τύχᾳ καὶ ποτὶ στρατὸν Ἑλλάνων, τὸν Πυθοῖ, καὶ τὸν Ἰσθμοῖ, καὶ Νεμέᾳ στέφανον ἐκεράτωσε. q.d. σὺν εὐτυχίᾳ δὲ παραγινόμενος πρὸς τὸ πλῆθος Ἑλληνικὸν, καὶ Πύθια, καὶ Ἴσθμια, καὶ Νέμεα νενίκηκε.

ποτὶ. Sume non pro ποτὶ, sed pro ποτὶ Dorico, pro πρὸς. & στρατὸν intellige πλῆθος eorum qui ad certandum, & spectandum venerant: præterea τύχᾳ Dor. pro τύχῃ, quod est vocabulum μέσον, pro συντυχίᾳ vel εὐτυχίᾳ.

μοίσαισι. Dor. & poët. pro μούσαις. & ἀρόσαι metaphoricè sumitur pro ἀοιδῇ κοσμεῖν Nam corona παρέχει πρόφασιν ταῖς μούσαις, quarum ἄρουρα est poësis: cuius studiosi Πιερίδων ἀρόται appellantur Nem. 6.

τρὶς μὲν ἐν πόντοιο πύλαισι. Hoc est, τρὶς ἐνίκησε τὰ Ἴσθμια. Nam πόντου πύλαι est Isthmus Corinthiacus, qui porta maris appellatur, διὰ τὸ στενὸν, inquit Scholiastes. Pindarus Olymp. 8. πύλας Κορίνθου Isthmum appellauit.

τρὶς δὲ καὶ σεμνοῖς. Ante σεμνοῖς, repetendum ἐν, ἀπὸ κοινοῦ. Et his verbis intelligendum est Nemeæum solum. Nam hæc est exegesis eorum quæ generaliùs dixit de victoria Isthmiaca, & Nemeæa. Nam quod statim addit ἐν Ἀδραστείῳ νομῷ: non significat illa Pythia Sicyonia, de quibus Oda superiore: sed tantùm docet cuius sub ditione aliquando fuerit Nemea. Cùm enim Adrastus Sicyonis rex fuerit, potuit vicinam hanc syluam Nemeam habuisse. Vel si legas ἐν Ἀδραστείῳ νόμῳ, hoc est, διὰ νόμου Ἀδραστείου, vel κατὰ διοίκησιν καὶ νομοθέτησιν Ἀδράστου, *lege Adrastea* respexerit poëta, ad id quod, vt ait Schol. οἱ ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις ἀνενεώσαντο τὰ Νέμεα, ὧν εἷς Ἄδραστος. Qui quanquam non solus instituit leges certaminis, nihilominus alijs omissis à poëta nominatur vt Argiuis mage gratificetur.

Ζεῦ πάτερ. Quia superest ex 4. sacris certaminibus, Olympicum obtinen-

dum:id beneficium à Ioue petit Thiæi nomine, qui præ verecundia non ausit proloqui quod habet in votis. τῶν sume pro subiunct. ὧν. & scribe μαὶ metri causa, non μὲ. Habet autem Scholiastes in exegesi ὧν γε μοὶ, ex quo conijcere possis errorem irrepsisse in textum. Et ipso Odes initio sic legit ὧν γε μαὶ ἔραται.

. ποῖ δὲ τέλος. Hoc est, ἐν σοί ἐστι τέλος παντὸς πράγματος: pia sententia qua Deum rerum omnium causam efficientem agnoscit.

αἰδ' ἀμόχθῳ καρδίᾳ. Hoc est, ἡ χωρὶς πόνου παρὰ σοῦ αἰτεῖται τὴν χάριν τῆς νίκης. Hæc habes in paraphrasi Latina dilucidè. Quod attinet ad παραιτοῦμαι, aliàs signif. *auersor, deprecor*. χάριν intellige τὴν δωρεὰν τῆς νίκης.

παράφρασις.

Neque me comminisci hoc illi esse in votis, te & illum testem appello: siquidem dico rem tibi vt pote Deo omniscio notam, illique ipsi summopere optâti victoriam Olympicam, quæ omnium est suprema: siquidem Hercules certaminis huius præ alijs honorati ritum in Pisa sanxit. Porrò idem bis Panathenæa Mineruæ sacra vicit, non continenter quidem, sed interiecto temporis interuallo: atque illi suo more Athenienses suaui voce carmen cecinerunt: nec non pro præmio accepit oleum fictili vasi ex assata terra conflato infusum, quod in patriam Argos, cuius populi generosi Iuno tutelaris est Dea, intus vasorum picturatas thecas asportauit.

ἐπῳδ. κῶλ. ιβ.

γνώτ' ἀείδω καὶ τὶν Θεῷ,
χὤστις ἀμιλλᾶται περὶ
ἐσχάτων ἀέθλων κορυφαῖς.
ὕπατον δ' ἔχεν Πίσα
Ηρακλέος τεθμόν. ἁδεῖ-
αί γε μὲν ἀμβολάδαν
ἐν τελεταῖς δὶς Ἀθηναίων μιν ὀμ-
φαὶ
κώμασαν. γαίᾳ δὲ καυ-
θείσᾳ πυρὶ καρπὸς ἐλαίας
ἔμολεν Ηρας τὸν εὐά-
νορα λαὸν ἐν ἀγγέων
ἕρκεσιν παμποικίλοις.

μετάφρασις.

Nota cano tibi Deoque, illique qui certat de supremorum præmiorũ cacumine. Summum enim accepit Pisa Herculis ritum. Ac suaues quidem ex interuallo in sacris ritibus bis Atheniensium ipsum voces decantarunt. Terra verò igni adustæ fructus oleæ venit Iunonis ad fortem populum in vasorum claustris multum variegatis.

γνώτ' ἀείδω. Hoc est, φανερὰ δὲ λέγω καί σοι Θεῷ καὶ τῷ Θιαίῳ, ὅστις σπουδάζει περὶ τῆς κορυφῆς τῶν ἀγώνων τὸ τέλειον τῆς δόξης ἐχόντων. Quanquam tacebat quod mente voluebat Thiæus, id tamen Deo notum esse declarat poëta. Porrò γνώτ'. acuto notatur accentu, quia scribitur per elisionem pro γνωτὰ: malè ab alijs circunflexo. Cùm antea imperfecto metro legeretur, scribo καὶ τὶν Θεῷ.

χὤστις. Expone per καὶ τῷ ὅστις: nempe Thiæus. ἔσχατα ἄεθλα, intellige ὕψιστον ἀγῶνα. Nam ἔσχατος aliquando sumitur pro πρῶτος, vt in hoc Sophoclis loco, Ηδη γὰρ ἕδρα Ζεὺς ἐν ἐσχάτῳ Θεῶν. Aliquando pro ὕψιστος: vt Olymp. prima. τὸ δ' ἔσχατον κορυφοῦται βασιλεῦσι.

κορυφαῖς. Malè habent codices plerique omnes datiuum plur. κορυφαῖς: pro quo legendum κορυφᾶς. Quod quasi digito indicat Scholiastes, quum exponit hoc

περὶ τῆς κορυφῆς. Alibi docuimus cur Olympia habita sint pro certamine præstantissimo,& dignitate summo. Id quoque docent quæ statim sequuntur.

ὕπατον δὲ. Hoc est, ἡ γὰρ Πίσα τεθμὸν ἐνδοξότατον καὶ ὑπερέχοντα Ηρακλέος ἔχει. Ratio cur Olympia sint certamen supremum. Coniunctio δὲ sumenda pro γὰρ: & τεθμὸς est vel *ritus*, vel *institutum*.

ἁδεῖαι δὲ. Laus à Panathenaica victoria: quod innuit præmium à Thiæo acceptum. Victoribus enim Panathenæorum dabatur vrceus seu hydria oleo plena. Porrò ἁδεῖαι ὀμφαὶ Αθηναίων dicuntur *iucundæ Atheniensium voces* ob suauitatem cantus: vel ratione Thiæi cui iucundum esset decantari.

δὶς. Hoc denotat repetitam victoriam, & ἀμβολάδαν, temporis internallum fuisse inter vtramque. Non enim ἐφεξῆς, ἀλλὰ τινὸς ἀναβολῆς γενομένης μεταξὺ, *parta sunt continenter, & proximè sequenti tempore certaminis, sed interiecto internallo.* Porrò ἀμβολάδαν, per syncopen & Doricè dicitur pro ἀναβολάδην, ab ἀναβάλλομαι, *differo*. Hoc aduerbium alijs duobus modis exponit Schol. qui hîc non quadrant.

γαίᾳ δὲ καυθείσᾳ. Scholiastes videtur hæc in nominatiuo legisse: sed meliùs habent qui in datiuo legunt, ratione sensus & metri: q. d. poëta: ὁ δὲ καρπὸς ἐλαίας, τουτέστιν ἔλαιον ἐγχυθὲν γῇ πυρὶ καυθείσῃ, ἦλθεν ἐν παμποικίλοις ἀγγείων ἕρκεσι πρὸς εὐάνδρον Ηρας λαὸν, ἤγουν Αργος. Cæterùm *terra adusta* periphrasis est *vrcei*, vel *hydriæ*, vel *fictilis*: nam hæc vasa fiebant, ex assata terra. Hoc vasorum genus præmium luctæ fuisse testatur Callimachus in his, quæ refert Scholiastes.

Καὶ παρ' Αθηναίοις γὰρ ἐπὶ τέγος ἱερὸν ἧνται
Καλπίδες, οὐ κόσμου σύμβολον ἀλλὰ πάλης.

καρπὸς ἐλαίας. Hoc est, *oleum*. Nam in his Mineruæ festis ludis, quia fuit oleæ inuentrix, oleum victori dabatur, cui soli ex Attica illud exportare licebat, vt monent Scholia.

τὸν εὐάνορα λαὸν Ηρας. Periphrasis Argi, quod erat sacrum Iunoni: præterea subaudiendum est πρὸς ante τὸν λαὸν.

ἐν ἀγγέων ἕρκεσι. Hoc est, ἐν θήκαις ἀγγείων πεποικιλμέναις. Vrceus, seu vasculũ quod oleo plenum dabatur victori, picturis varijs ornatæ thecæ indebatur, vt videntur innuere poëtæ verba. At Schol. intelligit ipsas Hydrias, quum hoc exponit ἐν πεποικιλμένοις ἀγγείοις, αἱ γὰρ ὑδρίαι ἐζωγράφηντο. Aliter quoque exponit, ἐν ἀμφιθορεῦσι χαλκοῖς: & quod vix crediderim, dicit ex terra assata æs, ex ære vasa fingi solita.

παράφρασις.

Hic autem fœlix certaminum successus tibi ô Thiæe à materni generis fortitudine manat. Nam tuorum progenitorum ma-

στροφὴ γ. κῶλ. ιαʹ

ἕπεται δὲ Θειαῖε ματρώων πολύγνωτον γένος ὑμετέρων
εὐαγῶν τιμὰ Χαρίτεσσί τε, καὶ

μετάφρασις.

Sequitur autẽ Thiæe stirpem celeberrimam maiorum maternorum vestrorum agilium ho-

ternorum agilitate valentium genus nobilissimum creber honor Gratiarum & Dioscurorum beneficio sequitur. Adeò vt quanuis nihil ipse præclari præstitisses, dignus tamen censeteris, qui apud Argos oculos & faciem non occultares tanquam non ignobilis, & à non ignauis oriundus, cùm Thrasycli & Antiæ sis consanguineus Nam quot illorum victorijs equorum altrix vrbs Prœti floruit & illustris fuit! Nam in Isthmo Corinthiaco, Isthmia, & Cleonæos apud viros, scilicet in Nemea Cleonarum vicina, Nemea quater vicerunt.

σὺν Τυνδαρίδαις θαμάκις.
ἀξιωθείης κεν, ἐὼν Θρασύ-
κλου
Ἀντία τε ξύγγονος, Ἀρ-
γεϊ μὴ κρύπτειν φάος
ὀμμάτων. νικαφορίαις γὰρ ὅσαις
ἱπ-
ποτρόφον ἄστυ τὸ Προί-
τοιο θάλλησεν. Κορίνθου τ' ἐν μυ-
χοῖς,
καὶ Κλεωναίων πρὸς ἀνδρῶν τε-
τράκις.

nor cū Gratijs & Tyndaridis frequenter. Dignus censereris, cùm Thrasycli & Antiæ sis cognatus, Argis non occultare lumen oculorum. Quot enim victorijs equorum altrix vrbs Præti floruit! Corinthíque in recessibus, & Cleonæos apud viros quater.

ἕπεται ʒ. Locus laudis à materno genere. Videtur autem hic legendum, non πολύγνωτον γένος, sed πολυγνώτῳ γένει: siquidem ἕπομαι, τὸ ἀκολουθῶ regit datiuum: & ὑμετέρων pro τῶν vsurpat.

ματρώων. Dor. pro μητρώων, sine ι. subscripto. Nam μάτρωες hîc, vt & Oda. 6. Olym. vocantur οἱ πρὸς μητρὸς πρόγονοι. Aliàs sunt οἱ πρὸς μητρὸς θεῖοι.

εὐαγῶν. Torquentur interpretes in disquisitione vocis huius. Schol. exponit, εὐάγων τιμά, ἡ ἐπὶ τοῖς ἀγῶσιν εὖ ἀγωνισθεῖσι: *honor qui sequitur ob certamina bene certata.* tum εὐάγων componetur ex εὖ *bene*, & ἀγὼν *certamen*: huius genit. εὐάγωνος. Alijs τιμὴ εὐάγων, est ἡ καλὴ καὶ τοὺς νικῶντας εὖ καὶ καλῶς ἄγουσα, καὶ λαμπροὺς ποιοῦσα, *honor preclarus, qui victores preclarè agit, & illustres reddit.* Alij genitiuum putant, εὐάγων, construúntque cum ματρώων ὑμετέρων: & deducunt à recto ὁ καὶ ἡ εὔαγος, & accipiunt pro *rectè instituto in re aliqua*: παρὰ τὸ εὖ ἄγειν, τὸ καλῶς πολιτεύειν. Sed hæ voces carent exemplo. Et cùm εὐαγῶν possit esse genit. plur. nominis εὐαγὴς quod à Suida exponitur εὐπεριηγμένος. & *agilem* significat, sicuti Epigr. l. 1. εὐαγέες μέλισσαι: *agiles apes*: puto εὐαγῶν esse epitheton ματρώων: quos cùm laudet à certaminum victorijs, *agiles* rectè dixerit: siquidem hoc in negotio agilitas est necessaria, præsertim cùm de δρόμῳ ποδῶν, & χειρῶν σθένει agatur.

Θυνδαρίδαις. Ex Schol. & metri necessitate, próque sensus claritate addendum σὺν, præpositio quæ Χαρίτεσσι & Τυνδαρίδαις inseruiet. Tribuit autem Gratijs illorum victorias, quia putauit ab illis pendere εἰ σοφὸς, εἰ καλὸς, εἴ τις ἀγλαός. Tribuit & Tyndaridis, Castori & Polluci, quia, vt ex sequentibus colligere est, hi heroës fauerunt Thiæi generi, ex quo à Pamphaë excepti sunt hóspitio.

ἀξιωθείης κεν. Pergit, meo iudicio, alloqui Thiæum, cuius maiorum laudes vt amplificet, innuere vult in illorum virtute satis esse claritudinis, vt etiam ipse nihil præclari fecisset, dignus tamen censeretur qui aperta facie per Argos ambularet: siquidem maiorum luce fulgent nepotes. Scholiastes putat hæc in Thiæi persona dici: Schmidius à poëta. Sed cùm aliena hæc mihi videantur, mutaui primam personam in secundam, quia clarior multò erit sensus si continuetur

tinuetur compellatio poëtæ: qui ſuo nomine hic loqui non poteſt, ſiquidem non ipſius, ſed Thiæi cognati ſunt Thraſyclus & Antias.

μὴ κρύπτειν. Reſpicit ad conſuetudinem eorum qui victores euaſerant: illi fronte aperta incedebant: contrà victi demiſſo vultu pudibundi. Porro *Ἀντία* Doricum eſt, pro comm. *Ἀντίου*, à recto *Ἀντίας.*

νικαφορίαις γὰρ. Ratio cur Thiæus cùm ſit Thraſycli & Antiæ cognatus, dignus cenſeri po t qui faciem non tegat: ſcilicet quia victoriarum lumine, quas illi adepti ſunt, clarere debet. Hæc autem verba cum admiratione pronuntianda.

ἱπποτρόφον ἄστυ Προίτου. Intellige Argos, quod & *ἵππιον* ab Homero vocatur, & ab Horatio *aptum equis*. Prœtus autem fuit Abantis Argiuorum regis filius, qui ei ſucceſſit in regno: niſi veriora dicat Pauſanias, qui Tirynthi regnaſſe illum refert: ſed hæc parum moror.

θάλλησεν Negl. augm. pro *ἐθάλλησεν*, à verbo *θαλλέω*, poët. pro comm. *θάλλω*. ſicuti & 4. antiſtr. 4. Nem.

Κλεωνᾶν τ' ἐν μυχοῖς. Periphraſticè, pro *ἐν Ἰσθμῷ*: quem *πόντοιο πύλας* paulò antè appellauit. Porro dixit *Κλεωναίων πρὸς ἀνδρῶν*, pro *in Nemea*: vicinarum Cleonarum nomen pro ipſomet certaminis loco nominans: ſicuti & Criſam vicinã Pythonis pro Pythone: & alia id genus. Hinc incipit narratio victoriarum quas Thraſyclus & Antias adepti ſunt.

παράφρασις.

E Sicyone autem, Pythiorum ab Adraſto inſtitutorum certamine decertato, poculis vinarijs argẽto conflatis donati & ex Pellene, deuictis Theoxenijs, chlamyde laneo ſtamine contexta, quod illorum eſt præmium, induti aduenerunt. At non poſſim recenſere quot lebetes ęneos, quot ænea ſcuta lucrati ſint, adeò illorum infinitus eſt numerus, vt longiori mihi opus eſſet otio ad recenſenda præmia, quæ ex Clitorio & Tegea Arcadiæ vrbibus, & ex aliquot celſis Achaiæ ciuitatibus, & ex Lycæo Ioui ſacro monte, pro pedum curſu, lucta, pancratio & pugilatu, dari ſolita victoribus, acceperunt.

ἀντιστρ. κῶλ. ια.

Σικυωνόθε δ' ἀργυρωθέντες σὺν οἰνηραῖς φιάλαις ἐπέβαν·

ἐκ δὲ Πελλάνας, ἐπιεσσάμενοι νῶτον μαλακαῖσι κρόκαις.

ἀλλὰ χαλκὸν μυρίον, οὐ δυνατὸν

ἐξελέγχειν. μακροτέρας

γὰρ ἀριθμῆσαι σχολᾶς,

ὅν τε Κλείτωρ, καὶ Τεγέα, καὶ Ἀχαιῶν

ὑψίβατοι πόλιες,

καὶ Λύκαιον πὰρ Διὸς θῆκε, δρόμῳ

σὺν ποδῶν, χειρῶν τε νικᾶσαι σθένει.

μετάφρασις.

E Sicyone verò argento donati cum vinarijs phialis aduenerunt: ex Pellene autem induti tergum mollibus illis. At infinitum as non poſsibile eſt *expendere. Nam prolixioris eſt* ipſum *enumerare otij, quod'que Clitor, & Tegea, & Achiuorum excelſæ vrbes, & Lycæum, ad Iouis* aram *poſuit, curſu cum pedum, manuúmque vincendo robore.*

Σικυωνόθε δ'. Hoc eſt, *ἐκ Σικυῶνος ἀνεχώρησαν ἐπὶ τὸ Ἄργος ἀργυραῖς φιάλαις τιμηθέ-*

τις. De his ludis ſuperiore Oda diximus. Cæterùm τὸ ἀργυροῦσθαι non ſignificat hic *argento tegi*, vel *ornari argento*, *argentari*: *ſed argento donari* peculiari poëtæ vſu. ἐπέβαν per ſyncopen, pro ἐπέβησαν.

ἐκ δ' Πελλάνας. Repete ἀπὸ κοινοῦ, ἐπέβαν. De hac vrbe, & ludis ibi celebrari, præmióque dari ſolito, vide 3. Odam Olymp. in hoc vocabulum θεοξένια; & 9. eiuſdem, antiſtr. vlt. καὶ ψυχρᾶν ὁπότ' εὐδιανὸν, &c. Ait Schol. veſtem illam dari ſolitam rudem, & à fullonibus non curatam: ac regionem illam in tractu perfrigido fuiſſe ſitam.

ἐπιεσσάμενοι. Poët. particip. Aor. 1. med. à verbo ἐπιέω, τὸ ἐνδύω, *induo*. comp. ex ἐπὶ, & ἕω. Fut. ἕσω. Aor. 1. εἷσα. poët. ἕσα, & reduplic. σ. metri cauſa ἕσσα: Hinc medius ἐσσάμην. Porrò μαλακαὶ κρόκαι, eſt periphraſis χλανίδος.

ἀλλὰ χαλκόν. Sequitur victoriarum συναθροισμὸς, quas ob multitudinem non poſſit recenſere ſine longiori otio. χαλκὸν metonymicè dicit ſumpta materia pro forma. Nam intelligit lebetes, & ſcuta ex ære.

ὅν τε. Refer ad præcedens χαλκόν. Κλείτωρ, ſeu Κλειτώρειον Arcadiæ oppidum, ab Azanis filio Clitore conditum & denominatum, vt refert Pauſan. in Arcad. Veriſimile autem eſt poëtam intelligere hic ἱπποδρομίας ἄθλα, quæ Azani vita defuncto celebrata ſunt: de quibus idem ibid. De Tegea idem eodem libro.

ὑψιβάτοι. Hoc eſt, ὑψηλαὶ. ὑψίβατος *altigradus*: vox poëtica ex ὕψι & βατὸς, hoc eſt, βαίνων.

Λύκαιον. Lycæus mons Arcadiæ, in quo Lycæa Ioui celebrabant: de quibus antiſtr. vlt. Od. 7. Olymp. in his, τὰ δ' ἐν Ἀρκαδίᾳ. Hoc in monte fuit ara circa quam ludi fiebant, vnde videtur poſt πὰρ Διὸς, ſubaudiendum βωμῷ.

δρόμῳ σὺν ποδῶν. Certaminum ſpecies quibus Thiæi cognati claruerunt, quas ſpecies declarat Latina paraphraſis.

παράφρασις.

Enimuero cùm Dioſcuri Caſtor & Pollux fratres gemini, à Pamphaë ex Thiæi maioribus maternis vno fuerint excepti hoſpitio, nō mirum eſt illi ſtirpi inſitam eſſe à naturâ bene certandi facultatē, vt inter ſtrenuos athletas receſeantur: ſiquidem eum Mercurio & Hercule florentem certaminū ſortem adminiſtrant illi Spartæ ſpatioſæ præſides, qui virorum iuſtorum, vt pote Pamphais, exindéque eius generis, ſunt ſtudioſi. Qui ſanè laudem hoc quo-

ἐπῳδ. κώλ. ιβ.

Κάστορος δ' ἐλθόντων ἐπὶ
ξενοσύναν πὰρ Παμφάη,
καὶ κασιγνήτου Πολυδεύ-
κεος, οὐ θαῦμα σφίσιν
ἐγγενὲς ἔμμεν ἀθλη-
ταῖς ἀγαθοῖσιν. ἐπεὶ
εὐρυχόρου ταμίαι Σπάρτας, ἀγώνων
μοῖραν Ἑρμᾷ καὶ σὺν Η-
ρακλεῖ διέποντι θάλειαν,
μάλα μὲν ἀνδρῶν δικαίων
περικαδόμενοι. καὶ
μὰν θεῶν πιστὸν γένος.

μετάφρασις.

Sed cùm Caſtor venerint ad hoſpitium apud Pamphaem, & frater Pollux, non mirum eſt illis ingenitum eſſe vt ſint athletæ ſtrenui: quoniam ſpatioſæ præſides Spartæ, certaminum ſortem cū Mercurio & Hercule gubernant florentem, valde quidem virorum iuſtorum curam gerentes, Quinetiam Deorum fidele eſt genus.

que nomine merentur, quòd fidem datam, vt Deos decet, alter alteri optimè seruent.

Κάστορς δ' ἐλθόντος. Vt metro satisfiat legendum est ἐλθόντων, qui genit. plur. respiciet ad præcedens Κάστορς, & sequens Πολυδεύκεος: qualis constructio Pyth. δ'. Epod. 8. τὸ μὲν Ἐχίονα, κεχλάδοντας ἥβᾳ, τὸ δ' Εὔρυτον: vbi videas annotationem nostram.

ξενοσυνᾶν. Dor. pro comm. ξενοσύνην. Hoc est ξενίαν, quod vocabulum habent vulgatæ editiones, sed Schmidius metro satisfacit ξενοσυνᾶν legendo, πὰρ per apocopen pro παρά. Sic autem hæc periodus soluta oratione potest reddi, Κάστορος γὰρ καὶ ἀδελφοῦ Πολυδεύκεος παρὰ τῷ Παμφάῃ ξενωθέντων, θαυμαστὸν οὐδὲν αὐτοῖς ἐγγενὲς εἶναι ἀγαθοῖς ἀγωνισταῖς. Quibus innuere vult Castorem & Pollucem θεοὺς ἐναγωνίους, Pamphais generi huius virtutis esse authores, vt beneficium beneficio rependerent.

εὐρυχόρου Sic legendum poëticè metri causa, mutato ω in ο. Nam fit ab εὐρὺ & χώρα. Sic & Pyth. 12. antistr. 2. τοὶ παρὰ καλλιχόρῳ pro καλλιχώρῳ, vt ibi docuimus. Dioscuros autem præsides certaminum fuisse iam vidimus Olymp. 3. antistr. 3. διέποντι Dor. pro comm. διέπουσι: à poët. verbo διέπω, τὸ διοικῶ, κυβερνῶ, *rego, administro*: vt Ol. 6. ταὶ Ἱέρων καθαρῷ σκάπτῳ διέπων. θαλείαν, hoc est, θαλερὰν, vt sit adiectiuum referendum ad μοῖραν, à θάλειος: de quo vide Lexica. Scholiastes habet μοῖραν θάλειαν, & aliàs θαλειᾶν, exponítque μοῖραν τῆς εὐωχίας: sed series sermonis satis indicat, non conuiuij, sed certaminis præfectos esse Dioscuros.

μάλα μὲν. Hoc est, πειθοῦς κηδόμενοι τῆ δικαίων ἀνδρῶν. Quibus innuit iustos fuisse Pamphaēn, eiúsque cognatos, siquidem illos suo studio dignati sunt Dioscuri. Porrò ἀρικαδόμενοι Dor. pro ἀρικηδόμενοι.

καὶ μάν, Hoc expono *Quinetiam*: quia reliqua huius Epodi verba, non continent rationem superiorum, vt, quemadmodum Philippo visum est, exponatur *Quippe*, vel vt Schmidio, *Et sanè*. Sed est noua laus & transitio ad sequentem fabulam de alterna illorum morte & vita, in qua permutatione fidelitatem ostendere vult poëta, vt attentiùs legenti planum erit: ac præcipuè hæc verba Pollucis vlt. col. stro. 5. consideranti, Παῦσαι δ' ἐν πόνῳ πρὸ βεῶ.

παράφρασις.	στροφὴ δ'. κῶλ. ια.	μετάφρασις.
Etenim alternis vicibus, alter apud superos in cœlo, quæ Iouis patris est domus, vnum diem viuit, alter apud inferos sub latebris terræ in conuallibus Therapnes, vnum diē mortuus degit, vt simili fato sint obnoxij. Is enim Pol-	μεταμειβόμενοι δ' ἐναλλὰξ, ἁμέραν τὰν μὲν παρὰ πατρὶ φίλῳ Διὶ νέμονται, τὰν δ' ὑπὸ κεύθεσι γαίας, ἐν γυάλοις Θεράπνας, πότμον ἀμπιπλάντες ὁμοῖον. Ἐπεὶ	*Alternantes autem vicißim, vno quidem die apud patrem charum Iouem degunt, vno verò sub latebris terræ in conuallibus Therapne, sortem implentes similem: quoniam hāc,*

lucis erga Castorem fratrem fuit amor, vt maluerit ipsum alterna morte redimere, quàm prorsus immortalis factus in cœlo habitare. Mortalis autem Castor in bello fuit occisus. Ipsum enim Idas vulnere cuspidatæ hastæ peremit, iratus quòd sibi & fratri Lynceo desponsatę virgines ab ipsis Castore & Polluce ad nuptias inuitatis fuissent raptæ.

τοῦτον, ἢ πάμπαν θεὸς ἔμ-
μεναι, οἰκεῖν τ' οὐρανῷ,
εἵλετ' αἰῶνα, φθιμένου Πολυ-
δεύκης
Κάστορος ἐν πολέμῳ.
τὸν γὰρ Ἴδας, ἀμφὶ βουσίν πως
χολω-
θεὶς, ἔτρωσεν χαλκέας λόγχας
αἰχμᾷ.

potiùs *quàm omnino Deus esse, & cœlum incolere, elegit vita conditionem interfecto Pollux Castore in bello. Hunc enim Idas propter boues iratus vulnerauit area lancea cuspide.*

μεταμειβόμενοι δέ. Hoc est, *μεταλαβόντες δὲ αὐτοὶ, καὶ ἐκ διαδοχῆς ἐναλλάσσοντες τὰς ἡμέρας, μίαν μὲν διάγουσιν ἐν τῷ οὐρανῷ παρὰ τοῖς θεοῖς, μίαν δὲ ἐν ὑπογείοις τῆς Θεράπνης ἴσην τύχην ἐκπληροῦντες.* De hac permutatione vide Hom. Odyss. λ. v. 299. Coniunctionem autem δὲ hic expono γάρ. Qua in significatione vsurpatam apud authorem nostrum, passim videre est.

Θεράπνας. Dor. pro comm. *Θεράπνης.* De hac voce dictum vlt. Ep. 11. Pyth. vbi & poëta hanc Dioscurorum fabulam attingit. *ἀμπιπλάντες.* Poëticè pro *ἀναπιπλάντες*, partic. verbi *ἀναπίπλημι, τὸ ἐκπληρόω. impleo.*

ἐπεὶ τοῦτον. Hoc est, *ἐπειδὴ μᾶλλον εἵλετο τὸν αἰῶνα τοῦτον ὁ Πολυδεύκης, δηλαδὴ ἐκ διαδοχῆς ζῆν καὶ θνήσκειν, ἢ πάμπαν θεὸς ὢν ἐν οὐρανῷ οἰκεῖν, ἀδελφοῦ Κάστορος ἐν πολέμῳ θανόντος.* Ante *οὐρανῷ* est ellipsis præpositionis *ἐν*.

τὸν γὰρ Ἴδας. Idas hic Apharei Messeniæ regis fuit filius: qui quanquam erat fratre Lynceo natu minor, illi tamen antecellebat.

ἀμφὶ βουσίν. Boues has aliquis metaphoricè exponere possit *γυναῖκας*: sicut & *μία βοῦς* Od. 4. Pyth. exponitur necessariò *μία γυνή*. Sic poëtæ verba respondebunt historiæ quam Schol. refert, quum ait Idam & Lynceũ desponsatis Phœbe, & Elaira Leucippi filiabus, Castorem & Pollucem inuitasse ad nuptialem celebritatem, à quibus tamen raptæ sunt sponsæ. De quo raptu Pausanias in Laconicis; & Lycophron v. 546. obscurè eum attingit.

παράφρασις. *ἀντιστρ. κῶλ. ια.* *μετάφρασις.*

A Taygeto autem speculans & obtuens Lynceus Castorem in trunco quercus sedentem vidit. Is enim fuit omnium hominum visu acutissimus. Tum Lynceus & Idas fratres velocibus pedibus accesserunt confestim, & magnum facinus, scilicet necem Ca-

ἀπὸ Ταϋγέτου πεδαυ-
γάζων ἴδεν Λυγκεὺς δρυὸς ἐν στε-
λέχει
ἥμενον· κείνου γὰρ ἐπιχθο-
νίων
πάντων γένετ' ὀξύτατον
ὄμμα. λαιψηροῖς δὲ πόδεσσιν ἄ-
φαρ

Quum *à Taygeto obtuens vidit Lynceus quercus in trunco sedentem. Illius enim hominum omnium fuit acutissimus visus. Velocibus autẽ pedibus statim accesserunt, & ma-*

ſtoris perpetrarunt: ipſique Apharei filij graue etiam malum Ioue opem ſuis ferente paſſi ſunt. Nam Pollux Ledæ filius repentè acceſſit illos perſequens. Illi verò prope Apharei patris ſepulchrum ſtantes venienti reſtiterunt.

ἐξικέσθαν, καὶ μέγα ἔργον ἐμήσαντ' ὠκέως,
καὶ πάθον δεινὸν παλάμαις Ἀφαρητίδαι Διός. αὐτίκα γὰρ
ἦλθε Λήδας παῖς διώκων. τοὶ δ' ἔναντα σταθεν τύμβῳ σχεδὸν πατρωΐῳ.

gnum facinus patrarunt celeriter, & paſſi ſunt graue malum auxilio Apharetidæ Iouis. Statim enim aduenit Ledæ filius perſequens. Illi verò contrà ſteterunt ſepulchrum prope paternum.

ἀπὸ Ταϋγέτου. De Taygeto diximus Pyth. Od. 1. ſtroph. 4. Porrò videtur deeſſe coniunctio aliqua, vt pote γὰρ poſt Ταϋγέτου. Sequitur ποταυγάζων, quod rectè legi puto, & ſignificare προσβλέπων, à ποτὶ Dor. pro πρὸς, & αὐγάζω: vnde expono *obtuens*, hoc eſt, *fixis oculis aſpiciens*, vt par eſt eum facere qui aliquem explorat. Quare mendosè legi exiſtimo ποδαυγάζων *pedibus micans*. Nam omni ratione caret hæc lectio. Neque conuenit ποδαυγάζων tanquam à πόδα pro ποδῶν & αὐγάζων.

ἥμενοι. Si legas ἥμενον, referes ad Caſtorem: ſi ἡμένω vt Schol. Doricum erit pro ἡμένοιν: & ad ambos Caſtorem & Pollucem referetur. De Lynceo, vt omnium hominum fuit perſpicaciſſimus, vide Adag. Eraſmi.

ἐξικέσθαν. Dor. pro ἐξικέσθην, dualis numeri Aor. 2. med. ἐξικόμην à them. ἐξικνέομαι. Quare non quærenda eſt ſyncope poëtica, vt facit Schmidius, qui putat ſic dictum pro ἐξικέσθησαν.

μέγα ἔργον ἐμνάσαντο. Planè vitioſa eſt hæc lectio. Nec multo melius habet Aldus, μέγα ἔργον ἐμνήσαντο. Mihi videtur optima Schmidij emendatio, qui legit μέγα ἔργον ἐμήσαντο. Neque enim hic recordatione, ſed actione eſt opus. Et Schol. iſta exponit μέγιστον ἔργον κατεπράξαντο. Et certè ἐμήσαντο, eſt Aor. 1. med. ἐμησάμην, verbi μήδομαι, quod aliquãdo ſignificat ἐργάζομαι, vt Il. κ. τόσα γὰρ κακὰ μήσατ' Ἀχαιούς: quod μήσατο exponitur ab interprete εἰργάσατο.

καὶ πάθον δεινόν. Hoc eſt, δεινὸν ἔργον ὑπέστησαν οἱ Ἀφαρέως υἱοὶ τῇ Διὸς βοηθείᾳ. Porrò Ἀφαρητίδαι, patronymicum eſt quo denotantur Idas & Lynceus: & Λήδας παῖς eſt Pollux ſuperſtes, mortuo Caſtore, διώκων perſequens Idam & Lynceum vt fratris necem vlciſceretur.

τοὶ γὰρ Poët. pro οἱ γάρ: nempe Apharetidæ. ἔναντα σταθεν. h. e. ἐξ ἐναντίας ὑπέστησαν περὶ τὸν τάφον τοῦ πατρός. Porrò σταθεν. Bœot. & negl. augm. pro ἐστάθησαν 3. perſ. plur. Aor. 1. paſſ. verbi ἵστημι. Et σχεδὸν. ſignif. ἐγγύς: ſicuti Pyth. Od. 5. ἀνδριάντι σχεδόν, *prope ſtatuam.*

παράφρασις. | ἀντιστρ. κώλ. ιβ. | μετάφρασις.

Quo ex ſepulchro politum lapidem, cui inſculptū

ἔνθεν ἁρπάξαντες ἄγαλμ' Ἀΐδα, ξεστὸν πέτρον

Hinc cùm corripuiſſent ſtatuam Plutonis,

-erat Plutonis simulachrũ, corripuerunt, eũmque in Pollucis pectus proiecerunt, quem tamen non offenderunt, nec inhibuerũt quin impetu facto in Lynceum, cuspide munitum ænea acutum iaculum in latus eius adegerit. Tum etiam Iupiter ignifero fulmine fuliginoso Idam percussit: & ambo scilicet Lynceus & Idas omni auxilio destituti, combusti sunt. Ex quo euentu apparuit exitialem esse hominibus contentionem quæ cum præstantioribus intercedit: quales fuêre Castor & Pollux, quorum defensionem Iupiter pater suscepit.

ἔμβαλον στέρνῳ Πολυδεύ-
κεος. ἀλλ' οὔ νιν φλάσαν,
οὐδ' ἀνέχασαν. ἐφορμα-
θεὶς δ' ἄρ', ἄκοντι θοῷ
ἤλασε Λυγκέος ἐν πλευραῖσι χαλ-
κόν.
Ζεὺς δ' ἐπ' Ἴδᾳ πυρφόρον
πλᾶξε ψολόεντα κεραυνόν.
ἅμα δ' καίοντ' ἐρῆμοι.
χαλεπὰ δ' ἔρις ἀνθρώ-
ποις ὁμιλεῖν κρεσσόνων.

politum saxum, iniecerunt pectori Pollucis: sed nõ eum colliserunt, neque inhibuerũt. Quin irruens, iaculo acuto adegit Lyncei in latera æs. Iupiter autem in Idam igniferum contorsit fuliginosum fulmen: simul autem comburebantur deserti. Adeò graue est in contentione versari cum potentioribus.

ἄνθεν. Nempe ἐκ τοῦ πατρῴου τύμβου. Ἁρπάξαντες Dor. pro comm. ἁρπάσαντες. ἄγαλμ' Ἀΐδα vt vult Aretius, est defuncti hominis statua, qui iam apud Plutonem degit: sed nulla talis significatio harum vocũ reperiri potest. Quare simplicius exponere par est, *Plutonis statuam*, quæ insculpi potuit sepulchro.

φλάσαν. Negl augm. pro ἔφλασαν. Aor. 1. act. ἔφλασα, verbi φλάω, Atticè pro cõm. θλάω *frango, collido*. ἀνέχασαν est etiam Aor. 1. act. ἀνέχασα verbi ἀναχάζω *inhibeo, sisto*, quod Schol. exponit ὑποχωρῆσαι ποιῶ, *retrocedere facio*.

ἄκοντι θοῷ. Hoc est, σιδηρᾷ αἰχμῇ ὀξείᾳ ὀρεγτὸς ἤλασεν εἰς πλευρὰς Λυγκέος. Sic apud Homerum, ἤλασεν ἔγχος, *adegit hastam*,

ἐπ' Ἴδᾳ. Monet Schol. Idam à nonnullis intelligi Phrygiæ montem illum: sed cognitu facilis est huius sententiæ absurditas. Intellige hic Apharei filium.

ἅμα δ' καίοντο. Dixit contortum fulmen in vnum Idam, quia Lynceus à Polluce lethale vulnus acceperat: vnde non opus esset, vt Iouis telo peteretur. Id tamen non obstat quominus vtriusque cadauer ignifero fulmine combustum fuerit. Pausanias in Messeniacis testatur Idam fulmine fuisse occisum.

ἐρῆμοι. Hoc est, στερηθέντες βοηθείας: & καίοντο legendum, pro ἐκαίοντο: atque imperfectum pro præterito vel Aoristo sumendum.

χαλεπὰ Dor. pro comm. χαλεπή. Gnome qua monet non esse cum præstantioribus contendendum. q. d. δεινὴ ἡ ἔρις τοῖς ἀνθρώποις ἡ κατὰ τῶν κρεισσόνων. αὐτὴν οὖν δεῖ ἀποδιοπομπεῖσθαι. Vide Adag. *Fuge procul à viro maiore*. Porrò hic est Hypallage, ὁμιλεῖν κρεσσόνων ἀνθρώποις, pro κρέσσοσι ἀνθρώπων ὁμιλεῖν. Nec vt putat Schmidius Schol. ellipsin facit præpositionis κατὰ, vt dicat ὁμιλεῖν κατὰ κρεσσόνων. Quod si fecisset suæ exegesi ὁμιλεῖν inseruisset. Non absimilis est gnome hæc, νεῖκος δὲ κρεσσόνων ἀποθέσθαι ἄπορον, Od. 10. Olymp. 2. Ep.

παράφρασις.	στροφὴ ε. κῶλ. ια.	μετάφρασις.
His proſtratis protinus ad fortem fratrem Tyndarides ille Pollux denuo acceſſit: quem nondum extinctum, ſed frigido anhelitu adhuc reſpirantem inuenit. Tum vtique ſimul lachrymas fundens & ingemiſcens, alta voce clamauit. O pater Iupiter fili Saturni, qua ratione potero liberari graui luctu quem excitat mors fratris? Mortem etiam mihi ô rex immitte vt cum hoc vita defunctus iaceam. Perit honor illi qui priuatus eſt amicis. Nec tam fidum reperire poſſim, cùm pauci mortales in re incerta fidi ſint:	ταχέως δ' ἐπ' ἀδελφεοῦ βίαν πάλιν χώρησεν ὁ Τυνδαρίδας, καί μιν οὔπω τεθναότ', ἄσθματι δὲ φρίσσοντ' ἀμπνοὰς ἔκιχεν. θερμὰ δὲ τέγγων δάκρυα στοναχαῖς, ὄρθιον φώνασε. πάτερ Κρονίων, τίς δὴ λύσις ἔσσεται πενθέων; καὶ ἐμοὶ θάνατον σὺν τῷδ' ἐπίτειλον, ἄναξ. οἴχεται τιμὰ φίλων τατωμένῳ φωτί. παῦροι δ' ἐν πόνῳ πιστοὶ βροτῶν,	Statim autem ad fratrem ſtrenuum rurſus acceßit Tyndarides, & eum nondum mortuum, ſed anhelitu rigentem reſpiratione inuenit. Calidas autem inſpergens lachrymas ſuſpiriis, altum clamauit. Pater Saturnie quaenam liberatio erit à luctibus? mihi quoque mortem cum hocce immitte, ô rex. Perit honor amicis orbato viro: paucique in ærumna fideles ſunt mortalium,

ἀδελφεοῦ βίαν. Phraſis qualis βίη Ἡρακλέος, Πριάμου, &c. pro ἐπ' ἰσχυρὸν ἀδελφὸν Κάστορα. πάλιν χώρησεν. Hoc eſt, ὑποστρέψας ἦλθε.

ἄσθματι. Hanc phraſin ſic duobus verbis reddit Schol. πνευστιῶντα κατέλαβεν. idque rectè. Et cùm vulgati codices omnes legant φρίσσοντ' ἀμπνοᾶς κίχεν. Schmidius ob metrum legit φρίσσοντα πνοὰς ἔκιχεν. Ego ἀμπνοὰς ſeruare malo, συνίζησιν faciendo ex πνοὰς. Nam ἀμπνοὰ eſt *ſpiritus reciprocatio*, quæ anhelanti crebrior eſt.

ἐπίτειλον. Eſt imper. Aor. 1. act. ἐπίτειλα: à verbo ἐπιτέλλω: quod poëta noſter vſurpat in ſignificatione τοῦ ἐπιστέλλω, ἐφίημι, ἐπιπέμπω.

οἴχεται. Gnome qua vtilitatem amici indicat. τατωμένῳ. Dor. pro τητωμένῳ. Verbum autem τητάομαι eſt poët. pro στερέομαι, στερίσκομαι.

παῦροι μ̃. Querimonia qualis illa Theognidis.

Πολλοί μὲν πίσιος καὶ βρώσιός εἰσιν ἑταῖροι,
Ἐν δὲ σπουδαίῳ πρήγματι παυρότεροι.

Hic Pindari locus citatur in Adagio *fœlicitas multos habet amicos*, titulo *Amicitia*.

παράφρασις.	ἀντιστρ. κῶλ. ια.	μετάφρασις.
adeò vt participes alieni	καμάτου μεταλαμβάνειν.	ita vt ſint partici-

laboris & ærumnarum esse velint. Sic locuto Iupiter obuiam processit, & hoc illi respondit. Tu Pollux meus es filius. Sed Castorē hūc Tyndarus cū tua matre congressus, vt pote marit°, mortali semine mortalem genuit. Verùm age, quanquam tu es immortalis, ille mortalis ratione parentum, horum tibi optionem concedo tamen. Si velis mortem fugiens, & odiosam senectutem deuitans, incola cœli mecum esse, cum Minerua, & cum Marte qui funestam gerit hastam,

ὡς ἴδωντι. Ζεὺς δ' ἀντίος ἤλυθέν οἱ,
καὶ τόδ' ἐξαύδασ' ἔπος. Ἐσσί μοι υἱ-
ός. τόνδε δ' ἔπειτα πόσις
σπέρμα θνατὸν ματρὶ τεᾷ πλάσαις
ἔσταξ' ἥρως. ἀλλ' ἄγε τῶν-
δέ τοι ἔμπαν αἵρεσιν
παρδίδωμ'. εἰ μὲν θάνατόν τε φυγὼν καὶ
γῆρας ἀπεχθόμενον,
αὐτὸς Οὔλυμπον θέλεις οἰκεῖν ἐμοί,
σύν τ' Ἀθαναίᾳ, κελαινεγχεῖ τ' Ἄρει,

pes laboris. Sic fatus est. Iupiter autem obuiam ei processit, & hoc protulit verbum. Es mihi filius: hunc autem postea maritus semen mortale, cum matre tua congressus stillauit heros. Sed age, tibi tamen horum optionem trado: siquidem mortémque vitās, & senectutem odiosam, ipse Olympum cupis incolere mecum, cúmque Minerua, & atram gerente hastam Marte,

ἐξαύδασε. Negl. augm. & Dor. pro ἐξηύδησε. ab ἐξαυδάω. πλάσαις Aeol. pro πλάσας. ἔσταξε Aor. 1. act. verbi στάζω stillo. Virgil. dixit *distillat ab inguine virus*, loquens de semine prodeunte. παρδίδωμι per syncopen pro παραδίδωμι.

αὐτὸς Οὔλυμπον. Hoc colon, aliquot syllabis caret: ideóque Schmidius legit αὐτὸς Οὔλυμπον κατοικῆσαι θέλεις. At malim Scholiastæ verba sumendo legere, αὐτὸς Οὔλυμπον θέλεις οἰκεῖν ἐμοί. Ita vt ἐμοὶ regatur à σὺν sequente. Scholiastes autem habet οἰκεῖν σὺν ἐμοί. Ac verisimile est Iouem ita locutum esse, siquidem qui cœli est incola, cum ipso etiam habitat.

κελαινεγχεῖ. Mars κελαινεγχὴς appellatur. q. d. κελαινὸν. i. μέλαν ἔγχος ἔχων. *nigram, atram, funestam hastam habens.* Nam ille belli Deus cæde fit funestus. Cæterùm mentionem facit Mineruæ & Martis bellicosorum Deorum, apud strenuum Heroëm verba faciens.

παράφρασις. — ἐπῳδ. κῶλ. ιβ. — μετάφρασις.

hac sorte frui tibi licet. Quòd si pro Castore tuo fratre contendis, omniúmque rerum tuarum æquali portione concessa dimidiū impertire cupis: dimidia qoidem temporis parte debes in terra iacere, dimidia verò in splendido cœlo,

ἔστι σοὶ μὲν τούτων λάχος.
εἰ δὲ κασιγνήτου πέρι
μάρνασαι, πάντων δὲ νοεῖς
ἀποδάσσασθαι ἴσον,
ἥμισυ μέν κε πνέοις γαί-
ας ὑπένερθεν ἐών,
ἥμισυ δ' οὐρανοῦ ἐν χρυσίοις δόμοισιν.

est tibi vtique horum sors. At si pro fratre contendis, omniúmque in animo habes diuidere æqualem portionem: dimidium quidem spires sub terra existens:

scilicet

scilicet alternis diebus viuere & mori, modò sub terra, modò in aureis cœli domibus versando. Quare postquam Iupiter sic locutus est, non diu ancipiti mente ambigens deliberauit vtrum eligeret: sed impetrata hac venia, vt alternis ambo viuerent & morerentur, Castoris aurea mitra insignis, primùm quidem oculum, deinde verò vocem obscuris mortis vinculis liberauit: & sic fratrem ad viuos reuocauit.

ὣς ἄρ' αὐδάσαντος, οὐ γνώμᾳ διπλόαν θέτο βουλάν.
ἀνὰ δ' ἔλυσεν μὲν ὀφθαλμόν, ἔπειτα δὲ φωνὰν χαλκομίτρα Κάστορος.

dimidium verò cœli in aureis domibus. Sic locuto Ioue, *non in mente duplicem fecit deliberationem: sed resoluit quidem oculum, postea etiam vocem area mitra ornati Castoris.*

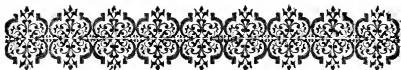
εἰ δέ. Hoc est, εἰ δὲ ὑπὲρ Κάστορος τοῦ ἀδελφοῦ διαμάχῃ. Porrò μάρναμαι poët. est pro μάχομαι: & hic cum Aluo legendum est μαρνᾶσαι, non vt reliqui μάρνασθαι, idque propter metrum, sensúmque simul.

ἀποδάσσασθαι. Metri causa cum σσ duplici legendum, infin. Aor. 1. med. verbi ἀποδάζομαι, τὸ ἀπομερίζομαι.

ἥμισυ. Nimirum τοῦ χρόνου: idque ἐναλλάξ. Cœli domos aureas, *hoc est*, pulchras appellat. Porrò οὐ γνώμᾳ διπλόαν θέτο βουλάν. h. e. οὐ κατεμερίσθη τὴν γνώμην. ἀλλ' εὐθέως ἐπὶ τὸ ἕτερον ἐχώρησεν, nempe ἐπὶ τὸ τὴν εὐδαιμονίαν τῷ ἀδελφῷ μερίσασθαι.

ἀνὰ δ' ἔλυσεν. Tmesis pro ἀνέλυσεν. Et hæc dicuntur de Polluce, qui cùm elegerit participem facere fratrem suæ fœlicitatis, dici potest, eum ad viuos reuocasse.

χαλκομίτρα. Sic ob metrum legendum, vt in Scholijs habetur: non autem χαλκεομίτρα. Est autem χαλκομίτρας poët. vocab. ὁ χαλκῆν μίτραν φέρων.

ΑΡΙΣΤΑΓΟΡΑ ΠΡΥΤΑΝΕΙ.
Τενεδίῳ, υἱῷ Ἀρκεσίλα.

ARISTAGORAE PRAEfidi Tenedio, filio Arcefilæ.

ΕΙΔΟΣ ΙΑ.

ODE XI.

ARGVMENTVM.

Occaſionem laudandi Ariſtagoram præbuit poëtæ, magiſtratus annuus ab eo in patria Tenedo ſuſceptus qui vt ſit fortunatus Veſtam rogat. Interim virum hunc commendat à recta ipſius & collegarum adminiſtratione, pietate & hoſpitalitate. Item à patre Arceſilao & à iuuenilibus certaminibus, à maioribus Piſandro & Melanippo. Et quia nunquam ſe commiſit maioribus certaminibus Olympijs, Pythijs, Nemeis, & Iſthmijs, culpam reÿcit in parentes, qui iuuenem illis committere non ſint auſi. Atque hinc arripit occaſionem damnandi audaciam & metum, eorúmque medium laudandi.

παράφρασις.

O Saturni & Rheæ filia, proinde Iouis ſupremi Dei, regnique ſociæ Iunonis ſoror Veſta, quæ curias publicas ſortita es, in quibus ſacer ignis tibi conſecratus aſſeruatur, & ſtatuæ eriguntur: quæſo te benigno animo in prytaneum Tenedium, qui tuus eſt thala-

στροφὴ α. κῶλ. ς.

Παῖ Ῥέας ἅ τε πρυτανεῖα λέλογχας Ἑστία,
Ζηνὸς ὑψίστου κασιγνήτα καὶ ὁμοθρόνου Ἥρας,
εὖ μὲν Ἀρισταγόραν δέξαι τεὸν ἐς θάλαμον.
εὖ δ' ἑταίρους ἀγλαῷ σκάπτῳ πέλας,

μετάφρασις.

Filia Rheæ quæ prytanea ſortita es Veſta, Iouis altiſſimi ſoror, & throni ſocia Iunonis, bene quidem Ariſtagoram excipe tuũ in thalamum, bene etiam ſocios illuſtre prope ſce-

mus, prope tuum insigne sceptrum, excipe cùm Aristagoram, tum eius collegas, qui te honore prosequentes, operam dant vt iustitiam per quam rectæ stant respublicæ, insula Tenedus obseruet.

οἵ σε γεραίροντες ὀρθὰν φυλάσσοισι Τένεδον,

perum, qui te honorantes rectam custodiunt Tenedum,

Ἀρισταγόρα. Aristagoras Lesbius fuit patria, filius Arcesilæ, qui cùm iuuenis esset se in certaminibus exercuit, nō maioribus illis, sed minùs celebribus alijs, ob quæ circiter sedecim coronas obtinuit. Et cùm iam virilem attigisset, creatus est magistratus, qui πρυτάνις appellabatur, idque in Tenedo Insula quæ Lesbi est. De Tenedi explicatione, vide Strab. lib 13. vide & Stephanum.

Παῖ Ῥέας. Exordium ab inuocatione Vestæ, quæ fuit filia Rheæ & Saturni, vt refert Hesiodus in Theog. v. 453. Sortita prytanea dicitur, quia ipsi consecratus erat ignis, & in palatijs seruabatur, præsertim Athenis in prytaneo per matronas. Apud Aegyptios quoque ignem seruabant, eundem venerabantur Persæ, Delphis ignis sacer erat, Romæ à Vestalibus virginibus custodiebatur. Vestæ etiam statua in Prytaneis erat. Quid sit πρυτανεῖον, quid ἑστία omitto breuitatis causa, siquidem de his sat multa apud Etymologos, & in Lexicis collecta reperiuntur.

Ζηνὸς ὑψίστου. Soror est Iouis, quia ex ijsdem parentibus prognata est. Iupiter appellatur ὕψιστος, quia Deorum supremus erat apud Ethnicos. Iouis ὁμόθρονος Iuno, quia eius soror & coniux fuit, ac proinde Διὶ συμβασιλεύουσα.

τεὸν ἐς θάλαμον. Nimirum intelligit τὸ πρυτανεῖον, qui Vestæ thalamus erat, siquidem focus in curia publica ignem sempiternum habebat.

εὖ δ' ἑταίρους. Repete ἀπὸ κοινοῦ, δέξαι. & ἑταίρους *socios, collegas* intellige τοὺς συμπρυτανεύοντας: nam plures simul hoc magistratu fungebantur. Athenis erant quingenti, in decem classes diuisi, secundum numerum tribuum. Singulæ tribus quinquaginta habebant.

ἀγλαοῦ σκάπτου. Genitiuus est Doricus, pro comm. ἀγλαοῦ σκήπτρου: quare nonnulli codices malè subscribunt ι. τῷ ω. Vox πέλας casum satis indicat: nam genitiuum regit.

οἵ σε. Hoc est, οἵ τινες σὲ τιμῶντες οἱ πρυτάνεις, ἐν δικαιοσύνῃ φυλάσσουσι τὴν Τένεδον. Porrò φυλάσσοισι Doricum est pro comm. φυλάσσουσι.

παράφρασις. | ἀντιστρ. κῶλ. ϛ'. | μετάφρασις.

ac sæpenumero te Dearum primam modò libationibus, modò nidore sacrificiorum venerantur. Quos etiam delectat Musica, ipsis tum voce tum lyra in celebritatibus resonare solita.

πολλὰ μὲν λοιβαῖσιν ἀγαζόμενοι
πρώταν θεῶν,
πολλὰ δὲ κνίσᾳ. λύρα δέ σφιν βρέμεται, καὶ ἀοιδά,
καὶ ξενίου Διὸς ἀσκεῖται θέμις ἀενάοις

sæpe quidem libationibus venerantes te primam Dearum, sæpe verò nidore. Lyra autem apud ipsos perstrepit & cantus, Iouisque

Qui præterea Iouis hospitalis in honorem ius hospitalitatis studiosè colunt, ac sine intermissione paratas hospitibus mensas habent. Velim igitur vt omnis molestiæ immuni corde magistratum annuum gloriosè transigat Aristagoras:

ἐν τραπέζαις. ἀλλὰ σὺν δόξᾳ τέλος δυωδεκάμηνον περάσαι, σὺν ἀτρώτῳ κραδίᾳ.

hospitalis ritus instus obseruatur perennibus in mensis. Itaque gloriosè magistratū duodecim mensium perficiat cum inuulnerato corde.

πολλὰ μ̃. Epexegesis est eius quod dixit, nempe Aristagoram, eiúsque collegas Vestam honorare. Primus honos constat λοιβαῖς, hoc est, σπονδαῖς: alter κνίσσα, hoc est, θυσίαις. Illud quidem erat ἱερὸν ἄπυρον, hoc verò ἔμπυρον. Est enim λοιβὴ vini effusio: & libatio. Et definit Plato λοιβὰς, δι' ὑγρῶν θυσίας. κνίσσα Nidor assatarum carnium, aut pinguedinis, aut olei.

πρώταν Dor. pro comm. πρώτην. Primam Dearum vocat, inquit Schol. καθ' ὅσον ἀπ' αὐτῆς ἤρχοντο. Nam ab hac auspicabantur sua sacra propter ignis religionem, quo in sacrificijs erat opus. Deinde sacerdotes à Iano & Vesta principium precationis faciebant. Vide Adagium ἀφ' ἑστίας ἄρχου.

λύρα δέ σφιν. Laus à Musices studio, tum voce, tum instrumentis. q. d. αὐτοῖς ἡ τε λύρα καὶ ἡ ἀοιδὴ κατὰ τὰς πανηγύρεις ἠχεῖ. Verbum βρέμεσθαι idem significans quod βρέμειν, poëticè nunc vsurpatur.

καὶ ξενίου Διὸς. Laus ab hospitalitate. q. d. ξενίου Διὸς θέμις ἀποσώζεται παρ' αὐτοῖς ἐν ἀδιαλείπτοις τραπέζαις. vno verbo φιλόξενοι εἰσι. Quid sit αἐνάοις videre est Od. 1. Pyth. in hæc verba ἀενάου πυρὸς. & 14. Ol. in ἀέναον τιμάν.

ἀλλὰ σὺν δόξᾳ. Hoc est, ἀλλὰ σὺν εὐδοξίᾳ τὴν ἐνιαυσίαν ἀρχὴν διανύσειεν. Obseruandum Scholiasten legisse περάσαι nunc in optat. modo, nunc in infinit. Nam hoc modò explicat διανύσειεν: modò παράγειν διανύσαι. Sed prior expositio melior mihi videtur. Nonnulli legunt πέρασαι imperat. modi Aor. 1. med. Præterea τὸ ἀλλὰ non videtur mihi aduersatiuum, sed concludendi vim habere, vt passim apud authorem hunc.

τέλος δυωδεκάμηνον. Vulgata interpretatio exponit, *spatium duodecim mensium*: sed malè. Etenim τέλος hic significat ἀρχὴν, seu πρυτανείαν, *magistratum, dignitatem, officium.*

σὺν ἀτρώτῳ. Hoc est, σὺν ἀλύπῳ, ἀπταίστῳ, ἀβλαβεῖ. Metaphorica vox. Porrò cum Aldo legendum est κραδίᾳ metri causa.

παράφρασις.	στροφ. κώλ. θ.	μετάφρασις.
cuius patrem Arcesilam eo nomine beatum prædico, quòd cum admirandà corporis statura & forma, congenitam animi intrepidi fiduciam habet. Quæ	ἄνδρα δ' ἐγὼ μακαρίζω μὲν πατέρ' Ἀρκεσίλαν, καὶ τὸ θαητὸν δέμας, ἀτρεμίαν τε ξύγγονον. εἰ δέ τις ὄλβον ἔχων,	*Ego autem virum quidem predico beatū patrem Arcesilam, etiā propter admirandum corpus, & audaciā can-*

corporis animique dotes faciunt vt homo plerunque caducæ conditionis suæ obliuiscatur. Quanquam par est, vt quicunque opibus & forma pręstat alijs, suique roboris præstabile specimen in certaminibus edidit, vlteriorem fœlicitatem non quęrat, séque nimium efferat: sed agnita fragilitate humana meminerit animam suam mortalibus membris inuolui, sibi mortem vltimam rerum lineam esse oppetendam, tandémque cadaueri terram in sepulchro induendam.

μορφᾷ παραμεύσεται ἄλλων,
ἔν τ' ἀέθλοισιν ἀρι-
στεύων ἐπέδειξεν βίαν,
θνατὰ μεμνάσθω περιστέλλων μέ-
λη,
καὶ τελευτὰν ἁπάντων γᾶν ἐπιεσ-
σόμενος.

genitam. Si verò quis opes possidens, forma superabit alios, & in certaminibus primus obtinens specimen ediderit roboris, mortalibus meminerit se amictum membris, & postremam omnium terram indururum esse.

ἄνδρα. Laus Aristagoræ à patre Arcesila, cuius corporis formam, animíque fiduciam commendat. θαητὸν δέμας, appellat τὸ θαυμαστὸν σῶμα, quibus verbis bona corporis, formam, robur, & si quæ sunt alia, complectitur.

τὰν ἀτρεμίαν ξύγγονον. Dubitat Schol. vtrum his verbis Ἀτρεμίαν ἀδελφὸν, ἢ ἀδελφὴν dicere velit, an τὴν συγγεγενημένην αὐτῷ ἀφοβίαν Posterior sententia mihi probatur: siquidem animi intrepidi fiducia quasi hæreditaria erat in illa familia, vt colligere est ex strophe γ. huius Odes.

εἰ δέ τις. Sententia qua monet homines suæ fragilitatis, ne caducis bonis nimium efferantur. ὄλβον intellige πλοῦτον hoc loco. Quod ad παραμεύομαι attinet, consule 1. Pyth. in hæc verba ἀμεύσασθαι ἀντίους: vbi simplex ἀμεύομαι satis exposuimus.

περιστέλλων μέλη. Metaphorica locutio, sumpta à vestibus: vt & in ἐπιεσσόμενος: quod reduplicat σ. metri causa, éstque particip. fut. med. ἐπίσομαι. verbi ἐπίω. De quo diximus Od. superiore, antistr. 3. in ἐπιεσσάμενος. Porrò τελευτὰ substantiuum pro adiectiuo τελευταίαν sumit. Vide hac de re Adagium, *Homo Bulla*.

παράφρασις. | στροφὴ β. κώλ. ς. | μετάφρασις.

Porrò par est vt boni ciues laudibus prosequãtur, & dulcibus carminibus ornatum Aristagoram decantent, qui ex vicinarum vrbium certaminibus sexdecim insignes victorias lucta valdéque glorioso pancratio reportauit, quibus sibi, claræque patriæ coronarum decus peperit.

ἐν λόγοις δ' ἀστῶν ἀγαθοῖσι μὲν αἰνεῖ-
σθαι χρεὼν
καὶ μελιγδούποισι δαιδαλθέντα με-
λιζέμεν ἀοιδαῖς.
ἐκ δὲ περικτιόνων ἑκκαίδεκ' Ἀρισ-
ταγόραν
ἀγλααὶ νῖκαι, πάτραν τ' εὐώνυμον
ἐστεφάνωσαν πάλᾳ,
καὶ μεγαυχεῖ παγκρατίῳ.

Porrò sermonibus ciuium bonis quidem laudari par est, & mellisonis ornatum carminibus celebrari. Ex vicinis autem exdecim Aristagoram illustres victoria coronarunt, patriámque celebrem lucta, & valdè gloriabundo pancratio.

ἐν λόγοις δ' ἀστῶν. Laudaturus Aristagoram à victorijs quas ex certaminibus

vicinarum vrbium reportauit, admonet ciues officij, docétque illos debere εὐφημίαν præclaro ciui, tum διὰ λόγων, tum διὰ ἀοιδῶν.

μελιγδούποισι. Dat. Ion. & poët. pro μελιγδούποις. Est autem μελίγδουπος vocabulum poët. ex μέλι *mel*, & δοῦπος *strepitus*. q. d. *dulcistrepus*. Inseritur autem γ metri & euphoniæ gratia. δαιδαλθέντα expone κοσμηθέντα: & subaudi Ἀρισταγόραν, de quo hoc dicitur. Porrò μελιζέμεν Ion. pro comm. μελίζειν. Et actiuum pro passiuo μελίζεσθαι, idque Atticè.

ἐκ δὲ περικτιόνων. Hoc est, ἐκ δὲ τῶν περιοίκων ἑξ καὶ δέκα νῖκαι ἀγλααὶ πάλῃ καὶ παγκρατίῳ Ἀρισταγόραν, καὶ ἔνδοξον αὐτοῦ πάτραν στεφάνῳ ἐκόσμησαν. Vocem ἑκκαίδεκα iungo cum ἀγλααὶ νῖκαι; at alij cum περικτιόνων, & subaudiunt ἀνταγωνιστῶν: sed prior constructio clara est, nihilque extrinsecus assumit. Porrò περικτίονες, sunt γείτονες, περίοικοι, nẽpe οἱ περιὲξ κτίσαντες οἰκήσεις, παρὰ τὸ κτίω, pro quo in vsu κτίζω, synonymum cum apud oratores, tum apud poëtas ἀμφικτίονες.

μεγαυχεῖ. Sic commodè legitur metri causa, non μεγαλαυχεῖ. Pancratium μεγαυχὲς appellatur, *valdè gloriosum*: quia genus hoc certaminis laboriosum erat, & duobus constabat: res autem quò est difficilior, eò plus gloriæ procreat.

παράφρασις.

Et nisi parentes, qui magis ignominiam victi metuebant, quàm victoris gloriam sperabant, filium, alioqui necessarijs corporis dotibus ad obeunda celebriora certamina instructũ, impediuissent quomious Pythia Delphis, & Olympia in Elide celebrati solita tentaret, asseuerare ausim futurum fuisse, saltem mea sententia, vt inde victorias reportaret, & ex Castalia, colléque Saturni honorificentiùs quàm luctatores aduersarij in patriam rediret,

ἀντιστρ. κῶλ. 5.

ἐλπίδες δ' ὀκνηρέστεραι γονέων, παιδὸς βίαν.
ἔσχον ἐν Πυθῶνι πειρᾶσθ' καὶ Ὀλυμπίᾳ ἀέθλων.
ναὶ μὰ γὰρ ὅρκον, ἐμὰν δόξαν, παρὰ Κασταλίᾳ,
καὶ παρ' εὐδένδρῳ μολὼν ὄχθῳ Κρόνου,
κάλλιον ἂν δηριώντων ἐνόστησ' ἀντιπάλων,

μετάφρασις.

Spes autem segniores parentum, filij robur impedierunt quominus in Pythone periculum faceret & in Olympia certaminum. Per iusiurandum enim, mea sententia, ad Castaliam, & ad bene consitum arboribus profectus collem Saturni, pulchrius quàm pugnantes rediÿsset aduersarij,

ἐλπίδες. Præoccupatio qua suspicionem tollit ignauiæ, quòd Aristagoras nullam quatuor sacrarum victoriarum reportarit: reijcit enim omnem culpam in parentes quos metus prohibuit, qui magis ignominiam victi metuebant, quam victoris gloriam sperabant. Spes segniores opponit παιδὸς βίᾳ, vt innuat filio non defuisse robur ad certamina sacra.

ἔσχον. Hoc est, ἐνεπόδισε: simplex pro composito ἀπέσχον, vel ἐπέσχον, quum Pythonem & Olympiam nominat, Pythia & Olympia innuit.

ναὶ μὰ γὰρ ὅρκον. Iureiurando suam sententiam confirmat. In his verbis obserua primùm particulã μὰ, quæ propriè in negatione vsurpatur: sed præfixo ναὶ apud

poëtas affirmat. Hoc in iuramento nullum Deum nominat; sed per ipsam iuramenti religionem iurat. Atque hic monet Schol. Veteres ad vitandum iuramentum, solitos omittere Deorum nomina, & per ipsum ὅρκον asseuerare, & hæc Hesiodi verba citat.

Ὅρκον θ' ὃς δὴ πλεῖστον ἐπιχθονίους ἀνθρώπους
Πημαίνει, ὅτε κέν τις ἑκὼν ἐπίορκον ὀμόσσῃ.

Cæterùm ante ἐμὰν δόξαν subaudi κτ. Iterum per Castaliam Pythia, per collem Saturni Olympia significat.

ὄχθῳ Κρόνου. Collis hic Saturno sacer erat: & εὔδενδρος vocatur ob oleastros ibi ab Hercule plantatos. Vox ὄχθος & λόφος idem sunt.

παράφρασις.

cùm hymno choreali ob successum accepto festum quinquennale ab Hercule institutum decorasset, & comam purpureis oleastri ramis redimitam retulisset. Hoc pacto cùm parentes Aristagoræ de viribus eius & dexteritate dubitassent, à præclaris certaminibus ad quę natura erat idoneus ipsum auerterunt. Hoc autem inter mortales hominès vsuuenit, vt alius qui magnificè nimis de se sentit & inanis gloriæ œstro percellitur, maiora suis viribus aggrediens, prȩclarorum cœptorum successu excidat: alius qui nimis humiliter de se sentit, & se ipso minorem sese iudicat, animo fiat pusillo, qui cùm audacia careat, virum alioqui ad res præclaras natura comparatum, tanquam manu à tergo trahens, eas capessere non sinit.

στροφ. κώλ. θ.

πενταετηρίδ' ἑορτὰν
Ἡρακλέος τέθμιον
κωμάσαις, ἀνδησάμενός τε κόμαν
πορφυρέοις
ἔρνεσιν. ἀλλὰ βροτῶν
τὸν μὲν κενεόφρονες αὖχαι
ἐξ ἀγαθῶν ἔβαλον.
τὸν δ' αὖ καταμεμφθέντ' ἄγαν
ἰσχὺν, οἰκείων παρέσφαλεν καλῶν,
χειρὸς ἕλκων ὀπίσσω, θυμὸς ἄτολμος ἐών.

μετάφρασις.

quinquennale festũ, Herculis ad *institutionem hymno choreali prosequutus, redimitúsque comam purpureis ramis. Sed mortalium alium vana cogitantes gloriationes à præclaris* facinoribus *expellunt: alium verò contrà reprehendentem nimium* suum *robur, à proprijs aberrare facit bonis, manu trahens retro animus audacia carens.*

πενταετηρίδ' ἑορτάν. Attico more ἐπαρκτικὸν ἀντὶ ἐπιθέτου, scilicet πενταετηρικὴν ἑορτήν: sicuti epod. 1. τελευταῖ γᾶ pro τελευταίαν γῆν: sic & Nem. 10. Ἑλλάνα στρατὸν, pro Ἑλληνικόν. Isthm. Od. 1. ὁπλίταις δρόμοις, pro ὁπλιτικοῖς: sic Lucianus Ἑλλάδα γλῶτταν pro Ἑλληνικὴν dixit.

τέθμιον. *Lex, mos, ritus ab aliquo institutus*, est vocab. poët. pro comm. dicas τεθμὸς, & θεσμὸς, παρὰ τὸ τίθημι *instituo*. Isthm. Od. 6. τέθμιον σαφέστατον, *institutum certissimum*. Nem. Od. 10. Epod. 2. τεθμὸν dixit, quod hìc τέθμιον. κωμάσαις dicitur is qui victoria est potitus: quanquam is nec canit, nec carmen componit, sed occasionem componendi dat poëtæ.

ἀνδησάμενος. Syncope pro ἀναδησάμενος. Mirum autẽ quòd loquens de oleastro, dicit πορφυρέοις ἔρνεσι: neque enim purpurei coloris est: & magis propriè

Olym.γ.appellauit oleastri coronam γλαυκόχροα κόσμον ἐλαίας. Sed fortè dixit *purpureis ramis*, pro *valdè pulchris & excellentibus*. Nam purpureus color apud veteres magno erat in pretio. Aldus & Romana legunt ἐν πορφυρέοις: vbi cum ἐν sit otiosum, Schmidius vt metro satisfaciat vult legi ἐμπορφύροις.

ἀλλὰ βροτῶν. Locus communis de iactantia, & metu. q. d. ἡ μὲν καύχησις καὶ ἀλαζονεία μάταια φρονοῦσα τῶν ἀνθρώπων τὸν μὲν διὰ τὸ παρὰ τὸ πρέποντον καὶ δύναμιν ὀρέγεσθαι τῶν καλῶν, παρεσκεύασεν ἀποτυχεῖν αὐτῶν. τὸν δὲ φύσει ἰσχυρὸν ὄντα, μετειάζοντα δὲ, καὶ τῆς αὐτοῦ δύναμιν καταμεμφομένον ἡ ἀτολμία ὡσεὶ χειρὸς εἰς τοὐπίσω ἕλκουσα, τῶν ἰδίων καλῶν σφαλῆναι πεποίηκε.

κενεόφρονες. Hoc est, κενὰ seu κενὰ φρονοῦντες. Nam ὁ καὶ ἡ κενεόφρων, fit à κενὸς, *vanus*, & φρονέω *cogito*. αὐχαι Vox hæc αὐχὴ, fit à καυχὴ reiecto κ. pro καυχήσις. vide Nem. 9.

παράφρασις.	στροφὴ γ. κῶλ. ε.	μετάφρασις.
Quod autẽ dico, Aristagorã nisi à parentibus qui de ipsius viribus dubitabant, Pythia & Olympia decertare prohibitus fuisset, victorem meo iudicio ex Pythone, & Olympia rediturum fuisse, conijcere perquam facile mihi est, cùm paternum genus à prisco Pisandro Lacone ducat (qui Amyclis profectus cum Oreste coloniam Aeolensium in Lesbum, Tenedúmque proinde Insulam deduxit) & maternum à Melanippo Thebano qui ad Ismenum Bœotiæ fluuium habitauit. Nam clarorum progenitorum antiquæ virtutes, quæ illis natura insitę fuerunt	συμβαλεῖν μὰν εὐμαρὲς ἦν, τό τε Πεισάνδρου πάλαι αἷμ' ἀπὸ Σπάρτας (Ἀμύκλαθεν γὰρ ἔβα σὺν Ὀρέστᾳ, Αἰολέων στρατιὰν χαλκεντέα δεῦρ' ἀνάγων) καὶ παρ' Ἰσμηνοῦ ῥοᾶν κεκραμένον ἐκ Μελανίπποιο μάτρωος. ἀρχαῖαι δ' ἀρεταὶ	*Conijcere facile est valde, & Pisandri antiquum sanguinem è Sparta* (ab Amyclis enim profectus est cum Oreste Aeolum exercitum ære armatum huc adducens) *& ad Ismeni fluenta ex Melanippo materno progenit ore. Antiquæ enim virtutes*

συμβαλεῖν. A digressione ad institutum rediens, laudat Aristagoram Pindarus à paterno, maternóque genere, illud ad Pisandrum, hoc ad Melanippum referens. Putat Aretius poëtam referre ad superiora, vt hic sit sensus, Arcesilao facile fuisse cognoscere virtutem filij ex maiorum virtutibus. Ego malim poëtam hic rationem reddere suæ sententiæ, quum paulò antè dixit, ναὶ μὰ γὰρ ὅρκον, ἐμὰν δόξαν, &c. Hoc tibi declarabit Latina paraphrasis.

ἦν. Hic puto sumptum pro ἐστί. Præposterè autem hæc mihi videtur intelligere Schol. quum dicit ex Aristagoræ virtute facile esse dignoscere ipsum à Pisandro Lacone, & Melanippo Thebano originem ducere; cùm contrà eo quòd ex his progenitoribus claris ortum ducat, conijcere sit facile eum quoque clarum futurum fuisse, nisi parentes nimis metuissent. Etenim fortes creantur fortibus & bonis, vt plurimum.

Πεισάνδρου. Pisander Lacon ex Amyclis cum Oreste in Lesbum migrauit, & Tenedum

Tenedum incoluit, eò deducta Aeolensium virorum colonia. De hac re vide Strab. 13. nempe quomodo Aeolica Græcorum colonia sese per totam Asiæ oram disperserit.

τό τι. Hic articulus τὸ cum πάλαι est coniungendus, vt æquipolleat adiectiuo παλαιὸν. Dorica sunt Σπάρτας, Αμύκλαθεν, ἔβα, Ορέστᾳ, pro comm. Σπάρτης, Αμύκλαθεν, ἔβη, Ορέστῃ.

στρατιᾷ. Scholiastes interpretatur *ἀποικίαν coloniam.* Sed quia erat hæc multitudo armata, ideo στρατιᾷ χαλκεντέα appellat. Vox hæc χαλκεντὴς occurrit 1. Nem. Legebatur autẽ in alijs codicibus χαλκεντέων referendo ad Αιολέων sed Schmidius ob metrum legere mauult χαλκεντέα referendo ad στρατιᾷ, quod probo: sed eâdem opera debebat Latinè interpretari, *ære armatum.*

καὶ παρ' Ισμηνοῦ ῥοᾷ. Intellige τὸν Ισμηνὸν ποταμὸν Βοιωτίας. Hinc colligere est Thebanum fuisse Melanippum, qui bellica fortitudine Thebanis antecelluit. Hic Argiuis Thebas oppugnantibus Tydeum vulnerauit, & Mecisteum Adrasti filium occidit, ipse postea cæsus fuit ab Amphiarao. Qua de re vide Nem. 10. antistr. 1. in hæc verba Διομήδεα δ'.

παράφρασις. — *ἀντιστρ. κῶλ. 5.* — *μετάφρασις.*

referri & recuperari solent, postquam per aliquot generationes intermissæ fuerunt, & posterorum nõnulli auitum robur cum ignauia cõmutarunt. Quẽadmodum enim arua nigra, proindéque natura fœcunda, fructum continua serie annorum non ferunt: nec singulis, sed alternis annorum periodis & recursibus odoratum florem, quæ ipsarum sunt diuitiæ, producere queunt. Sic & diuina prouidentia facit vt mortales homines progeniem habeant nunc degenerem, nunc patria virtute pollentem.

ἀμφέροντ', ἀλλασσόμεναι γενεαῖς
ἀνδρῶν σθένος.
ἐν σχερῷ δ' οὔτ' ὦν μέλαιναι καρπὸν
ἔδωκαν ἄρουραι,
δένδρεά τ' οὐκ ἐθέλει πάσαις ἐτέων
περιόδοις
ἄνθος εὐῶδες φέρειν πλούτῳ ἴσον,
ἀλλ' ἐν ἀμείβοντι, καὶ
θνατὸν οὕτω σθένος ἄγει

recuperantur, mutantes generationibus hominum robur. Nec continua serie nigra fructum dant arua: arboréque nolunt omnibus annorum recursibus florem odoratum ferre, diuitijs parem, sed alternis. Et mortale sic robur ducit

ἀμφέροντ'. Per syncopen, siue pro ἀναφέροντι Dor. pro comm. 3. pers. ἀναφέρουσι: siue pro ἀναφέρονται. Nam ἀναφέρειν aliquando significat ῥαίζειν. Et *ἀναφέρεσθαι referri*, & similia. Vtrumuis acceperis, commodum sensum habebis.

ἐν σχερῷ. Hoc est, ἐφεξῆς: vt & Ep. vlt. 1. Nem. Potest legi coniunctim ἐνσχερῷ, vt & ἐπισχερῶ. Vocem περιόδοις legit Schmidius πρόδοις licentia poëtica: quanquã Grammatici τὸ περὶ, & τὸ πρὶ tum à passione apostrophi, tum à vocalis abiectione planè liberant.

ἄνθος. De flore tantùm loquitur, cùm fructus à consequenti sit etiam intelligendus. ἄνθος dicit πλούτῳ ἴσον, ob copiam. Quod attinet ad ἐθέλει æquiualet τῷ ἐπίσταται. vide exempla in Lexicis. ἀμείβοντι supple χρόνῳ.

παράφρασις.

At verò consilium Iouis quem ad exitum tendat, mortalium nulli est perspicuum. Et quanquam futuri euentus præscij non sumus, animos tamen attollimus, inque superbiam illabimur, opera multa moliẽtes quorum certum successum nobis pollicemur. Tam arctis enim spei vinculis toti obligamur, vt quicquid in mentem venit, quantumuis impossibile sit, sperare non pudeat. Itaque quod temere aggressi sumus, non consequimur. Nec mirum: siquidem etiam eorum quæ cum deliberatione & consilio, difficultatibus prudenter præuisis suscepimus, euentus non statim sequuntur, sed in temporis thesauro reconditi differuntur. Cæterùm laboribus nostris mediocre lucrum captare debemus: nec rerum quas assequi impossibile est, studio capi: quas nihilominus plerique in vetitum nitentes, & negata cupientes, insaniore desiderio perciti aucupantur.

ἐπῳδ. κώλ. θ.

μοῖρα. τὸ δ' ἐκ Διὸς ἀνθρώποις σαφὲς οὐχ ἕπεται
τέκμαρ. ἀλλ' ἔμπαν μεγαλανορίαις
ἐμβαίνομεν,
ἔργα τε πολλὰ μενοινῶντες. δέδεται γὰρ ἀναιδεῖ
ἐλπίδι γυῖα, προμαθείας δ' ἀπόκεινται ῥοαί.
κερδέων δὲ χρὴ μέτρον θηρευέμεν.
ἀπροσίκτων δ' ἐρώτων ὀξύτεραι
μανίαι.

μετάφρασις.

fatum. A Ioue autem homines certus non sequitur exitus: & tamẽ in superbias ingredimur, opera multa molientes. Vincta sunt enim impudenti spe membra: & prouisionis reconditi sunt fluxus. Lucrorum autem oportet certum *modum venari. Inaccessarum autem cupiditatum acriores* sunt *insaniæ.*

τὸ δ' ἐκ Διός. Ex præcedente sentẽtia qua diuinam prouidentiam dotes generis humani familijs per vices distribuere docuit, facit vt aliæ gnomæ sequantur, quibus moneat indirectè Aristagoram, quo pacto magistratum gerere debeat. Prima est de incertitudine rerum futurarum: q.d. ἡμεῖς δ' οἱ ἄνθρωποι οὐ προγινώσκομεν τὸ ἐκ τοῦ Διὸς ἀποβησόμενον τέλος. Quam in sententiam rectè Horatius

Prudens futuri temporis exitum
Caliginosa nocte premit Deus.

ἀλλ' ἔμπαν. Taxat hominum arrogantiam qui etsi sint futurarum rerum nescij, multa moliuntur adeò superbiunt naturæ vitio: q. d. ἀλλ' ὅμως μεγαληγοροῦμεν, μεγάλα πολλὰ φροντίζοντες ὑπὲρ ἑαυτούς, καίπερ οὐ προγινώσκομεν τὸ τέλος. His verbis tacitè Aristagoram monet vt moderatè viuat, sibique ab istiusmodi superbia caueat hoc magistratu fungendo.

δέδεται γάρ. Ratio cur arrogantia turgentes homines multa magnáque moliantur: nempe quia in spem facilè eriguntur, se sua vota consequuturos. δέδεται est emphaticum, quo innuit eo magis naturæ humanæ vitium, quæ ab affectibus potiùs regitur quam eos rationis fræno coërcere queat. ἐλπίδα vocat ἀναιδῆ quia eam non pudet vel impossibilia sperare: quia etiam qui spe exciderunt, iterum sperare audent. γυῖα autem dicit, per membra etiam mentem notando quæ concipit spes.

προμαθείας δὲ ἀπόκεινται ῥοαί. Hoc est, τῆς δὲ προνοίας καὶ βουλῆς ἀνθρωπίνων αἱ ἐκβάσεις ἀποκείμεναι ἀναβάλλονται. Quibus verbis ostendit, humanam quoque prudentiam

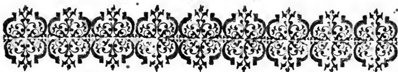
non ſemper valere : nec quicquid conſilio prouiſum à nobis putamus, id ſtatim accidere, etſi paratum nobis euentum putemus, qui tamen differtur.

ἀπόκειται. Schol. exponit ἀπόθετα ἡμῶν κεῖνται : non malè. Ego putem ſumptam eſſe metaphoram, ab ijs rebus quæ reſeruantur, & tanquam in theſaurum reconduntur, vt eorum vſus differatur : vt poëta innuat eas etiam res quæ cum conſiliò & prudentia ſuſcipiuntur, euentum plerunque tardiorem ſortiri quàm putemus. Sic alibi poëta vòcabulum ῥοαὶ videtur pro *euentibus* vſurpare, vt quũ ait, ῥοαὶ δ' ἄλλοτ' ἄλλαι. Porrò προμαθία eſt Dor. pro comm. προμηθεία, hoc eſt, πρόνοια, σκέψις, βουλή.

κερδέων ϛ. Tacitè etiam monet fugiendam eſſe auaritiam. Solent autem quibus eſt commiſſa reip. adminiſtratio plerique rem ſtudioſè facere, & quibuſuis ex rebus lucrum captare. Sed modum huius ſeruandum eſſe docet magiſtratui & principi. θηρευέμεν. Ion. pro θηρεύειν, hoc eſt, ζητεῖν, vſitatiſſima metaphora à venatoribus ſumpta.

ἀπροσίκτων δ'. Taxat hominum dementiam, qui nituntur in vetitum ſemper, cupiúntque negata : maiorique rerum impoſſibilium deſiderio tenentur quàm poſſibilium. ἀπροσίκτους ἔρωτας appellat ἐπιθυμίας ἀμηχάνους ὧν οὐκ ἔστι τυχεῖν : vel τὰ ἐρώμενα ſeu ἐπιθυμηθέντα ὧν ἐφικέσθαι ἀδύνατον. Cæterùm ἀπρόσικτος, eſt comp. ex α. priu. & πρὸς, & ἰκτὸς à verbo ἱκνέομαι, vt ſit ἀπροσπέλαστος. q.d. πρὸς ὃν ἱκέσθαι καὶ πελάζειν οὐκ ἔξεστι.

Pindari Nemeorum finis.

DE PINDARI ISTHMIORVM TITVLO.

VARTVS & vltimus Pindaricę periodi titulus eſt, *Iſthmia* vel *Iſthmionica* : quia hoc libro continentur encomia quorundam qui victoriam Iſthmiaco ex certamine reportarunt, idque poëtę ætate. Hi ſacri ludi nomen acceperunt ab Iſthmo Corinthiaco vbi celebrari ſolebant. *Iſthmum* dixêre geographi *anguſtias terræ dirimentis duo maria.* Vnde Galeno στενὴ γῆς διέξοδος, μεταξὺ δυοῖν θαλαττῶν, definitur. Nomen habet à ſimilitudine τοῦ ἰσθμοῦ, quæ eſt pars μεταξὺ τοῦ στόματος καὶ τοῦ στομάχου vt Galenus ait in 26. aphor. ſic dicta ὅτι δι' αὐτοῦ ἴεται τὰ σιτία. Ita vt quemadmodum cibi per faucium anguſtias in ventriculum deferuntur: ſic per Iſthmum maris, quaſi per collum ex continenti ad Inſulam, peninſulam-ue eatur. Quamuis autem multi ſint Iſthmi, celeberrimus tamen eſt Corinthiacus, inter Aegæum & Ionium mare, cuius latitudo eſt 36. ſtadiorum, teſte Herodoto l. 6. Hic Neptunus cognomento Iſthmius templum habuit picearum arborum luco circunclusum, de quo Strabo l.8. Pauſan. in Corinth. Prope hoc Iſthmios ludos Græci celebrabant, per quorum tempus fœdera dicta Iſthmia durabant. Horum primus author fuit Siſyphus Corinthiorũ rex. Nam cùm Ino maritum inſanum fugiens ex petra Molucide cum filio Melicerta in mare deſiliiſſet, Melicertæ cadauer à delphine quodam in littus deductum eſt, & à Siſypho inuentum ſepultúmque ab Amphimacho & Donacino. Sed cùm Corinthij peſte vexarentur, reſpondit Apollo, non priùs deſituram luem, quàm funebre certamen Melicertæ inſtituiſſent. Quod cùm illi ſegniùs facerent, & peſtilentia magis magiſque labefactarentur, iterum Apollinem conſuluerunt, qui reſpondit, honorem perpetuum eſſe Melicertæ inſtituendum. Tum Siſyphus Athamantis frater, ludos Iſthmios in Melicertæ honorem inſtituit, quem vt Deum marinum nomine Palæmonem iam colebant, ex Nereidũ monitu quibus ſaltantibus occurrerat Siſyphus. Noctu autem agebantur eo tempore, initiorum potiùs, quàm ſpectaculorum ſpeciem præ ſe ferentes. Sed cùm illo in primis Græciæ in tractu graſſarentur latrones, Scyron, Sinníſque qui πιτυοκάμπτης vocabatur: atque ideo hinc peregrini arcerentur, aliquandiu

intermissa sunt hæc certamina : donec Theseus sublatis illis ea renouauit,& ex nocturnis diurna fecit : & imitatione Herculis qui Olympia Ioui consecrarat, Isthmia Neptuno dedicauit. Quæ quidem quinto quoq; anno celebrabãtur,si credendũ Plinio.l.4. c. quinto:cui assentitur Solinus c.12. Sed fide dignior est Pindarus qui Nem.6.Ep.2.docet tertio quoque anno celebrari solita, quum ait ταυροφόνῳ τριετηΐδι τίμασε ποσειδάνιον αὖ τέμενος. Quam sententiam sequitur Schol. inquiens , τὰ ἴσθμια διὰ τριετηΐδος ἄγεται. Præmium victori dabatur *Pinus*,vnde πιτυονῖκαι dicebantur ijdem qui Ἰσθμιονῖκαι:ratio est quia marina est arbor:maris instar infrugifera : & quia καταχθόνιον τὸ φυτὸν erat. Verisimilius tamen est coronam pineam victori datam,in memoriam cæsi πιτυοκάμπτου. Vide quæ Plutarchus lib. 5. συμποσιακῶν hac de re dicit. Postea σέλινον ξηρὸν loco pinus datum est,vt contra Nemeonicis χλωρὸν σέλινον. Ratio mutationis hæc fuit,quia *Apium*, aquatica est planta Neptuno conueniens,quia etiam feralis, funebri Melicertæ certamini inseruiens : quæ feralibus epulis adhibebatur & sepulchris. Istiusmodi corona vsque ad Pindari tempora , & vltra mansit. Sed tandem,vt scribit Plutarchus,denuo recepta est pinus.Omnis generis certamina in Isthmijs vsitata fuêre,vt in Olympijs,Pythijs, & Nemeis. Isthmiorum præsides fuerunt Corinthij,vt ex Strabone colligere est,qui libro 8 dicit de ipsis,συντέλουν τὸν ἀγῶνα : & ex Pausania in El.pr. ἰσθμικὰς σπονδὰς ἐπήγγειλαν. Sed quãdo à L. Mummio Corinthus expugnata fuit,translatũ est ad Sicyonios hoc officium.Sed mox restituta Corintho redditus est Corinthijs hic honos,quo potiti sunt quandiu hi ludi steterunt.Multa ex authoribus congeri possent de his aliisque ludis quorum victores nonnullos hymnis celebrat Pindarus:sed pauca hæc sufficient ad enarrationem authoris propositam , in qua breuitatem cum perspicuitate coniungere statuimus.

ΠΙΝΔΑΡΟΥ

ΙΣΘΜΙΑ.

ΗΡΟΔΟΤΩ ΘΗΒΑΙΩ,
ἅρματι.

HERODOTO THEBANO,
curru victoriam
adepto.

ΕΙΔΟΣ Α.

ODE I.

ARGVMENTVM.

Herodotus Thebanus laudatur ab Isthmica victoria, à patre Asopodoro: comparatur etiam cum Castore & Iolao. Tandē poëta precatur in peroratione, vt Dei benignitate post hac etiam Pythiorum & Olympiorum victoriam adipiscatur.

παράφρασις.

O bellicosis viris clara Thebe, mea patria, quam matris instar colo, quanquam me detinet compositio carminis quod Delijs promisi, tamen tuum negotium quod interim sese offert, cuius alij occupationi anteponam. Verùm ô Dele aspera,

στροφὴ α. κῶλ. ζ.

Μᾶτερ ἐμὰ, τὸ τεὸν, χρυσάσπι Θήβα,
πρᾶγμα καὶ ἀσχολίας ὑπέρτερον
θήσομαι. μή μοι κραναὰ νεμεσσάσαι
Δᾶλος ἐν ᾇ κέχυμαι. τί φίλτερον

μετάφρασις.

Mater mea, tuum, aureo clypeo insignis Theba, negotium etiam occupatione mea *potius. Ne mihi aspera succenseat Delus, in qua effusus sum. Quid charius quàm veneran-*

OOoo

κεδνῶν τοκέων ἀγαθοῖς;
εἶξον ὦ᾽ πολλωνιάς. ἀμφοτέρων τοι
Χαρίτων
Θεοῖς ζεύξω τέλος,

di parentes bonis? Cede ô Apollinaris Dele. Amborum vtique beneficiorum Dijs iuuantibus coniungam persolutionem:

in qua celebranda toto animo sum effusus, noli mihi succensere propterea quòd cœptum hymnum differo tantisper dum patriæ satisfecero. Quid enim viris bonis charius esse debet quàm venerandi parentes & patria, quibus priusquam alijs obsequi & officia præstare tenemur? Cede paulisper, ô Apollini sacra Dele, & da priorem locum meæ patriæ. Ego vtique persoluam beneficium ad quod erga vtramque sum deuinctus.

Ηροδότῳ Θηβαίῳ ἅρματι. Herodotus Asopodori filius, fuit ciuis Thebanus: quanquam πατρῴαν ἀρχαίαν Ὀρχομενοῖο dixit poëta στρ. 3. huius Odæ, vbi videbimus, quo pacto Asopodorus, eiúsque filius Herodotus Thebani fuerint. Porrò titulus in plerisque non habet genus victoriæ, quod cùm ex textu satis certò colligatur, adhibendum putauimus.

μᾶτερ ἐμά. Dor. pro comm. μῆτερ ἐμή. Apostrophe ad patriam sub nomine Thebes Nymphæ, quæ Asopi & Metopes filia credita est, noménque dedit vrbi: vnde auiam Metopen vocat poëta Od. 6. Ol. ep. 4. ματρομάτωρ ἐμὰ Στυμφαλὶς εὐανθὴς Μετώπα. Patria autem dicitur omnium ciuium communis mater: ideo hoc nomine ipsam compellat.

χρυσάσπι. Epitheton Thebarum χρύσασπις, q. d. χρυσῆν ἀσπίδ᾽ ἔχουσα. quo bellicosos viros Thebanos fuisse innuit, & pulchrorum armorum amantes. Eandem Od. 6. Ol. πλάξιππον appellat.

τὸ τεὸν πρᾶγμα ὑπέρτερον θήσομαι. Hoc est, τὸ σὸν πρᾶγμα προτίθημι πάσης ἀσχολίας. Futurum med. θήσομαι Dor. pro comm. θήσομαι à verbo τίθημι. τὸ ὑπέρτερον æquipollet τῷ κρεῖσσον, seu πρότερον.

μή μοι. Hoc est, μή μοι νεμέσησον ὦ πετράεσσα Δᾶλε. Delus κραναὰ vocatur quemadmodum ab Homero in hymnis

Τὴν μὲν ἐν Ὀρτυγίῃ, τὴν δὲ κραναῇ ἐνὶ Δήλῳ.

Etenim aspera fuit propter Cynthum montem, vt monet Strabo l. 10.

νεμεσάσαι. Qui sumunt hanc vocem in 3. pers. sing. Opt. νεμεσήσαιμι, scribunt νεμεσάσαι Dor. pro comm. νεμεσῆσαι. Sed commodè in infinit. sumetur & circumflectetur, implebítque vicem imperatiui, nam hic quoque est illius modi vsus passim, vt initio Phocyl. μήτε γαμοκλοπέειν, μήτ᾽ ἄρσενα κύπριν ὀρίνειν. Sic alia erit apostrophe perelegans. Δᾶλος autem, Dor. pro Δῆλος, & nominatiuus pro vocatiuo sumetur Atticorum more.

ἐν ᾇ κέχυμαι. Hoc est, ἐφ᾽ ἣ νῦν πᾶς ἔγκειμαι, *In quam nunc totus incumbo*: κεχυμένος Græcis dicitur qui πᾶς καὶ ὅλος est aliqua in re: vt εἰς ἀφροδίσια κεχυμένος.

τί φίλτερον. Gnome qua excusat dilationem promissi hymni: quum dicit viri boni esse patriæ debita officia quibusuis alijs anteponere. Atque hic τοκέας dicit pro patria ipsa, quæ parentum instar esse debet.

εἶξον ὦ᾽ πολλωνιάς. Hoc est, ὑποχώρησον ὦ τοῦ Ἀπόλλωνος ἱερά. Vocatur Apollonia, Delus, quia ibi nato Apollini sacra fuit. Et in his illatio est. q. d. Cùm præferentia sit patria cuiuis alieno solo, concede Thebis priorem locum. Refert Scho-

liaſtes poëtam à Ceis rogatum fuiſſe vt Deliacum pæana ſcriberet, Apollini nimirum ſacrum hymnum, quem cum choro in Delum mitterent. Quem cùm promiſiſſet, & iam ſcriberet, interim Herodotus Thebanus Iſthmicam victoriã curru conſequutus eſt. Quod vt accepit poëta, ratus ſui officij eſſe ciuem patriámque cuiuis alij anteponere, carmen promiſſum Ceis, & iam inchoatum differt, donec ciui & patriæ ſatisfecerit. A quo officio ſeſe apud Delum excuſat.

ἀμφοτέρων τοι. Hoc eſt, *ἀμφοτέροις χαρίσομαι ὀφειλομένων ἀοιδῶν, καὶ τοι ἴσω* Hic *τοι*, non eſt Doricum pro *σοι*, quaſi referatur ad *οἶκον Ἀπολλωνιας*: ſed eſt affirmatiua particula, i. *ſanè, vtique*. Nam non duo beneficia promiſerat Delo, ſed vnum: videlicet pæana Et ſequentia ſatis explicant hoc *ἀμφοτέρων*, reſpicere tum ad promiſſum Ceis carmen in gratiam Phœbi Delij, tum ad encomium victoriæ Iſthmicæ à Thebano Herodoto partæ.

παράφρασις.

& intonſam comam ferentem Phœbum in Ceo mari cincta Inſula cum viris Inſularibus, & mari vallatum Iſthmum Corinthiacum, hymno meo qui à choro canetur, celebrabo. Quoniam locus ille ex certaminibus ſuis, ſex coronas Thebanis, apud quos regnauit olim Cadmus, præbuit, ad decus & honorem patriæ ob præclaras victorias. Quæ quidem fuit natale ſolum intrepidi Herois Herculis Alcmenæ filij,

ἀντιστρ. κῶλ. ζ.

καὶ τὸν ἀκειρεκόμαν Φοῖβον χορεύων
ἐν Κέῳ ἀμφιρύτῳ, σὺν ποντίοις
ἀνδράσιν, καὶ τὰν ἁλιερκέα Ἰσθμοῦ
δειράδ'. ἐπεὶ στεφάνους ἓξ ὤπασεν
Κάδμου στρατῷ ἐξ ἀέθλων,
καλλίνικον πατρίδι κῦδος. ἐν ᾧ καὶ τὸν ἀδεί-
μαντον Ἀλκμήνα τέκε

μετάφρασις.

& coma intonſum Phœbum choreali hymno celebrans in Ceo circunfluа cum maritimis viris, & mari vallatũ Iſthmi collum: quoniam coronas ſex præbuit Cadmi populo ex certaminibus, præclaram ob victoriam patriæ decus, in qua etiam intrepidum Alcmena peperit

καὶ τὸν ἀκειρεκόμαν Explicat geminas gratias. q.d. *καὶ τὸν Ἀπόλλωνα κώμῳ ὑμνῶν, ἐν τῇ Κέῳ νήσῳ ἀμφιθαλάσσῳ σὺν τοῖς νησιώταις ἀνδράσι, καὶ τὸν Ἰσθμόν*. Apollo vocatur *ἀκειρεκόμας* terminatione Dor. pro comm. in *ης*. q.d. *τὰς κόμας ἄτμητος*, ex *α* priuat. *κείρω* tondeo, & *κόμη* crinis. Idem eſt *ἀκερσεκόμης*.

χορεύων. Hoc eſt, *μετὰ χοροῦ ὑμνῶν*. Neque enim ipſe choreæ intererat Pindarus canendo carmini non idoneus: ſed hymnum *τοῖς χορευταῖς* canendum componebat.

Κέῳ. Inſula eſt ex Cycladibus vna *Κέως*, vel *Κῶς*, vel *Κέα* Vocatur *ἀμφίρυτος* (quod vocabulum aliquando geminum *ρ* habet) quia eſt *ἀμφιθάλασσος*. Eius incolæ *πόντιοι* pro *νησιῶται* dicuntur non incommodè: ſiquidem mari alluitur Inſula.

καὶ τὰν ἁλιερκέα. Periphraſis Iſthmi. Schol. *δειράδα* interpretatur *ἐξοχήν*: quia altior mari eſt terra, eminétque ſupra aquas. Expono *collum*, ſumendo licentia

Pindarica, vocem δειρὰς, quæ *iugum, collem,* significat, pro δειρὴ : siquidem per Isthmum intelligitur terrę angustia per quam quasi per collum itur ad Insulam. Vocat ἁλιερκέα, quia est inter duo maria. Quid significet ἁλιερκὴς. iam vidimus Ol.8.

ἐπὶ στεφάνοις ἓξ ὤπασεν. Series contextus indicat satis, hoc de Isthmo intelligi, & poëtam innuere velle sextam esse victoriam quam ex Isthmijs non Herodotus solus, sed Thebani in genere adepti sunt: quorum sextus victor Isthmiorum intelligendus Herodotus. Quare non immorabor refutandis absurdis aliorum sententijs, quorum varietatem habet Schol.

Κάδμου στρατῷ. Passim τὸν λαὸν, vocat στρατὸν Pindarus. Hic Thebanos Cadmi populum appellat, vt pote quorum rex fuit Cadmus.

πατρίδι κῦδος. Nam præclari ciues præclarè gestis rebus patriæ gloriam pariunt.

ἐν ᾇ. Digressiuncula ad Herculem, à quo tanquam à conciue laudat Herodotum, & periphrasticè heroëm illum designat, quem ἀνέρα ἀδείμαντον vocat Nem. 10. Ep. 1.

παράφρασις.

quem olim ferox Geryonæ canis perhorruit, quum ipsius herum occidit, eiúsque boues in Græciã abegit At ego eùm honorarium carminis munus Herodoti victoriæ, quam adeptus est quadrigis, componere statuerim: siquidẽ non habuit aurigam à quo regerentur equorum habenæ, sed eas propria dexteritate rexit, hymnum ipsi adornare volo, qualem meriti sunt olim Castor aut Iolaus, qui inter priscos heroas præstantissimi aurigæ fuerunt, ille apud Lacedæmonios, hic apud Thebanos:

ἐπῳδ. κῶλ. ια.

παῖδα, θρασεῖαι τόν ποτε Γηρυόνα
φρῖξαν κύνες.
ἀλλ' ἐγὼ Ἡροδότῳ τεύχων.
τὸ μὲν ἅρματι τεθρίππῳ γέρας,
ἁνία τ' ἀλλοτρίαις οὐ
χερσὶ νωμάσαντ', ἐθέλω
ἢ Καστορείῳ, ἢ Ἰολάου ἐναρμόξαι μιν ὕμνῳ.
κεῖνοι γὰρ ἡρώων διφρηλάται Λακεδαίμονι καὶ Θήβαις ἐτέκνωθεν κράτιστοι.

μετάφρασις.

filium, feroces quem olim Geryone horruerunt canes. At egò Herodoto struens honorarium munus ob currum quadrijugum, in quo frana alienis non rexerit manibus, volo aut Castoreo, aut Iolai adaptare ipsum hymno. Illi enim inter heroas curruum agitatores Lacedamone & Thebis geniti sunt praestantissimi.

θρασεῖαι τόν ποτε. Enallage numeri : nam Geryon seu Geryones vnicum habuit canem. Canis autem meminit, quia rerum herilium est custos: & ipse potiùs ab Hercule deterritus, quàm ipse Herculem deterruit. Γηρυόνα Dor. genit. pro Γηρυόνου. φρῖξαν negl. augm. pro ἔφριξαν. Canis ille vocabatur Orthus, de quo Hesiod. in Theog. ver. 309. Ὄρθον τε κτείνας, καὶ βουκόλον Εὐρυτίωνα.

ἀλλ' ἐγώ. Interrumpit ilico aduersatiua particula digressionem, vt Herodotum propiùs laudet à propria virtute. Hic Ἡροδότῳ sume Dor. pro Ἡροδότου. &

construe cum ἅρματι τεθρίππῳ. q.d. δὴ ἐγὼ τὸ μὲν γέρας κατασκευάζων ἅρματι τεθρίππῳ Ἡροδότου, ἐθέλω αὐτὸν ἐν νωμάσαντα χερσὶν ἀλλοτρίαις ἡνίας, ἐναρμόσαι ἢ Καστορείῳ, ἢ Ἰολάου ὕμνῳ.

αὐία, Fit à recto Dorico αὐίον pro comm. ἡνίον. vt Pyth. 4. αὐία τ' αὐτ' ἐρετμῶν. Laudatur Herodotus quòd proprijs manibus rexerit habenas. Quod cùm Castor Lacedæmonius, & Thebanus Iolaus fecerint, & encomium eximium consequuti sint, simile Herodoto vult componere. Apparet autem clarè satis, poëtam comparare Herodotum cum Castore & Polluce: nec intelligi καστόρειον illud de quo Pyth. 2. Porrò ex hac collatione capit occasionem digrediendi ad Castoris & Pollucis laudes.

ἐτέκνωθεν. 3. perf. plur. Bœotica pro ἐτεκνώθησαν, à verbo τεκνόω, *liberos procreo. gigno.*

παράφρασις.	στροφὴ β. κῶλ. ζ.	μετάφρασις.
quique plurima experti certamina, præmia quoque plurima reportarunt: quo factum est vt partis pro multiplici victoria coronis, ædes suas tripodibus, lebetibus, aureisque phialis ornarint. Porrò certamina in quibus illorum virtus patefacta est & inclaruit, sunt gymnici ludi, quibus in stadio nudi athletæ exercentur: est & cursus qui ab armato athlera & scutum gestante perficitur.	ἔν τ' ἀέθλοισι θίγον πλείστων ἀγώνων, καὶ τειπόδεσσιν ἐκόσμησαν δόμον, καὶ λεβήτεσσιν, φιάλαισί τε χρυσοῦ γευόμενοι στεφάνων νικαφόρων. λάμπει δὲ σαφὴς ἀρετὰ ἔν τε γυμνοῖσι σταδίοις σφίσιν, ἔν τ' ἀσπιδοδού- ποισιν ὁπλίταις δρόμοις.	*& in premijs attigerunt multa certamina, & tripodibus ornauerunt domum, & lebetibus, & phialis aureis gustantes coronas victrices. Fulget autem manifesta virtus inque nudis stadijs illis, inque scutistrepis armatis cursibus.*

ἔν τ' ἀέθλοισι. Congeries certaminum Castoris, & Iolai. Hæc phrasis primi coli habet hypallagen: nam dicendum erat, ἔν τε πλείστοις ἀγῶσι θίγον ἀέθλων. Suspicor autem lectum fuisse τύχον pro θίγον.

τειπόδεσσιν Ion. & poët. pro τρίποσιν. Item λεβήτεσσιν pro λέβησι: & φιάλαισι pro φιάλαις. Sumitur γευόμενοι metaphoricè, pro μεταλαβόντες.

λάμπει δὲ. Declarat certaminum genera in quibus lucrati sunt præmia, primùm gymnicos ludos, in quibus athletæ nudi certabant; deinde & ὁπλιτικὸν δρόμον: quem armati cursores in stadio currebant. ἀσπιδοδούποις appellat, quia scutum gestabant quo strepitum edebant. ἀσπιδόδουπος, dicitur ὁ ἀσπίδι δουπῶν. Porrò ὁπλίταις δρόμοις dicit pro ὁπλιτικοῖς δρόμοις, accipiendo substantiuum pro adiectiuo, more Attico.

παράφρασις.

Neque verò solùm illis excelluerunt, sed etiã alijs. Nam qualiter, quantáque cum laude iacula lapideósque discos manibus emiserunt! Nondum enim tum temporis institutum erat quinquertium, quod quinque certaminibus, videlicet iaculo, disco, cursu, saltu, & lucta constat, quibus omnibus sigillatim erat vincendum, próque omnibus simul præmium accipiendum: sed singula certamina propriam habebant victoriam, erátque præmium pro vnoquoque separatim & priuatim victori constitutum. Et enim vterque horum suo in solo, alter Thebis vbi Dirce fons est, alter in Laconia vbi fluuius Eurotas, certamina prosperè crebróque exhausisset, plurimis coronis redimitum caput retulerunt, ob quos apud suos conspicui fuerunt.

ἀντιστρ. κῶλ. ζ.

οἷά τε χερσὶν, ἀκοντίζοντες αἰχμαῖς,
καὶ λιθίνοις ὁπότε δίσκοις, ἵεν!
οὐ γὰρ ἦν πένταθλον ἔτ'. ἀλλ' ἐφ' ἑκάστῳ
ἔργματι κεῖτο τέλος. τῶν ἀθρόοις
ἀνδησάμενοι θαμάκις
ἔρνεσιν χαίτας, ῥεέθροισί τε Δίρκας ἔφανεν,
καὶ παρ' Εὐρώτα πέλας.

μετάφρασις.

O qualiter manibus, iaculantes hastis, & saxeis quandoque discis, emiserunt! Nondum enim erat quinquertium: sed vnicuique facto propositum erat præmium, quorum confertis redimiri frequẽter frondibus comas, & apud Dirces fluenta conspicui fuerunt, & apud Eurotam in propinquo.

οἷά τε χερσίν. Cum admiratione hæc sunt proferenda. Hic mentionem facit duorum tantùm certaminum è pentathli numero, scil. ἀκοντος & δίσκου. Nam olim nondum erat institutum quinquertium, quod erat ἅλμα, δίσκος, ἀκόντιον, δρόμος, πάλη.

καὶ λιθίνοις ὁπότε. Duo faciunt vt mendi suspectus sit hic locus; vnum quòd ὁπότε indefinitè sumatur: alterum quòd syllaba 3. vocis ὁπότε sit breuis, cùm ratio metri longam postulet. Sed non liquet quomodo fit aliter legendum.

ἵεν. Hæc 3. est perf. plur. imperf. vel per syncopen formati pro ἵεσαν: vel Bœoticè, sicuti fit in 3. plur. Aor. 1. pass. vt huius Odes Ep. 1. ἐπίκυρθεν pro ἐπεκύρθησαν.

ἀλλ' ἐφ' ἑκάστῳ. Hoc est, κατ' ἰδίαν δὲ καὶ διακεκριμένως ἐφ' ἑκάστῳ ἀγωνίσματι ὑπέκειτο τὸ νικηφορῆσαι καὶ στεφανοῦσθαι. Docet antequam πένταθλος ἀγὼν fuisset institutus, singulis certaminibus priuatim & separatim propositam fuisse victoriam & pręmium: sed coniunctis quinque illis, simul omnibus excellendum fuisse, vt corona compararetur.

τέλος. Hæc vox à Schol. exponitur τὸ νικηφορῆσαι, hoc est νίκη: exponitur & στέφανος. Nam vtrumque finis est certaminis, victoria nimirum, & corona. Illa significatione occurrit Ol. Od. 10. Δόρυκλος δὲ τέλος πυγμᾶς φέρε. Sic & in his Od. 11. τέλος μαχᾶν τίμιον. Et certè certaminis finis est victoria, & à consequenti præmium.

τῶν. Artic. præpos. pro subiunct. ὧν, videlicet ἐργμάτων. i. ἀγωνισμάτων. ἀθρόοις, hoc est, πλείστοις, & ἔρνεσιν Metonymia materiæ pro forma, h. e. στεφάνοις. ἀνδησά-

μένοι: syncope poëtica, pro αἰαδησάμενοι, & ἔσαν 3.perf. plur. Bœot. pro comm. ἐσταίνεσαν. Aor.2.paff. ἐσταίλω. Sic autem declaranda tota sententia, ὧν ποτε ἐγγυμάτων, ἥρωω ἄκοντος καὶ δίσκου στεφάνοις πλείστοις ταῖς κεφαλαῖς αἰαδησάμενοι, ἔνδοξοι ἀγῶνσω ὁ μὲν κατὰ Θήβας, ὁ δὲ κατὰ Λακεδαίμονα. Porrò χαίταις denotat τὴν κεφαλήν. Nam non comæ, sed caput corona redimiebatur; sed quia totum caput occupant capilli, ideo illis tribuitur, quod capiti proprium est.

Δίρκας Dor. pro comm. Δίρκης. Dirce fons Thebis, à quo Dircæus poëta dictus ab Horatio, *Multa Dircaeum leuat aura cycnum.* Εὐρώτας autem est Laconiæ fluuius. Innuit autem τοῖς ἐπιχωρίοις ἀγῶσι claruisse Iolaum Thebis, Castorem Lacedæmone: quemque natali in solo.

πέλας. Hoc vocabulum addit poëta vt dicat *propè*, videlicet non in alieno solo & procul à patria, sed in proximè instituto certamine. Porrò solum est sumendum πέλας sine regimine. Nam sic construi debet necessariò sententia: αἰαδησάμενοι δαμάκις ἔφανεν πέλας παρὰ ῥεέθροισι Δίρκας, καὶ παρ' Εὐρώτᾳ: sic τὸ παρὰ tum ῥεέθροις, tum Εὐρώτᾳ seruiet.

παράφρασις. — ἐπῳδ. κώλ. ια. — μετάφρασις.

Ἰφικλέος μὲν παῖς, ὁμόδαμος ἐὼν
σπαρτῶν γένει,
Τυνδαρίδας δ', ἐν ἀχαιοῖς ὑψίπεδον Θεράπνας οἰκέων ἕδος,
χαίρετ'. ἐγὼ δὲ Ποσειδάωνι τ', Ισθμῷ τε ζαθέᾳ
Ογχηστιαῖσί τ' ἀϊόνεσσι περιστέλλων ἀοιδάν,
γαρύσομαι τοῦδ' ἀνδρὸς ἐν τιμαῖσιν ἀγακλέα ταὶ Ἀσωποδώρου πατρὸς αἶσαν,

Iphiclis quidem filius popularis existens generis Sparteorum, Tyndarides autem, apud Achæos altι soli Therapnes inhabitans sedem, Saluete. Ego verò Neptunóque Isthmóque diuinæ, Onchestiíque ripis concinnans cantionem, celebrabo huius viri inter honores perinclytam Asopodori sortem,

Iam autem Iolaë Iphiclis fili, qui popularis es Thebanorum originem habetium à viris illis Chthonio, Hyperenore, Peloro, Vdæo, & Echione, quos dentiú draconis satu Cadmus creasse fertur. Tu quoque Castor nate Tyndaro, qui inter Lacones, Achæos olim dictos ab Achæo rege, incolis excelsam Therapnes sedem, valete. Hæc de vobis in præsentia dixisse sat est. Nunc ego Neptuno qui præest Isthmijs, diuinæ Isthmo vbi illa celebrantur, Onchestóque Bœotiæ oppido eidem Neptuno sacro, sitóque ad Copaidis seu Cisiphi ripas, carmen componens, volo huius victoris Herodoti laudibus interserere præconium celebris fortunæ, quæ patrem ipsius Asopodorum comitata est,

Ἰφικλέος μὲν παῖς. Conclusio digressionis per salutationem, quam offert conuerso ad vtrumque Iolaum & Castorem sermone. Compellatio illa fit non vocatiuo, sed nominatiuo, ídque Atticorum more, qui nominatiuum & vocatiuum eundem faciunt. Iolaum denotat per Iphiclis filium, & Castorem per Tyndariden.

ὁμόδαμος Dor. pro ὁμόδημος: quæ vox occurrit Ol. Od. 9. σπαρτῶν γένει intellige

Thebanos. Hac de voce vide Pyth. 9. ftr.4. Creditũ fuit, vt fatis indicat Schol. Cadmum fatu dentium draconis homines comparaffe, qui tamen omnes mutuis ictibus ceciderint, quinq; exceptis Chthonio, Hyperenore, Peloro, Vdæo, & Echione, qui σπαρτοὶ. h.e. *fati* dicebantur. *Paufan. in Bœot.*

ἐν Ἀχαιοῖς. Non fimpliciter fignificat ἐν Ἕλλησι ficut exponit Schol. fed in Laconia. Primùm enim foli Lacones & Argiui ex omnibus Peloponnefi incolis dicti funt Ἀχαιοὶ, ab Achæo vtrorumque populorum rege. Sed pulfi ab Heraclidis in eam regionem migrarunt quæ Achaia nunc appellatur. *Paufan. in Ach.*

ὑψίπεδον. Quærit Schol. cur Therapnen appellet ὑψίπεδον ἕδος: quæ eft κοίλη Λακωνίας, fiquidem Homerus κοίλην Λακεδαίμονα dixit. Quod ita foluit, dicens, cauam Lacedæmonem ab Homero dici refpectu vicinarum vrbium: & à Pindaro ὑψίπεδον, διὰ τὰς τῶν οἰκούντων ἀρετάς τε καὶ εὐδοξίας. Ideóque ὑψίπεδον interpretatur ἔνδοξον. Cæterùm ὑψίπεδος vox eft poëtica pro ὑψηλός. q. d. ὑψηλὸν πέδον ἔχων.

χαίρετε. Valedicentis eft hoc verbum hoc loco. Cuius vfum vide multis declaratum apud Lucianum, *Pro lapfu inter falutandum.*

ἐγὼ δ. Epanodos ad laudes Herodoti, quem laudaturus à patre Afopodoro, Neptuni mentionem obiter facit, vt illius qui Ifthmia fibi facra gubernabat: Ifthmi, vt certaminis loci, quem diuinum, ob templum Apollinis facrófque ludos appellat: Onchefti vt eidem facri.

ζαθέα. Ifthmum facit fœminei generis, ídque Ion. & Att. ficuti & ἡ πόρθμος, apud Hefiod.

Ὀγχηστίαισιν τ' ἀϊόνεσσι. Periphrafis Onchefti, quæ eft Bœotiæ ciuitas facra Neptuno, vt docet Homerus

Ὀγχηστόν θ' ἱερὸν Ποσιδήϊον ἀγλαὸν ἄλσος.

Habet nomen ab Onchefto Neptuni filio, & fita eft ad Copaidem lacum, quę & Cephifia palus vocatur: ideóq; ripas huic vrbi tribuit. ἀϊόνεσσι. Datiuus Ion. & poët. pro ἀϊόσι. Doricè autem effertur ἀϊὼν pro ἠϊών.

περιστέλλων. Hoc eft, θεραπεύων, εὐτρεπίζων, παρασκευάζων. Metaphorica vox. & ἀοιδάν. Dor. pro comm. ἀοιδήν. h.e. ὕμνον.

γαρύσομαι. Hoc eft, καὶ ἐν τοῖς ἐπαίνοις τοῦδε νικηφόρου ὑμνήσω τὴν τοῦ Ἀσωποδώρου πατρὸς εὐδαιμονίαν. Itaque per τοῦδ' ἀνδρὸς intellige Herodotum, & per τιμὰς, laudes ipfas. Vox ἀγακλῆς occurrit Ode 9. Pyth.

παράφρασις.

Volo & Orchomenum laudare, vbi Afopodorus tanquam in patria terra habitauit, quum illum in calamitofa fortuna verfantem hofpitio excepit, grauif-

στροφὴ γ. κῶλ. ζ.

Ὀρχομενοῖό τε πατρώαν ἄρουραν

ἅ νιν ἐρειδόμενον ναυαγίαις,

ἐξ ἀμετρήτας ἁλὸς ἐν κρυόεσσᾳ

μετάφρασις.

Orchomeníque auitum aruũ: quod ipfum innixum tabulis ex naufragio, ex immenfo mari in horrendo exce-

fima feditione

ſima ſeditione Thebis expulſum,& exiguis duntaxat ſuarum facultatũ partibus ſuffultum, quas vt naufragij reliquias colligere potuerat. Sed poſtea ſors ipſi congenita effecit, vt redintegrata fœlicitate in priſtinum ſtatum reſtitutus fuerit,tranquillámque vitam Thebis exegerit,hac calamitate prudentiùs ſe gerere edoctus: ſiquidem piſcator ictus ſapit,& nocumenta ſunt documenta.

δέξατο συντυχίᾳ. νῦν δ' αὖτις ἀρ-
χαίας ἐπέβασε πότμος
συγγενὴς εὐαμερίας. ὁ πονήσαις δ',
νόῳ
καὶ προμάθειαν φέρει.

pit casu. At nunc rursus in priſtinam reſtituit eum *fortuna cõgenita tranquillitatẽ. Qui autem ærumnas pertulit, animo prouidentiam reportat.*

Ὀρχομενοῖό τε. Ion. genit. pro Ὀρχομενοῦ. Hanc vrbem, Aſopodori patrium aruum appellat,non quòd eſſet natale ipſius ſolum, ſed quòd Thebis in ſeditione quadam pulſus eò fugiſſet,ibíque tanquam in patria habitaſſet, & commoda omnia facilè inueniſſet. Eſt autem ibi patria vbi bene eſt: &

Omne ſolum forti patria eſt, vt piſcibus æquor,
Vt volucri vacuo quicquid in orbe volat.

Variæ tamen ſunt interpretum hac de re ſententiæ,quas breuitatis cauſa omitto,ſiquidem nihil habent coloris. Orchomenus autem de qua hìc agitur, eſt in Bœotia. Eiuſdem nominis vrbes aliæ ſunt in Theſſalia,Macedonia, Arcadia,& Eubœæ Caryſtia,de quibus vide geographos.

ἅ νιν. Hæc duo relatiua pertinent alterum ad præcedens colon, alterum ad nomen Aſopodori. q. d. ἡ Ὀρχομενοῦ πατρῴα ἄρουρα αὐτὸν Ἀσωπόδωρον ἐδέξατο ἐν φεικτῇ συντυχίᾳ ναυαγίοις ἐξ ἀμετρήτου θαλάσσης σωθέντα ἐρειδόμενον. Allegoria eſt qua ſignificat Aſopodorum ex grauiſſima ſeditione multum detrimenti cepiſſe, & ex tumultu aliquid de rebus ſuis ſubduxiſſe,cuius opera ſeſe in alieno ſolo ſuſtentaret.

ἐρειδόμενον. Hoc Schol.exponit βαρυνόμενον: quod mendoſum eſſe puto,& pro φερόμενον irrepſiſſe. Neque enim bona phraſis eſt βαρυνόμενον ἐπὶ τῆς ναυαγίας, ſed φερόμενον ἐπὶ τῆς ναυαγίας.

ναυαγίοις. Omnes excepto Schmidio legunt ναυαγίαις. Sed cùm *nauium fragmenta*,vel (vt loquitur Cicero) *tabulas ex naufragio* intelligat, meliùs legas ναυαγίοις. Nam etſi ναυαγία & ναυάγιον ſignificẽt πᾶσαν ναὸς ἀπώλειαν:tamen ναυάγιον peculiariter dicitur, *nauis fragmentum, idque quod facto naufragio reperitur & colligitur*,vide Lexica. Ideóque ναυαγίοις interpretare,vt Aemilius Portus, *naufragij tabulis*, vel (ſi mauis Ciceronis vti verbis) *tabulis ex naufragio*: vel etiam ſimpliciter *naufragijs*. Nam hac ναυαγία ſignificatione vſurpatur à Cicerone,quum ait,Naufragium reip. colligere, & communem ſalutem reficere. Reſpicit autem ad id quod non rarò accidit,vt aliqui nauium diſſolutis tabulis innixi in portum incolumes euadant. Quod in nauigatione Pauli contigiſſe teſtantur Acta Apoſtol.cap. 27.

ἀμετρήτας Dor.pro comm. ἀμετρήτης. Nomen ἀμέτρητος eſt comm. generis: poëtæ tamen huius generis vocabula fœminea quoque in terminatione habent,vt ἀθανάτη, ἀμβρότη & ſimilia.

νῦν δ᾽ αὖτις. Allegoricè etiam Asopodori reditum in patriam describit. *ἀρχαίαν ἐναμερίαν*, intellige pristinam fœlicitatem, qua Thebis, quæ propriè erat eius patria, quondam fruebatur Doricum est *ἐναμερία* pro comm. *εὐημερία*: propriè *diei bonitas, serenitas εὐδία*: metaphoricè *εὐτυχία, εὐποτμία, prospera fortuna.*

ἐπίβασε. Dor. pro comm. *ἐπίβησε.* 3. perf. Aor. 1. *ἐπίβησα*, verbi *ἐπιβαίνω*, quod hîc transitiuè sumitur pro *ἐπιβιβάζω* licentia poëtica: vt Il. *θ.* v. 129. *ὄν ῥα πεδ᾽ ἵππων ὠκυπόδων ἐπίβησε.*

πότμος συγγενής. Fortuna congenita poëtæ est; quæ ab ineunte ad cadentem vsque vitam comitatur: vocauit eandem *δαίμονα γενέθλιον* Olymp. 13. antistr. 5. quem locum vide. Item occurrit *πότμος συγγενής.* Nem. 5. str. 3.

ὁ πονήσαις δ. Gnome qua docet *παθήματα* esse *μαθήματα*: eámque ostendit Asopodoro conuenire, cui *πιερά τοι μαθήσιος ἀρχὴ* fuit. Vide in hanc rem, adagium *Piscator ictus sapit.*

παράφρασις.

Quod ad Herodotum autem attinet, is nullis sumptibus neque laboribus pepercit, vt specimina suæ virtutis ederet: ob idque non est inuidendus, sed laudandus Nam si virtus vt in lucem prodeat, facit vt generosus animus tum laboribus incumbat, tum impēsis nullis parcat, cùm sine vtroque incognita manere soleat, æquum est vt quicunque virtutis specimen edidit his præstitis, citra omnem inuidiam carmine magnifico laudem & gloriam consequatur à poëta docto; siquidem facile est illi leue hoc munus impertire, bonáque verba pro laboribus omnigenis dare, quibus commune victori & conciuibus erigat & excitet ornamentum.

ἀντιστρ. κῶλ. ζ.

εἰ δ᾽ ἀρετᾷ κατάκειται πᾶσαν ὀργάν,
ἀμφότερον δαπάναις τε καὶ πόνοις,
χρή νιν εὑρόντεσσιν ἀγάνορα κόμπον
μὴ φθονεραῖσι φέρειν γνώμαις. ἐπεὶ
κούφα δόσις ἀνδρὶ σοφῷ
ἀντὶ μόχθων παντοδαπῶν ἔπος εἰπόντ᾽ ἀγαθόν,
ξυνὸν ὀρθῶσαι καλόν.

μετάφρασις.

Quod si virtus repositum habet omne studium, pariter in sumptibus & laboribus, oportet eam nactis magnificam gloriationem non inuidis tribuere animis: siquidem leuis est *donatio viro sapienti, pro laboribus omnigenis verbum dicentio bonum, commune erigere decus.*

εἰ δ᾽ ἀρετᾷ. Peracta laude Asopodori, redit ad Herodotum quem duplici nomine laudat, quòd tum sumptibus, tum laboribus virtutem exerceat.. Hæc duo autem, *sumptus*, & *labores* coniungit Od. 5. Olymp. *αἰεὶ δ᾽ ἀμφ᾽ ἀρεταῖσι πόνος, δαπάνα τε μάρναται.* Necesse igitur est eum qui virtutem exercere vult, opes habere vnde sumptus faciat, & impigrum esse vt labores suscipiat. Nam multorũ virtutibus obstat res angusta domi, & *ἄπονον ἔλαβον χάρμα παῦροί τινες*: nil sine magno vita labore dedit mortalibus. Horum vtrumque ad hoc ipsum necessarium docet idem Pindarus Isthm. 6, antistr. 1.

πάσαν ὀργαῖ.Subaudi κτ'. Vt sit hæc constructio εἰ δ' ἀρετὰ κτ' πᾶσαν ὀργαῖ κατάκειται ἀμφότερον δαπάναις τε καὶ πόνοις,&c. Sume ὀργαῖ Dor. pro ὀργὴν & vt sæpe iam accepit poëta, expone ἐπιτήδευμα. Mendosè quidam legerunt αἱ δ' ἀρεταὶ κατακεινται pro κατάκειται. Alij εἰ δ' ἀρετᾷ κατάκειται: quasi poëta de Herodoto dicat, *quòd si virtuti incumbit*. Quod series contextus reijcit. Nam generalis est sententia, quam Herodoto relinquit applicandam.

χρὴ νιν.Hoc νιν relatiuum est ad ἀρετά. & εὑρόντεσσι, est dati. Ion.& poët.pro εὑροῦσι. Authoris mens hæc est, χρὴ δὲ τοῖς αὐτὴν ἀρετὴν πόνῳ καὶ δαπάνῃ κεκτημένοις ὕμνον διδόναι, καὶ μὴ φθονεῖν.

ἀγανορα κόμπον. Intellige ὕμνον qui continet τὸν ἐκ τῶν κατορθωμάτων ἔπαινον. Is qui hymnum debet scribere est poëta. γνώμαις, hoc est νόῳ, vel καρδίᾳ. Obscuriùs exponitur *sententijs*, clariùs *animis*.

ἐπὶ κοῦφα. Ratio cur vir ob præclarè gesta laudari debeat, prima quia facile est id præstare ἀνδρὶ σοφῷ *viro sapienti*, nimirum *poëtæ*. Poëtas autem dici σοφοὺς à Pindaro, docuimus in hæc verba σοφῶν μητιεσιν, quæ extant str. 1. 1. Ol. Odæ. Facilem donationem dicit, quia verba pro factis reponuntur, illa autem leuia, hæc grauia sunt: præterea bonus poëta ex facili fluentem hymnum componit.

παντοδαπῶν. Hoc est, παντοίων. & εἰπόντι non εἰπόντα intelligendum, vt cum præcedente ἀνδρὶ σοφῷ construatur. & ὀρθῶσαι subaudire vult ante se ἕνεκα τοῦ: vt hic sit horum verborum sensus, ἐπὶ ῥᾴδια δόσις ἐστὶ σοφῷ ἀνδρὶ, ἔπος ἀγαθὸν εἰπόντι ἀντὶ μόχθων παντοίων, ἕνεκα τοῦ ὀρθῶσαι ξυνὸν καλόν. Quod tibi exponet etiam Latina paraphrasis.

ξυνὸν καλόν. Appellat meo iudicio, κοινὸν κόσμον *commune decus & ornamentum*. Nam toti ciuitati ciuis vnius laus ornamento cedit. τὸ καλὸν autem substantiuè significare *ornamentum, decus*, probari potest exemplis, vt quum Eurip. ait τὸ καλὸν τοῦ βίου. eâdem significatione poëta dixit καλῶν ἐπιχωρίων, Od. vij. 2. colo 1. str. Et in his est 2. ratio cur vir ob præclarè gesta laudandus sit, quia vtile est, & communi ciuium honori cedit.

παράφρασις.	ἐπῳδ.κῶλ.ια.	μετάφρασις.
Cùm autem hominum alij aliam mercedem, exãtlatorum laborum dulce solatium exigant: alijs quidem lucrum, alijs honor placet. Ita pecudum pastores, agricolæ, aucupes, & quicunque maritimo negotio victitant, nautæ, piscatores, mercatores, victũ comparare, ventrísque famem propulsare conten-	μισθὸς γὰρ ἄλλοις ἄλλος ἐφ' ἔργμασιν ἀν- θρώποις γλυκύς, μηλοβότα τ', ἀρότα τ', ὀρνιχολόχῳ τε, καὶ ὃν πόντος τρέ- φει. γαστρὶ δὲ πᾶς τις ἀμύνων λιμὸν αἰανῆ τέταται. ὃς δ' ἀμφ' ἀέθλοις, ἢ πολεμίζων, ἄρη-	*Merces enim alia alijs hominibus dulcis ob facta, pastorique, aratorique, aucupique, eique quem mare alit. Quiuis autem illorum ventrem famem à ventre propulsare contendit. At qui in certaminibus, aut prælians, re-*

dunt : quod si effecerint, sat iucundam laborũ mercedẽ acceperint. Sed athletæ militésque per virtutis templum ad templum honoris aditum habere conã-

τω κῦδος ἁβρὸν,
εὖ ἀγορηθεὶς, κέρδος ὕ-
ψιστον δέχεται, πλιατᾶν
καὶ ξένων γλώσσας ἄωτον.

portarit decus splendidum, laudatus accipit lucrum summũ ciuium & peregrinorum linguæ florem.

tur : & re præclarè gesta vnicam laudis mercedem captant. Quoniam quicunque vel in certaminibus, vel in bello strenuè se gessit, & laudes per carmina historiam-ue, splendidum ornamentum accepit, lucrum fecit maximum : siquidem laus, quam scriptis mandata fortium virorum præclara facinora, tum peregrinorum tum ciuium linguis suppeditant, virtutis amplissimum est præmium.

μισθὸς γὰρ. Vt laudem honestissimum esse virtutis præmium ostendat, vtitur collatione præmiorum, quæ alijs vitæ generibus proponuntur. Alia vitæ genera victum quærunt, & laboris præmium hoc putant: sed athleticæ & militiæ studiosi, honorificam laudem pro præmio reposcunt. Videt autem quiuis quanto interuallo lucrum ab honore distet.

μηλοβότᾳ. Dor. dat. à Dor. recto μηλοβότας, pro comm. μηλοβότης, h.e. ὁ τῶν μήλων βότης, vno vocabulo, νομεὺς, ποιμήν. propriè significat *ouium pastorem* : sed hic in genere sumitur pro quorumuis pecudum pastore. Αρότᾳ Dor. etiam dat. à recto Dor. ἀρότας, pro comm. ἀρότης h.e. γεωργός. Porrò ὀρνιχολόχος est ὁ τοὺς ὄρνιθας λοχῶν : aliàs ὀρνιθοθήρας, ὄρνιθας θηρεύων, *qui auibus insidiatur, qui aues capit*. Doricè effertur pro ὀρνιθολόχος : Nam ὄρνις habet comm. in genit. ὄρνιθος, & Dor. ὄρνιχος.

καὶ ὃν πόντος τρέφει. Intellige τὸν ἔμπορον cum Chrysippo, τὸν ἁλιέα cum Didymo, præterea τὸν ναύτην. Nam mercatores, piscatores, & nautas alit mare.

γαστρὶ δὲ πᾶς τις. His verbis declarat finem propositorum vitæ generum, qui omnibus hic est, vt à ventre famem arceant, hoc est vt rem faciant, & ad victum necessaria comparent. Vide Latin. paraphrasin. Αἰανὴς hic dicitur λιμὸς vt vult Schol. vel χαλεπὸς, παρὰ τὸ αἲ αἲ : vel διηνεκὴς παρὰ τὸ αἰεί. Hoc vocabulum iam occurrit Pyth. Od. 1. & 4. τέταται exponitur σπεύδει : metaphora sumpta ab ijs quæ intenduntur ad aliquid perficiendum. Sic Pyth. ια. ξυναῖσι δ' ἀμφ' ἀρεταῖς τέταμαι. Cæterùm hanc sententiam sic declarabis, πᾶς τις τὸν λιμὸν χαλεπὸν ἀποθεραπεύων, ἐπίκειται τοῖς ἔργοις, καὶ κάμνει.

ὃς δ' ἀμφ' ἀέθλοις. Infert laudem, quæ est virtutis præmium, omnia præmia longè superare.

εὖ ἀγορηθεὶς. Hoc est ἐγκωμιασθεὶς, εὐλογίας, εὐφημίας τυχών. Participium ἀγορηθεὶς h. e. ῥηθεὶς, λεχθεὶς, fit vel à præsenti ἀγορέομαι : vel à verbo ἀγορέω, pro quo inserto υ dicitur ἀγορεύω. πλιατᾶν Dor. pro πλιητῶν. à recto poëtico πλιήτης, pro comm. πολίτης. γλώσσης ἄωτον puta τὴν εὐφημίαν.

παράφρασις. | στροφὴ δ. κώλ. ζ. | μετάφρασις.

Porrò decet nos gratiam

ἄμμι δ' ἔοικε Κρόνου σειοίχθον' υἱὸν

Nos autem decet Sa-

referentes Neptuno Saturni filio terram tridēte quatienti, vicinúmq; Onchesti oppidum tenenti, eumequi artísque equestris inuentorem, ac de curru Herodoti, cui victoriæ fuit author, bene meritum hoc hymno celebrare Decet etiam tuos filios compellare Amphitryo, scil. Herculem, & nepotem Iolaum : siquidem Herculea & Iolaia certamina Thebis obtinuit. Pręterea par est Orchomeni Minyei meminisse, vbi Minyea ; & celebris Eleusinij luci Cereri sacri, vbi Demetria : & Eubœæ vbi Basilea prosperè exercuit curruli certamine, quod flexis duodecies ad metam rotis perficitur.

γείτον' ἀμειβομένοις, εὐεργέταν
ἁρμάτων ἱππόδρομον κελαδῆσαι.
καὶ σέο Ἀμφιτρύων παῖδας προσειπεῖν, τὸν Μινύα τε μυχὸν,
καὶ τὸ Δάματρος κλυτὸν ἄλσος Ἐλευσῖνα, καὶ Εὔβοιαν ἐν γναμπτοῖς δρόμοις.

turni quaßatori terræ filio vicino gratiam referentes benemerito de curribus, præsidi cursuum equestrium hymnum canere : & tuos Amphitryo filios compellare, & Minyæ recessum, & Cereris inclytum lucum Eleusinem, & Eubœam in inflexis curriculis.

ἄμμι. Herodoti nomine poëta gratias agit Dijs & Heroibus, quorum sacris in certaminibus prosperè rem gesserat. Primùm quidem Neptuno qui Isthmijs præerat, & quem υἱὸν Κρόνου appellat, siquidem Saturnus hunc etiam ex Rhea habuit: deinde σεισίχθονα nomine deducto à σείσις *concußio*, verbali verbi σείω *quatio*, & χθὼν *terra* : idem ἐνοσίχθων & ἐνοσίγαιος. Tertiò γείτονα duplici nomine, tum quia Onchesti, quod est Thebis vicinum oppidum, colebatur, tum quia Neptunus ἱππόδρομιος Thebis templum habebat. Quartò εὐεργέταν ἁρμάτων, quia vt pote præses certaminis Deus victoris currum direxit. Postremò ἱππόδρομιον, quia fuit ἵππων δοτὴρ, & εὑρετὴς τῆς ἱππικῆς : quam ob causam Menelaus Il. ψ Antilochum in equestri certamine per Neptunum iurare iubet.

ἀμειβομένοις. Hoc construe cum ἄμμι. & expone ἀντιδιδοῦσι τὸν ὕμνον, ἀντὶ τοῦ εἰς τὸ νικητήριον εὐεργετοῦν.

καὶ σέο. Apostrophe ad Amphitryonem: cuius filios intelligit Herculem & Iolaum κατὰ σύλληψιν. Nam Amphitryonis filius fuit Hercules, & Iolaus eius nepos ex Iphicle filio. Hac gratiarum actione innuit Herodotum Ἡράκλεια & Ἰόλαεια Thebana certamina prosperè subijsse.

τὸν Μινύα τε μυχὸν. Intellige Ὀρχομενὸν Bœotiæ oppidum, quod Μινύειον cognominabatur, ad differentiam aliarum eiusdem nominis vrbium. Minyas enim fuit rex, à quo & populi ipsi subiecti Minyæ vocati fuerunt. Huius filius fuit Orchomenus à quo vrbs nomen accepit, vbi Minyea celebrabantur.

καὶ τὸ Δάματρος. Quando mentionem facit Eleusinis, qui vicus est Atticæ, innuit Herodotum Δημήτρεια & ἀνακαλυπτήρια, quę ibi in Cereris & Proserpinæ honorem agebantur, obiuisse & vicisse: quorum corona ex hordeo erat.

καὶ Εὔβοιαν. Hic βασίλεια celebrari solebant ad quæ Herodotus se etiã contulit, & victor redijt, ἐν γναμπτοῖς δρόμοις. Quia curruli certamine in omnibus illis vsus fuerat. Currus autem τέλειοι duodecies, πῶλοι octies ad metam inflectebantur, vnde γναμπτοῖς δρόμοις dicit, & Olymp. Od. 3. stroph. 3. δωδεκάγναμπτον τέρμα δρόμου. vide locũ. In fine Od. 13. Ol. annotauim⁹ Geręstia celebrari in Eubœa.

παράφρασις. — ἀντιστρ. κῶλ. ζ. — μετάφρασις.

Addo etiam ô Protesilaë funebre certamen, quod in dedicato loco Græci ab excidio Troiano reduces tibi Phylacæ instituerunt, vt te primum in bello Troiano interfectum meminissent, quum primus, nemine id audente, è naui desilijsti. Multas prætetea victorias enumerare possem, quas Herodoti equis Mercurius impertiuit: sed proposita hymni breuitas prohibet quominus id faciam. Ac certè sæpe etiam fit, vt hoc lectori iucundius laudatóque viro gloriosius sit, quum laudum multitudo paucis perstringitur, & rerum præclarè gestarum nonnihil reticetur.

Πρωτεσίλα, τὸ τεὸν δ' ἀνδρῶν Ἀχαιῶν
ἐν Φυλάκᾳ τέμενος συμβάλλομαι.
πάντα δ' ἐξειπεῖν ὅσ' ἀγώνιος Ἑρμᾶς
Ἡροδότῳ ἔπορεν ἵπποις, ἀφαιρεῖται βραχὺ μέτρον ἔχων
ὕμνος· ἦ μὰν πολλάκι καὶ τὸ σεσωπαμένον, εὐθυμίαν μείζω φέρει.

O Protesilaë, tuum quoque virorum Achiuorum in Phylaca delubrum addo. Omnia autem eloqui quæcunque certaminum præses Mercurius Herodoti dedit equis, aufert breuem mensuram habens hymnus. Certè sæpe quod est silentio præteritum, voluptatem maiorem affert.

Πρωτεσίλα. Apostrophe ad Protesilaum: in qua perspicuum est Herodotum laudari à Protesileorum certamine, quo vicit. q. d. ὦ Πρωτεσίλαε συγκαταριθμοῦμαι τῇ τοῦ Ἡροδότου νίκαις τὸ σὸν ἐν Φυλάκῃ τέμενος, ὅπου οἱ Ἀχαιοὶ Πρωτεσίλεια ἐπιτελέσωσί σοι. Vocatiuus Pindaricus pro Πρωτεσίλαε: à recto Πρωτεσίλας: sic apud eundem Μενέλας, Ἀρκεσίλας, pro Μενέλαος, Ἀρκεσίλαος.

ἐν Φυλάκᾳ. Phylace, vrbs Phthiotidis non procul à Thebis, vltra montem Othryn ad ortum, hinc desumptorum militum dux fuit Phylacensis Protesilaus, qui cùm primus, nemine alio id audente, è naui desilijsset, ab Hectore fuit occisus. Cuius rei in memoriam Græci reduces ἐπιτάφιον ἀγῶνα ei instituerunt.

πάντα. Syllepsis qua reliquas omnes victorias complectitur, innuítque fuisse equis partas, & tribuit fauori Mercurij qui fuit θεὸς ἐναγώνιος. Doricum est Ἑρμᾶς pro comm Ἑρμῆς. & Ἡροδότῳ pro comm. Ἡροδότου: vt sit hæc constructio, ἔπορεν ἵπποις Ἡροδότῳ.

βραχὺ μέτρον ὕμνος ἔχων. Nihil clarius est quàm poëtam sibi proponere βραχυλογίαν: vt simpliciter hoc intelligatur, nec dicatur βραχὺ μέτρον ἔχων ὁ ὕμνος. vt vult Schol. Quare sic reddenda sententia. Ἀλλὰ τὸ ἐμοῦ ὕμνου βραχύτης οὐκ ἐᾷ διεξελθεῖν ὅσας νίκας ὁ τῶν ἀγώνων πρόστάτης Ἑρμῆς ἐχαρίσατο τοῖς τοῦ Ἡροδότου ἵπποις.

τὸ σεσωπαμένον. Hoc est, τὸ γὰρ σεσιγημένον καλῶς μείζονα τῷ ἐγκωμιαζομένῳ χάριν καὶ εὔκλειαν φέρει. Hoc fit duplici nomine, vt cedat honori alicuius quum laudum ipsius nou fit enumeratio, tum quia modestiæ videtur esse multa tacere quæ dici potuissent: tum quia auditori relinquitur cogitandum innumerabiles es-

se virtutes illius personæ quæ laudatur. σιωπαμένον. Dor. & metri causa, pro σιωπωμένον, nisi fiat συνίζησις & legatur σιωπωμένον. Potest hic in dubium reuocari vtrum εὐθυμία referri debeat ad eum cuius laudes ad amussim non recitantur, an ad lectorem, auditorem-ue. Scholiastes refert ad laudatam personam & εὐθυμίαν exponit χαρὰν, εὔκλειαν. & sic videntur omnes accepisse. Possit tamen hoc non incommode ad lectorem auditorem-ue referri, quoniam εὐθυμία, τὴν ἡδονὴν significare potest hoc loco. Fieri autem solet, vt qui alium breuiter laudari vident, iucundiùs id ferant quàm longiora præconia, & singularum virtutum encomia.

παράφρασις.

Cæterùm optem vt contingat ipsi vt splendidis carminibns vocalium Musarum afflatu dictatis euehatur, quibus tanquam alis in altum attollatur, & per virorum ora volitet, quum Pythone victoriam reportarit, & Olympiorum præmium lucratus, eximijs oleastri ad Alpheum plantati ramis, vnde coronæ contexuntur, manum impleuerit, non in proprium duntaxat sed etiam patriæ Thebarum septem portis insignium honorem. Huiusmodi autem gloriam consequutus est, vt post funeta etiam sit victurus, quandoquidem nec labotibus nec opibus pepereit quò insitum virtutis studium exereitatione promooeret Quod quicunque non facit, sed domi conclusas diuitias seruare, quàm ijs ad rerum præclararum studia vti mauult, aliósque irridere gaudet, qui ad bonam existimationem per præclata facinora consequendam ijs liberali manu vtuntur, non intelligit se animam ingloriam orco in tributum debitam exhalaturum, nec beneficio virtutis post funera victurum.

ἐπῳδ. κῶλ. ια.

εἴη μιν εὐφώνων πτερύγεσσιν ἀερ-
θέντ' ἀγλααῖς
Πιερίδων, ἔτι καὶ Πυθῶ-
θεν, Ὀλυμπιάδων τ' ἐξαιρέ-
τοις
Ἀλφεοῦ ἔρνεσι φράξαι
χεῖρα, τιμὰν ἑπταπύλοις
Θήβαισι τεύχοντ'. εἰ δέ τις ἔνδον
νέμει
πλοῦτον κρυφαῖον,
ἄλλοισι δ' ἐμπίπτων γελᾷ,
ψυχὰν Ἀΐδᾳ τελέων οὐ
φράζεται δόξας ἄνευθεν.

μετάφρασις.

Contingat ipsum vocalium alis sublatum splendidis Pieridum, adhuc & ex Pythone, Olympiadúmque eximijs Alphei ramis munire manum, gloriam septiportibus Thebis parantem. Quòd siquis intus souet diuitias occultas, aliisque insultans rider, animam orco pendere non cogitat sine gloria.

εἴη μιν. Voto concludit, quo optat vt Herodotus præter multas alias victorias, consequatur Pythicam & Olympicam, ob eásque patriç honorem augens, encomiasticis carminibus celebretur: & hæc prima pars epilogi.

πτερύγεσσιν. Ion. & poët. pro πτέρυξι. Splendidas Pieridum alas appellat carmina, quibus qui laudatur, veluti in sublime attollitur, volitátque per ora hominum, ac proinde redditur celebris & immortalis.

Πυθῶθεν. Hoc est, ἐκ Πυθοῦς, vel Πυθῶνος. Est autem poët. aduerbium quod fit vel per syncopen à Πυθωνόθεν & hoc à Πυθών: vel à Πυθώ, cuius genitiuus est Πυθόος: hinc rejecto σ finali formari potest Πυθόοθεν, & per syncopen Πυθῶθεν.

Ὀλυμπιάδων. Hoc eſt, Ὀλυμπικῶν ἀγώνων: qua ſignificatione occurrit Ol. Od. 1. τὸ κλέος Ὀλυμπιάδων. & Od. 2. Ὀλυμπιάδα δ' ἔστασεν Ἡρακλῆς: & alibi ſæpe. ἐξαιρέτοις Ἀλφεοῦ ἔρνεσι. Hoc eſt, κοτίνῳ *oleaſtro*, vel vt paſſim loquitur Pindarus ἐλαίᾳ *olea*. Nam ab Hyperboreis allatum oleaſtrum plantauit in Olympia Hercules, vt eſt Ol. Od. 3. Alpheus autem eſt Elidis fluuius. Porrò ἐξαίρετα ἔρνη dicit non ratione materiæ, (non enim magni momenti ſunt oleaſtri rami) ſed ratione vſus, quia ἐξαιρέτου ἀγῶνος νίκης erant præmium.

φράξαι χεῖρα. Hoc eſt, πληρῶσαι χεῖρα. Manus autem implebatur ramis oleaſtri, quum accipiebatur corona capiti circumponenda: quò fit vt hæc verba Schol. exponat στεφανωθῆναι. Paucis autem & perſpicuè ſic reddas hanc periodũ. εἴη αὐτῷ τοῖς εὐφώνων μουσῶν ὕμνοις ἐπίδοξον γεγονότα καὶ ἐν τῇ Πυθίας, καὶ ἐν τῇ Ὀλυμπίας, τοῖς ἐξαιρέτοις κοτίνου στεφάνοις πληρῶσαι χεῖρα, δόξαν Θήβαις ἑπταπύλοις ἀπεργαζόμενον.

εἰ δέ τις ἔνδον νέμει. Altera pars epilogi qua docet Herodotum fuiſſe diuitem & diuitijs ad virtutem vſum, atque hinc factum vt rebus præclarè geſtis claruerit: cùm contrà auari obſcuri permaneant. Eóque nomine eundem antiſtr. 3. laudauit, inquiens, εἰ δ' ἀρετᾷ κατάκειται, &c. Interim monere vult qualis ſit auarorum animus, nimirum illiberalis, immodeſtus, virtutis & honoris contemptor. Fuſius autem hæc in paraphraſi Latina declarabuntur.

ἔνδον. Occultatas diuitias vituperat Theocritus quum ait.

Δαιμόνιοι, τί δὲ κέρδος ὁ μύριος ἔνδοθι χρυσὸς
Κείμενος; οὐχ ἅδε πλούτου φρονέουσιν ὄνασις.

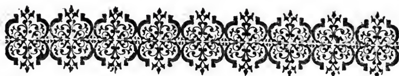
& Horat.

Nullus argento color eſt auaris
Abdito terris.

ἄλλοισι. Non ſanè pauperioribus, ſed τοῖς δ' ἐνδοξίαν ἀναλίσκουσι, vt meo iudicio rectè exponit Schol. Quod attinet ad lectionem Chryſippi qui ἀλαοῖσι legit non ἄλλοισι: nec metro ſatis, nec ſenſui omnino conuenit: nec refutatione opus habet, cùm ἀλαοῖσι ἐμπίπτων γελᾷ, *cæcis inſultans ridet*, non ſit ad rem.

ψυχὰν Ἀΐδᾳ. Dorica hæc ſunt, pro comm. ψυχὴν Ἀΐδῃ. Hoc autem ſibi vult poëta, ὁ διανοεῖται ὅτι τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν Ἅδῃ ἀποστέλλει ἄδοξον. Metaphora notanda in τελέων, ſumpta à tributis quæ penduntur & ſoluuntur. Morti autem tributum homines pendunt, quum animam efflant.

ΞΕΝΟΚΡΑΤΕΙ

ΞΕΝΟΚΡΑΤΕΙ ΑΚΡΑΓΑΝ-
τίνῳ, ἅρματι.

ΕΙΔΟΣ Β.

XENOCRATI AGRI-
gentino curru victo-
riam adepto.

ODE II.

ARGVMENTVM.

Hunc hymnum in Xenocratis Isthmionicæ laudem ad Thrasybulum scribit & mittit Pindarus per Nicasippum. In limine mercenariam Musam esse dicens, tacitè beneficium muneris pro laudis officio poscit. Tum Xenocratem laudat 1. ab Isthmia, 2. à Pythia victoria. 3. ab Olympica. 4. ab auriga Nicomacho. 5. à maioribus. 6. liberalitatem in præcones certaminum commendat, & hospitalitatem. 7. Morum facilitatem. 8. equestre studium. 9. pietatem. 10. hospitalitatis constantiam: quas virtutes vnà cùm suis hymnis æternitate dignas esse iudicat.

παράφρασις.

Prisci quidem poëtæ lyrici, quales Ibycus, Anacreon, Alcæus, quãdo Musarum aureis redimiculis insignium currum conscẽdebant, vt versus ad lyram, qua inclyti erant, canendos componerent, ex mente celeri mellisonos hymnos eiaculabantur in gratiam

στροφὴ α. κῶλ. η.

Οἱ μὲν πάλαι, ὦ Θρασύβουλε
φῶτες, οἳ χρυσαμπύκων
ἐς δίφρον μοισᾶν ἔβαινον,
κλυτᾷ φόρμιγγι συναντόμενοι,
ῥίμφα παιδείους ἐτόξευον μελιγάρυας ὕμνους,
ὅστις ἐὼν καλὸς εἶχεν ἀφροδίτας

μετάφρασις.

Prisci quidem, ô Thrasybule, viri, qui redimicula aurea habentium in currũ Musarum ascenderunt, cũ inclyta cithara obuiã procedentes, celeriter pusionibus factos eia-

pusionum suorum, quum aliquis illorum forma decorus, venustatem illā, qualis in pomis autumnalibus apparet, corpore vultúque præ se ferebat, & se ad Veneris formosæ iucundissimas voluptates maturum admonebat.

εὐθρόνου μνάστειραν ἁδίσταν ὀπώραν. *culabantur mellisonos hymnos, quicunque existens pulcher habebat Veneris pulchro throno insidentis admonitorem iucundissimum autumnum.*

Ξενοκράτει. Hic Xenocrates ille est in quem scripsit Pindarus sextam Odā Pythiorum. Artemon, qui de Siculis scripsit, hunc Theronis fuisse cognatum asserit. Aristarchus Thrasybuli fratrem putat: sed patrem potiùs Græcus Scholiastes: cuius vera est sententia, vt satis ex Pythiorum sexta liquet, & ex huius fine, vbi πατρώαν ἀρετὰν appellat *paternam virtutem*, quam ne sileat Thrasybulum hortatur. Præterea Schol. addit hunc fratrem fuisse vxoris Hieronis, in quem Ol. 1. & 2. Pyth. scriptæ sunt.

ἅρματι. Deest hoc in alijs editionibus: quod titulo addendum censui, siquidem ex contextu constat hunc curruli certamine vicisse.

ᾠδὴ. Hunc victorialem hymnum Scholiastes appellat ἀποστολικὸν, quia per Nicasippum quendam, siue tabellarium, siue choragum missus est ad Thrasybulum Xenocratis filium. Author est Asclepiades missum Xenocrati statim ab Isthmica victoria mortuo. Quod duplici nomine verum videtur: tum quia licèt laus ad Xenocratem pertineat, ad Thrasybulum tamen scribi ut ritum quia semper in præterito, nunquam in præsenti sermo est, & tanquam de aliquo qui fuerit, & vixerit, poëta loquitur. Atque idcirco Diodotus Aristophanius, θρῆνον potiùs quàm encomium, hoc ᾠδὴ esse existimauit.

οἱ μὲν πάλαι. Exordium ducit poëta ab apostrophe ad Thrasybulum, & mores veterum poëtarum, ac recentiorum comparat, illos amatorijs hymnis delectatos nullam exegisse mercedem, hos mercenarios esse dicit. Cur autem sic orsus sit Pindarus ex Callistrato colligere est; cuius sententiam referunt Scholia. Putat Callistratus Pindarum cùm meritam mercedem non accepisset à Xenocrate ob ipsius parcitatem, eum compellare Thrasybulum filium, in eúmque non in patrem hunc hymnum canere: & quod de pecunia interserit, esse querimoniæ, ac si velit vt ille mercedem meritis comparem largiatur. Attamen eiusmodi sunt poëtæ verba, vt laudes personæ potiùs tractare, quàm mercedem exigere videatur: quanquam verbum sapienti sat est.

φῶτες. Legit Scholiastes φωτὸς: quòd si seruetur, hæc erit constructio. οἱ μὲν πάλαι φωτὸς, h.e. χρυσότης: & πάλαι erit aduerbium sine articulo, qui iungetur cū φωτὸς. Si verò retineamus φῶτες sic construes, vt οἱ iungatur cum πάλαι, & dicatur pro παλαιοί.

ἐς. Sic legendum, vt habent Scholia, potiùs quàm ὅσοι: quoniam alioqui abundaret syllaba. Musas χρυσάμπυκας appellat, hoc est, τιμίας per synecdochen. Est autem ἄμπυξ propriè ornamentum quoddam muliebris capitis. Vide Od. 5. Olymp. μοναμπυκία col. 15. strophes 1.

δίφρον μοισᾶν. Muſis currum tribuit, vt & Ol. 9. ep. 3. allegoricè ſignificare volens ſublime poëſeos dicendi genus: atque his verbis poëtas circumloquitur, eóſque lyricos, quum addit φόρμιγγι συναντόμενοι. q. d. οἱ μὲν παλαιοὶ ποιηταὶ λυρικοί. Sic quatuor vocabulis quatuor prima cola expones.

κλυτᾷ. Citharam ab effectu celebrem vocat μετωνυμικῶς: & innuit poëta illos poëtas lyra redditos inſignes & celebres.

ῥίμφα παιδείους. Hoc eſt, ῥᾳδίως μουσικοῖς τόξοις ἔβαλον τοὺς παιδικοὺς ὕμνους. Notat tacitè lyricos qui antiquiores ſe fuerunt, & dum laudare videtur quòd non fuerint mercenarij, vituperat quòd illicitis amoribus indulſerint, ſuúmq; ignẽ carmine teſtati ſint. Qui ſi non exigebant mercedem ab alijs, ipſis ſat amplæ mercedi cedebat, quòd ſuos amores canendo fouerent, & blando verſu puſiones amatos ſibi conciliarent. Anacreon rogatus cur non Deos, ſed pueros caneret. Quia, inquit, hi noſtri ſunt Dij.

ῥίμφα. Hoc eſt, ῥᾳδίως. Nam quod celeriter fit, id facilè ac ſine moleſtia perficitur. Fit à ῥίπτειν. Porrò παιδείους ὕμνους intellige, τοὺς εἰς παῖδας, vel potiùs εἰς παιδικὰ ὑμνουμένους. Et τοξεύειν vſurpat more ſuo poëta qui arcum appellat *ingeniũ*, poëtam *ſagittarium*, & carmina *ſagittas*.

ὅστις ἐὼν Elliptica oratio, vbi ſupplendum videtur ἐκεῖνος.

ἀφροδίτας εὐθρόνου. Hoc eſt, τῆς καλῆς ἀφροδίτης. μνήμην ἐμποιοῦσαν τὴν τοῦ σώματος ὥραν, καὶ τὸ τοῦ κάλλους ἄνθος. Venus appellatur εὔθρονος ob pulchritudinem, ὀπώραν appellat ætatem maturam ad Venerem, quia tum effloreſcit iuuenum venuſtas, quemadmodum autumno pomorum decerpendorum gratus color. Hanc ætatem appellat ἁδίσταν μνάστειραν ἀφροδίτας, non tanquam procam quæ Veneris voluptates ambiat, ſed quòd amatores moneat ſe ad Venerem eſſe maturam. Nã hic agit de viris qui puſiones amant, non de puſionibus qui viros ardeant: alioqui prima acceptio non eſt incommoda, ſed huic loco non conuenit. Porrò μνάστειρα fœmineum eſt à μναστὴρ, vtrumque Doricum pro μνήστειρα & μνηστήρ. Vide Pyth. Od. XI. & Nem. I. ἁδίσταν Dor. pro ἡδίστην.

παράφρασις.

Nondum enim Muſa lucri amans erat, nec quemadmodum operarij operã mercede locabat. Neque à Terpſichore Lyricorum magiſtra dulces cantilenæ, molli vocis ſono pronuntiandę, ſuáque ſuauitate adblandientes, atque argenti in fronte mentionem facientes vendebantur. Sed hoc tempore permittit vt Ariſtodemi Lacedæmonij

ἀντιστρ. κῶλ. ι.

ἁ μοῖσα γὰρ οὐ φιλοκερδής
πω τότ' ἦν, οὐδ' ἐργάτις,
οὐδ' ἐπέρναντο γλυκεῖαι
μελίφθογγοι ποτὶ Τερψιχόρας,
ἀργυρωθεῖσαι πρόσωπα,
μαλθακόφωνοι ἀοιδαί.
νῦν δ' ἐφίητι τὸ τὠργείου φυλάξαι
ῥῆμα τῆς ἀληθείας ἄγχιστα βαῖνον,

μετάφρασις.

Muſa enim nondum cupida lucri erat, neque mercenaria: neque vendebantur dulces mellifone à Terpſichore, deargentata facies, mollem habentes vocem cantilenæ. At nunc permittit Argiui ſeruare dictum veritatem proximè accedens,

apophthegma obseruetur, qui pauper factus, & ab amicis derelictus, verissimum esse comperit tanti quemque fieri quantum possidet; vnde meritò dixit,

ἁ μοῖσα γὰ. Musam metonymicè poëtas appellat, qui gratis, nulla spe præmij canebant. ἐργάτις fœmineum à masculino ἐργάτης, est propriè *operaria quæ mercedem laboris accipit*. Hinc ἐργάτις μοῖσα rectè dicitur *mercenaria musa*, ἡ μισθοῦ συντιθεῖσα τὰ ποιήματα, vt loquitur Schol. In ἐ & πω tmesis, pro ἐπω. Porrò Callimachus taxans Simonidem qui primus pro carmine mercedem poposcit, vsurpat vocem ἐργάτις, de se dicens, οὐ γὰρ ἐργάτιν τρέφω τὴν μοῦσαν ὡς ὁ Κεῖος Ὑλλίχου νέπους. Vnde in prouerbium venerunt Simonidis cantilenæ. Vide Adag. Erasm. titulo *Proprij commodi studium*.

ἐπέρναντο. Hoc est, ἐπωλοῦντο. Verbum πέρνημι est poëticum, pro quo communicimus πωλεῖσθαι, πιπράσκεσθαι. Vide magnum Etymol γλυκεῖαι, μελιφθόγγοι, μελιγάρυες sunt synonyma. μελιγάρυες ὕμνοι dicti Ol. xi. & μελίφθογγοι μοῖσαι. Ol. 6. Synonymum est & μαλθακόφωνοι. Non tamen otiosa sunt, si sensu quem Latina paraphrasis habet, accipi rectè possunt.

ποτὶ. Dor. pro comm. πρὸς hic significante ἀπὸ. & Τερψιχόρας fit mentio, quia Lyricorum poëtarum putata est Musa.

ἀργυρωθεῖσαι πρόσωπα. Hoc est κοσμηθεῖσαι, καὶ λαμπρυνθεῖσαι. Sumpta metaphora à vasis quibus illinitur argentum, vt decora videantur. Interim vult monere tanquam aliud agens, pecunias poëtæ in mercedem encomij dandas. vide Latinam paraphrasin.

νῦν ἐφίητι. *Hoc tempore permittit*, videlicet Musa. Dor. est ἐφίητι pro comm. ἐφίησι, à verbo ἐφίημι *permitto*. τὠργείου Dorica crasis pro τοῦ Ἀργείου, sic ου articuli, & A. prima litera nominis in ω coalescunt, & mutantur. Fuit hic Aristodemus, vt monent Scholia. Argiuus dicitur, quanquam erat Spartanus, sicuti Spartanam Helenam Homerus Argiuam dixit. Quod mirum non est, siquidem tota Peloponnesus, olim Argos dicebatur. Hunc Andron Ephesius inter septem Græciæ sapientes recenset. Hic pauper factus, & amissa amicorum societate, dixit χρήματα χρήματ' ἀνήρ, volens innuere, vt puto, pecunias amicis anteponendas, cùm nullus pauperi fit amicus. Vide Adagium *Pecunia vir*. in Chil. Erasmi titulo *Diuitiæ*.

ῥῆμ' ἀλαθείας ἄγχιστα βαῖνον. Hoc est, ἀληθέστατον. Nihil enim est tam verum quàm quod Aristodemus innuere voluit, nempe tanti quemque fieri quantum possidet. Vnde Horatius

Nil satis est, inquit, quia tanti quantum habeas, sis.

παράφρασις.	ἐπῳδ. κώλ. ζ.	μετάφρασις.
Pecuniæ, pecuniæ vir, maximũ homini sunt præsidium, quas qui habet in	χρήματα χρήματ' ἀνήρ. ὃς φᾶ, κτεάνων θ' ἅμα λειφθεὶς καὶ φίλων.	*Pecunia, pecunia vir. Qui hoc dixit, opibus simul & amicis fuit*

pretio est. Quò autem hæc tendant, scilicet ad mercedis petitionem, lubens dicerem, nisi tibi sapienti verbum sat esset. Cæterùm statui rem tibi notissimam encomio celebrare, scilicet Isthmiacam victoriā equis curru iunctis à patre tuo Xenocrate partam: cuius largitor fuit Neptunus, qui coronam ex sicco apio, apud Corinthios, qui Doriensium colonia constabant, decerpto misit ipsi ad redimiendum comatum caput,

ἐσσὶ γὰρ ὦν σοφὸς, οὐκ ἀγνῶτ' ἀείδω;
Ἰσθμίαν ἵπποισι νίκαν
τὰν Ξενοκράτει Ποσειδάων ὀπάσαις,
Δωρίων αὐτῷ στεφάνωμα κόμαν
πέμπεν ἀναδεῖσθαι σελίνων,

destitutus. Sed enim es sapiens, non ignota cano, scil. Isthmiam equis victoriam, quam Xenocrati largitus Neptunus Doriorum ipsi coronamentum ad comam misit redimiendam apiorum,

χρήματα χρήματ'. Emphasis est in hac ἐπιζεύξει: qua augetur commendatio pecuniarum, quas ab experientia censet primas tenere. φᾶ Dor.& negl.augm. pro ἔφη. λείφθη sic lego cum Schmidio Aeol. pro λείφθη sumens, tam ratione metri, quàm phraseos inconcinnæ.

ἐσσὶ γὰρ ὦν σοφός. Hæc verba claudere puto superiora omnia, eo sensu quo ostendit Latina paraphrasis. Itaque puncto noto: nouúmque sensum ab his ordior, οὐκ ἀγνῶτ' ἀείδω. & ante Ἰσθμίαν supplendum δηλαδὴ existimo. Ita luce clarior erit hic locus.

ἵπποισι. Intellige ἅρματι, quandoquidem primo colo str. 2. εὐάρματον ἄνδρα dicit. ὀπάσαις Ion. partic. pro comm. ὀπάσας. Quod omnes habent ἀνδεῖσθαι corrumpit metrum: ideo legendum ἀναδεῖσθαι citra syncopen, ante quod supple ἕνεκα τοῦ.

Δωρίων. Hoc est, Κορινθίων, Ἰσθμίων. Nam Dorienses Alete duce Corinthum occuparunt. σέλινα ξηρὰ hic intellige: nam viridia Nemeonicæ, sicca Isthmionicæ accipiebant.

παράφρασις.

vt virum curruli certamine prçstantem, Agrigentinorúmque decus ac lumen honore cumularet. Quinetiā in Pythone prope quam est Crisa, latè potens Apollo vidit ipsum, ipsique Pythicæ victoriæ decus impertiuit. Eodem etiam ferè tempore cùm apud splendidas egregijs ciuibus Athenas, Atheniensium quondam Erechthei subditorum inclytos hono-

στροφὴ β. κῶλ. ι.

εὐάρματον ἄνδρα γεραίρων,
Ἀκραγαντίνων φάος.
ἐν Κρισᾷ δ' εὐρυσθενὴς εἶδ' Ἀπόλλων μιν, πόρε τ' ἀγλαΐαν.
καὶ τόθι κλειναῖς Ἐρεχθειδᾶν χαρίτεσσιν ἀραρὼς
ταῖς λιπαραῖς ἐν Ἀθάναις, οὐκ ἐμέμφθη
ῥυσίδιφρον χεῖρα πλαξίπποιο φωτὸς,

μετάφρασις.

curru prestantem virum honorans, Agrigentinorū lumen. Apud Crisam quoque eum latè potens vidit Apollo, prebuitque ei decus: & ibi inclytis Erechthidarum gratijs ornatus, splendidas apud Athenas, non conquestus est de manu gubernatrice currus viri stimulatoris equorum,

res, ex re illorum sacris in ludis præclarè gesta reportasset, non vituperauit aurigæ sui Nicomachi equestris viri manum currus gubernatricem,

ἐυάρματον. Hæc vox occurrit Pyth. Od. 2. vbi ἐυάρματος Ἱέρων dictus est. φάος Ἀκραγαντίνων, hoc est, Ἀκραγαντίνων λαμπρότατος καὶ ἐνδοξότατος.

ἐν Κρίσᾳ. Laus à Pythica victoria q.d. ὁ ἐυρ. Ἀπόλλων ἰδὼν αὐτὸν ἐν Πυθῶνι πάρεσχε τὴν νίκην καὶ ἀγλαὸν ἐποίησε. Nam à decore, quod est consequens, victoriam antecedentem innuit. Εὐρυσθενὴς Ἀπόλλων quoniam non solum calore omnia calfacit, sed luce etiam totum terrarum orbem perfundit.

καὶ τόθι. Hoc aduerb. alibi sæpe τοπικῶς sumitur: nunc sensus omnino postulat vt nō τοπικῶς accipiatur: & intelligamus, *tunc*, nēpe vno eodémque anni tempore & Pythia, & Atheniensia certamina obtinuisse.

Ἐρεχθειδᾶν Dor. pro comm. Ἐρεχθειδῶν. Athenienses Erechthidæ ab Erechtheo rege dicti. Xenocrates dicitur eorum inclytis gratijs accommodatus, quod celebrium apud ipsos certaminum victorijs potitus fuerit. Quicquid autem præclari est inter homines id poëta noster χάριτας nuncupat, vt lector sedulus comperiet. Non liquet autem an Panathenæa, an Eleusinia, an Heraclea, an Panellenia, an aliud ibi celebrari solitum certamen intelligatur. ἀραρὼς Dor. pro ἀρηρὼς, ideóque longa est secunda syllaba.

ταῖς λιπαραῖς ἐν Ἀθάναις. Non ob soli fertilitatem hoc epitheton tribuit Athenis, sed ob loci claritudinem. Nam κρανααὶ *aspera* sunt Athenæ, vnde illud epitheton ipsis tribuit Olymp. ζ. Sed doctis & sapientibus ciuibus claræ. Quod sit Athenarum mentio, euincit nullo pacto hîc intelligi Olympia, quanquam nonnulli hac sunt in sententia.

ῥυσίδιφρον. Hoc est ἡνίοχον. Nam ῥυσίδιφρος est ὁ ῥύων, ἐρύων τὸν δίφρον, *regens currum*. Schol. ἀπὸ μέρους explicat ἀντὶ τοῦ, ῥᾳδίως καὶ ἀμεταγνώστως τὰς ἡνίας ἐυθύνοντα, quæ synecdoche non est incommoda.

πλαξίπποιο. Ion. & Dor. pro πληξίππου. Hoc vocabulum iam occurrit Ol. 6. vbi dicit πλάξιππον ἃ Θήβαν ἔτικτεν. Hæc autem non Theroni tribui, sed Nicomacho, per se clarum est, nec contra alias sententias probatione indiget.

παράφρασις.	ἀντιστρ. κώλ. α.	μετάφρασις.
qua in tempore, vtque res postulare videbatur, omnes habenas quadrigarum versabat. Quem etiam Saturnij Iouis Elei sacerdotes, præscriptum certaminis tempus alta voce indicere soliti agnouerunt, ab ipso alicubi in Sicilia hospitio benignè excepti: & ad veneranda victoriæ genua prolapsum, gratulabunda voce salutarunt,	τὰν Νικόμαχος κατὰ καιρὸν νεῖμε πάσαις ἁνίαις. ὅν τε καὶ κάρυκες ὡρᾶν ἀνέγνον, σπονδοφόροι Κρονίδα Ζηνὸς Ἀλεῖοι, παθόντες πού τι φιλόξενον ἔργον. ἁδυπνόῳ τέ νιν ἀσπάζοντο φωνᾷ χρυσέας ἐν γούνασι πιτνόντα νίκας,	quam Nicomachus opportunè versauit omnibus habenis: quem etiā pracones temporū agnouerunt, sacerdotes Saturnij Iouis Elei, affecti ab eo alicubi aliquo hospitali beneficio, & iucundum spirante ipsum salutarūt voce, aurea in genua collapsum victoriæ,

τὰν Artic. præposit. pro subiunct. ἂν. Dor. pro ἣν: estque relatiuum ad χεῖρα, cuius dexteritate habenæ administrantur. πάσας dicit, quia variæ sunt habenæ diuersorum equorum, quas omnes regere debet auriga prout res exigit.

νῶμα. Sic rectè legit Schmidius, ne quid detrimenti capiat metrum. Quinetiam sic planior erit sententia cùm de re iam facta agatur; non autem de præsenti, aut solita actione simpliciter, vt in præsenti legatur νωμᾷ. Putat autem Schmidius hoc νῶμα esse præteriti medij νένωμα rejecto augmento. Quia tamen incommodiùs reijcitur hoc in tempore augmentum, velim vt deducatur ab Aor. 2. act. ἔνωμον, ες, ε. ablato augm. νῶμε. Prima autem & 2. coniugatio circunflexorum verborum, si desinat in ω non purum, format Aor. 2. fut. 2. & præter. medium.

ὅν τε κάρυκες. Agitur nunc de victoria Olympica quam Xenocrates adeptus est. ὅν τε scil. τὸν νικηφόρον. κάρυκες ὡρᾶν sunt οἱ κηρύσσοντες τὰς ὥρας τοῦ Ὀλυμπιακοῦ ἀγῶνος. Iidem appellantur σπονδοφόροι: videlicet ἱερεῖς τὰς σπονδὰς φέροντες. Κρονίδα Dor. pro Κρονίδου & Ἀλείου pro Ἠλείου h. e. τοῦ ἐν Ἤλιδι Διός. Victorem autem αἰδοῖον, ὡς προσπαθόντες τι παρ' αὐτοῦ διὰ τῆς φιλοξενίας. Itáque laudat ab hospitali beneficentia erga Iouis Elei sacerdotes præstita.

ἀδυπνόῳ. Hoc est ἡδείᾳ. Poët. & Dorica vox ἀδύπνοος ab ἡδὺς & πνοή. Iucundum spirat vox, quæ laudes pronuntiat: quales contingere potuerunt Xenocratei Olympionicæ.

χρυσέαις ἐν γούνασι πιτνῶντα νίκας. Schol. hoc exponit, τὸν τιμίας νίκης τοῖς γόνασι προσελθόντα, vno vocabulo νικῶντα. Ex quibus apparet ab eo lectum χρυσέας νίκας quum exponit τιμίας: verùm perinde est legas χρυσέας, vel χρυσέοις, illud ad νίκας, hoc ad γούνασι referetur, seruato eodem sensu, & dithyrambica phrasi, in qua est prosopopœa.

πιτνῶντα. Hoc est πίπτοντα: à verbo poët. πιτνέω quod occurrit alibi, vt Ode Pyth. 8. & Ol. Od. 2. str. 2.

παράφρασις.

sua in terra, quam Olympij Iouis appellant delubrum: vbi Theron & Xenocrates Aenesidemi filij victoriam consequuti, immortales honores acceperunt. Atque ideo vestræ familiæ, ô Thrasybule, nec amabilium chorealiũ hymnorum, nec magnifica dulcedine sublimium carminum expertes sunt.

ἐπῳδ. κῶλ. ζ.

γαῖαν ἀνὰ σφετέραν,
τὰν δὴ καλέοισιν Ὀλυμπίου Διὸς
ἄλσος, ἵν' ἀθανάτοις Αἰνησιδάμου
παῖδες ἐν τιμαῖς ἔμιχθεν.
καὶ γὰρ οὐκ ἀγνῶτες ὑμὶν ἐντὶ δόμοι,
οὔτε κώμων, ὦ Θρασύβουλ', ἐρατῶν,
οὔτε μελικόμπων ἀοιδᾶν.

μετάφρασις.

terra in sua, quam vocant Olympij Iouis delubrum: vbi immortalibus Aenesidemi filij in honoribus mixti sunt. Et ideo non ignaræ vobis sunt dom⁹, neq; hymnorum chorealiũ, ô Thrasybule, amabilium, neque mellito sono gloriantium cantionum.

γαίαν ἀλλὰ σφετέραν. Hoc est ἐν ἰδίᾳ γῇ: proinde ἐν Ὀλυμπίᾳ: quod manifestè docet sequens ἐπεξήγησις: vbi τὰν Dor. pro τὴν, & artic. præp. pro subiunct. τᾶν. & κελάδοντι Dor. & metri causa pro κελάδουσι.

ἵνα. Nempe ἐν ἄλσει Διὸς Ὀλυμπίου, ἀθανάτοις ἐν τιμαῖς ἔμιχθεν, hoc est, ἔτυχον τῶν ἀθανάτων ἀπὸ τῆς νίκης τιμῶν. Duobus modis hoc fiebat, nam statuæ in Olympia, Iouis delubro dedicabantur memoriæ Olympionicarum: præterea carmine decantati, post funera viuebant. Porrò ἔμιχθεν Bœot. est pro comm. ἐμίχθησαν.

Αἰνησιδάμου παισίν. Aenesidemi filijs Olympicas victorias tribuit in genere: vnde colligere est, Xenocratem & Theronem hîc denotari, qui patrem Aenesidemum habuerunt. Idcirco mirum est Scholiasten Aenesidemi filios dicere Theronem & Dinomenem: cùm Od. 1. Pyth. Epod. 3. Dinomenem faciat Hieronis filium.

καὶ γάρ. Hoc loco significat ideo. Nam victoriæ sunt carminum causa. ἀγνῶτες hoc est ἄπειροι: & ἐντί Dor. pro εἰσί. Et μελικόμπου. fit à μέλι & κόμπος, vel κομπέω. q. d. φωνῇ μέλιτος δίκην γλυκείᾳ κομπῶν. voce mellis instar dulci glorians. Ideo ὑψηλῶν ᾠδῶν exponit Schol.

παράφρασις.	στροφὴ γ. κῶλ. η.	μετάφρασις.
Neque enim salebrosa est, arduáque via, quũ quis honorifica præconia ducere vult ad illustrium virorum familias: imò illos carmine cohonestare facillimum est. Atque vtinam suauitate & excellentia mei carminis respondere possem meritis Xenocratis, qui morum præstantia reliquos homines longè superauit. Is quidem ciues in conuersatione reuerebatur, eratque inter ipsos uenerabilis.	οὐ γὰρ πάγος, οὐδὲ προσάντης ἁ κέλευθος γίνεται, εἴ τις εὐδόξων ἐς ἀνδρῶν ἄγοι τιμὰς Ἑλικωνιάδων. μακρὰ δισκήσαις ἀκοντίσσαιμι τοσοῦθ', ὅσον ὀργὰν Ξεινοκράτης ὑπὲρ ἀνθρώπων γλυκεῖαν ἔσχεν. αἰδοῖος μὲν ἦν ἀστοῖς ὁμιλεῖν,	Neque enim scopulus, neque ardua via existit, siquis illustriũ in virorum ædes aduehat honores Heliconiadum. Iacto procul disco eiaculer tam longè, quàm mores Xenocrates supra homines suaues habuit. Venerabilis quidem erat cum ciuibus conuersando,

οὐ γὰρ πάγος. Hoc est, οὐ τραχεῖα γὰρ, ἀλλὰ ῥᾴδιος καὶ εὐεπίπορος ἡ ὁδὸς γίνεται τοῖς τοὺς εὐδόξους ὑμνοῦσιν ἄνδρας. Est igitur ἀπολογία qua reddit rationem cur Aenesidemi filiorum familiæ encomiasticis hymnis cohonestatæ fuerint: scil. quia cùm sint viri præclari facile fuit illos grauibus laudibus prosequi.

πάγος. Exponitur ab Homeri Schol. & Eustathio πετρώδης ἐξοχὴ, ὀξεῖα πέτρα, εἰς ὕψος ἀνέχουσα πέτρα, ὀξύτης ὄρους: quæ significatio conueniet huic loco, cùm allegoricè difficilem rem denotet poëta, huiusmodi autem scopulus est inaccessus.

εἰς ἀνδρῶν. Subaudi οἶκον, vel δόμον. sicuti εἰς ᾅδου, pro εἰς οἶκον ᾅδου: & similia. Ἑλικωνιάδων. i. μουσῶν: quòd Helicon mons pro sede Musarum capiatur. τιμὰς, intellige τοὺς ὕμνους καὶ τὰς ᾠδάς.

μακρὰ

μακρὰ δισκήσαις. Noua προκατασκευὴ ad laudes morum & studiorum Xenocratis: & cupit tam longè alios superare poësi, quàm Xenocrates morum suauitate reliquis hominibus antecelluit: vel saltem tam excellenter ipsum encomio prosequi, quam ipse supra alios moribus fuit iucundis. Disci iactu metaphoricè sua carmina significat, vt aliàs crebrò telorum vibratione.

δισκήσαις Particip. Aeol. pro comm. *δισκήσας.* Aor. I. act. *ἐδίσκησα*: cuius thema *δισκέω, τὸ δίσκον βάλλω iacio discum. ὀργαὶ. i. τὸ ῥόπον.* Sic autem exponenda hæc metaphora & sententia, *μακρῶς τὸν ἐμὸν λόγον ῥίψας καὶ τὸν νικηφόρον ἐγκωμιάζων, ὑπερβαλοίμην τοὺς ἄλλους, ὁπόσον ὁ Ξενοκράτης ῥόπον ἔχων πάντων ἀνθρώπων ἡδύτερον.*

αἰδοῖος μὲν ἦν. Laus à facili cum ciuibus commercio. Vocabulum autem *αἰδοῖος* tam actiuè quàm passiuè sumi potest: ideóque *ἀμφίβολον* est, vtrum Xenocrates dicatur *ἐντροπῆς ἄξιος ὁμιλῶν τοῖς ἀστοῖς, veneratione dignus inter ciues conuersans*: an verò *αὐτὸς ἐντρεπόμενος ἐν τῷ τοῖς ἀστοῖς ὁμιλεῖν, ipse revereri solitus ciues cum quibus conuersabatur.* Vtro modo sumas, Xenocratis laudi cedet.

παράφρασις.

Equorum nutritionem curabat iuxta Græcorum omnium legem, qua diuites omnes in reip. vtilitatē equos alere tenebantur. Sacra autem Dijs conuiuia omnia religiosè & sedulò obseruabat. Nihil verò sinistri vnquam ipsi accidit, vt mensam hospitalē adornare desineret. Sed ea fuit ipsius fortuna, vt tum æstiuo tum hyberno tempore, tecto dapibúsque commodis & conuenienribus hospites excipere & recreare posset.

ἀντιστρ. κώλ. η.

ἱπποτροφίας τε κομίζων
ἐν Πανελλάνων νόμῳ.
καὶ θεῶν δαῖτας προσέπτυ-
κτο πάσας. οὐδέποτε ξενίαν
οὖρος ἐμπνεύσαις ὑπέστει-
λ' ἱστίον ἀμφὶ τράπεζαν.
ἀλλ' ἐπέρα, ποτὶ μὲν Φᾶσιν θερεί-
αις,
ἐν δὲ χειμῶνι πλέων Νείλου πρὸς
ἀκτάς.

μετάφρασις.

equorúmque nutritiones curans secundū omnium Græcorum ritum, & Deorum epulas amplexabatur omnes: nec vnquam hospitalē ventus violentus inspirans contraxit velum circa mensam: sed traijciebat quidem ad Phasim æstiuo tempore: hyeme autem nauigās Nili ad ripas.

ἱπποτροφίας τε. Commendatio à studio alturæ equorum: quam ex lege curabat. Erat enim, *inquit Aretius*, Græcis communis lex, qua ditioribus necessum erat equos alere ad patriæ vtilitatem.

κομίζων. Sic malo legere cum Schmidio, quàm cum alijs *νομίζων.* Etenim clarior ita fiet locus: & facile fuit in graphicum istiusmodi errorē incidere, à quo torquetur Scholiastes, qui hanc sententiam interpretatur, modò *ἱπποτροφεῖν αὐτὸς ἐν Ἕλλησι νομοθετῶν*: ac si diceret poëta, Xenocratem leges Græcis ferre, super equorum altura: modò *νόμιμον ἐν Ἕλλησιν εἰδὼς τὸ ἱπποτροφεῖν,* ac si diceret, eum scire apud Græcos lege sancitum vt equi alerentur: modò *ἱπποτροφίας νομίζων καὶ τρέφων τῷ τῶν Ἑλλήνων νόμῳ καὶ ἔθει*: quæ tertia expositio proximè accedit ad mentem authoris: quæ cùm sit huiusmodi, conuenientius erit *κομίζων* quàm *νομίζων.* Hoc autem Schmidius interpretatur *procurans equorum alturam*: quod quidem admitterem, si mihi constaret Xenocratem hoc habuisse munus vt inspector

RRrr

esset alturæ equorum : nam *procurare* propriè est *ex munere & officio aliquid curare*, vt quum alienarum rerum administrationem aliquis suscipit. Idcirco simplex *curans* malui: ad vitandam ambiguitatem: etsi *procuro*, apud Apuleium significet, *studiosè curo*.

ἐν νόμῳ. Hoc est, κατὰ νόμον καὶ ἔθος, πάντων Ἑλλάνων. Doricè dixit Πανελλανίων, pro comm. Πανελλήνων.

καὶ θεῶν δαῖτας. Laus à pietate in Deos, quam sacris Deorum conuiuijs Xenocrates profitebatur. Nonnulli codices legunt δίαιτας cum Schol. qui πανηγύρεις interpretatur. Eôdem res redit: nam diebus festis sacra conuiuia fiebant. Emphaticum hic est προσέπτυκτο *amplexabatur* : quo denotatur summum studium.

οὐδέποτε. Laus à constanti hospitalitate, quam nihil sinistri interrupit, οὖρος qui propriè est *ventus secundus*, nunc est *ventus violentus* : & Scholiastes φθόνον significari putat. Ego sanè malim exponere *sinistrum casum* qui minuens opes minuat hospitalitatis studium: ideóque hanc allegoriam ita declarat Latina paraphrasis. ἐμπνεύσαις Aeol. particip. Aor. 1. act. pro comm. ἐμπνεύσας.

ἀλλ' ἐπέρα. Allegoria qua innuit poëta, tantum abesse vt quicquam coëgerit Xenocratem vela contrahere, minúsque hospitalitati studere, cùm contrà æstatis, & hyemis commoditates omnes habuerit, quibus hospites recrearet. Nam quum dicit illum æstiuo tempore Phasin adire solitum, innuit eum hospitibus dapes, ædésque præbuisse illi tempestati conuenientes: quum verò ad Nilum hyeme, innuit eundem hospitibus omnia aduersus illud anni tempus commoda, tum ad victum tum ad domicilium suppeditasse. Etenim Phasis est vrbs Colchidis frigidæ regionis. Nilus autem est Aegypti calidæ: siquidem illa ad septentrionem, hæc ad meridiem sita est. Vide quo sensu sumat Erasm. in Adag. *Ad Phasin nauigauit*, titulo *Perficiendi*.

παράφρασις.

Cæterùm quia mortalium hominum mentes ad inuidendum eximijs viris sunt propensæ, nolim vt ad improborum illorum vitandam inuidiam Thrasybulus paternam virtutem silentio prætereat, seruatis in priuata domo, itáque suppressis hymnis meis Neque enim ea mente Xenocratis laudes carmine sum prosequut⁹, vt illud, quemadmodum imposita suę basi statua, loco non mouea-

ἐπῳδ. κῶλ. ζ.

μή νυν, ὅτι φθονεραὶ
θνατῶν φρένας ἀμφικρέμανται ἐλπίδες,
μήτ' ἀρετάν ποτε σιγάτω πατρῴαν,
μηδὲ τούσδ' ὕμνους. ἐπεί τοι
οὐκ ἐλινύσοντας αὐτοὺς εἰργασάμαν.
ταῦτα Νικάσιππ' ἀπόνειμον, ὅταν
ξεῖνον ἐμὸν ἠθαῖον ἔλθῃς.

μετάφρασις.

Ne igitur, quoniam inuidæ mortalium circum mentes pendent spes, neque virtutem vnquam taceas paternam, neque hosce hymnos: quoniam non vtique otiosi eos feci. Hæc Nicasippe redde, quum ad hospitem meum familiarem veneris.

tur: ſed vt vndiquaque perferatur, omnibúſque laudati viri virtus innoteſcat, meáque poëſis inclareſcat. Tu verò Nicaſippe, hæc ad Thraſybulum, hoſpitem familiaritate mihi coniunctum præconia laudum perfer, & redde quum ad eum perueneris.

μή νυν. Sic ſcribendum, & *νυν* pro expletiua coniunctione ſumendum: alioqui ſi *νῦν* ſcriberetur, error eſſet in metro. In his mens poëtæ eſt, vt Thraſybulum moneat ne inuidiam metuat, ideóque patris virtutem ſileat, ſuppreſſis ſuis hymnis quos non fecit vt immobiles maneant, ſed vt vndiquaque laudes Xenocratis perferant.

φθονεραὶ ἐλπίδες, ſunt *διαθέσεις φθονεραὶ,* quæ *περὶ τὰς φρένας ἀνθρώπων κρέμανται.* Hoc ſibi vult poëta, *ὅτι φθονερῶς διάκεινται οἱ ἄνθρωποι· μὴ σιγάτω τὴν τοῦ πατρὸς ἀρετήν.* Horatius dixit,

Inuidiam placare paras virtute relicta?

Pindarus vult dicere,

Inuidiam placare paras virtute ſilentio præterita?

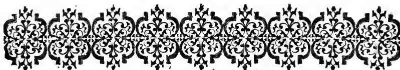
σιγάτω. Nempe Thraſybulus: vbi notandum poëtam non directè alloqui nunc illum: niſi fortè legendum ſit *σίγασον*: quanquam omnes habent *σιγάτω.* Vide in paraphraſi quomodo intelligat hæc poëta.

ἐπεί τοι. Ratio cur nolit ſuum hunc hymnum ſupprimi: ita vt non veniat in vulgus: quia ſcopus ipſius eſt vt laudes clarorum virorum, quas canit, per omnes regiones deferantur: quo fit vt Nem. 5. ita exorſus ſit, *Οὐκ ἀνδριαντοποιός εἰμ᾽ ὥς᾽ ἐλινύσοντα μ᾽ ἐργάζεσθαι,* &c.

ἐλινύσοντας. Sic in futuro legendum, non *ἐλινύοντας* in præſenti. q. d. non feci hymnos vt futuros immobiles: ſic etiam eâdem emphaſi, loco Nem. 5. citato, *ἐλινύσοντα* legimus: propriè quidem ſtatuæ dicuntur *ἐλινύειν,* quòd otioſæ ſtent in loco.

ταῦτα Νικάσιππε. Apoſtrophe ad Nicaſippum ſiue tabellarium, ſiue nuntium, qua concludit hymnum. *ἀπόνειμον,* hoc eſt, *ἀνάγνωθι, lege, recita:* cuius ſignificationis exemplum profert Schol. à Sophocle deſumptum, qui in *Ἀχαιῶν συλλόγῳ,* ſic loquitur. *σὺ δ᾽ ἐν θρόνοισι γραμμάτων πτύχας ἔχων, ἀπόνειμον.* Ego putem ſimpliciter *ἀπόνειμον* ſignificare *redde, exhibe:* Nam ſolummodo literas reddunt, non legunt tabellarij.

ἠθαῖον. Hoc eſt *ἠθάδα, συνήθη.* Nam ab *ἦθος* fit, & hoc ab *ἔθος.* Magnum Etymol. in *ἠθαῖος,* ait *ἠθαῖος* Doricè formari *ἠθεῖος* quia *ει* in *αι* mutant vt pro *εἰθε* dicunt *αἴθε.* Quòd ſi legeretur *ἠθεῖον* ſignificare poſſent, *diuinum, venerandum,* quod epitheton magis honorificum eſſet. Pro hoc habet Cratandri editio *Αἰτναῖον*: minùs bene: nam Agrigentinus fuit Thraſybulus, non Aetnæus ciuis, ab Aetna quæ priùs Catane dicebatur.

ΜΕΛΙΣΣΩ ΘΗΒΑΙΩ,
ἵππεις.

ΕΙΔΟΣ Γ.

MELISSO THEBANO,
equis victoriam
adepto.

ODE III.

ARGVMENTVM.

MElissus Thebanus laudatur à Pythia & Isthmia victoria, à patris & matris maioribus, Cleonymo & Labdacidis: item à diuitijs quas cum animi moderatione possidebat.

παράφρασις.

Quisquis hominum bene fortunatus, celebribus certaminibus inclaruit, & potentia propter amplam diuitiarum possessionem pollet: nec tamen istiusmodi bonorum satietate ita turget, vt animo fiat insolenti, dignus est qui apud ciues bene audiat, & laudibus decoretur, qualis Melissus istiusmodi virtutibus instructus Cùm autem, ô Iupiter, mortales homines magnis virtutibus à te donentur, æquum est vt eas tibi acceptas ferant, quò diutius illarum beneficio fœlices maneant. Nam co-

στροφὴ α. κῶλ. ι.

Εἴ τις ἀνδρῶν εὐτυχήσαις,
ἢ σὺν εὐδόξοις ἀέθλοις,
ἢ σθένει πλούτου, κατέχει
φρασὶν αἰανῆ κόρον,
ἄξιος εὐλογίαις ἀστῶν μεμίχθαι.
Ζεῦ, μεγάλαι δ' ἀρεταὶ θνατοῖς ἕπονται
ἐκ σέθεν. ζώει δὲ μάσσων
ὄλβος ὀπιζομένων, πλαγίαις
δὲ φρένεσσιν οὐχ ὁμῶς πάντα χρόνον θάλλων ὁμιλεῖ.

μετάφρασις.

Siquis hominum fœlicitatem adeptus, aut cum illustribus certaminibus, aut vi diuitiarum cohibet animo teterrimam petulantiam, dignus est qui præconijs ciuium immisceatur. O Iupiter, magnæ autem virtutes mortales comitantur ex te. Viuitque diuturnior fœlicitas reuerentium: peruersis verò mentibus non pariter omne per tempus florens conuersatur.

rum qui numen reuerentur solet fœlicitas esse diuturnior : contrà verò non eodem modo cum impijs, quorum obliquæ sunt mentes, florendo perseuerat.

Μελίσσῳ. Melissus patria Thebanus, & Telesiadæ filius fuit : autum paternum habuit Cleonymum : maternum genus ab Oedipi prosapia, vt ex hoc hymno colligere est.

ἵπποις. Genus victoriæ. Vicit igitur ἱπποδρομίᾳ: putátque Schol. epigraphen habere ἵπποις: quòd incertum sit vtrum κέλητι an τεθρίππῳ vicerit. Verùm quia non ἵππῳ, sed ἵπποις habet, facilè patet eum celete non vicisse, qui solitarius equus erat. Quia verò dicitur congenitam maiorum virtutem sequutus qui curruli certamine claruerunt, concludendum est illum τεθρίππῳ vicisse, tum in Isthmo, tum in Nemea.

εἴ τις ἀνδρῶν. Ipso in limine Melissus laudatur à fœlicitate, quam adeptus est propter victorias, diuitias, animíque moderationem : ob quas etiam virtutes ciuium laude dignus sit. εὐτυχήσαις partic. Aeol. pro comm. εὐτυχήσας ab εὐτυχέω.

σθεν. Exponitur ἐν à Schol. σθένος πλούτου dicit, tum ratione copiæ, tum præcipuè ratione roboris. Nam quantum valeat opulentia, cuiuis notum. φρεσὶν, occurrit Pyth. 4. & Nem. 3. αἰανὴς. Pyth. 1. stroph. 5 Item κόρος ibid. & Ol. 1. & 13. Hìc μετωνυμικῶς significat ὕβριν: quæ satietatis est comes. εὐλογίαις μεμίχθαι, vno verbo εὐλογεῖσθαι. Sic declares periodum totam, Εἴ τις ἐπιτυχὼν νίκης ἐνδόξων ἀέθλων, ἢ πολλοῦ πλούτου, δύναται κόρον φέρειν μὴ ἐξυβρίζων, ἄξιός ἐστιν εὐλογεῖσθαι ὑπὸ τῶν πολιτῶν.

Ζεῦ μεγάλαι δ' ἀρεταὶ. Gnome qua bonorum quæ possident homines originem Deo tribuit: similis gnome reperitur Ol. 9. Ep. 1. & Pyth. 1. str. 3.

ζώει δὲ μάσσων. Hoc est, ἡ δὲ τῶν εὐσεβούντων εὐδαιμονία χρόνον πλείονα παραμένει αὐξανομένη, τοῖς δὲ σκολιόφροσιν ἀνθρώποις οὐχ ὁμοίως θάλλουσα συνακολουθεῖ. Quod attinet ad vocem μάσσων iam occurrit Ol. 13. Nem. 2. Verbum ὀπίζομαι habes Pyth. 4. Ep. 4. Hìc non *prouidè ago* velim exponere, sed *reuereor*, vt innuat poëta fœlicitatem eorum qui Deum reuerentur esse diuturniorem & fit ἀντίθεσις in πλαγίαις φρέσιν.

παράφρασις.	ἀντιστρ. κῶλ. α.	μετάφρασις.
Et cùm laudes sint præmia rerum præclarè gestarum, operæpretium est vt vir strenuus hymno cohonestetur, illúmque gratulabundo sermone extollat & euehat, qui choreali carmine illum celebrat. Itaque mihi laudandus est Melis-	εὐκλεῶν δ' ἔργων ἄποινα. χρὴ μὲν ὑμνῆσαι τὸν ἐσλόν. χρὴ δὲ κωμάζοντ' ἀγαναῖς χαρίτεσσιν βαστάσαι. ἔστι δὲ καὶ διδύμων ἀέθλων Με- λίσσῳ μοῖρα, πρὸς εὐφροσύναν τρέψαι γλυκεῖαν	*Illustrium autem factorũ* sunt *præmia: celebrare quidem oportet* virum *bonum : oportet etiam choreali hymno celebrantẽ blan.u gratijs extollere. Est autẽ etiam & geminorum*

fus, qui prospera forte vsus, animum ad dulcem hilaritatē conuertit, quādo duorum certaminum coronas accepit, alteram quidem in Isthmo Corinthiaco; alteram in Nemea leonis pectorosi ab Hercule occisi nemore: atque ita præconi occasionem præbuit Thebas proclamandi

ἔτορ, ἐν βάσσαισιν Ἰσθμοῦ δεξαμένῳ στεφάνους, τὰ δὲ κοιλα λέοντος ἐν βαθυστέρνου νάπᾳ, κάρυξε Θήβαν

certaminum Melisso fors, ad conuertendum ad hilaritatem dulcem cor, in vallibus Isthmi assequuto coronas: deinde in cauo leonis pectorosi nemore proclamauit Thebam

ἐυκλεῶν δ' ἔργων. Præparatio ad alias Melissi laudes: nam in genere dicit virum præstantem esse laudandum, in specie infert Melissum esse laudibus prosequendum. vox ἄποινα iam occurit Ol. 7. & alibi. ὑμνῆσαι. Infin. Dor. pro ὑμνῆσαι.

χρὴ δὲ κωμάζοντα. Hoc est, χρὴ τὸν ἐγκωμιαστικὸν λόγον περιέχοντα, τὸν ἐσθλὸν ὑμνῆσαι καὶ μετποιεῖσαι χάριτι. Verbi κωμάζειν duplex est significatio apud Pindarum: sæpe significat ὕμνῳ ὑμνεῖν: semel, χορεύειν Isthm. Od. 7. κώμαζ' ἔπειτ' ἐν ἀδυμελεῖ σὺν ὕμνῳ. Non memini significare *victoriale conuiuium exhibere*. Siue autem κωμάζοντα referas ad poëtam, siue ad Melissum, commodus erit sensus. Nam Melissus dici potest, *saltare* vel *choreas celebrare*: siquidem in victoris honorem instituebatur chorea.

βαστάσαι. Hic significat ὑψῶσαι. Metaphora sumpta à baiulis qui onus in humeros attollunt.

ἔστι δὲ διδύμων. Hoc est, διπλῶν ἄθλων καὶ νικῶν ἔστι τῷ Μελίσσῳ μοῖρα. Geminam victoriam, non alteram quidem in Isthmo, alteram in Nemea partam, sed vtrobique duas celebrare videtur. Non tamen aduersabor ijs qui hic & illic vnam volent esse partam: imò in eorum partem potiùs inclinabo.

πρὸς εὐφροσύναν τρέψαι. Rectè Schol. ellipsin τοῦ ὥστε supplet, quam in versione adhibui, ne lector hæreat. Quinetiam alia est ellipsis ante ἐν βάσσαισιν. Nam supplendum τὰ μὲν, cui respondet sequens τὰ δὲ: qualis etiam ellipsis alibi occurit.

βάσσαισιν. Dor. & poët. pro βήσσαις. Hoc est, βασίμοις τόποις. Quod vocabulum occurrit Pyth. 3. βάσσαισι Παλίου. Periphrasi denotat Nemeam quum νάπαν λέοντος vocat. Nam ibi Nemeæi leonis ab Hercule occisi fuit spelunca. βαθύστερνον appellat hunc κατ' ἐξοχὴν, quia quanquam leones profundo sunt pectore, nihilominus hic alijs maior, erat etiam pectorosior.

κάρυξε Θήβαν Negl. augm. & Dor. pro ἐκήρυξε Θήβην: & simplex pro composito ἀνεκήρυξε. Non ipse quidem Thebas proclamauit, sed propter ipsum potitum victoria præco.

παράφρασις.	ἐπιγρ. κάλ. ια.	μετάφρασις.
equestris cursus certamine	ἱπποδρομίᾳ κρατῶν.	equestri cursu victor.

victoriam adeptus : & se à congenita maiorum virtute non degenerare , re ipsa comprobauit Scitis vtique vt olim curruli certamine gloriam consequutus est Cleonymus paternus eius auus. Constat etiam maternum eius à Labdaco genus quadrigis certasse, quorum crebris victorijs diuitias acquisiuerunt. Sed illorum tamen variabilis fuit fortuna , pérque vices immutata:nec mirum : quandoquidem is rerum humanarum est status,vt ætas,dum voluũtur dierum rotæ,alia aliam,modò in bonum,modò in malum,mutationem aduehat:solisque Dijs parcat,qui extra fortunæ aleam sunt, nec eius telis sauciari possunt.

ἀνδρῶν δ' ἀρεταὶ
σύμφυτον οὐ κατελέγχει.
Ἴστε μὰν Κλεωνύμου
δόξαν παλαιὰν ἅρμασι.
καὶ ματρόθε Λαβδακίδαισι
σύννομοι πλούτου διέστι-
χον τετραοριᾶν πόνοις.
αἰὼν δὲ κυλινδομέναις
ἁμέραις ἄλλ' ἄλλοτ' ἐξ-
άλλαξεν. ἄτρωτοί γε μὰν παῖδες
θεῶν.

Quare virorum virtutem non dedecorat cõgenitam. Scitis vtique Cleonymi gloriam antiquam curribus partã. Et ex materna parte Labdacidis coniuncti per diuitias ambularunt quadrigarum laboribus. Tempus autem voluentibus diebus , alia aliàs immutauit vicissim : sed tamen innulnerabiles filij Deorum.

ἱπποδρομίᾳ. Nomen hoc generale κέλητι & τεθρίππῳ tribui potest : hinc Scholia vtro certamine vicerit Melissus non docent : sed rationes initio attulimus,quibus curruli agone victoriam adeptum illum demonstrauimus.

ἀνδρῶν δ' ἀρεταὶ.Hoc est,τὴν συγγενῶν ἀρετὴν οὐ καταισχύνει: cuiusmodi phrasis alibi occurrit.Locus est laudis à maioribus , quorum stirpi σύμφυτον ἀρετὴν habuit Melissus.

ἴστε μάν.Apostrophe,vt puto ad Thebanos , quibus Melissi maiores noti esse poterant : præcipuè verò Cleonymus eius auus paternus , & Telesiades pater, de quo sequenti Oda fit mentio.

ματρόθε.Idem dicitur ματρόθεν Dor.pro comm.μητρόθεν. Nonnulli mendosè legunt μακρόθεν: siquidem post paternum genus,par est materni meminerit, vt probet Melissum à nullis degenerasse maioribus. Non constat autem à quo Labdaci posterorum ortum ducat.

Λαβδακίδαισι σύννομοι. Hoc est, οἱ Λαβδακοῦ ἀπὸ μητρὸς ἀπόγονοι. Metaphoricè σύννομος vsurpatur hic pro συνεζευγμένοι συγγονεῖς : cùm propriè sit ὁ σύν τινι νεμόμενος καὶ τρεφόμενος. Porrò πλούτου διέστιχον expone , διὰ πλούτου ἤρχοντο κεκτημένοι τοῦτον τεθρίππων νικαφορίαις. Interim Labdacidas à diuitijs & fortitudine commendat.

αἰὼν δέ.Conclusio Odes duabus constat sentẽtijs : prior est de fortunæ inconstantia,qualis extat Od.sequenti str.1.Item Ol. 2. antistr.2. Ol.7.ep.vlt.verto κυλινδομέναις ἁμέραις *voluentibus diebus*,vt dixit Virg. *voluentibus annis.* quod Homer. dixit περιπλομένων ἐνιαυτῶν. Obseruandum autem poëtam respicere velle ad ea quæ in progenie Labdaci acciderunt. Hic florentissimum regnum accepit, Laius eius filius ab Oedipo filio fuit occisus , Oedipus matrem Iocastam nescius vxorem duxit : huius posteri Eteocles & Polynices de regno dimicarunt.

ἄτρωτοί γε μάν. Hoc eſt, οἱ δὲ Θεοὶ μόνοι τὴν εἰς κακὸν μεταβολὴν οὐκ ἔχουσι. Vt παῖδες ἰατρῶν, παῖδες Ἑλλήνων dicuntur ἰατροὶ, Ἕλληνες: ſic & παῖδες Θεῶν, ipſi *Dij*. Altera ſententia de Deorum immutabili ſtatu. q.d. τὰ μὲν τῶν ἀνθρώπων εὐμετάπτωτα, τὰ δὲ τῶν Θεῶν ἀμετάβλητα. Hac de re vide Eraſm. in Chil.

ΤΩ ΑΥΤΩ ΜΕΛΙΣΣΩ, ΕΙΔΟΣ Δ.

EIDEM MELISSO, ODE IV.

ARGVMENTVM.

EIuſdem cum ſuperiore argumenti eſt hic hymnus, quo victorem Meliſſum de integro celebraturus, eum laudat à Cleonymidis maioribus, à ſplendore & antiquitate patriæ, ab hoſpitalitate, à iuſtitia, à præclaris maiorum ſtudijs, ab Iſthmia, Attica, & Sicyonia victoria, ab aurigæ induſtria, cui Orſeæ nomen.

παράφρασις.

Quandoquidem, ô Meliſſe, facilè aditum Iſthmiaca victoria quam adeptus es, mihi patefeciſti, ſuppetit mihi diuino Muſarum & Apollinis munere immenſa via, qua me ad tuas, tuorúmque maiorum laudes conferam, & encomiaſtico carmine celebrem virtutes, quibus aſſiduo Dei beneficio florentes Cleonymi nepotes mortale vitæ curri-

ϛροφὴ α. κῶλ. ι.

Ἐστί μοι θεῶν ἕκατι
μυρία παντᾷ κέλευθος
ὦ Μέλισσ'. εὐμαχανίαν
γὰρ ἔφανας ἐν Ἰσθμίοις,
ὑμετέρας ἀρετὰς ὕμνῳ διώ-
κειν.
αἷσι Κλεωνυμίδαι θάλλοντες
αἰεὶ
σὺν θεῷ θνατὸν διέρχον-
ται βιότου τέλος. ἄλλοτε
δ' ἀλ-

μετάφρασις.

Eſt mihi Dijs volentibus immenſa quoquouerſum via, ô Meliſſe. Facilitatem enim exhibuiſti in Iſthmijs, veſtras virtutes hymno proſequendi: quibus Cleonymidæ florentes ſemper Dei beneficio emetiuntur vitæ terminum. Altàs autem

culum

culum emetiuntur. Inter quod decurrendum ſiquid ſiniſtri experti ſunt, communi hominum fortunæ tribuendum. Nam in omnes homines, citra vllius exceptionem, aliàs alius ventus ingruens, rerum humanarum ſtatum agitat.

λοῖος οὖρος πάντας ἀνθρώπους ἐπαΐσσων ἐλαύνει.

alius flatus omnes homines ingruens agitat.

εἶδος δ'. Quoniam hoc encomium idem cum ſuperiore metrum habet, eidémque inſcribitur, nonnulli vnum idémque cenſuerunt: & Aldina editio vtrumque coniunxit. Diuerſum tamen à præcedente eſt: quia breuiter repetit laudes, quas ibi attigerat. In eodem autem encomio tautologia non conueniret.

ἔστι μοι. Quoniam fortè alterius hymni breuitas Meliſſo non placuerat, videtur ſe excuſare, quòd id fecerit non quia deſit poëtica facultas, ſed quia liberum id facere. Et fortè per otium non licuerat poëtæ fuſiùs perſequi laudes quum priorem hymnum compoſuit: nunc verò id facit quum otio abundat.

τ̃ Θεῶν. Deeſt articulus in omnibus codicibus, præter quam apud Schmidium, qui eum addidit vt metrum perficeret. & συνίζησιν facit in Θεῶν, vt ſæpe fit. Deos autem intellige, Apollinem & Muſas: vel ſi mauis Deos in genere. Obſeruãda poëtæ modeſta pietas, qui quod habet, acceptum Deo fert. q. d. τῶν μουσῶν ἐπιτρεπουσῶν ἔστι μοι πανταχοῦ πλείστη καὶ εὐμαρὴς ἡ ὁδὸς τῶν ὕμνων ὦ Μέλισσε· τὰ γὰρ Ἴσθμια νικήσας, πεποίηκας εὐμήχανον τὰς προγονικὰς ὑμῶν ἀρετὰς ὑμνεῖν.

Κλεωνυμίδαι. Maiores Meliſſi vocat Cleonymidas, à Cleonymo paterno auo. διέρχονται τὸ βίου τέλος, dicit metaphora ſumpta à viatoribus, & laudat Cleonymidas ab aſſiduo rerum præclararum ſtudio.

ἄλλοτε δ'. Similis ſententia ei quæ occurrit ſuperiore hymno, αἰὼν δὲ κυλινδομέναις, &c. His verbis, calamitates quæ in familiam virtutibus illuſtrem irrepſerunt, excuſare conatur, ab inconſtantia rerum humanarum, quæ πάντας ἀνθρώπους ἐλαύνει, atque ita ne virtutem quidem colentibus, magnatibuſ-ue parcit.

οὖρος. Hæc vox propriè ſecundum ventum ſignificat, hìc ſimpliciter ἄνεμον. Od. 2. huius libri antiſtr. 3. aduerſum ventum. Hic comparatur noſtra vita variæ nauigationi, quæ modò ſecundis, modò aduerſis ventis agitatur, vt docet experientia.

ἐπαΐσσων πάντας. Notanda conſtructio verbi ἐπαΐσσω cum accuſat. Quod fit vi præpoſitionis ἐπὶ, ex qua componitur verbum ἐπαΐσσω poëticum, pro ἐφορμῶμαι. *irruo, ingruo, impetum facio.* Sic antiſtrophe 3. Nem. 5. ἤτοι μεταΐξαις σε, pro μετὰ σὲ ἀΐξαις. Vt hic ἐπαΐσσων πάντας, pro ἀΐσσων ἐπὶ πάντας.

παράφρασις.	ἀντιστρ. κώλ. α'.	μετάφρασις.
Tui autem progenitores	τοὶ μὲν ὦν Θήβαισι τιμά-	*Illi igitur Thebis ho-*

ex antiqua Labdaci Thebarum regis familia oriundi Thebis in pretio fuisse feruntur. Hi vicinarum regionum peregrinos hospitio excipere solebant, hi moderato animo viri, à clamosa streperáque inuidia prorsus erant alieni. Quin etiam omni in negotio perfecta virtute administrato tantam gloriam adepti sunt, quantam quiuis defunctorum & superstitũ virorum, de quorum præclaris factis testimonia per homines feruntur. Rebus autem strenuè gestis ita excelluerunt vt summum virtutis culmen attigerint: adeò vt quemadmodum nulla via est vltra Herculis columnas:

εντες ἀρχᾶθεν λέγονται,
προξένοι τ' ἀμφικτιόνων,
κελαδεννᾶς τ' ὀρφανοὶ
ὕβριος. ὅσσα δ' ἐπ' ἀνθρώπους ἄηται
μαρτύρια φθιμένων ζωῶν τε φωτῶν
ἀπλέτου δόξας, ἐπέψαυσαν κατὰ πᾶν τέλος. ἀνορέαις
δ' ἐσχάταισιν οἴκοθεν στάλαισιν ἅπτονθ' Ηρακλείαις.

norati antiquitus dicuntur: hospitésq; circum habitantium, tumultuosæque expertes cõtumeliæ. Quæcunque autem inter homines spirantur testimonia defunctorum, viuorúmque virorum immensæ gloriæ, attigerunt secundum perfectionem omnem. Strenuitatibus verò domesticis extremas columnas attingunt Herculis.

τοὶ μὲν ὦν. Nimirum Cleonymidæ, quorum laudes persequitur ab antiquitate generis honorati apud Thebanos. ἀρχᾶθεν. Dor. pro ἀρχῆθεν. Hoc est ἐξ ἀρχῆς, quod Pyth. Od. 9. occurrit. Respicit autem ad Cadmum & Labdacidas, à quibus descendunt. τοὶ poët. pro ὅτοι: vel ὅντοι. ὦν. Dor. pro comm. οὖν.

τιμάεντες. Poëtica vox τιμάεις Doricè dicitur pro comm. τιμήεις. poët. pro τίμιος. *honoratus*. Suspicari autem quis possit, nec abs re, hic legendum esse τιμαθέντες Dor. pro τιμηθέντες.

προξένοι. Hic compositum pro simpl. ξένοι. Vide Lexica in hanc vocem. Porrò ἀμφικτιόνων legendum censeo, siquidem non solùm περιοίκους interpretatur Schol. sed etiam verisimilius est hanc gentẽ hospitium vicinis præbuisse, quàm Amphictyonibus, qui amplissimum illud Græciæ consilium ab Amphictyone Heleni filio creatum constituebant. Porrò locus hic laudis est ab hospitalitate. Synonyma sunt poëtica ἀμφικτίων, & περικτίων: illud ab ἀμφὶ hoc à περὶ & κτίων, compositum: de quo Nem. XI.

κελαδεννᾶς. Dor. pro comm. κελαδεννῆς. q.d ἐστερημένοι, καὶ παντελῶς ἀλλότριοι ὄντες θορυβώδους ὕβρεως: ac proinde οὐχ ὑβρισταὶ ὄντες, ἀλλ' ἥμεροι, καὶ πρᾶοι. Dicitur κελαδεινὴ ὕβρις, inquit Chrysippus, διὰ τὸ λάλους εἶναι τοὺς ὑβριστάς. Puto quòd κελαδεινὸς hic possit exponi *clamosus, streperus*, à κέλαδος *strepitus, clamor*. Alioqui κελαδεινὸς est *celebris, clarus*. Laus ab animi moderatione.

ὅσσα δ' ἐπ'. Comprehendit συλληπτικῶς omnes virtutes maiorum Melissi, q.d. ὁπόσα δ' ἀρετῆς μαρτύρια καὶ τῶν θανόντων, καὶ τῶν ζώντων ἐπ' ἀνθρώπους φέρεται, τούτων ἐν παντὶ πράγματι ἐντελῶς ἐπέτυχον. Vocabulum ἄηται, Schol. exponit φέρεται: propriè tamen significat πνεῖται *spiratur*. Nam ἄω, & ἄημι significant πνέω: vnde passiua vox ἄημαι spiror. Quare videtur ἄηται significare, πνεύματος δίκην φέρεται, *instar venti fertur*. Ideóque vulgata versio non satis propriè vertit *volitat*.

ἀπλέτου δόξας. Hoc est, μεγάλης δόξης: & à consequente gloria innuitur virtus antecedens.

ἀνορέαις. Laus à fortitudine. q. d. τῇ δ' οἰκείᾳ ἀνδρείᾳ ἐξοχώτατοι ἐγένοντο. ὥστε μὴ ζητεῖν δυνάσθαι μείζονα. Ambiguum ſanè eſt, vtrum poëta velit innuere illos ad extremum vſque terrarum orbem inclaruiſſe fortibus factis, an potiùs fortitudine tanta præditos fuiſſe, vt non liceat in ea virtute vlterius progredi. Malim ego poſteriore ſenſu: vt colligere eſt ex ſequentibus καὶ μηκέτι, &c.

ἅπτοντ' σάλαισι Dor. & poët. pro στήλαις. Notanda Pindarica constructio verbi ἅπτομαι cum datiuo: ſic τιμαλφίᾳ θιγέμεν Nem. Od. 4. ἀρεταῖς θίγοισα Pyth. 8. Alioqui reperiuntur hæc verba fere ſemper cum genitiuo: raro cum accuſatiuo.

παράφρασις.	ἐπῳδ. κώλ. ια.	μετάφρασις.
ſic non longiùs in virtute progredi detur, & altiorem ad gradũ promoueri. Præterea equorum alturæ ſtudioſi fuerunt, atque ita Marti placuerunt, vt bello præſtantes apparuerint. Sed enim non omnes in eo fœlici euentu vſi ſunt, cùm vno die belli tempeſtas, niuis confertim cadentis inſtar aſpera, beatam illam domum quatuor viris orbarit. Nunc autem viceuerſa poſt hybernam hanc variabilium menſium caligi-	καὶ μηκέτι μακροτέραν σπεύδειν ἀρετάν. ἱπποτρόφοι τ' ἐγένοντο, χαλκέῳ τ' Ἄρει ἅδον. ἀλλ' ἁμέρᾳ γὰρ ἐν μιᾷ τραχεῖα νιφὰς πολέμοιο τεσσάρων ἀνδρῶν ἐρήμωσεν μάκαιραν ἑστίαν. νῦν δ' αὖ μετὰ χειμέριον ποικίλων μηνῶν ζόφον χθὼν ὥστε φοινικέοισιν ἄνθησεν ῥόδοις.	Et ne longiùs progrediērem affectes virtutē, equorũq; nutritores fuerunt, areóque Marti placuerũt. Sedenim die in vna aſper nimbus belli quatuor viris orbauit beatam domum. Nunc autem poſt hybernam mutabilium menſium caliginem, terra velut purpureis floruerunt roſis.

nem, hoc eſt, poſt triſtem illam calamitatem ver puniceis roſis lætum ortum eſt, hoc eſt, lætitiæ ſuppeditata eſt materia ob victoriam Iſthmicam Meliſſi,

καὶ μηκέτι. Hoc eſt, μὴ πορρωτέρω τινὰ πρὸς ἀρετὴν σπουδάζειν. Docet modum eſſe in virtutis ſtudio ſtatuendum, nihilque ſupra vires humanas affectandum: ſimilis autem allegoria iam ſæpe occurrit apud authorem noſtrum. σπεύδειν Infin. pro imperat.

ἱπποτρόφοι. Laus ab equorum altura, quod ſtudium erat nobiliorum & opulentiorum apud Græcos. Laus etiam à bellica virtute ſequitur, quum dicit, χαλκέῳ τ' Ἄρει ἅδον, hoc eſt, πολεμικοί, vel πολέμου ἔμπειροι ἦσαν. Hic ἅδον eſt Aor. 2. act. verbi ἁδέω, i. ἀρέσκω placeo.

ἀλλ' ἁμέρᾳ γάρ. Breuis digreſſio ad nuperam calamitatem à Cleonymidis in bello acceptam, cuius meminit quum bellicæ illorum virtutis mentionem facit. Atque hoc exemplo & Meliſſi probat modò triſtia, modò læta accidere.

νιφὰς πολέμοιο. Calamitatem hanc excuſat à magnitudine belli, quæ quanta fuerit, vox νιφὰς exprimit, quæ ſignificat, *niuem magna vi deſcendentem*. Quantum autem nocumenti niuium copia afferat, experiuntur qui ad Alpes habitant, vbi ſæpenumero iumenta, homines perduntur, domus obruuntur. Vo-

ces has *μάκαιραν ἱςίαν* expoſuimus prima Olympiorum.

νῦν δ' αὖ. Latina paraphraſis allegoriam iſtam ſatis explicat. Menſes *ποικίλοι* dicuntur, ob temporum inconſtantiam, aliàs pluuiæ, aliàs venti, alias niues, alias aliæ tempeſtates oriuntur. Schol. exponit *ὧδε ποικίλα ἐν χρόνῳ γίνεται*, vel quia *ποικίλους καρποὺς* producunt Sed huc non pertinet poſterior expoſitio: prior aliqua ratione conuenit. Vide Chil. Eraſ. in adag. *Sequitur ver hyemem*, vbi mendosè legitur *χθὼν ἄπι φοινικίοις ἄνθος ῥόδοις*. Negligitur augm. tempor. in *ἄνθησαν*.

παράφρασις.	*ςροφὴ β. κῶλ. ι.*	*μετάφρασις.*
diuino conſilio: ſiquidē Neptunus qui terram tridente concutit, Oncheſtúmq; incolit, ſactúmque Iſthmi Corinthiaci templum, quod ante Corinthi mœnia extructū eſt, Cleonymidarum illorum proli, videlicet Meliſſo, admirandam victoriam Iſthmicam dedit, ob quam laudatorius hic hymnus illi contexitur: & eâdem opera occaſionem præbuit antiquā glorioſorum illius familiæ factorum famam obſopitā	*δαιμόνων βουλαῖς. ὁ κινητὴρ δὲ γᾶς, Ὀγχηστὸν οἰκέων, καὶ γέφυραν ποντιάδα πρὸ Κορίνθου τειχέων, τόνδε πορὼν γενεᾷ θαυμαστὸν ὕμνον ἐκ λεχέων ἀνάγει φάμαν παλαιὰν εὐκλεῶν ἔργων. ἐν ὕπνῳ γὰρ πέσεν. ἀλλ' ἀνεγειρομένα χρῶτα λάμπει, ἀωσφόρος θαητὸς ὡς ἄςροις ἐν ἄλλοις.*	*Deorum conſilijs. At quaſſator terra, Oncheſtum incolens, & pontem marinum, ante muros Corinthi, hunc largitus generi mirificum hymnum ex lectu reducit famam antiquā illuſtrium facinorum. In ſomnum enim inciderat: ſed excitata corpore fulget, lucifer conſpicuus vt aſtra inter alia.*

& iacentem è lecto educendi: cuius nunc excitatæ fulgor talis eſt inter homines, qualis luciferi inter reliqua aſtra conſpicui.

ὁ δὲ κινητὴρ γᾶς. His verbis denotare vult Neptunum, cui ſacram vrbem Oncheſtum fuiſſe vidimus Iſthm. *α*. Oſtendit autem quomodo poſt calamitatem, Dei conſilio lætitia orta ſit. Itaque Neptunus conceſſa Meliſſo Iſthmica victoria, occaſionem poëtæ dedit Meliſſum, & cum eo Cleonymidas laudandi, quorum iacentem & obſcuratam rebus aduerſis famam, virtute ſua excitauit, & illuſtrem reddidit Meliſſus: ſiquidem ſuæ victoriæ præconem Pindarum nactus eſt.

γέφυραν ποντιάδα, &c. Iſthmi Corinthiaci deſcriptio: quem *pontem marinum* appellat, quoniam anguſtum illud collum, quo continenti cohæret ſemiinſula, pontem videtur referre. Hîc *ποντιὰς*, poëticum eſt, pro *ποντία* h. e. *θαλασσία*. vt & Nem. 4. *ποντιὰς ἅλμα*.

τόνδε πορών. A conſequenti hymno victoria antecedens intelligenda. *γενεᾷ* h. e. *τῷ ἀπογόνῳ αὐτῶν Μελίσσῳ.* Quod autem obſcurata aliquandiu Cleonymidarum fama denuo clareſcit, illud Neptuni beneficio tribuit, & allegoricè ac per proſopopœam elegantem repræſentat. Fingit enim famam

antiquam in lecto ad tempus obsopitam ab eo excitari.

ἀοσφόρος. Alij legunt ἑωσφόρος quod perinde est: hic habes pulchram similitudinem, quam Horatius imitatus dicit,

micat inter omnes
Iulium sydus velut inter ignes
Luna minores.

παράφρασις.	ἀντιστρ. κῶλ. ι.	μετάφρασις.
Quæque Melisse, cùm tui maiores Eleusine fertili solo Atticæ, Eleusinia, & Sicyone Pythia ab Adrasto instituta certamina curru vicissent, illorum laudes promulgauit, authórque fuit, vt quemadmodum tu nunc à me sic ab illius temporis poëtis, inscripto folijs carmine laudarentur. Neque nō hi communibus in Græciæ celebritatibus, scilicet Olympijs, Pythijs, curruli certamine fortes se præbuerunt, quando eum quibuslibet Græcis, qui ex tota Græcia certatum venerant, congredi non dubitarunt, & in comparandis equis sumptus facere gauisi sunt Quòd ni virtute & factis insignes fuissent, nulliúsque rei præclaræ periculum fecissent, chartæ illos silerent, & in notitiam non venissent.	ἅ τε κ' ἐν γουνοῖς Ἀθανᾶν ἅρμα καρύξαισα νικᾶν, ἔν τ' Ἀδραστείοις ἀέθλοις Σικυῶνος, ὤπασε τοιάδε τῶν τότ' ἐόντων φύλλ' ἀοιδᾶν. οὐδὲ παναγυρίων ξυνᾶν ἀπεῖχον καμπύλον δίφρον, Πανελλάνεσσι δ' ἐριζόμενοι, δαπάνᾳ χαῖρον ἵππων. τῶν ἀπειράτων γὰρ ἄγνωτοι σιωπαί.	*Quæ & in fertili solo Athenarum currum cùm promulgasset vicisse, inque Adrasteis certaminibus Sicyonis, præbuit talia eorum qui tunc erant folia cantionum. Neque à celebritatibus communibus abstinuerunt curuum currum: sed cum vniuersa Græcia viris certantes, sumptu gauisi sunt equorum. Inexpertorum enim in notitiam non veniunt silentia.*

ἅ τι. Relatiuum hoc pertinet ad præcedens φάμαν. Meminit autem duarum victoriarum: vnius Atticæ, alterius Sicyoniæ, quæ pertinet ad Melissi maiores, non ad Melissum ipsum, sicuti patet ex serie contextus.

ἐν Poët pro ἐν: & γουνοῖς Ἀθανᾶν dicit, vt Eleusinem Cereri sacram denotet, qui locus erat Atticæ, alioqui asperæ, fœcundus. Quod si ita est, obliquè Eleusinia innuit: alioqui quo Atticorum certaminum genere vicerint in Attica, vbi diuersa erant, non declarat.

καρύξαισα. Dor. & Aeol. pro κηρύξασα: & νικᾶν enallage temporis pro νενικηκέναι. De Adrasteis certaminibus. i. Pythijs ab Adrasto institutis, vide. Nem. 3.

τοιάδε. Hoc est, ὁποῖα νῦν ἐγώ σοι γράφω. Porrò φύλλ' ἀοιδᾶν dicit, quia folijs vtebantur ad scribendum, vt charta nunc vtimur. Quare *folia carminum* sunt ipsa carmina folijs inscripta. Sic πέταλα νεικέων, quia contentiones folijs inscribebantur, vt oblatæ iudicibus dirimerentur. Ode 8. Isthm. sect. ε.

οὐδὲ παναγυρίων Laus eorundem Melissi maiorum à studio certaminum, & fortitudine huiusmodi, qua certamen cum viris ex vniuersa Græcia congestis

non detrectarent. ξυνᾶν Dor. pro ξυνῶν. Quod epitheton vt & vox Πανελλανες, facit vt fortè intelligete oporteat Melissi maiores Cleonymidas interfuisse sacris certaminibus illis quatuor, ad quæ certaturi & spectaturi viri ex vniuersa Græcia confluebant, quia communes erant celebritates. Atque hi quidem laudantur à fortitudine quam præ se tulerunt, cùm non dubitarent congredi cum quibusuis: sed non à victorijs, quibus si potiti fuissent, earum meminisset. Qui sentiunt poëtam his verbis significare Cleonymidas quibusuis cum viris, ex quibuscunque locis & certaminibus atque vbiuis locorum, congressos esse, non reijciuntur à me. Eliget lector vtramlibet sententiam.

δαπάνᾳ χαῖρον ἵππων. Denuo à sumptibus quos Cleonymidæ faciebant in comparandis & alendis equis, hîc laudantur.

τῶν ἀπειράτων γὰρ. Hoc est, *τῶν γὰρ μὴ πειρασθέντων τῆς ἁμίλλας, οὐδεμία μνήμη ἐστί.* Quare per antithesin probat Cleonymidas fortes fuisse. Nam nisi tales fuissent, in notitiam non venissent. Vide Latinam paraphrasin.

Παράφρασις.

Quòd siqui viri præclari non fiunt illustres, sed obscuri manent, istud ob fortunam accidit, quæ antequam adueniat victoria, quò, vt ad vltimum finẽ, respiciunt decertantes, quibus dat quem vult euẽtum, obscuram incertámque sese præbet. Præterea quia quandoque etiam viri deteriores pręstantiorem dolo correptum supplantant. Notissimum est vobis Aiacis Telamonij viri fortis & bellicosi exemplũ, cui quantumuis tali, deterior Vlysses à Græcis est antepositus, quum iudicarunt vtri danda essent Achillis arma. Sed cùm impatienter ferret Aiax obscuratam ab illis suę strenuitatis gloriam, subque diei exortum præ doloris impatientia suo se gladio confodisset, hac actione Græcos quotquot militatum ad Troiam venerant, falsi iudicij accusauit.

Ἰσθμ. κώλ. ια.

ἔστιν δ' ἀφάνεια τύχας
καὶ μαρναμένων,
πρὶν τέλος ἄκρον ἱκέσθαι.
τῶνδε γὰρ διδοῖ τέλος.
καὶ κρέσσον', ἀνδρῶν χειρόνων
ἔσφαλλε τέχνα καταμάρψαι-
σ'. ἴστε μὰν Αἴαντος ἀλκὰν
φοίνιον, τὰν ὀψίᾳ
ἐν νυκτὶ ταμὼν περὶ ᾧ
φασγάνῳ, μομφὰν ἔχει
παίδεσσιν Ἑλλάνων, ὅσοι Τρῴανδ'
ἔβαν.

Μετάφρασις.

Est verò incertitudo fortunæ etiam certantium, antequam finis summus adueniat. Horum enim dat euentũ, & præstantiorem, virorũ deteriorum supplantat ars corripiens. Nostis vtique Aiacis robur cruentum, quo sera in nocte confossa suo ense, culpat filios. Græcorum qui ad Troiam profecti sunt.

ἔστιν δ' ἀφάνεια. Occurrit obiectioni quæ fieri potuisset contra quod dixit *τῶν ἀπειράτων γὰρ ἄγνωστοι σιωπαί.* Dixisset enim aliquis, *Atqui etiam viri præclari non fiunt semper illustres.* Respondet hoc fieri ob incertitudinem fortunæ, quæ cùm res humanas regat, dignis præmia non semper reddit. Item aliquando accidere, vt deterior arte non virtute præstantiorem superet. Quod Aiacis exemplo probat, qui quanquam erat Vlysse in bello præstantior, Vlyssis tamen dolosa eloquentia factum est, vt Achillis armis priuatus fuerit, quorum legitimus erat hæres.

ἀφαίνεα τύχας. Poëticè loquitur, pro ἀφανὴς τύχη. Porrò μαρναμένων sumit pro ἀγωνιζομένων. Nam hic de certantibus in sacris ludis, non de bellum gerentibus agere videtur. τέλος ἄκρον, intellige τὴν νίκην. Hanc sententiam citat Erasm. in Chil. titulo *Festinatio praepropera*, in hoc adag. *Ante victoriam encomium canis.*

τῶνδε. Alij sic legunt q.d. *horum quae* μαρναμένοις *accidunt, causa est fortuna.* Alij legunt τῶν τε. q.d. τῶν τε καὶ τῶν, *horum atque illorum* finem dat, scilicet *prosperum, vel sinistrum euentum*. Sed prior sententia commodior mihi videtur.

τέχνα Dor pro comm τέχνη. Hoc loco *dolum, fraudem* significat. καταμάρψαισα est particip. Aeol. pro καταμάρψασα. à καταμάρπτω, quod occurrit Nem. Od. 3. vbi dicit poëta Θέτιν κατέμαρψεν.

ἴστε μάν. Exemplo Aiacis probat propositam sententiam: quod notissimum erat Melisso, quum dicit ἴστε *scitis.* Αἴαντος ἀλκὰν φοίνιον. Periphrasis pro Αἴαντα φοίνιον. Sic Nem. 3. Ἀμαζόνων ἀλκὰν dixit. Emphasis etiam in his est, vt Ἀμαζόνας ἀλκίμους, & ἄλκιμον Αἴαντα innuere velit, quemadmodũ & in hac *Herculis* periphrasi, βία Ἡρακλέος. Nota autem est ex Homero Aiacis virtus bellica, qua praeditus multos aduersarios marte profligauit, ob idque videtur dici φοίνιος, quòd saepe sanguinem hostium effuderit.

τάν Dor. pro τήν: & artic. praeposit. pro subiunct. ἥν. nempe ἀλκάν. q.d. ἴστε τὸν Αἴαντα φοίνιον ὃς αὐτόχειρ πεσὼν, τοὺς Ἕλληνας, ὅσοι πρὸς Τροίαν ἦλθον, ἐμέμψατο. Hac de Aiacis αὐτοχειρίᾳ vide Homerum. Item Sophoclis Flagelliferum.

ὀψίᾳ ἐν νυκτί. Circumstantia temporis quo se confodit gladio Aiax. Quam & habet Sophocles in Flagellifero, & à Schol. citatus Aethiopidis author. Illi sub diluculum dicunt Aiacem sibi violentas manus attulisse. Est autem ὀψία νὺξ, videlicet τὸ ὀψέ. i. τὸ ἔσχατον τῆς νυκτὸς, ac proinde necessariò τὸ περὶ ὄρθρον.

ταμὼν περὶ ᾧ φασγάνῳ. Nonnulli putant τὸ περὶ hic esse otiosum: sed & eodem sensu a Thucydide vsurpatur περὶ δοράτιοις ἐφθείροντο, *hastilibus interficiebantur*. Et Sophocli Aiax dicitur κρυφαίῳ φασγάνῳ περιπτυχής, hoc est, περικεκυλισμένος, περικεκλιμένος, *ense confossus.*

μομφὰν ἔχει παίδεσσιν. Non intellecta loquendi formula Graeca, corruptus est huius loci sensus. Nam exposuerunt *culpatur apud omnes filios Graecorum*, quod quidem meritus erat, siquidem seipsum occiderat. Verùm mens poëtae haec est, vt demonstret Aiacem αὐτοχειρίᾳ sua Graecos accusasse κακοκρισίας. Nam vult probare aliquando fieri vt dolus virtutem supplantet. Sic Vlysses arte eloquentiae captauit beneuolentiam Graecorum, & Marte praestantiorem Aiacem superauit iudicio illorum, qui Vlyssis oratione captati, ipsi potiùs quàm Aiaci arma Achillis deberi censuerunt. Caeterum μομφὰν ἔχειν, est μέμφεσθαι, vel ἐγκαλεῖν, interpreti Aristophanis. Sic apud Eurip. in Phoeniss. v. 780. ὥστέ μοι μομφὰς ἔχειν: *adeò vt mihi succenseat.* Itaque rectè Chrysippus hoc intelligit, quum ita exponit poëtae verba ἴστε τὸν Αἴαντα, ὃς μέγας ὢν, ὄνειδος τοῖς Ἕλλησι περιεποίησε, τὴν κακοκρισίαν αὐτῶν φανερὰν ποιήσας.

παίδεσσιν Ἑλλάνων. Hoc est Ἕλλησι: sicut & παῖδες Θεῶν pro Θεοί. Deinde Τρῴανδε Poët. & Dor. pro Τροίηνδε. Hoc est εἰς Τροίην, vel Τροίαν Hic omitto quod Schol. quaerit, nimirũ cur Aiacis hic fiat mentio. Etenim friuola mihi videntur, & hinc aliena.

παράφρασις. | στροφὴ γ. κῶλ. ι. | μετάφρασις.

Quanquam autem præmio merito virtutis defraudatus est Aiax, quum Vlyssi malè præstantiori habito Græci Achillis arma dederunt: ipsum tamen Homerus vtique per homines toto terrarum orbe dispersos, carmine suo reddidit honoratissimum, ipsiusque virtutem quantum in Græcis erat prostratam, erexit, pérque diuinorum versuum rhapsodias passim memorauit, vt à posteris Homeridis & rhapsodis in lusibus animique delectationibus canerentur. Illa enim poësis quam quis præstabili metro composuit, immortaliter resonans procedit. Imò terram omnium fructuum feracem peragrat, & maria traijcit eximium carmen, cuius beneficio rerum præclarè gestarum splendor manet inextinctus.

ἀλλ᾽ Ὅμηρός τοι τετίμακε δι᾽ ἀνθρώπων, ὃς αὐτοῦ
πᾶσαν ὀρθώσαις ἀρετὰν,
κατὰ ῥαπτῶν ἔφρασεν
θεσπεσίων ἐπέων, λοιποῖς ἀθύρειν.
τοῦτο γὰρ ἀθάνατον φωνᾶεν ἕρπει,
εἴτις εὖ εἴπῃ τι. καὶ πάγκαρπον ἐπὶ χθόνα, καὶ διὰ πόντον
βέβακεν ἐργμάτων ἀκτὶς καλῶν ἄσβεστος αἰεί.

At Homerus vtique cum *honorauit inter homines, qui eius omnem erigens virtutem,* eam *per consutiles memorauit diuinos versus, ad ludendum posteris. Hoc enim immortale sonans procedit, siquis bene aliquid dixerit* in laudem alicuius: *& omnifructiferam per terram, & per mare vadit facinorum radius insignium inextinctus semper.*

ἀλλ᾽ Ὅμηρος. Homeri laudibus erectam fuisse Aiacis virtutem à Græcis flocci factam innuit Pindarus. Nec Chrysippus rectè censet ista de Vlysse esse accipienda, vt sit sensus, ἀλλ᾽ ὅμως χείρονα ὄντα Ὀδυσσέα τετίμακεν Ὅμηρος. Rationes eius sunt, quia Ilias est commune multorum encomium, Odyssea vnius Vlyssis. Quia Odyssea magis ῥαψῳδεῖται quàm Ilias, ideò κατὰ ῥάβδον ἔφρασε, de Odyssea intelligendum. Sed etsi nexus orationis hanc Chrysippi sententiam satis refutat: respondere insuper possumus nihil obstare quominus hæc de Aiace accipiantur, siquidem satis est vt constet eum ab Homero fuisse laudatum: & ῥαψῳδεῖσθαι vtrique libro Homeri commune est.

ὀρθώσαις Aeol. pro comm ὀρθώσας. Est emphaticum hoc vocabulum, vt innuat Aiacis virtutem κακοκελείᾳ Græcorum prostratam, sed Homeri laude erectam. vide Il. β. v. 738. & alibi passim. Appellatur ἕρκος Ἀχαιῶν. Cum Hectore μονομαχεῖ contendit. Achilli secundus prædicatur.

κατὰ ῥάβδον ἔφρασεν. Ad virgam *seu* baculum canere tributum fuit in genere poëtis omnibus: in specie verò ῥαψῳδοῖς Homeri, qui centones eius circunferentes & canentes victum quærebant, & ῥάβδον lauream inter canendum tenebant: ideóque ῥαβδοῦχοι & ῥαβδῳδοὶ appellabantur. Porrò ῥάβδον construendum videtur cum ἐπέων, & exponendum στίχον, vt ordo & series intelligatur, ac συνθέσις, vt ἐπέων στίχας dixit Pyth. δ. Sed vt dicam quod sentio: siquidem in voce ῥάβδον vltima breuis est, quæ longa debet esse, credo legendum esse κατὰ ῥαπτῶν ἐπέων

θεσπεσίων ἐπέων, *per consutiles diuinos versus memorauit*. Etenim præpositio κατὰ hac significatione genitiuum regit, vt apud Homer. κατ' ὄρεος *per montem*. Præterea passim varijsque in locis commemoratur Aiacis virtus, quod rectè denotabit præpositio *Per*. Et sic metro satisfiet, imò facilior erit series verborum, clariórque sententia. Neque opus erit vt dicamus, quoad generale τὸ ἔφρασεν ipsum Homerum notare: quoad speciale, eos per quos id fecit, scil. ῥαβδῳδοὺς, vel ῥαψῳδοὺς. Sic neque se torquebit quisquam vt ῥάβδον, coactè exponat στίχον, nec ῥαψῳδίαν.

λοιποῖς ἀθύρειν. Hoc est, τοῖς ἐπιγινομένοις ἀνθρώποις μέλπειν. Vt intelligas Homeri posteros, præcipuè verò Homeridas de quibus Nem 2. Sic igitur hanc periodum explico, ἀλλὰ τοῦτον Ὅμηρος Αἴαντα τιμιώτατον ἀπειργάσατο διὰ τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων κακοκελείας πεσεῖν περὶ αὐτὸ ἀνδρεῖ ἐπηνορθώσατο, κατὰ θεσπεσίων ῥαπτῶν ἐπέων ἔφρασεν, τοῖς ἐπιγινομένοις ἀνθρώποις ἐν θυμηδίαις μέλπειν.

ἀθύρειν. Hoc non simpliciter significat vel *ludere*, vel *canere*: sed vt exponit Schol. ἐν παιδιαῖς, καὶ θυμηδίαις ᾄδειν. *in lusibus, animique delectationibus canere*, ἀθύρω est *ludo, lusito*, simpliciter sumptum.

τοῦτο γάρ. Ratio cur postea venturis hominibus, canendum reliquerit suum carmen: nimirum quia nunquam interit quod rectè dicitur. Itaque laus hæc est carminum Homeri, quæ quia præclara sunt, ideo ad posteros venerunt, nec moritura vnquam sunt. Tacitè autem innuere vult, magis honorificum fuisse Aiaci, quod eum laudauit, quàm quòd Vlyssi data sunt arma Achillis. Nam interijt donum illud, sed viuit laudatorium Homeri carmen.

ἕρπει Intellige πορεύεται. Nam ἕρπειν propriè est *in ventrem serpere*: sed poët. est βαδίζειν, vt apud Sophocl. ἐξόδους ἕρπειν κενάς, *ire per vias vacuas*. Vox φωνᾶεν extat exposita initio 9. Olymp. εὖ εἴπῃ. Hoc est καλῶς εἴπῃ. Quod solam qualitatem carminis hic denotat non laudis materiam. Nam non laudis materia, immortale reddit carmen: sed compositio carminis elegans.

βέβακεν Dor. pro βέβηκεν, quod seruit duabus præpositionibus præcedentibus ἐπὶ καὶ διά. Porrò ἀκτὶς καλῶν ἐργμάτων est *splendor fortium factorum*, vel *illa illustrans hymnus*. Metaphoricè vsurpatur ἀκτὶς sumpta translatione à sole. Et ἀκτὶς ἄσβεστος dicitur *hymnus præclarus*, quia (vt præcedentibus poëtæ verbis vtar) ἀθάνατον ἕρπει, εἴ τις εὖ εἴπῃ τι.

παράφρασις.

Vtinam propensum in me Musarum animum nanciscar, quarum afflatu, eam hymnorum facem splendidam etiam Melisso Telesiadæ filio accendam, quę sit victoriæ pancratio reportatæ dignum coronamen-

ἀντιστρ. κῶλ. ι.

προφρόνων μοισᾶν τύχοι-
μεν
κεῖνον ἅψαι πυρσὸν ὕμνων,
καὶ Μελίσσῳ, παγκρατίου
στεφάνωμ' ἐπάξιον,
ἔρνεϊ Τελεσιάδα. τόλμᾳ γὰρ εἰ-
κὼς

μετάφρασις.

Propensas Musas nancistamur ad illã accendẽdũ facẽ hymnorũ, etiã Melisso, pancratio coronam dignam, stirpi Telesiadæ. Audaciæ enim similis quoad

tum. Iis autem animi corporíſque eſt dotibus, vt vincere poſſit, ſi certamen illud aggrediatur. Nam feris grauitérque frementibus leonibus in labore certaminis ſuſtinendo ſimilis eſt, quoad animi magnitudinem; quoad conſilium verò & prudentiam vulpi, quæ impetum aquilæ reſupinata cohibet. Quando autem cum adverſario confligendum eſt, virtute & dolo rem gerere par eſt, imò quiduis tentandum & moliendum quò vincatur & profligetur.

θυμὸν ἐριβρεμετᾶν θηρᾶν λεόντων
ἐν πόνῳ. μῆτιν δ᾽, ἀλώπηξ,
αἰετοῦ ἅτ᾽ ἀναπιτναμένα
ῥόμβον ἴσχει. χρὴ δὲ πᾶν ἔρδοντ᾽ ἀμαυρῶσαι τὸν ἐχθρόν.

animum grauiter frementium beſtiarum leonum in labore, prudentia verò, eſt vulpes, aquilæ quæ ſupinata impetū cohibet. Oportet autem quidlibet faciendo labefactare aduerſarium.

προφρόνων. Epanodus à digreſſione fluens à præcedente ſententia. Nam poſtquam dixit immortale eſſe præclarum encomium, & inextinctum præbere ſplendorem virtuti, ſubiungit εὐκτικῶς, vt ſibi contingat accendere iſtiuſmodi laudem Meliſſo pro pancratij victoria. q.d. γένοιτό μοι προθύμων τυχόντι μουσῶν ἅψαι τοιοῦτον πυρσὸν ὕμνων καὶ Μελίσσῳ Τελεσιάδου υἱῷ, ἐπάξιον ὄντα στέφανον παγκρατίου. Votum autem hoc non eſt pro victoria iam parta, ſed ad quam conſequendam dotibus animi corporíſque præditus eſt Meliſſus.

πυρσὸν ὕμνων. Continuata metaphora ſic appellat ἐγκώμιον ob quod lucet virtus, alioqui in tenebris manſura. ἔρνεϊ Τελεσιάδα conſtrue cum præcedenti Μελίσσῳ. Eadem metaphora Apollo & Diana Nem. ς. ἔρνεα Λατοῦς dicuntur. Τελεσιάδα Dor. genit. pro comm. Τελεσιάδου. Porrò patronymicum eſt pro nomine proprio. Τελεσιάδης pro Τελεσίας: ſic Nem. 6. Σωκλείδης pro Σωκλῆς dici putatur. Hac de re conſule Magn. Etymol. in Patronymicorum tractatione. Conſule & Euſtathij Indicem.

τόλμᾳ γὰρ. Hinc ſumitur votum, quòd Meliſſus leonem robore, vulpem prudentia referat: quibus munitus poſſit pancratio vincere; quam victoriam illi exoptat. Quum autem Meliſſum leoni & vulpi ſimilem dicit poëta, Congregat (quod aiunt) cum leonibus vulpes, *hoc eſt*, res diſſimiles & impares coniungit, vt obſeruat Eraſmus in Chil. titulo *Diſſimulitudinis*. Leonum inſtar fortes & animoſos Homerus θυμολέοντας appellat.

θυμὸν. Hic obſerua ἔλλειψιν τοῦ κατὰ, vt & in ſequenti μῆτιν. Ἐριβρεμετᾶν θηρᾶν. Dor. genit. pro comm. ἐριβρεμετῶν θηρῶν. Ἐριβρεμέτας. Dor. pro comm. ἐριβρεμέτης, ex iisdem compoſitum, quibus ἐρίβρομος, quod occurrit Ol. Od. xi. θὴρ autem κατ᾽ ἐξοχὴν leo, quandoque vocatur, vt Il. γ. θηρὶ ἐοικὼς, hoc eſt; λέοντι. Ineptè quidem θηρᾶν putarunt eſſe infinit. modi verbi θηράω. Sed hoc cum per ſe ſatis cadat, refutare non eſt opus.

αἰετοῦ ἅτε. Hoc ἅτε relatiuum eſt ad ἀλώπηξ. Dor. pro ἥ. q.d. ἥπερ ἀλώπηξ ἀνακεκλιμένη ὑπτία ἐπέχει τὴν τοῦ αἰετοῦ ὁρμήν. Vulpecula robuſtiores aues (vt ſunt Aquila, vultur,) captatura, humi ſeſe tanquam mortuam reſupinat, eáſque vnguibus & dentibus aduolantes excipit, quum id minimè obſeruant.

ῥόμβος. Hoc eſt, ὁρμή. quæ vox occurrit Ol. Od. 13. Hic ſignificat impetum

aquilæ vulpem ex alto petentis, & ſeſe per gyros ſenſim demittentis.

ἀναπιτναμένα Dor. pro comm. *ἀναπιτναμένη*, hoc eſt *ἀνακεκλιμένη*, *ὥσπερ* vide *ἀναπιτνάμεν* Ol. Od. 6.

χρὴ δὲ πᾶν. Sententia qua docet in certamine finem eſſe victoriæ, quam quocunque tandem modo medióque conſequi licet. Nam (vt ait Virgil.) dolus an virtus quis in hoſte requirat? Porrò his verbis videtur excuſare velle Meliſſum, qui ſi congrediatur aliquando cum proceriore, is qui humili ſit ſtatura, non mirum fuerit, ſi arte & ingenio quod deeſt corpori compenſabit. Qui putant hæc de victoria pancratio iam parta dici, putant etiam poëtam innuere velle Meliſſum arte non robore rem geſſiſſe, & reſupinato corpore viciſſe.

ἀμαυρῶσαι. Hoc eſt, *ἄδοξον καταστῆσαι*: vel *ἐλαττῶσαι*: ſicuti apud Heſiod. *Ῥεῖα δέ μιν μαυροῦσι θεοί*.

Παράφρασις.

Atque hoc quidem facere poſſit Meliſſus, qui quanquam non eſt procerus ac ingens vt Orion, ſed præ illo ſtatura viſu contemptibili, hoſti tamen cum quo pugnam committet, facilè fiat grauis. Qualis Hercules Alcmenæ filius, vir ſtatura quidem præ gigante breuis, ſed animo inflexibili præditus, qui ab antiqua Cadmi ditione Thebis, in frumenti feracem Libyam ad domos Antæi profectus eſt vt compeſceret immanem & crudelem gigantem, hoſpites occidere ſolitum, quorum cranijs, amputatis Neptuni templum operiret.

Στροφ. κώλ. ιε'.

οὐ γὰρ φύσιν Ὠαριω-
νείαν ἔλαχεν.
ἀλλ' ὀνοτὸς μὲν ἰδέσθαι,
συμπεσεῖν δ' αἰχμᾷ βαρύς.
καί τοι ποτ' Ἀνταίου δό-
μους
Θηβᾶν ἀπὸ Καδμειᾶν, μορ-
φὰν βραχύς, ψυχὰν δ' ἄκαμ-
πτος,
προσπαλαίσων ἦλθ' ἀνὴρ
τὰν πυροφόρον Λιβύαν,
κρανίοις ὄφρα ξένων
ναὸν Ποσειδάωνος ἐρέφοντα σχέ-
θοι.

Μετάφρασις.

Non enim ſtaturam Orioneam ſortitus eſt: ſed contemptibilis quidem aſpectu, ad confligendum autem haſta grauis. Atque adeò ad Antæi ædes Thebis à Cadmeis, ſtatura breuis, ſed animo inflexibilis, colluctaturus venit vir in triticiferam Libyam, cranijs vt hoſpitum Neptuni templum operientem cohiberet.

οὐ γὰρ φύσιν. Comparatione cum Hercule, Meliſſi ſtaturam humilem excuſat. *φύσιν*, Hoc eſt *ἡλικίαν*; qua ſignificatione vſitatius eſt *φυὰ* quàm *φύσις*, quam poëta *Ὠαριωνείαν* appellat. i. *ὑπερμεγέθη*. Nam Orion ingens fuit, Oto & Ephialto, qui *ἐννεόργυιοι* erant, procerior, authore Homer. Od. λ. v. 308. Porrò *Ὠαριώνειος* epentheſi poëtica *τοῦ α* effertur, pro *Ὠριώνειος*, ſicuti *ὠαρίων* pro *ὠρίων*.

ὀνοτὸς. Hoc eſt *μεμπτὸς, ψεκτὸς, εὐκαταφρόνητος*. Fit hæc vox ab *ὀνόω* *vitupero, contemno*. Idem *ὄνομαι*. Vocem *αἰχμᾷ* ſumit pro *ἀγῶνι* vel *ἄθλῳ*.

καί τοι ποτ'. Exemplum Herculis qui quanquam hominum vulgo procerior erat: ſtatura tamen cedebat Antæo, qui ſexaginta cubitis altior erat, teſte Strab.

l.17.& Plutarcho in vita Sertorij, à quo Antæi ſepulchrum apertum fuiſſe dicit, & corpus 60 cubitorum repertum. Vide Nat.Com.hanc Antæi & Herculis luctam referentem. ποτ'. per apoſtrophen pro ποτὶ Dor.pro comm. πρὸς. Schol.pro ποτὶ ſumit.

Ἀνταίου δόμοις. Fortè intelligit Lyxum oppidum, qui locus Antæi regia dicitur. Θηβᾶν Καδμειᾶν. Dor.genit.pro comm. Θηβῶν Καδμειῶν: vbi epitheton notandum ad differentiam aliarum eiuſdem nominis vrbium.

μορφάν. Hoc eſt, τὸ σῶμα μικρὸς κατὰ τὸν Ἀνταῖον, τὸν δὲ θυμὸν ἀκαταμάχητος. Libyam πυροφόρον appellat ratione illius partis quæ ad Aegyptum accedit: alioqui magnas habet ſolitudines.

κρανίοις ὄφρα. Quod Pindarus tribuit Antæo, Bacchylides ab Eueno, Sophocles ab Oenomao, alij à Diomede Thracio factum memorant.

παράφρασις.

Qui Alcmenæ filius poſtquam vniuerſum terrarum orbem peragraſſet, & cani maris profunda præcipitia habentis latitudinem inueniſſet, & nauigationibus freta manſuefeciſſet ſublatis è medio latronibus, in cœlum inter Deos relatus conſcendit. Et nunc apud Iouem ægide armatū præſtantiſſima fœlicitate fruēs habitat, & à Dijs immortalibus, quibus eſt dilectus, honore afficitur: idémque aurearum ædium dominus, Heben habet vxorem, & Iunonis antea infenſæ eſt gener.

στροφὴ δ'. κῶλ. ι.

υἱὸς Ἀλκμήνας. ὃς Οὔλυμπόνδ' ἔβα γαίας τε πάσας,
καὶ βαθυκρήμνου πολιᾶς
ἁλὸς ἐξευρὼν θέναρ
ναυτιλίαισί τε πορθμὸν ἁμερώσαις.
ναῦ δὲ παρ' Αἰγιόχῳ κάλλιστον ὄλβον
ἀμφέπων ναίει, τετίματαί τε πρὸς ἀθανάτων φίλος,
Ἥβαν τ' ὀπυίει χρυσέων οἴκων ἄναξ, καὶ γαμβρὸς Ἥρας.

μετάφρασις.

filius Alcmenæ: qui Olympum adijt, terráſque omnes, & in præceps profundi cani maris inueniſſet latitudinem, nauigationibuſq; fretum manſuefeciſſet. Nunc verò apud Aegiochum pulcherrimam fœlicitatem amplectēs habitat, & honore affectus eſt ab immortalibus, illorum *amicus, Hebaque concumbit, aurearum ædium dominus, genérque Iunonis.*

ὃς Οὔλυμπόνδ' ἔβα. Hoc eſt, εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνῆλθεν. Ὄλυμπος metri cauſa Οὔλυμπος & pro *cœlo* vſurpatur. γαίας πάσας καὶ ἁλὸς θέναρ ἐξευρὼν dicitur Hercules, quia cùm ad Gades nauigaſſet, ibi terræ mariſque terminum conſtituit. Nam nec mare nec terra vlterior olim reperiebatur. Non ſolùm autem nauigatione, ſed etiam terreſtri peregrinatione mundi plagas omnes manſueſecit, occiſis feris, & latronibus. Quid ſit βαθύκρημνος, vidimus iam Nem. Od.9.& quid θέναρ Pyth. Od.4. hic τὸ πλάτος ſignificat. ἁμερώσαις. Aeol.pro ἁμερώσας.& hoc Dor.pro ἡμερώσας ab ἡμερόω. *cicuro, manſuefacio.* Vide Nem.Od.3.de his laboribus Herculis.

πορθμόν. Intellige fretum Herculeum inter Hiſpaniam & Africam, vel in genere mare, Quòd ſi metro ſatisfacere velis, lege πορθμοὺς in plurali.

νῦν 5. Peractis nimirum terra marique peregrinationibus, & laboribus. Iouem hîc ἀντονομαστικῶς appellat Αἰγίοχον. Hercules ê$t γαμβρὸς Ἥρας, quia Hebe eius est vxor, quæ ex Iunone absque patre ortum duxit. Sic de Romulo aliísque nonnullis heroibus Horat. Ep. ad August. 2. lib.

Romulus, & Liber pater, & cum Castore Pollux,
Post ingentia facta, Deorum in templa recepti.

Od. 8. l. 4.

sic Iouis interest
Optatis epulis impiger Hercules.

παράφρασις.

Cui supra Electridem, vnam ex septē portis Thebarum, ab Electra Cadmi sorore dictam, vbi fanum habet, eiúsque ex Megara filiorum est sepulchrum, nos Thebani ciues epulum solenne sacrúmque quotannis adornantes, recentibúsque coronis aras cingentes, honore etiam augemus parentales dies, quibus eâdem opera victimas adolemus fortibus & bellicosis octo filijs quos illi Megara Creontis Thebanorum regis filia peperit. Durat autem hoc sacrificium à solis occasu ad ortum: adeò vt per totam noctem flamma perennis exoriens nidoroso fumo sursum sublato aërem feriat.

ἀντιστρ. κῶλ. ι.

τῷ μὲ Ἀλεκτρᾶν ὕπερθεν
δαῖτα πορσυνόντες ἀστοὶ,
καὶ νεόδματα στεφανώ-
ματα βωμῶν, αὔξομεν
ἔμπυρα χαλκοαρᾶν ὀκτὼ θανόν-
των,
τοὺς Μεγάρα τέκεν οἱ Κρεοντὶς
υἱούς.
τοῖσιν ἐν δυσμαῖσιν αὐγᾶν
φλὸξ ἀνατελλομένα συνεχὲς
παννυχίζει, αἰθέρα κνι-
σᾶντι λακτίζοισα καπνῷ.

μετάφρασις.

cui quidem Electras supra portas *epulum adornantes ciues, & recens structa coronamenta altarium, cumulamus inferias are instructorum octo mortuorum, quos Megara peperit ipsi Creontis* filia *filios: quibus in occasu radiorum* solis *flamma exoriens assiduè pernoctat, etherem nidoroso feriens fumo.*

τῷ μὲ. Nimirum Ἥρας γαμβρῷ, ac proinde Herculi, cui, & eius ex Megara filijs octo, diuini post mortem honores habiti sunt. Porrò hic articulus τῷ, vel pro subiunct. ᾧ vel loco pronominis τούτῳ, poët. sumendus est.

Ἀλεκτρᾶν. Dor. genit. pro Ἠλεκτρῶν. subaud. πυλῶν. Ἠλέκτραι vel Ἠλεκτρίς, vna ex septem Thebarū portis versus Platæas, ab Electra sorore Cadmi dicta. *Pausan. in Bœot.* Prope hanc olim habitauit Amphitryo, item Hercules, fuit & ibi Herculis ex Megara filiorum sepulcrum, ipsiúsque Herculis fanum, vnà cum Gymnasio & stadio, quorum vtrumque ab Hercule nomen est mutuatum. Hîc Thebani quotannis Herculi sacra fecêre, eiúsque ex Megara octo filijs.

δαῖτα πορσυνόντες. Hoc est, τὴν θυσίαν παρέχοντες. Nam quum veteres sacra faciebant, epulum instituebant. Quod attinet ad verbum πορσυνέω, alia significatione occurrit Pyth. 4. in his τεὸν οἶκον ταῦτα πορσυνόντ᾽ ἄγαν, alia etiam eâdem in Oda, καὶ τόδε συνθέμενος ῥῆμα, πόρσυνε. vide locum.

νεόδματα στεφανώματα βωμῶν. Schol. exponit περὶ στέμματα βωμῶν, fortè quia

quotannis aræ recentibus coronis ornabantur. Chrysippus ipsas aras ἐκ ὡριτεγό-σιων dici putat. Absurdum autem prorsus est quod κτ' παραγωγὴν idem νεόδματα pro Νέμεα dici putarit. Nulla enim Nemeorum hic mentio. Νεόδματος Dor. pro comm. poët. νεόδμητος. q.d. νέον seu νεωστὶ δμητὸς h.e. νεοδμημένος *recens structus.* Fit δμητὸς à 3. pers. præt. pass. δέδμημαι verbi δέμω, *struo.*

ἔμπυρα. Scholiastes exponit τὰ ἔντομα *cæsas victimas*, quæ postea adolentur. Suidas τὰ καιόμενα ἱερεῖα, & Hesych. τὰ καιόμενα ἱερὰ *victimas quæ cremantur.* Ex his πυρκόοι, seu θυοσκόοι futura conijcere solebant.

χαλκοαρᾶν. Dor. genit. plur. pro comm. χαλκοαρῶν. A recto Dor. χαλκοάρας, comm. χαλκοάρης. Ambiguum autem vtrum deduci debeat à χαλκὸς & ἀεξόμενος. i. αἱμαξόμενος. i. φονευθεὶς. quia occisi sunt ab Hercule: vnde Schol. χαλκοαρᾶν interpretatur βιαιοθανάτων *per vim occisorum*: & hanc vocem passiuè sumit. An verò à χαλκὸς & ἄρω, hoc est ἁρμόζω, *adapto* q. d. ὁ χαλκὸν h. e. χαλκᾶ ὅπλα ἀραρότα σώματι ἔχων *qui ærea arma corpori adaptata habet*: quo sensu Schol. sumpsisse videntur, exponendo etiam χαλκοαρᾶν, τῶν πολεμικῶν. Atque hoc modo malim interpretari, quia verisimilius est poëtam laudare velle hos Herculis filios à bellica virtute, quàm cædis illorum à patre perpetratæ mentionem facere.

ὀκτὼ. De numero liberorum Herculis ex Megara variant sententiæ: item de nominibus. Poëta noster octo numerat, sed non nominat. Dionysius ἐν πρώτῳ κύκλων, *vt notat Schol.* duos habet, scil. Θηρίμαχον & Δηϊκόοντα: tertiúsque ex Euripide est Ἀριστόδημος. Aeneas Argiuus quatuor recenset. Θηρίμαχον, Κρεοντιάδην, Δηϊκόοντα, Δηΐονα. Pherecydes quinque, Ἀντίμαχον, Κλύμενον, Γλῆνον, Θηρίμαχον, Κρεοντιάδην, quos in ignem à patre coniectos dicit. Batus septem Πολύδωρον, Ἀνίκητον, Μηκιστοφόνον, Πατροκλέα, Τοξόκλειτον, Μενεβρόντην, Χερσίβιον. Menecrates octo fuisse asserit, sed nomina non recenset. Hos Ἀλκαΐδας non Ἡρακλείδας nominatos fuisse testatur, cùm pater ipsorum nondum Ἡρακλῆς appellaretur.

θανόντων. Quis occiderit hos viros, variant sententiæ. Nam alij ab Hercule occisos volunt, adacto ad insaniã Iunonis ira, vnde fit vt Cassandra apud Lycophronem, παιδοραίστην appellet Herculem. Socrates Augiæ dolo cæsos testatur. Alij à Lyco rege Neptuni filio: alij à peregrinis interfectos putant. Hyginus in fabulis narrat, Lycum Neptuni filium, cùm putaret Herculem perijsse, Megaram Herculis vxorem ducere, filiósque Therimachum, & Ophitem interficere voluisse: sed interuenisse Herculem, & Lycum occidisse. Postea Herculem à Iunone insanum redditum fuisse, illósque filios suos Therimachum & Ophitem interfecisse.

τὰν. Artic. præposit. pro subiunct. ἅν. Porrò alij Μεγάρα, alij Μεγάρᾳ, atque sic quidem meliùs legunt. Hæc fuit Creontis Thebanorum regis filia: quam sibi non sat faustis auspicijs coniunctam Hercules ratus dimisit, vt refert Pausan. in Phoc. Alia Megara fuit Celei vxor, ac Triptolemi mater. Porrò Κρεοντὶς patronymicum est nomen à Κρέων.

τοῖσιν. Ion. & poët. artic. præposit. pro subiunct. οἷς. & δυσμαῖσιν, pro δυσμαῖς.

αὐγᾶν Dor. genit. plur. pro comm. αὐγῶν, supple τοῦ ἡλίου. Annotat Schol. Heroibus vesperi totáque nocte sacra fieri solita: Dijs verò mane.

ἀνατελλομένα Dor. pro comm. ἀνατελλομένη, h. e. ἀναφαινομένη. Propriè enim ἀνατέλλειν, de sole dicitur & de Luna.

συνεχὲς παννυχίζει. Hoc est, συνεχῶς λάμπει διὰ πάσης τῆς νυκτός. Vel δι' ὅλης τῆς νυκτὸς, μέχρις ἀνατολῆς ἡλίου πυρκαϊὰ μένει.

λακτίζοισα Dor. pro λακτίζουσα. Dura, dithyrambicáque metaphora, pro ψαύουσα, θιγγάνουσα τοῦ αἰθέρος. vel πλήττουσα τὸν αἰθέρα. Fortè tamen voluit innuere fumum attolli & quandoque repelli ab aëre, quemadmodũ qui calcitrant, calcaneum ferunt referúntque. λακτίζειν τὸν ἀέρα dixit Lucianus in Gymnasijs sub initium.

κνισάεντι καπνῷ. *Fumus* dicitur *nidorosus* ob adipem & carnes quæ assantur, flamma autem fumum attollit & volutat. Vnde Homerus Κνίση δ' οὐρανὸν ἷκεν ἑλισσομένη περὶ καπνῷ. Doricum est κνισάεις pro comm. poët. κνισήεις, εντος, & per crasin κνισᾶς, ᾶντος.

παράφρασις.	ἐπῳδ. κῶλ. ια.	μετάφρασις.
Et. cùm hæc celebritas constet ex sacrificijs, ludisque funebribus biduo peragendis, priori die sacra faciunt, posteriori anniuersaria certamina, vbi robur corporis operatur, finem celebritatis facientes, peragunt. Atque in his quidem, Herculeis videlicet ludis, Melissus hic, myrtea corona funebribus ludis adhiberi solita ter pro tribus victorijs euasit conspicuus. Quarum duas quidem ætate virili est consequutus, scilicet secundam & tertiã:	καὶ δεύτερον ἆμαρ ἐτεί- ων τέρμ' ἀέθλων γίνεται, ἰσχύος ἔργον· ἔνθα λευκωθεὶς κάρα μύρτοις ὅδ', ἀνὴρ διπλόαν νίκαν ἀνεφάνατο, παίδων τὴν τρίταν πρόσθεν, κυβερ- να- τῆρος οἰακοστρόφου γνώμᾳ πεπιθὼν πολυβού- λῳ. σὺν Ὀρσέᾳ δέ νιν κωμάξομαι, τερπνὰν ἀποστάζων χάριν.	*& postera dies anniuersariorum terminus certaminum est, roboris opus. Ibi dealbatus caput myrtis hicce, Vir duplicem victoriam conspiciendam præbuit: puerorum tertiam antea, gubernatoris temonem regentis consilio obsequutus prudentissimo. Cum Orsea igitur ipsum celebro hymno, iucundam destillans gratiam.*

vnam autem, eámque primam cùm puer esset, & prudentissimo consilio aurigæ Orseæ bono temonis gubernatori obtemperasset: quem simul cum ipso, ad gratiam vtrique instillandam, iucundo hoc meo encomio decanto.

καὶ δεύτερον ἆμαρ. Intellige hic τὴν ὑστεραίαν sequentem diẽ à sacris: non autem τὰς ἑξῆς ἡμέρας δύο μετὰ θυσίαν. *biduum post sacrum.* Nam horum duorum quæ in ambiguo relinquit Scholiastes, illud videtur verisimilius. Anniuersarium hoc festum Heraclea vocabant: postridie sacrificiorum celebrabatur ἐπιτάφιος ἀγών. Eadem & Iolea, ab Iolao nominabantur.

τέρμ' ἀέθλων. Hoc est, τέλος ἀγωνισμάτων ἐπιαυσίων. Hoc enim festo & celebri

certamine clauditur & terminatur annua ſolennitas.

ἰσχύος ἔργον. Hæc certamina ſunt ἰσχύος ἔργον: quia non ingenio, ſed robore certamen initur. Lucta, curſus, aliáque id genus, robore perficiuntur.

ἔνθα. Nempe in Ioleis, ſeu Herculeis λευκωθεὶς, hoc eſt στεφανωθεὶς, vel κοσμηθείς. Nam dealbari non poteſt caput, myrtea corona, ſiquidem viridis eſt myrtus. Quare λευκόω. dealbo, ſume pro λαμπρῶς κοσμῶ. ſiquidem quod λευκὸν eſt, idem eſt λαμπρόν. Myrto autem coronabantur victores Ioleorum, & Herculeorum, quia certamen erat funebre; mortuis autem & funebribus ludis adhibebantur myrteæ coronæ.

ὅδε. Intellige Meliſſum ad quem totus redit finem hymni facturus poëta. Poſt hanc vocem ſcribendum eſt comma. Nam ſequentia denotant non perſonam, ſed ætatem qua tres his Thebanorũ certaminibus victorias reportauit. Quare ἀνὴρ ὢν δὶς κατὰ τὸν ὑπηρχόμενον ἀγῶνα ἐνίκησε. παῖς δὲ ὢν πρόσθεν τὴν τρίτην νίκην ἐνίκησε. Quod disertè oſtendit poëta, quum ait ἀνὴρ διπλόαν νίκαν ἀνεπάσατο, παίδων τὴν τρίταν πρόσθεν. Quare errat Schol. quum hoc exponit δὶς μὲν ἐν παισίν. ἅπαξ δὲ ὅτι ἐγένετο ἀνήρ.

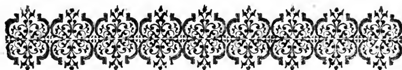
τὴν τρίταν. Cùm de tribus victorijs loquatur, duáſque iam enumerauerit, ſupereſt tertia: quæ quanquam eſt ordine prima, quia ætate puerili obtigit, tertia vocatur, quia duæ poſteriores ætate virili partæ, priore loco ſunt declaratæ.

οἰακοστρόφου. Epitheton aurigæ ἀπὸ τοῦ τὸν οἴακα στρέφειν. Significat autem οἴαξ tum *clauum, gubernaculum nauis*, tum *temonem*.

γνώμᾳ Dor. pro γνώμῃ. Hoc eſt βουλῇ. Quod ad πεπιθὼν attinet, iam occurrit Od. 3. Pyth. in his γνώμᾳ πεπιθών. Tribuitur puero auriga peritus, qui procul dubio vocabatur Orſeas: ſiquidem hunc cum Meliſſo celebrare vult. Cùm autem ad hæc certamina equeſtria non ſit opus vnctore, ſed auriga, ideo puto hallucinatos eſſe eos qui cum Scholiaſte, Orſeam ἀλείπτην eſſe dixerunt.

νιν. Intellige Meliſſum. κωμάζομαι, Hoc eſt ὑμνεῖν. qua ſignificatione apud poëtam ſæpe occurrit. τερπνὰν Dor. pro comm. τερπνήν. Porrò τερπνὰν χάριν appellat τερπνὸν ἐγκώμιον.

ΦΥΛΑΚΙΔΑ

ΦΥΛΑΚΙΔΑ ΑΙΓΙΝΗΤΗ, παγκρατίῳ.

PHYLACIDAE AEGINETæ, pancratio victoriam adepto.

ΕΙΔΟΣ Ε.

ODE V.

ARGVMENTVM.

HOc encomium constat Phylacidæ laudibus sumptis à victoria tum Isthmiaca tum Nemeæa, à fratre Pythea victorijs claro, à maioribus Aeacidis, patre Lampone, patria bonis legibus instructa, maiorum Aeginetarum rebus præclarè gestis, tandem ab unctore Pythea.

παράφρασις.

O Thia Solis mater celeberrima, tui causa, videlicet cũ hic tuus filius aurũ pto symbolo habeat, homines existimarunt aurum esse possessionum cæterarũ præstantissimam. Nam qui è nauibus instructis in mari contendunt, quique in terris ex curribus decertant, in prælijs, quorum ob veloces mutationes incertus est euentus, admirabiles fortitudine se præstant, idque ô regina studio parãdi auri quod in pretio habent, quódque optando, te honorant:

στροφὴ α. κῶλ. η.

Μᾶτερ ἀλίε πολυώνυμε
Θεία,
σέο γ' ἕκατι καὶ μεγαθενῆ νόμισαν
χρυσὸν ἄνθρωποι περιώσιον ἄλλων.
καὶ γὰρ ἐριζόμεναι
νᾶες ἐν πόντῳ, καὶ ἐν ἅρμασιν ἵπποι,
διὰ τεὰν ὦ ἄνασσα τιμὰν,
ὠκυδινάτοις ἐν ἁμίλλαις θαυμασταὶ πέλονται,

μετάφρασις.

Mater Solis multi nominis Thia, tui causa etiam præpotens existimarunt aurum homines præstantius cæteris. Nam certantes naues in mari, & in curribus equæ, propter tuum ô regina honorem volubilibus in prælijs admirandi existunt,

φυλακίδᾳ. Phylacides Lamponis filius, auum habuit Cleonicum, fratrem Pytheam, qui omnes certaminibus insignes fuerunt: quò fit vt hoc & sequenti hymno eorum mentionem honorificam faciat: & à Nemeæa victoria Pytheam Nem.5. laudarit. De Aegina, & pancratio alibi dictum.

εἶδος. Quæritur an ordine recto collocati sint hi duo hymni, quintus & sextus. Existimat Schol. sextum εἶδος priùs quinto compositum, ideóque ei præponendum. Sextum enim vnius Isthmicæ victoriæ meminit, nec alteram tacuisset, si eam tum Phylacidas consequutus fuisset. Hoc verò quintum duas Isthmicas victorias recenset. Is autem qui Pindari Odas ordine collocauit, deceptus est (vt putat Hephæstion) verbis hisce Odæ sequentis, δεύτερον κρατῆρα κίρναμεν, quæ ad hoc εἶδος respicere existimauit: cùm tamen respiciant potiùs ad quintum Nemeorum Pytheæ scriptum. Sed cùm nullius sit momenti tam exquisita ordinis obseruatio, nihil immutandum videtur.

ματερ Exordium sumitur ab auri commendatione: quod vt elegantius reddat poëta, per apostrophen compellat Thiam matrem Solis, cui aurum tanquā symbolum tribuitur. Solent autem chymici singulis planetis suum metallum assignare, Soli aurum, Lunæ argentum, Saturno plumbum, Ioui stannum, Marti ferrum, Veneri æs & cuprum, Mercurio hydrargyrum. Ex hoc autem loco poëtæ, id iam veteres commentos esse colligere est. Porrò Thia mater Solis ab Hesiodo etiam in Theogonia dicitur, in his,

Θεία δ' ἠέλιόν τε μέγαν, λαμπράν τε σελήνην
Γείναθ' ὑποδμηθεῖσ' Ὑπερίονος ἐν φιλότητι.

Θεία autem, vt docet Schol. dicitur Solis mater, quòd sit ἡ θέα, καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ ὁ ἥλιος, vel ἀπὸ τοῦ θεῖν. Nam Sol indesinenter lucet, cœlum percurrens.

πολυώνυμε. Vulgata versio rectè habet, & κατὰ λέξιν *multi nominis*: vt apud Horatium, *multi nominis mulier*, dicitur *quæ celeberrima* est. Cauendum est legas vno vocabulo *multinominis*: nam significat, *qui multa habet nomina*, quod poëta hoc loco non vult. Scholiastes voce τιμία non sat exprimit emphasin huius epitheti, quod πολύφημον significat, & ἔνδοξον. sicuti πολυώνυμον Κιλίκιον ἄντρον Pyth.Od.1.

σέο γ' ἕκατι. Hoc est, διὰ σέ. *propter te* vt pote Solis matrem, Sol autem aurum pro symbolo habet, tum propter colorem, tum propter materiæ soliditatem, quam radij solares ita constrinxerunt, vt vix ab igne dissoluatur.

καὶ μεγασθενῆ. Hoc est, καὶ ἄρα ἰσχυρὸν τὸν χρυσὸν, περιωσίως τῶν ἄλλων κτημάτων ἐνόμισαν οἱ ἄνθρωποι. De auri potentia vide Oden Horatij, cuius initium, *Inclusam Danaën turris*, &c. & passim apud authores. περιώσιον. Hæc vox in Lexicis satis exponitur.

καὶ γάρ. Ratio propositionis de præstantia auri, quam probat à nauigationibus, à bellis, & certaminibus. Nam propter aurum, *hoc est*, diuitias ista suscipiuntur. Naues dicuntur ἐριζόμεναι ἐν πόντῳ siue διὰ τὸ ἐμπορεύεσθαι, siue διὰ τὸ πολεμεῖν, καὶ ναυμαχεῖν.

ἵπποι. *Equæ* commodiùs quàm *equi*, hîc dicentur, propter ἐριζόμεναι fœmineum præcedens, quanquam per ζεῦγμα, masculinum genus subiungere liceret.

Equæ autem vsitatiores fuerunt, præsertim in certaminibus, vnde Virgil. *Eliadum mittit palmas Epirus equarum.* Per naues, naualia, per currus & equos terrestria prælia intellige. Nam, vt passim liquet, veteres ex curribus pugnabant.

ὦ 'νασσα. Pro ὦ ἄνασσα, sicuti ὦ 'ναξ pro ὦ ἄναξ, ὤνθρωπε pro ὦ ἄνθρωπε. tribuit autem Thiæ quod auro propriè competit, & τιμὴν est apud homines. Ita ab Horatio *regina pecunia* nuncupatur.

ὠκυδινάτοις. Dor. pro comm. ὠκυδινήτοις. Ὠκυδίνητος, est poët. vox comp. ex ὠκὺ aduerb. pro ὠκέως, *celeriter*: & δινητὸς *volubilis*, à δινέω, *agito, voluo.* Atque hoc tribuitur prælijs metonymicè, quod conuenit præliantibus, quos oportet agiles & veloces esse, vt ab aduersario se tueantur, cúmque vincãt. Vel ipsa prælia vocantur ὠκυδίνητα ob celerem mutationem quæ in ipsis accidit.

θαυμαστοὶ. Si ita legamus, vel referetur ad ἵπποι, genere masculino: vel ad νᾶες & ἵπποι, idque genere fœminino. Solent autem Attici & poëtæ in compositis & deriuatis adiectiuum masculinum nominibus substantiuis adiungere. Nonnulli legunt hîc θαυμασταὶ, æquè bene.

παράφρασις.

Sed non sunt huiusmodi athletarum vota, qui gloriam duntaxat expetunt. Nam qui vel lucta qua manuum robur exercetur, vel cursu quo pedum celeritas probatur, crebras victorias reportauit, & coronatus rediit, voti compos factus est, & ex certaminum contentionibus optatam gloriam obtinuit: in quibus Deorum ope & beneficio virorum virtus & fortitudo probatur. Duo autem sunt quæ si florentes & vigentes opes comitentur, vitæ iucundum florem alunt & fouent,

ἀντιστρ. κῶλ. κ.

ἐν δ' ἀγωνίοις ἀέθλοισι ποθεινὸν
κλέος ἔπραξεν, ὅν τιν' ἀθρόοι στέφανοι
χερσὶ νικάσαντ', ἀνέδησαν ἔθειραν,
ἢ ταχυτᾶτι ποδῶν.
κρίνεται δ' ἀλκὰ διὰ δαίμονας ἀνδρῶν.
δύο δέ τοι ζωᾶς ἄωτον
μοῦνα ποιμαίνοντι τὸν ἄλπιστον εὐανθεῖ σὺν ὄλβῳ,

μετάφρασις.

sed in contentionibus certaminum optabilem gloriam obtinuit ille, *quem frequentes coronæ, manibus victoriam adeptum, redimierunt comam, aut velocitate pedum. Iudicatur autem fortitudo propter Deos virorum. Duo verò vitæ florẽ sola pascunt suauißimum, florida cum fœlicitate,*

ἔν τ' ἀγωνίοις. Tertium enumerationis membrum de certaminibus, quorum duas duntaxat species, cursum & luctam, proponit: ad hæc autem aurum etiam requiritur. Et quanuis duorum tantum mentionem faciat, cætera non excludit. Hoc Scholiast. οἰκείως ἐπὶ τῶν ἵππων καὶ τῶν ἁρμάτων sumit. Et cùm sequatur κλέος ἔπραξεν dicit poëtam suo more à plurali numero ad singularem delabi. Sed absurdum est, siquidem construi potest, cum ὅστις, subaudito ἐκεῖνος: vt omnes alij interpretes agnouerunt. Porrò non mihi satisfacit aliorum expositio in hunc locum. Quod ad me attinet puto Pindarum dicere velle, res miras ab homini-

bus, naualibus & terrestribus prælijs fieri studio ditescẽdi, sed in certaminibus ludísque factis gloriam tantùm ex victoria captari. Itaque vt hanc studiorum diuersitatem exprimam, quæ mihi magis probatur, lego ἐν δ' ἀγωνίοις ἀέθλοις, &c. vbi δὲ aduersatiua erit particula pro ἀλλά. Iudicet lector.

ἔπραξεν. Hoc est, ἐκτήσατο acquisiuit. Ante ἑξείραν subaudi præpositionem κατά. q.d. ὅν τινα στέφανοι πολλοὶ, αὐίδνουσι κατ' ἑξείραν. Lege νικάσαντα Dor. pro νικήσαντα, & ταχυτᾶτι, pro ταχυτῆτι. Per manus, pedúmque celeritatem, cursum & luctam innuit.

κρίνεται δ' ἀλκά. Hoc non malè exponit Scholiastes δοκιμάζεται δὲ ἡ τῶν ἀνδρῶν ἀλκὴ τῇ τῶν Θεῶν συμβουλίᾳ. Item προσέσει δύναμις διὰ τοὺς Θεούς. Nam hic agitur de bellis & certaminibus, in quibus hominum fortitudo probatur, non sine numine: siquidem ἐκ Θεῶν πᾶσαι μηχαναὶ, &c. Hæc autem interpretatio, διὰ τοὺς Θεοὺς, & τῇ τῶν Θεῶν συμβουλίᾳ facit vt mihi videatur Schol. legisse δαίμονας; quod cùm Aldina editio habeat, retinendum puto: & sic construo, ἀλκὰ δὲ ἀνδρῶν κρίνεται διὰ δαίμονας. vide Latinam paraphrasin. Aretius διὰ δαίμονα interpretatur, διὰ πλοῦτον: sed malo Scholiasten sequi, illum verò refutare nolo vt sim breuis.

δύο δέ τοι. Similis sententia occurrit Pyth. Od. 1. ep. vlt. Olymp. 7. antistr. 1. & in fine 5. Olymp. Quanquam autem indefinitè videtur ad quemlibet pertinere, tamen peculiariter respicit ad Phylacidam, quem, vt puto, significare vult his vitæ bonis esse munitum, & monere vt his acquiescens vlterius altiúsque non tendat. ζωᾶς ἄωτον ἄλπνιστον meo iudicio vocat, illas hominis ætates quæ ad res gerendas sunt aptæ, quæque sunt tãquam flos vitæ humanæ iucundissimus & suauissimus, vel innuit poëta vitam illam hominis esse semper florentem & suauem quum quis εὖ πάσχει, & εὖ ἀκούει. μοῦνα metri causa poët. pro μόνα. & ποιμαίνοντι Dor. pro comm. ποιμαίνουσι metaphoricè, pro θάλπουσι.

ἄλπνιστον. Schol. exponit τὸ ἥδιστον, καὶ προσηνέστατον. Hoc vocabulum planè est Pindaricum, & videtur esse deducendum tanquam ab ἀλπνὸς rejecto θ. pro θαλπνός. Quemadmodum autem καλὸς habet comparat. καλλίων, superl. κάλλιστος: sic formabitur ἀλπνίων, ἄλπνιστος. Compositum ἐπάλπνος habemus Pyth. Od. 8. Legunt plerique ἀέλπνιστον, alij τὸ ἄλπνιστον eodem sensu: ac si poëta dicere velit ἄωτον ἀέλπνιστον ζωᾶς florem vitæ insperatum: quia paucis istiusmodi fœlicitas cõtingit: quò respiciens Schol. ἀέλπνιστον exponit δυσέλπιστον, quod vix sperare posis.

εὐανθεῖ σὺν ὄλβῳ Schol. exponit αἰθηρᾷ σὺν εὐδαιμονίᾳ: cum florenti fœlicitate. Et fortè quia ὄλβος diuitias significat sæpissime, vigentes diuitias innuere vult.

παράφρασις.	ὑποφ. κῶλ. ια.	μετάφρασις.
videlicet cœptorum successus, & laus: vt quum quis in virtutis studio rem pro-	εἴ τις εὖ πάσχων, λόγον ἐσλὸν ἀκούῃ. μὴ μάτευε Ζεὺς γενέσθαι. πάντ' ἔχεις,	siquis rem prosperè gerens bene audiat. Ne quæras Iupiter fieri:

εἴ τι τούτων μοῖρ' ἐφίκοιτο καλῶν.
θνατὰ θνατοῖσι πρέπει.
τὶν δ' ἐν Ἰσθμῷ διπλόα θάλλοισ' ἀρετὰ
Φυλακίδα κεῖται. Νεμέᾳ δὲ καὶ ἀμφοῖν,
Πυθέᾳ τε, παγκρατίου. τὸ δ' ἐμὸν,
οὐκ ἄτερ Αἰακιδᾶν
κέαρ ὕμνων γεύεται.
σὺν χάρισιν δ' ἔμολον
Λάμπωνος υἱοῖς,

omnia habes, si ad te horum sors peruenerit bonorũ. Mortalia mortales decent. Tibi autẽ apud Isthmum duplex florens virtus ô Phylacida reposita est: in Nemea etiam ambobus, ô Pytheáque pancratij. Sed meum non sine Aeacidis cor hymnos gustat. Cum Gratijs autem veni Lamponis filijs,

ſperè gerit, indéque nominis celebritatem conſequitur. Quorum bonorum cuicúnque ſors obtigerit, omnia quæ capere poteſt humana conditio, poſſidet: cúmque mortales mortalia deceant, diuinitatem affectare non debet. Tibi autem hæc obtigerunt, Phylacida, qui virtutis ſpecimẽ edidiſti partis duabus apud Iſthmum pancratij victorijs, vnáque in Nemea eodem certamine, vt & tu frater illius Pythea. Quoties autem Aeginenſem aliquẽ celebro, eo ſum animo, vt Aeacidarum laudes attingere velim. Itaque in gratiam & honorem Lamponis filiorum, gratioſo carmine me confero

εἴ τις. Refert ea duo quæ mortalibus ad beatitudinem perficiendam neceſſaria ſunt, ſcil. τὸ εὖ πάσχειν, καὶ τὸ εὖ ἀκούειν. Quæ exponenda cenſeo quemadmodum Od. Pyth. 1. τὸ δὲ παθεῖν εὖ, πρῶτον ἄθλων. Itaque hunc locum ex illo explica. Exiſtimo igitur poëtam dicere velle ὅτι ἐπιτυχεῖν ἄθλων καὶ ἀγῶνος, καὶ κατὰ τὴν ἀρετὴν εὖ πρᾶξαι, ἐπιτυχόντα δὲ ἀνυμνεῖσθαι, ἄκρα ἐστὶν εὐδαιμονία. Nam hic agitur de athleta cuius ſummam fœlicitatem in victoria & laude ponere ſolet Pindarus. Quare qui hoc interpretati ſunt, *Siquis commoditatibus vitæ fruens, bene audiat*: verborum quidem ſignificationem, ſed non mentem authoris expreſſiſſe mihi videntur. Quod hic λόγον ἐσθλὸν ἀκούειν, dicit poëta ἀδεῖαν ἀκοὰν κλύειν 1. Pyth. Od. antiſtr. 5.

μὴ μάτευε. Simile conſilium dat Olymp. Od. ε. μὴ ματεύσῃ θεὸς γενέσθαι. Hîc obſerua eum cùm priùs indefinitè loqueretur, nunc loqui ac ſi quempiam directè alloquatur. Vero autem eſt conſentaneum hæc in Phylacidæ gratiam dici, quem à diuitijs, à virtute athletica, & prædicatione poëtica, ſummam, quanta poteſt mortali contingere, beatitudinem accepiſſe innuit. Quia autem homini accidit maiora ſemper capeſſere, eum, alióſque omnes ita fortunatos officij monet, vt his acquieſcant, & contenti hîc ſubſiſtant.

πάντα ἔχεις εἴ σε. Rectè Schol. hoc exponit, ἀπόχρη γάρ σοι τῆς εὐδαιμονίας τὸ μέγεθος, ἐὰν σε τούτων καλῶν μοῖρά τις καταλάβῃ. Itaque eum in Latina paraphraſi ſequimur. Atque hæc eſt prima ratio cur vlteriorem fœlicitatem homo quærere non debeat: nimirum quia omnia habet quorum capax eſt hominis conditio: altera ſequitur, quia mortalẽs mortalia decent.

τὶν δ' ἐν Ἰσθμῷ. Abſoluto exordio venit ad Phylaciden, ad quem in eo reſpexiſſe iam oſtendimus. Primùm igitur laudat ipſum à duplici victoria Iſthmica, quam pancratio partam accipimus à ſequentibus. θάλλοισ' ἀρετὰ. Dor. pro comm. θάλλουσ' ἀρετὴ.

Νεμέᾳ δέ. Supple ἀπὸ κοινοῦ, præpositionem ἐν: quanquam ſæpe etiam omittitur in hiſce. καὶ ἄμφοιν. Scilicet *tibi, tuóque fratri Pythea*. Ideóque Schol. ſubaudit σοί, ante Πυθέᾳ τε quod in datiuo non incommodè ſumit. Quod ſi Πυθέα ſit vocatiui caſus, repetendum erit poſt ἄμφοιν, τὸ Φυλακίδα, hoc pacto ἐν Νεμέᾳ δὲ καὶ ἄμφοιν, Φυλακίδα, Πυθέα τε θάλλοισι παγκρατίου ἀρετὰ κεῖται. Eligat lector: mihi perinde eſt vtrouis modo accipias. Quod ad Pytheæ victoriam Nemeæam, laudatur ε Nem.

τὸ δ' ἐμόν. Dicit ſe ſolere Aeacidarum mentionem facere quotieſcunque aliquem Aeginetam laudat, quod paſſim videre eſt. Atque hic locus eſt laudis à maioribus Aeacidis ad quos Phylacidæ & Pytheæ genus refert. Item à Lampone patre. Hoc autem ſic explico, ἡ δὲ καρδία μου οὐκ ἄνευ τῆς τῶν Αἰακιδῶν μνήμης τῶν ἐγκωμίων ὑμετέρων γίνεται, ἀλλὰ κἀκείνους ὑμνεῖ μεθ' ὑμῶν.

σὺν χάρισι δ'. Hoc eſt, σὺν χαρίεντι ὕμνῳ εἰς τοὺς Λάμπωνος υἱοὺς ἦλθον εἰς ταύτην τὴν εὔνομον πόλιν Αἴγιναν. Perperam Schol. σὺν χάρισι καὶ σὺν Λάμπωνος υἱοῖς explicat. Nam σὺν, ἀπὸ κοινοῦ non eſt capiendum: cùm ſenſus ſit poëtam cum Gratijs in Aeginam veniſſe in gratiam filiorum Lamponis. Itaque υἱοῖς in datiuo, non ablatiuo ſumendum. Hinc autem arguere poſſis communem eſſe Phylacidæ & Pytheæ fratribus hunc hymnum.

παράφρασις. — στροφὴ β. κῶλ. η. — μετάφρασις.

ad ciuitatem illam Aeginam bonis legibus inſtructam. Cuius ſtudia cùm ad puram donorum diuinorũ viam caleandam, nec vulgarem proinde, ſed diuinã virtutem exercendam ſint cõuerſa, nemo inuidia percitus ægrè ferre debet, quòd laudes ipſius pro laboribus, ob quorum ſucceſſus meritò gloriari poſſit, meis hymnis immiſceo. Etenim nihil inuſitati facio, cùm heroës qui bellica fortitudine claruerunt, ſui nominis prędicationem lucrati ſint, & carminibus quæ ad citharam, tibiámque ſonorum varietate iucundam cani ſolent, in perpetuum celebrentur.

ταῦδ' ἐς εὔνομον πόλιν. εἰ δὲ τέ-
τραπται
θεοδότων ἔργων κέλευθον ἂν καθα-
ράν,
μὴ φθόνει κόμπον τὸν ἐοικότ', ἀοι-
δᾷ
κιρνάμεν ἀντὶ πόνων.
καὶ γὰρ ἡρώων ἀγαθοὶ πολεμι-
σταὶ
λόγον ἐκέρδαναν. κλέονται
δ' ἔν τε φορμίγγεσσιν, ἐν αὐ-
λῶν τε παμφώνοις ὁμοκλαῖς

in hanc bonis legibus inſtitutam ciuitatem. Quod ſi conuerſa eſt diuinitus datorum operum viam in puram, ne inuideas gloriationem conſentaneã carmine me miſcere pro laboribus. Etenim ex heroibus ſtrenui bellatores famam lucrati ſunt: celebrantur autem inque citharis, in tibiarúmque omniſonis clamoribus

πόλιν. Aeginam intelligit vrbem Aeginæ inſulæ: cuius à iuſtitia, boníſque legibus laudes in alijs quoque Aeginenſium victorum hymnis habemus.

εἰ δὲ τέτραπται. Noua ſententia qua Aeginam laudat à virtute diuinitus data. Metonymicè autem ciues intellige, & ex ciuibus præſtantiſſimos. Quibus ſuam

laudem asserit non esse inuidendam, siquidem hoc aliorum exemplo facit, qui heroës clarissimos celebrarunt, quibus ex officio debetur merita merces laudis. τέθαπται nempe Αἴγινα πόλις εὔνομος. Videtur autem commendari hæc ciuitas a fortitudine bellica, cuius specimen nauali prælio aduersus Xerxem edidit. Quod colligere est ex eo quòd rationem reddens cur non inuidenda sit illi sua laus, dicit καὶ γὰρ ἡρώων ἀγαθοὶ πολεμισταὶ. Exemplum autem de simili debet accipi.

θεοδότων ἔργων. Opera præclara suo more Deo accepta refert. θεόδοτος idem ac θεόσδοτος, quod occurit Pyth.4.vbi θεόσδοτον δύναμιν dixit. αἰ pro ἀνὰ *per.* Vox κόμπος occurrit eadem significatione Isthm.1.Od.antistr.3.vbi, quemadmodum hic, præclaris viris laudem dicit non inuidendam. κιρνάμεν Ion. & Dor. pro κιρνᾶν, à κιρνάω *misceo*: hic metaphoricè sumitur.

κόμπον ἐοικότα. Hoc est, ὕμνον προσήκοντα πρὸς τὸ ἀπολαμβάνειν ἐξ αὐτοῦ κόμποις αὐτὶ τῶν κατορθωμάτων. Porrò ἐοικὼς hic exponi debet, *congruens, consentaneus*, imò etiam *meritus*: qua significatione dicit Homerus ἐοικότι κεῖται ὀλέθρῳ: *merita morte iacet.*

καὶ γὰρ Ratio superioris assertionis, à consuetudine hactenus obseruata. Heroes πολεμισταὶ. h.e. ἀνδρεῖοι. λόγον h.e. φήμην, καὶ ἐγκωμιαστικὸν ὕμνον. Emphaticè dicit ἐκέρδαναν. Nam re præclarè gesta, lucri hoc fecerunt, ac proinde citra fauorem, atque ex merito laudem consequuti sunt. Ἐκέρδαναν cum Schol. est legendum, vt satisfiat metro. Nam δα breue est in Aor.2. at longum in primo.

κλέονται δέ. Hoc est, ὑμνοῦνται δὲ ἔν τε κιθάρᾳ, καὶ αὐλῶν τῶν ποικίλαις συμφωνίαις. Verbum κλέομαι poët. est pro comm. κλείομαι, in voce passiua, ab actiua κλείω. *laudo.* hoc habet Homer. Odyss. ν.

ἐγὼ δ' ἐν πᾶσι θεοῖσι
Μήτι τε κλέομαι.

φορμίγγεσσιν Dat. Ion. & poët. pro comm. φόρμιγξι.

παμφώνοις. Hyperbole pro πολυφώνοις, vnde fit vt Schol. exponat ποικίλαις. Idem ὁμοκλαῖς interpretatur συμφωνίαις. Porrò ὁμοκλὴ fit ab ὁμοῦ & κέκλεσθαι *simul hortari*, teste Eustathio. estque *hortamentum, quod fit cum vociferatione*: vnde ὁμοκλάω vel ὁμοκλέω *hortor vociferando.* συμφωνία autem αὐλῶν hic appellatur ὁμοκλὴς quia χορευτὰς sua varietate ad saltationem aptè obeundam excitat, ac velut hortatur. Alias significationes huius vocabuli pete ex Lexicis.

παράφρασις.

Quinetiam encomiasticæ orationis materiam, Ionis beneuolentia venerationem consequuti, disertis oratoribus præbuerunt. Exempli causa, in illustribus solennium sacrificiorũ

ἀντιστρ. κῶλ. η.

μυρίον χρόνον. μελέταν δὲ σοφισταῖς
Διὸς ἕκατι πρόσβαλον σεβιζόμενοι.
ἐν μὲν Αἰτωλῶν θυσίαισι φαενναῖς,

μετάφρασις.

in *infinitum tempus: commentationem verò sophistis Iouis voluntate præbuerunt in veneratione habiti. In Aetolorum quidem sa-*

diebus, Oenei filij strenui apud Aetolos; equorum agitator & auriga peritissimus Iolaus apud Thebanos, Perseus apud Argiuos, Castor & Pollux bellica fortitudine clari apud Lacedæmonios, quorum ciuitatem Eurotas fluuius præterlabitur, honore afficiuntur.

Οἰνεΐδαι κρατεροί.
ἐν δ' Θήβαις ἱπποσόας Ἰόλαος
γέρας ἔχει. Περσεὺς δ' ἐν Ἄργει.
Κάστορος δ' αἰχμὰ, Πολυδεύ-
κεός τ' ἐπ' Εὐρώτα ῥεέθροις.

crificijs illustribus Oenidæ strenui. Thebis autem equorum agitator Iolaus honorem habet Perseus verò Argis: & Castoris virtus bellica, Pollucisque ad Eurotæ fluenta.

μυρίον χρόνον. Hoc rectè exponit Schol. *πάντα χρόνον*, vel *διὰ παντὸς τοῦ χρόνου*. *per omne tempus*. h. e. *in perpetuum*.

μελέται δ' σοφισταῖς Hoc est, *καὶ τοῖς ῥήτορσι λόγον*, vel *ἐγκωμίων φροντίδα*. Schol. *τοὺς ποιητὰς* per *σοφιστὰς*, intelligit, quia poetas *σοφοὺς* appellabant, vt vidimus 1. Ol. Od. str. 1. in *σοφῶν μητίεσσι*. Sed vt neque Scholiasten, neque eum sequutos ego sequar, facit propria nominis *σοφιστὴς* significatio, quæ quondam hæc erat, *λογογράφος, ῥήτωρ*. de qua plura pete ex Lexicis. Item vox *μελέτη*, quæ est, *commentatio*, item *declamatio*, &c. vide etiam Lexica.

Διὸς ἕκατι. Phrasis poëtica. hoc est, *διὰ τὴν τοῦ Διὸς γνώμην*. Et *σεβιζόμενοι* h. e. *τιμώμενοι, σεβόμενοι, θαυμαζόμενοι*. Porrò *προσέβαλον*. Aor. 2. negl. augm. pro *προσέβαλον*: à verbo *προσβάλλω*, quod Schol rectè exponit *παρέχω*: quod & *παρατίθημι*, & *παραβάλλω* rectè exponas.

ἐν μὲν Αἰτωλῶν. Confirmatio per exempla. Primum ab Aetolis. *Οἰνεΐδαι* ab omnibus legitur præterquam à Schmidio, qui quia *Οἰνεὺς* non *Οἴνευς* dicitur, rectè legit *Οἰνεΐδαι*. Oeneus fuit rex Aetoliæ, filios habuit Meleagrum, & Tydeũ, Tydeus Diomedem. Hi rectè *κρατεροὶ* vocantur ob fortitudinis specimina quę ediderunt. Vocem *φαεννὸς* vide Pyth. 4. in *ζαθεαῖς ὀπὸς*.

ἐν δ' Θήβαις. Secundum à Thebanis exemplum: apud quos Iolaia celebrantur, in Iolai honorem: qui dicitur *ἱπποσόας*, quia fuit Herculis auriga. Hoc autem vocabulum vide Pyth. Od. 2. in his *τὰ μὲν ἱπποσόαισιν ἀνδράσι*. Per *γέρας*, intellige *τιμὴν*. Porrò tertium exemplũ ab Argiuis apud quos honoratur Perseus. Quartum à Spartanis apud quos Dioscuri coluntur: quorum *virtus bellica* metonymicè vocatur *αἰχμὴ*. De fluuio Eurota vide Ol. ς. str. β *παρ' Εὐρώτα πόρον*. Quia autem hic est Laconiæ fluuius, poëta Spartam intelligi vult.

παράφρασις. | *ἐπωδ. κώλ. ια.* | *μετάφρασις.*

In Aegina verò insula, olim Oenone dicta, prædicantur heroes magnanimi, Æacus, eiúsque filij: qui bis idque duabus in expeditionibus, Ilium Troia-

ἀλλ' ἐν Οἰνώνᾳ μεγαλήτορες ὀργαὶ
Αἰακοῦ, παίδων τε. τοὶ καὶ σὺν μάχαις
δὶς πόλιν Τρώων πράθον, ἑπόμενοι

Sed in Oenona magnanimi spiritus Aeaci, filiorúmque. Qui & in prælijs bis vrbem Troianorũ euerterunt,

norum

Ἡρακλῆϊ πρότερον,
καὶ σὺν Ἀτρείδαις. ἔλα νῦν μοι πεδόθεν.
λέγε τίνες Κύκνον, τίνες Ἕκτορα πέφνον,
καὶ στράταρχον Αἰθιόπων ἄφοβον
Μέμνονα χαλκοάραν; τίς ἄρ' ἐσθλὸν Τήλεφον
τρῶσεν ἑῷ δορὶ Καΐκου παρ' ὄχθαις;

sequẽtes Herculẽ priùs, & cum Atridis. Musa *currum impelle nunc mihi à terra. Dic, quinam Cycnum, quinam Hectorem interfecerũt, & ducem exercitus Aethiopum intrepidum Memnonem ære instructum? quis strenuum Telephum vulnerauit sua hasta Caici ad ripas?*

-norum vrbem populati sunt. Primùm quidẽ quando Herculem Telamon sequutus est aduersus Laomedontem, qui pro liberata à ceto Hesiona promissos equos non dederat. Deinde quum Achilles Pelei filius, Achillis Neoptolemus, & Telamonis filij Aiax & Teucer, Atrei filios Agamemnonem & Menelaum, Menelai vxorem Helenam à Paride raptam repetentes, comitati sunt. Cuius belli posterioris in mentionem cùm incidetim, animum excita, ô Musa, & ex humili stylo in sublimem erige, dicque mihi, quinam Cycnum (neque enim vnus vir hoc præstare potuit) quinam Hectorem, intrepidúmque Aethiopum regem Memnonem æreis armis aptè instructum interfecerunt? Quis sua hasta strenuo Telepho in Mysia, per quam transit fluuius Caicus, vulnus inflixit?

ἀνὴ ἐν Οἰνώνᾳ. Postremum exemplum ab Aeginetis, apud quos Aeacus eiúsque filij sunt in pretio maximo. In hoc explicando diutius moratur cùm hic hymnus in Aeginensem virum sit conscriptus. De Oenona vide N.ε.Ep. I. Οἰνώνᾳ Dor. pro Οἰνώνῃ h.e. Αἰγίνῃ. Dicuntur ὀργαὶ μεγαλήτορες Αἰακοῦ παίδων τε, pro Αἰακὸς καὶ αὐτοῦ παῖδες μεγαλόψυχοι ἢ ἀνδρεῖοι τὸν τρόπον.

τοὶ Poët. pro οἱ. Τρώων πόλιν Periphrasticè *Ilium*. πράθον. Per metathesin & rejecto augm. pro ἔπερθον. Aor. 2. verbi πέρθω. Hanc historiam vide Olymp. Od. η. str. γ. & in præcedentibus habes. Herculem sequuti sunt Telamon: Atridas, Agamemnonem scilicet & Menelaum, Aiax, Teucer, Achilles, Neoptolemus.

ἔλα νῦν μοι. Amplificaturus Aeacidarum laudes in persona Herculis, Musam vt pote in re ardua, inuocat. ἔλα est imperatiuus verbi ἐλάω à poëtis vsurpari solito, pro comm. ἐλαύνω: quod simpliciter sumptum significat, vel, *equum agitare*, vel, *currum impellere*. vt hoc loco. πεδόθεν. h.e. ἐκ τοῦ πέδου, ac proinde ἐκ ταπεινοῦ πέδου, εἰς ὕψος. Nam vis aduerbij è loco, hoc à consequenti significat. Quare non potest significare ἐπ' εὐθείας ὁδοῦ, καὶ δι' ὁμαλοῦ, *per rectam viam & planam*. Neque tota phrasis ἔλα πεδόθεν, exponi ἐξ ἀρχῆς ἀείδων, *à principio cane*, vt vult Schol. quia laudes propositas, non petit poëta à primis rebus gestis: & duntaxar videtur petere, vt sublime laudis argumentum, non humili sed sublimi dicendi genere persequatur.

τίνες. Quanquam vnius Achillis facta recenset, nihilominus, plurali numero interrogat, vt magis illum laudet, quòd fecerit solus illud quod à multis fieri debuisset, adeò erat arduum. Iam autem str. ι. Olymp. Od. β. mẽtionem huius rei fecit: quem locum consule. χαλκοάραν. vide hanc vocem. Isthm. δ.

τίς ἄρ'. Sic legendum duplici de causa, scil. quia interrogatio id postulat, item ratio metri. Cratandrina editio meliùs habet quàm reliquæ omnes τίς δ'

ἄρ'. Nisi quòd δὲ officit metro. Reliquæ præter metrum legunt γὰρ, non præter sensum: siquidem τίς γὰρ in interrogatione frequens est. Porrò cùm dixisset τίνες in plurali, nunc τίς in singulari dicit.

Τήλεφον. Tres enumeratos occîdit Achilles: Telephum hunc tantummodo vulnerauit. Nam cùm hic Mysiæ dux Græcos Ilium petentes à transitu per suã ditionem prohiberet, alióſque omnes præter Achillem & Patroclum fugasset, ab Achille hasta, quæ Pelias Iliad. π. appellatur, vulneratus est. Quum autem non posset curari vulnus, oraculum consuluit, à quo monitus est ab eadem hasta qua vulnus inflictum erat, petendum remedium. Itaque Achilli reconciliatus, ab eo ferruginem hastæ accepit, qua cum alijs conuenientibus rebus commixta, sanarus est.

Καΐκου παρ' ὄχθαις. Periphrasis pro, *in Mysia*. Nam Caicus est Mysiæ fluuius. vnde 4. Geor. Virgil. *Mysúsque Caicus*, dicit.

παράφρασις.

Hoc vtique fecerunt illi, quorum ob virtutem, patriam Aeginam insulam hominum fama illustrem prędicat. Olim autem oblata sunt illis ardua negotia, quæ virtutis suæ excelsa magnitudine peragerent. Et nunc de illorum fortitudine testimonium exhibere possit vrbs Aiacis Salamis, quam Aeginensium classis nauali prælio liberauit. quum ibi aduersus Xerxem conflixêre, ac inter Græcos cæteros insignes victoriam obtinuêre, innumerabilibus hominibus cæsis, & tãquam copioso imbre, crebráque grandine Iouis voluntate oppressis.

στροφὴ γ. κῶλ. κ.

τοῖσιν Αἴγιναν προφέρει στόμα πάτραν
διαπρεπέα νᾶσον. τετείχισαι δὲ πάλαι
πύργος ὑψηλαῖς ἀρεταῖς ἀναβαίνειν.
πολλὰ μὲν ἀρτιεπὴς
γλῶσσά μοι τοξεύματ' ἔχει περὶ κείνων
κελαδέειν. καὶ νῦν ἐν Ἄρει
μαρτυρήσαι κεν πόλις Αἴαντος, ὀρθωθεῖσα ναύταις

μετάφρασις.

Illi scilicet *quibus Aeginam profert os patriam illustrem Insulam. Exstructa est autem iamdudum turris altis virtutibus conscendenda. Multa quidem rectiloqua lingua mihi tela habet ad resonandum de illis. Et nunc in bello testari posit vrbs Aiacis constabilita à nautis*

τοῖσιν. Pindarus à Musa petijt plurali numero quinam Cycnũ, Hectorẽ, Memnonem occiderint: quis Telephum vulnerarit. Musa nunc respondet eodem numero, quanuis vnus hoc fecerit: ac dicit, illi quibus illustrem insulam Aeginam patriam profert os hominũ. In his obserua τοῖσιν artic. præposit. pro subiunct. οἷς: & hoc construe cum διαπρεπέα νᾶσον: & στόμα pro λόγος seu φήμη metonymicè. q. d. poëta: τούτοις πέφηνεν ἄνδρες οἷσιν διαπρεπῆ νᾶσον Αἴγιναν πατρίδα ὁ λόγος ἀνθρώπων διαφημίζει.

τετείχισαι δὲ. Pergit laudare Aeginam ab antiquis, & recentibus virtutum speciminibus. Ab antiquis, quum dicit, τετείχισαι δὲ, &c. Hoc est, κατεσκεύασαι δὲ πάλαι χαλεπὰ πράγματα πρὸς τὸ τὴν αὐτῶν μεγίστην ἀρετὴν δεικνύειν. Nam πύργος allego-

ricè mihi videtur hîc significare, *ardua negotia*, quę se virtuti exigenda offerunt. A recentibus, quum dicit, καὶ νῦν ἐν ἄρει, &c. Cùm autem non obseruatum fuerit, illud πάλαι & νῦν sibi inuicem respondere, acceptum est hoc quasi per *turrim* poëta significet *hymnum*, & laudes iam olim sat excelsæ Aeginetis essent extructæ: variásque expositiones proponit Scholiastes. Ex paraphrasi Latina connexionem, & claritatem sensus accipe.

πολλὰ μ͂. Allegoricè dicit se habere amplam encomij materiam. Nam τοξεύματα sunt ἐγκωμιαστικοὶ λόγοι. Et solet poëta tales metaphoras vsurpare, vt 2. Olymp. πολλά μοι ὑπ' ἀγκῶνος ὠκέα βέλη. Porrò ἀμφὶ κείνων legendum: vt referatur ad superiora τοῖσιν Αἴγιναν. Qui legunt ἀμφὶ κεῖνον, non video quò respiciant. κελαδέειν, etiam metri causa legendum videtur, non autem κελαδῆσαι: præter quam quod in hac sententia infinitiuus præsentis melius sonat quàm Aoristi.

καὶ νῦν ἐν ἄρει. Metonymia notissima qua ἄρης pro πόλεμος sumitur. Hic intelligit bellum illud quod Xerxes Græciæ intulit. Conflixêre autem nauali prælio ad insulam Salaminem: vbi Aeginetæ & nauium multitudine, & militari industria reliquis socijs antecelluerunt, vt refert Herodot. In Vrania.

πόλις Αἴαντος. Nimirum *Salamis*: cuius dominus hæreditario iure erat Aiax Telamonius. ὀρθωθεῖσα ναύταις. h. e. διασωθεῖσα κατορθωσάντων κατὰ τὴν ναυμαχίαν τῶν Αἰγινητῶν.

παράφρασις.

Vnde fit vt multa laudum habeam argumenta ad illos veridica lingua celebrandos. Attamen ô Musa materiam hanc gloriandi noli nimia laudis amplificatione in præsentiarum extollere, sed potiùs ob inuidiã paulùm silentio irriga. Non enim rectè gestarum rerum laus ad homines, sed ad Ionem, Iouem inquam, omnium dominum, bona maláque pro libito distribuentẽ, propriè pertinet. At verò victorum istinsmodi facinora honorem merita, quæ nunc silentio irrigare volo, amant carmen encomiasticum instar mellis delectabile, quo in præclaræ victoriæ laudem composito læti ouant. Cæterùm alius quispiam athleticæ studiosus det operam

ἀντιστρ. κώλ. ι.

ἐν πολυφθόρῳ, Σαλαμὶς, Διὸς ὄμβρῳ,
ἀναρίθμων ἀνδρῶν χαλαζάεντι φόνῳ.
ἀλλ' ὅμως καύχημα κατάβρεχε σιγᾷ.
Ζεὺς τάδε, καὶ τὰ νέμει,
Ζεὺς ὁ πάντων κύριος. ἐν δ' ἐρατεινῷ
μέλιτι, καὶ τοιαίδε τιμαὶ
καλλίνικον χάρμ' ἀγαπάζοντι. μαρνάσθω τις ἔρδων

μετάφρασις.

in multis exitiali, Salamis, Iouis imbre, innumerorum hominũ grandinea cade. Sed tamen gloriationem irriga silentio. Iupiter hac & illa tribuit, Iupiter inquam *omnium dominus. In amabili verò melle, etiam huiusmodi honores ob praclaram victoriam gaudium amant. Contendat aliquis res gerens*

ἐν πολυφθόρῳ. *Iouis imbrem multis exitialem*, appellat stragem quam Græci,

præcipuè verò Aeginenſes Iouis auxilio ediderunt ad Salaminem:& φόνον χαλαζάεντα: quia telorum quaſi grandine perpetrata eſt, vel quia, vt ait Schol. τὸ τῶν πεπτωκότων πλῆθος ἰσάριθμον ἦν, τῷ χαλαζάεντι Διὸς ὄμβρῳ. cæſorum multitudo par erat numero grandini Iouis. Innumerorum cædes, quia Perſicorum militum multitudinem non tam numero percensêre, quã area menſurare potuit Xerxes, teſte Herodot. l. 7. χαλαζάεις Dor. pro comm. poëtico χαλαζήεις *grandineus*, à χάλαζα *grando*.

ἀλλ' ὅμως. Referenda hæc ſententia ad ſuperiora, πολλὰ μέν. Ideóque in paraphraſi Latina hæc duo coniunxi ad perſpicuitatem. καταβρέχε σιγᾷ h.e. ἐπικάλυπτε σιωπῇ vt rectè exponit Schol. σιγᾷ ſumens in ſexto caſu, non autem aduerbialiter, vt vulgata verſio habet. Emphaſis eſt in metaphorico verbo καταβρέχω: vt innuat poëta, laudes Aeginetarum in ſilentium perpetuum non eſſe immergẽdas, ſed eo tantùm in præſentia rigandas, ac proinde inuidiæ cauſa non nimis ijs inſiſtendum, vt poſtea quaſi refectæ, in nouam occaſionem reſeruentur. Nã vt fœcundiora ſunt quæ irrigantur pluuia; ſic, vt idem Pindarus dicit Iſthm. αἱ πολλάκι τὸ σιωπαθὲν εὐθυμίαν μείζω φέρει.

Ζεὺς τάδε. Rectè intelligas ἀποδεικτικῶς, τὰ φαῦλα καὶ τὰ ἀγαθά. Nam bona maláque in Deorum poteſtate ſita eſſe credidit antiquitas prophana, vnde Heſiodus,

Εν τοῖς γὰρ τέλος ἐστὶν ὁμῶς, ἀγαθῶν τε κακῶν τε.

Et cùm poëta modo egerit, de Perſarum ſtrage, & Aeginetarum Græcorúmque victoria, triſtem illis, his lætum exitum à Ioue vult immiſſum. Pia ſententia qua non ad homines, ſed ad Deum pertinere docet rerum præclarè geſtarum gloriam.

ἐν δ' ἐρατεινῷ. Dixerat Muſæ, vt gloriationem irrigaret ſilentio: nunc addit, victorum honores nihilominus hoc refugere, & amare καλλίνικον χάρμα ἐν ἐρατεινῷ μέλιτι, quo periphraſticè, intelligit *hymnum qui dulcedine ſua lætiorem reddit præclaram victoriam*. Sic igitur, meo iudicio conſtruenda hæc ſententia χάρμα δὲ καλλίνικον ἐν ἐρατεινῷ μέλιτι, καὶ τοιαίδε τιμαὶ ἀγαπάζοντι. Vide paraphraſin. Ceterùm quot modis Schol, exponunt, tot etiam obſcurant & implicant. Porrò τοιαίδε τιμαὶ dicuntur τοιαῦτα κατορθώματα τιμῆς αἴτια. Nec de certaminum honoribus intelligendum, ſed ad glorioſam Græcorum, præcipuè verò Aeginetarum victoriam modò relatam, referendum. ἀγαπάζοντι Dor. pro comm. ἀγαπάζουσι.

μαρνάσθω τις ἔρδων. Regreditur ad Phylacidæ commendationem: quem à Cleonico auo paterno laudat, & à progenie ipſius, quam vt virtutis exemplar imitandam proponit. Eſt itaque προτρεπτικὸς λόγος. q.d. ἀγωνιζέσθω τις ἐν ἀγῶνι, καὶ ἀντιχέσθω τῶν ἄθλων γονεὺς καὶ ζηλώτης τὸ τοῦ Κλεονίκου γένος. Vocem μαρνᾶσθαι, propriè ſignificantem μάχεσθαι, abuſiuè vſurpat pro ἀγωνίζεσθαι.

παράφρασις.	ἐπῳδ. κῶλ. ιδ.	μετάφρασις.
certaminibus, & circa illa	ἀμφ' ἀέθλοισι, γενεᾷ Κλεονίκου	*circa certamina, gen-*

se occupet cognita virtute familiæ Cleonici aui paterni Phylacidæ, quæ tanquã exemplar imitatione digna est. Vtique tenebris non est obuelatum quod viri illi longis laboribus gesserunt. Neq; quantoscunque sumptus fecerint, hoc susceptã pro speratis cœptorũ euẽtibus solicitudinem vlla molestia affecit, cùm gratos successus obtinuerint. Porrò Pytheam vnctorem & magistrum inter athletas manuũ dexteritate pollẽtem ad percutiendum aduersarium, & prudentia valentem ad ei appositè reluctandum, prætermittere illaudatum nolo, quòd Phylacidæ in plagis infligendis impetum & celeritatem direxerit. Accipe igitur ipsi victori coronam ex apio, vittámque flaua lana contextam affer, quam coronæ super imponas. Cum his etiam nouum hunc hymnum mitte, quo huc illuc volante virtutis ipsius fama diuulgetur.

ἐκμαθών. οὔ τοι τετύφλωται μακρὸς
μόχθος ἀνδρῶν. οὐδ' ὁπόσαι δαπάναι,
ἐλπίδων ἔκνισ' ὄπιν.
αἰνέω καὶ Πυθέαν ἐν γυιοδάμαις,
Φυλακίδᾳ πλαγᾶν δρόμον εὐθυπορῆσαι,
χερσὶ δεξιόν, νόῳ ἀντίπαλον.
λάμβανέ οἱ στέφανον.
φέρε δ' εὔμαλλον μίτραν,
καὶ πτερόεντα νέον
σύμπεμψον ὕμνον.

rem Cleonici quum cognouerit. Non sanè excæcatus est longus labor virorum: neque quanticunque sumptus fuerint, *spei* hoc *curã molestia affecit. Laudo & Pytheam inter mẽbrorũ domitores, quòd Phylacidæ plagarum cursum direxerit, manibus agilem, prudentia reluctantem. Accipe ipsi coronam: & affer pulchros villos habentem mitram: & alatum nouum vnà mitte hymnum.*

οὔ τοι. Laudat familiam Cleonici à laudato laborum successu. q. d. οὐκ ἀπεκρύπτεται, καὶ ἀφανὴς ἐστὶν ἡ τῶν πολυχρονίων μόχθων σπουδή. Porrò ἀνδρῶν intelligit τῶν Κλεονίκου γενεᾶν.

οὐδ' ὁπόσαι δαπάναι. Hìc subaudi ἐγένοντο. Et ante ἔκνισε subaudi τοῦτο: vt hic sit sensus: οὐδ' ὁπόσαι δαπάναι ἐγένοντο, τοῦτο τὴν μέριμναν περὶ τῆς μελλούσης νίκης ἐλύπησε. Malo construere ἐλπίδων cum ὄπιν quàm cum δαπάναι. Nam qui sperant, illi de futuro soliciti sunt aut saltem cogitant. Quidam ἔκνισε cum plurali δαπάναι iungunt, quasi sit Pindarica quædam figura: vt non solùm plurale neutrum, sed & masculinum, & fœmininum cum verbo singulari iungatur. Sed insolens illud est: & quamuis Ol. ια legamus μελιγάρυες ὕμνοι, ὑστέρων ἀρχαὶ λόγων τέλλεται, tamen suspectus est mendæ locus: qui sic corrigendus videtur, ὑστέρων ἀρχὴ λόγων τέλλεται. Nam in istiusmodi sententijs verbum cum alterutro iungi potest. Sic & Latini loquuntur, vt *Omnia pontus erat*. Aristarchus apud Schol. hoc ita exponit, οὐδὲ ὁπόσαι δαπάναι αὐτοῖς ἐγένοντο, ἐπὶ τῇ ἐκβεβηκυίᾳ ἐλπίδων τῇ περὶ τὴν νίκην οὐκ ἔκνισε τῇ φωνῇ, ἀλλὰ τοὐναντίον ὕμνησε αὐτούς. h. e. *Neque quicunque sumptus ab ipsis facti sunt in spem obtentæ victoriæ, voce offendi, sed contrà ipsos hymno celebrari.* Vbi videtur legisse, non ὄπιν, sed ὀπὶ voce. Eligat lector.

ἔκνισ' ὄπιν. Eadem significatione occurrit κνίζω. Nem. ι. ἐπῳδ. 2. ἅδ' ἐμὸν κνίζοι αἰπεινὸν λέγειν. De voce ὄπις: vide Pyth. 4. in ὀπίζομαι.

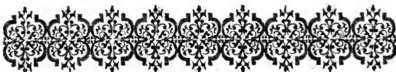
αἰνέω. Laus ab vnctore, qui Pytheas vocatur, non is quidem Phylacidæ frater, sed ei ὁμώνυμος, vt Scholia docent. γυιοδάμας. Dor. & poët. vox pro comm. poët. γυιοδάμης. q. d. ὁ τὰ γυῖα δαμῶν, siue propria, siue aduersarij. Nam sese mutuò

fatigāt athletæ certando. Itaque γυιοδάμας pro ἀθλητὴς ſumitur. Ante εὐθυπορῆσαι ſubaudi διὰ τὸ, vel ἕνεκα τοῦ. Et verbum hoc ſume tranſitiuè pro εὐθύνειν. *dirigere*. q. d. εὐθὺ πορεύειν, *facere rectà ire*: vel ſi vis intranſitiuè ſumere, pro εὐθὺ πορεύεσθαι *rectà ire*, ſubaudi cum Schol. ποιήσαντα. Hæc vox occurrit hac ſignificatione Olymp. Od. 7.

χερὶ δεξιὸν. Pertinet hoc ad Pytheam, in quo manuum dexteritatem commendat & prudentiam, quæ tum ad infligendos, tum ad declinandos ictus neceſſariæ ſunt. πλαγᾶν Dor. pro πληγῶν. Curſum autem plagarum Scholia exponunt, τὴν τῶν πληγῶν ὁρμὴν τε καὶ σπουδὴν.

λάμβανέ οἱ. Epilogus hymni per apoſtrophen, vt alij volunt ad Aeginam patriam: alij ad Muſam. Sed, cum Aretio, præconem potiùs alloquitur, qui victorem in cœtu publico proclamare & coronare ſolebat. Iubet vt hæc tria faciat, coronam ei ex apio ſumat: deinde afferat μίτραν εὔμαλλον, Hoc eſt, ταινίαν περιπλεκομένην στεφάνοις ἐξ ἐρίου ξανθοῦ, ſiquidem vittam ex flaua lana contextam coronis ſuper ponebant. Tertiò vt ſimul cum corona, & vitta mittat hunc hymnum.

πτερόεντα. Alas hymno tribuit quia celeriter famam diuulgat, νέον eundem appellat, quia præferri ſolet nouum carmen priſco: vnde Ol. 9. αἴνει μὲν παλαιὸν οἶνον, ἄνθεα δ' ὕμνων νεωτέρων.

ΦΥΛΑΚΙΔΑ, ΠΥΘΕΑ, Εὐθυμένει μάτρωι.

PHYLACIDAE, PYtheæ, Euthymeni auunculo.

ΕΙΔΟΣ ϛ.

ODE VI.

ARGVMENTVM.

Tres pancratiaſtas, Phylaciden, Pytheam fratres, & eorundem auunculum Euthymenem laudat à Nemeæa & Iſthmica victoria, & Olympicam habet in votis; item à Lamponis fœlicitate, virtute & victorijs: à maioribus Aeacidis, à maioribus Pſalychiadis, ab auo materno Themiſtio, ab

Aegina patria. Inter quę est digressio ad Herculis, Telamonis, & Pelei historiam.

παράφρασις.

Quemadmodum in lauti virorum conuiuij progressu, secundum craterem propinare solent: sic ego florente Lamponis filiorum strenuorum athletarū virtute, secundum carmen encomiasticum illis scribo. Primum quidem Ioui, cui funditur primum poculum, conscripsimus, quum Pytheas pro Nemeæa victoria pulchrè coronatus est. Nunc autem secundum Neptuno Isthmi domino, Nereidibúsq; quinquaginta conscribo: quandoquidem Phylacides Lamponis filiorum natu minimus Isthmia deuicit. Atque vtinam tertium Ioui Olympio seruatori, cuius tertium erat poculum, compingere contingat, & pro victoria Olympica ab illis post hac paranda, Aeginam dulcibus hymnis cohonestare.

στροφὴ α. κῶλ. ιγ.

Θάλλοντος ἀνδρῶν ὡς ὅτε συμποσίου,
δεύτερον κρατῆρα μοισαίων μελέων
κίρναμεν Λάμπωνος εὐαέθλου γενεᾶς ὕπερ. Ἐν Νεμέᾳ
μὲν πρῶτον ὦ Ζεῦ τίν, ἄωτον
δεξάμενοι στεφάνων.
νῦν αὖτ' ἐν Ἰσθμῷ, δεσπότᾳ
Νηρεΐδεσσί τε πεντήκοντα, παίδων ὁπλοτάτου
Φυλακίδα νικῶντος. εἴη δὲ τρίτον
σωτῆρι πορσαίνοντας Ὀλυμπίῳ, Αἴγιναν κατασπένδειν μελιφθόγγοις ἀοιδαῖς.

μετάφρασις.

Florente virorum vt conuiuio, secundum craterem musicorum carminum miscemus Lamponis pro bona certatrice gente. In Nemea quidem primùm ô Iupiter tibi, flore accepto coronarum. Nunc autem in Isthmo, domino, Nereidibúsque quinquaginta, filiorum natu minimo Phylacida vincente. Contingat autem tertium seruatori parantes Olympio Aeginam perfundere mellisonis carminibus.

Φυλακίδᾳ. De Phylacida facta est mentio Oda superiore: de Pythea & Euthymene Nem. ε. De ordine huius & præcedentis Odæ dictum etiam initio superioris. Non habet titulus genus victoriæ: sed ex contextu colligitur illos vicisse pancratio.

Θάλλοντος ἀνδρῶν. Exordium κατὰ σύγκρισιν sumptam à crateribus qui in conuiuio propinantur. q. d. ὥσπερ ἀκμάζοντος συμποσίου δεύτερον κρατῆρα περιπίνουσιν, οὕτω καὶ θάλλουσι Λάμπωνος υἱοῖς δεύτερον κρᾶμα μουσικῶν ἐγκωμίων σίσομεν. Cum ὡς iungitur ὅτε, & significat *vt, velut*, Pindarico vsu: cuius exemplum non suppetit mihi.

δεύτερον κρατῆρα. Tres in primis crateres in conuiuijs adhibebantur. Primus Olympio Ioui: secundus Terræ & Heroibus; tertius Ioui Seruatori. Hinc dixit Aeschylus in ἐπιγόνοις.

Λοιβὰς Διὸς μὲν πρῶτον ὡραίου γάμου,
Ἥρας τε· εἶτα τὴν γε δευτέραν κρᾶσιν
Ἥρωσι νέμω. εἶτα τρίτον Διὸς σωτῆρος εὐκταίαν λίβα.

Ita Pindarus duos iam scripsit hymnos: primum Ioui, propter Nemeæam vi-

ctoriam Pytheæ: ſecundum Neptuno & Nereidibus, propter horum Iſthmicas victorias: tertium canere optat, ſumpto ex victoriæ Olympica argumento. Hac igitur de cauſa comparat hunc hymnum cum ſecundo cratere, non quòd temporis, quo ipſum compoſuit, ſed quòd numeri, rationem habeat. Quare conſtat poëtam non reſpexiſſe ad præcedentem hymnum, vt volunt qui haſce Odas in ordinem redegerunt. Vide Eraſ. Chil. titulo *Perſiciendi*, in hæc *Seruatori tertius.*

μοισιᾶν. Sic lego, nomen adiectiuum genitiui pluralis, & ſic legiſſe videtur Scholiaſtes, qui exponit μουσικῶν. Sic μουσεῖος κέλαδος, in Epigr. *Muſicus cantus*. Hoc pacto ſatisfit metro, cùm priùs μοισᾶν legeretur, genit. plur. Ion. & breuis eſſet media ſyllaba, quam produci vult ratio metrica. Sic etiam durus duorum ſubſtantiuorum, quanuis poëtæ tolerabilis concurſus euitatur.

εὐάθλου γενεᾶς ὕπερ. Hæc Schol. exponit quaſi de Lampone dicta, quum ait, τουτέστιν, ὑπὲρ τῶν κατορθωμάτων τοῦ Λάμπωνος. Sed de filijs eius verba fiunt, q. d. ὑπὲρ τῶν ἀγαθῶν ἀθλητῶν τῶν Λάμπωνος παίδων. Nam γενεὰ eſt *proles*, & εὔαθλος, i. ἀγαθὸς τοὺς ἄθλους *in certaminibus ſtrenuus.*

ἐν Νεμέᾳ. Exponit propoſitionem. q. d. στεφάνων ἄωτον δεξάμενοι ἐν Νεμέᾳ, σοὶ ὦ Ζεῦ ἐκεράσαμεν τὸν πρῶτον κρατῆρα, τουτέστι τὸν πρῶτον ὕμνον ἐγράψαμεν. Et certè poëta Deum putatum certaminis præſidem, nunquam illaudatum laudando victores prætermittit. Alibi autem oſtendimus Nemea Ioui, qui inde Νεμέαιος dictus eſt, ſacra fuiſſe: in quibus pancratio vicit Pytheas, cui Nem. 5. ſcriptum eſt.

νῦν αὖτ' ἐν. Hoc eſt, νῦν δὲ Φυλακίδου παιδὸς νεωτέρου τὰ Ἴσθμια νικήσαντος, τῷ Ἰσθμοῦ δεσπότῃ Ποσειδῶνι καὶ ταῖς Νηρεῖσι πεντήκοντα τὸν δεύτερον κρατῆρα κίρναμεν, τουτέστι, τὸν δεύτερον ὕμνον γράφομεν. Quæritur quis ſit hic δεσπότης. Neceſſariò eſt Neptunus qui Iſthmius appellabatur, & cui ſacra erant Iſthmia, ſacérque Iſthmus Corinthiacus.

Νηρεΐδεσσι. Poët. dat. pro comm. Νηρεῖσι: quarum numêrum vide & nomina quinquaginta in Heſiodi Theogon. à v. 240 ad v. 264. Nereidum in Iſthmica victoria meminit, quia primæ Siſyphum monuerunt vt Iſthmios ludos inſtitueret: vt in libri huius titulum diximus. Porrò νικῶντος, per enallagen dicitur, pro νικήσαντος, vt alibi ſæpe.

εἴη δὲ τρίτον. Hoc eſt, γένοιτο δὲ τὸν τρίτον κρατῆρα κεράσαι, τουτέστι τὸν τρίτον ὕμνον γράψαι, αὐτοῦ τὰ Ὀλύμπια νικήσαντος. Tertius enim crater Ioui Seruatori libabatur, vt ex Aeſchylo docuimus: quod & ἐν ναυπλίῳ Sophocles docet,

Ζεῦ πανώλυμπε, καὶ Διὸς σωτηρίου
Σπονδὴ τρίτου κρατῆρος.

Hic λόγος eſt εὐκτικός. Votum enim facit pro nondum parta victoria Olympica, vt ei contingat, quò tertij hymni materia ſuppetat.

τρίτον. Rationem habent Scholia cur κρατὴρ τρίτος σωτῆρος Διὸς diceretur: nimirum quòd firmi manerent qui tertium poculum bibebant: qui verò ampliùs bibiſſent, contumelioſi, petulantéſque fierent. Hunc τρίτον κρατῆρα etiam

τέλειον

τέλειον appellabant, quia numerus ternarius est perfectus, initium, medium & finem habens, quibus in tribus sita est perfectio.

κατασπένδειν. Poculi metaphoram seruans dicit κατασπένδειν pro ἀνυμνεῖν. Epitheton μελίφθογγος occurrit Ol. Od. 6.

παράφρασις.

Summam autem fœlicitatem nacti sunt, sumptibus & labore virtutem insitam exercentes, & gloriam ex successibus consequentes. Nam siquis hominum æquo animo sumptus facit, & labores obit ad exercendas à Deo collatas virtutes, ipsique fauens Deus, gloriam, cuius vehementi amore tenentur homines, parit: diuino munere honorem cõsequutus, ad summum fœlicitatis fastigium peruenit, in quo tanquam iacta anchora stabilitus, fortunæ fluctibus manet inconcussus. In his studijs versatus Lampon Cleonici filius, senectutis emeritæ canitiem excipere, & ad Orcum ire optat. Ego autem venerandam Clothonem, eiúsque sorores Parcas oro vt viri illius amici mei vota pro famæ claritudine secundent.

ἀντιστρ. κῶλ. ιγ.

εἰ γάρ τις ἀνθρώπων δαπάνᾳ τε
χαρεὶς
καὶ πόνῳ, πράσσει θεοδμάτους ἀρε-
τὰς,
σύν τέ οἱ δαίμων φυτεύει
δόξαν ἐπήρατον, ἐσχατιαῖς
ἤδη πρὸς ὄλβου βάλλετ' ἄγ-
κυ-
ραν θεότιμος ἐών.
τοίαισιν ὀργαῖς εὔχεται
ἀντιάσαις, ἀΐδαν, γῆ-
ρας τε δέξασθαι πολιὸν
ὁ Κλεονίκου παῖς. ἐγὼ δ' ὑψί-
θρονον
Κλωθὼ, κασιγνήτας τε προσ-
εν-
νέπω, ἀπέσθαι κλυταῖσιν
ἀνδρὸς φίλου μοίρας ἐφετμαῖς.

μετάφρασις.

Siquis enim hominum sumptúque delectatus & labore, exercet à Deo structas virtutes, simúlque ei Deus serit amabilem gloriam, extremitates iam ad beatitatis iacit anchorã, diuinitus honoratus existens. Talium morũ optat compos factus, Orcum, senectutémque canam excipere Cleonici filius. Ego autem alto throno insidentem Clotho sororésque eius *alloquor, vt sequantur nobiles viri chari Parcæ preces.*

εἰ γάρ τις. Laus est sumpta à tribus fœlicitatis partibus, prima est δαπάνη. secunda φιλοπονία: tertia δόξα. Huic assimilis sententia occurrit antistr. 3. Od. 1. huius libri. Et Olymp. ep. 1. laborem, & sumptus ad virtutem exercendam coniungit. Hic laudis locus primùm pertinet ad suprà dictos Lamponis filios, vt paraphrasis Latina ostendet. Eandem autem laudem vltima epodo superioris Odæ ijs tribuit. Deinde pertinet ad Lamponem patrem, cui eadem studia tribuit.

πράσσει. Hoc est ἀσκεῖ. κατορθοῖ. θεοδμάτους Dor. pro comm. θεοδμήτους. h. e. ὑπὸ θεῶν δεδομημένας καὶ κατεσκευασμένας. σύν τέ οἱ δαίμων φυτεύει δόξαν. Hoc est, ὁ Θεός τε αὐτῷ συμφυτεύει δόξαν ἐπήρατον. Per tmesin lege σὺν & φυτεύει pro συμφυτεύει. Δαίμων autem, modò θεὸς, modò τύχη, à Schol. exponitur: atque eôdem res redit.

ἐσχατιαῖς ἤδη. Sic construe, ἤδη βάλλεται ἄγκυραν πρὸς ἐσχατιαῖς ὄλβου; expone au-

tem ἐπ' ἄκρον σαθερὸν εὐδαιμονίας ἀνθρωπίνης ὁρμίζει, ὥστε αὐ μὴ πόῤῥωτέρω δύνασθαι προελθεῖν. Nota metaphora est à nauibus sumpta, quæ anchoræ iactu firmantur, ne ventis vndisque concuti queant. Vocem βάλλετ', apostropho notatam sumo in præsenti βάλλεται cum Schol. & interpretor *iacit*, non *iecit*, vt vulgata versio, alijque nonnulli. Θεότιμος, poët. ὁ ὑπὸ Θεῦ τιμώμενος, *qui à Deo honoratur.* vox hæc in lexicis non reperitur.

τοίαισιν ὀργαῖς. Hoc est, ὁ Κλεονίκου παῖς Λάμπων τοιούτοις τρόποις συντυχὼν, εὔχεται γῆρας τε καὶ θάνατον δέξασθαι. Laudat Lamponem, quòd in huiusmodi studijs, vt fœlicitatem huiusmodi nanciscatur, optet ad senium vsque & mortem perseuerare: innuítque eundem his fœlicitatis partibus hactenus fuisse clarum.

ἀντιάσαις. Aeol. pro comm. ἀντιάσας. Commodè autem vtitur hoc Aoristi participio: quo non solùm innuat Lamponem his fœlicitatis partibus esse defunctum hactenus, sed post hac etiam defungi optare vsque ad extremum vitæ terminum.

ἀίδαν, γῆρας τε. Hysteron proteron: nam γῆρας præcedit θάνατον. Hic dictum ἀίδαν, à consequenti: nam ἀίδης est *Orcus*, seu *sepulchrum* in quo mortui reconduntur.

ἐγὼ δ'. Votum Pindari pro amico Lampone. Petit à Parcis vt Lampon fiat votorum compos. Atque hic non respicit ad votum pro Olympica victoria, nã istud est Pindari, non Lamponis: sed ad fœlicitatem illam summam quã optat Lampon, quámque pro eodem poëta petit à Parcis.

ὑψίθρονον. Scholiastes τιμίαν interpretatur. Nam θρόνος est *solium*, seu *augusta sella*, in qua honorati homines sedent. Et Parca dicitur ὑψίθρονος quòd in potentiam magnam sit euecta.

κασιγνήτας τε. Iunge cum hoc vocabulo μοίρας, quæ sunt Λάχεσις, & Ἄτροπος. Et προσεννέπω expone παρακαλῶ. σπέσθαι pro ἕπεσθαι: sicuti σπομένων pro ἑπομένων 4. Od. Pyth. ep. 2. ἐφετμαῖς. h. e. εὐχαῖς: etsi propriè ἐντολὰς significet. κλυταῖσιν, exponendum puto, διὰ vel ὑπὲρ τῶν κλυτῶν γινόμενας. Itaque totam hanc sententiam sic recolligo & expono, ἐγὼ δὲ τιμίαν Κλωθὼ, καὶ τὰς μοίρας αὐτῆς ἀδελφὰς παρακαλῶ ἀκολουθῆσαι τοῦ φίλου ἀνδρὸς εὐχαῖς ὑπὲρ τῶν κλυτῶν καὶ ἔνδοξον γίνεσθαι.

παράφρασις.

Soleo autem (& assero exploratissimum esse me id consueuisse) vos ô Aeacidæ qui pulcris curribus estis insignes, laudum rore perfundere, quoties ad hanc insulam, aliquem eius ciuem celebraturus venio. Sexcentæ autem, eæque amplissimæ viæ vna serie.

ἀντιστροφ. κῶλ. ια.

ὔμμι τ' ὦ χρυσάρματοι Αἰακίδαι
τέθμιόν μοι φαμὶ σαφέστατον εἶναι,
τάνδ' ἐπιστείχοντι νᾶσον,
ῥαινέμεν εὐλογίαις.
μυρίαι δ' ἔργων καλῶν
τέτμηνθ' ἑκατόμπεδοι ἐν σχερῷ κέλευθοι,

μετάφρασις.

Et vos ô curribus aureis insignes Aeacidæ, institutum mihi dico certissimum esse, quum ad *hanc insulam venio, aspergere* vos *laudibus Infinitæ autem facinorum præclarorum*.

sectæ sunt, quibus vestrorum præclarè factorum encomia perferantur, & ad Nili fontes versus Meridiem, pérque Hyperboreos ad Septentrionem. Neque adeò barbara, nostráque abhorrens à lingua ciuitas extat, cui sit inaudita gloria Pelei herois, & fortunati Deorum, Nerei scilicet & Doridis generi, à quibus vxorem accepit Thetidem filiam.

καὶ πέραν Νείλοιο παγᾶν,
καὶ δι' Ὑπερβορέοις. οὐδ' ἔστιν οὕτω
βάρβαρος, οὔτε παλίγγλωσσος πόλις,
ἅ τις οὐ Πηλέος ἀΐει κλέος
ἥρωος, εὐδαίμονος γαμβροῦ
θεῶν.

sectæ sunt centum pedes latæ in ordine viæ, & ultra Nili fontes, & per Hyperboreos. Neque est ita barbara, neque contrariæ linguæ ciuitas, quæ non Pelei audiat gloriam herois, fœlicis generi Deorum.

ὔμμι. Laus à maioribus Aeacidis, ad quam apostrophe ad ipsos transit, quorum laudes in genere proponit, quando χρυσαρμάτους appellat. i. τιμίους κατὰ τὰ ἅρματα, *curruum studio augustos*: deinde à sexcentis facinoribus præclaris, ob quæ famam à Meridie ad Septentrionem extenderunt, eosdem prædicat. In specie tres Aeacidas nominatim commendat, Peleum, Aiacem, Telamonem. Hoc ὔμμι, est dualis numeri, quod licentia poëtica sumitur pro plurali, & Aeolicè formatur, & regitur à ῥαινέμεν.

τέθμιον μοι. Hoc est, νόμιμον, καὶ συνήθες. Paulò pòst omnes legunt ἐπιστείχοντα: sed quia construendum est cum præcedente μοι, legere malo ἐπιστείχοντι: & sic legisse videtur Scholiastes, quum hyperbaticam hanc periodum sic declarat optimè: ἐμοὶ δὲ τήνδε τὴν νῆσον ἐπιπορευομένῳ, ὦ σεπτοτέροις ὑμᾶς ὦ χρυσάρματοι Αἰακίδαι νόμιμόν ἐστι ῥαίνειν τοῖς ὕμνοις καὶ ἐγκωμιάζειν.

φαμὶ σαφέστατον. Hoc addit, quia quoties Aeginetam aliquem victorem laudat, in Aeacidarum præconium excurrere & digredi quandoque fusiùs solet.

μυρίαι δ'. Hoc est, πολλαὶ ὁδοὶ καὶ μεγάλαι εἰσὶ κατὰ τὸ ἑξῆς φέρουσαι εἰς τῶν ὑμετέρων πράξεων τοὺς ὕμνους, ὥστε τὴν εὔκλειαν ὑμῶν ἐπὶ τὰ πέρατα τῆς γῆς ἥκειν, μέχρι Νείλου καὶ Ὑπερβορέων. Consideranda vox ἑκατόμπεδοι quæ à Schol. exponitur μεγάλη. q. d. ἑκατὸν ποδῶν *centum pedum*: sicut ἑκατόμπεδον Hesychius exponit ἑκατέρωθεν ἑκατὸν ποδῶν. Et hoc nomen erat Athenis templi quod Παρθενὼν quoque dicebatur, & ab omni parte centum pedes patebat. Vnde colligere est locum hunc à spatij magnitudine potiùs quàm à venustate sic dictum. Quanquam Suidas διὰ κάλλος, καὶ εὐρυθμίαν, οὐ διὰ μέγεθος appellari voluerit: & ex hoc loco statuerit Aemilius Portus ἀκυρολογίαν & κατάχρησιν esse, quum ἑκατόμπεδοι κέλευθοι, à Scholiaste μεγάλαι exponuntur. Quòd si legeretur ἑκατόμπεδοι, & alicuius exemplaris authoritate lectio niteretur, æquè bonum esset. Quod attinet ad χρῷ iam bis occurrit, videlicet Nem. prima, & vndecima.

πέραν. Legendum sic metri causa, non πέρα. Νείλοιο Ion. pro Νείλου. παγᾶν Dor. pro πηγῶν. Cùm autem Nilus sit versus Meridiem, innuit poëta virtutes Aeacidarum ad Meridiem vsque peruulgatas esse. De Nili fontibus, Herodot. l. 2. Pausan. in Attic. & Corinth. Cùm verò Hyperborei, de quibus Ol. 3. putentur Septentrionales populi, innuit easdem ad Septentrionem esse perlatas.

οὐδ᾽ ἔστιν. Ex infinito numero tres excerpit: primum Peleum quem vbique fama cognitum testatur. Hic παλίγγλωσσος Scholiastæ est τὴν γλῶσσαν ἀλλόκοτος: & Nem. Od. 1. ἐναντιόφημος. vide locum. ἀΐει. poët. pro comm. ἀκούει. Peleus *Deorum gener* est, quia Thetidem filiam Nerei & Doridis, marinorum Deorum, Ioue nuptias istas procurante, vxorem duxit, vt docet poëta Nem. ε. str. γ. & Nem. δ. Ep. 3.

παράφρασις.

Nulla item cui non innotuerit virtus Aiacis filij Telamonis, & patris eius, quem promprum alacrémque militiæ socium Alcmena natus Hercules ad bellum æreis armis gaudens, cum Argiua manu nauibus aduersus Troiam duxit, ad quam, ob Laomedontis perfidiam qui equos diuino semine satos, Herculi pro liberata Hesiona promissos non dederat, capiendam heroes laborarunt. Et cum illo Telamone belli socio Pergamiam arcem expugnauit: Meropum quoque gentes, quæ Coon Cariæ Insulam adiacentem incolebant, interemit: item immanissimũ illum montis instar procerum gigantem Alcyoneum, qui boues Solis rapuerat, Phlegræis Thraciæ in campis factum obuium prostrauit Hercules: nec arcui suo pepercit, sed validis manibus grauisonum eius neruum intendit.

στροφὴ β. κῶλ. ιγ.

οὐδ᾽ ἄτις Αἴαντος Τελαμωνιάδα,
καὶ πατρός· τὸν χαλκοχάρμαν ἐς πόλεμον
ἆγε σὺν Τιρυνθίοισι,
πρόφρονα σύμμαχον ἐς Τροΐαν,
ἥρωσι μόχθον Λαομεδοντίαν ὑπὲρ ἀμπλακίαν,
ἐν ναυσὶν Ἀλκμήνας τέκος.
εἷλε δὲ Περγαμίαν. πέφνεν δὲ σὺν κείνῳ Μερόπων
τ᾽ ἔθνεα, καὶ τὸν βουβόταν οὔρει ἴσον
Φλέγραισιν εὑρὼν Ἀλκυονῆ.
σφετέρας δ᾽ οὐ φείσατο
χερσὶ βαρυφθόγγοιο νευρᾶς

μετάφρασις.

Neque qua Aiacis Telamoniadæ, & patris, quem armis gaudens ad bellum duxit cum Tirynthijs promptum socium aduersus Troiam, quæ fuit *Heroibus labor pro Laomedonteo delicto, in nauibus Alcmenæ filius. Cepit autem Pergamiam* arcem: *occiditque cum illo* Telamone *Meropum gentes, & bubulcum monti æqualem Phlegris nactus Alcyoneum. Suo verò non pepercit manibus grauisono* arcus *neruo*

οὐδ᾽ ἄτις. Sequitur secundus ex Aeacidis Aiax, quem toto terrarum orbe celebrem reddidit Homerus. ἄτις Dor. pro ἥτις. Item Τελαμωνιάδα, pro comm. Τελαμωνιάδου. καὶ πατρὸς nimirum Τελαμῶνος. τὸν præposit. pro subiunct. ὅν. Porrò χαλκοχάρμαν Dor. pro χαλκοχάρμην h.e. χαλκοῖς ὅπλοις χαίροντα: quod epitheton referre potes ad πόλεμον, vel ad πρόφρονα σύμμαχον, videlicet Τελαμῶνα.

ἆγε. Dor. pro ἦγε. Synecdochicè dicit Τιρυνθίοισι, pro Ἀργείοις. Nam copias ex Argiuo solo, non ex Tirynthe tantùm collegerat, quæ vrbs est Argolidis, à qua Hercules Tirynthius heros dictus est.

ἥρωσι μόχθον. Subaudi γεγενημένην. Quod dicit, vel ratione heroum Troiam expugnantiũ: vel ratione heroũ expugnationẽ patientiũ: nam vtrinque labor

ingens exhaustus est. Ego priori modo malo ſumere. Hanc hiſtoriam vidimus antiſtr. 2. Nem. 3. Item ſtroph. 2. Nem. 4. vbi & de Meropibus, & de Alcyoneo vna ſerie loquitur, vide locum.

εἷλε δ᾽. Refer ad Ἡρακλέης, quod eſt initio primi coli antiſtrophes ſequentis: & poſt Περγαμίαν ſubaudi ἀκρόπολιν. Pergama autem, Troiæ munitiſſimam arcem appellarunt, exinde quamlibet arcem. σὺν κείνῳ nempe Αἴαντος παρὰ συμμάχῳ. Porrò μερόπων exponimus, non vt vulgata *hominum*, ſed *Meropum*: quia Meropes appellati ſunt Coi, quos Nem. 4. didicimus ab Hercule debellatos.

βουβόταν. Dor. pro comm. βουβότην. Alcyonei epitheton, quia boues Solis raptos abegerat.

σφετέρας δ᾽ οὐ. Hoc eſt, χερσὶ δὲ καρτεραῖς νευρὰν βαρυφθόγγου τείνας ἐκ ἐφείσατο τόξου: vno verbo σφοδρῶς ἐτόξευσε, vel κατετόξευσε. Ionicum eſt βαρυφθόγγοιο pro βαρυφθόγγου.

παράφρασις.

Qui cùm Aeaci filium Telamonem ad nauigationis ſocietatem inuitatum iuiſſet, ipſemet vt præco, eum coram conuiuis omnibus citauit. Ac Telamon quidem vir præſtantiſſimus hunc fortem bellatorem Amphitryonis filium in leonis exuuio ſtantem, vini nectaris inſtar ſuauis libationibus auſpicari iuſſit, & deauratam aſperámque cælatura phialam qua vinū excipiebatur, ei porrexit. Is autem extenſis ad cœlum manibus inſuperabilibus, huiuſmodi preces voce alta concepit. Si vnquā, ô Iupiter pater, meam precationem animo lubenti & alacri audiuiſti,

ἀντιστρ. κῶλ. γ᾽.

Ἡρακλέης. ἀλλ᾽ Αἰακίδαν καλέων
ἐς πλόον, κήρυξε πάντων δαινυμένων.
τὸν μὲν ἐν ῥινῷ λέοντος
στάντα κελήσατο νεκταρέαις
σπονδαῖσιν ἄρξαι καρτεραίχμαν
Ἀμφιτρυωνιάδαν.
ἄνδωκε δ᾽ αὐτῷ φέρτατος
οἰνοδόκον φιάλαν χρυσῷ πεφρικυῖαν Τελαμών.
ὁ δ᾽ ἀνατείνας οὐρανῷ χεῖρας ἀμάχους,
αὔδασε τοιοῦτόν τι ἔπος. Εἴ
ποτ᾽ ἐμᾶν, ὦ Ζεῦ πάτερ,
θυμῷ θέλων ἀρᾶν ἄκουσας,

μετάφρασις.

Hercules. Aeaciden autem inuitans ad nauigationem, præconio citauit omnibus epulantibus. Huncquidem in exuuio leonis ſtantem iuſſit nectareis libationibus auſpicari fortem bellatorem Amphitryoniaden: porrexítque ipſi præſtantiſſimus vini exceptricem phialam auro horrentem Telamon. Ille verò tendens ad cœlum manus inſuperabiles, protulit tale aliquod dictum. Si vnquam ô Iupiter pater, meam animo lubens precationem audiuiſti,

ἀλλ᾽ Αἰακίδαν. Non eſt aduerſatiuum ἀλλά, nec refertur ad οὐ φείσατο præcedēs: ſed nouæ orationis initium facit: ideóque exponimus *autem*. Narrat autem vt Hercules ipſe Telamonem adijt, & tanquam præco eum inuitauit & citauit ad ſocietatem nauigationis aduerſus Laomedontem, de cuius expugnatione modò verba fecit.

ἐς πλόον. Hoc conuenit cum eo quod dixit Telamonem ἐν νάυσι ab Hercule ad Troiam deductum. Et certè commodum erat naui eò proficisci, siquidem mare Aegæum prope Græciam est, & Europam ab Asia diuidit: & inter Peloponnesum, cuius pars est Argos, & Asiam vbi Troia fuit, interiacet.

κάρυξε. Vulgata exponit, *nauigationem voce preconis indixit.* Schmidius, *praconio affecit eum*, vt pote quem hac societate præ alijs dignum iudicaret. Malim ego exponere, *citauit tanquam praco.* Nam neque hic laudis locus, neque præconis alius voce opus, cum ipsemet Telamonem adijsset, & verisimile sit Herculem honoris causa proprio ore illum magni herois magnum filium ad συμμαχίαν inuitasse. Aduenisse autem videtur cùm Telamon agitaret conuiuium, & sui aduentus rationem ante cætera reddendo, priùs quàm aliud ageret diceret-ue, eum rogasse vt sibi expeditionem paranti suppetias veniret.

τὸν μὲν ἐν ῥινῷ. Leonis Nemeæi exuuium circumferebat Hercules: quem hoc in habitu stantem Telamon iubet à libatione conuersationem hospitalem inchoare. Ex qua actione colligimus antiquos, quum aliquem hospitio excipiebant, solitos esse primùm Deo libandum vinum offerre.

κελήσατο. Negl. augm. pro ἐκελήσατο. Aor. med. ἐκελησάμην, à verbo κελήσομαι, quod à barytono κέλομαι formatur. σπονδαῖσι νεκταρέαις, h.e. ταῖς ἐξ οἴνου ἡδέος νέκταρος δίκην. Herculem Ἀμφιτρυωνιάδαν à putatitio patre Amphitryone dicit, & καρτεραίχμαν, hoc est, πολεμικὸν, ὅπλοις δυνατὸν. & καρτεραίχμας Dor. pro comm. poët. καρτεραίχμης. h.e. ὁ καρτερὸς τὴν αἰχμήν.

ἀνδῶκε. Dor. & poët. pro ἀνέδωκε, h.e. ὤρεξε. οἰνοδόκος h.e. οἴνου δεκτικὸς, Ion. pro οἰνοδόχος comm. verso χ in κ. παρὰ τὸ δέχεσθαι τὸν οἶνον. Hanc phialam χρυσῷ πεφρικυῖαν vocat, h.e. τῇ ποικιλίᾳ τοῦ χρυσοῦ τετραχυμμένην. Et Aristarchus metaphoram ab apris sumptam, qui setis horrent, hic agnoscit.

ὁ δ᾽. Nimirum Hercules. αὔδασε Dor. pro ηὔδησε, à verbo αὐδάω. Εἶπεν. Oratio Herculis, quam quantum studiosus Telamonis conceperit, prima hæc verba indicant. θυμῷ θέλων, h.e. μετὰ προθυμίας, vel ἑκών. Porrò ἀραῖς intellige εὐχῶν, & ἄκουσας sume negl. augm. metri causa, pro ἤκουσας.

παράφρασις.

Nunc te, nunc te inquam precibus impensis oro vt huic viro ex Eribœa coniuge animosum filium à fato impetratum, nobis qui adsumus hospitem olim futurum exhibeas: qui quidem inuulnerabili sit corpore, quemadmodum hæc quæ me nunc inuoluit pellis leo-

ἐπῳδ. κῶλ. ια.

νῦν σε, νῦν εὐχαῖς ὑπὸ θεσπεσίαις
λίσσομαι, παῖδα θρασὺν ἐξ Ἐρι-
βοίας
ἀνδρὶ τῷδε, ξεῖνον ἁμὸν,
μοιρίδιον τελέσαι·
τὸν μὲν ἄρρηκτον φυὰν,
ὥσπερ τόδε δέρμα με νῦν περιπλα-
νᾶται

μετάφρασις.

Nunc tibi, nunc precibus sacris supplico, filium audacem ex Eribœa huic viro, hospitem nostrum, fatalem vt exhibeas: hunc quidem infracto corpore, quemadmodũ hoc exu-

nis: quam feram, primum omnium laborum meorum obiens, in Nemea interfeci: quique cum robore corporis, animi magnitudine simul sit præditus. Quæ cùm locutus esset Hercules, Deus in signum exauditæ à se precationis, magnam aquilam auium reginam ei misit, quo augurio exhilaratus, titillantem animum lætitiam sensit.

θηρὸς, ὃν πάμπρωτον ἀέθλων
κτεῖνά ποτ' ἐν Νεμέᾳ. θυμὸς δ' ἑπέσθω.
ταῦτ' ἄρα οἱ φαμένῳ πέμψεν θεὸς
ἀρχὸν οἰωνῶν μέγαν αἰετόν.
ἁδεῖα δ' ἔνδον μιν ἔκνιξεν χάρις.

uium me nunc circuit fera, quam omnium primum laborum interfeci olim in Nemea. Animositas autem sit comes. Hæc illi loquuto misit Deus ducem auiũ, magnam aquilam. Suaue autem intus ipsum titillauit gaudium.

νῦν σε νῦν. Hoc est, ἐπὶ τοῦ παρόντος θείαις εὐχαῖς ἱκετεύω, ἀνδρειότατον Τελαμῶνι ἐκ τῆς γαμετῆς Ἐριβοίας φῦναι παῖδα. Eribœa autem, quàm Peribœam nominat Pausan. in Attic. Alcathoi fuit filia, Alcathous rex Megarensium, & Pelopis filius. Hinc colligit Schol. Telamonem nondum susceptam prolem desiderasse.

ξεῖνον. Refer hoc ad παῖδα, quem futurum olim præsentibus conuiuis hospitem Hercules Telamoni vouet. ἁμὸν h. e. ἡμέτερον: quæ vox iam occurrit Od. 4. Pyth. in his, μνᾶστιν αἰακαῦ παντὶς ἁμοῖς. Eundem παῖδα dicit μοιρίδιον h. e. *fatalem*, quasi iam à fato his precibus impetratum. Itaque Schol. malè Telamoni hoc tribuit, ac si poëta dicere vellet, λίσσομαι σε τὸν ἐμὸν φίλον Τελαμῶνα εὐτυχῆ ποιῆσαι, *rogo te vt amicum meum Telamonem fortunatum reddas*: cùm hæc sententia planam hanc constructionem requirat, νῦν σε λίσσομαι τελέσαι ἀνδρὶ τῷδε μοιρίδιον παῖδα θρασύν, ξεῖνον ἁμόν. Post ξεῖνον ἁμὸν supplendum ἐσόμενον, γενησόμενον, vel tale quid.

τὸν μὲν. Hoc est, τὸν μὲν ἐσόμενον ἄρρωτον τὸ σῶμα; ὥσπερ ἄρρωτόν ἐστι τόδε με περιλαμβάνον δέρμα. Rogat igitur vt, quemadmodum leonina pellis quam circunferebat, erat innulnerabilis, sic & filius Telamonis fieret inuulnerabilis. Ferunt autem Aiacem toto corpore fuisse inuulnerabilem, exceptis lateribus quæ quòd interposita esset pharetra, pelle leonina tegere non poterat Hercules cùm Aiaci ἀτρωσίαν voueret.

θυμὸς δ' ἑπέσθω. Sequatur nimirum ὁ θυμὸς τὴν φυάν: vt quemadmodum corpore, sic etiam animo ἄρρηκτος esset Aiax: & robore simul atque animositate leoni similis.

ταῦτ' ἄρα. Exauditam à se filij precationem aquila immissa dicitur testari Iupiter. Vidimus in Olymp. Od. β. antistr. ε. Aquilam esse Iouis auem.

ἁδεῖα δ' ἔνδον. Hoc est, ἡδεῖα δ' ἡδονὴ αὐτὸν διῆκνισε. Ex quibus videtur Schol. legisse χαρὰ *gaudium*, non χάρις *gratia, beneficium*. Quod si retineatur χάρις, sic exponendum puto, *iucundum autem beneficium* (scil. exauditæ precationis omẽ) *eum intus titillauit* h. e. *exhilarauit*. Ego vtique χαρὰ præferrem. Hîc κνίζειν in bonam partem sumitur: sumpta metaphora ab ijs qui titillando risum velut lætanti mouent.

παράφρασις.

Et tunc, vt pote vir vaticinandi peritus, dixit. Habebis filium quem petis ô Telamon. Virum autem illum summopere robustum, & bellica fortitudine inter pugnantes turmas stupendum, Aiacem, ab auis quæ apparuerat nomine, denominauit. Itaque his dictis ilico consedit. Enimuero hîc mihi in Aeacidarum virtutibus narrandis subsistendum, quas si omnes enumerare vellem, iusto longior esset narratio. Ad Phylaciden, Pytheam, & Euthymenem mihi iam redeundum, ô Musa. Veni enim illis encomium è meo penu prompturus, quod & Argiuorum breuiloquentiam imitatis, paucissimus verbis persequar.

στροφὴ γ. κῶλ. ιγ.

εἶπεν τε φωνήσαις, ἅτε μάντις
ἀνήρ.
ἔσσεταί τοι παῖς ὃν αἰτεῖς ὦ Τελα-
μών.
καί νιν ὄρνιχος φανέντος
κέκλετ' ἐπώνυμον εὐρυβίαν
Αἴαντα, λαῶν ἐν πόνοις ἔκ-
παγλον Ἐνυαλίου.
ὣς ἄρα εἰπὼν, αὐτίκα
ἕζετ'. ἐμοὶ δὲ μακρὸν πά-
σας ἀγήσασθ' ἀρετάς.
Φυλακίδᾳ γάρ τ' ἤλυθον Μοῖσα
ταμίας
Πυθέᾳ τε κώμων, Εὐθυμένει
τε. τῶν Ἀργείων τρόπον
εἰρήσεται που κ' ἐν βραχί-
στοις.

μετάφρασις.

Dixitque loquutus vt vir vates. Erit tibi filius quem petis ô Telamon: & ipsum aui quæ apparuerat appellauit agnominem valdè robustum Aiacem, turmarum in laboribus stupendum Martis. Sic loquutus, ilico consedit. Mihi autem longum esset *omnes commemorare virtutes. Phylacida enim veni ô Musa dispensator Pytheæque hymnorum, Euthymenique Argiuorum more dicetur vtique paucissimis* verbis.

εἶπέν τε. Significat Hercules Telamoni fore vt filium habeat. φωνήσαις Aeol. pro φωνήσας. ἔσσεται metri causa pro ἔσεται, & τοὶ Dor. pro σοί. In memoriam autem augurij ex quo coniecit nasciturum Telamoni filium, ab aquila quæ apparuerat αἴαντα vult appellari, nam αἰετὸς *aquila* est. Sophocles ab αἶ αἶ Aiacem introducit nomen suum deducentem, vt ad suam calamitatem alluderet. κέκλετ'. pro ἐκέκλετο. h. e. ὠνόμασε. Verbum autem κέκλομαι poëticum est, pro comm. κελεύω. At hîc est καλέω, ὀνομάζω. Hunc πολεμικώτατον fore prædicit, inquiens ἔκπαγλον ἐν πόνοις λαῶν ἐνυαλίου, h. e. λαῶν ἀρείων. ἔκπαγλος occurrit antist. 4. Pyth. 4.

ὣς ἄρα. Conclusio orationis Herculis, qua peracta sedit, cùm antè staret: vt σταίτα ἐν ῥινῷ dixit paulò antè poëta.

ἐμοὶ δὲ. Præscindit longiorem futuram digressionem si Aeacidarum virtutes omnes commemorare vellet: parátque hac transitione sibi epanodon ad institutum encomium Isthmionicorum Aeginensium. q. d. ἐμοὶ δὲ ἀπείρατον λόγῳ τὸ τῶν Αἰακιδῶν πάσας ἀρετὰς διηγήσασθαι. ἦλθον δὲ συντόμως κατὰ τῶν Ἀργείων τρόπον ἐγκωμιάσων Φυλακίδαν, Πυθέαν, καὶ Εὐθυμένη.

ἀγήσασθ', pro ἡγήσασθ', & simplex pro composito διηγήσασθ'. ταμίας κώμων, hoc est, δοτὴρ τῶν ἐγκωμίων. Argiuorum autem morem notat, qui breuiloquentia, cōtrà quàm Iones delectabātur. Hanc laudē ijsdē ex *Vlysse furente* Sophoclis tribuit Schol.

Παῖτ'

Παίτ' οἶδα, πάντ' ἔλεξα ταῖς πεπαλμένα.
Μῦθος γὰρ Ἀργολιστὶ συμτέτμηται βραχύς.

παράφρασις.

Et dicam vt illustres illi Lamponis filij, eisque materno genere coniunctus Euthymenes, pancratio tres victorias ab Isthmo, alias autem à Nemea frondosa sylua reportarunt. Quantam autem ob eas hymnorum sortem in lucē eduxerunt! Hinc effecerunt vt Psalychidarum tribus in Aegina vnde oriundi sunt, memoriam vegetāti gratiosorum hymnorum rore præstantissimè recreemus. Porrò instaurata Themistij aui materni domo, hanc vrbem Dijs charam incolunt. Lampon autem studium rebus gerendis adhibens, hanc Hesiodi sententiam, *Studium vtique opus promouet*, magni à se fieri testatur, ijsdémque verbis filios ad laborum studium hortatur.

ἀντιστρ. κώλ. ιγ.

ἄραντο γὰρ νίκας ἀπὸ παγκρατίου,
τρεῖς ἀπ' Ἰσθμοῦ, τὰς δ' ἀπ' εὐφύλλου Νεμέας,
ἀγλαοὶ παῖδές τε καὶ μάτρως. ἀνὰ δ' ἄγαγον ἐς φάος οἵαν μοῖραν ὕμνων! τὰν Ψαλυχιδᾶν δὲ πάτραν, Χαρίτων
ἄρδοντι καλλίστᾳ δρόσῳ.
τόν τε Θεμιστίου ὀρθώσαντες οἶκον, τάνδε πόλιν
θεοφιλῆ ναίοισι. Λάμπων δὲ, μελέταν
ἔργοις ὀπάζων, Ἡσιόδου
μάλα τιμᾷ τοῦτ' ἔπος,
υἱοῖσί τε φράζων παραινεῖ,

μετάφρασις.

Reportarunt enim victorias à pancratio, tres ab Isthmo: alias à frondosa Nemea illustres filiique & auunculus. Produxerunt autem in lucem qualem sortem hymnorū! Psalychidarum autem tribum, Gratiarum irrigant pulcherrimo rore. Themistijque instaurata domo hanc vrbem Dijs charam incolunt. Lampon autem studiū rebus gerendis adhibēs, Hesiodi valde honorat hunc versum, filiisque recensens eos hortatur,

ἄραντο γὰρ νίκας. Hoc est, τρὶς ἐνίκησαν Ἴσθμια παγκρατίῳ ἀγωνιζόμενοι. Tres victoriæ recensentur Isthmicæ, singulis vna. Nemeorum victorias non enumerat: Constat autem ex Nem. ε. Pytheam fuisse semel Nemeonicam. Nemea εὔφυλλος ob syluam appellatur. ἀγλαοὶ Inseruit his vocibus παῖδές τε καὶ μάτρως, ac παῖδες videlicet Λάμπωνος. Nonnulli legunt μάτρωες: sed illud ex Scholijs corrigendum, vbi obseruatur dictum μάτρωες, ἀντὶ τοῦ μάτρως. Asseritur autem ibidem, Poëtam συλληπτικῶς loqui; & Phylaciden bis Isthmia, & semel Nemea vicisse, Pytheam semel Nemoa: superesset vt referret an Euthymenes tertiam victoriam Isthmicam reportasset: sed id omittit: quod tamen ex Nem. ε. str. γ. colligere possumus. Ibidem etiam ait vocem μάτρως significare τὸν κατὰ μητέρα προσήκοντα: neque probari posse Euthymenem fuisse horum auunculum. Quod in his πὸς μάτρως Nem. ε. antistr. ζ. potiori ratione obseruauimus, vt ex loci sensu colligebamus.

ἀνὰ δ' ἄγαγον. Sic per tmesin legendum pro ἀνάγαγον δὲ. Et prima syllaba producta, dictum ἄγαγον non neglecto augm. sed Dor. pro ἤγαγον. Porrò θαυμαστικῶς hæc dici vult Schol. q.d. ὁποίαν δὲ καὶ ἡλίκην ὕμνων μοῖραν ἀνήγαγον εἰς φῶς, ἐπὶ ταῖς

ἑαυτοῦ ἀνδρείαις! Hîc tacitè ſua carmina commendat Pindarus, quæ paſſim alijs præferre ſolet. Nec de ſui carminis dignitate tantùm hæc intelligi vult, vt puto, ſed etiam de numero encomiorum, quæ tria extant, nempe 5. & 6. Iſthmior. & 5. Nem. Odæ.

Ψαλυχιδᾶν. Dor. genit. pro comm. Ψαλυχιδῶν. Commendatio à tribu Pſalychidarum, quæ in Aegina fuit illo tempore illuſtris, ex qua fuerunt hi victores: qui eam hymnis ornant, quatenus cauſa ſunt cur eorum mētionem faciat poëta. Allegoricè καλλίστα δρόσος χαρίτων, ſunt victoriales hymni. ἄρδοντι Dor. pro ἄρδουσι, hoc eſt, καταβρέχουσι.

τόν τε Θεμιστίου. Laus à Themiſtio auo materno, cuius Nem. 5. meminit. Hi illius nepotes dicuntur οἶκον ὀρθώσαντες, non quòd lapſam erexerint: nihil enim tale hinc colligi poteſt: ſed quòd illius εὐδοξίαν ſua virtute inſtaurarint, & de nouo erexerint.

τάνδε πόλιν. Scilicet Aeginam, Inſulę ὁμώνυμον: quam Θεοφιλῆ *Deo charam* dicit, fortè quia florebat virtutibus & opibus; quas charis hominibus à Deo dari putabant veteres: vel quia Iupiter putatitius Aeaci pater, ei fauere credebatur in gratiam Aeacidarum nepotum.

Λάμπων δέ. Laus à Lampone patre, quem commendat à φιλοπονίᾳ, ſiue φιλεργίᾳ, quam ex Heſiodi præcepto ſectatur, quod Scholiaſtes ex ſemi verſu eius. l. 2. ἔργων promit, μελέτη δέ τοι ἔργον ὀφέλλει.

υἱοῖσί τε. Lamponis alia laus, quòd non ſolùm ſuo exemplo, ſed documento etiam excitet filios ad φιλεργίαν. Lampon dicitur υἱοῖς φράζων, hoc eſt, λέγων τὸν στίχον ἢ ἔπος Ἡσιόδου ὅπερ τιμᾷ. Quid aut παραινεῖ? Nimirum μελέταις ἔργοις ὀπάζειν. Sed quorum ἔργων μελέτην intelligit? Puto τῶν ἄθλων ſeu τῶν ἀγώνων.

παράφρασις.

vt ſibi, patriæque ciuitati commune ornamentum, illis ad virtutem & gloriam comparatis, adducat & accommodet. Idem etiam ob beneficentiam erga hoſpites amatur: ac mediocritatem quidem animi ſtudio perſequitur: mediocritatem verò conſequutus retinet, eáque contentus manet. Ita verò eius mens & lingua conſentiunt, vt aliud in ore aliud in pectore non habeat. Rectè etiam dixeris, vt Naxia cos ęris domitrix, inter alias cotes præſtantiſ-

ἐπῳδ. κῶλ. ια.

ξυνὸν ἄστει κόσμον ἑῷ προσάγων.
καὶ ξένων εὐεργεσίαις ἀγαπᾶται.
μέτρα μὲν γνώμᾳ διώκων,
μέτρα δὲ καὶ κατέχων.
γλῶσσα δ' οὐκ ἔξω φρενῶν.
φαίης κέ νιν ἄνδρ' ἐν ἀεθληταῖσιν ἔμμεν,
Ναξίαν πέτραις ἐν ἄλλαις
χαλκοδάμαντ' ἀκόναν. Πίσω σφε Δίρκας
ἁγνὸν ὕδωρ, τὸ βαθύζωνοι κόραι

μετάφρασις.

commune ciuitati decus ſua adducens: & in hoſpites ob benefacta amatur: mediocritatē quidem animo perſequens, mediocritatem verò etiam retinens. Lingua autem non eſt extra mentem. Diceres illum virū inter athletas eſſe Naxiam, lapides inter alios, æris domitricem cotem. Potabo ipſos Dirces pura

sima est : sic inter alios athletas virum illum excellere. Ego ipsis Dircæi fontis puram aquam dabo potandam, h.e. ipsis suarum virtutum laudes sitientibus, carmen encomiasticum exhibebo, quod altè succinctæ, proindéque expeditæ Musæ filiæ Mnemosynes aureo peplo insignis, proindéque præclaræ, ad bene muratas Thebarum Cadmi vrbis portas mihi aspirantes suo afflatu dictarunt, & produxerunt in lucem.

χρυσοπέπλου Μναμοσύνας ἀνέτειλαν παρ' εὐτειχέσι Κάδμου πύλαις.

aqua, quam altè succinctæ filiæ aureæ veste ornatæ Mnemosynes, produxerunt iuxta bonis muris munitas Cadmi portas.

ξενῶν ἄστυ. Hoc est, *οἱ δ' αὐτῷ ϗ τῇ πατρίδι Αἰγίνῃ κόσμον συνάπτων.* Nam puto poëtam innuere velle, Lamponem ea mente, Hesiodi præceptum, propriúmque exemplum filijs propoluisse, vt rerum gerendarum essent studiosi, ídque sibi illorum patri, patriæque commune esset decus & ornamentum. Putat Schmidius hoc de Lampone dictum, quòd bellum Persicum Xerxis in quo Aeginetarum, vt & Atheniensium virtus præcipuè emicuit, describens, haud dubiè summis præconijs Aeginam ornarit. Sed series contextus nihil tale respicere videtur.

ϗ ξένων. Laus ab Hospitalitate: q.d. *ἀγαπᾶται δὲ ἐπὶ τῇ φιλοξενίᾳ.* Nam ξένων ὑπουργίαις, passiuè debes intelligere *beneficia in hospites collata.*

μέτρα μὲν. Laus à mediocritatis studio : vel etiam à rerum legitimarum & honestarum amore. Nam Schol. exponit *μέτρα, τὰ προσήκοντα, legitima* : puto etiam sumi posse pro *μέτρια honesta*, q.d. *τὰ μέτρια μὲν ϗ προσήκοντα τῇ ἑαυτοῦ γνώμῃ μετερχόμενος, ϗ κατέχων, ἤγουν τὰ μέτρια διανοούμενος ϗ ἐνεργῶν.*

γλῶσσα δ' οὐκ. Laus à prudentia. Nam lingua extra mentem non est, quando quis loquitur ea quæ meditatus est. Vel laus à candore animi & veracitate, quòd non aliter loquatur quàm sentit. Vide Erasmi Chil. in hoc adagium, *Lingua iurauit.*

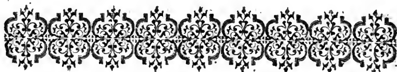
φαίης κέ νιν. Laus à præstantia inter athletas, quam à comparatis auget. Comparationem autem declarat paraphrasis Latina. Naxus insula vna ex Cycladibus, cotum præstantia celebris. Hunc Pindari locum vide in Chil. Erasmi, titulo *fortitudinis*, in hoc *Adamantinus.*

χαλκοδάμαντ'. Hoc est, *τὴν χαλκὸν δαμάζουσαν.* Hoc epitheton coti tribuitur eo quod dum *σίδηρον ποιεῖ τμητικὸν*, & *ξίφη ὀξέα ποιεῖ*, interim æs aut ferrum absumit. Porrò *ἀκόνη* putatur dici, ex *α* extensiuo, & *κονᾶν, τὸ λεπτύνειν, ϗ φθείρειν*: quod facit cos dum ferrum vel æs exacuit.

πίσω σφε Δίρκας. Conclusio hymni, quæ ex breui primæ propositionis repetitione constat; eáque allegoricè profitetur se hosce omnes de quibus mentionem hoc hymno fecit, laudibus prosequuturum. Hanc allegoriam sat declarat Latina paraphrasis. Dirces puram aquam appellat, vt pote puris Musis sacram.

βαθυζώνοι. Periphrasis Musarum, quas Μνημοσύνης ϗ Ζηνὸς Ολυμπίου ἀγλαὰ τέκνα crediderunt. Mnemosyne χρυσόπεπλος vocatur. h.e. *τιμία, σεμνὴ* à veste.

ἀνέτειλαν. Hoc est, ἀνατεῖλαι ἐποίησαν. vel ἀνέφυσαν, ἀνέδωκαν. Hoc sensu ἀνατέλλω vsurpatur Il. ε. Τοῖσιν δ' ἀμβροσίην σιμόεις ἀνέτειλε. Periphrasis & synecdoche, παρὰ Κάδμου πύλαις, pro παρὰ Θήβαις.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗ ΘΗΒΑΙΩ, παγκρατίῳ.

STREPSIADAE THEBAno, pancratio victoriam adepto.

ΕΙΔΟΣ Ζ.

ODE VII.

ARGVMENTVM.

STrepsiadæ Thebani conterranei viri laudes Pindarus petit ab Isthmiaca pancratij victoria, à corporis robore, & forma, ab animi virtute, à literarum studio, ab eiusdem nominis auunculo strenuo viro qui patriam fortiter defendendo mortem oppetiuit: cuius in laudibus paulùm immoratus, ad victorem reuertitur, quem ad vitę tranquillitatem hortatur docétque non esse affectanda nostris viribus maiora. Tandem Oden voto concludit orans Apollinem vt huic victori Pythiam quoque victoriam impertiat.

παράφρασις.	στροφὴ α. κῶλ. η.	*μετάφρασις.*
Quonam, ô beata Theba, ornamentorum, quæ olim in tuo solo extiterunt, animum tuum maximè oblectasti & recreasti? An natalibus Bacchi quem in-	Τίνι τῶν πάρος, ὦ μάκαιρα Θήβα, καλῶν ἐπιχωρίων μάλιστα θυμὸν τεὸν εὔφρανας; ἦ ῥα χαλκοκρότου πάρεδρον	*Quonam præteritorum, ô beata Theba, ornamentorum patriorũ maximè animum tuũ oblectasti? an aristrepa*

tonsum & bene comatum Iouis Semeléſque filium, cum æreis cymbalis ſtrepente Cerere coli ſolitum, quòd hæc ſicco, ille humido alimento nutricationem ſimul perficiant, in lucem edidiſti? An Herculis ortu, quum Deorum prçſtantiſſimum Iouem, aureas etiam niues fundere valentem, media nocte excepiſti,

Δαμάτερος, ἀνίκ' εὐρυχαίταν
ἄντιλας Διόνυσον; ἢ
χρυσῷ μεσονύκτιον
νίφοντα δεξαμένα
τὸν φέρτατον θεῶν,

aſſeſſorem Cereris quũ laticomum in lucem edidiſti Bacchum? aut auro media nocte ningentem quum excepiſti præſtantiſſimum Deorum,

Στρεψιάδῃ. Strepſiades hîc quis, qualis, & cuias fuerit ex argumento collige: eiuſdem nominis fuit auunculus eius: & Athenienſis quidam quem Ariſtophanis Nebulæ ſatis deſcribunt.

τίνι τῶν πάρος. Oſtenſurus poëta Thebas honore auctas eſſe ob pancratij victorem ciuem Strepſiadem, exordium ducit à generali propoſitione, *Thebas eſſe multis ornamentis patrijs claras & beatas*: & facta quorundam enumeratione, deſcendit ad Strepſiadem ipſum. Hoc proponit λόγῳ πυστικῷ, quum facta vel ad Nympham tutelarem, vel ad ciuitatem ipſam apoſtropha, quærit quonam ex illis patrijs ornamentis maximè ſit delectata. Hoc interrogatiuum τίνι conſtruendum cum τῶν πάρος καλῶν. Et τὸ καλὸν ſubſtantiuè eſt ſumendum, vt alibi iam oſtendimus, & Euripidis exemplo probauimus, qui τὸ καλὸν τοῦ βίου *decus* ſeu *ornamentum vitæ* appellat. vide ξυνὸν καλόν. antiſtr. 3. prim. Iſthm.

τῶν πάρος. Hoc eſt, τῶν φθασάντων, vt rectè exponit Schol. Nam πάρος vt multa alia, præfixo articulo vim nominis habet.

ἦ ῥα. Primum Thebarum ornamentum Bacchus: quem appellat εὐρυχαίταν, quia erat ἀκερσεκόμης: vnde Coluth. ἀκερσεκόμης ζεφύρῳ συφελίζετο χαίτην. Et Epig. 2. Εὐχαίτα Διόνυσε, compellatur. Vt autem intonſus eſſe ſolebat, ac proinde amplam comam gerebat, ita imberbis fingebatur, ac proinde effœminatus & juuenis. Deinde Δάματερος πάρεδρον vocat inquit Schol. κατὰ μυστικὸν λόγον, quoniã ipſi aſſidet Ζαγρεὺς Διόνυσος, ab alijs dictus Ἴακχος ex Proſerpina natus, vel κατὰ τὸν φυσικὸν λόγον, quoniam ſiccum alimentum, quod Cereri tribuitur, comitatur humidum, ſcilicet vini vſus: vel quia edulis eſt vua, & ad potum parandum idonea. Quoniam autem Ceres cibi, Bacchus potus authores putabantur, ideo ſimul à veteribus colebantur.

χαλκοκρότου. Hoc eſt, χαλκὸν κροτούσης *æs pulſantis*. Epitheton eſt Cereris χαλκόκροτος: quia Cereris in ſacris ærea cymbala pulſabantur, quòd cùm filiam olim quæreret, cum cymbalorum tinnitu, & tympanorum pulſatione huc illuc curſitarit.

ἄντιλας. Pro ἀνέτειλας metri cauſa: hoc eſt ἐγέννησας, ἀνέδωκας εἰς φῶς. Eodem ſenſu ἀνατέλλω occurrit vltimo ſuperioris Odæ colo.

ἢ χρυσῷ. Secundum Thebarum ornamentum Hercules, quem ex Alcmena Amphitryonis vxore ſuſcepit Iupiter: quem χρυσῷ νίφοντα dixit, non vt Danaës, quam in auream pluuiam mutatus adiuit, meminiſſet. Nam hoc apud

Argiuos quorum rex fuit Acrisius Danaës pater, non apud Thebanos accidit. Sed vt indefinitè Iouis potentiam obiter denotaret, qui aurum etiam pluere possit, vt quum in imbrem aureum conuersus Danaën per impluuium accessit, & aureas niues Rhodo immisit, vt vidimus Olymp. ζ. Quare Schol. & alij interpretes eum sequuti, malè confundunt Alcmenæ, & Danaës fabulam.

μεσονύκτιον. Si velis substantiuè sumere, subaudi κτ. Sin minùs licet adiectiuè sumere, vt quum *μεσονύκτιον πνεῦμα* vocat Aristocles *ventum de media nocte surgentem*, & Anacreon *μεσονυκτίοις ὥραις, media noctu tempus.* φέρτατον θεῶν Iouem periphrasticè vocat.

παράφρασις.

quando ille Amphitryonis ædes ingressus, vxorem eius Alcmenam Herculea cum genitura conuenit? An ob Tiresiam vatem, cui diuinandi facultas prudentissima consilia suggerebat? An ob Iolaum Herculis aurigam, regendorũ equorum peritissimum? An ob Chthonium, Hyperenorẽ, Pelorum, Vdęum & Echionem strenuos bellatores, quos dentium draconis satu Cadmus creasse fertur? An ob victoriam de Adrasto Argiuorum rege reportatam, quem ex valido belli pro genero Polynice suscepti tumultu remisisti

ἀντιστρ. κῶλ. α.

ὁπότ' Ἀμφιτρύωνος ἐν θυρέτροις
σταθεὶς, ἄλοχον μετῆλθεν Ἡρακλείοις
γοναῖς;
ἢ ἀμφὶ Τειρεσίαο πυκιναῖσι βουλαῖς;
ἢ ἀμφ' Ἰόλαον ἱππόμητιν;
ἢ Σπαρτῶν ἀκαμαντολογχᾶν; ἢ ὅτε καρτερᾶς
Ἄδραστον ἐξ ἀλαλᾶς
ἄμπεμψας, ὀρφανὸν

μετάφρασις.

quum Amphitryonis in foribus stans, vxo*rem* eius *adiuit* cum *Herculeo semine? aut ob Tiresia prudentia consilia? aut ob Iolaũ equorum peritum? aut* ob *Satos bello indefatigatos? aut quando valido Adrastum ex tumultu belli remisisti, orbum*

ὁπότ'. Hoc est, *ἡνίκα εἰς Ἀμφιτρύωνος ἐλθὼν οἶκον, τὴν γαμετὴν Ἀλκμήνην Ἡρακλέος γονῇ μετῆλθεν.* Obseruandum θύρετρον idem esse quod θύρα: & impropriè hîc θύρετρα *valuas* exponi, quæ sunt *δικλίδες.*

ἢ ἀμφί. Hoc & sequens colon ratione sensus & metri deprauatũ, sic restitui vt habes in cõtextu, cùm habeãt vulgati libri, *ἢ ὅτ' ἀμφὶ Τειρεσίαο πυκιναῖς βουλαῖς;* Expunxi ὅτι quod turbat constructionem, nec habet quo referatur. Lego *Τειρεσίαο* synizesin faciendo duarum vltimarum syllabarum, & pro *πυκιναῖς* lego *πυκιναῖσι.* Quod vocabulũ expunxit Schmidius & pro ὅτε legit ποτὶ. Videat lector, vtrum sit consultius. Sic & sequente colo, legunt *ἢ ὅτ' ἀμφί*: sed ὅτε pariter expunxi.

Τειρεσία. Tiresias vates tertium Thebarum ornamentum, Iolaus quartum proponitur, huic Thebis Iolaia sunt instituta: illi verò Ephestia, in quibus ipsius simulachrum virilibus vestimentis exuebatur, & muliebribus ornabatur: quibus iterum mox ablatis, virilis habitus imponebatur, ad signi-

candam viri in fœminam, & fœminæ in virum mutationem, quam passus esse fertur.

ἱππόμητιν. Hoc est, τῆς ἱππικῆς ἐμπείρου. Nam ἵππος hic metonymicè pro ἱππικὴ sumitur. Comp. vox ex ἵππος *equus* & μῆτις *consilium* παρὰ τὸ μήδεσθαι: q. d. τὴν ἱππικὴν μηδόμενος, ὁ ἱππόμητις. Hîc meminerit lector εὔφρανας τεὸν θυμὸν seruire singulis sententijs, vsque ad ἀλλὰ παλαιὰ, quod est septimo Epodi colo.

ἢ ἀνίκ᾽. Quintum ornamentum Satorum, de quibus Ep. 2. Od. 1. Isthm in Σπαρτῶν γένος. Notandum subaudiri præpositionem ἕνεκα, vel χάριν. Porrò ἀκαμαντολογχᾶν est genit. Dor. pro comm. ἀκαμαντολογχῶν. Ab ἀκαμαντολόγχης, poët. vocab. q. d. ὁ κατὰ τὴν λόγχην ἀκάματος, *infatigabilis hasta*, quæ pro μάχῃ metonymicè sumitur, ac proinde πολεμικώτατον sonat, sicut & ἀκαμαντομάχης Pyth. Od. 4.

ἢ ὅτι. Sextum ornamentum, victoria de Adrasto reportata. Hîc ἀλαλὴ, μάχην significat, διὰ τὰς θορυβώδεις φωνὰς inquit Schol. Alioqui est *militaris clamor*, in quo λὰ, λὰ crebrò repetitur, tum ad socios adhortandos, tum ad terrendos aduersarios. Vide Magn. Etymol. ἄμπεμψας syncope poëtica, pro ἀνέπεμψας, & ὀρφανὸν interpretare ὀρφανωθέντα, στερηθέντα. Hæc historia iam antè occurrit.

παράφρασις.

ad equis alendis aptum Argos accepra clade grauissima qua socijs innumeris priuatus est, & solus euasit? An quando Doricā Heraclidarum in firma sede apud Lacedæmonios collocasti, & ex te oriundi Aegidæ, secundum oraculi Apollinis Delphici responsa, Amyclas oppidum Laconiæ ceperunt & occuparunt? Omnibus his ornamentis animum vtique exhilarasti suo tempore. Sed, quandoquidem priscorum operum gratia dormire, nec apud posteros commemorari solet, imò rem illam homines obliuioni tradunt,

ἐπῳδ. κῶλ. ν.

μυρίων ἑταίρων, ἐς Ἄργος ἵππιον;
ἢ Δωρίδ᾽ ἀποικίαν οὕνεκ᾽ ὀρθῷ
ἔστασας ἐπὶ σφυρῷ
Λακεδαιμονίων; εἷλον δ᾽ Ἀμύκλας
Αἰγεΐδαι σέθεν ἔκγονοι,
μαντεύμασι Πυθίοις;
ἀλλά, παλαιὰ γὰρ εὕδει
χάρις, ἀμνάμονες δὲ βροτοί,

μετάφρασις.

infinitis socijs, ad Argos equestre? aut Doricam quando coloniam recto constituisti in malleolo Lacedæmoniorum? ceperúntque Amyclas Aegidæ tui posteri oraculis Pythijs? Enimvero, nam antiqua solet dormire gratia, immemores autē sunt mortales eius rei,

Ἄργος ἵππιον. Argos Achaiæ vrbs, de qua vide Plin. l. 4. Strab. l. 8. appellatur ἵππιον à Pindaro: sic & ab Eurip. in Taur. ὅταν ἐς Ἑλλάδ᾽, ἵππιόν τ᾽ Ἄργος μόλῃς. Ab Homero Il. γ. Ἄργος ἐς ἱππόβοτον. & Theoc. Id. Ἄργει ἐν ἱπποβότῳ κειμήλια. Argos aiunt esse magnis latísque spatijs explicatum, & ad cursum equorum aptum, præterea pascuis abundare: ita vt cùm Insulæ magna ex parte essent τραχεῖαι, hoc

χωρεῖον esset & *ἱππήλατον*,& *ἱππόβοτον*,*agitandis*,*& alendis equis idoneum* :vnde Horat. l.1.Carm. Od. 7. *Argos equis aptum* dicit.

ἢ Δωρίδ'. Septimum ornamentum:coloniæ in Peloponnesum deductio , & Amyclarum occupatio , ab Heraclidis,qui ex Attica & Bœotia eò se contulerunt.Hanc historiam Pyth.ε.antistr.γ.attingit.Heraclidæ in primis dicebantur Δωριεῖς.Heraclidæ autem , vt ait Schol.oraculum à Deo acceperunt,vt assumptis Aegidis Peloponnesum occuparent.Hi erant à maioribus Phlegræi. Hoc fecerunt illi,nec spe frustrati , sed Peloponneso potiti, Aegidas migrare iusserunt Thebas. Alij aiunt , Aegidas Thebis esse tribum , à qua socij aduersus Lacedæmonem iuerunt , & eam ceperunt. Alij,sic quosdam in Lacedæmone vocari,ab Aegeo quodam Thebano,qui Heraclidis in capienda Laconia opẽ tulit. Alij legunt Αἰγείδαι: quòd Argia vocaretur Aristodemi Heraclidarum nepotis vxor,ex qua natus Procles , & Eurysthenes qui Laconicam occuparunt. Aliter etiam hæc narrat. Aegidæ , inquit , est Thebarum tribus , vnde quidam Lacedæmonijs opem ferentes Spartam venerunt , quum excitatum esset bellum aduersus Amyclæos. Horum dux fuit Timomachus qui Lacedæmonijs omnia ad bellum disposuit necessaria,& ab ipsis honorum amplitudine cumulatus est. Atque hæc refert Aristoteles in Laconum rep. Plura vide apud Scholiasten , ex cuius varia historiæ narratione nihil certi potest colligi. Schmidius legit Αἰγιμίδαι & hoc refert ad Aegimij posteros, de quibus Pyth. α. str. 4. & Pyth. ε. ant. γ. Sed quid statuendum sit nondum video.

ἀστραγάλῳ ἔστακ' ὀρθῷ.Hoc est,vt exponit rectè Schol.ὅτι ἐπ' ἀσφαλοῦς στῆναι παρεσκεύασας. Nam qui stat recto malleolo,firmus est.Stare autem nemo potest quin illæsa sit pars illa.Hinc Callimach. hymno εἰς Ἀρτεμιν v. 128. τῶν δ' οὐδεὶν ἐπὶ σφυρὸν ὀρθὸν ἀνίσῃ.Hoc ipsum Latini innuunt hac phrasi , *Recto stare talo*. Hoc loco σφυρὸν omnes exponunt *talum* : sed propriè est *malleolus*:ἀστράγαλος verò *talus*,vt alibi docuimus. σφυρὸν Λακεδαιμονίων. Quia apud Lacedæmonios sedem firmam posuerunt.

μαντεύμασι Πυθίοις. His verbis docet Heraclidas consuluisse oraculum Apollinis Delphicum,cùm Peloponnesi repetitionem meditarentur.

ἀλλά. Puto esse poëtæ pro Theba responsionem ad præmissam interrogationem,cuius declarationem vide in paraphrasi Latina. Itaque Theben hortatur vt pro Strepsiade cum hymno choreas celebret. Quare ἀλλὰ , per hyperbaton puto construendum cum κώμαζε.Et παλαιὰ γὰρ εὕδει χάρις;puto esse rationem cur in præsentia Thebe non debeat priscorum illorum ornamentorum meminisse:& ἀμνάμονες δὲ βροτοὶ puto esse causam cur homines res gestas obliuioni tradant:nimirum quòd præclaro encomio non sint illustratæ. Interim videtur Pindarus flocci facere eos qui horum ornamentorũ scriptis meminerũt,& se cũ illis velle comparare,non autem negare quenquam laudes ipsorum literis mãdasse.Nam Bacchi,Herculis,Iolai, Tiresiæ, Spartorum , Adrasti meminerunt Historiographi,& poëtæ. Cæterùm παλαιὰ χάρις , non est *vetus beneficium*(nõ enim de beneficentia hic sermo) sed,vt interpretatur Schol. χάρις παλαιῶν ἔργων

priscorum

priscorum operum gratia seu *elegantia*. Nam agitur de ijs quæ apud Thebanos acta sunt.

εὕδει. Hoc est, ἀφυπνώττει. Nota metaphora qua non extingui, sed sopiri memoriam rerum antiquarum & præclararum docet. Et cùm agatur de re consueta inter homines, εὕδει expono *dormire solet*. Hic existimauit Aristarchus, vt refert Schol. Thebanos à Lacedæmonijs contumelia affectos. Sed generalis sententia quæ sequitur, hoc non conuenire hic arguit.

παράφρασις.

quæ cum laude carminis inclyti, quod è doctissimi poëtæ vena fluxerit, non sit coniuncta, præstátque nouo ornamento oblectari, deinceps omissis illis, choreas cum hoc dulcissimo hymno agitandas, lætitiæ indicium, in Strepsiadę gratiam instituę. Etenim vir ille admirabili robore & forma præstantissima præditus, pancratij victoriã Isthmicam reportauit: atque ita in virtutis studio versari solet vt præclaram indolem nullomodo dedecoret.

στροφὴ β. κῶλ. η.

ὅ,τι μὴ σοφίας ἄωτον ἄκρον
κλυταῖς ἐπέων ῥοαῖσιν ἐξίκηται ζυγέν.
κώμαζ' ἔπειτ' ἄρ' ἁδυμελεῖ σὺν ὕμνῳ,
καὶ Στρεψιάδᾳ. φέρει γὰρ Ἰσθμοῖ
νίκαν παγκρατίου, σθένει τ'
ἔκπαγλος, ἰδεῖν τε μορφάεις, ἄγει τ' ἀρετὰν
οὐκ αἶσχιον φυᾶς.

μετάφρασις.

quæ non ad sapientiæ florem summum inclytis carminum fluxibus peruenerit coniuncta. Choreas deinceps institue dulci cum hymno, etiam Strepsiadæ. Reportat enim in Isthmo victoriam pancratij, & robore stupendus, aspectúque formosus: moderatúrque virtutem non turpius indole.

ὅ,τι μὴ. Cohæret cum superioribus: & sic declarari potest hæc allegorica sententia, ἀμνήμονες δὲ γίνονται οἱ ἄνθρωποι τούτου πράγματος, ὅπερ ἂν μὴ σοφωτάτου ποιητοῦ τύχῃ κλυταῖς ἀοιδαῖς αὐτὸ ἐγκωμιάσαντος. Appellat σοφίας ἄωτον ἄκρον *præstantissimam poësin*, vt & *poëtas* σοφοὺς appellauit alibi. Florem autem summum sapientiæ, vel scientiæ meritò dicit optimam poësin, quia nullum excellentius & sublimius est illo dicendi genere. Deinde ἐπέων ῥοαῖς meo iudicio dicit sumpta metaphora ab aquis quæ è viua scaturigine fluunt. Et carmina fluere dicuntur, quum ex facili scribuntur. Hinc dici solet *vena poëtica*. Et huc respiciens Ouid. dixit,

Hoc ego Pegasidas deduxi primus ad vndas,
Ne malè fœcunda vena periret aqua.

κώμαζε. Hoc verbum κωμάζω *hymnis celebro* hac significatione occurrit Nem. 10.11. & alibi: sed hîc significat κῶμον ἄγειν seu χορείαν χορεύειν. Et certè laudatorij hymni in saltatione choreali canebantur. Hic legunt ἐν ἁδυμελεῖ σὺν ὕμνῳ: Sed πρόθεσις ἐν superflua est, vel σὺν vt Schol. obseruat: vna nanque sufficit. Metrum autem postulat vt reijciatur ἐν: & ex Cratandri & Brubacchij editionibus ἄρ' ad marginem notatum, loco τοῦ ἐν in contextum alio-

qui syllabæ defectu claudicaturum introducatur.

Σϑεψιάδᾳ. Datius Dor. pro Στρεψιάδῃ, hoc est, ἕνεκα τοῦ Στρεψιάδου, in gratiam, & honorem Strepsiadæ. Et possumus cum Schol. hoc colon ita exponere, ὦ Θήβη ἐπὶ τῷ Στρεψιάδῃ χόρευε.

φέρει γὰρ Ἰσθμοῖ. Rationes propositionis: prima quia ἐν Ἰσθμῷ τὴν παγκρατίου νίκην ἤρατο. 2. quia robore corporis, 3. quia forma excellit. 4. quia præclaram indolem studio virtutis incumbens excolit. 5. à literarum amore. 6. ab auunculo Strepsiade.

ἰδεῖν τε μορφάεις. Hoc est, καλὸς ἰδεῖν. Similem laudem vide Ep. 1. Od. κ. Olymp. Est autem μορφάεις Dor. pro comm. poët. μορφήεις h.e. εὔμορφος. ἄγει τ' ἀρετὰν οὐκ αἴσχιον φυᾶς. Hoc exponit Schol. φέρει δὲ καὶ τὴν τῆς ψυχῆς ἀρετὴν, οὐκ αἰσχύνουσαν τὴν τοῦ κάλλους εὐμορφίαν: & hunc sequitur Aretius. Sed quia φυὰ non εὐμορφίαν, sed εὐφυΐαν *ingenij dexteritatem*, seu *bonam indolem* significat, & præcedentia in quibus σθένει ἔκπαγλος, & ἰδεῖν μορφάεις dicitur, satis commendant à robore & forma Strepsiadem, & videtur laus generalior sequi, qua indolem eiúsque culturam commendat, ideo sic interpretor hæc verba, τὴν εὐφυΐαν οὐκ αἴσχιον τῆς ἀρετῆς ἀσκεῖν. Neque vana laus est: siquidem plerique præclaro sunt ingenio, sed id excolere exercitatione virtutis contemnunt.

παράφρασις.	αἰτιολ. κῶλ. κ.	μετάφρασις.
Quinetiam ob eruditionem à formosis Musis haustam, illustris redditur: partúmque decus communicauit, & impertiuit. Strepsiadi auunculo cognomini, qui in bello æneis armis geri solito, fortiter pro patria pugnans occubuit: vnde honorem qui viris strenuis in laborum compensationem reponi solet, adeptus est. Quicunque enim charam patriam ab effusione sanguinis & strage pro virili tuetur,	φλέγεται δ' ἰοπλοκάμοισι Μοίσαις, μάτρωΐ θ' ὁμωνύμῳ δέδωκε κοινὸν θάλος, χαλκάσπις ᾧ πότμον μὲν Ἄρης ἔμιξε. τιμὰ δ' ἀγαθοῖσιν ἀντίκειται. ἴστω γὰρ σαφὲς, ὅστις ἐν ταύτᾳ νεφέλᾳ χάλαζαν αἵματος πρὸ φίλας πάτρας ἀμύνεται,	*resplendet autem violaceum capillitium habentibus Musis: & auũculo cognomini dedit commune decus: aneo clypeo insignis cui mortem Mars intulit: sed honor virtutibus ex aduerso positus est. Sciat enim certò quicunque in hac nube grandinem sanguinis ante charam patriam propulsat,*

φλέγεται δ'. Laus est à literarum studio. q. d. λάμπει δὲ τῇ συμμουσίᾳ. Nec sensum reddidit Aemilius Portus, *celebratur carminibus præstantißimorum poëtarũ, & ideo redditur illustris.* Nam verisimile est poëtam hoc non posuisse inter rationes, cur à Theba celebrandus sit Strepsiades: sed potiùs eum ab eruditione commendare. Vox ἰοπλόκαμος. Pyth. Od. 1. Musarum est epitheton: & Olymp. Od. 6 ἰοπλόκαμον Euadnen appellat. vide locos.

μάτρωϊ δ' ὁμωνύμῳ. Laus ab auunculo Strepſiade, Diodoti filio. Hîc θάλος eſt ἡ νίκης εὐδοξία, vt interpretatur Schol. Alia ſignificatione Ol. 2. & 6. occurrit.

χάλκασπις ᾧ. Digreſſio in auunculi laudes, quòd pro patria occubuerit, quòd gloriam inde ſibi, ſuæque conſanguinitati pepererit. πότμον ἔμιξε, hoc eſt, θάνατον ἐπέβαλε. Pyth. Od. 9. occurrit χάλκασπις. Obijſſe fertur in pugna contra Xerxem ad Salaminem.

τιμὰ δ'. Hoc eſt, ἡ δὲ τιμὴ τοῖς ἀγαθοῖς ἀντικάζει. Ambiguum eſt vtrum de perſona, an verò de re intelligendum ſit ἀγαθοῖσι. Vtrouis modo ſumas, ſenſus erit optimus. Hæc laus eſt à conſequentibus honeſtæ mortis. In ἀντίκειμαι quod propriè ſignificat *oppoſitus ſum*, nunc præpoſitio ἀντὶ compenſationem ſignificat. q. d. τιμὴ δ' ἀγαθοῖς κεῖται ἀντὶ τῆς ἀρετῆς.

ἴστω γὰρ. Gnome quæ eſt argumenti præcedentis ἀπόδειξις. Eſt enim *Dulce & decorum pro patria mori.* Et εἷς οἰωνὸς ἄριστος ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης, & glorioſum hoc mortis genus Lacedæmonij in primis affectabant.

ἐν ταύτᾳ νεφέλᾳ. Subaudi vel τοῦ ἄρεος, vel τοῦ πολέμου. Alibi hanc phraſin expoſuimus : & hîc periphraſticè etiam ſumimus ἐν νεφέλῃ πολέμου, pro ἐν πολέμῳ. Deinde αἵματος χάλαζαν, intellige πολλοῦ αἵματος ἔκχυσιν, ac proinde τὴν ἐν τῇ μάχῃ φθορὰν μεγάλην. Itaque grandinem ſanguinis interpretor, copioſam ſanguinis effuſionem in ſtrage, vt grandinis in tempeſtate. Simili allegoria vtitur Iſthm. 5. antiſtr. 3 ἐν πολυφθόρῳ Διὸς ὄμβρῳ ἀναρίθμων ἀνδρῶν χαλαζάεντι φόνῳ.

πρὸ φίλας πάτρας. Rectè Schmidius legit πρὸ, potiùs quàm περὶ. Nam erat error in metro, & conſtructione. Non enim inuenias ἀμύνεσθαι conſtructum cum præpoſit. περὶ. Eſt χάλαζαν αἵματος πρὸ πάτρας ἀμύνεσθαι, *pro patria propulſare ſanguinis grandinem*, eodem ſenſu quo Plutarch. in Public. dixit, οὗτος ἑστὼς πρὸ τῆς γεφυρᾶς ἠμύνετο τοὺς πολεμίους, *ſtans pro ponte arcebat hoſtes.* Nam Græcum πρὸ, & Latinum *pro* ſignificat *ante.* Ante patriæ autem mœnia ſit conflictus.

περίφρασις.

aduerſarium exercitum hoſtibus opponens, quo imminens exitium à ciuibus arceat, certò ſciat ſe, ſiue viuat, ſiue moriatur, maximum gloriæ incrementum ſuæ ſtirpi adferre. Tu autem Diodoti fili Strepſiades, viros laudabiles tibi viſos imitatus, Meleagrũ videlicet qui contra Curetes, Hectorem qui contra Græcos, Amphiaraum qui contra Thebanos pro patria pugnauit, animam in florenti ætate exhalaſti,

στροφ. κῶλ. η.

λοιγὸν ἀμύνων ἐναντίῳ στρατῷ
ἀστῶν, γενεᾷ μέγιστον κλέος αὔξων,
ζώων τ', ἀπό καὶ θανών.
τὺ δὲ Διοδότοιο παῖ, μαχατὰν
αἰνέων Μελέαγρον, αἰ-
νέων δὲ καὶ Ἕκτορα,
Ἀμφιάραόν τε, εὐαν-
θέ' ἀπέπνευσας ἁλικίαν,

μετάφρασις.

exitium depellens cõtrario exercitu à ciuibus, ſtirpi maximã gloriam ſe accumulare, & viuentem, & mortuũ. Tu autem Diodoti fili, bellicoſum laudans Meleagrũ, laudánſque Hectorem, Amphiaraúmque, floridam expirasti ætatem,

λοιγὸν ἀμύνων. Putat Schmidius corruptum hunc textum, & ἀμύνεται & ἀμύνων ineptè sese excipere. Sed per paronomasiam hoc excusari potest: præterea potuit poëta vna syllaba longa duas breues compensare, vt & duabus breuibus vna longa compensari potest.

αὔξων. Hoc participium est construendum cum ἴστω. Et tota sententia πεζῶς ita exponenda, ὅστις ἐν πολέμῳ πατρίδος φίλης προμαχόμενος τὴν τοῦ αἵματος ἐκχέων ἀμύνεται, ἐναντίῳ στρατῷ ἀπὸ τῆς πολεως ἀμύνων ὄλεθρον, ἴστω αὔξων τῷ ἑαυτοῦ γένει μέγιστον κλέος ζῶν τε καὶ ἀποθανών. Tmesis ἀπὸ καὶ θανών, pro καὶ ἀποθανών.

τὺ δέ. Apostrophe ad Strepsiadem, quæ laudem ipsius continet, ab imitatione trium fortium virorum, quorum exemplo pro patria fortiter pugnans, ætate florenti occubuit.

αἰνέων. Sic legendum hîc & paulò pòst, metri causa: poëtæ enim αἰνέω pro αἰνῶ communi vsurpant, vt & ὑμνέω pro ὑμνῶ, aliáque id genus. Dicitur Diodoti filius Meleagrum, Hectorem & Amphiaraum laudare, non quòd linguæ elogio illos decorarit, sed quòd simili facto comprobarit quod illi fecerunt: & sit illos imitatus, viri autem boni eos imitantur quorum actiones laude dignas putant, & sic eosdem laudant.

Μελέαγρον. Primum exemplum honestæ mortis Meleager, qui patriam à Curetibus defendit, vt videre est Il. ι. v. 585. Secundum Hector: de quo idem Homer. Tertium Amphiaraus, qui in expeditione contra Thebanos absorptus est à terra, de quo Nem. θ. & ι. Quum dicit εὐανθέ' ἀπέπνευσας ἡλικίαν, innuit Strepsiadem, ἐν εὐανθεῖ ἡλικίᾳ τελευτῆσαι πατρίδος προμαχόμενον. Durior autem phrasis est ista & dithyrambica, pro ἐν εὐανθεῖ ἡλικίᾳ ψυχὴν ἀπέπνευσας. Vel si hîc ἀποπνέω absolutè significet, *animam efflo*, vt apud Chrysosth. reperiri fertur, ante ἡλικίαν facilè subaudietur κατὰ, vt sit hæc constructio κατ' ἡλικίαν εὐανθέα ἀπέπνευσας.

παράφρασις.

cùm interesses eorũ turbæ, qui prima in acie pugnabant, vbi strenuissimi quique viri extremam in morte spẽ sibi ponẽtes, belli cõtentionẽ fortiter sustinuerunt. Ego autem ob calamitosam tui cædem luctũ pertuli quantum verbis exprimere non possim. Sed vt solet tempestati succedere serenitas: ita Neptunus post luctum hunc lætandi ansam mihi præbuit, concessa Strepsiadi Isthmica

στροφὴ γ. κῶλ. ια.

προμάχων ἀν' ὅμιλον, ἔνθ' ἄριστοι
ἔσχον πολέμοιο νεῖκος, ἐσχάταις ἐλπίσιν.
ἔτλαν δὲ πένθος οὐ φατόν. ἀλλὰ νῦν μοι
γαιάοχος εὐδίαν ὄπασσεν
ἐκ χειμῶνος. ἀείσομαι,
χαίταν στεφάνοισιν ἁρμόζων. ὁ δ' ἀθανάτων
μὴ θρασσέτω φθόνος,

μετάφρασις.

prima pugnantium in acie in turba, vbi strenuissimi sustinuerũt belli contentionem extrema spe. Pertuli autem luctum non enarrabilem. Sed nunc mihi terram continens serenitatẽ præbuit à tempestate. Cantabo, comam coronis aptans. Immortalium autem ne conturbet inuidia,

victoriae: ita vt lætus hic successus mœrorem illum obliteret. Quare hunc victorem celebrabo, & carminis encomiastici corona caput eius ornabo. Quòd si mortem pro patria laudaui, nec quemadmodum præstantissimi illi viri ei me obtuli, ne mihi propterea succenseant Dij.

προμάχων ἀν'. Amplificatio laudis, quòd ea fortitudine fuerit Strepsiades vt in prima acie steterit cum præstantissimis viris. τεῖχος πολέμοιο, periphrasticè τὸ πόλεμον vocat. Et τεῖχος sine adiectione Homerus pro bello vsurpat Il. γ. Μῦθον Ἀλεξάνδροιο τό τοι νεῖκος ὄρωρε.

ἐσχάταις ἐλπίσιν. Schol. exponit, ἔσχατα ἐπελπίζοντες, ὅ ἐστιν ἀπολέσθαι. Et certè militis extrema spes est, videlicet mors: quia certius est mori quàm seruari pugnando.

ἔτλαν δὲ πένθος. Continuatio apostrophes vel chori, vel Pindari ad hunc Diodoti filium Strepsiadem, qua declarat affectum suum ob calamitatem illam: & hic digressionem concludit. ἔτλαν autem hîc Doricum est pro ἔτλην Aor. 2. Quidam minùs commodè connectunt cum prioribus ἄριστοι ἔσον, &c. Et faciunt 3. person. plur. Dor. & Bœot. pro ἔτλησαν: sicuti ab ἔβην, ἔβαν. Verùm commodiùs cum sequentibus connectetur.

ἀλλὰ νῦν μοι. Regressio ad Strepsiadem, eiúsque victoriam Isthmicam, quam Neptuno refert acceptam. γαιάοχος, antonomasia pro Ποσειδῶν. Quod hic εὐδίαν ἐκ χειμῶνος dicit poëta, dixit simili metaphora εὐδίαν μετὰ χειμέριον ὄμβρον Pyth. Od. 5. antistr. 1. Vide Adag. *Iterum tranquillitatem video.*

ἀείσομαι. Repetit propositionem, q. d. τὸν νικητὴν ᾄσω. Per hypallagen autem dicit, χαίταν στεφάνοισιν ἁρμόζων, pro στεφάνους ἁρμόζων χαίτῃ. Per coronas hasce, intelligo cum Schol. encomiasticum carmen. Dicit enim, de στεφάνοις, φησὶ δὲ τοῖς μουσικοῖς.

ὁ δ' ἀθανάτων. Occurrit obiectioni quæ ex ipsius verbis fieri potuisset. Hoc pacto. *Siquidem tantopere laudas mortem quæ oppetitur pro patria, cur huiusmodi morti te non obtulisti, sed tranquillam potiùs vitam ad fatalem vsque diem sectaris?* Videtur excusare se, primùm à vitæ genere ad quod est natus, nimirū ad scribenda carmina, non autem proinde ad militiam. Deinde quia omnibus ex æquo, diuersa tamen morte, è viuis est excedendum. Tandem quia nihil quantumuis dulce affectandum est, si idem sit impossibile, & inconcessum: ita vt militare vitæ genus à natura sua abhorrens affectare non debuerit: quod ipsi fuisset infaustum: non secus ac Bellerophonti affectatus ad cœlū volatus.

θρασσέτω. Imperandi modi est, pro ταρασσέτω. Nam θράσσω, vel θράττω quod vide in Lexicis, fit per syncopen, & verso τ. in θ. à ταράσσω, vel ταράττω. Hic ἀθανάτων φθόνος, meo iudicio, est θεῶν μέμψις seu νέμεσις: & hoc παρὰ τοῖς ῥήτορσι significare tradit Schol. Aristophanis in Pluto, in voce φθονῶ, vbi authorem citat Euripidem, ἀπεκτίνειν φθόνος γυναῖκας, vbi φθόνος, subaudito ἐστί, significat μέμψεως ἄξιόν ἐστι.

παράφρασις.

Etenim quod in scribendis carminibus oblectationem quotidie persequor, nec militiæ addictus, domi tranquillus ad senectutem & mortem contendo, id ad quod natus sum facio. Deinde quanquam omnibus ex æquo est moriendum, diuersa tamen, quæ & in alio vitæ genere etiam honesta esse potest, morte è viuis est excedendum, quã, qualis futura sit, diuina prouidentia non patefecit. Præterea quod præter indolem est non est affectandum. Nam quicunque maiora viribus, & impossibilia molitur, perinde facit ac si in cœlum firmam Deorum sedem ascendere contendat, quò per imbecillitatem peruenire non licet. Id verò Bellerophontis exemplo probatur: quandoquidem alatus eius equus Pegasus excussit

ἀντιστρ. κῶλ. η.

ὅτι τερπνὸν ἐφάμερον διώκων,
ἕκαλος ἔπειμι γῆρας, ἐς τε τὸ μόρσιμον
αἰῶνα. θνάσκομεν γὰρ ὁμῶς ἅπαντες.
δαίμων δ' ἄισος. τὰ μακρὰ δ' εἴ τις
παπταίνει, βραχὺς ἐξικέσθαι χαλκόπεδον Θεῶν
ἕδραν. ὅτι πτερόεις
ἔρριψε Πάγασος

μετάφρασις.

quòd oblectationem quotidianam persequens, tranquillus accedo ad senectutem, ádque fatale æuum. Morimur enim pariter omnes, sors verò diuersa est. *Quòd siquis longinqua prospicit, breuis* est *ad perueniendum æreum pauimentũ habentem Deorum* ad *sedem: quandoquidem alatus excußit Pegasus*

τερπνὸν ἐφάμερον. Intellige τὸ καθ' ἑκάστην ἡμέραν τερπνὸν ὄν. Quod in quo consistat collige, ex paraphrasi.

ἕκαλος. Dor. pro ἕκηλος. μόρσιμον αἰῶνα, intellige τὸν μεμοιραμένον χρόνον, τὴν κατὰ μοῖραν τελευτήν.

δαίμων δ' ἄισος. Legunt omnes ἄιστος, hoc est, ἄγνωστος *ignotus*: sed in metro σ. in ἄιστος est dissimulandum, vt maneat breuis media syllaba: præterea non agitur hîc de ignoratione sortis, sed de inæqualitate & diuersitate mortis variorum hominum. Ideo lego ἄισος h.e. ἄνισος, ducta à Scholijs coniectura, quæ exponunt τὰ γὰρ τοῦ δαίμονος καὶ τῆς τύχης, οὐκ ἔστιν ἴσα καὶ ὅμοια τοῖς πᾶσι. Porrò ἄισος etiam ab Hesychio exponitur ἄνισος, *impar, diuersus*.

τὰ μακρὰ. Intellige τὰ ἀδύνατα: & βραχὺς expone cum Schol. ἀδύνατος. q.d. εἴ δέ τις τὰ ἀδύνατα σκοπεῖ, ὡς τὸ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς τῶν Θεῶν διαίτης ἐφάπτεσθαι, ἀδύνατός ἐστι πρὸς τὸ τῆς ἐπιθυμίας τέλος παραγίνεσθαι.

χαλκόπεδον Θεῶν ἕδραν. Periphrasis cœli, quod χαλκόπεδον non ratione materiæ, sed ratione firmitatis vocat: vnde 6. Nem. str. 1. ὁ χαλκεὸς ἀσφαλὲς αἰεὶ ἕδος οὐρανὸς dicitur: & Pyth. 1. antistr. 2. ὁ χάλκεος οὐρανὸς οὔπω ἀμβατὸς αὐτοῖς. De Pegaso & Bellerophonte vide Odam ιγ. Olymp.

παράφρασις. ἐπῳδ. κῶλ. η. μετάφρασις.

dominum volentem in cœ- δεσπόταν ἐθέλοντ' ἐς οὐρανοῦ σταθμοὺς *dominum volentem*

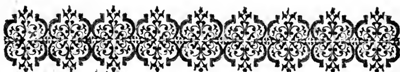
li domos venire ad Iouis concilium, hoc est, impossibilia molientem, siquidem inaccessum est cœlum. Ac sanè tristissimus exitus eum manet, qui rem iniquã quantumuis specie iucundam aggreditur. Cæterùm ô Apollo cui floret aureum capillitium, quíque obliqua responsa das, huic Isthmionicæ Pythicam victoriam præbe, vt tibi sacris in certaminibus apud Pythonem floridâ corona donatum celebremus.

ἐλθεῖν μεθ' ὁμάγυριν Βελλεροφόνταν
Ζηνός. τὸ δὲ πὰρ δίκαν
γλυκὺ πικροτάτα μένει τελευτά.
ἄμμιν δ' ὦ χρυσέᾳ κόμᾳ
θάλλων πόρε Λοξία,
τεαῖσιν ἁμίλλαισιν εὐανθέα καὶ Πυθοῖ στέφανον.

in cœli stationes venire ad concilium Bellerophontem Iouis. Quod verò preter ius dulce est, amarissimus manet exitus. Nobis verò ô aurea coma florens prabe Loxia, tuis in certaminibus floridam etiam apud Pythonem coronam.

τὸ δὲ πὰρ δίκαν. Gnome quæ claudit superiora, & docet nonnullis iucundum quidem esse res iniustas, quales sunt inconcessæ & impossibiles, affectare, sed eos tristem votorum euentum consequi. Vide in Adag, *Lucrum malum æquale dispendio*.

ἄμμιν. Epilogus cum voto ad Apollinem, vt huic victoriam Pythiam concedat. Antonomasticè designatur Apollo, quum Λοξίας appellatur, & χρυσέᾳ κόμᾳ θάλλων, h.e. χρυσοκόμης vt Ol.Od.6. & χρυσοχαίτας Pyth. 2. Ante τεαῖσιν supple ἐν: vel lege τεαῖς ἐν.

ΚΛΕΑΝΔΡΩ ΑΙΓΙΝΗΤΗ,

ΕΙΔΟΣ Η.

CLEANDRO AEGInetæ,

ODE VIII.

ARGVMENTVM.

Cleandri laudes persequitur Pindarus ab Isthmiaca & Nemeęa victoria, à patre Timasarcho, à maiorum fortitudine, à patria Aegina. Hinc Aeginetarum originem altiùs repetit ab Asopo, Aegina, Aeaco, Peleo & Thetide: de cuius matrimonio Neptunus & Iupiter litigarunt. Themis fata aperit, docens eam deberi Peleo. Hinc ad Achillem Pelei Thetidísque filium delabitur, tandémque ad Cleandrum rediens, ipsius laudibus hymnum concludit.

παράφρασις.

Veſtrûm aliquis, ô iuuenes poëtę, Cleandro, eiúſque iuuenili ętati qua fortiter ſe geſſit, ad Teleſarchi patris eius ſplendidas fores profectus, laborum pretium perſolutoriũ, quo gloria celebritáſque nominis ipſi compareretur, hymnum videlicet excitet & componat: quod ſit Iſthmicę victoriæ prémium, eiúſque quam ex Nemeęo cer-

διαίρεσις α. κώλ. κβ.

Κλεάνδρῳ τις, ἀλικίᾳ τε λύτρον
εὔδοξον, ὦ νέοι, καμάτων,
πατρὸς ἀγλαὸν Τελεσάρχου
παρὰ πρόθυρον ἰὼν, διεγειρέτω
κῶμον, Ισθμιάδος τε νίκας
ἄποινα, καὶ Νεμέᾳ
ἀέθλων ὅτι κράτος
ἐξεῦρε. τῷ καὶ ἐγὼ
καίπερ ἀχνύμενος

μετάφρασις.

Cleandro aliquis, iuuentutíque eius pretium perſolutoriũ gloriosum, ô iuuenes, laborum, patris ſplendidum Teleſarchi ad veſtibulum profectus, excitet chorealem hymnum, Iſthmiadísque victoriæ premium, & in Nemea, certaminum quoniam

tamine

θυμὸν, αἰτέομαι
χρυσέαν καλέσαι
Μοῖσαν, ἐκ μεγάλων
δὲ πενθέων λυθέντες,
μήτ' ἐν ὀρφανίᾳ πέσωμεν
στεφάνων, μήτε κά-
δεα θεράπευε. παυ-
σάμενοι δ' ἀπράκτων κακῶν,
γλυκύ τι δαμωσόμεθα
καὶ μετὰ πόνον. ἐπειδὴ
τὸν ὑπὲρ κεφαλᾶς
τὸν Ταντάλου λίθον παρά τις ἔ-
τρεψεν ἄμμι Θεός,

victoriam adeptus est. Cui & ego quanuis mœstus animo, poscor auream innocare Musam. Ex magnis autem luctibus liberati, neque in orbitatem cadamus coronarum, neque mœrores foue: sed fine imposito infectis malis, dulce aliquid in publicum proferamus, etiam post dolorem: postquam supra caput Tantali lapidem impendentem *aliquis auertit nobis Deus,*

tamine consequutus est. Cui ego etiam, etsi mœsto sim animo, ob recentem Græciæ metum à Persico bello incussum, poscor præclaram Musam inuocare, & carmen encomiasticũ contexere. Quare cùm magno luctu liberati simus, ne, anime mi, non scribamus carmina, quæ sint victorum coronaméta: neque mœstitiam foueamus. Sed cùm infecta mala, consilio Xerxis imminentia, desierint exitium minari, dulce aliquod carmen laudatorium, præterito dolore in publicum proferamus: postquam supra caput impendentem Tantaleum illum lapidem, à lætitia nos aberrare facientem, imò laborem, cui ferendo par non erat Græcia, Deus aliquis à nobis auertit.

Κλεάνδρῳ. Cleander Telesarchi filius, patria Aeginensis, Isthmiaca, Nemeæa, Pythica, Megarensi, Epidaurica victoria clarus. Titulus non meminit generis victoriæ, sed pancratij mentionem facit contextus.

διαίρεσις. Hoc εἶδος est μονοστροφικὸν, & præter morem à poëta in sectiones diuisum. Sic Nem. 2. octonarios: & 9. duodenarios habuit. Pyth. 12. strophen & antistrophen tantùm.

Κλεάνδρῳ τις. Exordium ducit author ab exhortatione, querimonia, & consolatione. Nam iuuenes poëtas hortatur, vt Cleandro epinicium scribant. Queritur ipse de luctu, à quo facilè impediretur quominus scribendi prouinciam susciperet, nisi rogatus fuisset: sese præterea solatur, quòd diuino beneficio liberata sit Græcia ab imminente iugo seruitutis.

ἀλικίᾳ τε. Subauditur hic αὐτῷ. λύτρον εὔδοξον καμάτων, est periphrasis hymni encomiastici. Dicitur λύτρον εὔδοξον, tum quia carmen ipsum est gloriosum, tum quia laudato viro gloriam parit.

ὦ νέοι. Adhortatoria προσφώνησις ad iuuenes poëtas. Hæc autem est legitima lectio, spuria verò ὠνίοι, quam habent quædam editiones, quasi sit optat. verbi ὠνέω. Sed hæc lectio per se corruit, quia turbat sensum.

ἀγλαὸν πρόθυρον. Synecdochicè *vestibulum* pro *domo* sumit. Epitheton hoc ἀγλαὸν, innuit opulentum fuisse Telesarchum.

διεγειρέτω. Sic lego compositum pro simplici ἐγειρέτω, quod in Scholijs legitur. Nam metro deest alioqui syllaba: præterea κῶμον ἐγείρειν aptiùs dicitur quàm ἀγείρειν. Ἰσθμιὰς adiectiuè sumitur pro Ἰσθμική.

καὶ Νεμέᾳ. Post hanc vocem scribitur punctum, vel colon in alijs editionibus: sed omnis distinctio me iudice expungenda, sícque perspicuè construenda hæc verba, καὶ ὅτι κράτος ἄθλων ἐξεῦρε Νεμέᾳ: sic nihil erit extrinsecus sumen-

dum, eritque planus ſenſus. Ellipſis eſt præpoſitionis ἐν ante Νεμέᾳ, niſi aduerbialiter ſumatur. Hæc autem Cleandro, non (vt quidam volunt) Teleſarcho, tribuuntur.

τῷ καὶ ἐγὼ. Hoc eſt, τούτῳ καὶ ἐγὼ χαίρων τὴν ψυχὴν λυπούμενος αἴτομαι προσκαλέσαι τὴν τιμίαν μοῦσαν. Quæritur quæ cauſa dolendi fuerit Pindaro. Putat Schol. quia aliqui Cleandri neceſſarij, in nauali ad Salaminem prælio mortui ſunt: quod etſi veriſimile eſt, conſtat ex ſequentibus poëtam Perſici belli in genere rationem habere. χρυσίαν expono τιμίαν, quia per *aureum* poëta ſolet *pretioſum* ſignificare, & αἴτιομαι paſſiuè ſumo.

ἐκ μεγάλων. Apoſtrophe poëtæ ad ſeipſum, qua hortatur vt poſt luctum nõ foueat mœrores, ſed animum ad ſcribendum appellat. χάδεα Dor. pro comm. κήδεα, hoc eſt λύπαι, καὶ πένθος. Et ἄπρηκτα κακά, intellige ἀνωφελέτεις λύπας, καὶ ἄχρηστα πένθεα, cum Schol. aliiſque interpretibus. Sed puto tamen, *infecta mala* dici poſſe, quia Græciæ excogitatum malum à Xerxe, infectum abijt.

δαμωσόμεθα. Dor. & Aeol pro δημωσόμεθα: à verbo δημόω, vel δημοῦμαι. h. e. εἰς τὸν δῆμον ἐκφέρω. Alij exponunt, δημόσια παίζειν. Schol. παίζειν, καὶ εἰς δῆμον κατάγειν. vide vulg. Lexica.

ἐπειδὴ expono *poſtquam*, ratione temporis. Beneficio diuino tribuit liberationem Græciæ, cui quod imminebat malum appellat *Tantali lapidem*, vt innuat illud fuiſſe ingens, à Deo immiſſum, ſicuti Tantalo lapis in pœnam imminebat, nec ab alio auertendum. Vide Adag. *Tantali lapis*. & Od. Ol. α. παρά τις ἔτρεψε. Tmeſis, pro παρέτρεψέ τις.

παράφρασις.	διαίρεσις β. κώλ. κβ.	μετάφρασις.
Quamobrem cùm metuenda mala præterierint, ſedata eſt ſolicitudo qua diſtringebar. Conuenit autẽ vt præſentem ſtatum, nulla præteriti, nulla futuri habita ratione, amplectamur. Nam ætas humanæ vitæ curriculum incertis caſibus inuoluit & circumuenit. Quibus perſpectis: atque hoc etiam in conſiderationem adducto, quod libertatem noſtram barbaris inuiſam retinuimus, ſanabilis eſt ſuſceptus ille dolor, ob eam quam à Xerxe metuebamus ſeruitutẽ. Præterea, vt virum decet, bona ſpes de futuro eſt colenda. Nunc	ἀτόλματον Ἑλλάδι μόχθον. ἀλλ' ἐμοὶ δεῖμα μὲν παροιχόμενον καρτερὰν ἔπαυσε μέριμναν. τὸ δὲ πρὸ ποδὸς, ἄρειον αἰεὶ, χρῆμα πᾶν. δόλιος γὰρ αἰὼν, ἐπ' ἀνδράσι κρέμαται, ἑλίσσων βίου πόρον. ἰατὰ δ' ἔστι βροτοῖς σύν γ' ἐλευθερίᾳ καὶ τά. χρὴ δ' ἀγαθὰν ἐλπίδ' ἀνδρὶ μέλειν. χρὴ δ' ἐν ἑπταπύλοισι Θήβαις τραφέντα, Αἰγίνᾳ χαρίτων ἄωτον προνέμειν. πατρὸς οὕνεκα δίδυμαι γένοντο θύγατρες, Ἀσωπίδων.	*intolerandum Græciæ laborem. Quare mihi metus præteritus grauem ſedauit ſolicitudinem. Quæ verò ante pedes eſt, præſtantior ſemper eſt res omnis. Doloſum enim æuum hominibus impendet, voluens vitæ curſum. Sanabilia autem mortalibus ſunt cúmque libertate, etiã illa. Oportétque bonam ſpem homini curæ eſſe. Oportet autem in ſeptiportibus Thebis educatum, Ae-*

igitur composita illa animi ægritudine, decet me postulatum concedere encomiũ: Idque iure consanguinitatis ego ciuis Thebanus erga virum Æginetam facere teneor. Nam Thebe & Ægina filiarum Asopi natu minimæ fuerunt. Et cùm Ioui placuissent, ille Theben

δ' ὀπλότατοι, Ζηνὶ τε ἅδον βασιλεῖ. ὃ τὰν μὲν παρὰ καλλιρόῳ Δίρκᾳ φιλαρμάτου πόλιος ᾤκισσεν ἁγεμόνα.

gina gratiarum florem tribuere: patris quoniã eiusdem geminæ sunt filiæ, Asopidúmque natu minimæ, Iouique placuerunt regi: qui alteram quidem apud pulchrifluam Dircen, curruum studiosæ vrbis collocauit ducem.

quidem Bœotijs Thebis, iuxta Dircæum fontem pulchris aquis manantem sitis, vrbi curruum, ac proinde certaminum bellorúmque studiosæ præfecit.

ἀτόλματον Dor. pro ἀτόλμητον. h.e ἀνυπομόνητον καὶ δεινὸν, *intolerabilem & horrendum*, vt rectè exponit Schol. Nam fit ex α. priu. & verbo τολμάω, quod non solùm significat *audeo*: sed etiam *tolero, fero, sustineo*: vt apud Theogn. Τολμᾶν χρὴ τὰ διδοῦσι Θεοὶ θνητοῖσι βροτοῖσι. Quare obscurè exposuerunt, qui *non audendum* verterunt ἀτολματον. Ideóque explicarunt hoc, q.d. poeta, laborem hunc fuisse non audendum, quòd nemo ausus fuisset cum hoste congredi.

ἀλλ' ἐμοί. Hoc loco ἀλλὰ, non est aduersatiuũ, sed concludit superiora. Ideóque exponendum, *quare, quamobrem*, vt & ἀλλ' εὔχεται. Pyth. Od. 4. ep. vlt. colo. 1. videbis. Nam ex eo quod Deus calamitatem auertit, infert metum suum præterijsse, grauémque de euentu solicitudinem susceptam: vt attentiùs mentem poetæ scrutanti apparebit.

δεῖμα παροιχόμενον. Sic lego ad vitandam hypallagen obscuriorem. Nam si retineas δεῖμα παροιχομένων, erit ὑπαλλακτικῶς exponendum, *præteritio timendorum*. Si verò legas δεῖμα παροιχόμενον, erit *præteritus metus*: & *metus* pro *re metuenda* ponetur, vt *spes* pro *re sperata* plerunque vsurpatur. Solet δεῖμα generare μέριμναν: illo sublato hæc cessat. Ideóque rectè dixit, *metus præteritus grauem sedauit solicitudinem*.

τὸ δὲ πρὸ ποδός. Ratio cur rerum præteritarum non oporteat solicitum esse: nempe quia præsentis status potiùs quàm præteriti habenda est ratio. q. d. τῆ δ' ἐνεστηκότων ἀεὶ δεῖ ἀντέχεσθαι, καὶ τὸ παρὰ πόδας σκοπεῖν, καὶ εὖ διατίθεσθαι. Nec non præsentem statum amplecti oportet, quia futurum tempus est incertum. Itaque hæc sententia, tum antecedentibus, tum consequentibus inseruit. Rem autem perspicuè habes in paraphrasi. Hinc Horat. l. 2. Carm. Ode 16. *Lætus in præsens animus quod vltra est Oderit curare*.

δόλιος γὰρ. Gnome de incertitudine rerum futurarum. Rectè δόλιος αἰὼν, quia mutationes temporis insperatæ nos inuoluunt, & circunueniunt. Hic legi solet βιότου: sed abundat syllaba: quò fit vt βίου legendum videatur. Et ἀνδράσι, pro ἀνθρώποις, vt fit passim.

ἰατὰ δ' ἐστί. Hæc quoque est ratio cur cessare debeat præteritorum malorum solicitudo: quia nimirum retenta libertate Græciæ hæc omnia mala sanari possunt. q.d. διατωθείσης δὲ τῆς ἐλευθερίας ἰᾶσθαι ῥᾴδιον ταῦτα.

χρὴ δ' ἀγαθοί. Alia ratio cur præteritorum solicitudo cessare debeat, quia ni-

mirum, viros decet bona ſperare, atque ita domito mœrore fortem animum bona ſpe fultum ſeruare.

χρὴ δ' ἐν. Ratio cur ſedato præteritorum mœrore, & dempta ſolicitudine, debeat ipſe qui eſt Thebanus, Cleandrum Aeginetam laudare ob Iſthmicam victoriam. Etenim inter Thebas & Aeginam eſt cognatio. Nam Thebe & Aegina ſunt ſorores, & Aſopi filiæ, & vrbium à ſe denominatarum Deæ tutelares. Hic χαρίτων ἄωτον ſignificat ὕμνον, ſeu κῶμον.

παῖδες ἕνεκα. Hoc eſt, ὅτι δύο θύγατρες νεώτεραι ἐγένοντο τοῦ Ἀσώπου. Aſopus habuit viginti filias, quarum has natu tradit minimas. Vide hac de re Natal. Comit.

ὃ. Poët. pro ὅς. vt ſæpe apud Homer. habéſque exemplum Od. Pyth. ι. ſtr. 3. τὰν μὲν nimirum Theben: quam Iupiter præfecit Thebis Bœotijs: quam vrbem vocat φιλαρμάτων, metonymicè, quia Thebani curruum, proindéque certaminũ & bellorum ſtudioſi fuerunt, in quibus currus erant in vſu. ᾤκισεν metri cauſa pro ᾤκισεν Aor. I. verbi οἰκίζω.

παράφρασις.

Te verò, ô Ægina, Oenopiam in Inſulam detulit, cuius ibi concubitu grauida facta, illi Deorum hominúmque patri, grauiũ tonitruum ſtrepitum excitanti, diuinum filium, hominúmque in terris verſantium honoratiſſimum peperiſti: qui Deorum habita ratione lites ſubditorum iuſto iudicio dirimere ſolebat. Cuius quidem filij Telamon & Peleus, Dijs ob excellentiã æquiparandi, filiorúmque martiales filij Aiax & Achilles, bello vbi fit lugubris æneorum armorum ſtrepitus, fortiter gerendo præſtantiſſimi fuerunt: præterea ſingulari temperantia, prudentiáque præditi: præcipuè verò Peleus: cuius virtutẽ beatorum Deorum concilia meminerunt: quando inſignes Dij Iupiter & Neptunus, Thetidis amore flagrãtes, de nuptijs eius contenderunt, cùm

διαίρεσις γ. κῶλ. κβ.

σὺ δ' ἐς νᾶσον Οἰνοπίαν ἐνεγ-
κὼν
κοιμᾶτο, δῖον ἔνθα τέκες
Αἰακὸν βαρυσφαράγῳ πα-
τρὶ κεδνότατον ἐπιχθονίων· ὃ
καὶ
δαιμόνεσσι δίκας ἐπείραι-
νε. τοῦ μὲν ἀντίθεοι
ἀρίστευον υἱέες.
υἱῶν τ' ἀρηΐφιλοι
παῖδες, ἀνορέᾳ
χάλκεον στονόεν-
τ' ἀμφέπειν ὅμαδον.
σώφρονές τ' ἐγένον-
το, πινυτοί τε θυμόν.
ταῦτα καὶ μακάρων ἐμέ-
μναν-
τ' ἀγοραὶ, Ζεὺς ὅτ' ἀμ-
φὶ Θέτιος, ἀγλαός
τ' ἔρισαν Ποσειδᾶν γάμῳ,
ἄλοχον εὐειδέα θέ-
λων ἑκάτερος ἑὰν ἔμ-
μεν. ἔρως γὰρ ἔχεν.
ἀλλ' οὔ σφιν ἄμβροτοι τέλεσαν εὐ-

μετάφρασις.

Te verò in Inſulam Oenopiam cum tuliſſet, dormiebat tecum: *diuinum vbi peperiſti Aeacum grauiſtrepo patri honoratiſſimum in terra verſantium: qui & lites Dijs finiebat. Cuius quidem Dijs pares præſtantiſſimi fuerunt filij, filiorúmque martiales filij, fortitudine ad æreum lachrymoſum adminiſtrãdum* belli *ſtrepitum. Temperantéſque fuerunt, prudẽtéſque animo. Hæc etiam Deorum meminerunt concilia, Iupiter quando ob Thetidis, illuſtríſque contenderunt Neptunus nuptias, vxorem formoſam volens vter-*

vterque formosam illam vxorem ducere vellet. Sed Deorum immortalium prouidæ mentes ipsis coniugium illud non perfecerunt,

καὶ Θεῶν πραπίδες,

que suam esse : amor enim tenebat eos. *Sed non ipsis immortales perfecerunt coniugium Deorum mentes,*

Οἰνοπίαν. Quæ nunc Aegina dicitur, Oenopia priùs dicta est : vnde Ouid. 7. metam.

Oenopiam veteres appellauêre : sed ipse
Aeacus Aeginam genitricis nomine dixit.

κοιμᾶτο. Ellipsis est, & subaudiendum ἅμα σοί. Quo ex concubitu natum ait Aeacum, quem cum posteris celebrat : vt à maioribus Aeacidis Cleandrum laudet.

βαρυσφαράγῳ. Hoc est, ἐριγδούπῳ. Βαρυσφάραγος, est ὁ βαρέως σφαραγῶν, βαρὺν ψόφον ποιῶν. *grauem strepitum edens.* Iouis epitheton, ob tonitruum quæ mouet, ingentem strepitum.

ὃ. Sic legendum pro ὅς, ob metrum, sicuti præcedenti sectione, ὃ καὶ μ. *Dijs non Deorum lites finiebat.* Non enim lites quæ inter Deos intercesserint, eum diremisse constat : sed conscijs restibúsque Dijs lites dirimebat : quia subditorum causas iustè iudicabat. Neque enim ille, sed Themis, vt ex sequentibus colligere est, Neptuni Iouísque contentionem ob Thetidis nuptias, quam ambiebat vterque, diremit. Est autem ἐπείρανε, Imperf. verbi πειραίνω, inserto ι. pro comm. περαίνω.

τῶ μ. Eiusdem Aeaci laus à filijs & nepotibus, quos Dijs pares, bellicosos, temperantes & prudentes : nec filios solùm ἀντιθέους, nepotes ἀρηϊφίλους, σώφρονας & πινυτοὺς vocat : sed & nepotes & filios, συλληπτικῶς tales dicit. Telamon, Peleus, Aiax Achilles suis factis se bellicosos demonstrarunt, Telamon sequutus Herculem, Peleus Acastum aggressus, quem expugnata Iolco debellauit. Aiax, & Achilles aduersus Troianos progressi. Quum autem σώφρονες dicuntur, præcipuè respicit poëta ad Pelei castitatem celebrem.

ταῦτα καὶ μακάρων. Putat Schmidius authoris mentem esse, Deorum concilia meminisse Aeaci nepotes & filios fore tales. Sed puto poëtam dicere velle concilia Deorum meminisse illius filios fuisse σώφρονας & πινυτούς: idque συλληπτικῶς, cùm hoc de Peleo sit peculiariter intelligendum, cuius pietatem & castitatem remunerati sunt Dij, vt sequentis sectionis 18 colo & seq.

ἔρισαν. Sic lego in 3. pers. plur. Aor. 1. verbi ἐρίζω, & paulò pòst θέλων: vt hæc sit perspicua constructio, ὅτε Ζεὺς, ἀγλαός τε Ποσειδᾶν, ἀμφὶ Θέτιος γάμῳ ἔρισαν, θέλων ἑκάτερος ἑὰν ἔμμεν ἄλοχον εὐειδέα. Alij legunt ἐρίσας, in particip. Aor. 1. sed non potest conuenire cùm participium aliud θέλων statim sequatur.

ἀλλ' οὔ σφιν. Hoc est, ἀλλ' οὐκ αὐτοῖς, Ζηνὶ καὶ Ποσειδῶνι γάμον οὐκ ἐτέλεσαν οἱ Θεοὶ ἀθάνατοι· τὸ ἐμβεβαμμένον συνιέντες. Vocem πραπίδες, vide Olymp. Od. 2.

παράφρασις.

audito Themidis fatidicæ, benéque cõsulentis oraculo: quæ medio illorum in cœtu dixit esse in fatis, vt Dea illa marina Thetis regem patre præstantiorem filium pareret: ita vt si vel Iouis, vel fratris eius Neptuni concubitu frueretur, futurum esset vt hine nasceretur, qui impetuoso fulmine, & insuperabili tridente telum aliud potentius manu versaret & agitaret. Quare inquit missam facite istiusmodi contentionem. At illa mortalis viri coniugium sortita, filium suscipiat, Marti quoad manuum robur, fulguribus quoad vigorem & celeritatem pedum assimilem, quem in bello videat interemptũ. Ad me verò quod attinet, nuptias hasce, summæ pietatis præmium diuina voluntate destinatum, Aeacidæ Peleo concessi, quem Iolcum expugnasse dicunt.

διαίρεσις δ. κῶλ. κβ.

ἐπεὶ θεσφάτων ἤκουσαν. εἶπε
δ' εὔβουλος ἐν μέσοισι Θέμις
εἵνεκεν πεπρωμένον ἦν, φέρ-
τερον γόνον ἄνακτα πατρὸς τε-
κεῖν
ποντίαν θεὸν, ὃς κεραυνοῦ
τε κρέσσον ἄλλο βέλος
διώξει χερὶ, τριό-
δοντός τ' ἀμαιμακέτου,
Δί τε μισγομέναν,
ἢ Διὸς παρ' ἀδελ-
φοῖσιν. ἀλλὰ τὰ μὲν
παύσατε. βροτέων
δὲ λεχέων τυχοῖσα,
υἱὸν εἰσιδέτω θανόντ' ἐν
πολέμῳ, Ἄρει
χέρας ἐναλίγκιον,
στεροπαῖσί τ' ἀκμὰν ποδῶν.
τὸ μὲν ἐμὸν Πηλεῖ θεό-
μοιρον ὀπάσσαι γάμου Αἰ-
ακίδᾳ γέρας, ὅν
καὶ εὐσεβέστατόν φασ' Ἰαωλ-
κοῦ βατεῖν πεδίον.

μετάφρασις.

postquam oracula audiuerunt. Dixit enim consilio valens Themis in medio eorum, *quòd fatale erat præstantiorem filium regem patre vt pareret marina Dea, qui fulmine potentius aliud telum agitaret manu, tridentéque inexpugnabili, Ioui commixta, aut Iouis cum fratribus. Sed hæc missa facite. Mortales autem lectos sortita, filium intueatur mortuum in bello, Marti manus similem, fulguribúsq; vigorem pedum. Quod quidem ad me attinet Peleo fatale dedi nuptiarũ Aeacidæ præmium, quem & piissimum aiunt Iolci expugnasse terram.*

ἐπεὶ. Non significat *quoniam*, hoc loco, sed *postquam*. Etenim Dij nuptias de quibus contendebant Iupiter & Neptunus perficere noluerunt, postquam Themis fata exposuit. Prima syllaba in ἤκουσαν longa, est pro duabus breuibus: quare retinenda hæc lectio. Porrò εἵνεκεν hîc æquipollet τῷ ὅτι. ποντίαν θεὸν videlicet Thetidem. Διὸς παρ' ἀδελφοῖσι, nempe Neptuno: vbi plural. pro singul. Nam fulminis & tridentis tantùm meminit, quæ sunt Iouis & Neptuni tela. Hac de re vide Ouid. Metam. 11.

εἶπε δ' εὔβουλος. Cum Pindaro conuenit Apollon. Argon. 4.

Ἑρμῆς δ' ὃ μεθίεσκεν ὀπιπεύων ἀέκουσαν,
Εἰσότε οἱ πρέσβειρα Θέμις κατέλεξεν ἅπαντα,
Ὡς δή τοι πέπρωται ἀμείνονα πατρὸς ἑοῖο
Παῖδα τεκεῖν.

υἱὸν εἰσιδέτω. De Achille, eiúsque robore, pedúmque velocitate dictum

Nem. γ. ſtr.& antiſtr. 3. De Pelei nuptijs, & Iolci expugnatione eâdem Oda antiſtr. 2. τὸ μὲν ἐμὸν. Hic ſignificat ἐγώ, vide exempla in Lexicis in ἐμὸς. Conſtruitur autem cum prima perſona, ideóque lego neque ὀπάσαι in infinit. neque ὀπάσει in 3. perſ. Aor. 1. ſed ὀπάσω in 1. vt ſit hæc conſtructio, τὸ μὲν ἐμὸν ὀπάσω Πηλέϊ γέρας &c. Hac ratione planus eſt locus.

τεραπεῖν. Omnes legunt τραφεῖν. Vulgata verſio exponit *in Iolci terra educatum eſſe*. Schmidius, *educaſſe terram Iolci*. Sed neque ibi educatus eſt. Nam ibi non vixit à pueritia & adoleſcentia, cui conuenit educatio, ſed apud patrem: à quo tantum diſceſſit occiſo Phoco. Neque rectè dicitur *educare terram*. Ideóque conjicio eſſe graphicum errorem, & emendandum ſcripto π. loco φ. vt ſit τραπεῖν: & certè hoc conueniet cum hiſtoria, de expugnatione Iolci, quam Od. 4. Nem. ſtr. 3. πολεμίᾳ χειὶ προστραπὼν Πηλεὺς dicitur. Porrò Ἰαωλκοῦ πεδίον, periphraſticè dixit pro Iolco.

παράφρασις.

Itaque protinus ad incorruptum Chironis antrum eant nuntia quibus hoc ſignificetur. Nec Thetis Nerei filia, iterum ac proinde bis contentionis inter riuales Deos nobis dirimendæ occaſionem præbeat. Circa plenilunium autem veſpertinum, quo celebrari ſolent nuptiæ, heroi illi copulata, virginitatis amabile frænum ſoluat. Sic dixit Dea Themis, in Deorum concilio Saturni filios alloquuta: qui ſuperciliorum immortalium nutu ſignificarunt illius ſententiā ſibi probari, cuius irrita infectáque verba non abierunt. Nam aiunt Iouem regem Thetidis haſce cum Peleo nuptias vnà cum Themide curaſſe. Ex quibus natus eſt Achilles, cuius iuuenilem virtutem docti poëtę apud indoctos & illiteratos homines laudibus nobilē reddiderunt, dixerúntque vt vitiferum Myſiæ ſolum, nigro cruore Telephi tranſitum Græcis Troiam petentibus prohibentis aſperſum cruentauit:

διαίρεσις ι. κώλ. κβ.

ἰόντων δ' ἐς ἄφθιτον ἄντρον εὐθὺς
Χείρωνος αὐτίκ' ἀγγελίαι·
μηδὲ Νηρέος θυγάτηρ νεικέων πέταλα δὶς ἐγγυαλιζέτω
ἄμμιν. ἐν διχομηνίδεσσι
δ' ἑσπέραις, ἐρατὸν
λύοι κεν χαλινὸν ὑφ' ἥρωϊ παρθενίας.
ὣς φάτο Κεστίδαις
ἐννέποισα θεά.
τοὶ δ' ἐπὶ βλεφάροις
νεῦσαν ἀθανάτοισιν. ἐπέων δὲ καρπὸς
οὐ κατέφθινε. φαντὶ γὰρ συναλέγειν καὶ γάμον
Θέτιος ἄνακτα, καὶ
νέαν ἔδειξαν σοφῶν
στόματ' ἀπείροισιν ἀρεταῖ Ἀχιλλέος, ὃ καὶ Μύσιον ἀμπλόεν
αἵμαξε, Τηλέφου μέλανι ῥαίνων φόνῳ, πεδίον.

μετάφρασις.

Eant autem in incorruptum antrū protinus Chironis nuntia. Neque Nerei filia contentionum folia bis tradat nobis. In dimidij autem menſis veſperis, amabile ſoluat frænum ſub heroë virginitatis. Sic dixit, Saturnios alloquuta Dea. Illi verò ſuperciliys annuerunt immortalibus. Verborum autem fructus non peryt. Dicunt enim ſimul curaſſe etiā nuptias Thetidis Regem. Et iuuenilem innoreſcere fecerunt ſapientum ora ignaris virtutem Achillis; qui & Myſium vitiferum cruentauit, Telephi atro aſpergens ſanguine campum:

ἰόντων. Imperat. Att. pro comm. ἴτωσαν. Chironis antrum ἀφθιτον vocat, ob rectam disciplinam qua commissos discipulos imbuebat: óbque viri illius totiúsque familiæ bene moratæ incorruptam vitam. Vel legendum est ἀφθίτου Χείρωνος, hoc est, ἀθανάτου. Nam illi licebat esse immortali, si voluisset, vt Lucianus ait in Dialog. Mort.

μηδὲ Νηρέος θυγάτηρ. Hoc est, μηδὲ ἡ Θέτις ἅπαξ νεῖκος παρεχέτω ἐν ἡμῖν, πάλιν παρεχέτω, ὥστε δὶς παρέχειν. Properè mittendum nuntium censet Themis ad Chironem, vt ibi Pelei & Thetidis nuptiæ celebrentur: ne bis inter Deos immortales, innupta præbeat ansam contendendi.

πέταλα νεικέων. Folia contentionum dicit, quia folijs tanquam tabulis, contentiones inscriptæ iudicibus ad ferendum iudicium offerebantur. Sic φύλλ' ἀοιδᾶν, Isthm. 4. antistr. 2. dicuntur, quia carmina folijs inscribebantur. ἐγγυαλίζειν autem propriè est εἰς χεῖρας παρέχειν. Nam γύα sunt αἱ χεῖρες. Simpliciter παρέχειν, & ἐγχειρίζειν.

ἐν διχομηνίδεσσι. Locus nuptiarum notatus est, Chironis scil. antrum. Nunc tempus declaratur: nempe nox qua plena esset luna, dimidiúsque mensis: nam νουμηνία veteribus Calendas constituebat. Hîc διχόμηνις adiectiuè sumitur. q.d. ἡ μήνη τὸ μῆνα εἰς ἴσα δύο μέρη διχάζουσα. Vide hanc vocem str. 2. Od. 3. Olymp. Vtitur plurali numero, vel per enallagen, vel quòd nolit accuratè innuere ipsam vesperam qua plenilunium patescit, sed circiter illud tempus.

ἐρατὸν λύοι κεν. Honesta ζώνην primi concubitus. ἐπὶ βλεφάροις νύσσαι. tmesis pro ἐπινύσσαι βλεφάροις.

ἐπέων δὲ καρπός. Metaphorica loquendi formula, pro οὐ ἀνωφελὴς καὶ μάταιος ὁ λόγος ἐγένετο. Hîc συναλέγειν, est ἅμα ἀλέγειν, h.e. ἐπιμελεῖσθαι, φροντίζειν, éstque poëticum vocabulum. Porrò ἄνακτα, Iouem hîc κατ' ἐξοχὴν appellat, qui nuptias istas curasse fertur. str. 3. Nem. 5.

καὶ νέαν ἀρετάν. De iuuenili Achillis virtute vide Nem. 3. str. 3. σοφῶν στόματα, dicit τῶν ποιητῶν, qui cur σοφοὶ vocentur prima Olymp. Od. diximus. ἄπειροι, hoc est τοῖς οὐ ἐπισταμένοις, vel ἀπαιδεύτοις. Nam videntur σοφοὶ & ἄπειροι hoc loco inter se opponi.

ὃ καί. Sume ὃ, pro ὅς. Primum Achillis facinus quod refert, est Telepho inflictum vulnus. De hoc facta mentio Isthm. 8. φόνος hic est βρότος. Non enim occidit, sed vulnerauit duntaxat Telephum Achilles.

παράφρασις.	διαίρεσις ς. κῶλ. κβ.	μετάφρασις.
tutúmque Atrei filijs Agamemnoni & Menelao reditum in patriam parauit, Helenámque illis liberauit, quum strenuos illos viros, qui Troiam neruorum	γεφύρωσέ τ' Ἀτρείδαισι νόστον. Ἑλέναν τ' ἐλύσατο, Τρωΐας ἶνας ἐκταμὼν δορί, ταί μιν ῥύοντό ποτε, μάχας ἐναριμβρότου ἔργον ἐν πεδίῳ κορύσσοντ-	*& pontem strauit* ad *Atridarum reditum.* *Helenámque soluit, Troiæ neruis excisis hasta, qui ipsam auer-* instar

instar sustinebāt, & ipsi aliquando pugnam hominū interfectricem in campo exercenti obsistebant, hasta excidisset, nimirum Memnonem superbum & Hectorē Priami filium, aliósque, veluti Cycnum: quibus ad Orcum Proserpinæ domum missis Achilles Aeacidarum princeps & custos Aeginam patriā, propriámque stirpem illustriorem reddidit. Quem ne mortuū quidem laudatoria carmina defecerunt: sed ad eius rogum & sepulchrum Musæ virgines Heliconiæ steterunt; & lachrymas cum memorabili lamentatione affuderunt. Quo exemplo docemur visum esse Diis immortalibus, vt hæ Deæ virum strenuum etiam vita defunctum hymnis celebrent.

τα, Μέμνονός τε βίαν ὑπέρθυμον, Ἕκτορά τ᾽, ἄλλους τ᾽ ἀριστέας, οἷς δῶμα Περσεφόνας μανύων Ἀχιλεὺς, οὖρος Αἰακιδᾶν, Αἴγιναν, σφετέραν τε ῥίζαν πρόφαινε. τὸν μὲν οὔτι θανόντ᾽ ἀοιδαὶ ἔλιπον, ἀλλά οἱ παρά τε πυρὰν, τάφον θ᾽ Ἑλικώνιαι παρθένοι ἔσταν, ἐπὶ θρῆνόν τε πολύφαμον ἔχευαν. ἔδοξεν ἄρα δ᾽ ἀθανάτοις, ἐσλόν γε φῶτα καὶ φθίμενον ὕμνοις θεᾶν διδόμεν.

rebant aliquando, pugna hominum interfectricis opus in campo exercente, Memnonisque vim superbam, Hectorémque, aliósq; proceres, quibus domum Proserpinæ indicans Achilles, custos Aeacidarum, Aeginam, suámque stirpem illustrauit. Quem ne mortuū quidem carmina defecerunt: sed & eius rogo & sepulchro Heliconiæ virgines adstiterunt, & lamentationem memorabilem affuderunt. Placuit ergo immortalibus strenuum virum etiam mortuum hymnis Dearum tradere.

γεφύρωσε. Verbum γεφυρόω significat *pontem sterno*: vt γεφυροῦν ποταμοὺς est *fluuios pontibus iungere*. & quoniam pontes firmum dant transitum: ideo nunc metaphoricè γεφυροῦν νόστον est *reditum firmare, tutum reditum parare*. Secundum Achillis specimen strenuitatis ad Troiam exhibitum hîc proponitur.

Ἀτρειάδαισι. Suspicor hîc errorem esse graphicum, & legendum esse Ἀτρεΐδαισι, per dialysin diphthongi ει, quia debent hoc in loco duæ syllabæ breues esse: vel sine dialysi retinendum ει, vt per ἰσοδυναμίαν vna longa pro duabus breuibus legatur.

Τρωΐας ἶνας. Proceres qui pro Troia pugnabant, metaphoricè appellat neruos: quia vt nerui corpus animalis firmant & roborant: sic illi Troiam sua defensione roborabant.

τοί μιν. Hoc est, αἳ μὲν ἶνες αὐτὸν ποτὲ ἐκώλυον. Vox ἐναρίμβροτος occurrit Od. 6. Pyth. Hic ἔργον μάχας κορύσσειν, eodem sensu dicit, quo Il. β. Homerus, πόλεμον κορύσσειν, *bellum exercere*, vel *adornare*, vide βίαν κορυσσάων Od. 8. Pyth. De Memnone, Hectore, & Cycno ab Achille cæsis vide Ol. Od. β. str. ι.

δῶμα Περσεφόνας. Hoc est, *Orcus*, & δῶμα Περσεφόνας μανύων, est quod dicit Homerus, ἄϊδι προϊάπτειν: vno verbo κτείνειν.

οὖρος Αἰακιδᾶν. Sic appellatur Achilles, vel quia princeps Aeaci posterorum erat, vel quia illorum gloriam sua fortitudine custodiebat: sic οὖρος Ἀχαιῶν sæpe ab Homero Nestor appellatur, quia suo consilio illos custodiebat.

τὸν μὲν οὔτι. Innuit Achillem etiam post mortem celebratum: idque ex Homeri

Il. ω.v.58. videtur desumpsisse. Eo enim in loco agit de Achillis exequijs. ἔσαν pro ἔστησαν. Deinde ἐπὶ θρῆνον ἔχευαν per tmesin, pro ἐπέχευαν puto sumendum. In metro autem colorum 18.19.20. videtur aliquis esse error: sed quia nihil detrahitur sensui, nihil immutandum sine authoritate existimo: & agnoscendum duntaxat abusum quantitatis syllabarum.

ἔδοξεν ἄρα δ'. Exemplo Achillis quem defunctum Musæ celebrarunt, infert Deos velle, vt vir strenuus hymno laudatorio etiam mortuus cohonestetur. Atque hac sententia viam sternit ad laudandum Nicoclem qui iam excesserat è viuis. Ideo τὸ καὶ νῦν, sequentis sectionis non ad Achillem, sed ad Nicoclem refero.

παράφρασις.

Ideóque etiam nunc à me celebratur Cleandri patruelis Nicocles, ad cuius sepulchrum currus meus poëticus cum alacritate cócitatur, vt ipsum etiam vita defunctum laudem quòd pugil insignis fuerit, eundémque carmine cohonestem qui reportata Isthmica victoria Dorici apij coronam est adeptus: postquã etiam finitimis in vrbibus alias minùs celebres victorias olim cum vicinis viris pãcratio luctans, & ineuitabili manu illos concutiens ita vt non elaberentur, præclarè reportauit. Quẽquidẽ eximius patrui filius, patruelis Cleander re bene gesta nõ dedecorat. Itaque coætaneorum aliquis Cleãdro splendidam ex myrto coronam nectat ob pancratium strenuè decertatum: siquidem Alcathoia in honorem Apollinis, & ad Pythiorum exemplar ab Alcathoo Pelopis filio in memoriam Cithæronij leonis à se occisi, eum virum Megaris, & Aesculapia apud Epidaurum celebrari solita, iuuenem eum fœlici sorte & successu priùs exceperunt, & bono poëtæ laudandum præbent. Non enim in latibulis obscuris delitescens iuuenilem ætatem præclarorum facinorum expertem triuit & consumpsit.

διαίρεσις ζ. κῶλ. κβ.

τὸ καὶ νῦν φέρει λόγον, ἔσσυταί τε
μοισαῖον ἅρμα Νικοκλέος
μνᾶμα πυγμάχου κελαδῆσαι,
γεραίρετέ μιν, ὃς Ἰσθμιόνικος ἦν
Δωρίων ἔλαχε σελίνων.
ἐπεὶ περικτίονας
ἐνίκασε δή ποτε,
καὶ κεῖνος ἄνδρας ἀφύ-
κτῳ χερὶ κλονέων.
τὸν μὲν οὐ κατελέγ-
χει κριτοῦ γενεὰ
πατραδελφεοῦ. ἁ-
λίκων τῷ τις ἁβρὸν
ἀμφὶ παγκρατίου Κλεάνδρῳ
πλεκέτω μυρσίνας
στέφανον. ἐπεί νιν Ἀλ-
καθόου τ' ἀγὼν σὺν τύχᾳ
ἐν Ἐπιδαύρῳ τε νεό-
τας πρὶν ἔδεκτο. τὸν αἰνεῖν
ἀγαθῷ παρέχει.
ἥβαν γὰρ οὐκ ἄπειρον ὑπὸ χει-
ᾷ καλῶν δάμασεν.

μετάφρασις.

Quare & nunc reportat celebrationem, & concitatus est Musæus currus, Nicoclis ad monumentum pugilis celebrandum, honorandúmque eum qui Isthmiorum victor existẽs, Dorica adeptus est apia: postquam finitimos vicit olim & ille viros, ineuitabili manu concutiens. Quem quidem non dedecorat eximij genus patrui. Coætaneorũ ideo aliquis splendidam ob pancratium Cleandro nectat myrti coronam: siquidem ipsum Alcathoíque certamen cum fœlicitate, in Epidauróque iuuentus priùs excepit: quem laudandum bono præbet. Pubertatem enim non expertem sub latibulo præclarorum facinorum consumpsit.

τὸ κ̀ νῦν. Quia volunt Dij vt vir strenuus à Musis celebretur: ideo nunc Pindarus Nicoclis defuncti mentionem facit, eúmque laudat in laudem Cleandri patruelis. τὸ, sumo pro διότι, vt Il.γ.

Ἀλλὰ τά γ' οὐκ ἐγένοντο, τὸ κ̀ κλαίουσα τέτηκα.

Sed hæc facta non sunt, ideo flens contabui.

Et hanc periodum hoc modo construendam sentio. τὸ κ̀ νῦν μνᾶμα πυγμάχου Νικοκλέος φέρει λόγον, ἔσσυται τι μοισαῖον ἅρμα κελαδῆσαι, γεραίρει τί μιν, ὃς Ἰσθμιόνικος ὢν Δωρίων ἔλαχε σελίνων.

φέρει λόγον. Hoc est, *celebrationem reportat*, vt dicimus μισθὸν φέρειν, *mercedem reportare*. λόγον φέρεις habes Ep. 2. Od. 8. Pyth. ἔσσυται, dicitur per hyperthesin pro σεύεται. Et hoc non incommodè sequitur præsens tempus φέρει, quanuis sit præteriti. μοισαῖον ἅρμα, est *currus poëticus*. Musis tribuitur currus, quum agitur de poësi quæ est styli sublimioris. Νικοκλέος μνᾶμα hoc est, Νικοκλῆς θανὼν, καὶ ἐν μνήματι, τουτέστι τάφῳ κείμενος.

γεραίρει. Construo istud cum præcedente κελαδῆσαι. Nec obstat quod huius coli tertia syllaba debet esse breuis. Nam poëtæ diphthongis aliquando abutuntur, & syllabas longas corripiunt, breues producunt. Meliúsque mihi videtur dici ἔσσυται γεραίρει, quia de re loquitur quæ fiebat in præsentia, quàm ἔσσυται κελαδῆσαι, γέραρέ τί μιν, etiamsi construi possit γέραρε cum præcedente ἔσσυται. Iudicet æquus lector.

ὃς Ἰσθμιόνικος ὤν. Alij legunt, ὃς Ἴσθμιον αὖ ἀπὸ, & coguntur ἔξωθεν sumere aliquid, vel sensum, non verba exponere; vt vulgata versio, quæ exponit, *qui apud Isthmum Dorica apia sortitus est*. Schmidius subaudit στέφανον, vt sit hæc constructio, ὃς Ἴσθμιον στέφανον ἀπὸ Δωρίων σελίνων ἔλαχε: & dicit ἀπὸ significare materiam ex qua. Et cum vulgò legatur αὖ ante ἀπὸ, legit αὖ *rursum*: quia scilicet denuo post ἀρικτιόνων victorias, Isthmia vicit. Sanè si verum sit στέφανον subaudiri post Ἴσθμιον, τὸ ἀπὸ commodè materiam ex qua significabit. Sed αὖ an hic quadret dubito, imò etiam an στέφανον sumere liceat ἔξωθεν. Quare τὸ αὖ, quod habent exemplaria, mendosè legi puto pro ὤν. & ἀπὸ reijcio quod constructionem turbat: & in Ἴσθμιον aliquid deesse sentiens, sic colon hoc restituo, & lego, ὃς Ἰσθμιόνικος ὤν, Δωρίων ἔλαχε σελίνων. Hæc autem Aretius de Cleandro dici putat, quia victoriam eius Isthmicam celebrat Pindarus. At eam initio iam commemorauit: & de Nicocle hîc verba fieri sat demonstrat series contextus.

Δωρίων σελίνων. Huc refer quæ in hæc verba annotauimus Isthm. 2. Ep. 1. Hanc autem victoriam alias vulgares sequutam esse sequentia docent. De voce ἀρικτιόνων vide Nem. ια. str. β. & obserua fere omnes editiones mendosè scribere ἀρικτύονας, pro ἀρικτίονας.

ἀφύκτῳ χερὶ κλονέων. Intelligit hîc ἀκροχειρισμόν. Certaminis genus, quum pancratiastarum alter alterum manu captat ante συμπλοκήν: nec finit elabi priusquam victoria potiatur. Ideo χεὶρ ἄφυκτος dicitur illius pancratiastæ, qui potior est & victoriam reportat. Hinc ἀκροχερσίτης dictus est quidam pancratiasta Sicyonius, quòd ἄκρας χεῖρας aduersarij comprehendere soleret, nec eum dimitteret priùs quàm videret deficere viribus, vt refert Pausan. Eliac. 2. Istius-

modi pancratiaſta dicitur χειρὶ κλονέων, quia aduerſarium agitando concutiebat, vt fatigatus agitatione ſuccumberet. Hîc non moror quòd nonnulli legunt ἀφύκτῃ: nam error graphicus eſt facilis cognitu: nec quod alij legunt ἀφίκτῳ. Nam hoc reijcit ſenſus.

τὸ μὲ. Nempe Nicoclem: & hæc eſt regreſſio ad ipſum Cleandrum, qui cùm ſit ἀνεψιαδελφεοῦ Nicoclis γόνος, Nicoclis eſt patruelis. Teleſarchus itaque Cleandri pater, Nicoclis eſt patruus.

ἁλίκων τῷ τις. Epilogus cum apoſtrophe ad eoſdem poëtas quos in exordio compellauit. Hîc illos ἅλικας, coætaneos non ſibi, ſed Cleandro intelligit: & iuuenes intelligit κατὰ τι: habita nempe ſui ratione qui illis erat ætate multò prouectior. Illi enim ſiquidem Cleandro coætanei erant, viriléinque ætatem attigerat Cleander, non amplius in iuuenili ætate verſabantur.

Ἀλκαθόου ἀγών. Vide paraphraſin Latinam, vbi à quo, & cur fuerint inſtituta Alcathoia dicimus. νεότας πρίν. Innuit hîc illum prius Aeſculapia, quàm Alcathoia viciſſe, illa cùm iuuenilem, hæc cùm virilem ætatem attigiſſet.

παρέχει. Quæritur quis ſit ille qui παρέχει τὸ αἰνεῖν, reſpondeo videlicet, ἀγὼν Ἀλκαθόου, καὶ νεότης, τοῦτον τὸ Κλέανδρον παρέχει. Cui? τῷ ἀγαθῷ nempe *poëtæ bono*. Quare *ſtrenuo*, quo quidam exponunt vocem ἀγαθῷ, non admitto.

ἥβαν γὰρ. Hoc eſt, οὐ γὰρ ἐν σκότῳ λανθάνων, καὶ ἐν φωλῇ διάγων οἴκοι. τὴν ἥβην τῶν καλῶν πραγμάτων ἄπειρον διέτρεψεν. Ratio eſt cur laudandus bono poëtæ præbeatur Cleander. Verba Pindari ſic conſtrue, ἥβαν γὰρ οὐ δάμασεν ὑπὸ χειᾷ καλῶν ἄπειρον. Eſt autem χειὰ propriè φωλεὸς, & ἡ τῶν ὄφεων κατάδυσις, παρὰ τὸ χέω, τὸ χωρῶ *capio, contineo*.

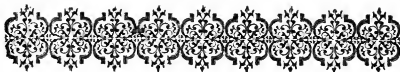
Pindari Iſthmiorum finis.

ERRATA.

pag.16.l.35.*ſcribe*.ΛΟΓ. I. 30.37. ὁρμίαν. 55.10.pœnæ.123.43. Eo fuit. 129. 34. ἀυχοῦνται.135.27.ſua.167.2. ἀπφλίζων. 172.17.vino veteri.189.42.militarent. 192.ſtr.γ.col.8. Ἀλφεῶ.200.6.*dele* κ ante ὁ.219.42. *dele*. Ion.pro χρῶ. Nam eſt 2.perſ.opt.χρῴμην.248.3. πύχης.272.l. vlt. ὅς.275.39.*dele* ἅρμασι,& *lege* στεφάνοις. 283.col.10.Ep.πίδακι.11.λίν.313.Ep.col.8. ἀέρπατον. 316.antiſtr.col.4. ἔρσιν. 327. 1.reddenda.356.23.Κρονίδαο Bœot.Dor. Κρονίδα.362.2.ζωσι.384.40.Tyndaridæ. 288.2.μεταμέλονται.376.col.10.Ep.πατὴρ.389.38. *dele* κ.

INDEX RERVM ET VERBORVM IN HOC AVTHORE ET COMMENTARIIS.

memorabilium.

A

DDddd

INDEX.

INDEX.

D.

E.

ἐπιμομφά.

H

K.

M

iens qui

P

INDEX.

X

INDEX.

FINIS.

